डच

Satyārtha Prakāśa

Het doel om de waarheid te belichten

Het meesterwerk van Swami Dayananda Saraswati

Voorwoord

Toen ik in 1975 toetrad tot de priesterraad van de vereniging Ārya Dewaker (de juiste spelling is Diwākara), vroeg ik op de eerste vergadering van de raad de aandacht voor, en deed ik het voorstel om, de Satyārtha Prakāśa, het standaardwerk van de oprichter van Ārya Samāja *(de hervormingsbeweging binnen Satya Sanātana Vaidika Dharma, (=de ware eeuwige vedische leer) ten onrechte bekend geworden met de naam het Hindoeïsme, waardoor het universele karakter ervan erdoor is aangetast)* Swāmī Dayānanda Saraswatī, in het Nederlands te vertalen en uit te geven. Een van de aanwezigen onder de paṇḍita's, paṇḍita Soerdjpal Ramjatan, gaf te kennen dat zo'n Nederlandse vertaling van de Satyārtha Prakāśa reeds in 1953 door een zekere heer Vrede was gemaakt. Uit informatie bleek dat de heer Vrede later naar Engeland was verhuisd. Ik vond het erg jammer dat niemand mij aan zijn adres kon helpen om zo met hem in contact te komen.

Het toenmalige hoofdbestuur, onder voorzitterschap van de heer Chait Ram Singh, in de volksmond meer bekend als C. R. Singh, had de heer Vrede de Engelse versie gegeven van de Satyārtha Prakāśa ('Light of Truth') uit het Hindi vertaald door de bekende Ārya Samāja-geleerde Gangāprasāda Upādhyāya, vader van Swāmī dr. Satya Prakāśa. Inmiddels bestaan er vier versies van de Satyārtha Prakāśa in het Engels.

Diezelfde avond, na de priesterraadsvergadering, ging ik samen met onder andere paṇḍita Soerdjpal Ramjatan en paṇḍita R. Sheoratan naar de Tourtonnelaan in Paramaribo waar paṇḍita Ramkhelawan Bidjai woonde, een van de paṇḍita's van Ārya Dewaker. Die was inmiddels overleden. Wij troffen zijn kinderen op het adres aan en vroegen aan een zoon van de paṇḍita of hij van de Nederlandse vertaling van de Satyārtha Prakāśa afwist. De zoon van de paṇḍita verraste ons door ons een exemplaar te geven van de vertaling, op hoofdstuk vier (4) na. Bij navraag bleek dat men de Nederlandse vertaling van hoofdstuk vier aan prinses Beatrix had overhandigd toen ze een bezoek bracht aan Suriname en bij die gelegenheid naast andere plaatsen in Suriname ook de Ārya Dewaker had bezocht.

De vertaling die wij van de zoon van paṇḍita Bidjai ontvingen was met een handtypemachine getypt, ik meen in viervoud. Bepaalde hoofdstukken uit de bundel bestonden uit de originele kopie en andere uit tweede of derde doorslagen. Ik mocht de gehele vertaling bij mij houden. Bij alle bekende Ārya Samāja-werkers werd navraag gedaan bij wie wij een exemplaar van hoofdstuk vier zouden kunnen vinden. Helaas kon niemand ons daarbij helpen.

In 1977 barstten de algemene verkiezingen los in Suriname. Inmiddels had ik hoofdstuk 6 van de Satyārtha Prakāśa heel goed bestudeerd, want dat handelde over de ideale staat. Ik besloot dat hoofdstuk apart uit te geven en aan de politici van Suriname aan te bieden. Het betreffende hoofdstuk werd wel gedrukt, maar het boek kon niet worden gedistribueerd. Ik weet niet of er opzet in het spel is geweest, maar de drukker had bij het drukken van dat hoofdstuk de paginanummers verkeerd opgemaakt. Met moeite heb ik twee tot vier exemplaren laten inbinden. De rest werd gewoon vernietigd. In de kosten voor deze druk droeg de heer paṇḍita Harridew Sahtoe duizend guldens (*sf* 1000,-) bij, wat in de goeie ouwe tijd heel veel geld was.

Daar ik ingenomen was met hoofdstuk 6, had ik de wens een groot publiek toe te spreken. En die wens werd vervuld. Het bleek dat bij de NPK 2 (Nationale Partij Combinatie) ook de politieke partij HPP (Hervormingsprogressieve partij) onder voorzitterschap van de heer Pannalal Parmesar was aangesloten. Deze partij was op zoek naar een Hindoestaanse priester die op de eerste massameeting aan de Wanicastraat te "Groen Djari" van NPS (Nationale Partij Suriname) met zijn zegen de opening zou willen verrichten.

Ik kreeg een onverwacht bezoek van twee HPP'ers, de heren dr. James Ramlal en drs. Soeroedjpersad Badrisingh. Deze heren vroegen mij of ik bereid zou zijn bij de opening van de massameeting van de NPK aanwezig te zijn en namens de HPP de aanwezigen toe te spreken en zegenen. De heren gaven te kennen zich ervan bewust te zijn dat ik tot de VHP (Verenigde Hervormingspartij) behoorde, maar als paṇḍita diende ik een spiritueel-geestelijke bijdrage ten dienste van iedereen te leveren.

Zo gezegd zo gedaan. Op de bewuste dag verscheen ik op de massameeting. Naast de andere geestelijken zoals een pater, een dominee en een moulvi heb ik ook het woord gevoerd. Na mijn toespraak werd ik gefeliciteerd door de heer Olton van Genderen (inmiddels wijlen) en de heer Pannalal Parmesar. De laatste zei tijdens zijn felicitatie zelfs letterlijk: 'het kon niet beter'. De inhoud van mijn toespraak was ontleend aan hoofdstuk 6 van de Satyārtha Prakāśa.

In 1983 vertrok ik met een studiebeurs naar India. Op dat moment overhandigde ik de totale conceptvertaling van de Satyārtha Prakāśa aan de secretaris (nu voorzitter) van de vereniging Ārya Dewaker, de heer mr. Ramswaroop Bansradj. Met het paṇḍitawerk is hij daarna actief begonnen. Voordien gaf hij gratis Hindī lessen.

In 1986 ging ik voor verdere studie naar Nederland. In 1993 studeerde ik af aan de universiteit van Leiden als Indoloog. Enkele dagen daarna overleed mijn moeder in Suriname. Halsoverkop vertrok ik naar Suriname. Toen ik na de crematie van mijn moeder op het punt stond om naar Nederland terug te vliegen, kreeg ik bezoek van de heer paṇḍita mr. R. Bansradj. Hij overhandigde mij de totale conceptvertaling van de Satyārtha Prakāśa met de mededeling dat de Ārya Dewaker op het moment alle aandacht gericht had op het voltooien van de bouw van het multifunctioneel centrum annex mandir.

Hieronder citeer ik de letterlijke brief van de voorzitter van Ārya Dewaker paṇḍita mr. R. Bansradj:

Aryase Vereniging "Arya Dewaker"
Dr. S. Kafiluddistraat No. 1 - Telefoon 97109
Paramaribo-Suriname

Paramaribo, 12 juli 1993

(Aan:
Pt. Drs. S. Biere)

Eerwaarde Pandit,

Hierbij deel ik u mede dat het hoofdbestuur van de Aryase vereniging Ārya Dewaker er geen bezwaar tegen heeft:

- dat u gebruik maakt van de vertalingen in het Nederlands van het boek "Satyārtha Prakāśa" die vertaald waren in opdracht van Ārya Dewaker.
- dat u deze vertalingen corrigeert of laat corrigeren.
- Dat u na het completeren hiervan laat drukken.

Het bestuur wenst echter dat in het voorwoord wordt vermeld dat de gemeente Ārya Dewaker reeds in de vijftiger jaren een aanvang had gemaakt met het vertalen van genoemd boek in het Nederlands. Dit werk zal uiteindelijk onder uw leiding gecompleteerd worden.
Het hoofdbestuur is u hiervoor dankbaar.
Ten aanzien van financiële lasten is het bestuur van mening dat een fonds wordt gevormd om de middelen te verzamelen ter dekking van de drukkosten.
Ārya Dewaker is niet in staat uit haar kas de kosten te dekken aangezien zij met man en macht de hoofdmandir aan de Wanicastraat 210 binnen korte tijd wenst af te bouwen. Hierbij ontvangt u de vertalingen van de hoofdstukken 4 t/m 14 van het bovengenoemde boek de "Satyārtha Prakāśa".

Namens het hoofdbestuur voornoemd
De voorzitter,
w.g.

Pt. Mr. R. Bansradj

De hoofdstukken 1 tot en met 3 waren reeds in de jaren 80 door het hoofdbestuur van Ārya Dewaker uitgegeven. Maar deze Nederlandse versie was gewoon een weergave van de Engelse vertaling van het standaardwerk. De weergave in het Nederlands liet veel te wensen over wanneer zij vergeleken werd met de originele tekst van de schrijver, Swāmī Dayānanda Saraswatī, in het Hindī en Saṅskṛita. Bovendien ontbrak op dat ogenblik hoofdstuk vier in het Nederlands. Door het ontbreken van dit hoofdstuk heeft het bestuur de overige hoofdstukken niet kunnen uitgeven.
Het heeft vele jaren gekost om aan hoofdstuk vier te komen. Uiteindelijk heeft de heer paṇḍita mr. R. Bansradj dat hoofdstuk zelf moeten vertalen.

In Nederland ben ik op zoek gegaan naar personen die vroeger betrokken waren bij de vereniging Ārya Dewaker. Zo is het mij met veel moeite gelukt van de heer Harry Ramtahalsing een kopie van het vierde hoofdstuk van de Satyārtha Prakāśa te ontvangen.

Daar ik een kopie van de vertaling van dat hoofdstuk had ontvangen vergeleek ik die met de overige hoofdstukken en het bleek dat het lettertype van de met de handtypemachine getypte pagina's overeenkomsten vertoonden met de andere hoofdstukken. Ik was al blij dat ik dat hoofdstuk had gevonden. Als ik dit hoofdstuk niet had gekregen zou er een stijlbreuk zijn opgetreden ten opzichte van de andere hoofdstukken. De vertaling van hoofdstuk vier door paṇḍita Bansradj vertoonde toch een heel andere stijl.

Daar ik vanaf 1993 werkzaam ben bij de OHM (Organisatie Hindoe Media), had ik niet voldoende tijd om de correctie van de Satyārtha Prakāśa volledig onder mijn hoede te nemen. Ik vroeg dr. G. H. Schokker (voormalig Hindidocent bij de faculteit Indologie van de Universiteit van Leiden) mij te helpen met de revisie van de vertaling van de Satyārtha Prakāśa. Hij heeft me tot en met het eerste hoofdstuk geholpen, daarna liet hij mij weten hier niet veel tijd in te kunnen stoppen vanwege andere verplichtingen.

De heer Lachmipersad Dewkalie, destijds voorzitter van de grootste lokale Ārya Samāja vereniging in Nederland, Asan, vroeg ik mij te helpen de met de hand getypte teksten in de computer in te voeren. Hij heeft het belang van dit initiatief meteen ingezien en schakelde zijn dochters Shirley Sharmila, Agnes Shasikala en Sylvie Nirmala in om maandenlang kosteloos het hele manuscript in de computer in te voeren. Als ik met vakantie naar het buitenland ging zorgde ik ervoor dat het pakket aan de heer Dewkalie werd toevertrouwd: mocht er met mij iets gebeuren dan zou het werk geen stagnatie ondervinden.

Toen de heer Schokker zich terugtrok en ik zag dat het weer jaren zou gaan duren voordat het boek aan het publiek kon worden aangeboden, dacht ik de medewerking te zoeken van personen die tegen betaling de revisie van de teksten op zich zouden willen nemen. Hiervoor schakelde ik de Federatie Ārya Samāja Nederland, FAS-NED, in om een overeenkomst aan te gaan met prof. dr. Winand M. Callewaert, die bereid was gevonden de conceptteksten verder te reviseren. Nadat de overeenkomst was getekend zijn wij samen aan de slag gegaan.

Gedurende dit proces bleek dat de diverse edities van de Hindī versie van de Satyārtha Prakāśa veel druk- en spelfouten bevatten. Wij mogen van geluk spreken dat wij daarop zijn gewezen door Swāmī Jagdishwarānanda Saraswatī, die op uitnodiging van FAS-NED enkele jaren geleden te gast was in Nederland. Wij hebben toen meerdere exemplaren naar Nederland laten komen van een versie van de Hindī Satyārtha Prakāśa waarin slechts enkele spelfouten waren geslopen. In deze versie is door Swāmī Jagdishwarānanda heel nauwkeurig vastgehouden aan de essentie van de gedachtegang van Swāmī Dayānanda Saraswatī, de oorspronkelijke schrijver van de Satyārtha Prakāśa. In de 35ste, 36ste en 37ste editie, die het publiek jaar in en jaar uit heeft gebruikt, blijkt dat de drukkers zo slordig zijn geweest dat zij bepaalde passages in plaats van op bladzijde x helemaal op bladzijde y hadden geplaatst. Soms bleek ook dat er een heleboel woorden waren weggelaten.

De nieuwe druk (ND) die wij uiteindelijk als basis hebben gebruikt om de juiste weergave in het Nederlands te toetsen, is de versie van de hand van Swāmī Jagdishwarānanda Saraswatī. Alleen heeft Swāmī Jagdishwarānanda in deze versie op twee plaatsen enkele passages weggelaten. Hij zag de relevantie van die passages voor de hedendaagse samenleving niet. Een passage komt voor in hoofdstuk vier (4) en handelt over Niyoga. Dat is een soort 'natuurlijke' inseminatie voor het verkrijgen van een kind door een echtpaar dat geen kinderen kan krijgen. Hierbij is het zo dat de partners het er onderling over eens moeten worden dat met wederzijdse toestemming een geslachtsdaad met iemand anders plaatsvindt ter verkrijging van nageslacht.
Mocht blijken dat de vrouw onvruchtbaar is, dan zou zij haar echtgenoot toestemming moeten geven met een andere vrouw een geslachtsdaad te verrichten voor het verkrijgen van een kind dat aan dit gezin zal toebehoren. Mocht blijken dat de man onvruchtbaar is, dan zou hij de vrouw toestemming moeten geven met een andere man de geslachtsdaad te verrichten voor het verkrijgen van een kind voor dit gezin. Daarna zou de relatie meteen moeten worden verbroken. Nu draagmoederschap een commerciële zaak is geworden en ook nog eens veel ellende met zich meebrengt, nu de moraal van de mens steeds aan het veranderen is, achtte Swāmī Jagdishwarānanda Saraswatī deze passage niet meer relevant.

Swāmī Dayānanda heeft deze passage ontleend aan Sanskṛitateksten. Hij wilde hiermee alleen maar aantonen dat er voor elke regel een uitzondering bestaat. Anders gezegd: dat er voor een echtpaar dat geen kinderen zou kunnen krijgen, een sociaal aanvaarde oplossing bestond waarbij een van de partners een biologische band met het kind zou hebben. De keuze lag helemaal bij de echtparen: die zouden bereid moeten zijn, deze 'daad' zonder enige consequentie te laten verrichten, zonder daarbij het eigen gezinsleven te laten ontwrichten. Je moet van goede huize komen om dit soort zaken overeind te kunnen houden. Vandaag de dag kunnen met de moderne techniek van kunstmatige inseminatie echtparen zonder kinderen toch gelukkig worden gemaakt. Denk hierbij aan IVF bevruchting.

Een andere passage komt voor in hoofdstuk negen (9). Deze passage ligt meer op filosofisch terrein. Swāmī Jagdiswarānanda denkt dat deze passage nooit van Swāmī Dayānanda kan zijn geweest, maar bij het drukken is toegevoegd door personen die Swāmī Dayānanda niet goed gezind waren.

Ik heb de teksten van de andere edities vergeleken met de nieuwe druk (ND). Swāmī Jagdiswarānanda heeft ten behoeve van de lezer de teksten geschreven in het huidige Hindī, zonder ook maar enigszins te tornen aan de betekenis ervan. Bij het schrijven van deze versie heeft Swāmī Jagdishwarānanda ook de manuscripten van Swāmī Dayānanda geraadpleegd, zodat hij overtuigd was van de bedoeling van Swāmī Dayānanda en deze op de juiste manier kon weergeven.

Prof. dr. Callewaert deed de revisie van de teksten en vergeleek de vertaling met de originele teksten van Swāmī Dayānanda in het Hindī, wat ik vooraf ook had gedaan. Na de revisie van een onderdeel stuurde prof. Callewaert de hoofdstukken ter goedkeuring naar mij toe. Mijn op- en aanmerkingen op de revisie verwerkte hij dan in de uiteindelijke versie.

Tenslotte is deze vertaling nu toch uitgegeven. Iets dat ruim vijftig jaar geleden had moeten verschijnen, ziet nu uiteindelijk het levenslicht. Toch hebben wij geen moment spijt van deze vertraging omdat heel veel aandacht is besteed aan de kwaliteit van de Nederlandse tekst, die hierdoor een getrouwe weergave is van de originele tekst.

Een woord van dank wil ik hier zeker richten tot de volgende personen. Allereerst prof. dr. Winand Callewaert die bereid was mij te helpen met de revisie van de Nederlandse tekst. Verder de heer drs. Amrish Baldewpersad Tewarie, voorzitter van FAS-NED (en ondervoorzitter van OHM) en zijn bestuur, die het vertrouwen hadden dat ik dit karwei tot een goed einde zou brengen. Ook wil ik de vereniging Ārya Dewaker in Suriname bedanken voor het feit dat zij mij de basisvertaling uit 1953 ter hand stelden.

Dit boek is voor een multiculturele samenleving een welkom naslagwerk. Omdat Swāmī Dayānanda reeds in de 19de eeuw op het idee kwam om kennis te nemen van alle bekende religies, geloofs en levensovertuigingen en ook levensbeschouwingen, heeft hij daarmee een pragmatische aanzet hiertoe gegeven.

Een citaat van Swāmī Dayānanda Saraswatī:

(Uit het aanhangsel 'Over geloof en ongeloof' dat volgt op hoofdstuk veertien (14) van de Satyārtha Prakāśa)

"De Sanātana Dharma of eeuwige leer is het stel universele stellingen die aan alle landen en alle mensen behoren, die in het verleden aangenomen werden, heden aangenomen worden en in de toekomst aangenomen zullen worden en tegen welke geen enkel mens kan zijn. Verstandigen sluiten zich nooit aan bij iets dat door dommen of zij die door een bepaald geloof misleid zijn gepropageerd wordt.

Alle mensen moeten die beginselen die door uiterst geleerde mannen (adepten), d.w.z. de personen die waar denken, waarheid spreken en waarachtige daden stellen en filantropisch en onpartijdig zijn, gesteld zijn als hun geloof aannemen. Evenzo zal hun ongeloof moeten bestaan uit die dingen welke zulke personen als onwaardig verwerpen. Ik verklaar voor alle weldenkende dat ik geloof in al die dingen (God ect.) die door de Veda's en andere ware geschriften worden aangenomen en die het geloof van alle mensen zijn geweest vanaf Brahma tot de sage Jaimini.

Mijn geloof is slechts datgene dat eensgezind voor allen door alle eeuwen (het verleden, het heden en de toekomst) aannemelijk is. Ik heb hoegenaamd niet het voornemen iets nieuws te introduceren of een nieuwe religie te stichten.

Mijn wens is hetgeen waarheid is aan te nemen en anderen te vragen dit ook te doen en hetgeen onwaarheid is te verwerpen en anderen vragen dit ook te doen. Indien ik partijdig ware geweest zou ik mij aan één der religiën die in de Āryāvarta (=India) prevaleren hebben vastgeklampt.

Maar ik neem noch de gebreken van de verschillende geloven aan noch verwerp ik het hetgeen goed in hen is, of zij nu van India zijn of niet. In feite betaamt het niemand partijdig te zijn. Alleen hij die het geluk, ongeluk, verlies of winst van een andere als het zijne beschouwd, niet bang is voor een sterke man indien hij onrechtvaardig is en een zwakke man, die rechtvaardig is, vreest kan een man genoemd worden. Niet alleen dit. Hij moet altijd trachten de zaak der rechtvaardigen te steunen, zelfs als hij hulpeloos, zwak en niet begaafd is en de onrechtvaardige te onderdrukken en zelfs te verdrijven, ook al zou deze de machtigste koning van de hele wereld wezen of de knapste man.

Dat wil zeggen dat hij zich geen moeite zal moeten sparen om de slechtgeaarden zwak en de deugdvollen sterk te maken. Om dit doel te bereiken zal hij alle leed moeten dragen en zelfs zijn leven moeten opofferen, maar zijn plicht moet hij nooit verzaken.

Hier haal ik, ter ondersteuning van mijn verklaring, enige teksten uit Bhartṛihari en andere boeken aan:

Laat diplomaten veroordelen of loven, laat welvaart komen of gaan, laat de dood nu komen of na eeuwen maar de dapperen zullen niet van het pad der gerechtigheid afwijken. (Bhartṛihari)

Rechtvaardigheid moet nooit verzaakt worden door wellust of vrees of hebzucht, zelfs als er een kans bestaat het leven te redden door haar te verzaken. Rechtvaardigheid is blijvend, leed en plezier gaan voorbij. De ziel is onsterfelijk terwijl de middelen om te leven veranderlijk zijn. (Mahābhārata)

De deugd is de enige vriend daar het de mens zelfs na de dood vergezelt. Al het andere wordt met het lichaam vernietigd. (Manu)

De waarheid zegeviert, en geen valsheid. Geleerden volgen altijd het pad der waarheid. De weg der waarheid, die de sagen hebben bewandeld, laat geen enkele wens onvervuld. Er bestaat geen grotere religie dan de waarheid. Er bestaat geen kennis die beter is dan de waarheid. Daarom moet een mens de waarheid volgen. (Upaniṣad)

Alle mensen moeten de gezegden van deze grote mannen navolgen."

Om de leesbaarheid van dit standaardwerk te vergroten zal er een apart register worden samengesteld waarin naast de Sanskṛitateksten (mantra's, śloka's en andere verzen) ook thematische zaken worden gestructureerd en per bladzijde aangegeven. We hopen dit register binnen een of twee jaar af te hebben.

Bij herdruk zal het register aan het einde van het boek worden opgenomen, maar bij de eerste editie zult u het register apart dienen aan te schaffen.

Het ligt in de bedoeling om in de nabije toekomst een editie voor kinderen uit te geven. Dat zal enkele jaren duren. Omdat wij al dit werk pro deo moeten verrichten, zijn we afhankelijk van de hoeveelheid vrije tijd die we hierin kunnen steken.

Heel in het begin hebben we getracht een korte weergave te geven van het doel waarvoor Swāmī Dayānanda de Satyārtha Prakāśa heeft geschreven. Ik hoop dat dit de lezer zal motiveren het boek minstens een keer in zijn geheel te lezen. Alleen dan zal men in staat zijn de visie van de schrijver beter te begrijpen.

Ik wens u naast veel leesplezier ook succes met het in praktijk brengen van de wijsheden uit het boek in uw eigen leven. Laat vooral niet na mij uw constructieve op- en aanmerkingen toe te sturen.

Divāli (Rishi Nirvāṇa Utsava)

Den Haag, 25 oktober 2003

Sādar Saprem Namaste,

Paṇḍita drs. Soerdjpersad Biere
(Sūryaprasād ; Suruj Biere)

Vervolg-voorwoord
(Satyārtha Prakāśa)

Het is het vermelden waard dat het multifunctioneel centrum annex mandir (tempel) van Ārya Dewaker in Paramaribo reeds in 2001 is voltooid. De feestelijke opening heeft plaatsgevonden op 11 februari 2001, de geboortedag van Swāmī Dayānanda Saraswatī, oprichter van de Ārya Samāja.

Vandaag heb ik de complete revisie van de Satyārtha Prakāśa van prof.dr. Callewaert ontvangen. Ik heb de teksten even doorgenomen en kwam tot de ontdekking dat er enkele spelfoutjes waren blijven zitten. Dat noodzaakte mij de hele tekst opnieuw door te lezen, om eventueel nog meer van die foutjes te kunnen traceren. Dat bleek niet voor niets te zijn: ik heb er inmiddels nog een heel aantal opgespoord.
Mochten er onverhoopt toch nog spel- of drukfouten aanwezig zijn, schroomt u dan niet die aan ons door te geven, zodat wij bij de volgende editie de betreffende correcties kunnen doorvoeren, samen met eventuele op- en aanmerkingen.

Mijn dank gaat uit naar de drukkers en binderijen van wier diensten wij gebruik hebben gemaakt en die zich hebben ingezet om dit naslagwerk zodanig te drukken en in te binden dat het heel lang mee kan gaan.
Mijn vrouw, Radjpatie Carmelita -Karmalekhā- wil ik in het bijzonder bedanken voor haar jarenlange geduld zodat ik tijd kon vrijmaken om dit alles te ondernemen. Ik heb de meeste privé-tijd aan dit werk en aan andere Samāja - werkzaamheden besteed, wat uiteraard ten koste ging van haar. Ik hoop dat door deze publicatie al die belangrijke jaren geen verspilde tijd zijn geweest.
Helaas heb ik, uit tijdgebrek, slechts de korte samenvatting van het "doel waarom Swāmī Dayānanda Satyārtha Prakāśa heeft geschreven" in deze uitgave kunnen opnemen, en niet de uitgebreide versie daarvan. Deze laatste kunt u op korte termijn als een aparte brochure tegemoet zien.

Tussen de teksten van de Nederlandse vertaling zult u op verschillende bladzijden cijfers tegenkomen die tussen haakjes staan. Deze refereren aan de bladzijden van de originele Hindī versie van de Satyārtha Prakāśa: Published by Bhagavatī Prakāshan, H ½ Model Town, Delhi 110009, India. Maharshi Dayānanda's Satyārtha Prakāśa; Modern Hindi Conversion by Swāmī Jagdishwarānanda Saraswatī. Edition: 1995. Deze paginanummering is gehandhaafd om het de lezer makkelijker te maken de Nederlandse vertaling te vergelijken met de Hindī versie.

Tot slot wil ik u er nogmaals op wijzen dat deze uitgave in multiculturele, multireligieuze en multilevensbeschouwelijke samenlevingen zoals in Nederland, Suriname en elders aan iedereen is aan te bevelen voor het vormen van een visie op diverse thema's die ons allen aangaan bij het scheppen en behouden van een veilige, leefbare, saamhorige en bovenal vreedzame samenleving. Voeg de daad bij het woord.

Divāli (Rishi Nirvāṇa Utsava)

Den Haag, 1 november 2005

Postbus 66063,
2506 GB Den Haag,
Nederland

Namaste,
Suruj Biere

Korte versie van het doel van Swāmī Dayānanda om de Satyārtha Prakāśa te schrijven

De Ārya Samāja is een cosmopolitische organisatie, opgericht om een bepaald doel te bereiken.
Dit doel is duidelijk aangegeven in het achtste grondbeginsel van de Ārya Samāja. "We moeten avidyā dat is onwetendheid verdrijven en vidyā, wetenschap, spiritueel en lichamelijk bevorderen."

We hebben tegenwoordig in het tijdperk van de wetenschap, technologie en een nieuwe wijze van socialisme, de zogenaamde hoogontwikkelde landen, de landen in ontwikkeling en de onderontwikkelde landen. De onwetendheid echter bestaat overal.

Er is nauwelijks een volk dat niet de dupe is van het gevaar van bijgeloof, ondeugd en lichtgelovigheden.

De mens is nog altijd zwak om zich aan te passen in zijn omgeving, en hij is onderhevig aan en vatbaar voor de prikkel van de slechtste type, en derhalve blijft de geest van een van de grondbeginselen van de Ārya Samāja onvervuld:
"Allen dienen te worden behandeld met liefde, rechtvaardigheid en gerechtigheid."

Vandaag de dag kan geen enkel land geïsoleerd blijven. Derhalve spande de Ārya Samāja zich in vanaf het beginstadium voor het uitwerken van de vervulling van het zesde grondbeginsel van de Ārya Samāja:
" Het voornaamste doel van de Ārya Samāja is goed te zijn voor de wereld m.a.w. het bevorderen van het lichamelijke, geestelijke- spirituele- en sociale welzijn van elk wezen met gevoel."

De Ārya Samāja is een wereldbeweging, geschikt in de eerste plaats voor het tijdperk van de wetenschap.

De Rationalistische Beweging in Europa

Eind 19e, begin 20e eeuw raakten in Europa de dogma's van het christendom, gebaseerd op de teksten van het Oude en Nieuwe Testament, in conflict met de ontdekkingen van de wetenschap.
Zo hadden bijvoorbeeld Copernicus en zijn volgelingen verklaard dat de aarde niet plat, maar rond is en dat de zon niet om de aarde draait maar de aarde en de andere planeten om de zon, die zelf stilstaat. Ook bleek dat de vrouw is niet voortgekomen uit de rib van Adam, maar een onafhankelijk wezen, dat net zo'n belangrijke rol speelt in de schepping als de man. Daardoor werd het de moeite waard tijdens een bevalling waar een keizersnede aan te pas kwam, het leven van de vrouw te redden door haar onder narcose te brengen. En het hoogtepunt was bereikt toen Darwin en zijn collega's de grote theorie van de evolutie naar voren brachten.

Wederopleving

Zoals het Christendom sinds de wetenschappelijke en sociale revolutie in Europa verouderd was geworden, zo raakte ook het Hindoeïsme met al haar sektarische fracties en sociale uitwassen in de moderne tijd in onbruik. Een wederopleving was noodzakelijk. Terwijl Swāmī Dayānanda, de grondlegger van de Ārya Samāja, een vernieuwingsbeweging binnen het Hindoeïsme, in India bezig was met het uitwerken van een recept voor deze kwaal, ontdekte hij dat alle religies en geloofsovertuigingen van de gehele wereld in mindere of meerdere mate aan deze zelfde kwaal leden.

Wat de redenen of de omstandigheden ook waren, de godsdiensten waren gedegradeerd tot ontaarde instituten die in plaats van het algemeen welzijn te dienen huichelarij en haat in het vaandel voerden. Een kritische analyse leidt tot de volgende waarnemingen:
De kerkelijke aandacht gaat voornamelijk uit naar de deugden die de gelovige tot een rechtvaardig en nobel mens maken. Weinig aandacht wordt gegeven aan God, de welwillende schepper en onderhouder van dit universum.
De belangrijkste figuur is de intermediair: een profeet, een incarnatie, een leraar of de kerk (tempel). Vaak is die begiftigd met mysterieuze krachten en de capaciteit om hypothetische wonderen

tot stand te brengen die in strijd zijn met de wetten van de natuur. Zo wordt hij tot een concurrent van God.
Er zijn onbewijsbare toezeggingen gedaan over een leven na de dood, in plaats van iets te veranderen aan de situatie ter plekke, waar het individu of de samenleving in het huidige leven voordeel van zou kunnen hebben.
Alle religieuze instellingen worden gedomineerd door een geestelijke elite. De Ārya Samāja is een beweging die tegen dit soort zaken in het geweer komt. Deze vereniging van edele mensen heeft zich tot taak gesteld de mensen bekend te maken met het gedachtegoed van de Veda's, de oudste heilige boeken ter wereld. Volgelingen van de vedische leer stellen volledig vertrouwen in God, die vormloos, alomtegenwoordig, almachtig, alwetend en eeuwig is. Hij is bovendien vriendelijk, rechtvaardig en nobel en Hij werkt met eeuwige en ware wetten. Daarom omarmt de Ārya Samāja de verworvenheden van de wetenschap, die volledig gebaseerd zijn op waarneming, experimenten, logica en universaliteit.
Swāmī Dayānanda was de eerste grote spirituele leraar die de vorderingen van de wetenschap verwelkomde. Hij was tegen dogma's en bijgeloof en accepteerde de wetenschap, al nam hij daarbij wel de nodige voorzichtigheid in acht.
Aan de ene kant drong hij aan op rationalisatie van de religie en aan de andere kant wilde hij de wetenschap in spirituele zin verklaard zien. Hij verwees naar de theïstische evolutie en naar een theïstisch gebruik van wetenschap en technologie en legde de nadruk op de theïstische bedoeling van het leven en van de schepping.

Geen droom maar werkelijkheid

Voor Swāmī Dayānanda is de wereld op grondslag van de Veda's geen mythe, droom, fantasie of illusie-māyā-, maar feitelijke werkelijkheid, evenals ons leven, dat zinvol en vol van betekenis is. Hij en zijn grote hervormingsbeweging, de Ārya Samāja, schrijven een levenswijze voor die gebaseerd is op moraliteit en bevordering van het concept van individuele en sociale ethiek.
De persoonlijke aard van God is liefde, waarheid, schoonheid, opoffering, welwillendheid en dus wordt de waarde van ons leven bepaald in termen van waarachtigheid, onbaatzuchtigheid,

soberheid en liefde. Niet alleen het doel van het leven dient goed te zijn, het moet worden bereikt met behulp van nobele middelen. Doel en middelen zijn even belangrijk.
Net als de Veda's, legt de Ārya Samāja de nadruk op morele, ethische normen en waarden, op dharma. Daarom komt zij met een universele oproep: "Kṛinvanto Viśvam Āryam", "Maak alle mensen op aarde tot weldenkende mensen".
Ārya Samāja betekent een gemeenschap van goede en edele mensen. Daarmee beweren we niet dat ieder lid van deze gemeenschap op dit moment zo goed en edel is als hij of zij zou moeten zijn. Maar wel durven we zonder meer te zeggen dat de gouden principes van de gemeenschap die het fundamentele manifest vormen van deze gemeenschap en die zijn geformuleerd door de ver vooruitziende hervormer Swāmī Dayānanda Saraswatī, oprichter van de Ārya Samāja (de hervormingsbeweging binnen het Hindoeïsme), in april 1875 te Bombay in India, het waard zijn gevolgd te worden door alle weldenkende en onbevooroordeelde mensen over de hele wereld en van alle tijden. En ik (=Suruj Biere) kan u zeggen dat als dit door ieder van ons zou worden nagekomen, er overal op onze planeet voorspoed, vrede en harmonie zou zijn. Wij nodigen ieder weldenkend mens (Ārya) die de wereld wil behoeden voor oorlog en verwoesting uit om bij te dragen aan de verbreiding van de gedragscodes die in deze grondbeginselen besloten liggen, want alleen dan zullen de plannen, verlangens en gedachten van alle mensen overeenkomen en wij zullen allen leven als één grote familie, in het Saṅskṛita: Vasudhaiva kuṭumbakam.

Ārya Samāja moet u niet zien als een nieuwe religie of, zoals vaak in het Westen wordt gezegd, als een sekte, maar gewoon als een hervormingsbeweging binnen het Hindoeïsme.
Om zich aan regels te kunnen houden schreef de grondlegger van de Ārya Samāja, Swāmī Dayānanda, ten behoeve van werkers en wereldburgers als leidraad een aantal grondbeginselen. De eerste drie daarvan vormen het fundament van de vedische leerstellingen (Vaidika Dharma).

Het uitgangspunt van de Ārya Samāja is:
Hij of Zij of Het dat Paramātmā, God, wordt genoemd, is de Hoogste Geest, waarvan het hele heelal doordrongen is. Hij of Zij of Het is de personificatie van bestaan, bewustzijn en gelukzaligheid. De Veda's zijn de schatkamer van kennis, van filosofische, spirituele en universele waarheid. Ze zijn het woord van God en absoluut waar. Ze zijn de mens gegeven toen het heelal geschapen werd. Er zijn drie dingen zonder begin en zonder einde namelijk: God (Paramātmā), de ziel (ātmā) en de materie (prakṛiti). De schepping is de wezenlijke en natuurlijke uiting van de goddelijke energie. Alleen als de wereld geschapen is kan die creatieve energie zijn werk doen en kunnen de zielen de vruchten van hun daden (karma) plukken. Klasse en de stand van een individu moeten worden bepaald door zijn of haar verdiensten en niet door zijn of haar geboorte. Tīrtha, is datgene waarmee de oceaan van ellende wordt overgestoken. Het bestaat uit eerlijkheid in gedachten, woord en daad. Het verwerven van kennis. Het koesteren van het gezelschap van rechtschapen, wijze en goede mensen. Het regelmatig beoefenen van yoga en het voldoen van goede werken. Dit is dus een verinnerlijking van het begrip tīrtha (letterlijk: "heilige bedevaartplaats"). De ziel vertelt ons wat we wel en niet moeten doen, maar is ondergeschikt aan God wat betreft het plukken van de vruchten van ons gedrag. Swarga (=hemel of paradijs) is het beleven van het uiterste geluk op deze aarde en de manier om dat te bereiken is gelegen in het leiden van een onzelfzuchtig leven. Naraka (=hel) is een andere naam voor het ondergaan van verschrikkelijk lijden in het leven. Voorts moet een Ārya geen beelden vereren, want de Veda's leren ons dat God geen gedaante, vorm of lichaam heeft.

In de yajurveda hoofdstuk 32 mantra 3 staat:
Na tasya pratimā asti yasya nāma mahadyaśaḥ

Letterlijk betekent dit: Hij wiens naam grote roem heeft, heeft geen beeltenis. Swami Dayānanda geloofde in een democratische levensvorm. En hij wilde nooit dat volgelingen van onder meer de onderstaande grondbeginselen dat wat hij zei als enige waarheid zouden opvatten. Hij zei:" De Sanātana Vaidika Dharma of eeuwige

wetmatigheid (norm) is een aantal stel universele stellingen die voor alle landen en alle mensen gelden, die in het verleden aangenomen werden, die aangenomen zullen worden en waar geen enkel mens tegen kan zijn. Verstandige mensen sluiten zich aan bij datgene wat zonder enige misleiding wordt gepropageerd."

Hier volgen dan de:

DE TIEN GRONDBEGINSELEN VAN DE ĀRYA SAMĀJA

1. God:
   De oerwortel - de eeuwige, onzichtbare schenker van alle ware kennis en van voorwerpen, geschapen door ware kennis - dit alles is de allerhoogste God.

2. Zijn eigenschappen en verering:
   God is de verpersoonlijking van bestaan, intelligentie en gelukzaligheid. Hij of Zij of Het is vormloos, almachtig, rechtvaardig, barmhartig, ongeboren, oneindig, onveranderlijk, zonder begin, onvergelijkbaar, steun voor allen, meester van alles. Alomtegenwoordig, alwetend, onvergankelijk, onbevreesd, eeuwig, heilig en schepper van het heelal. Alleen Hem/Haar/Het komt aanbidden toe.

3. Zijn woord De Veda's:
   De Veda's zijn de heilige Schriften van ware kennis. Het is de opperste plicht van elke Ārya (weldenkend mens) om de Veda's te kennen en te onderwijzen, om naar de voordracht ervan te luisteren en om ze aan anderen voor te dragen.

4. Waarheid:
   We moeten klaarstaan om waarheid aan te nemen en om onwaarheid te verwerpen.

5. Rechtvaardigheid:
   Alle handelingen moeten in overeenstemming zijn met dharma, na overweging van wat goed en wat slecht is.

6. Weldoen:
   Het voornaamste doel van de Ārya Samāja is om goed te zijn voor de wereld m.a.w. het lichamelijke, spirituele en het sociaal-maatschappelijke welzijn te bevorderen van elk wezen met gevoel.

7. Liefde en gerechtigheid:
   Onze houding tegenover alles moet worden geleid door liefde, rechtvaardigheid en gerechtigheid.

8. Onwetendheid en kennis:
   We moeten onwetendheid (avidyā) verdrijven en geestelijke en lichamelijke kennis (vidyā) bevorderen.

9. Individualisme en altruïsme :
   Niemand mag alleen tevreden zijn met het bevorderen van het eigen welzijn. Integendeel, iedereen moet zijn of haar welzijn zoeken in het bevorderen van het welzijn van iedereen.

10. Ondergeschiktheid en vrijheid:
    Alle mensen moeten zich schikken naar de wetten van de samenleving die gemaakt zijn ter bevordering van het welzijn van iedereen. Binnen dat kader moeten ze vrij zijn om het individuele welzijn te bevorderen.

Het verschil tussen tussen Satyārtha Prakāśa en Saṅskāra Vidhi van Swami Dayānanda

De mens heeft twee kanten in het leven. De theoretische en de praktische. Swami Dayananda bracht in de geest van de denkers van zijn tijd opschudding door zijn fundamentele creatieve ideeën.
Omdat hij op het traditionalisme en doctrinisme een geweldige aanval pleegde, heeft hij daar het opkomende westerse materialisme afgekoeld.
In plaats hiervan heeft hij (=Swami Dayānanda) de oude Vedische cultuur van de oosterse riṣi-muni's (zieners en heiligen) een nieuw leven ingeblazen. En om die een standvastige en concrete vorm te geven, schreef hij de Satyārtha Prakāśa.

Dit was (=is) zijn theoretisch werk. Maar theorie zonder kennis, idee, zonder toepassing, blijft onuitgesproken. Wanneer het zaad ontkiemt pas dan wordt het een boom. De opschudding die Maharṣi Dayananda in de hersenen van de mensen in zijn tijd veroorzaakte, was (zijn doel) een nieuw mens te vormen.

Om deze gedachte; de mens opnieuw te vormen, creatieve vorm te geven, schreef hij de Saṅskāra Vidhi. De Nederlandse vertaling van dit boek kunt u bij ASAN (Ārya Samāja Nederland) in Den Haag krijgen onder de naam "De wetenschappelijke uitleg van Saṅskāra Vidhi".

De Satyārtha Prakāśa is de theoretische of gedachten kant van zijn ideologie, terwijl Saṅskāra Vidhi de praktische of creatieve kant daarvan is.

Uitgave:

Arya Samaj in Suriname	Federatie Arya Samaj Nederland (FAS-NED)
Vereniging "Arya Dewaker"	Regentesselaan 233
Dr. S. Kafiluddistraat 1	2562 CZ Den Haag
Paramaribo-Suriname	Nederland

ISBN 90-810812-2-5

[5]

ओ३म्

Ere aan God, die een verpersoonlijking is van waarachtigheid, kennis en zegen.

INLEIDING [1]

Dit is een tweede, verbeterde druk. Toen ik de *Satyārthaprakāśa* [2] schreef, bezat ik geen grondige kennis van het Hindi, daar ik steeds in mijn studie, redevoeringen en conversaties het Sanskṛita gebruikte en mijn moedertaal Gujarātī was. Nu heb ik echter Hindī leren spreken en schrijven volgens de regels van de grammatica en is mijn kennis, in vergelijking met vroeger, veel beter. Natuurlijk zijn er daardoor enkele wijzigingen gekomen wat woorden en zinsbouw betreft. Dat was noodzakelijk omdat anders de verbetering van de taal niet mogelijk is. Ik heb evenwel geen wijzigingen aangebracht in de betekenis van de woorden. Wel heb ik de fouten van de eerste druk verwijderd of verbeterd.

Dit boek bestaat uit veertien hoofdstukken, tien in het eerste deel en vier in het tweede. De laatste twee hoofdstukken en het laatste onderwerp 'geloof en ongeloof', die niet in de eerste uitgave konden worden opgenomen, zijn thans bijgevoegd.

---

[1] Alle voetnoten zijn door de vertaler aangebracht.
[2] 'De Belichting of Verklaring van de Betekenis van de Waarheid'; kan ook vertaald worden als 'De Belichting van de Ware Principes.'

(1) Het eerste hoofdstuk handelt over de namen van God zoals AUM, enzovoort.
(2) In het tweede hoofdstuk wordt de methode voor het opvoeden van kinderen aangegeven.
(3) Het derde hoofdstuk handelt over celibaat (*brahmacarya*), onderwijssysteem, namen van ware en niet-ware boeken en over de methode van onderwijs geven.
(4) Het vierde hoofdstuk beschrijft het huwelijk en het gezinsleven.
(5) Het vijfde hoofdstuk beschrijft de regels voor de afzondering in het woud en de totale ascese.
(6) Het zesde hoofdstuk handelt over de staatkunde.
(7) Het zevende hoofdstuk heeft God en de Veda's als onderwerp.
(8) Het achtste hoofdstuk bespreekt de schepping, de instandhouding en de ontbinding.
(9) Het negende hoofdstuk handelt over kennis, onwetendheid, gebondenheid aan en de verlossing uit de kringloop van geboortes.
(10) Het tiende hoofdstuk bespreekt de correcte en incorrecte levenswijze alsmede de reinheid en onreinheid van voedingsmiddelen.
(11) In het elfde hoofdstuk worden de religieuze sekten van India onderzocht.
(12) Het twaalfde hoofdstuk geeft een kritische beschouwing van de Cārvāka-leer, het boeddhisme en het jainisme.
(13) Het dertiende hoofdstuk handelt over het christendom.
(14) Het veertiende hoofdstuk bevat een beschouwing van de islam. Na het veertiende hoofdstuk wordt de eeuwige op de Veda's gebaseerde leer van de Ārya's verklaard, die ook door mij wordt aanvaard.

Mijn hoofddoel bij het schrijven van dit boek is waarachtige principes te belichten, of als waarheid te

verklaren wat waarheid is en als niet-waarheid te verklaren wat niet-waarheid is. Indien waarheid voor niet-waarheid gehouden wordt en niet-waarheid voor waarheid, belicht men zeker niet waarachtige principes. [6]

De waarheid ligt in het spreken van, schrijven over en geloven in wat hetgeen is zoals het werkelijk is. Wie bevooroordeeld is, probeert de niet-waarheid van zijn geloof uit te leggen als waar, en de waarheid van een ander geloof als niet-waar. Zulke personen kunnen niet tot de waarheid komen. Het is daarom de voornaamste plicht van alle geleerden om door middel van prediking of geschriften de werkelijke aard van waarheid en niet-waarheid aan alle mensen uit te leggen. Dan zullen de mensen uit zichzelf begrijpen wat al dan niet tot hun heil strekt, de waarheid accepteren en de niet-waarheid verwerpen, en zo altijd gelukkig leven.

De *ātmā* - de ziel (de spirituele identiteit)- van elk mens kan waarheid en niet-waarheid onderscheiden, maar door zelfzucht, stijfhoofdigheid, kwaadgezindheid en onwetendheid geeft hij de waarheid op en neigt hij naar de niet-waarheid. In dit boek is hiervan geen sprake en het is ook niet de bedoeling de gevoelens van anderen te krenken of iemand schade te berokkenen. Het enige doel is de mensheid tot vooruitgang en geluk te brengen, en dat de mensen, door de waarheid en de niet-waarheid te leren kennen, de waarheid mogen aanvaarden en de niet-waarheid mogen verwerpen. Er bestaat geen andere weg om de mensheid te verheffen dan de prediking van de waarheid.

Indien in dit boek soms per abuis of tijdens de correctie en het drukken een fout is achtergebleven, dan zal die gerectificeerd worden wanneer men daarop wijst. Maar wanneer iemand uit partijdigheid twijfel oppert of kritiek uitoefent, zal daarop geen acht worden geslagen. In geval iemand ten bate van de mensheid iets

oppert, zal dat, na juist bevonden te zijn, zeker aangenomen worden.

Thans zijn er in elk geloof veel geleerden. Indien zij hun vooroordeel zouden opgeven en algemeen aanvaarde theorieën aannemen die voor iedereen gunstig zijn en als waarheid gelden, en indien zij die theorieën zouden opgeven die met elkaar in strijd zijn, en in wederzijdse liefde zouden leven en laten leven, dan zou dat het volmaakte geluk voor de wereld zijn. De verschillen tussen de geleerden vergroten de verschillen tussen de gewone mensen, met het gevolg dat allerlei verdriet toeneemt en aan het geluk schade wordt berokkend. Dat kwaad dat de zelfzuchtigen genoegen doet, heeft de mensheid in een oceaan van ellende gedompeld. Zodra er één uit die geleerden naar voren treedt om het welzijn van de mensheid te bevorderen, zijn zelfzuchtige lieden erop uit om zich daartegen te verzetten en werpen zij allerlei hindernissen op. Maar सत्यमेव जयति नानृतं, सत्येन पन्था विततो देवयान:[3] de waarheid zal zegevieren en niet-waarheid zal ten onder gaan en door de waarheid zal het pad van de geleerden openen. Met dat vertrouwen zijn wijzen niet onverschillig voor het welzijn van anderen en laten zij nooit na om de waarachtige principes te propageren. Het is een duidelijk inzicht dat यत्तदग्रे विषमिव परिणामेऽमृतोपमम् (*Gītā*[4]). Dat betekent dat elke daad ter verkrijging van kennis en van de *dharma* eerst gelijk is aan vergif en later gelijk is aan nectar. Deze woorden indachtig heb ik dit boek geschreven. Laten de luisteraars of lezers van dit boek het liefdevol doornemen, de waarachtige bedoeling ervan leren kennen en overeenkomstig hun wens handelen. Dit is mijn opzet: de punten waarin alle religies overeenkomen, zijn klaarblijkelijk waar en moeten dan

[3] *Mund.* 3.1.6.
[4] Vers 18.37.

ook aangenomen worden; tegelijk veroordeel ik alle valsheden, daar zij verschillen doen ontstaan onder de verschillende religies (geloofsovertuigingen; levensbeschouwingen). Het is mijn bedoeling om alle geheime en openlijke feiten van de religies het publiek (zowel geleerden als minder geleerden) voor te houden, zodat na discussie daarover tot elkaar groeien en in vrede naast elkaar leven.

Alhoewel ik in India geboren ben en woon, heb ik zonder enige partijdigheid gewezen op fouten van alle religies (levensbeschouwingen) en godsdienstige sekten van dit land; evenzo heb ik met de verschillende religies van andere landen gedaan. Dat zou volgens mij de mentaliteit moeten zijn van alle goede mensen. Indien ik partijdig was geweest, zou ik –zoals heden gebruikelijk is– mijn eigen religie hebben opgehemeld en gepropageerd, terwijl ik andere religies zou hebben veroordeeld, beschadigd en tegen-[7]
gewerkt. Een dergelijk gedrag past echter niet bij de mens. Zoals sterke dieren de zwakkeren tiranniseren en zelfs doden, zou iemand die een mensen lichaam krijgt en zo handelt, als een dier handelen en niet als een mens. De waarachtige mens is hij die, sterker zijnde, de zwakkeren beschermt. Wie uit hebzucht anderen schade doet, is te vergelijken met een dier.

De eerste elf hoofdstukken handelen uitsluitend over India. De religieuze principes die ik hierin gesteund heb, zijn alle vedische en derhalve door mij aan te nemen. Punten uit latere geschriften zoals de *Purāṇa's* en de *Tantra's* enzovoort, waarop ik kritiek heb, zijn te verwerpen.

De Cārvāka-leer, die in het twaalfde hoofdstuk bekritiseerd is, bestaat heden ten dage haast niet meer. Als atheïstische leer houdt ze sterk verband met het boeddhisme en het jainisme. Cārvāka is de belangrijkste atheïstische leer en het is daarom zeer noodzakelijk al haar activiteiten te bestrijden.

Indien valsheden niet in het openbaar bestreden worden, zullen waardeloze handelingen in deze wereld meer en meer toenemen. In het twaalfde hoofdstuk wordt in het kort besproken hoe de principes van de Cārvāka-leer in feite ook die van het boeddhisme en van het jainisme zijn. De leer van de boeddhisten en de jains komt in veel opzichten sterk overeen met de Cārvāka-leer, hoewel er ook verschilpunten zijn. Hierom worden de jains als een aparte school beschouwd. Het verschil is duidelijk gesteld in het twaalfde hoofdstuk. Ik verwijs daarom naar dat hoofdstuk. De punten waar het jainisme en het boeddhisme verschillen vertonen, zijn ook belicht in het twaalfde hoofdstuk.

Een samenvatting van het boeddhisme zoals het voorkomt in oude boeddhistische teksten zoals de *Dīpavaṅśa* enzovoort, is in de *Sarvadarśanasaṅgraha* gegeven. De boeken over het jainisme zijn de volgende:

Vier Mūla Sūtra (basisaforismen):
1. Āvaśyaka Sūtra, 2. Viśeṣa Āvaśyaka Sūtra,
3. Daśavaikālika Sūtra, 4. Pākṣika Sūtra.

Elf Aṅga:
1. Ācārāṅga Sūtra, 2. Sugaḍāṅga Sūtra, 3. Thāṇāṅga Sūtra, 4. Samavāyāṅga Sūtra, 5. Bhagavatī Sūtra,
6. Jñātā-dharmakathā Sūtra, 7. Upāsakadaśā Sūtra,
8. Antagaḍadaśā Sūtra, 9. Anuttarovavāī Sūtra,
10. Vipāka Sūtra, 11. Praśnavyākaraṇa Sūtra.

Twaalf Upāṅga:
1. Upavāī Sūtra, 2. Rāvapsenī Sūtra, 3. Jīvābhigama Sūtra, 4. Pannagaṇā Sūtra, 5. Jambu-dvīpa-pannati Sūtra, 6. Candapannatī Sūtra, 7. Sūrapannatī Sūtra,
8. Nirīyāvalī Sūtra, 9. Kapyiyā Sūtra, 10. Kapavaḍīsayā Sūtra, 11. Puppiyā Sūtra, 12. Pupyacūliyā Sūtra.

Vijf Kalpa Sūtra:

1. Uttarādhyayana Sūtra, 2. Niśītha Sūtra, 3. Kalpa Sūtra, 4. Vyavahāra Sūtra, 5. Jītakalpa Sūtra.

Zes Cheda's:
1. Mahaniśīthabṛhadvācanā Sūtra, 2. Mahāniśīthalaghu-vācanā Sūtra, 3. Madhyamavācanā Sūtra, 4. Piṇḍa-nirukti Sūtra, 5. Augha-nirukti Sūtra, 6. Paryyūṣaṇā Sūtra.
Tien Payannā Sūtra:
1. Catussaraṇa Sūtra, 2. Pañcakhāṇa Sūtra,
3. Tadulavaiyālika Sūtra, 4. Bhaktiparijñāna Sūtra,
5. Mahāpratyākhyāna Sūtra, 6. Candāvijaya Sūtra,
7. Gaṇīvijaya Sūtra, 8. Maraṇasamādhi Sūtra,
9. Devendrastavana Sūtra, 10. Saṅsāra Sūtra. En verder de Nandī Sūtra en de Yogoddhār Sūtra.
Vijf Pañcāṅga :
1. Alle commentaren op de eerder genoemde boeken,
2. Nirukti, 3. Caraṇī, 4. Bhāṣya.
Alle originele geschriften, samen met deze vier commentaren, worden *Pañcāṅga* genoemd.

De *Dhūṇḍhiyā Avayava* worden niet erkend. Er zijn veel andere boeken waarin de jains geloven. Ze zullen alle in het twaalfde hoofdstuk behandeld worden.

De jainistische geschriften vervallen onnoemelijk vaak in herhaling. Sommigen van hen hebben de gewoonte om hun eigen boek niet gezaghebbend te noemen wanneer het in handen komt van een andersdenkende of door hem gedrukt is. Maar een boek kan toch niet buiten de jain-leer vallen alleen maar omdat de een het accepteert en de ander niet. Natuurlijk kan een boek dat geen enkele jain accepteert en nooit geaccepteerd heeft, voor hem niet acceptabel zijn. Maar er heeft nog nooit een boek bestaan waarin niet ten
[8]
minste één jain heeft geloofd. Daarom is kritiek op de principes in een bepaald boek alleen maar mogelijk voor hen die in dat boek geloven. Er zijn veel jains die in een zeker boek geloven, maar dat ontkennen op een

vergadering of in een debat. Om die redenen houden de jains hun boeken verborgen. Zij geven ze niet aan een andersdenkende, noch lezen zij daaruit voor, omdat ze zo vol staan van absurditeiten dat zelfs geen enkele jain die kan verantwoorden. Het juiste antwoord is niet-waarheden te verwerpen.

Het dertiende hoofdstuk handelt over het christendom. De Bijbel is hun Heilige Schrift. Voor bijzonderheden over het christendom wordt verwezen naar hoofdstuk XIII.

Het veertiende hoofdstuk behandelt de religie van de moslims. Bij hen is de Koran de Heilige Schrift. Hiervoor wordt verwezen naar hoofdstuk XIV. Na dit alles heb ik een schets gegeven van de vedische leer. Wie dit boek zal beschouwen met een mentaliteit die strijdig is met de bedoeling van de schrijver, zal de betekenis ervan niet begrijpen. Teneinde een geschrift te begrijpen zijn er vier factoren nodig: verlangen (*ākāṅkṣā*), toepasselijkheid (*yogyatā*), contextualiteit (*āsatti*) en bedoeling (*tātparya*):

ākāṅkṣā: het wederzijds verlangen van de spreker en van de woorden in een zin over een bepaald onderwerp;

yogyatā: een woord op de juiste manier gebruiken, zoals 'met water besprenkelen';

āsatti: de naburige teksten citeren waarin een bepaald citaat voorkomt;

tātparya: peilen naar de bedoeling van de spreker die een bepaald citaat geeft of een tekst schrijft.

Er zijn altijd vrij veel obstinate fanatici, vooral bij de aanhangers van een bepaalde geloofsovertuiging, die een idee hebben dat in strijd is met de bedoeling van een spreker. Immers, door hun religieus fanatisme raakt hun verstand verstrikt in duisternis. Zoals ik naar de ontwikkeling van andere mensen streef door eerst onbevoordeeld de *Purāṇa's*, de teksten van de jains, de Bijbel en de Koran te bestuderen en vervolgens daaruit

het goede te accepteren en het verkeerde weg te laten, zo behoort iedereen dat te doen.

Ik heb in mijn boek slechts enkele verkeerde beweringen van deze religies aangehaald, zodat de mensen voor zichzelf kunnen bepalen wat waar en niet waar is. Zij kunnen dan de waarheid accepteren en doen accepteren en de niet-waarheid opgeven en doen opgeven. Het ligt immers niet in de aard van geleerden om de mensheid te vernietigen door haar te misleiden, elkaars vijand te maken en haar onderling te laten bestrijden.

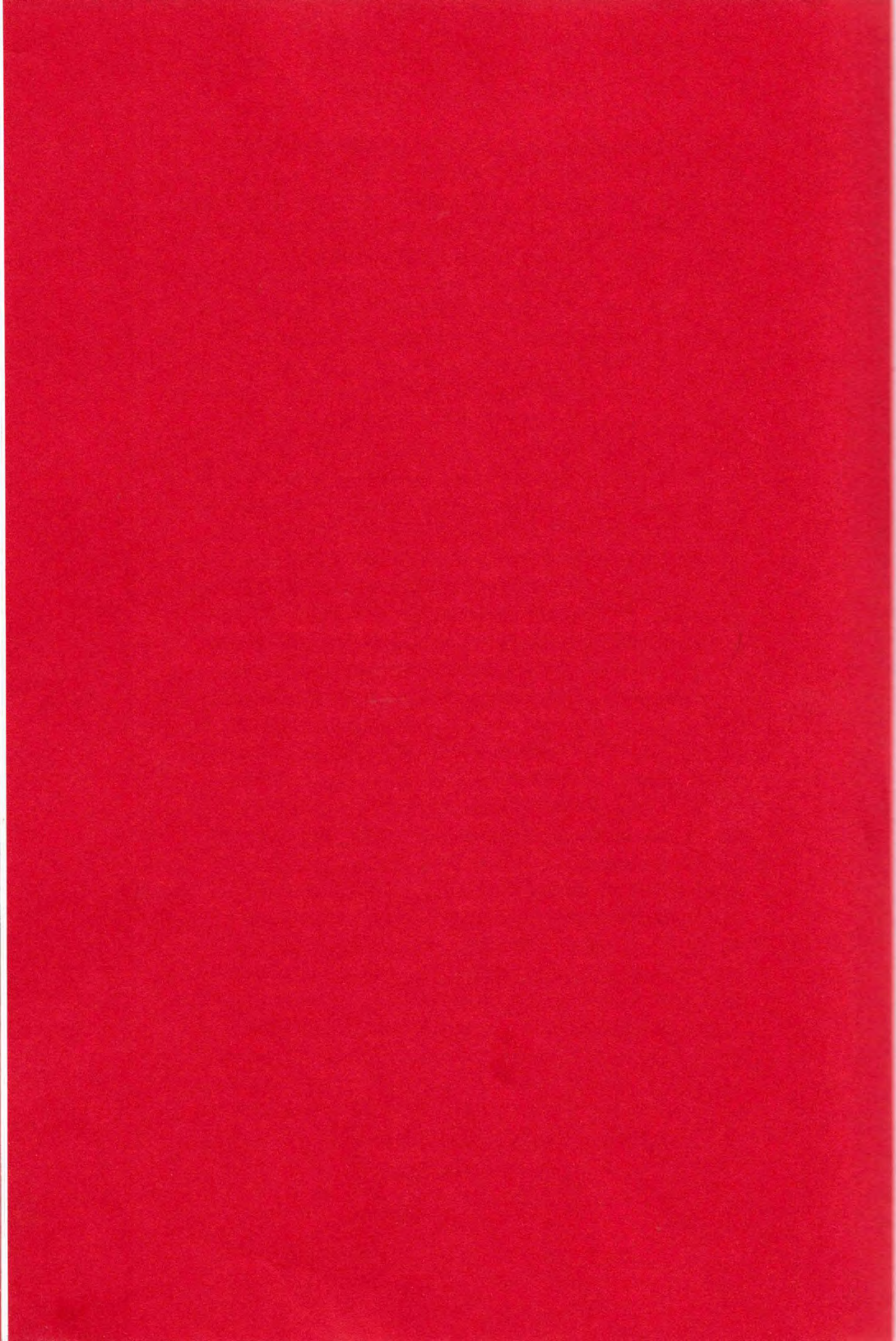
Ofschoon onontwikkelde mensen dit boek in een heel andere geest zullen lezen, zullen ontwikkelde mensen de bedoeling ervan naar behoren begrijpen. Ik beschouw daarom mijn streven als geslaagd en presenteer mijn gedachtegang aan de mens. Lees dit boek, toon het aan anderen en laat zodoende mijn werk vruchten afwerpen. Voor mij zoals voor alle grootmoedige mensen is het de hoogste plicht om de waarachtige principes onbevooroordeeld te belichten.

Moge de Paramātmā die de ziel van iedereen is, die ieders hart reguleert en die waarheid, bewustzijn en gelukzaligheid belichaamt, door zijn genade aan dit doel ruimte geven en dat duurzaam maken.

अलमतिविस्तरेण बुद्धिमद्वद्वरशिरोमणिषु ॥

Voor intelligente mensen moet dit niet meer uitgebreid worden beschreven. Tot zover de inleiding.

Mahārāṇā paleis (Swāmī) Dayānanda Saraswatī
Udaipur
Bhādrapad śuklapakṣa samvat 1939
[1882 A.D.]

[9]

ओ३म्

Dit is de Satyārthaprakāśa
Hoofdstuk I

ओ३म् शन्नो मित्रः शं वरुणः शन्नो भवत्वर्य्यमा ।
शन्नऽइन्द्रो बृहस्पतिः शन्नो विष्णुरुरुक्रमः ।
नमो ब्रह्मणे नमस्ते वायो त्वमेव प्रत्यक्षं ब्रह्मासि । त्वामेव प्रत्यक्षं ब्रह्म वदिष्यामि ऋतं वदिष्यामि सत्यं वदिष्यामि तन्मामवतु तद्वक्तारमवतु अवतु मामवतु वक्तारम् । ओ३म् शान्तिश्शान्तिश्शान्तिः ।[5]

Betekenis: Het woord AUM is de meest verheven naam van God. Het is samengesteld uit de letters A, U en M en geeft de veel namen van de Almachtige (Allerhoogste) weer. Met deze naam worden veel namen weergegeven. De letter A staat voor Virāṭ, Agni en Viśva, enzovoort. De letter U voor Hiraṇyagarbha, Vāyu en Taijasa, enzovoort. De letter M voor Īśvara, Āditya en Prājña, enzovoort. De Veda's en andere ware geschriften verklaren duidelijk dat deze woorden volgens de context in overeenstemming zijn met de namen van de Almachtige (het Opperwezen).

Vraag: Waarom zijn de woorden Virāṭ enzovoort, geen namen van andere dingen dan het Opperwezen? Betekenen zij ook niet het heelal, de elementen zoals aarde enzovoort, de mensen, de geleerden, en in de medische wetenschap de medicijnen zoals droge gember?

Antwoord: Zeker hebben zij al die betekenissen. Maar zij betekenen ook het Opperste Zelf (God).

---

[5] *Taittirīya Āraṇyaka 7.1.*

Vraag: Verstaat U onder die namen alleen de natuurkrachten (*deva*) of niet?

Antwoord: Welk bewijs heeft U voor Uw interpretatie?

Vraag: De deva's zijn het meest bekend en het meest verheven, daarom neem ik aan dat deze woorden alleen namen van deva's aangeven[6].

Antwoord: Is de Allerhoogste niet welbekend? Is er iets verhevener dan Hij? Waarom geeft U niet toe dat deze namen ook de Allerhoogste aangeven? Als de Allerhoogste niet onbekend is en niemand zijn gelijke is, hoe kan dan iemand verhevener zijn dan Hij? Uw bewering is daarom niet juist en bevat ook vrij veel fouten. Immers, उपस्थितं परित्यज्यानुपस्थितं याचत इति बाधितन्याय: of "*het is strijdig met de logica om het bestaande ter wille van het niet-bestaande te verwerpen*". Stelt U zich bijvoorbeeld voor dat iemand een ander persoon voedsel brengt en hem vraagt om dat op te eten, en dat de ander het afslaat om vervolgens te lopen zoeken naar voedsel, dat niet te verkrijgen is. Niemand zal deze persoon als een wijs mens beschouwen. Hetzelfde kan gezegd worden van Uw bewering. U verwerpt de bestaande betekenissen van namen als Virāṭ, enzovoort namelijk de bekende en bewezen 'Allerhoogste' en 'Heelal' enzovoort, en tracht onder die namen de onmogelijke en niet-bestaande verheven krachten enzovoort te verstaan. Hiervoor bestaat geen enkel bewijs of argument. Het is altijd het verband, dat de betekenis van de woorden aanduidt. Laten wij bijvoorbeeld het Saṅskṛita woord *saindhava* nemen.

[10]

'हे भृत्य ! त्वं सैधवमानय' Dat wil zeggen: "O knecht! Wil je *saindhava* voor me brengen?"

[6] De vragensteller bedoelt dat het verband tussen deze namen en deva's zo wel bekend is, dat het onnatuurlijk lijkt de woorden een andere betekenis toe te kennen.

Het woord *saindhava* heeft twee betekenissen, namelijk 'zout' en 'paard.' Indien een man zijn knecht vraagt om *saindhava* te brengen, moet de betekenis van het woord bepaald worden door de gelegenheid waarbij het gebruikt wordt. Indien de meester aan tafel zit, betekent het woord zeker 'zout.' Maar als hij op het punt staat uit te gaan, zou het 'paard' betekenen. In geval de knecht het paard in de eetzaal brengt of zout wanneer de meester uitgaat, is het duidelijk dwaasheid zijnerzijds en zal de meester terecht boos worden en hem ontslaan. Ons standpunt is daarom dat een woord verschillende betekenissen kan hebben, maar dat slechts die betekenis er aan gegeven moet worden welke het verband aangeeft.

Nu zullen wij enkele mantra's voorhouden.

1. ओ३म् खम्ब्रह्म । *Yajur veda* 40, 17

U ziet dat in deze context in de Veda's AUM enzovoort de namen van de Allerhoogste zijn.

2. ओमित्येतदक्षरमुद्गीथमुपासीत । *Chāndogya Upaniṣad*
3. ओमित्येतदक्षरमिदम् सर्वम् तस्योपव्याख्यानम्। *Māṇḍūkya*
4. सर्वे वेदा यत्पदमामनन्ति तपांसि सर्वाणि च यद्वदन्ति ।
यदिच्छन्तो ब्रह्मचर्य्यम् चरन्ति तत्ते पदं संग्रहेण
ब्रवीम्योमित्येतत् ॥ *Katha Upaniṣad*[7]
5. प्रशासितारं सर्वेषामणीयांसमणोरपि ।
रुक्माभं स्वप्नधीगम्यं विद्यात्तं पुरुषं परम् ।
6. एतमग्निं वदन्त्येके मनुमन्ये प्रजापतिम् ॥
इन्द्रमेके परे प्राणमपरे ब्रह्म शाश्वतम् ।
Manusmriti 12. 122. 123
7. स ब्रह्मा स विष्णुः स रुद्रस्स शिवस्सोऽक्षरस्स परमः
स्वराट् । स इन्द्रस्स कालाग्निस्स चन्द्रमाः ॥
Kaivalya Upaniṣad
8. इन्द्रं मित्रं वरुणमग्निमाहुरथो दिव्यः स सुपर्णो गरुत्मान् ।

[7] Valli 2, mantra 1,15.

एकं सद् विप्रा बहुधा वदन्त्यग्निं यमं मातरिश्वानमाहुः ॥

Rigveda 1. 164. 46

9. भूरसि भूमिरस्यदितिरसि विश्वधाया विश्वस्य भुवनस्य धर्त्री ।

पृथिवीं यच्छ पृथिवीं दृꣳह पृथिवीं मा हिꣳसीः ॥

*Yajurveda*13. 18

10. इन्द्रो मह्ना रोदसी पप्रथच्छव इन्द्रः सूर्यमरोचयत् ।

इन्द्रे ह विश्वा भुवनानि येमिर इन्द्रे स्वानास इन्दवः ॥

Sāmaveda uttarā 7. 3. 8. 2

11. प्राणाय नमो यस्य सर्वमिदं वशे ।

यो भूतः सर्वस्येश्वरो यस्मिन्त्सर्वम् प्रतिष्ठितम् ॥

Atharvaveda 11. 4. 1

Betekenis: De reden waarom de voorgaande passages zijn genoemd, is aan te tonen dat in zulke teksten met namen als AUM en andere namen het Hoogste Zelf (God) aangeduid wordt. Zo is geen enkele
[11]
naam van God zonder betekenis, zoals namen als 'Arme' (*daridri*) en 'Rijkaard' (*dhanapati*) in de wereld wel zijn. Dat bewijst dat de namen van God soms Zijn attributen, soms Zijn handelingen en soms Zijn natuur aanduiden.

AUM en de andere namen van God zijn betekenisvol[8]. Bijvoorbeeld:

1. (*aum kham* ...) "अवतीत्योम्, आकाशमिव व्यापकत्वात् खम्, सर्वेभ्यो बृहत्वाद् ब्रह्म" God wordt AUM genoemd omdat Hij/Zij/Het beschermt, Kham omdat Hij doordringend als ether is, en Brahma omdat Hij /Zij/Het almachtig is.

---

[8] In het dagelijkse leven komen wij soms edele namen zoals Koning tegen, die ook aan de armen worden gegeven. Zij duiden dan niet de ware betekenis van het woord aan. In tegenstelling hiermee duiden de namen van God de ware betekenis aan.

2. (*aumitye* ...) Alleen Hij, wiens naam AUM is en nooit vergaat, dient aanbeden te worden en niemand anders.

3. (*aumityeta* ...) In al de Veda's en andere geschriften is de voornaamste en eigen naam van God, AUM. Alle andere namen zijn secundair.

4. (*sarve vedā* ...) AUM is de naam van het Opperwezen dat alle Veda's beschrijven en vererenswaardig noemen, en waartoe volledige overgave en plichtsbetrachting[9] leiden en voor de gewaarwording waarvan een leven van zelfbeheersing en kuisheid (*brahmacarya*) nagestreefd wordt.

5. (*praśāsitā* ...) Kent Hem als het Opperwezen (*parama puruṣa*) die de leermeester van allen is, kleiner dan het kleinste element, zelfverlichtend en slechts in diepe trance waarneembaar.

6. (*etamagniṁ*) Als degene die zichzelf verlicht, heet de Allerhoogste Agni; als de belichaming van ware kennis heet Hij Manu; als de beschermer van allen heet Hij Prajāpati; als de oppermachtige heet Hij Indra; als de bron van ieders leven heet Hij Prāṇa en als degene die constant[10] alom aanwezig is, heet Hij Brahma.

7. (*sa brahmā sa viṣṇuḥ* ...) Als de schepper van het heelal heet Hij Brahmā, als de alom aanwezige Viṣṇuḥ, als degene die zondaren doet wenen door hen te straffen heet Hij Rudraḥ, als de zegenrijke en weldoener van allen Śivaḥ. यः सर्वमश्नुते न क्षरति न विनश्यति तदक्षरम् ॥ १ ॥ यः स्वयं राजते स स्वराट् ॥ २ ॥ योऽग्निरिव कालः कलयिता प्रलयकर्त्ता स कालाग्निरीश्वरः ॥ ३ ॥ De naam van God is Akṣara omdat Hij alles doordringt en onvergankelijk is; Svarāṭ, omdat Hij zelfverlichtend is en Kālāgni omdat Hij bij het vergaan van de wereld de

---

[9] Eigenlijk staat er: ascese overeenkomstig de *dharma*.

[10] निर् अन्तर: zonder onderscheid binnen of buiten, alomtegenwoordig, d.w.z. de allergrootste. Deze betekenis van Brahma houdt verband met de wortel *brihi vriddhau*.

vernietiger van allen en zelfs van de tijd is. Daarom is de naam van God Kālāgni.

8. (*indraṁ mitraṁ* ...) De Ene die aan niemand ondergeschikt is, het ware Opperwezen, heeft alleen de verschillende namen zoals Indra, enzovoort. द्युषु सूक्ष्मेषु पदार्थेषु भवो दिव्यः, शोभनानि पर्णानि पालनानि पूरणानि कर्माणि वा यस्य सः सुपर्णः ॥ यो गुर्वात्मा स गरुत्मान्, यो वायुरिव बलवान् स मातरिश्वा । Het Opperzelf heeft de namen Divya, omdat het goddelijke substanties als *prakṛiti* doordringt; Suparṇa omdat het een voortreffelijke bescherming geeft en volmaakte werken verricht, Garutmān omdat zijn ziel, dat wil zeggen zijn aard groot is; Mātariśvā omdat het oneindig machtig als de wind is. Daarom zijn er van Paramātmā de namen Divya, Suparṇa, Garutmān en Mātariśvā. Andere namen zullen later uitgelegd worden.

9. (*bhūmirasi* ...) भवन्ति भूतानि यस्यां सा भूमिः । De Heer heet Bhūmi omdat Hij de woonplaats van alle existerende levende wezens is. De overige namen zullen later verklaard worden.

10. (*indro mahnā* ....) Deze mantra werd aangehaald, omdat Indra hier de naam van God alleen is.

11. (*prāṇāya* ...) Zoals Prāṇa of levenskracht alle lichamen en zintuigen beheerst, wordt de gehele wereld door de Allerhoogste beheerst. Daarom heet God Prāṇa. [12]

Wanneer men de juiste betekenissen van de bovenstaande bewijzen kent, begrijpt men dat deze namen alleen de Allerhoogste aanduiden. Met de namen AUM en Agni wordt inderdaad alleen de Allerhoogste aangeduid. Zoals door de verklaringen van de grammatica, de etymologie, de *Brāhmaṇa's*, de *Sūtra*'s enzovoort, de zieners en de wijzen de Allerhoogste kenbaar wordt, zo behoort iedereen dit te doen. AUM is alleen de naam van de Hoogste Ziel zelf, terwijl voor de

kennis van de Allerhoogste door middel van namen als Agni de context en de kwalificerende attributen bepalend zijn. Met andere woorden: deze namen wijzen op God in lofprijzingen, gebeden en verering of waar termen gebezigd zijn als alomtegenwoordig, alomvattend, heilig, eeuwig en schepper.

ततो विराडजायत विराजो अधि पूरुषः ॥ [11]

श्रोत्राद्वायुश्च प्राणश्च मुखादग्निरजायत ॥ [12]

तेन देवा अयजन्त ।[13]

पश्चाद् भूमिमथो पुरः ।[14]

तस्माद्वा एतस्मादात्मन आकाशः सम्भूतः । आकाशाद्वायुः ।
वायोरग्निः । अग्नेरापः । अद्भ्यः पृथिवी । पृथिव्या
ओषधयः । ओषधिभ्योऽन्नम् । अन्नाद्रेतः ।
रेतसः पुरुषः । स वा एष पुरुषोऽन्नरसमयः ।[15]

In passages als deze, zijn *virāṭ*, *puruṣa*, *deva*, *ākāśa*, *vāyu*, *agni*, *jala*, *bhūmi* enzovoort de namen van materiële dingen, omdat waar schepping, onderhoud, ontbinding, onwetenden, onbewuste, zichtbare fenomenen enzovoort als kwalificerende termen worden genoemd, die termen God niet aanduiden. Hij/Zij/Het staat buiten handelingen als de schepping en in de bovengenoemde mantra's is er sprake van handelingen als schepping. Daarom zijn hier *virāṭ* enzovoort niet de namen van de Hoogste Ziel (God), maar van materiële dingen. Waar als kwalificerende termen Alwetend enzovoort voorkomen, betekenen zij God en waar de kwalificerende termen verlangen, afkeer, inspanning, vreugde, verdriet, onwetende enzovoort, worden gebruikt, wordt de ziel bedoeld. Dat geldt in alle gevallen. Daar God in geen geval geboren kan worden of kan sterven, kunnen namen als *virāṭ* en de

---

[11] *Yajuḥ* 31.5.
[12] *Yajuḥ* 31.12.
[13] *Yajuḥ* 31.9.
[14] *Yajuḥ* 31.5.
[15] *Taittirīya Upaniṣad Brahma valli* I.

kwalificerende termen als geboorte alleen staan voor onbezielde en bezielde substanties van de wereld, maar niet voor de Hoogste Ziel.

Nu wordt in het navolgende aangegeven hoe de namen v*irāṭ* enzovoort voor God bedoeld kunnen zijn. Dit is de betekenis van OMKĀR (=Oṅkār):

(*rājṛ dīptau*) Uit deze wortel, met het prefix *vi* en het achtervoegsel *kvip*, is het woord *virāṭ* afgeleid, यो विविधं नाम चराऽचरं जगद्राजयति प्रकाशयति स विराट् । Hierom duidt Virāṭ de Allerhoogste aan als degene die de veelvormige wereld verlicht.

(*añcu gatipūjanayoḥ*) Het woord *agni* is afgeleid van de wortels *aga*, *agi*, *iṇ*, die 'bewegen' betekenen – गतेस्त्रयोऽर्थाः ज्ञानं गमनं प्राप्तिश्चेति, पूजनं नाम सत्कारः । योऽञ्चति अच्यतेऽगत्यंगत्येति वा सोऽयमग्निः । Hierom is Agni de naam van de Allerhoogste als degene die kennis belichaamt, alwetend is, waardig is om gekend, bereikt en vereerd te worden.

(*viśa praveśane*) Het woord *viśva* is afgeleid van deze wortel – विशन्ति प्रविष्टानि भवन्ति सर्वाण्याकाशादीनि भूतानि यस्मिन् यो वाऽऽकाशादिषु सर्वेषु भूतेषु प्रविष्टः स विश्व ईश्वरः । Hierom is Viśva de naam van de Allerhoogste als degene in wie zich alle elementen als de ether bevinden of die deze doordringt en binnengaat. Deze en andere namen staan in verband met de letter 'A' van het woord AUM.

[13]

ज्योतिर्वै हिरण्यम्, (*Śatapatha Brāhmaṇa* 6.7.1.2.) *en* तेजो वै हिरण्यम्, (*Aitareya Brāhmaṇa* 7.12), हिरण्यानि सूर्यादीनि तेजांसि गर्भे यस्य वा यो हिरण्यानां सूर्यादीनां तेजसां गर्भ उत्पत्तिनिमित्तमधिकरणं स हिरण्यगर्भः । Hierom is Hiraṇya-garbha de naam van de Allerhoogste als degene die de bron en de steun is van lichtgevende lichamen als de

zon. Het bewijs hiervoor is de volgende mantra van de *Yajurveda*:

हिरण्यगर्भः समवर्त्तताग्रे भूतस्य जातः पतिरेक आसीत् ।
स दाधार पृथिवीं द्यामुतेमां कस्मै देवाय हविषा विधेम ।[16]

In deze en andere contexten wordt met Hiraṇyagarbha de Allerhoogste aangeduid.

(*vā gatigandhanyoḥ*) Uit deze wortel is het woord Vāyu afgeleid. (*gandhanam hinsanam*) यो वाति चराऽचरञ्जगद्धरति संहरति वा बलिनां बलिष्ठः स वायुः । Hij /Zij/Het is de basis van de bezielde en onbezielde wereld, het leven en de beëindiging, sterker dan de sterken, en daarom is de naam van God ook Vāyu.

(*tija niśāne*) Het woord *tejaḥ* is afgeleid van de wortel *tija* en het woord *taijas* is een afleiding van *tejas*. यः स्वयंप्रकाशः सूर्यादितेजस्विलोकानाञ्च प्रकाशकः स तैजसः । God wordt *taijas* genoemd, omdat Hij zelfverlichtend is en licht geeft aan de zon en andere lichtgevende lichamen. Deze en andere namen staan in verband met de letter U van het woord AUM.

(*īśa aiśvarye*) Omdat *īśvara* is afgeleid van de wortel *īśā* य ईष्टे सर्वैश्वर्यवान् वर्त्तते स ईश्वरः is Īśvara de naam van de Hoogste Ziel als degene die over waarheid, gedachte, een goed karakter, kennis en oneindige macht beschikt.

(*do avakhaṇḍane*) Het woord *aditi* is afgeleid van deze wortel met het partikel नञ् en het woord *āditya* is een afleiding van *aditi*. न विद्यते दितिर्विनाशो यस्य सोऽयमदितिः, अदितिरेव आदित्यः God wordt Āditya genoemd, omdat Hij /Zij/Het nooit vergaat.

(*jñā avabodhane*) Het woord *prajña* is met het voorvoegsel *pra-* afgeleid van de stam *jñā* en *prājña* is een afleiding van *prājña*. यः प्रकृष्टतया चराऽचरस्य जगतो

---

[16] *Yajuh* 13, 4.

व्यवहारं जानाति स प्रज्ञ:, प्रज्ञ एव प्राज्ञ: । Hierom is Prājñaḥ de naam van God als degene die met een onfeilbaar inzicht de aangelegenheden van de hele bezielde en onbezielde wereld kent. Deze en andere namen staan in verband met de letter M van het woord AUM, waaruit de betekenis van alle overige namen afgeleid kan worden.

In de mantra *śanno mitrah śam varuṇaḥ* ... duiden de namen Mitra enzovoort ook de Allerhoogste aan, daar lofprijzing, gebed en verering alleen voor de Allerhoogste bestemd zijn. Men noemt Hem/Haar immers de Allerhoogste die in zijn/haar eigenschappen, daden, karakter en waarachtige handelingen uitblinkt. Van al die verheven figuren noemt men de Allerhoogste de meest verhevene. Er heeft nooit iemand bestaan, bestaat nu niet en zal ook nooit bestaan, die Zijn/Haar gelijke is. Daar Hij geen gelijke heeft, kan er ook geen grotere dan Hem bestaan. Geen enkel onbezield ding of geen enkele ziel bezit deugden als waarheid, rechtvaardigheid, mededogen, almacht en alwetendheid in dezelfde onbegrensde mate als de Allerhoogste. Van wat waarlijk is, zijn ook de eigenschappen, daden en natuur waarlijk. Daarom betaamt het de mensen God alleen en niemand anders te loven, tot Hem/Haar te bidden en Hem te vereren. Ook grootheden als Brahmā, Viṣṇu, Mahādeva en onedele personen als de *daitya* en de *dānava* alsmede gewone mensen hadden uitsluitend vertrouwen in God en loofden Hem alleen, baden tot Hem alleen en vereerden Hem alleen en niemand anders. Zo zouden wij allen ook nu moeten handelen. Dit onderwerp zal in detail behandeld worden in het hoofdstuk over aanbidding en verlossing.

[14]

Vraag: Moet men onder namen als Mitra 'vriend' verstaan en naar de welbekende handelingen van *deva's* als Indra kijken en hen daarom accepteren?

Antwoord: Zij zijn hier niet waard te worden geaccepteerd. Iemand kan de vriend van een bepaald persoon zijn, de vijand van een ander en geheel onverschillig staan tegenover een derde. Daarom kan het woord Mitra niet in zijn grondbetekenis van 'vriend' worden aangenomen. Maar God is ongetwijfeld de vriend van de gehele wereld en tegenover niemand is Hij vijandig of onverschillig. Geen enkel levend wezen kan zich zodanig gedragen. Daarom moet hier de Allerhoogste worden aangenomen. Natuurlijk, in een tweede betekenis kan Mitra enzovoort als 'gezel' enzovoort worden verstaan.

(*iñmidā snehane*) Het woord *mitra* is met het achtervoegsel *–ktra* afgeleid van deze stam, मेद्यति स्निह्यति स्निह्यते वा स मित्रः । Mitra is de naam van God, omdat Hij elkeen lief heeft en de liefde van elkeen waard is.

(*vṛiñvaraṇe, vara īpsāyām.*) Het woord *varuṇa* is met het achtervoegsel *-unan* afgeleid uit deze stammen. यः सर्वान् शिष्टान् मुमुक्षून्धर्मात्मनो वृणोत्यथवा यः शिष्टैर्मुमुक्षुभिर्धर्मात्मभिर्व्रियते वर्य्यते वा स वरुणः परमेश्वरः । Hierom is Varuṇa de naam van God als degene die respectabele, zelfbeheerste en geleerde personen (yogī's), verlossingzoekers, verlosten en vrome personen accepteert, en die door hen geaccepteerd wordt. Of वरुणो नाम वरः श्रेष्ठः । Varuṇa is de naam van de Allerhoogste als degene die de meest verheven is.

(*ṛ gatiprāpaṇayoḥ*) Het woord *aryya* is met het achtervoegsel *–yat* van deze stam afgeleid, en door -*māñ* toe te voegen ontstaat *aryyamā*. योऽर्य्यान् स्वामिनो न्यायाधीशान् मिमीते मान्यान् करोति सोऽर्य्यमा । Hierom is Aryamā de naam van de Allerhoogste als degene die eerbied waardig is voor de waarachtige rechtvaardigen, en die naar behoren de ware regels opstelt voor de toe-

wijzing van straf en beloning aan respectievelijk de zondaars en de deugdzamen.

(*idi paramaiśvarye*) Het woord *indra* is met het achtervoegsel *–ran* afgeleid van de stam *idi.* य इन्दति परमैश्वर्यवान् भवति स इन्द्रः परमेश्वरः । Hierom is Indra de naam van de Hoogste Ziel als degene die almachtig is.

(*pā rakṣaṇe*) *Bṛihaspati* is een samenstelling van de woorden *bṛihat en pati*, met het voorvoegsel *dati* en *suḍāgama* en weglating van de *ta* en met het achtervoegsel *ḍati.* यो बृहतामाकाशादीनां पतिः स्वामी पालयिता स बृहस्पतिः । God wordt Bṛihaspati genoemd, omdat Hij de grootste onder de groten en de God van het universum is.

(*viṣḷ vyāptau*) Het woord *Viṣṇu* is met het achtervoegsel *–nu* afgeleid van deze stam. वेवेष्टि व्याप्नोति चराऽचरं जगत् स विष्णुः । God wordt Viṣṇu genoemd, omdat Hij zowel door de beweeglijke als door de onbeweeglijke wereld dringt.

उरुर्महान् क्रमः पराक्रमो यस्य स उरुक्रमः, God wordt Urukrama genoemd, omdat Hij onbeperkte energie bezit. Moge[17] de Hoogste Ziel, die *urukrama*, de bezitter van oneindige energie en *mitra*, de vriend van allen en de vijand van geen enkel schepsel is, (*śam*) de gever van zegen zijn.

Moge (*varuṇa*), de meest verhevene (*śam*), de verpersoonlijking van zegen zijn. Moge (*aryamā*), de God van de gerechtigheid (*śam*), de zegenrijke zijn.

Moge (*indraḥ*), de almachtige (*śam*), de gever van alle macht zijn.

Moge (*bṛihaspatiḥ*), de God van allen (*śam*), de gever van kennis zijn.

---

[17] Dit is een uitleg van de mantra *shannomitraḥ* enzovoort, die boven dit hoofdstuk is aangehaald.

Moge (*viṣṇuḥ*), de doordringer van alles (*bhavatu*), de gever van alle zegeningen zijn voor ons (*naḥ*).

(वायो ते ब्रह्मणे नमोऽस्तु) Het woord *brahma* stamt uit *bṛiha*, *bṛihi* en *vṛiddhau*. Wij buigen voor God, Brahma die boven allen staat, groter dan iedereen is en die de van een onbeperkte kracht voorziene Hoogste Ziel is. O Allerhoogste, (त्वमेव प्रत्यक्षं ब्रह्मासि) U is het Brahma dat

[15]

zich als de beheerser van ons innerlijk 'manifesteert'. (त्वामेव प्रत्यक्षं ब्रह्म वदिष्यामि) Ik zal U de 'manifeste' Brahma noemen, omdat U de hele wereld doordringt en altijd voor iedereen bereikbaar is. (ऋतं वदिष्यामि) Ik zal Uw waarachtige bevel zoals dat in de Veda staat, aan iedereen prediken en ik zal het ook zelf in acht nemen. (सत्यं वदिष्यामि) Ik zal de waarheid spreken, de waarheid aannemen en waarachtig zijn in handel en wandel. (तन्मामवतु) Moge U mij daarom beschermen. (तद्वक्तारमवतु) Moge U mij[18] als spreker van de waarheid beschermen, zodat mijn intellect steeds U ten dienste zij en niet tegen U in opstand kome. Daar al hetgeen Uw order is, (*dharma*) deugd is en het tegenovergestelde (*adharma*) ondeugd is. (अवतु मामवतु वक्तारम्) De herhaling van de tekst dient als nadruk. (कश्चित् कञ्चित् प्रति वदति त्वं ग्रामं गच्छ गच्छ) Zoals iemand in de gewone spreektaal tegen een andere zegt 'ga naar het dorp, ga', door de herhaling van het woord 'ga' wil hij dan zeggen: 'Ga direct.' Precies zo is het hier: als U mij beschermt, dat wil zeggen als U mij de genade verleent dat ik vastberaden in de *dharma* en afkerig van de *adharma*

[18] *Āpta* wordt hij genoemd die zonder de ondeugden als bedrog enzovoort is, de dharmātmā, geleerde, die ware instructies geeft,die met medelijden bij allen aanwezig is, het duister van de onwetendheid verdrijft en, in de harten van de onwetenden het zonnelicht van de ware kennis brengt (*Āryodeśyaratnamālā*, 81).

ben, dan zal ik dat als een grote weldaad van U beschouwen. (ओ३म् शान्तिः शान्तिः शान्तिः) Het woord vrede (*śāntiḥ*) wordt drie keren herhaald, omdat de wereld drievoudig pijn lijdt.

1. *ādhyātmika*, pijn van het lichaam en de ziel zoals gemis van ware kennis, hartstocht, haat, dwaasheid, lichaamspijnen en ziekten (zoals koorts, eten enzovoort).

2. *ādhibhautika*, pijn afkomstig van vijanden, tijgers, slangen enzovoort.

3. *ādhidaivika*, pijnen ontstaan door oorzaken als overtollige regen, droogte, overmatige koude en hitte (natuurrampen), en onvrede van de geest en de zintuigen. Moge U ons afhouden van deze drievoudige pijnen en ons altijd tot weldadige werken aanzetten. U bent immers de verpersoonlijking van het goede, U doet de hele wereld goed en U zegent de godsvruchtigen en diegenen die verlossing zoeken.

Moge U daarom vol mededogen in de harten van alle levende wezens schijnen, zodat zij allemaal de *dharma* (deugd) in acht nemen, de *adharma* (ondeugd) opgeven, de hoogste zegen ontvangen en gevrijwaard worden van leed.

सूर्य्यऽआत्मा जगतस्तस्थुषश्च ।

Dit is een tekst uit de *Yajurveda* (VII.42) waar het woord *sūrya* de naam van God is, daar Hij de kern is van het heelal, dat bestaat uit de wereld van levende en beweeglijke wezens alsook uit levenloze en onbeweeglijke materie zoals aarde, en omdat Hij zelfverlichtend is en licht geeft aan alles.

(*ata sātatyagamane*) Uit deze wortel is het woord *ātmā* afgeleid. योऽतति व्याप्नोति स आत्मा die alle zielen enzovoort in de wereld voortdurend doordringt. परश्चासावात्मा[19] च य आत्मभ्यो जीवेभ्यः सूक्ष्मेभ्यः

---

[19] *Para* heeft hier de betekenis van *param* en daarom moeten we

परमोऽतिसूक्ष्मः स परमात्मा । Paramātmā is de naam van God, omdat Hij superieur is aan alle zielen enzovoort, nog subtieler is dan de ziel, de natuur en de ether, en het Zelf is dat alle zielen reguleert.

Īśvara is de naam van de bezitter van de macht. य ईश्वरेषु समर्थेषु परमः श्रेष्ठः स परमेश्वरः । Hij die machtiger is dan de heersers, dat wil zeggen dan de machtigen, en aan wie niemand gelijk is, wordt Parameśvara genoemd.

(*ṣuñ abhiṣave, ṣūṅ prāṇigarbhavimocane*) Uit deze wortel is het woord *savitā* afgeleid. अभिषवः प्राणिगर्भविमोचनं चोत्पादनम् । यश्चराचरं जगत् सुनोति सूते वोत्पादयति स सविता परमेश्वरः । De Parameśvara wordt Savitā genoemd, omdat Hij het heelal heeft geschapen.

(*divu krīḍāvijigīṣāvyavahāradyutistutimodamada svapnakāntigatiṣu*) Het woord *deva* stamt van deze wor- [16] tel en wordt in de volgende betekenissen gebruikt: *krīḍā*, die de zuivere wereld doet spelen; *vijigīṣā*, die de overwinning voor de rechtvaardigen wenst; *vyavahāra*, die aan iedereen alle middelen voor activiteit geeft; *dyuti*, die zichzelf verlichtend iedereen verlicht; *stuti*, die prijzenswaardig is; *moda*, die de verpersoonlijking van geluk is en geluk schenkt aan anderen; *mada*, die de dwazen straft; *svapna*, die voor ieders rust de nacht schept en de wereld beëindigt; *kānti*, die begerenswaardig is; en *gati*, die de verpersoonlijking van kennis is. Om die redenen wordt de Parameśvara Deva genoemd.

Of, यो दीव्यति क्रीडति स देवः, die zich uit vreugde over zijn eigen aard zelf vermaakt of, terwijl hij zich vermaakt, zonder iemands hulp de hele wereld schept, of de basis van elk vermaak is. यो विजिगीषते स देवः, die

---

परमश्चासावात्मा lezen.

/wie niemand kan overwinnen. यो व्यवहारयति स देवः, die alle rechtmatige en onrechtmatige handelingen kent en dienovereenkomstig instructies geeft. यश्चराचरं जगत् द्योतयति स देवः, die bewegende en statische alle werelden verlicht. यः स्तूयते स देवः, die prijzenswaardig is door allen en niet te veroordelen is. यो मोदते मोदयति स देवः, die zelf een verpersoonlijking is van geluk, geluk schenkt aan anderen en niet het minste verdriet heeft. यो माद्यति मादयति स देवः, die altijd gelukkig is en zonder pijn, en anderen gelukkig maakt en behoedt voor leed. यः स्वापयति स देवः, die bij de beëindiging alle zielen zal doen rusten in hun oorspronkelijke staat. यः कामयते काम्यते वा स देवः, van wie alle werken waarachtig zijn en naar wie alle rechtschapen wijzen streven om hem te bereiken. यो गच्छति गम्यते वा स देवः, die in alles aanwezig is en waardig is gekend te worden. Om al die redenen is Deva de naam van God.

(*kubi ācchādane*) Uit deze wortel is het woord *kubera* afgeleid. यः सर्वं कुम्बति स्वव्याप्त्याच्छादयति स कुबेरो जगदीश्वरः । Kuvera is de naam van God, omdat Hij alles bedekt door Zijn alomtegenwoordigheid.

(*pṛthu vistāre*) Uit deze wortel is het woord *prithivī* afgeleid. यः पर्थति सर्वं जगद्विस्तृणाति तस्मात् स पृथिवी । Prithivī is de naam van God, omdat Hij de gehele uitgestrekte wereld uitbreidt.

(*jala ghātane*) Uit deze wortel is het woord *jala* afgeleid. जलति घातयति दुष्टान्, संघातयति - अव्यक्तपरमाण्वादीन् तद् ब्रह्म जलम् । Jala is de naam van de Paramātmā, omdat Hij de boosdoeners straft en omdat Hij de elementaire elementen van de natuur en de atomen met elkaar verbindt en van elkaar scheidt.

यज्जनयति सकलं जगत् लाति ददाति सकलं सुखं तद् ब्रह्म जलम् । Of verder, de Paramātmā wordt ook Jala genoemd omdat Hij iedereen schept en al het geluk geeft.

(*kāśṛ dīptau*) Uit deze wortel is het woord *ākāśa* afgeleid. यः सर्वतः सर्वं जगत् प्रकाशयति स आकाशः । Ākāśa is de naam van de Paramātmā omdat Hij de gehele wereld van alle kanten verlicht.

(*ada bhakṣaṇe*) Uit deze wortel is het woord *anna* (hetgeen voedsel of graan betekent) afgeleid.

अद्यतेऽत्ति च भूतानि तस्मादन्नं तदुच्यते ।

Taittirīya Upaniṣad 2

अहमन्नमहमन्नमहमन्नम् । अहमन्नादोऽहमन्नादोऽहमन्नादः ।

Taittirīya Upaniṣad[20]

अत्ता चराऽचरग्रहणात् ॥ Vyāsa, *Śārīraka Sūtra*[21]

Omdat Hij/Zij/Het in staat is om alles in zichzelf te bevatten en alles tot zich te nemen, alsmede de gehele bewegende en statische wereld tot zich neemt, wordt God Anna, Annāda en Attā genoemd. Dit wordt driemaal voorgelezen om eer te bewijzen.

[17]

De gehele wereld bevindt zich in de Parameśvara zoals insecten in de vrucht van een vijgenboom ontstaan, daarin verblijven en vergaan.

(*vasa nivāse*) Uit deze wortel is het woord *vasu* afgeleid. वसन्ति भूतानि यस्मिन्नथवा यः सर्वेषु भूतेषु वसति स वसुरीश्वरः । De Parameśvara wordt Vasu genoemd, omdat alle elementen zoals de ether in Hem aanwezig zijn en Hij zich in alles bevindt.

(*rudir aśruvimocane*) Uit deze wortel, met de toevoegsels *ṇic* en *rak*, is het woord *rudra* afgeleid. यो

---

[20] 11,10.

[21] 1,11,9. De laatste drie aangehaalde teksten zijn van *Vyāsamuni* uit het hoofdstuk over het lichaam.

रोदयत्यन्यायकारिणो जनान् स रुद्रः । De Parameśvara wordt Rudra genoemd, omdat Hij de slechteriken doet wenen.

यन्मनसा ध्यायति तद्वाचा वदति यद्वाचा वदति तत्
कर्मणा करोति यत् कर्मणा करोति तदभिसम्पद्यते ।

Yajurveda Brāhmaṇa

De mens zegt wat hij in zijn geest bedenkt. Hij doet wat hij zegt. Hij krijgt wat hij doet. Hieruit volgt dat de mens een beloning krijgt die overeenkomt met zijn daad. Wanneer boosdoeners volgens de regeling van God een beloning in de vorm van verdriet krijgen, dan wenen zij en zo laat God hen wenen. Hierom wordt de Parameśvara genoemd Rudra.

आपो नारा इति प्रोक्ता आपो वै नरसूनवः ।
ता यदस्यायनं पूर्वं तेन नारायणः स्मृतः ॥ *Manusmṛiti*[22]

Water wordt *'nārā'* genoemd en de ziel en de mensen worden ook '*nārā*' genoemd. Omdat Hij de *ayana*, dat wil zeggen de verblijfplaats van het water (*nārā*) is, wordt de Paramātmā die in alle zielen woont Nārāyaṇa genoemd.

(*cadi āhlāde*) Uit deze wortel is het woord *candra* afgeleid. यश्चन्दति चन्दयति वा स चन्द्रः, God wordt Candra genoemd, omdat Hij de verpersoonlijking is van vreugde en vreugde schenkt aan anderen.

(*magi gathyarthaka*) Het woord *maṅgala* stamt uit *magi*- volgens de Sūtra मंगेरलच् । यो मंगति मंगयति वा स मंगलः । De Parameśvara wordt Maṅgala genoemd, omdat Hij zegen verpersoonlijkt en de oorzaak van zegen voor alle levende wezens is.

(*budha avagamane*) Uit deze wortel is het woord *budha* afgeleid. बुध्यते बोधयति वा स बुधः । De

[22] 1.10.

Parameśvara wordt Budha genoemd, daar Hij zelf kennis is en de bron van kennis voor alle zielen.

De betekenis van het woord *bṛihaspati* is al eerder omschreven.

(*īśucir pūtibhāve*) Uit deze wortel is het woord *śukra* afgeleid. यः शुच्यति शोचयति वा स शुक्रः । De naam van God is Śukra, daar Hij uitermate rein is en de ziel in gezelschap met Hem ook gereinigd wordt.

(*cara gatibhakṣaṇayoḥ*) Uit deze wortel, met het onverbuigbare, ondergeschikte woord *śanais*, is het woord *śanaiścara* afgeleid. यः शनैश्चरति स शनैश्चरः । God wordt Śanaiścara genoemd, omdat Hij gemakkelijk te bereiken en standvastig is.

(*raha tyāge*) Uit deze wortel is het woord *rāhu* afgeleid. यो रहति परित्यजति दुष्टान् राहयति त्याजयति वा स राहुरीश्वरः । De naam van God is Rāhu omdat Hij enig in zijn vorm is, waarin niets anders verenigd is, Hij
[18]
verlaat de boosdoeners en is de verlosser van de overigen[23].

(*kita nivāse rogāpanayane ca*) Uit deze wortel is het woord *ketu* afgeleid. यः केतयति निवासयति चिकित्सति वा स केतुरीश्वरः । God wordt Ketu genoemd, daar Hij de woonplaats is van de gehele schepping, vrij van alle ziekten is en degenen die verlossing zoeken op het moment van de verlossing vrij maakt van alle ziekten.

(*yaja devapūjāsaṅgatīkaraṇadāṇeṣu*) Uit deze wortel is het woord *yajña* afgeleid.

यज्ञो वै विष्णुः । *Brāhmaṇa*[24]

यो यजति संयोजयति विद्वद्भिरिज्यते वा स यज्ञः । God wordt Yajña genoemd, omdat Hij al de dingen in deze wereld verenigt, voor alle geleerden vereringswaardig,

---

[23] Deze zin betekent dat Paramātmā zijn genade en vreugde ontzegt aan de boosdoeners en de deugdzamen bevrijdt uit de klauwen en pesterijen van de boosdoeners.

[24] *Śatapatha Brāhmaṇa* 1-1-8-8.

d.w.z. vanaf Brahmā vereerd wordt en zal worden door alle zieners en wijzen. Hij is alomtegenwoordig.

(*hu dānā'danayoḥ, ādāne cetyake*) Uit deze wortel is het woord *hotā* afgeleid. यो जुहोति स होता । God wordt Hotā genoemd, omdat Hij de zielen geeft wat voor hen geschikt is en in staat is om dat te nemen.

(*bandha bandhane*) Uit deze wortel is het woord *bandhu* afgeleid. यः स्वस्मिन् चराचरं जगद् बध्नाति बन्धुवद्धर्मात्मनां सुखाय सहायो वा वर्त्तते स बन्धुः । God wordt Bandhu genoemd, omdat Hij de werelden verbonden houdt door wetten en als broeder helpt, zodat ieder van hen de wet van haar eigen omtrek niet kan overschrijden. Zoals een broeder zijn broeders helpt, draagt en beschermt de Parameśvara de planeten zoals de aarde, en schenkt Hij hen geluk. Hierom heet Hij Bandhu.

(*pā rakṣaṇe*) Uit deze wortel is het woord *pitā* afgeleid. यः पाति सर्वान् स पिता । Zoals een vader steeds vol mededogen is voor zijn nakomelingen en hun voorspoed wenst, wenst de Parameśvara, die de beschermer van iedereen is, de voorspoed[25] van alle mensen. Hierom wordt God Pitā genoemd.

यः पितॄणां पिता स पितामहः । God wordt Pitāmahaḥ genoemd, omdat Hij de vader van de vaderen is.

यः पितामहानां पिता स प्रपितामहः । God wordt Prapitāmahaḥ genoemd, omdat Hij de vader van de aartsvaderen is.

(*mā māne māṅ śabde ca*) Uit deze wortel is het woord *mātā* afgeleid. यो मिमीते मानयति सर्वाञ्जीवान् स माता ।

Zoals een moeder met volmaakt mededogen het geluk en de voorspoed van haar nakomelingen wenst,

[25] Vooruitgang.

wenst ook de Parameśvara de voorspoed van alle mensen. Hierom wordt de Parameśvara Mātā genoemd.

(*cara gatibhakṣaṇayoḥ*) Uit deze wortel, voorafgegaan door *āṅ*, is het woord *ācārya* afgeleid. य आचारं ग्राहयति सर्वा विद्या बोधयति स आचार्य ईश्वरः ।

De Parameśvara wordt Ācārya genoemd, omdat Hij het waarachtige, goed gedrag leert begrijpen en als bron van de verkrijging van alle wetenschappen alle kennis laat verkrijgen.

[19]

(*gṝ śabde*) Uit deze wortel is het woord *guru* afgeleid. यो धर्म्यान् शब्दान् गृणात्युपदिशति स गुरुः । स एष पूर्वेषामपि गुरुः कालेनानवच्छेदात् । *Yogaśāstra sūtra*[26]

Omdat Hij de wet van de waarheid en alle van kennis voorziene Veda's leert, in het begin van de schepping zelfs de leermeester van leermeesters als Agni, Vāyu, Āditya, Aṅgirā en Brahmā is en nooit vergaat, wordt de Parameśvara Guru genoemd.

(*aja gatikṣepaṇayoḥ, janī prādurbhāve*) Uit deze wortels is het woord *aja* afgeleid. योऽजति सृष्टिं प्रति सर्वान् प्रकृत्यादीन् पदार्थान् प्रक्षिपति जनयति वा, कदाचिन्न जायते सोऽजः । De God wordt Aja genoemd, omdat Hij alle bestanddelen van de natuur, elementen als de ether en de atomen op de juiste wijze verbindt, de zielen geboren laat worden door hen met het lichaam te verenigen en zelf nooit een geboorte aanneemt.

(*bṛha bṛhi vṛddhau*) Uit deze wortel is het woord *brahmā* afgeleid. योऽखिलं जगन्निर्माणेन बर्हति (बृंहति) वर्द्धयति स ब्रह्मा । De Parameśvara wordt Brahmā genoemd, omdat Hij de hele wereld heeft geschapen en haar doet groeien.

सत्यं ज्ञानमनन्तं ब्रह्म *Taittirīya Upaniṣad* (*Brahmā.* 1)

---

[26] *Yoga Samādhipada* 1.26.

सन्तीति सन्तस्तेषु सत्सु यत् साधु तत्सत्यम् । यज्जानाति चराऽचरं जगत्तज्ज्ञानम् ।

न विद्यतेऽन्तोऽवधिर्मर्यादा यस्य तदनन्तम् । सर्वेभ्यो बृहत्त्वाद् ब्रह्म ।

De dingen die bestaan, noemt men *sat*. Omdat de Parameśvara hiervan de beste is, wordt hij Satya genoemd. De Parameśvara wordt Jñāna genoemd, omdat Hij alles kent. De Parameśvara wordt Ananta genoemd omdat Hij oneindig, onbegrensd en onbeperkt is, dat wil zeggen niet te meten is in termen van lang of breed, klein of groot. Omdat de Parameśvara het grootste is, wordt Hij Sat, Jñāna en Ananta genoemd. Omdat Parameśvara boven alles is, wordt Hij 'Brahma' geheten.

(*ḍudāñ dāne*) Uit deze wortel, met het voorvoegsel *āñ*, is het woord *ādi* afgeleid en *anādi* met het voorvoegsel *nañ*. यस्मात् पूर्वं नास्ति परं चास्ति स आदिरित्युच्यते ।[27] न विद्यते आदिः कारणं यस्य सोऽनादिरीश्वरः । Ādi is datgene dat niets vóór zich heeft, maar iets daarna. God wordt Anādi genoemd, omdat Hij geen voorafgaande oorzaak heeft.

(*ṭunadi samṛddhau*) Uit deze wortel met het voorvoegsel *āñ*, is het woord *ānanda* afgeleid. आनन्दन्ति सर्वे मुक्ता यस्मिन् यद्वा यः सर्वाञ्जीवानानन्दयति स आनन्दः ।

God wordt Ānanda genoemd, omdat Hij de verpersoonlijking van geluk is, omdat in Hem alle bevrijde zielen geluk verkrijgen en omdat Hij de vrome zielen gelukkig maakt.

(*asa bhuvi*) Uit deze wortel is het woord *sat* afgeleid. यदस्ति त्रिषु कालेषु न बाध्यते तत्सद् ब्रह्म । De Parameśvara wordt Sat genoemd, omdat Hij altijd

[27] *Mahābhāṣya* 1,1,21.

aanwezig is en niet gebonden is aan verleden, toekomst of heden.

(*citī sañjñāne*) Uit deze wortel is het woord *cit* afgeleid. यश्चेतति चेतयति संज्ञापयति सर्वान् सज्जनान् योगिनस्तच्चित्परं ब्रह्म । De Parameśvara wordt Cit genoemd, omdat Hij als belichaming van het bewustzijn alle zielen bewust maakt en waarheid en niet-waarheid leert kennen. God wordt Saccidānandasvarūpa genoemd vanwege de drie eigenschappen *sat, cit en ānanda*.

(*ni se tyap*) Uit deze wortel is het woord *nitya* afgeleid. यो ध्रुवोऽचलोऽविनाशी स नित्यः । God is met het woord Nitya aan te duiden omdat Hij onveranderlijk en onvergankelijk is.

(*śundha śuddhau*) Uit deze wortel is het woord *śuddha* afgeleid. यः शुन्धति सर्वान् शोधयति वा स शुद्ध ईश्वरः । God wordt Śuddha genoemd, omdat Hij zelf, rein en vrij van alle onreinheden, iedereen reinigt.
[20]

(*budha avagamane*) Uit deze wortel, met het suffix *kta*, is het woord *buddha* afgeleid. यो बुद्धवान् सदैव ज्ञाताऽस्ति स बुद्धो जगदीश्वरः । God wordt Buddha genoemd, omdat Hij altijd alles weet.

(*muclṛ mocane*) Uit deze wortel is het woord *mukta* afgeleid. यो मुञ्चति मोचयति वा मुमुक्षून् स मुक्तो जगदीश्वरः । God wordt Mukta genoemd, omdat Hij altijd vrij van onreinheden is en de zoekers van zaligheid bevrijdt van het lijden. अतएव नित्यशुद्धबुद्धमुक्तस्वभावो जगदीश्वरः । Hierom is de aard van de Parameśvara altijd rein, wijs en vrij.

(*ḍukṛñ karaṇe*) Uit deze wortel, met de voorvoegsels *nir* en *āṅ*, is het woord *nirākāra* afgeleid. निर्गत आकारात्स निराकारः । De Parameśvara wordt Nirākāra genoemd, omdat Hij geen vorm heeft noch ooit de vorm van een lichaam aanneemt.

(*añjū vyaktimlakṣaṇakāntigatiṣu*) Uit deze wortel is het woord *añjana* afgeleid. Met het voorvoegsel *nir* wordt het Nirañjana. अञ्जनं व्यक्तिर्म्लक्षणं कुकामनाभिरिन्द्रयैः प्राप्तिश्चेत्यस्माद्यो निर्गतः पृथग्भूतः स निरञ्जनः । God wordt Nirañjana genoemd, omdat Hij vrij is van verschijning, dat wil zeggen uiterlijke vorm, slecht gedrag, zondige begeerten en het pad van de objecten van zintuigen zoals het oog.

(*gaṇa saṅkhyāne*) Uit deze wortel is het woord *gaṇa* afgeleid. Door het woord *īśa* of *pati* er na te plaatsen, wordt het respectievelijk *gaṇeśa* of *gaṇapati*. ये प्रकृत्यादयो जडा जीवाश्च गण्यन्ते संख्यायन्ते ते गणाः, तेषामीशः स्वामी पतिः पालको वा यः स गणेशो गणपतिर्वा । God wordt Gaṇeśa of Gaṇapati genoemd omdat Hij de heer of instandhouder is van het onbezielde als de natuur en alle principes die als zielen bekend zijn.

(*īśa aiśvarye*) Uit deze wortel is het woord *viśveśvara* afgeleid. यो विश्वमीष्टे स विश्वेश्वरः । God wordt Viśveśvaraḥ genoemd, omdat Hij de wereld regeert.

(*ṣṭhā gatinivṛtyoḥ*) Uit deze wortel wordt het woord *kūṭastha* afgeleid, met *kūṭa* als voorvoegsel. यः कूटेऽनेकविधव्यवहारे स्वस्वरूपेणैव तिष्ठति स कूटस्थः परमेश्वरः । God wordt Kūṭasthaḥ genoemd, omdat Zijn aard niet verandert ofschoon Hij alle handelingen doordringt en daarvan de basis is.

De betekenissen die van het woord *deva* zijn gegeven, zijn ook toepasselijk op het woord *devī* (dat de vrouwelijke vorm is van *deva*). God heeft namen in alle drie geslachten, bijvoorbeeld ब्रह्म चितिरीश्वरश्चेति । Wanneer *īśvara* gekwalificeerd wordt, dan is het *deva*. Wanneer *citi* gekwalificeerd wordt, dan is het *devī*. Hierom wordt God Devī genoemd.

(*śaklṛ śaktau*) Uit deze wortel is het woord *śakti* afgeleid. यः सर्वं जगत् कर्तुं शक्नोति स शक्तिः । God wordt Śakti genoemd, omdat Hij de macht heeft om de hele wereld te scheppen.

(*śriñ sevāvāyām*) Uit deze wortel is het woord *śrī* afgeleid. यः श्रीयते सेव्यते सर्वेण जगता विद्वद्भिर्योगिभिश्च स श्रीरीश्वरः । De Paramātmā wordt Śrī genoemd, omdat Hij in de hele wereld door geleerden en yogī's gediend wordt.

(*lakṣa darśaṇāṅkanayoḥ*) Uit deze wortel is het woord *lakṣmī* afgeleid. यो लक्ष्यति पश्यत्यंकते चिह्नयति चराचरं जगदथवा वेदैराप्तैर्योगिभिश्च यो लक्ष्यते स लक्ष्मीः सर्वप्रियेश्वरः । De Parameśvara wordt Lakṣmī genoemd, omdat Hij de gehele bewegende en bewegingloze wereld zichtbaar maakt en haar begiftigt met onderscheidenlijke kenmerken zoals de lichamen met ogen, neus enzovoort; de bomen met bladeren, bloemen met vruchten en wortels; aarde en water met zwart, rood en witte kleuren, klei, steen, maan, zon enzovoort.

[21]

Daarnaast ziet Hij alles, is Hij de schoonheid van alle schoonheid, is Hij het doel van, dat wil zeggen waardig om gezien te worden door de geschriften zoals de Veda's, de vromen, geleerden en yogī's.

(*sṛ gatau*) Uit deze wortel, met de suffix *matup* en *ṅīp*, is het woord *saras* afgeleid, en verder s*arasvatī*. सरो विविधं ज्ञानं विद्यते यस्यां चितौ सा सरस्वती । God wordt Sarasvatī genoemd, omdat Hij alle kennis bezit, dat wil zeggen de juiste kennis van diverse wetenschappen, het woord, de betekenis, het verband en het gebruik daarvan.

सर्वाः शक्तयो विद्यन्ते यस्मिन् स सर्वशक्तिमानीश्वरः । De Paramātmā wordt Sarvaśaktimān genoemd omdat Hij in de verrichting van Zijn daden niet de minste hulp van

iemand anders begeert en alleen op eigen kracht al Zijn werken voltooit.

(*ṇīñ prāpaṇe*) Uit deze wortel is het woord *nyāya* afgeleid. प्रमाणैरर्थपरीक्षणं न्यायः । Dit is een passage uit het commentaar van Vātsyāyana op de *Nyāya Sūtra's* (1.1.1). पक्षपातराहित्याचरणं न्यायः । Wat door een onderzoek met kennismiddelen zoals perceptie door de zintuigen als waarheid wordt vastgesteld, en welke onpartijdige methode rechtvaardig is, dat wordt *nyāya* genoemd, न्यायं कर्तुं शीलमस्य स न्यायकारीश्वरः, in wiens aard het ligt om *nyāya* te verrichten, dat wil zeggen onpartijdig recht te doen: daarom wordt God Nyāyakāri genoemd.

(*daya dānagatirakṣaṇahiṅsādāneṣu*) Uit deze wortel is het woord *dayā* afgeleid. दयते ददाति जानाति गच्छति रक्षति हिनस्ति यया सा दया, बह्वी दया विद्यते यस्य स दयालुः परमेश्वरः Gods naam is Dayālu, omdat Hij de gever is van onbevreesdheid, de kenner is van alle kennis, waarheid en niet-waarheid, de beschermer is van alle goede mensen en op passende wijze de slechte mensen bestraft.

द्वयोर्भावो द्वाभ्यामितं सा द्विता द्वीतं वा, सैव तदेव वा द्वैतम्, न विद्यते द्वैतं द्वितीयेश्वरभावो यस्मिंस्तदद्वैतम् । met andere woorden, सजातीयविजातीयस्वगतभेदशून्यं ब्रह्म, Hij is vrij van dualiteit of verbondenheid met twee beginselen, dat wil zeggen *dvitā*, *dvīta* of *dvaita*. De ene mens is gelijksoortig aan de andere mens. Maar hij is ongelijksoortig met bomen, stenen enzovoort die van een andere soort zijn dan de mens. God is geheel anders en uniek in zijn soort, zoals de ledematen (de ogen, de neus, de oren enzovoort) van iemand zelf zijn en totaal van elkaar verschillen. God is ongelijksoortig, de unieke Parameśvara is in zichzelf vrij van andere elementen. Hierom wordt de Paramātmā ook genoemd Advaita.

(*guṇa āmantraṇe*) Uit deze wortel is het woord *guṇa* afgeleid. गुण्यन्ते ये ते गुणा वा यैर्गणयन्ति ते गुणाः, यो गुणेभ्यो निर्गतः स निर्गुण ईश्वरः । Hij is vrij van alle eigenschappen van de levenloze materie zoals *sattva*, *rajas*, *tamas*, vorm, smaak, aanraking, reuk enzovoort en van alle eigenschappen van de ziel zoals onwetendheid, geringe kennis, passie, haat en andere kwalen van onwetendheid. Hiervoor bestaat in de Upaniṣad's (*Kaṭh.* 3.15) het bewijs: अशब्दमस्पर्शमरूपमव्ययम्, enzovoort. Omdat Hij vrij is van de eigenschappen 'geluid', 'aanraking', 'vorm' enzovoort, wordt de Paramātmā ook genoemd Nirguṇa.

यो गुणैः सह वर्त्तते स सगुणः । Saguṇa is de naam van God, omdat Hij de eigenschappen alwetendheid, gelukzaligheid, reinheid, onbeperkte kracht enzovoort bezit. Zoals de aarde *saguṇa* is op grond van de eigenschappen reuk enzovoort en *nirguṇa* op grond van de afwezigheid van de eigenschappen lust enzovoort is God *nirguṇa* door de afwezigheid van eigenschappen van de wereld en van de ziel; en *saguṇa* op grond van de aanwezigheid van de eigenschappen alwetendheid enzovoort. Dat betekent dat er niet één ding bestaat, dat niet zowel *saguṇa* als *nirguṇa* is. Zoals levenloze dingen *nirguṇa* zijn door de afwezigheid van eigenschappen van het bewustzijn en *saguṇa* zijn door de aanwezigheid van
[22]
hun eigen eigenschappen, zo is de ziel *nirguṇa* door de afwezigheid van de eigenschappen van het levenloze en *saguṇa* door de aanwezigheid van hun eigen eigenschappen zoals begeerte. In het geval van de Parameśvara dient dit ook op precies dezelfde manier begrepen te worden.

(*yamu uparame*) Uit deze wortel, met het toevoegsel *antara* is het woord *antarayāmī* afgeleid. अन्तर्यन्तुं नियन्तुं शीलं यस्य सोऽयमन्तर्यामी । De Parameśvara wordt

Antaryāmī genoemd omdat Hij de gehele bezielde en onbezielde wereld doordringt en alles reguleert.

(*rājṛ dīptau*) Uit deze wortel, met het toevoegsel *dharma* is het woord *dharmarāja* afgeleid. यो धर्मे राजते स धर्मराजः । De Parameśvara wordt Dharmarāja genoemd, omdat Hij schittert in de *dharma* en alleen *dharma* die vrij is van *adharma* verlicht.

(*yamu uparame*) Uit deze wortel is het woord *yama* afgeleid. यः सर्वान् प्राणिनो नियच्छति स यमः । God wordt Yama genoemd, omdat Hij de beloning en straf voor de handelingen van alle levende wezens regelt en vrij van alle onrechtvaardigheden is.

(*bhaja sevāyām*) Uit deze wortel is het woord *bhaga* afgeleid, en *bhagavān* door toevoeging van het suffix *matup*. भगः सकलैश्वर्यं सेवनं वा विद्यते यस्य स भगवान् । Bhagavān is de naam van God, omdat Hij voorzien is van volle glorie en het dienen waard is.

(*mana jñāne*) Uit deze wortel is het woord *manu* afgeleid. यो मन्यते स मनुः । Manu is de naam van God, omdat Hij alwetend is en het geloven waard is.

(*pṛi pālanapūraṇayoḥ*) Uit deze wortel is het woord *puruṣa* afgeleid. यः स्वव्याप्त्या चराऽचरं जगत् पृणाति पालयति पूरयति वा स पुरुषः । God wordt Puruṣa genoemd, daar Hij het heelal geheel vult en ondersteunt.

(*ḍubhṛñ dhāraṇapoṣaṇayoḥ*) Uit deze wortel is het woord *viśvambhara* afgeleid, met *viśva* als voorvoegsel. यो विश्वं बिभर्ति धरति पुष्णाति वा स विश्वम्भरो जगदीश्वरः । God wordt Viśvambhara genoemd, omdat Hij het heelal steunt en onderhoudt.

(*kala saṅkhyāne*) Uit deze wortel is het woord *kāla* afgeleid. कलयति संख्याति सर्वान् पदार्थान् स कालः । God wordt Kāla genoemd, omdat Hij alle dingen en zielen van de wereld telt.

(*śiṣlṛ viśeṣaṇe*) Uit deze wortel is het woord *śeṣa* afgeleid. यः शिष्यते स शेषः । De Paramātmā wordt Śeṣa genoemd, omdat Hij vrij blijft van ontstaan en ondergang.

(*āplṛ vyāptau*) Uit deze wortel is het woord *āpta* afgeleid. यः सर्वान् धर्मात्मन आप्नोति वा सर्वैधर्मात्मभिराप्यते छलादिरहितः स आप्तः । De Parameśvara wordt Āpta genoemd omdat Hij, als leraar van de waarheid en voorzien van alle kennis, alle rechtvaardigen bereikt en, waardig om door de rechtvaardigen bereikt te worden, vrij van enig bedrog is.

(*ḍukṛñ karaṇe*) Uit deze wortel, met *śaṃ* als voorvoegsel, is het woord *śaṅkara* afgeleid. यः शं कल्याणं सुखं करोति स शंकरः । Śaṅkara is naam van God, omdat Hij welzijn, dat wil zeggen geluk, veroorzaakt.

(*mahat*) Uit deze wortel, met *mahat* als voorvoegsel, is het woord *mahādeva* afgeleid. यो महतां देवः स महादेवः । De Paramātmā wordt Mahādeva genoemd, omdat Hij de *deva* onder de *deva' s* is, dat wil zeggen de geleerdste van de geleerden en de verlichter
[23]
van elementen als de zon.

(*prīñ tarpaṇe kāntau ca*) Uit deze wortel is het woord *priya* afgeleid. यः प्रीणाति प्रयते वा स प्रियः । Priya is de naam van God, omdat Hij alle rechtvaardigen, zoekers naar verlossing en wijzen tevreden stelt en omdat Hij voor iedereen verlangenswaardig is.

(*bhū sattāyāṃ*) Uit deze wortel, met het voorvoegsel *svayam*, is het woord *svayambhū* afgeleid. यः स्वयं भवति स स्वयम्भूरीश्वरः । Svayambhū is de naam van God, omdat Hij door zichzelf bestaat en nooit uit iemand voortgekomen is.

(*ku śabde*) Uit deze wortel is het woord *kavi* afgeleid. यः कौति शब्दयति सर्वा विद्याः स कविरीश्वरः ।

Kavi is de naam van God, omdat Hij de kenner van alle wetenschappen is en die middels de Veda's ook openbaart.

(*śivu kalyāṇe*) Uit deze wortel is het woord *śiva* afgeleid. बहुलमेतन्निदर्शनम् (*Mahābhāṣya* 3.3.1), hieruit zou de wortel *śivu* zijn afgeleid. God is Śiva, omdat Hij de verpersoonlijking is van geluk en geluk schenkt aan anderen.

Hierboven hebben wij honderd namen van God beschreven. Naast deze namen heeft God nog ontelbare andere namen. Immers, zoals de Parameśvara oneindig veel kwaliteiten, functies en naturen heeft, heeft Hij ook oneindig veel namen. Hiervan is er voor elke kwaliteit, functie en natuur een afzonderlijke naam. De door mij beschreven namen zijn als druppels in de oceaan, omdat in de Veda's en andere geschriften ontelbare kwaliteiten, functies en naturen van de Paramātmā uiteengezet zijn. Dat is te begrijpen door de studie van die geschriften. En er is ook een volledige kennis van andere onderwerpen voor hen die de Veda's en andere geschriften lezen.

Vraag: Andere schrijvers gebruiken zegenwensen (*maṅgalācaraṇa*) in het begin, het midden of het einde van hun werken. Heeft U niets in die zin geschreven of gedaan?

Antwoord: Dit wordt door ons niet juist geacht. Indien de zegen beperkt is tot het begin of het einde, blijft alles wat daartussen ligt zonder zegen.

मंगलाचरणं शिष्टाचारात् फलदर्शनात् श्रुतितश्चेति । *Sāṅkhya*[28]

De bedoeling hiervan is dat er sprake is van zegen (*maṅgalācaraṇa*) wanneer men op de juiste wijze, overal en altijd die rechtvaardigheid betracht die onpartijdig, waarachtig, door de Veda's geproclameerd en door God bevolen is. Maṅgalācaraṇa bestaat er alleen in dat men vanaf het begin tot het einde van het boek de waarheid betracht, niet dat men op de ene plaats een zegen en op

[28] *Sāṅkhya* V.1.

een andere plaats hetgeen zonder zegen is, schrijft. Kijk naar de geschriften van de edele, eminente zieners:

यान्यनवद्यानि कर्माणि तानि सेवितव्यानि नो इतराणि ।

Taittirīya Upaniṣad[29]

'O mijn nakomelingen, gij zult alleen die dingen doen, die niet laakbaar zijn, dat wil zeggen rechtvaardige en geen onrechtvaardige'.

In moderne boeken of bij moderne commentatoren zijn regels te zien zoals श्रीगणेशाय नमः, सीतारामाभ्यां नमः, राधा-कृष्णाभ्यां नमः, श्रीगुरुचरणारविन्दाभ्यां नमः, हनुमते नमः, दुर्गायै नमः, बटुकाय नमः, भैरवाय नमः, शिवाय नमः, सरस्वत्यै नमः, नारायणाय नमः ।

[24]

"Buig voor Gaṇeśa, buig voor Sītā en Rāma, buig voor Rādhā en Krishna, buig voor de lotusvoet van de meester, buig voor Hanumān, buig voor Durgā, buig voor Vaṭuka, buig voor Bhairava, buig voor Śiva, buig voor Sarasvatī, buig voor Nārāyaṇa". Verstandige mensen beschouwen ze als zinloos omdat ze in strijd zijn met de Veda's en de geschriften. Omdat zo'n zegenwens nergens in de Veda's en de boeken van de zieners te zien is.

De wijzen beginnen hun werken alleen met de woorden AUM, of *atha*, bijvoorbeeld:

अथ शब्दानुशासनम् । अथेत्ययं शब्दोऽधिकारार्थः प्रयुज्यते ।

Vyākaraṇa Mahābhāṣya 1. 1. 1

अथातो धर्मजिज्ञासा । अथेत्यानन्तर्ये, वेदाध्ययनानन्तरम् ।

Pūrva Mīmāsā 1. 1. 1

अथातो धर्मं व्याख्यास्यामः ।

अथेति धर्मकथनानन्तरं धर्मलक्षणं विशेषेण व्याख्यास्यामः ।

Vaiśeṣika 1.1.1

अथ योगानुशासनम्। अथेत्ययमधिकारार्थः । *Yoga Śāstra* 1. 1

अथ त्रिविधदुःखात्यन्तनिवृत्तिरत्यन्तपुरुषार्थः ।

---

29 *Taittirīya Upaniṣad* 11.2.

सांसारिकविषयभोगानन्तरं त्रिविधादुःखात्यन्तनिवृत्त्यर्थः प्रयत्नः कर्त्तव्यः ।
Sāṅkhya Śāstra 1. 1

अथातो ब्रह्मजिज्ञासा । चतुष्टयसाधनसम्पत्त्यनन्तरं ब्रह्म जिज्ञास्यम्।
Vedānta Sūtra 1. 1. 1

ओमित्येतदक्षरमुद्गीथमुपासीत । *Chāndogya Upaniṣad* 1. 1. 1

ओमित्येतदक्षरमिद ँ सर्वं तस्योपव्याख्यानम् ।
Māṇḍūkya Upaniṣad

Op precies dezelfde wijze zijn in de boeken van andere zieners en wijzen de woorden AUM en *atha* geschreven. In werkelijkheid zijn in het begin van de vier Veda's de woorden अग्नि, इषे[30], अग्ने, ये त्रिषप्ताः परियन्ति (*ye triṣaptāḥ pariyanti*) geschreven. Woorden zoals *śrīgaṇeśāya namaḥ* komen nergens voor. Indien in de Veda's bedreven Brahmanen aan het begin van de Veda's *hariḥ Aum* schrijven en reciteren, dan hebben zij dat geleerd van het onjuiste idee van degenen die bedreven zijn in *Purāṇa's* en de Tantra's. In de boeken van de zieners en wijzen is alleen de lezing *omkāra* (=oṅkāra) te zien, nergens staat het woord *hari* aan het begin. Hierom dient alleen het woord AUM of *atha* aan het begin van een boek geschreven te worden.

Dit is dan in het kort geschreven over de namen van God. In het volgend hoofdstuk zal het onderwerp 'Opvoeding' behandeld worden.

Dit is het einde van het eerste hoofdstuk
in het boek *Satyārthaprakāśa* van de heer
Swāmī Dayānanda Saraswatī
in mooie taal geschreven over
'De Namen van God'

---

[30] *Caturtha* van het woord इट्

[25]

Hoofdstuk II

Opvoeding van kinderen

मातृमान् पितृमानाचार्यवान् पुरुषो वेद ।

Dit is een citaat uit de *Śatapatha Brāhmaṇa.*

In feite wordt een mens alleen dan goed opgevoed, wanneer hij drie juiste onderrichters heeft, namelijk de moeder, de vader en de leermeester. Gezegend is de familie en gezegend is het kind, wiens vader en moeder rechtgeaardheid en ontwikkeling bezitten. Niemand anders dan de moeder kan het kind beter opvoeden en leren. Niemand anders schenkt meer liefde aan en wenst het beste voor het kind dan de moeder. Daarom wordt de persoon die een goede en deugdvolle moeder heeft, *mātṛimān* genoemd. प्रशस्ता धार्मिकी विदुषी माता विद्यते यस्य स मातृमान् । Gezegend is inderdaad de moeder die haar kinderen vanaf de zwangerschap tot de beëindiging van de studieperiode steeds goede eigenschappen inprent.

Het is zeer essentieel voor de moeder zowel als voor de vader om vóór, gedurende en na de bevruchting zich te onthouden van verdovingsmiddelen, sterke drank, stinkende, droge of dergelijke bestanddelen die schadelijk zijn voor de mentale ontwikkeling en slechts zulke dingen te nuttigen, die kalmte, gezondheid, kracht, wijsheid, energie, eenvoud en goedheid veroorzaken, bijvoorbeeld ghī (=boterolie), melk, suikerwerken en andere goede bestanddelen in voeding en drank, zodat de voortplantingscellen van de moeder zowel als van de vader gezond zijn.

Vanaf de vijfde tot de zestiende dag na de menstruatie zijn de dagen voor de bevruchting. De eerste

vier dagen na de menstruatie dienen voor bevruchting vermeden te worden. Van de resterende twaalf (behalve de elfde en de dertiende dag) zijn tien nachten de beste voor bevruchting. Dit betekent dus dat er geen geslachtsverkeer mag plaatsvinden na de zestiende dag van de maandelijkse cyclus.

Indien de vrouw haar menstruatie niet krijgt op dezelfde datum in de volgende maand en ze derhalve zwanger is, mag er tot een vol jaar is voorbijgegaan na de bevruchting geslachtsverkeer alleen dan plaatsvinden wanneer man en vrouw volkomen gezond zijn, daartoe ten volle overeenkomen en zij geen angstgedachten koesteren. Zij zullen zich moeten houden aan de regels voor voeding, kleding enzovoort zoals is voorgeschreven in medische boeken door Caraka en Suśruta, en aan de regels van Manu over het tevreden samenzijn. Een vrouw moet na de bevruchting zeer stipt zijn op voeding, kleding enzovoort. Zij moet elk contact op seksueel gebied met haar man gedurende één jaar vermijden. Verder moet zij tot aan de geboorte alleen gebruik maken van voedingsmiddelen die het verstand en de sterkte, schoonheid, gezondheid, vitaliteit en vreedzaamheid bevorderen.

Wanneer het kind geboren is, moet het gebaad worden met zuiver en geparfumeerd water en moet de navelstreng doorgesneden worden. Daarna moet de *homa* uitgevoerd worden met ghī en welriekende artikelen. De moeder moet ook met zuiver water bad ondergaan en stevig voedsel nemen, zodat zowel het kind als de moeder gezondheid en kracht mogen vergaren. De moeder
[26]
en de min zullen alleen zulke dingen gebruiken die behulpzaam kunnen zijn bij de vorming van gezonde moedermelk.

De moeder zal gedurende zes dagen het kind moeten zogen en daarna kan de min overnemen, maar de

ouders moeten erop toezien dat de min een zeer goed dieet krijgt. In geval de ouders arm zijn en geen min kunnen bekostigen, kunnen zij ook aan het kind geiten- of koeienmelk geven, vermengd met een gelijke hoeveelheid zuiver water en met geneeskundige kruiden die het verstand en de sterkte en de gezondheid bevorderen.

Na de geboorte moeten het kind en de moeder verplaatst worden naar een plaats met een gezonde atmosfeer, welriekende en schone artikelen. Alleen in zulke plaatsen moet zij zich ophouden.

Waar er geen melk van min, koe of geit te krijgen is, moet men andere passende maatregelen treffen. Daar het lichaam van het kind uit elementen van het moederlijk lichaam bestaat, wordt de moeder zwak na de geboorte en is er ook minder kracht in haar melk. Daarom is het echt aanbevelenswaardig dat de moeder het kind niet aan haar borsten zoogt. De tepels van de moeder moeten ingesmeerd worden met zalf die de melkvloed kan stoppen. Dat zal de moeder binnen een maand weer jeugdig maken. Tot dan zal de man zich als een *brahmacarya* van geslachtsverkeer onthouden. De man en vrouw die volgens deze principes leven, zullen zeker met fijne kinderen, een lang leven en een voortdurende toename van kracht en vitaliteit gezegend worden.

Al hun kinderen zullen kracht, vitaliteit, rechtschapenheid en een lang leven beschoren zijn. De vrouw moet haar geslachtsorgaan van prikkels vrijwaren en zich rein houden en de man moet zijn zaad sparen. Dan zullen al hun kinderen goede en gezonde mensen worden.

De moeder moet altijd goede instructies aan haar kinderen geven, zodat zij deugdzame nakomelingen worden en geen enkel lichaamsdeel misbruiken. Wanneer zij beginnen te praten, moet de moeder zulke middelen aanwenden dat de tong van haar kind soepel wordt, teneinde een goede uitspraak te bevorderen. Het

gedeelte van de mond waarmee een klank wordt uitgesproken en de klemtoon moeten duidelijk uitgestippeld worden. Bijvoorbeeld de 'p' is een lipklank die uitgesproken wordt door het contact van beide lippen.
Evenzo moeten korte, lange en slepende klanken zuiver uitgesproken worden en moeten klank, ritme, diepte, toon, lettergrepen, woorden, zinnen en klemtonen duidelijk onderscheiden worden.

Wanneer de kinderen in staat zijn de woorden goed uit te spreken, moet hen geleerd worden beschaafde taal te bezigen, hoe met ouderen, jongeren, vooraanstaanden, vader, moeder, de koning (het staatshoofd) en de geleerden te spreken, hoe hen te behandelen en hoe zich tegenover hen te gedragen. Dat alles moet gedaan worden teneinde wangedrag te voorkomen en hen overal achting te doen genieten. De ouders moeten bij hun kinderen zelfbeheersing, leergierigheid en omgang met goed gezelschap aankweken.

Wilde spelen, onnodig huilen of lachen, twist, neerslachtigheid, onnodige gehechtheid aan een bepaald ding, haat, kwaadwillendheid enzovoort dienen geschuwd te worden. De kinderen moet verboden worden hun geslachtsorganen zonder reden aan te raken aangezien dit leidt tot vitaliteitverlies, impotentie, vieze geur van de handen. De ouders moeten ervoor zorgen dat waarheidszin, moed, voorzichtigheid, opgewektheid enzovoort ingeworteld raken bij hun kinderen.

Wanneer de dochter of de zoon de leeftijd van vijf jaar bereikt, moet hen het Devanāgari-schrift en het vreemde alfabet aangeleerd worden. Daarna moeten de mantra's (vedische teksten), *śloka'* s (coupletten) *Sūtra'* s (aforismen), proza en poëzie uit het hoofd geleerd worden, zodat ze goede opvoeding, kennis en geweten (*dharma*) verwerven, alsook de juiste houding tegenover God, moeder, vader leermeester, geleerden, gasten, koning (staatshoofd), onderdanen (volk/burgers),

familieleden, medemensen, zuster, bedienden enzovoort. Zodoende zullen ze niet misleid kunnen worden.

Al hetgeen onjuist, onrechtvaardig of bijgelovig is, moet hen ook duidelijk worden gemaakt zodat zij niet ten prooi kunnen vallen aan valse leringen over spoken, geesten enzovoort.

[27]

गुरोः प्रेतस्य शिष्यस्तु पितृमेधं समाचरन् ।
प्रेतहारैः समं तत्र दशरात्रेण शुध्यति ॥ *Manusmṛiti*[31]

Betekenis: als de guru overlijdt, wordt het ontzielde lichaam *preta* genoemd en de dragers van het lichaam *pretahāra*. De leerling die de crematie ceremonie uitvoert en de *pretahāra*'s, dat wil zeggen de lijkdragers, zijn op de tiende dag na de crematie weer rein[32].

Wanneer het lichaam gecremeerd is geworden, wordt het *bhūta* genoemd. Dat wil zeggen zo en zo iemand 'was' er. Allen die geboren waren in het verleden en niet leven in het heden worden *bhūta*[33] genoemd, omdat zij in het verleden geleefd hebben. Dat is de overtuiging van alle geleerden sedert de tijd van Brahmā tot heden toe.

Maar elkeen die het slachtoffer van twijfels of slecht gezelschap of slechte gewoontes (*kusanskāra*) is, zal zeker zonder twijfels lijden en vrees hebben voor spoken, geesten en dergelijke wezens.

Let wel! Zodra een levend wezen sterft, gaat zijn ziel over in een ander lichaam, naar de beschikking van Parameśvara, teneinde leed of plezier te hebben als loon voor slechte of goede handelingen in het verleden. Kan er iemand deze beschikking van de Almachtige wijzigen?

---

[31] V.65.

[32] Tiende dag rein worden. Dit is geen theorie van Maharshi. Swāmījī heeft deze tekst aangehaald om de betekenis van het woord 'preta' uit te leggen.

[33] Swāmī Dayānanda heeft deze tekst aangehaald om aan te tonen dat in de oude Sanskṛita-literatuur de woorden *bhūta* en *preta* niet worden gebruikt in de zin van spoken, boze geesten enzovoort.

Daar mensen met weinig verstand en zij die niet lezen of schrijven kunnen verstoken zijn van studie, horen of denken in de fysiologie en fysica, schrijven zij lichamelijke ziekten zoals delirium, koorts en geestesziekten, zoals krankzinnigheid, toe aan spoken en boze geesten. In plaats van de juiste medicijnen te gebruiken stellen zij hun vertrouwen in bedrieglijke, huichelachtige, dwaze, slechte, zelfzuchtige en achtergestelde Bhangī's, Camāra's, Śūdra's, Mleccha's enzovoort. Zij vallen ten prooi aan alle soort streken, afpersenijen, eten van afval, gebruik van valse *mantra tantra*. Dat leidt tot geldverlies, miserabele toestand van de kinderen en verergering van ziekte en leed.

Wanneer deze mensen die blind zijn voor wijsheid maar wier beurs gevuld is, naar dergelijke bedrieglijke en zelfzuchtige personen gaan en zeggen: 'Mijnheer, wij weten niet wat de oorzaak is van deze ziekte of het gebrek van deze jongen, dit meisje, vrouw of man', dan krijgen ze als antwoord: 'Zijn lichaam is bezeten door een verschrikkelijk spook of geest of manifestatie of devī als Bhairava of Shītalā, enzovoort. Zolang U niet de juiste maatregelen treft, zullen zij hem niet verlaten en zouden zij hem of haar zelfs kunnen doden. Indien gij ons lekkernijen of giften geeft, zullen wij hem kunnen wegdrijven door het citeren van mystieke formules of het uitvoeren van bezwerende ceremoniën.' Dan zeggen die onnozelen of hun familieleden: 'Mijnheer, wij zijn bereid om heel ons vermogen op te offeren als U de zieke maar kunt genezen.' Nu hebben deze bedriegers dan hun doel bereikt. Deze kwaadaardigen zeggen dan: 'Wel, ga en breng zoveel van dit of zoveel van dat, zoveel geld en zoveel geschenken voor de geesten.' Zij slaan dan cimbalen, trommels, tamboerijnen, borden enzovoort, en ze zingen en ze dansen. Dan springt plotseling een van hen naar voren en begint als in trance te roepen: 'Ik zal zeker zijn leven nemen.' Nu vallen die

dwaze mensen op hun knieën voor de bhangī en de camāra en zeggen: 'Neem wat U wilt, maar spaar de zieke.' De schurk antwoordt dan: 'Ik ben Hanumān. Breng lekkernijen, olie, specerijen en tien kilo brood en rood lendengoed', of 'Ik ben een godin of de manifestatie van de zogenaamde god Bhairava. Breng vijf flessen alcohol, twintig kippen, vijf geiten, lekkernijen en kleren.' Wanneer die dwazen nu zeggen: 'Neem wat U wilt', dan springt en danst de schurk nog meer. Maar indien een verstandig mens de schurk vijf trappen geeft of hem met een stok bewerkt, dan verdwijnt direct zijn Hanumān, godin of Bhairava en gaat hij heen, daar dit alles slechts bedrog is
[28] om de mensen geld af te persen.

En wanneer zij naar een astroloog gaan en vragen: 'Mijnheer, wat scheelt hem?', antwoordt die: 'Hij is onder invloed van de zon en andere kwaaddoende sterren. In geval U offer[34] wilt brengen om hen tot rust te brengen, kan hij beter worden, anders zal de ziekte erger worden en tenslotte fataal voor hem wezen.'

Antwoord: Wel, meneer de astroloog. Zoals de aarde zijn ook de hemellichamen zoals de zon enzovoort slechts materie. Zij kunnen niets doen dan hitte en licht enzovoort geven. Zijn zij levende wezens die pijn kunnen doen wanneer zij boos zijn en plezier maken wanneer zij bevredigd zijn?

Vraag: Is het niet aan de sterren te wijten dat de koning/staatshoofd en de onderdanen/burgers gelukkig of ongelukkig zijn in deze wereld?

Antwoord: Neen, zij danken hun toestand aan hun goede of slechte daden.

Vraag: Is dan de astronomie een bedrieglijke wetenschap?

---

[34] *Pāṭha, pūjā, dāna.*

Antwoord: Neen, alles wat de rekenkunde, algebra, geometrie in deze wetenschap betreft is goed. Maar dat ene wat betreft vruchten des levens enzovoort is vals.

Vraag: Is een horoscoop dan nodeloos?

Antwoord: Ja. Het is geen horoscoop maar U zou het eerder een pathoscoop[35] kunnen noemen. Wanneer een kind geboren wordt, voelt iedereen zich gelukkig. Maar dat geluk duurt slechts totdat men de horoscoop laat trekken en het effect van de sterren verneemt. Wanneer de astroloog daartoe het voorstel doet, verzoeken de moeder en vader hem om een goede horoscoop te trekken. Indien de familie vermogend is, wordt de horoscoop fraai met kleur en fleur uitgevoerd en wanneer zij arm is, doodeenvoudig. Vervolgens nemen de ouders voor de astroloog plaats en vragen: 'De horoscoop is toch goed?' De astroloog antwoordt dan: 'Ik lees voor wat er staat. Zijn geboortesterren zijn zeer goed zoals zijn bevriende sterren. Hij zal welvarend worden en achting genieten. Waar hij ook zal gaan, hij zal steeds opvallen. Hij zal fysiek goed gebouwd zijn en geëerd worden door de koning/staatshoofd.' Wanneer de ouders zulke complimenteuze zinnen horen, roepen zij uit: 'U is zeer goed, meneer de astroloog.' De astroloog denkt echter dat dit niets zal opbrengen en vervolgt: 'Deze sterren zijn goed, maar sommige zijn slecht, dat wil zeggen er bestaat een mogelijkheid dat hij op achtjarige leeftijd sterft vanwege die en die sterrencombinatie.' De ouders, deze woorden horend, vergeten meteen de vreugde over de geboorte (van hun kind) en vervallen nu in een oceaan van verdriet. Zij vragen dan aan de astroloog: 'Wat zullen wij nu moeten doen?' Meneer de astroloog antwoordt dan: 'U moet iets doen.' 'Wat moeten wij dan doen?' vraagt de vader. De astroloog stelt een oplossing voor: 'Geef zoveel aan aalmoezen [36] weg. Laat de formules van sterren

[35] Geen geboortedocument maar een van ellende.
[36] *Dāna.*

regelmatig reciteren en geef steeds voedsel aan de Brahmanen. Dan vermoed ik dat de slechte planeten tegengewerkt zullen worden.' Het gebruik van het woord 'vermoeden' is opzettelijk. In geval het kind sterft, zullen zij zeggen: 'Wat zullen wij doen? Er is niemand boven God. Wij hebben alles gedaan wat in ons vermogen lag en U heeft ook alles gedaan wat U kon. Het was echter voorbeschikt door God dat hij zou sterven.' Ingeval het kind in leven blijft, zeggen zij: 'Ziedaar wat een grote kracht er van onze mystieke formules, devatā's en de Brahmanen uitgaat. Zij hebben Uw zoon gered.'

Wat eigenlijk gedaan moet worden, indien hun bezweringen niet effectief blijken te zijn, is deze schurken te verplichten het dubbele bedrag terug te betalen of hiervoor straf te ondergaan. En in geval het kind gespaard blijft, dient ook hetzelfde gedaan te worden. Ook als de astroloog zelf zegt dat er niemand boven God en Zijn wetten bestaat, zouden de ouders moeten aannemen dat het kind gespaard is op grond van zijn vorige daden en Godsbeschikking, en niet door de bemiddeling van de astroloog.

[29]

Ten slotte bestaan er ook spirituele leermeesters[37] enzovoort die op dezelfde manier de mensen afpersen. Met hen dient ook op dezelfde manier als de astrologen gehandeld te worden.

Nu rest nog de vraag over de pokkengodin, mystieke spreuken, amuletten enzovoort. Zij zijn ook

---

[37]Guru of leermeester is een edele naam maar het is zwaar gedegenereerd en wordt ook gebruikt voor zogenaamde spirituele leermeesters, die helemaal geen leermeesters zijn. In (sommige delen van) India gelooft men nog dat je niet zalig kan worden zonder een guru gehad te hebben. De basis van dit bijgeloof schijnt te zijn dat er een spirituele gids moet zijn om de mens te helpen in zijn spirituele praktijken. Deze leermeester fluistert slechts een mystieke formule in het oor van zijn leerling, en daar eindigt ook zijn werk. Daarna is het de plicht van de leerling zijn leermeester periodiek giften te schenken. De leermeester doet er dus niets anders dan giften lopen ophalen bij de verschillende leerlingen, waarvan hij leeft. Geen onderwijs, geen onderricht en geen leiding. (Vertaler)

allen bedrog. Sommigen dezer oplichters zeggen: 'Wanneer wij een koord of amulet maken en onze devatā of *pīr*[38] regelmatig aanroepen, zullen zij ervoor zorgen dat deze persoon geen enkel ongeluk overkomt.' Aan deze oplichters moet duidelijk gemaakt worden dat zij geen macht hebben de dood, goddelijke wetten of het resultaat van vorige daden tegen te gaan. Dat ondanks hun activiteiten veel kinderen sterven en dat zelfs in hun families de dood voorkomt. Hun moet verder de vraag gesteld worden of zij dan niet zullen sterven. Dan zeggen deze schurken niets meer. Zij weten dan dat hun bedrog op zulk een plaats niet opgaat.

Wij moeten daarom dergelijke valse leringen vermijden en dankbaar zijn tegenover de rechtvaardige geleerden, die het welzijn van het land voor ogen hebben, en onderwijzers van ware kennis voor allen zijn zonder enig bedrog. Niemand mag zich onttrekken aan de plicht dit schone werk voortgang te doen vinden. Zij die zich ophouden met mystieke formules om achting te winnen, vijanden te vermoorden, anderen op te lichten en te domineren, moeten als de grootste bandieten beschouwd worden. De kinderen moet reeds in hun prille jeugd verteld worden wat de ware bedoeling van deze frauduleuze praktijken is, zodat zij later niet in de strikken van een of andere bandiet kunnen vallen en daar onder lijden.

Zoals: 'Luister goed. Uw welzijn ligt in het bewaren van Uw sperma. Elkeen die zijn zaad in zijn lichaam behoudt, neemt toe in gezondheid, intellect, macht en energie en heeft een vreugdevol bestaan. Alle leerlingen [39] dienen ongepaste lectuur en liederlijk gezelschap, seksueel dagdromen, loeren naar vrouwen en elke vorm van seksuele stimuli te vermijden. Zij moeten zich intensief toeleggen op de studie. Wie zijn zaad niet in zijn lichaam houdt, zal zeker aan zwakte ten

---

[38] Een martelaar of een groot man die reeds gestorven en begraven is.
[39] Brahmacārī.

onder gaan. Hij zal dwaas, moedeloos, terneergeslagen, lafhartig, onstandvastig, zwak en futloos worden. Indien U in dit stadium van Uw leven faalt edele gedachten te koesteren en kennis te verwerven of Uw zaad te sparen zult U nooit weer in Uw leven deze schone kans krijgen.

Zolang U leeft en de belangen van Uw gezin moet behartigen, net zolang zult U moeten proberen kennis en lichamelijke kracht te verwerven.' De moeder en de vader moeten steeds hun kinderen zulke instructies geven. Daarom worden de woorden मातृमान् पितृमान् in het citaat genoemd. Het betekent dat vanaf de geboorte tot het vijfde levensjaar de kinderen door hun moeder opgevoed moeten worden en van het zesde tot het achtste jaar door de vader. Aan het begin van het negende jaar moeten de 'tweemaal geborenen' de *upanayana* of inwijdingsceremonieën ondergaan en daarna zenden naar de *gurukula* ; dat wil zeggen jongens en meisjes moeten gezonden worden naar die seminaries die over de beste onderwijzers, zowel mannelijke als vrouwelijke beschikken. De Śūdra's enzovoort kunnen hun kinderen ook naar die seminaries zenden voor opvoeding, maar bij deze kinderen is *upanayana* niet verplicht. Alleen personen die hun kinderen niet verwennen en op de juiste manier straffen, zijn in staat hen op te voeden tot eerbare burgers in de maatschappij. Hier volgt de getuigenis van de *Mahābhāṣya* over dit punt[40]

सामृतैः पाणिभिर्घ्नन्ति गुरवो न विषोक्षितैः ।
लालनाश्रयिणो दोषास्ताडनाश्रयिणो गुणाः ॥

Uitleg: De moeders, vaders en leermeesters, die op de juiste wijze met hun kinderen en leerlingen omgaan, moeten beschouwd worden als de personen die hen nectar verschaffen. Degenen die hun kinderen of leer-

[30]

[40] Pātañjali's commentaar op de *Aṣṭādhyāyī* van Pāṇini (8,1,8).

lingen verwennen, geven hen vergif en brengen hen ten onder. Onnodig verwennen maakt kinderen en leerlingen tot slechte mensen en correcte bestraffing maakt hen tot deugdelijke mensen. De kinderen en leerlingen moeten strengheid liefhebben en verwenning verachten. De moeder, vader en leermeester moeten echter niet met kwaadwilligheid straffen. Zij moeten met een zekere vriendelijkheid op de achtergrond blijk geven van hun misnoegen.

Als de ouders verzen uit de Nighaṇṭu, Nirukta, Aṣṭādhyāyī of andere verzen en formules uit de Veda's die verband houden met *dharma*, kennis en goed gedrag aan hun kinderen hebben aangeleerd, zullen leraren de betekenis ervan aan de kinderen leren.

Naast dit onderwijs zal de kinderen ook geleerd moeten worden hoe stelen, onkuisheid, onzedelijkheid, sterke drank, leugen, wreedheid, kwaadwilligheid en slechtheid te vermijden en hoe goed gedrag tot gewoonte te maken. Indien bekend wordt dat iemand diefstal, valsheid in geschriften of enig kwade daad, zoals liegen, pleegt, zal die persoon tot zijn dood nooit achting kunnen genieten. Niemand lijdt zo als de mens die zijn belofte niet gestand houdt. Als iemand bijvoorbeeld aan een ander zegt: 'Ik zal U op zo en zo een plaats ontmoeten of U zult mij ontmoeten, of ik zal U zo en zo iets geven op een bepaalde tijd', zal hij deze belofte gestand moeten houden, anders zal niemand ooit meer vertrouwen in hem hebben. Het is om die redenen dat iedereen de waarheid moet spreken en woord houden.

Niemand mag van arrogantie vervuld zijn. Zoals een dichter schreef: अभिमानः श्रियं हन्ति । Arrogantie, dit wil zeggen zelfzucht, verdrijft alle eerbaarheid en Lakṣmī zelf, en daarom moet arrogantie vermeden worden.

Daar fraude, huichelarij en ondankbaarheid de bedrijver zelf pijn doen, moet er des te meer geen kwaad

over anderen gesproken worden. Fraude en huichelarij betekent iets in gedachten hebben en precies het tegenovergestelde doen blijken, anderen bedriegend en de eigen belangen behartigend zonder zich iets van de schade, daardoor aan anderen berokkend, aan te trekken. Ondankbaarheid betekent geen waardering tonen voor het goede door anderen aan U gedaan. Elkeen moet zijn drift beheersen, ruwe taal vermijden, de waarheid spreken, goede taal bezigen en vooral babbelzucht achterwege laten. Iemand moet niet meer of minder zeggen dan nodig is. Elkeen moet het nodige respect tonen voor ouderen. Als ouderen ergens binnen komen moeten zij opstaan, hen de beste zitplaats aanbieden en hen begroeten met *namaste*. Men moet de beste zitplaatsen vrijhouden voor ouderen. Op een vergadering zal men een zitplaats moeten innemen volgens zijn rang en nooit een die hem later ontzegd kan worden. Men moet nooit iemand tegenspreken. Al is men tevreden met wat men heeft, toch zal men steeds naar goede kwaliteiten moeten streven en slechte vermijden. Men moet goed gezelschap zoeken en het slechte vermijden, en moeder, vader en leermeester steeds liefdevol en met al zijn krachten steunen.

यान्यस्माकं सुचरितानि तानि त्वयोपास्यानि नो इतराणि ॥

Taittirīya Upaniṣad[41]

De betekenis van dit citaat is dat de ouders en leermeesters altijd goed advies aan hun kinderen en leerlingen moeten geven en hen moeten voorhouden dat zij alleen goede handelingen van hen moeten overnemen en de handelingen van hen die zij als slecht aanmerken, moeten schuwen. Zij moeten verder alleen die dingen die zij als waarheid kennen, bekendmaken en propageren. Zij moeten geen vertrouwen stellen in wangedrag of huichelarij. De kinderen en leerlingen moeten alle juiste orders van hun ouders of leermeester

[41] 1.11.

stipt uitvoeren. Zij moeten God dienen volgens de uitleg in het eerste hoofdstuk. Gezondheid, kennis en kracht kunnen verkregen worden naarmate men zich voedt en kleedt, dat wil zeggen men moet matig eten, liefst een beetje minder dan men er behoefte voor voelt. Zij moeten het gebruik van vlees, sterke drank enzovoort schuwen. Zij moeten zich nimmer ergens te water
[31]
begeven waarvan de diepte hen niet bekend is, daar er gegronde vrees bestaat voor ongelukken door waterdieren of iets anders. Ook kan er verdrinking plaatsvinden, indien men niet kan zwemmen.

नाविज्ञाते जलाशये *Manusmṛiti* 4.129

In onbekend water stappen en baden is niet aan te raden

दृष्टिपूतं न्यसेत्पादं, वस्त्रपूतं जलं पिबेत् ।
सत्यपूतां वदेद्वाचं, मनःपूतं समाचरेत् ॥ *Manusmṛiti*[42]

Betekenis: Bij het lopen moet men steeds voor zich naar beneden kijken om oneffenheid goed waar te nemen, goed gefilterd water drinken, waarheidsgetrouwe woorden uiten en eerst na raadpleging van het geweten een daad stellen.

माता शत्रुः पिता वैरी, येन बालो न पाठितः ।
न शोभते सभामध्ये हंसमध्ये बको यथा ॥ van een dichter[43]

De ouders die hun kinderen niet hebben opgevoed en ontwikkeld, zijn gemene vijanden van hun eigen kinderen, daar deze in elke goede kring als een kraai in gezelschap van zwanen veracht zullen worden. Het is voorwaar de opperste plicht, de hoogste religieuze verplichting, een lofwaardig streven van ouders, hun energie, gedachten en vermogen te wijden aan de

[42] VI.46.
[43] *Cāṇakya-Nīti* II,11.

opvoeding, godsvrucht (=spiritualiteit) en culturele ontwikkeling van hun kinderen.

Ik heb weinig geschreven over kinderopvoeding, maar verstandige mensen zullen er stellig veel uit kunnen halen. In het volgende hoofdstuk zullen het celibaat, leraar-leerling en het onderwijs, en het onderwerp van lesgeven en studeren behandeld worden.

Dit is het einde van het tweede hoofdstuk
in het boek *Satyārthaprakāśa* van de heer
Dayānanda Saraswatī
in mooie taal geschreven over
'De Opvoeding van Kinderen'.

[32]

Hoofdstuk III

Opvoeding van kinderen
Methoden van studie en onderwijs

In dit derde hoofdstuk schrijven wij over de methode van studie en onderwijs. Het is de bijzondere verplichting voor de moeder, de vader, de leermeester en familieleden hun kinderen te sieren met een goede ontwikkeling, vorming, kwaliteiten, handelingen en gewoonten. De *-ātmā-* ziel van een mens zal nooit gesierd worden door het dragen van sieraden van goud, zilver, edelstenen, parels, koralen enzovoort. Omdat het dragen van sieraden alleen maar leidt tot verwaandheid, overgevoeligheid, vrees voor dieven en soms ook tot de dood. Het komt in de wereld zo vaak voor dat kinderen de dood vinden door de hand van boosdoeners, omwille van hun sieraden.

विद्याविलासमनसो धृतिशीलशिक्षाः,
सत्यव्रता रहितमानमलापहाराः ।
संसारदुःखदलनेन सुभूषिता ये,
धन्या नरा विहितकर्मपरोपकाराः ॥

Gezegend zijn de mannen en vrouwen wier gedachten steeds gewijd zijn aan het verwerven van kennis, die zich goede gewoonten hebben gevormd, die altijd de principes van waarachtigheid volgen, die vrij zijn van onzedelijkheid en onreinheid, die de onreinheid van anderen verwijderen, die zich sieren door het verzachten van het lijden van de medemens door goede adviezen en opvoeding, en die zich wijden aan het welzijn van anderen door het volgen van de beginselen van de Veda's. Zonder deze kan niemand ooit eerbaar zijn.

Daarom moeten de kinderen zodra zij de vijf of achtjarige leeftijd hebben bereikt, naar school gezonden

worden, de jongens naar jongensscholen en de meisjes naar meisjesscholen. Zij moeten niet toevertrouwd worden aan slechtgeaarde leraren of leraressen. Alleen aan rechtgeaarde personen zal de taak van opvoeding opgedragen moeten worden. De wedergeborenen [44] moeten thuis de heilige koord-ceremonie (*yajñopavīta*) doen voor hun zonen en een gelijkaardige ceremonie voor hun dochters en hen dan zenden naar de *ācāryakula*, dat wil zeggen naar hun respectievelijke scholen.

Het scholencomplex dient op een afgelegen, rustige plaats te liggen en jongens- en meisjesscholen moeten ongeveer zes kilometer van elkaar verwijderd zijn. De leraren, bedienden en schoonmaakpersoneel zullen alleen vrouwen moeten zijn in meisjesscholen en alleen mannen in jongensscholen. Geen enkele jongen vanaf vijf jaar zal een meisjesschool mogen bezoeken noch een meisje van gelijke leeftijd een jongensschool. Dit betekent dat zolang zij niet gehuwd zijn (*brahmacārī* en *brahmacāriṇī* zijn), zij zich zullen moeten onthouden van het volgende: kijken naar personen van de andere sekse, persoonlijk contact, intieme ontmoetingen, conversatie, het vertellen van liefdesverhalen, seksueel verkeer, contact hebben met seksueel prikkelende voorwerpen of gezelschap. De leraren moeten hen ook afhouden van bovengenoemde dingen zodat hun geluk moge toenemen door zuivere opvoeding, goede manieren en kracht van lichaam en ziel. Steden of dorpen zullen minstens twaalf kilometers van de scholen verwijderd moeten zijn.

Alle leerlingen moeten uniform gekleed zijn en op uniforme bedden slapen, ongeacht of zij prinsen of prinsessen zijn of uit arme families komen. Zij moeten [33]

[44] Iemand wordt wedergeboren nadat de heilige koord-ceremonie verricht is en hij gerechtigd is te studeren bij een leraar. Dus 'wedergeboren zijn' is te vergelijken met 'ontwikkeld zijn.' De niet-wedergeboren zijn śūdra's of onontwikkelden (=analfabeten). (Vertaler)

allen een ascetisch leven leiden. De ouders mogen de kinderen niet bezoeken en de kinderen de ouders niet, en ze zullen ook niet naar mekaar schrijven, zodat zij geheel vrij kunnen zijn van wereldse beslommeringen en zich geheel aan hun studie kunnen wijden. Wanneer zij uit wandelen gaan moeten zij steeds vergezeld zijn van hun leraren zodat zij niets kwaads kunnen doen of lui zijn. Verder moeten de leerlingen geleerd worden zich gezond te voeden, goed te kleden, op de juiste manier te zitten, te staan, te spreken, en om te gaan met ouderen en jongeren.

कन्यानां सम्प्रदानं च कुमाराणां च रक्षणम् ॥ *Manusmṛti*[45]

De betekenis hiervan is dat er een wet bestaat vanwege de staat of een regel van de gemeenschap dat niemand zijn zoon of dochter boven de leeftijd van respectievelijk vijf of acht jaar thuis mag houden. Zij moeten hen naar school zenden. En als zij dat niet doen, zijn zij strafbaar.

De kinderen moeten de heilige koord-ceremonies eerst thuis ondergaan en daarna voor de tweede maal op school. De vader, moeder of leraar moeten hun jongens en meisjes de Gāyatrī-mantra, met de betekenis daarvan, leren. Deze mantra luidt als volgt:

ओ३म् भूर्भुवः स्वः । तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि ।
धियो यो नः प्रचोदयात् ॥

Aum bhūr-bhuvaḥ svaḥ tat savitur vareṇyaṃ bhargo-devasya dhīmahi dhiyo yo naḥ pracodayāt[46].

Het eerste woord van deze mantra is AUM. Dit is reeds uitgelegd in het eerste hoofdstuk. De lezer wordt daarnaar verwezen. Hiervan geven wij in het kort de uitleg van drie uiterst belangrijke zinsneden: भूरिति वै प्राणः । यः प्राणयति चराऽचरं जगत् स भूः स्वयम्भूरीश्वरः । De lettergreep *bhūḥ* die letterlijk 'adem' betekent, staat

[45] VII.152.
[46] *Yajurveda 36.* 3.

hier voor degene die de basis is van alle leven in het heelal, belangrijker dan de adem zelf en zelfbestaand, Hij is de Paramātmā. भुवरित्यपानः । यः सर्वं दुःखमपानयति सोऽपानः । *Bhuvaḥ* is de naam van God daar Hij vrij is van alle leed en contact met Hem de zielen bevrijdt van alle zorgen. स्वरिति व्यानः । यो विविधं जगद् व्यानयति व्याप्नोति स व्यानः । *Svaḥ* is de naam van God daar Hij het heelal doordringt en allen onderhoudt. Deze drie citaten zijn ontleend aan de *Taittirīya Āraṇyaka*[47].

De betekenis van Gāyatrī mantra: (*savituḥ*) यः सुनोत्युत्पादयति सर्वं जगत् स सविता तस्य; Hij die de schepper en energieschenkende is van het Heelal (*devasya*). योः दीव्यति दीव्यते वा स देवः; Paramātmā die de schenker van alle geluk is en वर्त्तुमर्हम्, wiens nabijheid door allen gezocht wordt (*vareṇyaṃ*). De geheel aanvaardbare, de verhevenste, (*bhargaḥ*) de reine en reiniger, de levende God (*tat*), laat ons de realisatie van die God (*dhīmahi*) धरेमहि stevig vasthouden. Zodat (*yaḥ*) die God (*naḥ*) onze (*dhiyaḥ*) mentale gebreken richting moge (*pracodayāt*) geven. Dit betekent: moge God ons bevrijden van slechte daden en ons leiden tot het plegen van goede daden.

हे परमेश्वर! हे सच्चिदानन्दानन्तस्वरूप! हे नित्यशुद्धबुद्धमुक्तस्वभाव! हे कृपानिधे! हे न्यायकारिन्! हे अज निरञ्जन निर्विकार! हे सर्वान्तर्यामिन्! हे सर्वाधार सर्वजगत्पितः! हे सकलजगदुत्पादक! हे अनादे! हे विश्वम्भर!
हे सर्वव्यापिन्! हे करुणामृत-वारिधे! सवितुर्देवस्य तव यदों भूर्भुवः स्वर्वरेण्यं भर्गोऽस्ति तद्वयं धीमहि दधीमहि धरेमहि ध्यायेम वा । कस्मै प्रयोजनायेत्यत्राह । हे भगवन्! यः सविता देवः परमेश्वरो स भवान स्माकं धियः प्रचोदयात् स

[47] VII-5.

एवास्माकं पूज्य उपासनीय इष्टदेवो भवतु नातोऽन्यं भवत्तुल्यं भवतोऽधिकं च कञ्चित् कदाचिन्मन्यामहे ।

[34]

O Mensen! Almachtige God, verpersoonlijking van waarheid, intellect en zegen, eeuwig rein, eeuwig-wijze en eeuwig-vrije, ongeschapene, niet vermengde en onveranderlijke, in allen zijnde, basis van alles, God van het heelal, schepper van de hele wereld, beginloze, onderhouder van allen, aldoordringende, vergiffenisvolle, mogen wij Uw goedertierenheid realiseren en vasthouden. Het doel van ons bidden tot God is dat Hij, in onze ziel zijnde, ons moge behoeden van slechte daden en slechte wegen en ons moge leiden naar het pad van de gerechtigheid. Laat ons niets anders dan Hem aanbidden. Niemand is zijn gelijke of meerdere. Hij alleen is onze Vader, Koning, Rechter en Schenker van het geluk.

Na de Gāyatrī-mantra uitgelegd te hebben moeten de leraren hun leerlingen verschillende delen van de ritus bijbrengen zoals baden, ademhalings-oefeningen en *ācamana*[48].

Het eerste gedeelte is baden daar het de uitwendige delen van het lichaam reinigt en bevorderlijk is voor de gezondheid. Dit bewijst het navolgende citaat:

अद्भिर्गात्राणि शुध्यन्ति मनः सत्येन शुध्यति ।
विद्यातपोभ्यां भूतात्मा बुद्धिर्ज्ञानेन शुध्यति ॥ *Manusmṛiti*[49]

Betekenis: Water reinigt de uitwendige delen van het lichaam, rechtgeaardheid reinigt de gedachten, studie en ascese reinigen de *-ātmā-* ziel; hier betekent *tapa* het zich, ondanks verschillende levensproblemen, houden aan rechtgeaardheid. Kennis, dat wil zeggen onderscheid kunnen maken tussen verschillende dingen

[48] Zich wijden door het driemaal drinken van water uit de rechterhandpalm.
[49] V.109.

van de aarde tot God toe, reinigt en versterkt het intellect. Men dient zich te baden voor de avond valt.

Daarna volgt *prāṇāyāma* of ademhalingsoefeningen. Aldus het volgende citaat

प्राणायामादशुद्धिक्षये ज्ञानदीप्तिराविवेकख्यातेः ॥ *Yogaśāstra*[50]

Wanneer iemand ademhalingsoefeningen doet wordt steeds onreinheid uit hem verwijderd en begint het licht van kennis in hem te verschijnen. Het innerlijke licht neemt dan meer en meer toe tot uiteindelijk zaligheid bereikt wordt.

दह्यन्ते ध्मायमानानां धातूनां हि यथा मलाः ।
तथेन्द्रियाणां दह्यन्ते दोषाः प्राणस्य निग्रहात् ॥ *Manusmṛiti*[51]

Zoals het vuil uit goud enzovoort verwijderd wordt door het in vuur te verhitten, worden de gebreken uit de gedachten en de andere zintuigen verwijderd en wordt hun reinheid verkregen door het doen van ademhalingsoefeningen.

De methode van ademhalingsoefeningen.

प्रच्छर्दनविधारणाभ्यां वा प्राणस्य । *Yogaśāstra*[52]

Precies zoals men bij het braken voedsel en water met grote kracht uitgooit, moet de adem met kracht uitgestoten worden en zolang mogelijk buiten gehouden worden. Bij het uitademen moeten de ingewanden van de buikholte opgetrokken worden. Zodoende kan de adem langer buitengehouden worden. Wanneer men zich benauwd begint te voelen, moet men langzaam weer inademen. Het bovenstaand proces mag zoveel malen herhaald worden als men maar kan en verlangt. Het moet gepaard gaan met het in gedachten uitspreken van het gewijde woord AUM. Dat leidt tot reiniging en versterking van de ziel en de gedachten.

[35]

Er zijn 4 soorten van ademhalingsoefeningen:

---

[50] II.28.
[51] VI-71.
[52] *Samādhi* 34.

Nummer 1'*bāhyaviṣaya'* is 'uitwendig', dat wil zeggen de adem buitenhouden.

Nummer 2 '*ābyantara*' bestaat uit het zolang mogelijk binnen houden van de adem. Nummer 3 '*stambhavṛitti*' is het onmiddellijk inhouden, dat wil zeggen de ademhaling ineens stoppen en op elk willekeurig moment. Nummer 4 '*bāhyābhyantarākṣepī*' is het 'uit- en inwerpen' of met kracht ademhalen wanneer er neiging bestaat uit te ademen en de adem met kracht uitwerpen wanneer er neiging bestaat in te ademen. Door aldus juist tegenovergesteld te ademen worden beide bewegingen in bedwang gehouden, dat leidt tot beheersing van de gedachte en de zinnen. Dit proces vermeerdert de kracht en de energie, en scherpt het intellect zodanig dat het gemakkelijk de meest ingewikkelde problemen kan begrijpen. Het bevordert de ontwikkeling van sperma in het lichaam, wat op zijn beurt grote kracht, moed, controle over de zinnen en verkrijging van kennis aller wetenschappen geeft. Vrouwen moeten ook op dezelfde manier yoga beoefenen.

Het dagelijkse gebed (*sandhyopāsanā*)[53] wordt ook wel *brahmayajña* genoemd. *Ācamana* : neem slechts een weinig water in de handpalm en zuig het op met de lippen zodat het water slechts de borst bereikt even onder in de keel. Dat proces verwijdert alle ongewenste stoffen uit de keel.

Het volgende gedeelte is het sprenkelen van water met de vingertoppen van de ringvinger en de middelvinger op de ogen enzovoort, teneinde versuftheid te bestrijden. Dit deel mag weggelaten worden indien men zich fit voelt of indien er geen zuiver water te verkrijgen is. Vervolgens moeten de leerlingen met mantra's de ademhalingsoefeningen uitvoeren, en de controle van de gedachten. Daarna moet hen de lof van de Almachtige worden aangeleerd,

[53] Vóór zonsopgang en na zonsondergang.

het gebed en de inwendige verering. Dan volgt *aghamarṣana*, hetgeen wil zeggen de belofte om niet zelfs in gedachte te zondigen. Deze aanbidding dient, met volle concentratie, op een rustige plaats te geschieden.

अपां समीपे नियतो नैत्यकं विधिमास्थित: ।
सावित्रीमप्यधीयीत गत्वारण्यं समाहित: ॥ *Manusmṛiti*[54]

Ga naar het bos of een afgelegen plaats, met een rustig gemoed, neem plaats naast een waterbron, doe Uw dagelijkse ceremonie-*dainik yajña*- en citeer de *Gāyatri-mantra* (ook wel genoemd *Sāvitrī-mantra*). Begrijp het goed en vorm Uw karakter dienovereenkomstig. Dit citeren moet U liever in gedachten doen. Tenminste een uur mediteren is aangewezen. Zoals yogī's in *samādhī* de Allerhoogste gedenken, zo moet men 's morgens en 's avonds bidden.

De tweede dagelijkse ceremonie is *devayajña*, welke bestaat uit *agnihotra*, dit is converseren met geleerden en hen van dienst zijn. *Sandhyā* en *agnihotra* moet twee keren gedaan worden, namelijk 's morgens en 's avonds. Complete overgave moet voor minstens één uur betracht worden. Zoals de yogī's in staat van *samādhi* (helderziendheid) komen en zich op God concentreren, moet men handelen in *sandhyā*. De juiste tijd voor *agnihotra* is na zonsopgang en vóór zonsondergang.

Hiervoor moet een altaar uit klei of een andere stof gemaakt worden van van twaalf tot zestien vingerbreedten in het vierkant, van dezelfde diepte, en drie tot vier vingerbreedten in het vierkant van onderen, dat wil zeggen de afmeting van de bodem moet één vierde deel zijn van de top. Hierin moet men gelijke

[54] II-104.

stukjes hout van de beste kwaliteit plaatsen, zoals sandelhout, *palāśa*[55] of mangohout.

Daarna plaatst men vuur in het midden. De benodigde 'scheplepels' zijn de volgende:

Ten eerste *prokṣaṇī pātra*,

Ten tweede *praṇītā-pātra*,

Ten derde *ājyasthālī*, een schep voor het gieten van geraffineerde boter,

Ten vierde *camacā* of lepel vervaardigd uit goud, zilver of hout.

De *praṇītā* wordt gebruikt voor het gieten van water; de *prokṣaṇī* is een kleinere schep, zeer handig om water te scheppen voor het wassen van de hand. De geraffineerde boter (ghī) moet goed vloeibaar zijn.

[36]

ओं भूरग्नये प्राणाय स्वाहा । ओं भूवर्वायवेऽपानाय स्वाहा । ओं स्वरादित्याय व्यानाय स्वाहा । ओं भूर्भुवः स्वरग्निवाय्वादित्येभ्यः प्राणापानव्यानेभ्यः स्वाहा ॥[56] Met elk van deze mantra's moet men het offer uitvoeren, en als men meer offers wil brengen dan hierboven genoemd is, विश्वानि देव सवितर्दुरितानि परा सुव। यद्भद्रं तन्न आ सुव ॥[57], dan dient men gebruik te maken van de Gāyatrī en deze mantra's. AUM, *bhūḥ* en *prāṇa* zijn de namen van God. Ze zijn reeds eerder uitgelegd. Het woord *svāhā* betekent: 'Moge ik datgene uitspreken, wat er in de ziel

---

[55] Butea Frondosa.

[56] Deze vier mantra's vormen het centrale deel van de dagelijkse Agnihotra. Als je het centrale juweel van een halssnoer vastneemt, worden beide zijden vanzelf mee opgenomen. Op dezelfde manier, door de centrale mantra, worden de eerste en laatste mantra's mee opgenomen. Het woord *ityādi* suggereert dat dit niet de enige mantra's zijn, er zijn er nog meer. Daarvoor wordt men verwezen naar de *saṅskāravidhi* en de *pañca-mahāyajñavidhi*.

[57] *Yajurveda* 30.3.

leeft, en niet het tegenovergestelde.' Zoals God verschillende dingen op deze wereld voor het geluk van de levende wezens heeft geschapen, moeten alle mensen hun gehele handel en wandel richten op het welzijn van anderen.

Vraag: Welke voordelen biedt de *homa* (brandoffer ceremonie)?

Antwoord: Iedereen weet dat onreine lucht en onrein water ziekten veroorzaken en dat ziekten de mens ongelukkig maken, terwijl frisse lucht en zuiver water bevorderlijk zijn voor de gezondheid, ziekten doen afnemen en geluk verzekeren.

Vraag: Sandelpasta of het nuttigen van geraffineerde boter en andere dingen zijn zeer goed. Het is niet verstandig om deze kostbare dingen zomaar te verbranden en ze alzo te vernietigen?

Antwoord: U zou nooit zo'n vraag gesteld hebben als U kennis droeg over de leer van de stoffen. Geen enkele stof kan geheel teniet gedaan worden. Let wel, waar er ook *homa* verricht moet worden, haar aangename geur bereikt de mens op grote afstand. Dat is ook het geval met onaangename geuren. Bedenkt U hierbij slechts dat elke stof die in vuur verbrand wordt, zich in de lucht vermengt en de lucht over grote afstand zuivert.

Vraag: Als slechts dit de bedoeling is, zou men hetzelfde kunnen bereiken door het in huis houden van saffraan, muskaat, bloemen en andere geurende artikelen. Zij zullen ook de lucht welriekend maken en de bewoners van het huis een aangename geur doen waarnemen?

Antwoord: Die geur heeft niet de kracht de onaangename lucht uit het huis te verwijderen en de lucht zuiver te maken. Het zijn immers geen tegengestelde krachten. Alleen vuur heeft de kracht onreine stoffen te verwijderen en zuivere lucht in de plaats daarvoor te stellen.

Vraag: Wat is dan de bedoeling van het citeren van mantra's tijdens de *homa*?

Antwoord: De mantra's verklaren het nut van *homa*.
Het citeren dient om ze steeds vers in het geheugen te houden. Het bevordert de studie van de Veda's en de instandhouding daarvan.

Vraag: Is het zonde de *homa* niet te verrichten?

Antwoord: Ja, omdat de onreinheden die uit iemands lichaam komen, de lucht en het water
[37]
verontreinigen en ziekten veroorzaken, waardoor anderen gaan lijden. Evenzoveel onreinheden als een persoon verspreidt, evenzo groot is zijn zonde. De mens moet daarom zoveel medewerken aan de zuivering van het water en de lucht. In geval de artikelen die bij de *homa* gebruikt worden aan iemand ten spijze gegeven zouden worden, zouden zij slechts één individu goed doen. Dezelfde hoeveelheid geraffineerde boter of reukwaren die slechts één individu kan gebruiken, is voldoende om duizenden personen door *homa* goed te doen. Als de mensen echter geen zuivere stoffen zoals geraffineerde boter enzovoort nuttigen, kunnen hun lichamen en gedachten niet ontwikkeld worden. Daarom moeten zij in elk geval deze stoffen ook nuttigen. Tegelijkertijd moet echter de *homa* ook verricht worden. Dit is hoogst noodzakelijk.

Vraag: Hoeveel offers moet elke mens brengen en in welke hoeveelheden?

Antwoord: Elke mens moet tenminste zestien offers brengen en elk offer moet op zijn minst zes *māśa*[58] geraffineerde boter en andere stoffen bevatten. Om die redenen lieten de grote Ārya's, heiligen, koningen, keizers en anderen grote *homa*-offers verrichten. Hierdoor was Āryāvarta[59] vrij van ziekten en

[58] Ongeveer zes gram: zes *māśe*.
[59] Huidig India en omliggende landen.

waren haar bewoners gelukkig. Het land kan weer gelukkig worden als dit heilig gebruik opnieuw wordt ingevoerd.

De twee dagelijkse heilige plichten zijn: *brahmayajña*, bestaande uit vedische studie, *sandhyā*, *stuti*, *prārthanā* en *upāsanā* van God; en ten tweede *devayajña* of *agnihotra*, uitgebreid tot de *aśvamedha-yajña*, waaronder ook begrepen wordt het gezelschap van geleerden, hen opzoeken en hen diensten bewijzen. In het *brahmacarya*-stadium zijn slechts vereist *brahmayajña* en *agnihotra*.

ब्राह्मणस्त्रयाणां वर्णानामुपनयनं कर्त्तुमर्हति । राजन्यो द्वयस्य । वैश्यो वैश्यस्यैवेति ।
शूद्रमपि कुलगुणसम्पन्नं मन्त्रवर्जमनुपनीतमध्यापयेदित्येके ॥

Uit het tweede hoofdstuk van de *Sūtrasthāna* van Suśruta.

Een brahmaan kan het heilige koord toedienen en onderwijs geven aan drie klassen: de brahmaan, de Kṣatriya en de Vaiśya; een Kṣatriya aan twee klassen, namelijk de Kṣatriya en de Vaiśya en een Vaiśya slechts aan één, de Vaiśya. Indien een Śūdra van goede huize is en goede kwaliteiten bezit, mogen hem alle geschriften onderwezen worden, met uitzondering van de *Mantrasamhitā*[60]. Een Śūdra mag onderwijs genieten, maar het heilige koord mag hem niet gegeven worden. Dat is het standpunt van sommige geleerden[61]. Vanaf het vijfde of het achtste jaar moeten de kinderen naar school gestuurd worden; jongens naar jongensscholen, meisjes naar meisjesscholen en volgens de navolgende regels onderwijs genieten:

षट्त्रिंशदाब्दिकं चर्य्यं गुरौ त्रैवैदिकं व्रतम् ।

[60] D.i. de vier veda's.

[61] Swāmī Dayānanda's eigen standpunt is dat elkeen die fysiek en mentaal geschikt is, de veda's mag bestuderen. De mening die hier wordt gegeven is slechts van enkele geleerden en dateert misschien uit de periode toen er restricties bestonden op de studie van de veda's. De woorden 'sommige geleerden' wijzen erop dat Swāmī Dayānanda het hiermee niet eens is. (Vertaler)

तदर्धिकं पादिकं वा ग्रहणान्तिकमेव वा ॥

Manusmriti[62]

Vanaf zijn achtste jaar moet de leerling zesendertig jaar studeren, dat wil zeggen naar rede van twaalf jaar per Veda, inclusief de sub-veda's, dus zesendertig jaar voor de drie veda's, alles tezamen tot zijn vierenveertigste jaar; of een studieperiode van achttien, plus de acht jaar die hij reeds had, tot zijn zesentwintigste jaar; of een negenjarige studieperiode. Zolang de studie niet is volbracht, moet de leerling kuisheid betrachten.

पुरुषो वाव यज्ञस्तस्य यानि चतुर्वि ँ शतिवर्षाणि तत्प्रातःसवनं, चतुर्विंशदक्षरा गायत्री, गायत्रं प्रातःसवनं, तदस्य वसवोऽन्वायत्ताः प्राणा वाव वसव एते हीद ँ सर्वं वासयन्ति ॥ 1 ॥

तञ्चेदेतस्मिन् वयसि किञ्चिदुपतपेत्स ब्रूयात्प्राणा वसव इदं मे प्रातःसवनं माध्यन्दिन ँ सवनमनुसन्तनुतेति माहं प्राणानां वसूनां मध्ये यज्ञो विलोप्सीयेत्युद्धैव तत एत्यगदो ह भवति ॥ 2॥

[38]

अथ यानि चतुश्चत्वारि ँ शद्वर्षाणि तन्माध्यन्दिनं सवनं चतुश्चत्वारिंशदक्षरा त्रिष्टुप् त्रैष्टुभं माध्यन्दिनं सवनं तदस्य रुद्रा अन्वायत्ताः प्राणा वाव रुद्रा एते हीद ँ सर्व ँ रोदयन्ति ॥ 3 ॥

तञ्चेदेतस्मिन्वयसि किञ्चिदुपतपेत्स ब्रूयात्प्राणा रुद्रा इदं मे माध्यन्दिनं सवनं तृतीयसवनमनुसन्तनुतेति माहं प्राणाना ँ रुद्राणां मध्ये यज्ञो विलोप्सीयेत्युद्धैव तत एत्यगदो ह भवति ॥ 4 ॥

अथ यान्यष्टाचत्वारिंशद्वर्षाणि तत्तृतीयसवनमष्टाचत्वारिंशदक्षरा जगती जागतं तृतीयसवनं तदस्यादित्या अन्वायत्ताः प्राणा वावादित्या एते हीद ँ सर्वमाददते ॥ 5 ॥

तञ्चेदेतस्मिन् वयसि किञ्चिदुपतपेत्स ब्रूयात्प्राणा आदित्या इदं मे तृतीयसवनमायुरनुसन्तनुतेति माहं प्राणानामादित्यानां मध्ये यज्ञो विलोप्सीयेत्युद्धैव तत एत्यगदो हैव भवति ॥ 6 ॥

---

[62] III-I.

Chāndogya Upaniṣad[63]

Brahmacarya bestaat uit drie klassen: de laagste, de middelste en de hoogste. Wij zullen eerst de laagste klasse behandelen. De mens (*puruṣa*) is een samenstelling van twee dingen, ten eerste het lichaam dat bestaat uit vaste stoffen en vloeistoffen en ten tweede de ziel, welke in dat lichaam (*deha* en *purī*) huist. Van de mens wordt verlangd dat hij een zeer nauw contact heeft met *yajña*, d.i. met uitstekende kwaliteiten en goede handelingen. Het is vereist dat de mens volgens het celibaat en zelfbeheerst leeft gedurende vierentwintig jaar, de Veda's bestudeert met alle daarbij behorende geschriften en goede opleiding geniet. Zelfs in zijn huwelijksleven mag hij niet hartstochtelijk zijn. Indien hij zich aan deze regels houdt zullen de vitale bronnen in zijn lichaam zeer sterk worden en in hem de goede kwaliteiten behouden.

Dit eerste deel van het leven zal ten volle gewijd moeten worden aan het verwerven van kennis. De leraar moet hem hierover goed adviseren en de leerling moet steeds bedenken dat, indien hij strikt volgens het celibaat leeft, zijn lichaam en ziel gezond en sterk zullen worden en zijn vitale bronnen uitstekende kwaliteiten in hem zullen doen huizen. Hij zal er steeds aan moeten denken: 'O mensen, maak de omstandigheden zo ideaal dat mijn celibaatsleven er niet door geschaad moge worden. Als ik na vierentwintig jaar in het huwelijk zal treden, zal ik zeker van ziekten gevrijwaard blijven en leven tot mijn zeventigste of tachtigste jaar.'

Nu zullen wij de middelste klasse van *brahmacarya* in beschouwing nemen. Wanneer een man de Veda's bestudeert en volgens het celibaat leeft tot zijn vierenveertigste levensjaar, zullen zijn vitale bronnen, zinnen, inwendige organen en ziel zo sterk

---

[63] *Prapāṭhaka* III, *khaṇḍa* 16.

worden dat zij boosdoeners zullen doen schreien en de rechtgeaarden beschermen.

Hij zegt dan: 'Indien ik in dit eerste deel van mijn leven handel naar goede adviezen en straf onderga, zal ik dan in staat zijn te slagen in deze middelste klasse van het *brahmacarya*, met de vitale bronnen van *rudra* in mij[64]. O *brahmacārī's*, laat Uw *brahmacarya* in U bloeien zoals ik mijn *brahmacarya* niet bedoezel en de verpersoonlijking van *yajña* word en ik mijn leraar's school volkomen gezond zal verlaten.' Zoals deze *brahmacārī* goede daden verricht, zo moet U ook handelen.

De hoogste klasse van *brahmacarya*, de derde, gaat tot de leeftijd van achtenveertig jaar. Zoals *jagatī* uit 48 lettergrepen bestaat, zo zal degene die volgens het celibaat leeft, tot het achtenveertigste levensjaar bezitter worden van vitale bronnen die in staat zijn alle kennis te verwerven. De leraar en de ouders moeten hun kinderen bij het verwerven van kennis een harde tijd doen meemaken en de kinderen moeten steeds indachtig zijn dat, indien zij spontaan een celibaatsleven leiden tot het achtenveertigstejaar, hun leven verlengd kan worden tot vierhonderd jaar. De mensen die deze hoogste vorm van *brahmacarya* voleindigen en dit nooit op enige wijze bedoezelen, zullen gevrijwaard blijven van alle ziekten en de vier levensdoelen bereiken, namelijk deugd (*dharma*), welvaart (*artha*), vreugde (*kāma*), en bevrijding of gelukzaligheid (*mokṣa*).

[39]

चतस्रोऽवस्थाः शरीरस्य वृद्धिर्यौवनं सम्पूर्णता
किञ्चित्परिहाणिश्चेति । आषोडशाद् वृद्धिः ।
आपञ्चविंशतेर्यौवनम् । आचत्वारिंशतः सम्पूर्णता ।
ततः किञ्चित्परिहाणिश्चेति ॥
पञ्चविंशे ततो वर्षे पुमान् नारी तु षोडशे ।

---

[64] *Rudra* betekent 'iemand die anderen doet schreien', de verschrikkelijke. (Vertaler)

समत्वागतवीर्यौं तौ जानीयात्कुशलो भिषक् ॥

Sūtrasthāna van Suśruta [65]

Betekenis: Er zijn vier stadia voor het lichaam.[66] Ten eerste de groeiperiode. Alle delen van het lichaam groeien van het zestiende tot het vijfentwintigste jaar. Ten tweede de jeugdperiode, die begint op het eind van het vijfentwintigste jaar en bij het begin van het zesentwintigste jaar.

Ten derde de volwassenheid. Dit vindt plaats tussen het vijfentwintigste en veertigste jaar. In dit stadium worden alle delen van het lichaam volwassen. Ten vierde de langzame teruggang. Wanneer het gehele lichaam in alle opzichten en alle delen ten volle gegroeid is en volwassen geworden is, blijft alle zaad dat zich in het lichaam vormt niet meer intact. Het vloeit uit in de droom of door transpiratie. Het veertigste jaar is zeer goed voor het huwelijk alhoewel het best het achtenveertigste jaar is.

Vraag: Is deze regel van de leeftijdsgrens voor *brahmacarya* hetzelfde voor vrouwen als voor mannen?

Antwoord: Neen, de *brahmacarya* van 25 jaar van de man staat gelijk aan de 16-jarige van de vrouw; de man zijn 30-jarige is gelijk aan de 17-jarige van de vrouw; zijn 36-jarige is gelijk aan de vrouw haar 18-jarige; de 40-jarige van de man is gelijk aan de 20-jarige van de vrouw; de 44-jarige van de man is gelijk aan de 22-jarige van de vrouw; en de 48-jarige van de man is gelijk aan de 24-jarige van de vrouw. Mannen moeten niet boven de 48 jaar gaan en vrouwen niet boven 24 jaar. Dit is echter de regel voor die mannen en vrouwen die in het huwelijk wensen te treden. Indien zij niet

---

[65] 35ᵉ hoofdstuk.

[66] Er schijnt hier een schrijffout te bestaan in de Hindi-vertaling van de Sanskṛita-passage. De Sanskṛita-passage bedoelt volgens mij dat de groeiperiode tot het 16ᵉ jaar is, de jeugdperiode tot het 25ᵉ jaar, de volwassenheid tot het 40ᵉ jaar daarna begint het stadium van langzame teruggang. (Vertaler)

wensen te huwen, kunnen zij *brahmacārī / brahmacārinī* blijven tot de dood. Deze zware taak kan echter alleen door die mannen en vrouwen uitgevoerd worden die de hoogste opvoeding hebben genoten, het best controle over hun zinnen kunnen uitoefenen en zeer goede yogī's zijn. Het is zeer moeilijk de driften te beteugelen en de zinnen onder controle te houden.

ऋतं च स्वाध्यायप्रवचने च । सत्यं च स्वाध्यायप्रवचने च ।
तपश्च स्वाध्यायप्रवचने च । दमश्च स्वाध्यायप्रवचने च ।
शमश्च स्वाध्यायप्रवचने च । अग्नयश्च स्वाध्यायप्रवचने च ।
अग्निहोत्रञ्च स्वाध्यायप्रवचने च । अतिथयश्च स्वाध्यायप्रवचने च ।
मानुषं च स्वाध्यायप्रवचने च । प्रजा च स्वाध्यायप्रवचने च ।
प्रजनश्च स्वाध्यायप्रवचने च । प्रजातिश्च स्वाध्यायप्रवचने च ।

Taittirīya Upaniṣad[67]

Dit zijn regels voor hen die onderwijs geven en zij die onderwijs genieten: (*ṛtaṃ...*) zij moeten leren en onderwijs geven door een rechtgeaard leven te leiden, (*satyam...*) zij moeten leren en ware kennis verspreiden door een waarachtig leven te leiden, (*tapaḥ...*) zij moeten leren en les geven uit de Veda's en andere geschriften door een leven van godsvrucht (spiritualiteit) en deugd te leiden, (*damaḥ...*) zij moeten leren en onderwijs geven door de zinnen van slechte wegen af te leiden, (*śamaḥ...*) zij moeten leren en onderwijs geven door de gedachten te vrijwaren van alle slechtheden, (*agnayaḥ...*) zij moeten leren en onderwijs geven door het offervuur brandend te houden en kennis te verwerven over energie, (*agnihotraṃ...*) zij moeten leren en onderwijs geven door regelmatig *agnihotra* te doen, (*atithayaḥ...*) zij moeten leren en onderwijs geven door gasten te blijven vereren, (*mānuṣaṃ...*) zij moeten leren en onderwijs geven door alle menselijke handelingen zuiver te houden, (*prajā...*) zij moeten leren

[67] Prapāṭhaka Vll, Anuvāk 9.

en onderwijs geven door voor de kinderen en andere mensen te zorgen, (*prajanaḥ...*) zij moeten leren en onderwijs geven door hun zaad te sparen en tot ontwikkeling te brengen, (*prajātiḥ...*) zij moeten leren en onderwijs geven door hun kinderen en leerlingen te beschermen.

[40]

यमान् सेवेत सततं न नित्यं नियमान् बुधः ।
यमान्पतत्यकुर्वाणो नियमान् केवलान् भजन् ॥ *Manusmṛiti*[68]

De *niyama's* mogen niet alleen opgevolgd worden zonder de *yama's*, maar beiden moeten samen opgevolgd worden. Degene die alleen de *niyama's* opvolgt zonder de *yama's*, kan niet vorderen maar valt, dat wil zeggen hij blijft verzonken in het wereldse[69].

Er bestaan vijf soorten *yama*.

तत्राहिंसासत्यास्तेयब्रह्मचर्यापरिग्रहा यमाः ॥ *Yogadarśana*[70]

Ahinsā of geweldloosheid; *satya* of waarachtigheid in gedachten, woord en daad; *asteya* of eerlijkheid in gedachten, woord en daad; *brahmacarya* of controle over de seksuele organen; *aparigraha*, of vrij zijn van elke hebzucht of egoïsme. Deze *yama's* moeten regelmatig opgevolgd worden.

Hieronder worden de vijf *niyama's* opgegeven:

शौचसन्तोषतपःस्वाध्यायेश्वरप्रणिधानानि नियमाः ॥

Yogaśāstra[71]

---

[68] 4, 204.

[69] In de *Yogadarśana* onderscheidt Pātañjali de gedragsregels in drie klassen: *yama, niyama, sanyama*, te vergelijken met primair, secundair en *yaugik* (eigenlijk yoga). Swāmī Dayānanda dringt aan de hand van Manu aan op het belang van *yama's* dat wil zeggen geweldloosheid, waarheid enzovoort. Over het algemeen verwaarlozen de mensen geweldloosheid, waarheid enzovoort, en zijn zij reeds tevreden met de *niyama's*, dat wil zeggen reinheid enzovoort. Het tweede deel van de gedragsregels kan schadelijk worden als men haar te veel beoefent zonder het eerste deel daarbij te beoefenen. (Vertaler)

[70] *Yoga. Sādhanāpada, Sūtra* 30.

Śauca of uitwendige reinheid door zich te baden enzovoort en inwendige zuiverheid door niet toe te geven aan passie en haat. *Santośa* - Tevredenheid betekent niet dat men gewoon tevreden moet zijn met het lot en niets uitvoeren. Het betekent dat iemand alles wat in het vermogen ligt zal moeten doen, maar geen verdriet of vreugde moet voelen bij verlies of winst; *tapa* of rechtvaardig handelen door alle moeilijkheden heen; *svādhyāya* of studeren en onderwijs geven; *īśvara-praṇidhāna* of volle overgave aan God. Dat zijn de vijf *niyama's*.

कामात्मता न प्रशस्ता न चैवेहास्त्यकामता ।
काम्यो हि वेदाधिगमः कर्मयोगश्च वैदिकः ॥*Manusmṛiti*[72]

Te groot verlangen of helemaal geen verlangen zijn beide schadelijk voor de mens. Indien een mens geen verlangen heeft, zal hij geen kennis van de Veda's kunnen verkrijgen noch in staat zijn rechtvaardige daden te stellen, zoals in de Veda's beschreven.
Daarom

स्वाध्यायेन व्रतैर्होमैस्त्रैविद्येनेज्यया सुतैः ।
महायज्ञैश्च यज्ञैश्च ब्राह्मीयं क्रियते तनुः ॥*Manusmṛiti*[73]

Door *svādhyāya* of studie en onderwijs van alle kennis; *vrata* of naleving van de regels over seksuele reinheid, waarheidslievendheid enzovoort; *homa* of *agnihotra*, accepteren van de waarheid en verwerpen van niet-waarheid en het propageren van ware kennis; *traividyena* of vedische dienst en kennis; *ijyayā* of maandelijkse ceremoniën enzovoort; *sutaiḥ* of het voortbrengen van kinderen; *mahāyajñaiḥ*[74] of de vijf

---

[71] *Yoga. Sādhanāpada, Sūtra* 32.
[72] II.2.
[73] II.8.
[74] De grote plichten, dat is de vijf dagelijkse spirituele plichten die *brahmayajña* of gebeden aan God genoemd worden; *devayajña* of de dagelijkse

dagelijkse ceremoniën *brahmayajña*, *devayajña*, *pitṛyajña*, *vaiśvadevayajña*, *atithiyajña* ; en tenslotte *yajñaiḥ* of het beoefenen van *agniṣṭoma* of bevorderen van kunst, vakmanschap en wetenschap; hierdoor wordt het lichaam *brāhmī* gemaakt, dat wil zeggen het krijgt een '*brāhmaṇa*' lichaam, klaar voor de studie van de Veda's en toewijding aan God. Niemand kan een brahmaan genoemd worden zonder dat hij deze regels opvolgt.

इन्द्रियाणां विचरतां विषयेष्वपहारिषु ।
संयमे यत्नमातिष्ठेद् विद्वान् यन्तेव वाजिनाम् ॥*Manusmṛiti*[75]

Zoals een ervaren koetsier de paarden onder controle weet te houden, moeten de zinnen, die de neiging hebben te dwalen en de ziel en gedachten naar slechte wegen te leiden, onder controle gehouden worden.

इन्द्रियाणां प्रसंगेन दोषमृच्छत्यसंशयम् ।
सन्नियम्य तु तान्येव ततः सिद्धिं नियच्छति ॥*Manusmṛiti*[76]

[41]

De ziel die naar de neiging van de zinnen handelt, pleegt allerlei slechte daden. De ziel kan haar uiteindelijk doel slechts bereiken wanneer zij de zinnen volkomen beheerst.

वेदास्त्यागाश्च यज्ञाश्च नियमाश्च तपांसि च ।
न विप्रदुष्टभावस्य सिद्धिं गच्छन्ति कर्हिचित् ॥*Manusmṛiti*[77]

De Veda's, *yajña*, zelfcorrecties, gedragsregels en andere goede daden zijn van geen nut voor een mens wiens karakter slecht is, en die geen controle over zijn zinnen heeft.

---

agnihotra, *pitṛiyajña* of de levende ouders verzorgen, *vaiśvadeva* of het verstrekken van voedsel aan de noodlijdenden, *atithiyajña* of gastvrijheid.

[75] II.88.

[76] II.93.

[77] II.97.

वेदोपकरणे चैव स्वाध्याये चैव नैत्यके ।
नानुरोधोऽस्त्यनध्याये होममन्त्रेषु चैव हि ॥ 1 ॥ *Manusmṛiti*[78]
नैत्यके नास्त्यनध्यायो ब्रह्मसत्रं हि तत्स्मृतम् ।
ब्रह्माहुतिहुतं पुण्यमनध्यायवषट्कृतम् ॥ 2 ॥ *Manusmṛiti*[79]

Vakantieregelingen zijn niet van toepassing op de studie van de Veda's en het onderwijzen daarvan, dagelijkse gebeden en andere dagelijkse plichten of *homa*-mantra's, daar dagelijkse plichten geen onderbreking mogen hebben (1). Zoals in- en uitademen een altijddurend proces is en niet weerhouden kan worden, moeten de dagelijkse plichten elke dag gedaan worden zonder onderbreking. *Agnihotra* en andere goede handelingen zijn steeds van nut, ook al worden zij gedurende de vakantie verricht. Zoals niet-waarheid altijd zondig en waarheid altijd een deugd is, moeten goede handelingen altijd verricht worden en slechte handelingen steeds vermeden worden[80] (2).

अभिवादनशीलस्य नित्यं वृद्धोपसेविनः । चत्वारि तस्य वर्द्धन्त आयुर्विद्या यशो बलम् ॥ *Manusmṛiti*[81]

Leven, kennis, roem en kracht nemen toe bij de mens die onderdanig en eenvoudig van ziel is, en de ouderen en geleerden diensten bewijst. De bovengenoemde vier dingen nemen niet toe bij de mens die zich niet zodanig gedraagt.

अहिंसयैव भूतानां कार्यं श्रेयोऽनुशासनम् ।
वाक् चैव मधुरा श्लक्ष्णा प्रयोज्या धर्ममिच्छता ॥
यस्य वाङ्मनसे शुद्धे सम्यग्गुप्ते च सर्वदा ।
स वै सर्वमवाप्नोति वेदान्तोपगतं फलम् ॥ *Manusmṛiti*[82]

---

[78] II.105.
[79] II.106.
[80] Dit slaat op de bijgelovige gedachte onder de orthodoxe lieden die van mening zijn dat bepaalde handelingen op bepaalde tijden niet verricht mogen worden. (Vertaler)
[81] II.121.
[82] II.159-160.

Het is de plicht van alle geleerden niet kwaadwillig te zijn en de studenten en de mensheid te leiden naar het pad van welzijn. De leraren moeten steeds vriendelijke en zedelijke taal bezigen. Elkeen die rechtvaardig wenst te leven, moet steeds de waarheid volgen en anderen adviseren dat ook te doen. Iemand die zijn taal en gedachten rein en onder controle houdt, verkrijgt al het goede dat te bereiken is door de studie van de Veda's.

सम्मानाद् ब्राह्मणो नित्यमुद्विजेत विषादिव ।
अमृतस्येव चाकाङ्क्षेदवमानस्य सर्वदा ॥ *Manusmṛti*[83]

Alleen die brahmaan is de werkelijke kenner van de Veda's en God, die steeds roem als gift schuwt en geroddel over zijn persoon als nectar opneemt[84].

अनेन क्रमयोगेने संस्कृतात्मा द्विजः शनैः ।
गुरौ वसन् संचिनुयाद् ब्रह्माधिगमिकं तपः ॥ *Manusmṛiti*[85]

Aldus zullen zowel mannelijke als vrouwelijke studenten, die het heilige koord hebben ontvangen,
[42]
graadsgewijze opklimmen, afhankelijk van hun kennis van de Veda's.

योऽनधीत्य द्विजो वेदमन्यत्र कुरुते श्रमम् ।
स जीवन्नेव शूद्रत्वमाशु गच्छति सान्वयः ॥ *Manusmṛiti*[86]

Iemand die de Veda's niet bestudeert maar zich met andere dingen bezighoudt, wordt nog in dit leven een Śūdra, en met hem zijn nakomelingen.

वर्जयेन्मधु मांसञ्च गंधं माल्यं रसान् स्त्रियः ।

---

[83] II.162.
[84] De brahmaan moet bereid zijn laster en smaad te doorstaan bij het verrichten van zijn plicht. (Vertaler)
[85] II.164.
[86] II.168.

शुक्तानि यानि सर्वाणि प्राणिनां चैव हिंसनम् ॥
अभ्यंगमञ्जनं चाक्ष्णोरुपानच्छत्रधारणम् ।
कामं क्रोधं च लोभं च नर्त्तनं गीतवादनम् ॥
द्यूतं च जनवादं च परिवादं तथाऽनृतम् ।
स्त्रीणां च प्रेक्षणालम्भमुपघातं परस्य च ॥
एकः शयीत सर्वत्र न रेतः स्कन्दयेत्क्वचित् ।
कामाद्धि स्कन्दयन् रेतो हिनस्ति व्रतमात्मनः ॥

Manusmṛiti II. 177-180

Zowel mannelijke als vrouwelijke studenten moeten wijn, vlees, parfum, kransen, ijzerhoudende medicijnen, gezelschap van de tegenovergestelde sekse, een zure houding, wreedheid tegenover levende wezens, onnodig jeuken en aanraken van de seksuele organen, gebruik van collyrium voor het oog, schoenen, paraplu's, wellust, drift, hebzucht, gehechtheid, vrees, verdriet, jaloezie, kwaadwilligheid, dansen, vocale en instrumentale muziek, dobbelen, roddelen, discriminatie, liegen, kijken naar mensen van het andere geslacht, afhankelijkheid en schade aan anderen vermijden. Zij moeten steeds alleen slapen om hun zaad niet te doen uitvloeien. Indien een man zijn zaad uit wellust vermorst, maakt hij zijn gelofte van *brahmacarya* van nul en generlei waarde.

वेदमनूच्याचार्योऽन्तेवासिनमनुशास्ति । सत्यं वद । धर्मं चर । स्वाध्यायान्मा प्रमदः । आचार्य्याय प्रियं धनमाहृत्य प्रजातन्तुं मा व्यवच्छेत्सीः । सत्यान्न प्रमदितव्यम् । धर्मान्न प्रमदितव्यम् । कुशलान्न प्रमदितव्यम् । भूत्यै न प्रमदितव्यम् । स्वाध्यायप्रवचनाभ्यां न प्रमदितव्यम् ॥ 1 ॥ देवपितृकार्य्याभ्यां न प्रमदितव्यम् । मातृदेवो भव । पितृदेवो भव । आचार्य्यदेवो भव । अतिथिदेवो भव । यान्यनवद्यानि कर्माणि तानि सेवितव्यानि नो इतराणि । यान्यस्माकं सुचरितानि तानि त्वयोपास्यानि नो इतराणि । ॥ 2 ॥ ये के चास्मच्छ्रेयांसो ब्राह्मणास्तेषां त्वयासनेन प्रश्वसितव्यम् । श्रद्धया देयम् । अश्रद्धया

देयम् । श्रिया देयम् । ह्रिया देयम् । भिया देयम् । संविदा देयम् । अथ यदि ते कर्मविचिकित्सा वा वृत्तविचिकित्सा वा स्यात् ॥ 3॥ ये तत्र ब्राह्मणाः सम्मर्शिनो युक्ता अयुक्ता अलूक्षा धर्मकामाः स्युर्यथा ते तत्र वर्त्तेरन्, तथा तत्र वर्त्तेथाः । एष आदेश एष उपदेश एषा वेदोपनिषत् । एतदनुशासनम् । एवमुपासितव्यम् । एवमु चैतदुपास्यम् ॥ 4॥

Taittirīya Upaniṣad[87]

Als de leraar de Veda's onderwijst en verklaart en dan zijn leerlingen naar huis laat vertrekken moet hen steeds het volgende op het hart drukken: altijd de waarheid spreken; rechtvaardigheid betrachten; zonder luiheid studeren; alle kennis verwerven en de *brahmacarya* instandhouden; geschenken brengen aan de leermeester; in het huwelijk treden en kinderen voortbrengen; nooit de waarheid de rug toekeren door nalatigheid; nooit door nalatigheid onrechtvaardig worden; nooit de gezondheid of het geestelijk evenwicht uit het oog verliezen door nalatigheid; nooit de
[43]
ontwikkeling van de beste gaven verslappen door nalatigheid; nooit studie en onderwijs opgeven door nalatigheid (1). Nooit enig slapte tonen in de dienst van verheven, d.w.z. geleerde personen, moeder, vader en dergelijke; achting hebben voor zowel de geleerden, als voor hun moeder en vader, de leermeester en de gasten; alleen rechtvaardige daden stellen; zich nooit bezighouden met handelingen die met de voorgaande regels in strijd zijn, zoals valse uitspraken enzovoort; alleen onze goede daden overnemen; waar wij het slechte voorbeeld zouden hebben gegeven, dat niet nadoen (2). Zich alleen ophouden met geleerden en deugdzame Brahmanen, in hun nabijheid verblijven en slechts in hen vertrouwen hebben; steeds geven met of zonder eerbetoon, met eergevoel en verlegenheid, in vrees en

[87] Prapā. VII, Anu. II, K. 1,2,3.4.

vol vertrouwen. In geval U ooit mocht twijfelen over het goede of slechte van een handeling, de manier van aanbidding of kennis verwerven (3) volg dan het gedrag van degenen die verstandig en onpartijdig zijn, de liefhebbers van rechtvaardigheid en edele zielen. Dit is zuiver advies, dit is een opdracht, het geheim van de Veda's en van ware kennis. Handel aldus en U zult Uw karakter opbouwen (4).

अकामस्य क्रिया काचिद् दृश्यते नेह कर्हिचित् ।
यद्यद्धि कुरुते किञ्चित् तत्तत्कामस्य चेष्टितम् ॥

Manusmṛiti[88]

Weet steeds dat een mens zonder verlangen onmogelijk de ogen kan samentrekken of wijd openen. Dat bewijst dat elke handeling door het verlangen verricht wordt.

आचारः परमो धर्मः श्रुत्युक्तः स्मार्त्त एव च ।
तस्मादस्मिन्त्सदा युक्तो नित्यं स्यादात्मवान् द्विजः ॥ 1 ॥
आचाराद्विच्युतो विप्रो न वेदफलमश्नुते ।
आचारेण तु संयुक्तः सम्पूर्णफलभाग्भवेत् ॥ 2 ॥

Manusmṛiti[89]

Het doel van spreken, horen, prediken, lezen of onderwijs geven is dat men rechtvaardige handelingen zal verrichten zoals in de Veda's of in de Smṛiti's overeenkomstig de Veda's is neergelegd. Het betaamt daarom de mens het pad van rechtvaardigheid te bewandelen (1). Degene die zich niet oprecht gedraagt, kan niet tot het geluk komen zoals het te verkrijgen is middels een vedische gedragslijn. Alleen hij die recht handelt na rechtsbewust geworden te zijn, krijgt zuiver geluk (2).

योऽवमन्येत ते मूले हेतुशास्त्राश्रयाद् द्विजः ।

---

[88] II.4.
[89] I.108,109.

स साधुभिर्बहिष्कार्यो नास्तिको वेदनिन्दकः ॥ *Manusmṛti*[90]

Iemand die de Veda's of de geschriften door grote zielen geschreven in overeenstemming met de Veda's niet eerbiedigt, is een goddeloos schepsel en moet uit de natie, de gemeenschap en het land gezet worden.

श्रुतिः स्मृतिः सदाचारः स्वस्य च प्रियमात्मनः ।
एतच्चतुर्विधं प्राहुः साक्षाद्धर्मस्य लक्षणम् ॥ *Manusmṛti*[91]

Dit zijn de vier hulpmiddelen voor goed gedrag (*dharma*) en voor het onderscheid tussen goed en slecht gedrag: de Śruti's of Veda's; de Smṛiti's, gemaakt door grote zielen in overeenstemming met de Veda's, zoals *Manusmṛiti*, enzovoort; het gedrag van rechtvaardige personen, -eeuwig, d.w.z. langs de Veda's door de Allerhoogste aangeboden en ons als traditie bekend geworden- dat wil zeggen het gedrag dat overeenstemt met ons geweten, zoals waarheidszin. De criteria voor goed gedrag (*dharma*) zijn: onpartijdig en rechtvaardig accepteren van de waarheid; totale vermijding van niet-waarheid. Dat is goed gedrag (*dharma*). Alles wat hiertegenover staat, zoals partijdigheid, onrecht, niet in acht nemen van de waarheid en accepteren van niet-waarheid is niet-goed gedrag (*a-dharma*).

[44]

अर्थकामेष्वसक्तानां धर्मज्ञानं विधीयते ।
धर्मं जिज्ञासमानानां प्रमाणं परमं श्रुतिः ॥ *Manusmṛti*[92]

Alleen personen die niet in de strikken van goud en vrouwen verward raken, kunnen de zuivere realisatie van rechtvaardigheid beleven. Degenen die rechtvaardigheid wensen te kennen moeten dit uit de Veda's halen. Hetgeen rechtvaardig is en hetgeen niet

[90] II.21.
[91] II.12.
[92] II.13.

rechtvaardig is, kan niet gevonden worden zonder hulp van de Veda's.

Een leermeester moet zijn leerlingen als volgt instrueren: het is de opperste plicht van de koning (het staatshoofd) dat hij ook de Kṣatriya's, de Vaiśya's en de goede Śūdra's onderwijs doet genieten. Indien alleen Brahmanen onderwijs genieten en de Kṣatriya's en anderen niet, kunnen kennis, rechtvaardigheid, het koninkrijk (of de staat; of : republiek) en de welvaart niet uitgebreid worden. De Brahmanen leven alleen van studie en hetgeen zij ontvangen van Kṣatriya's en anderen. Daar de brahmanen afhankelijk zijn van de Kṣatriya's en anderen voor hun levensbehoeften, en de laatsten geen opdrachten mogen geven aan, oordelen over of straffen opleggen aan Brahmanen, is het uiteindelijk resultaat dat de Brahmanen zowel als de anderen gaan huichelen. Wanneer de Kṣatriya's ook onderwijs genieten, zullen de Brahmanen harder gaan studeren en zullen zij zich ervoor schamen frauduleuze handelingen te plegen in hun bijzijn.

Als de Kṣatriya's en anderen echter ongeschoold zouden blijven, zouden de Brahmanen naar willekeur kunnen handelen. Het is daarom noodzakelijk dat de Brahmanen, teneinde hun belangen veilig te stellen, de Veda's en andere ware geschriften aan de Kṣatriya's en anderen duidelijk maken. Het zijn de Kṣatriya's en anderen die kennis, rechtvaardigheid, het koninkrijk (de staat) en de rijkdom kunnen doen vermeerderen. Zij bedelen nooit. Daarom mogen zij niet verstoken blijven van het opdoen van kennis. Wanneer alle klassen geschoold of geoefend worden, kan niemand fraude of huichelarij plegen. De bedoeling is dus dat de Brahmanen en *sannyāsī's* controleurs zullen zijn van de Kṣatriya's en de anderen, en de laatsten omgekeerd de controleurs van de Brahmanen en *sannyāsī's*. Daarom moeten zowel mannen als vrouwen uit alle lagen van de maatschappij onderwijs genieten en aan goed gedrag (*dharma*) deelnemen.

Nu moeten de studies nauwkeurig gecontroleerd worden. Er bestaan vijf manieren van controle.

Ten eerste: alles wat in overeenstemming is met de kwaliteiten, functies of aard van God, en met de Veda's overeenkomt, is waarheid. Het tegenovergestelde is niet-waarheid.

Ten tweede: datgene wat met de natuurwetten strookt, is waarheid en datgene wat daarmee niet strookt, is niet-waarheid. Als bijvoorbeeld iemand zou zeggen dat een zoon geboren is zonder dat de vader en moeder bestaan, moet dat als niet-waarheid beschouwd worden, daar het tegen de natuurwetten is.

Ten derde: al hetgeen betrouwbaar (*āpta*), dat wil zeggen in overeenstemming is met gedragsregels van de geleerden, waarheidslievenden en eerlijken, is acceptabel en het tegendeel is niet acceptabel.

Ten vierde: reinheid van het zelf moet verkregen worden door opvoeding. Zoals plezier aangenaam is voor het zelf en pijn onaangenaam is, moet men het zich voorstellen in het geval van anderen. Zoals U van plezier houdt en pijn veracht, evenzo gaat het met anderen.

Ten vijfde: er zijn acht bewijzen of bronnen van kennis, namelijk intuïtie (*pratyakṣa*), veronderstelling (*anumāna*), vergelijking (*upamāna*), gezag (*śabda*), geschiedenis (*aitihya*), vooropstelling (*arthāpatti*), waarschijnlijkheid (*sambhava*) en ontbreken (*abhāva*).
[45]
Wie van deze acht bewijzen gebruikt maakt, is in de waarheid; wie daartegen spreekt, is in onwaarheid.

De definitie van deze bewijzen, als hieronder staand, zijn genomen uit het eerste en tweede hoofdstuk van de *Nyāyaśāstra*.

इन्द्रियार्थसन्निकर्षोत्पन्नं ज्ञानमव्यपदेश्यमव्यभिचारि
व्यवसायात्मकं प्रत्यक्षम् । *Nyāyasūtra* 1. 1. 4

Oor, huid, oog, tong en neus komen in direct contact (dat wil zeggen zonder enig medium) met geluid, gevoel, vorm, smaak en reuk, en deze zinnen komen in contact met *manas* (gedachten) en de gedachten op hun beurt met *ātmā* (ziel). Het resultaat van dat contact wordt *pratyakṣa* of intuïtie genoemd. Dit bewustzijn hoeft echter niet het resultaat te zijn van het verband dat bestaat tussen de naam en het goed dat die naam heeft. Bijvoorbeeld als iemand tot een ander zou zeggen 'breng water' en de ander water zou brengen en zeggen 'hier is water.' Hier wordt het doel duidelijk waarvoor het tweelettergrepig woord 'water', *jala*, wordt gebruikt noch aan de man die om het water vroeg noch aan degene die het water bracht. Het voorwerp van de intuïtie is water, dat wil zeggen het voorwerp waarvan water de naam is. De kennis uit een woord voortspruitend is de verklaring of slechts het kennen van het woord (*śabda pramāṇa*). De tweede vorm van intuïtie is dat het voorwerp er moet zijn (*avyabhicārī*). Bijvoorbeeld als iemand 's avonds een pilaar aanziet voor een man, en hij dezelfde pilaar overdag ziet, verdwijnt de intuïtie van een man gezien te hebben en rest slechts de juiste aanduiding 'pilaar.' Deze intuïtie die aldus kan verdwijnen, wordt *vyabhicārī* (veranderlijk) genoemd en kan niet onder de materie intuïtie gerekend worden, (dat wil zeggen deze intuïtie moet eerst bewezen worden). De derde vorm van intuïtie is *vyavasāyātmaka*, dat wil zeggen overtuigend. Iemand zag uit de verte zand op de oever van een rivier en dacht in zichzelf: 'zijn daar kleren te drogen gelegd? Of is dat water? Of iets anders?' Deze gedachtevorming kan geen intuïtie genoemd worden totdat zij overtuigend aangeeft wat de persoon eigenlijk zag. Daarom is intuïtie (*pratyakṣa*) slechts datgene wat deze gebreken mist, dat wil zeggen: ten eerste moet het niet slechts door een naam ontstaan; ten tweede moet het niet-veranderlijk zijn en ten derde moet het overtuigend bewezen zijn.

Het tweede bewijs is veronderstelling (*anumāna*),

अथ तत्पूर्वकं त्रिविधमनुमानं पूर्ववच्छेषवत्सामान्यतो दृष्टञ्च ॥

Nyāya Sūtra 1. 1. 5

Veronderstelling is die kennis van een ongezien voorwerp waarvan een deel van verre gezien wordt en het ander deel zelf door de waarnemer bijgedacht wordt, op grond van het feit dat het voorwerp geheel of gedeeltelijk reeds eerder gezien was. Alzo moet veronderstelling voorafgegaan worden door waarneming. Zoals U zich de vader indenkt als U de zoon ziet, of U zich het aanwezig zijn van vuur indenkt wanneer U ergens op een heuvel rook ziet, of U zich een vorig leven indenkt wanneer U plezier en leed in deze wereld waarneemt.

Er bestaan drie soorten veronderstelling. Een, (*pūrvavat*): veronderstelling door wat voorbij is, zoals de veronderstelling dat het zal regenen als men wolken ziet, of de veronderstelling dat er kinderen zullen komen als men een huwelijk ziet, of dat er ontwikkelde jongens zullen zijn als men hen ziet studeren, enzovoort, dit is veronderstelling van het gevolg als men de oorzaak ziet. Twee, (śeṣavat): er is ook de veronderstelling van het verleden of van de oorzaak bij het zien van een gevolg. Bijvoorbeeld bij het zien van een abnormale hoge waterstand in de rivier opmaken dat het ergens in de bergen geregend moet hebben. Of het bestaan van een vader indenken door het zien van de zoon. Of denken aan de beginloze oorzaak, de schepper, bij het zien van het heelal. Of zich (vroegere) rechtvaardige en onrechtvaardige daden inbeelden bij het zien van plezier of leed. Dit alles is veronderstelling van het verleden. Drie, (*sāmānyatodṛiṣṭa*): tenslotte is er de agerende veronderstelling. Hier kunnen noch de datum noch een deel van de oorzaak of gevolg een maatstaf zijn. Bijvoorbeeld: iemand kan geen andere plaats bereiken zonder er naartoe te gaan. Evenzo zal U

zich moeten voorstellen dat anderen ook niet een andere plaats kunnen bereiken zonder er naartoe te gaan.

Het Sanskṛita woord voor veronderstelling is *anumāna*. अनु अर्थात् प्रत्यक्षस्य पश्चान्मीयते ज्ञायते येन तदनुमानम् । *Anu* betekent 'na.' Het beeld dat men vormt na het waarnemen, noemt men 'verbeelding'. U kunt zich bijvoorbeeld geen vuur gaan inbeelden alvorens U rook ziet.

[46]

Het derde bewijs is *upamāna* of vergelijking.

प्रसिद्धसाधर्म्यात्साध्यसाधनमुपमानम् ॥ *Nyāyasūtra* 1. 1. 6

Vergelijking of analogie is het kennis van het voorwerp door punten van overeenkomst in een ander voorwerp. उपमीयते येन तदुपमानम् । Als een meester bijvoorbeeld aan zijn knecht zegt: 'breng Vishnumitra hier' en de knecht zegt: 'Ik heb hem nog nooit gezien', en de meester dan zou zeggen: 'Vishnumitra ziet er precies uit als Devadutta', of als men een voorbeeld geeft met te zeggen: 'een koe lijkt op een wilde os.' De knecht nu gaat heen en ziet iemand die op Devadutta lijkt. Hij concludeert dan dat die persoon Vishnumitra moet zijn, en brengt hem naar zijn meester. Of een man die naar het bos gaat, concludeert dat het eerste beste beest dat op een koe lijkt, een wilde os is.

Het vierde bewijs is *śabda* of gezag.

आप्तोपदेशः शब्दः ॥ *Nyāyasūtra* 1. 1. 7

Een 'betrouwbare' (*āpta*) wordt gezaghebbend genoemd. De ware ziener is hij die geleerd, rechtvaardig, geïnteresseerd in het welzijn van anderen, waarheidslievend, actief en zelfbeheerst is, en die, alleen maar uit drang om goed te zijn voor anderen, al hetgeen hij gezien heeft en als weldadig kent, aan hem onderwijst. De ware leermeester is hij die alle kennis over de aarde en God heeft opgedaan. De Veda's zijn

gezaghebbend daar zij de woorden van God zijn. De woorden van ware zieners, zoals boven omschreven, zijn ook gezaghebbend[93].

Het vijfde bewijs is *aitihya* of geschiedenis.

न चतुष्ट्वमैतिह्यार्थापत्तिसम्भवाभावप्रामाण्यात् ॥

Nyāyasūtra[94]

Geschiedenis is de benadering van een vroeger leven, bijvoorbeeld 'zo en zo iemand bestond er of zo en zo een geval kwam voor'. *Iti ha* of 'het was zo' 'hij heeft het aldus gedaan', d.w.z de naam van iemand's levensbeschrijving is geschiedenis.

अर्थादापद्यते सा अर्थापत्तिः ।

Het zesde bewijs is *arthāpatti* of vooropstelling. Als iemand bijvoorbeeld zegt 'wolken brengen regen' of 'zo en zo een oorzaak leidt tot zo en zo een gevolg', dan weten wij uit deze verklaring dat er geen regen kan bestaan zonder wolken en geen gevolg zonder oorzaak.

सम्भवति यस्मिन् स सम्भवः । Het zevende bewijs is *sambhava* of waarschijnlijkheid. Alleen datgene wat in overeenstemming is met de natuurwetten is waarschijnlijk. Als iemand bijvoorbeeld zou zeggen dat kinderen geboren worden zonder ouders, of dat de doden weer tot leven gebracht worden, of dat de bergen opgetild worden, of dat men stenen liet drijven op de oceaan, of dat de maan in tweeën werd gesplitst, of dat God uit vlees gemaakt werd, of dat er horens op het voorhoofd van een mens werden gezien, of dat de zoon of dochter van een steriele vrouw gehuwd was, is dit

---

[93] De letterlijke betekenis van deze Sūtra is dat de viervoudige verdeling van de bewijzen in intuïtie, veronderstelling, vergelijking en gezag onvoldoende is, daar er nog vier zijn, namelijk traditie, vooropstelling, waarschijnlijkheid en conclusie. (Vertaler)

[94] 2,2,1.

alles niet-waarschijnlijk, omdat het tegen de natuurwetten is. Alle zaken die in overeenstemming zijn met de natuurwetten, dat is *sambhava* of waarschijnlijk.

न भवति यस्मिन् सोऽभाव: ।

Het achtste bewijs is *abhāva* of ontbreken. Als bijvoorbeeld iemand aan een ander zegt: 'breng een olifant' en de andere geen olifant daar ziet, concludeert hij dan dat hij een olifant elders moet gaan halen.

[47]

Dit zijn de acht bewijzen of bronnen van kennis. Zij kunnen ook tot vier teruggebracht worden indien 'gezag' ook 'geschiedenis' zou inhouden en 'veronderstelling' ook 'vooropstelling', 'waarschijnlijkheid' en 'ontbreken' zou inhouden.

Dit zijn de vijf manieren om waarheid en niet-waarheid te onderscheiden, en niet anders.

धर्मविशेषप्रसूताद् द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायानां ।
पदार्थानां साधर्म्यवैधर्म्याभ्यां तत्त्वज्ञानान्नि: श्रेयसम् ॥

Vaiśeṣikasūtra 1. 1. 4

De mens krijgt uiteindelijk verlossing door ware kennis op te doen van de zes categorieën, na een waardig leven te hebben geleden. De zes categorieën zijn: stof, eigenschap, activiteit, algemeenheid, bijzonderheid en opvatting. Ware kennis is het resultaat van vergelijking tussen gelijkheden en contrasten; bijvoorbeeld aarde en water zijn met elkaar te vergelijken voor wat betreft hun stoffelijkheid, maar zijn ook onvergelijkbaar daar de aarde vast en het water vloeibaar is.

पृथिव्यापस्तेजोवायुराकाशं कालो दिगात्मा मन इति द्रव्याणि ।

Vaiśeṣika Sūtra 1. 1. 15

De negen elementen zijn aarde, water, licht, lucht, ether, tijd, ruimte, ziel en geest.

क्रियागुणवत्समवायिकारणमितिद्रव्यलक्षणम् ॥

Vaiśeṣikasūtra 1.1.5

क्रियाश्च गुणाश्च विद्यन्ते यस्मिंस्तत् क्रियागुणवत् । Een element is datgene waarin tegelijkertijd een werking en een eigenschap voorkomen of slechts eigenschappen. Van de elementen bestaan er zes waarin tegelijkertijd een werking en een eigenschap voorkomen, namelijk aarde, water, licht, ziel en geest. De overige drie, namelijk ether, tijd en ruimte bezitten geen eigenschappen. समवेतुं शीलं यस्य तत् समवायि, कार्यप्राग्वृत्तिर्यत्तत् कारणं समवायि च तत्कारणं च समवायिकारणम् । *Samavāyi* betekent 'inherent'. De oorzaak gaat steeds haar gevolg voor. लक्ष्यते येन तल्लक्षणम् । *Lakṣana* is datgene waardoor iets bekend wordt, bijvoorbeeld vorm wordt bekend door het oog. Aldus betekent het de mogelijkheid tegelijkertijd oorzaak en gevolg te zijn.

रूपरसगन्धस्पर्शवती पृथिवी ॥ *Vaiśeṣikasūtra* 2. 1. 1

Prithivī (aarde) heeft vier eigenschappen: vorm, smaak, reuk en tastbaarheid.

व्यवस्थितः पृथिव्यां गन्धः ॥ *Vaiśeṣikasūtra* 2. 2. 2

Reuk is de natuurlijke eigenschap van de aarde. Vorm, smaak en tastbaarheid zijn het gevolg van een combinatie met vuur, water en lucht. Evenzo hebben water de smaak, vuur de vorm, lucht de tastbaarheid en ether het geluid als hun natuurlijke eigenschappen.

रूपरसस्पर्शवत्य आपो द्रवाः स्निग्धाः ॥ *Vaiśeṣikasūtra* 2. 1. 2

Water heeft vorm en smaak, is tastbaar, vloeibaar en zacht. Haar natuurlijke eigenschap is smaak en vorm en tastbaarheid zijn het gevolg van een combinatie met vuur en lucht.

अप्सु शीतता ॥ *Vaiśeṣikasūtra* 2. 2. 5

Koelte is de natuurlijke eigenschap van water.

तेजो रूपस्पर्शवत् ॥ *Vaiśeṣikasūtra* 2. 1. 3

Datgene wat vorm heeft en tastbaar is, is licht of vuur. Maar het heeft vorm als natuurlijke eigenschap en tastbaarheid is het gevolg van haar combinatie met lucht.

[48]

स्पर्शवान् वायुः ॥ *Vaiśeṣikasūtra* 2. 1. 4

Lucht heeft tastbaarheid als haar eigenschap. Haar hitte en koelte zijn echter het gevolg van haar combinatie met vuur en water.

त आकाशे न विद्यन्ते ॥ *Vaiśeṣikasūtra* 2. 1. 5

Vorm, smaak, reuk en tastbaarheid worden niet in ether gevonden. Geluid is de enige eigenschap van ether.

निष्क्रमणं प्रवेशनमित्याकाशस्य लिंगम् ॥ *Vaiśeṣikasūtra* 2. 1. 20

Waar men in en uit kan gaan is ether.

कार्य्यान्तराप्रादुर्भावाच्च शब्दः स्पर्शवतामगुणः ॥

Vaiśeṣikasūtra 2. 1. 25

Geluid is geen eigenschap van aarde enzovoort die als eigenschap gevoel heeft, omdat zij niet merkbaar is in aarde enzovoort. Geluid is een eigenschap van de ether.

अपरस्मिन्नपरं युगपच्चिरं क्षिप्रमिति काललिंगानि ॥

Vaiśeṣikasūtra 2. 2. 6

Tijd is datgene waarbij wij woorden zoals vóór, na, samen, lang, spoedig enzovoort gebruiken[95].

नित्येष्वभावादनित्येषु भावात्कारणे कालाख्येति ॥

Vaiśeṣikasūtra 2. 2. 9

Tijd wordt beschouwd als een oorzaak daar zij niet voorkomt in dingen die eeuwig zijn, maar alleen in die dingen die een begin en een eind hebben.

इत इदमिति यतस्तद्दिश्यं लिंगम् ॥ *Vaiśeṣikasūtra* 2. 2. 10

Richting is datgene waarbij zulke woorden als oostelijk aan, zuidelijk aan, westelijk aan, noordelijk aan, boven of onder gebruikt worden.

आदित्यसंयोगाद् भूतपूर्वाद् भविष्यतो भूताच्च प्राची ॥

Vaiśeṣikasūtra 2. 2. 14

[95] Dit wil zeggen dat de woorden vóór, na enzovoort zonder enige betekenis zouden zijn als er niet zoiets als 'tijd' bestond. (Vertaler)

De richting waarin de zon is geweest, is en zal zijn, is het oosten. De richting waar de zon ondergaat, wordt het westen genoemd. Aan de rechterzijde van iemand die zich naar het oosten heeft gekeerd, is het zuiden en aan zijn linkerzijde is het noorden.

एतेन दिगन्तरालानि व्याख्यातानि ॥ *Vaiśeṣika Sūtra* 2. 2. 16

De sub-richtingen zijn zuidoost, zuidwest, noordwest en noordoost.

इच्छाद्वेषप्रयत्नसुखदुःखज्ञानान्यात्मनो लिंगमिति ॥

Vaiśeṣikasūtra 1. 1. 10

Ziel is datgene dat de volgende eigenschappen bezit: verlangen, haat, wil, plezier, leed en kennis. De *Vaiśeṣikasūtra* geeft nog meer eigenschappen van de ziel op:

प्राणाऽपाननिमेषोन्मेषजीवनमनोगतीन्द्रियान्तर्विकाराः

सुखदुःखेच्छाद्वेषप्रयत्नाश्चात्मनो लिंगानि ॥

Vaiśeṣikasūtra 3. 2. 4

(*prāṇa*) lucht uitademen; (*apāna*) lucht inademen; (*nimeṣa*) de ogen naar beneden wenden; (*unameṣa*) de
[49]
ogen naar boven wenden; (*jīvana*) de adem inhouden[96]; (*manaḥ*) reflectie; (*gati*) geconcentreerd nadenken; (*indriya*) zintuiglijk waarnemen; (*antaravikāra*) interne veranderingen zoals honger, dorst, koorts, pijn enzovoort; verder plezier, pijn, verlangen, haat en streven zijn eigenschappen van de ziel.

युगपज्ज्ञानानुत्पत्तिर्मनसो लिंगम् ॥ *Vaiśeṣikasūtra* 1. 1. 16

Geest of *manas* is datgene waardoor het niet mogelijk is tegelijkertijd twee dingen waar te nemen. Tot zover de materie en haar beschrijving.

---

[96] Het uit- en inademen, sluiten en openen van de ogen, de heling van een lichamelijke letsel, gedachtegang en invloeden van de zinnen worden als het bewijs beschouwd van het bestaan van het zelf. (Radhakrishan's *Indian philosophy* Vol. II, blz. 189). (Vertaler)

Nu zullen wij de eigenschappen (*guṇa*) behandelen.

रूपरसगन्धस्पर्शाः संख्याः परिमाणानि पृथक्त्वं
संयोगविभागौ परत्वाऽपरत्वे बुद्धयः सुखदुःखे इच्छाद्वेषौ
प्रयत्नाश्च गुणाः ॥ *Vaiśeṣikasūtra* 1. 1. 6

Onderstaand worden vierentwintig eigenschappen opgesomd: vorm, smaak, reuk, tastgevoelen, aantal, maat, individualiteit, samenstelling, oplossing, voorkeur, bijzaak, intellect, plezier, pijn, verlangen, haat, streven, gewicht, vloeibaarheid, genegenheid, indruk, deugd, ondeugd en geluid.

Wat door het oog wordt waargenomen is vorm; elke zoetheid enzovoort door de tong geproefd, wordt smaak genoemd; hetgeen de neus opneemt, staat bekend als reuk; wat de huid voelt, is tastbaar; aantal wordt door tellen duidelijk, een, twee, enzovoort; maat is datgene waardoor men komt te weten of iets licht of zwaar is; individualiteit is de basis van het onderscheid tussen verschillende dingen; samenstelling is het samenvoegen van twee dingen die van mekaar gescheiden waren; oplossing is de scheiding van verbonden dingen in verschillende delen; voorkeur houdt naderbij zijn in; een bijzaak is verder afgelegen; intellect is datgene wat bepaald wat verkeerd is en wat juist is; plezier is een aangenaam gevoel; pijn is een onaangenaam gevoel; verlangen is een gehechtheid; haat is het tegenovergestelde van verlangen; streven houdt allerlei kracht in; gewicht bepaalt zwaarte; vloeibaarheid is datgene wat vloeit; genegenheid is de emotie die ontstaat door het contact met een bepaald ding; *dharma* houdt deugd en standvastigheid in, terwijl *a-dharma* ondeugd en onstandvastigheid inhoudt.

श्रोत्रोपलब्धिर्बुद्धिनिर्ग्राह्यः प्रयोगेणाऽभिज्वलित आकाशदेशः
शब्दः ॥ *Mahābhāṣya* 1. 1. 1

Een woord is datgene wat door het oor opgevangen kan worden, door het intellect opgenomen kan worden, uitgesproken kan worden en in de ether leeft.

द्रव्याश्रय्यगुणवान् संयोगविभागेष्वकारणमनपेक्ष इति गुणलक्षणम् ॥ *Vaiśeṣikasūtra* 1. 2. 16

Een eigenschap is wat leeft in een wezen, geen andere eigenschappen kan bezitten, geen oorzaak is en onafhankelijk is van andere eigenschappen.

उत्पेक्षणमवक्षेपणमाकुञ्चनं प्रसारणं गमनमिति कर्माणि ॥

Vaiśeṣikasūtra 1. 1. 7

De vijf soorten bewegingen of handelingen zijn: opstijging, nederdaling, samentrekking, uitzetting en beweging in het algemeen.

एकद्रव्यमगुणं संयोगविभागेष्वनपेक्षकारणमति कर्मलक्षणम् ॥

Vaiśeṣikasūtra 1. 1. 17

[50]

एकं द्रव्यमाश्रय आधारो यस्य तदेकद्रव्यं, न विद्यते गुणो यस्य यस्मिन् वा तदगुणं, संयोगेषु विभागेषु चाऽपेक्षारहितं कारणं तत्कर्मलक्षणम् । यत् क्रियते तत्कर्म, लक्ष्यते येन तल्लक्षणम्, कर्मणो लक्षणं कर्मलक्षणम् । Handeling is datgene wat in de stof voorkomt, geen eigenschappen bezit en een onafhankelijke oorzaak is in samenstelling en oplossing.

द्रव्यगुणकर्मणां द्रव्यं कारणं सामान्यम् ॥

Vaiśeṣikasūtra 1. 1. 18

Een algemene stof kan de causale stof van een eigenschap of handeling zijn.

द्रव्याणां द्रव्यं कार्यं सामान्यम् ॥ *Vaiśeṣikasūtra* 1. 1. 23

Een stof kan de oorzaak zijn van veel andere stoffen (dat wil zeggen veel stoffen kunnen verenigd zijn in een stof) [97].

[97] Dit betekent dat een stof de oorzaak kan zijn van veel stoffen, eigenschappen

द्रव्यत्वं गुणत्वं कर्मत्वञ्च सामान्यानि विशेषाश्च ।

Vaiśeṣikasūtra 1. 2. 5

Stoffelijkheid in stoffen, eigenschappen in eigenschappen en handelingen in handelingen zijn even algemeen als zeldzaam, omdat stoffelijkheid algemeen bestaat uit stoffen, maar ook zeldzaam is in vergelijking met eigenschappen en handelingen enzovoort.

सामान्यं विशेष इति बुद्ध्यपेक्षम् ॥ *Vaiśeṣikasūtra* 1. 2. 3

Algemeenheid en specificiteit zijn relatief aan het intellect. Bijvoorbeeld tussen menselijke wezens is menselijkheid normaal, maar is dierlijkheid abnormaal. Evenzo bestaat er een onderscheid tussen mannelijkheid en vrouwelijkheid, tussen brahmaan, Kṣatriya, Vaiśya of Śūdra zijn, enzovoort. Onder Brahmanen is brahmaan zijn normaal, onder Kṣatriya's enzovoort.

इहेदमिति यतः कार्यकारणयोः स समवायः ॥

Vaiśeṣikasūtra 1. 2. 26

Afkomst is het onafscheidelijk verband tussen de delen en het geheel; de handeling en de bedrijver, de eigenschap en de stof, de oorzaak en het gevolg. Het verband tussen tijdelijk verbonden dingen wordt samenstelling genoemd[98].

द्रव्यगुणयोः सजातीयारम्भकत्वं साधर्म्यम् ॥

Vaiśeṣikasūtra 1 .1. 9

Sādharmya of overeenkomst is het verband tussen stof en eigenschap die hetzelfde soort stof en eigenschappen voortbrengen, bijvoorbeeld aarde is een

---

en resultaten, bijvoorbeeld het goud van armbanden, halssnoeren enzovoort. En een stof kan het resultaat zijn van veel stoffen, zoals bijvoorbeeld een stuk stof bestaat uit vele draden. (Vertaler)

[98] Het verschil tussen afkomst en samenstelling is dat afkomst onafscheidelijk is van de oorzaak en samenstelling wel afscheidelijk kan zijn.

stof waaruit een pot gebakken kan worden die dezelfde eigenschappen behoudt. Evenzo kan ijs uit water gemaakt worden en blijft het de eigenschappen van het water behouden. 'द्रव्यगुणयोर्विजातीयारम्भकत्वं वैधर्म्यम्' Er bestaat hier dus overeenkomst tussen aarde en water. Nietovereenkomstig is het tegenovergestelde, wanneer stoffen hebben stoffen voortgebracht die niet dezelfde eigenschappen bezitten. Zo zijn bijvoorbeeld droogte en reuk eigenschappen van aarde terwijl de eigenschappen van water zoals vloeibaarheid en zachtheid niet daarmee overeenkomen.

कारणभावात्कार्यभावः ॥ *Vaiśeṣikasūtra* 4. 1. 3

Het bestaan van de oorzaak leidt tot het bestaan van het gevolg.

न तु कार्याभावात्कारणाभावः ॥ *Vaiśeṣikasūtra* 1. 2. 2

Het niet-bestaan van een gevolg bewijst nog niet dat er geen oorzaak bestaat.

[51]

कारणाऽभावात्कार्याऽभावः ॥ *Vaiśeṣikasūtra* 1. 2. 1

Het ontbreken van een oorzaak maakt een gevolg onmogelijk.

कारणगुणपूर्वकः कार्यगुणो दृष्टः ॥ *Vaiśeṣikasūtra* 2.1. 24

De eigenschappen van het gevolg bestonden vooraf in de eigenschappen van de oorzaak.

Er bestaan twee soorten maten:

अणुमहदिति तस्मिन्विशेषभावाद्विशेषाभावाच्च ॥

Vaiśeṣika Sūtra 7. 1. 11

'Klein' en 'groot' zijn relatief, zoals een berg kleiner is dan de aardbol en groter dan een boom.

सदिति यतो द्रव्यगुणकर्मसु सा सत्ता ॥

Vaiśeṣika Sūtra 1. 2. 7

Het gebruik van het woord 'is' in verband met een stof, eigenschap of handeling, geeft het bestaan

daarvan aan. Dit geldt in alle gevallen van bestaande dingen.

भावोऽनुवृत्तेरेव हेतुत्वात्सामान्यमेव ॥ *Vaiśeṣikasūtra* 1. 2. 4

Bestaan bestaat door alle bestaande dingen. Het wordt daarom *mahāsāmānya* of hoogste algemeenheid genoemd. Dit is de beschrijving geweest van de positieve aspecten van de stoffen. De negatieve aspecten bestaan uit vijf soorten:

क्रियागुणव्यपदेशाभावात्प्रागसत् ॥ *Vaiśeṣikasūtra* 9. 1. 1

Het eerste wordt 'vooropstelling' genoemd, dat wil zeggen de voorstelling over een voorwerp dat nog niet bestaat op grond van de afwezigheid van een bepaalde handeling of eigenschap, bijvoorbeeld de pot of het goed bestonden niet vóór hun fabricage.

सदसत् ॥ *Vaiśeṣikasūtra* 9. 1. 2

Het tweede is 'nagedachtenis', dat wil zeggen de voorstelling van een voorwerp dat nu niet meer bestaat, bijvoorbeeld de pot die brak na haar fabricage.

सच्चासत् ॥ *Vaiśeṣikasūtra* 9. 1. 4

Het derde is de 'fantastische voorstelling', bijvoorbeeld het paard is niet de koe en de koe is niet het paard, maar men stelt zich een koe voor als paard en een paard als koe; terwijl de koe zonder twijfel een koe is en het paard zonder twijfel een paard.

यच्चान्यदसदतस्तदसत् ॥ *Vaiśeṣikasūtra* 9. 1. 5

Het vierde is 'onredelijke voorstelling', wat verschillend is van de drie bovengenoemde soorten. Bijvoorbeeld de horens van een mens, bloemen van de lucht, de zoon van de steriele vrouw[99].

---

[99] Deze dingen bestaan niet en hebben nooit bestaan. (Vertaler)

नास्ति घटो गेह इति सतो घटस्य गेहसंसर्गप्रतिषेधः ॥

Vaiśeṣikasūtra 9. 1. 10

[52]

Het vijfde is 'redelijke voorstelling', bijvoorbeeld als de pot niet in huis is, moet hij ergens anders zijn. Dit zijn de vijf voorstellingen.

इन्द्रियदोषात्संस्कारदोषाच्चाविद्या ॥ *Vaiśeṣikasūtra* 9. 2. 10

Domheid is te wijten aan een gebrek in de zintuigen of omwille van aangeboren eigenschappen (*saṅskāra*).

तद्दुष्टं ज्ञानम् ॥ *Vaiśeṣikasūtra* 9. 2. 11

Gebrekkige kennis staat gelijk aan domheid.

अदुष्टं विद्या ॥ *Vaiśeṣikasūtra* 9. 2. 12

Accurate kennis is de juiste kennis.

पृथिव्यादिरूपरसगन्धस्पर्शा द्रव्यानित्यत्वादनित्याश्च ॥

Vaiśeṣikasūtra 7. 1. 2

एतेन नित्येषु नित्यत्वमुक्तम् ॥ *Vaiśeṣikasūtra* 7. 1. 3

De voorwerpen, aarde enzovoort en hun eigenschappen, vorm, smaak, reuk en gevoel zijn allen niet-eeuwig, daar hun grondstoffen niet eeuwig zijn. Maar de eigenschappen reuk enzovoort, die in de oorzakelijke stoffen voorkomen, zijn eeuwig[100].

सदकारणवन्नित्यम् ॥ *Vaiśeṣikasūtra* 4. 1. 1

Hetgeen bestaat en geen oorzaak heeft, is eeuwig. De eigenschappen die een gevolg zijn en een oorzaak hebben, zijn niet eeuwig.

अस्येदं कार्यं कारणं संयोगि विरोधि समवायि चेति लैंगिकम् ॥ *Vaiśeṣikasūtra* 9. 2. 1

---

[100] Originele elementen zijn eeuwig, terwijl voorwerpen uit hen opgebouwd niet eeuwig zijn. (Vertaler)

Er bestaan vier soorten waarneming, d.i. de kennis van een voorwerp door middel van haar bestemming. *Samavāyi* of waarneming door de eigenschap, bijvoorbeeld het uitzetten van het luchtruim. *Samyogi* of waarneming door het verband, bijvoorbeeld het lichaam heeft een huid [101]. *Ekārthasamavāyi* of waarneming van een eigenschap door het zien van een andere eigenschap uit het zelfde ding, bijvoorbeeld door te voelen. *Virodhī* of tegengestelde waarneming, bijvoorbeeld de voorbije regens duiden op toekomstige regens.

Nu zullen wij *vyāpti* [102] of 'bewijs' uitleggen.

नियतधर्मसाहित्यमुभयोरेकतरस्य वा व्याप्तिः ॥

निजशक्त्युद्भवमित्याचार्याः ॥

आधेयशक्तियोग इति पञ्चशिखः ॥ *Sāṅkhya* 5. 29. 31. 32

Vyāpti of 'bewijs' is het noodzakelijk verband van vaste aspecten van de *sādhya* en *sādhana* of van *sādhana* alleen. *Sādhya* is het demonstreerbare of hetgeen bewezen moet worden. *Sādhana* is de demonstratie of datgene waardoor het demonstreerbare bewezen wordt, bijvoorbeeld er bestaat een bewijs tussen rook en vuur (29). Rook ontstaat door vuur, dat wil zeggen de kracht van het vuur verandert water en andere stoffen in het vuur tot rook. De rook nu blijft in de lucht hangen op een geheel andere plaats, zelfs zonder vuur. De kracht van het vuur is echter nog daar. Dit is een geval van *vyāpti* (31). Kracht bestaat in iets krachtigs. De krachtige is de bezitter en de kracht is het bezit. Het verband tussen kracht en de krachtige wordt ook *vyāpti* genoemd. Bovenstaand werd geïllustreerd hoe het opvoedingswerk, na grondige studie van de

---

[101] De huid is verbonden aan het lichaam. (Vertaler)

[102] *Vyāpti* of 'bewijs' is de sleutel van de waarneming. Het is een vaste, natuurlijke en noodzakelijke verbinding van het bewezene *(vyāpaka)*. Het gehele proces van waarneming is gebaseerd op *vyāpti* en alle verkeerde waarnemingen zijn het gevolg van een verkeerd begrip van *vyāpti*. (Vertaler)

schriftelijke bewijzen, uitgeoefend moet worden. Anders kunnen de studenten geen juiste kennis van de waarheid opdoen. De leerboeken moeten nauwkeurig gekeurd worden aan de hand van de richtlijnen boven aangegeven. Alleen de boeken die de test doorstaan, moeten in het onderwijs [53]
gebruikt worden en alle anderen moeten totaal vermeden worden.

Immers, लक्षणप्रमाणाभ्यां वस्तुसिद्धिः ॥ Zoals door haar eigenschap 'reuk' aarde wordt onderscheiden, moeten alle zaken door de daarin voorkomende eigenschappen als ware en niet-ware onderscheiden worden.

Methode van onderwijs geven

Nu zullen wij de methode van onderwijzen behandelen. Wij beginnen met de aforismen van Pāṇini over de uitspraak van letters. De uitspraak hangt van drie factoren af: *sthāna*[103], *prayatna*[104] en *karaṇa*[105]. Als wij bijvoorbeeld de letter '*p*' uitspreken, is de lip haar orgel, haar moeite de volle kracht en haar functie de werking van de adem en de tong. Het is de plicht van de moeder, de vader en de leermeester de uitspraak volgens deze methode te onderwijzen.

Daarna moet men de grammatica behandelen of de aforismen van Pāṇini's *Aṣṭādhyāyī*. Eerst moet het lezen van de aforismen onderwezen worden, bijvoorbeeld *vriddhirādaic*. Daarna het opsplitsen van dit aforisme in woorden, bijvoorbeeld *vriddhiḥ, āt, aic*; daarna het samenstellen, bijvoorbeeld *ācc, aicc, ādaic*; dan de betekenis, bijvoorbeeld *vriddhi* is de technische benaming van de letters *ā, ai* en *au*. Verder is er het aforisme *taḥ paro yasmāt sa taparastādapi parastaparaḥ*.

---

[103] De 'plaats' of 'orgel' is het gedeelte van de mond dat het meest in beweging is bij de uitspraak van een letter; deze plaats wordt het orgel van die letter genoemd.

[104] 'Moeite' is de zuivere kracht die nodig is voor het uitspreken van een bepaalde letter.

[105] 'Functie.'

Dit betekent dat de letter die gevolgd of voorafgegaan wordt door een technische *ta*, een *tapara* genoemd wordt en dat alle *tapara*-letters individuele letters zijn, en niet van een bepaalde klasse[106].

Het vormen van woorden kan op de volgende wijze onderwezen worden, bijvoorbeeld als we de formatie van het woord *bhāgaḥ* moeten tonen. Het stamt uit de wortel *bhaj* met achtervoegsel *ghañ* verwijzend naar de letters *gh* en *ñ*[107]. *Bhaj* wordt daarom *bhāj*. Nu verandert de *j* in *g*. Het woord wordt *bhāg*. Als wij een ander woord nemen als *adhyāya*, zien wij als voorvoegsel *adhi*, als wortel *iñ* en als achtervoegsel *ghañ*. De eerste klinker van de wortel is *i*, die veranderd wordt in zijn corresponderende verlenging *ai*, die op zijn beurt *āy* wordt.

Neem bijvoorbeeld het woord *nāyakaḥ*. De wortel is *nīñ*. Het achtervoegsel is *ṇvul*. De lange *ī* van de wortel *nīñ* verandert in haar corresponderende verlenging *ai*, dat op zijn beurt *āy* wordt, en alles samengevoegd *nāyakaḥ*. Wij nemen nu een ander woord: *stāvakaḥ*. De wortel is *stu* en het achtervoegsel *ṇvul*. De korte U van *stu* wordt verlenging *au*, dat op zijn beurt verandert in *āv*, alles samengevoegd *stāvakaḥ*.

Neem het woord *kārakaḥ*. De wortel is *kṛñ* en het achtervoegsel *ṇvul*. De aanwijzende *i* wordt weggelaten, *vu* wordt *aka*. De eerste klinker *ṛ* van de wortel wordt veranderd in de corresponderende verlenging *ār*, alles samengevoegd *kārakaḥ*.

---

106 *Tapara* is een middel van Pāṇini om de betekenis van een klinker volgens haar klank te beoordelen. Een klinker die geen *tapara* is, geldt zowel voor korte, lange en gerekte klanken, bijvoorbeeld een gewone 'a' staat voor de korte *a*, de lange *ā* en de gerekte *ai*. *At* met een 't' op het einde betekent slechts lange of korte *a*. (Vertaler)

107 Aanwijzende letters worden altijd weggelaten. Daarom betekent het achtervoegsel *ghañ* in werkelijkheid de korte klinker *a*. Nu wordt dit achtervoegsel *a* bijgevoegd aan de wortel *bhaj*. Het is de regel dat achtervoegsels die eindigen op *ñ* met een neusklank, de eerste klinker van het woord veranderen in een overeenkomstige verlengende klinker. De eerste klinker van het woord *bhaj* is een korte *a* en haar corresponderende verlengende klinker is *ā*.

Alle delen van dit proces moeten in detail als hieronder aangegeven op lei of schoolbord gedemonstreerd worden, en alle aforismen die daarvoor in aanmerking komen, moeten voorgelezen, opgeschreven, uitgelegd en toegepast worden. De leerlingen zullen het geheel zeer spoedig leren indien het op de bovenaangehaalde wijze wordt uitgelegd. Om het woord *bhāgaḥ* te vormen: *bhaj* + *ghañ* + *su* = *bhaj* + *a* + *su* na weglating van *gh* en *ñ; a* wordt veranderd in verlenging *ā* ; *j* wordt veranderd in *g* = *bhāga* + *su* = *bhāgar ;* de U weghalen en *s* in U veranderen en uiteindelijk U weer weghalen = *bhāgar; r* wordt veranderd in *ḥ*.

Nadat het eerste lezen van de *Aṣṭādhyāyī* aldus voltooid is, moet de *dhātupāṭha* met haar uitleg ter hand genomen worden en de tien *lakāra's*. Aforismen die over algemene regels (*utsarga*) handelen, moeten eerst onderwezen worden en daarna zij die handelen over buitengewone gevallen (*apavāda*). Er bestaat bijvoorbeeld een aforisme *karmaṇyaṇ*. Dit betekent dat het achtervoegsel *aṇ* gebruikt moet worden wanneer het eerste deel van de samenstelling een onderwerp is, bijvoorbeeld *kumbhakāraḥ*.

Nu wordt de uitzondering op de bovenstaande regel gegeven in het volgende aforisme: आतोऽनुपसर्गे कः। Dit betekent dat in gevallen waar de wortel van het woord eindigt in lange *ā* en het eerste gedeelte van de [54] samenstelling, alhoewel een onderwerp, geen voorvoegsel krijgt, het achtervoegsel '*k*' gebruikt wordt in plaats van het achtervoegsel *aṇ* [108]. De uitzondering overtreft de regel, en niet omgekeerd. In het rijk van een Cakravartī-koning zijn de Māṇḍalika's en Bhūmihāra's ondergeschikt, maar in het gebied van de Māṇḍalika's

[108] *Goda* is daar een voorbeeld. Go + da + ka = go + d + a = goda. De langa *ā* van de wortel *dā* wordt weggelaten. Op deze manier is de Sūtra *'karamany-an'* een *utsarga* of algemene regel en de Sūtra '*ato*' een *upasargakaḥ*, dit wil zeggen *apavāda* of uitzondering. (Vertaler)

enzovoort zijn de Cakravartī's ondergeschikt. De wijze Pāṇini heeft de hele kennis van het woord, het onderwerp en hun verband in duizend aforismen neergelegd.

Na *dhātupāṭha* moet *unādigaṇa* onderwezen worden. Na de *subanta* moet de tweede lezing van de *Aṣṭādhyāyī* ter hand genomen worden, ter opheffing van alle twijfel, met de bijkomende traktaten (*vārttika, kārikā*) en de technische definities (*paribhāṣā*). De *Mahābhāṣya*[109] moet op het einde onderwezen worden. Indien de onderwijzer en de onderwezenen intelligent, vlijtig en leergierig zijn, kunnen zij de grammatica binnen drie jaar onder de knie krijgen, anderhalf jaar voor de *Aṣṭādhyāyī* en nog eens anderhalf jaar voor de *Mahābhāṣya*. Wanneer zij de gewone taal en het vedisch Saṅskṛita goed machtig zijn, zal het voor hen zeer gemakkelijk zijn de overige geschriften te lezen. Er is veel meer werk vereist om de grammatica te leren dan voor de andere boeken.

Verder is het zo dat drie jaar gewijd aan de studie van de *Aṣṭādhyāyī* en de *Mahābhāṣya* de grammatica meer bijbrengen dan vijftig jaar besteed aan de studie van minderwaardige boeken zoals *Sārasvata-candrikā, Kaumudī en Manoramā*. De reden hiervoor is dat de twee grote werken zeer ingewikkelde onderwerpen in zeer gemakkelijke stijl hebben weergegeven. Dit voordeel kan niet uit de boeken van onbelangrijke schrijvers gehaald worden. Het doel van de grote werken is moeilijke dingen zodanig te stellen dat gewone mensen met zo weinig mogelijk moeite er zoveel mogelijk voordeel uit trekken, terwijl die andere schrijvers hun werken zo aanbrengen dat men zelfs met grote moeite weinig voordeel haalt. De studie van de boeken van gewone schrijvers is gelijk aan een hele berg ontginnen en een schelp vinden, terwijl de studie van de grote werken gelijk is aan éénmaal onderduiken en waardevolle parels bemachtigen.

---

[109] De grote commentaren van Pātañjali op Pāṇini's Sūtra's.

Na de grammatica kunnen de *Nighaṇṭu* en de *Nirukta* vanYāska binnen zes tot acht maanden worden afgehandeld. Het heeft geen enkel nut een jaar te besteden aan de studie van niet vedische (*nāstika*) boeken zoals *Amarakośa*. Daarna kunnen onderwezen worden '*Beginselen van de prosody*' van Piṅgala dat vedische en gewone poëzie behandelt. Vier maanden zijn voldoende om dit boek te bestuderen. Er moet geen jaar zoek gemaakt worden met de werken van onbelangrijke schrijvers zoals de *Vrittaratnākara*. Hierna moeten de *Manusmṛiti*, *de Rāmāyaṇa* van Vālmīki, de *Mahābhārata* tot en met het *Udyoga* hoofdstuk, de *Vidura-nīti* en andere geschikte werken onderwezen worden, zodat goede manieren verkregen en slechte gewoonten vermeden kunnen worden. De studie van deze boeken inclusief analyses, uitleg, kritiek, moraal enzovoort mag niet meer dan één jaar vereisen. Daarna wordt het onderwijzen van de zes filosofische boeken ter hand genomen, namelijk *Pūrva Mīmāṅsā*, *Vaiśeṣika*, *Nyāya*, *Yoga*, *Sāṅkhya*, *Vedānta* met commentaren van andere eminente schrijvers. De studie van de *Vedānta* moet voorafgegaan worden door de studie van de tien Upaniṣad's: *Īśa*, *Kena*, *Kaṭha*, *Praśna*, *Muṇḍaka*, *Māṇḍūkya*, *Aitareya*, *Taittirīya*, *Chāndogya* en *Bṛihadāraṇyaka*. Deze filosofische werken met commentaren kunnen in twee jaar bestudeerd worden. Daarna moeten de vier Veda's zowel theoretisch als praktisch bestudeerd worden, met hun vier *Brāhmaṇa*'s : *Aitareya*, *Śatapatha*, *Sāma* en *Gopatha*, met de accenten, woorden, verklaringen, verbanden en werkwoorden. Immers,

[55]

स्थाणुरयं भारहारः किलाभूदधीत्य वेदं न विजानाति योऽर्थम् ।
योऽर्थज्ञ इत्सकलं भद्रमश्नुते नाकमेति ज्ञानविधूतपाप्मा ॥

Nirukta 1. 18

Wie slechts de Veda's met haar accenten leest, zonder hun bedoeling te kennen, is te vergelijken met een boom die de last draagt van takken, bladeren, vruchten of bloemen of een lastdier dat zware vrachten graan enzovoort torst, zonder te weten waarvoor. Maar wie de Veda's bestudeert en hun ware bedoeling begrijpt, bereikt een vreugdevol leven. Als hij daarbij zonden vermijdt door de ware kennis en rechtvaardig handelt, verkrijgt hij gelukzaligheid nu en verlossing na de dood[110].

उत त्वः पश्यन्न ददर्श वाचमुत त्वः शृण्वन्न शृणोत्येनाम् ।
उतो त्वस्मै तन्वं वि सस्रे जायेव पत्य उशती सुवासाः ॥

Rigveda X. 71. 4

De onontwikkelden zien niet terwijl zij ziende zijn en horen niet terwijl zij horende zijn. Zij kennen de waarde van ware kennis niet. Aan hem die kennis draagt van het woord, de betekenis en hun verband, openbaart de kennis haar ware schoonheid, zoals de lieftallige vrouw, die van buitenaf gezien mooi gekleed is en vol sieraden zit, alleen aan haar echtgenoot haar lichaam en innerlijk zelf toont. Kennis openbaart haar echte inhoud aan hen die kennen, niet aan anderen.

ऋचो अक्षरे परमे व्योमन् यस्मिन्देवा अधि विश्वे निषेदुः ।
यस्तन्न वेद किमृचा करिष्यति य इत्तद्विदुस्त इमे समासते ॥

Rigveda I. 164. 39

Kan degene die niet weet dat God aldoordringend, onverwoestbaar en hoogst verheven is, dat in Hem/Haar alle kennis huist en Hij/Zij het middelpunt

---

[110] Yāska, *Nirukta* 1.18. Swāmī Dayānanda dringt op dit punt aan omdat het in zijn studietijd de gewoonte was de vedische mantra's te citeren zonder enig notie te hebben van hun betekenis. De orthodoxe Brahmanen doen dit nu nog. Sommige personen gaan zelfs zover dat zij beweren dat de waarde van de mantra niet in de betekenis ligt, maar in de volgorde van de klanken. Zo hebben deze personen de vedische mantra's tot mystieke formules gemaakt. Zij worden door hen niet beschouwd als boeken voor het praktische aspect van het leven. Swāmī Dayānanda is zeer sterk tegen deze opvatting gekant.

van de Veda's is, enig voordeel uit de *Rigveda* of andere geschriften trekken? Neen, nooit. Maar degenen die de Veda's lezen, rechtvaardige daden stellen, yoga beoefenen en daarbij God kennen, versterken zich in God en verkrijgen de hoogste zaligheid.

Daarom is het noodzakelijk dat alles met volledige betekenis en juiste kennis wordt geleerd.

Na aldus de Veda's bestudeerd te hebben moeten vier jaar gewijd worden aan de *Āyurveda* of erkende medische werken van Caraka, Suśruta enzovoort. De studie moet theorie en praktijk inhouden in het gebruik van instrumenten, chirurgie, verbandleer, behandeling, diagnose, kennis van kruiden, dieet, het lichaam, klimaat, het weer enzovoort.

Daarna volgt de *Dhanurveda* of de kunst van het besturen. Dit bestaat uit twee onderdelen: één onderdeel handelt over de bestuurders en het ander deel over het volk. De theoretische en praktische aspecten van oorlog, gebruik van wapens, training, militaire oefeningen enzovoort, moeten grondig bestudeerd worden onder leiding van een militaire autoriteit. De plichten van de ambtenarij en de methoden om het welzijn van de bevolking te garanderen moeten ook onderwezen worden. Dit onderdeel van de studie zal ook de rechtspraak moeten inhouden, dat wil zeggen de rechtspraak en de bescherming van het volk tegen overtreders en boosdoeners in wetboeken vastleggen. Aan deze wetenschap kunnen twee jaar besteed worden. Nu volgt de *Gāndharvaveda* of de wetenschap en kunst van muziek, met noten, wijzen, arrangementen, tijdmaten, toon, lucht, instrumenten, dansen, zingen enzovoort. De *Sāmaveda* moet hoofdzakelijk bestu-
[56]
deerd worden met vocale en instrumentale begeleidingen. De *Nārad Saṁhitā* en andere werken over dit onderwerp moeten ook doorgenomen worden. Degenen die muziek leren, moeten nooit vervallen in zinnelijke kroegliederen van dronkaards, prostituées en

straatzangers, of in het ezelachtig gehuil van goedkope musici.

De *Arthaveda* behelst de economie, kunst, industrie, handel en alles wat in verband staat met het materieel welzijn van de mensen. Er moeten twee jaar gewijd worden aan de studie van de astronomie wat ook wiskunde, algebra, aardrijkskunde, mijnbouwkunde en ruimteleer omvat. Aan vakopleiding en techniek moet ook de nodige aandacht besteed worden. Men moge zich echter nooit wijden aan studie van de valse leer van de astrologie, effect van sterren, horoscoop trekken, vaststellen van gunstige momenten enzovoort. De opvoeders moeten zodanig te werk gaan dat jonge studenten al deze kennis binnen dertig of eenendertig jaar hebben opgedaan. Goed georganiseerd onderwijs kan binnen dertig of eenendertig jaar datgene bereiken wat anders in honderd jaar onmogelijk zou zijn.

De reden waarom alleen bovenaangehaalde werken onderwezen moeten worden, is dat zij zeer goed beschreven onderwerpen bevatten en rechtgeaard zijn. De anderen zijn zondig, bekrompen en bevooroordeeld, en hun boeken zijn derhalve ook van die aard.

De volgende commentaren over de zes systemen van filosofie worden voorgesteld: het commentaar van Vyāsa op de *Pūrva Mīmāṅsā*, van Gautama op de *Vaiśeṣika*, van Vātsāyayana op de *Nyāya*, van Vyāsa op de *Pātañjali Sūtra*, van Bhāguri op de *Sāṅkhya* van Kapila, van Vātsyāyana op de *Vedānta* van Vyāsa, ofwel het commentaar van Baudhāyana, met de *Vritti*'s. De *Sūtra's* vallen onder de categorie van *Kalpa*. De *Rig veda*, de *Yajurveda*, de *Sāmaveda* en de *Atharvaveda* zijn de geopenbaarde boeken van God. De volgende boeken zijn van de zieners: de vier *Brāhmaṇa*'s: *Aitareya*, *Śatapatha*, *Sāma* en *Gopatha*. De zes *Vedāṅga*'s: *Shikṣā*, *Kalpa*, *Vyākaraṇa*, *Nighaṇṭu*, *Nirukta*, *Chanda* en *Jyotiṣa*. De zes *Upāṅga*'s of boeken over filosofische systemen, bijvoorbeeld de *Mimāṅsā*. De vier *Upa-veda*'s: *Āyurveda*, *Dhanurveda*, *Gāndharva*

veda en *Arthaveda*. Ook in deze boeken zullen die delen die in tegenstelling tot de leringen van de Veda's staan, overgeslagen moeten worden. Immers, de vier Veda's zijn van God, ze zijn vrij van valsheid en ze zijn hun eigen gezag (*svataḥ pramāṇa*). De *Brāhmaṇa*'s steunen op een ander gezag, met name dat van de Veda's (*parataḥ pramāṇa*). Voor nadere bijzonderheden over de Veda's wordt de lezer verwezen naar het werk *Rig-vedādi-bhāṣyabhūmikā* [111] en ook naar een later hoofdstuk van dit boek.

Nu wordt een korte lijst gegeven van de boeken die vals zijn en vermeden moeten worden. In grammatica de werken *Kātantra*, *Sārasvata*, *Candrikā*, *Mugdhabodha*, *Kaumudī*, *Śekhara*, *Manoramā* enzovoort; de *Amarakośa* enzovoort; de *Vritti-ratnākara*. In het onderwijs het boek dat begint met अथ शिक्षां प्रवक्ष्यामि पाणिनीयं मतं यथा ॥ In de astronomie de *Śīghra-bodha*, de *Muhūrttacintāmaṇi* enzovoort; in de dichtkunst de *Nāyikā-bheda*, *Kuvalayānanda*, *Raghuvaṃśa*, *Māgha*, *Kirātārjunīya* enzovoort; in Mīmāṅsā de *Dharmasindhu*, *Vratārka* enzovoort. InVaiśeṣika de *Tarkasaṅgraha* enzovoort; in Nyāya de *Jāgadīśī* enzovoort; in Yoga de *Haṭha-pradīpikā* ; in Sāṅkhya de *Sāṅkhya-tattva-kaumudī* enzovoort; in Vedānta de *Yoga-vāsiṣṭha*, de *Pañcadaśī* enzovoort; in de geneeskunde *Śāraṅga-dhara* enzovoort; in Smṛiti's, de interpolaties in de *Manusmṛiti* en verder alle andere Smṛiti's; alle *Tantra*-boeken, alle *Purāṇa's*, alle *Upa Purāṇa's*, de *Rāmāyaṇa* van Tulasīdās, de *Rukmiṇī-maṅgala* en andere dergelijke boeken. Al deze boeken zijn waardeloos en vals.

Vraag: Is er helemaal geen waarheid in deze boeken?

Antwoord: Natuurlijk zit er enige waarheid in die boeken, maar de hoeveelheid niet-waarheid erin is veel

[111] 'Inleiding tot commentaar op de *Rigveda* en andere Veda's.

groter. Deze boeken moeten als giftig voedsel vermeden worden.

Vraag: Heeft U geen geloof in de *Purāṇa's* en de geschiedenis boeken?

[57]

Antwoord: Zeker hebben wij geloof, maar alleen in waarheden en niet in valsheden.

Vraag: Welke zijn waar en welke zijn vals?

Antwoord: ब्राह्मणानीतिहासान् पुराणानि कल्पान् गाथा नाराशंसरीरिति ॥ *Gṛhyasūtra Itihāsa*, *Purāṇa*, *Kalpa*, *Gāthā*, *Nārāśaṅsī* zijn de vijf namen die aan de *Aitareya*, de *Śatapatha* en andere *Brāhmaṇa's* zijn gegeven en niet aan de *Śrīmad Bhāgavata* enzovoort.

Vraag: Waarom accepteert U die delen niet van de verworpen boeken die waarheid behelzen?

Antwoord: Al wat waar is in die boeken, staat in de ware geschriften zoals de Veda's, en al hetgeen vals in hen, is van henzelf. Het accepteren van de ware geschriften zoals de Veda's omvat de hele waarheid. Indien iemand wenst de ware delen uit deze boeken te putten, zullen onwillekeurig de niet-ware delen hem ook bijblijven. असत्यमिश्रं सत्यं दूरतस्त्याज्यमिति ॥ dit wil zeggen: daarom moet de waarheid die besmet is met valsheid, als giftig voedsel worden geschuwd.

Vraag: Wat is Uw geloofsovertuiging?

Antwoord: Onze geloofsovertuiging is vedisch, dat wil zeggen wij accepteren en verwerpen de dingen die respectievelijk acceptabel en verwerpelijk zijn, volgens de Veda's. Wij geloven in de Veda's. Eigenlijk moet elkeen in de Veda's geloven en vooral de Ārya's moeten geen ander geloof hebben dan dit, en in goede harmonie met elkaar leven.

Vraag: Zoals waarheid en niet-waarheid in tegenstrijd met elkaar zijn en zoals er tegenstrijdigheden in verschillende boeken voorkomen, verschillen Śāstra's op veel punten over het punt van de schepping van de wereld. Volgens de Mīmāṅsā ontstond de wereld door

karma of een handeling; volgens *Nyāya* door actie; volgens Yoga door energie; volgens Sāṅkhya door *prakṛti*; volgens Vedānta door *Brahma* of *God*. Zijn dit geen tegenstrijdigheden?

Antwoord: Op de eerste plaats handelen de *Śāstra's*, met uitzondering van Sāṅkhya en Vedānta, niet hoofdzakelijk over de schepping. Ten tweede begrijpt U de materiële overeenstemming en tegenstrijdigheid niet. In feite bestaat er geen verschil tussen deze boeken. Nu stel ik U de vraag wat een tegenstrijdigheid is. Moet het verschil over één punt of over veel punten handelen?

Vraag: Wanneer verschillende boeken over één punt verschillend schrijven, wordt dit een tegenstrijdigheid genoemd. Ook hier is het punt één, namelijk de schepping.

Antwoord: Beschouwt U kennis als één of als vele?

Antwoord: Eén!

Als U het als één beschouwt, waarom zijn dan grammatica, geneeskunde, astronomie enzovoort verschillend? Zoals kennis één ding is maar haar onderdelen van mekaar verschillen, evenzo is de schepping één, maar worden haar zes aspecten verschillend behandeld in de zes verschillende systemen van de filosofie. Zij zijn niet tegenstrijdig. Bijvoorbeeld het maken van een pot vereist actie, tijd, klei, verstand, energie om te verdelen en te vermengen, materiaal en de pottenbakker. Actie is hier dus een oorzaak. Tijd werd behandeld in de Vaiśeṣika ; materia causa in Nyāya ; energie in de Yoga ; de rangorde van de elementen in de Sāṅkhya en de schepper, d.i. God, in de Vedānta. Zoals in medische

[58]

boeken diagnose, behandeling, medicijnen, dieet verschillend behandeld worden onder verschillende hoofdstukken, maar het hoofddoel net eender is, namelijk pijn te stillen, zo ook heeft de schepping van de wereld zes oorzaken en zijn zij afzonderlijk

behandeld in de zes *Śāstra's.* Zij zijn niet tegenstrijdig. Dit onderwerp zullen wij verder behandelen in het hoofdstuk over de schepping.

De dingen die studie in de weg kunnen staan, moeten zorgvuldig vermeden worden, zoals slecht gezelschap of omgang met slechte en seksueel-driftige personen; slechte gewoonten zoals de drank en prostitutie; vroege huwelijken, dit wil zeggen het huwelijk van een man vóór hij vijfentwintig jaar oud is en van een vrouw vóór zij zestien jaar oud is; seksuele onzuiverheid; ongehoorzaamheid tegenover de koning (het staatshoofd), de ouders, de geleerden en de heilige geschriften; te veel eten; te laat opblijven; luiheid of valsheid in de studie; niet bewust zijn van de waarde van kennis; gebrek aan eerbied voor seksuele zuiverheid als voornaamste middel voor sterkte, wijsheid, gezondheid, gezag en welstand; tijd verliezen met het aanbidden van beelden enzovoort in plaats van God; geen vertrouwen stellen in de ouders, de leraar en geleerden; gebrek aan eerbied voor de wetten van *varṇa's en āśrama's* en dat vervangen door absurditeiten als sandelpasta op het voorhoofd smeren, *tilak*, dragen van halssnoeren, gemaakt uit hout van de Tulasiplant en rozenkransen; vasten op de 11e of 13e dag van de maand; bedevaarten naar Benares enzovoort; geloof hechten aan het effect van het citeren van de namen *Rāma, Kṛiṣṇa, Nārāyaṇa, Śiva, Bhagavatī, Gaṇeśa* enzovoort ter vergeving van zonden; geen vertrouwen hebben als gevolg van influisteringen door huichelaars; geloof in valse *Purāṇa's* als middel tot zaligmaking zonder studie, rechtvaardigheid, *Yoga* en aanbidden van God; geldzucht en afkeer van kennis; doelloos rondslenteren. Deze ongewenste leefwijze houdt de student verstoken van de zegen van seksuele zuiverheid en geleerdheid, en maakt hem ongezond en dom.

Tegenwoordig zien wij sektarische en zelfzuchtige Brahmanen enzovoort die mensen van kennis afhouden en hen op het slechte pad leiden, met het

gevolg dat zij hun gezondheid, hun gemoedsrust en rijkdom verliezen. Zij denken dat indien zij de Kṣatriya's onderwijs zouden geven, de laatsten ontwikkeld zullen worden en hen niet meer zullen respecteren en zich uit hun strikken zullen bevrijden. De regering en het volk moeten alle maatregelen treffen om deze hinderpalen op het pad van de jongens en meisjes die zich geheel willen wijden aan het opdoen van kennis, op te ruimen.

Vraag: Mogen ook vrouwen en Śūdra's de Veda's bestuderen? Als zij deze boeken bestuderen, wat moeten wij dan doen? Geen enkele gezaghebbende tekst staat dit toe: er is zelfs een verbod: स्त्रीशूद्रौ नाधीयातामिति श्रुतेः । Dit betekent dat vrouwen en Śūdra's niet mogen lezen, aldus deze *Śruti*.

Antwoord: Zowel mannen als vrouwen hebben recht op onderwijs, zonder enig onderscheid. Het verbod dat U heeft aangehaald, is uit geen enkel gezaghebbend of betrouwbaar geschrift. Dit is Uw eigen maaksel. In het zesentwintigste hoofdstuk van de *Yajurveda* staat duidelijk dat aan allen het recht toekomt van lezen en horen van de Veda's en andere heilige boeken:

यथेमां वाचं कल्याणीमावदानि जनेभ्यः ।
ब्रह्मराजन्याभ्याꣳशूद्राय चार्याय च स्वाय चारणाय च ॥

God zegt: zoals ik deze leringen aan allen geef in de vorm van de *Rigveda* enzovoort (de vier Veda's), die in en na dit leven zegen geven, moet U dit aan alle mensen doorgeven.

Vraag: Staat hier het woord *jana* alleen voor de wedergeborenen, aangezien in de Smṛiti's geschreven staat dat de studie van de Veda's alleen is toegestaan aan [59]
Brahmanen, Kṣatriya's en Vaiśya's, en niet aan vrouwen en Śūdra's?

Antwoord: (*brahmarājanyābhyāṁ*) God heeft het zelf gezegd. Hij heeft de Veda's gegeven ten voordele

van Brahmanen, Kṣatriya's, Vaiśya's, Śūdra's, knechten, vrouwen en zelfs de achtergestelde Śūdra's. Dat betekent dat alle mensen de Veda's moeten lezen en horen, hun kennis uitbreiden, goede dingen accepteren, slechte gewoonten achterwege laten en gelukkig zijn.

Moeten wij Uw geboden opvolgen of die van God? Ongetwijfeld moeten wij Gods geboden opvolgen. Elkeen die dat niets doet is een ongelovige (*nāstika*). Wil God niet het beste hebben voor de Śūdra's? Indien het de bedoeling van God was onderwijs aan de Śūdra's te verbieden zou hij hen geen tong en oren hebben gegeven. Zoals God aarde, water, vuur, lucht, maan, zon, koren en andere dingen voor alle mensen heeft gemaakt, zo heeft hij ook de Veda's voor allen geopenbaard. Waar er sprake is van een verbod, betekent het eenvoudigweg dat degene die niet in staat is het goede uit onderwijs te trekken, en niettegenstaande onderwijs dom blijft, een Śūdra genoemd moet worden. In dat geval is onderwijzen van geen enkel nut. Voor wat betreft het verbod in het geval van vrouwen, is dit slechts te wijten aan Uw domheid, zelfzucht en dwaasheid. De Veda's staan het onderwijzen aan meisjes toe in de volgende tekst:

ब्रह्मचर्य्येण कन्या युवानं विन्दते पतिम् ॥

Atharvaveda 11. 5. 18

Zoals jongens na het beëindigen van hun celibataire leeftijd en opvoeding huwen met volwassen en welopgevoede meisjes van dezelfde aard, moeten meisjes het celibaat in acht nemen en volle kennis nemen van de Veda's en hun leer, om daarna in het huwelijk te treden met welopgevoede jongelui van dezelfde aard. Dit bewijst dat vrouwen ook het celibaat moeten beoefenen en de Veda's lezen.

Vraag: Moeten vrouwen de Veda's ook lezen?

Antwoord: Zeker. Wij lezen in de *Śrauta Sūtra's*:

इमं मन्त्रं पत्नी पठेत् ॥

'Opdat de vrouw deze mantra tijdens de *yajña* zou lezen'. Indien de heilige geschriften, de Veda's inbegrepen, niet aan vrouwen onderwezen zouden mogen worden, hoe zouden zij dan de mantra's met zuiver accent kunnen lezen en Saṅskṛita spreken ter gelegenheid van een *yajña*? Het staat duidelijk geschreven in de *Śatapatha Brāhmaṇa* dat *Gargī* en anderen, die de juwelen onder de vrouwen van India waren, pas bekwaam werden geacht nadat zij de Veda's en andere geschriften bestudeerd hadden. Indien mannen geschoold zouden zijn en vrouwen ongeschoold of omgekeerd, zou in alle gezinnen een constante ruzie heersen en zou er geen geluk bestaan. Indien vrouwen niet geschoold zouden worden, hoe zullen zij dan in staat zijn als leraressen te werken op meisjesscholen? Zij zouden ook geen deel kunnen nemen in staatszaken, rechtszaken en dergelijke. Huishoudelijke zaken, seksueel genot en huishouden zijn dingen die nooit bevredigend uitgevoerd kunnen worden als de vrouw niet goed geschoold is.

Het is een vaststaand feit dat vrouwen uit koninklijke gezinnen van het oude India zeer goed bedreven waren in de krijgskunst. Hoe zouden anders Kaikeyī en anderen samen met hun echtgenoot Daśaratha enzovoort hebben kunnen strijden in de oorlog?

[60]

Daarom moet de vrouw van een brahmaan of van een Kṣatriya alle wetenschappen bestuderen; de vrouw van een Vaiśya moet de handel leren en de vrouw van een Śūdra het dienen.

Zoals mannen minstens grammatica, theologie (*dharma*) en de beginselen van hun beroep moeten leren, zo ook is het noodzakelijk dat vrouwen grammatica, theologie, geneeskunde, wiskunde en (beeldhouw)kunst leren. Zonder deze kennis is het niet mogelijk te bepalen wat goed en wat verkeerd is, wat voor behandeling aan de echtgenoot en anderen gegeven moet worden, hoe kinderen te baren, te

verzorgen en groot te brengen, hoe de huishouding te voeren, hoe het eten hygiënisch klaar te maken, hoe ziekten te bestrijden en het geluk van het gezin te verzekeren.

De studie van de (beeldhouw)kunst is nodig voor het inrichten van het huis en het vervaardigen van kledingstukken en sieraden. Rekenen is nodig voor het bijhouden van de boeken van het gezin. Zonder de studie van de Veda's en andere geschriften is het onmogelijk de spirituele plichten (*dharma*) te begrijpen, God te dienen en slechte daden te vermjden.

Daarom moeten wij zeer dankbaar zijn tegenover de ouders die hun kinderen in staat stellen het celibaat mee te maken, goed onderwijs te genieten en zich correct te gedragen tegenover hun moeder en hun vader, hun echtgenoot, hun schoonmoeder en schoonvader, de koning (het staatshoofd), de buren, vrienden, kinderen en anderen. De schat van geschoold zijn is onuitputtelijk. Het vermeerdert zich door het uitdragen ervan. Andere schatten verminderen door gebruik en aandeelhouders eisen soms hun deel op. Een goede opleiding kan noch gestolen noch verdeeld worden. De plicht om over deze schat te waken rust bij de koning (het staatshoofd) en bij de gewone burgers.

कन्यानां सम्प्रदानं च कुमाराणां च रक्षणम् ॥

Manusmṛiti[112]

Het is de staat die ervoor moet zorgen dat zowel meisjes als jongens het celibaat beoefenen en onderwijs genieten, vanaf een bepaalde leeftijd tot een bepaalde leeftijd. Weerspannige ouders moeten gestraft worden. De wet moet erin voorzien dat niemand toegestaan wordt zijn zoon of dochter thuis te houden na de leeftijd van acht jaar.

---

[112] VII.152.

Zij moeten naar school gezonden worden en mogen niet in het huwelijk treden vóór de beëindiging van hun opleiding en de Samāvarttana saṅskāra[113].

सर्वेषामेव दानानां ब्रह्मदानं विशिष्यते ॥

वार्यन्नगोमहीवासस्तिलकाञ्चनसर्पिषाम् ॥ *Manusmṛiti*[114]

De liefdadigheid de Veda's te onderwijzen is de beste gift (*dāna*), dat wil zeggen beter dan het geven van water, voedsel, koeien, land, kleren, oliezaden, goud, boter enzovoort. Daarom moet men er alle inspanningen en geld voor over hebben om onderwijs te genieten. In de streek waar al het mogelijke wordt gedaan om het celibaat, het onderwijs en de plichten volgens de Veda's te bevorderen, daar is groot heil te verwachten.

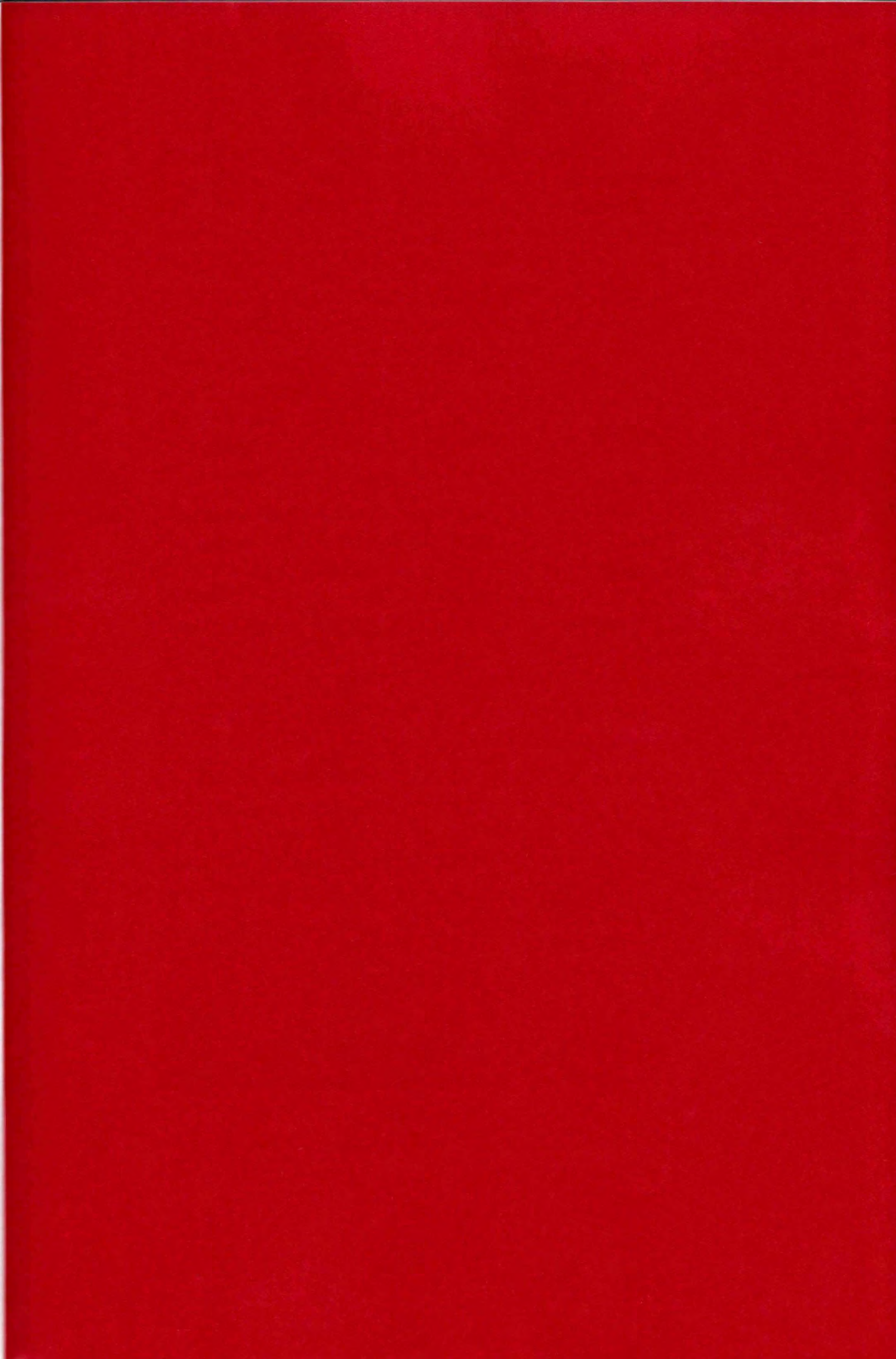
Tot zover het hoofdstuk over het celibaat. In het vierde hoofdstuk zullen wij handelen over de terugkeer naar huis na de opleiding (*samāvarttana*) en over het gezinsleven (*gṛihastha-āśrama*).

Dit is het einde van het derde hoofdstuk
in het boek *Satyārthaprakāśa* van de heer
Dayānanda Saraswatī
in mooie taal geschreven over
'Het Onderwijs'.

---

[113] De *Samāvarttana Saṅskāra* is een ceremonie die verricht wordt tegen de tijd wanneer de student, na beëindiging van de opleiding, naar huis terugkeert. De letterlijke betekenis van het woord *samāvarttana* is 'terugkeer naar huis.' (Vertaler)

[114] IV.233.

[61]

Hoofdstuk IV

In dit hoofdstuk zullen wij over het thuiskomen, het huwelijk en het gezinsleven schrijven

वेदानधीत्य वेदौ व वेदं वापि यथाक्रमम् ।
अविप्लुतब्रह्मचर्यो गृहस्थाश्रममाविशेत् ॥ *Manusmṛiti*[115]

De man of vrouw die het celibaat (*brahmacarya*) beoefend heeft volgens de instructies van de leraar, alle vier, of drie, of twee of ten minste één van de Veda's met haar aanhangselen gelezen heeft en wiens kuishuid niet verbroken is, hij of zij is gerechtigd in het huwelijk te treden.

तं प्रतीतं स्वधर्मेण ब्रह्मदायहरं पितुः ।
स्रग्विणं तल्प आसीनमर्हयेत्प्रथमं गवा ॥ *Manusmṛiti*[116]

Door hem een koe te schenken moet de vader van de bruid die student vereren die zijn plicht gedaan heeft tegenover zijn leermeester, de passende opvoeding heeft ontvangen van de leermeester en zijn vader een krans (om zijn hals) heeft gegeven en een koe aan zijn leermeester heeft geschonken.

गुरुणानुमतः स्नात्वा समावृत्तो यथाविधि ।
उद्वहेत द्विजो भार्यां सवर्णां लक्षणान्विताम् ॥*Manusmṛiti*[117]

Nadat hij met de toestemming van zijn leermeester een bad heeft genomen en van de school naar huis is

[115] III.2.
[116] III.3.
[117] III.4.

teruggekeerd, moet volgens de regels een brahmaan, een Kṣatriya of een Vaiśya in het huwelijk treden met een mooi en lieftallig meisje van zijn klasse of keuze (*varṇa*).

असपिण्डा च या मातुरसगोत्रा च या पितुः ।
सा प्रशस्ता द्विजातीनां दारकर्मणि मैथुने ॥ *Manusmṛiti*[118]

Een meisje dat niet tot het zesde geslacht van de moeder behoort en niet behoort tot de familie (*gotra*) van de vader, is een geschikt persoon om mee te huwen. Een reden hiervoor is als volgt:

परोक्षप्रिया इव हि देवाः प्रत्यक्षद्विषः । *Śatapatha*[119]

Het is een feit dat een ver verwijderd iets meer aantrekt dan een dichtbijzijnd. Als iemand van suiker gehoord heeft, maar er nog niet van geproefd heeft, zal hij ernaar verlangen. Of als iemand lof heeft horen zingen over een verafgelegen plaats zal hij er benieuwd naar zijn. Daarom moet alleen het meisje dat niet tot de familie van de vader behoort, noch een nauw bloedverwant van de moeder is, ten huwelijk gekozen worden. De voor- en nadelen van een dichtbijzijnd of verafgelegen huwelijk zijn als volgt:
[62]

(1) Het huwelijk tussen twee personen die steeds samen zijn geweest sedert hun zuigelingschap, die hebben gespeeld, getwist, van mekaar hebben gehouden, elkaars gebreken en aard kennen, en mekaar zelfs reeds naakt hebben gezien, kan nooit innige passie hebben en gelukkig zijn.

(2) Zoals water met water vermengd geen andere kwaliteit krijgt, is een huwelijk in vaders of moeders familie niet bevorderlijk voor de groei van de kinderen, omdat de nodige bloedverschillen ontbreken.

---

[118] III.5.
[119] 14.6.11.2.

(3) Zoals melk in waarde toeneemt door toevoeging van suiker of andere ingrediënten zoals gember (*śuṇṭha*), moet het te huwen paar helemaal geen familierelatie zijn van de vader of moeder van de andere partij.

(4) Het weggaan uit de gewone omgeving en de eetgewoonten veranderen heeft meestal een genees-krachtige invloed op zieken. Het is zo ook zeer gunstig in een verafgelegen land te huwen.

(5) Nauwe verwantschap vergroot het risico op disputen enzovoort. Dit gevaar is geheel afwezig in het geval van verafgelegen relaties. Ook vergroten verafgelegen huwelijken de genegenheid voor mekaar. Bij dichtbijzijnde huwelijken niet.

(6) Verafgelegen huwelijken dragen ook bij tot nauwere relaties en betere verstandhouding tussen de bevolkingsgroepen van die afgelegen plaatsen.

दुहिता दुर्हिता दूरेहिता भवतीति ।[120]

In *Nirukta* staat dat een meisje *duhitā* (dochter) wordt genoemd omdat het altijd goed is haar op een verafgelegen plaats uit te huwelijken en niet in een dichtbijzijnde.

(7) Dichtbijzijnde huwelijken verarmen de ouders ook omdat de vrouw te dikwijls haar ouders zal opzoeken, en zij haar nu en dan geschenken gaan geven.

(8) Nabijheid kan een gevoel van zekerheid geven aan de vrouw en leiden tot onenigheden. Een klein meningsverschil zal aanleiding kunnen zijn voor de vrouw om naar haar vaders huis te vluchten. Er ontstaat dan wrijving tussen de wederzijdse families en de kloof tussen deze families wordt steeds wijder. Vrouwen staan bekend om hun zachte en licht geprikkelde gevoelens. Om deze redenen moeten geen huwelijken worden aangegaan met personen uit de familie van de vader, binnen het zesde geslacht van de moeder en uit de directe omgeving.

---

[120] *Nirukta* III.4.

महान्त्यपि समृद्धानि गोऽजाविधनधान्यतः ।
स्त्रीसम्बन्धे दशैतानि कुलानि परिवर्जयेत् ॥ 1 ॥

Manusmriti[121]

हीनक्रियं निष्पुरुषं निश्छन्दो रोमशार्शसम् ।
क्षय्यामयाव्यपस्मारिश्वित्रकुष्ठिकुलानि च ॥ 2 ॥*Manusmriti*[122]

Ongeacht hun rijkdom voor wat betreft koren, geiten, schapen, olifanten, paarden, landerijen en andere bezittingen moeten bij het aangaan van huwelijken de volgende tien families vermeden worden:

De families waarvan de leden geen edele beroepen uitoefenen; waarin geen goedgeaarde mannen voorkomen; die tegen de studie van de Veda's zijn; waarin fel behaarde personen voorkomen; die lijden aan darmziekten; die lijden aan astma, bronchitis, dyspepsie, epilepsie, lepra of cholera. De reden voor het vermijden van deze families voor een huwelijk is te voorkomen dat deze fouten en ziekten ook in de nieuwe families zouden voorkomen. Alleen jongens en meisjes van goede huize zullen aan mekaar uitgehuwelijkt moeten worden.

नोद्वहेत्कपिलां कन्यां नाऽधिकांगीं न रोगिणीम् ।
नालोमिकां नातिलोमां न वाचाटान्न पिंगलाम् ॥ 1 ॥

Manusmriti[123]

[63]

नर्क्षवृक्षनदीनाम्नीं नान्त्यपर्वतनामिकाम् । न पक्ष्यहिप्रेष्यनाम्नीं
न च भीषणनामिकाम् ॥ 2 ॥ *Manusmriti*[124]

Geen enkel man moet in het huwelijk treden met meisjes met de volgende kenmerken: geelharigen, rijzigen, dikken, invaliden, kaalhoofdigen, overtollig haar bezittenden, babbelzuchtigen, bruinogigen. Meisjes met de volgende namen moeten ook vermeden worden,

---

[121] III.6.
[122] III.7.
[123] III.8.
[124] III.9.

aangezien deze namen onfatsoenlijk zijn, en ook andere betekenissen hebben. Namen van sterren Aśvinī, Bharaṇī, Rohiṇī enzovoort; namen van bomen Pīpala, Baṛa enzovoort; namen van rivieren zoals Gaṅgā, Yamunā; namen als Cāṇḍālī; namen van bergen zoals Vindhyā, Himālaya, Pārvātī; namen van vogels zoals Kākī, Śyenī enzovoort; verder ook Nāgī, Bhujaṅgā enzovoort; namen als Dāsī en verder Bhīmā, Bhayaṅkarī, Kālī, Caṇḍī enzovoort. Van de andere kant:

अव्यंगांगीं सौम्यनाम्नीं हंसवारणगामिनीम् ।
तनुलोमकेशदशनां मृद्वंगीमुद्वहेत्स्त्रियम् ॥ *Manusmṛiti*[125]

Een vrouw van de volgende hoedanigheden moet ten huwelijk gevraagd worden: als zij fijn gebouwd is en een mooie naam heeft zoals Yaśodā, Sukhadā enzovoort; als zij stapt als een zwaan en als een olifant; als zij korte haartjes heeft, mooi haar en kleine tanden en een welgevormd lichaam.

Vraag: Op welke leeftijd moet men huwen en hoe?

Antwoord: De meest geschikte leeftijd voor huwelijk is, in geval van vrouwen, vanaf het zestiende tot het vierentwintigste jaar en, in geval van mannen vanaf het vijfentwintigste tot het achtenveertigste jaar. In geval de bruid zestien is en de bruidegom vijfentwintig, is dit de laagst mogelijke leeftijd; in geval de vrouw achttien of twintig is en de man dertig, vijf en dertig of veertig, is dit middelmatig; en in geval de vrouw vierentwintig is en de man achtenveertig is dit het beste. Gelukkig is het land waarin huwelijken op de juiste leeftijd plaatsvinden, het celibaat wordt beoefend en goed onderwijs wordt gegeven. Ongelukkig is het land waarin het celibaat en het onderwijs verwaarloosd worden en huwelijken plaatsvinden op jeugdige leeftijd of tussen niet bij mekaar passende leeftijden. Door de hervorming van het huwelijk, met passend celibaat en

---
125 III.10.

opleiding, wordt alles hervormd en door verwaarlozing hiervan wordt alles kapotgemaakt.

Vraag:

अष्टवर्षा भवेद् गौरी नववर्षा च रोहिणी ।
दशवर्षा भवेत्कन्या तत ऊर्ध्वं रजस्वला ॥ 1 ॥
माता चैव पिता तस्या ज्येष्ठो भ्राता तथैव च ।
त्रयस्ते नरकं यान्ति दृष्ट्वा कन्यां रजस्वलाम् ॥ 2 ॥

Deze regels zijn geschreven in de *Parāśarī* en *Śīghrabodha*. Dit betekent dat een meisje Gaurī genoemd wordt op de leeftijd van acht jaar, Rohiṇī op de leeftijd van tien jaar en daarna Rajasvalā. De moeder, de vader en de oudere broer zullen allen in de hel terechtkomen als zij een meisje *rajasvalā* laten worden, dat wil zeggen als zij haar niet uithuwelijken vóór haar tiende jaar.

Antwoord: Brahmā sprak:

एकक्षणा भवेद् गौरी द्विक्षणेयन्तु रोहिणी ।
त्रिक्षणा सा भवेत्कन्या ह्यत ऊर्ध्वं रजस्वला ॥ 1 ॥
माता पिता तथा भ्राता मातुलो भगिनी स्वका ।
सर्वे ते नरकं यान्ति दृष्ट्वा कन्यां रजस्वलाम् ॥ 2 ॥

Dit is een citaat uit de zuiver samengestelde *Brahma-Purāṇa*.

[64]

Uitleg: De tijd vereist voor een atoom om eens te keren, wordt een moment (*kṣaṇa*) genoemd. Het meisje wordt Gaurī op het moment na de geboorte, Rohiṇī in haar tweede moment, Kanyā in haar derde moment en Rajasvalā in haar vierde moment.

De moeder, vader, broer, oom van moeders zijde en zuster gaan allen naar de hel als zij het meisje Rajasvalā en ongehuwd laten blijven.

Vraag: Deze teksten zijn geen bewijzen.

Antwoord: Waarom zijn ze geen bewijzen? Indien de woorden van Brahmā geen bewijzen zijn, dan zijn Uw woorden zeker geen bewijzen.

Vraag: Geweldig, geweldig! Heeft U dan geen vertrouwen in de woorden van Parāśara en Kashīnātha?

Antwoord: Geweldig hoor, geweldig! En heeft U dan geen vertrouwen in de woorden van Brahmā? Parāśara en Kāśīnātha hebben geen voorkeur boven Brahmā. Indien U de teksten van Brahmā niet aanneemt, kunnen wij de teksten van Parāśara en Kāśīnātha ook niet aannemen.

Vraag: Uw teksten zijn niet betrouwbaar omdat ze gewoon onpraktisch zijn. Duizenden momenten passeren snel en hoe kan dan huwelijk plaatsvinden? Er bestaat verder geen reden het huwelijk op dat moment te vieren.

Antwoord: Als onze teksten onpraktisch zijn, zijn de uwe dat ook, omdat het geen enkel nut heeft te huwen op de leeftijd van acht, negen of tien jaar. Het huwelijk na de leeftijd van zestien jaar [126] tot het vierentwintigste leidt tot het voortbrengen van goede kinderen, omdat op deze leeftijd het mannelijk zaad ten volle gerijpt is en de vrouwelijke organen uitermate geschikt zijn voor het moederschap. Zoals een meisje van acht jaar geen kinderen kan baren, is het niet juist

---

[126] Hier is de tekst enigszins verward. De schrijver bedoelt dat zestien de minimum huwbare leeftijd voor meisjes is en vierentwintig voor jongens.
In zijn *Sushruta* verbiedt Dhanvantari seksueel verkeer tussen echtgenoten beneden de hierboven genoemde leeftijden.

ऊनषोडशवर्षायामप्राप्तः पञ्चविंशतिम् ।
यद्याधत्ते पुमान् गर्भं कुक्षिस्थः स विपद्यते ॥ 1 ॥
जातो वा न चिरं जीवेज्जीवेद्वा दुर्बलेन्द्रियः ।
तस्मादत्यन्तबालायां गर्भाधानं न कारयेत् ॥ 2 ॥

Uitleg: De bevruchting door een man beneden de leeftijd van vijfentwintig jaar teweeggebracht in een vrouw beneden de leeftijd van zestien jaar bereikt haar volheid niet, dat wil zeggen: het wordt een miskraam voordat zij tot rijpheid komt. In geval dit kind geboren wordt, leeft het niet lang en in geval het wel in leven blijft, wordt het een zwakkeling. Daarom moet er geen geslachtelijke omgang plaatsvinden met een vrouw van geringe leeftijd. Het lezen van deze geschriften, eerbied voor de natuurwetten en het gezond verstand bewijzen alle dat een vrouw beneden de zestien jaar en een man beneden de vijfentwintig jaar geen geschikte personen zijn voor het voortbrengen van kinderen. Degenen die anders handelen zullen zeker leed ondervinden (Swāmī Dayānanda).

haar namen zoals Gaurī en Rohiṇī te geven. Indien het meisje niet blank maar eerder donkerkleurig is, is het absurd haar Gaurī te noemen, want dit betekent 'de blanke'. Verder was Gaurī de vrouw van Mahādeva en Rohiṇī de vrouw van Vasudeva. Jullie Pauranika's beschouwen hen als moeders. Als nu elk willekeurig meisje een Gaurī voor U is, is U toch niet gerechtigd met zulke meisjes te huwen. Daarom zijn Uw teksten even verkeerd als de onze. Zoals wij teksten hebben samengesteld en ze toeschrijven aan de auteurskwaliteiten van Brahmā, hebben de 'Sindhu-mensen' teksten gemaakt en toegeschreven aan Parāśara enzovoort. Laat al deze teksten lopen en neem slechts de Veda's aan.

त्रीणि वर्षाण्युदीक्षेत कुमार्यृतुमती सती ।
ऊर्ध्वं तु कालादेतस्माद्विन्देत सदृशं पतिम् ॥

Manusmṛiti[127]

[65]

Een meisje mag drie jaar na haar eerste menstruatie een haar passende echtgenoot huwen. Vermits de menstruatie maandelijks plaatsvindt, betekent dit zesendertig menstruaties. Alleen na deze periode is het juist te huwen en niet eerder.

काममामरणात्तिष्ठेद् गृहे कन्यर्तुमत्यपि ।
न चैवैनां प्रयच्छेत्तु गुणहीनाय कर्हिचित् ॥ *Manusmṛiti*[128]

Jongens en meisjes mogen ongehuwd blijven tot de dood, maar zij mogen nimmer huwen met een niet passend persoon, dat wil zeggen met iemand van verschillende aard, hoedanigheden en temperament.

Vraag: Mogen de jongens en meisjes zelf beslissen over hun huwelijk?

Antwoord: Het beste is volledige vrijheid hierover te laten aan de jongen of het meisje. Zelfs als

---

[127] IX.90.
[128] IX.89.

de wederzijdse ouders overeengekomen zijn hun kinderen met mekaar te laten huwen, moeten zij dat niet doordrukken zonder de volledige instemming van de kinderen. Huwelijk met wederzijdse instemming is bevorderlijk voor een goede verstandhouding en leidt tot een gelukkig huwelijksleven. Huwelijk tegen de zin leidt altijd tot voortdurende twisten. Het zijn de bruid en de bruidegom die het hoogste belang hebben bij het huwelijk en niet de ouders; het is het bruidspaar dat plezier ondervindt door wederzijdse liefde en leed ondervindt door disharmonie.

सन्तुष्टो भार्यया भर्त्ता भर्त्रा भार्य्या तथैव च ।
यस्मिन्नेव कुले नित्यं कल्याणं तत्र वै ध्रुवम् ॥

Manusmriti[129]

Geluk, welvaart en genade heersen in dat gezin waar de echtgenoot tevreden is over zijn echtgenote en de echtgenote tevreden is over haar echtgenoot. Waar er onenigheid is, heerst er ellende, armoede en zorgen. Daarom is de eeuwenoude traditie van *Svayamvara* (eigen keuze) de beste vorm van huwelijk. Wanneer een man en een vrouw wensen te huwen, moet er uniformiteit in opvoeding, geaardheid, manieren, uiterlijk, leeftijd, gezondheid en fysieke gesteldheid bestaan. Geen enkel huwelijk is gelukkig zonder deze harmonie, noch bestaat er enig geluk in de huwelijken die op te jeugdige leeftijd zijn aangegaan.

युवा सुवासाः परिवीत आगात्स उ श्रेयान्भवति जायमानः ।
तं धीरासः कवय उन्नयन्ति स्वाध्योइ मनसा देवयन्तः ॥ 1 ॥

Rigveda III 8, 4

आ धेनवो धुनयन्तामशिश्वीः सबर्दुघाः शशया अप्रदुग्धाः ।
नव्यानव्या युवतयो भवन्तीर्महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ 2 ॥

Rigveda III 55, 16

पूर्वीरहं शरदः शश्रमाणा दोषा वस्तोरुषसो जरयन्तीः ।

[129] III.60.

मिनाति श्रियं जरिमा तनूनामप्यू नु पत्नीर्वृषणो जगम्युः ॥ 3 ॥

Rigveda I 179, 1

1. *Parivītaḥ* is de man die zich de volle betekenis van de heilige koord realiseert, namelijk de beoefening van het celibaat en een degelijke opvoeding; *suvāsāḥ* betekent de mooi geklede; *yuvā* betekent de lichamelijk en intellectueel ontwikkelde. Wanneer zulk een man in het huwelijksleven treedt is hij bij wijze van spreken herboren in het leven van geleerdheid en roem en verkrijgt hij het hoogste geluk. De Almachtige zelf moedigt de mannen van grote geleerdheid en liefhebbers van kennis aan om hoger op te klimmen. De mannen
[66]
en vrouwen die geen celibaat beoefenen, geen onderwijs genieten en op zeer jeugdige leeftijd huwen, ruïneren zichzelf en dwingen geen eerbied af in een gemeenschap van verstandige mensen.

2. Als niet gemolken koeien zijn de *aśiśvī* of degenen die de kinderschoenen ontwassen zijn en die *sabar-dughāḥ* zijn, of in staat zijn alle verplichte handelingen te verrichten. *Yuvatayaḥ* zijn de volwassen vrouwen, die *navyānavyā*, die uitmunten in intellectuele en lichamelijke groei. *Śaśayāḥ* zijn degenen die net uit het meisjesschap zijn getreden. Vrouwen van deze kwaliteiten moeten met hun echtgenoten omgaan, goed bewust van het belang van gemeenschap met geleerde mannen. Zij moeten nooit in hun kinderjaren aan mannen denken, ook niet onwillekeurig. Dit is de enige weg naar geluk hier en in het hiernamaals. Vroege huwelijken zijn gevaarlijk voor vrouwen zowel als voor mannen.

3. Zoals de werkzame en goed volwassen mannen die geschikt zijn om hun voortplantingsdaad te verrichten, in het huwelijk treden met goed volwassen en hartveroverende vrouwen, honderd jaar of meer in plezier leven te midden van kinderen en kleinkinderen,

zo moet iedereen leven. Daarom zullen mannen en vrouwen slechts dan in het huwelijk mogen treden wanneer zij de periode van celibaat doorlopen hebben, en bij de beëindiging van hun studie lichamelijke en geestelijke volmaaktheid verkregen hebben. Een huwelijk dat tegen dit principe gesloten wordt, gaat in tegen de Veda's en is niet bevorderlijk voor het geluk.

India was zeer welvarend toen de wijzen, heiligen, koningen, keizers en gewone mensen volgens *svayamvara* (eigen keuze) huwden, na de beoefening van het celibaat en na het einde van hun studie. India (Āryāvarta) is langzaamaan achteruitgegaan toen de opvoeding gepaard met celibaat achterwege is gelaten en huwelijken op jeugdige leeftijd werden gesloten onder druk van de ouders. Moge het zo zijn dat elkeen deze slechte gebruiken opgeeft en naar eigen keuze huwt, zoals eerder is beschreven. Huwelijken moeten plaatsvinden in dezelfde klassen (*varṇa*) en het klassesysteem moet gebaseerd zijn op deugden, beroepen en het temperament. (En niet op geboorte).

Vraag: Is alleen die persoon brahmaan of Brahmani wiens ouders Brahmanen zijn? Kunnen de kinderen van niet-Brahmanen ooit brahmaan worden?

Antwoord: Ja, zij hebben bestaan, zijn er nu en zullen bestaan.

De *Chāndogya Upaniṣad* haalt het geval aan van de wijze Jābāl die tot een achtergestelde familie behoorde en toch brahmaan werd. Zo ook werden Viśvāmitra, die tot een Kṣatriya-gezin behoorde, en de wijze Mātaṅga, die tot een zeer achtergestelde Cāṇḍāla-gezin behoorde, Brahmanen volgens de *Mahābhārata*. Ook nu is slechts die mens waardig een brahmaan genoemd te worden, die geleerd is en goede kwaliteiten bezit, en dient een onontwikkelde mens een Śūdra genoemd te worden. Dit geldt ook voor de toekomst.

Vraag: Het lichaam komt toch voort uit sperma: hoe kan dat omgevormd worden zodat iemand tot een andere *varṇa* gaat behoren?

Antwoord: Het brahmaans karakter is niet afhankelijk van afkomst.

स्वाध्यायेन व्रतैर्होमैस्त्रैविद्येनेज्यया सुतैः ।
महायज्ञैश्च यज्ञैश्च ब्राह्मीयं क्रियते तनुः ॥ [130]

Deze tekst is eerder reeds uitgelegd, maar wij voegen nog een korte noot hieraan toe. Het brahmaans
[67]
karakter van een levend wezen hangt van de volgende dingen af: *svādhyāya* of studeren en onderwijzen; *vrataiḥ* of het spreken van de waarheid enzovoort, en doen volgen van de principes; het verrichten van verschillende soorten *homa's*, *traividyena* of het lezen en onderwijzen van al de Veda's, vol begrip voor het verband tussen het woord en het onderwerp en de juiste klemtoon; *ijyayā* of het uitvoeren van *iṣṭi* enzovoort bij volle maan; *sutaiḥ* of opvoeding van kinderen volgens de reeds eerder opgegeven methoden; *mahāyajñai* of het verrichten van de vijf grote dagelijkse plichten: *brahmayajña*, *devayajña*, *pitṛiyajña*, *vaiśvadeva-yajña* en *atithi-yajña*; *yajñaiḥ* of het verrichten van de *yajña*'s zoals *agniṣṭoma*, het gezelschap van geleerden, goed gedrag, waarheidszin, weldadigheid, goede daden, bestuderen van kunsten en wetenschappen, vermijding van slechte wegen en de aanvaarding van edele dingen. Aanvaardt U dit vers van Manu niet?

Ik aanvaard het.

Waarom komt U dan aandraven met die theorie van sperma en *varṇa*?

Ik ben niet alleen, maar vele mensen nemen dat aan vanuit de traditie.

Vraag: Veroordeelt U traditie?

Antwoord: Neen. Maar wij veroordelen wel Uw verkeerde gedachtegang.

---

[130] II.28

Vraag: Waar ligt het bewijs dat U zuiver denkt en wij verkeerd?

Antwoord: Het bewijs is zeer duidelijk. U noemt die handelingen traditie (*sanātana vyavahāra*) die vijf of zeven generaties terug golden. Wij noemen slechts datgene traditie dat sinds de schepping van het heelal bestond, dat zijn de Veda's. Ziet U niet dat goede ouders soms slechte kinderen krijgen, en slechte ouders goede kinderen of goede ouders goede kinderen en slechte ouders slechte kinderen?
Jullie zijn op een dwaalspoor. Zie hier wat Manu zegt:

येनास्य पितरो याता येन याता पितामहाः ।
तेन यायात्सतां मार्गं तेन गच्छन्न रिष्यते ॥ [131]

Men moet de wegen van de ouders en grootouders volgen, maar slechts de wegen van de goede ouders en grootouders. Indien de ouders en grootouders slecht zijn, moeten hun wegen niet gevolgd worden. Niemand ondervindt leed door het volgen van de wegen van de goeden. Neemt U dit aan? Ja, dit neemt U zeker aan.

Welnu, alleen datgene wat overeenstemt met de door God geopenbaarde Veda's is *sanātana* (traditioneel) [132] en niet volgens de traditie wat het tegenovergestelde is. Zou niet iedereen dit moeten aannemen?

Ongetwijfeld.
Als iemand dit niet aanneemt, kunnen hem de volgende vragen gesteld worden: Als de zoon van een rijke man rijk wordt, zal hij dan al zijn rijkdom weggooien, op grond van het feit dat hij trots is op de armoede van zijn vader? Of zou de zoon van een blinde man zijn ogen ook moeten uitsteken? Zou de zoon van een boosdoener

---

[131] IV.178.

[132] Orthodoxe hindoes geloven dat hun godsdienst '*sanātana*' is. Het woord *sanātana* betekent hier de 'eeuwige' of 'zeer oude'. Volgens hen zijn alle handelingen van de hindoe-godsdienst (goed of slecht) traditioneel en daarom acceptabel. Swāmī Dayānanda weerspreekt deze zienswijze. (Vertaler)

ook een boosdoener moeten zijn? Neen, nooit. Het is de plicht van elk mens de goede wegen van zijn voorouders te volgen en niet de slechte. Aan degenen die beweren dat het klassesysteem afhankelijk is van de afkomst en niet berust op deugden of handelingen, kan slechts één vraag worden gesteld: waarom erkent U de brahmaan die zijn *varṇa*[133] verlaat en overgaat naar een achtergestelde of paria-klasse, of moslim of christen wordt, niet als brahmaan? U heeft hierop slechts één antwoord. Die man heeft de plichten van de Brahmanen verzaakt en is daarom geen brahmaan meer. Dit bewijst dat wie brahmaan enzovoort is door geboorte en een goede leefwijze heeft, brahmaan enzovoort is, en dat de laaggeborenen (=uit achtergestelde gezinnen), wier deugden, beroep en temperament als van hogere klassen
[68]
zijn, ook tot de hogere klassen gaan behoren. Evenzo moeten hooggeboren personen die laagheden begaan, gerekend worden tot de lagere klasse.

Vraag:

ब्राह्मणोऽस्य मुखमासीद् बाहू राजन्यः कृतः ।
ऊरू तदस्य यद्वैश्यः पद्भ्याꣳशूद्रोऽअजायत ॥

Dit is de elfde tekst van het eenendertigste hoofdstuk van de *Yajurveda*. Het betekent dat de brahmaan uit de mond van God is geboren, de Kṣatriya uit Zijn armen, de Vaiśya uit Zijn dijen en de Śūdra uit Zijn voeten.

---

[133] Wij hebben al maar door het Saṅskṛita woord *varṇa* gebruikt zonder zijn Nederlandse betekenis duidelijk te maken. In feite is het zeer moeilijk een passende naam ervoor te vinden. In de gewone spreektaal wordt *varṇa* vertaald als klasse of kaste. Maar Swāmī Dayānanda's standpunt is dat de moderne hindoe-kaste nooit gelijk kan zijn aan *varṇa*. De kaste is gebaseerd op de geboorte; *varṇa* is een soort arbeidsverdeling die niet gebaseerd is op geboorte maar op kwaliteit (*guṇa*), handeling (*karma*) en geaardheid (*svabhāva*). Het betekent echter veel meer dan een simpele arbeidsverdeling. Het is meer intrinsiek en meer geestelijk. Het is een sociologische eenheid die gebaseerd is op biologische gesteldheid. Het beperkt zich niet tot arbeid alleen. Het dringt diep door in andere sociale functies en is een basis voor de spiritueel-geestelijke ontwikkeling van de individuen alsook voor het instandhouden van harmonie in de sociale organisatie. *Varṇa* betekent noch het verderfelijke kastesysteem van het thans geldende hindoeïsme noch de zogenaamde beroepsgilden van het moderne Westen. (Vertaler)

Daarom kunnen, zoals de mond geen arm kan zijn enzovoort, de Brahmanen toch nooit Kṣatriya's worden en de Kṣatriya's geen Brahmanen enzovoort?

Antwoord: Uw uitleg van deze tekst is niet juist. Hier wordt de lichaamloze God bedoeld. Omdat God geen lichaam heeft, kan Hij geen mond enzovoort hebben. Een wezen met een mond enzovoort kan niet *puruṣa* of 'al-doordringend' genoemd worden. Degene die niet al-doordringend is kan niet almachtig, de schepper, onderhouder en beëindiger van de wereld zijn; evenmin kan hij de organisator van alle zielen zijn, en ook niet alwetend, ongeboren en onvergankelijk. De juiste uitleg van de tekst is daarom dat in deze wereld van de al-doordringende God degene die het verhevenst is, zoals de mond, een brahmaan is; diegene die lichamelijke kracht bezit, is een Kṣatriya, zoals het verklaard is in de *Śatapatha Brāhmaṇa*:

बाहुर्वै बलम्, बाहुर्वै वीर्यम्

dat het woord *bāhu* (letterlijk vertaald: arm) kracht betekent. Het gedeelte onder de lenden en boven de knie wordt *ūrū* genoemd; degene die met behulp van zijn dijen naar het buitenland gaat en handel drijft wordt een Vaiśya genoemd. Wie zoals de voet onwetend is, wordt Śūdra genoemd. In de *Śatapatha Brāhmaṇa* wordt op een andere plaats deze tekst ook als volgt uitgelegd:

यस्मादेते मुख्यास्तस्मान्मुखतो ह्यसृज्यन्त ॥

Omdat zij de belangrijksten (*mukhya*) zijn, wordt van hen gezegd dat zij uit de mond (*mukha*) zijn geboren. Vermits de mond het verhevenste aller lichaamsdelen is, worden degenen, die het meest geleerd zijn en de beste kwaliteiten, beroepen en geaardheid bezitten, Brahmanen genoemd. Aangezien God geen lichaam bezit en geen lichaamsdelen zoals mond enzovoort, is de schepping uit deze lichaamsdelen helemaal absurd, zoals het huwelijk van de zoon van een steriele vrouw een onmogelijkheid is. Als de Brahmanen uit de mond waren geboren, zouden hun

lichamen de vorm van hun oorsprong moeten hebben. De lichamen van de Brahmanen zouden dus rond moeten zijn als de mond, die van de Kṣatriya's als de armen, die van de Vaiśya's als de dijen en die van de Śūdra's als de voeten. Dit is echter niet het geval. Er kan nog één vraag aan U gesteld worden. Wij willen even aannemen dat de mannen die uit de mond geboren waren, Brahmanen genoemd moeten worden. U is echter, als alle anderen, uit de schoot van Uw moeder geboren. Als U niet uit de mond is geboren, hoe kunt U zich brahmaan noemen? Daarom is Uw uitleg van de tekst verkeerd en de onze juist. Elders vinden wij iets over hetzelfde geval:

शूद्रो ब्राह्मणतामेति ब्राह्मणश्चैति शूद्रताम् ।
क्षत्रियाज्जातमेवन्तु विद्याद्वैश्यात्तथैव च ॥ *Manusmṛti*[134]

[69]

Indien een man die in een Śūdra-gezin geboren is en de deugden, handelingen en geaardheid van een brahmaan, een Kṣatriya of een Vaiśya bezit, wordt hij, geheel overeenkomstig zijn handelingen, een brahmaan, een Kṣatriya of een Vaiśya. Evenzo zou een man die geboren is in een brahmaan-, Kṣatriya- of Vaiśya-gezin een Śūdra kunnen worden, als hij in handel en wandel zich als een Śūdra gedraagt. Dit betekent dat een man of vrouw slechts tot die klasse (*varṇa*) zou moeten behoren, waarvoor hij /zij geschikt is.

धर्मचर्यया जघन्यो वर्णः पूर्वं पूर्वं वर्णमापद्यते जातिपरिवृत्तौ ।
अधर्मचर्यया पूर्वो वर्णो जघन्यं जघन्यं वर्णमापद्यते जातिपरिवृत्तौ ॥

Dit zijn de aforismen van *Āpastamba* (2/5/11/10-11)

Een laaggeborene (in een achtergesteld gezin) stijgt tot een hogere *varṇa* door het stellen van rechtvaardige daden. Hij moet gerekend worden tot de *varṇa* waarvoor hij geschikt gerekend is. Evenzo daalt een

[134] X.65.

man die hooggeboren is naar een lagere klasse waarvoor hij geschikt is en moet als zodanig behandeld worden. Hetzelfde geldt voor mannen zowel als voor vrouwen. Het is dus zo dat de *varṇa's* hun zuiverheid kunnen behouden door zich te houden aan hun eigen deugden, beroepen en geaardheid. Dat wil zeggen dat niemand uit een brahmaan-gezin zal leven als een Kṣatriya, Vaiśya of Śūdra. De Kṣatriya, Vaiśya of Śūdra *varṇa's* moeten ook op dezelfde manier hun zuiverheid behouden. Zodoende mag niemand op een andere klasse neerkijken.

Vraag: Als iemand slechts één zoon of dochter heeft en deze overgaat naar een andere *varṇa*, wie zal dan naar de ouders moeten omzien? Dit zal het einde van de familieband betekenen. Wat voor regeling zou hier getroffen moeten worden?

Antwoord: Er zal noch gebrek aan zorg voorkomen noch een breuk in de familieband, omdat de ouders in plaats van hun zonen en dochters passende erfgenamen zullen krijgen vanwege het departement van Onderwijs en Politiek (विद्या सभा और राजसभा). Het regelen van de *varṇa's* volgens hun handelingen, zal bij meisjes op zestienjarige leeftijd en bij jongens op vijfentwintigjarige leeftijd moeten geschieden. Huwelijken zullen ook in hun eigen *varṇa's* moeten plaatsvinden, dat wil zeggen een brahmaan moet een brahmaanse huwen, een Kṣatriya een Kṣatriya, een Vaiśya een Vaiśya en een Śūdra een Śūdra. Dit zal de integriteit van elke *varṇa* handhaven en zal ook de goede verstandhouding bevorderen. De plichten en deugden van de vier *varṇa's* zijn als volgt:

brahmaan (ब्राह्मण):

अध्यापनमध्ययनं यजनं याजनं तथा ।

दानं प्रतिग्रहश्चैव ब्राह्मणानामकल्पयत् ॥ 1 ॥

Manusmṛti[135]

शमो दमस्तपः शौचं क्षान्तिरार्जवमेव च ।

ज्ञानं विज्ञानमास्तिक्यं ब्रह्मकर्म स्वभावजम् ॥ 2 ॥

Bhagavad-gītā[136]

1. Dit zijn de zes plichten van een brahmaan: studie, onderwijs geven, beoefenen van *yajña*, leiding geven bij de beoefening van *yajña*, geven en aannemen van giften. Maar, volgens het woord van Manu (10.109) प्रतिग्रहः प्रत्यवरः is het aannemen van giften een minderwaardige plicht. 2. *śama*, of geen enkel kwaad idee in de gedachten toelaten; *dama*, of oog, oor en
[70]
andere zintuigen afwenden van onrechtvaardigheid en ze slechts richten op rechtvaardigheid; *tapaḥ*, of de regels van het celibaat naleven, zelfcontrole bezitten en zuivere daden stellen; *śauca*, of reinheid.

अद्भिर्गात्राणि शुध्यन्ति मनः सत्येन शुध्यति ।

विद्यातपोभ्यां भूतात्मा बुद्धिर्ज्ञानेन शुध्यति ॥ *Manusmṛti* 5.109

Het lichaam wordt gereinigd door water, de gedachten door rechtvaardig gedrag, de ziel door kennis en deugd en het intellect door denken. De mens moet een rein leven leiden door inwendige slechtheden zoals haat enzovoort te vermijden, en door het lichaam rein te houden. Onderscheid tussen het goede en het verkeerde, aannemen van het goede en verwerping van het slechte is een zekere weg tot reinheid; *kṣāntiḥ*, of sterk zijn in de rechtvaardigheid en zich vrijmaken van kwaadsprekerij en lof, plezier en leed, koude en hitte, honger en dorst, verlies en winst, eerbied en minachting, vreugde en verdriet; *ārjavam* of zachtheid,

---

[135] I.88.
[136] 18.42.

vroomheid, eenvoud, rechtgeaardheid en onthouding van misdadigheid enzovoort; *jñānam*, of in staat zijn om de Veda's en daarbij behorende literatuur te bestuderen, met onderscheid tussen waarheid en onwaarheid; *vijñānam*, of kennis van alle dingen, vanaf de aarde tot God, en deze kennis goed aanwenden; *āstikyam*, of nooit onverschillig zijn tegenover de Veda's, God, zaligheid, deugd, geleerdheid, goed gezelschap, dienen van moeder, vader, leermeester en gasten. Deze vijftien kwaliteiten en handelingen moeten steeds onder de mannen van de *varṇa* van de Brahmanen te vinden zijn.

Kṣatriya (क्षत्रिय):

प्रजानां रक्षणं दानमिज्याध्ययनमेव च ।
विषयेष्वप्रसक्तिश्च क्षत्रियस्य समासतः ॥ 1 ॥ *Manusmṛiti*[137]
शौर्यं तेजो धृतिर्दाक्ष्यं युद्धे चाप्यपलायनम् ।
दानमीश्वरभावश्च क्षात्रं कर्म स्वभावजम् ॥ 2 ॥

Bhagavad-gītā[138]

Rakṣaṇam, of rechtvaardige bescherming van de burgers, dat wil zeggen onpartijdige kennis nemen van deugden, het veroordelen van slechtheden en het beschermen van allen; *dānam*, of geld schenken voor het bevorderen van onderwijs en godsvrucht; *ijyā*, of *agnihotra* enzovoort uitvoeren en laten uitvoeren; *adhyayanam*, of de Veda's en andere geschriften bestuderen en zorgen dat zij onderwezen worden; *viṣayeṣvaprasakti*, of sensuele neigingen ontwijken en lichaam en geest sterken door zelfcontrole; *śauryam*, of onbevreesd zijn, zelfs als er strijd geleverd moet worden tegen honderden of duizenden; *tejaḥ*, of altijd ridderlijkheid tonen; *dṛitiḥ*, of voorzichtigheid; *dākṣyam*, of grondige kennis bezitten in alle zaken in verband met de wet en bekendheid met alle wetboeken;

[137] I.89.
[138] XVIII.43.

apalāyanam, of sterk en onbevreesd zijn op het slagveld, nooit het slagveld middels vlucht te verlaten, strijden teneinde te winnen en indien de overwinning door terugtrekken verkregen kan worden, kracht uit *dānam* (schenking, vide nr. 2) putten; *īśvarabhāvaḥ*, of onpartijdige en juiste behandeling van allen, beloften nakomen, nooit het gegeven woord breken. Deze zijn de elf kwaliteiten en handelingen die bij Kṣatriya (beschermers of krijgers) dienen te behoren.

Vaiśya (वैश्य):

पशूणां रक्षणं दानमिज्याध्ययनमेव च ।
वणिक्पथं कुसीदं च वैश्यस्य कृषिमेव च ॥ *Manusmṛiti*[139]

[71]

Het kweken van huisdieren zoals koeien enzovoort en het uitbreiden van de veestapel; geld schenken voor de bevordering van onderwijs en godsvrucht (spiritualiteit); uitvoeren van *agnihotra* en andere *yajña's*; studie van de Veda's en andere geschriften; alle soorten van handel uitoefenen; *kusīdam* of geld uitlenen, zonder echter hogere renten te bedingen dan één vierde procent op vier *anna's*, één zesde procent op zes *anna's*, een half procent op acht *anna's*, drie vierde procent op twaalf *anna's*, één procent op zestien *anna's* of één en één vierde procent op twintig *anna's*[140]. Zelfs niet voor een looptijd van honderd jaar mag ooit meer dan het dubbele van het geleende aan rente gevraagd worden; landbouw uitoefenen.

---

[139] I.90.

[140] De rentevoet varieert afhankelijk van de grootte van het geleend bedrag en het doel waarvoor het geld geleend wordt. Bepaalde transacties hebben een klein kapitaal nodig en leveren grote winsten op. Voor deze gevallen is een verhoogde rentevoet gerechtvaardigd. Zekerheid is ook een factor die bij het vaststellen van de rentevoet een belangrijke rol speelt. Manu is voorstander van handel maar tegenstander van misbruik. Geldschieten teneinde de handel te bevorderen is toegestaan. Dit is op zichzelf een handel. Wanneer men echter hierbij de grenzen overschrijdt, wordt het misbruik en derhalve verachtelijk. (Vertaler)

Śūdra (शूद्र):

एकमेव तु शूद्रस्य प्रभुः कर्म समादिशत् ।
एतेषामेव वर्णानां शुश्रूषामनसूयया ॥ *Manusmṛiti*[141]

Een Śūdra moet haat, jaloezie enzovoort vermijden en de Brahmanen, Kṣatriya's en Vaiśya's met de nodige eerbied dienen om zodoende zijn brood te verdienen. Dat is enige dat van een Śūdra geëist wordt.

Dit was een korte beschrijving van de kwaliteiten en handelingen van de *varṇa's*. Elkeen moet volgens zijn kwaliteiten en handelingen worden opgenomen in die *varṇa* waarvoor hij geschikt is. Zulk een constitutie is bevorderlijk voor de vooruitgang van de mensheid. De hogere klassen moeten er steeds aan denken dat, indien hun kinderen ongeschoold blijven, zij naar het peil van Śūdra's zullen moeten afdalen. Deze kinderen zullen zich ook bewust moeten zijn van het feit dat zij verplicht zijn Śūdra's te worden, indien zij het peil van hun gedrag niet hooghouden en onderwijs genieten. Verder zullen de achtergestelde (lagere) klassen er naar moeten streven om op te klimmen tot de hogere klassen. De plicht kennis en *dharma*-leer (godsvrucht;spiritualiteit) te bevorderen moet op de Brahmanen rusten daar zij alleen door hun geleerdheid en deugd geschikt zijn voor deze taak. De staat kan nooit verlies lijden of bankroet gaan als de taak van het besturen aan de Kṣatriya's toevertrouwd is. Het recht een veestapel te houden behoort aan de Vaiśya's, omdat zij het meest geschikt zijn voor dit werk. De taak van dienen wordt aan de Śūdra opgedragen, omdat hij door zijn gebrek aan ontwikkeling geen werk kan verrichten waarbij kennis vereist wordt. Lichamelijke arbeid kan hij echter gemakkelijk verrichten. Het is de taak van de koning

---

[141] I.91.

(het staatshoofd) ervoor te zorgen dat de *varṇa's* op de juiste manier functioneren.

De vormen van huwelijksverbintenis

ब्राह्मो दैवस्तथैवार्षः प्राजापत्यस्तथाऽसुरः ।
गान्धर्वो राक्षसश्चैव पैशाचश्चाष्टमोऽधमः ॥ *Manusmṛiti* III.21

Huwelijksverbintenissen bestaan er in acht[142] vormen: 1) *Brāhma*, 2) *Daiva*, 3) *Ārṣa*, 4) *Prājāpatya*, 5) *Asura*, 6) *Gāndharva*, 7) *Rākṣasa*, 8) *Paiśāca*. Het huwelijk waarin man en vrouw, na hun celibaat en de beëindiging van hun studies, van goed gedrag zijnde en uit eigen keuze met mekaar huwen, wordt *Brāhma*-huwelijk genoemd. Het *Daiva*-huwelijk is het huwelijk waarin de vader de hand van zijn dochter aan een priester aanbiedt, die als zodanig dienst doet in een *yajña*. Daarbij moet de bruid zedig gekleed en met sieraden getooid zijn. Het *Ārṣa*-huwelijk is het huwelijk waarin het meisje ten huwelijk wordt gegeven in ruil voor een gift. Het *Prājāpatya*-huwelijk is het huwelijk dat gesloten wordt ter bevordering van de leer van de *dharma* (fatsoensnormen en moraal). Het *Asura*-huwelijk is het huwelijk waarin zowel de bruid als de bruidegom omgekocht zijn. Het *Gāndharva*-huwelijk is het huwelijk waarin de man en de vrouw samenkomen zonder enige notie van principes. Het *Rākṣhasa*-huwelijk (letterlijk: demonisch) is het huwelijk waarin het meisje met geweld of door een of andere schurkenstreek of door bedrog wordt genomen. Het *Paiśāca*-huwelijk is het huwelijk waarin gewelddadig seksuele gemeenschap met het meisje plaatsvindt terwijl zij slaapt of daartoe dronken is gemaakt.

---

[142] Manu erkent deze acht klassen niet. Hij zegt dat zij slechts in bepaalde gemeenschappen prevaleren. Bepaalde verbintenissen veroordeelt hij. Anderen tolereert hij onder bepaalde voorwaarden. De *Brāhma* accepteert hij. De bronnen waarvan de verschillende namen zijn afgeleid zijn niet noodzakelijk hun definities. Hoe en wanneer deze namen in gebruik kwamen is niet bekend. (Vertaler)

Van de bovenstaande huwelijksverbintenissen is Brāhma het beste, Daiva en Prājāpatya zijn normaal, Ārṣa, Asura en Gāndharva zijn het minst goede en
[72]
Rākṣasa en Paiśāca zijn het meest verachtelijke. Daarom moet erop toegezien worden dat het meisje en de jongen mekaar niet in afzondering ontmoeten vóór het huwelijk. Geheime ontmoetingen van jeugdige mannen en vrouwen kunnen zeer grote consequenties met zich meebrengen. Wanneer mannen en vrouwen de huwbare leeftijd bereiken, d.i. één jaar of zes maanden vóór de beëindiging van het celibaat en de opleiding, moeten foto's van de jongens gezonden worden naar de onderwijzeressen van de meisjes en foto's van de meisjes naar de onderwijzers van de jongens. In gevallen waar er overeenkomst bestaat in de persoonlijkheid, zullen de onderwijzers de individuele karakters vanuit de registers vergelijken. Indien de kwaliteiten, handelingen en geaardheden overeenkomen, mogen de respectievelijke foto's overhandigd worden aan de betreffende jongens en meisjes en mag hun mening gevraagd worden over een eventueel huwelijk. Zodra er overeenkomst is bereikt, mag de *samāvarttana*-ceremonie onmiddellijk uitgevoerd worden.

Als het paar dan en daar wil huwen, dan mag het huwelijk gevierd worden in tegenwoordigheid van de onderwijzers. Anders is de meest geschikte plaats voor het huwelijk het ouderlijk huis van de bruid. Maar voordien moet het eerste onderhoud plaatsvinden in tegenwoordigheid van daartoe speciaal, door de onderwijzers of ouders, uitgenodigde dames en heren, geheel naar het geval zich voordoet. Daar mogen zij zich met mekaar onderhouden, bepaalde zaken bespreken en schriftelijk informeren naar bepaalde geheimen. Wanneer blijkt dat hun liefde voor mekaar echt is en zij willen huwen, moeten zij speciaal gevoed worden zodat hun lichaam, dat door het harde celibaat

en de studie zwak geworden is, moge opbloeien als de wassende maan en uiterst gezond zijn.

Op de dag dat het meisje gereinigd is van haar menstruatie, moet het huwelijk gevierd worden door een mooie *maṇḍapa* (paviljoen) op te zetten en *homa* uit te voeren met reukwaren en geraffineerde boter. Heren en dames moeten ook uitgenodigd en goed onthaald worden. Op de dag die bepaald is voor het sluiten van het huwelijk, moeten alle artikelen die in de *Saṅskāravidhi* [143] geschreven staan doorgenomen worden, en moet de 'hand-accepteer'-ceremonie (*pāṇi-grahaṇa-saṅskāra*) plechtig uitgevoerd worden, ten aanschouwe van alle aanwezigen. Daarna, tegen ongeveer tien of twaalf uur, zullen de gehuwden zich in hun privé-vertrekken moeten terugtrekken. De seksuele regels moeten stipt opgevolgd worden door zowel de man als de vrouw. Er zal alle moeite gedaan moeten worden het zaad, dat gedurende het celibaat is opgespaard, niet te vermorsen, omdat de beste kinderen alleen geboren worden uit de beste voortplantingscellen. Wanneer gedurende de geslachtsdaad het moment aanbreekt dat de man zijn zaad gaat uitstorten in het orgaan van de vrouw, moeten de man en de vrouw zich lang gestrekt stil houden, met de neus tegen mekaar gedrukt en de ogen tegen elkaar opgeslagen met prettige dingen in gedachten en zonder enige verdere beweging. De man moet zijn lichaam slap houden en de vrouw moet haar buik (de adem) inhouden, teneinde het zaad goed te kunnen ontvangen. Zij moet haar orgaan dan samenpersen om het zaad te ontvangen en het goed in zich houden[144]. Na de geslachtsdaad moeten zij zich in zuiver water baden.

Een ontwikkelde vrouw kan direct voelen als zij bevrucht is, maar het wordt pas zeker wanneer de

---

[143] Het boek over ritueel, geschreven door Swāmī Dayānanda. (Vertaler)

[144] Omdat dit onderwerp een zeer intiem karakter draagt, is het tot zover voldoende hierover te praten. Het is niet netjes hierover verdere bijzonderheden te geven (Swāmī Dayānanda).

menstruatie niet voorkomt op het einde van de maand. Een mengsel van *soṇṭha* (gember), *keśara* (saffraan), *asagandha* (Indiase winterkersen), witte kardemom en *sālam miśrī* in melk gekookt en goed afgekoeld moet klaargehouden worden voor deze gelegenheid en door beiden gebruikt worden na het bad. Daarna moeten zij zich op aparte bedden ter ruste begeven. De bevruchtingsdaad moet zo vaak gepleegd worden als opportuun wordt geacht.

Wanneer door het uitblijven van de menstruatie, de bevruchting zeker is geworden, moeten de man en de vrouw zich een heel jaar van de geslachtsdaad onthouden. Dit laat een gezond kind geboren worden en het volgende kind zal dan ook gezond zijn. Indien er anders gehandeld wordt, resulteert dit in verlies van zaad, verkorting van de levensduur en veel ziekten. De echtgenoten moeten echter andere liefkozende en prettige momenten met mekaar doorbrengen, zonder de geslachtsdaad te plegen.

[73]

De man moet zijn zaad opsparen en ervoor zorgen dat hij zijn zaad niet verliest, ook niet in de slaap. De vrouw moet zich uiterst zorgvuldig voeden en kleden, voor de veiligheid van de vrucht. Dit zal het lichaam van het kind in de schoot van de moeder mooi, aantrekkelijk, sterk, welgevormd en krachtig maken, en de geboorte zal in de tiende maand[145] plaatsvinden. Speciale zorg moet aan de moeder besteed worden vanaf de vierde maand en zeer bijzondere zorg vanaf de achtste maand. Een zwangere vrouw moet prikkelende spijzen, zaken zonder voedingswaarde, alcoholische dranken en dingen die schadelijk kunnen zijn voor het lichaam en het intellect vermijden. Zij moet boter, melk, goed rijstgraan, groenten enzovoort gebruiken. Gedurende de zwangerschap moeten twee ceremonies

---

[145] Volgens de maanmaanden bestaat een maand uit ongeveer 27 dagen.

uitgevoerd worden: de *punsavana sanskāra*[146] in de vierde maand en de *sīmantonnayana*-ceremonie in de achtste maand.

Wanneer het kind geboren is, moet goede zorg besteed worden aan de moeder en het kind. *Śunṭhī-pāka* en *saubhāgya śunṭhī-pāka* [twee welbekende Ayur-vedische middelen] moeten vooraf klaargemaakt worden. De moeder en het kind moeten met reukwater en lauw water gebaad worden. Dan moet de navelstreng vier *angul's* (vingerbreedten) boven de navelwortel van het kind worden afgesneden, na de navel aan de wortel strak met garen te hebben afgebonden. Het moet zodanig afgebonden worden dat geen druppel bloed verloren gaat. De kamer moet goed schoongemaakt worden na de bevalling, een *homa* van ghī (=boterolie) en reukwater moet daar uitgevoerd worden. De vader moet daarna in het oor van de baby het woord *vedositi* of 'uw naam is *Veda'* fluisteren en met een gouden stokje op de tong van de baby, met geraffineerde boter en honing, het heilige woord 'AUM' (ओ३म्) schrijven. De baby moet met behulp van het gouden stokje ertoe gebracht worden een weinig van dit mengsel te slikken. De vader overhandigt dan het kind aan de moeder. De moeder moet het kind aan haar borst voeden, als het dat zou verlangen. Indien zij geen melk heeft, moet een min gehuurd worden, natuurlijk na grondige beoordeling. De moeder en het kind moeten naar een aparte en reine kamer overgebracht worden, waar 's morgens en 's avonds *homa* met geraffineerde boter en reukwater uitgevoerd moet worden. De moeder moet tot op de zesde dag het kind zogen en dan krachtig voedsel tot zich nemen en buikoefeningen doen.

Op de zesde dag moet de moeder de kamer verlaten en het zogen aan een min overlaten. Het dieet van de min moet geregeld worden. Zij moet het kind verder zogen en opbrengen. Maar de moeder moet

---

[146] Vide Sanskāravidhi. (Vertaler)

steeds een oogje in het zeil houden, zodat de opvoeding van het kind op elk gebied gewaarborgd is. De moeder moet haar tepels insmeren met een medicijn, teneinde de melkvloed te stoppen. Het dieet moet ook, geheel naar behoefte, geregeld gecontroleerd worden. De naamgevingsceremonie moet op de daarvoor aangewezen tijd, volgens de *Saṅskāra-vidhi*, verricht worden. Wanneer de vrouw weer menstrueert en wederom rein is, mag de geslachtsdaad weer gepleegd worden.

ऋतुकालाभिगामी स्यात् स्वदारनिरतः सदा ॥ ब्रह्मचार्य्येव भवति यत्र तत्राश्रमे वसन् ॥ *Manusmṛiti* III. 45

De man die alleen bij zijn echtgenote bevrediging zoekt, staat gelijk aan een *brahmacārī*.

सन्तुष्टो भार्यया भर्त्ता भर्त्रा भार्या तथैव च ।
यस्मिन्नेव कुले नित्यं कल्याणं तत्र वै ध्रुवम् ॥ 1 ॥
यदि हि स्त्री न रोचेत पुमांसन्न प्रमोदयेत् ।
अप्रमोदात्पुनः पुंसः प्रजनं न प्रवर्त्तते ॥ 2 ॥
स्त्रियां तु रोचमानायां सर्वं तद्रोचते कुलम् ।
तस्यां त्वरोचमानायां सर्वमेव न रोचते ॥ 3 ॥

Manusmṛiti III. 60, 62

1) Rijkdom en welvaart komen alleen in die families voor waarin de man tevreden is met zijn vrouw en de vrouw tevreden is met haar man. 2) Als de vrouw niet van de echtgenoot houdt en op grond daarvan niet in staat is hem te bevredigen, zal er geen lust tot de seksuele daad in de man opkomen. 3) Wanneer de vrouw gelukkig is, is de hele familie gelukkig. Wanneer de vrouw ongelukkig is, dan zijn alle anderen ook ongelukkig.

[74]

पितृभिर्भ्रातृभिश्चैताः पतिभिर्देवरैस्तथा ।
पूज्या भूषयितव्याश्च बहुकल्याणमीप्सुभिः ॥ 1 ॥

यत्र नार्यस्तु पूज्यन्ते रमन्ते तत्र देवताः ।
यत्रैतास्तु न पूज्यन्ते सर्वास्तत्राऽफलाः क्रियाः ॥ 2 ॥
शोचन्ति जामयो यत्र विनश्यत्याशु तत्कुलम् ।
न शोचन्ति तु यत्रैता वर्द्धते तद्धि सर्वदा ॥ 3 ॥
तस्मादेताः सदाः पूज्या भूषणाच्छादनाशनैः ।
भूतिकामैर्न-रैर्नित्यं सत्कारेषूत्सवेषु च ॥ 4 ॥

Manusmṛiti III.55-57, 59

1) Vader, broer, echtgenoot en zwager, die prijs stellen op een welvarend gezin, moeten hun vrouwen steeds tevreden stellen, hen met respect behandelen, sieraden schenken enzovoort. 2) Uit het gezin waarin de vrouwen eervol behandeld worden, stammen altijd geleerde mannen. In families waarin de vrouwen niet geëerbiedigd worden, bestaat er nooit succes. 3) In de familie waarin de vrouwen lijden, gaat alles snel achteruit. De familie, waarin de vrouwen gelukkig en hoopvol gestemd zijn, gaat steeds vooruit. 4) Daarom moeten de mannen die geluk verlangen hun vrouwen altijd goed behandelen en hen sieraden, kleding en voedsel geven.

Er dient steeds voor ogen gehouden te worden dat het woord *pūjā* (letterlijk: aanbidding) in deze teksten gebruikt is in de zin van 'eerbiedwaardige behandeling'. Overdag en 's nachts moeten de echtgenoten, wanneer zij elkaar verlaten of elkaar tegenkomen, mekaar teder groeten met het woord '*namaste*'[147].

सदा प्रहृष्टया भाव्यं गृहकार्येषु दक्षया ।
सुसंस्कृतोपस्करया व्यये चामुक्तहस्तया ॥ *Manusmṛiti* V.150

[147] *Namaste* is een zin die uit twee woorden is samengesteld, nl. '*namaḥ*' en '*te*'. Het betekent letterlijk 'groeten aan'. De oude gebruikelijke groet was '*namasté*, zoals duidelijk blijkt uit alle Saṅskṛita-literatuur. (Vertaler)

Het betaamt een vrouw heel opgewekt de verschillende huishoudelijke taken te verrichten en te zorgen voor de reinheid van het huis. Zij moet het eten zindelijk en smakelijk bereiden, zodat het als een medicijn kan werken tegen ziekten van lichaam en geest. Zij moet de uitgaven stipt noteren en haar man hiervan op de hoogte houden. Zij moet er zorg voor dragen dat alles goed verloopt in huis.

स्त्रियो रत्नान्यथो विद्या सत्यं शौचं सुभाषितम् ।
विविधानि च शिल्पानि समादेयानि सर्वतः ॥ *Manusmṛti*[148]

Goede vrouwen, edelstenen, kennis, waarheid, reinheid, welbespraaktheid en alle kunsten en wetenschappen moeten uit alle landen en van alle mensen worden aangenomen.

सत्यं ब्रूयात्प्रियं ब्रूयान्न ब्रूयात् सत्यमप्रियम् ।
प्रियं च नानृतं ब्रूयादेष धर्मः सनातनः ॥ 1 ॥
भद्रं भद्रमिति ब्रूयाद् भद्रमित्येव वा वदेत् ।
शुष्कवैरं विवादं च न कुर्यात् केनचित्सह ॥ 2 ॥ *Manusmṛti*[149]

1) De mens moet altijd een aangename waarheid spreken, die een ander goed kan doen en nooit onaangename waarheid, dat wil zeggen: het is beter een éénogige man geen éénogige te noemen. Men mag ook nooit liegen teneinde iemand anders goed te houden. 2) De mens moet altijd over goede dingen spreken, dat wil zeggen: dingen die bevorderlijk zijn voor het welzijn van de mensheid. Men mag zich niet in nodeloze strubbelingen begeven, dat wil zeggen: het is beter zich niet tegen anderen op te stellen of met anderen te twisten. Indien iets om iemands bestwil is, mag dit hem openlijk gezegd worden, ook al zou het hem onaangenaam zijn.

---

148 II.240.
149 IV.138,139.

[75]

पुरुषा बहवो राजन् सततं प्रियावादिनः ।
अप्रियस्य तु पथ्यस्य वक्ता श्रोता च दुर्लभः ॥

Mahābhārata, Udyoga Parva, Viduranīti 37.15

Vidura zei: O Dhṛtarāṣṭra, er zijn veel mensen in deze wereld die aangename dingen over anderen vertellen, teneinde hen goed te houden. Maar heel, heel zeldzaam zijn degenen die dingen kunnen zeggen of horen die uiterlijk onaangenaam lijken, maar in feite naar het welzijn van de mensheid streven. De juiste houding van goede mensen is de anderen in hun tegenwoordigheid op hun fouten te wijzen en hun eigen fouten van anderen te aanhoren, terwijl er niets dan goeds over anderen gezegd mag worden tijdens hun afwezigheid. Het is de gewoonte van slechte mensen de anderen op te hemelen in hun tegenwoordigheid en tijdens hun afwezigheid slecht over hen te spreken. Zonder eigen fouten in het bijzijn van anderen te erkennen kan men zich niet vrijmaken van slechtheden noch goede gewoonten aannemen.

Je mag nooit over iemand kwaadspreken.

गुणेषु दोषारोपणमसूया, दोषेषु गुणारोपणमप्यसूया,
गुणेषु गुणारोपणं दोषेषु दोषारोपणं च स्तुतिः ।

Nindā of kwaadsprekerij betekent deugden beschouwen als ondeugden en ondeugden als deugden. Deugden als deugden beschouwen en ondeugden als ondeugden wordt *stuti* of waarheid genoemd. Kortweg: valsheid is *nindā* en waarheid is *stuti*.

बुद्धिवृद्धिकराण्याशु धन्यानि च हितानि च ।
नित्यं शा स्त्राण्यवेक्षेत निगमांश्चैव वैदिकान् ॥ 1 ॥
यथा यथा हि पुरुषः शास्त्रं समधिगच्छति ।
तथा तथा विजानाति विज्ञानं चास्य रोचते ॥ 2 ॥*Manusmṛti*[150]

[150] IV.19,20.

1) Aangezien de vedische geschriften en de Veda's snel leiden tot wijsheid, rijkdom en welvaart, moet men die geregeld aanhoren en voorlezen. Ook moet men goed nadenken over de betekenis van het celibaat en dat aan zowel mannen als vrouwen voorhouden. 2) Hoe meer een man de juiste kennis van de geschriften opdoet, des te breder wordt zijn visie en schept hij genoegen in die lectuur.

ऋषियज्ञं देवयज्ञं भूतयज्ञं च सर्वदा ।
नृयज्ञं पितृयज्ञं च यथाशक्ति न हापयेत् ॥ 1 ॥ *Manusmṛti*[151]
अध्यापनं ब्रह्मयज्ञः पितृयज्ञश्च तर्प्पणम् ।
होमो दैवो बलिर्भौतो नृयज्ञोऽतिथिपूजनम् ॥ 2 ॥ *Manusmṛti*[152]
स्वाध्यायेनार्चयेदृषीन् होमैर्देवान् यथाविधि ।
पितॄन् श्राद्धैश्च नृनन्नैर्भूतानि बलिकर्मणा ॥ 3 ॥ *Manusmṛti*[153]

De volgende *yajña's* moeten verricht worden, zoals reeds eerder beschreven onder *brahmacarya* [hoofdstuk III]. Ten eerste: studie en onderwijzen van Veda's en andere geschriften, gebeden, beoefening van yoga. Ten tweede: de *deva yajña*, d.i. het gezelschap van geleerde personen opzoeken en hen diensten bewijzen, reinheid, goede gewoonten aannemen en uitbreiding van kennis.

सायंसायं गृहपतिर्नो अग्निः प्रातः प्रातः सौमनसस्य दाता ॥ 1 ॥
[76]
प्रातःप्रातर्गृहपतिर्नो अग्निः सायंसायं सौमनसस्य दाता ॥ 2 ॥
तस्मादहोरात्रस्य संयोगे ब्राह्मणः सन्ध्यामुपासीत ।
उद्यन्तमस्तं यान्तमादित्यमभिध्यायन् ॥ 3 ॥

Taittirīya Āraṇyaka 2. 2

[151] IV.21.
[152] III.70.
[153] III.81.

न तिष्ठति तु यः पूर्वां नोपास्ते यस्तु पश्चिमाम् ।
स साधुभिर्बहिष्कार्यः सर्वस्माद् द्विजकर्मणः ॥ 4 ॥ *Manu* 2. 103

1. De *homa* die 's avonds wordt uitgevoerd en de artikelen die daarbij gebrand zijn, zuiveren de lucht tot de morgen.

2. De stoffen die in de ochtend-*homa* gebrand zijn houden de lucht zuiver tot 's avonds en zijn bevorderlijk voor sterkte, wijsheid en de gezondheid.

3. Daarom moet telkens bij de ontmoeting van dag en nacht, d.i. bij zonsopgang en zonsondergang God aanbeden worden en *agnihotra* uitgevoerd worden.

4. Indien iemand deze morgen- en avondplichten nalaat, moet hij uit de kring van de wedergeborenen gezet worden en als een Śūdra behandeld worden.

Vraag: waarom moet de *sandhyā* (aanbidding) niet drie keer gedaan worden?

Antwoord: Er bestaan geen drie ontmoetingen. Het licht en de duisternis ontmoeten elkaar slechts twee keer, d.i 's avonds en 's morgens. Wie dit niet aanneemt en er op aandringt drie *sandhyā's* te doen, moet evengoed een vierde te middernacht doen. Indien hij geen bezwaar heeft tegen de middernachtelijke gebeden, waarom zou hij dan dezen niet op elk uur, minuut, elke seconde en elk moment herhalen? Indien hij zo ver wil gaan, zal dit zeker tot absurditeiten leiden. Daarbij komt er in geen enkel geschrift het voorstel voor *sandhyā* in het midden van de dag voor. Daarom is het juist *sandhyā en agnihotra* slechts twee keer per dag te doen en niet drie keer. De drievoudige verdeling van tijd staat in verband het verleden, het heden en de toekomst en niet met aanbidding of gebeden.

De derde dagelijkse plicht is *pitṛi yajña* of de plicht tegenover de levende ouders. Het houdt in de diensten aan de *deva's* of geleerden, aan de *ṛṣi's* of onderwijzers, aan de ouders of moeder en vader enzovoort, aan de ouderen, wijzen en grote yogī's. De

pitri yajña's bestaan uit twee soorten: *śrāddha* en *tarpaṇa*. *Śrāddha* is ontleend aan het woord *śrat* dat 'waarheid' betekent. श्रत्सत्यं दधाति यया क्रियया सा श्रद्धा, श्रद्धया यत् क्रियते तच्छ्राद्धम् । *Śrāddha* is de handeling waarbij waarheid wordt verkregen en *śrāddha* is die handeling die wordt uitgevoerd met *śraddhā*. तृप्यन्ति तर्पयन्ति येन पितॄन् तत्तर्पणम् । *Tarpaṇa* is de handeling waarbij de levende ouders en ouderen gelukkig worden gemaakt: Het heeft alleen te maken met de levenden, niet met de overledenen.

1. अथ देवतर्पणम्

ओं ब्रह्मादयो देवास्तृप्यन्ताम् । ब्रह्मादिदेवपत्न्यस्तृप्यन्ताम् ।
ब्रह्मादिदेवसुतास्तृप्यन्ताम् । ब्रह्मादिदेवगणास्तृप्यन्ताम् ॥

Āśvalāyana Gṛhyasūtra 3. 4, *Pāraskar pariśiṣṭa ka.* 3

॥ इति देवतर्पणम् ॥

[77]

विद्वाँसो हि देवाः ।

Dit is een citaat uit de *Śatapatha Brāhmaṇa* 3. 7. 3. 10.

Het betekent dat *deva* de naam van geleerden is. Degenen die grondige kennis van de Veda's en hun aanhangsels bezitten, worden Brahmā genoemd. Degenen die minder dan hen geleerd hebben, worden *deva's* genoemd, d.w.z. geleerden. Hun geleerde vrouwen zijn respectievelijk Brahmāṇī en *devī's.* Dan bestaan er nog hun even hoog geachte zonen en leerlingen. *Śrāddha* en *tarpaṇa* omvatten de diensten aan al deze personen bewezen.

अथर्षितर्पणम्

ओं मरीच्यादय ऋषयस्तृप्यन्ताम् । मरीच्याद्यृषिपत्न्यस्तृप्यन्ताम् ।
मरीच्याद्यृषिसुतास्तृप्यन्ताम् । मरीच्याद्यृषिगणास्तृप्यन्ताम् ॥

Āśvalyāyana Gṛhyasūtra 3. 4, *Pāraskar pariśiṣṭa ka.* 3

॥ इति ऋषितर्पणम् ॥

De *ṛiṣi-tarpaṇa* is de eerbied en de dienst bewezen aan de geleerden die even grote leermeesters zijn als *Marīcī*[154], de achterkleinzoon van Brahmā. Het houdt ook diensten in bewezen aan de even hooggeachte vrouwen van deze leermeesters (deze vrouwen geven onderwijs aan meisjes), aan hun zonen, hun leerlingen en hun oppassers.

अथ पितृतर्पणम्

ओं सोमसदः पितरस्तृप्यन्ताम् । अग्निष्वात्ताः पितरस्तृप्यन्ताम् । बर्हिषदः पितरस्तृप्यन्ताम् । सोमपाः पितरस्तृप्यन्ताम् । हविर्भुजः पितरस्तृप्यन्ताम् । आज्यपाः पितरस्तृप्यन्ताम् । सुकालिनः पितरस्तृप्यन्ताम् । यमादिभ्यो नमः, यमादींस्तर्पयामि । पित्रे स्वधा नमः पितरं तर्पयामि । पितामहाय स्वधा नमः पितामहं तर्पयामि । प्रपितामहाय स्वधा नमः प्रपितामहं तर्पयामि । मात्रे स्वधा नमो मातरं तर्पयामि । पितामह्यै स्वधा नमः पितामहीं तर्पयामि । प्रपितामह्यै स्वधा नमः प्रपितामहीं तर्पयामि । स्वपत्न्यै स्वधा नमः स्वपत्नीं तर्पयामि । सम्बन्धिभ्यः स्वधा नमः सम्बन्धिनस्तर्पयामि । सगोत्रेभ्यः स्वधा नमः सगोत्राँस्तर्पयामि ।

Āśvalyāyana Gṛihyasūtra 2. 4, *Pāraskar pariśiṣṭa ka.* 3

॥ इति पितृतर्पणम् ॥

ये सोमे जगदीश्वरे पदार्थविद्यायां च सीदन्ति ते सोमसदः ।

Somasad is de naam die gegeven wordt aan degenen die steunen op de Paramātmā en zeer goed op de hoogte zijn van de heilige schrift. 'यैरग्नेर्विद्युतो विद्या गृहीता ते अग्निष्वात्ताः'. *Agniṣvātta* is de naam die gegeven wordt aan degenen die de warmte, d.w.z. de electriciteitsleer goed beheersen. 'ये बर्हिषि उत्तमे व्यवहारे सीदन्ति ते बर्हिषदः' *Barhiṣadaḥ* is de naam die gegeven wordt aan degenen die de leer van het goed gedrag beheersen. 'ये

[154] *Marīcī* was de achter-kleinzoon van *Brahmā*. Hier betekent *marīcī* een geleerde. De eigennaam is hier een soortnaam geworden. (Vertaler)

सोममैश्वर्यमोषधीरसं वा पान्ति पिबन्ति पालयन्ति पाययन्ति वा ते सोमपाः' । *Somapāḥ* is de naam die gegeven wordt aan degenen die beschermers van de gezondheid zijn en hun eigen gezondheid en die van anderen beschermen door medicijnen te geven tegen ernstige ziekten.

'ये हविर्होतुमत्तुमर्हं भुञ्जते भोजयन्ति वा ते हविर्भुजः' ।

Havirbhuk is de naam die gegeven wordt aan degenen die geen alcoholhoudende dranken of voedsel door wreedheid en geweld verkregen, gebruiken. 'य आज्यं ज्ञातुं प्राप्तुं वा योग्यं रक्षन्ति वा पिबन्ति त आज्यपाः' । *Ājyapā* is de naam die gegeven wordt aan degenen die wetenswaardigheden beschermen en geraffineerde boter, melk enzovoort gebruiken.

[78]

'शोभनः कालो विद्यते येषान्ते सुकालिनः' । *Sukālin* zijn degenen die hun tijd op een fijne manier besteden. 'ये दुष्टान् यच्छन्ति निगृह्णन्ति सज्जनानुगृह्णन्ति वा ते यमा न्यायाधीशाः' । *Yama* is de naam die gegeven wordt aan degenen die de boosdoeners straffen en de rechtvaardigen door rechtspraak beschermen.

'यः पाति स पिता' । *Pitā* (vader) is degene die zijn kroost opbrengt met voedsel en hen beschermt. 'पितुः पिता पितामहः, पितामहस्य पिता प्रपितामहः' । De vader van de vader is de grootvader en de vader van de grootvader is de over-grootvader. 'या मानयति सा माता' *Mātā* of moeder is degene die haar kroost voedt en opbrengt. 'या पितुर्माता सा पितामही, पितामहस्य माता प्रपितामही' De moeder van de vader is de grootmoeder en de moeder van de grootmoeder is de over-grootmoeder. Dan zijn er nog de echtgenote, zuster, familieleden, collega's, andere goede mensen en ouderen. *Śrāddha en tarpaṇa* zijn de diensten bewezen aan de bovengenoem-

de personen door hen voedsel, kleding en alles te geven dat hen vrij van zorgen en ziekten kan maken.

De vierde dagelijkse plicht is *Vaiśvadeva-yajña.* Dit bestaat uit een brandoffer van een deel van het voedsel dat bereid is voor consumptie, met uitzondering van dat voedsel waarin er zuren of zout voorkomen. Van alle voedsel dat in de keuken is klaargemaakt, moet een deel geofferd worden aan het vuur waarop het is klaargemaakt, teneinde hogere geestelijke kwaliteiten te verkrijgen.

De teksten die bij deze offers geciteerd moeten worden zijn de volgende:

वैश्वदेवस्य सिद्धस्य गृह्येऽग्नौ विधिपूर्वकम् ।
आभ्यः कुर्याद्देवताभ्यो ब्राह्मणो होममन्वहम् ॥

Manusmṛiti 3.84

Het voedsel in de keuken klaargemaakt om te eten, wordt geheiligd met de volgende offerande mantra's:

ओं अग्नये स्वाहा । सोमाय स्वाहा । अग्नीषोमाभ्यां स्वाहा । विश्वेभ्यो देवेभ्यः स्वाहा । धन्वन्तरये स्वाहा । कुह्वै स्वाहा । अनुमत्यै स्वाहा । प्रजापतये स्वाहा । सह द्यावापृथिवीभ्यां स्वाहा । अग्नये स्विष्टिकृते स्वाहा ॥

Bij elke tekst moet één offer gedaan worden aan het vuur. Daarna moet op een blad of op de grond in elk van de windrichtingen, te beginnen bij het oosten, een klein deel van het voedsel geplaatst worden. Elk deel moet vergezeld zijn van volgende mantra's:

ओं सानुगायेन्द्राय नमः । सानुगाय यमाय नमः । सानुगाय वरुणाय नमः । सानुगाय सोमाय नमः । मरुद्भ्यो नमः । अद्भ्यो नमः । वनस्पतिभ्यो नमः । श्रियै नमः । भद्रकाल्यै नमः । ब्रह्मपतये नमः । वास्तुपतये नमः । विश्वेभ्यो देवेभ्यो नमः । दिवाचरेभ्यो भूतेभ्यो नमः । नक्तञ्चारिभ्यो भूतेभ्यो नमः । सर्वात्मभूतये नमः । पितृभ्यः स्वधायिभ्यः स्वधा नमः ॥

Deze delen moeten daarna aan de gast, als die er is, of aan het vuur geofferd worden. Dan moeten er zes porties opzij gezet worden van alle voedsel (ook het gezouten voedsel) zoals kerrie, rijst, groenten, brood enzovoort ter vervulling van de volgende opdracht van Manu:
[79]

शुनां च पतितानां च श्वपचां पापरोगिणाम् ।
वायसानां कृमीणां च शनकैर्निर्वपेद् भुवि ॥

Manusmṛiti 3. 92

'श्वभ्यो नमः, पतितेभ्यो नमः, श्वपग्भ्यो नमः,
पापरोगिभ्यो नमः, वायसेभ्यो नमः, कृमिभ्यो नमः',

Elke portie moet vergezeld zijn van het citeren van de volgende formules: *śvabhyo,* [dat dit voedsel het deel van de honden moge zijn]; *patitebhyo namaḥ,* [dat dit voedsel het deel moge zijn van hen die achtergesteld zijn]; *śvapagbhyo namaḥ,* [dat dit voedsel het deel van de straatvegers moge zijn]; *pāpa-rogibhyo namaḥ,* [dat dit voedsel het deel van de moreel ontspoorden moge zijn]; *vāyasebhyo namaḥ,* [dat dit voedsel het deel van de kraaien moge zijn]; *kṛmibhyo namaḥ,* [dat dit voedsel het deel van de insecten moge zijn]. De aldus opgedragen porties moeten aan behoeftige mensen of honden, kraaien enzovoort gegeven worden. Hier is het woord *namaḥ* gebruikt in de zin van 'voedsel', dat wil zeggen voedsel moet gegeven worden aan een hond, een zondaar, een straatveger, een gedegenereerd mens, kraaien, insecten enzovoort.

Dit is voorgeschreven in *Manusmṛiti* en andere geschriften. De *homa* wordt in dit verband gedaan teneinde de lucht in de keuken te zuiveren. Verder is het bedoeld als een verzoeningsoffer voor eventuele schade gedaan aan onbekende microscopische wezens.

De vijfde dagelijkse plicht is de dienst aan de *atithi's*. *Atithi* betekent letterlijk 'over wiens komen en gaan geen vastgestelde datum is'. Dit is een formaliteit die aan predikers van de normen en waarden, spiritueel-geestelijke geleerden, yogī's en *sannyāsī's* die voor het welzijn van de mensheid reizen en wier bezoeken onaangekondigd plaatsvinden, opgedragen wordt. Als zulke personen een gezin bezoeken moet hen eerbiedig drie soorten [155] water worden aangeboden voor het wassen van de voeten (*pādya*), om op de grond gegoten te worden als blijk van waardering (*argha*) en om te drinken (*ācamanīya*). Dan moet hen eerbiedig een zitplaats worden aangeboden en hen voedsel en andere blijken van waardering worden gegeven. Daarna moeten er *satsanga's*[156] of besprekingen van spirituele en religieuze onderwerpen volgen i.v.m. het leven [*dharma, artha, kāma*] en gelukzaligheid nu en het hiernamaals [*mokṣa*]. Het gezinshoofd moet eerbiedig luisteren naar hetgeen zij prediken en zijn leven regelen naar hun adviezen. Gezinshoofden en koninklijke

---

[155] De oude Ārya gewoonte om een geëerde gast te ontvangen is als volgt:

1. Eerst wordt er water op de grond, dichtbij de gastheer gegoten vanuit een karaf, die op eerbiedige wijze met beide handen wordt vastgehouden. Dit wordt *argha* water genoemd.
2. Daarna wordt een karaf water aan de gast aangeboden als waswater voor zijn voeten. Dit is *pādya* water.
3. Dan wordt er aan de gast een karaf water aangeboden, waaruit hij driemaal een beetje water in de handpalm neemt en opdrinkt. Dit wordt *ācamanīya* water genoemd. Daarna wordt de gast een zitplaats aangeboden en geniet hij verder alle gastvrijheid. (Vertaler)

[156] *Satsanga* betekent letterlijk vereniging met deugdelijke personen. Technisch wordt het gebruikt in de zin van het vergaderen met geleerde en rechtvaardige personen, teneinde van hen advies in te winnen of met hen van gedachten te wisselen over spirituele en religieuze onderwerpen. *Dharma, artha, kāma en mokṣa* zijn een viervoudige verdeling van menselijke plichten volgens de spirituele geschriften van de Ārya's.

a. *Dharma* (rechtvaardigheid) houdt alle morele, spiritueel-geestelijke en sociale plichten in.

b. *Artha* (welvaart) betekent het streven naar alle materiële dingen, die nodig zijn voor een gelukkig leven.

c. *Kāma* (geluk) betekent het op juiste wijze genieten van deze dingen.

d. *Mokṣa* betekent zaligheid nu en na de dood.

Een geslaagd leven is een zuiver mengsel van deze vier dingen. (Vertaler)

figuren of hoogwaardigheidsbekleders moeten op bepaalde gelegenheden ook als *atithi's* bediend worden.

पाषण्डिनो विकर्मस्थान् वैडालवृत्तिकान् शठान् ।
हैतुकान् बकवृत्तींश्च वाङ्मात्रेणापि नार्चयेत् ॥ *Manusmṛiti* 4.30

Maar personen die de volgende karaktertrekken bezitten mogen nooit, ondanks hun zoet gevlei, getolereerd worden: (*pāṣaṇḍinaḥ*) huichelaars die slecht over de Veda's spreken en hun instructie geweld aandoen; (*vikarmasthān*) onrechtvaardigen die zich bezig houden met leugens en andere anti-vedische daden; (*vaiḍālavṛtikān*) de katachtigen, degenen die door bezwaarlijke handelingen aan hun voedsel komen, zoals de katten. Zij zitten in een hoek en kijken geruisloos uit. Zodra er een muis te voorschijn komt bespringen zij haar direct en verscheuren haar. Mensen die op deze manier handelen worden katachtigen of slechtgeaarden genoemd; (*śaṭhān*) de dwazen die niets weten en toch naar niemand willen luisteren; (*haitukān*) de onredelijken, degenen die zich bezig houden met onredelijke redeneringen en grootpraats zoals de hedendaagse Vedantisten, die zichzelf God noemen, zeggen dat de wereld vals is, dat God en de Veda's fantastische voorstellingen zijn enzovoort; (*bakavṛttīn*) de ooievaarachtigen. Zoals een ooievaar, die op één poot in het water staat op de loer naar vis en zodra er een vis verschijnt deze verslindt, zijn de *khākī's* (met as besmeerden), *vairāgī's* (zogenaamde wereldhervormers) en andere van dergelijke bedelaars. Voor zulke personen moet men geen enkel goed woord over hebben, daar dit hen overmoedig maakt en zij de wereld tot onrechtvaardigheid zullen leiden. Daar zij zelf reeds gevallen zijn, verdrinken zij hun volgelingen meer en meer in de oceaan van domheid en ellende.

De voordelen van de vijf *mahā-yajña's* (dagelijkse plichten) zijn deze:

De *brahma-yajña* bevordert de edele kwaliteiten van kennis, discipline, geestelijkheid, cultuur enzovoort.

De *agnihotra* zorgt voor het zuiveren van de lucht, voor regen en water. Regen is de oorzaak van de welvaart van de wereld. Zuivere lucht is bevorderlijk voor de gezondheid, wijsheid en kracht, dewelke op hun beurt de middelen zijn om te komen tot rechtvaardigheid, welvaart, vreugde en zaligwording. Het wordt daarom *deva-yajña* genoemd.

De *pitṛi-yajña*. Het dienen van moeder en vader en de geleerde wijzen is altijd de bron voor het
[80]
vermeerderen van kennis. De uitvoerder van de *yajña* leert het onderscheid tussen waarheid en onwaarheid. Hij verwerpt onwaarheid, accepteert waarheid en lijdt een gelukkig leven. Verder vormt het een gevoel van dankbaarheid in hem. Nadat de moeder, de vader en de leraar grote diensten hebben bewezen aan hun kinderen en leerlingen, is het niet meer dan billijk dat deze hiervoor een tegenprestatie leveren.

De *Balivaiśvadeva* is hierboven reeds uitgelegd.

De *atithi-yajña*. Zolang er geen goede *atithi's* in deze wereld gevonden worden kan er geen vooruitgang bestaan. Hun reizen in alle landen en hun prediken van de waarheid voorkomen de groei van huichelachtigheid, en gezinshoofden krijgen hierdoor een goede gelegenheid ter vermeerdering van hun kennis. Het is ook een middel tot spirituele eenwording van de mensheid. Twijfel kan niet opgeheven worden zonder *atithi*'s. Sterkte in de *dharma* kan niet verkregen worden zonder het opheffen van twijfel. En er bestaat geen geluk zonder van de sterkte van de *dharma*.

ब्राह्मे मुहूर्त्ते बुध्येत धर्मार्थौ चानुचिन्तयेत् ।
कायक्लेशाँश्च तन्मूलान् वेदतत्त्वार्थमेव च ॥ *Manu* IV.92

De mens moet in het vierde deel van de nacht, d.i. vier *gharī's* (ongeveer twee uren vóór zonsopgang) opstaan.

Na zich gereinigd te hebben moet hij zich bezig houden met spiritueel-religieuze, levens- en gezondheidsonderwerpen en Gods verering. Geen enkel onrechtvaardigheid mag ooit begaan worden.

नाधर्मश्चरितो लोके सद्यः फलति गौरिव ।
शनैरावर्त्तमानस्तु कर्त्तुर्मूलानि कृन्तति ॥ *Manu* IV. 172

Een onrechtvaardige daad blijft nooit ongestraft, maar de vergelding vindt niet direct op dat moment plaats. Daarom zijn de onontwikkelden niet bevreesd kwaad te doen. Maar wees verzekerd dat onrechtvaardige daden langzaam aan het fundament van Uw geluk ondermijnen. Het proces van ondermijning is als volgt:

अधर्मेणैधते तावत्ततो भद्राणि पश्यति ।
ततः सपत्नाञ्जयति समूलस्तु विनश्यति ॥ *Manu* IV. 174

Een ondeugdelijk mens overschrijdt de grenzen van rechtvaardigheid (zoals het water in een rivier soms uit haar oevers treedt en de boel overstroomt), houdt zich met liegen bezig, bedriegen, huichelen, veroordeling van de Veda's, ondankbaarheid, stelen van de bezittingen van anderen bezig en wordt dan invloedrijk. Hij verkrijgt weelde, macht, voedsel, drank, kleding, huizen, juwelen en aanzien. Hij verslaat zijn vijanden door laaghartigheden en wordt uiteindelijk zelf vernietigd. Zoals een boom neervalt wiens wortel doorgehakt zijn, zo valt een onrechtvaardige mens.

सत्यधर्मार्यवृत्तेषु शौचे चैवारमेत्सदा ।
शिष्यांश्च शिष्याद्धर्मेण वाग्बाहूदरसंयतः ॥ *Manu* IV. 175

Een onderlegde leraar moet zijn lichaam (d.i. zijn stem, armen en buik) beheersen; hij moet de vedische leer zonder enig partijdigheid aanvaarden en de voetsporen van de Ārya's (weldenkenden) navolgen door het accepteren van de waarheid en verwerping van

onwaarheid. Hij moet, net als een vader of een moeder, zijn leerlingen degelijk onderwijs geven.

ऋत्विक् पुरोहिताचार्य्यैर्मातुलातिथिसंश्रितैः ।
बालवृद्धातुरैर्वैद्यैर्ज्ञातिसम्बन्धिबान्धवैः ॥ 1 ॥ *Manu* IV. 179
मातापितृभ्यां यामीभिर्भ्रात्रा पुत्रेण भार्यया ।
दुहित्रा दासवर्गेण विवादं न समाचरेत् ॥ 2 ॥ *Manu* IV. 180

[81]
Hij moet nooit twisten met degenen die de offer-ceremonie leiden, met priesters die goede leringen geven, met de leraar die onderwijst, met de oom van moeders zijde, met een *atithi* of andere gast, met één die behoeftig is, met kinderen, met ouden van dagen, met zieken, met de dokter, met de naaste, met familieleden, met vrienden, met moeder en vader, broer, vrouw, dochter, zoon of ondergeschikten.

अतपास्त्वनधीयानः प्रतिग्रहरुचिर्द्विजः ।
अम्भस्यश्मप्लवेनैव सह तेनैव मज्जति ॥ *Manu* IV. 190

Er zijn drie soorten Brahmanen: (1) degenen die geen *brahmacarya* beoefenen en geen waarheidszin enzovoort bezitten, (2) de onontwikkelden, (3) degenen die met hun religieuze invloed uitsluitend giften zitten in te zamelen: zij verdrinken zichzelf in de oceaan van ellende door hun kwaadwilligheid, zoals een boot uit steen gemaakt die zich op zee waagt. Zij verdrinken niet alleen zichzelf, maar ook degenen die hen giften schenken.

त्रिष्वप्येतेषु दत्तं हि विधिनाप्यर्जितं धनम् ।
दातुर्भवत्यनर्थाय परत्रादातुरेव च ॥ *Manu* IV. 193

Elk eerlijk verdiend geld dat aan de drie bovengenoemde categorie wordt geschonken, ruïneert de gever in dit leven en de aannemer van de gift in het volgend leven.

यथा प्लवेनौपलेन निमज्जत्युदके तरन् ।

तथा निमज्जतोऽधस्तादज्ञौ दातृप्रतीच्छकौ ॥ *Manu* IV. 194

De domme gever en de domme aannemer van de gift vervallen beide in ellende zoals iemand in een stenen boot probeert een wateroppervlak te kruisen.

Karaktertrekken van bedriegers

धर्मध्वजी सदा लुब्धश्छाद्मिको लोकदम्भकः ।
वैडालव्रतिको ज्ञेयो हिंस्रः सर्वाभिसन्धकः ॥ 1 ॥
अधोदृष्टिर्नैष्कृतिकः स्वार्थसाधनतत्परः ।
शठो मिथ्याविनीतश्च बकव्रतचरो द्विजः ॥ 2 ॥

Manu IV. 195, 196

Niemand moet vertrouwen stellen in bedriegers, noch hen dienen. Dit zijn de karaktertrekken van bedriegers:
1. degenen die niets goeds doen, maar mensen oplichten in naam van *dharma* en godsvrucht; die altijd begerig zijn; frauduleus; degenen die onder het gewone publiek opsnijden over hun uitmuntendheid; degenen die anderen schade berokkenen en een kwaadwillige aard hebben; jagers naar populariteit; degenen die zowel met goeden als met slechten omgaan. Deze zes moeten als katachtigen beschouwd worden.
2. Degenen die altijd neerzien op anderen, teneinde een reputatie te verwerven; de wraakzuchtigen, die altijd in staat zijn een ander te vermoorden om een onbeduidend letsel; de gewetenlozen; degenen die hun belangen middels allerlei laagheden behartigen zoals oplichting, misbruiken van in hun gesteld vertrouwen enzovoort; degenen die nooit overtuigd kunnen worden en obstinaat (hardnekking) hun mening handhaven, hoe verkeerd zij ook mogen zijn; degenen die zich valselijk als nederig, tevreden en godsvruchtig voordoen. Zij zijn als ooievaars: je mag hen niet vertrouwen of hen dienen.
[82]

धर्मं शनैः सञ्चिनुयाद् वल्मीकमिव पुत्तिकाः ।
परलोकसहायार्थं सर्वभूतान्यपीडयन् ॥ 1 ॥

नामुत्र हि सहायार्थं पिता माता च तिष्ठतः ।
न पुत्रदारं न ज्ञातिर्धर्मस्तिष्ठति केवलः ॥ 2 ॥
मृतं शरीरमुत्सृज्य काष्ठलोष्ठसमं क्षितौ ।
विमुखा बान्धवा यान्ति धर्मस्तमनुगच्छति ॥ 3 ॥

Manu IV. 238, 235, 240

एकः पापानि कुरुते फलं भुङ्क्ते महाजनः ।
भोक्तारो विप्रमुच्यन्ते कर्त्ता दोषेण लिप्यते ॥ 4 ॥

Mahābhārata, Udyoga, Prajāgara, hoofdstuk 33. 42

एकः प्रजायते जन्तुरेक एव प्रलीयते ।
एको नु भुङ्क्ते सुकृतमेक एव च दुष्कृतम् ॥ 5 ॥

Manu IV. 240

1. De juiste gedragslijn voor mannen zowel vrouwen is langzaam en regelmatig deugden aan te leren omwille van de na-wereldlijke zegen zonder enig wezen pijn te doen, precies zoals de witte mier zijn nest bouwt.
2. Daar noch moeder, vader, zoon, vrouw of naaste enig hulp kunnen bieden in het volgende leven. Het is alleen de deugd (*dharma*) die daar kan helpen.
3. Let wel. Een levend wezen komt alleen op deze wereld en gaat alleen hier vandaan. Hij alleen plukt de vruchten van zijn deugden of draagt het leed van zijn ondeugden (*adharma*).
4. Het is belangrijk te weten dat, indien een man op een onrechtmatige manier aan geld komt, alle leden van zijn gezin hiervan genieten. Maar de straf voor de zonden wordt niet door de genieters geleden, maar door hem alleen.
5. Als iemand komt te sterven laten zijn naasten zijn lichaam gelijk een kluit aarde op de begraafplaats achter en verlaten hem. Niemand vergezelt hem. De deugd is dan zijn enige geleider.

तस्माद्धर्मं सहायार्थं नित्यं सञ्चिनुयाच्छनैः ।
धर्म्मेण हि सहायेन तमस्तरति दुस्तरम् ॥ 1 ॥
धर्मप्रधानं पुरुषं तपसा हतकिल्बिषम् ।

परलोकं नयत्याशु भास्वन्तं खशरीरिणम् ॥ 2॥

Manu IV. 242-243

1. Daarom moet de mens langzaam en zeker deugd verzamelen voor de welvaart in het volgend leven. Alleen door deugd kan iemand met succes de meest onoverkruisbare oceaan van ellende kruisen.
2. Degene die zich aan de deugd vasthoudt en wiens zondige neigingen door middel van rechtvaardig gedrag verwijderd zijn, zal snel door de deugd geleid worden naar de volgende wereld, dewelke is God.

दृढकारी मृदुर्दान्तः क्रूराचारैरसंवसन् ।
अहिंस्रो दमदानाभ्यां जयेत्स्वर्गं तथाव्रतः ॥ 1॥
वाच्यर्था नियताः सर्वे वाङ्मूला वाग्विनिःसृताः ।
तां तु यः स्तेनयेद्वाचं स सर्वस्तेयकृन्नरः ॥ 2॥
आचारल्लभते ह्यायुराचारादीप्सिताः प्रजाः ।
आचाराद्धनमक्षय्यमाचारो हन्त्यलक्षणम् ॥ 3॥

Manu IV. 246, 256, 156

1. Sterk in zijn handelingen, teder van aard, controleur van zijn zinnen, vermijder van het gezelschap van de geweldenaars, wreedaardigen en ondeugdelijken. Zulk een deugdelijk mens is geschikt voor het verkrijgen van zegen door zijn lusten te beteugelen, kennis te verspreiden enzovoort.
2. Men moet echter ook in aanmerking nemen dat degene die diefstal middels de tong pleegt (liegt) de schuld op zich draagt van alle diefstal en zonden; daar alle zaken met de tong behandeld worden, alle dingen de tong tot basis hebben en alle uitspraken met de tong gedaan worden.
3. Daarom bereikt degene, die zich afhoudt van valsheid en andere ondeugden, *brahmacarya* beoefent, zelfcontrole en andere deugden tot de zijne maakt, de volle

leeftijd, een goede kroost en onverwoestbare weelde. Men volge het voorbeeld van hen die, door
[83]
hun rechtvaardig gedrag, alle ondeugdelijke neigingen hebben geëlimineerd.

दुराचारो हि पुरुषो लोके भवति निन्दितः ।
दुःखभागी च सततं व्याधितोऽल्पायुरेव च ॥

Manu IV. 157

Elkeen die in deze wereld ondeugdelijk is, wordt geminacht in het gezelschap van goede mensen, lijdt pijn, is steeds ziek en leeft niet lang.

यद्यत्परवशं कर्म तत्तद्यत्नेन वर्जयेत् ।
यद्यदात्मवशं स्यात् तत्तत्सेवेत् यत्नतः ॥ 1 ॥
सर्वं परवशं दुःखं सर्वमात्मवशं सुखम् ।
एतद्विद्यात्समासेन लक्षणं सुखदुःखयोः ॥ 2 ॥ *Manu* IV. 159,160

1. Iemand moet alle handelingen die hem afhankelijk van anderen maken laten varen en moet proberen alleen die dingen te doen die bevorderlijk kunnen zijn voor zijn onafhankelijkheid.
2. Daar alles wat afhankelijkheid is, alleen ellende is en alles waar onafhankelijkheid is alleen geluk is. Dit is de kortste vorm om ellende en geluk te beschrijven.

Maar de handelingen die gebaseerd zijn op wederzijdse afhankelijkheid, moeten noodzakelijk verricht worden. Neem bijvoorbeeld de wederzijdse relatie tussen de plichten van de echtgenoot en echtgenote. Zij mogen nooit ontrouw of vijandig tegen mekaar zijn. De echtgenote moet alle huishoudelijke zaken volgens de instructies van de echtgenoot afdoen. Alle buitenhuiselijke zaken moeten in handen van de echtgenoot zijn. Zij moeten mekaar helpen in het weerstaan van verleiding. Zij moeten zich goed realiseren dat bij het huwelijk de echtgenote als het ware aan de echtgenoot verkocht is en de echtgenoot aan de echtgenote. Al hun gemoedsaandoeningen,

sentimenten, geheel hun lichaam van het hoofd tot de voeten, het zaad enzovoort zijn ter beschikking van elkaar. Zij mogen niets tegen elkaars wil doen. Van alle onplezierige daden zijn de meest pijnlijke overspel en prostitutie. Elke echtgenote zijt tevreden met haar echtgenoot en elke echtgenoot met zijn echtgenote. In de *brāhmaṇa-varṇa* moeten mannen aan jongens en vrouwen aan meisjes onderwijs geven. Zij moeten kennis verspreiden door prediken, lezingen en allerhande andere middelen. De echtgenoot is het voorwerp van aanbidding van de echtgenote en de echtgenote dat van de echtgenoot.

Zo lang de jongens en meisjes in het seminarie (*gurukula*) verblijven moeten zij hun leraren als hun ouders behandelen en de leraren de leerlingen als hun eigen kinderen. Hier volgen dan de kwaliteiten die vrouwelijke zowel mannelijke leraren moeten bezitten:

आत्मज्ञानं समारम्भस्तितिक्षा धर्मनित्यता ।
यमर्था नापकर्षन्ति स वै पण्डित उच्यते ॥ 1॥
निषेवते प्रशस्तानि निन्दितानि न सेवते ।
अनास्तिकः श्रद्दधान एतत्पण्डितलक्षणम् ॥ 2॥
क्षिप्रं विजानाति चिरं शृणोति, विज्ञाय चार्थं भजते न कामात् ।
नासम्पृष्टो ह्युपयुंक्ते परार्थे, तत्प्रज्ञानं प्रथमं पण्डितस्य ॥ 3॥
नाप्राप्यमभिवाञ्छन्ति नष्टं नेच्छन्ति शोचितुम् ।
आपत्सु च न मुह्यन्ति नराः पण्डितबुद्धयः ॥ 4॥
प्रवृत्तवाक् चित्रकथ ऊहवान् प्रतिभानवान् ।
आशु ग्रन्थस्य वक्ता च यः स पण्डित उच्यते ॥ 5॥
श्रुतं प्रज्ञानुगं यस्य प्रज्ञा चैव श्रुतानुगा ।
असंभिन्नार्यमर्यादः पण्डिताख्यां लभेत सः ॥ 6॥

Al deze teksten zijn uit de *Mahābhārata Udyogaparva, Vidura prajāgara*, hoofstuk 33 (15, 16, 22, 23, 28, 29).

Uitleg: 1. Een *paṇḍita* / *paṇḍitā* (geleerde man/ vrouw) is degene die zichzelf kent; nooit leeg zit; niet beïnvloed wordt

[84]

door plezier, leed, verlies, winst, eer, minachting, lofprijzing en kwaadsprekerij; die steeds deugdelijk is en wiens gedachten nooit worden in beslag genomen door wellust.

2. De plichten van een *paṇḍita* / *paṇḍitā* bestaan uit: altijd rechtvaardig handelen; vermijden van ondeugdelijke handelingen: nooit minachtend spreken over God of de Veda's en zich oprecht gedragen; sterk vertrouwen hebben in God enzovoort.

3. De eerste kenmerken van een *paṇḍita* / *paṇḍitā* zijn de volgende: degene die direct een moeilijk onderwerp uitkiest; degene die de geschriften geruime tijd bestudeerd, gehoord en doorgegeven heeft en zijn kennis aanwendt voor het welzijn van anderen; die niets uit zelfzuchtigheid doet en nooit ongevraagd of bij niet geschikte gelegenheden zijn mening te kennen geeft. Zulk een persoon mag als een *paṇḍita* / *paṇḍitā* erkend worden.

4. Alleen hij /zij is een wijze *paṇḍita* / *paṇḍitā* die nooit een niet te verkrijgen iets zoekt; die nooit klaagt over het verlies van iets; die zijn tegenwoordigheid van geest niet verliest op kritieke ogenblikken.

5. Een *paṇḍita* / *paṇḍitā* is degene die in staat is alle onderwerpen te behandelen; die de heilige schrift kan uitleggen; die een scherp intellect bezit en die schriftuurlijke onjuistheden kan weerleggen.

6. Die persoon is waardig *paṇḍita* / *paṇḍitā* genoemd te worden wiens /wier intellect in overeenstemming is met zijn/haar opgedane kennis en wiens/wier kennis overeenstemt met zijn/haar kunnen (d.w.z. wiens/wier redeneringen overeenkomen met de feiten) en die nooit de grenzen van de leefwijze van een Ārya (een gecultiveerd menselijk wezen) te buiten gaan.

Karaktertrekken van een dwaas die niet mag lezen of lesgeven:

अश्रुतश्च समुन्नद्धो दरिद्रश्च महामनाः ।
अर्थांश्चाऽकर्मणा प्रेप्सुर्मूढ इत्युच्यते बुधैः ॥
अनाहूतः प्रविशति ह्यपृष्टो बहु भाषते ।
अविश्वस्ते विश्वसिति मूढचेता नराधमः ॥

Ook deze teksten komen uit de *Mahābhārata, Udyoga Parva, Vidura -prajāgara* (hoofdstuk 33: 30, 36).

Uitleg: De wijzen noemen hem een dwaas die geen enkel geschrift gelezen of gehoord heeft; die uiterst eigenwijs is; die grote projecten op stapel zet zonder de nodige middelen daartoe te hebben; die iets verlangt te bereiken zonder enig moeite.
2. Die man is een dwaas die zonder uitnodiging naar een vergadering of iemands huis gaat; die plaats neemt op één voor hem te verheven zetel; die op een vergadering begint te spreken zonder daartoe toestemming te hebben en; die vertrouwen stelt in een onbetrouwbare ding of persoon.

Waar er leraren, predikers en ouderen zijn met deze karaktertrekken nemen domheid, onrechtvaardigheid, vulgariteit, twist, tegenstand en vijandelijkheid meer en meer toe en vermenigvuldigt het leed zich.
De gebreken van scholieren:

आलस्यं मदमोहौ च चापल्यं गोष्ठिरेव च ।
स्तब्धता चाभिमानित्वं तथाऽत्यागित्वमेव च ।
एते वा अष्ट दोषाः स्युः सदा विद्यार्थिनां मताः ॥
सुखार्थिनः कुतो विद्या कुतो विद्यार्थिनः सुखम् ।
सुखार्थी वा त्यजेद्विद्यां विद्यार्थी वा त्यजेत्सुखम् ॥

Deze teksten komen ook uit *Mahābhārata, Udyogaparva, Vidura-prajāgara* (hoofdstuk 40: 5, 6)
[85]
Uitleg: 1. Dit zijn de acht gebreken die in studenten kunnen voorkomen: luiheid, d.w.z. loomheid van lichaam en gedachten; drankmisbruik; prikkelbaarheid; geroddel; de studie onderbreken; eigenwijsheid; gebrek

aan erkentelijkheid; niet welwillend zijn. Deze studenten zullen nooit kennis verwerven.
2. Hoe kan een pleziermaker leren en hoe kan een student tegelijk pleziermaker zijn? Een pleziermaker moet maar niet studeren en een student mag er zelfs niet aan denken plezier te maken.

सत्ये रतानां सततं दान्तानामूर्ध्वरितसाम् ।
ब्रह्मचर्यं दहेद्राजन् सर्वपापान्युपासितम् ॥ 1 ॥

Alleen degenen die zich altijd met rechtvaardige handelingen bezig houden, controle over hun zinnen hebben en nooit hun zaad vermorsen, lijden een goed en waarachtig *brahmacarya*-leven en kunnen veel kennis opdoen.

Daarom moeten de leraren en de leerlingen goede gewoonten aanleren. De leraren moeten proberen hun leerlingen altijd waarachtig te doen zijn in woorden, gedachten en daden. Hun cultureel te vormen, zelfbeheersing, gemanierdheid, lichamelijke en morele sterkte aan te leren, hen goed op de hoogte te doen zijn van de Veda's en andere geschriften. De studenten moeten zelfbeheersing bezitten, kalm zijn, trouw zijn aan hun leraren, nadenkend en vlijtig zijn. Zij moeten trachten volmaakte kennis, volle leeftijd, onvermengde deugd en werklust te verwerven.

Dit zijn de plichten van de Brahmanen: studeren en onderwijzen; *yajna's* of offers uitvoeren en organiseren; giften geven en ontvangen, enzovoort. De plichten van de Kṣatriya's zullen in het hoofdstuk over het bestuur genoemd worden.

Dit zijn de plichten van de Vaiśyas: met beleving van *brahmacarya* kennis van de Veda's opdoen; aanleren van de talen van verschillende landen en alle beginselen van de handel; kennis opdoen van de prijzen van producten, en die verkopen en kopen; naar het buitenland reizen; acties ondernemen om winst te verwerven; een veestapel houden en landbouw met

intelligentie uitoefenen en organiseren; kapitaal vermeerderen en dat ook besteden voor het propageren van onderwijs en *dharma* - godsvrucht; eerlijk en waarheidsgetrouw zijn in alle handelingen; alle dingen zodanig onderhouden dat zij niet vernietigd worden.

De Śūdra's moeten goed getraind worden voor alle diensten en de kookkunst aanleren. Zij moeten alle wedergeborenen trouw dienen. Door dienen moeten zij hun dagelijks brood verdienen. Het is de plicht van de wedergeborenen de Śūdra's van voedsel, kleding, verblijf en alle huwelijksbenodigdheden te voorzien. Of zij moeten hen een maandelijkse salaris uitbetalen.

Onder de vier *varṇa's* moet er wederzijdse genegenheid, zorg voor het welzijn van anderen, gelukkige relaties, medeleven bij vreugde en verdriet, winst of verlies bestaan. De mensen moeten met één gedachte bezield zijn en zich wijden aan het welzijn van de staat en de bevolking (burgers).

De echtgenoot en de echtgenote mogen nooit gescheiden van mekaar leven.

पानं दुर्जनसंसर्गः पत्या च विरहोऽटनम् ।
स्वप्नोऽन्यगेहवासश्च नारीसन्दूषणानि षट् ॥ *Manu* IX. 13

De volgende zes ondeugden bederven de vrouw, en ook de man: het gebruik van alcohol of andere dranken zoals *bhānga*[157] ; het gezelschap van booswichten; scheiding van de echtgenoot; doelloos hier en daar rondlopen onder het voorwendsel op zoek te zijn naar asceten, enzovoort; slapen en wonen in het huis van een andere man dan de echtgenoot.

Een scheiding tussen echtgenoot en echtgenote kan slechts in twee gevallen: wanneer de echtgenoot op [86]

---

[157] *Bhānga* is een Indiase plant waarvan de bladeren samen met water gestampt, gefiltreerd worden en dan vermengd met suiker, melk en peper als drank gebruikt wordt. Het wordt als een stimulans gebruikt. Deze drank wordt veel gebruikt door de priesters van bepaalde streken. (Vertaler)

zakenreis uitgaat of als hij gestorven is. In het eerste geval is het raadzaam dat de echtgenoot zijn echtgenote meeneemt op zijn zakenreis op grond van het principe dat er geen lange scheiding mag bestaan tussen de echtgenoten.

Vraag: zijn meerdere huwelijken toegestaan aan de vrouw of de man?

Antwoord: niet tegelijkertijd.

Vraag: zijn meerdere huwelijken dan toegestaan op verschillende tijden?

Antwoord: Ja, bijvoorbeeld:

या स्त्री त्वक्षतयोनिः स्याद् गतप्रत्यागतापि वा ।
पौनर्भवेन भर्त्रा सा पुनः संस्कारमर्हति ॥ *Manu* IX. 176

Een vrouw of man, wier/wiens huwelijk slechts uit rituele overweging plaats vond mag weder in het huwelijk treden met een andere man of vrouw, mits er geen seksuele omgang met de andere partij heeft plaats gevonden. Aan Brahmanen, Kṣatriya's en Vaiśya's is hertrouwen niet toegestaan als zij reeds seksuele omgang met de andere partij hebben gehad.

Vraag: welke nadelen heeft het hertrouwen?

Antwoord: 1. Afname van de liefde tussen man en vrouw, als ze naar believen de andere partij kunnen verlaten en met een ander in het huwelijk treden.

2. Wanneer de man of de vrouw na de dood van de andere partij met een ander persoon huwt zou hij of zij de bezittingen van de vorige vrouw of man kunnen verwaarlozen, wat kan leiden tot onenigheid tussen deze families.

3. Verscheidene goede families zouden ten onder kunnen gaan en hun bezittingen zouden hier en daar verspreid geraken.

4. Verbreking van de huwelijkseed van trouw aan de echtgenoot of echtgenote. Om deze redenen is hertrouwen of polygamie niet toegestaan aan de wedergeborenen.

Vraag: het niet kunnen voortbrengen van kinderen kan ook leiden tot de ondergang van de familie. Verder zijn de man of vrouw gauw geneigd zich op slechte wegen zoals overspel, abortus opwekken enzovoort te begeven. Daarom zou het hertrouwen toegestaan moeten worden.

Antwoord: nee, nee. Indien de vrouw of man een echt *brahmacarya*-leven willen lijden, is daar niets loos. Het gezin kan even goed doorgaan door het adopteren van een kind van één van de familieleden. Overspel kan in dat geval niet voorkomen. Maar indien zij niet in staat zijn hun seksuele lusten te onderdrukken, kunnen zij kinderen voortbrengen door middel van *niyoga*.

Vraag: wat is het verschil tussen hertrouwen en *niyoga*?

Antwoord: 1. Bij hertrouwen verlaat de vrouw haar ouderlijk huis en gaat zij naar het huis van de nieuwe echtgenoot. Zij heeft dan ook geen geregeld contact met haar ouderlijk huis. In het geval van *niyoga* blijft de weduwe in het huis van haar overleden echtgenoot wonen.

2. In het geval van hertrouwen behoren de kinderen die uit de weduwe geboren worden aan de nieuwe echtgenoot en erven zij zijn bezittingen. In het geval van *niyoga* worden de kinderen die uit de weduwe geboren worden niet beschouwd als kinderen van de verwekker of te behoren tot de familie van de verwekker; hij heeft ook geen enkel recht op hen. Zij worden als kinderen van de overleden echtgenoot beschouwd, erven al zijn bezittingen en wonen in zijn huis.

3. In geval van hertrouwen worden wederzijds dienen en steunen onder de plichten van de gehuwden gerekend. In geval van *niyoga* bestaan dergelijke verplichtingen niet.

[87]

4. De relatie tussen het echtpaar bestaat tot de dood in geval van hertrouwen. In het geval van *niyoga*

eindigt de relatie zodra de bevruchting heeft plaats gevonden.

5. In het geval van hertrouwen moet het paar zich steeds bezighouden met het opbouwen van hun gemeenschappelijk huis. In het geval van *niyoga* blijven de man en de vrouw in hun respectievelijke woningen leven.

Vraag: Niyoga lijkt me toch zondig te zijn.

Antwoord: Als U *niyoga* als een zonde beschouwt, waarom heeft U dan niet het zelfde oordeel over het huwelijk? In feite wordt de gelegenheid tot zondigen geschapen door *niyoga* te verbieden. Degenen die zelfbeheersing bezitten zullen misschien geheel van een huwelijk of *niyoga* afzien, maar degenen die dat niet bezitten, moeten in het huwelijk treden en hen moet toegestaan worden in noodgevallen *niyoga* te plegen. Dit zal de kans op overspel verminderen en het voortbrengen van goede kinderen komt de bevolkingsaanwas ten goede. Verder zal hierdoor abortus niet voorkomen. Het huwelijk en ook *niyoga* voorkomen overspel tussen achtergestelde personen en vrouwen uit hoge families, of tussen prostituées en mannen van respectabele positie, ontering van respectabele families, overschrijding van de grenzen, geestelijk leed bij mannen of vrouwen enzovoort. Daarom moet *niyoga* toegestaan worden. Dergelijke situaties zijn bekend uit de geschiedenis: Kuntī en Mādrī, de koninginnen van koning Pāṇḍu, deden *niyoga*, en toen de broers van Vyāsa, Chitrāṅgada en Vicitravīrya, kwamen te sterven, kreeg hij kinderen met hun vrouwen: Dhṛtarāṣṭra uit Ambikā, Pāṇḍu uit Ambālikā en Vidura uit Dāsī.

Zoals een *auras*-zoon, d.i. de zoon geboren uit de huwelijksband het recht heeft tot het erven van zijn vaders bezittingen, heeft de *kṣetraja*, d.i. de zoon geboren uit de *niyoga*-band, het recht tot erven van de bezittingen van de overleden echtgenoot van de moeder.

De man zowel als de vrouw dienen zich goed te realiseren dat hun geslachtsorganen zeer kostbare bezittingen zijn. Het is uitermate dwaas het zaad te vermorsen door seksuele gemeenschap te hebben met een andere vrouw of prostituée, of met de echtgenoot van een andere vrouw. Geen enkel land- of tuinbouwer is ooit zo dwaas zijn zaad uit te strooien in de tuin die niet aan hem toebehoort. Als zulk eenvoudig zaad met zulk een voorzorg geplant wordt, is zeker de grootste dwaas degene die het belangrijke zaad, dat eens mens moet worden in een daarvoor niet bestemde plaats stort, daar dit zaad hem dan geen vruchten zal afwerpen. In de *Brāhmaṇa's* lezen wij: आत्मा वै जायते पुत्रः - of, het is het innerlijk zelf dat geboren wordt in de vorm van een kind (zoon of dochter).

अंगादंगात्सम्भवसि हृदयादधिजायसे ।
आत्मासि पुत्र मा मृथाः स जीव शरदः शतम् ॥

Sāmaveda, Chāndogya Mantra-Brāhmaṇa I. 5, 17-18

'O mijn zoon/dochter, gij zijt mijzelf, daar gij geboren zijt uit elk deel van mij, uit mijn zaad en uit mijn hart. Sterf niet voor mij en leef Uw volle honderd jaar.'

Het is de meest verschrikkelijke zonde om in een prostituée het zaad te storten of in een oprechte vrouw het storten van slecht zaad toe te staan, daar door het storten van goed zaad in goede vrouwen alle wijzen en grote mannen geboren worden.

Vraag: Waarom eigenlijk het huwelijk? Is het niet zichzelf nodeloos binden en grote moeilijkheden scheppen? Waarom zouden een man en een vrouw niet met mekaar kunnen leven zolang er wederzijds genegenheid bestaat en mekaar verlaten wanneer de liefde voor elkaar is gaan tanen?

Antwoord: Dit is de manier van beesten en vogels, niet van mensen. Als er geen huwelijk tussen de mensen bestond, zou al het mooie uit het gezinsleven

verdwijnen. Niemand zou de andere dienen, overspel [88] zou toenemen en de mensen zouden vroeg sterven vanwege ziekten en gebrek aan kracht. Vrees en schaamte zouden er niet bij de mensen bestaan. De ouden van dagen zouden verwaarloosd worden. De toename van overspel, ziekten, zwakte en vroegtijdige sterfte zou een eind maken aan familie op familie. Er zou geen eigendoms- of erfrecht bestaan en niemand zou langdurig in het bezit van iets kunnen blijven. Al deze nadelen in aanmerking genomen lijkt de instelling van het huwelijk toch het beste.

Vraag: In geval van huwelijk kan een man slechts één vrouw hebben en een vrouw slechts één man. Indien de echtgenote zwanger of ziek is of indien de echtgenoot een chronische of ongeneeslijke ziekte lijdt, wat zou er moeten gebeuren als zij beiden jeugdig zijn en hun seksuele lusten niet kunnen beteugelen?

Antwoord: Het antwoord op deze vraag hebben wij reeds gegeven bij het onderwerp *niyoga*. Indien de echtgenote zwanger is en de echtgenoot niet in staat is zich gedurende een jaar te beheersen moeten zij *niyoga* uitoefenen en kinderen voortbrengen voor hun respectievelijke gezinnen. Zij moeten echter in geen geval hun toevlucht zoeken bij prostitutie.

Het is de plicht van alle mensen zich naar hun beste kunnen in te spannen om hetgeen zij niet bezitten te verdienen, het verdiende te sparen, het gespaarde te vermenigvuldigen en het vermenigvuldigde te besteden aan het welzijn van het land. Zij moeten stipt de plichten van respectievelijke *varṇa's en āśrama's* naleven en hun lichaam, gedachten en rijkdommen inzetten voor het welzijn van anderen. Voor moeder, vader, schoonmoeder en schoonvader moet teder gezorgd worden. Vrienden, buren, gezagsdragers, geleerden, doktoren en heren over het algemeen moeten met genegenheid en liefde behandeld worden. Tegenover boosdoeners moet men voorzichtig zijn maar

er moeten alle pogingen in het werk worden gesteld hen te verbeteren en hen mag nooit een kwaad hart worden toegedragen. Voor zover mogelijk moeten de kinderen met liefde worden opgebracht en alle beschikbare middelen moeten aangewend worden om hen goed onderwijs te doen genieten. Verder moet elkeen voor eigen zaligheid trachten een beeldig leven te leiden. Dit is de enigste weg om tot het hoogste geluk te geraken. Aan teksten als de volgende mag men geen gevolg geven:

पतितोऽपि द्विजः श्रेष्ठो न च शूद्रो जितेन्द्रियः ।
निर्दुग्धा चापि गौः पूज्या न च दुग्धवती खरी ॥ 1 ॥
अश्वालम्भं गवालम्भं संन्यासं पलपैत्रिकम् ।
देवराच्च सुतोत्पत्तिं कलौ पञ्च विवर्जयेत् ॥ 2 ॥
नष्टे मृते प्रव्रजिते क्लीबे च पतिते पतौ ।
पञ्चस्वापत्सु नारीणां पतिरन्यो विधीयते ॥ 3 ॥

Uit een vals leerboek, genaamd *Pārāśarī.*

1. Kan er groter vooroordeel, groter onrecht of groter misdaad bestaan dan een slecht brahmaan goed te noemen en een goede Śūdra achtergesteld (laag) te achten? Wordt een ezelin niet even hoog gewaardeerd door een vrachtdrager als een melkgevende of niet-melkgevende koe door een koeienherder? Deze vergelijking hoeft niet eens gemaakt te worden daar een koe en een ezelin verschillend zijn, terwijl een brahmaan en een Śūdra beiden mensen zijn. Als U daartegen opwerpt dat zij beiden dieren zijn en de vergelijking daarom juist is, kan daar tegenover gesteld worden dat de zin echter dwaas is. Geleerden accepteren zulke teksten nooit.

2. Daar paarden- en koeienoffers niet toegestaan zijn door de Veda's, is het zinloos nog te zeggen dat zij niet toegestaan zijn in de *kaliyuga.* Indien U vasthoudt aan hun verbod in de *kaliyuga* houdt dit in dat zij in de

tretā en andere *yuga's*[158] wel waren toegestaan. Hoe konden zulke slechtheden toegestaan zijn in zulke goede tijden. *Sannyāsa* wordt door de Veda's toegestaan. Het is daarom absurd dit in de *kaliyuga* te verbieden. Vlees eten is in alle perioden en ten alle tijde verboden. Als zelfs het voortbrengen van kinderen met een *devara* of een secundaire echtgenoot door de Veda's is toegestaan, waarom verkondigen de schrijvers van zulke teksten dan zulke nonsens?

3. Als een vrouw hertrouwt terwijl haar echtgenoot in het buitenland vertoeft en onvindbaar is, wiens vrouw zal zij moeten zijn als de eerste echtgenoot
[89]
terugkeert? Indien U zegt 'van de eerste echtgenoot' is dat juist; maar dat is niet de zienswijze van de *Pārāśarī*. Bestaan er slechts vijf noodgevallen voor de vrouw? Zijn ziekte en disharmonie in huis dan geen noodgevallen? Daarom moeten zulke teksten nooit aangenomen worden.

Vraag: Neemt U de gezegden van de wijze Pārāśara dan niet aan?

Antwoord: Wie de persoon ook moge zijn, hij is niet acceptabel zodra hij anti-vedisch gezind is. Daarbij komt dat Pārāśara deze teksten niet zelf gemaakt heeft. Deze lui schrijven boeken onder de namen van *Brahmā*, *Vasiṣṭha*, *Rāma*, *Śiva*, *Viṣṇu*, *Devī* enzovoort, opdat het publiek hen makkelijk kan aannemen. Zij leven dan een lekker en lui leventje. Hun boeken moeten daarom ook als dwaalleer beschouwd worden.

Met uitzondering van enkele erkende teksten is de enige betrouwbare vedische *Smṛiti* de *Manusmṛiti*.

Vraag: Is het gezinsleven (*gṛihastha āśrama*) het hoogste of het laagste?

---

[158] *Yugas* zijn een verdeling van tijd. Er bestaan vier *yuga's* of perioden, nl. *satyuga*, *tretā*, *dvāpara* en *kaliyuga*. (Vertaler)

Antwoord: De plichten in aanmerking genomen is iedere *āśrama* op zijn eigen manier het hoogste.

यथा नदीनदाः सर्वे सागरे यान्ति संस्थितिम् ।
तथैवाश्रमिणः सर्वे गृहस्थे यान्ति संस्थितिम् ॥ 1 ॥
यथा वायुं समाश्रित्य वर्तन्ते सर्वजन्तवः ।
तथा गृहस्थमाश्रित्य वर्त्तन्ते सर्व आश्रमाः ॥ 2 ॥
यस्मात्त्रयोऽप्याश्रमिणो दानेनान्नेन चान्वहम् ।
गृहस्थेनैव धार्य्यन्ते तस्माज्ज्येष्ठाश्रमो गृही ॥ 3 ॥
स संधार्यः प्रयत्नेन स्वर्गमक्षयमिच्छता ।
सुखं चेहेत्छता नित्यं योऽधार्यो दुर्बलेन्द्रियैः ॥ 4 ॥

Manu VI, 90; *Manu* III, 77-79

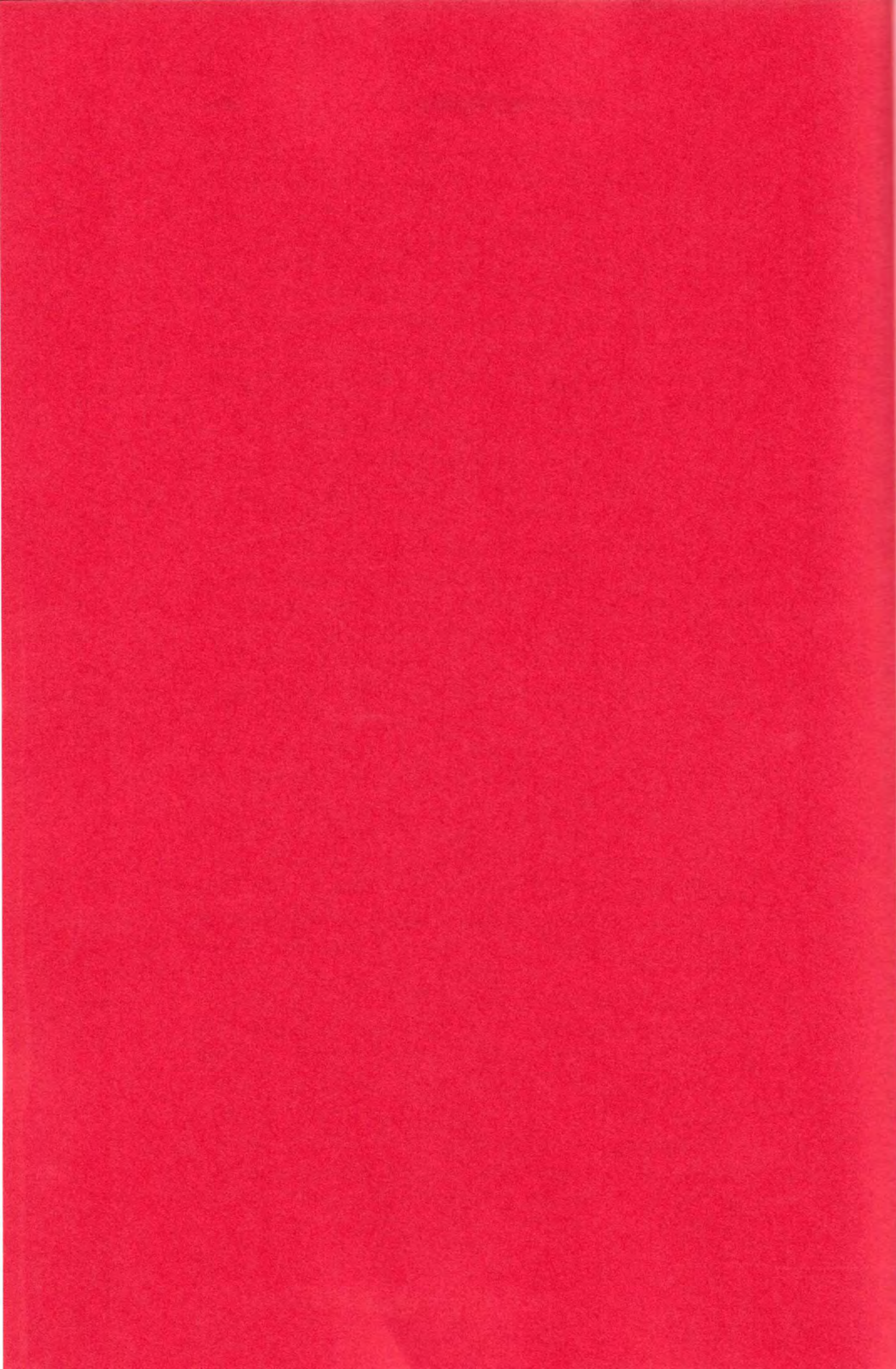
1. Zoals rivieren en beekjes, alvorens zij de oceaan bereiken, hier en daar stromen zonder enig fundament, is het gezinsleven (*gṛihastha āśrama*) de basis van alle andere *āśrama's*. 2. Zij kunnen niet tot ontplooiing komen zonder de steun van het gezinshoofd, zoals ook de lucht aan alles leven geeft. 3. Het zijn de gezinshoofden die in de dagelijkse behoeften van de *brahmacārin's* (studenten), *vānaprasthin's* (kluizenaars) en *sannyāsin's* (asceten) voorzien. Daarom is gezinsleven (*gṛihastha āśrama*) het hoogste *āśrama*. 4. Daarom moet elkeen die wereldlijke welvaart en na-wereldlijke zegen verlangt, trachten een gezin te vormen. De plichten van een gezinshoofd kunnen niet vervuld worden door zwakkelingen en lafaards. Daarom moet de competentie om gezinshoofd te worden eerst worden verkregen.

Al hetgeen in de wereld plaatsvindt krijgt steun uit het gezinsleven. Als er geen gezinshoofden hadden bestaan om kinderen te verwekken, waar vandaan zouden dan de *brahmacārin's, vānprasthin's en sannyāsin's* komen. Degene die het gezinsleven veroordeelt is zelfs veroordeelbaar. Degene die apprecieert is eveneens te appreciëren. Het gezinsleven is echter alleen dan gelukkig wanneer de echtgenoot en

de echtgenote goed ontwikkeld, werkzaam en goed op de hoogte van de levensproblemen zijn. Daarom zijn *brahmacarya* en een *svayamvara* huwelijk zeer bevorderlijk voor een gelukkig gezinsleven.

In dit hoofdstuk hebben wij in het kort behandeld de *samāvarttana*, het huwelijk en het gezinsleven. Voor meer details kan men de Veda's, de andere ware geschriften en de *Manusmṛiti* lezen. In het nu volgende hoofdstuk zullen wij het hebben over *vānaprastha* en *sannyāsa*.

Dit is het einde van het vierde hoofdstuk
van de *Satyārthaprakāśa*
van Swāmī Dayānanda Saraswatī
over het onderwerp 'terugkeer thuis'.

[90]

Hoofdstuk V

Vānaprastha en sannyāsa

Nu zullen wij het hebben over de procedures van Vānaprastha en Sannyāsa.

ब्रह्मचर्य्याश्रमं समाप्य गृही भवेत्, गृही भूत्वा वनी भवेद्वनी भूत्वा प्रव्रजेत् ॥ *Jābālopaniṣad* 4

De volgorde van de vier stadia in een mensenleven is als volgt: ten eerste moet een persoon zijn *brahmacarya* (studentenleven in strikte kuisheid) beëindigen; dan moet hij in *gṛihastha* (het huwelijksleven) gaan; dan moet hij *vānaprastha* doen (zich tijdelijk terugtrekken, en als een kluizenaar leven). Tenslotte moet hij een *sannyāsī* worden.[159]

एवं गृहाश्रमे स्थित्वा विधिवत्स्नातको द्विजः ।
वने वसेत्तु नियतो यथावद्विजितेन्द्रियः ॥ 1 ॥
गृहस्थस्तु यदा पश्येद्वलीपलितमात्मनः ।
अपत्यस्यैव चापत्यं तदारण्यं समाश्रयेत् ॥ 2 ॥
संत्यज्य ग्राम्यमाहारं सर्वं चैव परिच्छदम् ।
पुत्रेषु भार्यां निःक्षिप्य वनं गच्छेत्सहैव वा ॥ 3 ॥
अग्निहोत्रं समादाय गृह्यं चाग्निपरिच्छदम् ।
ग्रामादरण्यं निःसृत्य निवसेन्नियतेन्द्रियः ॥ 4 ॥
मुन्यन्नैर्विविधैर्मेध्यैः शाकमूलफलेन वा ।
एतानेव महायज्ञान्निर्वपेद्विधिपूर्वकम् ॥ 5 ॥ *Manu* VI. 1-5

---

159 Dat wil zeggen hij moet afstand doen van al het wereldse, en zich uitsluitend wijden aan het prediken en godsvrucht aankweken bij de mensen.

1.Een *dvija* (wedergeborene), d.i. een brahmaan, Kṣatriya of Vaiśya, moet na de beëindiging van zijn studentenleven zich in het huwelijksleven begeven, en na ervaring te hebben opgedaan in zelfbeheersing zich tijdelijk terugtrekken in het bos.
2. Hij zal zich in het bos moeten ophouden tot zijn haren gaan grijzen en zijn lichaam slap wordt en tot een zoon aan zijn zoon geboren is.
3. Hij moet afstand doen van het eten en de kleding van de gewone mensen, zijn vrouw achterlaten in de zorg van de zonen of haar met zich meenemen naar het bos.
4. Hij moet alle gewoonten ontwennen, *agnihotra* in alle bijzonderheden uitvoeren, sterk zijn in het beheersen van de zinnen en zich wennen aan het leven in het bos.
5. Hij moet de vijf *mahāyajña's* uitvoeren met alle gewassen des velds z.a. groenten, wortelen, vruchten, bloemen en kruiden, en zich ook met deze gewassen voeden, en daarmee ook de gasten bedienen.

स्वाध्याये नित्ययुक्तः स्याद्दान्तो मैत्रः समाहितः ।
दाता नित्यमनादाता सर्वभूतानुकम्पकः ॥ 1 ॥
अप्रयत्नः सुखर्थेषु ब्रह्मचारी धराशयः ।
शरणेष्वममश्चैव वृक्षमूलनिकेतनः ॥ 2 ॥ *Manu* VI. 8, 26

1. Hij moet regelmatig studeren, zelfbeheerst zijn, een vriend voor allen zijn, controle hebben over zijn zinnen, een verspreider van kennis zijn en niets daarvoor in de plaats verwachten. Hij dient niet leeg te zitten.
[91]
2. Hij moet geen lichamelijk comfort zoeken, vroom zijn, geen geslachtsgemeenschap hebben met zijn vrouw, indien zij met hem in het bos is, hij moet op de grond slapen, zich geenszins hechten aan bezittingen en onder een boom wonen.

तपः श्रद्धे ये ह्युपवसन्त्यरण्ये शान्ता विद्वांसो भैक्षचर्य्यां चरन्तः।
सूर्य्यद्वारेण ते विरजाः प्रयान्ति यत्राऽमृतः सपुरुषो ह्यव्ययात्मा ॥
Muṇḍak 1. 2. 11

De vreedzame geleerden die volmaaktheid en rechtvaardigheid bestuderen in het bos en van aalmoezen leven, verlaten hun lichaam, na hun ziel gereinigd te hebben, door de levensdeur en bereiken het stadium waarin de volle realisatie van alle perfectheid en de onbegrensde God plaatsvindt.

अभ्यादधामि समिधमग्ने व्रतपते त्वयि ।
व्रतञ्च श्रद्धां चोपैमीन्धे त्वा दीक्षितोऽअहम् ॥

Yajurveda 20 . 24

Een *vānaprastha* moet dit stadium van het leven betreden met het doel van trouw, waarheid en *dharma* vergezeld door het uitvoeren van *agnihotra*. Hij moet kennis en reinheid bekomen door middel van meditatie, yoga en edele gedachten. Wanneer hij het verlangen heeft een *sannyāsī* te worden moet hij zijn vrouw naar huis terugzenden, en de staat van *sannyāsa* aannemen.

Dit is een kort overzicht van de vānaprastha.

Nu zullen wij de Sannyāsa beschrijven.

वनेषु च विहृत्यैवं तृतीयं भागमायुषः ।
चतुर्थमायुषो भागं त्यक्त्वा संगान् परिव्रजेत् ॥ *Manu* VI. 33

Na de beëindiging van het derde stadium des levens, d.i. het leven als een *vānaprastha* vanaf het vijftigste tot het vijfenzeventigste levensjaar, moet het vierde stadium betreden worden en wordt men een *sannyāsī*, alle relaties met de wereld verbrekende.

Vraag: Is het zonde het *sannyāsa* stadium te betreden zonder de stadia van het huwelijksleven en vānaprastha te hebben doorlopen?

Antwoord: Het is zondig en ook niet zondig.

Vraag: Waarom deze dubbelzinnigheid?

Antwoord: Het is geen dubbelzinnigheid. Indien een man op jeugdige leeftijd de wereld de rug toekeert, en zich leent aan seksuele losbandigheid, is hij de grootste zondaar. Als hij dat niet doet is hij hoogst edel persoon.

यदहरेव विरजेत्तदहरेव प्रव्रजेद्वनाद्वा गृहाद्वा ब्रह्मचर्यादेव प्रव्रजेत् ॥

Dit is een citaat uit de *Brāhmaṇa Grantha*

Op een dag dat iemand geen gehechtheid meer gevoelt, moet hij een *sannyāsī* worden, het zij direct
[92]
uit het gezinsleven of uit het *vānaprastha* stadium. De procedure, zoals hiervoren beschreven, is slechts de normale gang. Maar er bestaan uitzonderingen op deze regel. De tweede uitzondering is het *sannyāsa* stadium direct betreden vanuit het gezinsleven, zonder het *vānaprastha* stadium te hebben doorlopen. De derde uitzondering is direct na de *brahmacarya* de *sannyāsa* staat aannemen, met overspringing van de beide tussen liggende stadia. Dit is mogelijk als de betrokkene geheel vrij is van vleselijke verlangens, totale controle over zichzelf heeft en een sterk verlangen heeft zijn leven te wijden aan het welzijn van anderen. De Veda's spreken ook over de *sannyāsa* staat, hetwelk duidelijk wordt uit o.a. zinnen als 'यतयः' 'ब्राह्मणासः' 'विजानतः' ।

Maar-

नाविरतो दुश्चरितान्नाशान्तो नासमाहितः ।
नाशान्तमानसो वापि प्रज्ञानेनैनमाप्नुयात् ॥ *Kaṭha* I. 2, 24

Niemand kan alleen maar door intellect tot Gods realisatie komen als hij niet vrij is van alle wandaden, als hij niet vreedzaam is, als hij niet gewoon is geworden aan concentratie door middel van yoga of als hij geen evenwicht van gedachtengang bezit, ook na de *sannyāsa* staat.

यच्छेद्वाङ्मनसी प्राज्ञस्तद्यच्छेद् ज्ञान आत्मनि ।

ज्ञानमात्मनि महति नियच्छेत्तद्यच्छेच्छान्त आत्मानि ॥

Katha I. 3, 13

Een wijze *sannyāsī* moet zijn woord en gedachten weerhouden van slechte invloeden, en hen richten op kennis en het innerlijk zelf. Hij moet het innerlijk zelf richten op God en zijn kennis op het innerlijk zelf.

परीक्ष्य लोकान् कर्मचितान् ब्राह्मणो निर्वेदमायान्नास्त्यकृतः कृतेन।
तद्विज्ञानार्थं स गुरुमेवाभिगच्छेत्समित्पाणिः श्रोत्रियं ब्रह्मनिष्ठम् ॥

Muṇḍaka I. 2,12

Een brahmaan, dat is een *sannyāsī*, moet goed begrijpen dat alle wereldlijke genoegens de vruchten zijn van de handelingen in het verleden, en dit wetende moet hij teruggetrokken wezen. God is geen geproduceerde stof en kan niet simpel door handelingen verkregen worden. Hij (de kandidaat voor *sannyāsī*) moet voor leiding een leraar naderen die goed op de hoogte is van de Veda's en voor hem enkele geschenken meenemen (dit als een teken van eerbied). Daarna moet hij alle twijfel laten varen.

Hij moet het gezelschap van de volgende personen vermijden:

अविद्यायामन्तरे वर्त्तमानाः स्वयं धीराः पण्डितम्मन्यमानाः ।
जङ्घन्यमानाः परियन्ति मूढा अन्धेनैव नीयमाना यथान्धाः ॥ 1 ॥
अविद्यायां बहुधा वर्त्तमाना वयं कृतार्था इत्यभिमन्यन्ति बालाः ।
यत्कर्मिणो न प्रवेदयन्ति रागात् तेनातुराः क्षीणलोकाश्च्यवन्ते ॥ 2 ॥

Muṇḍaka I. 2,8-9

1. Degenen die in onwetendheid baden maar zichzelf beschouwen als grote geleerden. Zulke dwazen zijn op weg naar de afgrond en ellende, zoals de blinden die blinden volgen.

2. Degenen die genoegen hebben in hun onwetendheid en trots denken dat zij reeds bereikt hebben hetgeen iemand bereiken moet. Zij leven in een sleur en onderkennen de waarheid niet en kunnen anderen ook niet tot waarheid brengen. Zulke personen zijn altijd bevreesd voor de dood.

वेदान्तविज्ञानसुनिश्चितार्थाः संन्यासयोगाद्यतयः शुद्धसत्त्वाः ।
ते ब्रह्मलोकेषु परान्तकाले परामृतात् परामुच्यन्ति सर्वे ॥
Muṇḍaka III. 2, 6

De *sannyāsī* wiens innerlijk zelf rein is geworden door sterke concentratief op de *Vedānta* (dat is kennis
[93]
over God gegeven in de *Veda* mantra's, hun uitleg en bedoeling) verkrijgt in God de zegen van de zaligheid en komt weer op de wereld terug, na beëindiging van de periode van zaligheid (*moksha ; mukti*).

न वै सशरीरस्य सतः प्रियाप्रिययोरपहतिरस्त्यशरीरं वाव
सन्तं न प्रियाप्रिये स्पृशतः ॥ *Chāndogya* VIII. 12, 1

Zolang de ziel in het lichaam huist, kan zij niet gevrijwaard blijven van pijn of plezier. Alleen die ziel wordt bevrijd van wereldse vreugde en verdriet die zich de zuivere nabijheid van God in zaligheid realiseert, na het lichaam verlaten te hebben.

पुत्रैषणायाश्च वित्तैषाणायाश्च लोकैषणायाश्च व्युत्थायाथ
भैक्षचर्यं चरन्ति ॥ *Śatapatha* XIV. 6, 4, 1

Sannyāsī's houden zich steeds bezig met pogingen om te komen tot realisatie van zaligheid, leiden een bedelaarsleven en laten de drie grote verlangens varen, namelijk *lokaiṣaṇā* of wereldse populariteit als middel om te komen tot reputatie en winst; *vittaisaṇā* of vreugde en aanzien door weelde; *putraiṣaṇā* of het verlangen naar zonen en dochters enzovoort.

प्राजापत्यां निरूप्येष्टिं तस्यां सर्ववेदसं हुत्वा ब्राह्मणः प्रव्रजेत् ॥ 1 ॥

Yajurveda Brāhmaṇe

प्राजापत्यां निरूप्येष्टिं सर्ववेदसदक्षिणाम् ।
आत्मन्यग्नीन्समारोप्य ब्राह्मणः प्रव्रजेद् गृहात् ॥ 2 ॥
यो दत्वा सर्वभूतेभ्यः प्रव्रजत्यभयं गृहात् ।

तस्य तेजोमया लोका भवन्ति ब्रह्मवादिनः ॥ 3 ॥

Manu VI. 38-39

1 en 2. Voor het bereiken van God moet hij een *yajña* verrichten en daarbij is uiterlijke kenmerken zoals het klein stukje haar op het kaalgeschoren hoofd en het heilig koord afdoen. Hij moet zich voorstellen dat zijn vijf vitale krachten (*prāṇa, apāna, vyāna, udāna en samāna*) de ware prototypen zijn van de uiterlijke vijf vuren, die *ahavanīya* enzovoort genoemd worden. Dan moet hij zijn huis verlaten en *sannyāsī* worden.
3. Degene die een *sannyāsī* wordt, na de eed van absolute vrede tegenover elk levend wezen te hebben afgelegd en God predikt (dat wil zeggen de rechtvaardigheid en kennis geven in de door God geopenbaarde Veda's) kan alleen het ware licht en de zegen van zaligheid verkrijgen.

Vraag:

Wat zijn de plichten van *sannyāsī's*?

Antwoord: Sommige van hun plichten gelden voor mensen van elke staat, *brahmacārī's*, gezinshoofden, *vānaprasthī's en sannyāsī' s.* Rechtvaardige, onpartijdige behandeling van allen, aannemen van de waarheid en verwerpen van onwaarheid, gehoorzaamheid aan de voorschriften van God, zoals opgegeven in de Veda's, weldadigheid en waarheidsgetrouw.
De speciale plichten van de *sannyāsī's* zijn als volgt:

दृष्टिपूतं न्यसेत्पादं बस्त्रपूतं जलं पिबेत् ।

सत्यपूतां वदेद्वाचं मनः पूतं समाचरेत् ॥ 1 ॥
क्रुद्ध्यन्तं न प्रतिक्रुध्येदाक्रुष्टः कुशलं वदेत् ।
सप्तद्वारावकीर्णां च न वाचमनृतां वदेत् ॥ 2 ॥
अध्यात्मरतिरासीनो निरपेक्षो निरामिषः ।
आत्मनैव सहायेन सुखार्थी विचरेदिह ॥ 3 ॥
क्लृप्तकेशनखश्मश्रुः पात्री दण्डी कुसुम्भवान् ।
विचरेन्नियतो नित्यं सर्वभूतान्यपीडयन् ॥ 4 ॥
इन्द्रियाणां निरोधेन रागद्वेषक्षयेण च ।
अहिंसया च भूतानाममृतत्वाय कल्पते ॥ 5 ॥
दूषितोऽपि चरेद्धर्मं यत्र तत्राश्रमे रतः ।
समः सर्वेषु भूतेषु न लिंगं धर्मकारणम् ॥ 6 ॥
फलं कतकवृक्षस्य यद्यप्यम्बुप्रसादकम् ।
न नामग्रहणादेव तस्य वारि प्रसीदति ॥ 7 ॥
प्राणायामा ब्राह्मणस्य त्रयोपि विधिवत्कृताः ।
व्याहृतिप्रणवैर्युक्ता विज्ञेयं परमन्तपः ॥ 8 ॥

[94]

दह्यन्ते ध्मायमानानां धातूनां हि यथा मलाः ।
तथेन्द्रियाणां दह्यन्ते दोषाः प्राणस्य निग्रहात् ॥ 9 ॥
प्राणायामैर्दहेद्दोषान्धारणाभिश्च किल्विषम् ।
प्रत्याहारेण संसर्गान्ध्यानेनानीश्वरान् गुणान् ॥ 10 ॥
उच्चावचेषु भूतेषु दुर्ज्ञेयामकृतात्मभिः ।
ध्यानयोगेन संपश्येद् गतिमस्यान्तरात्मनः ॥ 11 ॥
अहिंसयेन्द्रियासंगैर्वैदिकैश्चैव कर्म्मभिः ।
तपसश्चरणैश्चोग्रैस्साधयन्तीह तत्पदम् ॥ 12 ॥
यदा भावेन भवति सर्वभावेषु निःस्पृहः ।
तदा सुखमवाप्नोति प्रेत्य चेह च शाश्वतम् ॥ 13 ॥

Manu VI, 46, 48, 49, 52, 60, 66, 67, 70-73, 75, 80

1. Onder het lopen moeten de ogen van de *sannyāsī* steeds op de grond gericht zijn, en moet hij niet overal in het rond kijken. Hij moet slechts goed gezeefd water

drinken. Hij moet steeds uitsluitend de waarheid spreken. Zijn daden moeten gereinigd zijn door bedachtzaamheid, dat wil zeggen hij moet eerst goed overwegen wat waar is en wat onwaar is alvorens een daad te stellen.

2. Indien gedurende zijn prediking of in een gesprek enig persoon kwaadheid vertoont of slecht over hem spreekt, moet hij op zijn beurt niet kwaad worden, maar blijven prediken voor het heil van deze persoon. Hij mag nooit onwaarheid spreken met het woord dat zich verspreid door de mond, twee neusgaten, twee ogen en twee oren.

3. Een *sannyāsī* moet in zichzelf en God gekeerd zijn, niet verbonden zijn aan wereldse dingen, vlees en alcohol vermijden, vreugde in zichzelf zoeken, reizen door de hele wereld met het doel het peil van geleerdheid en gedrag onder de mensheid op te voeren.

4. Hij moet zich kaal scheren, geen snor of baard hebben, zijn nagels knippen, een kom en een stok met zich dragen, zich in een gele mantel hullen, kalm en stil leven, geen enkel levend wezen pijn doen en zich overal bewegen.

5. Hij moet zijn zinnen afwenden van alle kwade dingen, geen genegenheid of haat kennen, niemand kwaadgezind zijn en zijn capaciteit ter verkrijging van zaligheid vergroten.

6. Al veroordeelt of bespot de mensheid hem, moet hij nooit van het rechte pad afwijken, maar zich steeds bezighouden met het welzijn van de mensheid. Hij moet steeds onpartijdig zijn tegenover allen. Hij moet zich ten volle realiseren dat de uiterlijke symbolen zoals de stok, de kom of de gele mantel niet de garantie hoeven te zijn voor een deugdzaam leven. De voornaamste plicht van een *sannyāsī* is de staat van de mensheid te verbeteren, door het prediken van de waarheid en het geven van onderwijs.

7. De vrucht van de *nirmalī* boom zuivert vuil water alleen wanneer zij gemalen en daarmee vermongen

wordt. Alleen de naam van de vrucht uitspreken of horen kan het water niet zuiveren.*

8. Daarom moet de brahmaan, d.i. de God kennende *sannyāsī*, met al zijn vermogen *prāṇāyāma* beoefenen met het woord AUM en de zeven *vyāhṛiti's* (heilige formules). Tenminste drie *prāṇāyāma's* zijn vereist. Dit is alles wat hij moet verrichten voor wat oefeningen betreft.

9. Zoals alle onreinheden verdwijnen uit metalen die verhit worden of in vuur gesmolten worden, brandt het beheersen van de vitale krachten alle gebreken van de gedachten en de zinnen weg.

10. Daarom moet een *sannyāsī* zich ontdoen van alle gebreken van zijn ziel, gedachten en zinnen door middel van *prāṇāyāma*, van zonden door middel van *dhāraṇā*, van gezelschap door middel van *pratyāhāra* en van atheïstische invloeden door middel van *dhyāna*.

11. Met behulp van *dhyāna* zal hij aanwezigheid van God in alles voelen (dit gevoel is zeer moeilijk voor
[95]
degenen die geen yogī's zijn) en de werken van God en het zelf in de natuur kunnen waarnemen.

12. Alle *sannyāsī's* kunnen zaligheid voor zichzelf en anderen bekomen, door het opgeven van kwaadgezindheid tegenover alle levende wezens en seksueel verkeer, en het verrichten van door de Veda's voorgeschreven dingen en zeer zware oefeningen.

13. Een *sannyāsī* kan het hoogste geluk, in dit leven en na de dood, verkrijgen wanneer hij al zijn verlangens naar wereldse dingen opgeeft en vrij is van uiterlijke en innerlijke emoties.

चतुर्भिरपि चैवैतैर्नित्यमाश्रमिभिर्द्विजैः ।
दशलक्षणको धर्मः सेवितव्यः प्रयत्नतः ॥ 14 ॥

* *Nirmalī* is de naam van een Indiase vrucht die, wanneer zij met modderig water vermengd wordt, het vuil doet zinken en het water zuivert. Het woord *nirmalī* betekent zonder vuil of reiniger. De bedoeling van de tekst is dat een naam of een gele mantel nog niet een ware *sannyāsī* maken. (Vertaler)

धृतिः क्षमा दमोऽस्तेयं शौचमिन्द्रियनिग्रहः ।
धीर्विद्या सत्यमक्रोधो दशकं धर्मलक्षणम् ॥ 15 ॥
अनेन विधिना सर्वांस्त्यक्त्वा संगाञ्छनैःशनैः ।
सर्वद्वन्द्वविनिर्मुक्तो ब्रह्मण्येवावतिष्ठते ॥ 16 ॥

Manu VI, 91, 92, 81

14. Daarom is het nodig dat alle *brahmacārī's* (studenten), *gṛhastha's* (gezinshoofden), *vānaprasthī's* (kluizenaars) en *sannyāsī's* (totaal onthechten) de tienvoudige rechtvaardigheid in acht nemen.

15. De tien karaktertrekken van *dharma* of rechtvaardigheid zijn de volgende:
Eén, *dhṛti* of voorzienigheid. Twee, *kṣamā* of de staat van ongestoordheid in geval van veroordeling of bespotting, eerbied of minachting, winst of verlies en andere moeilijkheden. Drie, *dama* of het afhouden van de gedachten van kwade daden en hem sterk maken in reine daden dat wil zeggen de gedachten zodanig beheersen dat er nooit kwade verlangens in hem opkomen. Vier, *asteya* of zich afhouden van diefstal. Diefstal is bezit nemen van iets dat aan een ander toebehoort zonder daartoe toestemming te hebben, middels fraude of misbruik van het vertrouwen of andere middelen of middels anti-vedische leringen. Het tegenovergestelde hiervan is eerlijkheid. Vijf, *śauca* of innerlijke reinheid door het vermijden van gehechtheid, haat, partijdigheid enzovoort, en uiterlijke reinheid door het wassen van het lichaam met behulp van aarde en water en of andere geschikte middelen. Zes, *indriyanigrahaḥ* of het afhouden van de zinnen van ondeugd en hem richten op deugd. Zeven, *dhī* of het bevorderen van het intellect door vermijden van alcoholische dranken en andere schadelijke dingen, slecht gezelschap, ledigheid, onkuisheid enzovoort, en door het gebruik van voedingswaarde bezittende dingen, omgang met goed gezelschap en de beoefening van *yoga*. Acht,

vidyā of het opdoen van kennis over alle dingen vanaf de aarde tot God, en deze kennis aanwenden in het leven. Kennis betekent dat de ziel, de gedachten, de tong en de handelingen (gedachten, woord en daad) met mekaar in overeenstemming moeten zijn. Het tegenovergestelde is onkunde. Negen, *satya* of waarheid dat wil zeggen onze *dharma* in iets moet met de ware aard van dat iets overeenkomen, en zo ook ons spreken en daden. Tien, *akrodha* of het wegwerken van kwaadheid en dergelijke slechtheden en het aannemen van vreedzaamheid en andere goede kwaliteiten. De mensen van al de vier stadia moeten deze tien deugden opnemen zonder enig vooroordeel of aarzeling. De *sannyāsī's* moeten deze deugden speciaal uitleggen aan de anderen, en hen helpen deze na te leven.

16. De *sannyāsī* bevrijdt zich langzaam aan alle gehechtheid en sentimenten, en vestigt zichzelf sterk in God. De voornaamste plicht van *sannyāsī's* is dat zij aan de gezinshoofden en anderen de waarheid moeten openbaren, hen afhouden van slechte wegen, hun twijfel opheffen en hen stimuleren tot het stellen van goede daden.

Vraag: Behoort *sannyāsa* tot de plichten van Brahmanen alleen of ook tot die van Kṣatriya's en anderen?

Antwoord: Alleen de brahmaan mag een *sannyāsī* worden. Elkeen die goed geleerd, rechtvaardig en philantropisch is, is een *brāhmaṇa*, ongeacht uit welke klasse (*varṇa*) hij moge stammen. Er schuilt geen enkel goed voor de wereld in een *sannyāsa* zonder grondige kennis, vroomheid en vertrouwen in God. Het is daarom spreekwoordelijk geworden dat alleen een brahmaan*sannyāsī* mag worden, en geen andere. Hier volgt een erkende tekst uit de *Manusmṛiti*:

[96]

एष वोऽभिहितो धर्मो ब्राह्मणस्य चतुर्विधः ।
पुण्योऽक्षयफलः प्रेत्य राजधर्मान् निबोधत ॥ *Manu* VI, 97

O zieners, het is de plicht van een brahmaan de vier stadia van het leven te doorlopen namelijk *brahmacarya, gṛihastha, vānaprastha en sannyāsa. Sannyāsa* geeft in dit leven het geluk dat volgt uit een rechtvaardig leven, en in het leven hiernamaals geeft zij eeuwige (eigenlijk langdurige) zaligheid.

Hierna luistert U naar de plichten van de Kṣatriya's. Dit bewijst dat *sannyāsa* hoofdzakelijk het recht is van Brahmanen, en *brahmacarya* het recht is van de Kṣatriya's en anderen.

Vraag: Wat is de noodzaak van *sannyāsa*?

Antwoord: Zoals het lichaam het hoofd nodig heeft hebben de andere stadia *sannyāsa* nodig. Zonder *sannyāsa* is het niet mogelijk kennis en vroomheid te bevorderen. De andere stadia hebben na opvoeding, gezinsleven en andere diensten weinig dat hen bindt. Het is zeer moeilijk voor andere stadia te helpen aan de opbouw van de mensheid. Zij zijn niet vrij als een *sannyāsī* om zich geheel te wijden aan het welzijn van de anderen. De gelegenheid die een *sannyāsī* heeft om ware lering te schenken en wetenschap te bevorderen, hebben de andere stadia niet. Zelfs een *sannyāsī*, die eerst de stadia van gezinsleven en kluizenarij heeft doorlopen, kan niet zo nuttig zijn voor de wereld in het verspreiden van de waarheid als de *sannyāsī* die regelrecht uit *brahmacarya* is begonnen.

Vraag: De instelling van *sannyāsa* is tegen de wensen van God. God wenst bevolkingsaanwas. Zonder het gezinsleven is bevolkingsaanwas onmogelijk. Indien *sannyāsa* zo belangrijk is, en allen *sannyāsī's* zouden worden zou er een eind komen aan de voortplanting.

Antwoord: Uit veel huwelijken worden er geen kinderen geboren of sterven de kinderen kort na de geboorte. Waarom noemt U dit niet tegen Gods wensen?

यत्ने कृते यदि न सिध्यति कोऽत्र दोषः ।

Dit is het gezegde van een dichter

Indien u, volgens het gezegde van een oude Saṅskṛita dichter, zou zeggen dat het niet onze schuld is als er geen succes volgt als wij ons uiterste best hebben gedaan, willen wij daartegenover stellen dat het een zeer groot verlies is als er de mensen zich vermenigvuldigen om daarna, door onrechtvaardig gedrag, mekaar uit te moorden. Twisten zijn meestal het gevolg van misverstand.

Indien een *sannyāsī* succes boekt bij het bevorderen van genegenheid tussen de mensen, door het prediken van de vedische leer, werkt hij mee aan het redden van honderden en duizenden, en doet alzo het werk van duizenden gezinnen tegelijk. Allen die deugdelijk worden door het prediken van de *sannyāsī's*, moeten als hun zonen beschouwd worden. Verder is het praktisch niet mogelijk dat elkeen tot *sannyāsa* overgaat. Niet allen kunnen hun seksuele lusten onderdrukken.

Vraag: *Sannyāsī's* zeggen dat zij geen plichten te vervullen hebben. Zij ontvangen voedsel en kleding van anderen en leiden een makkelijk leven. Waarom zouden zij zich gaan vermoeien met de wereld. Zij zouden zichzelf als God kunnen beschouwen. Als er iemand naar hen toe gaat, zeggen zij altijd hetzelfde: 'Ook gij zijt God, geen ondeugd of zonde is in U. Hitte en koud behoren het lichaam toe, honger en dorst aan de vitale lucht, vreugde en verdriet aan de gedachten. De wereld is onecht. Zo zijn alle wereldse zaken slechts onecht en denkbeeldig. Daarom is het niet de taak van de wijzen zich te verdiepen in deze wereld. Alle kwaad en alle goed dat er bestaat komt uit de gedachte, en niet uit de

ziel.' Dit zijn de leringen van de *sannyāsī's*, terwijl U hen geheel andere werkzaamheden toebedeelt. Welke [97]
moeten als waar en welke moeten als onwaar beschouwd worden?

Antwoord: Is het niet hun plicht goede handelingen te plegen? 'वैदिकैश्चैव कर्मभिः' । *Manu* VI. 75; Manu zegt dat alle *sannyāsī's* goede daden moeten stellen, zoals door de Veda's voorgeschreven. Zullen zij ooit in staat zijn niet te eten of zich niet te kleden? Als zij zulke handelingen niet kunnen opgeven, zijn zij dan niet zondig en gevallen als zij goede daden achterwege laten? Als zij voedsel, kleding enzovoort van de mensen aannemen, en hen niets daarvoor in de plaats geven, zijn zij dan niet schuldig aan de grote zonde van ondankbaarheid? Zoals de ogen en oren nodeloos zouden bestaan als zij niet gebruikt werden voor het zien en horen, zouden evenzo de *sannyāsī's* een nodeloze last voor de wereld zijn als zij zich niet wijdden aan de studie van en uitdragen van de vedische leer. Degenen die zeggen dat het niet nodig is zich te vermoeien met de valse wereld zijn zelf vals en propageerders van de zonde. Elke handeling die gepleegd wordt met lichaam komt van de ziel, en het is de ziel die de vruchten van de handelingen plukt. Degenen die zeggen dat de ziel God is, slapen in onwetendheid. Kennis van de ziel is gelimiteerd. God is oneindig en alwetend, God is eeuwig, rein, wijs en vrij van nature. De ziel is soms gebonden en soms vrij. De ziel bezit soms kennis en soms domheid. Vanwege de oneindigheid en alwetendheid van God ondergaat Hij nooit de pijnen van geboorte of dood. De ziel wel. Om al deze redenen zijn de door U aangehaalde leringen verkeerd.

Vraag: 'संन्यासी सर्वकर्मविनाशी' Is het waar dat een *sannyāsī* alle handelingen kan te niet maken, en dat hij geen vuur of enig metaal aanraakt?

Antwoord: Neen. 'सम्यङ् नित्यमास्ते यस्मिन् यद्वा सम्यङ् न्यस्यन्ति दुःखानि कर्माणि येन स संन्यासः, स प्रशस्तो विद्यते यस्य स संन्यासी'; een *sannyāsī* is degene die in Brahmā en zijn opdracht steeds standvastig blijft en van alle kwade handelingen afstand gedaan heeft, d.w.z. die het goede doet en het kwade laat.

Vraag: Onderwijzen en prediken wordt reeds door de gezinshoofden gedaan. Wat is dan de noodzaak van *sannyāsī's*?

Antwoord: Onderwijs van de waarheid moet aan alle klassen gegeven worden. Gezinshoofden kunnen niet zoveel tijd noch onpartijdigheid opbrengen als de *sannyāsī's*. Bij de Brahmanen is het de plicht onderwijs te geven en te prediken, mannen aan mannen en vrouwen aan vrouwen. *Sannyāsī's* hebben echter meer tijd om overal naar toe te reizen. Indien de Brahmanen tegen de vedische instructies handelen kunnen de *sannyāsī's* hun een halt toeroepen. Daarom is *sannyāsa* noodzakelijk.

Vraag: एकरात्रिं वसेद् ग्रामे ॥ *Nāradaparivrājaka Up.* IV. 14
Hoe staat het met het gezegde dat een *sannyāsī* niet langer dan één nacht ergens mag verblijven?

Antwoord: Tot op zekere hoogte is het waar dat het verblijven op één plaats niet zoveel bijdraagt tot het welzijn van de wereld. Er zal gehechtheid ontstaan aan de plaats, terwijl liefde en haat voor de dingen aldaar zal groeien. Indien er echter, door langer ergens te verblijven, nuttig werk gedaan kan worden, mag de *sannyāsī* dat doen. Bijvoorbeeld aan het hof van koning *Janaka* leefden *Pañca śikhā's* en andere *sannyāsī's* soms vier maanden en sommigen zelfs een jaar. Het niet

blijven op één plaats is een verbod van de huichelachtigen dezer dagen. De sektariërs hebben het gecreëerd. Want indien een *sannyāsī* lang ergens verblijft, kunnen hun huichelarijen daar niet plaatsvinden.

[98]

Vraag:

यतीनां काञ्चनं दद्यात्ताम्बूलं ब्रह्मचारिणाम् ।

चौराणामभयं दद्यात् स नरो नरकं व्रजेत् ॥

Deze teksten betekenen dat indien iemand goud aan de *sannyāsī's* geeft, hij naar de hel gaat.

Antwoord: Dit zijn verzonnen gezegden van zelfzuchtige Paurānika's (of orthodoxen) die tegen de instelling van *varṇa's* en *āśrama's* zijn. Zij denken dat indien de *sannyāsī's* genoeg geld hebben zij beter in staat zullen zijn hun fouten te veroordelen, en dat zij hierdoor verlies zullen lijden. Verder zullen deze *sannyāsī's* dan niet afhankelijk van hen zijn, en zullen zij dus geen invloed op hen kunnen hebben. Als echter de *sannyāsī's* van hen voedsel en andere levensbehoeften zouden moeten krijgen, zouden deze *sannyāsī's* dan eerbied voor hen moeten hebben. Als deze personen weldadig kunnen zijn tegenover de dommen, kan er generlei bezwaar tegen bestaan dat er giften aan geleerde en filantropische *sannyāsī's* worden gegeven.

In de *Manusmṛiti* komt het volgende gezegde voor[160]:

विविधानि च रत्नानि विविक्तेषूपपादयेत् ॥

Elk mens moet allerlei juwelen, goud, geld enzovoort aan de *sannyāsī's* geven.

---

[160] In 1825 heeft de heer Haten de *Manusmṛiti* in Engeland gepubliceerd. Daarin vermeldt hij dat dit vers voorkomt in de vertaling van William Jones van Calcutta, maar niet in de uitgave van Wilkins van Bombay. Hierover verontwaardigd schrijft hij: 'Are we to consider it a pious fraud, designed at once to benefit the cause of learning and of the priesthood', d.w.z. is dit een devoot bedrog bedoeld om de zaak en van de kennis en van de priesters te bevorderen?

Uw citaat heeft geen betekenis. Indien een mens naar de hel gaat als hij goud aan de *sannyāsī's* geeft, gaat hij dan naar de hemel als hij hen zilver, parelen of diamanten geeft?

Vraag: De *paṇḍita* heeft een vergissing gemaakt. De juiste leeswijze is: यतिहस्ते धनं दद्यात् of: elkeen die een *saṁnyāsī* geld ter hand stelt, gaat naar de hel.

Antwoord: Dit is ook een zinloze samenstelling van de één of andere dwaas. Als de gever naar de hel gaat als hij hen geld ter hand stelt, zal hij dan naar de hemel gaan als hij het geld aan zijn voeten neerlegt of dit in een bundel doet? Het is zinloos zulk verzinsel te geloven. Eén ding is natuurlijk waar, als de *sannyāsī* meer geld bij zich houdt dan hij nodig heeft voor zijn levensbehoeften kan hij last krijgen van dieven enzovoort of kan er in zijn gedachten een gevoel van hebzucht opkomen. Maar als hij zelfbewust (of voorzichtig) is zal hij zich nooit misdragen noch een slachtoffer van hebzucht worden, omdat hij in zijn studenten- en huwelijksleven reeds alles heeft meegemaakt. Degene die direct uit de *brahmacarya āśrama* een *sannyāsī* wordt zal nooit ongunstig beïnvloed kunnen worden.

Vraag: Men zegt dat indien een *sannyāsī* uitgenodigd of gevoed wordt gedurende *śrāddha* (het zogenaamde offer aan de overleden voorouders), de *pitara's* of geesten van de overledenen ouders (die onzichtbaar hun offers komen halen) zullen vluchten, en in de hel zullen vallen?

Antwoord: Ten eerste is het geloof dat overleden voorouders terug kunnen komen, om hun offers in ontvangst te nemen, geheel fout. Het is onmogelijk en is tegen de Veda's en tegen alle logica. Als zij niet kunnen komen, hoe kunnen zij dan vluchten. Als, volgens het goddelijk plan, de zielen wedergeboren worden na de

dood geheel afhankelijk van de deugden of ondeugden in het vorig leven, hoe kunnen zij dan terugkomen? Daarom is dit ook een verzinsel van de bedriegers. Eén ding staat vast namelijk: overal waar er *sannyāsī's* komen, zullen zij een eind maken aan het anti-vedisch en hypocriet gebruik van *śrāddha* voor de doden.

Vraag: Degene die *sannyāsa* direct na de *brahmacarya* beoefent zal het zeer hard hebben. Het is zeer moeilijk de driften te beteugelen. Daarom is het beter een *sannyāsī* te worden na de stadia van *gṛihastha* en *vānaprastha* doorlopen te hebben, en een hoge leeftijd te hebben bereikt.

Antwoord: Degene die niet in staat is zijn driften te beteugelen moet niet direct van het *brahmacarya*-leven
[99]
overgaan tot *sannyāsa*. Maar indien iemand zijn driften kan beteugelen mag hij dat wel doen. Iemand die de nadelen van seksuele losbandigheid of de voordelen van sparen van het zaad heeft ondervonden, zal nooit in sensualiteit vervallen. Zijn zaad gebruikt hij als een soort brandstof bij het zuiver denken.

Alleen een zieke heeft behoefte aan doktoren of medicijnen, een gezonde niet. Evenzo moet een man of vrouw, wiens/wier levensideaal het bevorderen van onderwijs en *dharma* is, nooit in het huwelijk treden, zoals mannen als *Pañcaśikha* en vrouwen als *Gārgī* in het verleden gedaan hebben. Daarom moeten alleen degenen die daartoe geschikt zijn *sannyāsī* worden. Indien ongeschikte personen *sannyāsa* beoefenen zullen zij zichzelf zowel anderen ruïneren. Zoals een wereldse keizer *samrāṭ* wordt genoemd, wordt een *sannyāsī* '*parivrāṭ*' genoemd. Maar de keizer wordt alleen in zijn land of tussen zijn verwanten geëerbiedigd, terwijl de *sannyāsī* overal geëerbiedigd wordt.

विद्वत्वं च नृपत्वं च नैव तुल्यं कदाचन ।
स्वदेशे पूज्यते राजा विद्वान् सर्वत्र पूज्यते ॥

Dit is een tekst uit de *Chāṇakya Nīti Śāstra.*

Er kan geen vergelijking gemaakt worden tussen een geleerde en een koning (staatshoofd). De koning (het staatshoofd) wordt alleen in zijn eigen land geëerbiedigd, terwijl de geleerde overal geëerbiedigd wordt.

Daarom is de *brahmacarya* bedoeld voor het bekomen van kennis, discipline en lichamelijke sterkte, de *gṛihastha āśrama* voor het doen van wereldse zaken, de *vānaprastha āśrama* voor het bevorderen van het denken, concentratie, kennis en het beoefenen van *yoga* en de *sannyāsa āśrama* is bedoeld voor het prediken over de Veda's en andere geschriften, voor het waarderen van deugd en het veroordelen van ondeugd, voor het propageren van de waarheid en het opheffen van twijfel enzovoort. Maar degenen die de plichten van het prediken enzovoort niet naleven zijn gevallenen en ellendigen. Daarom betaamt het *sannyāsī's* zichzelf te wijden aan het verbeteren van de wereld door het prediken van de waarheid, het opheffen van twijfel, het onderwijs geven in de Veda's en de vedische leer te verspreiden.

Vraag: Worden personen zoals *sādhu's, vairāgī's, gosāins, khākī* enzovoort ook onder de *sannyāsī's* gerekend?

Antwoord: Neen. Zij hebben geen karaktertrekken van *sannyāsī's.* Zij zijn de anti-vedische weg opgegaan en geven de voorkeur aan de woorden van hun secte leermeesters boven de Veda's. Zij prijzen hun eigen godsdienst, en verward zijnde in de strikken van hun valsheden nodigen zij anderen uit hetzelfde te doen, tot hun eigen voordeel. Zij doen niet alleen geen hervormingswerk maar doen nog veel erger door de wereld te misleiden, teneinde hun eigen belang te dienen. Daarom mogen zij niet tot de *sannyāsa āśrama* gerekend worden. Zij kunnen ook wel *svārtha-āśramī's*

(de klasse van de zelfzuchtigen) genoemd worden. Alleen goede mensen, die zelf rechtvaardig zijn en de wereld rechtvaardig maken en voor zichzelf en anderen geluk in dit leven en het volgende leven verwerven, zijn *sannyāsī's en mahātmā'* s.

Dit is een kort overzicht van de *Vānaprastha* en *Sannyāsa āśrama*. Na dit hoofdstuk zullen wij het hebben over de staat en het volk.

Hier eindigt het vijfde hoofdstuk van de
Satyārthaprakāśa van Swāmī Dayānanda Saraswatī
over het onderwerp Vānaprastha en Sannyāsa.

[100]

Hoofdstuk VI

De plichten van de staat

राजधर्मान् प्रवक्ष्यामि यथावृत्तो भवेन्नृपः ।
सम्भवश्च यथा तस्य सिद्धिश्च परमा यथा ॥
ब्राह्मं प्राप्तेन संस्कारं क्षत्रियेण यथाविधि ।
सर्वस्यास्य यथान्यायं कर्त्तव्यं परिरक्षणम् ॥*Manu* VII. 1, 2

Nu zegt Manu tegen de wijzen: na de vier *varṇa's* en de vier *āśrama's* beschreven te hebben, zullen wij het hebben over de plichten van de staat. 1. Wat voor type regering er zal moeten bestaan, hoe het te organiseren en hoe het moet zijn om succesvol optreden te verzekeren. 2. Zoals een brahmaan zeer geleerd moet zijn moet een kṣatriya wel opgevoed en gedisciplineerd zijn, en moet hij de staat beschermen door rechtvaardigheid.

त्रीणि राजाना विदथे पुरूणि परि विश्वानि भूषथः सदांसि ॥
Rigveda III. 38, 6

De Almachtige ziet graag dat de regeerder en de geregeerde samenwerken teneinde welvaart en verlichting te bevorderen, door het instellen van drie lichamen, namelijk een raad voor volksontwikkeling & wetenschappen (Onderwijsraad), een raad voor spiritualiteit & moraal (Godsdienstraad) en een raad voor recht & gerechtigheid (Wetgevende macht), en door mensen onderwijs, vrijheid, eerbied, opleiding, rijkdom enzovoort te geven.

तं सभा च समितिश्च सेना च ॥ 1 ॥ *Atharvaveda* XV. 9, 2
सभ्य सभां मे पाहि ये च सभ्याः सभासदः ॥ 2 ॥
Atharvaveda XIX. 55, 6

1. Deze plichten van de staat moeten uitgevoerd worden door de drie bovengenoemde raden, bijgestaan door verschillende organisaties en het leger.
2. De regeerder moet de leden dezer raden als volgt aanbevelen: "O gij waardige leden van de raad, tracht de wettelijke constitutie van de raad te handhaven. En allen, die daarvoor in aanmerking komen, moeten met U samenwerken teneinde dit te bereiken."

De bedoeling is dat een persoon nooit de absolute macht heeft. Het Staatshoofd moet de voorzitter van de algemene vergadering zijn met dien verstande dat hij ook onder de algemene vergadering staat. Verder staan hij en de algemene vergadering onder het volk en het volk onder de algemene vergadering. Indien dit systeem niet gevolgd wordt dan:

राष्ट्रमेव विश्याहन्ति तस्माद्राष्ट्री विशं घातुकः ।
विशमेव राष्ट्रायाद्यां करोति तस्माद्राष्टी विशमत्ति न पुष्टं पशुं
मन्यत इति ॥ *Śatapatha* XIII. 2, 3, 6, 8

[101]

Als de regering onafhankelijk is van het volk, zal zij het volk vernietigen. De absolute heerser, begiftigd met macht, ruïneert zijn onderdanen. Er mag geen absolute en onbegrensde macht bestaan. Dat wil zeggen dat in zo'n situatie de heerser het volk zal blijven uitbuiten en laten lijden. Zoals leeuwen of andere vleesetende dieren vette dieren verscheuren en opeten, vernietigt een despoot de staat. Hij staat aan niemand toe zich te ontplooien. Hij besteelt de rijken door hen onrechtvaardige straffen op te leggen.

इन्द्रो जयाति न परा जयाता अधिराजो राजसु राजयातै ।
चर्कृत्य ईड्यो वन्द्यश्चोपसद्यो नमस्यो ऽ भवेह ॥

Atharvaveda VI. 98, 1

Mensen, kiest daarom uit Uw midden die persoon tot staatshoofd die machtig is, die in staat is de vijand te verslaan, die eerbied afdwingt voor de regels, die uitblinkt, die waardig is, die goede kwaliteiten bezit, die eerbaar is en die door allen geëerbiedigd wordt.

इमन्देवा असपत्न ँ सुवध्वं महते क्षत्राय महते ज्यैष्ठ्याय
महते जानराज्यायेन्द्रस्येन्द्रियाय० ॥ *Yajurveda* IX, 40

O geleerden, laat de hele wereld vrij van vijandigheid zijn door een onpartijdige staatshoofd te kiezen, dat geleerd, eerbiedwaardig en een vriend voor allen is. Zodoende zult U bezittingen, invloed, een groot volk, een machtige staat en rijkdommen verwerven.

स्थिरा वः सन्त्वायुधा पराणुदे वीळू उत प्रतिष्कभे ।
युष्माकमस्तु तविषी पनीयसी मा मर्त्यस्य मायिनः ॥

Rigveda I. 8, 39, 2

De Almachtige zegt: "O regeerders, mogen Uw vuurwapens, geweren, kanonnen, bogen en pijlen-zwaarden sterk genoeg zijn om de vijand te weerhouden en hem te verslaan; moge Uw leger zijn werk zodanig doen dat U steeds overwint. "De overwinning moge nooit ten deel vallen aan hen die onrechtvaardig en verdoemd zijn". Dit betekent dat de staat bloeit zo lang als het volk rechtvaardig is, en dat zij ten onder gaat zodra het volk slechtgeaard wordt.

Onderwijsdeskundigen zullen leden van de onderwijsraad moeten zijn, de spiritueel-moreel goed onderlegden van de raad voor spiritualiteit & moraal (Godsdienstraad) en personen van rechtvaardig gedrag en grote roem van de wetgevende macht. Diegene onder hen die de beste eigenschappen, karakter en temperament heeft, moet tot staatshoofd (de politiek verantwoordelijke) van de gehele staat benoemd worden. Zij moeten zich wijden aan alle soorten van vooruitgang.

In overleg met de drie raden, moet een passende grondwet ontworpen worden en deze grondwet moet door allen geëerbiedigd worden. In zaken, het algemeen belang betreffende, moet de algemene opinie doorslaggevend worden. Elkeen moet zich onder de wet stellen, waar het zaken van algemeen belang betreft. Elkeen
[102]
moet echter volkomen onafhankelijk zijn van alle invloeden wanneer het persoonlijke zaken betreft.

De kwaliteiten van het staatshoofd (koning of president; minister-president) moeten als volgt zijn:

इन्द्राऽनिलयमार्काणामग्नेश्च वरुणस्य च ।
चन्द्रवित्तेशयोश्चैव मात्रा निर्हृत्य शाश्वतीः ॥ 1 ॥
तपत्यादित्यवच्चैष चक्षूंषि च मनांसि च ।
न चैनं भुवि शक्नोति कश्चिदप्यभिवीक्षितुम् ॥ 2 ॥
सोऽग्निर्भवति वायुश्च सोऽर्कः सोमः स धर्मराट् ।
स कुबेरः वरुणः स महेन्द्रः प्रभावतः ॥ 1 ॥

Manu VII. 4, 6, 7

1. De koning of president (het staatshoofd; minister-president) moet zo vlug als electricien zijn in zijn handelingen door allen geliefd te zijn, en goed op de hoogte zijn van hun toestand. Hij /zij moet onpartijdig en rechtvaardig zijn als *yama*, en een verspreider van het licht van de rechtvaardigheid, godsvrucht (dharmisch; spiritualiteit) en kennis.
2. Hij moet glorievol als de zon zijn en licht in de ogen en harten van al zijn onderdanen (burgers) doen schijnen. Niemand mag hem/haar met oneerbiedige blikken aanschouwen.
3. Het hoofd van de staat moet het vuur, de lucht, de zon, de maan heer des godsvrucht, rijkdom en rechtvaardigheid zijn, alsook de machtigste onder de machtigen.

Wie is een koning of president (staatshoofd) in de ware zin van het woord?

स राजा पुरुषो दण्डः स नेता शासिता च सः ।
चतुर्णामाश्रमाणां च धर्मस्य प्रतिभूः स्मृतः ॥ 1 ॥
दण्डः शास्ति प्रजाः सर्वा दण्ड एवाभिरक्षति ।
दण्डः सुप्तेषु जागर्त्ति दण्डं धर्मं विदुर्बुधाः ॥ 2 ॥
समीक्ष्य स धृतः सम्यक् सर्वा रञ्जयति प्रजाः ।
असमीक्ष्य प्रणीतस्तु विनाशयति सर्वतः ॥ 3 ॥
दुष्येयुः सर्ववर्णाश्च भिद्येरन्सर्वसेतवः ।
सर्वलोकप्रकोपश्च भवेद्दण्डस्य विभ्रमात् ॥ 4 ॥
यत्र श्यामो लोहिताक्षो दण्डचरति पापहा ।
प्रजास्तत्र न मुह्यन्ति नेता चेत्साधु पश्यति ॥ 5 ॥
तस्याहुः सम्प्रणेतारं राजानं सत्यवादिनम् ।
समीक्ष्यकारिणं प्राज्ञं धर्मकामार्थकोविदम् ॥ 6 ॥
तं राजा प्रणयन्सम्यक् त्रिवर्गेणाभिवर्द्धते ।
कामात्मा विषमः क्षुद्रो दण्डेनैव निहन्यते ॥ 7 ॥
दण्डो हि सुमहत्तेजो दुर्धरश्चाकृतात्मभिः ।
धर्माद्विचलितं हन्ति नृपमेव सबान्धवम् ॥ 8 ॥
सोऽसहायेन मूढेन लुब्धेनाकृतबुद्धिना ।
न शक्यो न्यायतो नेतुं सक्तेन विषयेषु च ॥ 9 ॥
शुचिना सत्यसन्धेन यथाशास्त्रानुसारिणा ।
प्रणेतुं शक्यते दण्डः सुसहायेन धीमता ॥ 10 ॥

Manu. VII, 17-19, 24-28, 30, 31

1. De wet[161] is het eigenlijke hoofd, de wet is de ware regeerder, de wet is uitdeler van de rechtvaardigheid, de wet is de behoeder van de vier *varṇa's* en de vier *āśrama's.*

---

[161] Het Saṅskṛita woord *daṇḍa* hebben wij vertaald als 'de wet'. Oorspronkelijk betekent het 'zweep'. Een zweep is in de eerste plaats een instrument en daarna een symbool van straf. Daarom heeft *daṇḍa* de betekenis van straf gekregen. Manu gebruikt het woord in abstracte zin als iets dat de mensen weerhoudt van kwaad doen en hen leidt tot rechtvaardigheid. Hanteren van de wet is misschien de meest benaderde uitleg en wij hebben daarom slechts het korte woord 'wet' gebruikt. (Dhr. Gangāprasād Upādhyāya)

2. De wet regeert over het staatshoofd, de wet beschermt de onderdanen (burgers), de wet waakt terwijl men slaapt. Daarom zorgen de wijzen dat alleen de wet *dharma* is.

3. Als de wet goed doordacht toegepast wordt, schenkt [103] dat het volk geluk. De wet ondoordacht toegepast, ruïneert echter allen.

4. Zonder de handhaving van de wet zouden alle *varṇa's* te niet gaan en het eigendomsrecht aangetast worden. Onevenwichtigheid van de wet zou het gehele volk vernietigen.

5. Waar de wet staat, als een grote zwarte reus met rode ogen, zijn de mensen van dwaasheid *varṇa's* gevrijwaard, en leiden zij een gelukkig leven. De voorwaarde is echter dat degene die de wet hanteert onbevooroordeeld en geleerd moet zijn.

6. Alleen degene die altijd de waarheid spreekt, ten volle het drievoudige streven van het leven en namelijk *dharma* (godsvrucht), vreugde en materiële welvaart beseft en de wet met alle redelijkheid hanteert, kan een handhaver van de wet genoemd worden.

7. Het staatshoofd dat de wet goed hanteert, slaagt in het bevorderen van godsvrucht, vreugde en overvloed. Een zinnelijke, gebrekkige of gemene staatshoofd wordt door de wet zelf vernietigd.

8. De wet is zeer groot, de wet is een groot plicht, de wet kan niet gehandhaafd worden door onontwikkelde zielen. De wet vernietigt het staatshoofd dat afwijkt van het pad van de gerechtigheid, en met hem zijn gehele familie.

9. De wet kan onmogelijk goed gehanteerd worden door een dwaas die niet door deskundigen wordt bijgestaan, die geen kennis heeft en geen opleiding heeft genoten, en die verslaafd is aan zinnelijkheid.

10. De wet kan alleen door diegene beschermd worden die rein van hart is, zich met rechtvaardig gedrag en rechtvaardige personen bezighoudt, in overeen-

stemming met de heilige schrift handelt, het vertrouwen en de steun van goede mensen geniet en wijs is.

सैनापत्यं च राज्यं च दण्डनेतृत्वमेव च ।
सर्वलोकाधिपत्यं च वेदशास्त्रविदर्हति ॥ 1 ॥
दशावरा वा परिषद्यं धर्मं परिकल्पयेत् ।
त्र्यवरा वापि वृत्तस्था तं धर्मं न विचालयेत् ॥ 2 ॥
त्रैविद्यो हैतुकस्तर्की नैरुक्तो धर्मपाठकः ।
त्रयश्चाश्रमिणः पूर्वे परिषत्स्याद्दशावरा ॥ 3 ॥
ऋग्वेदविद्यजुर्विच्च सामवेदविदेव च ।
त्र्यवरा परिषज्ज्ञेया धर्मसंशयनिर्णये ॥ 4 ॥
एकोऽपि वेदविद्धर्मं यं व्यवस्येद् द्विजोत्तमः ।
स विज्ञेयः परो धर्मो नाज्ञानामुदितोऽयुतैः ॥ 5 ॥
अव्रतानाममन्त्राणां जातिमात्रोपजीविनाम् ।
सहस्रशः समेतानां परिषत्वं न विद्यते ॥ 6 ॥
यं वदन्ति तमोभूता मूर्खा धर्ममतद्विदः ।
तत्पापं शतधा भूत्वा तद्वक्तॄननुगच्छति ॥ 7 ॥

Manu XII. 100, 110-115

1. Militair gezag, regeren, rechtspraak en heerschappij moeten alleen toevertrouwd worden aan diegenen die goed onderlegd zijn in de geschriften en geleerd, deugdvol en zelfbeheerst zijn. Dit betekent dat de opperbevelhebber, de regeerder, de president van het gerechtshof en de president (die boven alles staat) vertrouwd moeten zijn met alle takken van de wetenschap.
2. Er moet een kabinet van tien- of (in geval van gebrek aan geschikte personen) een kabinet van tenminste drie personen zijn, wiens beslissingen voor elkeen bindend moeten zijn.
3. De leden van dit kabinet moeten goed onderlegd zijn in al de wetenschappen d.i. Veda's, logica, *dharma*

enzovoort. Als de leden echter behoren tot de volgende drie *āśrama's* (*brahmacarya*, *gṛihastha* en *vānaprastha*) moet het
[104]
kabinet minstens tien leden tellen.
4. De beslissingen van het kabinet bestaande uit drie personen, die elk een deskundige zijn in de *Rigveda*, *Yajurveda en de Sāmveda*, zijn bindend voor een ieder.
5. Indien een man die al de Veda's grondig kent (een sannyāsī van zeer hoog peil) over een bepaald onderwerp een wet voorschrijft, moet het als wettelijk en bindend worden beschouwd. De mening van miljoenen onwetende mensen weegt niet op tegen zulk een wet.
6. Een verzameling van duizenden onverantwoordelijken, onontwikkelden en dommen (die hun geboorte gebruiken om hun brood te verdienen) kan geen vergadering worden genoemd.
7. De mening van diegenen die dwaas en dom zijn en de Veda's niet kennen, moet nooit gevolgd worden. Degenen die handelen volgens het advies van de dommen zijn voor allerlei zonden vatbaar. Daarom moeten de drie raden, d.i. de onderwijsraad, de raad voor spiritualiteit & moraal en de politieke raad (wetgevende macht) nooit gevormd worden uit domme mensen. Het lidmaatschap van deze raden moet alleen voor geleerden en deugdelijke personen opengesteld worden.

त्रैविद्येभ्यस्त्रीयीं विद्यां दण्डनीतिं च शाश्वतीम् ।
आन्वीक्षिकीं चात्मविद्यां वार्त्तारम्भाँश्च लोकत: ॥ 1 ॥
इन्द्रियाणां जये योगं समातिष्ठेद्दिवानिशम् ।
जितेन्द्रियो हि शक्नोति वशे स्थापयितुं प्रजा: ॥ 2 ॥

1. Om president of lid van de staatsraad te worden, is het essentieel eerst het oude recht, logica en spiritisme te leren, alsook de oude kunst om de kwaliteiten,

handelingen en aard van God te kennen en de wereldlijke manieren van diegenen die goed onderlegd zijn in de drie takken van de Veda's namelijk *jñāna* (theorie), *karma* (praktijk) en *upāsanā* (realisatie(=resultaat).

2. Niemand kan over een volk regeren zonder dat hij in staat is over zijn eigen zinnen (gedachten, vitale krachten en het lichaam) te regeren. Daarom moeten de leden van de staatsraad, alsook de president, altijd rechtvaardig handelen en het kwade vermijden. Het is noodzakelijk dat zij zich dag en nacht wijden aan het beoefenen van *yoga.*

दश कामसमुत्थानि तथाष्टौ क्रोधजानि च ।
व्यसनानि दुरन्तानि प्रयत्नेन विवर्जयेत् ॥ 1 ॥
कामजेषु प्रसक्तो हि व्यसनेषु महीपतिः ।
वियुज्यतेऽर्थधर्माभ्यां क्रोधजेष्वात्मनैव तु ॥ 2 ॥
मृगयाक्षो दिवास्वप्नः परिवादः स्त्रियो मदः ।
तौर्य्यत्रिकं वृथाट्या च कामजो दशको गणः ॥ 3 ॥
पैशुन्यं साहसं द्रोह ईर्ष्यासूयार्थदूषणम् ।
वाग्दण्डजं च पारुष्यं क्रोधजोऽपि गणोऽष्टकः ॥ 4 ॥
द्वयोरप्येतयोर्मूलं यं सर्वे कवयो विदुः ।
तं यत्नेन जयेल्लोभं तज्जावेतावुभौ गणौ ॥ 5 ॥
पानमक्षाः स्त्रियश्चैव मृगया च यथाक्रमम् ।
एतत्कष्टतमं विद्याच्चतुष्कं कामजे गणे ॥ 6 ॥
दण्डस्य पातनं चैव वाक्पारुष्यार्थदूषणे ।
क्रोधजेऽपि गणे विद्यात्कष्टमेतत्त्रिकं सदा ॥ 7 ॥
सप्तकस्यास्य वर्गस्य सर्वत्रैवानुषंगिणः ।
पूर्वं पूर्वं गुरुतरं विद्याद्व्यसनमात्मवान् ॥ 8 ॥
व्यसनस्य च मृत्योश्च व्यसनं कष्टमुच्यते ।
व्यसन्यधोऽधो व्रजति स्वर्यात्यव्यसनी मृतः ॥ 9 ॥

Manu VII. 45-53

[105]

1. Hij moet zich afhouden van de tien ondeugden die uit wellust voortspruiten en van de acht die uit gramschap voortspruiten.
2. Een staatshoofd dat verward raakt in de strikken van wellust, verliest zijn rijkdom en deugdelijkheid, maar als hij zich verwart in kwaadheid verliest hij zelfs zijn leven.
3. De tien ondeugden die voortspruiten uit wellust zijn: jagen, dobbelen, overdag slapen, lezen van liefdesverhalen, achter vrouwen lopen, dronkenschap of het gebruik van alcohol, gebruik van opium of andere verdovingsmiddelen, vocale en instrumentale muziek, zelf dansen of dansen organiseren, bekijken of beluisteren, en tenslotte doelloos rondslenteren.
4. De acht ondeugden die voortspruiten uit kwaadheid zijn de volgende: het kwaadspreken, vrouwen gewelddadig behandelen, animositeit, jaloezie, verkeerd gedrag van anderen goedpraten en roddelen over goed gedrag, misbruik maken van rijkdom, onzedelijke taal, straffen uitdelen die in vergelijking met de overtreding te zwaar zijn.
5. Alle wijzen zijn van mening dat hebzucht de wortel is van de twee hartstochten (wellust en kwaadheid). Beiden komen uit hebzucht voort. Daarom moet hebzucht geheel vermeden worden.
6. Van de ondeugden die uit wellust voortspruiten, zijn de volgende vier zeer moeilijk te overwinnen: dronkenschap, dobbelen, vrouwenjacht en jagen.
7. Van de ondeugden die uit kwaadheid voortspruiten, zijn de volgende drie moeilijk op te geven: onrechtvaardige straffen, onzedelijke taal en misbruik van rijkdom.
8. Van deze zeven ondeugden zijn de voorgaande erger dan de volgende. Bijvoorbeeld onzedelijke taal is erger dan het misbruiken van rijkdom, onrechtvaardige straf is erger dan onzedelijke taal, jagen is slechter dan onrechtvaardig straffen, vrouwenjacht is erger dan

jagen, dobbelen is erger dan jagen en dronkenschap is het ergste van allen.

9. Er bestaat geen twijfel aan dat de dood beter is dan slechte gewoonten. De man die slechte gewoonten heeft, zal hoe langer hij leeft meer en meer zondigen en ook steeds meer ten onder gaan. Als een man die geen slechte gewoonten heeft sterft, verkrijgt hij zegen. Daarom betaamt het elkeen, en zeer in het bijzonder het staatshoofd zich van slechte gewoonten, zoals dronkenschap en jagen, te onthouden. Men moet zich steeds wijden aan deugdelijke ondernemingen.

Welke zijn de kwaliteiten van ministers en het ministerieel personeel?

मोलान् शास्त्रविदः शूराँल्लब्धलक्षान् कुलोद्गतान् ।
सचिवान्सप्त चाष्टौ वा प्रकुर्वीत परीक्षितान् ॥1॥
अपि यत्सुकरं कर्म तदप्येकेन दुष्करम् ।
विशेषतोऽसहायेन किन्नु राज्यं महोदयम् ॥2॥
तैः सार्द्धं चिन्तयेन्नित्यं सामान्यं सन्धिविग्रहम् ।
स्थानं समुदयं गुप्तिं लब्धप्रशमनानि च ॥3॥

[106]

तेषां स्वं स्वमभिप्रायमुपलभ्य पृथक्-पृथक् ।
समस्तानाञ्च कार्येषु विदध्याद्धितमात्मनः ॥4॥
अन्यानपि प्रकुर्वीत शुचीन् प्राज्ञानवस्थितान् ।
सम्यगर्थसमाहर्तॄनमात्यान्सुपरीक्षितान् ॥5॥
निवर्त्तेतास्य यावद्भिरितिकर्तव्यता नृभिः ।
तावतोऽतन्द्रितान् दक्षान्प्रकुर्वीत विचक्षणान् ॥6॥
तेषामर्थे नियुञ्जीत शूरान्दक्षान् कुलोद्गतान् ।
शुचीनाकरकर्मान्ते भीरूनन्तर्निवेशने ॥7॥
दूतं चैव प्रकुर्वीत सर्वशास्त्रविशारदम् ।
इंगिताकारचेष्टज्ञं शुचिं दक्षं कुलोद्गतम् ॥8॥
अनुरक्तः शुचिर्दक्षः स्मृतिमान् देशकालवित् ।
वपुष्मान्वीतभीर्वाग्मी दूतो राज्ञः प्रशस्यते ॥9॥

Manu VII. 54-57, 60-64

1. Er moeten zeven of acht ministers zijn van de volgende kwaliteiten: onafhankelijkheid, in het betrokken land geboren zijn, bekendheid met de Veda's, onbevreesd zijn, een vastomlijnd doel hebben, gelovig, intelligent, van respectabele familie zijn en weloverwogen.
2. Zelfs gemakkelijke dingen zijn voor een man alleen moeilijk, vooral als hij helemaal geen hulp heeft. Hoe zal hij alleen de staatszaken kunnen doen?

Des te meer is dat het geval met een hele staat. Daarom is het fout een persoon tot absolute vorst te maken of op een man of vrouw te rekenen voor het besturen van de staat.
3. Daarom is het essentieel dat de president (of het staatshoofd) geregeld overleg pleegt met zijn kabinet over de volgende zes punten:
- met wie zoal bevriend te moeten zijn.
- tegen wie in de oppositie te moeten zijn.
- van wie geen notitie te nemen in ongunstige tijden, en er tegelijk zorg voor te dragen dat de eigen staat veilig is.
- de vijand aan te vallen wanneer zij daartoe krachtig genoeg is.
- vitale hulpbronnen in stand houden zoals het staatsleger, de schatkist enzovoort.
- vrede en orde te handhaven in de overwonnen gebieden.

4. Na de verschillende meningen over alle zaken van elk te hebben gehoord, moet hij een beslissing nemen zoals door de meerderheid is voorgesteld. Verder moet hij datgene doen dat ten voordele van de gemeenschap is.
5. Andere personen mogen ook tot minister benoemd worden indien zij rein van hart, wijs, vastberaden, spaarzaam en weldoordacht zijn.
6. De staf zal moeten bestaan uit zoveel actieve, sterke en intelligente personen als voldoende is om het bestuursapparaat efficiënt te doen functioneren.

7. Zij moeten moedige, sterke welgeboren en reine ondergeschikten ter beschikking hebben voor belangrijke zaken, en de zwakkeren moeten belast worden met gewone interne zaken.
8. Er zullen gedelegeerden moeten worden benoemd uit vooraanstaande families. Zij moeten capabel, betrouwbaar, van scherp inzicht, voorzichtig, belezen en goed op de hoogte van alles zijn.
9. De beste geleerde van een staat is degene die geïnteresseerd is in zaken het bestuur betreffende, geen fraude pleegt, rein van gedachten is, intelligent is, zelfs niet heel oude dingen vergeet, handelt volgens de tijd en de omstandigheden, een goede indruk maakt, onbevreesd en zeer stipt is.

Welke macht moet gegeven worden aan de verschillende ambtenaren?

अमात्ये दण्ड आयत्तो दण्डे वैनयिकी क्रिया ।
नृपतौ कोशराष्ट्रे च दूते सन्धिविपर्ययौ ॥ 1 ॥

[107]

दूत एव हि संधत्ते भिनत्त्येव च संहतान् ।
दूतस्तत्कुरुते कर्म भिद्यन्ते येन वा न वा ॥ 2 ॥
बुद्ध्वा च सर्वं तत्त्वेन परराजचिकीर्षितम् ।
तथा प्रयत्नमातिष्ठेद्यथात्मानं न पीडयेत् ॥ 3 ॥
धनुर्दुर्गं महीदुर्गमब्दुर्गं वार्क्षमेव वा ।
नृदुर्गं गिरिदुर्गं वा समाश्रित्य वसेत्पुरम् ॥ 4 ॥
एकः शतं योधयति प्रकारस्थो धनुर्धरः ।
शतं दशसहास्राणि तस्माद्दुर्गं विधीयते ॥ 5 ॥
तत्स्यादायुधसम्पन्नं धनधान्येन वाहनै : ।
ब्राह्मणैः शिल्पिभिर्यन्त्रैर्यवसेनोदकेन च ॥ 6 ॥
तस्य मध्ये सुपर्याप्तं कारयेद्गृहमात्मनः ।
गुप्तं सर्वर्त्तुकं शुभ्रं जलवृक्षसमन्वितम् ॥ 7 ॥
तदध्यास्योद्वहेद् भार्यां सवर्णां लक्षणान्विताम् ।
कुले महती सम्भूतां हृद्यां रूपगुणान्विताम् ॥ 8 ॥

पुरोहितं प्रकुर्वीत वृणुयादेव चर्त्विजम् ।
तेऽस्य गृह्याणि कर्माणि कुर्युर्वैतानिकानि च ॥9॥

Manu VII. 65-66, 68, 70, 74-78

1. Het departement van justitie moet onder een minister staan. Het recht moet met alle stiptheid toegepast worden. Het departement van financiën en dat van binnenlandse zaken moeten onder het staatshoofd zelf staan, terwijl oorlogvoering aan de hoofdgedelegeerden moet worden overgelaten.
2. Het is de taak van deze gedelegeerden de onverenigden te verenigen en het verenigd banditisme uit elkaar te slaan, alsook disharmonie in het vijandelijk kamp te stichten.
3. De president (of het staatshoofd), de gedelegeerden en andere functionarissen moeten steeds een wakend oog houden op een slechte premier en de zaken zodanig regelen dat de staat in geen geval nadeel ondervindt.
4. De hoofdstad moet gemaakt worden op een zeer vruchtbaar gedeelte van het land, en moet een sterk fort met machtige bewapening hebben, dewelke omrasterd moet worden met muren, sloten, bos en heuvels. Ook moet er een sterke legermacht aanwezig zijn.
5. De stad moet zodanig door een buitenmuur omgeven zijn dat een gewapende man in staat kan zijn tegen honderden te strijden en honderd gewapenden tegen tienduizend tegenstanders strijd kunnen leveren.
6. Het fort moet overvloedig bevoorraad zijn met wapens, geld, transportmiddelen, Brahmanen die onderwijzen en prediken, allerhande kunst, machinerieën, veevoer, water en andere benodigdheden.
7. In het midden van het fort moeten er putten, lanen en parken aangelegd worden. Ook moeten er huizen staan die, onder alle weersomstandigheden, geriefelijk en geschikt voor allerlei werken moeten zijn.
8. Het staatshoofd of de president (indien een man) moet met een dame trouwen van gelijke kwaliteiten, uit

adellijke familie, van goede ontwikkeling en die een liefderijk hart en goed voorkomen heeft. Na al de plichten van de staat te hebben vervuld, moet hij een gelukkig gezinsleven met haar lijden. Hij mag slechts met één vrouw in het huwelijk treden, en mag nooit zijn blikken op een andere vrouw doen rusten.

9. Hij moet een priester en andere uitvoerders van *yajña's* benoemen, die *agnihotra* en andere spiritueel-religieuze ceremonies moeten uitvoeren. Het staatshoofd moet zich steeds hoofdzakelijk bezighouden met de taak van besturen. In feite ligt de rituele verplichting van het staatshoofd in zijn zorgvuldig uitvoeren van het bestuurswerk, en op geen enkele manier iets verkeerd laat gaan.

[108]

सांवत्सरिकमाप्तैश्च राष्ट्रादाहारयेद् बलिम् ।
स्याच्चाम्नायपरो लोके वर्त्तेत पितृवन्नृषु ॥ 1 ॥
अध्यक्षान्विविधान्कुर्यात् तत्र तत्र विपश्चितः ।
तेऽस्य सर्वाण्यवेक्षेरन्नृणां कार्याणि कुर्वताम् ॥ 2 ॥
आवृत्तानां गुरुकुलाद्विप्राणां पूजको भवेत् ।
नृपाणामक्षयो ह्येष निधिर्ब्राह्मो विधीयते ॥ 3 ॥

Manu VII. 80-82

1. De jaarlijkse belastingen moeten door eerlijke personen opgehaald worden, en het staatshoofd en andere functionarissen moeten het volk als hun kinderen behandelen.

2. De staatsraad moet de hoofden van de verschillende departementen benoemen, en toezicht houden op hun werk. Indien zij goed werken moet hen eer worden gegeven, en indien zij verkeerd werken moeten zij gestraft worden.

3. De verspreiding van de vedische kennis is een onverwoestbare schat. Derhalve moet het staatshoofd de geleerden eren die van het seminarie terugkeren na beëindiging van hun studie (Veda's en andere

geschriften) en die strikt de *brahmacarya* regels hebben nageleefd. Hij moet ook de leraren eren die deze gegradueerden hebben opgeleid.

समोत्तमाधमै राजा त्वाहूतः पालयन् प्रजाः ।
न निवर्त्तेत संग्रामात् क्षात्रं धर्ममनुस्मरन् ॥ 1 ॥
आहवेषु मिथोऽन्योन्यं जिघांसन्तो महीक्षितः ।
युध्यमानाः परं शक्त्या स्वर्गं यान्त्यपराङ्मुखाः ॥ 2 ॥
न च हन्यात्स्थलारूढं न क्लीबं न कृताञ्जलिम् ।
न मुक्तकेशं नासीनं न तवास्मीति वादिनम् ॥ 3 ॥
न सुप्तं न विसन्नाहं न नग्नं न निरायुधम् ।
नायुध्यमानं पश्यन्तं न परेण समागतम् ॥ 4 ॥
नायुधव्यसनं प्राप्तं नार्त्तं नातिपरिक्षतम् ।
न भीतं न परावृत्तं सतां धर्ममनुस्मरन् ॥ 5 ॥
यस्तु भीतः परावृत्तः संग्रामे हन्यते परैः ।
भुर्त्तर्यद्दुष्कृतं किञ्चित्तत्सर्वं प्रतिपद्यते ॥ 6 ॥
यच्चास्य सुकृतं किञ्चिदमुत्रार्थमुपार्जितम्
भर्त्ता तत्सर्वमादत्ते परावृत्तहतस्य तु ॥ 7 ॥
रथाश्वं हस्तिनं छत्रं धनं धान्यं पशूँस्तथा ।
सर्वद्रव्याणि कुप्यं च यो यज्जयति तस्य तत् ॥ 8 ॥
राज्ञश्च दद्युरुद्धारमित्येषा वैदिकी श्रुतिः ।
राज्ञा च सर्वयोधेभ्यो दातव्यमपृथग्जितम् ॥ 9 ॥

Manu VII. 87, 89, 91-97

1. Indien een staatshoofd (beschermer van het volk) door een zwakkere, een even sterke of sterkere staatshoofd wordt uitgedaagd mag hij, de plichten van de Kṣatriya's in aanmerking genomen, nooit terugdeinzen voor strijd of vluchten van het slagveld. Hij moet dan zo krachtig strijden dat hij de overwinning behaalt.
2. De krijgers, die het moedigst gevecht leveren op het slagveld en nooit op de vlucht slaan, verkrijgen geluk. Soms is het echter nodig zich strategisch terug te

trekken om de overwinning te behalen. De strijd moet in elk geval gewonnen worden. Het is niet juist zichzelf dwaas in de strijd te werpen om vernietigd te worden, zoals een leeuw die in kwaadheid regelrecht op de loop van een vuurwapen inloopt en afgemaakt wordt.

De krijgers mogen in de strijd de volgende personen niet doden: (3) degenen die op zij gaan staan, degenen die hun armen over mekaar gekruist hebben of hun haar in de war hebben gemaakt (als een teken van algehele overgave), degenen die zitten en degenen die uitroepen: "wij geven ons aan Uw genade over". (4) Ook degenen die slapen, buiten bewustzijn, naakt of ongewapend
[109]
zijn, alsook de oppassers van de gewonden mogen niet gedood worden. Verder nog degenen die door wapenslagen in grote pijn verkeren, de ellendigen, de zwaar gewonden, degenen die bang zijn en degenen die vluchtende zijn, of hen die de plichten van waardige mensen gedenken.

5. Dergelijke personen kunnen gearresteerd worden. Onder de gearresteerden moeten degenen die niet verminkt zijn, in gevangenschap gezet worden en goed gevoed worden. De gewonden moeten medische behandeling krijgen. Geen dezer mensen mag ooit beledigd of gemarteld worden. Hen kan, geheel naar hun toestand, passend werk opgedragen worden. Vooral vrouwen, kinderen, ouderen van dagen, zieken en degenen die verward geraakt zijn, mogen nooit aangevallen worden. Hun kinderen moeten zoals Uw eigen kinderen opgebracht worden. Net zo ook hun vrouwen. Deze vrouwen moeten beschouwd worden als Uw zusters en dochters en er mag nooit een blik op hen geworpen worden met seksuele gevoelens. Als het rijk opnieuw tot standvastige rust is gekomen en van de vijand niets meer te vrezen valt, zullen deze mensen terug naar huis mogen vertrekken.

6. Als een persoon die in schrik op de vlucht slaat, toch door de vijand wordt gedood, dan valt de schuld van die

dood op de luitenant van de troep waartoe de soldaat behoort.

7. Van de persoon die op de vlucht gedood wordt, vervalt al het goede dat voor hem opgespaard lag, aan zijn heer. Zulk een soldaat verkrijgt geen geluk en de beloning voor zijn vroegere deugden gaat over op degenen die moedig voortstrijden.

8. Elke buit die in de strijd in de handen van de soldaten valt, behoort ook aan hen toe, zoals karren, paarden, olifanten, paraplu's, geld, graan, vee, kisten met *ghī*, olie en andere artikelen. Dit principe mag nooit geweld aangedaan worden.

9. Maar de soldaten moeten een zestiende deel van de gemaakte buit aan het staatshoofd geven, en het staatshoofd moet ook een zestiende deel van gezamenlijk gemaakte buit aan de soldaten afstaan. Indien een man al strijdende komt te sterven, moet zijn deel aan zijn erfgenamen gegeven worden en moeten zijn vrouw en minderjarige kinderen goed verzorgd worden. Wanneer deze kinderen meerderjarig worden moet hen, evenredig aan hun bekwaamheid, ambten worden gegeven. Een man die welvaart, eer, overwinning en geluk wenst voor zijn land, moet nooit deze wetten overschrijden.

अलब्धं चैव लिप्सेत लब्धं रक्षेत्प्रयत्नतः ।
रक्षितं वर्द्धयेच्चैव वृद्धं पात्रेषु निःक्षिपेत् ॥ 1 ॥
एतच्चतुर्विधं विद्यात् पुरुषार्थप्रयोजनम् ।
अस्य नित्यमनुष्ठानं सम्यक् कुर्यादतन्द्रितः ॥ 2 ॥
अलब्धमिच्छेद्दण्डेन लब्धं रक्षेदवेक्षया ।
रक्षितं बर्द्धयेद् वृद्ध्या वृद्धं दानेन निःक्षिपेत् ॥ 3 ॥
अमाययैव वर्त्तेत न कथञ्चन मायया ।
बुध्येतारिप्रयुक्तां च मायान्नित्यं स्वसंवृतः ॥ 4 ॥
नास्य छिद्रं परो विद्याच्छिद्रं विद्यात्परस्य तु ।
गूहेत्कूर्म इवांगानि रक्षेद्विवरमात्मनः ॥ 5 ॥

बकवच्चिन्तयेदर्थान् सिंहवच्च पराक्रमेत् ।
वृकवच्चावलुम्पेत शशवच्च विनिष्पतेत् ॥ 6 ॥
एवं विजयमानस्य येऽस्य स्युः परिपन्थिनः ।
तानानयेद्वशं सर्वान् सामादिभिरुपक्रमैः ॥ 7 ॥
यदि ते तु न तिष्ठेयुरुपायैः प्रथमैस्त्रिभिः ।
दण्डेनैव प्रसह्यैतांश्छनकैर्वशमानयेत् ॥ 8 ॥
यथोद्धरति निर्दाता कक्षं धान्यं च रक्षति ।
तथा रक्षेन्नृपो राष्ट्रं हन्याच्च परिपन्थिनः ॥ 9 ॥

[110]

मोहाद्राजा स्वराष्ट्रं यः कर्षयत्यनवेक्षया ।
सोऽचिराद् भ्रश्यते राज्याज्जीविताच्च सबान्धावः ॥ 10 ॥
शरीरकर्षणात्प्राणाः क्षीयन्ते प्राणिनां यथा ।
तथा राज्ञामपि प्राणाः क्षीयन्ते राष्ट्रकर्षणात् ॥11 ॥
राष्ट्रस्य संग्रहे नित्यं विधानमिदमाचरेत् ।
सुसंगृहीतराष्ट्रो हि पार्थिवः सुखमेधते ॥ 12 ॥

Manu VII. 99-101, 104-108, 110-113

1. Het staatshoofd en de staatsraad moeten steeds ijveren om datgene dat zij niet bezitten te verkrijgen, te behouden wat zij verkregen hebben, hetgeen zij gespaard hebben te vermeerderen, en hetgeen zij door vermenigvuldiging hebben gehad te besteden aan het propageren van de vedische leer en de godsvrucht (spiritualiteit), en aan steun aan studenten, predikers en wezen.

2. Het staatshoofd moet deze vier beginselen steeds in stand houden, zonder laksheid.

3. Verlangen om te verwerven wat men niet bezit. Zorgvuldig behouden wat men verworven heeft. Wat gespaard werd, moet vermenigvuldigd worden door het drijven van handel of door het op een bank te plaatsen. Het geld dat aldus verkregen wordt, moet op de hierboven genoemde manieren besteed worden.

4. Het staatshoofd zal niemand bedriegelijk behandelen. Hij moet pogen om zichzelf te beschermen, en de tactiek van de vijand te kennen en te ontmaskeren.
5. Laat geen enkele vijand Uw zwakke punten kennen. U moet echter de zwakke punten van hen grondig bestuderen. Zoals een schildpad al zijn ledematen gesloten houdt, moet een staatshoofd alle ingangen gesloten houden waardoor eventueel de vijand zou kunnen binnendringen.
6. Zoals de ooievaar haar gedachten concentreert op het vangen van de vis, evenzo moet het staatshoofd geconcentreerd wachten op elke kans ter vergroting van zijn rijkdom. Hij moet als een leeuw handelen om de vijand te winnen, en ter bescherming van zijn bronnen en kracht. Hij moet zijn vijanden gelijk een tijger afloeren. Wanneer een sterke vijand naderbij komt, moet hij zich gelijk een haas terugtrekken en hem op het juiste moment tactvol bespringen.
7. Wanneer het staatshoofd (of de president van de staat) de overwinning heeft behaald in de strijd, moet hij zijn aandacht wijden aan het onderdrukken van rebellen, rovers enzovoort, op de volgende vier manieren:
- *Sāma* of verzoening.
- *Dāma* of monetaire steun.
- *Bheda* of verdeeldheid zaaien.

8. Wanneer de drie voorgaande middelen er niet in slagen hen tot overgave te brengen, moet hij *Daṇḍa* of strenge straffen toepassen.
9. Zoals de landbouwer de rijst zodanig stampt dat de rijstkorrels heel blijven, moet het staatshoofd de wederspannigen zodanig straffen dat de staat geen schade daardoor lijdt.
10. Het staatshoofd dat door beïnvloeding en onbedachtzaamheid zijn staat doet verzwakken, komt in dit leven zelf tot vernietiging en met hem de staat en zijn familie.
11. Zoals het overbelasten van het lichaam leidt tot verzwakking van de vitale bronnen, verzwakken de

regeerders die hun onderdanen (burgers) zwak en onderdrukt willen houden, hun vitale organen waardoor zij met hun leger en hun vrienden tot verval geraken.
12. Het staatshoofd en zijn staatsraad moeten daarom het bestuursapparaat zodanig inrichten dat het werk van de staat ordelijk verloopt. Het staatshoofd dat zich constant bezighoudt met het welzijn van zijn overwonnen gebied smaakt dag aan dag meer geluk.

द्वयोस्त्रयाणां पंचानां मध्ये गुल्ममधिष्ठितम् ।
तथा ग्रामशतानां च कुर्य्याद्राष्ट्रस्य संग्रहम् ॥ 1 ॥
ग्रामस्याधिपतिं कुर्य्याद्दशग्रामपतिं तथा ।
विंशतीशं शतेशं च सहस्रपतिमेव च ॥ 2 ॥

[111]
ग्रामदोषान्समुत्पन्नान् ग्रामिकः शनकैः स्वयम् ।
शंसेद् ग्रामदशेशाय दशेशो विंशतीशिनम् ॥ 3 ॥
विंशतीशस्तु तत्सर्वं शतेशाय निवेदयेत् ।
शंसेद् ग्रामशतेशस्तु सहस्रपतये स्वयम् ॥ 4 ॥
तेषां ग्राम्याणि कार्याणि पृथक्कार्याणि चैव हि ।
राज्ञोऽन्यः सचिवः स्निग्धस्तानि पश्येदतन्द्रितः ॥ 5 ॥
नगरे नगरे चैकं कुर्यात्सर्वार्थचिन्तकम् ।
उच्चैः स्थानं घोररूपं नक्षत्राणामिव ग्रहम् ॥ 6 ॥
स ताननुपरिक्रामेत्सर्वानेव सदा स्वयम् ।
तेषां वृत्तं परिणयेत्सम्यग्राष्ट्रेषु तच्चरैः ॥ 7 ॥
राज्ञो हि रक्षाधिकृताः परस्वादायिनः शठाः ।
भृत्या भवन्ति प्रायेण तेभ्यो रक्षेदिमाः प्रजाः ॥ 8 ॥
ये कार्यिकेभ्योऽर्थमेव गृह्णीयुः पापचेतसः ।
तेषां सर्वस्वमादाय राजा कुर्यात्प्रवासनम् ॥ 9 ॥

Manu VII. 114-117, 120-124

1. Er moeten centrale regeringsorganen bestaan voor groepen van twee, drie, vijf en honderd dorpen. Deze

organen moeten met een behoorlijk personeel bezet worden voor een goed functioneren van het bestuursapparaat.

2. Er moet een hoofdman zijn voor elk dorp, dan een andere hoofdman voor tien van zulke dorpen, een andere voor twintig van deze dorpen, een vierde voor honderd en een vijfde voor duizend dorpen. Deze regeringsvorm is overgenomen uit *Manu* enzovoort. Voorbeeld: Elk dorp is een *paṭwārī*, tien dorpen een *thānā*, twee *thānās* zijn een grotere *thānā*, vijf *thānās* zijn een *tahasīl* en tien *tahasīlas* zijn een *ẓilā* of district.

3. Er moeten maatregelen getroffen worden dat elke onregelmatigheid in het dorp door de geheime dienst dagelijks aan de hoofdman van het dorp bekend gemaakt wordt ; op zijn beurt rapporteert de hoofdman van het dorp dit aan de hoofdman van de tien dorpen waaronder zijn dorp ressorteert. De hoofdman van de tien dorpen rapporteert dit aan de hoofdman van de twintig dorpen, waaronder zijn dorpen vallen.

4. De hoofdman van de twintig dorpen rapporteert dit aan zijn directe baas, de hoofdman van honderd dorpen; de hoofdman van honderd dorpen aan de gouverneur van duizend dorpen; de gouverneur van duizend dorpen aan de gouverneur van tienduizend dorpen en de gouverneur van tienduizend dorpen aan de gouverneur van honderdduizend dorpen. Aldus moeten de hoofden van elke gemeenschap in overleg met hun raadslieden de hogere autoriteiten en raden op de hoogte houden van de dagelijkse gebeurtenissen in hun gemeenschap, en deze raden op hun beurt moeten dit voorleggen aan de hoogste Keizer[162] en hun hoofdraadsman die over de hele wereld regeert.

5. Voor elke staatseenheid van telkens tienduizend dorpen moeten dus twee mannen ter beschikking staan, namelijk een man die altijd op het hoofdkwartier blijft

---

[162] Bijvoorbeeld de President van de VS, die gezien wordt als de sterkste man (of : eventueel vrouw) van de wereld (S.B.).

en een man die constant in de gemeenschap rondreist om zich van alle gebeurtenissen op de hoogte te stellen.
6. Elke grote stad moet een stadhuis of raadskamer hebben, mooi, groot en prachtig als de maan, waarin de geleerden en ervaren ouderen hun vergaderingen moeten houden en wetten ontwerpen ter ontwikkeling van de welvaart van de staat en het volk.
7. De reizende hoofdinspecteur moet voor zijn geheime dienst ambtenaren ter beschikking hebben uit alle lagen van de bevolking. Hun plicht is alle goede en slechte punten van het volk te noteren en dit heimelijk aan de hoofdinspecteur mee te delen. De hoofdinspecteur moet alle goede diensten waarderen en alle tekortkomingen straffen.

[112]
8. De ambtenaren die door het staatshoofd worden aangewezen om voor de bescherming van de onderdanen (burgers) te zorgen moeten deugdzaam zijn en beproefd, goede eigenschappen hebben en van goede huize zijn. Er mogen ook enkele dieven, rovers enzovoort voor deze functies benoemd worden, teneinde hen van hun slechte gewoonten te genezen door het contact dat zij dan krijgen met personen van goede eigenschappen. Zij zullen dan ook nuttig kunnen wezen bij de bescherming van de bevolking.
9. De ambtenaar die enige steekpenning aanneemt, moet zeer streng gestraft worden en al zijn bezittingen moeten aan de staat worden overgemaakt. Verder moet hij op een zodanige plaats geïnterneerd worden dat hij daar niet van kan terugkeren. Zulke straffen zijn een waarschuwing voor alle andere ambtenaren. Als de schuldigen vrijuit zouden gaan zou het de andere ambtenaren alleen maar stimuleren om ook het zelfde kwaad te doen. Alle ambtenaren moeten zodanige salarissen van de staat ontvangen dat zij in staat zijn een welvarend leven te leiden en zelfs rijk kunnen worden. Wanneer zij een hoge leeftijd bereiken moeten zij de

helft ontvangen. Deze pensioenen moeten echter slechts tijdens hun leven gegeven worden en nooit na hun dood. Hun nakomelingen moeten echter eer en benoemingen krijgen die evenredig zijn aan de door hen aan de staat bewezen diensten. Hun vrouwen en minderjarige kinderen moeten ook de nodige steun van de staat krijgen voor hun opvoeding, maar slechts zolang als zij rechtgeaard blijven. De steun moet direct stopgezet worden als zij de slechte weg opgaan. Dit moet het vaste beleid zijn van elke staat.

यथा फलेन युज्येत राजा कर्त्ता च कर्मणाम् ।
तथाऽवेक्ष्य नृपो राष्ट्रे कल्पयेत्सततं करान् ॥ 1 ॥
यथाल्पाऽल्पमदन्त्याऽऽद्यं वार्य्योकोवत्सषट्पदाः ।
तथाऽल्पाऽल्पो ग्रहीतव्यो राष्ट्राद्राज्ञाब्दिकः करः ॥ 2 ॥
नोच्छिन्द्यादात्मनो मूलं परेषां चातितृष्णया ।
उच्छिन्दन्ह्यादात्मनो मूलमात्मानं ताँश्च पीडयेत् ॥ 3 ॥
तीक्ष्णश्चैव मृदुश्च स्यात् कार्यं वीक्ष्य महीपतिः ।
तीक्ष्णश्चैव मृदुश्चैव राजा भवति सम्मतः ॥ 4 ॥
एवं सर्वं विधायेदमिति कर्त्तव्यमात्मनः ।
युक्तश्चैवाप्रमत्तश्च परिरक्षेदिमाः प्रजाः ॥ 5 ॥
विक्रोशन्त्यो यस्य राष्ट्राद्ध्रियन्ते दस्युभिः प्रजाः ।
सम्पश्यतः सभृत्यस्य मृतः स न तु जीवति ॥ 6 ॥
क्षत्रियस्य परो धर्मः प्रजानामेव पालनम् ।
निर्दिष्टफलभोक्ता हि राजा धर्मेण युज्यते ॥ 7 ॥

Manu VII 128, 129, 139, 140, 142-144

1. De president en de staatsraad moeten twee punten in acht nemen bij het heffen van belastingen; ten eerste een ordelijk verloop van het regeringswerk, en ten tweede het welzijn van het volk.
2. Zoals een bloedzuiger, het kalf en de bij kleine hoeveelheden zuigen, zo moet de president ook kleine bedragen heffen als jaarlijkse belasting.

3. Hij moet de wortel van zijn geluk en dat van anderen niet ondermijnen door overmatige hebzucht. Degene die de wortel van de wederzijdse relaties doorhakt, veroorzaakt ellende aan zichzelf en aan anderen.
4. Men kijkt altijd met respect op naar de regeerder wiens stiptheid en mildheid zich aanpassen aan alle omstandigheden, dat wil zeggen die streng is met overtreders en mild is met personen van goed gedrag.
5. De regeerder moet het volk beschermen, actief en niet slap te zijn bij het regeren van zijn land.
6. De president in wiens staat rovers de onderdanen (burgers) beroven en doden, zelfs tot voor de ogen van de regeringsambtenaren, moet als dood beschouwd worden en met hem ook zijn ministeriële staf en andere hoogwaardigheidsbekleders. Hij zal zeker ook erg moeten lijden voor deze fout.
[113]
7. Daarom is de hoofdtaak van regeerder er op toe te zien dat het volk beschermd wordt. Het staatshoofd dat zijn belastingen heft volgens het zevende hoofdstuk van de *Manusmṛiti*, en in wiens rijk de belastingen de goedkeuring van de staatsraad hebben, is gelukkig. Wie deze beginselen overschrijdt zal lijden.

उत्थाय पश्चिमे यामे कृतशौचः समाहितः ।
हुताग्निर्ब्राह्मणाँश्चार्च्य प्रविशेत्स शुभां सभाम् ॥ 1 ॥
तत्र स्थितः प्रजाः सर्वाः प्रतिनन्द्य विसर्जयेत् ।
विसृज्य च प्रजाः सर्वा मन्त्रयेत्सह मन्त्रिभिः ॥ 2 ॥
गिरिपृष्ठं समारुह्य प्रासादं वा रहोगतः ।
अरण्ये निःशलाके वा मन्त्रयेदविभावितः ॥ 3 ॥
यस्य मन्त्रं न जानन्ति समागम्य पृथग्जनाः ।
स कृत्स्नां पृथिवीं भुंक्ते कोशहीनोऽपि पार्थिवः ॥ 4 ॥

Manu VII. 145-148

1. De president moet in het vierde deel van de nacht opstaan, en na een bad genomen te hebben moet hij

bidden, *agnihotra* uitvoeren en de geleerden en godsvruchtigen eerbied bewijzen. Na zijn maaltijd moet hij zich naar de Staatsraad begeven.
2. Rechtstaande zal hij de aanwezige onderdanen te woord staan en dan zal hij overleg plegen met de ministers.
3. Dit overleg moet gehouden worden op de top van een heuvel in een privé-kamer of in een bos zonder zelfs een strootje[163] dat zou kunnen storen, en moet zeer geheim zijn en zonder de minste vijandschap.
4. Het staatshoofd achter wiens geheime gedachten men nooit kan komen en dat het geheim van zijn ideeën nooit prijs geeft, en edelmoedige plannen heeft, is capabel om over de hele wereld te regeren, zelfs zonder ene schatkist. De bovenstaande teksten tonen aan dat de president of het staatshoofd niets mogen doen zonder overleg te plegen met de leden van de staatsraad.

आसनं चैव यानं च सन्धिं विग्रहमेव च ।
कार्यं वीक्ष्य प्रयुञ्जीत द्वैधं संश्रयमेव च ॥1॥
सन्धि तु द्विविधं विद्याद्राजा विग्रहमेव च ।
उभे यानासने चैव द्विविधः संश्रयः स्मृतः ॥2॥
समानयानकर्मा च विपरीतस्तथैव च ।
तथा त्वायतिसंयुक्तः संधिर्ज्ञेयो द्विलक्षणः ॥3॥
स्वयंकृतश्च कार्यार्थमकाले काल एव वा ।
मित्रस्य चैवापकृते द्विविधो विग्रहः स्मृतः ॥4॥
एकाकिनश्चात्ययिके कार्ये प्राप्ते यदृच्छया ।
संहतस्य च मित्रेण द्विविधं यानमुच्यते ॥5॥
क्षीणस्य चैव क्रमशो दैवात्पूर्वकृतेन वा ।
मित्रस्य चानुरोधेन द्विविधं स्मृतमासनम् ॥6॥

---

[163] In deze tekst komt de zin *araṇya niḥśālakā* voor. *Śālakā* betekent bezemsteel. *Niḥśālakā* zou dus beteken 'zonder zelfs een bezemsteel.' De bedoeling hiervan is niet letterlijk doch figuurlijk. Het is absurd zich een bos voor te stellen zonder zelfs een bezemsteel. *Niḥśālakā* is hier een idiomatische begrip voor een strikt verlaten en onvindbare plaats (Gaṅgāprasād Upādhyāya).

बलस्य स्वामिनश्चैव स्थितिः कार्यार्थसिद्धये ।
द्विविधं कीर्त्यते द्वैधं षाड्गुण्यगुणवेदिभिः ॥ 7 ॥
अर्थसंपादनार्थं च पीड्यमानः स शत्रुभिः ।
साधुषु व्यपदेशार्थं द्विविधः संश्रयः स्मृतः ॥ 8 ॥
यदावगच्छेदायत्यामाधिक्यं ध्रुवमात्मनः ।
तदात्वे चाल्पिकां पीडां तदा सन्धि समाश्रयेत् ॥ 9 ॥
यदा प्रहृष्टा मन्येत सर्वास्तु प्रकृतीर्भृशम् ।
अत्युच्छ्रितं तथात्मानं तदा कुर्वीत विग्रहम् ॥ 10 ॥
यदा मन्येत भावेन हृष्टं पुष्टं बलं स्वकम् ।
परस्य विपरीतं च तदा यायाद्रिपुं प्रति ॥ 11 ॥
यदा तु स्यात्परिक्षीणो वाहनेन बलेन च ।
तदासीत प्रयत्नेन शनकैः सान्त्वयन्नरीन् ॥ 12 ॥
मन्येतारिं यदा राजा सर्वथा बलवत्तरम् ।
तदा द्विधा बलं कृत्वा साधयेत्कार्य्यमात्मनः ॥ 13 ॥
यदा परबलानां तु गमनीयतमो भवेत् ।
तदा तु संश्रयेत् क्षिप्रं धार्मिकं बलिनं नृपम् ॥ 14 ॥
निग्रहं प्रकृतीनां च कुर्याद् योऽरिबलस्य च ।
उपसेवेत तं नित्यं सर्वयत्नैर्गुरुं यथा ॥ 15 ॥

[114]

यदि तत्रापि संपश्येद्दोषं संश्रयकारितम् ।
सुयुद्धमेव तत्राऽपि निर्विशंकः समाचरेत् ॥

Manu VII. 161-176

1. Allerlei voorzorgsmaatregelen moeten door elke regering getroffen worden bij de uitoefening van de volgende zes activiteiten: *Āsana*, status quo of de wapens thuis houden; *Yāna*, mobilisatie voor de strijd tegen de vijand; *Sandhi*, samengaan met een andere natie; *Vigraha*, vijandelijkheden of oorlogsverklaring aan slechtgeaarde vijanden; *Dvaidha*, diplomatie of de verdeling van het leger in twee delen; *Saṅśraya*,

subordinatie of erkenning van de grootheid van een sterke mogendheid wanneer onze eigen staat zwak is.
2. De regeerder moet vertrouwd zijn met de tweevoudige aspecten van elk dezer zes dingen, d.i. status-quo, mobilisatie, samengaan, vijandigheden, diplomatie en subordinatie.
3. Samengaan kan in twee soorten voorkomen: Actieve samenwerking in alle zaken gedurende de oorlog, en ten tweede het daaraan tegengestelde (dat wil zeggen passieve neutraliteit of geen steun verlenen aan de vijand van de samengaande mogendheid). Er moet echter voor worden gezorgd de huidige en toekomstige belangen van de eigen staat op allerlei manieren veilig te stellen.
4. Oorlog bestaat ook in twee vormen: de oorlog die in een bepaald seizoen wordt gevoerd voor het eigen belang en de oorlog die gevoerd wordt om het leed, een bevriende mogendheid aangedaan, te wreken.
5. Van opmarcheren of aanvallen wordt gezegd dat het ook tweevoudig is, namelijk de aanval die alleen wordt ondernomen wanneer een urgente zaak dat plotseling eist, en de aanval die in samenwerking met een bevriende natie wordt ondernomen.
6. Stil zitten (status-quo) bestaat ook in twee soorten, namelijk het stil zitten van een mogendheid die verzwakt is of vermoeid van vorige activiteiten en het stil zitten ten voordele van een bevriende mogendheid.
7. Om zijn doel te bereiken kan men één deel van het leger aan de bevelhebber laten en één deel zelf beheren. Een dergelijke splitsing tussen de generaals en het leger wordt tweevoudige diplomatie genoemd, door degenen die de waarde van de bovenstaande zes punten kennen.
8. Subordinatie bestaat ook in twee soorten om speciale redenen; toevlucht nemen tot een machtig staatshoofd of toevlucht nemen tot een godsvruchtige persoonlijkheid teneinde de last, door een vijand bezorgd, te ontwijken.

9. Wanneer de regeerder weet dat zijn macht in de toekomst zeker is maar dat hij momenteel zal moeten lijden, moet hij zijn toevlucht nemen tot vreedzame maatregelen.

10. Maar wanneer hij al zijn onderdanen en de legereenheden volkomen tevreden ziet en hijzelf in een zeer voordelige positie verkeert, moet hij oorlog verklaren aan de vijand.

11. Wanneer hij zijn eigen leger opgewekt en sterk bevindt, en dat van zijn vijand het tegenovergestelde is, moet hij zijn leger mobiliseren teneinde de vijand aan te vallen.

12. Maar indien hij merkt dat zijn leger en transportmiddelen in een deplorabele toestand verkeren, moet hij stil zitten (status-quo) en zich langzaamaan verzoenen met zijn vijanden.

13. Wanneer de regeerder weet dat zijn vijand in alle opzichten sterker is dan hij, moet hij trachten zijn doel te bereiken door het verdelen van zijn leger (op diplomatische wijze).

14. Wanneer hij merkt dat de legermacht van de vijand hem gaat verslaan, moet hij snel asiel zoeken bij een rechtvaardig en machtig staatshoofd.

[115]

15. De regeerder moet het staatshoofd, dat in staat is zijn leger en het volk onder controle te houden en de vijand te onderdrukken, eerbiedig en als een guru (leermeester) dienen.

16. Indien hij vindt dat iets niet in orde is bij dat staatshoofd waar hij asiel heeft gezocht, moet hij deze zaak ten koste van alles en zonder enige aarzeling recht zetten. Men mag nooit twist uitlokken met een rechtvaardig staatshoofd. Men onderhoude steeds vriendschappelijke relaties met zulk een staatshoofd. Maar als een zondig staatshoofd macht en sterkte vergaart, moet hij door de middelen als hierboven aangegeven, uitgeschakeld worden.

सर्वोपायैस्तथा कुर्यान्नीतिज्ञः पृथिवीपतिः ।
यथास्याभ्यधिका न स्युर्मित्रोदासीनशत्रवः ॥ 1 ॥
आयतिं सर्वकार्याणां तदात्वं च विचारयेत् ।
अतीतानां च सर्वेषां गुणदोषौ च तत्त्वतः ॥ 2 ॥
आयत्यां गुणदोषज्ञस्तदात्वे क्षिप्रनिश्चयः ।
अतीते कार्यशेषज्ञः शत्रुभिर्नाभिभूयते ॥ 3 ॥
यथैनं नाभिसंदध्युर्मित्रोदासीनशत्रवः ।
तथा सर्वं संविदध्यादेष सामासिको नयः ॥ 4 ॥

Manu VII. 177-180

1. Een diplomatisch regeerder moet altijd trachten dat zijn bevriende naties, de neutrale en zijn vijanden hem niet voorbijstreven in macht.
2. Alle handelingen moeten weloverwogen worden vanuit twee gezichtspunten: wat voor invloed zullen zij hebben op de toekomst, en wat hun direct gevolg zal zijn. Voor- en nadelen van handelingen in het verleden moeten ook grondig bestudeerd worden.
3. Het staatshoofd dat grondig de sterke en zwakke punten van de te nemen stappen bestudeert, dat vlug is in zijn beoordeling van tegenwoordige handelingen en weet hoe het voordeligst een handeling van het verleden te wijzigen, kan nooit door zijn vijanden verslagen worden.
4. Het staatshoofd en zijn manschappen moeten trachten te voorkomen dat hun vrienden, de neutralen en hun vijanden in onderhandeling treden met de mogendheid waarmee zij oorlog voeren.

कृत्वा विधानं मूले तु यात्रिकं च यथाविधि ।
उपगृह्यास्पदं चैव चारान् सम्यग्विधाय च ॥ 1 ॥
संशोध्य त्रिविधं मार्गं षड्विधं च बलं स्वकम् ।
साम्परायिककल्पेन यायादरिपुरं शनैः ॥ 2 ॥
शत्रुसेविनि मित्रे च गूढे युक्ततरो भवेत् ।

गतप्रत्यागते चैव स हि कष्टतरो रिपुः ॥ 3 ॥
दण्डव्यूहेन तन्मार्गं यायात्तु शकटेन वा ।
वराहमकराभ्यां वा सूच्या वा गरुडेन वा ॥ 4 ॥
यतश्च भयमाशंगेत् ततो विस्तारयेद् बलम् ।
पद्मेन चैव व्यूहेन निविशेत सदा स्वयम् ॥ 5 ॥
सेनापतिबलाध्यक्षौ सर्वदिक्षु निवेशयेत् ।
यतश्च भयमाशंकेत् प्राचीं तां कल्पयेद्दिशम् ॥ 6 ॥
गुल्मांश्च स्थापयेदाप्तान् कृतसंज्ञान् समन्ततः ।
स्थाने युद्धे च कुशलानभीरूनविकारिणः ॥ 7 ॥
संहतान् योधयेदल्पान् कामं विस्तारयेद् बहून् ।
सूच्या वज्रेण चैवैतान् व्यूहेन व्यूह्य योधयेत् ॥ 8 ॥
स्यन्दनाश्वैः समे युध्येदनूपे नौद्विपैस्तथा ।
वृक्षगुल्मावृते चापैरसिचर्मायुधैः स्थले ॥ 9 ॥
प्रहर्षयेद् बलं व्यूह्य ताँश्च सम्यक् परीक्षयेत् ।
चेष्टाश्चैव विजानीयादरीन् योधयतामपि ॥ 10 ॥
उपरुध्यारिमासीत राष्ट्रं चास्योपपीडयेत् ।
दूषयेच्चास्य सततं यवसान्नोदकेन्धनम् ॥ 11 ॥
[116]
भिन्द्याच्चैव तडागानि प्राकारपरिखास्तथा ।
समवस्कन्दयेच्चैनं रात्रौ वित्रासयेत्तथा ॥ 12 ॥
प्रमाणानि च कुर्वीत तेषां धर्म्यान्यथोदितान् ।
रत्नैश्च पूजयेदेनं प्रधानपुरुषैः सह ॥ 13 ॥
आदानमप्रियकरं दानञ्च प्रियकारकम् ।
अभीप्सितानामर्थानां काले युक्तं प्रशस्यते ॥ 14 ॥

Manu VII. 184-192, 194-196, 203, 204

1. Wanneer een staatshoofd een kruistocht onderneemt tegen zijn vijand, moet hij afdoende maatregelen treffen voor de verdediging van zijn eigen land. Daarna moet hij overal verkenners aanstellen teneinde aan de nodige inlichtingen te komen. Na dit alles gedaan te hebben,

moet hij zijn leger, transport, bewapening, enzovoort goed organiseren. Na dat alles gereed en in orde is gebracht, moet hij uitrukken.

2. Hij moet drie wegen voor communicatie open hebben, namelijk het land voor gevechtswagens, paarden en olifanten, het water voor schepen, en de lucht voor vliegtuigen. Hij moet een zesvoudige uitrusting hebben voor het leger, namelijk voetvolk, gevechtswagens, olifanten, paarden, kanonnen en ander geschut. Hij moet over voldoende proviand voor het leger beschikken. Dan moet hij zodanig met zijn leger manoeuvreren dat het ogenschijnlijk naar een andere plaats gaat, terwijl hij langzaam en gestadig optrekt naar het land van de vijand.

3. Hij moet er streng op toezien dat niemand in contact staat met de vijand en zijn geheimen vertrouwelijk aan de vijand doorgeeft. Degene die van buiten een vriend lijkt, maar in zijn binnenste een vijand is, is de grootste vijand.

4. Hij en zijn officieren moeten zeer goed geoefend zijn in de krijgskunst. Het volk moet ook een militaire opleiding genieten, daar alleen die soldaten goed kunnen strijden die van te voren goed geoefend zijn. De oefening moet uit verschillende slagorden bestaan, in het Saṅskṛita *vyūha's* genoemd, bijvoorbeeld *daṇḍa vyūha* of de formatie van het leger in een rechte lijn als een zweep; *śakaṭa vyūha* of de wagenformatie; *varāha vyūha* of de varkensformatie (net als varkens achter elkaar aanrennen en groepjes vormen); *makara vyūha* of krokodillen-formatie (het regelen van het leger in de vorm van een zwemmende krokodil); *sucī vyūha* of wigformatie (het leger opstellen als een wig, namelijk een fijne punt in frontlinies die naar achteren toe lopend steeds breder worden); *nīlakaṇṭha vyūha* of J-formatie, d.i. zoals een J een abrupte neerwaartse beweging maken.

5. Hij moet meer soldaten zenden naar die plaatsen waar er groter gevaar heerst. Hij moet dan zijn leger in de

padmavūha of lotusformatie opstellen, en het commando voeren over de regimenten die om hem heen draaien, waarbij hij zelf zich in het midden bevindt.

6. Generaals en soldaten moeten in alle acht windrichtingen geplaatst worden (oost, west, zuid, noord en de vier tussenliggende). Het grootste deel van het leger moet zich richten naar het eigenlijk slagveld, maar de achterkant en de zijden moeten ook goed bewaakt zijn, teneinde aanvallen van die zijden te voorkomen.

7. Betrouwbare en waakzame wachtposten moeten overal opgesteld worden. Zij moeten goed geoefend zijn in stabiel staan of onbevreesd en fors strijden.

8. In geval Uw leger klein is en U strijd moet leveren tegen een grotere macht, moet het hele leger gecombineerd worden of moet U van tijd tot tijd de soldaten ver van elkaar verwijderen (teneinde de schijn te wekken dat U een grote legermacht heeft). Wanneer er strijdend een stad, fort of vijandelijk kamp binnengegaan moet worden, moeten de *sucī vyūha* of wig-formatie en *vajra-vyūha* of dubbele randformatie worden, dat wil zeggen het leger zal moeten binnendringen langs de smalste zijde van de wig, en terwijl zij binnendringen moeten zij de vijand van beide zijden bestoken. Als er kogels of kanonschoten op hun neerkomen vanuit de frontlinie van de vijand, moet het leger in *sarpa vyūha* of slangen-formatie opgesteld worden. Zij bewegen zich dan langzaam op hun buik voort en wanneer zij de vijand dicht genaderd zijn,
[117]
springen zij plotseling op en rennen op hen in, terwijl zij de kanonnen richten op de vijand en hen gevangen nemen. Ook kunnen bejaarden en zwakke personen in frontlinie opgesteld worden met rijzige en krachtige soldaten achter hen. De vijand kan dan makkelijk omvergelopen worden of ter strijd gedwongen worden door een overrompeling en uit elkaar verdrijven.

9. Indien het slagveld vlak is, moeten gevechtswagens, paarden en voetvolk gebruikt worden; bij diep water gebruike men boten en bij ondiep water olifanten. In geval van bos gebruike men pijlen en in een zandige vlakte zwaarden en schilden.
10. De vechtende soldaten moeten constant aangemoedigd en tevreden gesteld worden met woorden, maar ook met eten en drinken, met verse wapens, bijstand en geneeskundige verzorging; zonder leger mag men niet ten strijde trekken en het strijdend leger moet men voortdurend in het oog houden, om te zien of ze goed strijden of bedrog plegen.
11. Indien nodig, mag het land van de vijand belegerd worden. Veevoer, levensmiddelen, water en brandstof moeten vernietigd worden of voor consumptie ongeschikt gemaakt worden.
12. Alle putten, muren en sloten moeten vernietigd worden en 's nachts moet de vijand lastig gevallen worden, teneinde hem tot overgave te dwingen.
13. Wanneer de overwinning behaald is, moet het overwonnen staatshoofd van het vijandelijke kamp schriftelijk beloven zich goed te zullen gedragen in de toekomst en rechtvaardig te zullen regeren. Er zullen geschikte adviseurs benoemd worden om hem te leiden, en er zorg voor te dragen dat hij niet misleid wordt. De overwonnen leiders en hun trawanten moet een ruime toelage van juwelen enzovoort toegekend worden en zij moeten een goede behandeling krijgen, zodat zij een rustig leven kunnen leiden zonder nog over hun vroegere wandaden te moeten nadenken. Ook als ze gevangen worden gezet, moeten ze billijk worden behandeld, zodat ze zonder verdriet over de nederlaag in tevredenheid verder kunnen leven.
14. In beslag nemen van andermans eigendommen is altijd de oorzaak van de wrevel. De enige manier om dit gevoel te onderdrukken is aan de anderen mooie geschenken te geven, hen nooit te beledigen of te provoceren noch hen te kleineren noch ooit te

insinueren dat U hen verslagen had; altijd te tonen dat zij Uw broeders zijn en U een zwakke plek in Uw hart voor hen heeft.

हिरण्यभूमिसम्प्राप्त्या पार्थिवो न तथैधते ।
यथा मित्रं ध्रुवं लब्ध्वा कृशमप्यायतिक्षमम् ॥ 1 ॥
धर्मज्ञं च कृतज्ञं च तुष्टप्रकृतिमेव च ।
अनुरक्तं स्थिरारम्भं लघुमित्रं प्रशस्यते ॥ 2 ॥
प्राज्ञं कुलीनं शूरं च दक्षं दातारमेव च ।
कृतज्ञं धृतिमन्तञ्च कष्टमाहुररिं बुधाः ॥ 3 ॥
आर्य्यता पुरुषज्ञानं शौर्य्यं करुणवेदिता ।
स्थौललक्ष्यं च सततमुदासीनगुणोदयः ॥ 4 ॥

Manu VII. 208-211

Dit zijn de kenmerken van een bondgenoot:
1. Een staatshoofd gaat niet zoveel vooruit door het verkrijgen van land als door het verkrijgen van een stevige vriend, hetzij zwak of sterk, die materiële hulp kan verlenen in de toekomst.
2. Zelfs een zwakke vriend is prijzenswaardig indien hij rechtvaardig, dankbaar, joviaal, liefderijk en standvastig
[118]
in zijn handelingen is.
3. Er moet voor gewaakt worden geen ruzie te maken met een man die wijs, respectabel, moedig, knap, trouw, geleerd, standvastig is en bekend is met Uw vroegere daden. Degene die vijandschap verklaart aan zulke personen zal gaan verliezen.
Dit zijn de kenmerken van een neutrale persoon:
4. Dat zijn diegenen die lovenswaardige kwaliteiten hebben, die onderscheid kunnen maken tussen goede en slechte mensen, die moedig en vriendelijk zijn en wiens daden nobel zijn.

एवं सर्वमिदं राजा सह सन्मन्त्र्य मन्त्रिभिः ।

व्यायाम्याप्लुत्य मध्याह्ने भोक्तुमन्तःपुरं विशेत् ॥

Manu VII. 216

Hierboven werd gesteld dat het staatshoofd altijd vroeg moet opstaan, zich baden, de rituelen uitvoeren, *agnihotra* uitvoeren of laten uitvoeren, overleg plegen met zijn ministers, naar de rechtszaal gaan, alle officieren en commandanten van het leger ontmoeten, hen tevreden stellen, de militaire oefeningen inspecteren, de stallen van de paarden, de olifanten en de koeien, de vooraad van wapens, het observatorium, enzovoort bezoeken, suggesties doen ten aanzien van het opheffen van gebreken, lichamelijke oefeningen doen en tegen de middag naar het paleis van zijn echtgenote gaan om zijn maaltijd te nuttigen. Het voedsel moet goed onderhoud worden, goed zijn voor het lichaam en de gedachten, geneeskrachtig zijn, uit allerlei smakelijke en geurende schotels, zoetigheden en andere ingrediënten bestaan. Hij moet dus steeds een gelukkig leven leiden, en op allerlei manieren trachten de staat tot vooruitgang te brengen.

Hoe moeten belastingen bij de bevolking geïnd worden?

पञ्चाशद् भाग आदेयो राज्ञा पशुहिरण्ययोः ।
धान्यानामष्टमो भागः षष्ठो द्वादश एव वा ॥

Manu VII. 130

Het beginsel van belasting heffen is als volgt: van handelaren in koeien en andere dieren, of van kunstsmeden in goud en zilver moet een vijftigste deel van hun winsten geheven worden. Van handelaren in rijst en andere graansoorten een zesde, een achtste of een twaalfde deel van hun winsten. De inning moet zodanig geschieden dat geen enkele landbouwer enzovoort daardoor moeilijkheden krijgt of gebrek gaat lijden aan levensmiddelen of geld.

Daar de vooruitgang van een staat afhangt van welvaart, gezondheid en overvloed, moet het staatshoofd al zijn onderdanen als zijn eigen kinderen gelukkig trachten te maken. De onderdanen op hun beurt moeten het staatshoofd en de regeringslieden als hun ouders behandelen.

De waarheid is dat de onderdanen de staatshoofden van het staatshoofd zijn en het staatshoofd slechts hun beschermer is. Er kan geen regeerder bestaan zonder geregeerden en geen geregeerden zonder een regeerder. Elkeen moet onafhankelijk zijn in persoonlijke zaken en wederzijds afhankelijk in algemene zaken. Het staatshoofd en de regeringslieden mogen niet ongehoorzaam zijn tegenover het staatshoofd.

Nu hebben wij in het kort de meest belangrijke punten van het politiek departement behandeld. Voor een uitgebreider uitleg over dit onderwerp wordt de lezer verwezen naar studie van de Veda's, de *Manusmṛiti*, de *Śukra-nīti*, de *Mahābhārata* en andere boeken.

De beginselen voor de rechtszaak worden gegeven in het achtste en het negende hoofdstuk van de *Manusmṛiti*, en moeten in praktijk omgezet worden. Enkele worden hieronder in het kort gegeven:
[119]

प्रत्यहं देशदृष्टैश्च शास्त्रदृष्टैश्च हेतुभिः ।
अष्टादशसु मार्गेषु निबद्धानि पृथक् पृथक् ॥1॥
तेषामाद्यमृणादानं निक्षेपोऽस्वामिविक्रयः ।
संभूय च समुत्थानं दत्तस्यानपकर्म च ॥2॥
वेतनस्यैव चादानं संविदश्च व्यतिक्रमः ।
क्रयविक्रयानुशयो विवादः स्वामिपालयोः ॥3॥
सीमाविवादधर्मश्च पारुष्ये दण्डवाचिके ।
स्तेयं च साहसं चैव स्त्रीसंग्रहणमेव च ॥4॥
स्त्रीपुंधर्मो विभागश्च द्यूतमाह्वय एव च ।

पदान्यष्टादशैतानि व्यवहारस्थिताविह ॥5॥
एषु स्थानेषु भूयिष्ठं विवादं चरतां नृणाम् ।
धर्मं शाश्वतमाश्रित्य कुर्यात्कार्यविनिर्णयम् ॥6॥
धर्मो विद्धस्त्वधर्मेण सभां यत्रोपतिष्ठते ।
शल्यं चास्य न कृन्तन्ति विद्धास्तत्र सभासदः ॥7॥
सभा वा न प्रवेष्टव्या वक्तव्यं वा समञ्जसम् ।
अब्रुवन्विब्रुवन्वापि नरो भवति किल्बिषी ॥8॥
यत्र धर्मो ह्यधर्मेण सत्यं यत्रानृतेन च ।
हन्यते प्रेक्षमाणानां हतास्तत्र सभासदः ॥9॥
धर्म एव हतो हन्ति धर्मो रक्षति रक्षितः ।
तस्माद्धर्मो न हन्तव्यो मा नो धर्मो हतोऽवधीत् ॥10॥
वृषो हि भगवान्धर्मस्तस्य यः कुरुते ह्यलम् ।
वृषलं तं विदुर्देवास्तस्माद्धर्मं न लोपयेत् ॥11॥
एक एव सुहृद्धर्मो निधनेऽप्यनुयाति यः ।
शरीरेण समन्नाशं सर्वमन्यद्धि गच्छति ॥12॥
पादोऽधर्मस्य कर्त्तारं पादः साक्षिणमृच्छति ।
पादः सभासदः सर्वान् पादो राजानमृच्छति ॥13॥
राजा भवत्यनेनास्तु मुच्यन्ते च सभासदः ।
एनो गच्छति कर्त्तारं निन्दार्हो यत्र निन्द्यते ॥14॥

Manu VIII. 3-8, 12-19

Betekenis:

1. De volgende achttien soorten van geschillen moeten dagelijks onderzocht worden en beslissingen in deze zaken moeten volgens plaatselijk gebruik en de geschreven wetten worden genomen. Waar geen van deze beide middelen toegepast kan worden, moeten er naar behoefte nieuwe wetten worden ontworpen.

Deze geschillen zijn als volgt:

2. (1) leningen, (2) hypotheken, (3) verkopen van andermans eigendom, (4) geweldpleging in vereniging, (5) misbruiken van giften.

3. (6) niet uitbetalen van salarissen, (7) contractbreuk, (8) bankgeschillen, (9) geschillen tussen de veehoeder en zijn meester.
4. (10) grensgeschillen, (11) overmatig straffen, (12) onzedelijke taal en smaad, (13) diefstal en roof, (14) geweldpleging, (15) overspel.
5. (16) schending van rechten, (17) erfenis, (18) dobbelen en daarbij mensen als inzet gebruiken. Deze zijn de achttien gelegenheden waarbij geschillen kunnen ontstaan.
6. Vele van deze geschillen kunnen middels het gewoonterecht en de traditie[164] beslecht worden. Er mag bij het beslechten geen partijdigheid getoond worden. [120]
7. De rechters moeten beschouwd worden als gewonden in wie het recht gewond is, en dit recht om genezing komt vragen, waarbij deze rechters niet proberen de pijl uit het lichaam van het recht te trekken om daarmede het hart van het onrecht te doorboren.
8. Een rechtvaardig mens moet niet ter rechtszitting verschijnen en als hij daar komt, moet hij steeds de waarheid spreken. Elkeen die zijn mond houdt wanneer er onrecht te bespeuren valt in de rechtszitting of tegen de feiten getuigt, is een groot zondaar.
9. Alle rechters (leden van het hof) die de rechtvaardigheid vermoorden door onrechtvaardigheid en de waarheid door onwaarheid, moeten als dood beschouwd worden.
10. Vermoorde rechtvaardigheid doodt haar moordenaar en verdedigde rechtvaardigheid beschermt haar beschermer. Daarom moet de rechtvaardigheid nooit vermoord worden uit vrees dat het haar moordenaar zal doden.
11. Elkeen die de krachtgevende en gelukschenkende rechtvaardigheid vernietigt, wordt een Śūdra of gemeen

[164] Met traditie placht Swami Dayananda te zeggen de vedische traditie die vanaf de scheppping tot heden voortbestaat, d. i. Manusmṛiti (Suruj Biere).

persoon genoemd door de wijzen. Daarom moet niemand de rechtvaardigheid vertrappen.
12. Rechtvaardigheid is de enige vriend die ons zelf na de dood vergezelt. Alle andere vrienden maken een eind aan hun vriendschap bij hun dood. Het gezelschap van de rechtvaardigheid komt nooit tot een eind.
13. Als er enig onrecht in de rechtszitting plaatsvindt, wordt het in vier delen verdeeld. Een deel gaat naar de dader, het tweede deel naar de getuige, het derde deel naar de leden van het hof en het vierde deel naar de president van het hof.
14. Waar de veroordeelbare veroordeeld wordt, de prijzenswaardige geprezen wordt, de veroordeelde gestraft en de eerbare geëerd wordt, zijn al de leden en de president van het hof zondenvrij en blijft de zonde aan de zondaar kleven.

Hier volgen de kwalificaties van getuigen:

आप्ताः सर्वेषु वर्णेषु कार्य्याः कार्येषु साक्षिणः ।
सर्वधर्मविदोऽलुब्धा विपरीतांँस्तु वर्जयेत् ॥ 1 ॥
स्त्रीणां साक्ष्यं स्त्रियः कुर्युर्द्विजानां सदृशा द्विजाः ।
शूद्राश्च सन्तः शूद्राणामन्त्यानामन्त्ययोनयः ॥ 2 ॥
साहसेषु च सर्वेषु स्तेयसंग्रहणेषु च ।
वाग्दण्डयोश्च पारुष्ये न परीक्षेत साक्षिणः ॥ 3 ॥
बहुत्वं परिगृह्णीयात् साक्षिद्वैधे नराधिपः ।
समेषु तु गुणोत्कृष्टान् गुणिद्वैधे द्विजोत्तमान् ॥ 4 ॥
समक्षदर्शनात्साक्ष्यं श्रवणाच्चैव सिध्यति ।
तत्र सत्यं ब्रुवन्साक्षी धर्मार्थाभ्यां न हीयते ॥ 5 ॥
साक्षी दृष्टश्रुतादन्यद्विब्रुवन्नार्य्यसंसदि ।
अवाङ्नरकमभ्येति प्रेत्य स्वर्गाच्च हीयते ॥ 6 ॥
स्वभावेनैव यद् ब्रूयुस्तद् ग्राह्यं व्यावहारिकम् ।
अतो यदन्यद्विब्रूयुर्धर्मार्थं तदपार्थकम् ॥ 7 ॥
सभान्तः साक्षिणः प्राप्तानर्थिप्रत्यर्थिसन्निधौ ।

प्राड्विवाकोऽनुयुञ्जीत विधिनाऽनेन सान्त्वयन् ॥ 8 ॥
यद् द्वयोरनयोर्वेत्थ कार्येऽस्मिन् चेष्टितं मिथः ।
तद् ब्रूत सर्वं सत्येन युष्माकं ह्यत्र साक्षिता ॥ 9 ॥
सत्यं साक्ष्ये ब्रुवन्साक्षी लोकानाप्नोति पुष्कलान् ।
इह चानुत्तमां कीर्तिं वागेषा ब्रह्मपूजिता ॥ 10 ॥
सत्येन पूयते साक्षी धर्मः सत्येन वर्द्धते ।
[121]
तस्मात्सत्यं हि वक्तव्यं सर्ववर्णेषु साक्षिभिः ॥ 11 ॥
आत्मैव ह्यात्मनः साक्षी गतिरात्मा तथात्मनः ।
मावमंस्थाः स्वमात्मानं नृणां साक्षिणमुत्तमम् ॥ 12 ॥
यस्य विद्वान् हि वदतः क्षेत्रज्ञो नाभिशंकते
तस्मान्न देवाः श्रेयांसं लोकेऽन्यं पुरुषं विदुः ॥ 13 ॥
एकोऽहमस्मीत्यात्मानं यत्त्वं कल्याण मन्यसे ।
नित्यं स्थितस्ते ह्येषः पुण्यपापेक्षिता मुनिः ॥ 14 ॥

Manu VIII. 63, 68, 72-75, 78-81, 83, 84, 96, 97

Betekenis:

1. Alleen personen uit alle varṇa's (klassen) die hoogst betrouwbaar, geleerd, *dharmisch* - godsvruchtig, niet bedrieglijk, niet geldzuchtig en alle plichten kennende zijn mogen getuigen zijn.
2. Vrouwen moeten voor vrouwen getuigen, wedergeborenen tegen wedergeborenen, Śūdra's tegen Śūdra's en achtergestelde klassen tegen achtergestelde klassen.
3. Het is niet nodig getuigen te horen[165] in geval van geweldpleging, diefstal, overspel, onzedelijk taal en afranseling. Zulke daden worden meestal heimelijk gepleegd.
4. Als er veel getuigen zijn, moeten twee criteria in acht genomen worden bij aanneming van het bewijs: indien de getuigen van dezelfde klassen zijn als de beklaagde, moeten hun kwaliteiten in overweging genomen worden

[165] Dit wil zeggen: men moet geen vragen stellen i.v.m. de klasse (kaste) van een getuige, maar de echte getuige alleen maar aanhoren.

en indien zij van gelijke kwaliteiten zijn, dan moet op Brahmanen van hogere kwaliteiten, bijvoorbeeld zieners en heiligen, gerekend worden.

5. Er bestaan twee soorten getuigen: ooggetuigen en getuigen die gehoord hebben. Getuigen moeten de waarheid spreken in de rechtszaal. Indien zij waarheidsgetrouw getuigen, worden zij niet gestraft. Maar degenen die meineed plegen, moeten gestraft worden.

6. Indien iemand voor het gerecht of voor geleerden het tegenovergestelde verklaart van wat hij gezien of gehoord heeft, lijdt hij in dit leven de pijn die gelijk is aan de pijn die geleden wordt bij het doorboren van de tong en blijft hij, in het leven hiernamaals, verstoken van de zaligheid.

7. Alleen dat deel van de getuigenis dat natuurlijk uit de mond van de getuige komt, is betrouwbaar. Hetgeen hem voorgezegd wordt, is te verwerpen.

8. Wanneer de aanklagers en de beklaagde aanwezig zijn, moeten de rechters de gedagvaarde getuige kalm en rustig horen als volgt:

9. "O getuigen, vertelt waarheidsgetrouw hetgeen U weet van de handelingen van beide partijen. Uw getuigenis is nodig voor de berechting van de zaak."

10. De getuige die de waarheid spreekt, krijgt een goed leven in de volgende geboorte; hij wordt onder gunstige omstandigheden wedergeboren en is gelukkig. Hij verlicht hierdoor dit leven zowel als het volgend leven. In de Veda's staat geschreven dat de tong zowel respect als ongenade brengt. Degene die de waarheid spreekt, wordt gerespecteerd en degene die onwaarheid spreekt, wordt veroordeeld.

11. Waarheid reinigt de getuige. Waarheid verhoogt het
[122]
peil van de *dharma* - godsvrucht. Daarom moeten de getuigen van alle *varṇa's* de waarheid spreken.

12. Het zelf is de getuige van het zelf. Het zelf is de benadering van het zelf. ' Mens bedenk dit en haal geen

ongenade op uzelf hetwelk de getuige is tegen al het zelf. Spreekt de waarheid.'

13. De wijzen hebben gezegd dat geen mens beter is dan de mens wiens geweten hem niet knaagt wanneer hij spreekt.

14. 'O gij die Uw welvaart wenst, denk niet dat gij alleen staat en niemand Uw onwaarheid zal ontdekken. U moet bedenken dat God zelfs de innerlijkste dingen in Uw hart waarneemt. Hij is de getuige van Uw innerlijk zelf. Vreest hem en spreek de waarheid.'

लोभान्मोहाद् भयान्मैत्रात्कामात्क्रोधात्तथैव च ।
अज्ञानाद् बालभावाच्च साक्ष्यं वितथमुच्यते ॥ 1 ॥
एषामन्यतमे स्थाने यः साक्ष्यमनृतं वदेत् ।
तस्य दण्डविशेषाँस्तु प्रवक्ष्याम्यनुपूर्वशः ॥ 2 ॥
लोभात्सहस्त्रदण्ड्यस्तु मोहात्पूर्वन्तु साहसम् ।
भयाद् द्वौ मध्यमौ दण्ड्यौ मैत्रात्पूर्वं चतुर्गुणम् ॥ 3 ॥
कामाद्दशगुणं पूर्वं क्रोधात्तु त्रिगुणं परम् ।
अज्ञानाद् द्वे शते पूर्णे बालिश्याच्छतमेव तु ॥ 4 ॥
उपस्थमुदरं जिह्वा हस्तौ पादौ च पञ्चमम् ।
चक्षुर्नासा च कर्णौ च धनं देहस्तथैव च ॥ 5 ॥
अनुबन्धं परिज्ञाय देशकालौ च तत्त्वतः ।
साराऽपराधौ चालोक्य दण्डं दण्ड्येषु पातयेत् ॥ 6 ॥
अधर्मदण्डनं लोके यशोघ्नं कीर्तिनाशनम् ।
अस्वर्ग्यञ्च परत्रापि तस्मात्तत्परिवर्जयेत् ॥ 7 ॥
अदण्ड्यान्दण्डयन् राजा दण्ड्याँश्चैवाप्यदण्डयन् ।
अयशो महदाप्नोति नरकं चैव गच्छति ॥ 8 ॥
वाग्दण्डं प्रथमं कुर्याद्धिग्दण्डं तदनन्तरम् ।
तृतीयं धनदण्डं तु वधदण्डमतः परम् ॥ 9 ॥

Manu VIII. 118-121, 125-129

1. De waarde van een getuigenis is twijfelachtig indien zij afgelegd wordt door geldzucht, angst, gehechtheid,

beïnvloeding, vriendschap, wellust, boosheid, domheid of kinderlijkheid.
2. Indien een getuige onwaarheid vertelt in een van de bovenstaande gevallen, moet hij als hieronder aangegeven gestraft worden.
3. Iemand die getuigenis aflegt door geldzucht moet een boete van 15 roepies en 10 annas opgelegd worden, indien door beïnvloeding een boete van 3 roepies en14½ annas, indien uit vrees een boete van 15 roepies en 10 annas, indien door vriendschap 15 roepies en 10 annas.
4. Indien door wellust 39 roepies en 1 anna, indien door boosheid 46 roepies en 14 annas, indien door domheid 3 roepies en 2 annas en indien door kinderlijkheid 1 roepie en 9 annas.
5. Hier volgen de strafmiddelen: de geslachtsorganen, de maag, de tong, de voet, het oog, de neus, het oor, geld en het lichaam.
6. Bij het uitdelen van straf moet er rekening worden gehouden met de tijd, de gelegenheid, de drijfveer, de aard en de grootte van het misdrijf, bijvoorbeeld de bedragen van de boetes als hierboven genoemd zijn niet
[123]
strikt vastgesteld. Indien de beklaagde zeer arm is mag hij minder beboet worden en indien hij rijk is mag het bedrag verdubbeld, verdrievoudigd en zelf verviervoudigd worden. D.w.z. de straf moet in verhouding zijn met de streek, de tijd, de persoon en het misdrijf. Daarom mag men niemand een onrechtvaardige straf opleggen.
7. Elke straf die onrechtvaardigd wordt opgelegd, leidt tot het verlies van alle verdiend respect, de reputatie van het heden, de toekomst en zelfs van het volgende leven.
8. Het staatshoofd dat de schuldigen niet straft en de onschuldigen straft, dat wil zeggen als hij de misdadiger vrijspreekt en de onschuldige straft, verkrijgt hij een slechte naam in dit leven en ellende in het leven daarna. Daarom moeten de schuldigen altijd en de onschuldigen nooit gestraft worden.

9. Er zijn vier trappen van straffen: ten eerste onder toezicht stellen, ten tweede publieke terechtwijzing, ten derde boete opleggen en ten vierde de doodstraf, door geseling of ophanging.

येन येन यथांगेन स्तेनो नृषु विचेष्टते ।
तत्तदेव हरेदस्य प्रत्यादेशाय पार्थिवः ॥ 1 ॥
पिताचार्य्यः सुहृन्माता भार्य्या पुत्रः पुरोहितः ।
नादण्ड्यो नाम राज्ञोऽस्ति यः स्वधर्मे न तिष्ठति ॥ 2 ॥
कार्षापणं भवेद्दण्ड्यो यत्रान्यः प्राकृतो जनः ।
तत्र राजा भवेद्दण्ड्यः सहस्रमिति धारणा ॥ 3 ॥
अष्टापाद्यन्तु शूद्रस्य स्तेये भवति किल्बिषम् ।
षोडशैव तु वैश्यस्य द्वात्रिंशत् क्षत्रियस्य च ॥ 4 ॥
ब्राह्मणस्य चतुःषष्टिः पूर्णं वापि शतं भवेत् ।
द्विगुणा वा चतुःषष्टिस्तद्दोषगुणविद्धि सः ॥ 5 ॥
ऐन्द्रं स्थानमभिप्रेप्सुर्यशश्चाक्षयमव्ययम् ।
नोपेक्षेत क्षणमपि राजा साहसिकं नरम् ॥ 6 ॥
वाग्दुष्टात्तस्कराच्चैव दण्डेनैव च हिंसतः ।
साहसस्य नरः कर्त्ता विज्ञेयः पापकृत्तमः ॥ 7 ॥
साहसे वर्त्तमानन्तु यो मर्षयति पार्थिवः ।
स विनाशं व्रजत्याशु विद्वेषं चाधिगच्छति ॥ 8 ॥
न मित्रकारणाद्राजा विपुलाद्वा धनागमात् ।
समुत्सृजेत् साहसिकान् सर्वभूतभयावहान् ॥ 9 ॥
गुरुं वा बालवृद्धौ वा ब्राह्मणं वा बहुश्रुतम् ।
आततायिनमायान्तं हन्यादेवाविचारयन् ॥ 10 ॥
नाततायिवधे दोषो हन्तुर्भवति कश्चन ।
प्रकाशं वाऽप्रकाशं वा मन्युस्तन्मन्युमृच्छति ॥ 11 ॥
यस्य स्तेनः पुरे नास्ति नान्यस्त्रीगो न दुष्टवाक् ।
न साहसिकदण्डघ्नौ स राजा शक्रलोकभाक् ॥ 12 ॥

Manu VIII. 334-338, 344-347, 350, 351, 386

1. Het staatshoofd mag dat deel van de misdadiger waarmee hij het misdrijf heeft gepleegd, afzetten, d.w.z. doorboren, en dit als een les voor allen.
2. Een misdadiger kan nooit op vergiffenis van het staatshoofd rekenen ook al ware hij zijn vader, leermeester, vriend, echtgenote, zoon of priester. Een rechter die op de rechtersstoel gezeten is, moet rechtspreken zonder enig partijdigheid.
3. De misdaad die een gewone man een boete van een geldstuk op de hals haalt, moet verduizendvoudigd worden in geval het staatshoofd dezelfde misdaad begaat, dat wil zeggen het staatshoofd moet duizend maal meer gestraft worden dan een arme man. De minister moet achthonderd maal meer gestraft worden,
[124]
een mindere officier zevenhonderd maal meer, een nog lagere officier zeshonderd maal, enzovoort afnemend volgens rang. Zelfs een lage ambtenaar moet niet minder dan acht maal meer dan een gewone man gestraft worden. Indien de landsdienaren niet meer dan de gewone lui gestraft zouden worden, zouden zij het volk tiranniseren. Een geit kan eerder tot rede gebracht worden dan een leeuw. Daarom is het noodzakelijk dat de notabelen van de staat en het staatshoofd zwaardere straffen worden opgelegd.
4. Indien een geleerd mens diefstal pleegt, moet hij acht maal meer dan een gewone man gestraft worden indien hij Śūdra is, indien hij Vaiśya is zestien maal meer en twintig maal meer indien hij een Kṣatriya is.
5. Een brahmaan moet vierenzestig maal, honderdmaal of zelfs honderdachtentwintig maal meer gestraft worden. De straf moet verhoogd worden naar gelang de status en positie van de misdadiger.
6. Een staatshoofd dat het welzijn van zijn onderdanen (burgers) en ambtenaren voor ogen heeft, mag geen ogenblik aarzelen om straffen uit te spreken tegen opstandelingen en rovers.
Kenmerken van moedige personen:

7. Wie een nog grotere misdaad pleegt dan een leugenaar, een dief of degene die een ander een straf geeft zonder dat hij iets misdaan heeft, wordt een ware zondaar en schurk genoemd.
8. Het staatshoofd dat een opstandeling tolereert en hem niet hardhandig aanpakt, zal gauw vernietigd worden, en zijn staat zal door disharmonie uiteenvallen.
9. Noch door vriendschap noch door grote geldsommen zal een staatshoofd zich ooit mogen laten weerhouden van het straffen van opstandelingen.
10. Degene die rechtvaardigheid opgeeft en een onschuldige vermoordt, moet direkt en zonder enige consideratie de zwaarste straf krijgen, ook al ware hij de leermeester, zoon, vader, jonger of ouder, brahmaan of zelfs geleerde in de heilige schrift.
11. De man die een moordenaar vermoordt, hetzij openlijk of in het geheim, is niet schuldig aan moord. In dit geval heeft het kwaad zichzelf gestraft.
12. Het meest verheven staatshoofd is het staatshoofd in wiens staat er geen dief, geen overspeler, geen moordenaar, geen rover en geen bandiet voorkomt.

भर्त्तारं लङ्घयेद्या स्त्री स्वज्ञातिगुणदर्पिता ।
तां श्वभिः खादयेद्राजा संस्थाने बहुसंस्थिते ॥ 1 ॥
पुमांसं दाहयेत्पापं शयने तप्त आयसे ।
अभ्यादध्युश्च काष्ठानि तत्र दह्येत पापकृत् ॥ 2 ॥
दीर्घाध्वनि यथादेशं यथाकालं तरो भवेत् ।
नदीतीरेषु तद्विद्यात् समुद्रे नास्ति लक्षणम् ॥ 3 ॥
अहन्यहन्यवेक्षेत कर्मान्तान्वाहनानि च ।
आयव्ययौ च नियतावाकरान्कोषमेव च ॥ 4 ॥
एवं सर्वानिमान् राजा व्यवहारान्समापयन् ।
व्यपोह्य किल्बिषं सर्वं प्राप्नोति परमां गतिम् ॥ 5 ॥

Manu VIII. 371-372, 406, 419-420

1. Indien een vrouw, door trots van haar familie haar echtgenoot verlaat en overspel pleegt, moet het staatshoofd haar in het openbaar een zware straf opleggen.
2. Evenzo moet het staatshoofd de man die zijn vrouw verlaat, en overspel of prostitutie pleegt, een zware straf opleggen. (Er staat eigenlijk dat hij hem levend doet branden door hem op een in vuur gloeiend heet gemaakt ijzeren bed te doen liggen).

Vraag: Indien het staatshoofd of zijn vrouw, de rechter of zijn vrouw overspel enzovoort plegen, wie kan hen dan straffen?

[125]
Antwoord: De staatsraad. Zij verdienen een grotere straf dan gewone personen.

Vraag: Waarom zullen het staatshoofd en de notabelen van de staat straf moeten ontvangen van de staatsraad?

Antwoord: Het staatshoofd is een rechtvaardig en gelukkig wezen. Indien hij niet bereid zou zijn de straf te ontvangen, waarom zouden anderen dat dan moeten zijn. Verder kan het staatshoofd niets er tegen doen als het volk, de president en de regeringsfiguren vastberaden zijn hem te straffen. Indien dit niet de leuze zou zijn dan zouden het staatshoofd, de officieren en andere invloedrijke personen de rechtvaardigheid vertrappen, zich op het pad van de zonde begeven en het volk en de staat vernietigen, om uiteindelijk tot zelfvernietiging te komen. Denk aan de tekst die wij hiervoren aanhaalden waarin staat dat het recht, als het goed toegepast wordt, het ware staatshoofd en de ware gerechtigheid is. Degene die dit overschrijdt is zeer slecht.

Vraag: Het afzetten van een lichaamsdeel is geen juiste straf. Niemand is de maker van een lichaamsdeel en kan het ook niet levend maken. Daarom is zulk een strenge straf slecht.

Antwoord: Degenen die deze straf streng vinden, kennen de kunst van regeren niet. Indien een persoon zulk een straf opgelegd wordt, is dat een les voor de anderen.
Deze personen zullen dan slechte daden achterwege laten en de deugd aanhangen. Om de waarheid te zeggen: indien de hoeveelheid straf verdeeld wordt over alle misdadigers zal elke misdadiger een, naar verhouding, te klein aandeel van de straf krijgen. Hetgeen U milde straffen noemt, wordt zeer groot wanneer zij samengevoegd worden. Wanneer veel personen een misdaad plegen moet de straf verminderd worden. Stelt U zich voor dat een man een straf zwaar als veertig kilo opgelegd zou worden en een andere een straf van een kwart kilo, het gemiddelde wordt dan ongeveer twintig kilo. Zullen de boosdoeners zich zulk een straf aantrekken? Stelt U zich voor dat een man een straf zwaar als veertig kilo wordt opgelegd en duizend mannen elk een kwart kilo straf krijgen. Het laatste gaat dan totaal 6¼ x 40 kilo bedragen. Daarom is het laatste, hetgeen U mild noemt, pijnlijker voor de bevolking.

3. De belastingvoet moet in overeenstemming zijn met de tijd en de gelegenheid in geval van lange wegen en rivieren. Voor wat betreft zeeën kan er niets definitiefs worden vastgesteld. Ook daar moet echter het heffen van belasting zodanig zijn dat het een hulp vormt voor de scheepvaart, en een winst voor de staat. De zeelieden die naar verschillende landen en eilanden varen in hun schepen en boten moeten het publiek altijd beschermen, en hen niet tot last zijn. Deze tekst van Manu toont aan dat degenen die beweren dat er in vroegere tijden geen scheepvaart in India bestond, leugenaars zijn.

4. Het staatshoofd moet dagelijks de resultaten van de verschillende ondernemingen, transportmiddelen, van de inkomsten en de uitgaven, de mijnbouw en de schatkist kontroleren.
5. Indien een staatshoofd al deze dingen met zorg en volgens de regels doet, het zondige uit het volk bant en hun vooruitgang beoogt, verkrijgt hij zeker zaligheid.

Vraag: Bevat de Saṅskṛita literatuur grondige politiek of slechts enige punten?

Antwoord: Grondige. Alle politiek die in de wereld bestaat en nog in voege moet komen, is aan de Saṅskṛita boeken ontleend. Indien er enig punt bestaat waarop er niet speciaal is gewezen, komt de volle voorziening hiervoor in Manu voor: प्रत्यहं लोकदृष्टैश्च शास्त्रदृटैश्च हेतुभिः ॥ *Manu* VIII. 3. Dit betekent dat de staatsraad, die uit geleerde personen bestaat, zoveel land zullen uitgeven als bevordelijk is voor het geluk van de regeerder en de geregeerden. Het moet sterk benadrukt worden dat kinderhuwelijken in geen geval mogen
[126]
toegestaan worden. Huwelijken zonder toestemming moeten verboden worden, zelfs in geval van volwassen leeftijd van de partijen. *Brahmacarya* moet uitgeoefend worden.

Aan overspel en polygamie moet een eind gemaakt worden. Dit maakt het lichaam en de ziel sterk. Indien alleen op intellectuele opvoeding de nadruk wordt gelegd, zou een fysiek sterke man honderden geleerden kunnen verslaan, en indien alleen de fysieke zijde ontwikkeld wordt, met verwaarlozing van de intellectuele zijde, zou er geen regering kunnen bestaan zonder hulp van geleerden. Het niet bestaan van een goede regering lijdt tot een chaos, twist en totale vernietiging. Daarom hebben zowel het lichaam en de ziel –*ātmā*-versterking nodig.

Niets verzwakt het lichaam en het intellect zo als overspel en seksuele overmaat. Vooral de regerende klasse moet uit statige en gezonde personen bestaan. Indien de regeerders overmatig seksuele neigingen hebben, wordt de gehele regering van nul en generlei waarde. यथा राजा तथा प्रजा, dat wil zeggen 'zo de regeerder, zo de geregeerden': men dient te bedenken dat de onderdanen (burgers) de regeerder volgen. Daarom is het des te meer noodzakelijk dat het staatshoofd en de regeringsfiguren nooit in ondeugd vervallen en altijd rechtvaardigheid en goed gedrag ten voorbeeld stellen aan hun volk.

Hier werd dus in het kort geschreven over het onderwerp "regeren". Voor verdere bijzonderheden wordt de lezer verwezen naar de Veda's, de *Manusmṛiti* (hoofdstukken VII, VIII, IX), de *Śukraniti*, de *Viduraprajāgar*, de *Mahābhārata* (*Śāntiparva*). Er moet steeds een zuivere methode van regeren bestaan, hetzij in een gewoon koninkrijk, republiek of in een wereldrijk. Wij moeten steeds de tekst in de *Yajurveda* (hoofdstuk XVIII, vers 29) gedenken, प्रजापतेः प्रजा अभूम, dat wil zeggen wij zijn de onderdanen van God, God is onze koning. Wij zijn slechts zijn nederige dienaren. Moge Hij ons genadig zijn en ons zegenen met zijn heersende macht, zodat wij zijn wetten steeds mogen uitdragen.

In het volgend hoofdstuk zullen wij het hebben over God en de Veda's.

Dit is het einde van het zesde hoofstuk van de
Satyārthaprakāśa
van Swāmī Dayānanda Saraswatī
over het onderwerp:
'De plichten van de Staat.'

[127]

Hoofdstuk VII

Uitleg over God en de Veda's

ऋचो अक्षरे परमे व्योमन् यस्मिन्देवा अधि विश्वे निषेदुः ।
यस्तन्न वेद किमृचा करिष्यति य इत्तद्विदुस्त इमे समासते ॥ 1 ॥

Rigveda I. 164. 39

ईशा वास्यमिदꣳ सर्वं यत्किञ्च जगत्याञ्जगत् ।
तेन त्यक्तेन भुञ्जीथा मा गृधः कस्य स्विद्धनम् ॥ 2 ॥

*Yajuḥ*० 40.1

अहं भुवं वसुनः पूर्व्यस्पतिरहं धनानि सं जयामि शश्वतः ।
मां हवन्ते पितरं न जन्तवोऽहं दाशुषे वि भजामि भोजनम् ॥ 3 ॥

Rigveda X. 48. 1

अहमिन्द्रो न परा जिग्य इद्धनं न मृत्यवेऽव तस्थे कदा चन ।
सोममिन्मा सुन्वन्तो याचता वसु न मे पूरवः सख्ये रिषाथन ॥ 4 ॥

Rigveda X. 48. 5

अहं दां गृणते पूर्व्यं वस्वहं ब्रह्म कृणवं मह्यं वर्धनम् ।
अहं भुवं यजमानस्य चोदिताऽयज्वनः साक्षि विश्वस्मिन् भरे ॥ 5 ॥

Rigveda X. 49. 1

Wij hebben in het derde hoofdstuk, Onderwijs en het celibaatschap, de *mantra* die begint met *ṛico akṣare* uitgelegd. Het betekent dat God met verheven eigenschappen, handelingen, geaardheden en kennis is begiftigd. In Hem/Haar bestaan de lichtgevende lichamen zoals de aarde en de zon. Hij is aldoordringend zoals de ether en Hij/Zij is de *Deva-Parameśvara* van alle *deva's*. Degenen die Hem niet kennen of geen vertrouwen in Hem hebben of Hem niet erkennen, zijn niet wijs en atheïstisch, en zij leven altijd in de zee van

ellende. Zijn realisatie is de enige manier om alle mensen langdurig gelukkig te maken.

Vraag: Neemt U het standpunt aan dat de Veda's over meer dan één God spreken?

Antwoord: Neen. Omdat er nergens in de vier Veda's melding is gemaakt van een meervoudige God. Er is juist duidelijk gesteld dat er slechts één God bestaat.

Vraag: Er komt een beschrijving van vele *devatā's* voor in de Veda's. Wat zegt U hierop?

Antwoord: Elk ding dat verheven eigenschappen bezit, wordt *devatā* genoemd, bijvoorbeeld de aarde. Het wordt echter nergens beschouwd als God of een voorwerp van aanbidding. Dezelfde tekst *ṛico akṣare* brengt klaarheid in de zaak wanneer het zegt dat al de *devatā's* in God bestaan. Degenen die aannemen dat *devatā* het synoniem van God is, zijn verkeerd. God wordt *Mahādeva* of de hoogste *deva* genoemd omdat Hij de God van alle *deva's* is, de schepper, de onderhouder en beëindiger van het heelal, de Grote Rechter, en de steun van allen.

1. In de Veda's staat ergens geschreven *trayastrimśatā*... (*Yajuḥ* 14.31), dat er drieëndertig *deva's* bestaan. De *Śatapathabrāhmaṇa* rangschikt hen als volgt: Acht *vasu's* of uitbeeldingen van de hele schepping, bijvoorbeeld aarde, uitspansel, vuur, wind, ether, de maan, de zon en de sterren.

[128]

Elf *rudra's* of pijngevenden. Zij zijn de tien vitale krachten die 1. uitademing (*prāṇa*), 2. inademing (*apāna*), 3. drijfkracht (*vyāna*), 4. herstellende kracht (bloedsomloop, *samāna*), 5. kracht om te slikken (*udāna*), 6. boeren (kracht voor uitstoten, *nāga*), 7. knipperen (*kūrma*), 8. hunkering (verzuchtend verlangen *kṛkala*), 9. geeuwen of gapen (*devadatta*), 10. desintegreren (ontleding of ontbinding, *dhanañjaya*) genoemd worden, en de ziel (*jīvātmā*) is de elfde. Zij

worden *rudra's* of pijngevers genoemd omdat zij de mensen doen wenen wanneer zij het lichaam verlaten bij de dood. Twaalf *āditya's* of nemers. Zij zijn de twaalf maanden van het jaar. Zij worden zo genoemd omdat zij het leven van allen nemen. Bliksem wordt *Indra* of de machtigste genoemd omdat het de bron van grote kracht is. *Yajña* wordt *prajāpati* genoemd omdat het bevorderlijk is voor de zuivering van de lucht, regen, water, groenten enzovoort, voor het respect aan de geleerden en voor alle soort kunsten en vakken. De letterlijke betekenis van *prajāpati* is God van de schepping. Daar de *yajña* alleen onderhoudt, wordt het *prajāpati* genoemd. Dit brengt het aantal op drie-en-dertig. Zij zijn *deva's* omdat zij de bovengenoemde eigenschappen bezitten. God is de meester en de hoogste van al deze *deva's*. Hij (de Almachtige) is de vier-en-dertigste *deva*, de aanbiddingswaardige *deva*, de *deva* die door de mensen aanbeden dient te worden. Dit staat duidelijk geschreven in het veertiende boek van de *Śatapathabrāhmaṇa*, en ook elders. Wanneer de tegensprekers deze boeken hadden gezien, zouden zij niet in die fout vervallen zijn om te zeggen dat de Veda's het polytheïsme prediken.

2. O mens, elk roerend goed in dit heelal wordt doordrongen door de grote rangschikker, die God genoemd wordt. Vreest U Hem en doe niet nodeloos schade aan een ander. Verlang geen rijkdom van een ander. Veracht deze ondeugd, omhels de deugd en smaakt U het geluk naar Uw innerlijk zelf.

3. God onderwijst allen op deze manier: Ik ben God, ik bestond toen andere schepselen nog niet bestonden (*sanātana*). Ik ben de Beheerder van de schepping. Ik beheers de oorzaak van de wereld en alle rijkdom. Ik geef alles. Alle zielen moeten mij als hun Vader aannemen en Mij ook zo aanspreken. Ik verdeel alle soorten voedsel onder de schepselen van deze wereld opdat het hen wel moge gaan.

4. Ik ben, gelijk de Zon, de grootste Verlichter van het heelal. Ik kan nooit verslagen of gedood worden. Ik ben de schepper van de rijkdommen dezer wereld. Geloof in mij als de schepper van de hele wereld. O zielen die allerlei moeite hebben, bidt tot mij voor kennis en andere vormen van welvaart. Wees nooit ver van mijn vriendschap.

5. O mens ! Ik schenk de kennis van eeuwige waarheden en andere gaven aan degene die mij aanbidt door middel van kennis enzovoort. Mijn naam is Brahma omdat ik de Veda's openbaar en de Veda's mij op de juiste wijze openbaren. Ik vergroot de kennis van allen. Ik spoor de oprechte mensen aan. Ik beloon de uitvoerenden van *yajña's.* Ik schep en onderhoud alles in het heelal. Daarom moet U niets anders dan mij aanbidden, en geen vertrouwen stellen in iets anders noch het als Uw God aannemen.

हिरण्यगर्भः समवर्त्तताग्रे भूतस्य जातः पतिरेक आसीत् ।
स दाधार पृथिवीं द्यामुतेमां कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥

*Yajuḥ*o 13. 4

O mensen, God is de schepper, steun en onderhouder van alle lichtende dingen zoals de zon. Hij was, is en zal de God zijn van alles dat er was, is en zal zijn. Vanaf de aarde tot de zon wordt alles dat er bestaat door Hem geschapen en door Hem onderhouden. Laat ons allen deze zegenrijke God aanbidden.

Vraag: U zegt God, God, maar hoe bewijst U zijn bestaan?

Antwoord: Door gewaarwording en andere bewijzen.

Vraag: Gewaarwording en bewijzen enzovoort zijn niet toepasselijk in het geval van God.

Antwoord:

इन्द्रियार्थसन्निकर्षोत्पन्नं ज्ञानमव्यपदेश्यमव्यभिचारि
व्यवसायात्मकं प्रत्यक्षम् ॥

Dit is een aforisme uit Gautama's *Nyāyadarśana* (1. 1. 4) [129]

De kennis die wij krijgen door het contact van de oren, de huid, de ogen, de tong, de neus en de gedachten met geluid, gevoel (aanraking), vorm, smaak, reuk, vreugde, leed, waarheid, onwaarheid enzovoort, is gewaarwording. In geval het niet op een vergissing berust.

Laat ons nu aannemen dat de gewaarwording die wij krijgen door de zinnen en de gedachten dat van eigenschappen is en niet van het stoffelijke. Zoals de vier zinnen aanraking, vorm, smaak en reuk gewaarworden en de ziel *(=ātmā)*, met behulp van de gedachten, de aarde en andere grondstoffen gewaarwordt, van welk deze de eigenschappen zijn, worden wij evenzo God gewaar door ontwerp, intelligentie en de andere eigenschappen van God in dit heelal. Wanneer de ziel haar gedachten, en door de gedachten haar zinnen op een bepaald voorwerp zet, en iets slechts begint te doen zoals diefstal of iets goeds zoals edelmoedigheid, zijn al de verlangens van de ziel op die handeling gericht. Op datzelfde moment springt vanuit het gemoed dat de handeling slecht is, en van onbevreesdheid, vastberadenheid en vreugde indien de handeling goed is. Deze aandoeningen komen niet van de ziel maar van God. Wanneer de ziel zich, met reine gevoelens, er op toelegt God te zien, wordt zij twee dingen gewaar, namelijk God en het innerlijk zelf. Als het bewijs van gewaarwording daar is om te bewijzen dat er een God is, dan zijn er ongetwijfeld nog meer bewijzen bijvoorbeeld realisatie enzovoort. Realisatie is het kennen van een oorzaak door haar gevolg.

Vraag: Is God overal tegenwoordig of woont Hij op één plaats?

Antwoord: Hij is overal. Als Hij slechts op één plaats was geweest zou Hij niet aldoordringend, alwetend,

alordenend, alscheppend, alonderhoudend en alvernietigend kunnen zijn. Niemand kan werken op een plaats waar hij niet is.

Vraag: Is God genadig en rechtvaardig of niet?

Antwoord: Ja[166].

Vraag: Deze twee eigenschappen zijn tegengestelden van elkaar. Waar er recht is, is er geen genade, en waar er genade is, is er geen recht. Recht betekent het geven van precies zoveel vreugde of leed als iemand verdient, op grond van zijn goede of slechte daden geen drup meer of minder. Maar genade betekent de schuldigen ongestraft laten.

Antwoord: Recht en genade verschillen alleen in naam. Zij dienen beide voor hetzelfde doel. Straf wordt opgelegd met het doel de mens van zonden af te houden, en daardoor leed te voorkomen. Datgene wordt genade genoemd waarmee het leed van anderen wordt weggenomen. Uw interpretatie van recht en genade is niet juist. Recht houdt in dat een misdadiger gestraft moet worden volgens de handelingen van zijn misdaad. Indien hij niet gestraft wordt, is dat geen genade. Een rover vrij uit laten gaan betekent leed over duizenden rechtvaardigen storten. Hoe kunnen wij spreken van genade als het vrijlaten van een persoon ellende voor velen wordt? Een rover in de gevangenis zetten of hem uitschakelen en daardoor voorkomen dat hij meer kwaad doet, is genade tegenover duizenden.

Vraag: Waarom bestaan dan de woorden genade en recht? Als beiden dezelfde betekenis hebben, waarom

[130]

---

[166] In God zijn genadigheid en rechtvaardigheid, beide eigenschappen aanwezig. Uit gerst komt gerst voort, uit tarwe ontstaat tarwe en mango uit mango: dit is de rechtvaardigheid van God. Uit een plant of boom komen honderd, duizend of talloze vruchten voort: dat is zijn genadigheid. Volgens het *karma* schept God de varkens: dit is zijn rechtvaardigheid, maar het varken is in zijn lichaam tevreden: dat is de genadigheid van God.

dan twee woorden? Eén woord zou dan voldoende geweest zijn. Dit bewijst dat genade en recht niet dezelfde betekenis hebben.

Antwoord: Is het niet zo dat veel woorden dezelfde betekenis hebben en vele betekenissen aan één woord gegeven kunnen worden?

Vraag: Ja, dat is zo.

Antwoord: Waarom heeft U dan opnieuw twijfels?

Vraag: Omdat de wereld dat zegt.

Antwoord: De wereld verkondigt ware en verkeerde dingen. Het is onze taak onderscheid te maken. Zie hier. De grootste genade van God is dat Hij allerlei dingen op deze wereld heeft geschapen, opdat de zielen ervan mogen genieten. Wat kan een grotere genade zijn? Nu zullen wij de rechtvaardigheid bekijken. De genade komt hier tot uitdrukking in het verschil tussen vreugde en leed, naar gelang van de daden. Het enig verschil tussen genade en rechtvaardigheid is het verschil in zienswijze. Wanneer iemand wenst dat de mensen gelukkig en vrij van zorgen moeten zijn, is dat genade. Het opleggen van straf enzovoort door uiterlijke daden, is recht. Het doel van beiden is net eender, namelijk het voorkomen van zonde en het opheffen van leed.

Vraag: Heeft God een vorm of is Hij vormloos?

Antwoord: Hij is vormloos. Indien Hij een vorm had, zou Hij niet aldoordringend kunnen zijn. Indien Hij niet aldoordringend was, zou Hij zulke eigenschappen als alwetendheid niet kunnen bezitten. Elk sterfelijk wezen bezit sterfelijke eigenschappen, sterfelijke handelingen en een sterfelijke aard. Daarbij komt dat een God met een vorm niet gevrijwaard zou kunnen blijven van koude, hitte, honger, dorst, ziekte, onreinheden, doorboring, snijwonden, enzovoort. Dit bewijst dat God vormloos is. Indien Hij een lichaam had zou er een ander wezen geweest moeten zijn dat zijn neus, oren, ogen, enzovoort gemaakt had. Indien enig persoon zou beweren dat God zijn eigen lichaam heeft gemaakt, dan

steunt deze bewering ons toch in onze zienswijze aangezien God dan eerst vormloos moet zijn geweest vóór Hij zijn lichaam schiep. Daarom wordt God nooit als een lichaam voorgesteld, maar verandert Hij het gehele onzichtbare materiaal van de wereld tot een grote zichtbare vorm.

Vraag: Is God almachtig of niet?

Antwoord : Hij is almachtig, maar niet in de zin zoals U wel zou kunnen denken. Almachtig zijn betekent eenvoudigweg dat Hij geen hulp van iemand nodig heeft in het scheppen, onderhouden en beëindigen van de wereld, en in het uitvoeren van het systeem van leed en plezier voor slechte of goede daden van de zielen (*ātmā's*). Hij verricht al Zijn werk door Zijn oneindig vermogen.

Vraag: Maar wij stellen ons voor dat God alles wat Hij wenst, kan doen. Er is niemand boven Hem.

Antwoord: Wat wenst Hij? Indien U zegt dat Hij alles wenst en alles kan doen, stellen wij U de volgende vragen: Kan Hij zichzelf doden? Kan Hij zondigen, zoals overspel plegen? Kan Hij pijn lijden? Daar deze dingen in tegenstelling tot Zijn kwaliteiten, handelingen en aard zijn, is Uw bewering dat Hij alles kan doen niet aannemelijk. Daarom is onze uitleg de enige juiste betekenis van het woord 'Almachtig'.

Vraag: Heeft God een begin of is Hij zonder begin?

Antwoord: Hij is zonder begin. 'Zonder begin' is degene die geen oorzaak of geen begintijd heeft. Dit alles is reeds uitgelegd in het eerste hoofdstuk. Wij verwijzen U daarom naar dat hoofdstuk.

[131]

Vraag: Wat wenst God?

Antwoord: Hij wenst het welzijn en geluk van allen, doch zonder inbreuk te doen op de onafhankelijkheid van een wezen. Hij ontneemt niemand de vrijheid tot zondigen.

Vraag: Is het een verplichting God te erkennen, te aanbidden en op Hem te mediteren?

Antwoord: Inderdaad, dat moet men doen.

Vraag: Zal God in ruil voor aanbidding enzovoort de aanbidder algehele vergiffenis schenken voor zijn zonden door wetten los te laten?

Antwoord: Neen.

Vraag: Waarom is erkenning en aanbidding dan nodig?

Antwoord: Dat heeft een ander gevolg.

Vraag: Wat is dat gevolg?

Antwoord: *Stuti* of lofprijzing schept liefde voor God en helpt een persoon zijn karakter te hervormen door het karakter van God aan te nemen. *Prārthanā* of gebed schept nederigheid, hoop en vertrouwen. *Upāsanā* leidt tot verbondenheid met God en Gods aanschouwing.

Vraag: Geeft U een nadere uitleg hiervan.

Antwoord: Gods lofprijzing bijvoorbeeld:

स पर्यगाच्छुक्रमकायमव्रणमस्नाविरँ शुद्धमपापविद्धम् ।
कविर्मनीषी परिभूः स्वयम्भूर्याथातथ्यतोऽर्थान्
व्यदधाच्छाश्वतीभ्यः समाभ्यः ॥ *Yajurveda* XL, 8

Die God is in een ieder aanwezig. Hij is snel, zeer krachtig, zuiver, alwetend, alomtegenwoordig, eeuwig, als eerste aanwezig, bestaat op zichzelf, heeft zijn eigen geaardheid, is eeuwig en maakt de juiste kennis van de Veda aan zijn ontelbare onderdanen bekend door zijn eigen eeuwige kennis te onthullen.

Er zijn twee soorten van lofprijzing, een positieve en een negatieve. Positieve lofprijzing of *saguṇa stuti* is een erkenning dat God aldoordringend, snel handelend, onsterfelijk, sterk, rein alwetend en in alles bestaande is, en dat Hij aan Zijn onsterfelijke onderdanen door Zijn eeuwige kennis de juiste betekenissen van de dingen bekend maakt, middels de Veda. Hierbij denken wij aan de kwaliteiten die bestaan in God. De negatieve lofprijzing of *nirguṇa stuti* is de erkenning van het niet

bestaan van zekere kwaliteiten die niet bij God behoren maar bij andere dingen, bijvoorbeeld Hij heeft geen lichaam; Hij wordt niet geboren; Hij heeft geen gebreken; Hij wordt niet beïnvloed door zenuwen, enzovoort; Hij doet nooit iets zondig; Hij kent nooit moeilijkheden, pijn of onwetendheid. Hierbij denken wij aan God als gevrijwaard van dwaasheid, haat enzovoort. Het doel van deze lofprijzing is dat wij ons de kwaliteiten, handelingen, karaktertrekken die God bezit eigen maken, zoals: Hij is rechtvaardig, daarom moeten wij ook rechtvaardig wezen. Indien iemand de lof van God zingt en zijn gedrag niet herziet, is zijn gebed van generlei waarde.

Prārthanā

यां मेधां देवगणाः पितरश्चोपासते ।
तया मामद्य मेधयाऽग्ने मेधाविनं कुरु स्वाहा ॥ 1 ॥
तेजोऽसि तेजो मयि धेहि वीर्य्यमसि वीर्य्यं मयि धेहि
बलमसि बलं मयि धेह्योजोऽस्योजो मयि धेहि मन्युरसि
मन्युं मयि धेहि सहोऽसि सहो मयि धेहि ॥ 2 ॥
यज्जाग्रतो दूरमुदैति दैवं तदु सुप्तस्य तथैवैति ।
दूरंगमं ज्योतिषां ज्योतिरेकन्तन्मे मनः शिवसंल्पमस्तु ॥ 3 ॥

[132]

येन कर्माण्यपसो मनीषिणो यज्ञे कृण्वन्ति विदथेषु धीराः ।
यदपूर्वं यक्षमन्तः प्रजानां तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु ॥ 4 ॥
यत्प्रज्ञानमुत चेतो धृतिश्च यज्ज्योतिरन्तरमृतं प्रजासु ।
यस्मान्न ऋते किञ्चन कर्म क्रियते तन्मे मनः
शिवसंकल्पमस्तु ॥ 5 ॥
येनेदं भूतं भूवनं भविष्यत्परिगृहीतममृतेन सर्वम् ।
येन यज्ञस्तायते सप्तहोता तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु ॥ 6 ॥
यस्मिन्नृचः साम यजूंष्षि यस्मिन्प्रतिष्ठिता रथनाभाविवाराः।
यस्मिँश्चित्तँ सर्वमोतं प्रजानां तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु ॥ 7 ॥
सुषारथिरश्वानिव यन्मनुष्यान्नेनीयतेऽभीशुभिर्वाजिनऽइव ।
हृत्प्रतिष्ठं यदजिरं जविष्ठं तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु ॥ 8 ॥

Yajurveda XXXII, 14; IXX, 9; XXXIV, 1-6

1. O *Agni* of schitterende God, wees genadig en begiftigt ons nu met die wijsheid welke de geleerden, de adepten en de *yogī* voor ons vragen.

2. U bent het Licht, plaats Uw vriendelijk licht ook in mij. U bezit het onsterfelijk vermogen, plaats ook vermogen in mij. U bent de onsterfelijke kracht, plaats ook kracht in mij. U bent de onsterfelijke vitaliteit, plaats ook vitaliteit in mij. U bent tegen ondeugden en ondeugdelijke personen, maakt U dat ik ook zo word. U is voorkomend tegenover hen die kwaad van U spreken of die U prijzen of die iets tegen U ondernemen, maakt U dat ik ook zo moge zijn.

3. O Oceaan van genade, mijn gedachten zweven naar verre oorden wanneer ik wakker ben, vallen in een diepe sluimering wanneer ik slaap en gaan ook ver weg wanneer ik droom. O licht der lichten, Ene, moge mijn gedachte er alleen edele ideeën op na houden, d.w.z. moge het altijd goed denken over zichzelf en over anderen. Moge het nooit voor enig persoon het kwade wensen.

4. O Kenner van alle harten, met wiens gedachten de standvastige, vrome geleerden werken bij de *yajña's* en in de strijd, die alle macht bezit, die eerbiedwaardig is en die woont in alle levende wezens: maak dat mijn gedachten slechts het goede verlangend alle onrechtvaardigheid verwerpen.

5. Moge mijn gedachte goede kwaliteiten aannemen en de slechte vermijden. Die kwaliteiten die kennis, gevoel en een wil schenken, die vastberaden en overtuigd zijn, die in alle wezens huizen en die verlichtend en onverwoestbaar zijn.

6. O *Īśvara* van de wereld, met wiens hulp de *yogi's* het verleden, het heden en de toekomst kennen, die de onvergankelijke ziel met God verbindt en het de kenner van de drie tijden maakt, met wie de *yajña* van

de zeven priesters [167] wordt uitgevoerd: moge mijn gedachte de kennis van *yoga* opdoen en gevrijwaard blijven van onrechtvaardige handelingen.

7. O hoogst geleerde *Parameśvara*, zoals de spaken aan het wiel van een wagen, zijn in de gedachte [133] de *Rigveda*, de *Yajurveda*, de *Sāmveda* en de *Atharva veda* gegrift en in de gedachte zijn de hoedanigheden van alle wezens vervat: moge het altijd de liefhebber van kennis zijn.

8. O alles regelende *Īśvara*, het is de gedachte die de mensen deze of gene weg doet opgaan, zoals een goede koetsier zijn paarden met behulp van de teugels bestuurt. De gedachte is in het hart gevestigd, is snel en machtig: moge mijn gedachte de zinnen afhouden van het pad van de zonde en hen leiden naar het pad van de deugd. O God, bewijs mij deze vriendelijkheid.

अग्ने नय सुपथा राये अस्मान् विश्वानि देव वयुनानि विद्वान् ।
युयोध्यस्मज्जुहुराणमेनो भूयिष्ठां ते नमऽउक्तिं विधेम ॥

Yajurveda 40. 16

O schenker van geluk, O zelfverlichtende, O alwetende *Paramātman*, begiftig ons met alle soorten kennis door ons rechtvaardige wegen te laten betreden en houd ons af van de slechte wegen van de onrechtvaardigheid. Met dit doel naderen wij U in onze nederige gebeden. Moge U ons rein maken.

मा नो महान्तमुत मा नो अर्भकं मा न उक्षन्तमुत मा
न उक्षितम् ।
मा नो वधीः पितरं मोत मातरं मा नः प्रियास्तन्वो रुद्र
रीरिषः ॥

Yajurveda XVI. 15

[167] पाँच ज्ञानेन्द्रिय, बुद्धि एवं आत्मा of 5 waarnemingszintuigen: 1. huid (gevoel), 2. tong (smaak), 3. ogen (zicht), 4. neus (reuk), 5. oren (horen), en 6. intelligentie, 7. ziel.

O *Rudra*, God die de zondaren laat huilen door hen te straffen voor hun zonden, laat ons de jongeren, ouderen, degenen die nog geboren moeten worden, moeders, vaders, vrienden, bloedverwanten en andere personen geen leed aandoen. Wijs ons die weg opdat wij geen straf ontvangen.

असतो मा सद्गमय तमसो मा ज्योतिर्गमय
मृत्योर्माऽमृतं गमयेति ॥

Śatapathabrāhmaṇa XIV 4. 1. 30

O, Grote Leermeester *Paramātman* ! Red ons van de onwaarheid en leid ons naar de weg van de waarheid; houd ons af van de duisternis en leid ons naar het licht van de kennis; behoed ons van dood en laat ons onsterfelijkheid verkrijgen.

Prārthanā heeft zowel positieve als negatieve kanten. Wanneer men zich tot God richt met een verzoek om goed te doen en slechte dingen zo ver mogelijk van ons af te houden, moet het gebed worden vergezeld van een overeenkomstig gedrag. Bijvoorbeeld, als iemand bidt voor wijsheid, zal hij geen enkele kans laten gaan om die wijsheid te verkrijgen. Het houdt in dat gebeden zullen moeten worden gevolgd door inspanningen.

De navolgende soorten gebeden mogen nooit gezegd worden, en van God kan ook niet worden verlangd dat Hij oor daarvoor heeft: "O God, vernietig mijn vijanden, maak mij tot de grootste van allen, moge ik de meest gerespecteerde persoon zijn, moge iedereen mijn ondergeschikte zijn", enzovoort. Als twee vijanden God verzoeken de ander te vernietigen, zal God beide vernietigen. Als U zegt dat God alleen oor zal hebben voor degene die het meeste van Hem houdt, dan zouden wij hieruit afleiden dat God maar gedeeltelijk oor zal hebben voor degene die maar voor een deel van Hem houdt. Als zulke gebeden gangbaar worden, dan zullen
[134]

onnadenkende mensen zo ver gaan en bidden: "O God, bereid ons voedsel, maak onze huizen schoon, was onze kleren en verricht arbeid op onze boerderij ".

Diegenen die zonder te werken afwachten tot God hen zal helpen, zijn erg dom. Degene die Gods bevel om zijn best te doen niet opvolgt, zal altijd ongelukkig zijn. Bijvoorbeeld:

कुर्वन्नेवेह कर्माणि जिजीविषेच्छत ँ समाः ॥

Yajurveda XL. 2

God schrijft voor dat de mens het verlangen zal hebben om honderd jaar oud te worden, d.w.z. zolang hij leeft, en onophoudelijk te werken; hij zal steeds van nut dienen te zijn en nooit passief (lui) zijn.

Alle objecten op de wereld als ze nu levend zijn of niet, zijn onophoudelijk aan het werken. Mieren en andere wezens zijn altijd druk bezig, de aarde en andere lichamen zijn zich onophoudelijk aan het oplossen, bomen en andere dingen groeien of krimpen voortdurend in. De mens moet dit voorbeeld ook volgen. Net als een mens die zelf zijn best doet en door anderen wordt geholpen, op dezelfde wijze zal een rechtvaardig iemand worden geholpen door God.

Iemand die behulpzaam is, wordt hulpvaardig genoemd; hij is van nut voor anderen. Net als wanneer iemand iets te zien krijgt waarnaar hij verlangt, zo ook zal God iedereen van dienst zijn en niemand leed berokkenen. Iemand die alleen zegt "suiker is zoet", zal nooit suiker krijgen noch zal hij het proeven. Alleen degene die zijn best ervoor doet, zal het vroeg of laat krijgen.

Het derde gebed is *upāsanā*.

समाधिनिर्धूतमलस्य चेतसो निवेशितस्यात्मनि यत्सुखं भवेत् ।
न शक्यते वर्णयितुं गिरा तदा स्वयन्तदन्तःकरणेन गृह्यते ॥

Maitrāyaṇyup. 4.4.9

De tekst kan niet voldoende beschrijven hoeveel geluk het in verbinding staan met God aan iemand

brengt, wiens onwetendheid en soortgelijke andere onreinheden zijn weggewassen door toedoen van *samādhiyoga*, en die rust in zich ervaart en zich op God concentreert. Dit geluk verwezenlijkt de ziel (*ātmā*) in het geweten (*antaḥkaraṇa*) zelf.

Het woord *upāsanā* betekent eigenlijk 'dichtbij zitten'. Een mens moet alle acht armen (stappen, fasen of delen) van *yoga* doen, wil hij dicht bij God komen en Zijn bestaan realiseren als een alomtegenwoordig en alwetend wezen.

तत्राऽअहिंसासत्यास्तेयब्रह्मचर्यापरिग्रहा यमाः ।

De vijf *yama's* vormen de eerste arm van *upāsanā* : Draag geen slechte wil tegen Uw lichaam; heb anderen ten alle tijde lief. Spreek de waarheid; lieg nooit. Vermijd diefstal; sluit eerlijke verbintenissen af. Heb controle over je zintuigen; wees niet sensueel. Wees nederig; wees nooit trots.

शौचसन्तोषतपः स्वाध्यायेश्वरप्रणिधानानि नियमाः ॥

Pātañjali Yogaśāstra, I. 30. 32

[135]

De vijf *niyama's* vormen de tweede arm van *upāsanā* : Reinig Uw innerlijk door passie of liefde en afkeer te vermijden; reinig de buitenkant van Uw lichaam met water. Werk rechtvaardig, wees nooit opgetogen wanneer voordeel is behaald, ook niet bedroefd wanneer verlies is behaald; wees niet nutteloos, werk ijverig en met een opgeruimd hart. Beheers je vreugden en lijden; wees deugdzaam en nooit verdorven. Lees ware boeken en trek in gezelschap op met ware mensen. Reciteer de naam God "AUM" en concentreer op de betekenis ervan, geef je over aan de wil van *Parameśvara*. De overige zes armen kunnen worden bestudeerd in de *Yoga Śāstra's* of het commentaar op de *Rigvedādibhāṣyabhūmikā*.

Deze volgende zes stappen worden *saṅyama's* of voorschriften genoemd en een mens wordt op de volgende manier ingewijd:

Als je het *upāsanā* gebed wil beginnen, begeef je naar een reine, afgezonderde plek; je zit in een voorgeschreven houding; hou je adem in, controleer of je zintuigen op prikkels van buiten reageren, concentreer je geest op het midden van je navel, je hart, je keel, je haardos (*śikhā*) of in het midden van de ruggengraat; maak onderscheid tussen je eigen ik en God; ga heel diep in het Opperste Wezen. Dit zal maken dat je *saṅyamī* of gecontroleerd wordt. Als een mens deze methoden toepast, zullen zijn ik en het innerlijke orgaan rein worden en vol waarheden zitten; en door een constante toename van de waarheid en onderscheid zal hij de fase van zaligheid bereiken. Als een mens een halfuur aan deze praktijk wijdt, zal hij vooruitgang boeken.

De *upāsanā* kent twee soorten, *saguṇa* of positief, dit is de realisatie van de kwaliteiten die in God aanwezig zijn, bijvoorbeeld alwetendheid; en *nirguṇa* of negatief, dit is het realiseren dat God gevrijwaard is van zulke beperkingen als liefde, afkeer, vorm, smaak, geur, tast, enzovoort; en wat krachtig in Hem aanwezig is, met een gevoel dat hij in ons zit en ook buiten ons.

Het resultaat is dat net als wanneer een door de kou gevatte mens van zijn verkoudheid wordt genezen als hij dicht bij het vuur gaat staan; zo ook zal de mens door God van dichtbij te ervaren, van alle onreinheden en lijden worden verlost en zullen zijn kwaliteiten, zijn handelingen en de aard van zijn ziel diezelfde worden als die van God. Daarom is het drievoudig gebed, *stuti*, *prārthanā* en *upāsanā* noodzakelijk. De kracht van de ziel zal zodanig toenemen dat hij welke zorg dan ook zal kunnen dragen, zonder in de war te geraken. Is dit niet groots? Bovendien, wie dit drievoudig gebed niet verricht, is ondankbaar en evengoed dom. Het is ondankbaar en dwaas om *Parameśvara* te vergeten die aan alle wezens op deze wereld consumptieprodukten

heeft gegeven, en om zijn verplichtingen na te komen en verder om Zijn ware bestaan te ontkennen.

Vraag: Als God geen oren, ogen en andere zintuigen heeft, hoe kan Hij dan het werk van zintuigen uitvoeren?

Antwoord:

अपाणिपादो जवनो ग्रहीता पश्यत्यचक्षुः स शृणोत्यकर्णः ।
स वेत्ति विश्वं न च तस्यास्ति वेत्ता तमाहुरग्र्यं पुरुषं
पुराणम् ॥ *Śvetāśvatara Up.* III. 19

1. God heeft geen handen, maar met Zijn almachtige hand schept hij alles en trekt allen tot Zich; Hij heeft geen voeten, maar daar Hij aldoordringend is, is Hij overal beweeglijk; Hij heeft geen ogen, maar ziet alles; Hij heeft geen oren, maar Hij hoort elk gesprek; Hij heeft geen geweten, maar kent het hele aardrijk; er bestaat niemand die Hem geheel kan kennen. Hij wordt de eeuwige, de meest verhevene en alles doordringende genoemd. Hij voert door Zijn macht het werk van de zintuigen en het geweten uit.

[136]

Vraag: Veel mensen zeggen dat Hij passief is en geen eigenschappen bezit.

Antwoord:

न तस्य कार्यं करणं न विद्यते न तत्समश्चाभ्यधिकश्च दृश्यते ।
परास्य शक्तिर्विविधैव श्रूयते स्वाभाविकी ज्ञानबलक्रिया च ॥
Śvetāśvatara Up. VI. 8

Niets wordt uit God gemaakt en Hij heeft geen behoefte aan enig gereedschap. Niemand is Zijn gelijke of Zijn meerdere. De hoogste macht, die onbegrensde kennis, onbegrensde kracht en onbegrensde handelingen omvat, leeft in Hem.

Hoe zou *Parameśvara* het heelal kunnen scheppen, onderhouden en beëindigen als Hij niets doet? Daarom is Hij aldoordringend en, intelligent zijnde, is er activiteit in Hem.

Vraag: Als God handelingen verricht, zijn die beperkt of onbeperkt?

Antwoord: Op de tijd of plaats als Hij het nodig acht, verricht Hij Zijn handelingen, niet eerder of later. Hij begrijpt zichzelf.

Vraag: Kent God Zijn einde of niet?

Antwoord: God bezit volmaakte kennis. Kennis betekent iets te kennen zoals het werkelijk is. Zoals God onbeperkte macht bezit, weet Hij zelf dat Hij onbeperkte macht heeft. Indien Hij zich zelf anders zou kennen, zou het geen kennis zijn maar onwetendheid. Het is domheid het onbeperkte voor beperkt te houden en het beperkte voor onbeperkt te houden. यथार्थदर्शनं ज्ञानमिति, kennis betekent dat, ongeacht de eigenschappen, handelingen of aard van iets, men het als zodanig moet kennen. Het tegenovergestelde daarvan is domheid. Daarom,

क्लेशकर्मविपाकाशयैरपरामृष्टः पुरुषविशेष ईश्वरः ॥

Yog. Samādhi, sūtra 24

God wordt onderscheiden van de zielen in zoverre dat Hij vrij is van alle gehechtheid, zoals onwetendheid, geluk of ongeluk, van gevoelens van vruchtdragende handelingen van gewenste, ongewenste en gemengde aard.

Vraag: Is er slechts één bewust wezen of zijn er veel?

Antwoord: God is bewust en is één, maar het bewustzijn van de zielen is talloos.

Vraag:

ईश्वरासिद्धेः ॥ 1 ॥

प्रमाणाभावान्न तत्सिद्धिः ॥ 2 ॥

सम्बन्धाभावान्नानुमानम् ॥ 3 ॥ *Sāṅkhya* I. 92; V. 10; V.11

1. God kan niet bewezen worden door het bewijs dat gewaarworden genoemd wordt.

2. Daar gewaarwording niet toegegeven wordt, zijn beïnvloeding en dergelijke bewijzen geheel te verwerpen.

3. Daar gewaarwording niet aanwezig is, is beïnvloeding niet mogelijk. Verder kan zonder gewaarwording het bewijs van gezag niet opgaan. Daarom kan het bestaan van God niet bewezen worden.

Antwoord: Hier bedoelt het eerste aforisme dat het bewijs van gewaarworden niet toepasselijk is voor het bewijzen van het bestaan van God. Verder is God niet de materiële oorzaak van het heelal. Er bestaat een onderscheid tussen *Puruṣa,* God en *puruṣa,* de ziel. God wordt *Puruṣa* genoemd omdat Hij door alles dringt en
[137]
de ziel wordt *puruṣa* genoemd omdat zij in het lichaam huist.

De volgende aforismen wijzen op deze zienswijze:

प्रधानशक्तियोगाच्चेत्संगापत्तिः ॥

सत्तामात्राच्चेत्सर्वैश्वर्यम् ॥

श्रुतिरपि प्रधानकार्यत्वस्य ॥ *Sāṅkhya* V. 8, 9, 12

1. Indien God met de stof verenigd werd, zou God dezelfde fouten als het stoffelijke moeten bezitten. Als een combinatie van stoffen een andere stof wordt, zou God dat ook worden. Daarom is God niet de materiële oorzaak van het heelal. Hij is haar efficiënte oorzaak.

2. Indien het heelal uit God gemaakt was, zou de hele wereld almachtig wezen, gelijk God. Dat is echter niet het geval. Daarom is God niet de materiële oorzaak, maar de efficiënte oorzaak.

3. En omdat de Upaniṣad ook aanneemt dat stof de materiële oorzaak is van het heelal, en niet God. De volgende tekst zegt ook hetzelfde:

अजामेकां लोहितशुक्लकृष्णां बह्वीः प्रजाः सृजमानां सरूपाः ॥

Śvetāśvatara Up. IV. 5

Prakṛiti is niet geboren en heeft een drievoudige aard: *sattva, rajas en tamas.* Daar het veranderlijk is, wordt het in verschillende voorwerpen in de wereld

getransformeerd. Maar *Puruṣa* of God wordt, onveranderlijk zijnde, nooit tot enig ander vorm gebracht. Hij blijft altijd onveranderlijk dezelfde. Degene die leraar Kapila een atheïst noemt, is zelf een atheïst en niet Kapila. Evenzo is Mimāṅsā niet atheïstisch, daar het de woorden *dharma en dharmī* gebruikt. *Dharma* betekent klaarblijkelijk God. De Nyāya *en de* Vaiśeṣika systemen geloven ook in God, daar zij het woord *ātmā* in deze zin hebben gebruikt. De letterlijke betekenis van het woord *ātmā* is datgene dat door alles dringt. God is aldoordringend en alwetend*.

Vraag: Daalt God neer (*avatāra*) of niet?

Antwoord: Neen. God is ongeboren, zoals duidelijk blijkt uit het volgende:

अज एकपात् *Yajurveda* 34. 53

स पर्य्यगाच्छुक्रमकायम् *Yajurveda* 40. 8

Vraag:

यदा यदा हि धर्मस्य ग्लानिर्भवति भारत ।
अभ्युत्थानमधर्मस्य तदात्मानं सृजाम्यहम् ॥ *Gītā* IV.7

In deze tekst zegt Śrī Kriṣṇa: "Zodra de rechtvaardigheid afneemt, word ik geboren".

Antwoord:

Dit citaat is ongeldig daar zij anti-vedisch is.

Indien U het in een andere betekenis begrijpt, kan het aangenomen worden. Śrī Kriṣṇa was een deugdvol mens en wilde de *dharma* beschermen. Hij kan bedoeld hebben dat hij, teneinde de rechtvaardigen te beschermen en de slechtgeaarden te vernietigen, in elk tijdperk geboren zou willen worden. Het is spreekwoordelijk geworden (परोपकाराय सतां विभूतयः) dat alle bezittingen (lichaam, gedachten en rijkdom) van goede mensen bedoeld zijn voor het welzijn van de wereld. Nochtans kan Śrī Kriṣṇa geen God zijn.

*Swami Dayananda wil hiermede aantonen dat al de zes systemen van de vedische filosofie theïstisch zijn. Geen van hen is atheïstisch (Vertaler).

Vraag: Hoe beweren de mensen dan dat er vier-en-twintig incarnaties van God bestaan?

Antwoord: Omdat zij de Veda niet kennen, door sektariërs misleid worden en zelf onontwikkeld zijn, geloven zij zulke bijgelovigheden en doen zij verkeerde dingen.

[138]

Vraag: Indien God niet is neergedaald (*avatāra*), hoe heeft Hij dan slechte personen als Kansa en Rāvaṇa, enzovoort kunnen doden?

Antwoord: Ten eerste moet elkeen die geboren is, eens sterven. Ten tweede, als God zonder hulp van enig wezen het heelal kan scheppen, onderhouden en beëindigen zijn Kansa en Rāvaṇa, enzovoort van geen betekenis voor Hem; ze zijn niet eens gelijk een worm. Wanneer Hij door alles dringt, dringt Hij ook door hun lichamen en kan Hij hen in een oogwenk vernietigen. Het is toch dwaas te stellen dat iemand die onbeperkte eigenschappen en onbeperkte handelingen bezit en een onbeperkte aard heeft, zou genoodzaakt zijn zich aan geboorte en dood te onderwerpen teneinde een klein schepsel te doden.

Indien iemand beweert dat Hij geboren wordt teneinde de gelovigen te bevrijden, is dat ook verkeerd. God bezit de macht die gelovigen te bevrijden die in overeenstemming met Zijn geboden handelen. Gelooft U dat het doden van Kansa en Rāvaṇa, enzovoort of het optillen van de heuvel Govardhana moeilijker taken zijn dan het scheppen, onderhouden en beëindigen van de aarde, de zon, de maan en andere dingen? Indien men het werk van God in de natuur beschouwt moet men toegeven dat er niemand bestaat, of ooit zal bestaan (न भूतो न भविष्यति), die een gelijke is aan God.

Logisch redeneren bewijst ook het niet bestaan van een nederdaling (geboorte) van God. In geval iemand zou zeggen dat het luchtruim de schoot inging of dat

iemand het in handen hield, zou dat verkeerd zijn, omdat het luchtruim, onbeperkt en aldoordringend zijnde, de woorden in- en uitgaan in dit verband zinloos maakt. Evenzo is het absurd te zeggen dat God binnenkomt of uitgaat, daar Hij onbeperkt en aldoordringend is.

Iets gaat naar of van een plaats waar het eerder niet was. Bestond God reeds niet in de schoot vóór Hij er in kwam? Of bestond Hij niet reeds binnen vóór Hij buiten kwam? Wie anders dan een dwaas kan zo over God spreken of denken. Het komen en gaan, de geboorte of dood van God kan nooit bewezen worden.

Verder is het duidelijk dat Christus, enzovoort geen nederdalingen van God kunnen zijn. Zij waren mensen, want zij bezaten menselijke hoedanigheden zoals gehechtheid, haat, honger, dorst, vrees, verdriet, pijn, plezier, geboorte, dood enzovoort.

Vraag: Vergeeft God de zonden van zijn gelovigen of niet?

Antwoord: Neen. Indien zonden vergeven zouden worden, zou men geen rekening houden met Zijn berechting en zou iedereen een grote zondaar worden. Vergiffenis maakt de mensen overmoedig en moedigt hen aan zonden te begaan. Wanneer een koning (staatshoofd) de misdadigers vergiffenis schenkt voor hun fouten, worden zij overmoedig en begaan zij grotere fouten in de hoop opnieuw vergiffenis te bekomen indien zij hem met gevouwen handen en een nederige houding hierom vragen. Zelfs degenen die niet gewoon zijn misdaden te plegen, beginnen er mee daar zij niets te vrezen hebben. Daarom is het op de juiste manier belonen van de deugd en straffen van ondeugd het werk van God, en niet door het vergeven van zonden.

Vraag: Is de ziel vrij of afhankelijk?

Antwoord: Het is vrij in de uitvoering van haar plichten, maar afhankelijk van de leiding van God voor de vruchten van haar handelingen. स्वतन्त्रः कर्त्ता, *Pāṇini*

sūtra 1.4.54: wie vrij en onafhankelijk is, is een daadsteller.

Vraag: Wie noemt U vrij?

Antwoord: Degene die controle heeft over het lichaam, de levensadem, de zinnen en het geweten, enzovoort. Indien de ziel niet vrij zou zijn, zou zij de vruchten van deugden en ondeugden niet verdienen. Precies zoals de soldaten die vele mensen doden in de strijd op bevel van de legercommandant niet
[139]
schuldig zijn aan moord, zouden de zielen die handelingen plegen op bevel van God niet aan te rekenen zijn voor haar goede of slechte daden. Alleen God zou de vruchten van deze daden plukken. Hel en hemel, leed en vreugde behoren ook alleen aan God.

Indien iemand een ander met een wapen doodt, wordt de man gearresteerd en niet het wapen. Evenzo kan de afhankelijke ziel nooit de vruchten plukken van goede of slechte handelingen. Daarom is de ziel vrij in het uitvoeren van haar plichten, maar gebonden te lijden voor haar slechte daden.

Vraag: Indien God geen zielen had geschapen en hun geen macht had gegeven om daden te stellen, zouden zij niets kunnen doen. Daarom is het duidelijk, dat wat ook door de zielen bedreven wordt, onder bevel van God bedreven wordt.

Antwoord: Zielen worden nooit geboren, zij zijn zonder begin. God en de materiële oorzaak van de wereld zijn eeuwig. Evenzo is de ziel eeuwig. God schept het lichaam en de organen, maar zij staan allen onder de ziel. Wanneer een ziel een goede of slechte handeling pleegt in gedachten, woord of daad, is het die ziel die lijdt en niet God.

Stelt U zich voor dat ijzererts door een mijnwerker wordt gedolven en door een handelaar wordt verkocht en het tenslotte bij een smid belandt, die er een zwaard van maakt. Een soldaat koopt nu het zwaard en doodt

daarmee iemand. De koning zal dan slechts de moordenaar straffen en niet de mijnwerker, of de handelaar, of de smid of het zwaard zelf. Evenzo is God, die het lichaam enzovoort schept, niet de lijder, maar de ziel zelf die al de handelingen pleegt.

Indien God de daadsteller zou geweest zijn, zou geen enkele ziel een zonde begaan, daar God heilig en rechtvaardig zijnde geen enkele ziel er toe zou brengen een kwade daad te stellen. Het is daarom duidelijk dat de ziel vrij is in haar daden, zoals God vrij is in de Zijne.

Vraag: Wat zijn de eigenschappen, handelingen en aard van de ziel en van God?

Antwoord: Beiden zijn bewust van aard. De aard van beiden is reinheid, onverwoestbaarheid, rechtvaardigheid, enzovoort. Maar de handelingen van God bestaan uit schepping, onderhoud en beëindiging van de wereld, het besturen van alle dingen en het uitreiken van beloning of straf aan de zielen voor hun goede en slechte daden. De handelingen van de ziel bestaan uit juiste of verkeerde handelingen in verband met het verwekken en opbrengen van kinderen, kunst, vakkennis enzovoort. De eigenschappen van God zijn eeuwige kennis, eeuwig geluk, eeuwige macht, enzovoort. De eigenschappen van de ziel zijn als volgt:

इच्छाद्वेषप्रयत्नसुखदुःखज्ञानान्यात्मनो लिंगमिति ॥

Nyāya 1.1.10

प्राणापाननिमेषोन्मेषजीवनमनोगतीन्द्रियान्तर्विकाराः
सुखदुःखेच्छाद्वेषप्रयत्नाश्चात्मनो लिंगानि ॥

Vaiśeṣika sūtra 3.2.4

(*icchā*) het verlangen om dingen te bekomen; (*dveṣa*) niet-verlangen van leed, enzovoort; haat; (*prayatna*) inspanning en kracht; (*sukha*) gelukzaligheid; (*dukha*) verdriet of ontevredenheid; (*jñāna*) onderscheiden, herkennen (in de *Nyāya-Vaiśeṣika* zijn beiden gelijk, maar in *Vaiśeṣika* wordt er het volgende aan toegevoegd: (*prāṇa*) inademen; (*apāna*) uitademen.

(*nimeṣa*) sluiten van de ogen; (*unmeṣa*) openen van de ogen; (*jīvana*) activiteiten van het leven, welvaart, aangroei, verlies, enzovoort; (*manaḥ*) beslissing, geheugen en egoïsme; (*gati*) bewegingen; (*indriya*) gebruik van de zintuigen; (*āntarvikāra*) innerlijke emoties zoals honger, dorst, vreugde, verdriet, enzovoort.

[140]

Deze eigenschappen van de ziel verschillen met die van God. De ziel kan onderscheiden worden door middel van de bovenaangehaalde eigenschappen, want ze is onzichtbaar.

Zolang de ziel in het lichaam verblijft, kan zij in het lichaam schitteren. Zodra de ziel het lichaam verlaat, kan ze niet meer in het lichaam gevonden worden. Een eigenschap die bestaat zolang er een bepaald ding bestaat en verdwijnt met het verdwijnen van dat ding, behoort aan dat bepaalde ding toe; bijvoorbeeld het licht verschijnt met het verschijnen van de lamp of de zon en verdwijnt bij hun verdwijning: er wordt aangenomen dat zij het licht van de zon of van de lamp is. Op dezelfde manier nemen wij kennis van het bestaan van de ziel en van God.

Vraag: God is de ziener van al de drie tijden (verleden, heden en toekomst). Hij weet wat gaat gebeuren in de toekomst. Wat God beslist doet de ziel. Daarom is de ziel niet vrij. God moet de ziel straffen omdat het precies datgene dat God door Zijn kennis voorbestemd heeft, gedaan heeft.

Antwoord: Het is dwaas om God de ziener van de drie tijden te noemen. Het verleden is datgene dat was en niet meer is. De toekomst is datgene dat niet bestaat, maar zal bestaan. Bestaat er enige kennis van een God die was en nu niet bestaat? Of een die er niet is, maar zal bestaan? De kennis van God is altijd hetzelfde, onverwoestbaar en ondeelbaar. Het verleden en de toekomst zijn slechts de zienswijze van de zielen. Ja, vanuit

het oogpunt van de handelingen van de ziel bestaan er drie tijden in God, maar niet vanuit het oogpunt van God. Hetgeen de ziel door vrijheid doet, weet God door Zijn alwetendheid. En wat God weet, doet de ziel. Dat betekent dat God onafhankelijk is voor wat betreft de kennis van het verleden, het heden en de toekomst en voor wat betreft het schenken van de vrucht voor alle handelingen, en dat de ziel slechts gedeeltelijk onafhankelijk is in het plegen van handelingen in het heden. Daar de kennis van God eeuwig is, kent hij zowel de handeling als de straf daarvoor. Deze beide delen van Zijn kennis zijn waarachtig. Is het mogelijk dat de kennis van de handeling waarachtig is en de kennis van de straf vals? Daarom zijn er in geen van beiden fouten.

Vraag: Dringt de ziel als apart deel door het hele lichaam of is zij op een bepaalde plaats te vinden?

Antwoord: De ziel is gelokaliseerd. Indien zij doordringend was, zouden waken, slapen, sluimeren, dood, geboorte, vereniging, scheiding, gaan en komen onmogelijk geweest zijn. De ziel heeft daarom beperkte kennis en is beperkt en klein[168]; God daarentegen is fijn, schoner dan de schoonste, onbeperkt, alwetend en aldoordringend. Daarom is God de aldoordringende en de ziel de doordrongene: dit is de relatie tussen de ziel en God.

Vraag: Als er in een bepaald deel van het luchtruim iets bestaat, kan daar niets anders bestaan. Daarom kan God niet door de ziel dringen. Zij kunnen natuurlijk in vereniging leven.

Antwoord: Dit principe geldt alleen in geval van dingen van dezelfde samenstelling, niet in geval van niet dezelfde vormen, bijvoorbeeld ijzer is een vaste stof, terwijl hitte een onzichtbare stof is. Daarom kunnen hitte

[168] Iemand met beperkte kennis betekent 'iemand met weinig kennis'; *alpa* (berperkt of weinig) betekent 'op één plaats' en *sūkṣma* 'fijn', 'klein als een atoom'.

en elektriciteit door het ijzer dringen en ook dezelfde ruimte innemen.

Evenzo is de ziel massiever dan God en is God fijner dan de ziel. Naast het verband van de aldoordringende en de doordrongene staan God en de ziel ook in verband met elkaar als de meester en de dienaar, de steun en de gesteunde, de aanbedene en de aanbidder, de koning en de onderdaan, de vader en het kind, enzovoort.

Vraag : Zijn God en ziel verschillend of één?

Antwoord: Verschillend.

Vraag: Indien God en de ziel apart van mekaar zijn, hoe wilt U dan de heilige formules van de Veda verklaren:

प्रज्ञानं ब्रह्म ॥ 1 ॥ *Aitareya Up.* III 5. 3

[141]

अहं ब्रह्मास्मि ॥ 2 ॥ *Bṛhadāraṇyaka Up.* I .4.10

तत्त्वमसि ॥ 3 ॥ *Chānd. Up.* VI.8.7

अयमात्मा ब्रह्म ॥ 4 ॥ *Māṇḍ. Up.* 2

Wat betekenen deze Grote Uitspraken van de Veda's?

Antwoord: Dit zijn geen teksten uit de Veda's. Zij zijn citaten uit de Upaniṣad's. In geen enkel waar geschrift noemt men hen Grote Uitspraken. Dit is de betekenis:

1. (प्रज्ञानं ब्रह्म) Brahman is de essentie van alle kennis.

2. Ik (अहम्) ben (अस्मि) Brahma (ब्रह्म).

Hier wordt een woord in een bijzondere betekenis gebruikt, zoals 'मञ्चाः क्रोशन्ति- *mañcāḥ krośanti'*, of 'de steigers roepen'. De steigers zijn pure materie en kunnen niet roepen; het zijn de mensen op de steigers die roepen.

Indien iemand zou vragen waarom de ziel hier als 'in God bestaand' genoemd is terwijl alles in God bestaat, kunnen wij hierop antwoorden dat alle dingen in God

bestaan, maar geen enkel is zo nauw verwant met God als de ziel. De ziel komt tot een realisatie van God en staat in direct verband met Hem in zaligheid. Daarom staan de ziel en God in verband met mekaar als steun en de gesteunde, en in kameraadschap. God en de ziel zijn in geen geval hetzelfde. Van gelijkheid van de ziel en God kan alleen maar gesproken worden in de zin van nauwe vriendschap zoals men zou kunnen zeggen: "Hij en ik zijn gelijk, dit is, wij zijn vrienden". Wanneer een man middels yoga tot realisatie van God komt, kan hij door liefde zeggen dat hij en God gelijk zijn. Alleen de ziel die haar eigenschappen, handelingen en temperament gelijk maakt met de eigenschappen, handelingen en aard van God, kan spreken van in verbinding zijn met God.

3. Vraag: Hoe verklaart U dan de zin *tat tvam asi*: O ziel! Jij bent die Brahma?

Antwoord: Wat bedoelt U met *tat*?

Vraag: Brahma.

Antwoord: Hoe? Waar heeft U hiervoor Brahma vandaan gehaald?

Vraag: Van de volgende regel: सदेव सोम्येदमग्र आसीदेकमेवाद्वितीयं ब्रह्म ॥

Antwoord: U heeft niet eens de *Chāndogya Upaniṣad* gelezen. Daar komt er nergens het woord Brahma voor. De tekst van de *Chāndogya Upaniṣad* is eenvoudigweg zo: सदेव सोम्येदमग्र आसीदेकमेवाद्वितीयं ब्रह्म ॥ (VI. 2.1)

Vraag: Wat bedoelt U dan met *tat*?

Antwoord: स य एषोऽणिमैतदात्म्यमिदँ सर्वं तत्सत्यँ स आत्मा तत्त्वमसि श्वेतकेतो इति ॥ *Chāndogya* VI. 8, 7

Die God is waard gekend te worden. Hij is het schoonste. Hij is de ziel van de hele wereld. Hij is de ziel van de zielen en de waarheid. Hij is Zijn eigen ziel. O mijn zoon, Śvetaketu! तदात्मकस्तदन्तयर्तामी त्वमसि ॥

[142]

Gij zijt nauw verbonden met de aldoordringende Al-ziel.

Dit is de enige uitleg die aan de *Upaniṣad's* gegeven moet worden.

य आत्मनि तिष्ठन्नात्मनोऽन्तरो यमात्मा न वेद यस्यात्मा शरीरम् ।
आत्मनोऽन्तरो यमयति स त आत्मान्तर्याम्यमृतः ॥

Dit is een passage uit de *Bṛhadāraṇyaka Up.*

De ziener Yājñavalkya zegt aan Uddālaka: O Uddālaka! God bestaat in de ziel, maar is los daarvan. De dwaze ziel is zich niet bewust van Zijn bestaan in zich; de ziel is bij wijze van spreken het licht van God; zoals de ziel in het lichaam huist, huist God in de ziel. Los van de ziel staande volgt Hij haar goede en slechte handelingen, schenkt haar de vruchten voor deze handelingen en bestuurt Hij haar. Dezelfde onverwoestbare God is ook de Alwetende ziel van Uzelf, d.w.z. Hij doordringt U, Hem zult U moeten realiseren.

4. Kan iemand deze uitspraken een andere uitleg geven?

अयमात्मा ब्रह्म wanneer een yogi in de staat van *samādhi* zich God realiseert, roept hij uit: de God die door mij dringt is dezelfde God die door alle wezens dringt.

De Neo-vedantisten die God en de ziel gelijk achten, kennen de Vedānta schrift niet.

Vraag:

अनेनात्मना जीवेनानुप्रविश्य नामरूपे व्याकरवाणि ॥ 1 ॥

Chāndogya VI. 3, 2

तत्सृष्ट्वा तदेवानुप्राविशत् ॥ 2 ॥ *Taittirīya Br.* 6

1. God zegt: ik heb de wereld en het lichaam geschapen, dring door de werelden en treed het lichaam binnen in de hoedanigheid van een ziel. Ik verklaar de naam en de vorm.

2. God schiep de wereld en het lichaam en daarna nam Hij zelf Zijn intrede er in.

Hoe kunt U deze passages en dergelijke anders verklaren?

Antwoord: Indien U kennis had van woorden, hun betekenis en hun samenstelling, zou U niet een verkeerde uitleg hebben gegeven. Hier zijn er twee woorden: *praveśa* (doordringing) en *anupraveśa* (herdoordringen). De ziel dringt door het lichaam en God dringt door de ziel. Deze andere doordringing is bij wijze van spreken een herdoordringen en door herdoordringen openbaart God middels de Veda de kennis van naam en vorm. God laat eerst de ziel door het lichaam dringen en dan herdoordringt Hij de ziel. Indien U de betekenis van het onderdeel *anu* (aangaande) had begrepen, zou U het hele geval niet verkeerd uitgelegd hebben.

4. Vraag: सोऽयं देवदत्तो य उष्णकाले काश्यां दृष्टः, स इदानीं प्रावृट्समये मथुरायां दृश्यते; Ik zie dezelfde Devadatta in Mathurā in het regenseizoen die ik zag in Kāśī in de zomer. Hier wordt de gelijkheid van de Devadatta gezien vanuit het standpunt van het lichamelijke, zonder rekening te houden met de plaats Kāśī en het zomerseizoen. Evenzo blijft er slechts een intelligent wezen over wanneer wij bij het optellen en aftrekken de ruimte, tijd en alwetendheid in geval van God aftrekken, en in geval van de ziel tijd, onwetendheid, beperkingen enzovoort, aftrekken. Dit optellen van een aspect en het aftrekken van een ander aspect (*bhāgatyāgalakṣaṇā*) bewijst het *advaita*, daar wij de alwetendheid van God en de beperktheid van de ziel aftrekken, en slechts kennis nemen van hun uniforme kwaliteiten, namelijk
[143]
intelligentie. Wat kan je daar tegenin brengen?

Antwoord: Ten eerste : neemt U aan dat de ziel en God eeuwig zijn of zijn zij niet eeuwig?

Vraag: Beiden zijn het product van *upādhi* (*upādhijanya*), daarom verklaren wij ze als niet eeuwig.

Antwoord: Is deze zienswijze eeuwig of niet eeuwig?
Vraag: Onze stelling is als volgt:

जीवेशौ च विशुद्धाचिद्विभेदस्तु तयोर्द्वयोः ।
अविद्या तच्चितोर्योगः षडस्माकमनादयः ॥ 1 ॥
कार्योपाधिरयं जीवः कारणोपाधिरीश्वरः ।
कार्यकारणतां हित्वा पूर्णबोधोऽवशिष्यते ॥ 2 ॥

Deze twee teksten zijn genomen uit *Sankṣepaśāriraka* en *Śārirakabhāṣya.*

1. Wij Vedantisten geloven in deze zes beginloze dingen: 1. *jīva* ; 2. *īśvara* ; 3. *brahma* ; 4. *jiva-īśvara viśeṣa bheda* ; 5. *avidyā yā ajñāna* ; 6. *avidyā-cetanā-yoga.*

2. Van dezen is slechts Brahma begin- en eindloos. De overige vijf zijn beginloos maar hebben wel een eind. Zij worden beginloos genoemd daar hun begin niet bekend is. Daarom wordt van hen gezegd dat zij een eind hebben of niet-eeuwig zijn.

Antwoord: Deze beide teksten van U zijn onjuist, daar volgens Uw verklaring er geen ziel kan bestaan zonder het contact met domheid, en geen *īśvara* zonder het contact met *māyā.* Daarom verdwijnt Uw zesde object volledig(*taccitoryogaḥ*), aangezien het al afzonderlijk begrepen is in domheid, onwetendheid, de ziel en *īśvara.* Verder kan er geen *īśvara* bestaan zonder het contact van Brahma met *māyā.* Het is daarom zinloos *īśvara* als afzonderlijk van onwetendheid en Brahma te beschouwen. Daarom zijn er slechts twee van Uw objecten in overeenstemming met Uw verklaring, en niet zes.

Uw standpunt dat de ziel het resultaat is van effect en *īśvara* het resultaat is van oorzaak, kan alleen dan waar zijn wanneer U domheid voorop stelt in de onbeperkte, eeuwige, reine, verlichte, niet gebonden, aldoordringende Brahma. De beginloze domheid welke van het zelf afhangt en op een andere plaats verwant is met het zelf, is of aldoordringend of plaatselijk. In het eerste

geval kan Brahma niet rein zijn. In het ander geval is het verplaatsbaar en zal het dus hier en daar ronddwalen. Waar het naar toe gaat, zal het de Brahma van die plaats als dom maken en waar het vandaan gaat zal het de Brahma van die plaats als knap achterlaten. Aldus zou U de Brahma van geen enkele plaats beginloos, rein en geleerd kunnen noemen.

Datgene van Brahma dat binnen de grenzen van onwetendheid is moet zich bewust zijn van die onwetendheid. Het uiterlijk en het innerlijk van Brahma zouden van mekaar afgesneden zijn. Indien U zegt, "Laat dat, Brahma verliest niets hierbij" is dat verkeerd, daar in dat geval Brahma niet langer ondeelbaar blijft. Indien Hij ondeelbaar is, is Hij niet dom. Daarnaast is domheid of de afwezigheid van kennis of de aanwezigheid van valse kennis. In beide gevallen is domheid een eigenschap en daarom moet hij onafscheidelijk verbonden zijn aan een of ander. In dat geval kan domheid niet on-eeuwig zijn.

U gelooft dat het effect van de interne organen op Brahma dit verandert in de ziel. Zoals een pijn in een deel van het lichaam het gehele lichaam pijnlijk maakt, maken de aanwezigheid van domheid, pijn, plezier en
[144]
leed op een plaats de gehele Brahma er van bewust en onderwerpen zij dit aan het effect tot de ziel. Dit is Uw standpunt. Nu stellen wij U een vraag: Is Brahma aldoordringend of plaatselijk? Indien U zegt dat Brahma aldoordringend is, maar dat het effect plaatselijk is, en dat deze twee los van mekaar staan, dan stellen wij U nog een vraag. Is het innerlijk orgaan beweeglijk of onbeweeglijk?

Vraag: Het is beweeglijk.

Antwoord: Dan zal de Brahma van de plaats die het innerlijk orgaan verlaat, geleerd achterblijven en zal de reine Brahma van de plaats waar het naar toe gaat, dom worden. Aldus zal Brahma dom zijn op een gegeven moment en geleerd zijn op een ander moment. Dit zal

dus bevrijding en gebondenheid tot iets van het moment maken. Hetgeen door één man opgemerkt wordt, kan een andere zich niet herinneren. Evenzo zouden de voorvallen die gisteren ervaren zijn niet vandaag herinnerd moeten worden, daar de tijd en ruimte van ervaringen verschillen van de tijd en ruimte van herinnering.

Indien U in antwoord hierop zegt dat Brahma dezelfde is, wijzen wij als op een andere moeilijkheid, nl. is Hij dan niet alwetend? In geval U zegt dat de innerlijke organen, verschillend zijnde, dezelfde Brahma als verschillende zielen voorstellen, kunnen wij U gewoon de mond snoeren door het bezwaar dat het innerlijk orgaan niet zichtbaar is en geen bewustzijn kan hebben. Indien U zegt dat ons bewustzijn noch het bewustzijn van de Brahma noch dat van het innerlijk orgaan is, maar het bewustzijn is dat ervaren wordt door het innerlijk orgaan, is het ook dan noodzakelijk dat dit bewustzijn wordt ervaren door een bewust wezen, middels het innerlijk orgaan. Is Hij dan beperkt in kennis?

Dit zijn de bezwaren die rijzen tegen Uw bewering dat het effect de ziel veroorzaakt en de oorzaak *īśvara*. Brahma is aldoordringend en de ziel een beginloos, ongeschapen en onsterfelijk iets is. Indien U het beeld van Brahma de ziel noemt zal dan niemand het geluk van bevrijding kunnen smaken daar het beeld vergankelijk en van tijdelijke aard is. Het is daarom duidelijk dat de ziel nooit God was, noch God is noch ooit God zal zijn. Evenzo was God nooit de ziel, noch is Hij de ziel noch zal Hij ooit de ziel wezen.

Vraag: सदेव सोम्येदमग्र आसीदेकमेवाद्वितीयम् । Met dit gezegde uit de *Chāndogya Up.* (6. 2. 1), hoe kan dan non-dualiteit bevestigd worden? Volgens onze overtuiging is er niets los van God, hetzij uit dezelfde stof of uit andere stoffen of uit verschillende delen. Als wij de mogelijkheid van zulke losse wezens verwerpen,

blijft alleen Brahma over. De bewering van non-dualiteit kan niet bevestigd worden indien de ziel van God verschilt.

Antwoord: Waarom houdt U zich met zulke verkeerdheden bezig? Wat leert U uit de kennis van het predikaat ? Als U zegt व्यावर्त्तकं विशेषणं भवतीति, dat het predikaat verschil betekent, zeggen wij dat dit nog iets betekent: प्रवर्त्तकं प्रकाशकमपि विशेषणं भवतीति, het predikaat betekent ook verlichting. In de bovenaangehaalde passage is het predikaat van Brahma non-dualiteit. Dit betekent dat terwijl de zielen en andere elementen zo veel zijn, zij niet non-duaal zijn. Non-dualiteit wordt aan God toegeschreven en niet aan andere dingen. De verlichtende betekenis van het predikaat non-duaal is dit. Het wijst op de enkelvoudigheid van God.

Bijvoorbeeld: अस्मिन्नगरेऽद्वितीयो धनाढ्यो देवदत्तः, अस्यां सेनायामद्वितीयः शूरवीरो विक्रमसिंहः ॥ Als een man zegt dat in zijn stad Devadatta de onvergelijkelijk rijkste man is of in het leger geen soldaat zo dapper is als Devadatta of dat geen enkele soldaat zo dapper is als Vikramasiṅha, kunnen er dus ook minder rijke of minder dappere personen bestaan. Daarbij bestaan er objecten, vee en andere dieren, bomen enzovoort. Evenzo kan het bestaan van de ziel en de stof niet gelijk zijn aan God. Zij zijn minder. Het bewijst niet het niet-bestaan van de ziel, de stof of het geschapen heelal. Zij bestaan allen.

Het bewijst dat Brahma immer één is en dat de ziel en de elementen in de natuur veelvoudig zijn. Advaita of
[145]
niet-tweeheid bevestigt dat Brahma één is. Dit spreekt niet tegen dat de zielen, de natuur en de wereld inderdaad ook bestaan: alleen zijn ze niet gelijk aan Brahma. De passage beoogt niet non-dualiteit te bewijzen en dualiteit niet te bewijzen. Denkt na en begrijpt deze uitleg.

Vraag: Waarom maakt U verschil tussen de identiteit van God en de ziel, terwijl zij beiden dezelfde kwaliteiten bezitten, d.i. bestaan, erkenning en geluk?

Antwoord: Gedeeltelijke gelijkheid is nog geen bewijs van complete gelijkheid; bijvoorbeeld de aarde, water en het vuur zijn allen zichtbaar, maar zij zijn toch niet gelijk. Hun hoedanigheden bewijst hun verschil. Bijvoorbeeld de aarde bezit reuk, droogheid, hardheid enzovoort, water heeft smaak, vloeibaarheid, zachtheid enzovoort, terwijl vuur vorm, ontvlambaarheid enzovoort heeft. Die verschillende eigenschappen bewijzen dat de aarde, het water en het vuur niet hetzelfde zijn.

Mensen en mieren zien met ogen, eten met monden en lopen met voeten. Maar zij zijn niet hetzelfde, omdat de mensen een eigen vorm en twee voeten hebben. Op dezelfde manier laten Gods kennis, geluk, kracht, handelingen en alom-aanwezigheid Hem verschillen van de ziel en laten beperkte kennis beperkte macht, wisselvalligheid en tijdelijkheid de ziel verschillen van God. Daarom zijn God en de ziel niet hetzelfde. God is zeer fijn en de ziel is wat minder fijn. Hun aard is verschillend.

Vraag: अथोदरमन्तरं कुरुते, अथ तस्य भयं भवति ॥

Tai. Up. Brahmā. anu. 7.

द्वितीयाद्वै भयं भवति ॥

Dit is een passage uit de *Bṛhadāraṇyaka Up.*(1.4.2)

Dit betekent dat wie ook het minste verschil maakt tussen God en de ziel, vrees zal kennen. Het is dit anders denken dat vrees veroorzaakt.

Antwoord: Dit is niet de juiste uitleg van het citaat. Alleen degene die het bestaan van God verloochent, of gelooft dat Hij aan een bepaalde tijd of ruimte gebonden is, of tegen Zijn voorschriften handelt, of tegen de eigenschappen, handelingen en aard van God handelt en anderen kwaadgezind is, zal vrees kennen. Vrees komt

van vervreemding bijvoorbeeld "Ik bekommer mij niet om jou, jij kan mij niets doen" of als hij anderen blijft plagen of kwaad doen dan moet hij bevreesd gemaakt worden. Waar er geen oppositie is bestaat er geen vrees. Zij worden één genoemd. Men zegt: Devadatta, Yajñadatta en Viṣṇumitra zijn één, d.i. niet tegen mekaar; oppositie veroorzaakt vrees. De afwezigheid van oppositie schenkt geluk.

Vraag: Zijn God en de ziel altijd verschillend, of worden zij ooit één?

Antwoord: Deze vraag is gedeeltelijk reeds hierboven beantwoord. Zij worden één in de zin van gelijksoortig zijn. Bijvoorbeeld, een lichamelijk object is verwant aan ether omdat zij beiden stoffelijk zijn en niet van mekaar afgescheiden kunnen worden. Daarom kunnen in de zin van gelijkheid en onafscheidelijkheid ether en lichamelijke objecten één genoemd worden. Maar zij verschillen ook wel van mekaar daar ether doordringend, fijn, vormloos en onbeperkt is, terwijl het lichamelijk object beperkt, zichtbaar, enzovoort is. Zoals de aarde en andere objecten nooit gescheiden kunnen zijn van ether omdat niets kan bestaan zonder ether, maar zij tegelijkertijd verschillend zijn vanwege hun verschillende eigenschappen, kunnen de ziel en andere objecten, zoals de aarde, niet gescheiden van God zijn daar Hij aldoordringend is, maar kunnen zij tegelijkertijd ook niet gelijk aan Hem zijn vanwege hun verschillende karaktertrekken.

[146]

Vóór de bouw van het huis waren klei, hout, ijzer en andere bouwmaterialen, alhoewel op verschillende plaatsen verspreid, in feite allen in ether bestaand. Wanneer het huis gebouwd is, staan zij ook dan in ether. En als dit huis afgebroken wordt en al haar delen verspreid liggen, bestaan zij nog in diezelfde ether. Dit betekent dat deze objecten nooit van ether gescheiden kunnen worden (niet in het verleden, noch in het heden noch in de toekomst) en toch zijn zij, van verschillende

aard zijnde, nooit één. Dezelfde vergelijking kan in dit geval ook toegepast worden. Door God doordrongen zijnde, kunnen de zielen en andere objecten van de wereld nooit van Hem gescheiden worden, maar van verschillende karaktertrekken zijnde kunnen zij nooit één zijn. De Neo-vedantisten zien, als een éénogige, slechts één aspect, d.i. gelijken, maar verliezen het ander aspect, nl. niet-gelijken, uit het oog. Er is geen enkel object dat of geen kwaliteiten of alle kwaliteiten; geen gelijkenis of ongelijkenis; geen gelijkheid of ongelijkheid bezit.

Vraag: Is God vol eigenschappen (*saguṇa*) of zonder eigenschappen (*nirguṇa*)?

Antwoord: Beiden.

Vraag: Kunnen twee zwaarden in één koker passen? Hoe kunnen 'van eigenschappen voorzien' en 'van eigenschappen niet voorzien' beiden in dezelfde God bestaan?

Antwoord: Een stoffelijk object heeft enkele eigenschappen, vorm enzovoort, en heeft andere eigenschappen helemaal niet, bijvoorbeeld erkenning enzovoort. 'यद् गुणैस्सह वर्त्तमानं तत्सगुणम्;' 'गुणेभ्यो यन्निर्गतं पृथग्भूतं तन्निर्गुणम्' sommige eigenschappen bezittende is het 'van eigenschappen voorzien' en anderen niet bezittende is het 'van eigenschappen niet voorzien'. Alle dingen zijn 'van eigenschappen voorzien' voor zover zij hun eigen eigenschappen bezitten en ze zijn tegelijkertijd ook 'van eigenschappen niet voorzien' voor zover zij bepaalde eigenschappen missen. Er bestaat geen object dat of alleen 'van eigenschappen voorzien' of alleen 'van eigenschappen niet voorzien' is. Immers, 'van eigenschappen voorzien' en 'van eigenschappen niet voorzien' bestaan beiden tegelijkertijd in hetzelfde object. Evenzo is God 'van eigenschappen voorzien', daar Hij Zijn eigen

eigenschappen bezit zoals onbeperkte kennis, onbeperkte macht, enzovoort bezit en Hij is ook 'van eigenschappen niet voorzien', daar Hij vrij is van de kwaliteiten van stoffelijke objecten zoals vorm en die van zielen zoals haat.

Vraag: Men noemt de vormloze *nirguṇa* ('van eigenschappen niet voorzien') en de belichaamde *saguṇa* ('van eigenschappen voorzien'). Zolang God niet incarneert, is Hij *nirguṇa* of 'van eigenschappen niet voorzien'. Wanneer God incarneert, is Hij 'van eigenschappen voorzien' of *saguṇa*.

Antwoord: Dit zijn de ideeën van de onwetenden en onontwikkelden. Degenen die geen ontwikkeling hebben, brabbelen als dieren. Zoals één aan delirium lijdende wartaal spreekt, en niemand dat aanneemt, moet er geen acht worden geslagen op beweringen van de onontwikkelden.

Vraag: Is God verlangen (*rāgī*) of onthecht (*virakta*)?

Antwoord: Geen van beiden. Verlangen gaat altijd uit naar iets waarvan men verwijderd is of iets dat beter is dan zichzelf. Er is niets verwijderd van God noch iets beter dan Hem. Daarom heeft Hij geen verlangens. Verwaarlozend is degene die hetgeen in zijn bezit is, verlaat. God die aldoordringend is, kan niets verlaten.

Vraag: Heeft God enige wens (*icchā*) of niet?

Antwoord: God heeft, in de gewone zin, geen wens. Iemand wenst slechts datgene wat hij niet bezit maar beter is dan hij, en waarvan hij verwacht gelukkiger te worden als hij zulk verkrijgt. Er bestaat niets dat God niet bezit noch bestaat er iets beter dan God. Er is geen sprake van Hem gelukkiger maken daar Zijn geluk reeds volmaakt is. Daarom kan er geen sprake zijn van wensen in geval van God. Maar er bestaat nog een tendens die enigszins verwant is aan *icchā*. Dat is *īkṣaṇa* of inzicht in alles en een tendens tot scheppen. Wij hebben dit onderwerp summier behandeld. De wijzen zullen dit voor zichzelf verder uitwerken.

[147]

Na deze korte beschrijving van God zullen wij de Veda tot onderwerp hebben.

यस्मादृचो अपातक्षन् यजुर्यस्मादपाकषन् ।
सामानि यस्य लोमान्यथर्वांगिरसो मुखं स्कम्भन्तं ब्रूहि कतमः
स्विदेव सः ॥ *Atharva* X. 7. 20

Wie is die God door wie de *Rigveda*, de *Yajurveda*, de *Sāmaveda* en de *Atharvaveda* geopenbaard zijn? Hetzelfde Opperwezen dat eerst alles schept en het daarna draagt.

स्वयम्भूर्याथातथ्यतोऽर्थान् व्यदधाच्छाश्वतीभ्यः समाभ्यः ॥

Yajuḥo 40.8

Het in zichzelf bestaande, aldoordringende, reine, eeuwige, lichaamloze Opperwezen openbaart voor het welzijn van Zijn eeuwige onderdanen (dat zijn de zielen) alle soorten kennis op de manier als bij Zijn wet vastgelegd middels de Veda.

Vraag: Heeft God enige vorm of is Hij vormloos?

Antwoord: Wij geloven dat Hij vormloos is.

Vraag: Indien Hij vormloos is, hoe zou Hij dan de vedische woorden hebben uitgesproken zonder Zijn mond? Het uitspreken van letters vereist een verhemelte en andere delen van de mond dan in de kracht die uitgaat van de tong.

Antwoord: Almachtig zijnde en aldoordringend heeft God geen mond, enzovoort nodig voor het openbaren van vedische wetenschap. Het gebruik van de mond of de tong is alleen nodig voor het uitspreken van woorden tegen hen die van ons verwijderd zijn, niet voor onszelf. Kijk, zelfs zonder het gebruik van de mond en de tong verblijven er verschillende gedachten en geluiden in de gedachten. Sluit Uw oren eens af met Uw vingers en

hoor dan hoeveel geluiden hoorbaar zijn zonder het gebruik van de mond en de tong. Op dezelfde manier heeft God, die in de zielen is, Zijn leringen aan hen geopenbaard. Uitspraak is slechts nodig wanneer wij anderen de woorden laten horen. God openbaart alle vedische wetenschap aan de zielen van binnen uit daar Hij vormloos en aldoordringend is. Deze moeilijkheid kan niet voorkomen bij God. Na deze openbaring begonnen de mensen de Veda aan anderen te onderwijzen door woorden uit de mond.

Vraag: In wiens gedachten en wanneer werden de Veda's geopenbaard?

Antwoord: अग्नेर्ऋग्वेदो वायोर्यजुर्वेदः सूर्यात्सामवेदः ॥

Śat. XI. 5. 8. 3

In het begin van de schepping deed God het licht van *Agni, Vāyu, Āditya* en *Aṅgirā*, elk één Veda, schijnen in de zielen van de zieners.

Vraag:

यो वै ब्रह्माणं विदधाति पूर्वं यो वै वेदांश्च प्रहिणोति तस्मै ॥

Švetā.Up. 6. 18

Dit citaat zegt dat de Veda's in het hart van Brahmā werden geopenbaard. Waarom spreekt U van *Agni* enzovoort?

Antwoord: Het werd in het hart van Brahmā overgebracht door *Agni* en de anderen. Zie wat Manu zegt:

अग्निवायुरविभ्यस्तु त्रयं ब्रह्म सनातनम् ।
दुदोह यज्ञसिद्ध्यर्थमृग्यजुः सामलक्षणम् ॥ *Manu* I. 23

In het begin van het heelal schiep God (eerst) de mens en openbaarde dan de vier Veda's aan *Agni, Vāyu, Āditya* en *Aṅgirā*. Deze zieners brachten de Veda's over aan Brahmā. Aldus leerde Brahmā (letterlijk melkte Hij) de Veda van *Agni, Vāyu, Āditya* en *Aṅgirā*.

[148]

Vraag: Waarom openbaarde Hij de Veda's slechts aan deze vier? Waarom niet aan anderen? Dit maakt God partijdig.

Antwoord: Deze vier waren de meest reine van alle wezens, niemand anders was gelijk hen. Daarom werd de verheven kennis alleen aan hen geopenbaard.

Vraag: Waarom werden de Veda's in het Saṅskṛita geopenbaard? Waarom niet in de taal van één of ander land?

Antwoord: Indien God Zijn openbaring gezonden had in de taal van een of ander land, zou Hij schuldig geweest zijn aan partijdigheid, daar de leringen van de Veda's makkelijker geweest zouden zijn voor de mensen van dat land en moeilijker voor anderen. Daarom werd de openbaring gedaan in het Saṅskṛita, welke taal aan geen enkel land behoort. In die taal werden de Veda's geopenbaard. Zoals de aarde en alle andere schepselen gelijkelijk de bron zijn van hun kunst en vakmanschap, is de taal van Gods leringen zo gemaakt dat de mensen van alle landen evenveel moeite moeten hebben om de kennis van deze openbaring op te doen. Verder is de vedische taal de bron van alle talen.

Vraag: Hoe bewijst U dat de Veda's door God geopenbaard en niet door de mensen samengesteld zijn? En de anderen zoals de Bijbel enzovoort, niet?

Antwoord: God is heilig, alwetend, rein van natuur, rechtvaardig, genadevol, enzovoort. Het boek dat God precies beschrijft zoals Hij is, is van God, en niet van anderen. Dat boek is van God in welk er niets is tegen de natuurwetten of bewijzen zoals bewustzijn, gezag, enzovoort. Gods kennis is onschatbaar en daarom zijn de leringen van Gods boek ook onschatbaar. In Gods boek moet er dezelfde orde van dingen zijn zoals die bestaat in de natuur, dezelfde beschrijving van God, de ziel, de schepping haar oorzaak, enzovoort. De Veda's zijn zulke boeken. Daar komt niets in voor dat tegen de natuurwetten is of waardeloos is volgens wetten van de

logica. De Bijbel en de Koran kunnen deze testen niet doorstaan, en zijn daarom geen boeken van God. Wij zullen in detail de Bijbel en de Koran beschrijven in het dertiende en veertiende hoofdstuk.

Vraag: Wat is het nut te stellen dat de Veda's van God komen? De mensen vermeerderen hun kennis langzaamaan, en uiteindelijk slagen zij erin boeken samen te stellen.

Antwoord: Zij kunnen dit nooit. Er kan geen gevolg bestaan zonder een oorzaak. De mensen die in de bossen wonen, kunnen geen geleerden worden door simpele observatie van de natuur. Zij kunnen alleen dan geleerd worden wanneer iemand hen onderwijst. Zelfs in deze tijd wordt niemand geleerd zonder onderwijs te ontvangen. Indien God de Veda's niet aan de wijzen geleerd had en zij op hun beurt weer aan anderen, zou er vandaag geen enkele geleerde bestaan. Indien een baby op een verlaten plek gelegd wordt temidden van domme mensen of dieren, zal hij even dom blijven als zijn metgezellen. Bhila's en andere bosstammen staven onze bewering. Zolang er geen onderwijs was geïntroduceerd door het volk van India waren Egypte, Griekenland en Europa dom. Zolang er geen Europeanen, zoals de Italiaanse Colombus en dergelijke personen, naar Amerika waren gegaan, waren de Amerikanen duizende jaren, eeuwen analfabeet en van alle onderwijs verstoken. Toen zij onderwijs kregen werden zij geleerd. Evenzo kregen de mensen bij het begin van het heelal kennis van God en vermeerderden zij langzamerhand hun kennis.

स एष पूर्वेषामपि गुरुः कालेनानवच्छेदात् ॥ *Yogasūtra*, I. 26

Zoals wij heden kennis bekomen door samen met onze leraren is God de leraar geweest van *Agni* en de

andere wijzen die in het begin van het heelal werden geboren. De ziel raakt buiten bewustzijn gedurende de slaap en tijdens de ontbinding (van de schepping), maar God niet. Zijn kennis is onverwoestbaar. Hieruit volgt dat geen enkel gevolg mogelijk is zonder een oorzaak.

Vraag: De Veda's werden in het Sanskṛita geopenbaard. *Agni* enzovoort kenden die taal niet, hoe begrepen zij dan de Veda's?

Antwoord: Het was *Parameśvara* die dat bekend maakte. En zodra er rechtvaardige mensen, yogi's, zieners enzovoort, in oprechte "verbinding" met God verlangen toonden de Veda's te verstaan, hielp God hen daarmee. Toen de Veda's aan velen bekend waren geworden, schreven de zieners commentaren en geschiedkundige werken. Deze boeken werden bekend als de *Brāhmaṇa's* of aantekeningen over Brahma, dat zijn de Veda's.

ऋषयो मन्त्रदृष्टयः, मन्त्रान्सम्प्रादुः ॥ *Nirukta* 7. 1. 3; 1. 6. 20

Elke ziener die de bedoeling van een vedische tekst goed begreep, en vóór wie niemand deze tekst zo begrepen had, werd hij of zij de ziener of *ṛiṣi* van die tekst. Tot heden wordt de naam van zo een ziener aangehaald bij die tekst, ter zijne nagedachtenis. Degene die deze *ṛiṣi's* de schrijvers van deze teksten noemt, is verkeerd. Zij waren de zieners en publiceerden slechts hun betekenissen.

Vraag: Welke boeken worden de Veda's genoemd?

Antwoord: De *Rig*, de *Yajuḥ*, de *Sāma* en de *Atharva* (daarvan alleen het gedeelte van de *mantra's*), en geen andere.

Vraag: मन्त्रब्राह्मणयोर्वेदनामधेयम् ॥ Hoe zult U dan dit gezegde van Kātyāyana en anderen verklaren?

Antwoord: Kijk! Het is een gebruik van eeuwen geweest om het woord Veda aan het begin en het eind van het gedeelte van de *mantra* te plaatsen, en niet bij het *Brāhmaṇa* gedeelte. Verder maakt de *Nirukta* een

duidelijk verschil tussen de twee wanneer zij zegt: tot zover is Veda en tot zover is *Brāhmaṇa*.

इत्यपि निगमो भवति । इति च ब्राह्मणम् ॥ *Nirukta* 5. 3. 4

छन्दोब्राह्मणानि च तद्विषयाणि ॥ Pāṇini *sūtra* 4. 2. 6

Dit bewijst ook dat het gedeelte van de *mantra* de Veda is en het commentaar-gedeelte *Brāhmaṇa* is. Voor een diepere studie van dit onderwerp wordt de lezer verwezen naar mijn commentaar op de *Rig-vedādibhāṣyabhūmikā*. Daar is bewezen dat bij de aanwezigheid van zovele verklaringen de aangehaalde verklaring niet als een geldig gezegde van Kātyāyana beschouwd kan worden. Indien U dit aanneemt kunnen de Veda's nooit eeuwig (*sanātana*) zijn, daar de *Brāhmaṇa*'*s* historische beschrijvingen inhouden van vele zieners, wijsgeren en koningen. Geschiedenis wordt altijd geschreven na de gebeurtenis. Het kan niet vóór de geboorte van degenen wiens leven het beschrijft, bestaan. De Veda's houden geen geschiedenis in. Er wordt in hen niet verwezen naar een bepaald persoon of een bepaalde gebeurtenis.

Vraag: Hoeveel *śākhā*'*s* (delen) bestaan er van de Veda's?

Antwoord: 1127.

Vraag: Wat bedoelt U met *śākhā* (deel)?

[150]

Antwoord: *Śākhā* betekent toelichting geven.

Vraag: Maar geleerden noemen de delen van de Veda's *śākhā*'*s*.

Antwoord: Denkt U een beetje na. Al de *śākhā*'*s* zijn bekend bij name van de *ṛṣi*'*s* zoals Āśvalāyana. Maar de *mantra-saṁhitā* staat bekend als door God geopenbaard. De vier Veda's worden beschouwd als door God gemaakt en deze *śākhā*'*s* (*Āśvalāyanī*, enzovoort) als samengesteld door de zieners. Al deze *śākhā*'*s* geven enkele beginwoorden van een *mantra*, en verklaren hen dan. Bijvoorbeeld in de *Taittirīya śākhā*, इषे त्वोर्जे त्वेति,

worden deze woorden gegeven en wordt de *mantra* verder uitgelegd. In de Veda's wordt dat niet aangetroffen. Daarom zijn de vier Veda's de door God gemaakte bomen en zijn de *Āśvalāyanī* en andere *śākhā's* de door *ṛiṣi's* samengestelde takken. Voor een diepere studie van dit onderwerp wordt de lezer verwezen naar mijn commentaar op de *Rig-vedādibhāṣyabhūmikā*. Zoals ouders vriendelijk zijn tegenover hun kinderen en hen welzijn toewensen, heeft God de Veda's geopenbaard voor het welzijn van de mensen, zodat zij door het verkrijgen van de zon van de wijsheid gevrijwaard mogen zijn van de duisternis van bijgeloof, en hun geluk en geleerdheid opvoeren.

Vraag: Zijn de Veda's eeuwig of niet-eeuwig?

Antwoord: Eeuwig. Daar God eeuwig is, is Zijn kennis ook eeuwig. Eeuwige stoffen hebben eeuwige kwaliteiten, handelingen en aard. Niet-eeuwige dingen hebben niet-eeuwige kwaliteiten enzovoort.

Vraag: Zijn deze boeken ook eeuwig?

Antwoord: Neen. Een boek is van papier en inkt gemaakt. Hoe kan het dan eeuwig zijn? Maar de woorden en de dingen waarmede zij in verband staan, zijn eeuwig.

Vraag: God kan kennis aan de zieners gegeven hebben en zij kunnen de Veda's hebben samengesteld?

Antwoord: Er bestaat geen kennis zonder het kenbare. Er bestaat niemand behalve de alwetende God die het vermogen heeft om de Gāyatrī en andere teksten samen te stellen daar Gāyatrī maatstaven en accenten bezit zoals lange, korte en overwogen noten. Na de studie van de Veda's mag men wel ook de studie aanpakken van de grammatica, de *Nirukta* en teksten over prosodie, enzovoort, die door de zieners werden samengesteld om de bronnen van kennis te verduidelijken. Maar in feite is het *Paramātmā* die licht brengt in de Veda's en niemand anders kan dat. De Veda's zijn immers de uitspraak van de Allerhoogste.

Iedereen moet die gezegden volgen; als iemand U ooit vraagt waarop Uw overtuiging gebaseerd is, dan moet U antwoorden dat het de Veda's zijn: wat in de Veda's staat, dat nemen wij aan.

Tot zover in het kort over God en de Veda's. In het volgend hoofdstuk zullen wij de schepping behandelen.

Dit is het einde van het zevende hoofdstuk
in het boek *Satyārthaprakāśa* van de heer
Dayānanda Saraswatī
in mooie taal geschreven over
God en de Veda's.

Hoofdstuk VIII

De schepping

In dit hoofdstuk zullen wij de schepping, het onderhoud en de beëindiging van het heelal behandelen.

इयं विसृष्टिर्यत आ बभूव यदि वा दधे यदि वा न ।
यो अस्याध्यक्षः परमे व्योमन्त्सो अंग वेद यदि वा
न वेद ॥ 1 ॥ *Rigveda* X. 129.7
तम आसीत्तमसा गूह्ळ्हमग्रेऽप्रकेतं सलिलं सर्वमा इदम् ।
तुच्छ्येनाभ्वपिहितं यदासीत्तपसस्तन्महिनाजायतैकम् ॥ 2 ॥
Rigveda X. 129. 3
हिरण्यगर्भः समवर्त्तताग्रे भूतस्य जातः पतिरेक आसीत् ।
स दाधार पृथिवीं द्यामुतेमां कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥ 3 ॥
Rigveda X. 121. 1
पुरुष एवेद ँ सर्वं यद् भूतं यच्च भाव्यम् ।
उतामृतत्वस्येशानो यदन्नेनातिरोहति ॥ 4 ॥
*Yajuḥ*o 31. 2
यतो वा इमानि भूतानि जायन्ते येन जातानि जीवन्ति ।
यत्प्रयन्त्यभिसंविशन्ति तद्विजिज्ञस्व तद् ब्रह्म ॥ 5 ॥
Taittirīya Up. Bṛigu., Anu 1

1. O mens, de opperste Ziel (*paramātmā*) is Hij door wie dit ganse heelal tot licht gebracht is, die de Almachtige is van deze wereld, de aldoordringende, in wie het ganse heelal haar ontstaan, onderhoud en einde vindt. Hem/Haar/Het kent gij; erkent geen ander wezen als de Schepper.

2. Vóór de schepping was het ganse heelal gehuld in duisternis, zo zwart als de nacht, niet waarneembaar, alles gelijk ether, klein in vergelijking met de oneindige Allerhoogste (*parameśvara*) en geheel beperkt. Dan

bracht de Allerhoogste (*parameśvara*) het tot een vaste vorm door zijn macht.

3. O mensen, laat ons met toewijding de opperste Ziel (*paramātmā*) aanbidden die de steun is van de zon en alle lichtende lichamen, die als ongeëvenaarde God van alles dat was, is of zal zijn, bestond vóór de schepping van het heelal, die de hele wereld vanaf de aarde tot de zon geschapen heeft.

4. O mensen, diezelfde Almachtige is de Schepper van al het verleden, het heden en de toekomst, die door alles heen dringt, die de Almachtige is van de onvergankelijke stof en de ziel -*ātmā*-, en die de gehele stoffelijke wereld (de aarde, enzovoort) beheerst.

5. Hij is God; verlang Hem te kennen die de aarde en alle andere dingen tot bestaan gebracht heeft. Hij die hen in leven houdt en op grond waarvan zij tot beëindiging komen.

जन्माद्यस्य यतः । *Śārīrakasūtra* I. 1. 2

Die Brahma alleen is het kennen waard door wie het ontstaan, het onderhoud en de beëindiging van het heelal plaatsvindt.

[152]

Vraag: Vindt dit heelal zijn oorsprong in God of in iets anders?

Antwoord: Haar daadwerkelijke oorzaak is God, maar haar materiële oorzaak is *prakṛiti* (oermaterie).

Vraag: Heeft niet God de *prakṛiti* (oermaterie) gemaakt?

Antwoord: Neen, het is beginloos.

Vraag: Wat is de betekenis van het woord 'beginloos' en hoeveel dingen zijn beginloos?

Antwoord: न विद्यते आदिर्यस्य सोऽनादिः, beginloos is wat geen begin-oorzaak of moment heeft: God (*Paramātmā*), de ziel (*ātmā*) en de oorzaak van het heelal (*prakṛiti*), deze drie zijn beginloos.

Vraag: Waar is het bewijs hiervoor?

Antwoord:

द्वा सुपर्णा सयुजा सखाया समानं वृक्षं परि षस्वजाते ।
तयोरन्यः पिप्पलं स्वाद्वत्त्यनश्नन्नन्यो अभि चाकशीति ॥ 1 ॥

Rigveda I. 164. 20

शाश्वतीभ्यः समाभ्यः ॥ 1 ॥ *Yajurveda* 40. 8

1. (*dvā*) God en de ziel zijn beide, *suparṇā*, gelijk in de eigenschappen van intelligentie en bescherming; *sayujā*, samengevoegd in de zin van doordringen en doordrongen; *sakhāyā*, onuitsprekelijk vriendelijk. Deze twee zijn eeuwig en beginloos. *Samānam vṛikṣam*, (vergelijking met een boom). De materiële oorzaak is beginloos als de wortel. De geschapen objecten van de wereld zijn gelijk de takken. In hun geschapen staat zijn zij groot. In hun eind staat zijn zij klein. Het hele geval (wortel en takken) wordt boom genoemd. Dit derde is ook beginloos. De eigenschappen, handelingen en aard van deze drie zijn ook beginloos. Van beiden (*tayoranyaḥ*) God en de ziel, profiteert (*svādvatti*) de laatste, dit is de ziel, van de vruchten van de boom dezer wereld als beloning voor haar goede of slechte daden. Maar de eerste, dit is God, de vruchten van zijn handelingen niet plukkende (*anaśnan*), verlicht het hele geval van binnen en van buiten (*abhicākaśīti*). God is onderscheiden van de ziel. De ziel is onderscheiden van God. De *prakṛiti* is onderscheiden van deze beiden. En al deze drie zijn beginloos.

2. (*śāśvati*) God heeft middels de Veda's de kennis van alle wetenschappen aan Zijn onderdanen, dit zijn de zielen die beginloos en eeuwig zijn, geopenbaard.

अजामेकां लोहितशुक्लकृष्णां बह्वीः प्रजाः सृजमानां स्वरूपाः ।
अजोह्येको जुषमाणोऽनुशेते जहात्येनां भुक्तभोगामजोऽन्यः ॥

Śvetāśvatara Up. IV. 5

Prakṛiti, de ziel en God zijn alle drie *aja* (dit betekent nooit geboren). Deze drie zijn de oorzaak van het heelal. Zij hebben geen oorzaak. De beginloze ziel is geweven in de mazen van de beginloze *prakṛiti*. God is er niet in geweven. De aard van God en de ziel is reeds besproken in het voorgaande hoofdstuk. Nu zullen wij het hebben over Prakṛiti .

सत्त्वरजस्तमसां साम्यावस्था प्रकृतिः, प्रकृतेर्महान्, महतोऽहंकारोऽहंकारात् पञ्चतन्मात्राण्युभयमिन्द्रियं, पञ्चतन्मात्रेभ्यः स्थूलभूतानि पुरुष इति पञ्चविंशतिर्गणः ॥ *Sāṅkhya Sū.* I. 61

Prakṛiti is de naam van een verzameling van drie dingen: *sattva* of rein, *rajas* of middelmatig en *tamas* of onwetendheid. Hieruit stamt *mahat*; uit *mahat* stamt *ahaṅkāra*; uit *ahaṅkāra* de vijf *tanmātrā's* (de vijf elementen); tien zintuigen en als elfde de gedachte. Uit de vijf *tanmātrā's* komen de aarde, enzovoort en deze komen op een totaal van vier-en-twintig. De vijf-en-twintigste is de intelligente *Puruṣa*, dit is de ziel en God. [153]

Van deze is *prakṛiti* het ding dat tot nu toe geen verandering heeft ondergaan. De *mahat*, de *ahaṅkāra* en de vijf fijne elementen zijn het gevolg van *prakṛiti* en de oorzaak van zinnen, gedachte en de grote elementen. De *Puruṣa* (ziel en God) is noch de materiële oorzaak noch het materieel gevolg van iets.

Vraag:

सदेव सोम्येदमग्र आसीत् ॥ 1 ॥ *Chāndogya* VI. 2. 1

असद्वा इदमग्र आसीत् ॥ 2 ॥ *Taittirīya Up. Brahma.* 7

आत्मैवेदमग्र आसीत् ॥ 3 ॥ *Bṛhadāraṇyaka Up.* I. 4.1

ब्रह्म वा इदमग्र आसीत् ॥ 4 ॥ *Bṛhadāraṇyaka Up.* I. 4.10

O Śvetaketu! Dit heelal was vóór de schepping: 1. *sat* (bestaand), 2. *asat* (niet-bestaand), 3. *ātmā* (ziel) en 4. *brahma*.

तदैक्षत बहु स्यां प्रजायेयेति ॥ 1 ॥ *Chāndogya* VI. 2. 3

सोऽकामयत बहु स्यां प्रजायेयेति ॥ 2 ॥

Taittirīya Up. Brahmā. 6

1. *Paramātmā* werd meervoudig door Zijn verlangen om 'meerderen' te worden; door verlangen is dit heelal ontstaan.

सर्वं खल्विदं ब्रह्म नेह नानास्ति किञ्चन ॥

Ook een citaat uit de *Upaniṣad.*

Het gehele heelal is zekerlijk Brahma. Er bestaat hierin geen verscheidenheid van objecten. Deze zijn allen Brahma.

Antwoord: Waarom vertaalt U deze passages zo verkeerd? In dezelfde Upaniṣads vinden wij de volgende passages:

(एवमेवखलु) सोम्यान्नेन शुंगेनापो मूलमन्विच्छद्भिस्सोम्य शुंगेन तेजोमूलमन्विच्छ, तेजसा सोम्य शुंगेन सन्मूलमन्विच्छ सन्मूलाः सोम्येमाः सर्वाः प्रजाः सदायतनाः सत्प्रतिष्ठाः ॥

Chāndogya Up. VI. 8. 4

O Śvetaketu! Achterhaal het gevolg van voedsel en aarde uit de oorzaak water, het gevolg water uit de oorzaak vuur, het gevolg vuur uit de oorzaak *sat* (bestaand) of eeuwige oermaterie. Deze eeuwige oermaterie is het origineel materiaal en de stof van het gehele heelal.

Vóór de schepping was dit heelal een latent niet bestaand geheel in de ziel, Brahma en de oermaterie. Het was niet bestaand.

Verder, wat betreft het willen zien, dit is het zien, bedenken en verlangen van *Paramātmā* om de wereld tot stand te brengen, dit is dat de wereld zou ontstaan, en in de gedachten, kennis, schouwing, preken en horen van alle zielen de Allerhoogste (*parameśvara*) zich zou manisfesteren en in alle wezens zou doordringen: bij de

beëindiging van alles kent niemand Hem behalve de Allerhoogste (*parameśvara*) en de zielen.

Voor wat betreft de passage *sarvam khalu* : zoals de uitspraak "een verzamelaar raapt hier en daar een steen op en bouwt een huis door hen samen te voegen", is Uw uitleg op niets gebaseerd.
[154]
Immers, we hebben de citaten सर्वं खल्विदं ब्रह्म तज्जलानिति शान्त उपासीत ॥ *Chāndogya* III. 14. I. en
नेह नानास्ति किञ्चन ॥ Uit de *Kaṭha Up.* II. 4. 11

Zoals de ledematen slechts nuttig zijn zolang zij bij het lichaam zijn en waardeloos worden wanneer zij er van afgescheiden worden, hebben passages geen betekenis wanneer zij uit het verband worden gehaald of gecombineerd worden met een niet-verwante passage. De juiste zin ervan is het volgende: O ziel, aanbidt God die de oorzaak is van het ontstaan, onderhoud en leven van het heelal, door wiens scheppingskracht en steun de wereld tot stand is gekomen of met wie het is verenigd. Aanbidt niemand anders dan deze God. Deze levende, ondeelbare en onveranderlijke God is geen samenstelling van verscheidene objecten. Deze verschillende objecten zijn allen van mekaar onderscheiden, maar bestaan alleen in God.

Vraag: Hoeveel oorzaken heeft de wereld?

Antwoord: Drie, een daadwerkelijke, een materiële en een bijkomstige oorzaak. De daadwerkelijke oorzaak is datgene door welk het voorwerp gemaakt wordt, en zonder welk werk het niet tot stand kan komen. De materiële oorzaak is datgene zonder welk het voorwerp niet gemaakt kan worden, en die zelf in dat voorwerp veranderd wordt en ook er mee beëindigd wordt. De bijkomstige oorzaak is de gewone hulp bij het vormen van het voorwerp.

De daadwerkelijke oorzaak bestaat uit twee soorten: de hoofd-daadwerkelijke oorzaak is God die het heelal

schept uit de oermaterie, het onderhoudt en het beëindigt en alles bestuurt. Dan bestaat er een andere daadwerkelijke oorzaak, de ziel die in de gewone zin van het woord een hulp is. Het neemt de artikelen uit Gods schepping en vervormt hen in verschillende vormen.

De oermaterie bestaat uit atomen of materiaal voor het scheppen van de wereld. Het kan zichzelf niet maken. Het wordt gemaakt indien iemand het maakt en blijft ongemaakt indien niemand het maakt. Soms schijnt een bepaald iets ongemaakt te zijn door een bepaalde oorzaak, bijvoorbeeld zaad door God gemaakt groeit, indien in de aarde geworpen en bevochtigd, tot een boom, maar brand tot as indien het in contact gebracht wordt met vuur. De georganiseerde schepping of beëindiging van deze dingen hangt van God en de zielen af.

Wanneer iets gemaakt wordt, vereist het kennis, inzicht, macht, handen en andere gereedschappen, tijd, ruimte, enzovoort en daadwerkelijke en bijkomstige oorzaken, bijvoorbeeld als een bloempot gemaakt moet worden zijn de daadwerkelijke oorzaak, de pottenbakker, de materiële oorzaak klei en de bijkomstige oorzaken wiel, tijd, ruimte, licht, ogen, handen, kennis en activiteit nodig. Zonder deze drie oorzaken kan niets gemaakt of gebroken worden.

Vraag: De Neo-vedantisten beweren dat *Parameśvara* de onzichtbare, daadwerkelijke en materiële oorzaak is van de wereld.

यथोर्णनाभिः सृजते गृह्णते च ॥ *Muṇḍaka Up.* I. I. 7

Zoals de spin uiterlijk niets met zich meebrengt, maar uit haar binnenste draden spint, schept God de wereld uit Zichzelf en verschijnt Hij zelf in de wereld. God verandert zichzelf in de vorm van de wereld door zijn simpele wens.

आदावन्ते च यन्नास्ति वर्त्तमानेऽपि तत्तथा ॥

Een *kārikā* op de *Māṇḍūkya Up.*

Hetgeen niet bestaand was vóór de geboorte en niet bestaand zal zijn na het einde, bestaat ook in het heden [155]
niet. Het heelal bestond niet vóór de schepping--Brahma bestond-- en zal niet bestaan na de beëindiging. Vóór de schepping bestond slechts Brahma en na de beëindiging zal er slechts Brahma overblijven. Daarom is het bestaande heelal ook niets dan Brahma.

Antwoord: Indien God de materiële oorzaak van het heelal was, zoals U beweert, dan zou Hij veranderlijk, vervormbaar en te beïnvloeden zijn. Verder zijn de eigenschappen, hoedanigheden en aard van de oorzaak duidelijk te bekennen in haar gevolg.

कारणगुणपूर्वकः कार्य्यगुणो दृष्टः ॥ *Vaiśeṣika* II. I. 24

De kwaliteiten van de materiële oorzaak blijven bestaan in het gevolg. Hoe is het dan mogelijk dat God onvergankelijk, alwetend en zegenrijk is als Hij de materiële oorzaak van het heelal is, terwijl de wereld vergankelijk en niet-zegenrijk is. God is onzichtbaar, de wereld is zichtbaar; God is ondeelbaar, de wereld is deelbaar. Indien de aarde en andere objecten van de wereld het materieel gevolg van God waren, zou God ook onwetend en vergankelijk zijn, daar zij onwetend en vergankelijk zijn of zouden alwetend en overgankelijk zijn, daar God alwetend en onvergankelijk is. Uw vergelijking van de spin steunt Uw zienswijze niet, maar veroordeelt haar juist. De materiële oorzaak van het web is het lichaam van de spin en de daadwerkelijke oorzaak is haar ziel. Evenzo maakt God de wereld van de stof die in Hemzelf bestaat, daar Hij door de oermaterie dringt, en na haar geschapen te hebben beheerst Hij haar door en door en smaakt Hij haar eigen natuurlijke zegen. Verder wijst dit wonder op Gods speciale organisatie, daar draden

niet uit het lichaam van andere schepsels komen. De *kārikā* is zeer misleidend. Het heelal was geen vast ding voordat het geschapen was en na haar beëindiging zal zij, tot de tijd waarop zij weer geschapen wordt, latent blijven. Immers,

तम आसीत्तमसा गूळ्हमग्रे ॥ *Rigveda* X. 129. 3
आसीदिदं तमोभूतमप्रज्ञातमलक्षणम् ।
अप्रतर्क्यमविज्ञेयं प्रसुप्तमिव सर्वतः ॥ *Manu* I. 5

Dit gehele heelal was in duisternis gehuld bij de beëindiging, die haar schepping voorafging, en zal weer hetzelfde worden wanneer de beëindiging weder begint. In die staat was zij noch kenbaar, noch denkbaar, noch merkbaar, en zal het ook niet zijn. Maar nu (in de staat van schepping) is het vast en kenbaar door middel van duidelijke aanwijzingen. Het is, om zo te zeggen, tegenwoordig. De bewering van de *kārikā* dat het heelal zelf in het heden niet bestaat, is vals en gebrekkig, omdat hetgeen de kenner kent door geldige bewijzen nooit anders kan zijn.

Vraag: Wat is het doel van God met de wereld te scheppen?

Antwoord: Wat zou Zijn winst geweest zijn als Hij de wereld niet geschapen had?

Vraag: Indien Hij de wereld niet geschapen had, zou Hij van veel last bespaard zijn gebleven en de zielen zouden gevrijwaard gebleven zijn van de stormen van plezier en leed.

Antwoord: Dit zijn toch uitspraken van gemakzuchtige, non-actieve en niet-energieke wezens. En wat voor plezier of leed bestaat er voor de zielen in de staat van beëindiging? Indien U het plezier en leed van de wereld met mekaar vergelijkt, zal geluk zeker meerdere malen het leed wezen, en vele reine zielen verdienen de zaligheid door constante uitvoering van rechtvaardige handelingen. In de staat van beëindiging

liggen zij als in diepe slaap. Verder zouden de handelingen van de ziel die in de vorige schepping gepleegd waren, onbeloond blijven en zouden de zielen beroofd zijn van het smaken dezer vruchten. Indien iemand U vraagt: Wat is het doel van Uw oog? Zou U natuurlijk zeggen "zien". Welnu, als God de kennis, de macht en het vermogen tot scheppen bezit, hoe zou Hij
[156]
zich dan anders kunnen rechtvaardigen dan door het scheppen van de wereld? U heeft geen antwoord op deze vraag. Verder kunnen rechtvaardigheid, in stand houden, genade en andere eigenschappen van God niet tot hun recht komen alvorens God de wereld maakt. Zijn onbeperkte macht kan alleen tot uitdrukking komen door schepping, onderhoud, beëindiging en bestuur van het heelal. Zoals het zien de natuurlijke taak is van het oog, is het de natuurlijke taak van God de zielen goed te doen door hen ontelbare dingen te geven na de schepping van deze wereld.

Vraag: Welke is de eerste; het zaad of de boom?

Antwoord:

Het zaad. Zaad, gelegenheid, genesis, oorsprong en oorzaak zijn synoniemen. Zaad betekent oorzaak en daarom moet het vóór het gevolg bestaan.

Vraag: Indien God almachtig is, kan Hij ook de materiële oorzaak en de zielen scheppen. Indien Hij dat niet kan, is Hij niet almachtig.

Antwoord: Wij hebben het woord almachtig reeds eerder uitgelegd. Bedoelt U dat almacht moet bestaan uit het doen van onmogelijkheden? Indien Hij het onmogelijke kan doen om een gevolg te maken zonder oorzaak, kan Hij dan ook een andere God maken zonder enige oorzaak? Kan Hij sterven? Kan Hij onwetend, ongelukkig, onrein, zondig, enzovoort zijn? Verder kan God zelf de stoffelijke objecten niet van hun natuurlijke eigenschappen beroven, bijvoorbeeld vuur van hitte, water van koelte, aarde van reuk enzovoort. Daar Gods

wetten waar en perfect zijn, kan Hij hen niet wijzigen. Daarom betekent alvermogend zijn dat Hij alle handelingen kan verrichten, zonder de hulp van enig wezen.

Vraag: Heeft God een lichaam of is Hij vormloos? Indien Hij geen lichaam heeft, kan Hij de wereld niet maken zonder handen en andere ledematen. Indien Hij een lichaam heeft is dat goed.

Antwoord: God heeft geen vorm. Degene die een lichaam heeft, kan geen God zijn, omdat zulk een wezen beperkte capaciteiten, tijd- en ruimtebeperkingen, honger, dorst, vermoeidheid, koude, hitte, koorts, ziekten, enzovoort zou bezitten. Deze eigenschappen kunnen alleen in geval van zielen en niet in geval van God voorkomen. Zoals wij mensen een vorm hebben, d.w.z. wij hebben lichamen, en om deze reden geen macht over tri-atomen, di-atomen, atomen of oermaterie hebben, zou het onmogelijk voor God geweest zijn de wereld uit deze fijne elementen te maken indien Hij een vast lichaam gehad zou hebben. Gevrijwaard zijnde van materiële zinnelijke organen of handen, voeten en andere lichaamsdelen en onbeperkte energie, macht en activiteit bezittende kan Hij die dingen uitvoeren welke de zielen en de oermaterie niet kunnen uitvoeren. Daar God door de oermaterie heen dringt, kan Hij haar in Zijn greep houden en haar tot het heelal vervormen.

Vraag: Ouders met lichamen hebben kinderen met lichamen. Indien zij lichaamloos geweest waren, zouden hun kinderen ook lichaamloos zijn. Zo zou ook de wereld, die door de vormloze God is gemaakt, vormloos moeten zijn.

Antwoord: Dit bezwaar van U is kinderachtig. Wij hebben U net gezegd dat God niet de materiële oorzaak van de dingen is. Hij is de daadwerkelijke oorzaak. Oermaterie en atomen zijn de materiële oorzaak van het

heelal. Zij zijn niet absoluut fijn. Zij zijn groter dan God en fijner dan hun gevolg.

[157]

Vraag: Kan God het gevolg niet scheppen zonder de oorzaak?

Antwoord: Neen. Niets kan uit niets voortkomen. Het is precies als het gek gepraat van iemand die zegt: "Ik was op de bruiloft van de zoon en de dochter van steriele vrouwen", "zij hadden bogen gemaakt uit mensenhorens", "droegen kransen van bloemen van het uitspansel", "zij baadden in het water van mirre", "zij leefden in sprookjesland", "daar viel regen zonder wolken", "koren groeide zonder aarde", enzovoort. Een gevolg is niet mogelijk zonder oorzaak. "मम मातापितरौ न स्तोऽहमेवमेव जातः । मम मुखे जिह्वा नास्ति वदामि च" Het is net als het gebrabbel van een gek: "Ik heb geen moeder of vader, maar ben toch geboren", "ik heb geen tong in mijn mond, maar toch spreek ik"; "er was geen slang in het hol, maar zij kwam er uit", "ik was nergens, deze heren waren nergens en wij zijn allen gekomen", enzovoort.

Vraag: Als er een gevolg bestaat zonder een oorzaak wat is dan de oorzaak hiervan?

Antwoord: Primaire oorzaken zijn niet het gevolg van enige oorzaak en de oorzaak van enige gevolgen. Bijvoorbeeld, aarde is de oorzaak van het huis en een gevolg van water, enzovoort. De grond-oorzaak of oermaterie is zonder begin.

मूले मूलाभावादमूलं मूलम् ॥ *Sāṅkhya* I. 67

Er bestaat geen wortel van de wortel. Hieruit volgt dat de wortel wortelloos is. De oorzaak heeft geen oorzaak. De oorzaak van alle gevolgen heeft geen oorzaak. Vóór het begin van enig gevolg moet haar drievoudige oorzaak bestaan, bijvoorbeeld het weven van een stof kan alleen dan beginnen wanneer er een wever, katoendraad en weefinstrumenten bestaan.

Evenzo zijn het vóóraf bestaan van God, oermaterie, tijd, ruimte en de eeuwige ziel noodzakelijk voor het scheppen van de wereld. Indien één van deze dingen niet bestaat, kan er geen schepping plaats vinden.

अत्र नास्तिका आहु:-

शून्यं तत्त्वं भावोऽपि विनश्यति वस्तुधर्मत्वाद्विनाशस्य ॥ 1 ॥

Sāṅkhya Sū. I. 644

अभावाद् भावोत्पत्तिर्नानुपमृद्य प्रादुर्भावात् ॥ 2 ॥

ईश्वरः कारणं पुरुषकर्माफल्यदर्शनात् ॥ 3 ॥

अनिमित्ततो भावोत्पत्तिः कण्टकतैक्ष्ण्यादिदर्शनात् ॥ 4 ॥

सर्वं मनित्यमुत्पत्तिविनाशधर्मकत्वात् ॥ 5 ॥

सर्वं नित्यं पञ्चभूतनित्यत्वात् ॥ 6 ॥

सर्वं पृथग् भावलक्षणपृथक्त्वात् ॥ 7 ॥

सर्वमभावो भावेष्वितरेतराभावसिद्धेः ॥ 8 ॥

Nyāya IV. I. 14, 19, 22, 25, 29, 34, 37

[158]

1. Hier zegt de eerste atheïst (*nāstika*) dat het niets (*śūnya*) de enige werkelijkheid is. Er bestond niets vóór de schepping. Er zal niets bestaan na de schepping. Wat er ook bestaat in het heden, zal uiteindelijk niet bestaan en niets worden.

Antwoord: De naam niets wordt ook gegeven aan ether, of ruimte of alles dat onzichtbaar is. Dit niets is onzichtbaar en neemt al het onzichtbare over. Punten vormen lijnen, lijnen vormen ruimte, ruimte verandert in aarde, bergen, enzovoort door de organisatie van de schepping van God. Indien U meent dat niet-bestaan de enige werkelijkheid is kan de kenner van het niet-bestaan, niet 'niet-bestaand' zijn.

2. De tweede atheïst zegt: Bestaan komt voort uit niet-bestaan, bijvoorbeeld geen sprietje ontstaat zonder de ontbinding van het zaad. Indien U het zaad breekt, zult U geen sprietje daar vinden. Als het sprietje niet

zichtbaar was, volgt daaruit dat bestaan voortkomt uit niet-bestaan.

Antwoord: De stof die het zaad ontbond, bestond reeds in het zaad anders zou de uitkomst van het sprietje nooit plaats vinden.

3. De derde atheïst zegt: De vrucht van een handeling wordt niet verkregen door het stellen van een daad door de bedrijver. Verschillende handelingen blijven zonder vrucht in de wereld. Daarom stellen wij ons voor dat het schenken van de vrucht van God afhangt. Van welke handeling God de vrucht wenst te schenken, schenkt Hij dat en van welke handeling Hij dat niet wenst, schenkt Hij niets. Dit bewijst dat de vrucht van een handeling bij God berust.

Antwoord: Indien de vrucht van een handeling van God afhangt, waarom schenkt God dan niet een vrucht zonder de handeling? Daarom is het precies zoals een mens handelt dat God hem de vrucht schenkt. De conclusie is dat God niet, ongeacht de gepleegde handeling, de vrucht schenkt. Van welke handeling iemand pleegt, ontvangt hij de vrucht van God.

4. Vraag: De vierde atheïst zegt: Dingen worden geschapen zonder enige oorzaak. De doornen van de acacia boom (*babūl*) en andere bomen zijn scherp. Het is daarom duidelijk dat, wanneer ook de schepping begint, lichamen en andere dingen zo maar ontspringen, zonder een oorzaak.

Antwoord: Het ding waaruit iets ontspringt, is haar oorzaak. Hoe komt het dan dat er geen doornen groeien aan bomen die niet doornig zijn?*

5. De vijfde atheïst zegt: Alle dingen hebben een begin en een eind. Daarom zijn allen niet-eeuwig.

श्लोकार्धेन प्रवक्ष्यामि यदुक्तं ग्रन्थकोटिभिः ।

---

* Indien een soort bomen doornen heeft en een andere soort niet is het duidelijk dat er een oorzaak moet bestaan voor dit verschil. De oorzaak kan onzichtbaar zijn. Maar zij bestaat in elk geval. Het is verkeerd te zeggen dat dingen zonder enig oorzaak komen te bestaan (Vertaler).

ब्रह्म सत्यं जगन्मिथ्या जीवो ब्रह्मैव नापरः ॥

Dit is een tekst uit één of ander boek.

De Neo-vedantisten behoren tot de vijfde categorie van atheïsten. Zij zeggen dat het de gedachte van miljoenen boeken is dat God echt is, de wereld is onecht, en de ziel is niemand anders dan God.

Antwoord: Indien de niet-eeuwigheid van alle stoffen eeuwig is, kunnen niet alle dingen niet-eeuwig zijn.

Vraag: De niet-eeuwigheid van alle dingen is ook niet-eeuwig, zoals het vuur dooft na verbranding van de brandstof.

[159]

Antwoord: Al hetgeen dat duidelijk herkenbaar is kan tegenwoordig niet onecht zijn. Het is daarom niet redelijk zelfs de fijnste oermaterie niet-eeuwig te noemen. Indien de Neo-vedantisten stellen dat de materiële oorzaak van de wereld Brahma is, dan zal het gevolg (dit is de wereld) ook echt moeten zijn, daar God echt is. Indien U de wereld als een illusionaire droom of als het verschijnen van een slang beschouwt, dan is illusie een eigenschap (en moet zij in één of andere stof voorkomen). Het kan niet gescheiden worden van de stof. Indien de illusionist echt is, zal de illusie ook echt moeten zijn, en indien de illusie onecht is zal de illusie ook onecht moeten zijn. Zonder zien of horen is dromen niet mogelijk. Alle dingen die echt zijn, komen met ons in contact als wij in wakende staat zijn, en wij merken hen op. Na dit opmerken verblijven hun indrukken in ons onderbewustzijn en herkennen wij hen terug in de droom. Zoals wij in diepe sluimering geen uiterlijke objecten kunnen waarnemen, en zij nochthans buiten bestaan, blijft eveneens de oermaterie bestaan gedurende de periode van beëindiging. Indien dromen mogelijk waren zonder indrukken van tevoren, zou een blind geborene man dingen kunnen zien in de droom.

Daarom krijgen wij in de droom slechts indrukken van buiten ons leven.

Vraag: Daar de voorwerpen die wij in wakende toestand opmerken in de droom onecht blijken te zijn, en de voorwerpen die wij in wakende en dromende toestand opmerken in diepe sluimering beiden onecht blijken te zijn, zullen de ervaringen in wakende toestand ook als onecht moeten worden beschouwd.

Antwoord: Dit kan nooit acceptabel zijn. In de droom en in diepe sluimering bestaat er slechts een niet herkennen van de voorwerpen buiten, en niet hun niet-bestaan. Zoals vele dingen achter onze rug niet zichtbaar zijn, maar wel bestaan, geldt dit ook in geval van de droom en diepe sluimering. Het is daarom waar dat God, de ziel en de oermaterie echt, eeuwig en beginloos zijn, zoals wij reeds eerder zeiden.

6. De zesde atheïst zegt: Daar de vijf elementen eeuwig zijn, is de hele wereld eeuwig.

Antwoord: Het is niet waar. Hoe kunnen al die dingen, wiens begin en eind wij zien, eeuwig zijn? Alle grote lichamen, potten, kleren, enzovoort zien wij gemaakt worden en vergaan. Daarom kunnen wij de eeuwigheid van de gevolgen niet aannemen.

7. De zevende atheïst zegt: Alle voorwerpen zijn gescheiden. Er bestaat geen eenheid in hen. In de voorwerpen die wij zien, zien wij geen andere voorwerpen.

Antwoord: Het geheel leeft in haar delen. Tijd, ruimte, God en genialiteit bestaan in alle groepen voorwerpen, alhoewel zij verschillende hoedanigheden zijn. Geen enkel voorwerp kan gescheiden worden van deze dingen. Daarom zijn alle voorwerpen niet van mekaar gescheiden. Zij zijn individueel onderscheiden. Ook in de gescheiden voorwerpen bestaat één voorwerp.

8. Vraag: De achtste atheïst zegt: Elk voorwerp dat niet in een ander voorwerp bestaat, is niet-bestaand, 'अनश्वो गौः। अगौरश्वः', het paard is geen koe en de koe is geen paard. Daarom zijn alle dingen van negatieve aard.

Antwoord: Het is juist dat iets soms niet in een ander iets bestaat. Maar 'गवि गौरश्वेऽश्वो भावरूपो वर्तत एव', het is ook juist dat elk ding in zichzelf bestaat, bijvoorbeeld een koe is een koe en een paard is een paard. Daarom is negativering van alles onmogelijk. Indien het bestaan van voorwerpen niet echt is hoe zou U dan het woord negativisme kunnen gebruiken?
[160]

9. Vraag: De negende atheïst zegt: De schepping van de wereld is te danken aan de aard van de dingen, bijvoorbeeld voedsel en water samengevoegd maken bacteriën de materiële oorzaak er van. De samenstelling zaad, klei en water maken gras, bomen, stenen, enzovoort. De zee en de lucht maken golven en de golven maken *samudra-phena* - het schuimachtig stof dat aan de oppervlakte van oceanen zichtbaar is. Turmeric, lemmetje en citroensap samengevoegd maken *rorī* (rode poeder). Evenzo is de hele wereld gemaakt door de natuurrijke kwaliteiten van de elementen. Er bestaat niet zoiets als de schepper van de wereld.

Antwoord: Indien het in de aard van de elementen ligt het heelal te maken, dan zal de beëindiging van het heelal onmogelijk zijn. Indien U stelt dat het in de aard van de elementen ligt het heelal te beëindigen, dan zal het onmogelijk zijn dit heelal door deze elementen te maken. En indien U stelt dat het maken en beëindigen beiden tegelijk in de aard van de elementen ligt, dan zullen het maken en beëindigen beiden onmogelijk zijn. Indien U zegt dat het maken en beëindigen één oorzaak hebben, dan moet deze oorzaak toch apart van de

gemaakte en beëindigende voorwerpen bestaan. Indien productie en destructie afhankelijk zijn van de aard van de elementen, kunnen beiden niet tegelijkertijd plaats vinden. Indien productie afhankelijk is van de natuur, waarom komen dan niet een andere aarde, een andere zon, een andere maan op naast de bestaande? Gras, bomen, bacteriën enzovoort worden slechts gemaakt uit het door God gemaakte zaad, voedsel, water, enzovoort, en niet zonder hen.

Turmeric, lemmetje en citroensap op verschillende plaatsen gelegd, komen niet uit zichzelf bij mekaar. Iemand brengt hen en vermengt hen dan. Verder wordt *rorī* (vermiljoen) slechts verkregen indien zij in de juiste verhouding met elkaar worden vermengd. Evenzo kunnen geen onzichtbare dingen door God gemaakt worden zonder de materiële oorzaak, kennis van atomen en hun juiste mengverhouding. Het is daarom duidelijk dat de schepping van het heelal niet het resultaat van de aard van de elementen kan zijn, maar van de scheppingskracht van God.

Vraag: Er bestond geen schepper van het heelal, noch is er een, noch zal er een bestaan. De wereld is in eeuwigheid geweest zoals het nu is. Het was nooit geschapen noch zal het ooit vergaan.

Antwoord: Geen handeling en niets dat het resultaat van een handeling is, is mogelijk zonder de bedrijver. De aarde en andere voorwerpen die een bepaalde samenstelling tonen, kunnen nooit beginloos zijn. Wat ook door samenstelling gemaakt wordt, kan niet vóór de productie bestaan en blijft ook niet over na de destructie. Indien U het hiermee niet eens is, kunt U een harde steen, diamant of iets anders breken, smelten of branden en voor Uzelf uitmaken of zij uit verschillende onderdelen is samengesteld. Indien zij samengesteld zijn zullen de verschillende delen ook los van mekaar komen te liggen.

Vraag: Er bestaat geen eeuwige God. Elke ziel die door Yoga-beoefening en zekere mystieke machten alwetendheid en dergelijke eigenschappen verkrijgt, die zelfde ziel (*ātmā*) wordt God genoemd.

Antwoord: Indien de eeuwige God niet de schepper van het heelal was, hoe zouden dan de wereld, het lichaam, de zintuigen en andere voorwerpen, die de basis van het leven van deze zielen vormen en zonder wiens hulp zij geen Yoga, enzovoort zouden kunnen beoefenen, kunnen bestaan? Welke dingen ook een ziel moge uitvoeren en welke mystieke kracht zij ook moge verkrijgen, zij kan nooit gelijk zijn aan God, die eeuwig, in zichzelf bestaand en onbeperkte macht bezittend is. Zelfs als een ziel haar maximum aan kennis bereikt, zal zij toch beperkte kennis en macht bezitten.
[161]
Geen enkele Yogī is tot heden toe in staat geweest de door God gemaakte natuurwetten te wijzigen, en er zal ook nooit één bestaan.

Geen enkele Yogī kan ooit wijziging brengen in het door God vastgestelde, dat de ogen er bestaan om te zien en de oren om te horen. Hierom kan een ziel nooit God zijn.

Vraag: Maakt God het heelal hetzelfde door alle tijden heen of bestaat er enige bijzonderheid voor een bepaalde tijd?

Antwoord: Zoals het nu is, was het in het verleden en zo zal het in de toekomst wezen. Er bestaat geen verschil.

सूर्याचन्द्रमसौ धाता यथापूर्वमकल्पयत् ।
दिवं च पृथिवीं चान्तरिक्षमथो स्वः ॥

Rigveda X.190.3

God heeft in deze tijd dezelfde soort zon, maan, elektriciteit, aarde, atmosfeer gemaakt als in de vroegere tijden, en hetzelfde zal blijven bestaan in de toekomst. God's handelingen zijn altijd dezelfde. De

handelingen van degene die beperkte kennis bezit, zijn vatbaar voor schommelingen, d.w.z. zij kunnen zowel toenemen als afnemen. De handelingen van God zijn daarvoor niet vatbaar.

Vraag: Bestaat er op het gebied van de schepping eenheid tussen de Veda's en vedische geschriften of bestaat er een verschil?

Antwoord: Er is geen verschil.

Vraag: Als er eenheid bestaat, hoe maakt U dan de volgende anomalieën goed?

तस्माद्वा एतस्मादात्मन आकाशः सम्भूतः, आकाशाद्वायुः, वायोरग्निः, अग्नेरापः, अद्भ्यः पृथिवीः, पृथिव्या ओषधयः, ओषधिभ्योऽन्नम्, अन्नाद्रेतः, रेतसः पुरुषः । स वा एष पुरुषोऽन्नरसमयः ॥ *Taittirīyopaniṣad (Brahmānanda Valli 1)*

Uit God en de materiële oorzaak werd *ākāśa* (hetgeen het 'niet' betekent) gemaakt. Wanneer de causale stof die overal doordringt samengesteld wordt, lijkt het alsof het 'niet' gemaakt wordt. Indien er geen 'niet' bestond, waar zouden dan de materiële oorzaak en atomen wonen? Na *ākāśa* werd de lucht; na de lucht het vuur ; na het vuur water ; na water de aarde geschapen en uit de aarde kwam er groente; en uit groente kwam er voedsel; uit voedsel kwam er zaad en uit het zaad is het lichaam van de mens gemaakt. Hier begint de schepping met *ākāśa* enzovoort, in de *Chāndogya Upaniṣad* begint zij met vuur enzovoort; in de *Aitareya Upaniṣad* met water enzovoort; in de Veda's op sommige plaatsen met Puruṣa en op andere plaatsen met Hiraṇyagarbha enzovoort; in de Mīmāṅsā begint zij met actie; in de Vaiśeṣika met tijd; in de Nyāya met atomen; in Yoga met menselijk pogen; in de Sāṅkhya met materiële oorzaak en in de Vedānta met Brahma. Welke van deze meningen moeten als de waarheid aangenomen worden, en welke moeten als onwaarheid verworpen worden?

Antwoord: Zij zijn allen waar, geen is onwaar. Onwaar is degene die anders denkt. God is de daadwerkelijke oorzaak van de schepping en de oermaterie is de materiële oorzaak er van. De schepping die volgt na de Grote Oplossing (*mahāpralaya*) begint met *ākāśa*. Wanneer *ākāśa* en lucht niet oplosbaar zijn, begint de schepping met vuur, enzovoort. Maar wanneer vuur en elektriciteit niet oplossen, begint de schepping met water. Dit betekent dat in welk stadium ook de oplossing stopt, de schepping daar moet beginnen. Wij hebben in hoofdstuk één er op gewezen dat *Puruṣa en Hiraṇyagarbha* de verschillende namen van dezelfde God zijn.

Wanneer er over een bepaald punt twee verschillende meningen bestaan, moeten wij dit een verschil in zienswijze noemen. De zes filosofische stellingen worden op de volgende manier verzoend: De Mīmāṅsā zegt dat er in de wereld geen enkel resultaat bestaat dat geen activiteit vereist. De Vaiśeṣika zegt dat niets gemaakt kan worden zonder tijd. De Nyāya zegt dat geen schepping kan plaats vinden zonder de materiële oorzaak.

[162]

De Yoga zegt dat er geen productie mogelijk is zonder toepassing van wetenschap, kennis en wil. De Sāṅkhya zegt dat er geen schepping kan plaats vinden zonder de samenstelling van elementen. De Vedānta zegt dat niets gemaakt kan worden zonder, of tot dat, de maker het maakt. De schepping vereist daarom zes dingen. Deze zes dingen zijn in deze zes Śāstra's besproken, één in elk. Er bestaat geen verschil tussen hen. Zoals zes personen een schilderij kunnen opnemen en tegen de muur plaatsen, hebben deze zes Śāstra's samengewerkt in het geval van de volle uitleg van de schepping.

Ter illustratie: Er waren eens zes personen waarvan er vijf blind waren en de zesde slechts op korte afstand kon zien. Iemand wees hen de verschillende delen van

een olifanten lichaam en vroeg: "Wat voor soort dier is de olifant"? Een onder hen zei: "het lijkt op een pilaar"; een andere zei: 'het lijkt op een wan"; nog een andere zei "het lijkt op een mortier"; de vierde zei: "het lijkt op een bezem", de vijfde zei: "het lijkt op een verhoog" en de zesde zei: "het lijkt op een buffel die op vier pilaren rust". Het spreken over verschil is begonnen door de modernisten die geen gezaghebbende en moderne literatuur lezen, of die de schrijvers van *Prākṛita* boeken zijn en de werken van de wijzen niet lezen, of dwaalleer verspreidende *Saṅskṛita* boeken lezen. Het kan niet aanvaardbaar zijn voor de wijzen. Indien een blinde een andere blinde volgt zullen zij in veel ellende geraken. De manieren van de slecht-opgevoede, zelfzuchtige en zinnelijke mensen van deze tijd zullen de wereld zeker tot vernietiging leiden.

Vraag: Als er geen resultaat bestaat zonder een oorzaak, waarom bestaat er dan geen oorzaak van die oorzaak?

Antwoord: O onnozele broeders, waarom oefenen jullie het onderscheidingsvermogen niet? Er bestaan slechts twee dingen in de wereld: één is oorzaak en het andere gevolg. De oorzaak is geen resultaat en wanneer het een resultaat is, is het niet de oorzaak. Zolang iemand de schepping niet ten volle begrijpt, kan hij niet een juist beeld daarvan krijgen.

नित्यायाः सत्त्वरजस्तमसां साम्यावस्थायाः प्रकृतेरुत्पन्नानां परमसूक्ष्माणां पृथक्–पृथग्वर्त्तमानानां तत्त्वावयवानां प्रथमः संयोगारम्भः संयोगविशेषादवस्थान्तरस्य स्थूलाकारप्राप्तिः सृष्टिरुच्यते ॥[169]

Het eerste waarmee begonnen moet worden is de materiële oorzaak of een gecombineerd stadium van *sattva, rajas en tamas.* Uit deze combinatie zijn de fijne

[169] Volgens enig oorzaak komen te bestaan (Vertaler). Volgens mij is dit een uitspraak van Swāmījī zelf.

elementen geschapen. Deze elementen vormen samen de ruwere elementen. En zo gaan wij voort tot wij komen tot deze schone wereld. Deze combinatie wordt schepping genoemd. Oorzaak is de naam van de voorafbestaande stof en van de stof welke nabestaat bij de oplossing. Gevolg is datgene dat tot bestaan komt na de samenstelling en niet meer bestaat wanneer deze samenstelling ongedaan gemaakt wordt. Degene die de oorzaak van de oorzaak, het gevolg van het gevolg, de middelen van de middelen, het eind van het einde zoekt, is blind terwijl hij ziet, doof terwijl hij hoort en dom terwijl hij kennis bezit. Bestaat er ooit zoiets als het oog van het oog, de lamp van de lamp of de zon van de zon? Datgene waardoor iets tot bestaan komt is de oorzaak, datgene dat van de oorzaak stamt is het gevolg en degene die het gevolg doet ontstaan uit de oorzaak is de schepper.

नासतो विद्यते भावो नाभावो विद्यते सतः ।
उभयोरपि दृष्टोऽन्तस्त्वनयोस्तत्त्वदर्शिभिः ॥

Bhagavad Gītā II. 16

[163]

Niets kan nooit iets zijn en iets kan nooit niets zijn. De aard van zowel bestaan als niet-bestaan is slechts van de zieners bekend; de bevooroordeelden, kwaadgezinden en onontwikkelden kunnen dit niet gemakkelijk begrijpen. Een mens die na zijn goede opvoeding de hersenen niet oefent, geraakt altijd in bijgeloof. Gelukkig zijn degenen die de geheimen van alle takken van kennis kennen of proberen hen te kennen, en na hen geleerd te hebben hen met volle ernst aan anderen bekend maken. Degene die gelooft in de mogelijkheid van schepping zonder een oorzaak, weet niets.

Wanneer de tijd van schepping daar is, verzamelt God al de fijnste elementen. In het eerste stadium wordt de fijnste materiële oorzaak of de grondoorzaak dikker

en wordt het magna-elementa genoemd. Wanneer het steeds dikker wordt, noemt men het *ahaṅkāra* of ego-element. Uit het ego-element stammen er nog grotere dingen, de vijf hoofdelementen, de vijf zintuigen: oor, huid, oog, tong en adem, en de vijf actie-organen: tong, hand, voet, geslachtsorganen en de anus, het elfde zijn de gedachten. Deze vijf hoofdelementen bereiken, nadat zij verschillende veranderingen hebben ondergaan, het stadium van die vijf grote elementen die wij dagelijks in deze wereld opmerken. (Water, vuur, lucht, aarde en ethet of ruimte).

Uit deze elementen worden alle soorten groenten, bomen enzovoort gemaakt. Uit dezen komt voedsel, uit voedsel het zaad en uit het zaad het lichaam van de mens. De eerste schepping is niet het resultaat van geslachtsverkeer. Schepping door de geslachtsdaad begon slechts nadat God het mannelijk en vrouwelijk lichaam geschapen had, en zielen in hen had gezet.

Op deze wijze vindt de schepping en beëindiging van het heelal plaats. Het allerfijnste partikel dat niet meer kan worden gedeeld, is het *parmāṇu*. Wanneer zestig *parmāṇu's* bij elkaar komen, worden ze *aṇu* genoemd. Twee *aṇu's* vormen een *dvyaṇuka* die uiteindelijk de zichtbare (vaste) wind (lucht) wordt. Drie *dvyaṇuka's* worden vuur, vier daarvan maken water, vijf *dvyaṇuka's* vormen de aarde, oftewel drie *dvyaṇuka's* vormen *trasareṇu* en tweemaal daarvan zijn de zichtbare voorwerpen in de wereld (aarde). Op deze wijze en in deze volgorde heeft God de wereld, enzovoort gemaakt.

Zie eens hoe knap het menselijk lichaam is geschapen. Het verwondert zelfs de hoogste geleerden. Van binnen is er een geraamte van beenderen die door zenuwen aan mekaar zijn verbonden. Het is met vlees gevuld en bedekt met een huid. Dan zijn er nog nieren, de lever, longen en ademhalingsorganen, het verblijf van de ziel (=*ātmā*), de organisatie van de hersencellen,

haar en nagels, zeer fijne oogzenuwen die aan mekaar verbonden zijn als telegraafkabels, verder nog het onderscheidingsvermogen van de zintuigen, de bouw van de verschillende afdelingen in het lichaam waarin de ziel kan wonen en zich verheugen in wakende, dromende of diepsluimerende staat, de verdeling van alle vocht, het mechanisme, enzovoort. Wie anders kan zoiets wonderlijks scheppen dan God? De aarde zit vol edelstenen en mineralen; het zachte organisme van de zaden van de banyān en andere bomen, bladeren, bloemen, vruchten, wortelen van verschillende kleur, wit, geel, zwart en gevarieerd met de verschillende smaken zoet, zout, bitter, zuur, enzovoort; verschillende geuren, de zon, de maan, enzovoort. De schepping, het onderhoud, de mobilisatie en het besturen van zoveel verwonderlijke voorwerpen kan door niemand voortgezet worden dan door God.

Wanneer iemand een voorwerp ziet, dan komen er twee gedachten in hem op: ten eerste de aard van dat voorwerp en ten tweede haar vorm. Indien U een siervoorwerp in een bos vindt, zult U eerst opmerken hoe mooi dat voorwerp is en dan zult U het gevoel krijgen hoe knap de smid wel moet zijn geweest die zulk een prachtig voorwerp heeft gemaakt. Evenzo bewijzen de verschillende dingen die in deze mooie schepping te zien zijn dat er een machtige *Parameśvara* (Almachtige) bestaat die dit alles geschapen heeft.
[164]

Vraag: Wat werd eerst gemaakt, de mens of de aarde, enzovoort?

Antwoord: De aarde, enzovoort. Waar zou de mens moeten leven als de aarde niet eerst bestond?

Vraag: Werd er slechts één mens gemaakt bij het begin van het heelal of velen?

Antwoord: Velen. Alle zielen, die door hun deugden of gebreken in het vorig leven verdienden geboren te worden zonder seksuele gemeenschap, werden toen

geboren. De *Yajurveda* साध्या ऋषयश्च ये, 31. 9 en haar *Brāhmaṇa* ततो मनुष्या अजायन्त, *Śata.* 14. 4. 2.5 stellen dat vele, met name honderden en duizenden personen bij de schepping geboren zijn. Uit de tegenwoordige bevolking van de wereld blijkt het ook dat de mensen afstammelingen zijn van vele ouders.

Vraag: Werden de mensen en andere schepselen bij het begin van de schepping jong, volwassen of oud geboren, of alle drie?

Antwoord: Volwassen. Indien zij jong geboren waren, zouden er ouders nodig zijn geweest om hen op te brengen. Indien zij oud geboren waren, zou er geen seksuele verkeer meer mogelijk zijn geweest, en zou dus de voortplanting van de mensheid ook niet kunnen plaats vinden. Vandaar dat de mensen op volwassen leeftijd werden geboren.

Vraag: Heeft dit heelal ooit een begin gehad of niet?

Antwoord: Geen begin. Zoals de nacht de dag vóórgaat en de dag de nacht vóórgaat of de dag de nacht volgt en de nacht de dag volgt, gaat de beëindiging de schepping vóór en gaat de schepping de beëindiging vóór of volgt de beëindiging de schepping en de schepping de beëindiging. Deze cirkel gaat steeds door in eeuwigheid. Het heeft geen begin noch eind. Maar zoals U het begin en het einde van elke dag en nacht ziet, heeft elke schepping en elke beëindiging haar begin en haar einde. God, de ziel en de oermaterie (respectievelijk *Paramātmā*, *ātmā* en *prakṛiti*) zijn allen voor zichzelf eeuwig. Maar de schepping en het leven van het heelal zijn in cirkelvorm eeuwig. Met cirkelvormige eeuwigheid bedoelen wij continuïteit gelijk een stroom. De stroom van een rivier is steeds vloeiend. Zij mag opdrogen in de zomer, maar in het regenseizoen begint zij weer te vloeien. Zoals de eigenschappen, handelingen en aard van God beginloos zijn, is dat ook het geval met de schepping, het onderhoud en de beëindiging van Zijn wereld. Zoals er

geen begin of eind bestaat van Gods eigenschappen, handelingen en aard, bestaat er eveneens geen begin of einde van de handelingen, die noodzakerlijkerwijs van Hem/Haar stammen.

Vraag: God heeft sommige zielen het leven van een mens gegeven, sommigen de wrede lichamen van leeuwen, enzovoort, sommigen die van herten, koeien en andere dieren; sommigen die van bomen, insecten, wormen, motten, enzovoort. Dit wijst op partijdigheid van God.

Antwoord: Neen. Deze ongelijkheid is te wijten aan de ongelijke handelingen in de voorafgaande cyclus van de schepping. Indien God hen deze levens onafhankelijk van hun vorige handelingen had gegeven, dan zou God partijdig geweest zijn.

Vraag: Welke is de plaats waar de mens het eerst geschapen werd?

Antwoord: De plaats *Ṭriviṣṭapa* is nu bekend als Tibet.

Vraag: Bestond er bij het begin één kaste (of klasse, *jāti*) of velen?

Antwoord: Slechts één klasse van mensen. Later evolueerden zij volgens het gezegde in de *Rigveda* विजानीह्यार्यान्ये च दस्यवः (I. 51.8).

[165]

De hoogste zijn de Ārya's (letterlijk: nobelen; Gecultiveerd Menselijk Wezen), de geleerden en de deugdzamen, onderscheiden van de Dasyu's, dat zijn de boosdoeners en dommen.

उत शूद्र उतार्ये ॥ *Atharvaveda* 19. 62. 1

De Ārya's werden in vier groepen verdeeld: Brāhmaṇa, Kṣatriya, Vaiśya en Śūdra. De wedergeborenen of geleerde personen waren als Ārya's bekend en de onontwikkelden als Śūdra's of *anārya* of *anāḍī* (analfabeten).

Vraag: Hoe kwamen zij dan hier?

Antwoord: Er ontstonden voortdurend twisten tussen de Deva's of Ārya's, die ontwikkeld waren, en de Asura's of Dasyu's, die onontwikkeld waren. Toen de ruzies heftiger werden, kozen de Ārya's dit gedeelte van de aarde als het beste deel uit, en vestigden zij zich hier. Sedertdien wordt het *Āryāvarta* genoemd.

Vraag: Wat zijn de geografische grenzen van Āryāvarta?

Antwoord:

आसमुद्रात्तु वै पूर्वादासमुद्रात्तु पश्चिमात् ।
तयोरेवान्तरं गिर्योरार्य्यावर्त्तं विदुर्बुधाः ॥ 1 ॥
सरस्वतीदृषद्वत्योर्देवनद्योर्यदन्तरम् ।
तं देवनिर्मितं देशमार्यावर्त्तं प्रचक्षते ॥ 2 ॥

Manu 2. 22; 17

1. Ten noorden de *Himālaya*, ten zuiden de *Vindhyācala* en ten oosten en westen de oceaan. 2. Ten westen de *Sarasvatī* of rivier *Aṭaka*, ten oosten de *Dṛiṣadvatī* (*Brahmaputra* rivier) welke ontspringt in de oostelijke heuvels van Nepal en vloeit ten oosten van Bengal en Assam, en ten westen van Birma in de Zuidzee uitkomt. De *Āryāvarta* is de naam van het land dat ligt tussen de noordelijke bergen, die de *Himālaya* genoemd wordt en de zuidelijke bergen die *Vindhya* genoemd worden en zich uitstrekt tot *Rāmeśvaram* in het zuiden. Dit *Āryāvarta* werd bewoond door *deva's* of Ārya's, dat zijn de ontwikkelden, en werd *Āryāvarta* genoemd omdat de Ārya's of ontwikkelden er in woonden.

Vraag: Wat was haar vorige naam en wie woonde daar?

Antwoord: Het had geen naam. Er woonden hier ook geen mensen vóór de Ārya's. De Ārya's kwamen regelrecht uit Tibet naar dit land, kort na de schepping.

Vraag: Sommigen beweren dat deze mensen uit Iran kwamen en daarom Ārya's genoemd werden. Er woonden hier woudbewoners (*jaṅgalī*) die Asura's en

rākṣasa's genoemd werden. De Ārya's noemden zichzelf *deva's* (verhevenen). Toen er oorlogen tussen hen uitbraken werden deze oorlogen in de volksmond bekend onder de naam *devāsurasaṅgrāma* of oorlog tussen de heiligen en demonen. Dit is toch juist?

Antwoord: Dit is absoluut verkeerd.

विजानीह्यार्यान्ये च दस्यवो बर्हिष्मते रन्धया शासदव्रतान् ॥

Rig Veda I. 51. 8

[166]

en verder:

उत शूद्र उतार्ये ॥ *Atharva Veda* IX. 62, 1

Wij hebben reeds geschreven dat Ārya's de naam is van de deugdzame, ontwikkelde en betrouwbare personen en Dasyu die van degenen die het tegenovergestelde zijn, dieven, ondeugdzamen, onrechtvaardigen en onontwikkelden. De Brahmanen, Kṣatriya's en Vaiśya's, die wedergeboren (ontwikkeld) zijn, worden Ārya's genoemd en de Śūdra's of onontwikkelden worden *anārya* of *anāḍī* genoemd.

Hoe kunnen wij het gekke gepraat van de vreemdelingen aannemen wanneer de Veda's ons dat leren? In de heuvelachtige gebieden van de *Himālaya* was er oorlog tussen de Ārya's en Asura's of Mleccha's. In deze oorlog kwamen de koningen van de *Āryāvarta*, zoals Arjuna en Daśaratha de Ārya's te hulp, en droegen zij bij tot hun overwinning over de Asura's. Dit toont dat de gebieden buiten de grenzen van *Āryāvarta*, die oostelijk en oost-zuidelijk, zuidelijk en zuid-westelijk, westelijk en noordwestelijk, noordelijk en noord-oostelijk lagen, door *asura's* werden bewoond, en dat de koninklijke families van *Āryāvarta* de Ārya's te hulp kwamen, zodra zij oorlog tegen Ārya's voerden. De oorlog tussen Rāma en Rāvaṇa die in het zuiden plaats vond, wordt geen *devāsurasaṅgrāma* genoemd.

Het wordt de oorlog tussen Rāma and Rāvaṇa en tussen de Ārya's en de *rākṣasa's* genoemd.

Geen enkel Saṅskṛita werk schrijft dat de Ārya's uit Iran kwamen en na de woudbewoners (*jaṅgalī*) verslagen en verdreven te hebben, de heersers over dit land werden. Hoe kunnen wij dan de verklaringen van vreemdelingen aannemen?

म्लेच्छवाचश्चार्यवाचः सर्वे ते दस्यवः स्मृताः ॥ *Manu* X. 45

म्लेच्छदेशस्त्वतः परः ॥ *Manu* II. 23

De landen buiten de *Āryāvarta* worden *dasyu-deśa* of *mleccha-deśa* genoemd. Dit is een ander bewijs voor het feit dat *dasyu*, *mleccha* of *asura* de naam is van de mensen die buiten de *Āryāvarta* naar het oosten, noord-oosten, noorden, noord-westen en westen wonen, en *rākṣasa* de naam is van degenen die in het zuid-westen, zuiden en zuid-oosten woonden. Tot nu toe hebben de Abyssiniërs de vreesaanjagende vormen als die welke in de boeken aan de *rākṣasa's* werden toegeschreven.

De mensen van het land onder de *rākṣasa* werden *nāga's* genoemd en hun land werd *pātāl* (letterlijk: onderwereld of onder region van de wereld) genoemd omdat zij, bij wijze van spreken, onder de voeten van de Ārya's waren. Zij werden *nāga's* genoemd omdat zij afstammelingen waren van een zekere *Nāga*. Ulopī, de vrouw van Arjuna, was de dochter van één van de koningen van deze dynastie. Vanaf *Ikṣvāku* tot de tijden van Kaurava's en de Pāṇḍava's zien wij dat *Ārya* dynastieën over de gehele wereld regeerden en dat de vedische leer gedeeltelijk verspreid was in alle landen buiten de *Āryāvarta*. Dat wordt bewezen door het feit dat Virāṭa, de zoon was van Brahmā, Manu de zoon van Virāṭa, Marīcī, enzovoort, de tien zonen van Manu en Svayambhu, enzovoort, en zeven koningen de afstammelingen waren van deze dynastie. Ikṣvāku was

een afstammeling van deze koningen. Deze waren de eerste koningen die in de *Āryāvarta* woonden.

Nu genieten de Ārya's vanwege ongeluk, ledig zitten, slechtheid en onderlinge vijandigheid niet meer van de onafhankelijke vrijheid in hun eigen huis, zoals zij die vroeger kenden. Het weinige dat nu nog is
[167]
overgebleven, wordt nu door de buitenstaanders onder de voeten getreden. Zeer weinige regeerders zijn onafhankelijk. Wanneer er slechte dagen aanbreken, hebben landgenoten allerlei moeilijkheden. Wat men ook zou doen met een eigen regering is altijd het beste. Een regering van vreemdelingen kan niet voordelig zijn, al is zij zelfs neutraal op religieus gebied, vrij van rassenhaat en vol van ouderlijke rechtvaardigheid en genade.

Het is zeer moeilijk taalverschillen, culturele achteruitgang en vervreemding van zeden en gewoonten te overbruggen. Alleen onder deze voorwaarden zijn een goed bestuur en doelstellingen niet realiseerbaar. Het is daarom de plicht van alle ontwikkelde personen de nodige aandacht te schenken aan de vedische leringen, de vedische Śāstra's en de vedische geschiedenis.

Vraag: Hoe lang is het geleden dat de wereld werd geschapen?

Antwoord: Sedert de schepping van de wereld en de openbaring van de Veda's zijn er één biljoen, zes-en-negentig *karoḍa's*, verscheidene *lac's* en verscheidene duizenden jaren verlopen. Dit is duidelijk verklaard in het boek "Inleiding tot commentaar op de *Rigveda*"[170].

Vraag: Wie draagt de aarde? Sommigen beweren dat de wereld op de *Śeṣa* of de duizendkoppige slang rust; anderen beweren dat het op de horens van de os rust; nog anderen beweren dat het op niets rust; of dat het op lucht rust; weer anderen zeggen dat de wereld op haar

---

[170] Zie *Rigvedādibhāṣyabhūmikā*.

as gehouden wordt door de aantrekkingskracht van de zon, of dat de aarde, zwaar zijnde, langzaamaan in het luchtruim wegzinkt onder haar eigen gewicht, enzovoort. Wat moeten wij aannemen?

Antwoord: Degene die zegt dat de aarde op de slang of de horens van de os rust, moet de volgende vraag gesteld worden: "Waarop rustte de aarde vóór de ouders van de slang of de os geboren waren, en waarop rusten de slang en de os nu? De moslims, die deze ossentheorie verspreiden, zullen dan direct zwijgen. De ondersteuner van de slangen-theorie zou met het volgend antwoord te voorschijn kunnen komen: "de slang rust op de schildpad; de schildpad op het water, het water op het vuur, het vuur op de lucht en de lucht hangt in het luchtruim". Indien U hen verder vraagt: "Waarop rusten allemaal uiteindelijk?", moeten zij antwoorden: "Op God".

Indien U hen vraagt van wie de slang of de os afstamt, zullen zij zeggen: "de os is de zoon van de koe, en de slang is de zoon van Kaśyapa. Kaśyapa is de zoon van Marīcī, Marīcī is de zoon van Manu. Manu is de zoon van Virāṭa en Virāṭa is de zoon van Brahmā. En Brahmā was de eerste man". Nu stellen wij de vraag: "Vóór Śeṣa of de slang zijn er vijf generaties verlopen. Waarop rustte de aarde vóór de geboorte van Kaśyapa?" Op deze vraag zullen zij nooit kunnen antwoorden en zullen zij meestal beginnen met uit te schelden.

Nu geven wij de juiste uitleg van het gezegde. Het Saṅskṛita woord *śeṣa* heeft twee betekenissen: De ene is slang, en de andere is de rest of het overgeblevene. Een of andere dichter kan gezegd hebben dat de aarde op *śeṣa* rust 'शेषाधारा पृथिवीत्युक्तम्'. Dwaze personen kunnen dit in de zin van 'slang' hebben opgevat en dachten dat de wereld op een slang rust. God wordt *śeṣa* of 'het overgeblevene' genoemd, omdat Hij niet onderhevig is aan geboorte of dood. Terwijl alle andere schepselen

geboren zijn en sterven, handhaaft God zichzelf. Daarom was gezegd dat de aarde rust op *śeṣa*.

सत्येनोत्तभिता भूमिः ॥ *Rigveda* X. 85, 1

Dit betekent dat de aarde, de zon en de overige wereld op God rusten die *satya* is, d.w.z. op een die door al de drie tijden dringt en onvergankelijk is.

उक्षा स द्यावापृथिवी बिभर्ति ॥ *Rigveda* X. 31, 8

[168]

In de *Rigveda* komt er een andere passage voor (X. 31, 8) in welke *ukṣā* genoemd is, als de ondersteuner van de aarde en het firmament.

Ukṣā heeft ook twee betekenissen. Het betekent 'os' en ook 'de zon'. Het blijkt dat iemand *ukṣā* verkeerd moet hebben uitgelegd als een os. Die persoon heeft er niet eens over nagedacht hoe een os in staat zou kunnen zijn de aarde te ondersteunen. Daar de zon de aarde middels regenval ondersteunt, wordt zij *ukṣā* genoemd. Zij houdt de aarde in stand door haar aantrekkingskracht. Maar er bestaat niemand anders dan God die de zon en andere hemellichamen kan ondersteunen.

Vraag: Hoe kan God zulke grote lichamen ondersteunen?

Antwoord: Precies zoals grote hemellichamen in vergelijking met het luchtruim niets zijn (gelijk een druppel in de oceaan) zijn deze talrijke lichamen niets voor de onbeperkte God (niet eens gelijk een atoom).

स ओतः प्रतोश्च विभूः प्रजासु ।

Yajurveda 32, 8.

Hij is in en buiten alles, dringt door alles heen en ondersteunt alles. Indien Hij niet aldoordringend was, zoals de christenen, moslims en Paurānika's beweren, zou Hij nooit in staat zijn geweest de wereld te ondersteunen. Zonder doordringendheid is ondersteuning van een ander onmogelijk.

Indien iemand stelt dat de wederzijdse aantrekking voldoende is en er geen noodzaak bestaat God als de ondersteuner van het heelal aan te stellen, stellen wij de volgende vraag: "Is het heelal onbeperkt of beperkt?". Indien U zegt 'onbeperkt', is het verkeerd daar een belichaamd voorwerp nooit 'onbeperkt' kan zijn. Indien U zegt 'beperkt', dan moet er een grens bestaan voor de aantrekkingskracht en dan rijst de vraag: "wie ondersteunt buiten deze grenzen?". Zoals *samaṣṭi* en *vyaṣṭi*: wanneer het bos als geheel wordt beschouwd, spreekt men van *samaṣṭi*. Wanneer elke boom individueel beschouwd wordt, wordt het *vyaṣṭi* genoemd. Evenzo is het *samaṣṭi* wanneer de gehele wereld collectief beschouwd wordt en het heelal genoemd wordt. Niets kan dit heelal aantrekken of ondersteunen, behalve God.

स दाधार पृथिवीं द्यामुतेमाम् ॥ *Yajurveda* XIII. 4

God schept en ondersteunt al de niet-verlichtende lichamen, zoals de aarde en al de verlichtende lichamen, zoals de zon en andere voorwerpen. Hij doordringt hen allen. Hij is de schepper en de ondersteuner.

Vraag: Roteren de aarde en andere lichamen of zijn zij vast?

Antwoord: Zij roteren.

Vraag: Velen zeggen dat de zon beweegt maar dat de aarde vast is. Anderen zeggen dat de aarde beweegt en de zon niet. Welk van deze gezegden is waar?

Antwoord: Zij zijn beiden gedeeltelijk verkeerd, daar de Veda's zeggen:

आयं गौः पृश्निरक्रमीदसदन्मातरं पुरः ।
पितरं च प्रयन्त्स्वः ॥ *Yajurveda* III. 6

Dit betekent dat de aarde, samen met het water, rondom de zon draaien. Dit bewijst dat de aarde ronddraait.

आ कृष्णेन रजसा वर्त्तमानो निवेशयन्नमृतं मर्त्यं च ।

हिरण्ययेन सविता रथेना देवो याति भुवनानि पश्यन् ॥
Yajurveda 33, 43

Dit betekent dat de zon de bron van regen enzovoort, is en verlichtend, helder en mooi. Door de regen schenkt zij leven en energie aan alle dieren en onzichtbare voorwerpen. Middels haar stralen maakt zij alle grote lichamen zichtbaar. Zij houdt de ganse aarde
[169]
vast door haar aantrekkingskracht en haar gestadig draaien om haar eigen as. Maar zij draait niet om enkel ander lichaam heen. Op deze manier heeft iedere Brahmāṇḍa (Brahmā-Ei, of heelal) zelf-verlichtende en niet-verlichtende lichamen.

दिवि सोमो अधि श्रितः ॥ *Atharvaveda* XIV. I. 1

Zoals de maan haar licht aan de zon ontleent, ontlenen de aarde en andere lichamen hun licht van diezelfde zon. Dagen en nachten zijn altijd aanwezig. Terwijl de aarde en andere lichamen om de zon heen draaien heeft het gedeelte van de aarde dat vóór de zon staat, dag en het gedeelte dat achter de zon staat, nacht. Zodoende zijn opkomst van de zon, dalen van de zon, avond, middag, middernacht en alle andere delen van de tijd steeds aanwezig in één of andere plaats. Wanneer de zon opkomt in Amerika daalt zij in India. Wanneer het middag is in India, is het middernacht in Amerika, en wanneer het middernacht is in India, is het middag in Amerika.

Degenen die beweren dat de zon beweegt en de aarde vast is, zijn onwetend. Indien de zon rondom de aarde draaide zouden de dagen en nachten gelijk moeten zijn aan duizenden jaren. De zon wordt *bradhnaḥ* genoemd omdat zij honderdduizend maal groter en miljoenen kilometers van de aarde verwijderd is. Indien een berg rondom een mosterdzaad zou moeten draaien, zou het heel veel tijd in beslag nemen, maar als

een mosterdzaad rondom een berg draait, neemt het niet zoveel tijd in beslag. Evenzo zijn de dagen en nachten het resultaat van het draaien van de aarde om de zon, en niet het draaien van de zon om de aarde. Degenen die zeggen dat de zon vast is, hebben geen kennis van astronomie. Indien de zon vast was zou zij niet kunnen bewegen van één teken van de zodiac naar een ander. Verder kan zulk een reusachtig ding als de zon niet op één plaats in het luchtruim blijven zonder te draaien.

De jains, die beweren dat de aarde niet roteert, maar langzaamaan zinkt, en dat er alleen in de Jambudvīpa twee zonnen en twee manen voorkomen, zijn heel erg dronken van *bhāṅga*. Indien de aarde zinkende was, zou de lucht niet aan alle kanten gelijk zijn en zou de zon breken. De mensen die aan de onderkant wonen, zouden geen lucht kunnen voelen. Degenen die aan de bovenkant leven, zouden meer gevoeld hebben. Verder zou de beweging van de lucht uniform zijn geweest. Indien er twee zonnen en twee manen hadden bestaan, zouden er geen nachten hebben bestaan, noch de donkere helft van de maand. De aarde heeft één maan en de vele hemellichamen hebben één zon in hun midden.

Vraag: Wat zijn de zon, de maan en de sterren? Leven er mensen en andere schepselen daar of niet?

Antwoord: Het zijn allen hemellichamen en daar leven mensen en andere schepselen. Immers,

एतेषु हीदँ॒ सर्वं वसु हितमेते हीदँ॒ सर्वं वासयन्ते
तद्यदिदँ॒ सर्वं वासयन्ते तस्माद्वसव इति ॥

Śatapathabrāhmaṇa XIV. 6, 9, 4

De aarde, het water, het vuur, de lucht, ether, de maan, de planeten en de zon worden *vasu's* genoemd, omdat in hen allerlei schepselen leven. *Vasu* is een woonplaats. Zij zijn *vasu's* omdat mensen in hen leven. Als de zon, de maan en de planeten *vasu's* zijn, waarom

moet er dan nog twijfel bestaan omtrent hun bevolkt zijn, zoals de aarde? Als deze kleine aardbol zo vol van verschillende schepselen is, waarom zouden dan de vele andere hemellichamen leeg zijn? God doet geen enkel doelloos werk. Waarom zouden die talrijke hemellichamen geschapen zijn als zij geen bevolking hadden? Daarom zijn al deze werelden vol van mensen en andere schepselen.

Vraag: Zijn de mensen en andere schepselen van andere planeten van hetzelfde type als die van deze wereld of anders?

[170]

Antwoord: Er zal enig verschil bestaan in het voorkomen. Zoals in China, Abyssinië, India en Europa de vorm, kleur en het uiterlijk van de mensen enigszins verschilt, zal er hetzelfde verschil bestaan op de andere planeten. De ogen en andere ledematen hebben op alle planeten dezelfde plaats. De ogen van de mensen op de aarde zijn geplaatst aan beide zijden van de neusbrug. Hetzelfde zal ook het geval zijn op de andere planeten.

सूर्याचन्द्रमसौ धाता यथापूर्वमकल्पयत् ।
दिवं च पृथिवीं चान्तरिक्षमथो स्वः ॥

Rigveda X. 190, 3

Zoals God in vroegere tijden de zon, de maan, de hemel, de aarde, de atmosfeer en andere benodigdheden voor dit leven gemaakt had, heeft Hij hen voor deze tijd gemaakt. Dit is op alle planeten het geval. Er bestaat niet het minste verschil.

Vraag: Hebben de andere werelden dezelfde Veda's als deze wereld?

Antwoord: Dezelfde. Een koning heeft één systeem in al zijn koninkrijken. Evenzo heeft God, die de koning aller koningen is, dezelfde vedische organisatie in al zijn scheppingen.

Vraag: Als de ziel en de materiële oorzaak niet door God zijn gemaakt, zou Hij ook geen recht hebben over hen te regeren. Zij zijn allen even onafhankelijk.

Antwoord.: Zoals de koning (het staatshoofd) en de onderdanen (burgers) dezelfde mensen zijn en de koning (het staatshoofd) toch over hen regeert, heeft God macht over alle levende zielen en levenloze voorwerpen. Wanneer God de schepper van de wereld, schenker van de vruchten van de handelingen van de zielen, hun beschermer en bezitter van onbeperkte macht is, waarom zouden dan de zielen, die beperkte macht bezitten, niet onder Hem staan? De zielen zijn daarom vrij in hun handelingen, maar afhankelijk van het bestuur van God voor de vruchten van hun handelingen. Op deze manier schept, onderhoudt en beëindigt de almachtige God het heelal.

Tot zover in het kort over de schepping, het onderhoud en de beëindiging van het heelal. Wie hierover meer wil lezen, kan de commentaren op de Veda's inkijken. Dit is het einde van hoofdstuk acht.

In het volgend hoofdstuk zullen wij over kennis, onwetendheid, gebonden zijn en bevrijding behandelen.

Dit is het einde van het achtste hoofdstuk
in het boek *Satyārthaprakāśa* van de heer
Dayānanda Saraswatī
in mooie taal geschreven over
De schepping

[171]

Hoofdstuk IX

Kennis en onwetendheid
Bevrijding en gebonden zijn

विद्यां चाऽविद्यां च यस्तद्वेदोभय॑ सह ।
अविद्यया मृत्युं तीर्त्वा विद्ययाऽमृतमश्नुते ॥

Yajurveda 40. 14

Degene die de aard van kennis en onwetendheid tegelijkertijd kent, passeert de dood die het gevolg is van onwetendheid en verkrijgt zaligheid met behulp van waarachtige kennis.
Dit is de definitie van onwetendheid:

अनित्याशुचिदुःखानात्मसु नित्यशुचिसुखात्मख्यातिरविद्या ॥

Yogasūtra 2. 5

De eerste fase van onwetendheid is zich in deze vergankelijke wereld te gedragen als ware zij eeuwig, een gevoel van onsterfelijkheid te hebben over het sterfelijk lichaam, te geloven dat het geschapen heelal dat wij dagelijks beleven, in eeuwigheid zal voortbestaan en niet zal vergaan of dat de *deva*'s (heiligen of rechtschapen geleerden) door alle tijden heen dezelfde lichamen blijven behouden door de macht van yoga. De tweede fase van onwetendheid is de onreine dingen als rein te beschouwen, bijvoorbeeld het lichaam van de tegenovergestelde sekse, of valsheid, diefstal, enzovoort. De derde fase is de dingen die pijnlijk zijn als plezier brengend te beschouwen, bijvoorbeeld zinnelijke lusten. De vierde fase is de niet-geestelijke dingen als geestelijk te beschouwen. Deze

vier soorten verkeerde opvattingen zijn bekend onder de naam onwetendheid.

Het tegenovergestelde van onwetendheid is kennis, d.i. de niet-eeuwige dingen als niet-eeuwig, de eeuwige als eeuwig, de onreine als onrein, de reine als rein, pijn als pijn, plezier als plezier, niet-geestelijke als niet-geestelijke, spiritueel-geestelijke als spiritueel-geestelijk te kennen. 'वेत्ति यथावत्तत्त्वपदार्थस्वरूपं यया सा विद्या', यया तत्त्वस्वरूपं न जानाति भ्रमादन्यस्मिन्नन्यन्निश्चिनोति यया साऽविद्या ॥ Kennis bestaat erin iets precies zo te kennen als het werkelijk is en onwetendheid bestaat erin iets juist als het tegenovergestelde te kennen van hetgeen het werkelijk is. Aktie en overgave worden onwetendheid genoemd omdat zij uiterlijke en innerlijke handelingen zijn, en geen kennis. Daarom is in de bovenaangehaalde tekst gezegd dat niemand de pijn van de dood kan overwinnen zonder spiritueel-heilige handelingen en overgave aan God. Dat wil zeggen spiritueel-heilige handelingen, spiritueel-heilige overgave en zuivere kennis leiden tot bevrijding en onheilige handelingen zoals valsheid, onheilige overgave zoals beeldenverering en verkeerde kennis leiden tot gebondenheid. Niemand is zelfs niet voor één moment vrij van enig actie, overgave en kennis. Daarom is de enige manier om zaligheid te verkrijgen het plegen van deugdvolle handelingen, bijvoorbeeld de waarheid spreken en het vermijden van ondeugdelijke handelingen zoals liegen.

Vraag: Wie kan geen zaligheid verkrijgen?

Antwoord: Degene die in gebondenheid is.

Vraag: Wie is in gebondenheid?

[172]

Antwoord: Degene die leeft in ondeugd en onwetendheid.

Vraag: Zijn gebondenheid en bevrijding spontaan ontstaan of hebben zij een oorzaak?

Antwoord: Zij hebben een oorzaak. Indien zij spontaan ontstaan waren, zouden zij niet tot een eind komen.

Vraag:

न निरोधो न चोत्पत्तिर्न बद्धो न च साधकः ।

न मुमुक्षुर्न वै मुक्तिरित्येषा परमार्थता ॥

Māṇḍūkya Up. (*Gauḍapāda Kārikā* II. 32)

De ziel -*ātmā*- is God. Zij is daarom nooit onderhevig aan verberging, noch aan geboorte, noch aan gebondenheid. Zij doet niets. Zij verlangt geen bevrijding en wordt ook niet bevrijd. Wanneer er geen gebondenheid, in de echte betekenis van het woord bestaat, hoe kan er dan bevrijding bestaan?

Antwoord: Deze verklaring van de Neo-vedantisten is onjuist. De ziel is beperkt en kan opgesloten worden. Zij neemt plaats in een lichaam, en dit is haar geboorte. Zij valt in gebondenheid door verplicht te worden de vruchten van haar goede of slechte handelingen te ondergaan. Zij probeert wegen en middelen te gebruiken om van de gebondenheid bevrijd te worden. Zij verlangt van pijn af te zijn. Wanneer zij van pijn af is, komt zij tot Gods realisatie en verkrijgt zij ook zaligheid.

Vraag: Deze zijn de functies van het lichaam en de interne organen, niet van de ziel (*ātmā*). De ziel is vrij van deugd of ondeugd. Hitte en koude enzovoort, zijn functies van het lichaam. Het zelf is niet vermengbaar.

Antwoord: Het lichaam en de interne organen kunnen geen hitte en koude voelen. Hitte en koude kunnen alleen gevoeld worden door een levend wezen - mens of dier - die probeert hen aan te raken. De vitale lucht kan ook geen honger of dorst voelen; honger en dorst worden slechts gevoeld door degene die deze vitale lucht bezit. De gedachten kunnen ook geen vreugde of verdriet voelen. Vreugde en verdriet worden door de ziel (*ātmā*) gevoeld via de gedachten. De ziel is

gelukkig of verdrietig door het opmerken van plezierige en onplezierige dingen, geluiden, geuren, smaken, hardheid, zachtheid enzovoort, via de uitwendige zintuigen ogen, oren, neus, tong en huid; en ook via de viervuldige interne organen: het gevoel, kennen, willen en zelfbeschikken. Dezelfde ziel ontvangt de innerlijke ervaringen en idealisme, vastberadenheid, geheugen, zelfzuchtigheid enzovoort, en wordt geëerd of veracht.

Zoals de persoon die een moord met het zwaard begaat, gestraft wordt en niet het zwaard, ontvangt de ziel die goede of slechte daden stelt, middels het lichaam de zinnen, de interne organen of de vitale lucht, plezier of leed als de vrucht van deze daden. De ziel ziet niet alleen toe bij het plegen van de daden, maar zij is de dader en de plukker van de vruchten. Degene die deze daden ziet, is God alleen die geen tweede naast Zich heeft. De ziel die de daden stelt, wordt in hen opgesloten en niet God de ziener.

Vraag: De ziel is de weerspiegeling van God. Zoals het breken van een spiegel geen schade doet aan het spiegelbeeld, bestaat de ziel, Gods spiegelbeeld zijnde, zolang als de interne organen bestaan. Wanneer de interne organen vernietigd zijn, komt de ziel vrij.

Antwoord: Dit is allemaal kinderpraat. Enkel een belichaamd voorwerp kan in een ander belichaamd voorwerp weerspiegeld worden. Het gezicht en de spiegels zijn beide belichaamde voorwerpen en staan los van mekaar. Hun weerspiegeling is daarom mogelijk. Gods weerspiegeling is om tweeërlei redenen niet mogelijk ; ten eerste is God vormloos en tweede is Hij aldoordringend.

[173]

Vraag: Maar de vormloze en doordringende *ākāśa* (of luchtruim) werpt haar spiegelbeeld in diep helder water. Evenzo valt Gods spiegelbeeld in een rein intern orgaan. Daarom wordt het *cidābhāsa* of levensschaduw genoemd.

Antwoord: Dit is allemaal vals en kinderachtig. *Ākāśa* is onzichtbaar en niemand kan haar met de ogen aanschouwen.

Vraag: Zien wij niet iets blauw en dof boven? Is dat geen *ākāśa*?

Antwoord: Neen.

Vraag: Wat is het dan?

Antwoord: Dit zijn de delen van stof, water en vuur, gescheiden van mekaar gezien. Het blauw is van het regenwater; het doffe is het stof dat uit de grond oprijst. De weerspiegeling die wij in de spiegel of in het water zien, is van deze dingen, en niet van de *ākāśa*.

Vraag: *Ākāśa*, ondeelbaar zijnde, noemen wij in de praktijk met verschillende namen: *ghaṭākāśa* (pot gevuld met ruimte), *maṭhākāśa*, *megh ākāśa* (regen-ruimte), *mahad ākāśa* (grote ruimte). Evenzo wordt Brahma (de absolute God) *Īśvara* (Almachtige) genoemd wanneer Hij als het heelal voorgesteld wordt, en ziel wanneer Hij als het interne-orgaan voorgesteld wordt. Wanneer de pot gevuld met ruimte en andere beperkingen vernietigd worden, rest er slecht één grote ruimte.

Antwoord: Ook dit is domme praat. Het luchtruim wordt nooit verdeeld of gesplitst. Zelfs in de praktijk zeggen wij "Breng de stopfles". Niemand zegt "Breng de pot gevuld met ruimte". Uw redenering is daarom verkeerd.

Vraag: Zoals vis en andere waterdieren op de zee drijven of vogels in de lucht vliegen, drijven alle interne organen in de *cidākāśa* Brahma. De interne organen zijn zelf onzichtbaar, maar worden zichtbaar gemaakt door het aldoordringend bestaan van God, zoals ijzer heet gemaakt wordt door vuur. Zoals vogels, enzovoort zich bewegen terwijl het uitspansel zich niet beweegt, bewegen de interne organen zich, maar beweegt God zich niet. Het is niet verkeerd de ziel als God voor te stellen op de bovengenoemde manier.

Antwoord: Deze voorstelling van U is ook onaanvaardbaar. Indien de aldoordringende God zichzelf manifesteert als ziel in de interne-organen, blijven dan alwetendheid en andere eigenschappen van hem daar of niet? Als U zegt dat alwetendheid niet daar achterblijft op grond van de beperkingen, stellen wij dan de vraag: Is God dekbaar en deelbaar of ondeelbaar? Als U zegt 'ondeelbaar' wie kan dan een scherm in Hem plaatsen? Indien er geen scherm in Hem kan bestaan, dan kan dat ook niet in de alwetendheid. Indien U zegt dat God Zijn aard vergeet en met de interne organen schijnt te bewegen, alhoewel hij eigenlijk onbeweeglijk is, dan zal de volgende toestand ontstaan: Indien God niet beweegt maar het intern orgaan beweegt, dan zal dat deel van God waarnaar het intern orgaan zich beweegt, in onwetendheid komen te verkeren en zal dat deel waarvan het intern orgaan zich afwendt, intelligent, rein en bevrijd blijven. Op deze manier zouden de interne organen steeds de God van het heelal blijven bezoedelen en zouden gebondenheid en bevrijding elk moment voorkomen. In geval Uw theorie waar was, zou de functie van het geheugen onmogelijk zijn geweest omdat de God, die opgemerkt zou hebben, zou verschillen van de God die herinnert. Daarom zijn God en de zielen verschillende dingen. Zij kunnen nooit één zijn.

Vraag: Dit alles is slechts voorstelling. Voorstelling betekent zich iets voorstellen als een ander. Wij stellen
[174]
ons de wereld en wereldlijke zaken voor als God, teneinde de leerling behulpzaam te zijn. In werkelijkheid is dit alles God.

Contra-vraag[171]: Wie is de voorsteller?

Contra-antwoord: De ziel.

---

171 De contra-vraagsteller is Swāmī Dayānanda en de contra-antwoorder is de neo-vedantist (Vertaler).

Contra-vraag: Wat bedoelt U met ziel?

Contra-antwoord: Het intelligent wezen dat geleid wordt door het intern orgaan.

Contra-vraag: Is dit door het intern orgaan geleide wezen God of iets anders?

Contra-antwoord: God.

Contra-vraag: Is het dan God zelf die het heelal valselijk als zichzelf voorstelde?

Contra-antwoord: Het kan God zelf zijn geweest. Wat hindert dat?

Contra-vraag: Is degene die valse voorstellingen maakt, niet vals?

Contra-antwoord: Neen. Vals is slechts datgene dat door de mond geuit wordt of in de gedachten leeft.

Contra-vraag: als God vals denkt en valselijk met de mond spreekt, is Hij dan niet vals?

Contra-antwoord: Misschien. Maar dat ondersteunt dan onze zienswijze.

Antwoord: O gij valse Vedantisten, U hebt de rechtgeaarde, waarachtig verlangde en waarachtig bevonden God als vals bestempeld. Is dat niet het gevolg van Uw degeneratie? In welke *Upaniṣad*, *Sūtra* of Veda staat het geschreven dat God een valse denker of valse spreker is? Uw verklaring staat gelijk aan straffen van de politie door de dief. De natuurlijke gang van de zaken is dat de dief door de politie gestraft wordt, en niet omgekeerd. U zijt zelf valse denkers en valse sprekers, maar U projecteert Uw vals denken en vals spreken op God. Indien God een valse denker, valse spreker en valsheid-bedrijver was, zou het geheel van de onbeperkte God hetzelfde zijn, daar Hij ondeelbaar en onveranderlijk is. In feite is God rechtgeaard, waarachtig denkend, waarheid sprekend en waarachtig handelend. Al deze gebreken zijn de Uwe, en niet die van God. Wat U kennis noemt, is onwetendheid. Uw voorstelling is ook verkeerd. U is geen God, maar beschouwt Uzelf als God. En U beschouwt God als de ziel. Wat is dit als het geen valse

kennis of onwetendheid is? Degene die aldoordringend is, kan niet geleid, onwetend of verbannen zijn. Het is de beperkte ziel die onwetend, geleid en gelokaliseerd is. De overal aanwezige en alwetende God kan dat niet zijn.

Nu zullen wij het hebben over bevrijding en gebondenheid.

Vraag: Wat is bevrijding?

Antwoord: मुञ्चन्ति पृथग्भवन्ति जना यस्यां सा मुक्तिः : bevrijding betekent los komen.

Vraag: Los komen van wat?

Antwoord: Van dat waarvan alle zielen bevrijd wensen te worden.

Vraag: Waarvan wensen zij bevrijd te worden?
[175]

Antwoord: Van datgene waarvan het nodig is dat zij bevrijd worden.

Vraag: Waarvan is het nodig dat zij bevrijd worden?

Antwoord: Van leed.

Vraag: Wat krijgen zij en waar wonen zij nadat ze van leed bevrijd zijn?

Antwoord: Zij verkrijgen geluk en leven in God.

Vraag: Wat veroorzaakt bevrijding en wat gebondenheid?

Antwoord: Bevrijding is het resultaat van het volgende: gehoorzaamheid aan de wetten van God; vermijden van ondeugden, onwetendheid, slecht gezelschap, slecht gezelschap en slechte gewoonten; waarachtigheid, weldadigheid, opvoeding, onpartijdige rechtspraak, bevordering van rechtvaardigheid; Gods verering d.i. erkentelijkheid, gebed en realisatie volgens de bovenaangehaalde methoden, het beoefenen van

Yoga, studie, vermeerdering van kennis langs wettige wegen; gebruik maken van de meest geschikte middelen; alles dat gedaan moet worden, op een onpartijdige, juiste en rechtvaardige manier doen. Een gedrag tegenovergesteld aan het bovenaangehaalde en ongehoorzaamheid aan Gods wetten leiden naar gebondenheid.

Vraag: Vindt verval van de ziel plaats bij bevrijding of blijft de ziel apart bestaan?

Antwoord: Het blijft bestaan.

Vraag: Waar woont zij?

Antwoord: In God.

Vraag: Waar is God? Blijft de bevrijde ziel op één plaats of wandelt zij overal vrij rond?

Antwoord: God is overal in een volmaakte toestand. De bevrijde ziel wandelt vrij rond in kennis, geluk en onafhankelijkheid. Er bestaat niets om haar bewegingen te beknotten.

Vraag: Bezit de bevrijde ziel een lichaam?

Antwoord: Neen.

Vraag: Hoe geniet zij dan van plezier en geluk?

Antwoord: In feite behoudt zij al haar natuurlijke eigenschappen en natuurlijke vermogens zoals waarachtige opvatting enzovoort, maar houdt het verband met het lichaam niet, zoals:

शृण्वन् श्रोत्रं भवति, स्पर्शयन् त्वग्भवति, पश्यन् चक्षुर्भवति,
रसयन् रसना भवति, जिघ्रन् घ्राणं भवति, मन्वानो मनो
भवति, बोधयन् बुद्धिर्भवति, चेतयंश्चित्तम्भवत्यहंकुर्वाणोऽहंकारो
भवति ॥ *Śatapatha kāṇḍa* 14

Bij de gelukzaligheid blijven het lichaam en de lichamelijke zintuigen niet bij de ziel, maar haar natuurlijke en reine vermogens blijven in stand. Bij gelukzaligheid neemt de ziel door haar eigen vermogens de vorm van het oor aan wanneer zij wenst te horen, van de huid wanneer zij wenst te voelen, van de neus wanneer zij wenst te ruiken, van de gedachten wanneer

zij wenst te denken, van het intellect wanneer zij wenst te onderscheiden of vastberaden wil zijn, van het geheugen wanneer zij zich wenst te herinneren, van het innerlijk zelf wanneer zij zichzelf wil realiseren. In die staat is haar lichaam slechts het denk-lichaam. Zoals zij in gebonden zijn de steun van het lichaam en de zintuigen zoekt, geniet de ziel in bevrijding van de zegeningen middels haar eigen innerlijke kracht.

Vraag: Hoeveel krachten heeft de ziel, en van welke aard?

[176]

Antwoord: Hoofdzakelijk is het één. Maar als zij verder geanalyseerd wordt, zijn al de krachten van de ziel vier-en-twintig: sterkte; energie; aantrekking; suggestie; beweging; afschuw; onderscheiding; activiteit; moed; geheugen; vastberadenheid; verlangen; liefhebben; haat; vereniging; scheiding; analytisch vermogen; synthetisch vermogen; horen; voelen; zien; smaken; ruiken; kennis. Met deze krachten geniet de ziel ook geluk in bevrijding.

Indien de ziel een beëindiging in bevrijding had ondergaan, wie zou dan overgebleven zijn om het geluk daar te smaken? Degenen die denken dat de nihilisatie van de ziel haar bevrijding is, zijn zeer dwaas. De bevrijding van de ziel bestaat uit haar bevrijding van leed en gelukkig leven in de zegenrijke, aldoordringende en onbeperkte God. Zie het volgende citaat uit de *Vedānta Śārīrakasūtra* :

अभावं बादरिराह ह्येवम् ॥ *Vedānta* IV. 4, 10

Bādari, de vader van Vyāsa, gelooft in het bestaan van de ziel en met haar dat van de gedachten bij de bevrijding. Dit betekent dat volgens Parāśara de ziel en de gedachten niet tot niet vergaan. Evenzo:

भावं जैमिनिर्विकल्पामननात् ॥ *Vedānta* IV. 4, 11

Jaiminī gelooft ook in het bestaan van de gedachten (*mana*) van de bevrijde persoon, niet in het ontbreken ervan.

द्वादशाहवदुभयविधं बादरायणोऽतः ॥ *Vedānta* IV. 4, 12

Zoals Dvādaśāha[172] (of 'twaalf dagen lang *yajña's* organiseren') gelooft Vyāsa in hun bestaan en ook in hun niet-bestaan bij de bevrijding, d.w.z. de reine hoedanigheden van de ziel (*ātmā*) blijven bestaan en onreinheid, zondigheid, leed, onwetendheid, enzovoort blijven niet bestaan.

यदा पञ्चावतिष्ठन्ते ज्ञानानि मनसा सह ।

बुद्धिश्च न विचेष्टते तामाहुः परमां गतिम् ॥

Kaṭha Up. II. 6, 10

De hoogste vorm van bevrijding is die waarbij het reine intellect en de vijf zinnen overblijven, en het onderscheidingsvermogen zeker is.

य आत्मा अपहतपाप्मा विजरो विमृत्युर्विशोको

विजिघत्सोऽपिपासः सत्यकामः सत्यसंकल्पः सोऽन्वेष्टव्यः,

स विजिज्ञासितव्यः । सर्वांश्च लोकानाप्नोति सर्वांश्च

कामान् यस्तमात्मानमनुविद्य विजानातीति ॥

Chāndogya Up. VIII. 7, 1.

स वा एष एतेन दैवेन चक्षुषा मनसैतान् कामान् पश्यन् रमते । य एते ब्रह्मलोके तं वा एतं देवा आत्मानमुपासते तस्मात्तेषाᳶ सर्वे च लोका आत्ताः सर्वे च कामाः स सर्वांश्च लोकानाप्नोति सर्वांश्च कामान् यस्तमात्मानमनुविद्य विजानातीति ॥ *Chāndogya Up.* VIII. 12, 5, 6

[172] Er zijn twee soorten *yajña* : *ahīna* en *satra*. De *yajña's* die georganiseerd worden voor twee tot twaalf dagen worden *ahīna* genoemd, terwijl de *yajña's* die georganiseerd worden voor twaalf dagen of meer *satra* worden genoemd. Volgens de *Kātyāyanasūtra* vallen de *yajña's* die georganiseerd voor twaalf dagen onder beide categorieën. Dit betekent dat Vyāsa, zoals bij de Dvādaśāha, bestaan en niet-bestaan aanneemt.

मघवन् मर्त्यं वा इदँ् शरीरमात्तं मृत्युना तदस्याऽमृतस्या-
शरीरस्यात्मनोऽधिष्ठानमात्तो वै सशरीरः प्रियाप्रियाभ्यां, न वै
सशरीरस्य सतः प्रियाप्रिययोरपहतिरस्त्यशरीरं वाव सन्तं न
प्रियाप्रिये स्पृशतः ॥ *Chāndogya Up.* VIII. 12. 1

[177]

Wij moeten zoeken en verlangen die God te kennen die vrij is van alle zonden, ouderdom, dood, verdriet, honger en dorst, en wiens wensen en gedachten allen waarachtig zijn. De ziel die probeert de middelen voor haar bevrijding te vinden en haar innerlijk zelf te reinigen door Gods realisatie, overwint de wereld en ziet al haar wensen ten volle in vervulling gaan.

Die bevrijde ziel wandelt rond en ziet haar wensen in vervulling gaan door heilig inzicht en reine gedachten. Geleerde zieners die de zaligheid verkrijgen, smaken de zegen van rechtvaardigheid door gevestigd te zijn in de wereld van God, d.w.z. in Zijn heilige nabijheid, en door Hem te aanbidden die in allen is. Daarbij hebben zij toegang tot alle werelden en alle verlangens. Dat betekent dat zij welke wereld of welk ding zij ook verlangen, verkrijgen door eenvoudige toewijding. Deze bevrijde zielen verlaten hun vaste lichamen en wandelen middels hun denk-lichamen door de ruimte tot God. De belichaamde zielen kunnen niet bevrijd zijn van het leed van de wereld.

Zoals Prajāpati sprak tot Indra: "O hoogst geëerde Almachtige van overvloed, dit vast lichaam is sterfelijk. Het ligt in de mond van de dood gelijk een geit in de bek van een leeuw. Dit lichaam is de verblijfplaats van de onsterfelijke en onbelichaamde ziel. Het is daarom dat de ziel altijd in de greep van vreugde en verdriet is, omdat het werelds plezier van de belichaamde ziel onverwachts ten einde komt. Maar de lichaamloze bevrijde ziel leeft in God. Werelds plezier of leed raken haar niet. Zij leeft altijd gelukkig."

Vraag: Komt de ziel terug in de beroering van geboorte en dood na zaligheid verkregen te hebben of niet? Want,

न च पुनरावर्त्तते न च पुनरावर्त्तत इति ॥

Chāndogya Up. VIII. 15, 1

अनावृत्तिः शब्दादनावृत्तिः शब्दात् ॥

Śārīraka Sūtra IV. 4, 22

यद् गत्वा न निवर्त्तन्ते तद्धाम परमं मम ॥

Bhagavadgītā XV. 6

Al deze passages tonen aan dat zaligheid die bevrijding is, waarvan er geen terugkeer in de wereld mogelijk is.

Antwoord: Dit is niet juist. De Veda's spreken deze zienswijze tegen.

कस्य नूनं कतमस्यामृतानां मनामहे चारु देवस्य नाम ।
को नो मह्या अदितये पुनर्दात् पितरं च दृशेयं मातरं च ॥ 1 ॥
अग्नेर्वयं प्रथमस्यामृतानां मनामहे चारु देवस्य नाम ।
स नो मह्या अदितये पुनर्दात् पितरं च दृशेयं मातरं च ॥ 2 ॥

Rigveda I. 24. 1, 2

इदानीमिव सर्वत्र नात्यन्तोच्छेदः ॥ 3 ॥ *Sāṅkhyasūtra* I. 159

Vraag: 1. Wiens naam moeten wij als verheven beschouwen? Wie is dat wezen dat in onvergankelijke voorwerpen bestaat en daar schijnt? Wie geeft ons geboorte in deze wereld en toegang tot moeder en vader, bij de beëindiging van het genot van zaligheid?

Antwoord: 2. Laat ons de naam kennen van het zelfomgevende, beginloze, vrije opperwezen dat ons, na het genot van het geluk van zaligheid, wederom leven schenkt op deze aarde door geboorte middels het

samenkomen van moeder en vader, en dat ons de ouders doet zien. Die God is de beslisser over zaligheid en Almachtige over allen.

3. Zoals er nu verbannen en bevrijde zielen bestaan, blijven zij altijd bestaan. Er bestaat geen absolute vernietiging van gebonden zijn of gelukzaligheid, maar
[178]
toch zullen gebondenheid en bevrijding niet altijd blijven bestaan.

Vraag:
तदत्यन्तविमोक्षोऽपवर्गः ॥ *Nyāyasūtra* I. 1, 22

दुःखजन्मप्रवृत्तिदोषमिथ्याज्ञानानामुत्तरोत्तरापाये
तदनन्तरापायादपवर्गः *Nyāyasūtra* I. 1, 2

Zaligheid is de naam van absolute nihilisatie van pijn. Dit wordt verkregen door het opeenvolgend verwijderen van onwetendheid of domheid, gebreken zoals hebzucht, neiging tot ondeugdelijke verlangens, geboorte en pijn. Deze zaligheid blijft altijd bestaan.

Antwoord: Het woord *atyanta* betekent niet noodzakelijk 'absoluut'. Hier betekent het 'zeer veel', bijvoorbeeld wanneer wij zeggen: "Iemand is hoogst ongelukkig of onbeperkt gelukkig" (अत्यन्तं दुःखमत्यन्तं सुखं चास्य वर्त्तते) bedoelen wij slechts 'zeer'.

Vraag: Hoe lang blijft de ziel, die na de bevrijding wedergeboren is, in die staat?

Antwoord: ते ब्रह्मलोके ह परान्तकाले परामृतात् परिमुच्यन्ति सर्वे ॥ *Muṇḍaka Up.* III. 2, 6

De bevrijde zielen genieten na de bevrijding het geluk in God, en bij de beëindiging van de grote cyclus (*mahā kalpa*) verlaten zij dat geluk, en komen opnieuw in de wereld.

De berekening hiervan is als volgt: een *caturyugi* bestaat uit 4.320.000 jaren. Twee duizend van zulke perioden vormen een (heilige) dag en nacht; dertig van zulke dagen en nachten vormen een heilige maand. Twaalf van zulke maanden vormen een heilig jaar en honderd van zulke jaren vormen één *parānta-kāla*. Werkt dit uit[173]. Dit is de duur van het ondergaan van gelukzaligheid.

Vraag: Al de andere schrijvers en de wereld geloven dat de gelukzaligheid die conditie is, waarna de ziel niet meer terugkomt in de wereld, en niet meer in de cyclus van de geboorte en dood komt.

Antwoord: Deze zienswijze kan nooit waar zijn. Ten eerste, wanneer de kracht van de ziel, haar middelen zoals het lichaam en organen beperkt zijn, hoe kunnen haar vruchten van gelukzaligheid eeuwig zijn? Ten tweede, de ziel heeft niet de eeuwige capaciteit, karma en middelen, om de eeuwige gelukzaligheid te genieten. Daarom kan ze eeuwig geluk niet ondergaan. Wiens middelen beperkt zijn, kunnen hun vruchten ook nooit eeuwig zijn. En indien geen enkele ziel van de gelukzaligheid terugkomt, dan dient de wereld leeg te worden zonder de zielen.

Vraag: God schept weer evenveel zielen als die bevrijd zijn, en plaatst hen weer in de wereld. Hieruit volgt dat de zielen niet vast bestaand zijn.

Antwoord: Indien het zo was, zou de ziel vergankelijk zijn. Hetgeen geboren is, moet sterven. Volgens Uw stelling zouden de bevrijde zielen eens sterven en zou Uw bevrijding een einde kunnen hebben. Verder zou de plaats van bevrijding op een gegeven ogenblik te vol worden, als er geen terugkeer van de bevrijding zou bestaan. Er zou dan import zonder export bestaan en de bevolking zou zich dan in eeuwigheid

---

173 Deze periode komt overeen met 31 *nīla*, 10 *kharab*, 40 *arab* jaar.

vermenigvuldigen. Er is geen smaken van geluk mogelijk zonder haar tegenovergestelde, het
[179]
ondergaan van pijn. Geen zoetheid zonder bitterheid en geen bitterheid zonder zoetheid. Beiden worden door hun contrast onderscheiden. Iemand kan niet zo genieten van een zoet voorwerp door haar constant te proeven dan wanneer hij alle soort smaken proeft, en die vergelijkt. Indien God onbeperkte beloning zou geven voor beperkte handelingen, zou zijn rechtvaardigheid schade lijden. Het is de gewoonte van de wijzen slechts zoveel last op iemand te laden als hij dragen kan. Indien U 400 kilo plaatst op het hoofd van iemand die slechts 40 kilo kan dragen, is Uw handeling te veroordelen.

Evenzo zou het niet juist van God zijn een onbeperkte lading geluk te plaatsen op de ziel, wiens krachten beperkt zijn. Indien God steeds weer nieuwe zielen moest scheppen, zou op een zekere dag het materiaal waarmee de zielen gemaakt worden, uitgeput raken. Hoe groot ook een schat moge zijn, is zij gedoemd uitgeput te raken indien er steeds uitgegeven wordt en niets binnenkomt. Daarom is het enige juiste tot bevrijding te komen, en dan vandaar terug te keren. Verkiest een mens levenslange opsluiting of de doodstraf boven tijdelijke opsluiting? Indien er geen terugkeer bestaat, verschilt het alleen maar hierin met levenslange opsluiting dat men daar niet hoeft te werken. In God vervat worden staat gelijk aan verdrinken in de oceaan.

Vraag: Zoals God altijd vrij en uiterst gelukkig is, zal de (bevrijde) ziel altijd vrij en gelukkig zijn. Er bestaat hierin geen onredelijkheid.

Antwoord: God is onbeperkt in vermogen, kwaliteit, activiteit en aard, en Hij kan daarom nooit aan onwetendheid of pijn onderhevig zijn. Maar zelfs na bevrijding blijft de ziel, alhoewel rein, beperkte kennis,

beperkte eigenschappen, beperkte activiteiten en beperkte temperamenten behouden. Zij kan niet onbeperkt zijn als God.

Vraag: Wanneer dit het geval is, dan is ook de zaligheid zoals geboorte en dood. Het is dan nodeloos er naar te streven.

Antwoord: Zaligheid is niet zoals geboorte en dood. Het is geen kleinigheid om in geluk te leven en geheel vrij van pijn te zijn voor zulk een lange tijd, gedurende het welk er zes-en-dertig duizend scheppingen en beëindigingen plaatsvinden. U eet vandaag in het volle besef dat U morgen weer honger zult hebben. Waarom streeft U dan naar voedsel? Als het nodig is te streven voor het bevredigen van honger en dorst, voor weinig geld, koninkrijken (of republieken), eer, vrouw, kinderen, enzovoort waarom dan niet voor zaligheid? Zoals de dood onvermijdelijk is en wij toch streven naar lang leven, is het evenzo essentieel te streven naar bevrijding alhoewel zij noodzakelijk is.

Vraag: Wat zijn de wegen om te komen tot bevrijding?

Antwoord: Sommige wegen zijn reeds genoemd, maar wij noemen hier in het bijzonder de volgende: Iemand die bevrijding zoekt, moet eerst onthechting van het leven hebben bereikt, namelijk het opgeven van valsheid en andere slechte gewoonten, daar hun vrucht leed is, en waarheidszin en andere goede gewoonten aannemen, daar hun vrucht geluk is. Wie dan ook leed wenst te voorkomen en zich van geluk te verzekeren, moet onrechtvaardigheid vermijden en rechtvaardigheid aannemen. Zondigheid is de wortel van leed en rechtvaardigheid is de wortel van geluk.

Viervoudige middelen. Eerste middel. Door in contact te staan met rechtvaardige personen kan iemand onderscheid maken tussen wat waarheid is en wat onwaarheid, wat goed is en wat verkeerd, wat gedaan

moet worden en wat niet. Men moet het onderscheid maken tussen de ziel en het lichaam. Het is essentieel de vijf belichamingen (*kośa*) van de ziel te kennen:
[180]
1. *Annamaya* of voedsel- belichaming, d.w.z. het lichaam van vel tot been. 2. *Prāṇamaya* of lucht-belichaming, bestaande uit *prāṇa* (inademing), *apāna* (uitademing), *samāna* (centrale adem) die in de navel gelegen is en voeding zendt naar alle delen van het lichaam, *udāna* (in de keel) welke voedsel en drank opneemt en energie vormt, en tenslotte *vyāna* (spierenadem), welke het lichaam kracht geeft en werk stimuleert. 3. *Manomaya* of mentale belichaming bestaande uit gedachten, het innerlijk zelf en de vijf activiteit-organen tong, voeten, handen, afscheidende- en geslachts-organen. 4. *Vijñānamaya* of intellectuele belichaming bestaande uit opmerking, geest, wil, gehoor, gevoel, gezicht, smaak, reuk en andere kennis-organen. 5. *Ānandamaya* of aetherische belichaming bestaande uit oermaterie als basis en waardoor de ziel verschillende graden van geluk ervaart zoals liefde, plezier, minder geluk en meer geluk.

Dit zijn de vijf belichamingen (*kośa*) waarmee de ziel alle soorten activiteiten, toewijding, en kennis opdoende functies verricht.

Er bestaan vier staten van de ziel, nl. de wakende (*jāgrat*), de dromende (*svapna*), de diepsluimerende (*suṣupti*) staat en de vierde staat (*turīya*, van verbinding met het Opperwezen)[174].

De ziel heeft drie lichamen: 1. Het uiterlijk zichtbaar lichaam (स्थूलशरीर-*sthūlaśarīra*). 2. Het subtiele lichaam

[174] Naast dezen vier die chronologisch de slaap toestand weergeven, bestaat er evenzo een toestand ongeveer als in het vierde lichaam ervaren wordt; waarin de ziel het geluk van God in de *samādhi* staat of *yoga* smaakt. De invloed van dit reine lichaam, dat samengesteld is uit indrukken van *samādhi*, is de ziel ook behulpzaam bij de bevrijding.

(सूक्ष्मशरीर-*sūkṣmaśarīra*) bestaande uit vijf adems, vijf zintuigen, vijf fijne elementen, de gedachten en het intellect, tezamen 17 factoren. Het subtiele lichaam blijft met de ziel bij geboorte en dood. Dit subtiele lichaam bestaat uit twee soorten, één fysiek, gemaakt uit de vijf fijne elementen, en het tweede natuurlijk, d.i. bestaande uit de eigen aard van de ziel. Dit tweede, niet-fysieke lichaam blijft met de ziel zelfs bij de bevrijding, en het is met dit lichaam dat de ziel de zegen van zaligheid smaakt. 3. Het wortellichaam (कारणशरीर-*kāraṇaśarīra*) in welk de diepe slaap plaats vindt. Dit lichaam, een uittreksel van de oermaterie, is aldoordringend en alle zielen bezitten het.

Men dient duidelijk te begrijpen dat de ziel gescheiden wordt van alle staten en belichamingen wanneer de dood plaats vindt, men zegt dan 'de ziel is heengegaan'. Deze zelfde ziel is de krachtgevende, onderhoudende, ziende, doende en genietende. Dom is degene die beweert dat de ziel niet de daadsteller en de genieter is. Als er geen ziel is, kunnen alle dingen van niets genieten noch iets doen. Eén ding is ongetwijfeld juist. Het is middels de organen van deze dingen dat de ziel goede of slechte daden verricht, plezier heeft of pijn lijdt.

Wanneer de zintuigen aan de objecten zijn toegevoegd en gedachten aan de zintuigen en de ziel, die met deze gedachten verbonden is, de vitale luchten drijft tot het stellen van goede of slechte daden, is de ziel uiterlijk zichtbaar. Op dat moment ontstaan er geluk, moed, onbevreesheid alsook vrees, aarzeling en schuwheid voor slechte daden. Dit is allemaal een les van de in ons verblijvende God. Wie dan ook deze les volgt, verkrijgt de zegen van zaligheid. Degene die hier tegen handelt, lijdt van gebonden zijn.

Tweede middel: *vairāgya*. Wanneer U door *viveka* (onderscheidingsvermogen) is te weten gekomen wat waarheid is en wat niet-waarheid, zult U zich toeleggen op het aannemen van de waarheid en verwerpen van niet-waarheid. U zult dan, vanaf de aarde tot God, grondig alle kwaliteiten, functies en de aard van elk ding gekend hebben en U zult zich bezighouden met het gehoorzamen van de wetten van God en Hem/Haar/Het aanbidden. U zult niets dat tegenovergesteld is doen. U zult het beste gebruik maken van alles. Dit alles is *vairāgya*.

Het derde middel: (*ṣaṭkasampatti*) de zesvoudige handelswijze die bestaat uit zes elementen: 1. *śama* of keren van het zelf en de interne organen naar deugdvolle daden door hen van verzoeking af te wenden; 2. *dama* of de zintuigen (oor, enzovoort) en het lichaam zo onder controle hebben dat zij van kwade daden en zinnelijke lusten afblijven en zich slechts met
[181]
goede daden bezighouden; 3. *uparati* of haat voor alle kwaaddoeners; *titikṣā* of vasthouden aan de wegen van gelukzaligheid door boven alle leed en plezier van het leven uit te groeien, ongeacht of men veroordeeld of gekleineerd wordt of als er winst of verlies voorkomt; 5. *śraddhā* of sterk geloof in de Veda's en de vedische geschriften en in de leringen van geleerde en rechtvaardige leraren; 6. *samādhāna* of evenwicht van gedachten.

Het vierde middel: het verlangen naar gelukzaligheid (*mumukṣutva*). Zoals een hongerig mens van niets anders dan voedsel houdt en een dorstig mens van niets anders dan water, moet er een brandend verlangen bestaan naar gelukzaligheid. Wanneer iemand deze vier middelen heeft uitgeput, dan pas is hij een kandidaat die in aanmerking komt voor gelukzaligheid.

Naast deze vier middelen zijn er vier *anubhanda's* of voorwaarden voor gelukzaligheid:

Eén, *adhikārī*, 'in aanmerking komen' voor gelukzaligheid, zoals hierboven werd omschreven. Twee, *sambhanda* of het verband tussen het onderwerp gelukzaligheid en de vedische geschriften, die over dit onderwerp handelen. Dit moet men goed begrijpen. Drie, *viṣayī* of realisatie van Brahma, die het onderwerp van alle geschriften is. Vier, *prayojana* of het doel, d.i. verwijdering van alle pijn en verkrijging van de hoogste zegen; de zegen van zaligheid.

Daarna komt *śravaṇa catuṣṭaya* (of de vier dingen, die beginnen met 'horen'). Een, horen: wanneer een leraar onderwijst, moet de leerling zeer aandachtig naar hem luisteren. Daar de spiritueel-geestelijke wetenschap zeer moeilijk is, behoeft zij nauwgezette oplettendheid.

Twee, (*manana*) denken-bezinnen-. Al wat gehoord is, moet men in eenzaamheid overdenken en indien er enig twijfel bestaat, moet men erop terugkomen.

Drie, (*nididhyāsana*) overtuiging: wanneer het horen en denken alle twijfel hebben opgeheven, dan moet het gehele onderwerp bezien worden door de gehele aandacht er aan te wijden, d.w.z. hetgeen wij gehoord en overdacht hebben, is alles zoals het wezen moet.

Vier, (*sākṣātkāra*) schouwen of directe intuïtie, d.w.z. het duidelijk begrijpen van de waarde, kwaliteiten en karaktertrekken van het onderwerp dat onder handen is.

Een zoeker moet alle duistere hoedanigheden zoals boosheid, onzedelijkheid, enzovoort laten varen, alsook al de verstorende hoedanigheden zoals jaloezie, vijandigheid, hartstocht, trots, enzovoort. Hij moet verheven hoedanigheden zoals harmonie, reinheid, geleerdheid, bedachtzaamheid enzovoort aannemen. Harmonie van de gedachten eist de volgende voorzorgsmaatregelen: (*maitrī*) vriendschap met degenen die gelukkig zijn, (*karuṇā*) medelijden voor

degenen die ongelukkig zijn, (*muditā*) plezier bij het zien van de rechtgeaarden, (*upekṣā*) onverschilligheid tegenover de onrechtvaardigen, d.i. geen voorkeur of afkeer. De zoeker moet tenminste twee uren per dag wijden aan meditatie, teneinde zijn innerlijk zelf te kunnen volgen. Laat ons begrijpen dat wij wezens zijn met een geweten. Daarom verkrijgen wij kennis en kunnen wij onze gedachten zien. Wij weten wanneer onze gedachten kalm zijn, wanneer zij verstoord zijn, wanneer gelukkig en wanneer ellendig (verdrietig). Wij kennen onze zintuigen en vitale luchten, wij herinneren ons de opgedane ervaringen, wij kunnen tegelijkertijd vele dingen leren en hen onthouden. En toch zijn wij gescheiden van het kennis-apparatuur. Als wij niet er van gescheiden waren, zouden wij niet vrij kunnen zijn in gedachten, en kennis behouden.

अविद्याऽस्मितारागद्वेषाभिनिवेशाः पञ्च क्लेशाः ॥

Yogaśāstra Pāda 2, *Sūtra* 3

Avidyā of onwetendheid hebben wij reeds genoemd; *asmitā* of ons intellect met ons zelf niet verwarren; *rāga* of gehechtheid aan plezier; *dveṣa* of afschuw voor pijn; *abhiniveṣa* of schrik voor de dood en verlangen aan het lichaam te blijven kleven, en het nooit te verlaten. Dit zijn de vijf negatieve houdingen die men moet afbreken, [182]
om door kennis ontstaan uit yoga tot Gods realisatie te komen en het geluk van bevrijding te smaken.

Vraag: Het soort bevrijding dat U noemt, wordt door niemand anders gepredikt. De bevrijding van de jains bestaat uit het gaan naar *mokṣa-ṣilā* (de plaats van bevrijding) en *śivapura* (de genadige stad), en daar in vrede te verblijven. De christelijke zaligheid betekent gaan naar de vierde hemel waar er huwelijk, muziek, kleding en plezier bestaan. De Vāmamārgī's (links-georiënteerden) gaan naar *śrīpura*. De Śaiva's gaan naar *kailāśa*. De Vaiṣṇava's naar *vaikuṇṭha*. De Gosains van

gokul zijn gericht op *goloka* (koeienland). Zij geloven allen dat de zaligheid bestaat uit het gaan naar deze plaatsen en het genieten van mooie vrouwen, voedsel, drank, kleding, enzovoort. De bevrijding van de Paurāṇika's bestaat uit vijf soorten: (*sālokya*) op dezelfde plaats met God wonen; (*sānujya*) als een jongere broer met God samenleven; (*sārūpya*) van hetzelfde soort zijn als het voorwerp dat wij aanbidden; (*sāmīpya*) als een knecht voor God zorgen, en dichtbij Hem/Haar/Het leven; (*sāyujya*) zich met God samensmelten. Dit zijn de vier soorten bevrijding. In God opgelost worden is de zaligheid van de Vedantisten.

Antwoord: Wij zullen de bevrijding van de jains in het twaalfde, die van christenen in het dertiende, en van de islam in het veertiende hoofdstuk behandelen. Het Śrīpura van de Vāmamārgī's, waar zij mooie vrouwen gelijk Lakṣmī, wijn, vlees, dranken, spijzen, dansen, muziek en andere vermakelijkheden krijgen, is niets beter dan deze wereld. Hetzelfde is het geval met degenen die, naar het gebruik van Mahādeva en Viṣṇu, er van houden dames gelijk Pārvatī en Lakṣmī te zoeken, en leven als de miljonairs van deze wereld. Het enige speciale dat hierbij genoemd wordt, is dat er geen ziekten zullen bestaan, en zij altijd jeugdig zullen blijven. Dit is allemaal vals. Verslaafdheid moet tot ziekte leiden, en ziekte tot zwakte. Aan de Paurānika's kunnen wij vertellen dat hun vier soorten bevrijding reeds door insecten, wormen, dieren, enzovoort genoten worden, zonder enig moeite (*sālokya*). Alle plaatsen waar zij wonen, zijn van God en daarom wonen zij op dezelfde plaats met God (*sāmīpya*). De ziel, lager dan God en een kenbaar begrip zijnde, is gelijk Zijn jongere broer (*sānujya*), elke ziel is dichtbij God daar Hij aldoordringend is (*sārūpya*). Daar God overal is zijn de zielen, om het zo te zeggen, samengesmolten met God (*sāyujya*).

Dit is geen bevrijding maar gebondheid, daar deze mensen geloven dat *śivapura*, *mokṣa-śīla*, de vierde hemel, de zevende hemel, *śrīpura*, *kailāśa*, *vaikuṇṭha* en *goloka* speciale lokaliteiten zijn. Daar vandaan gaan zou verstoken blijven van bevrijding betekenen. Zij zullen dus daar verbannen zijn. De ware zaligheid is vrijheid rond te wandelen, zonder enig obstakel. Geen vrees, geen aarzeling, geen pijn.

Tegen de atheïsten en anderen die zeggen dat de oplossing van het lichaam, na de dood, in verschillende originele elementen de enige bevrijding is (en dat er geen leven na de dood bestaat), kunnen wij verklaren dat zulk een bevrijding uit zichzelf verkregen wordt door honden, ezels, enzovoort.

Schepping betekent geboorte en beëindiging betekent dood.

Vraag: Bestaat er één geboorte (leven) of velen?
[183]

Antwoord: Velen.

Vraag: Indien er vele geboorten bestaan, waarom herinnert een mens zich zijn vorig leven en dood dan niet?

Antwoord: De kennis van de ziel is beperkt. Zij kan niet in de drie tijden zien. Daarom kan zij zich de voorbijgegane ervaringen niet herinneren. Verder kunnen de gedachten van de mens niet meer dan één gewaarwording tegelijkertijd hebben. Als wij even de ervaringen van het vorig leven opzij laten, kunnen wij ons afvragen waarom een mens zich niet eens al de gebeurtenissen van dit leven herinnert, zoals zijn komst in de schoot van zijn moeder, de ontwikkeling van zijn lichaam, geboorte en miljarden andere gebeurtenissen vóór zijn vijfde levensjaar. Waarom herinnert de ziel, na

in diepe slaap te zijn gevallen, zich de ervaringen in wakende en dromende staat opgedaan niet meer?

Indien U gevraagd zou worden wat U twaalf jaar geleden op de negende dag van de vijfde maand deed om 10 uur, in welke richting Uw mond, handen, oren, ogen en lichaam waren en welke ideeën er toen in Uw gedachten leefden, zult U hierop niet kunnen antwoorden. Als in dit lichaam reeds het vergeten plaats vindt, is Uw bezwaar tegen het niet herinneren van het vorig leven belachelijk.

Het is een kwestie van troost dat een mens zich zijn vorig leven niet herinnert, anders zou de pijnlijke herinnering van voorbijgegaan leed een einde aan zijn leven gemaakt hebben. Als iemand zijn verleden of toekomstig leven wenst te kennen, kan hij dat niet omdat de kennis en de aard van de ziel beperkt zijn. Dit is alleen aan God bekend, en niet aan de ziel.

Vraag: Als de ziel zich haar verleden niet herinnert, maar God haar straft, kan zij niet hervormd worden. Zij kan zichzelf alleen dan van zonden redden wanneer zij weet dat zij zulke en zulke daden in het verleden heeft gesteld, en zo of zo een straf daarvoor heeft gehad.

Antwoord: Hoeveel soorten kennis gelooft U dat er bestaan?

Vraag: Acht soorten, d.i. opmerking, voorstelling, enzovoort.

Antwoord: Waarom stelt U zich dan niet het vorig leven voor uit plezier en leed, zoals koninkrijken (en ook republieken), geld, intellect, geleerdheid, armoede, dwaasheid, onwetendheid, enzovoort welke U ziet in de wereld vanaf de geboorte van elk schepsel? Stelt U zich voor dat er een dokter en een gewone man bestaan, en zij beiden ziek worden. De dokter zal dan de oorzaak van zijn ziekte kennen omdat hij in de medische wetenschap gestudeerd heeft. De gewone man kent het niet omdat hij geen medicijnen heeft gestudeerd. Maar

uit koorts of een ander gebrek kan zelfs de gewone man zich voorstellen dat er onregelmatigheid heeft plaats gevonden op grond waarvan het gebrek zich heeft voorgedaan. Evenzo ontdekken wij in de wereld een verschil in leed en plezier. Waarom stelt U zich het vorig leven niet uit dit verschil voor?

Indien U niet gelooft in een vorig leven, beschuldigt U God van partijdigheid. Waarom heeft Hij armoede en verdriet gegeven aan sommigen zonder enige vorige zonden en waarom heeft Hij heerschappij, rijkdom, enzovoort gegeven aan anderen zonder dat zij dat door vorige goede daden hebben verdiend? Gods rechtvaardigheid blijft onveranderd wanneer Hij zorgen en vreugde geeft in verhouding tot ondeugd en deugd in het vorig leven.

Vraag: Ook als Hij slechts één leven geeft, kan God rechtvaardig blijven. Hetgeen de Allerhoogste doet, is rechtvaardig. Bijvoorbeeld de tuinman kweekt alle soort grote en kleine plantjes in zijn tuin en hij snijdt sommigen af en voedt sommigen. De meester van iets mag alles wat hij wil er mee doen. Er bestaat niemand boven God die Hem verantwoording voor Zijn daden kan vragen. God hoeft niemand te vrezen.

Antwoord: Omdat God van rechtvaardigheid houdt en omdat Hij nooit iets onrechtvaardigs doet, is Hij
[184]
waardig aanbeden te worden. Degene die het tegenovergestelde doet, is geen God. Zelfs een tuinman wordt veroordeeld wanneer hij bomen zonder enige regelmaat of op een onjuiste plek plant, een boom afsnijdt die niet afgesneden moest worden, een niet geschikte plant voedt en een geschikte niet onderhoudt. Evenzo is God te veroordelen als Hij iets zonder reden zou doen. Het is voor God noodzakelijk rechtvaardige dingen te doen, daar Hij van nature heilig (zuiver) en rechtvaardig is. Indien Hij iets zou doen als de gewone man, zou Hij blijken minder te zijn dan een waardige wereldse beste rechter. Worden niet die mensen in deze

wereld veroordeeld en gekleineerd die aan degenen die niets waardigs gedaan hebben, eer geven en degenen die niets onwaardigs gedaan hebben, straffen? Het is daarom dat God geen onrechtvaardigheid begaat en daardoor niemand vreest.

Vraag: God geeft slechts aan elkeen precies zoveel als Hij zich van tevoren heeft voorgenomen en doet slechts datgene wat Hij voorbeschikt heeft.

Antwoord: Zijn voornemen correspondeert met de handelingen van de zielen, en niet anders. Indien Hij anders zou handelen, zou Hij schuldig zijn aan onrechtvaardigheid.

Vraag: Alle mensen, groot en klein, hebben een gelijke hoeveelheid leed en plezier. Grote personen hebben grote zorgen en kleine personen kleine. Stelt U zich voor dat een bankier een proces tegen zich heeft bij het gerecht ten bedrage van honderdduizend roepies. In het hete seizoen zal hij in een draagstoel naar de zitting gaan. Wanneer de dommen hem zien, maken zij de volgende opmerking: "Ziet de vruchten van ondeugd en deugd. Eén man zit gelukkig in de draagstoel en de andere mannen dragen de draagstoel op blote voeten onder de verzengende zon".

De wijzen denken echter anders. Zij weten dat hoe dichter zij het gerechtshof naderen, hoe meer de verwachting en vrees van de bankier stijgt en hoe groter het vooruitzicht voor rusten wordt voor de dragers van de draagstoel. Wanneer zij het gerechtshof bereikt hebben, gaat de bankier naar zijn advocaat of deze of gene autoriteit. Hij leeft dan in grote spanning. Wie weet of hij de zaak zal winnen of verliezen? De dragers zijn echter zeer gelukkig en roken, babbelen of slapen. Als de zaak gewonnen wordt, is de bankier enigszins gelukkig en indien zij verloren wordt, is de bankier direct in ellende gedompeld. De dragers blijven echter precies zoals zij waren.

Neemt een ander voorbeeld. De koning (het staatshoofd) slaapt op mooi zacht beddegoed en geniet dan nog niet van een goede slaap. De arbeider ligt op een steenachtige, ongelijke en koude plek en begint direct te snurken. Dit zelfde geldt in alle gevallen.

Antwoord: Slechts domme mensen denken zo. Indien U de bankier vraagt een drager te worden en de drager om een bankier te worden, zal de bankier nooit een willen worden maar zal de drager direct het bankierschap aanvaarden. Indien de mate van verdriet en vreugde dezelfde ware geweest in beide gevallen, zouden geen van beiden hun positie willen veranderen.

Let wel. De ene ziel komt in de schoot van de koningin van een geleerde, rechtvaardige en machtige koning (staatshoofd), en de andere in die van een zeer arme arbeidersvrouw. De ene ziel is direct bij de bevruchting voortdurend in geluk. De andere is in allerlei zorgen. Wanneer de ene ziel tot geboorte komt, wordt zij gebaad in mooi geurend water, of worden er de nodige maatregelen getroffen voor het snijden van de navelstreng en haar voeding. Zodra zij honger voelt, krijgt zij lekker gesuikerde melk. Voor haar ontspanning zijn er bedienden, speelgoed en andere amusementsmiddelen.

[185]

Maar ziet de andere. Zij wordt in het bos geboren waar er geen geurend water is voor het bad. Wanneer zij honger heeft, krijgt zij in plaats van melk klappen in het gezicht, en huilt zij bitter. Niemand zorgt voor haar, enzovoort. Indien de zielen onafhankelijk van hun goede of slechte daden plezier en leed zouden ontvangen, zou God schuldig zijn.

Neemt een ander argument. Indien leed en plezier onafhankelijk zijn van de handelingen, zou hetzelfde gezegd kunnen worden van hemel en hel. Zoals God plezier en leed in dit leven zou hebben geschonken zonder enig goede of kwade daad, zou Hij dit in de

toekomst ook kunnen doen. Na de dood zou Hij elkeen die Hij wil naar de hemel kunnen zenden en elkeen die Hij wil naar de hel.

Waarom zouden dan de mensen deugdelijkheid moeten betrachten? Zij zouden dan allen kwaaddoeners zijn. De vrucht van rechtvaardige handelingen zou dan onzeker zijn. Als alles in handen van God ligt en Hij alles zou kunnen doen naar Zijn wil zou niemand de zonde vrezen, en zou het kwaad de overhand nemen en de deugd wegzinken. Het is daarom duidelijk dat het tegenwoordig leven het resultaat is van goede en kwade daden van het vorig leven, en het toekomstig leven in overeenstemming zal zijn met het tegenwoordige en het vorige leven.

Vraag: Zijn de zielen in menselijke en dierlijke lichamen hetzelfde? Of bestaan zij uit verschillende grondstoffen?

Antwoord: De zielen zijn hetzelfde. Zij zijn echter rein of onrein overeenkomstig hun goede en kwade daden.

Vraag: Gaat de ziel van een mens over in het lichaam van een dier, en die van een dier in dat van een mens? Gaat ook de ziel van een vrouw over in het lichaam van een man, en die van een man in het lichaam van een vrouw?

Antwoord: Ja. Wanneer de ondeugden domineren over de deugden, neemt de ziel van een mens plaats in een lager lichaam of in dat van dieren. Wanneer de deugden domineren over de ondeugden, neemt de ziel plaats in een edeler lichaam, d.w.z. in dat van een geleerd mens. Wanneer de ondeugden en de deugden gelijk zijn, wordt de ziel als een gewone man geboren. Zelfs in het menselijk leven bestaan er graden; hoge graad, middelmatige graad en lage graad, geheel in overeenstemming met de aard van de handelingen. Wanneer de straf voor de zonden is geleden in dierlijke levens, komt de ziel weer in het lichaam van een

normaal mens. Evenzo komt de ziel terug in het lichaam van een normaal mens wanneer van de vruchten van de deugd genoten is.

Wanneer de ziel het lichaam verlaat is dat de dood, en wanneer zij weer in het lichaam komt is dat geboorte. Wanneer de ziel het lichaam verlaat gaat zij naar *yamālaya* of Yama. Yama is de naam van de lucht, zoals in de Veda's weergegeven. Hier betekent Yama niet de God van de dood van de *Garuḍa Purāṇa's.* Dit punt zullen wij in het elfde hoofdstuk bekritiseren. Wanneer de ziel het lichaam verlaat, gaat zij over in *yamālaya* of de atmosfeer. Dan zendt de Almachtige van de gerechtigheid (*dharmarāja*) haar in een ander lichaam dat haar past. Volgens Gods wetten gaat de ziel door de lucht, voedsel en water in het lichaam van een ander mens over. Geleidelijk aan komt zij in het zaad, dan in de schoot van de moeder en daar krijgt zij een lichaam. Indien de vorige daden een mannelijk lichaam verdienen, wordt zij als man geboren, indien zij een vrouwelijk lichaam verdienen, als vrouw en indien zij een tweeslachtig lichaam verdienen, tweeslachtig. Halfslachtigen worden geboren wanneer bij de bevruchting het mannelijk en vrouwelijk zaad van gelijke kracht zijn.

Deze cyclus van geboorte en dood gaat steeds voort tot de ziel haar bevrijding verkrijgt door goede daden, toewijding en vermeerdering van kennis. Goede daden maken betere mensen en hoogst edele handelingen leiden tot verlossing van de cyclus van geboorte en dood, en het geluk van de zaligheid blijft bestaan gedurende de Grote Cyclus.

Vraag: Is de zaligheid het resultaat van één leven of van vele levens?

Antwoord: Van vele levens, want

[186]

भिद्यते हृदयग्रन्थिश्छिद्यन्ते सर्वसंशयाः ।

क्षीयन्ते चास्य कर्माणि तस्मिन् दृष्टे पराऽवरे ॥

Muṇḍak Up. II. 2, 8

Wanneer de knoop van onwetendheid van de ziel is ontward en haar twijfel is opgeheven, houden haar kwade handelingen op en woont zij in God die het innerlijk en uiterlijk van het zelf doordringt. De ziel verkrijgt alleen dan bevrijding wanneer zij de wetten van God gehoorzaamt, goede daden stelt, goed gezelschap op na houdt en yoga beoefent.

सत्यं ज्ञानमनन्तं ब्रह्म यो वेद निहितं गुहायां परमे व्योमन् ।
सोऽश्नुते सर्वान् कामान् सह ब्रह्मणा विपश्चितेति ॥

Taittirīya Up. Ānand Vallī 1

Wanneer de ziel in zichzelf het bestaan van de Almachtige (God), die waarheid, kennis en onbeperktheid is, realiseert en dan in verbinding met die grenzeloze kennis (Brahma) is, krijgt zij alles wat zij wenst. Dit is bevrijding (*mukti*).

Vraag: Wordt de ziel in zaligheid één met God of blijft zij van Hem gescheiden?

Antwoord: Zij blijft gescheiden. Indien zij één met God zou worden, wie zou dan het geluk van de zaligheid kunnen smaken? Dan zouden al de pogingen om bevrijding te bekomen nodeloos zijn. Dat zou geen verlossing maar nihilisatie van de ziel betekenen.

Vraag: Als wereldlijk plezier niet zonder het fysiek lichaam genoten kan worden, hoe zal dan de zegen van de zaligheid zonder enig lichaam gesmaakt kunnen worden?

Antwoord: Wij hebben deze vraag reeds eerder genoeg belicht. Toch zullen wij nog iets aan toevoegen. Zoals wereldlijk plezier door het fysiek lichaam genoten wordt, wordt het geluk van bevrijding door God gesmaakt. De bevrijde ziel beweegt zich vrij in de onbegrensde alomtegenwoordige Brahma, ziet de hele schepping door de reinheid van haar kennis, verenigt

zich met andere bevrijde zielen, beziet de ordening van de schepsels, gaat naar zichtbare en onzichtbare werelden en begrijpt alles dat zich voordoet. Haar geluk breidt zich evenredig aan de uitbreiding van haar kennis uit.

Vrij van enig vuil wordt de ziel uiterst geleerd in de staat van bevrijding en onderkent zij direct alle dingen die in de voorwerpen verborgen liggen. *Svarga* is de naam van dit groot geluk en *naraka* is de naam van het speciale soort leed dat men lijdt door zinnelijke verslaafdheid. *Svaḥ* betekent geluk, स्वः सुखं गच्छति यस्मिन् स स्वर्गः, अतो विपरीतो दुःखभोगो {यस्मिन् स} नरक इति. Gewoon werelds geluk is *svarga* en buitengewone heilige zegen is *svarga* par excellence. Het tegenovergestelde van *svarga* is *naraka (een toestand van erg veel lijden in deze wereld).*

Alle zielen verlangen van nature geluk en verafschuwen het leed. Maar zolang zij geen goede daden stellen en de zonde achterwege laten, kunnen zij niet zonder leed zijn noch geluk verkrijgen. Het geluk moet bestaan zolang de oorzaak bestaat. छिन्ने मूले वृक्षो नश्यति तथा पापे क्षीणे दुःखं नश्यति ॥, zoals de vernietiging van de wortel de boom vernietigt, nihiliseert de vernietiging van zonden het ongeluk.

In de *Manusmṛiti* worden verschillende graden van leven toegeschreven aan verschillende graden van daden:

[187]

मानसं मनसैवायमुपभुंक्ते शुभाऽशुभम् ।
वाचा वाचा कृतं कर्म कायेनैव च कायिकम् ॥1॥
शरीरजैः कर्मदोषैर्याति स्थावरतां नरः ।
वाचिकैः पक्षिमृगतां मानसैरन्त्यजातिताम् ॥2॥
यो यदैषां गुणो देहे साकल्येनातिरिच्यते ।
स तदा तद्गुणप्रायं तं करोति शरीरिणम् ॥3॥

सत्त्वं ज्ञानं तमोऽज्ञानं रागद्वेषौ रजः स्मृतम् ।
एतद् व्याप्तिमदेतेषां सर्वभूताश्रितं वपुः ॥4॥
तत्र यत्प्रीतिसंयुक्तं किञ्चिदात्मनि लक्षयेत् ।
प्रशान्तमिव शुद्धाभं सत्त्वं तदुपधारयेत् ॥5॥
यत्तु दुःखसमायुक्तमप्रीतिकरमात्मनः ।
तद्रजोऽप्रतिपं विद्यात्सततं हारि देहिनाम् ॥6॥
यत्तु स्यान्मोहसंयुक्तमव्यक्तं विषयात्मकम् ।
अप्रतर्क्यमविज्ञेयं तमस्तदुपधारयेत् ॥7॥
त्रयाणामपि चैतेषां गुणानां यः फलोदयः ।
अग्र्यो मध्यो जघन्यश्च तं प्रवक्ष्याम्यशेषतः ॥8॥
वेदाभ्यासस्तपो ज्ञानं शौचमिन्द्रियनिग्रहः ।
धर्मक्रियात्मचिन्ता च सात्त्विकं गुणलक्षणम् ॥9॥
आरम्भरुचिताऽधैर्य्यमसत्कार्यपरिग्रहः ।
विषयोपसेवा चाजस्रं राजसं गुणलक्षणम् ॥10॥
लोभः स्वप्नोऽधृतिः क्रौर्यं नास्तिक्यं भिन्नवृत्तिता ।
याचिष्णुता प्रमादश्च तामसं गुणलक्षणम् ॥11॥
यत्कर्म कृत्वा कुर्वंश्च करिष्यंश्चैव लज्जति ।
तज्ज्ञेयं विदुषा सर्वं तामसं गुणलक्षणम् ॥12॥
येनास्मिन्कर्मणा लोके ख्यातिमिच्छति पुष्कलाम् ।
न च शोचत्यसम्पत्तौ तद्विज्ञेयं तु राजसम् ॥13॥
यत्सर्वेणेच्छति ज्ञातुं यन्न लज्जति चाचरन् ।
येन तुष्यति चात्मास्य तत्सत्त्वगुणलक्षणम् ॥14॥
तमसो लक्षणं कामो रजसस्त्वर्थ उच्यते ।
सत्त्वस्य लक्षणं धर्मः श्रैष्ठ्यमेषां यथोत्तरम् ॥15॥

Manu XII. 8, 9, 25-33, 35-38

1. Een mens moet in staat zijn onderscheid te maken tussen edele, middelmatige en onedele graden

van het temperament en moet, de twee laatsten vermijdende, de edele aanhangen.

Hij moet ook weten dat de gedachten het leed of plezier dragen van de goede of kwade daden van de geest, de tong die van de woordelijke daden en het lichaam die van de fysieke daden.

2. Degene die met zijn lichaam slechte daden verricht zoals diefstal, overspel of moord, zal in de vaste lichamen van bomen, enzovoort wedergeboren worden. Degene die kwade daden verricht met zijn tong, zal in de lichamen van vogels, herten, enzovoort terugkomen. Degene die kwade daden verricht in gedachten, zal in de lichamen van lage mensen wederkeren.

3. De kwaliteit die domineert in iemands lichaam vormt de ziel naar haar eigen aard.

4. Wanneer het zelf verlicht is door kennis, moet het *sattvaguṇa* ('van heldere kwaliteit') genoemd worden, en wanneer domheid er in domineert moet het *tamas* ('van duistere kwaliteit') genoemd worden. Wanneer gehechtheid en haat prevaleren moet het *rajas* ('van middelmatige kwaliteit') genoemd worden. Deze drie kwaliteiten van *prakṛiti* (oermaterie) leven in alle wereldlijke dingen.

5. Wij kunnen hen op deze manier onderscheiden: wanneer het hart verheugd is en er vrede heerst in de gedachten en het intellect blinkt, moeten wij weten dat *sattvaguṇa* domineert, en *rajas* en *tamas* onderdrukt worden.

6. Wanneer er een gevoel van pijn bestaat en de gedachten geagiteerd zijn en geen rust kunnen vinden, moet men weten dat *rajas* domineert, en *sat* en *tamas* onderdrukt worden.

7. Wanneer iemand in werelds plezier leeft en geen onderscheidingsvermogen meer heeft, wanneer zinnelijkheid de overhand neemt en het intellect

[188]

afgestompt wordt, wanneer niets te onderscheiden valt, moeten wij concluderen dat *tamas* domineert, en *sat* en *rajas* onderdrukt worden.

8. De gevolgen van deze drie kwaliteiten zijn edel, middelmatig en onedel. Hieronder geven wij er een gedetailleerde beschrijving van.

9. Het gevolg van *sat* is vedische studie, rechtvaardig leven, vermeerdering van kennis, liefde voor reinheid, controle over de zintuigen, goede daden, geestelijke overgave.

10. Wanneer *rajas* domineert en *sat* en *tamas* onderdrukt worden, dan overheerst het verlangen naar werken die men begonnen is, standvastigheid wordt opgegeven, en men geeft zich over aan slechte daden en aan zinnelijke lusten. Dan dienen wij te weten dat *rajas* domineert.

11. Wanneer *tamas* domineert en de twee anderen onderdrukt worden, bestaat er laaghartigheid wat de grondoorzaak van alle zonden is, slaperigheid, onvoorzichtigheid, wreedheid, atheïsme, d.i. geen geloof in de Veda's en God, geestelijke stoornissen, liefde voor bedelen en gedachteloosheid.

12. Wanneer iemand schaamte, aarzeling of vrees voelt na een daad gesteld te hebben of wanneer hij een daad stelt of wanneer hij het verlangen heeft een daad te stellen, dient hij te weten dat dit een teken is van vermeerdering van *tamas*.

13. Wanneer er verlangen bestaat naar grote roem en wanneer zelfs in nood de neiging bestaat de armen giften te schenken, enzovoort is dit een teken van *rajas*.

14. Wanneer er verlangen bestaat naar kennis, liefde voor het aannemen van goede dingen, geen verlegenheid bij het plegen van rechtvaardige handelingen en een gevoel van genot in de deugd, is dit een teken van *sattvaguṇa*.

15. Het laagste is de karaktertrek *tamas*, dan volgt *rajas* of verlangen naar rijkdom en *sattvaguṇa* of

spiritueel-geestelijke goedheid. *Rajas* is beter dan *tamas* en *sat* is beter dan *rajas.*

In de volgende teksten zal behandeld worden welke kwaliteiten tot welk leven behoren:

देवत्वं सात्त्विका यान्ति मनुष्यत्वञ्च राजसाः ।

तिर्यक्त्वं तामसा नित्यमित्येषा त्रिविधा गतिः ॥1॥

इन्द्रियाणां प्रसंगेन धर्मस्यासेवनेन च ।

पापान्संयान्ति संसारानविद्वांसो नराधमाः ॥2॥

Manu XII. 40, 42-50, 52

1. Degenen die *sattvaguṇa* bezitten, worden als geleerde personen geboren; degenen die *rajas* bezitten, worden als gewone mensen geboren; degenen die *tamas* bezitten, worden als 'vervallen' of gedegradeerde (lage) wezens geboren, dit is als dieren, vogels insecten, bomen en struiken, enzovoort.

2. De dwazen, die slaaf van hun zintuigen zijn, die de wetten van *dharma* en godsvrucht (spiritualiteit) overtreden en allerlei kwaad bedrijven, worden als de laagste van de mensheid geboren en lijden aan vele zorgen.

Op deze manier wordt het duidelijk dat welke handelingen een mens ook pleegt, hij volgens de kwaliteiten *sat, rajas* en *tamas* tot dat soort leven komt bij de wedergeboorte. Degenen die zich boven deze drie kwaliteiten verheven hebben, en de hoogste graad van *yoga* beoefend hebben, vertoeven in gelukzaligheid. Want,

[189]

योगश्चित्तवृत्तिनिरोधः ॥1॥ तदा द्रष्टुः स्वरूपेऽवस्थानम् ॥2॥

Pātañjala Yogsūtra

1. Iemand dient eerst zijn gedachten af te houden van de handelingen die het resultaat van *rajas* en *tamas* zijn. Dan moet hij zijn gedachten zelfs van die handelingen die het resultaat van *sattva* zijn, afhouden. Hij moet geheel boven materiële invloed staan en van

reinheid bezield zijn. Hij dient volledige controle over de neigingen van de gedachten te hebben; geconcentreerd zijn in God en bezig zijn met dharmische (spiritueel-moreel-ethische) handelingen; de geest (gedachten of *manas*) proberen stil te houden van alle kanten op de plekken zoals de navel, hartomstreken, ogen of voorzijde van de neus. Aldus de gedachten beheersen wordt *niruddha* genoemd.

2. Wanneer de neigingen van de gedachten ten volle geconcentreerd zijn, vindt de ziel zichzelf in God verplaatst, die alles ziet.

Deze maatregelen moeten getroffen worden teneinde zaligheid te bereiken.

Er is gezegd:

अथ त्रिविधदुःखात्यन्तनिवृत्तिरत्यन्तपुरुषार्थः ॥ *Sānkhya* I. 1

Het hoogste streven in het leven van de mens is zich geheel van al de drie klassen van leed te bevrijden, nl. het leed dat uit zichzelf komt, bijvoorbeeld (*ādhyātmika*) lichamelijke ziekten, enzovoort, (*ādhibhautika*) het leed dat door anderen veroorzaakt wordt en (*ādhidaivika*) het leed dat door natuurlijke krachten veroorzaakt wordt, zoals te veel regen, te veel hitte, enzovoort of door de ongeregeldheid van de gedachten en de zintuigen.

Tot zover in het kort over kennis, onwetendheid, gebonden zijn en bevrijding. Wie hierover meer wil lezen, kan de commentaren op de Veda's inkijken.

In het volgend hoofdstuk zullen wij het hebben over correcte en verkeerde leefwijze, rein en onrein voedsel.

Dit is het einde van het negende hoofdstuk
in het boek *Satyārthaprakāśa*
van de heer Dayānanda Saraswatī
in mooie taal geschreven over
kennis, onwetendheid,
gebonden zijn en bevrijding.

[190]

Hoofdstuk X

Leefwijze

Nu zullen wij het hebben over de correcte en verkeerde leefwijze, alsook over reinheid en onreinheid van verschillende voedingsmiddelen.

विद्वद्भिः सेवितः सद्भिर्नित्यमद्वेषरागिभिः ।
हृदयेनाभ्यनुज्ञातो यो धर्मस्तन्निबोधत ॥1॥

कामात्मता न प्रशस्ता न चैवेहास्त्यकामता ।
काम्यो हि वेदाधिगमः कर्मयोगश्च वैदिकः ॥2॥

संल्पमूलः कामो वै यज्ञाः संकल्पसम्भवाः ।
व्रतानि यमधर्माश्च सर्वे संकल्पजा स्मृताः ॥3॥

अकामस्य क्रिया काचिद् दृश्यते नेह कर्हिचित् ।
यद्यद्धि कुरुते किञ्चित्तत्तत्कामस्य चेष्टितम् ॥4॥

वेदोऽखिलो धर्ममूलं स्मृतिशीले च तद्विदाम् ।
आचारश्चैव साधूनामात्मनस्तुष्टिरेव च ॥5॥

सर्वन्तु समवेक्ष्येदं निखिलं ज्ञानचक्षुषा ।
श्रुतिप्रामाण्यतो विद्वान् स्वधर्मे निविशेत वै ॥6॥

श्रुतिस्मृत्युदितं धर्ममनुतिष्ठन् हि मानवः ।
इह कीर्त्तिमवाप्नोति प्रेत्य चानुत्तमं सुखम् ॥7॥

श्रुतिस्तु वेदो विज्ञेयो धर्मशास्त्रं तु वै स्मृतिः ।
ते सर्वार्थेष्वमीमांस्ये ताभ्यां धर्मो हि निर्बभौ ॥8॥

योऽवमन्येत ते मूले हेतुशास्त्राश्रयाद् द्विजः ।
स साधुभिर्बहिष्कार्यो नास्तिको वेदनिन्दकः ॥9॥

वेदः स्मृतिः सदाचारः स्वस्य च प्रियमात्मनः ।

एतच्चतुर्विधं प्राहुः साक्षाद्धर्मस्य लक्षणम् ॥ 10 ॥
अर्थकामेष्वसक्तानां धर्मज्ञानं विधीयते ।
धर्मं जिज्ञासमानानां प्रमाणं परमं श्रुतिः ॥ 11 ॥
वैदिकैः कर्मभिः पुण्यैर्निषेकादिर्द्विजन्मनाम् ।
कार्य्यः शरीरसंस्कारः पावनः प्रेत्य चेह च ॥ 12 ॥
केशान्तः षोडशे वर्षे ब्राह्मणस्य विधीयते ।
राजन्यबन्धोर्द्वाविंशे वैश्यस्य द्व्यधिके ततः ॥ 13 ॥

Manu II, 11-4, 6, 8-13, 26, 65

1. De mens dient altijd te begrijpen dat die weg die steeds door de geleerden, die vrij van liefde en afkeer zijn, gevolgd wordt en die door het geweten als de goede wordt aangewezen, waard is aangenomen en gevolgd te worden.

2. In deze wereld te veel verlangen is niet goed maar ook niet in het geheel niet verlangen. Alleen door verlangen vinden in de vedische studie en vedische handelingen voortgang.

3. Als iemand zegt dat hij helemaal geen verlangen heeft, is hij verkeerd en indien hij vrij van verlangen wenst te zijn is dit onmogelijk. Alle handelingen zoals *yajña* (onder meer vuuroffer: symboliek voor onzelfzuchtige dienstbaarheid), waarheidsgetrouwheid, andere beloften en beoefening van *yama*, *niyama*, enzovoort zijn slechts door voornemens mogelijk.

4. Zodra wij de handen, voeten, ogen, gedachten bewegen, doen wij dit door verlangen. Indien er geen verlangen bestond, zouden zelfs het openen en sluiten van de ogen niet mogelijk zijn.

[191]

5. Het is daarom juist te leven volgens de voorschriften van de Veda's, *Manusmṛiti* en de geschriften van de zieners, die door goede mensen nageleefd worden en door Uw innerlijk zelf zijn toegestaan. Dat wil zeggen die handelingen waar geen vrees, aarzeling of schaamte wordt gevoeld, bijvoorbeeld wanneer een mens zich voorneemt een leugen te vertellen of diefstal te plegen, voelt hij vrees,

aarzeling en schaamte in zijn hart. Dit wijst er op dat die handeling onjuist is.

6. Een mens moet die handelingen stellen die het best aan zijn aard passen, na hen grondig met zijn kennersblik te hebben bezien, hen aan de Veda's, het voorbeeld van rechtschapen personen en zijn eigen geweten getest te hebben.

7. Degene die de weg die door de Veda's of niet anti-vedische Smṛiti's voorgeschreven zijn volgt, verkrijgt roem en gelukzaligheid in dit leven en de hoogste zegen na de dood.

8. Śruti betekent Veda en Smṛiti betekent andere spiritueel-heilige geschriften. Uit hen moeten wij opmaken wat te doen en wat niet te doen. Want met deze twee zaken wordt er inzicht in de juiste *dharma*-uitoefening verkregen.

9. Indien iemand de Veda's en de geschriften die in overeenstemming met de Veda's zijn niet eert, zal men hem verfoeien. Degene die de Veda's niet eert, is een atheïst.

10. Daarom zijn de volgende vier dingen het criterium van rechtvaardig leven: de Veda's; de Smṛiti's; het voorbeeld van goede mensen en handelen in overeenkomstig het eigen geweten.

11. Alleen de mens die vrij is van hebzucht en lust, kan weten wat rechtvaardigheid betekent. De Veda's zijn een goede leidraad voor degenen die wensen te weten wat rechtvaardigheid is.

12. Het is passend dat de Brahmanen, de Kṣatriya's en de Vaiśya's de ceremonies en rituelen vanaf de bevruchting en andere *saṅskāra*'s of sacramenten uitvoeren volgens het voorschrift van de Veda's, en voor hun kinderen die ceremonies toepassen, welke dit en het volgend leven verbeteren.

13. De ceremonie van het haarknippen (*keśānta*, *muṇḍana*) is voor een brahmaan voorgeschreven in het zestiende levensjaar, voor een Kṣatriya in het tweeëntwintigste en voor een Vaiśya in het vierentwintigste levensjaar op zulk een wijze dat, met uitzondering van de haarlok op de kruin (*śikhā*) alle haar

van het hoofd, de snor, de baard, enzovoort regelmatig geschoren wordt, d.w.z. niet volledig laten uitgroeien.

Indien het land koud is, bestaat er een alternatief. Indien het land warm is, kan zelfs de *śikhā* worden weggeschoren. Haar op het hoofd warmt op en verkleint het intellect. Snorren en baarden belemmeren het vrij gebruik van de mond bij het eten, en verder kleven etensresten er ook aan vast.

इन्द्रियाणां विचरतां विषयेष्वपहारिषु ।
संयमे यत्नमातिष्ठेद्विद्वान् यन्तेव वाजिनाम् ॥1॥
इन्द्रियाणां प्रसंगेन दोषमृच्छत्यसंशयम् ।
सन्नियम्य तु तान्येव ततः सिद्धिं नियच्छति ॥2॥
न जातु कामः कामानामुपभोगेने शाम्यति ।
हविषा कृष्णवर्त्मेव भूय एवाभिवर्धते ॥3॥
वेदास्त्यागश्च यज्ञाश्च नियमाश्च तपांसि च ।
न विप्रदुष्टभावस्य सिद्धिं गच्छन्ति कर्हिचित् ॥4॥
वशे कृत्वेन्द्रियग्रामं संयम्य च मनस्तथा ।
सर्वान् संसाधयेदर्थानक्षिण्वन् योगतस्तनुम् ॥5॥
श्रुत्वा स्पृष्ट्वा च दृष्ट्वा च भुक्त्वा घ्रात्वा च यो नरः ।
न हृष्यति ग्लायति वा स विज्ञेयो जितेन्द्रियः ॥6॥
नापृष्टः कस्यचिद् ब्रूयान्न चान्यायेन पृच्छतः ।
जानन्नपि हि मेधावी जडवल्लोक आचरेत् ॥7॥
वित्तं बन्धुर्वयः कर्म विद्या भवति पञ्चमी ।
एतानि मान्यस्थानानि गरीयो यद्यदुत्तरम् ॥8॥

[192]

अज्ञो भवति वै बालः पिता भवति मन्त्रदः ।
अज्ञं हि बालमित्याहुः पितेत्येव तु मन्त्रदम् ॥9॥
न हायनैर्न पलितैर्न वित्तेन न बन्धुभिः ।
ऋषयश्चक्रिरे धर्मं योऽनूचानः स नो महान् ॥10॥
विप्राणां ज्ञानतो ज्यैष्ठ्यं क्षत्रियाणां तु वीर्यतः ।

वैश्यानां धान्यधनतः शूद्राणामेव जन्मतः ॥ 11 ॥
न तेन वृद्धो भवति येनास्य पलितं शिरः ।
यो वै युवाप्यधीयानस्तं देवा स्थविरं विदुः ॥ 12 ॥
यथा काष्ठमयो हस्ती यथा चर्ममयो मृगः ।
यश्च विप्रोऽनधीयानस्त्रयस्ते नाम बिभ्रति ॥ 13 ॥
अहिंसयैव भूतानां कार्यं श्रेयोऽनुशासनम् ।
वाक्चैव मधुरा श्लक्ष्णा प्रयोज्या धर्ममिच्छता ॥ 14 ॥

Manu II, 88, 93-94, 97, 100, 98, 110, 136, 153-157, 159

1. Het meest belangrijke onderdeel van een goede leefwijze is de zinnen te beheersen zoals een goed koetsier zijn paarden beheerst, hen van slechte invloeden af te houden en hen op de rechte weg te leiden.

2. Zinnelijk genot leidt altijd tot verderf en strikte beheersing van de zinnen leidt tot het bereiken van het levensdoel.

3. Zoals olie en geklaarde boter (*ghi*) het vuur sterker aanwakkeren, wordt wellust aangewakkerd door zinnelijk genot. Daarom moet een mens nooit aan zinnelijk genot verslaafd raken.

4. Iemand die geen controle over zijn zinnen heeft, wordt vijand van spiritueel-heilige wijzen (*vipra-duṣṭa*) genoemd. Bij hem zijn vedische lessen, onbaatzuchtigheid, offers (=dienstbaarheid), gedragsregels en rechtvaardigheid vruchteloos. Alleen degenen die hun zinnen kunnen controleren, bereiken deze doelen.

5. Daarom moet een mens de levensdoelen nastreven door de zintuigen, de zinnen en de gedachten te controleren, een rustig leven te leiden en zijn lichaam te beschermen.

6. जितेन्द्रिय (*jitendriya*) Het controleren van de zinnen bestaat uit het volgende: niet overmatig blij zijn bij het horen van lof; geen verdriet hebben bij laster; geen vreugde bij een goede aanraking; geen pijn bij een onaangename aanraking; geen gehechtheid aan een

lieftallig gezicht; geen haat voor een lelijk gezicht; geen vreugde bij goede maaltijden; geen gemopper bij slechte maaltijden; geen liefde voor heerlijke geur en geen afschuw voor slechte geur.

7. Zeg nooit iets voor men Uw mening over de zaak heeft gevraagd. Zeg niets als men uit valsheid Uw mening vraagt. Handel met zulke personen alsof U een levenloos voorwerp bent. Indien de mensen geen huichelaars zijn en verlangen wat van U te leren, kunt U hen ongevraagd van advies geven.

8. Er zijn vijf punten die respect voor iemand doen ontstaan: geld, familie, leeftijd, goede daden en geleerdheid. Hoger dan geld is de familie, hoger dan de familie is de leeftijd, hoger dan de leeftijd zijn goede daden en hoger dan goede daden is geleerdheid.

9. Zelfs een oude man van honderd jaar is gelijk een kind als hij onontwikkeld is, en indien een jongen kennis uitdraagt, moet hij als een bejaard persoon gerespecteerd worden. Alle geschriften zijn de mening toegedaan dat een dwaas 'kinderachtig' en een geleerde 'vader' genoemd moet worden.

10. Niemand kan een leider zijn door jaren, grijze haren, rijkdom of een groot gezin. De mening van de zieners is dat alleen hij die de geleerdste en rechtschapen in ons midden is, de leider kan zijn.

[193]

11. Leiderschap hangt van geleerdheid af onder de Brahmanen, onder de Kṣatriya's hangt dit van macht af, onder de Vaiśya's van rijkdom en onder de Śūdra's van leeftijd.

12. Grijs hoofdhaar maakt een persoon niet tot leider. Geleerden noemen degene leider die wel jong maar toch geleerd is.

13. Een onontwikkeld mens gelijkt op een houten olifant of een lederen hert. Een mens zonder ontwikkeling is slechts een mens in naam.

14. Daarom moet een mens onderwijs genieten, deugdvol worden, vrij van kwaadgezindheid zijn en het welzijn van de mensen en andere wezens koesteren. De taal die bij het prediken gebruikt wordt, moet zacht en

aangenaam zijn. Gezegend zijn degenen die rechtvaardigheid bevorderen en onrechtvaardigheid tegengaan door hun prediking.

Dagelijks het bad nemen, lichaam, kledij, voedsel, water en de woning moeten net gehouden worden, aangezien netheid leidt tot reinheid van gedachten, gezondheid en bereiken van het levensdoel. Netheid wil zeggen dat alle vuil en stank verwijderd worden.

आचारः परमो धर्मः श्रुत्युक्तः स्मार्त्त एव च ॥*Manu* I. 108

De juiste leefwijze is waarheidsgetrouwheid en andere goede daden die door de Veda's en de Smṛiti zijn voorgeschreven.

मा [नो] वधीः पितरं मोत मातरम् ॥ *Yajuḥ*16.15

Gij zult nooit enig geweld tegenover de zorgzame vader en liefhebbende moeder dulden.

आचार्य्य उपनयमानो . . . ब्रह्मचारिणमिच्छते ॥
Atharvaveda 11.5.3 *of* 11.5.17

De leermeester die onderwijs geeft, dient aan hem lichamelijk, mentaal en financieel de nodige eerbied te worden geschoken.

मातृदेवो भव । पितृदेवो भव । आचार्य्यदेवो भव । अतिथिदेवो भव ॥4॥ *Taittirīya* VII. 11

Het dienen (=eerbied en zorg) van moeder, vader, de leermeester en een gast wordt 'verering van de heiligen' (*deva-pūjā*) genoemd. Het is de plicht van elk mens die handelingen te verrichten die bijdragen tot het welzijn van de wereld, en al het schadelijke achterwege te laten. Niemand moet zich met goddeloze, ongelovige, onwaarachtige, zelfzuchtige, huichelachtige, frauduleuze en slechtgeaarde personen associëren. Goed gedrag (श्रेष्ठाचार-*śreṣṭhācāra*) betekent altijd in gezelschap zijn van rechtschapen-waarachtige, spiritueel-godsvruchtige en weldadige personen.

Vraag: Bezoedelen de inwoners van Āryāvarta hun gedrag door naar landen buiten de Āryāvarta te reizen?

Antwoord: Dit is nonsens. Indien een mens zijn innerlijke en uiterlijke reinheid behoudt en de regels van goed gedrag zoals waarachtigheid, enzovoort volgt, kan zijn gedrag nooit bezoedeld worden, in welk land hij moge leven, en als hij kwaad doet, ook in de Āryāvarta zelf, daalt hij in karakter. (Ter ondersteuning van onze verklaring halen wij het volgend historisch voorbeeld aan).

मेरोर्ह-रेश्च द्वे वर्षे वर्षं हैमवतं ततः ।

क्रमेणैव समागम्य भारतं वर्षमासदत् ॥ 14 ॥

स देशान् विविधान् पश्यंश्चीनहूणनिषेवितान् ॥ 15 ॥

Uit de *Mahābhārata, Śānti Parva, mokṣa dharma* (sectie 311), dialoog tussen *Vyāsa en Śuka*

In Pātāla (nu bekend als Amerika) leefde er eens een zekere Vyāsa met zijn zoon Śuka en zijn leerlingen. Śukācārya stelde eens zijn vader de volgende vraag: Is de spiritualiteit uit zichzelf slechts dit of meer?

Vyāsa antwoordde opzettelijk niet op deze vraag aangezien hij het gevraagde reeds behandeld had. Teneinde zijn leerlingen te laten verifiëren zei hij tot zijn zoon Śuka: "Zoon, ga naar Mithilā en stel dezelfde vraag aan koning Janaka. Hij zal U hierop antwoorden". [194]

Śuka vertrok uit Pātāla naar Mithilā. Eerst kwam hij in Harivarṣa en de landen die noordoostelijk, noordelijk en noordwestelijk van de Himālaya liggen. Harivarṣa werd zo genoemd omdat de mensen van deze landen rode gezichten hadden als die van apen en bruine ogen. Heden ten dage hebben zij nog hetzelfde type. Harivarṣa staat nu bekend als Europa. Daarna ging hij naar het land van de Hūṇa's of joden. Vandaar ging hij naar China en van China kwam hij via de Himālaya in Mithilā aan.

Śrī Kṛiṣṇa en Arjuna gingen naar Pātāla of Amerika in een *aśvatarī*, wat we stoomschip noemen en vandaar brachten zij de wijze Uddālaka ter bijwoning van het vuuroffer (*yajña*) van de grote koning Yudhiṣṭhira. Verder was Dhṛitarāṣṭra gehuwd met de kroonprinses

van Gāndhāra, nu bekend als Kandhāra. Mādrī, de koningin van Pāṇḍu, was de dochter van de koning van Iran. Arjuna was getrouwd met Ulopī, de dochter van de koning van Pātāla (Amerika). Hoe kon dit alles mogelijk zijn als deze mensen niet naar vreemde landen gereisd hadden?

In de *Manusmṛiti* is er een citaat over belasting op schepen. Dit is een bewijs dat de mensen van dit land gewoon waren naar verschillende (ei)landen te reizen. Toen koning Yudhiṣṭhira de bekroningsceremonie (*Rājasūya-yajña*) zou uitvoeren, gingen Bhīma, Arjuna, Nakula en Sahadeva in de vier windrichtingen om al de staatshoofden van de wereld uit te nodigen om het feest bij te wonen. Indien zij reizen naar het buitenland bezwaarlijk vonden, zouden zij dat nooit gedaan hebben.

In vroegere tijden reisden de mensen van de *Āryāvarta* over de gehele wereld voor politieke-, handels- of vakantiedoeleinden. Het idee van onaanraakbaarheid en *dharma* verlies dat dezer dagen bestaat, is aan misverstand en domheid te wijten. Degenen die niet aarzelen naar vreemde landen te reizen, komen in contact met verschillende mensen, kennen hun zeden en gewoonten, vergroten hun (konink)rijk of republiek en hun zaken, worden moedig, nemen hun deugden over, verminderen hun zwakheden en worden daardoor machtig.

Wanneer U geen *dharma* verlies ziet in seksuele omgang met achtergestelde of laaggeborene, gemene en vuile personen als prostituées en anderen, maar bezwaren heeft om in contact te komen met hoogstaande personen van vreemde landen, is dit dan geen domheid van u?

Wij geven natuurlijk één ding toe. Degenen die vlees eten en wijn drinken, bezoedelen hun lichamen, hun zaad, enzovoort. Door met hen in contact te komen bestaat er gevaar dat de Ārya's deze slechte gewoonten van hen overnemen. Maar indien zij hun goede punten overnemen en hun slechtheden laten, is er geen bezwaar om met hen om te gaan. Sommige dwazen vinden het zondig hen aan te raken of hen te zien. Daarom kunnen

zij geen oorlogen tegen hen winnen daar, in geval van oorlog, het zien en aanraken van hun noodzakelijk is.

Goed gedrag (आचार-*ācāra*) bestaat uit het nalaten van onwellevendheid, haat, onrecht, valsheid en slechte gewoonten en het aannemen van geweldloosheid, liefde, welwillendheid, edelmoedigheid enzovoort.

Men dient te begrijpen dat *dharma* van onze ziel en onze plichtsgetrouwheid afhangt. Indien onze handelingen goed zijn schuilt er geen kwaad in het reizen naar vreemde landen. Wel schuilt er kwaad in zondige daden. Eén ding staat vast. De mensen dienen op de hoogte te zijn van het schone van de vedische leringen en de gebreken van valse religieën, geloofsovertuigingen en levensbeschouwingen, zodat niemand hen kan misleiden.

Kan een land vooruitkomen zonder haar wijze van regeren en haar handelswaar naar vreemde landen uit te voeren? Niets dan armoede en ellende kunnen verwacht worden wanneer onze landgenoten alleen in eigen land
[195]
handel drijven, en de handel en regering in vreemde handen is.

Religieuze bedriegers denken dat als zij de mensen onderwijs geven en hen toestaan naar vreemde landen te reizen, zij wijzer zullen worden en niet meer in de strikken van hun bedrog verward zullen raken. Zij zullen daardoor hun belang en hun broodwinning verliezen. Het is om deze redenen dat zij beperkingen opleggen voor wat betreft gezamenlijk dineren en de wijze van zich kleden en bezwaar hebben tegen buitenlandse reizen. Men zou er zich wel strikt moeten aan houden onder geen enkele omstandigheid vlees en wijn te gebruiken.

Is het hier een unanieme uitspraak van de wijzen geweest dat het koken en eten van voedsel binnen de voorgeschreven ruimte (*caukā*), zelfs in tijd van oorlog, de zekere oorzaak is van een nederlaag?

Goed gedrag (आचार-*ācāra*) van een Kṣatriya bestaat erin de vijand in de strijd op alle mogelijke manieren

te verslaan, te paard, met olifanten, strijdwagens of desnoods te voet, brood etende en water drinkende met de ene hand en de vijand dodende met de andere. Voor een Kṣatriya is een nederlaag op het slagveld slecht gedrag (अनाचार-*anācāra*).

De domheid van deze *caukā*-restricties en de daaruit volgende afperkingen hebben deze mensen hun onafhankelijkheid, geluk, welvaart, rijk, kennis en ondernemingsgeest gekost. Nu zijn zij in een toestand geraakt waarin zij lui blijven zitten in de hoop dat iets op hun weg zal komen dat zij zouden kunnen koken en eten. Daar zij echter niets krijgen is het duidelijk dat hun *caukā*-regels vernietiging over geheel India hebben teweeggebracht.

Eén ding is ongetwijfeld nodig. De plaats waar de maaltijden genuttigd worden moet schoongeveegd, bepleisterd, gewassen en netjes zijn. De keukens mogen niet, zoals dat bij de moslims en christenen het geval is, vuil zijn.

Vraag: Wat is *sakharī* en wat is *nikharī*?

Antwoord: In gewone taal is *sakharī* de naam van met water bereide maaltijden en *nikharī* de naam van met gezuiverde boter en melk bereide maaltijden. *Nikharī* betekent dus goede maaltijden. Dit is ook een begrip van deze bedriegers. Zij denken dat maaltijden die in melk en gezuiverde boter gekookt zijn, smakelijker en voedzamer zijn. Voor wat betreft rauw (*kaccā*) en gekookt (*pakkā*), is voedsel dat goed gekookt of met de tijd gerijpt is *pakkā* en is voedsel dat dat niet is *kaccā*. De beperkingen van *pakkā* en *kaccā* zijn ook niet altijd evident. Kikkererwten (*canā*), enzovoort worden immers ook rauw gegeten.

Vraag: Mogen de wedergeborenen (*dvija*) enkel voedsel dat door hen zelf gekookt is eten of ook het voedsel dat door Śūdra's gekookt is?

Antwoord: Ook het voedsel dat door Śūdra's gekookt is. Immers, de Brahmanen, Kṣatriya's en Vaiśya's, zowel mannen als vrouwen, moeten zich bezighouden met onderwijs geven, regeren, landbouw en handel. Daarvoor citeren wij een Sūtra:

आर्याधिष्ठिता वा शूद्राः संस्कर्त्तारः स्युः ॥

Āpastamba II. 2, 2, 4

In de huizen van Ārya's moet het koken, enzovoort door Śūdra's (die mannen en vrouwen die geen onderwijs hebben genoten) gedaan worden. Maar zij moeten er voor zorgen dat hun lichaam en kleding netjes zijn. Wanneer zij voedsel bereiden in de huizen van de Ārya's moeten zij een doek voor hun mond binden[1], zodat niets dat uit hun mond zou komen of zelfs hun adem het voedsel kan besmetten. Zij moeten hun haren en nagels wekelijks knippen. Zij moeten het voedsel bereiden na een bad te hebben genomen en hun maaltijden nuttigen na de Ārya's bediend te hebben.

Vraag: Als er bezwaren zouden zijn tegen het eten van voedsel dat door Śūdra's is aangeraakt, hoe kan dan het voedsel dat door Śūdra's gekookt is, wordt gegeten? [196]

Antwoord: Zoiets heeft geen zin. Wie suiker (gezuiverde *cīnī* of ongezuiverde *guḍa*), gezuiverde boter, melk, meel, groenten, vruchten, wortelen, enzovoort heeft gebruikt, heeft voedsel gegeten dat door elkeen in de wereld is gekookt en aangeraakt. Wanneer Śūdra's, *camāra's* (lederbewerkers), *bhāṅgī's* (vegers), moslims, christenen, enzovoort suikerriet in de plantages kappen en het uitpersen om sap eruit te trekken, raken zij het overal aan zonder hun handen te wassen, zelfs na hun natuurlijke behoeften te hebben gedaan; zij eten de helft van het riet en gooien de andere helft in de persmachine, wanneer het suikerrietsap gekookt wordt soppen zij hun brood erin en eten het dan op. Wanneer zij suiker bereiden, gebruiken zij de zool van hun oude schoenen, waaraan resten van ontlasting, urine, koeiemest, vuil, enzovoort kleven om het te verpulveren. Melkboeren vermengen de melk met water uit hun eigen

[1] Over dit onderwerp hebben sommige Paurāṇika's lasterlijk over de auteur geschreven. Maar wat is daar verkeerd aan? Dokters zijn toch ook geen Śūdra's! Bij hun onderzoek van zieken binden zij ook iets voor de mond. Om dezelfde reden moeten personen in de keuken iets voor de mond binden.

potten, gezuiverde boter wordt ook in hun eigen potten bewaard. Bij het malen wordt meel met vuile handen aangeraakt en vallen zelfs zweetdruppels er in. Vruchten, groenten en wortelen varen er niet beter bij. Wanneer U deze dingen eet, betekent het dat U voedsel eet dat door alle handen is aangeraakt en gekookt.

Vraag: Wij mogen dus uitzondering maken voor vruchten, wortelen, sappen (zoals melk, suikerrietsap, enzovoort) en voor voedingsmiddelen die tijdens onze afwezigheid worden gekookt.

Antwoord: Dat is grappig. De waarheid is dat indien U deze voorzieningen niet zou hebben, U stof en as zou moeten eten. Suiker smaakt zoet, melk en boter zijn voedzaam. Is dat niet een mooi voorbeeld van mensen die op eigen belang uit zijn? Wel, indien U geen bezwaar heeft tegen voedsel dat in Uw afwezigheid gekookt is, stellen wij U de volgende vraag: Indien een veger of een moslim op een andere plaats voedsel kookt en het voor U brengt, zult U het eten? Indien U neen zegt, heeft U dan ook bezwaar tegen voedsel in Uw afwezigheid gekookt. Wij geven toe: het dineren met vleeseters en wijndrinkers, zoals moslims en christenen heeft ook onder de Ārya's de slechte gewoonten van vlees eten en drankgebruik doen ontstaan. Maar er schuilt geen kwaad in dat Ārya's onderling samen eten.

Het is zeer moeilijk vooruitgang te maken zonder eensgezindheid in denken en eensgezinde belangen (winst en verlies) en eensgezind gevoel (leed en plezier). Maar het sameneten alleen leidt niet tot hervorming. Zolang kwade gewoonten niet verworpen en goede gewoonten niet aangenomen worden, vallen wij steeds dieper en dieper in plaats van hoger op te klimmen.

Dit zijn de oorzaken van de vreemde overheersing in India: verkeerde houdingen als onderlinge ruzie, verschil in meningen, gebrek aan *brahmacarya*, gebrek aan onderwijs, vroege en verplichte huwelijken, zinnelijke verslaafdheid, slechte gewoonten zoals valsheid en gebrek aan vedische kennis. Wanneer broers

onderling vechten, dringt de vreemdeling zich binnen en wordt hij de scheidsrechter.

Is U al de gebeurtenissen van de *Mahābhārata* vergeten die vijfduizend jaar geleden plaats vonden? In die oorlog gebruikten allen hun maaltijden al rijdende. De vernietiging van de Kaurava's en de Pāṇḍava's door burgeroorlogen is een feit uit het verleden. Maar toch kleeft deze ziekte nog aan ons. Niemand weet wanneer deze demoon van ruzie en disharmonie ons zal verlaten of wanneer het geluk van de Ārya's zal vernietigen en hen onderdompelen in de oceaan van ellende. De Ārya's doorstaan heden ten dage nog allerlei moeilijkheden door de voetstappen van de slechte Duryodhana te volgen, die de vernietiger van zijn gezin en de vijand van zijn land was. Moge God zo genadig zijn ons van deze verschrikkelijke ziekte te bevrijden.

Reinheid en onreinheid van voedsel is op twee zaken gebaseerd: de wetenschap van de moraal en de wetenschap van geneeskunde. In de code van de moraal vinden wij:

अभक्ष्याणि द्विजातीनाममेध्यप्रभवाणि च ॥ *Manu* V. 5

De wedergeborenen, d.w.z. de Brahmanen, de Kṣatriya's, de Vaiśya's ook de Śūdra's zullen zich moeten onthouden van groenten, vruchten, wortelen, enzovoort die in de directe nabijheid van vuil zoals ontlasting, urine, enzovoort zijn geteeld.

वर्जयेन्मधु मांसं च ॥ *Manu* II. 177

[197]

Ook van verschillende verdovingsmiddelen zoals wijn-vlees, *gāñjā*, *bhāṅga* en opium moeten zij zich onthouden.

बुद्धिं लुम्पति यद् द्रव्यं मदकारी तदुच्यते ॥

Śāraṅgadhara IV. 21

De artikelen die schadelijk zijn voor het intellect moeten nooit gebruikt worden, noch bedorven, ontbindende, slecht riekende, slecht gekookte of door alcoholgebruikers en vleeseters (in wiens lichamen resten van vlees en drank voorkomen) gekookt voedsel.

Ook moet men voedsel vermijden door het doden van nuttige dieren. Wij mogen nooit dieren als koeien, die in één generatie goed doen voor 475.600 mensen, doden of laten doden. Stelt U zich voor dat een koe dagelijks twintig *seer's*[2] melk levert en een andere dagelijks twee *seer's*, dan wordt het dagelijks gemiddelde elf *seer's*. Sommige koeien geven achttien maanden lang melk en sommigen zes maanden, dus wordt het gemiddelde twaalf maanden. Op deze manier kan een koe met haar melk uit één leven 24.960 mensen voldoen.

Een koe werpt zes ossen en zes vaarzen. Stelt U zich voor dat twee van hen dood gaan. Er blijven er dan tien over. Als U bij elke *seer* melk die zij produceren, één *chaṭānka* (ca. 58 gram) rijst en anderhalve *chaṭānka* suiker toevoegt, verkrijgt U voor elke mens 1¾ *khīr*. Eén koe produceert dus in haar leven genoeg melk om 124.800 mensen ineens te voldoen. Nu resten er vijf ossen. Zij kunnen gedurende hun leven minstens 5.000 *mana* koren produceren dat, tegen driekwart *seer* per kop berekend, voldoende is voor een kwart miljoen mensen. Melk en koren samengesteld, zijn dus voldoende voor 374.800 mensen. Als wij beide optellen dan worden 475.600 mensen[3] ineens voldaan door één generatie van één koe. Als opvolgende generaties ook in beschouwing worden genomen wordt dit een zeer hoog aantal.

Verder zijn ossen zeer nuttig voor de mens voor allerlei transport doeleinden. Buffels zijn ook zeer nuttig. Koeiemelk is echter nuttiger voor de hersenen dan buffelmelk. Het is om deze redenen dat de Ārya's zeer hoge waarde aan koeien hechten. Zo zullen anderen ook doen indien zij wijs zijn.

---

[2] Eén seer is 930 gram. Om het eenvoudig te maken kan de lezer een *seer* gelijk stellen met een kilo (ook liter).

[3] Als we alles samentellen is de som 399.760. Want 249.960 + 124.800 + 250.000 = 399.760. Toen Swāmījī de opdracht tot berekenen gaf, heeft zijn medewerker met de losse hand berekend. Er is een verschil van 75.840.

Een geit voldoet voor 25.920 mensen gedurende haar leven. Olifanten, paarden, kamelen, schapen en ezels zijn ook zeer dienstig[4].

Degenen die deze dieren doden moeten als schuldig geacht worden aan moord op vele mensen. [198]
Gedurende het regime van de Ārya's was het slachten van koeien of andere nuttige dieren verboden. Toen leefden mensen en alle andere schepselen gelukkig in de Āryāvarta en andere landen van de wereld. Melk, boter, ossen en andere dieren waren volop te krijgen, en de voedingsmiddelen waren toen van hoog gehalte. Sedert de vleesetende vreemdelingen naar India zijn gekomen en koeien, enzovoort begonnen te slachten en er een officiële drankwet werd afgekondigd, zijn de miseres van de Ārya's toegenomen. नष्टे मूले नैव फलं न पुष्पम् ॥ (*Vṛiddha Cāṇakya* X. 13). Wanneer de wortel van een boom afgesneden wordt, kunnen er geen bloemen en vruchten worden verkregen.

Vraag: Indien alle mensen geweldloos worden, zullen leeuwen, enzovoort zich zo vermenigvuldigen dat zij koeien en andere dieren zo zullen verscheuren dat Uw streven tot nul teruggebracht wordt.

Antwoord: Dit is de taak van de staatslieden, namelijk dat de dieren of mensen die schade toebrengen aan het leven dienen gestraft te worden. Zelfs de dood straf dient men niet te schuwen.

Vraag: Moet men dan hun vlees weggooien?

Antwoord: Of weggooien of aan vleesetende dieren zoals honden geven of verbranden. Indien dit vlees ook door een vleesetend mens wordt gegeten, doet dit schade aan de wereld. Die persoon zal alleen maar de gewoonte van vlees eten aanleren en bloeddorstig worden. Alle voedingsmiddelen die door slachten, diefstal, ontrouw, bedrog, fraude, enzovoort zijn

---

[4] Ezelinnenmelk is het nuttige *rāmabāṇ* medicijn tegen pokken. Voor verdere bijzonderheden wordt verwezen naar *Gokarūṇā Nidhi* van Swāmī Dayānanda.

bekomen, kunnen niet worden gegeten (अभक्ष्य-*abhaṣya*) en die door geweldloosheid, eerlijkheid en andere goede middelen zijn verkregen, kunnen worden gegeten (भक्ष्य-*bhakṣya*).

Vaidyakaśāstrokta : de geneeskunde zegt :-

Die voedingsmiddelen die bevorderlijk zijn voor de gezondheid, voorkoming en genezing van ziekten, ontwikkeling van het intellect, kracht, energie en een lang leven, zoals graan, vruchten, wortelen, melk, boter, suikerwerken, enzovoort moeten goed gekookt en in goede verhouding vermengd worden, en de maaltijden moeten op de juiste tijd en in de juiste hoeveelheid genuttigd worden. Die artikelen die niet met het gestel overeenkomen, moeten vermeden worden en die met het gestel overeenkomen, moeten gebruikt worden.

Vraag: Is het verkeerd samen uit hetzelfde bord te eten?

Antwoord: Ja. Geen twee mensen hebben ooit hetzelfde gestel en dezelfde aard, bijvoorbeeld het eten samen met lepralijders bederft het bloed van gezonde personen. Sameneten is schadelijk en is nooit goed. Daarom is er gezegd:

नोच्छिष्टं कस्य चिद्द्यान्नाद्याच्चैव तथान्तरा ।
न चैवात्यशनं कुर्यान्न चोच्छिष्टः क्वचिद् व्रजेत् ॥

Manu II. 56

Geeft Uw etensresten aan niemand. Eet niet voor de helft samen met iemand anders. Eet niet te veel. Ga na de maaltijd niet uit alvorens Uw handen en mond gewassen te hebben.

Vraag: Hoe verklaart U dan de zin गुरोरुच्छिष्टभोजनम् (eet van de etensresten van Uw guru's maaltijd)?

Antwoord: Dit verwijst eenvoudig naar rein voedsel dat apart geplaatst is nadat de guru heeft gegeten. Dat wil zeggen dat een leerling pas zal eten nadat de leermeester gegeten heeft.

Vraag: Als etensresten verboden zijn, dan moeten honing zijnde de resten van de bijen, melk zijnde de resten van kalveren en ons eigen voedsel, dat als de resten van het eerste beschouwd kunnen worden, ook verboden worden.
[199]

Antwoord: Honing is slechts in naam een rest. Het is een uittreksel van verschillende medicinale kruiden. Het kalf zuigt alleen de uiterlijke melk. De innerlijke melk, die veilig binnen zit, kan niet door het kalf worden besmet. Het kan daarom geen rest genoemd worden. Maar nadat het kalf gezogen heeft moeten de uiers van de koe goed gewassen worden voordat de koe gemelkt wordt. Onze eigen resten zijn niet schadelijk voor ons. Het gevoel van eigenwaarde verbiedt ook het gebruik van de resten van iemand anders. Iedereen is vies voor de urine of ontlasting van een ander persoon, terwijl men niet vies is voor het reinigen van eigen mond, neus, oren, ogen en uitstortingsorganen. Dit bewijst dat deze gewoonten niet tegen de natuurwetten zijn. Elkeen moet de resten van anderen vermijden.

Vraag: Mogen zelfs echtgenoot en echtgenote de resten van hun eten niet eten?

Antwoord: Neen. Ook zij hebben een verschillend gestel en aard[5].

Vraag: U bepleistert Uw keuken met koeiemest. Waarom gebruikt U geen menselijke ontlasting voor dit deel? Wordt de keuken verder niet onrein gemaakt door koeiemest?

Antwoord: Koeiemest heeft niet een slechte geur zoals menselijke ontlasting. Koeiemest heeft een bijzonder vetgehalte en valt niet zo makkelijk af. Het vlekt verder de kleding niet. Gedroogde koeiemest laat niet zoveel vuil los als gewone aarde. Koeiemest vermengd met aarde vormt goed pleistermateriaal en de

---

[5] In de originele tekst gaat Swāmī Dayānanda door op dit thema, maar deze passage vinden we nu niet meer relevant (Vertaler).

keuken die hiermede bepleisterd is, vormt een streling voor het oog.

Op de plaats waar men voedsel bereidt of waar men de maaltijden nuttigt, vallen er boter, suiker en etensresten, die mieren en andere insecten aantrekken. Indien de plaats niet dagelijks gebezemd en bepleisterd wordt, geeft dit een slordig gezicht. Daarom is het nodig dat men het dagelijks bepleistert met een mengsel van koeiemest en aarde.

Indien de vloer gecementeerd is, moet men die dagelijks proper maken. Dit zal het bovenaangehaald vuil verwijderen. Kijk eens naar de keukens van moslims. Zij bieden een zeer onaangenaam zicht: kolen op één plaats, as op een andere plaats, brandstof hier en een gebroken pot daar, ongewassen vaatwerk, beenresten, enzovoort. Vliegen vliegen overal rond. De hele plaats is zo onzindelijk.

Indien zij bezwaar zouden hebben tegen koeiemest bepleistering, waarom gebruiken zij dan gedroogd koeiemest als brandstof of om met dat vuur een sigaret aansteken? Of wordt hun keuken niet onrein gemaakt door koeiemest?

Vraag: Moet men de maaltijd in de keuken of er buiten gebruiken?

Antwoord: De maaltijd moet op een mooie en nette plaats gebruikt worden. Maar op het slagveld kan men de maaltijden in strijdwagens, te paard, enzovoort gebruiken.

Vraag: Moet men met eigen handen bereid voedsel gebruiken of mag men ook van anderen eten?

Antwoord: Indien het voedsel op zindelijke manier bereid is, schuilt er geen gevaar in het eten met alle Ārya's. Indien Brahmanen en vooraanstaande personen hun tijd zouden verbeuzelen met voedselbereiding en vaatwerk, kunnen zij hun tijd niet geven aan de goede werken zoals het vermeerderen van kennis, enzovoort. [200]

Bij de bekroningsceremonie (*Rājasūya-yajña*) van Yudhiṣṭhira kwamen er staatshoofden, wijzen, heiligen en andere gasten uit alle delen van de wereld bijeen en zij gebruikten hun maaltijden in dezelfde keuken. De voedselregels kwamen met het prediken van de moslims en christenen in gebruik, er ontstonden geloofsmeningsverschillen en het drankgebruik en eten van rundvlees werd door hen geïntroduceerd.

Voordien sloten de koninklijke families van de Āryāvarta huwelijken en andere relaties met de mensen van Kabul, Kandhārā, Iran, Amerika, Europa en andere landen. Zij huwden met de prinsessen Gāndhārī, Mādrī, Ulopī, enzovoort en aten met Śakuni enzovoort, en de Kaurava's en Pāṇḍava's en er bestonden geen verschillen. In die tijden bestond er één vedische leer in de hele wereld en allen hadden vertrouwen erin. Zij leefden met elkaar mee in vreugde en leed, winst of verlies. Er bestond geluk over de hele wereld. Nu hebben de verschillende geloofsovertuigingen en godsdiensten tot veel ongeluk en disharmonie geleid. Het is de plicht van de wijzen een manier te vinden om een eind hieraan te maken.

Moge God in onze gedachten het zaad van de ware levensovertuiging zaaien, zodat valse overtuigingen kunnen verdwijnen en de wijzen hun haat tegenover mekaar laten varen, opdat het geluk vermeerdere.

Dit is een korte beschouwing over juiste en verkeerde leefwijze en over reinheid en onreinheid van voedsel. Met dit tiende hoofdstuk eindigt het eerste deel van dit boek. In deze hoofdstukken hebben wij niet veel kritiek uitgeoefend, omdat de mensen niet in de geest van oprechte kritiek kunnen leven zolang zij niet ver gevorderd zijn op het gebied van onderscheid tussen waarheid en niet-waarheid. Wij hebben daarom eerst de principes van de ware overtuiging belicht. In het tweede deel, dat uit vier hoofdstukken bestaat, zullen wij gedetailleerd kritiek leveren.

Het eerste hoofdstuk uit vier hoofdstukken zal gewijd zijn aan de verschillende godsdiensten die in de Āryāvarta zijn ontstaan, het tweede aan de jains, het

derde aan het christendom en het vierde aan de islam. Na het vierde hoofdstuk zullen wij ons persoonlijk overtuiging behandelen. Wie zuivere kritiek wenst te zien, kan deze vier hoofdstukken doornemen.

In de tien vorige hoofdstukken is er toch in het algemeen enige kritiek uitgeoefend. Wie deze veertien hoofdstukken, zonder enig vooroordeel en met een geest van onderzoek leest, zal zijn gedachten verlicht zien met het licht van de waarheid en zijn hart zal vol geluk zijn. Maar wie dit boek met vooroordeel, jaloezie of kwaadwilligheid leest, zal niet in staat zijn haar zin te begrijpen. Degene die haar niet op de juiste manier doorleest, zal gemakkelijk in verwarring kunnen raken. Het is de plicht van geleerde mensen behagen te scheppen in het onderzoek wat waarheid is en wat onwaarheid, en daarna het eerste aan te nemen en het laatste te verwerpen. Zij zijn altijd bereid goede dingen over te nemen, wijsheid op te doen en het viervoudig levensdoel te bereiken: rechtvaardigheid (*dharma*), welvaart (*artha*), vreugde (*kāma*) en gelukzaligheid of bevrijding (*mokṣa*) deze laatste zowel voor nu als daarna.

Dit is het einde van het tiende hoofdstuk
van het boek *Satyārthaprakāśa* van de heer
Dayānanda Saraswatī
in mooie taal geschreven over
gedrag en leefwijze.

[201]

Sub-voorwoord

Het is een vaststaand feit dat er vijfduizend jaar geleden geen andere levensovertuiging dan de vedische bestond. Vedische beginselen komen geheel overeen met de wetenschap. De oorlog van de *Mahābhārata* is de oorzaak van de antipathie tegenover de Veda's. Deze antipathie leidde tot grote domheid in deze wereld, het intellect van de mens stompte af en verschillende personen ontwierpen verschillende geloofsovertuigingen en religies volgens hun eigen ideeën. Aan de basis zijn er de vier anti-vedische geloofsovertuigingen (religies of godsdiensten), nl. pauranisme, jainisme, christendom en islam, die na mekaar opkwamen. Momenteel zijn de vertakkingen van deze vier religies niet minder dan duizend. Het doel van dit boek is de volgelingen van deze religies, hun volgelingen en alle andere personen behulpzaam te zijn bij het onderzoeken van de waarheid.

Al hetgeen in dit boek geschreven is ten aanzien van ware ideeën en de verwerping van valse ideeën, is bedoeld als opheldering voor allen. Ik heb het best geacht alles aan het publiek voor te leggen dat ik, volgens mijn intellect en kennis, verstaan heb na studie van de originele geschriften van deze religies, daar eens verloren gegane kennis niet gemakkelijk te herwinnen is. Waarheid en niet-waarheid zullen duidelijk worden voor degenen die dit boek met onbevooroordeelde gedachten lezen. Het zal dan gemakkelijk zijn voor allen om, volgens hun eigen inzicht, de waarheid aan te nemen en onwaarheid te verwerpen.

In het elfde hoofdstuk hebben wij de deugden en gebreken belicht van de sekten, hier in Āryāvarta, die vertakkingen zijn van de Purāṇa's, enzovoort. Indien U niet geneigd is mijn werk te appreciëren, laat ons het dan hierbij laten. Wees dan tenminste niet er tegen. Mijn bedoeling is niet enig persoon te krenken of hem

vijandig te zijn, maar slechts om de waarheid te achterhalen. Elkeen heeft rechtsgevoel in zich. Het enig doel van als mens geboren te zijn is te leren wat waarheid is en wat onwaarheid, en niet om wrijving te bestendigen. Alleen geleerde personen met onbevooroordeelde gedachten kunnen de schade, die door religieuze vijandigheid in het verleden en het heden is aangericht en nog in de toekomst aangericht zal worden, inschatten.

Zolang de mensheid niet bevrijd wordt van de gewoonte om valselijk de religie van anderen te bestrijden, kan er geen geluk in deze wereld bestaan. Het is voor allen niet onmogelijk, in het bijzonder voor geleerde personen, in staat te zijn de waarheid aan te nemen en onwaarheid te verwerpen, indien zij hun waanvoorstellingen opzij leggen en de waarheid met een open hart aannemen. Het is zeker dat de verschillen tussen de geleerden de oorzaak is van verschillen tussen de gewone mensen. Indien de geleerden boven hun zelfzuchtige motieven uitgroeien en voor het welzijn van allen willen werken, kunnen zij zich eensgezind verenigen. De methode om dit te bereiken zal op het einde van het boek worden aangegeven. Moge de Almachtige God in de zielen van alle mensen een verlangen naar spirituele eenheid het licht doen zien.

अलमतिविस्तरेण विपश्चिद्वरशिरोमणिषु ।

Aan de wijzen hoeft verder niets gezegd te worden.

[202]

Het tweede deel

Hoofdstuk XI

Religieuze sekten van India

Nu zullen wij de deugden en gebreken van de religies, die door de Ārya's (of mensen van de Āryāvarta) zijn ontworpen, onderzoeken. In de gehele wereld bestaat er niet zulk een land als India. Het wordt het land van goud genoemd daar het goud en edelstenen voortbrengt. Om deze redenen kwamen de Ārya's bij het begin van de schepping hier naar toe, en vestigden zij zich in dit land. In het hoofdstuk over 'schepping' hebben wij verklaard dat goede mensen Ārya's worden genoemd, en degenen die anders zijn Dasyu's.

Alle landen in deze wereld prijzen dit land en zijn er hoopvol over gestemd. De steen van de filosofen, waarover wij zoveel horen, is slechts een mythe. De waarachtige steen van de filosofen is India, door wiens simpele aanraking het ijzer van de armoede van de vreemdelingen wordt veranderd in het goud van zijn welvaart.

Vanaf het begin van de schepping tot eventjes voor vijfduizend jaar geleden waren de Ārya's de enige heersers over de hele wereld. Er bestonden in andere landen afhankelijke regeerders. Uit de *Manusmṛiti* die bij het begin van de wereld werd samengesteld, is het duidelijk dat, tot de tijd van de Kaurava's en Pāṇḍava's, de regeerders en het volk van de hele wereld onder beheer van dit land stonden. De *Manusmṛiti* zegt:

एतद्देशप्रसूतस्य सकाशादग्रजन्मनः ।
स्वं स्वं चरित्रं शिक्षेरन् पृथिव्यां सर्वमानवाः ॥

Manu II. 20

'Laat alle mensen van deze wereld, de brahmanen, de Kṣatriya's, de Vaiśya's, de Śūdra's, Dasyu's, Mleccha's, enzovoort les ontvangen in hun verschillende beroepen,

gedragsregels ontvangen die passen bij hun verschillende posten in dit leven en kennis opdoen van de brahmanen (d.w.z. rechtschapen geleerden), die in India geboren zijn'.

Tot de dagen van de Rājasūya *yajña* die door de keizer Yudhiṣṭhira werd gevierd na de oorlog van de *Mahābhārata*, waren alle landen onder het beheer van dit land. Bhagadatta van China, Babhruvāhana van Amerika, Viḍālākṣa van Europa (letterlijk de katogige), de Yavana's van Griekenland, Śalya van Perzië (=Iran) en andere koningen namen deel aan de Rājasūya *yajña* en de oorlog van de *Mahābhārata* onder orders van het centrale gezag van Yudhiṣṭhira. Gedurende de regering van Raghugaṇa was Rāvaṇa ook onder hen. Toen hij ten tijde van Rāmacandra opstandig werd, werd hij door Rāmacandra gestraft en na hem gedood te hebben werd zijn gezag aan zijn broer Vibhīṣaṇa overgedragen.

Vanaf keizer Svāyambhuva tot de Pāṇḍava's was het gezag over de wereld in handen van de Ārya's. Nadien vochten zij onderling en werden zij vernietigd. In deze wereld van God kunnen de trotsen, de onrechtvaardigen en de onontwikkelden niet lang regeren. Het is de natuurlijke neiging van deze wereld dat wanneer rijkdom overmatig toeneemt, tegelijk ook
[203]
ledigheid, non-activiteit, jaloezie, haat, zinnelijkheid en trots toenemen. Dan worden onderwijs en cultuur achteruitgesteld en nemen slechte kwaliteiten en onzedelijke gewoonten meer en meer toe, zoals drankgebruik, vlees eten, vroege huwelijken en allerlei onregelmatigheden.

Wanneer de militairen zeer bedreven zijn en het leger tot zulk een peil wordt opgevoerd dat niemand hen durft te weerstaan, worden zij dan partijdig en trots, en zodoende onrechtvaardig. Wanneer deze kwade dingen in hen sluipen, leiden onderlinge vijandigheden tot hun val en staat er iemand op van achtergestelde (lagere) afkomst die een einde maakt aan hun regime, zoals Śivājī en Guru Govinda Siṅhajī in de tijd van de Moghul keizers: zij versplinterden het hele keizerrijk.

अथ किमेतैर्वा परेऽन्ये महाधनुर्धराश्चक्रवर्तिनः
केचित् सुद्युम्नभूरिद्युम्नेन्द्रद्युम्नकुवलयाश्वयौवनाश्ववद्ध्र्यश्वाश्वपति-
शशबिन्दुर्हरिश्चन्द्रोऽम्बरीषननक्तुशर्यातिययात्यनरण्याक्षसेनादयः ।
अथ मरुत्तभरतप्रभृतयो राजानः ।

Maitrāyaṇyupaniṣad, *pra.* 1, *khaṇḍa* 4

Deze citaten bewijzen dat van het begin van de schepping tot de *Mahābhārata* de wereld beheersende dynasties allen Ārya's waren. Nu heeft het ongeluk hun afstammelingen overschaduwd en nu hun koninkrijken verloren zijn, worden zij onder de hielen van de vreemdelingen vertrapt. In de bovenaangehaalde passages worden de volgende Chakravartī keizers van de wereld: Sudyumna, Bhūridyumna, Indradyumna, Kuvalayāśva, Yauvanāśva, Vaddhryaśva, Aśvapati, Śaśabindu, Hariścandra, Ambarīṣa, Nanaktu, Śaryāti, Yayāti, Anaraṇya, Akṣasena, Marutta, en Bharata. In de *Manusmṛiti*, de *Mahābhārata*, enzovoort worden de Chakravartī keizers zoals Svāyambhuva, enzovoort duidelijk genoemd. Alleen domme en bevooroordeelde personen kunnen zulke annalen vervalsen.

Vraag: Wij vinden ergens het noemen van de krijgskunst met vuurwapens. Is dit correct of verkeerd? Bestonden er in die dagen geweren, kanonnen; enzovoort?

Antwoord: Dit is allemaal een feit. Deze wetenschappen bestonden allemaal. Al deze dingen zijn met behulp van materiële kennis uitvoerbaar.

Vraag: Werden al deze dingen bereikt door de mantra's van de heiligen?

Antwoord: Neen. Deze beweringen zijn verkeerd of vals. Al deze wapens en granaten werden uitgevonden en ontworpen materialen en mantra's. De geluiden van de mantra kunnen geen vast lichaam maken. Indien vuur ontstond door het geluid van de mantra's, zoals men doorgaans gelooft, zou het dan het hart en de tong van de spreker zelf branden. In plaats van de vijand te doden

zou het de spreker zelf doden. Daarom betekent het woord 'mantra' een ingeving. U weet wel dat Rājamantrī de naam is van de ministers van de staat, omdat zij het werk van de regering doordacht uitvoeren. Evenzo betekent mantra letterlijk nadenken. U verkrijgt eerst door Uw denkvermogen wetenschappelijke kennis, en dan vindt U door experimenteren en toepassing van deze kennis allerlei machines uit.

Als U zich bijvoorbeeld zou voorstellen dat er een ijzeren pijl of kogel bestaat met een stof erin die door een lichte aanraking, of door contact met de lucht of zonnestralen rook voortbrengt en tot ontploffing komt, zult U dit Āgneyāstra of vuurwapen noemen. Een Āgneyāstra of vuurwapen kan door een Vāruṇāstra of waterwapen worden geneutraliseerd. Indien de vijand met een vuurwapen komt aandragen om ons leger te vernietigen, moeten wij een waterwapen op haar los laten om het vuur te doven. Dit waterwapen is van zulk een stof gemaakt dat haar rook, zodra het met lucht in contact komt, in een soort waterwolk verandert en, bij wijze van regen, het vuur uit het vuurwapen kan doven. Dan bestaat er een Nāgapāśa (slangengreep), een soort granaat, die als het naar de vijand geslingerd wordt zij geheel lichaam in een greep vasthoudt. Dan bestaat er een Mohanāstra (stuipenveroorzakende granaat) die een
[204]
giftige stof bevat welker rook een soort stuipen veroorzaakt bij het hele leger van de vijand. Er bestonden dus allerlei soort wapens en granaten. Er bestond een bijzondere soort Āgneyāstra (vuurwapen), dat Pāśupatāstra genoemd werd, door hetwelk middels een glas of draad elektriciteit werd geleid teneinde het vijandig kamp te vernietigen.

Topa (kanon) en Bandūka zijn vreemde namen, maar hetgeen de mensen nu Topa noemen werd in Saṅskṛita en in de Ārya taal Śataghnī (doder van honderden) genoemd en wat nu bekend staat als Bandūka werd in het Saṅskṛita Bhuśuṇḍī genoemd. Degenen die de Saṅskṛita literatuur niet kunnen schrijven of goed

kennen, zeggen veel verkeerde dingen door onwetendheid. De wijzen nemen hiervan geen nota.

Alle wijsheid, die over de gehele wereld is verspreid, begon in India. Daarna kwam zij in Egypte, vandaar naar Griekenland, van Griekenland naar Turkije en dan naar overig Europa. Van Europa ging zij naar Amerika en toen naar andere landen. In geen enkel land wordt in deze moderne tijd veel meer Saṅskṛita bestudeerd dan in India. Men zegt vaak dat Saṅskṛita veel in Duitsland bestudeerd wordt en dat niemand het Saṅskṛita zo goed kent als Professor Maxmüller. Dit is slechts een horen zeggen. यस्मिन्देशे द्रुमो नास्ति तत्रैरण्डोऽपि द्रुमायते, in een land waar er geen bomen groeien, wordt zelfs een castor-plant als een boom beschouwd. Daar Europa verstoken is van Saṅskṛita kennis is het weinig Saṅskṛita dat door de Duitsers en Professor Maxmüller bestudeerd wordt, veel voor deze plaatsen. Maar het verbleekt tot onbeduidendheid wanneer het met dat in India vergeleken wordt. Ik bemerkte uit een Saṅskṛita brief van een schooldirecteur dat er zeer weinig mensen in Duitsland bestaan die duidelijk de zin van een letter kunnen uitmaken. De boeken over Saṅskṛita literatuur en het kort commentaar op de Veda's van Maxmüller gezien hebbende, concludeer ik dat hij slechts hier en daar iets geschreven heeft, na de commentaren, door mensen in dit land geschreven, gelezen te hebben. Bijvoorbeeld, in de volgende tekst, युञ्जन्ति ब्रध्नमरुषं चरन्तंपरि तस्थुषः । रोचन्ते रोचना दिवि ॥ (*Rigveda* I.VI, 1), vat hij ब्रध्नम् in de zin van een paard op. Sāyaṇa is correct en begrijpt het als 'zon'; in feite is de betekenis 'Paramātmā' (God). Zie hiervoor mijn 'Inleiding op commentaar op de Rigveda', enzovoort. Hieraan kunt U weten welke mate van Saṅskṛita kennis de Duitsers of Professor Maxmüller bezitten.

Het is zeker dat alle wetenschappen en geloofsovertuigingen (religies) die ingang in de wereld hebben gevonden, van India zijn overgewaaid. Jacoliot, een Franse geleerde, schreef in zijn boek 'De bijbel in India' dat Āryāvarta (India) de bakermat is van alle

kennis en alle levensbeschouwingen en geloofsovertuigingen (religies) van hier stammen. Hij bidt in zijn boek als volgt: 'O God, maak mijn land even gevorderd in kennis als Āryāvarta in vroegere tijden is geweest'.

De prins Dārāśikoha was ook van mening dat geen taal zo rijk is in literatuur als het Saṅskṛita. Hij schrijft in zijn vertaling van de Upaniṣads dat hoewel hij Arabisch en andere talen gelezen heeft, zijn twijfel niet is opgeheven, en hij geen inwendige bevrediging heeft gevonden. Maar toen hij Saṅskṛita boeken gelezen had, was zijn twijfel geheel opgeheven en werd hij gelukkig.

Kijk eens naar het Mānamandira observatorium van Kāśī (Benares). Hoewel het nooit gerepareerd is, is het nog steeds in goede staat en kan men veel sterrekundige observaties daar verrichten. Het zou beter zijn indien de
[205]
regeerder van de staat Jaipur maatregelen trof voor haar behoud en reparatie.

Maar de oorlog van de *Mahābhārata* gaf zulk een grote schok aan dit land, dat zij tot nu toe haar vroegere staat niet kan herkrijgen. Wanneer de ene broeder de andere broeder doodt, is vernietiging onvermijdelijk. विनाशकाले विपरीतबुद्धिः, zoals een dichter het uitdrukte: wanneer je tijd van vernietiging aanbreekt, geraken de gedachten verward en doen de mensen verkeerde dingen. Wanneer hen een juist advies wordt gegeven, denken zij dat het verkeerd is, en wanneer aan hen een verkeerd advies wordt gegeven denken zij dat het juist is.

Het onderwijzen en prediken van de vedische literatuur en vedische leerstellingen beëindigde toen de grote geleerden, prinsen, koningen, zieners en heiligen stierven in de Grote Oorlog (*Mahābhārata*). Jaloezie, vijandigheid en trots kwamen aan de orde van de dag. Degene die zich sterk voelde, nam het land in bezit en werd haar staatshoofd. Geheel India werd in kleine delen verdeeld. In zulk een staat kon niemand letten op buitenlandse relaties.

Toen de brahmanen geen onderwijs meer gaven, werd de toestand van de Kṣatriya's, Vaiśya's en Śūdra's erbarmelijk. De traditie van vedische geschriften bestuderen kwam tot een eind. Slechts de brahmanen bleven hen citeren teneinde hun brood te verdienen. Zelfs het lezen werd de Kṣatriya's en anderen niet toegestaan. Toen onontwikkelde personen leermeesters werden, namen huichelachtigheid, fraude en ondeugden de overhand.

De brahmanen dachten aan een manier om hun brood te verdienen. Zij vergaderden en besloten voor de Kṣatriya's en anderen te prediken. Zij zeiden: 'Wij zijn het die moeten vereerd worden. Zonder ons te dienen kunnen jullie de hemel of de zaligheid niet bereiken. Als jullie ons niet dienen, zullen jullie naar de verschrikkelijke hel gezonden worden'.

De uitdrukkingen 'rāhmaṇa' en 'uitverkorene' die, volgens de Veda's en de boeken van de zieners slechts van toepassing waren op de meest geleerden en godvruchtigen, werden door deze domme, materialistische, huichelachtige, onverantwoordelijke en slechte mensen misbruikt. Hoe konden de woorden 'godsvruchtig' en 'geleerd' van toepassing zijn op deze dwazen? Maar daar de Kṣatriya's en anderen totaal niets van Saṅskṛita afwisten, namen zij nederig al de nonsens die zij spraken aan. Nu verwarden deze brahmanen allen in hun woorden. Zij begonnen te zeggen: ब्रह्मवाक्यं जनार्दन: ॥, 'alles wat uit de mond van een brahmaan komt, moet beschouwd worden als komende uit de mond van God'.

Toen zij intellectueel blinde maar volle beurzen bezittende leerlingen vonden, kregen deze brahmanen een idee om te genieten. Zij hielden het publiek voor dat de beste dingen in de wereld voor de brahmanen bestemd hebben. Het systeem van de mensheid op basis van haar kwaliteiten, neigingen en geaardheid te classificeren, kwam tot een einde, en het op geboorte gebaseerde kaste-systeem nam haar plaats in. Zij namen liefdadigheidsgiften van de mensen aan, tot zelfs op hun sterfbed. Zij deden wat zij wilden. Zij gingen zelfs zo

ver dat zij verklaarden aardse heiligen te zijn en dat niemand in de genade van God kon komen zonder hen te dienen. Nu moet aan hen de vraag gesteld worden van wie zij dan genade zullen ontvangen. Hun daden zijn van die aard dat zij de laagste hel verdienen. Zij moesten de lichamen van slangen, wormen en motten krijgen. Op dit gezegde worden zij woedend en zeggen: 'ब्रह्मद्रोही विनश्यति', of 'wij zullen de vloek over U uitspreken en U zult vernietigd worden. Er staat geschreven dat elkeen die vijandig is tegen de brahmanen, verdoemd is'. Het is ongetwijfeld waar dat degene die tegen de brahmanen is die de Veda's goed kennen, die God kennen en die rechtvaardig zijn en gewijd aan het welzijn van de wereld, dat die persoon zeker verdoemd zal worden. Maar degenen die geen echte en rechtschapen brahmanen zijn moeten niet zo genoemd noch geëerd worden.

Vraag: Wie zijn wij dan?
[206]
Antwoord: Jullie zijn Papen (*popa*).

Vraag: Wat bedoelt U met het woord Papen?
Antwoord: In het Latijn betekent het woord 'Paap' vader of grote man. Maar nu heeft het woord de betekenis gekregen van iemand die anderen uit zelfzuchtigheid besteelt.

Vraag: Maar wij zijn brahmanen of heiligen omdat onze ouders brahmanen waren of omdat wij leerlingen van heiligen zijn geweest.
Antwoord: Allemaal waar. Maar denk er om. Niemand wordt een brahmaan simpel omdat zijn ouders brahmanen waren of een heilige, omdat hij de leerling van een heilige is. Brahmanen en heiligen zijn degenen die door de deugdelijkheid van hun kwaliteiten, neigingen (goede handelingen) en geaardheden en die gewijd zijn aan een weldadig leven, (de rechtschapen Brahmanen).

Wij hebben gehoord dat de paus van Rome aan zijn volgelingen heeft gezegd: 'Als U Uw zonden aan mij opbiecht, zullen die U vergeven worden. Niemand kan zonder mijn toestemming naar de hemel gaan. Indien U naar het paradijs wenst te gaan, zult U daar al het genot krijgen evenredig aan de waarde van het geld dat U bij mij stort. Als één of andere intellectueel blinde maar gevulde beurs bezittende persoon de verlangde som aan de paus gaf, zou hij misschien voor het beeld van Jezus en Maria gaan staan om een kasbriefje te schrijven van de volgende inhoud: 'O Heer Jezus Christus, mijnheer die en die heeft 100.000 roepies ten Uwen name bij mij gestort teneinde in het paradijs te mogen gaan. Wanneer hij daar aankomt, wilt U dan 25.000 roepies voor voedsel en kleding, 25.000 roepies voor vervoer en bedienden en de resterende 25.000 roepies voor het trakteren van vrienden en familieleden'. Na dit geschreven te hebben, zal de paus dit briefje ondertekenen en het aan de man overhandigen, zeggende: 'Wanneer U sterft, zegt U aan Uw familieleden om dit briefje onder Uw kussen te plaatsen. Wanneer de engelen dan komen om U te halen, zullen zij U en dit briefje meenemen naar het paradijs, en U voorzien van alles zoals in dit briefje geschreven'.

Zie eens. Het lijkt wel dat de paus monopolie over het paradijs heeft. Zolang Europa in domheid leefde, gingen de streken van de paus door. Maar nu zijn zulke dingen door de toename van kennis niet zo succesvol meer, alhoewel niet geheel uitgeroeid.

Ook hier in de Āryāvarta heeft de paus, naar het schijnt, honderdduizend incarnaties aangenomen. De regeringsleider en zijn onderdanen mogen niet lezen, zij mogen zich niet met goede mensen verenigen, maar dit is natuurlijk om hen op verkeerde wegen te kunnen leiden.

Eén ding dient men te weten. Slechts degenen die frauduleuze wegen bewandelen moeten Papen benoemd worden. Ook in hun midden kunnen er ware brahmanen en heiligen zijn.

Verder in dit boek is de benaming 'Paap' bedoeld voor degenen die huichelaars zijn, en hun zelfzuchtigheid bevredigen door anderen te bestelen. De woorden 'brāhmaṇa' en 'sādhu' (heilige) worden voor verheven personen gebruikt. Indien er geen goede brahmanen of heiligen waren overgebleven wie zou dan het gebruik van de Veda's met het zuiver accent lezen hebben opgehouden? Wie zou de Ārya's gered hebben uit de strikken van de jains, moslims en christenen? Wie zou hun toewijding aan de Veda's en andere ware geschriften, en het systeem van de varṇa's en āśrama's
[207]
hebben gehandhaafd? Niemand anders dan de brahmanen en Sādhu's. Manu zegt: विषादप्यमृतं ग्राह्यम् ॥ (II. 239): 'ook uit gif kan er nectar worden gepuurd'. Zelfs met al de onjuistheden als gevolg van de streken van de Papen, kunnen de Ārya's nochtans goede punten uit het jainisme en andere religies putten. Dit is om zo te zeggen: nectar uit gif.

Toen de gewone lui dom bleven en de priesters wat kennis bezaten, werden de laatsten opgeblazen en na met elkaar vergaderd te hebben, vertelden zij de regeringsleiders dat brahmanen en Sādhu's niet gestraft mochten worden: ब्राह्मणो न हन्तव्यः साधुर्न हन्तव्यः, of 'Gij zult een brahmaan niet doden', Gij zult een Sādhu niet doden'. Deze en andere geboden die alleen voor ware brahmanen en ware Sādhu's bedoeld waren, werden door deze Papen op zichzelf toegepast. Zij maakten ook valse boeken, zeiden dat zieners en heiligen hen geschreven hadden, en lazen hen voor aan het publiek.

Zij exploiteerden de namen van deze zieners en heiligen om zich te verzekeren van vrijstelling van straf. Nu werden zij grote heren en deden wat zij wilden. Zij forceerden de totstandkoming van strikte regels dat niemand mocht slapen, opstaan, zitten, lopen, eten, drinken, enzovoort zonder hun toestemming.

Zij beïnvloedden de regeringsleiders en vroegen hen nooit er aan te denken de Papen te straffen, ongeacht wat zij deden. Toen dergelijke domheden goed ingeprent waren, begonnen zij te doen wat zij wilden. Het zaad

van deze kwade daden begon duizend jaren voor de *Mahābhārata* te kiemen. In die dagen bestonden er nog enkele zieners en heiligen. Zelfs toen begonnen de plantjes van ledigheid, kwaadwilligheid, jaloezie en vijandigheid wortel te schieten en in de loop van de tijden groeiden zij uit tot bomen. Het gebrek aan ware prediking dompelde de Āryāvarta in onwetendheid, en de mensen begonnen met mekaar te vechten. उपदेश्योपदेष्टृत्वात् तत्सिद्धिः ॥ इतरथान्धपरम्परा ॥ *Sāṅkhya sūtra* III. 79. 81: wanneer er goede predikers bestaan, verkrijgen de mensen rechtvaardigheid, welvaart, geluk en vrijheid.

Wanneer er gebrek aan goede leermeesters en ernstige luisteraars bestaat, vieren blinde tradities hoogtij. Maar wanneer er ware leermeesters komen en de waarheid prediken, komen deze blinde tradities tot een einde en begint er verlichting te komen.

Nu lieten deze Papen zichzelf en hun voeten aanbidden en wekten zij de indruk dat het welzijn van de mensen in deze daden opgesloten lag. Toen de mensen helemaal in hun greep waren, werden de Papen slecht en zinnelijk, en begonnen zij de rol van valse schaapherders te spelen tegenover hun schaapachtige volgelingen. Onderwijs, macht, intellect, ondernemingsgeest, ridderlijkheid en andere goede kwaliteiten werden schaars. Er ontstond heimelijk gebruik van vlees en wijn. Uit deze gebreken kwam er een nieuwe religie tot stand, de Vāmamārga. Zij schreven boeken met aanhefzinnen als 'Śiva zei', 'Pārvatī zei', 'Bhairava zei', enzovoort, en noemden hen Tantra's. Deze boeken staan vol onzin zoals:

मद्यं मांसं च मीनं च मुद्रा मैथुनमेव च ।
एते पंच मकाराः स्युर्मोक्षदा हि युगे युगे ॥ 1 ॥

Mahānirvāṇa Kālītantra, enzovoort

प्रवृत्ते भैरवीचक्रे सर्वे वर्णा द्विजातयः ।
निवृत्ते भैरवीचक्रे सर्वे वर्णाः पृथक् पृथक् ॥ 2 ॥

Dra. Kulārṇavatantra

पीत्वा पीत्वा पुनः पीत्वा यावत्पतति भूतले ।

पुनरुत्थाय वै पीत्वा पुनर्जन्म न विद्यते ॥ 3 ॥

Dra. Kulārṇavatantra

[208]

मातृयोनिं परित्यज्य विहरेत् सर्वयोनिषु ।
योन्यां लिङ्गं तु संस्थाप्य जपेन्मन्त्रमतन्द्रितः ॥ 4 ॥
वेदशास्त्रपुराणानि सामान्यगणिका इव ।
एकैव शाम्भवी मुद्रा गुप्ता कुलवधूरिव ॥ 5 ॥

Dra. Jñānasaṇkalanītantra

Kijk eens naar de streken van deze vindingrijke Papen. De handelingen die het meest anti-vedisch en onrechtvaardig zijn, noemen deze Vāmamārgī's de meest verhevene[6], zoals wijn, vlees, vis, *mudrā* of *pūrī, kacorī, baḍa, roṭī* als eetbare spijzen, potten in de vorm

---

[6] De schrijver heeft de vertaling van de bovenaangehaalde vijf Sanskṛita teksten niet opgegeven. Wij geven het hieronder:

(1) Laat deze vijf makara's de schenkers van zaligheid zijn in alle eeuwen: *madya* (wijn), *māṅsa* (vlees), *mīna* (vis), *mudrā* (bepaalde handbewegingen), *maithuna* (seksuele gemeenschap).

Makāra betekent een woord dat begint met de letter 'm". Hier beginnen al de vijf woorden met een 'm', en worden daarom makāra's genoemd. Ook zijn er de vijf kakāra's van de Sikhs: *kaḍā* (een ijzeren ring die aan de hand gedragen wordt), *kaccā* (een lendedoek die zeer licht om het lichaam is gewonden), *keśa* (haar), *kanghā* (kam), katerā (zwaard).

(2) Binnen de Bhairavī vergadering zijn alle kasten wedergeborenen. Maar wanneer de vergadering is afgelopen, worden alle mensen weer van hun originele kaste.

(3) Drink, drink en drink meer tot U op de grond valt. Sta dan weer op en drink. En er bestaat geen wedergeboorte hierna (dat wil zeggen U zal zaligheid verkrijgen).

(4) Laat een man de geslachtsdaad met iedere vrouw plegen, behalve met zijn moeder.

(5) De Veda's, de geschriften en de Purāṇa's zijn gelijk prostituées. Alleen één shambhavī mudrā (een zekere handbeweging ter ere van Śiva) is gelijk een vrouw die haar kuisheid bewaart. Bij hun vereringen maken zij bepaalde bewegingen met hun handen en vingers. Dit noemen zij mudrā's. Mudrā betekent in het Sanskṛita 'zegel'. Hier bestaat er echter geen enkel verband tussen de twee betekenissen. Pūrī, kacorī, baḍa en roṭi zijn verschillende eetwaren. Deze koeken worden gewoonlijk in alle hindoe-gezinnen gegeten. Ik begrijp daarom niet waarom deze dingen in één verband met wijn, vlees enzovoort zijn genoemd. Wijn, vlees en vis zijn verboden voedsel, maar *pūrī, kacorī, baḍā* en *roṭi* zijn niet verboden. Met *mudrā* worden in feite die eetwaren zoals *pūrī*, enzovoort bedoeld die in een pot worden gemengd met vlees en met alcohol in plaats van water. Met 'potten in de vorm van het vrouwelijk geslachtsorgaan' wordt in feite bedoeld die vrouw met wie de Tantra-volgeling gemeenschap moet hebben om geïnitieerd te zijn. (Vertaler)

van het vrouwelijke geslachtsorgaan en seksuele gemeenschap. Zij stellen zich alle mannen als Śiva en alle vrouwen als Pārvatī voor, en daarbij mompelen zij de volgende absurde formule:

अहं भैरवस्त्वं भैरवी ह्यावयोरस्तु संगमः ॥

Met deze formule hebben zij er geen bezwaar tegen de geslachtsdaad met elke vrouw te plegen. Zij zijn zelfs zo ver gegaan om die vrouwen die het meest onaanraakbaar zijn als de meest heilige te verklaren, volgens hun religieuze geschriften, zoals bijvoorbeeld een menstruerende vrouw. Luister naar hun bizarre uitspraken:

रजस्वला पुष्करं तीर्थं चाण्डाली तु स्वयं काशी,
चर्मकारी प्रयागः स्याद्रजकी मथुरा मता ।
अयोध्या पुक्कसी प्रोक्ता ॥ *Rudrayāmala tantra*

Seksuele gemeenschap met een menstruerende vrouw is gelijk aan een Puṣkara bad, met een Cāṇḍāli (een vrouw uit de achtergestelde (lage) kaste) gelijk aan een bedevaart naar Kāśī (Benares), met een Camārī (lederbewerkende vrouw) gelijk aan een Prayāga (Allahabad) bad, met een wasvrouw gelijk aan een bedevaart naar Mathura en met een Kañjarī vrouw (een misdadigersstam) gelijk aan een bedevaart naar Ayodhyā.

1. Zij hebben hun eigen code-woorden zodat anderen hen niet kunnen begrijpen, zoals *tīrtha* (bedevaart) is de naam voor wijn, *śuddhi* (reinheid) en *puṣpa* (bloem) zijn de namen voor vlees, *tṛitīyā* (derde in getal) en *jalatumbikā* (waterkomkommer) zijn de namen voor vis, *caturthī* (vierde in getal) is de naam voor *mudrā*, *pañcamī* (vijfde in getal) is de naam voor seksuele gemeenschap. Zij noemen zichzelf bij namen als Kaula (een man uit goede huize), Śāmbhava (aan Śiva gewijde) en Gaṇa (soldaat). Degenen die niet tot de Vāmamārgisten behoren worden *kaṇṭaka* (obstakel), *vimukha* (vijand) of *śuṣka-paśu* (droog beest) genoemd.

Zij zeggen dat wanneer iemand in de Bhairavīcakra (het geheim conclaaf) is, hij geacht wordt een

wedergeborene te zijn, ongeacht of hij een brahmaan of een Cāṇḍāla is. En wanneer de Bhairavīcakra beëindigd is, nemen zij allen weer hun originele kaste aan. De Bhairavīcakra (letterlijk 'de kring van de vrouw van de zogenaamde god Bhairava') is een geheime vergadering waarin zij een karaaf wijn aanbidden, welke geplaatst is op een driehoekige, vierkante of cirkelvormige figuur in de grond of op een plank. Zij zeggen dan de volgende formule op: ब्रह्मशापं विमोचय ॥ of, 'O wijn, wees vrij van het pad van Brahmā', enzovoort. Alle mannen en vrouwen verzamelen op een geheime plek waar geen enkele non-vāmamārgist wordt toegelaten. Daar kleden de mannen een vrouw naakt uit en aanbidden haar. En de vrouwen kleden een man naakt uit en aanbidden hem. Hier komen zij allemaal, dochters, moeders, zusters, schoondochters, enzovoort, samen zonder enig schaamtegevoel. Op een bord plaatsen zij vlees, koeken, enzovoort en in het midden een grote pot vol wijn. Hun leider neemt de pot wijn in de handen en terwijl de mantra 'भैरवोऽहम्', 'शिवोऽहम्' 'Ik ben Bhairava of Śiva' gepreveld wordt, drinken ze de wijn, en iedereen drinkt dan uit die onreine beker.

[209]

Dan kleden de mannen een vrouw of een prostituée uit en aanbidden zij haar. Evenzo kleden de vrouwen een man uit, geven een zwaard in zijn hand en aanbidden hem. De naam Devī of Śiva wordt gegeven, de geslachtsorganen worden vereerd, er wordt wijn gegeven aan de Devī of Śiva en daarna drinkt iedereen uit de onreine beker. Als ze dan bedronken zijn bedrijven ze seks met wie dan ook, een dochter, moeder, zus of schoondochter, enzovoort. Soms raken zij in hun verdoving handgemeen, slaan met schoenen, of hun vuisten, trekken aan mekaars haar, enzovoort.

Sommige personen geven ook ter plekke over. Degene die de grootste adept onder hen is, eet dan al het braaksel op.

हालां पिबति दीक्षितस्य मन्दिरे सुप्तो निशायां
गणिकागृहेषु । विराजते कौलवचक्रवर्ती ॥

Degene die fles na fles leegdrinkt in het huis van de *dīkṣita* (wijnverkoper), allerlei kwaad doet in de huizen van prostituées, zonder enige vrees of schaamtegevoel, wordt in de ogen van de Vāmamārgī's als de meest heilige persoon en zo groot als een wereldse keizer gezien. Degene die de slechtste onder hen is wordt de grootste genoemd, en degene die schrik heeft om zulke dingen te doen is de laagste onder hen. Hun formule is:

पाशबद्धो भवेज्जीवः पाशमुक्तः सदा शिवः ॥

Gyānasaṇkalanītantra, 43

2. Er is in de Tantra gezegd dat als iemand een slaaf is van wereldse vrees, vrees voor de geschriften heeft, zich voor zijn gezin schaamt en zich schaamt over zijn land, dat dan zijn ziel in verbanning is, en dat degene die geen schaamte gevoelt bij het plegen van slechte daden de eeuwig-vrije God Śiva zelve is.

3. In de *Uḍḍīsa Tantra* en andere boeken komt er de volgende formule voor: Laat nissen maken in de vier wanden van Uw kamer. Zet in elke nis een volle fles wijn. Drinkt uit de eerste fles. Wanneer zij leeg is gaat U dan naar de tweede. Daarna naar de derde. Dan naar de vierde. Gaat zo voort tot U als een stuk hout zo stijf wordt en U op de grond valt. Wanneer U weer tot bewustzijn komt, herhaal dan dit proces tot U weder neervalt. Wanneer U een derde keer opstaat, zal er geen wedergeboorte voor U bestaan. De waarheid is dat zulke personen moeilijk weer als mensen geboren zullen worden. Voor een lange periode zullen zij in lagere schepsels leven.

4. In de Tantra's van de Vāmamārgī's staat geschreven dat seksuele gemeenschap met elke vrouw is toegestaan, ongeacht of zij dochter of zuster is, met uitzondering van de moeder. Onder de Vāmamārgī's zijn tien *mahāvidyā's* (esetorische kunsten) bekend. Een onderdeel, Mātaṅgī genaamd, zegt dat zelfs de moeder niet verboden moet zijn: 'मातरमपि न त्यजेत्' Tijdens de geslachtsdaad reciteren zij een mantra teneinde occulte kracht te bekomen. Waar in de wereld kunt U dwazen gelijk deze mensen vinden?

5. Wanneer iemand valsheid wil propageren, zal hij zeker de waarheid veroordelen. Zie eens wat de Vāmamārgī's zeggen: 'De Veda's, religieuze geschriften en de *Purāṇa's* zijn gelijk prostituées. Maar de Śāmbhavī mudrā van de Vāmamārgī's is gelijk een dame uit een respectabele familie'.

Eerst stichtten zij een religie tegen de vedische leer. Soms was dit hun grote steun. Soms ook baseerden zij hun slechte praktijken op een of andere puntje in de Veda's.

सौत्रामण्यां सुरां पिबेत् ।

[210]

प्रोक्षितं भक्षयेन्मांसम् ।

वैदिकी हिंसा हिंसा न भवति ।

न मांसभक्षणे दोषो न मद्ये न च मैथुने ।

प्रवृत्तिरेषा भूतानां निवृत्तिस्तु महाफला ॥ *Manu* 5. 56

Zij zeggen dat iemand bij het Śautrāmaṇi offer wijn moet drinken. De ware betekenis van de passage was dat bij het Śautrāmaṇi offer het sap van de Somavalli plant gedronken moet worden. Dan zeggen zij dat het geen zonde is vlees te gebruiken als offermiddel bij de uitvoering van een offer. Deze zijn allen schooierachtige praktijken die door de Vāmamārgī's zijn geïntroduceerd.

Zij zeggen dat 'geweld dat toegestaan is bij een vedisch ritueel, geen misdadigersgeweld genoemd kan worden'. Wij vragen hen dan wat voor zonde het zou zijn als hun familieleden gedood en geofferd werden.

Het is dwaas te beweren dat er geen zonde schuilt in vlees eten, wijn drinken of seksuele losbandigheid. Zonder een dier pijn te geven kan er geen vlees verkregen worden, en iets letsel geven zonder dat het verkeerd is geweest, is niet dhārmisch. Drinken is altijd slecht en het wordt nergens, behalve in de geschriften van de Vāmamārgī's, toegestaan. Seksuele gemeenschap zonder huwelijksband is zondig en degene die dit verdedigt, is verkeerd.

Zij schreven verscheidene boeken op naam van de zieners en introduceerden offers, die Gomedha (koeienoffer) en Aśvamedha (paardenoffer) werden

genoemd. Zij zeiden dat indien een koe of een paard geofferd wordt, zowel de offeraar als het dier naar de hemel gaan. In werkelijkheid hebben zij van de woorden 'aśvamedha', 'gomedha' en 'naramedha' die in de *Brāhmaṇa* boeken voorkomen, niet de juiste betekenis geweten.

Vraag: Wat is de ware betekenis van Aśvamedha, Gomedha en Naramedha?

Antwoord: Deze woorden betekenen:-

राष्ट्रं वा अश्वमेधः ॥ *Śata.* 13. 1. 6. 3

अन्न ँ हि गौः ॥ *Śata.* 4. 3. 1. 25

अग्निर्वा अश्वः ॥ *Śata.* 3. 5. 1. 5

आज्यं मेधः ॥ *Śata.* 13. 2. 11. 2

Nergens, behalve in de boeken van de Vāmamārgī's, komt er een gebod voor om een paard, een koe of een mens te doden en het vlees in de homa (*yajña* vuur) te offeren.

Het zijn de Vāmamārgī's die deze praktijken ingang hebben doen vinden. Als zij in de vedische boeken voorkomen, is dit door de interpretatie van deze Vāmamārgī's. In de bovengenoemde citaten is *aśvamedhaḥ* de naam van goed en rechtvaardig bestuur van het volk, de gave van goede kennis en het offeren van boter (*ghī*) in het vuur. Met *gomedha* wordt het heiligen van voedsel, de zintuigen, de zonnestralen, de aarde, enzovoort bedoeld. Wanneer iemand sterft en hij volgens vedische voorschriften gecremeerd wordt, noemt men dit *naramedha*.

Vraag: De priesters zeggen dat de offeraar en het dier beiden naar de hemel gaan en dat door het offer het geofferde dier weer tot leven komt. Is dit juist?

Antwoord: Neen. Indien het waar was dat de offeraar en het dier beiden naar de hemel zouden gaan, zou men de priester ook kunnen offeren, en hem zodoende naar de hemel zenden. Waarom zendt U Uw moeder, vader, echtgenote, zoon, enzovoort niet op deze manier naar de hemel door hen eerst te doden en hun lichamen aan het

vuur te offeren? Waarom komen zij niet wederom tot leven vanaf het altaar?
[211]

Vraag: Wanneer offers worden uitgevoerd, worden er vedische teksten geciteerd. Als de Veda's dat niet toestonden, hoe zou men zulks dan kunnen doen?

Antwoord: De teksten zijn slechts woorden. Zij kunnen niemand weerhouden hen op elke willekeurige plaats of gelegenheid te citeren. Deze teksten zeggen nergens dat dieren geslacht en geofferd moeten worden, bijvoorbeeld wanneer wij अग्नेय स्वाहा lezen, betekent dit dat wanneer de welriekende, lekkere en energiegevende stoffen zoals boter, enzovoort in vuur gebrand worden, dit de lucht, de regen en het water zuivert en de wereld geluk schenkt. Maar deze dwazen hebben de ware betekenis niet begrepen. Degenen die zelfzuchtig zijn doen niets of nemen niets aan, behalve datgene dat hun belangen dient.

Deze Papistische absurditeiten, zoals offers brengen aan overleden voorouders, hebben geleid tot het tot stand komen van de meest verschrikkelijke anti-vedische godsdiensten, met name boeddhisme en jainisme. Er wordt verteld dat in dit land er een koning in Gorakhapur was. De Papen vroegen hem een offer te brengen waarbij zijn dierbare koningin de dood vond door seksuele gemeenschap met een paard.

Dit bezorgde hem een schok. Hij deed afstand van de wereld, gaf zijn koninkrijk aan zijn zoon, werd een asceet en begon toen de fraude van deze Papen bekend te maken. Cārvāka en Ābhāṇaka werden de vertakkingen van zijn sekte. Zij maakten teksten zoals:

पशुश्चेन्निहतः स्वर्गं ज्योतिष्टोमे गमिष्यति ।
स्वपिता यजमानेन तत्र कस्मान्न हिंस्यते ॥ 1 ॥
मृतानामपि जन्तूनां श्राद्धं चेत्तृप्तिकारणम् ।
गच्छतामिह जन्तूनां व्यर्थं पाथेयकल्पनम् ॥ 2 ॥

1. Indien een geslacht dier dat in een offer geofferd wordt naar de hemel zou gaan, waarom

slachten zij dan niet hun vader en andere familieleden teneinde hen naar de hemel te zenden?

2. Indien *śrāddha* en *tarpaṇa* uitgevoerd worden ter bevrediging van doden, is het nutteloos reiskosten of provisie te geven aan iemand die op reis gaat. Indien voor de dode ziel voedsel en water dat in *śrāddha* en *tarpaṇa* geofferd is kan ontvangen, moet een levend mens die in een vreemd land woont of op reis is, het voedsel en water dat voor hem apart geplaatst is in de eetzaal ook kunnen ontvangen. Indien een levend mens dit op een afstand van laat ons zeggen tien meter niet kan ontvangen, kan een dood mens dit in geen geval.

Deze redelijke kritiek nam in populariteit toe en hun godsdienst breidde zich uit. Toen verscheidene koningen en landheren hun geloof aannamen, veranderden de Papen hun richting ook. Het is bij zulke mensen een gewone zaak mee te lopen in een richting waar zij hun zelfzuchtige belangen kunnen dienen. Zij namen daarom ook het jainisme aan. Het jainisme heeft ook een ander soort Papisme. Hierover zullen wij in het twaalfde hoofdstuk spreken.

Veel mensen namen het jainisme aan. Maar de inwoners van de heuvelachtige gebieden, Benares, Kannauj, de westelijke en noordelijke staten werden geen jains. Deze jains begrepen de Veda's niet. Zij dachten dat de vedische leer slechts uit Papistische rituelen bestond en zo begonnen zij ook tegen de Veda's te spreken. Zij stopten met de studie van de Veda's, de heiligkoord ceremonie en het in acht nemen van Brahmacarya. Zij vernietigden al de Veda's en vedische geschriften, die zij maar in handen konden krijgen. Zij oefenden politieke druk uit op de Ārya's en bestreden hen op verschillende andere manieren.

Toen zij van nergens tegenstand hoefden te vrezen, werden zij overmoedig en zagen zij neer op bestudeerders van de Veda's en onderdrukten hen. De volgelingen en asceten van hun eigen godsdienst behandelden zij echter vol achting. Dit leidde hen tot een leven van plezier, luxe en trots. Zij maakten reusachtige beelden van hun Tīrthankara's, vanaf Riṣabhadeva tot

Mahāvīra, en begonnen hen te aanbidden. De jains zijn dus de ontwerpers van het aanbidden van stenen afgodsbeelden, enzovoort. Aanbidding van God nam af en de aanbidding van afgodsbeelden nam toe. De jains regeerden ongeveer drie eeuwen over de Āryāvarta.

[212]
Gedurende deze periode was men de vedische leer bijna vergeten. Dit was de toestand van India voor ongeveer vijf en twintig eeuwen geleden.

Er zijn nu tweeëntwintig eeuwen verstreken sinds er in de Dravidische staat een brahmaan opstond, die Śaṅkarācārya genoemd werd. Hij deed aan Brahmacarya, las zijn grammatica en vedische geschriften en dacht: 'wat een verschrikkelijke verlies is het dat de theïstische vedische leer op zij gelegd is en het atheïstische jainisme zich verspreid heeft. Er moet hier tegen iets gedaan worden'. Śaṅkarācārya had niet alleen de vedische literatuur gelezen, maar had ook de jainistische geschriften bestudeerd, en zijn argumenten waren daarom zeer sterk. De vraag was hoe het jainisme tegen te gaan. Hij besloot dat prediken en bespreking de juiste middelen waren om dit doel te bereiken. Met dit idee kwam hij in Ujjain. De heerser over Ujjain was in die dagen Sudhanvā. Hij had de jainistische geschriften gelezen en kende wat Saṅskṛita.

Śaṅkara begon daar het vedische geloof te prediken. Hij ging naar de koning en zei: 'U kent Saṅskṛita, U is belezen in jainistische geschriften en U is een volgeling van het jainisme. Ik verzoek U een debat tussen mij en jainistische geleerden te organiseren. De voorwaarde is dat degene die verslagen wordt de religie van de winnende partij moet aannemen, en dat U het ook dient te volgen'.

Alhoewel koning Sudhanvā een jain was, bestond er door zijn Saṅskṛita kennis enig licht in zijn hart, en waren zijn gedachten niet totaal afkerig geworden van liefde voor de waarheid. Het is een vaste regel dat een geleerde er van houdt de waarheid van onwaarheid te onderscheiden en dat hij, het eerste aanneemt en het

laatste verwerpt. Zolang als Sudhanvā geen grote geleerde had ontmoet, was hij in twijfel over wat de waarheid en wat onwaarheid was.

Toen hij Śaṅkarācārya had aangehoord, nam hij verheugd het voorstel aan en riep hij een vergadering bijeen van jainistische geleerden van heinde en verre. De vedische leer te ondersteunen en het jainisme af te keuren was de taak van Śaṅkara, terwijl de jainistische geleerden het jainisme moesten verdedigen en de vedische leer bekritiseren. Het debat duurde enkele dagen. De jains waren van mening 'dat er niet zoiets als een God zonder begin bestaat welke de schepper van het heelal genoemd kan worden. De wereld en de ziel zijn volgens hen eeuwig. Zij zijn niet geschapen en sterven nooit'. In tegenstelling tot deze beweringen bewees Śaṅkarācārya 'dat de eeuwig bestaande God de schepper is van de wereld. De wereld en de zielen zijn onecht. God schiep de wereld door zijn *māyā*. Hij is haar onderhouder en beëindiger. De zielen en de wereld zijn droomachtige onechtheden. God zelve neemt verschillende vormen aan stelt zijn steun ten toon'.

Het debat duurde een hele tijd voort. Op het eind werd de jainistische voorstelling als onhoudbaar verklaard, en werd de zienswijze van Śaṅkara aangenomen. Hierna legden de jainistische geleerden en koning Sudhanvā het jainisme opzij, en namen zij de vedische leer aan. Toen volgde er een ware opschudding. Koning Sudhanvā schreef naar andere koningen, die met hem bevriend waren en verscheidene debatten werden georganiseerd tussen Śaṅkara en jainistische geleerden. De dagen van het jainisme waren echter geteld. De jains leden nederlaag na nederlaag. Sudhanvā en andere koningen troffen de nodige maatregelen om Śaṅkara over geheel India te doen reizen en zij benoemden de nodige lijfwachten voor zijn bescherming. Nu verrichtte men weer *yajñopavīta* (de heilig-koord ceremonie) en begon men de Veda te bestuderen. Gedurende tien achtereenvolgende jaren verdedigde Śaṅkara de vedische leer en keurde hij het jainisme af, en gedurende zijn leven werd het jainisme

ontworteld. Alle gebroken afgodsbeelden van de jains die men nu tegenkomt werden ten tijde van Śaṅkara gebroken en allen die gaaf zijn waren door de jains onder de grond begraven zodat zij niet gebroken konden worden. Het Śaivisme bestond ook tot op zekere hoogte ten tijde van Śaṅkara. Śaṅkara keurde dit en ook het Vāmamārgīsme af.
[213]
In die tijd was het land zeer rijk en waren de mensen zeer vaderlandslievend. Śaṅkara en Sudhanvā vernietigden de tempels van de jains niet, daar zij van plan waren vedische scholen van hen te maken. Toen de vedische leer gevestigd was en men net aan het onderwijsplan bezig was, zochten en vonden twee jains,[7] die ogenschijnlijk de vedische leer hadden aangenomen maar in feite fanatieke jains in hun hart waren, en met wie Śaṅkarācārya zeer ingenomen was, een gelegenheid om een giftige stof in zijn voedsel te vermengen. Het resultaat hiervan was dat hij zijn eetlust verloor en er wonden over zijn lichaam uitsloegen, en binnen zes maanden blies hij zijn laatste adem uit.

Deze katastrofe ontnam velen de moed en het leerplan vond geen voortgang. Śaṅkarācārya had kommentaren op *Śārīraka Sūtra* en andere boeken geschreven. Zijn leerlingen namen het propageren van deze kommentaren ter hand. De voorstelling die Śaṅkara had opgezet teneinde het jainisme op te heffen, met name 'Brahma is echt, de wereld is onecht en de ziel is gelijk aan Brahma' werd overal gepredikt. De volgelingen van Śaṅkara stichtten koninkrijken. Śṛngeri in het zuiden, Joshi in het noorden, Bhugovardhana in het oosten en Śāradāmaṭha in Dvārakā. Zij werden er aan het hoofd gesteld en rijkdommen verzamelend begonnen zij een luxieus leven te lijden, daar zij een zeer vooraanstaande positie verkregen na de dood van Śaṅkarācārya.

Onze mening over Śaṅkarācārya is als volgt: Indien de theorie van gelijkwaardigheid van God en de ziel en

[7] Abhiniveṣita en Abhiniveśa hebben in Kedāranātha Śaṅkara vergiftigd.

-Dra. *Aitihāsika nirīkṣaṇa*, part 2, *Śaṅkarācārya Prakaraṇa.*

onechtheid van de wereld het persoonlijk geloof was van Śaṅkarācārya, was het niet juist. Maar als hij dit standpunt slechts innam om de jains te overbluffen, zit er enig goed in. Het geloof van de neo-vedāntisten is als volgt:

Vraag: (Neo-vedāntist): De wereld is onecht als een droom, of als het zien van een eind touw als een slang, parels als zilver, weerspiegeling als water, of als sprookjesland of tovenarij. Brahma alleen is de werkelijkheid.

Siddhāntī: Wat bedoelt U met onecht?

Neo-vedāntist: Hetgeen niet bestaat, maar lijkt te bestaan.

Siddhāntī: Hoe kan hetgeen niet bestaat, lijken te bestaan?

Neo-vedāntist: door verbeelding.

Siddhāntī: Wat is verbeelding?

Neo-vedāntist: 'वस्तुन्यवस्त्वारोपणमध्यास:' ॥

'तन्निराकणमपवाद: ', 'अध्यारोपापवादाभ्यां, निष्प्रपञ्चं प्रपञ्च्यते',

of, zich het bestaan van één ding als het bestaan van een ander ding voorstellen is verbeelding, en haar tegenovergestelde wordt *apavāda* (of uitzondering) genoemd. Door deze twee processen (verbeeelding en revisie) kunnen wij ons het 'veranderlijke wereldse' en de 'onveranderlijke God' voorstellen.

Siddhāntī: U is in de strikken van deze vergissing geraakt door touw als iets te beschouwen en een slang als niets. Is de slang ook niet iets? Indien U beweert dat de slang niet in het touw bestaat, geen nood. Het bestaat dus ergens anders en haar indruk is in Uw gedachten. Daarom is de slang geen niets. Hetzelfde is ook het geval bij het een stomp aanzien voor een mens of een parel voor zilver. Wat U in de droom ziet bestaat ergens anders en haar indruk is in Uw gedachten. Daarom kan men in de droom zich ook niet iets als niets voorstellen.

Neo-vedāntist: Wij zien in de droom ongeziene en ongehoorde dingen, bijvoorbeeld dat ons eigen hoofd afgesneden is en wij huilen of een opwaartse stroom van water.

[214]

Zulke dingen zijn nooit gebeurd noch heeft iemand hen ooit gezien. Hoe kunnen zij dan echt zijn?

Siddhāntī: Dit voorbeeld ondersteunt Uw zienswijze ook niet, daar er geen indruk bestaat alvorens U ziet of hoort, en geen herinnering zonder een indruk. Zonder herinnering is de verschijning van iets onmogelijk. Wanneer iemand ziet of hoort dat het hoofd van zo of zo iemand in het gevecht is afgesneden en zijn broer of vader werkelijk huilt, of hij hoort of ziet dat het water van een fontein opspringt, blijft deze indruk in zijn gedachten. Wanneer de ziende in wakende toestand van de voorwerpen welke hij zag verwijderd is, ziet hij in gedachten wat hij ergens anders gezien of gehoord had. Wanneer hij deze dingen in gedachten kan zien kan hij zijn eigen hoofd afgesneden zien, of zichzelf zien huilen of een waterstroom opwaarts zien gaan.

Dit is ook geen kwestie van zich niets over iets voorstellen. Het is net als een schilder die uit zijn herinnering de dingen die hij eerder zag of hoorde op papier schildert of een kunstenaar die uit herinnering een voorwerp tekent waarvan de indruk in zijn gedachten leeft. Soms zien wij in de droom dingen die wij ons kunnen herinneren, dit wil zeggen die wij in het verleden kunnen vinden, bijvoorbeeld 'ik zie mijn leraar'. En soms dromen wij van dingen die lang geleden gehoord of gezien waren. Wij kunnen ons dan niet herinneren wanneer of waar wij zulke dingen gehoord of gezien hadden. Er bestaat geen regelmatigheid of opvolging in de droom zoals in de wakende toestand. Verder dient men nog één ding te bedenken. Een geboren mens ziet nooit gezichten in de droom. Dit alles bewijst dat Uw definitie van verbeelding verkeerd is. Het voorbeeld dat dikwijls door de Vedāntisten gegeven wordt om hun Vivartavāda (wonderbaarlijkheid) te bewijzen, 'dat zoals er slechts een (onechte) gelijke van de slang in een touw is, is er slechts een gelijke van de wereld in Brahma' is ook onhoudbaar.

Neo-vedāntist: Zonder de basis van verbeelding kan het verbeelde iets niet verschijnen, daar er geen

verbeelding van een slang mogelijk is alvorens er een touw bestaat.

De slang bestaat in al de drie tijden (verleden, heden, toekomst) niet in het touw, maar gedeeltelijke duisternis en gedeeltelijk licht maken de gedachte aan een slang mogelijk en dan beginnen wij te beven. Wanneer wij met behulp van een lamp zeker worden dat het een stuk touw is, verdwijnt alle vrees. Evenzo zien wij in de werkelijkheid niet bestaande (onechte, valse) wereld in Brahma. Wanneer wij ons Brahma realiseren, verdwijnt de verschijning van de wereld en wordt het ware bestaan van Brahma duidelijk, op dezelfde manier zoals de voorstelling van de slang verdwijnt en die van het touw blijft bestaan.

Siddhāntī: Wie werd ervan bewust dat de wereld in God is?

Neo-vedāntist: De ziel.

Siddhāntī: Waar kwam de ziel vandaan?

Neo-vedāntist: Van onwetendheid.

Siddhāntī: Waar kwam onwetendheid vandaan en waar woont zij?

Neo-vedāntist: Onwetendheid is beginloos en zij woont in God.

Siddhāntī: Werd Brahma verkeerd voor Brahma aangezien? Of voor iets anders? En wie zag Hem verkeerd aan?

Neo-vedāntist: De schaduw van het bewustzijn (*cidābhāsa*).

Siddhāntī: Wat is de aard van deze schaduw (*cidābhāsa*) van het bewustzijn?

Neo-vedāntist: Om het eerlijk te zeggen is het Brahma (God), God ziet zichzelf verkeerd aan en vergeet zijn eigen aard.

Siddhāntī: Wat is de oorzaak van deze vergeetachtigheid?

Neo-vedāntist: Dit is aan onwetendheid te wijten.

[215]

Siddhāntī: Is deze onwetendheid de eigenschap van de alwetende Brahma of van de gelokaliseerde ziel (de ziel van beperkte kennis)?

Neo-vedāntist: Van de beperkte ziel.

Siddhāntī: Bestaat er volgens Uw geloof enig bewust wezen naast de alwetende God? Waar kwam deze beperkte ziel vandaan? Indien U gelooft in het bestaan van de beperkte ziel als gescheiden van God is dit in orde. Indien Brahma ergens onwetend is, zal Hij over het geheel onwetend moeten zijn. Zoals een ongeluk aan een deel van het lichaam het gehele lichaam ongeschikt maakt, zal Brahma als Hij onwetend is en pijn gevoelt op een bepaalde plek geheel onwetend en ongelukkig zijn.

Neo-vedāntist: Dit is allemaal de werking van de beperking (*upādhi*), niet van Brahma.

Siddhāntī: Is dit *upādhi* (beperking) bewust of onbewust, echt of onecht?

Neo-vedāntist: Onbeschrijfelijk. Wij kunnen niet zeggen of zij bewust of onbewust, echt of onecht is.

Siddhāntī: Deze verklaring van U is वदतो व्याघात: of geheel absurd. U zegt eerst dat het onwetendheid is. En dan zegt U dat U niet weet of het bewust of onbewust, echt of onecht is. Dit is net als een mengsel van goud en koper. Indien U zulk een mengsel naar een essayeur brengt en vraagt: 'Is dit goud of koper?', zal hij zeggen 'noch goud, noch koper, maar een mengsel van beiden'.

Neo-vedāntist: Zie eens. Er bestaan kruikruimte, huizenruimte, wolkenruimte en dan de grote ruimte. In werkelijkheid bestaat er slechts één ruimte, maar door de beperkingen van een kruik, huis en wolk schijnen er verschillende ruimten te bestaan. Evenzo verschijnt de ene (op ruimte gelijkende) Brahma in verschillende vormen aan de domme mensen op grond van de beperkingen onwetendheid (*māyā*), onwetendheid (*avidyā*), kollektiviteit, individualiteit en het interne orgaan. In feite is Hij slechts één.

Siddhāntī: Dit is ook onaannemelijk. Waarom gelooft U niet dat de causale wereld, de actuele wereld en de zielen los van God zijn en dat God los van hen staat als U kruik, huis, wolken en ruimte als vier aparte en los van mekaar staande dingen beschouwt?

Neo-vedāntist: Zoals vuur door verschillende voorwerpen dringt en de vorm van deze voorwerpen aanneemt, schijnt God aan de domme mensen toe als onzichtbare voorwerpen en zielen daar Hij door deze onzichtbare voorwerpen en zielen dringt. Maar in werkelijkheid is God niet die onzichtbare voorwerpen noch de zielen.

Siddhāntī: De volgende passage ondersteunt onze verklaring.

अग्निर्यथैको भुवनं प्रविष्टो रूपं रूपं प्रतिरूपो बभूव ।
एकस्तथा सर्वभूतान्तरात्मा रूपं रूपं प्रतिरूपो बहिश्च ॥

Kaṭhopaniṣad, vallī, 5, manṭ. 9

Zoals vuur door lange, brede, cirkelvormige, kleine en grote voorwerpen dringt en de vorm van deze voorwerpen aanneemt, hoewel zij los van hen staat, neemt de aldoordringende God de vorm van de interne organen waardoor Hij dringt aan, hoewel Hij los van hen staat.

Neo-vedāntist: Indien U duizend potten vol water onder de zon plaatst, zullen er duizend zonnen in die potten verschijnen, terwijl er maar één zon bestaat. Indien de potten worden gebroken of het water uit hen wordt weggehaald of als het water uit hen valt, zal de zon niet breken noch zich bewegen noch vallen. Evenzo valt de schaduw van God op de interne organen. Dit noemen wij de schaduw van het bewustzijn (*cidābhāsa*) of ziel. De ziel bestaat zolang het intern orgaan bestaat. Wanneer kennis het intern orgaan vernietigt, wordt de ziel God. Deze schaduw van het bewustzijn kent haar
[216]
eigen heilige kracht niet en neemt de staat van de bedrijver, genieter, gelukkige, ongelukkige, onrechtvaardige, rechtvaardige, geboorte, dood, enzovoort aan. Gedurende deze tijd is zij in de verbanning van het wereldse.

Siddhāntī: Deze uitleg van U is onaannemelijk. De zon heeft een vorm. De potten met water hebben ook een vorm. De zon staat los van deze potten en deze potten staan los van de zon. Alleen dan is weerspiegeling mogelijk. Indien die potten vormloos

waren geweest, zou die weerspiegeling ook onmogelijk zijn. God is vormloos en aldoordringend. Hij staat niet los van niets en niets staat los van Hem. Zij zijn alleen maar op grond van de verhouding doordringer en doordrongene twee los van mekaar staande begrippen. De wet van overeenkomst en verschil (*anvaya* en *vyatireka*) toepassende zijn de doordringer en de doordrongene onafscheidelijk, maar los van mekaar. Indien zij gelijkwaardig waren, zou niets door een ander ding kunnen dringen. Dit is uitgelegd in de *Antaryāmī Brāhmaṇa* van de *Bṛhadāraṇyaka Upaniṣad.*

Er is geen weerspiegeling van Brahma mogelijk. Want zonder vorm is weerspiegeling onmogelijk. Uw geloof dat Brahma de ziel wordt door de beperkingen van de interne organen is kinderachtig. Interne organen zijn verplaatsbaar en beperkt. God is onverplaatsbaar en onbeperkt. Indien U niet gelooft in het apart bestaan van God en de ziel, zie dan ons bezwaar dat de God van de plaats waar het intern orgaan naar toe zou gaan dom zou worden en de God van de plaats vanwaar het intern orgaan zou vertrekken in wijsheid achtergelaten zou worden. Zoals een paraplu, die van de ene plaats naar de andere verplaats wordt, het licht van waar het is wegneemt en het duidelijk zichtbaar laat op de plaats van waar zij weggehaald wordt, zouden de interne organen God op elk moment geleerd, dom, gelukkig of ongelukkig kunnen maken. De ondeelbare God zou, omdat Hij een bewust wezen is, geheel dom worden. Er bestaat nog een ander punt. Hetgeen de door het intern orgaan beperkte God zou zien in Mathurā, zou de door het intern orgaan beperkte God in Benares zich niet kunnen herinneren, अन्यदृष्टमन्यो न स्मरतीति न्यायात् of, daar de dingen die door iemand ervaren zijn niet door een ander herinnerd kunnen worden. De schaduw van het bewustzijn dat een bepaald iets te Mathurā ziet, woont niet in Benares (=Kāśī). Hetgeen de schenker van licht is aan het intern orgaan in Mathurā is niet de God van Benares.

Indien God zelf de ziel is, en niet een losstaand iets, zou de ziel alwetend zijn. Indien de weerspiegeling van

God apart van Hem staat, zou niemand kennis van de dingen, die hij in het verleden zag of hoorde, dragen. Indien U zegt dat omdat Brahma één is, herinnering mogelijk is, dan zouden de domheid of het leed van de ene plaats de gehele Brahma dom en ongelukkig maken.

Door zulke uitleg te geven heeft U de eeuwige, reine, wijze, eeuwig-vrije God onrein, dom en verbannen gemaakt. De ondeelbare God heeft U deelbaar gemaakt.

Neo-vedāntist: Ook een vormloos ding heeft een schaduw. De lucht werpt haar schaduw in een spiegel, het water, enzovoort en schijnt blauw of donkergetint te zijn. Evenzo valt de schaduw van God op de interne organen.

Siddhānti: Indien de lucht geen vorm heeft, kan niemand haar zien. Hetgeen niet door het oog gezien kan worden, kan geen zichtbare schaduw in een spiegel of het water werpen. Alleen iets dat een vorm heeft kan donker- of lichtblauw schijnen, maar niet een vormloos voorwerp.

Neo-vedāntist: Wat is dan het blauw dat U boven ziet en waarvan U de schaduw in de spiegel kan zien?

Siddhānti: Dit zijn water-, aarde-, en vuurdeeltjes die van de aarde zijn opgestegen. Indien er geen water
[217]
was op de plaats vanwaar regen komt, hoe zou het dan regenen? Al wat boven drijft is een waterachtige stof. Zoals mist vanuit de verte een vaste stof lijkt en van nabij dunner wordt, is het water dat in de lucht blauw lijkt.

Neo-vedāntist: Is onze uitleg van het touw en de slang of van de droom verkeerd?

Siddhānti: Uw argumentatie is verkeerd. Dit hebben wij reeds duidelijk gemaakt. Vertelt U ons eens wie vanaf het begin domheid bezit.

Neo-vedāntist: Brahma (God).

Siddhānti: Is God alwetend of bezit Hij beperkte kennis?

Neo-vedāntist: Hij is noch alwetend noch beperkt in kennis, omdat onbeperktheid en beperktheid van

kennis slechts in iets dat beperkt is, gevonden kunnen worden.

Siddhāntī:: Wie is onder beperkingen?

Neo-vedāntist: Brahma.

Siddhāntī: Dan is het toch Brahma die onbeperkte en beperkte kennis bezit. Waarom ontkende U dit dan? Indien U zegt dat beperking onecht en verbeelding is, vragen wij U: 'Wie is de verbeeldende'?

Neo-vedāntist: Is de ziel God of los van God?

Siddhāntī: Los van God. Indien de ziel God was zou een ziel die valse verbeeldingen heeft, geen God kunnen zijn. Hoe kan een vals iets waar zijn?

Neo-vedāntist: Wij noemen de waarheid en de onwaarheid onecht (vals). Hetgeen de tong uitspreekt is ook onecht (vals).

Siddhāntī: Als Uw gedachten vals zijn en Uw spraak vals is, waarom is Uzelf dan niet vals?

Neo-vedāntist: Dat doet er niet toe. Waarheid en onwaarheid zijn beiden verbeelding en zij zijn de basis van het bewijs van beiden.

Siddhāntī: Als U de basis is van waarheid en van onwaarheid, is U zowel een dief als een bankier. U is daarom onbetrouwbaar. Alleen degene die altijd oprecht denkt, oprecht spreekt, oprecht handelt, nooit verkeerd denkt, nooit verkeerd spreekt en nooit verkeerd handelt, is betrouwbaar. Wanneer U Uw eigen overtuiging vervalst, is U klaarblijkelijk vals.

Neo-vedāntist: Gelooft U in de eeuwige Māyā (onwetendheid) die bij Brahma berust en Hem toch omsluiert?

Siddhāntī: Nee, ik geloof er niet in. U interpreteert Māyā als iets dat niet bestaat maar toch verschijnt. Zulke dingen kunnen alleen intellectueel blinden aannemen. Hetgeen niet bestaat kan nooit verschijnen.

Kan er een foto van de zoon van een steriele vrouw bestaan? Uw redenering gaat ook in tegen de passages van de *Chāndogya Upaniṣad* en andere Upaniṣad's: 'न्मूलाः सोम्येमाः सर्वाः प्रजाः' ।

Neo-vedāntist: Bekritiseert U Vasiṣṭha, Śaṅkarācārya, Niścaladāsa en andere geleerden die groter dan U waren? Vasiṣṭha, Niścaladāsa en Śaṅkarācārya schijnen geleerder dan U.

[218]

Siddhānti: Is U ontwikkeld of onontwikkeld?

Neo-vedāntist: Wij zijn ook enigszins ontwikkeld.

Siddhānti: Wel, vertel ons dan het standpunt van Vasiṣṭha, Śaṅkarācārya en Niścaladāsa. Wij bestrijden hen. Degene die zijn standpunt bewijst, is groter. Indien Uw standpunt en de hunne onbetwistbaar zijn, waarom kunt U dan onze voorstellen niet logenstraffen door Uw argumenten? Eerst dan kunnen hun zowel als Uw voorstellen aannemelijk zijn.

Onze mening is dat Śaṅkarācārya, enzovoort dit standpunt slechts innamen om het van de jains te winnen, aangezien de meeste geleerden dikwijls dingen aannemen die tegen hun overtuiging zijn teneinde, op een bepaalde plaats of tijd, in een voordeliger positie te raken. En indien zij in de gelijkwaardigheid van God en de ziel of de onechtheid van de wereld geloofden en de echtheid van wereldse zaken ontkenden, waren zij verkeerd.

Ten aanzien van de leer van Niścaladāsa is er hier een voorbeeld. Hij schrijft 'जीवो ब्रह्माऽभिन्नश्चेतनत्वात्' in *Vṛitti-prabhākara*, of dat de ziel God is omdat zij bewust is. Dit is een kinderachtige voorstelling. Twee dingen kunnen niet slechts uit hoofde van overeenkomst gelijkwaardig zijn, verschil staat altijd in de weg. Bijvoorbeeld, als iemand zegt पृथिवी जलाऽभिन्ना जडत्वात् of 'dat aarde en water gelijkwaardig zijn omdat zij geen leven hebben' is dit een gebrekkige voorstelling. Hetzelfde geldt in het geval van Niścaladāsa. Beperktheid, onvoldoende kennis, feilbaarheid, enzovoort zijn de eigenschappen van de ziel en onderscheiden haar van God. Aldoordringendheid, alwetendheid, onfeilbaarheid, enzovoort zijn de eigenschappen van God en zij onderscheiden Hem van de ziel. God en de ziel zijn dus niet gelijk. Aarde en water zijn gescheiden, omdat reuk, hardheid, enzovoort

de onderscheidene hoedanigheden van de aarde zijn en smaak, vloeibaarheid, enzovoort de onderscheidene hoedanigheden van water zijn. Evenzo hebben God en de ziel hun onderscheidene hoedanigheden. Daarom waren zij nooit gelijk in het verleden, zijn zij niet gelijk in het heden en zullen zij nooit gelijk zijn in de toekomst. U kunt uit dit weinige de geleerdheid van Niścaladāsa peilen. Voor wat betreft Vasiṣṭha, die de *Yoga-Vāsiṣṭha* samenstelde, hij blijkt een hedendaagse neo-vedāntist te zijn. Dit werk is niet samengesteld door Vālmīki, Vasiṣṭha of Rāmacandra noch zeiden of hoorden zij het. Zij waren allen volgelingen van de Veda's. Zij hebben nooit iets kunnen schrijven of zeggen tegen de vedische (leer)stellingen.

Vraag: De gelijkwaardigheid van God en de ziel is in de *Śārīraka Sūtra*, die door Vyāsa samengesteld is, bewezen.

सम्पद्याऽऽविर्भावः स्वेन शब्दात् ॥ 1 ॥
ब्राह्मेण जैमिनिरुपन्यासादिभ्यः ॥ 2 ॥
चितितन्मात्रेण तदात्मकत्वादित्यौडुलौमिः ॥ 3 ॥
एवमप्युपन्यासात् पूर्वभावादविरोधं बादरायणः ॥ 4 ॥
अत एव चानन्याधिपतिः ॥ 5 ॥

Vedānta Sūtra IV. 4, *Sū.* 1, 5-7, 9

1. De ziel, zich haar eigen kracht realiserende welke vóór de aard van God bestond, manifesteert zich zelf. Dit blijkt duidelijk uit het woord *sva* (zelf).

2. Ācārya Jaimini is van mening dat de ziel zichzelf vestigt in de vorm van God om redenen dat zulke passages als अयमात्मा अपहतमाप्मा, of Hij is de -*ātmā*- geest (=spirituele identiteit) die vrij is van zondigheid, gebruikt worden.

3. Ācārya Auḍulomi is van mening dat de ziel in zaligheid bijft in de vorm van zuivere intelligentie, daar de passages van de *Bṛihadāraṇyaka Upaniṣad* zeggen dat zij één met God wordt.

[219]

4. Vyāsa gelooft in het niet verschillen van de ziel en God op grond van de passages die wijzen op de hogere machten, die hierboven zijn genoemd.

5. De Yogī met zijn occulte machten behoudt zijn heilige kracht daar hij geen meester boven zich heeft. Hij wordt de meester van allen. Hij is dus in zaligheid.

Antwoord: 1. De Sūtra's betekenen niet dit. Hun zuivere interpretatie is als volgt: Zolang de ziel zich niet bevrijdt van alle onreinheden en zich haar eigen reine kracht realiseert, kan zij God niet realiseren en van zegen genieten.

2. Ācārya Jaimini is van mening dat wanneer de Yogī vrij van zonden is en hogere machten verkrijgt, hij alleen dan de zegen van zaligheid, door het nauwe contact met God, kan genieten.

3. Wanneer de ziel vrij van onwetendheid en andere gebreken is en in haar zuivere kracht van intelligentie is, dan pas vindt zij zichzelf echt verwant aan de kracht van God. Dit is de mening van Auḍulomi Ācārya.

4. Wanneer de ziel in dit leven zelf hogere machten en zuivere kracht verkrijgt, dan herkrijgt zij haar vroegere reine aard. Dit is de mening van Ācārya Vyāsa.

5. Wanneer de Yogī waarlijk overgave in zich heeft, realiseert hij zich God en smaakt dan het geluk van zaligheid. Daar is hij geheel onafhankelijk. In de zaligheid bestaat er geen superioriteit en minderwaardigheid. Alle bevrijde zielen zijn hetzelfde.

Indien U deze Sūtra's niet interpreteert zoals wij het gedaan hebben, zullen zij niet met de volgende Sūtra's overeenkomen:

नेतरोऽनुपपत्तेः ॥ 1 ॥	1. 1. 16
भेदव्यपदेशाच्च ॥ 2 ॥	1. 1. 17
विशेषणभेदव्यपदेशाभ्यां च नेतरौ ॥ 3 ॥	1. 1. 22
अस्मिन्नस्य च तद्योगं शास्ति ॥ 4 ॥	1. 1. 19
अन्तस्तद्धर्मोपदेशात् ॥ 5 ॥	1. 1. 20
भेदव्यपदेशाच्चान्यः ॥ 6 ॥	1. 1. 21

गुहां प्रविष्टावात्मानौ हि तद्दर्शनात् ॥ 7 ॥ 1. 2. 11
अनुपपत्तेस्तु न शारीरः ॥ 8 ॥ 1. 2. 3
अन्तर्याम्यधिदैवादिषु तद्धर्मव्यपदेशात् ॥ 9 ॥ 1. 2. 18
शारीरश्चोभयेऽपि हि भेदेनैनमधीयते ॥ 10 ॥ 1. 2. 20

Vyāsamunikṛtavedāntasūtrāṇi

1. Betekenis: De ziel, die iets anders dan God is, is niet de schepper van het heelal. De schepping van het heelal kan niet aan de ziel, die beperkte macht en onvoldoende kennis bezit, worden toegeschreven. Daarom kan de ziel geen God zijn.

रसं ह्येवायं लब्ध्वानन्दी भवति ।

Taittirīya Upaniṣad (*Brah. Vallī A.* 7)

[220]

De ziel en God zijn gescheiden van mekaar. Hun verschillende karaktertrekken zijn reeds uitgelegd. Indien dat niet het geval was, zou het zinloos zijn te zeggen dat de ziel God verkrijgt en gelukkig wordt. De ziel en God zijn daarom niet één.

दिव्यो ह्यमूर्त्तः पुरुषः स बाह्याभ्यन्तरो ह्यजः ।
अप्राणो ह्यमनाः शुभ्रो ह्यक्षरात्परतः परः ॥

Muṇḍaka Upaniṣad 2. 1. 2

3. God is vergevend, rein, lichaamloos, aldoordringend, innerlijk en uiterlijk in alles, ongeschapen, vrij van geboorte, dood, incarnatie, enzovoort. Hij is vrij van beëindiging, beïnvloeiding, lichaam en gedachten. Hij is het licht. Deze zijn de eigenschappen van God. De ziel is fijner dan de eeuwige en onvergankelijke materiële oorzaak. Maar God is fijner dan de ziel, de fijnste van allen.

4. Uit dit citaat blijkt dat de ziel in contact (*yoga*) komt met de doordringende God, en dat God in contact komt met de ziel. Nu bewijst het woord contact dat God en de ziel van mekaar gescheiden zijn, daar contact altijd bestaat tussen twee verschillende voorwerpen.

5. De eigenschappen van God zijn aldoordringend, enzovoort. Verder is God de doordringer en de ziel de doordrongene. Dit bewijst dat

God en de ziel verschillen. Indien zij hetzelfde waren, zou doordringing van de andere niet mogelijk zijn.

6. God verschilt van de ziel. Evenzo is Hij ook verschillend van zintuigen, interne organen, de aarde en de andere elementen, richting, lucht, zon, enzovoort en van de geleerden, die deva's worden genoemd en van de bovengenoemde dingen genieten.

7. In de Upaniṣad staat: ' गुहां प्रविष्टौ सुकृतस्य लोके', of 'Deze twee, God en de ziel, treden de innigste kelder binnen, d.i. het geweten (hart). Zulke passages komen veel in de Upaniṣads voor.

8. Verder: 'शरीरे भवः शारीरः', of God is niet belichaamd. De eigenschappen, handelingen en aard van God worden niet in de ziel gevonden.

9. God werd genoemd *antaryāmī* (alwetend; doordringend) door (*adhidaiva*) de gedachten en de zintuigen, door (*adhibhūta*) de aarde en andere elementen en door (*adhyātma*) al de zielen. In de Upaniṣads wordt God aldoordringend, enzovoort genoemd.

10. De belichaamde ziel is geen God daar God in aard verschillend is van de ziel.

Deze *Śārīraka Sūtra's* bewijzen dat God en de ziel verschillend zijn. De neo-vedāntisten hebben nog een weg om hun zienswijze te ondersteunen, met name *upakrama* en *upasaṅhāra*. Ook dit is niet aannemelijk. Hun schepping begint met God en hun beëindiging is in God. Als zij niet geloven in een ander bestaan, dan worden schepping en beëindiging beiden de funkties van God alleen. Dergelijke verklaringen maken het moeilijk voor de neo-vedāntisten. Verandering, schepping, onwetendheid, enzovoort kunnen nooit aangenomen worden in geval van de onveranderlijke, reine, eeuwige en onfeilbare God. Zelfs na de beëindiging blijven God, de zielen en de materiële oorzaak bestaan. Hun theorie over de beëindiging is dus ook verkeerd. Er bestaan vele andere meningen van hen die tegen de Veda's en andere geschriften zijn.

Nadien bleef India lange tijd onder de invloed van de leer van de jains en Śaṅkarācārya, en hun volgelingen hadden steeds kritiek op elkaar. Drie honderd jaren na Śaṅkarācārya verscheen een machtige koning,
[221]
Vikramāditya van Ujjain, op het toneel; hij maakte een eind aan de onderlinge twisten tussen de verschillende heersers en hij herstelde de vrede. Daarna kwam koning Bhartṛihari die zeer geïnteresseerd was in de Saṅskṛita dichtkunst en ook enige kennis van religieuze geschriften bezat. Hij deed afstand van zijn koninkrijk en werd een *sannyāsī*. Duizend jaren na Vikramāditya kwam koning Bhoja. Hij moedigde de studie van de grammatica aan en leidde de dichtkunst en andere branches van wetenschap zo in dat zelfs Kālidāsa, die slechts een schaapherder was, de schrijver van een gedicht, *Raghuvanśa*, kon worden. Elkeen die koning Bhoja met een mooi gedicht naderde, werd hooggeacht en werd beloond. Nu begon er een periode waarin koningen en de rijken het lezen staakten.

Alhoewel er vóór Śaṅkarācārya en na het Vāmamārgisme enkele sekten, zoals het Śaivisme, waren verrezen, waren deze sekten niet machtig. De Śaiva's namen in kracht toe na koning Vikramāditya. De Śaiva's hebben verschillende vertakkingen zoals Pāśupata's, enzovoort. Ook het Vāmamārgisme heeft tien Mahāvidyā's (of, 'grote wetenschappen'). De mensen begonnen Śaṅkarācārya aan te zien als de incarnatie van Śiva. Zijn *sannyāsī* volgelingen namen ook het Śaivisme aan en voegden het Vāmamārgisme bij hun geloof. De Vāmamārgis zijn aanbidders van Devī (godin), de vrouw van Śiva, en de Śaiva's zijn aanbidders van Śiva zelf. Tot nu toe dragen beiden *rudrākṣa* en rozekransen, en besmeren zij hun voorhoofd met as. Maar de Śaiva's zijn niet zo tegen de Veda's als de Vāmamārgī's.

धिक् धिक् कपालं भस्मरुद्राक्षविहीनम् ॥ 1 ॥

रुद्राक्षान् कण्ठदेशे दशनपरिमितान्मस्तके विंशती द्वे,

षट् षट् कर्णप्रदेशे करयुगलगतान् द्वादशान् द्वादशैव ।
बाह्वोरिन्दोः कलाभिः पृथगिति गदितामनेकमेवं शिखायां,
वक्षस्यष्टाऽधिकं यः कलयति शतकं स स्वयं नीलकण्ठः ॥ 2 ॥

Zo zijn er nog veel citaten: Vervloekt is de persoon die geen as op zijn voorhoofd en geen *rudrākṣa* om zijn nek heeft. 'तं त्यजेदन्त्यजं यथा' of, hij moet verafschuwd worden als iemand van de achtergestelde klasse (kaste).

2. Degene die 32 kralen om de hals, 40 op het hoofd, 6 in elk oor, 12 aan elke pols, 16 aan elke arm, 1 in de kleine haarlok op het achterhoofd en 108 op het hart draagt, wordt de god Śiva zelf. Dit is de opinie van de Śākta's.

De Śākta's (Vāmamārgī's) hebben ook een dergelijk geloof. In de loop van de tijden introduceerden zij de aanbidding van beelden die het vrouwelijk geslachtsorgaan voorstelden, welke zij *jalādhārī* (letterlijk 'waterpot') noemden, en die het mannelijk geslachtsorgaan voorstelden welke zij *liṅga* noemden. Deze schaamteloze wezens voelden geen schaamte in het introduceren van zulk een obscure praktijk. 'स्वार्थी दोषं न पश्यति', of: Het is waarlijk zo dat een zelfzuchtig mens blind is voor de duistere zijde van zijn handelingen en dat hij in staat is de gemeenste dingen te doen teneinde zijn zelfzuchtig doel te bereiken. Zij geloven dat beeldenverering en aanbidding van de geslachtsorganen de hoofdmiddelen zijn ter verkrijging van juist gedrag (*dharma*), welvaart (*artha*), genoegen (*kāma*) en bevrijding (*mokṣa*). Toen de jains na koning Bhoja beelden in hun tempels plaatsten en daar gingen om hen te aanbidden, gingen de leerlingen van de Papen ook er naar toe. Dit was de tijd toen er ook andere sekten in het westen opkwamen en de moslims ook in Āryāvarta begonnen te komen. Toen maakten de Papen de volgende tekst:-

न वदेद्यावनीं भाषां प्राणैः कण्ठगतैरपि ।
हस्तिना ताड्यमानोऽपि न गच्छेज्जैनमन्दिरम् ॥

[222]
'De Yāvanī taal mag nooit gesproken worden in welke moeilijkheid men zich ook bevindt, zelfs al zou men moeten sterven. Redt U zelf ook niet door in een jain tempel te gaan, zelfs als er gevaar bestaat dat U onder een olifantspoot vertrapt zal worden. Dit betekent dat het beter is onder de poot van een olifant te sterven dan in een jain tempel asiel te zoeken'. Zij begonnen hun leerlingen aldus te onderrichten. Wanneer iemand hen vroeg of zij enige authentieke geschriften over hun geloof konden aanhalen, zeiden zij 'ja'. Wanneer deze persoon hen met eigen ogen wilde zien, lazen zij enige passages uit *Mārkaṇḍeya Purāṇa*, enzovoort daar er in de *Durgāpāṭha* melding gemaakt wordt van Devī.

Toen Bhoja koning was, schreef iemand onder het pseudoniem Vyāsa de *Mārkaṇḍeya* en de Śiva *Purāṇa's*. Toen koning Bhoja dit te horen kreeg, strafte hij de paṇḍita's door opdracht te geven dat hun handen afgesneden (geamputeerd) moesten worden. Hij gaf opdracht dat degene die gedichtenbundels of andere boeken samenstelde, dat onder eigen naam moest doen en niet onder de naam van zieners en heiligen. Dit wordt vermeld in de geschiedenis *Sañjīvanī* die door koning Bhoja is geschreven en die bij het Tivārī geslacht van Bhiṇḍa, een stad in de staat Gwalior, berust. De Rāo-saheb van Lakhunā en zijn klerk Rāma Dayāla Caube hebben het met hun eigen ogen gezien. Daar staat duidelijk geschreven dat Vyāsa 4.400 teksten in de *Mahābhārata* heeft geschreven en dat zijn leerlingen 5.600 teksten daarbij hebben gevoegd. De hele *Mahābhārata* bestond dus uit 10.000 teksten. Ten tijde van keizer Vikramāditya werden er 20.000 teksten in gevonden. Koning Bhoja zegt dat ten tijde van zijn vader de *Mahābhārata* uit 25.000 teksten bestond en dat het in zijn tijd uit 30.000 teksten bestond. Indien dit zo voortging zou na verloop van tijd dit een kameellading worden. Koning Bhoja zegt ook dat indien de mensen de *Purāṇa's* en andere boeken op naam van de zieners schrijven, het volk van India misleid zal worden en de vedische leer een groot verlies zal lijden. Dit bewijst dat

koning Bhoja enige liefde koesterde voor de Veda's. Er staat in zijn *Bhoja-prabandha* geschreven:-

धट्यैकया क्रोशदशैकमश्वः, सूकृत्रिमो गच्छति चारुगत्या ।
वायुं ददाति व्यजनं सुपुष्कलं, विना मनुष्येण चलत्यजस्रम् ॥

Koning Bhoja had in zijn koninkrijk expert mecaniciëns. Zij hadden aan een machine, in de vorm van een paard, een mechanisme toegevoegd dat het 11 *kośa's* (ongeveer 35 kilometer) in ongeveer 25 minuten (één *kaccī ghaḍī*) en 27½ *kośa's* (ongeveer 90 kilometer) in één uur kon afleggen. Deze machine kon zich zowel op de grond als in de lucht voortbewegen. Zij hadden ook een waaier uitgevonden die, zonder menselijke hulp, een behoorlijke hoeveelheid koele lucht produceerde. Indien deze twee machines heden ten dage nog bestonden, zouden de Europeanen niet zo opgeblazen doen.

De Papen deden hun uiterste best om hun leerlingen er van te weerhouden de jain tempels te bezoeken. Het lukte hen echter niet. De mensen gingen er naar toe en luisterden naar de religieuze debatten. De jainistische Papen prikkelden de nieuwsgierigheid van de leerlingen van de Pauranistische Papen. Nu moesten de Pauranistische Papen iets doen om te voorkomen dat het hele volk jain ging worden. Uiteindelijk besloten zij de jains na te apen door het maken van incarnaties, beelden, tempels en religieuze geschriften, zoals de 24 jain Tīrthankara's. Zij vonden ook 24 incarnaties van God uit. Zij maakten ook tempels en beelden. De jains hadden *Ādi-Purāṇa's* en *Uttar-Purāṇa's*. Zij schreven ook achttien *Purāṇa's*.

Honderdvijftig jaren na koning Bhoja begon de Vaiṣṇava sekte. Het werd opgericht door een zekere Śaṭhakopa van een Kañjara-varṇa. Deze sekte maakte toen weinig opgang. Het volgend hoofd van deze sekte was Munivāhana van de Bhaṅgī-clan. Het derde hoofd was Yāvanācāryya, een Mohamedaan. Het vierde hoofd Rāmānuja kwam uit een respectabel brahmanen-gezin. De sekte nam onder hem een grote vaart.
[223]

De Śaiva's schreven de *Śiva Purāṇa*, de Śākta's schreven de *Devī Bhāgavata*, de Vaiṣṇava's schreven de *Viṣṇu Purāṇa*. Zij gaven deze boeken niet hun eigen namen, daar zij anders niet als authentiek beschouwd zouden worden. Zij schreven hen op naam van de ziener Vyāsa, enzovoort. Zij worden *Purāṇa*'s (letterlijk oude boeken) genoemd terwijl zij in feite *navīna* (nieuwe boeken) genoemd moesten worden. Dit is precies als wanneer een arme man zijn zoon Keizer, of nieuwe dingen oud noemt. Deze *Purāṇa*'s staan vol van de twisten die bestaan tussen deze sekten.

Laat ons eerst de *Devī Bhāgavata Purāṇa* onder de loupe nemen. Er staat daarin geschreven dat er een vrouwelijke god bestond die Śrī genoemd werd en meesteres van de stad Śripura was. Zij schiep het heelal. Brahmā en andere (dat zijn Viṣṇu en Mahādeva) werden ook door haar geschapen. Een verlangen kwam in haar op. Zij wreef zich in de handen en zie daar ontstond er een blaar. Brahmā werd uit deze blaar geboren. De godin vroeg hem met haar te trouwen. Brahmā zei 'Gij zijt mijn moeder. Ik kan niet met U trouwen'. De moeder werd kwaad om dit antwoord en verbrandde de zoon. Toen schiep zij een andere zoon door op dezelfde manier in de handen te wrijven. Hij werd Viṣṇu genoemd. Ook aan hem deed zij hetzelfde voorstel. Hij stemde ook niet toe, en werd verbrand. Zij schiep weer een zoon op dezelfde manier. Hij werd Mahādeva genoemd. Zij zei tot hem: 'Trouw met mij'. Hij antwoordde 'Ik kan niet met U trouwen alvorens gij de vorm van een andere vrouw aanneemt'. De godin deed dat. Dan vroeg Mahādeva 'Wat betekenen deze twee hoopjes as?' De godin antwoordde: 'Deze twee zijn Uw broers. Zij volgden mijn bevelen niet op en daarom heb ik ze verbrand'. Mahādeva zei toen 'Wat zal ik alleen kunnen uitvoeren? Breng deze twee weer tot leven en maak nog twee vrouwen. Dan zullen de drie mannen met de drie vrouwen trouwen.' De godin deed dit, en de drie mannen trouwden met de drie vrouwen.

Wat grappig! Zij trouwden niet met hun moeder maar wel met hun zusters. Was dit juist? Daarna werden Indra

en anderen geboren. Brahmā, Viṣṇu, Rudra en Indra werden benoemd tot draagstoeldragers, enzovoort. Deze mensen maakten al deze absurde verhalen.

Aan hen zou gevraagd moeten worden wie het lichaam van deze godin en de stad Śripura gemaakt heeft, en wie de moeder en vader van deze godin waren. Indien U zegt dat die godin eeuwig is, is dit onmogelijk. Niets dat het gevolg van een combinatie of samenstelling is, kan eeuwig zijn. Indien er aarzeling bestond vóór het huwelijk tussen de moeder en zoon, wat voor goeds bestond er dan in het huwelijk tussen zuster en broer?

Zoals in de *Devī Bhāgavata Purāṇa* de ondergeschikte posities aan Mahādeva, Viṣṇu en Brahmā, enzovoort en de superieure positie aan de godin zijn toegeschreven, zijn de godin en de anderen lagere posities toegeschreven in de *Śiva Purāṇa*. Zij zijn daarin de slaven van Mahādeva, en hij de schepper.

Indien het dragen van *rudrākṣa* dat slechts een zaad van een boom is, en het besmeren met as tot zaligheid kunnen leiden, dan moeten ezels en andere dieren zoals zwijnen, honden, enzovoort die in as rollen en de Bhils en Kañjara's die deze kralen dragen, zeker bevrijd worden.

Vraag: De *Kālāgni-rudropaniṣad* geeft de methode van met as besmeren aan. Is dit vals? In de Yajurveda komen teksten zoals 'त्र्यायुषं जमदग्ने॰' enzovoort over het besmeren met as. De *Purāṇa's* zeggen dat *rudrākṣa* de boom is die uit een traan, uit het oog van Rudra, oprees. Daarom wordt het dragen van haar zaden als heilig beschouwd. Het dragen van desnoods één *rudrākṣa* kraal vrijwaart de drager van zonden, en verzekert hem van de hemel. Er rest dan geen vrees voor God, de dood of de hel.

Antwoord: De *Kālāgni-rudropaniṣad* is door één of andere assmeerder geschreven. Het geeft zulke gekke dingen op als 'यास्य प्रथमा रेखा सा भूर्लोकः', enzovoort of 'de eerste bestrijking van het as is *bhūrloka*'. Hoe kan

de streep die U dagelijks trekt *bhūloka* of haar betekenis zijn?
[224]

Voor wat de passage uit de *Yajurveda* betreft die U heeft aangehaald, 'त्र्यायुषं जमदग्नेः', enzovoort kunnen wij zeggen dat dit niets met asbesmering of *tripuṇḍra* te maken heeft. De *Śatapathabrāhmaṇa* zegt: 'चक्षुर्वै जमदग्निः', 'O God, helpt U mij dat het licht van mijn ogen driemaal zoveel moge zijn, d.w.z. dat het voor driehonderd jaar zal mogen voortbestaan en dat ik zo een rechtvaardig leven moge lijden dat ik mijn zicht niet verlieze'.

Hoe gek is het te geloven dat een boom uit een traan kan groeien. Bestaat er iemand die verandering in de natuurwetten kan brengen? Zoals het zaad is, zal de boom ook zijn. Dit is de volgorde die door God geregeld is. Het kan niet anders zijn. Daarom is al dit gedoe van het dragen van *rudrākṣa*, as, *tulasī*, *kamalākṣa*, gras, sandal, enzovoort slechts de handelwijze van wilden.

Deze Vāmamārgī's en Śaiva's zijn over het algemeen kwaaddoeners, ruziezoekers en niet plichtsgetrouw. Er bestaan heel weinig mensen onder hen die niet in zulke dingen geloven en goede daden verrichten. Indien de boodschappers van de God van de dood bang zijn voor *rudrākṣa* en as, dan moeten politieagenten ook bang zijn voor deze dingen. Als honden, leeuwen, slangen, schorpioenen, vliegen en muskieten niet bang zijn voor hen die *rudrākṣa* dragen en zich met as besmeren, hoe zullen dan de dienaars van de wet bang voor hen kunnen zijn?

Vraag: Waarom veroordeelt U hen? Het Śaivisme en dergelijke sekten zijn erkend in teksten van de Veda's, zoals blijkt uit deze teksten:

नमस्ते रुद्र मन्यवे ।	*Yajurveda* 16. 1
शिवाय च शिवतराय च ।	*Yajurveda* 16. 41
वैष्णवमसि ।	*Yajurveda* 5. 21

वामनाय च । *Yajurveda* 16. 30
गणानां त्वा गणपतिं हवामहे । *Yajurveda* 23. 19
भगवती हि भूयाः । *Atharvaveda* 9. 10. 20
सूर्य आत्मा जगतस्तस्थुषश्च । *Yajurveda* 13. 46

Antwoord: Deze passages hebben geen betrekking op de sekten zoals het Śaivisme. Het woord 'Rudra' betekent God, adem, ziel, vuur, enzovoort. De eerste passage betekent: gegroet zij God die de kwaaddoeners straft door ontevreden over hen te zijn. 'Namaḥ' betekent ook voedsel (नम इति अन्ननाम). Deze passage betekent daarom: laat er voedsel zijn ter versterking van de lichamelijke kracht, enzovoort of 'wij zullen Hem, die de grootste weldoener van de wereld is, aanbidden.' शिवस्य परमेश्वरस्यायं भक्तः शैवः । विष्णोः परमात्मनोऽयं भक्तो वैष्णवः । गणपतेः सकलजगत्स्वामिनोऽयं सेवको गाणपतः । भगवत्या वाण्या अयं सेवको भागवतः । सूर्यस्य चराचरात्मनोऽयं सेवकः सौरः । of, Rudra, Śiva, Viṣṇu, Gaṇapati, Sūrya, enzovoort zijn allemaal namen van de Allerhoogste en Bhagavatī is de naam voor spraak die leidt tot een waarheidlievend karakter. Zonder deze namen kwam er enkel ruzie, zoals blijkt uit het volgende:

Een kluizenaar had twee leerlingen. Zij masseerden dagelijks de voeten van hun leermeester. Voor het gemak hadden zij het werk verdeeld. Eén zorgde voor het ene been en de andere voor het andere been. Op een zekere dag gebeurde het dat één van de leerlingen naar de markt was en de andere bezig was met het masseren van het been waarvoor hij moest zorgen. Toen de leermeester zich keerde viel het been waarvoor de andere leerling zorgde per ongeluk op het been waarmee de ene bezig was. Deze leerling nam een spade en sloeg daarmee op het andere been. De leermeester gilde het uit: 'O gij kwaadaardige, wat hebt gij gedaan?' De leerling antwoordde: 'Wat heeft dit been te maken met het been waarvoor ik zorg?'.

Intussen keerde de andere leerling terug. Hij begon het been waarvoor hij zorgde te masseren. Toen hij merkte dat het been opgezwollen was vroeg hij: 'Meester, hoe komt het dat dit been opgezwollen is?' De leermeester vertelde hem toen wat gebeurd was. Die dwaas zei ook niets, maar nam een stok en gaf daarmee een ferme klap op het ander been van de leermeester. De leermeester begon toen te gillen. De leerlingen sloegen nu op beide benen. Het lawaai trok de aandacht van de buren. Zij kwamen en vroegen: 'Vader, wat is er aan de hand?' Een wijs man onder de buren wees de leerlingen
[225]
er op dat beide benen aan de leermeester toebehoorden. De hoofdzaak was dat zij de leermeester een plezier zouden doen door hem zo te dienen, maar nu leed hij pijn vanwege hun dwaze handelwijze.

Deze vergelijking is ook van toepassing op de sekten van het Śaivisme, Vaiṣṇavisme, enzovoort die mekaar bestrijden, maar de juiste betekenis van de woorden Viṣṇu, Rudra, enzovoort niet kennen. Deze woorden spreken in werkelijkheid over de verschillende namen van hetzelfde ondeelbare en onbeperkte Opperwezen (Zie hoofdstuk I voor de uitleg van deze namen). Deze dwazen denken helemaal niet eraan dat Viṣṇu, Rudra, Śiva enzovoort de namen zijn die de verschillende aspekten van de kwaliteiten en de aard van dezelfde Almachtige van de schepping, die alregerend, aldoordringend en zonder gelijke is, aanduiden. Hoe kunnen zulke dwazen aan de ontevredenheid van God ontkomen?

Vraag: De Vāmamārgī's en de Śaiva's kunnen we niet goedkeuren, maar de Vaiṣṇava's zijn toch rechtgeaard?

Antwoord: Zij bestrijden de Veda's en zijn dus nog erger. Bekijk deze bizarre waanvoorstellingen van de Cakrāṅkit Vaiṣṇava's:

तापः पुण्ड्रं तथा नाम माला मन्त्रस्तथैव च ।
अमी हि पञ्च संस्काराः परमैकान्तहेतवः ॥ 1 ॥

Rāmānujapaṭala paddhati

अतप्ततनूर्न तदामो अश्नुते ।इति श्रुतेः ।

-Aldus Śruteḥ

Tāpaḥ (brandmerking): zij nemen ijzeren afdrukken van een schelp, een discus, een wapen en een lotus, maken die gloeiend heet en brandmerken zich dan op de bovenarm met deze afdrukken. Zij koelen deze hete ijzers af in een pot melk. Sommigen drinken zelf deze melk. Let nu eens op. Deze melk moet toch de smaak van mensenvlees hebben. Met zulke daden trachten zij zich God te realiseren. Zij zeggen dat de ziel God niet kan bereiken zonder dat het lichaam gebrandmerkt is met de schelp, de discus enzovoort, daar zij anders rauw is (*āmaḥ*). Zoals de politieagenten hun uniform, hun penning of andere onderscheidingstekenen hebben die de mensen vrees aanjagen, zijn zij van oordeel dat de brandmerken van de wapens van Viṣṇu op de armen van de gelovigen de God van de dood en zijn boodschappers vrees aanjagen. Zij zeggen in het Hindi:

बाना बड़ा दयाल का, तिलक छाप और माल ।
यम डरपै कालू कहे, भय माने भूपाल ।

'Het is een groot ding om de symbolen van God te gebruiken, d.w.z. een merkteken van de drietand op het voorhoofd, de brandmerken en de rozekrans. Zij schrikken de leraar van de dood en zelfs de koning af'.

Puṇḍram is een teken van een drietand dat op het voorhoofd geschilderd wordt. *Nāma* betekent het geven van zulke namen als Nārāyaṇadāsa (de slaaf van God), Viṣṇudāsa (de slaaf van Viṣṇu). *Mālā* of de rozekrans moet uit lotuszaad bestaan. Ze gebruiken ook de volgende mantra's:

ओं नमो नारायणाय ॥ 1 ॥

Voor de gewone mensen, en verder:

श्रीमन्नारायणचरणं शरणं प्रपद्ये ॥ 2 ॥

श्रीमते नारायणाय नमः ॥ 3 ॥

श्रीमते रामानुजाय नमः ॥ 4 ॥

Voor rijke en respectabele personen, als in een winkel.

[226]

Al naargelang het gezicht van de klant! Met deze vijf attributen hopen zij bevrijding te bereiken.

Dit is de betekenis van de mantra's:

1. Ik groet Nārāyaṇa.

2. Ik zoek bescherming aan de voeten van Nārāyaṇa die vol is van Lakṣmī.

3. Ik groet Nārāyaṇa die vol is van Śrī, d.w.z. ik groet Nārāyaṇa die vol schoonheid is.

4. Een groet ook aan Rāmānuja die vol is van Śrī.

Zoals de Vāmamārgī's vijf *makāra*'s hebben, hebben de Cakrāṅkita's vijf *saṅskāra*'s (rituelen). Deze Cakrāṅkita's halen iets uit de Veda's aan ter verdediging van hun brandmerking. Wij geven hieronder de volle tekst met de betekenis:

पवित्रं ते विततं ब्रह्मणस्पते प्रभुर्गात्राणि पर्येषि विश्वतः ।
अतप्ततनूर्न तदामो अश्नुते शृतास इद्वहन्तस्तत्समाशत ॥ 1 ॥
तपोष्पवीत्रं विततं दिवस्पदे ॥ 2 ॥ *Rig.* IX. 83, 1, 2

1. O beschermer van het heelal en van de Veda's! Uw macht en alwetendheid doordringen alle delen van het heelal. Uw reine aard is niet realiseerbaar voor degene die rauw is, d.w.z. degene die zich nog niet ten volle heeft ontwikkeld door Brahmacarya, waarheidszin, kalmte, zelfbeheersing, yoga, goed gezelschap, deugdelijkheid, enzovoort. Alleen degenen die zich van innerlijke onreinheden hebben vrijgemaakt door de bovengenoemde methoden kunnen zich Uw reine aard realiseren.

2. Alleen zij die in deze immense wereld van God die Licht is de ascese van rechtvaardig gedrag ondergaan, zijn waardig het Opperwezen te realiseren (te bereiken).

Denkt U eens na. Hoe kunnen de Cakrāṅkita's de authenticiteit van hun sekte bewijzen op basis van deze vedische tekst? Zijn zij geleerd of dom? Indien zij geleerd zijn, waarom hebben zij dan deze tekst vervormd? In de tekst is de zin *ataptatanūḥ*, of 'hij die de deugdelijkheden niet heeft ondergaan' en niet *atapta bhujaika-deśaḥ*, of 'hij die niet een gedeelte van zijn arm heeft gebrandmerkt'. Indien zij beweren dat het woord *ataptatanūḥ* het gehele lichaam, van kop tot teen, betekent en het woord *tapaḥ* 'in vuur branden' betekent, dan moeten zij hun hele lichaam in de oven werpen en het verbranden. Ook dan zeg ik dat de vedische tekst onvervuld gebleven is, omdat het er duidelijk gaat over inachtneming van waarachtigheid en andere gedragsregels.

ऋतं तपः सत्यं तपो दमस्तपः स्वाध्यायस्तपः ॥

Tapaḥ is de inachtneming van de volgende onderdelen (*ṛtaṁ tapaḥ*) van goed gedrag, reinheid van ideeën, waarachtig denken, ware taal, waarachtige daden, de gedachten van onrechtvaardigheden afwenden, beheersing van de lichamelijke organen, goede handelingen verrichten in daad en gedachten, studie van de Veda's. Het lichaam verbranden of brandmerken met hete ijzers is geen *tapaḥ*.

De Cakrāṅkita's noemen zichzelf grote Vaiṣṇava's, maar zij verliezen hun tradities en slechte daden uit het oog. De oprichter van hun sekte was Śaṭhakopa. In de boeken van de Cakrāṅkita's en in de *Bhaktamāla* die door Nābhā van de ḍoma-klasse (kaste) is samengesteld, staat geschreven:

[227]

विक्रीय शूर्पं विचचार योगी ॥

'De yogī verkocht al reizende manden', d.w.z. dat Śaṭhakopa in de Kañjara-klasse (kaste) geboren was. Hij kan de brahmanen gevraagd hebben hem te onderrichten of de geschriften voor hem te lezen. De brahmanen kunnen hem slecht bejegend hebben en hij heeft misschien daarom, uit haat tegen de brahmanen, de anti-vedische sekte van de Cakrāṅkita's opgericht, naar zijn eigen ideeën. Zijn leerling was Munivāhana uit de

Cāṇḍāla-klasse (kaste). De leerling van Munivāhana was Yāvanācārya, die in een moslim (*yavana*) familie was geboren. Sommige mensen hebben zijn naam veranderd in Yāmunācārya. Na hem kwam Rāmānuja, die in een brahmanen familie was geboren. Hij werd een Cakrāṅkita (d.w.z. hij brandmerkte zijn arm). Eerst schreef hij enkele boeken van algemene aard. Daarna las hij wat Saṅskṛita en schreef hij enige Saṅskṛita teksten. Daarna schreef hij, tegen Śaṅkarācārya, commentaren op de *Śārīrika Sūtra* en de *Upaniṣads* en veroordeelde Śaṅkarācārya sterk. Śaṅkarācārya's verdedigde het non-dualisme, d.w.z. dat de ziel niet verschillend is van God, en verder dat geen enkel ding echt werkelijk is, dat de wereld onecht is en slechts een droom. Daartegenover stelde Rāmānuja dat God, de ziel en Māyā alle drie eeuwig zijn. Wel is het zo dat Śaṅkarācārya in zoverre verkeerd is dat hij gelooft dat er geen ziel en geen materiële oorzaak bestaat, maar alleen God. Rāmānuja's fout ligt in zijn stelling van gewijzigd non-dualisme, d.w.z. in het geloof dat God met de ziel en Māyā één is. Het is zinloos te zeggen dat die drie eeuwig zijn, maar dat er toch geen dualisme bestaat. Verder geloven deze Cakrāṅkita's weer dat de ziel in alle opzichten van God afhangt en propageren zij de halssnoer, de merktekens op het voorhoofd, de rozekrans, beeldenverering en verscheidene andere absurditeiten. De volgelingen van Śaṅkarācārya zijn niet in die mate tegen de Veda's als de Cakrāṅkita's enzovoort.

Vraag: Waar is de beeldenverering ontstaan?
Antwoord: Bij de jains.

Vraag: Vanwaar hebben de jains dit geleerd?
Antwoord: Uit hun eigen dwaasheid.

Vraag: De jains zeggen dat het zien van een kalm en nadenkend beeld de ziel gunstig beïnvloedt.

Antwoord: De ziel is bewust en het beeld is onbewust. Zal de ziel ook zo onbewust als het beeld

worden? Deze beeldenverering is allemaal nonsens. Wij zullen dit in het twaalfde hoofdstuk nader bespreken.

Vraag: De Vaiṣṇava's, enzovoort hebben de jains niet nagebootst op het gebied van beeldenverering, want de beelden van Vaiṣṇava's enzovoort zijn niet als die van de jains.

Antwoord: Ja, U heeft gelijk. Maar als zij hun beelden als die van de jains hadden gemaakt, zouden zij met de jains samengesmolten zijn. Daarom hebben zij een andere soort beelden gemaakt. Hun hoofddoel was tegen de jains te zijn en omgekeerd waren de jains tegen hen. De jains maakten hun beelden naakt, in gedachten verzonken en gelijk asceten. De Vaiṣṇava beelden daarentegen staan of zitten in gezelschap van mooi gesierde wederhelften die schoonheid, aantrekkelijkheid en luxieus genot uitbeelden. De jains blazen niet op schelpen, luiden geen bellen, enzovoort. Maar de Vaiṣṇava's maken een hels kabaal. Deze pracht en praal van de Vaiṣṇava's hebben hun volgelingen uit de val van de jains gehouden. Deze mensen hebben verschillende boeken geschreven, op naam van Vyāsa en andere zieners, die vol van leugenachtige verhalen zijn. Deze boeken hebben zij *Purāṇa's* (letterlijk oude boeken) genoemd. Zij lazen deze op vergaderingen voor.

Zij pasten ook andere methodes toe. Zij maakten stenen beelden en plaatsten hen heimelijk op een heuvel
[228]
of in een bos of begroeven hen onder de grond. Dan maakten zij hun volgelingen bekend dat Mahādeva, Pārvatī, Rādhā, Kṛiṣṇa, Sītā, Rāma, Lakṣmī, Nārāyaṇa, Bhairava, Hanumān of een andere zogenaamde goddelijke figuur hen in de droom was verschenen en hen gezegd had dat hij of zij op zo en zo een plaats lag. Zij moesten het beeld dan halen, in de tempel plaatsen en zelf de priester er voor zijn. Als beloning hiervoor zouden zij wat zij maar verlangden, ook krijgen.

Wanneer de intellectueel blinde maar volle beurzen bezittende volgelingen hen geloofden en vroegen waar

die (nep) godheid lag, noemden zij hen een heuvel of bos, namen hen mee daar naar toe en wezen hen het beeld. Daarop werden de volgelingen met stomheid geslagen van bewondering, vielen op hun knieën en zeiden: "Het schijnt dat de godheid U hoog acht. Neem het met U mee. Wij zullen een tempel voor de godheid bouwen. Zet U dan het beeld daarin en wees haar priester. Wij voelen ons zeer gelukkig zulk een godheid ter aanbidding te mogen hebben." Wanneer één van hen succes boekte met deze methode, volgden anderen zijn voorbeeld en, teneinde hun brood te verdienen, zetten zij verschillende eigen beelden op door deze frauduleuze handelingen.

Vraag: God is vormloos. Het is niet mogelijk zich Hem in gedachten voor te stellen. Daarom is een beeld nodig. Als er niets anders gedaan wordt dan voor het beeld te gaan staan en het met gevouwen handen te vereren, daarbij aan God denkend en Zijn naam uitsprekend, waar schuilt dan het gevaar hierin?

Antwoord: Daar God vormloos en aldoordringend is, is het onmogelijk een beeld van Hem te maken. Als slechts het zien van een beeld aan God herinnert, is het dan niet mogelijk aan God te denken bij het zien van door God gemaakte voorwerpen zoals de aarde, water, vuur, lucht, groenten en vele andere dingen die de wonderlijke scheppingskracht van de Almachtige tonen?

Zijn de aarde en de bergen waarvan de mensen hun kleine afgodsbeelden maken niet voldoende om U te herinneren aan het bestaan van die grote Kunstenaar, God? Het is zeer verkeerd van U te zeggen dat U aan God denkt wanneer U het afgodsbeeld ziet. Wanneer het beeld niet voor U is, is het dan best mogelijk dat U God vergeet en U zich gaat bezig houden met diefstal, overspel en dergelijke kwade praktijken. De beelden dienaar denkt: 'Hier is niemand die mij ziet'. En hij wordt het slachtoffer van allerlei hartstochten. Dit zijn allemaal de nadelen van beeldenverering.

Indien een man werkelijk niet op beeldenverering bouwt maar voelt dat God binnen alles is, door alles

heendringt en alwetend alles ziet dat gedaan of gedacht wordt door elkeen, zal hij er zeker van zijn dat welk kwaad ook gedaan wordt in daad of gedachten, niet ongestraft gelaten wordt door de alwetende en rechtvaardige God. Slechts de naam gedenken is van geen waarde daar het woord suiker niet zoet smaakt, noch het woord '*nīma*' bitter smaakt alvorens U het daadwerkelijk in Uw mond proeft.

Vraag: Is herhaling van de naam altijd nutteloos? De *Purāṇa's* hechten veel belang aan het citeren van de naam.

Antwoord: Uw wijze van namen citeren is niet juist. De manier waarop U namen citeert is nutteloos.

[229]

Vraag: Hoe is dan onze manier?

Antwoord: Het is tegen de Veda's.

Vraag: Zegt U ons dan wat de door de Veda's aanbevolen manier is om de naam te citeren.

Antwoord: De naam moet op deze manier herhaald worden. Neem bijvoorbeeld het woord 'rechtvaardig'. 'Rechtvaardig' is de naam van God omdat Hij onpartijdig is en elkeen recht doet wedervaren. Nu moeten wij zijn voorbeeld volgen en elkeen met oprechtheid en rechtvaardigheid behandelen bij onze wereldse zaken. Op deze manier is de herinnering van slechts één naam voldoende om de positie van de mensen te verbeteren.

Vraag: Wij weten dat God vormloos is. Maar hij neemt de lichamen van Śiva, Viṣṇu, Ganeṣa, Sūrya, Devī, enzovoort aan en daalde neer als Rāma en Kṛiṣṇa. Daarom maken wij deze beelden. Is dit verkeerd?

Antwoord: Verkeerd. Door en door verkeerd. De Veda's beschrijven Hem als ongeboren (aja ekapāt) en lichaamloos (*akāyam), Rigveda* VII. 35, 13; *Yajurveda* 40.8) en Hij kan niet onder de beperkingen van geboorte en dood raken. Dus is een nederdaling van God ook niet mogelijk. Degene die aldoordringend, onbeperkt en vrij van leed, plezier, zichtbaarheid enzovoort is, kan

zichzelf toch niet gaan plaatsen in een druppel sperma, in de schoot of in een lichaam. Gaan en komen is slechts bij gelokaliseerde voorwerpen mogelijk. God is bewegingloos en onzichtbaar, en er bestaat niet zelfs een klein deeltje waar Hij niet in is. Om hem daarom als nederdalend te beschouwen is even absurd als de zoon van een steriele vrouw laten huwen, en haar kleinzoon te zien.

Vraag: Als God aldoordringend is, is Hij ook in het beeld. Waarom is het dan niet juist Hem te aanbidden door zich voor te stellen dat Hij in elk voorwerp zit? Immers,

न काष्ठे विद्यते देवो न पाषाणे न मृण्मये ।
भावे हि विद्यते देवस्तस्माद् भावो हि कारणम् ॥

God is niet in het hout, noch in de steen, noch in enig aardewerk. Hij is iets realiseerbaars. Hij is realiseerbaar waar U zich Hem voorstelt.

Antwoord: Als God aldoordringend is, dan is het zich Hem voorstellen in een exclusief voorwerp hetzelfde als een keizer zijn groot rijk afnemen en hem in een hut laten wonen. Wat een grote oneerbiedigheid! Onteert U God ook niet op dezelfde manier met Uw beeldenverering? Wanneer U Hem als aldoordringend beschouwt, waarom plukt U dan bloemen en bladeren van de bomen en offert U dat aan het beeld? Waarom gebruikt U dan sandelpasta? Waarom offert U dan wierook? Waarom luidt U dan bellen en bespeelt U cymbalen en andere muziekinstrumenten? Hij is in Uw handen, waarom vouwt U dan de handen voor Hem? Hij is in Uw hoofd, waarom buigt U dan het hoofd voor Hem? Hij is in het voedsel en in het water, waarom offert U dan deze dingen aan Hem? Hij is in het water, waarom baadt U Hem dan? Wij geven toe dat Hij in alle voorwerpen bestaat.

De vraag is echter. Aanbidt U hetgeen doordringt of het doordrongene? Indien U de doordringer aanbidt, is het zinloos sandelhout, bloemen, enzovoort te offeren aan een blok hout of steen. En indien U het

doordrongene aanbidt waarom zegt U dan valselijk dat U God aanbidt? Waarom vertelt U niet naar waarheid dat U de aanbidder is van stenen, enzovoort?

Nu nemen wij de kwestie van voorstelling onder de loupe. Is voorstelling echt of vals? Indien het echt is zal God in de ban van Uw voorstelling zijn. Stelt U zich
[230]
misschien ook zilver, goud enzovoort, voor in een stuk aarde, diamant of saffier in een steen, parels in zeewier, boter, melk enzovoort, in water, meel of suiker in stof? En waarom ontleent U niet dezelfde voordelen van hen? U stelt zich nooit het bestaan van pijn voor, waarom krijgt U het dan? U denkt altijd aan plezier. Waarom heeft U het niet altijd? Waarom kan een blinde niet zien door zich voor te stellen dat hij ogen heeft? U denkt nooit aan de dood, waarom sterft U dan? Daarom is Uw theorie van voorstelling gans verkeerd. De ware realisatie is de realisatie van iets zoals het werkelijk is. Zich vuur als vuur en water als water voorstellen, dat is de juiste voorstelling. Zich vuur als water en water als vuur voorstellen is verkeerd. Iets zien zoals het is, is kennis. Het anders zien is domheid. U noemt ware voorstelling verkeerd en verkeerde voorstelling waar.

Vraag: De godheid komt niet in het beeld zo lang wij haar niet oproepen door het citeren van vedische teksten. Wanneer wij haar uitnodigen komt zij en wanneer wij haar wegzenden, gaat zij heen.

Antwoord: Indien oproeping de godheid in het beeld brengt, waarom wordt het beeld dan niet bewust? En waarom loopt zij niet weg wanneer U haar groet? Waar komt zij vandaan? En waar gaat zij naar toe? Luistert, o onnozelen! De ware God gaat nergens en komt nergens vandaan. Indien U door de kracht van Uw vedische teksten de godheid in het beeld kan roepen, waarom roept U dan niet de geest van Uw overleden zoon weer in zijn lichaam? En indien wegzenden door het citeren van vedische teksten mogelijk is, waarom doodt U dan Uw vijand niet door de ziel uit zijn lichaam te zenden? Kijk eens, mijn onnozele vrienden! Deze Papen vullen

hun zakken door fraude tegenover U te plegen. In de Veda's staat er niet eens één woord over beeldenverering, of oproeping en wegzenden van geesten.

Vraag:

प्राणा इहागच्छन्तु सुखं चिरं तिष्ठन्तु स्वाहा ।

आत्मेहागच्छतु सुखं चिरं तिष्ठतु स्वाहा ।

इन्द्रियाणीहागच्छन्तु सुखं चिरं तिष्ठन्तु स्वाहा ॥

Als er zulke teksten als deze bestaan, waarom zegt U dan dat zij niet bestaan?

Antwoord: Wel broeders, gebruikt U een beetje Uw nuchtere verstand. Deze zijn passages uit de valse en anti-vedische Tantraboeken, die door deze Papen zijn samengesteld. Zij zijn geen vedische teksten.

Vraag: Zijn de Tantra's vals?

Antwoord: Ja. Het is helemaal vals. Zoals er niets in de Veda's voorkomt over de oproeping van zogenaamde godheden en beelden of ze met leven te inspireren, bestaan er geen passages als स्नानं समर्पयामि, of 'Ik offer U een bad' enzovoort. De Veda's zeggen geen woord over पाषाणादिमूर्त्तिं रचयित्वा मन्दिरेषु संस्थाप्य गन्धादिभिरर्चयेत्, of het maken van een beeld, het in de tempel plaatsen en het offers aanbieden. (Ook dit staat er niet in).

Vraag: Indien de Veda's geen beeldenverering toestaan, verbieden zij die niet tegelijkertijd. En indien zij het verbieden, bewijst dit dat het bestaan van beeldenverering erkend wordt? 'प्राप्तौ सत्यां निषेध;' Want er is geen verbod mogelijk zonder dat er iets bestaat dat verboden moet worden.

Antwoord: Er bestaat geen toestemming hiervoor. En er bestaat een verbod om niets anders dan God te aanbidden. Bestaat er nooit een verbod zonder het vooraf bestaan van een gebruik? Zie maar dat zulk een verbod wel mogelijk is.

अन्धन्तमः प्र विशन्ति येऽसम्भूतिमुपासते ।

ततो भूय इव ते तमो य उ सम्भूत्या ँ रताः ॥ 1 ॥

Yajurveda 40. 9

[231]

न तस्य प्रतिमा अस्ति ॥ 2 ॥ *Yajurveda* 32. 3

यद्वाचानाभ्युदितं येन वागभ्युद्यते ।

तदेव ब्रह्म त्वं विद्धि नेदं यदिदमुपासते ॥ 1 ॥

यन्मनसा न मनुते येनाहुर्मनो मतम् ।

तदेव ब्रह्म त्वं विद्धि नेदं यदिदमुपासते ॥ 2 ॥

यच्चक्षुषा न पश्यति येन चक्षूंषि पश्यन्ति ।

तदेव ब्रह्म त्वं विद्धि नेदं यदिदमुपासते ॥ 3 ॥

यच्छ्रोत्रेण न शृणोति येन श्रोत्रमिदं श्रुतम् ।

तदेव ब्रह्म त्वं विद्धि नेदं यदिदमुपासते ॥ 4 ॥

यत्प्राणेन न प्राणिति येन प्राणः प्रणीयते ।

तदेव ब्रह्म त्वं विद्धि नेदं यदिदमुपासते ॥ 5 ॥

Kenopan. I. 4. 8

1. Degenen die in plaats van God, de ongeschapen en beginloze materiële oorzaak aanbidden, vallen in duisternis, d.w.z. domheid en ellende. En degenen die de gevolgen van de materiële oorzaak, d.w.z. de aarde, andere elementen, stenen, bomen enzovoort, en de lichamen van mensen en dieren aanbidden in plaats van God, vallen in grotere duisternis, d.w.z. deze meest domme mensen vallen in de hel van ellende en lijden gedurende een heel lange tijd van allerlei pijnlijke dingen.

2. Van de vormloze God die door het ganse heelal dringt, kan er geen beeltenis, gelijkenis of afgodsbeeld bestaan.

1. Hij die buiten het bereik van de tong valt, op wie de uitspraak 'Hier is water, neem het' niet van toepassing is, met wiens hulp en invloed de tong haar werk doet, die moet gij als Uw God (*Brahma*) kennen en aanbidden. Al hetgeen iets anders is dan God, is het aanbidden niet waard.

2. Hij die niet door de gedachten begrepen kan worden maar de gedachten kent, die moet gij als Uw God (*Brahma*) kennen. Hem alleen moet gij aanbidden. Al hetgeen van God verschilt, d.w.z. de ziel en de interne organen, is geen geschikt voorwerp voor aanbidding.

3. Hij die niet zichtbaar is voor het oog en door wie alle ogen zien, moet gij als Uw God (*Brahma*) kennen. Hem alleen moet gij aanbidden. En aanbidt die voorwerpen die van Hem verschillen niet, bijvoorbeeld de zon, elektriciteit, vuur, levenloze dingen enzovoort.

4. Hij die niet door het oor gehoord kan worden en door wiens hulp de oren horen, moet gij als Uw *Brahma* (God) kennen. Hem alleen moet gij aanbidden. En aanbidt die voorwerpen die van Hem verschillen niet, bijvoorbeeld geluid, enzovoort.

5. Hij die niet door de vitale lucht kan worden bewogen en door wiens medewerking deze vitale lucht werkt, moet gij als Uw God (*Brahma*) kennen. Hem alleen moet gij aanbidden. Aanbidt de lucht die van Hem verschilt niet.

Zo zijn er nog vele andere verboden van beeldenverering. De praktijken die bestaan zijn verboden en die niet bestaan zijn ook verboden. Als iemand bijvoorbeeld ergens zit, kunt U hem vragen weg te gaan. U kunt ook die handelingen verbieden, die niet bestaan maar eventueel verricht kunnen worden; bijvoorbeeld U kan tegen Uw zoon zeggen 'Mijn zoon, U zult nooit stelen, U zult niet in de put springen, U zult zich niet ophouden met slechtgeaarde personen, U zult niet onontwikkeld blijven'. Deze praktijken die verboden zijn, zijn de mens onbekend maar aan God bekend. Daarom is beeldenverering ten zeerste verboden.

Vraag: Beeldenverering brengt misschien geen goede resultaten, maar het is toch ook geen zonde?

Antwoord: Er bestaan slechts twee vormen van opdrachten: 'doe dit' en 'doe dit niet'; bijvoorbeeld de

Veda's zeggen: 'Gij zult de waarheid spreken' of 'Gij zult geen leugens vertellen'. Het naleven van deze geboden is deugd (धर्म) en het niet naleven van hen is ondeugd (अधर्म). Evenzo is het niet doen van het verbodene deugd en het doen er van ondeugd.
[232]
Wanneer U beelden vereert, hetwelk een verboden handeling is, is U dan geen zondaar?

Vraag: Kijk. De Veda's zijn zonder begin. In die tijden bestond er geen behoefte aan beelden omdat de godheden toen daadwerkelijk te zien waren. Beeldenverering werd door *Tantra*'s en de *Purāṇa's* geïntroduceerd. Toen menselijke kennis afnam, konden mensen God niet meer waarnemen. Het is gemakkelijk Uw gedachten op een beeld te concentreren. Daarom is beeldenverering voor de dommen bedoeld. Zoals U elke trede van de ladder moet passeren teneinde de bovenste verdieping van het huis te bereiken en het onmogelijk is direkt van de laagste naar de hoogste trede van de ladder te klimmen, en de middelste treden over te slaan, is beeldenverering de eerste stap. Daar door het beoefenen van beeldenverering het verstand opgefrist wordt en de interne organen van onreinheden gezuiverd worden, zal het mogelijk zijn zich God te realiseren. Neem een andere vergelijking. Een boogschutter begint zijn praktijk met het afschieten van een pijl op een groot doelwit. Naarmate de praktijk vordert, wordt het doelwit kleiner tot hij uiteindelijk in staat is een zeer klein doelwit te raken. Zo is het ook bij de aanbidding van beelden dat er een tijd komt wanneer de aanbidder in staat is zich een beeld te vormen van de vormloze God. Meisjes spelen met poppen zo lang zij niet een echte echtgenoot hebben. Hetzelfde geldt ook voor beeldenverering. Vanuit dit licht gezien is beeldenverering in geen enkel opzicht een zondige daad.

Antwoord: Als deugd datgene is dat met de Veda's overeenstemt en ondeugd datgene is dat tegen de Veda's is, dan is het volgens Uw eigen verklaring bewezen dat

beeldenverering een ondeugd is. Anti-vedische boeken volgen betekent een atheïst zijn. Zie eens.

नास्तिको वेदनिन्दकः ॥ 1 ॥ *Manu* II. 11

या वेदबाह्याः स्मृतयो याश्च काश्च कुदृष्टयः ।
सर्वास्तु निष्फलाः प्रेत्य तमोनिष्ठा हि ताः स्मृताः ॥ 2 ॥
उत्पद्यन्ते च्यवन्ते च यान्यतोऽन्यानि कानिचित् ।
तान्यर्वाक्कालिकतया निष्फलान्यनृतानि च ॥ 3 ॥

Manu XII. 95-96

1. Manu zegt dat degene die de Veda's niet eerbiedigt, hen veronachtzaamt of tegen hun wetten handelt, een atheïst is.

2. De boeken die door anti-vedische en ongewenste personen zijn geschreven, verdrinken de wereld in ellende. Zij zijn nutteloos, vals en verwarrend, en maken zowel deze wereld als de volgende ellendig.

3. De boeken die tegen de Veda's geschreven zijn, zijn periodiek en vallen spoedig uit de smaak. Het is nodeloos en misleidend om op hun authenticiteit te rekenen.

Al de zieners, vanaf Brahmā tot de ziener Jaimini, zijn van mening geweest dat niets dat tegen de Veda's is, aangenomen moet worden. De ware rechtvaardigheid bestaat uit handelen volgens de vedische wetten. Waarom? Omdat de Veda's de juiste beginselen inhouden. Al de *Tantra*'s en *Purāṇa's* die tegen de Veda's zijn, zijn vals. De beeldenverering, die door deze anti-vedische geschriften wordt voorgeschreven, is ook zondig. De aanbidding van levenloze dingen vermeerdert de kennis van de mensen niet. Zij neemt juist af. Alleen vereniging met geleerden vermeerdert kennis en niet het aanbidden van blokken steen. Kan iemand zich ooit God realiseren door beelden te aanbidden? Neen, nooit. Beeldenverering is geen ladder. Het is een grote put (ravijn) waarin de mens kan vallen en verbrijzeld kan worden. Uit die put kan hij nooit komen en hij blijft zeker daar tot hij sterft. Er bestaan voor God's realisatie ook ladders. Beeldenverering is

geen ladder, maar wel de vereniging met geleerden (te beginnen op een gewoon peil en verder opwaarts gaande zoals iemand doet die op de bovenste verdieping van een huis moet zijn) en het uitoefenen van de gedragsregels zoals waarheidszin, enzovoort.

Niemand is ooit geleerd geworden door beeldenverering. Alle beeldendienaars blijven dom tot de dood hen neemt en een einde maakt aan hun onsuccesvol leven. Degenen die tegenwoordig beelden vereren of die er nog in de toekomst zullen vereren, zullen zeker falen in het bereiken van de vier zaligheden van het leven, nl. juist gedrag (*dharma*), welvaart (*artha*), genoegen (*kāma*) en bevrijding (*mokṣa*), en zullen [233]uiteindelijk vergaan.

Het juiste doel om tot realisatie van God te komen is niet beeldenverering, maar zich verenigen met geleerden en de juiste studie van de aard van de dingen. Door langzamerhand vorderingen te maken bereikt men God ook. De vergelijking van het spelen met poppen is niet van toepassing in het geval van beeldenverering. Belezenheid en regelmatige oefening kunnen zeker tot God's realisatie leiden. Wanneer iemand goed onderwijs krijgt en wijsheid opdoet, zal hij ongetwijfeld de Ware Swāmī, Paramātmā, Allerhoogste bereiken, realiseren.

Vraag: U kunt Uw gedachten concentreren op iets dat een vorm heeft. Het is echter zeer moeilijk zich op een vormloos ding te concentreren. Beeldenverering is daarom noodzakelijk.

Antwoord: De gedachten kunnen nooit geconcentreerd blijven op een vast lichaam. Zij concentreren zich voor een moment op dit voorwerp en beginnen dan van deel op deel te dwalen. Maar de gedachten kunnen met hun volle vermogen zich concentreren op de vormloze God en zelfs komen zij niet tot een grens. Daar God geen delen bezit kan Uw gedachte niet onrustig worden, maar blijft denken aan de eigenschappen, handelingen en aard van God tot zij in een soort trance (gelukzaligheid) geraakt en stil blijft staan. Indien het mogelijk was geweest op een vast

lichaam te concentreren, zouden alle mensen geconcentreerd hebben daar de mensen geheel door wereldse dingen zoals vrouw, zoon, rijkdom, vrienden, enzovoort in beslag worden genomen maar hun gedachten toch onrustig blijven. Alleen bij het concentreren op een vormloos iets kan men geconcentreerd blijven. Beeldenverering is daarom slecht.

2: De miljoenen geldstukken die op tempels worden vermorst, leiden tot geldzucht en ledigheid.

3: De mensen drommen in de tempels samen en doen vijandigheid, twisten en ziekten floreren.

4: Door te geloven dat beeldenverering het hoofdmiddel is ter verkrijging van de vier zaligheden – juist gedrag (*dharma*), welvaart (*artha*), genoegen (*kāma*) en bevrijding (*mokṣa*) -- worden de mensen over het algemeen non-actief, en leiden zij een nutteloos leven.

5: Daar de beelden verschillende vormen, verschillende namen en een verschillende aard hebben, ontstaan er verschillen tussen de sekten en de aanbidders, en dat brengt het land ten onder.

6: Zij bouwen op de beelden voor het verslaan van hun vijanden en hun overwinning. Zo worden zij verslagen en het verliezen van hun land en hun wijsheid brengt al de bronnen van welvaart in handen van de vijand. Zij zijn van alle geluk verstoken en leven in slavernij gelijk het paard van de herbergier of de ezel van de pottenbakker.

7: Wanneer iemand tegen een ander zegt: 'Ik zal een steen op Uw zetel of naam plaatsen' [8], is de aangesprokene er fel tegen, en meestal bereid de spreker een pak slaag te geven. Evenzo plaatsen deze dwazen een stenen beeld op hun hart, welke de zetel van God of van God's naam is. Waarom zou God zulke dwazen dan niet straffen?

---

[8] In Hindi wordt het plaatsen van een steen op iemands naam als een grove belediging beschouwd. Swāmī Dayānanda doet een beroep op het sentiment van de gewone lui tegen beeldenverering.(Vertaler)

8: Zij gaan van tempel tot tempel en van plaats tot plaats in de ijdele verwachting God te zullen vinden. Zij lijden echter schade door geloofsverlies, wereldse welvaart, liefde voor weldadigheid te verliezen en daarnaast worden zij het slachtoffer van de wandaden van dieven en bedriegers.

9: Zij geven hun geld aan boosaardige priesters (*pujārī's*) die dit besteden aan prostitutie, overspel, drankgebruik, vlees eten en onderling twisten. Zo wordt de oorzaak van geluk van de gever een bron van ellende.

10: Zij vereren de stenen beelden en bejegenen daarbij hun moeder, vader, enzovoort slecht. Zij plegen aldus de zonde van ondankbaarheid.

11: Als iemand de beelden breekt of steelt, wenen zij bitter.

[234]

12: De priesters leiden een zondig leven met andere vrouwen en de priesteressen leven met andere mannen, en zodoende blijven zij verstoken van geluk en echtelijke liefde.

13: De verhouding tussen de meester en de bediende wordt verknoeid, twisten nemen toe en zij worden uiteindelijk vernietigd.

14: Degenen die zich constant verdiepen in onbewuste dingen worden zelf onbewust, daar hetgeen waaraan U denkt invloed op Uw ziel krijgt door de interne organen. De onbewustheid van deze dingen zal daarom zeker door het innerlijk zelf dringen.

15: God heeft welriekende bloemen gemaakt teneinde de lucht, het water, enzovoort te zuiveren. Indien men hen hun natuurlijk leven liet lijden aan de boom, zouden zij heel wat nare lucht uit de atmosfeer gehaald hebben, en de lucht en het water in hoge mate hebben gezuiverd. Maar deze priesters breken hen in het midden van hun leven af en ontnemen de wereld het gemak dat zou ontstaan door hun natuurlijk bestaan. Deze bloemen nu vallen in water, rotten en verspreiden nu een stank. Maakt God deze bloemen en andere

welriekende dingen om aan blokken steen geofferd te worden?

16: De bloemen, sandelpasta- en rijstoffers die aan de stenen beelden zijn geofferd, vermengen zich in de afvoerpijpen of in het reservoir met water en stof en doen een verschrikkelijke stank, gelijk aan de geur van menselijke ontlasting, ontstaan, die de gehele atmosfeer ongezond maakt. Er onstaan duizenden bacteriën hierin die veel schade aan de gezondheid berokkenen.

Deze en nog vele andere nadelen ontstaan uit de beeldenverering, en het is de plicht van alle goede mensen deze praktijken te verwerpen. Degenen die in het verleden aan beeldenverering deden, degenen die dat heden doen en degenen die dit ooit in de toekomst zullen doen, kunnen zichzelf nooit immuun houden voor deze slechtheden.

Vraag: Laat ons even de gewone beeldenverering buiten beschouwing laten. Maar hier in de Āryāvarta heeft er een eeuwenoude traditie bestaan van de aanbidding van de vijf vormen van dienstbaarheid (*pañca-deva pūjā*). Betekent dit niet het maken van beelden van Śiva, Viṣṇu, Ambikā, Ganeṣa en Sūrya, en hun aanbidding *(pañcāyatana pūjā)*?

Antwoord: Dit houdt geen enkel verband met enig soort beeldenverering. Hier betekent het woord '*pūjā*' slechts de nodige eerbied die aan de personen die hieronder genoemd worden, geschonken moet worden. Deze *pañca-deva pūjā*, of *pañcāyatana pūjā* heeft een zeer verheven betekenis, maar dwaze personen hebben haar goede betekenis verwaarloosd, en hebben dit woord tot een zeer slechte betekenis neergehaald. Wij hebben het aanbidden van de beelden van Śiva, enzovoort reeds bekritiseerd. Nu gaan wij de ware *pañcāyatana pūjā* of *pañca-deva pūjā*, die door de Veda's is voorgeschreven, beschrijven.

मा नो वधीः पितरं मोत मातरम् ॥ 1 ॥ *Yaju.* XVI. 15

आचार्य उपनयमानो, ब्रह्मचारिणमिच्छते ॥ 2 ॥

Atharva XI. 5. 3, 16

अतिथिर्गृहानुपगच्छेत् ॥ 3 ॥ *Atharva* XV. 13.11

अर्चत प्रार्चत प्रियमेधासो अर्चत ॥ 4 ॥ *Rig* VIII. 69. 8

त्वमेव प्रत्यक्षं ब्रह्मासि त्वामेव प्रत्यक्षं ब्रह्म वदिष्यामि ॥ 5 ॥

Taittirīyop. I. 1

कतम एको देव इति स ब्रह्म त्यदित्याचक्षते ॥ 6 ॥

Śat. XIV.5. 6. 20

मातृदेवो भव । पितृदेवो भव । आचार्यदेवो भव ।
अतिथिदेवो भव ॥ 7 ॥ *Taittirīyop. Śikṣā* XI

पितृभिर्भ्रातृभिश्चैताः पतिभिर्देवरैस्तथा ॥
पूज्या भूषयितव्याश्च बहुकल्याणमीप्सुभिः ॥ 8 ॥

Manu. III. 55

[235]

पूज्यो हि देववत्पतिः ॥ 9 ॥ *Manu. V. 154*

De eerste *devatā* of persoon aan wie wij grote eerbied verschuldigd zijn, is de moeder. De kinderen moeten hun moeder behagen met hun lichaam, gedachten en geld. Zij zullen nooit enig geweld tegenover haar dulden.

De tweede *deva* is de vader. Hij moet evenals de moeder eerbiedigd worden.

Ten derde, ook aan de leraar die U onderwijs geeft moet lichamelijk, mentaal en financieel de nodige eerbied worden geschonken.

De vierde is *atithi*, of gast, dit is elke geleerde die deugdzaam, niet bijgelovig, filantropisch en een prediker van ware beginselen is. Indien zo iemand U bezoekt terwijl hij op tournee is, is het Uw plicht de nodige aandacht aan hem te schenken.

De vijfde is de echtgenoot voor de echtgenote en de echtgenote voor de echtgenoot.

Deze vijf levende beeltenissen, aan wie wij onze geboorte, opvoeding, onderwijs, kennis en juiste adviezen te danken hebben, zijn de ware treden van de ladder die leiden tot God.

Degenen die hun dienst (zorg) verwaarlozen en tot het aanbidden van beelden overgaan, maken zichzelf slecht en zullen zeker helse moeilijkheden doorstaan.

Vraag: Indien wij de nodige diensten (zorg; aandacht; verzorging) aan onze ouders, enzovoort bewijzen en daarnaast beelden aanbidden, stellen wij ons voor dat er niets kwaads hierin schuilt.

Antwoord: Het aanbidden van stenen beelden, enzovoort in al haar vormen, moet worden opgegeven. Het goede ligt slechts in het dienen (verzorging; aandacht; zorg) van de levende beeltenissen die moeder, vader, enzovoort genoemd worden. Het grote kwaad bestaat erin de verering van de zichtbare, welmenende en actuele persoonlijkheden (*deva's*), namelijk moeder, vader, enzovoort te verwaarlozen en in plaats daarvan te buigen voor blokken steen, enzovoort.

Dit is door de zelfzuchtige priesters ingevoerd, omdat zij weten dat wanneer er giften aan de moeder of de vader worden geschonken, zij dat zullen opeten en er dan niets voor de priesters zal overblijven. Daarom maken zij stenen beelden, enzovoort en plaatsen zij eetbare spijzen voor hen. Zij luiden dan bellen, blazen op schelpen en maken een hels kabaal. Daarna wijzen zij beledigend hun duim naar de beelden en nemen zij de offers voor zichzelf: 'त्वमङ्गुष्ठं गृहाण भोजनं पदार्थं वाऽहं ग्रहीष्यामि'. Geheel hun gedrag bestaat uit beledigingen aan de zogenaamde god of godin, door hen eerst zogenaamd giften te schenken om het daarna, voor eigen gebruik, terug te nemen. Dit zijn de handelingen van de *pujārī* s (priesters) die in feite vijanden (*ari*) van de aanbidding (*pūjā*) zijn. Zij versieren de beelden met allerlei gekleurde kleding, sieraden, enzovoort en beroven de onnozelen van hun geld zoals prostituées en landlopers doen. Indien er een spiritueel-rechtvaardige koning (staatsleider ; staatshoofd)) had bestaan, zouden zij deze minnaars van steen verplicht hebben hun brood te verdienen door te werken in steengrotten, door beeldhouwen of enig ander bouwkundig werk.

Vraag: Zoals de stenen beelden van vrouwen bepaalde hartstochten in ons doen opkomen, zouden wij

vredige gedachten kunnen krijgen door het zien van beelden in kalme en rustige houding.

Antwoord: Neen. Dat zou niet kunnen. De eigenschappen van onbewuste en levenloze voorwerpen beïnvloeden de ziel en stompen haar af. Zonder de kracht van erkenning is geen overgave, zonder overgave geen spirituele kennis en zonder spirituele kennis geen vrede in de gedachten mogelijk. Al degenen die zulks bereiken, hebben dit te danken aan vereniging, leringen en studie van de geschiedenis, enzovoort. Zolang U de deugden en gebreken van iemand niet kent, komt er geen liefde voor deze persoon in U op. De oorzaak van liefde is kennis van de eigenschappen. Beeldenverering en soortgelijke slechte oorzaken hebben miljoenen mensen in de Āryāvarta tot luie priesters, rondzwervende bedriegers en andere nietsnutten gemaakt. Toen deze mensen dom waren geworden, verspreidde domheid zich over de wereld. Een groot deel huichelachtigheid werd ook toen geïntroduceerd.

Vraag: Zie eens, de godheid Lāṭa Bhairava in Benares (*Kāśī*) en andere beelden van zogenaamde godheden toonden de keizer Aurangzeb verschillende wonderen. Toen de moslims kwamen om de beelden te breken en schoten begonnen te lossen, kwamen er reusachtige wespen uit de tempel op hen af; de indringers raakten door de
[236] wespensteken bedwelmd en moesten op de vlucht slaan.

Antwoord: Dit is geen wonder van de beelden. Er kunnen daar wespennesten geweest zijn. Het is de aard van de wespen dat zij op mensen die hen storen, afkomen om hen te steken.

Vraag: Zie dit dan. Het beeld van Mahādeva wilde zich niet aan de ontrouwen tonen en verborg zich daarom in een put. Evenzo verborg Veṇīmādhava zich in het huis van een brahmaan. Is dit geen wonder?

Antwoord: Neen. Waarom kon Benares niet gespaard blijven van de invallen van de moslims waar de hoogste

officieren daar zulke reusachtige geesten als Kāla Bhairava en Lāṭa Bhairava waren en de kolonels Garuḍa, enzovoort waren? De *Purāṇa's* zeggen dat Mahādeva en Viṣṇu zulke verschrikkelijke demonen als Tripurāsura, enzovoort verbrand hebben. Indien dit waar is, waarom hebben zij de moslims dan niet verbrand? Dit bewijst dat die hulpeloze zogenaamde godsbeelden slechts stenen waren en niets konden uitvoeren. Toen de moslims de tempels en de beelden verwoestten en Benares bereikten, bewaarden de priesters het beeld van Śiva in een put en het beeld van Veṇīmādhava in het huis van een brahmaan. Als Kāla Bhairava de boodschappers van de God van de dood niet tot Benares toelaat en zelfs bij de beëindiging niet toestaat dat Benares beëindigd wordt, waarom schrikt hij de mannen van de moslim (keizer) dan niet af? Waarom stond hij dan toe dat de tempel van zijn koning verwoest werd? Dit is allemaal Paaps bedrog.

Vraag: Indien U koeken offert aan de overleden voorouders in Gayā, bevrijdt deze heilige daad de geesten van hun zonden, en gaan zij naar de hemel. Verder steken de overleden voorouders hun handen uit om hun offers in ontvangst te nemen. Is dit ook vals?

Antwoord: Volkomen vals. Indien dat het geval was, waarom worden dan de priesters niet bevrijd van de zonden die zij bedrijven, door de miljoenen roepies die hen gegeven worden ten behoeve van de doden, aan prostitutie en andere slechtheden te wijden?

Dezer dagen zien wij alleen de handen dan die van de priesters die uitgestoken worden. Het is mogelijk dat een bedrieger een gat in de grond had gegraven, en daarin een man had doen plaats nemen. Dan kan hij het gat met stro hebben afgedekt en de koeken daarop hebben gelegd. De verborgen man kan dan de offers van beneden uit genomen hebben. Zo kan men dus een intellectueel blinde maar volle beurs bezittende bedriegen.

Vraag: Is het niet een wonder dat miljoenen gelovigen in de godin Kālī van Calcutta en de godin Kāmākṣa (Kāmarūpa in Gauhati, Assam) enzovoort geloven?

Antwoord: In geen geval. Zoals schapen elkaar blindelings volgen, in een of ander gat terecht komen en zichzelf niet kunnen redden, hebben deze mensen elkaar in blind vertrouwen gevolgd en zijn zij in een gat gevallen. Nu lijden zij een ellendig bestaan.

Vraag: Laat ons het andere buiten beschouwing laten. Maar de volgende wonderen van Jagannātha zijn te duidelijk om daarover nog in twijfel te verkeren.
(1) Wanneer de tijd om het beeld te veranderen daar is, komt een stuk sandelhout vanzelf uit de zee op. (2) Zij plaatsen zeven potten rijst op elkaar om op één stoof gekookt te worden. De rijst van de bovenste potten kookt eerst en dan die van de onderste potten. (3) Degene die weigert te eten van het geofferde aan Jagannātha, wordt door lepra aangetast. (4) De wagen beweegt uit zichzelf. (5) Het beeld toont zich niet aan een zondaar. (6) De tempel werd door devatā's gebouwd tijdens de regering van koning Indradamana. (7) Wanneer het beeld wordt veranderd, sterven de koning en een priester en een timmerman. U kunt deze wonderen geen valsheden noemen.

Antwoord: Een man die twaalf jaar constant Jagannātha had gediend, was *sannyāsī* geworden en ontmoette mij in Mathurā. Ik stelde hem deze vragen. Hij beweerde dat al deze dingen vals zijn. Laat ons nu deze dingen afzonderlijk bekijken. Voor wat betreft wonder No. 1 blijkt het dat men eerst een eind sandelhout per boot meeneemt en het neerlaat in de zee.

[237]
De golven van de zee spoelen het dan op het strand aan. De timmerlieden nemen dan dit hout en maken er een beeld van.

Bij wonder No. 2 is het U bekend dat de ruimte waar het voedsel bereid wordt, gesloten blijft en het aan

niemand toegestaan wordt om het te controleren. In het midden staat er cirkelvormige stoof en er om heen zijn er zes gewone stoven. Men neemt dan eerst zes potten en besmeert hun bodems met boter, aarde en as. Daarna koken zij de rijst in deze potten. Wanneer de rijst gekookt is maken zij de bodems van deze zes potten eerst netjes schoon. Dan doen zij ongekookte rijst in een grote pot en plaatsen dit op de middelste stoof. Op deze pot nu plaatst men de potten met gekookte rijst op mekaar.

De zes stoven die rondom de middelste stoof zijn gelegen worden met ijzeren platen afgedekt (zodat niemand hen kan zien). Nu is dan de tijd aangebroken om de streek uit te halen. Zij roepen rijke, maar intellectueel blinde personen naar binnen en tonen hen dan de gekookte rijst in de bovenste potten en de ongekookte rijst in de onderste pot. Zij doen dan een beroep op hen om geld te schenken aan deze potten. Sommigen geven direkt veel geld en anderen schrijven direkt in voor maandelijkse donaties.

Voor wat betreft wonder No. 3 zijn dit de feiten. Śūdra's, mensen uit de achtergestelde klassen (kasten) offeren aan de zogenaamde godheid en terwijl de aanbidding plaats vindt, maken zij dit tot *jūṭhā*, d.w.z. zij eten er wat uit. De potten rijst worden naar rijke personen gezonden die veel geld hiervoor in de plaats geven. Dan gaan gewone pelgrims, heiligen, heelmeesters en mensen van de laagste klasse (kaste) op een rij zitten en eten uit deze resten. Wanneer een groep heeft gegeten, neemt een andere groep plaats op de plaatsen van de vorige en eten zij uit dezelfde van bladeren (*pattal*) gemaakte borden. De meest verschrikkelijke veronachtzaming van hygiëne vindt hier plaats.

Er zijn velen die zich hiervan afhouden, hun eigen voedsel bereiden en niet uit de etensresten van anderen eten. Toch worden deze mensen geen lepralijders. Verder zijn er veel lepralijders in Jagannātha Puri die dagelijks van de etensresten eten, maar zij worden toch niet gezond.

De Vāmamārgi's hebben een Bhairava-cakra in Jagannātha in Puri opgezet omdat Subhadrā, die de zuster van Śrīkṛṣṇa en Baladeva is, tussen hen geplaatst is in plaats van een echtgenote of een moeder. Indien er geen Bhairava-cakra had bestaan, zou zulk een fout niet begaan zijn.

Nu nemen wij wonder No. 4 onder de loupe. In de wielen van de wagen is er een mechanisme geplaatst. Wanneer dit even aangeraakt wordt zet de wagen zich in beweging. Maar wanneer de wagen midden in de menigte gekomen is, beweegt hij zich een tijdje achterwaarts, en blijft dan stilstaan. De priesters roepen dan: 'Maakt een gulle schenking. Doe een nobele daad opdat Jagannātha bevredigd worde, en zijn wagen weer in beweging komt.' Zolang men giften blijft schenken, blijven deze priesters om giften roepen. Wanneer men haast niet meer offert, komt een rijkelijk geklede priester met een sjaal naar voren en gaat biddend met gevouwen handen voor de wagen staan. Hij bidt dan als volgt: 'O Almachtige van het heelal, wees ons genadig, bescherm ons geloof en laat Uw wagen zich bewegen', enzovoort. Dan knielt hij voor de wagen, buigt zich ter aarde neer en bestijgt de wagen. Het mechanisme wordt weer in werking gesteld en terwijl er kreten van 'glorie, glorie' uit de menigte opstijgen, trekken duizenden pelgrims aan de touwen, en zo beweegt de wagen zich weer.

Nu komen wij tot wonder No. 5. De menigte is zeer groot. De tempel is donker en zelfs overdag moet men lampen aansteken. Vóór de beelden zijn er verschuifbare schermen geplaatst. De priesters zijn dan achter de schermen. Als de schermen naar één richting worden verschoven, worden de beelden onzichtbaar. Dan roepen al de priesters uit: 'Schenk eerst een gift en bevrijd U zodoende van Uw zonden. Eerst dan kan U het beeld zien. Maak haast.' Op deze manier wordt het onnozele volk door deze boosdoeners eigenlijk opgelicht. Het scherm wordt dan naar de andere richting verschoven en het beeld wordt zichtbaar. De aanbidders roepen dan: 'glorie, glorie' en worden aldus beetgenomen.

Ten aanzien van wonder No. 6 het volgende: Indradamana is de koning wiens familieleden tot heden toe in Calcutta wonen. Hij was een zeer rijke vorst en een grote volgeling van de godin. Hij bouwde de tempel voor honderdduizenden roepies. Hij wilde de beperkingen op het sameneten, die onder de hindoes bestaan, opheffen. Maar kunnen domme mensen zichzelf zo makkelijk hervormen? De tempel was niet door devatā's gemaakt,
[238]
maar als U er zin in heeft, kunt U de architekten heiligen (*deva*) noemen.
Wonder No. 7 komt helemaal niet voor en koningen, priesters en timmerlieden sterven bij de verandering van het lichaam. Het schijnt dat de vooraanstaanden van die plaats de onderdanen tiranniseerden. Zij hebben toen een komplot gesmeed om hen te doden. Het beeld is hol van binnen. Hierin wordt het een *śāligrāma* in een gouden kist bewaard. Dit beeld wordt dagelijks gewassen en het waswater (*caraṇamṛita*) wordt door de aanbidders als heilig water gedronken. De samenzweerders schijnen het beeld met een dunne laag gif bestreken te hebben en gaven toen het heilige water (dat vergiftigd was) aan hen te drinken. Na hun dood hebben de mensen dan uitgedragen dat de zogenaamde god Jagannātha deze mensen met zich heeft meegenomen, ter gelegenheid van de verandering van zijn lichaam. Dit kan misschien eens in het verleden zijn voorgekomen. Tegenwoordig gebeurt dat nooit. Al deze valse geruchten worden verspreid teneinde de onnozelen te kunnen bestelen.

Vraag: Men zegt dat wanneer men het heilig water van de Ganges uit de Gangotrī haalt en dit over het beeld van Śiva in Rāmeśvaram stort, dit beeld zich vergroot. Is dit ook vals?

Antwoord: Vals. Die tempel is overdag ook donker. Er branden daar dag en nacht lampen. Wanneer het water over het beeld gestort wordt, reflekteert dit in het licht en dan schijnt het stenen beeld vergroot te zijn. Niets anders gebeurt er. In werkelijkheid wordt het beeld

niet kleiner en niet groter. Het blijft precies hetzelfde. Dit alles wordt gedaan teneinde de onnozelen te kunnen bestelen.

Vraag: Rāmeśvaram werd door Rāma gemaakt. Indien beeldenverering anti-vedisch was, zou Rāma dit beeld niet hebben gemaakt, en zou de dichter Vālmīki dit niet in de *Rāmāyaṇa* hebben aangehaald.

Antwoord: In de tijd van Rāma bestond er niet eens een schijn van deze tempel. Eén ding is wel waar. Een koning van het Zuiden die ook Rāma heette, bouwde de tempel en gaf het beeld de naam Rāmeśvaram, naar zijn eigen naam. Toen Rāma Sītā uit Laṅkā terugbracht per vliegtuig, in gezelschap van Hanumān enzovoort, zei hij tot Sītā:-

अत्र पूर्वं महादेवः प्रसादमकरोद्विभुः ॥
सेतुबन्ध इति ख्यातम् ॥

Vālmīki Rāmāyaṇa, yuddha kāṇḍa, 123, 20-21

'O Sītā, hier kregen we alle materiaal uit de genade van Mahādeva of de Deva van de Deva's, de aldoordringende God. Zie hoe wij een brug maakten en naar Laṅkā kwamen. Zie hoe wij Rāvaṇa hebben vernietigd en U hebben bevrijd'. Vālmīki heeft niets anders geschreven.

Vraag: 'रंग है कालियाकन्त को ।
जिसने हुक्का पिलाया सन्त को ॥'

'Heil aan de zogenaamde god Kāliyākānta die zijn volgelingen in staat heeft gesteld de hukkā (waterpijp) te roken'. In het Zuiden van India bestaat er een afgodsbeeld, genaamd Kāliyākānta[9], die een *hukkā* (waterpijp) rookt. Indien de beeldenverering geen werkelijkheid was, zou zo iets niet kunnen plaats vinden.

[9] Een godheid wiens tempel in het Zuiden van India ligt. Zoals men aanneemt dat andere beelden de aan hen geofferde spijzen eten, gelooft men dat dit beeld rookt wanneer de hukkā hem door de priesters wordt aangeboden.(Vertaler)

Antwoord: Vals en nogmaals vals. Dit is allemaal Paaps bedrog. De mond van dit beeld is hol en er is een gat in het achterhoofd. Dit gat nu staat in verbinding met een achterkamer van het huis. De *hukkā* kan dan in de mond van het beeld geplaatst worden door een priester en terwijl men een scherm hiervoor schuift kan deze priester weggaan, terwijl een andere priester, die zich heimelijk in de achterkamer ophoudt, aan de pijp blaast. Er kan verder een andere verbinding bestaan tussen de neus en de mond. Wanneer de priester dan aan de pijp blaast, hoort men een rochelend geluid en komt de rook uit de mond en de neus van het beeld. Dit bedrog van het rokende beeld kan speciaal verzonnen zijn om de pelgrims hun geld afhandig te maken.

Vraag: Wat zegt U van het volgend wonder? Het beeld uit Dākora[10] ging van Dvārikā weg met de aanbidder. Ten tweede kon het beeld dat honderden kilos woog met een ¼ *rattī's* goud worden afgewogen. Is
[239]
ook dit geen wonder?

Antwoord: Dit is allemaal onzin. Het beeld moet door één of andere aanbidder gestolen zijn. Voor wat betreft het wegen, dit is allemaal gekke praat.

Vraag: Het beeld in Somanātha stond zonder enige steun in de lucht. Dit was inderdaad een zeer groot wonder. Was dit ook vals?

Antwoord: Ja, het is vals. Men had magneetijzers er boven en er onder geplaatst en het beeld werd door de magneten in de lucht gehouden. Toen Mahmūd van Gazanavī de tempel binnendrong, was het enige wonder dat de tempel afgebroken werd en de priesters mishandeld werden. Honderdduizenden soldaten werden op de vlucht gedreven door tienduizend indringers.

---

[10]Dākora is een andere vorm van Thakur, afgeleid van het Saṅskṛita woord Thakkur, welke 'Heer' betekent. Dākorji is de tempel van Viṣṇu in de staat Gujarāt, op weg naar Dvārakā (Vertaler).

De Paapse priesters hielden zich bezig met aanbidding, boete en smeekgebeden: 'Oh Mahādeva, vernietig deze barbaren en bescherm ons', en zij verzekerden hun volgelingen dat ze zich geen zorgen moesten maken, dat Mahādeva zijn generaal Bhairava of Vīrabhadra zou zenden om de vijand te doden of te verblinden en dat Hanumāna (Rāma's trouwste dienaar), Durgā (de godin van de oorlog) en Bhairava (de generaal onder de afgoden) hen in de droom waren verschenen en hadden gezegd dat zij alles in orde zouden maken.

De arme koningen en soldaten geloofden de priesters. Verschillende astrologen onder de Papen zeiden dat het juiste moment van de aanval nog niet aangebroken was. Eén verwees naar de achtste dag van de maan, een andere wees op de Yoginī die in zicht was, enzovoort. De arme krijslieden werden zo in spanning gehouden. Toen het leger van de indringers hen rondom belegerd had moesten zij beschaamd op de vlucht slaan. Vele priesters en hun leerlingen werden gevangen genomen. De priesters kwamen met gevouwen handen smeken en zeiden dat zij drie crores roepies (15 miljoen Euro) zouden geven op voorwaarde dat de tempel en het beeld gespaard zouden blijven. Maar de moslims antwoordden dat zij geen beeldendienaars maar beeldenbrekers waren. En dit zeggende verwoestten zij de tempel.

Toen het dak brak, verschoof de magneet en viel het beeld neer. Er wordt verteld dat toen het beeld brak er edelstenen ter waarde van achttien crores (90 miljoen Euro) in handen van de vijand vielen. Toen de priesters en Papen gegeseld werden, huilden zij en werden zij gedwongen de ingang van de schatkamer aan te wijzen. De hele schatkamer werd leeggeplunderd, de Papen en hun leerlingen werden tot slaven gemaakt en gedwongen koren te malen, gras te snijden en vuil op te ruimen. Hen werden geroosterde kikkererwten te eten gegeven.

Wat jammer voor hen dat zij de stenen beelden dienden en zulk een nederlaag leden. Indien zij God

hadden gediend, zouden zij zeker de tanden uit de mond van de vijanden hebben geslagen en uiteindelijk zegevieren. Indien zij de soldaten gediend hadden, zoals zij de beelden gediend hadden, zouden zij verdedigd zijn. Deze priesters aanbaden de stenen beelden zo intens, maar geen enkel beeld was in staat de vijand te verslaan. Indien een levende krijger zo vol toewijding gediend was als de beelden, zou hij pijn noch moeite gespaard hebben om hen te redden en de indringers te doden.

Vraag: De Raṇachoḍajī van Dvārikā zond een cheque aan Narsī Mahatā en betaalde zijn schulden af. Zijn deze en dergelijke wonderen ook vals?

Antwoord: Ja, dit is helemaal vals. Eén of ander bankier schijnt de schuld betaald te hebben en te hebben voorgewend dat Śrī Kṛiṣṇa het geld gezonden had. Waarom bewoog het beeld zich niet toen in het jaar 1914 van de Vikrama jaartelling (1857 A.D.) het Engelse leger een kanonschot afvuurde en de tempel verbrijzelde? De krijgers van de Bāghera bende deden hun best in de strijd en weerstonden de vijand, maar het stenen beeld kon niet eens de poot van een vlieg breken. Indien er een krijger als Kṛiṣṇa had bestaan, zou hij hen vermorzeld hebben en de vijand op de vlucht gejaagd hebben. Ja, als de beschermer zelf neergeslagen wordt, wat kunnen dan die vluchtelingen uitvoeren die van hen afhangen?

[240]

Vraag: De godin Jvālāmukhī (letterlijk 'de vuurmondige') is zeer gevaarlijk; zij eet alles op. Wanneer er offers aan haar worden geschonken, eet zij de helft op en laat de andere helft staan. De moslim koningen hebben stromen water over haar gegoten en ijzeren platen op haar gelegd, maar de verschrikkelijke vlammen werden niet gedoofd noch beteugeld. De godin van Hiṅgalāja verschijnt om middernacht aan de reizigers en laat de hele berg sidderen. De Candrakūpa (de 'put van de maan') huilt luidop en iemand wordt van de ban van wedergeboorte bevrijd door de Yoni-tantra te

passeren. Indien iemand de *ṭhumarā* bindt, wordt hij een volmaakt grote heilige. Zolang iemand niet naar Hiṅgalāja gaat, blijft hij slechts een half-grote heilige. Zijn deze dingen niet te geloven?

Antwoord: Neen. Het is slechts een vulkanisch vuur en niets anders. Zoals boter dat op het vuur gestrooid wordt, wegsmelt en zoals het vuur dat in het bos of in een huis uitbreekt, alles vernietigt is dit hier het geval. Het vuur van Jvālāmukhī heeft geen enkele bijzondere kracht. Indien U een lepel boter neemt en dit op vuur houdt teneinde de curry te kruiden, zult U merken dat er een vlam hieruit ontspringt. Indien U de lepel van het vuur haalt of de vlam uitblaast, zult U opmerken dat de helft van de boter opgebrand is en de helft overgebleven is. Een soortgelijk ding vindt hier plaats. Behalve de tempel, de put en een paar waterpijpen is er niets in Hiṅgalāja noch verschijnt er een rijdende koningin. Alles wat plaats vindt zijn de schurkestreken van de priesters. Zij hebben een put gemaakt waarin water en modder voorkomen. Indien er waterbellen oprijzen wordt dit door de domme mensen beschouwd als een teken dat hun pelgrimreis haar gewenst effect heeft gehad. De Yoni-yantra is door de priesters gemaakt teneinde de mensen van hun geld te beroven en *ṭhumarā* is een ander maaksel van hetzelfde type. Indien het binden van *ṭhumarā* leidt tot de heiligwording van een mens, bindt haar dan om een dier en zie of zij ook een heilige wordt. Een mens kan alleen dan grote heilige gemaakt worden wanneer hij verheven daden verricht.

Vraag: De put van Amritsar is vol nektar. De vrucht van een Riṭhe boom is half zoet. Een muur buigt zich, maar valt niet om. Een heel vlot drijft te Revālasara. De lingam's (fallus-figuren) worden in Amaranātha automatisch gevormd. Er komen paren duiven uit de Himālaya's, verschijnen aan allen en gaan dan weer weg. Zijn deze dingen ook niet het geloven waard?

Antwoord: Neen. Amritsar is niets anders dan de naam van de put. Indien het een bos was zou haar water zuiver kunnen zijn. Indien het een put vol nektar was,

zou niemand sterven (na van haar water gedronken te hebben), zoals de Paurāṇika's geloven. De Rīṭhe boom is of geocculeerd aan een andere vrucht of dit is zuivere fantasie. De muur schijnt zo gemaakt te zijn dat zij buigt maar niet omvalt. Verder, er kan een speciale bedoeling bij geweest zijn om het vlot te Revālasara te doen drijven. Te Amaranātha zijn er ijsbergen. Wat voor wonder zit er dan in als daar lingam's gemaakt worden? Voor wat betreft de paren duiven, deze moeten door de priesters zodanig afgericht zijn. Zij verschijnen alleen wanneer zij door de priesters zijn losgelaten. Dit is een manier om de mensen te bestelen.

Vraag: Haradvāra is een deur naar de hemel. Door op de treden van Haradvāra te baden worden de zonden weggewassen. Als iemand in de *tapovana* (of het bos van de kluizenaars) woont, zal hij een *tapasvī* of kluizenaar worden. In Deva-prayāga wonen de heiligen, in Gangotri is Gomukha, in Uttarakāśī is Guptakāśī en in Triyugīnārāyaṇa worden de drie tijden ervaren. Het aanbidden van Kedāra en Badarīnarāyāṇa wordt door de mensen gedurende zes maanden gedaan en voor de overige zes maanden van het jaar door de heiligen. Het gezicht van Mahādeva is in Nepal, en wordt Paśupati genoemd, zijn zitvlak is in Kedāra, zijn knieën in Tuṅganātha en zijn voeten in Amaranātha. Door deze plaatsen te bezoeken of te baden in hun heilige wateren, kan iemand zaligheid verkrijgen. Hij kan, indien hij dat verkiest, naar de hemel gaan langs Kedāranātha en Badarīnāth. Dit is het geloof van de mensen. Wat zegt U hiervan?

Antwoord: Haradvāra is een ingang naar de weg die leidt naar de noordelijke bergen. De treden van Haradvāra zijn de treden van een put die voor het baden bedoeld is. De naam van deze treden is Hara-paiḍī (treden van God), maar in feite zijn zij Hāḍa-Paiḍī (treden van beenderen) omdat de beenderen van overleden personen uit verschillende delen van het land daar worden geworpen. Zonden kunnen niet door baden worden weggewassen, enkel nadat men de volle straf

voor hen heeft ondergaan. *Tapovana* kan in vroegere tijden een plaats voor asceten zijn geweest, maar nu is het slechts
[241]
een *bhikṣukavana*, toevlucht voor bedelaars. Niemand kan een asceet worden door slechts ergens naar toe te gaan. De juiste weg om een asceet te worden is de ascese. In de plaats van asceten zijn er vele winkeliers die allerlei leugens vertellen en zij zijn geen asceten. हिमवतः प्रभवति गंगा, of vanuit de top van de bergen stroomt het water. Gangotrī is een plaats in de Himālaya's waar de Ganges ontspringt. De koemondige figuur schijnt door vernufte priesters gemaakt te zijn en deze berg is voor deze Papen de hemel. Uttarakāśī enzovoort zijn ongetwijfeld goede plaatsen voor meditatie, maar ook hier bestaat er handel voor de handelaren. Het geloof dat God in Deva-prayāga leeft, is een verzinsel in de *Purāṇa's*. Het is de samenvloeiing van twee rivieren, de Alakhanandā en de Gaṅgā en de mensen hebben het verhaal dat daar God's woonplaats is, verzonnen om pelgrims aan te trekken. Het is verkeerd de plaats Gupta-kāśī te noemen. Het is in geen geval verborgen, maar duidelijk zichtbaar. Er bestaat geen eeuwig offervuur van de drie tijden (verleden, heden, toekomst). Het kan tien of twintig generaties van deze Papen hebben bestaan. Zoals het vuur van een sekte wonderdokters die Khākhī's worden genoemd en van de Parsis altijd brandend wordt gehouden, zo wordt het vuur van deze plaats altijd brandend gehouden. Er bestaat geen wonder van de warme put. Dit is aan de geologische konditie van de ondergrondse hitte van de bergen te wijten. De koude put naast de warme put is ook geen wonder. Haar koude water is te wijten aan de koude golf die van boven komt. De plaats Kedāranātha is een zeer goede plaats, maar ook hier is er een tempel door de Papen en hun leerlingen opgezet. De priesters van deze plaats hebben een luxieus leventje op kosten

van de pelgrims. Ook in Badarīnātha (=Badarīnārāyaṇa) bestaat er veel bedrog. Daar is 'Rāvalajī' de leider. Hij houdt er vele vrouwen op na. Paśupati is de naam die deze mensen hebben gegeven aan een tempel en een beeld met vijf gezichten. De Paapse streken floreren alleen daar waar er geen mensen zijn die hen vragen kunnen stellen. De mensen van de bergvlakte zijn niet zo schurkachtig als de mensen van de pelgrimsoorden. Het aanschijn van deze plaatsen is ook zeer aantrekkelijk en schoon.

Vraag: De godin Kālī Vindheśvarī in Vindhyācala heeft acht armen. Zij verandert driemaal per dag van vorm en er is geen enkele vlieg in de omgeving van haar tempel. Prayāga (Allahabad) is de koning onder de pelgrimsoorden. Het afscheren van het haar en het baden in de samenvloeiing van de Ganges en de Jamunā zijn bevordelijk voor het verkrijgen van alle gewenste dingen. Van Ayodhyā wordt verteld dat de stad verscheidene malen naar de hemel is opgegaan met al haar inwoners. Mathurā is een zeer verheven pelgrimsoord. Vrindāvana is een stoeiplaats (van Kṛiṣṇa) en Govardhana is ook een heilige plaats. Degenen die de gelegenheid krijgen zulke plaatsen te bezoeken, zijn zeer gelukkig. Tegen de tijd van zonsverduistering drommen er miljoenen mensen samen in Kurukṣetra. Zijn al deze dingen bijgeloof?

Antwoord: Van de godin Kālī Vindheśvarī zijn er slechts drie beelden zichtbaar. Zij zijn allen van steen. Het driemaal per dag van vorm veranderen is niets meer dan de verandering van de kleding en versierselen door de priesters. Ik heb met mijn eigen ogen gezien dat er daar miljoenen vliegen voorkomen. De heiligheid van het haar afscheren te Prayāga schijnt door een kapper te zijn gepropageerd of door een priester die door kappers was omgekocht. Indien de badenden bij de samenvloeiing te Prayāga naar de hemel gingen, zou niemand naar huis terugkeren. Wij merken dat allen die daar gaan baden veilig weer huiswaarts keren, behalve degenen die daar verdrinken. De zielen van deze

verdronken personen moeten ook door de atmosfeer passeren om daarna, bij de wedergeboorte, in nieuwe lichamen te gaan huizen. De koning onder de pelgrimsoorden voor Prayāga is een gezegde van deze Papen. Onbewuste plaatsen kennen de verhouding 'koning en onderdanen' niet. Verder is het geheel onaannemelijk dat de stad Ayodhyā met al de inwoners, honden, ezels, straatvegers, schoenlappers, toiletten, enzovoort naar de hemel kan opgaan. Ayodhyā staat nog steeds op de plaats waar zij altijd was. Zij ging nooit naar de hemel behalve in de onzinnige beweringen van de Papen. Deze beweringen gaan van plaats tot plaats. Evenzo is het met al de anekdoten over Naimiṣāraṇya.

Van Mathurā wordt beweerd dat zij zeer uitzonderlijk is in de drie werelden. Dit is allemaal nonsens. Maar hier zijn er drie reusachtige dieren uit welker greep men zich moeilijk kan loswringen op de aarde, in het water of in de lucht.

Het eerste is de Caube priester. Elkeen die gaat baden treft de priester daar aan om belastingen te heffen. Deze roept: 'Geef ons wat om *bhānga*, *mircī* en *laddu's* te kopen en laat ons bidden voor Uw welzijn'.

Het tweede zijn de schilpadden. Zij verzamelen zich bij de badplaatsen en de baders hebben het heel moeilijk om zich van hun beten af te houden.

Het derde zijn de apen met rode gezichten die van bovenuit naar beneden springen. Zij halen tulbanden, petten, sieraden en zelfs schoenen weg. Zij bijten de
[242]
mensen en stoten hen omver. Deze drie zijn de aangebedenen van deze Papen en hun leerlingen. Er worden regelmatig grote gewichten graan en koren aan de schildpadden geofferd, graan en suiker aan de apen en geld en suikerballen aan de priesters. Het was in vroegere tijden een Vrindāvana, maar nu is het een Veśyāsvana of bos van prostitutie. Er vinden allerlei ongerechtigheden plaats tussen jongeren en ouderen, leermeesters en leerlingen. Er wordt ook een groot feest gehouden te Govardhana en een *brajayātrā* of pelgrimstocht van al de heilige plaatsen in de omgeving

van Braja. Deze gelegenheden leveren de Papen een behoorlijke oogst op. Kurukṣetra moet ook op dezelfde manier beschouwd worden. Degenen die deugdelijk en welmenend zijn, blijven ver weg van zulk bedrog.

Vraag: Beeldenverering en bedevaart zijn eeuwig. Hoe kunnen zij verkeerd zijn?

Antwoord: Wat bedoelt U met het woord 'eeuwig'?

Vraag: Zeker hetgeen sedert de schepping in de smaak was.

Antwoord: Indien beeldenverering en bedevaart in de smaak waren geweest sedert de schepping van de wereld, zou er daarvan melding zijn gemaakt in de Veda's, de Brāhmaṇa's en andere boeken die door de zieners zijn samengesteld. In feite is beeldenverering ongeveer twee- of drieduizend jaar in de smaak en zijn haar stichters de Vāmamārgī's en de jains. Het bestond eerder niet in India (Āryāvarta).

Ook die zogenaamde heilige plaatsen die thans als bedevaartplaatsen worden genoemd, bestonden niet. Toen de jains hun bedevaartplaatsen in Giranāra, Paliṭānā, Śikhara, Śatruñjaya, Ābū enzovoort oprichtten, richtten deze Paurānika's ook hun eigen bedevaartplaatsen op. Indien iemand de waarheid van deze verklaring wenst te testen, kan hij zulks doen door de oude registers van de Paṇḍa's en de koperen platen na te gaan. U zult dan weten dat geen van deze plaatsen ouder is dan vijfhonderd of duizend jaar. Er is nergens een register daarover te vinden dat meer dan duizend jaar oud is. Daarom zijn ze allen nieuw en niet uit de eeuwigheid. Zij kunnen geen erkenning verkrijgen op grond van hun traditionele oudheid.

Vraag: Wat zegt U van de wonderbaarlijkheid van deze heilige plaatsen? Er wordt verteld dat de zonden die in andere plaatsen zijn bedreven in Benares (Kāśī) worden vernietigd: 'अन्यक्षेत्रे कृतं पापं काशीक्षेत्रे विनश्यति' - Is dat juist?

Antwoord: Neen. Indien het zo was geweest, zouden de armen weelde en koninkrijken, de blinden hun ogen,

de lepralijders hun gezondheid verkregen hebben. Dit zien wij echter niet gebeuren. Niemand kan zijn zonden of wandaden op deze manier van zich afschudden.

Vraag:

गंगागंगेति यो ब्रूयाद्योजनानां शतैरपि ।
मुच्यते सर्वपापेभ्यो विष्णुलोकं स गच्छति ॥ 1 ॥
हरिर्हरति पापानि हरिरित्यक्षरद्वयम् ॥ 2 ॥
प्रातःकाले शिवं दृष्ट्वा निशिपापं विनश्यति ।
आजन्मकृतं मध्याह्ने सायाह्ने सप्तजन्मनाम् ॥ 3 ॥

Uit de Purāṇā's

1. Van degene die 'Gaṅgā Gaṅgā' zelfs van op honderden-duizenden kilometer ver reciteert, worden alle zonden vergeven; die persoon gaat direkt naar Vaikuṇṭha, de woonplaats van Viṣṇu, d.i. het paradijs.

2. Hari is een tweelettergrepig woord. Door 'Hari' te reciteren worden al Uw zonden verwijderd. Dezelfde kracht wordt aan de namen Rāma, Kṛiṣṇa, Śiva, Bhagavati, enzovoort toegeschreven.

3. Een bezoek in de morgen aan het beeld van Śiva vernietigt de zonden die in de vorige nacht bedreven zijn; een bezoek in de namiddag vernietigt de zonden van zeven levens; zulks is de wonderbaarlijke kracht van beelden bezoeken. Is dit nonsens?

Antwoord: Dit is ongetwijfeld nonsens. Het citeren van de namen Gaṅgā, Hari, Rāma, Kṛiṣṇa, Nārāyaṇa, Śiva, Bhagavatī, enzovoort verwijdert de zonden niet. Indien dat zo was zou niemand ongelukkig
[243]
zijn en zou niemand aarzelen een zonde te bedrijven. Onder de huidige omstandigheden, waarbij het Papisme domineert, nemen zonden toe. Slechte mensen hebben de verzekering dat hun zonden hen vergeven zullen worden indien zij, na hen bedreven te hebben, de heilige woorden citeren of een heilige tempel bezoeken. Deze verzekering moedigt hen aan zonden te bedrijven en vernietigt dit leven van nu en ook het volgende. De straf voor bedreven zonden moet ondergaan worden.

Vraag: Is het citeren van één of andere naam of het bezoeken van één of andere bedevaartplaats dan correct of niet correct?

Antwoord: Ja. Het Saṅskṛita woord voor bedevaart is *tīrtha*. 'जना यैस्तरन्ति तानि तीर्थानि' Dit betekent hetgeen ons in staat stelt de oceaan van ellende over te steken, is *tīrtha*. Zulke bedevaarten zijn: de studie van ware en spirituele geschriften, vereniging met waarheidslievende personen, goedgezindheid, deugdelijk leven, yoga, afwezigheid van vijandschap en huichelarij, ware spraak, ware gedachten en waarheidsgetrouwe daden, beoefening van Brahmacarya, dienen van de leermeester, de gast, de moeder en de vader; aanbidding van God (=*stuti*-lofprijzen, *prārthanā*-gebed en *upāsanā*-devotie), vredige gedachten, zelfbeheersing, goed gedrag, rechtvaardig streven, kennis, filosofische denken, enzovoort. Rivieren of andere waterplekken kunnen geen *tīrtha's* zijn. Zij kunnen de mensen niet helpen bij het oversteken van de oceaan, 'जना यैस्तरन्ति तानि तीर्थानि' *Tīrtha* is datgene waardoor de mensen hun verdriet kunnen overstijgen. Doorwaadbare plaatsen kunnen een plaats van verdrinking zijn. Boten enzovoort kunnen *tīrtha's* genoemd worden, omdat zij de mensen in staat stellen rivieren over te steken. Wij geven hieronder twee voorbeelden van het gebruik van het woord *tīrtha* in Saṅskṛita.

समानतीर्थे वासी ॥ 1 ॥ Pāṇini *Aṣṭ.* 4, IV,107

नमस्तीर्थ्याय च ॥ 2 ॥ *Yaju.* XVI. 42

1. Samāna-tīrtha d.w.z. *satīrthya* (letterlijk een co-pelgrim) is degene die hetzelfde boek leest met dezelfde leermeester.

2. Voedsel en andere giften schenken aan en goede raad ontvangen van degene die een ware heilige is, wordt ook *tīrtha* genoemd.

Laat ons nu het voorbeeld nemen van het citeren van een naam.

यस्य नाम महद्यशः ॥ २ ॥ *Yaju.* 32.3

Verheerlijkende, d.w.z. deugdelijke daden stellen, dat is citeren van God's naam, Parameśvara. God heeft vele namen zoals Brahmā, Parameśvara, Īśvara, Nyāyakārī, Dayālu, Sarvaśaktimāna, enzovoort die Zijn/Haar eigenschappen, daden en natuur beschrijven.

Brahmā (de Grootste), Parameśvara (de Allerhoogste), Īśvara (de sterke), Nyāyakārī (die nooit enig onrecht begaat), Dayālu (de genadige voor iedereen), Sarvaśaktimāna (de Almachtige (die met eigen krachten de wereld schept, onderhoudt en beëindigt zonder de hulp van iemand anders in te roepen), Brahmā (schepper van alle dingen), Viṣṇu (de aldoordringende en beschermer van allen), Mahādeva (de Grote Deva), Rudra (de beëindiger).

Nu bestaat de zuivere citering van de namen van God uit het trachten de betekenissen van de bovenstaande namen te begrijpen en te proberen de eigenschappen die deze namen aanduiden over te nemen, bijvoorbeeld groot zijn door grote daden te stellen, door de capaciteit te vergroten, door bekwaam te zijn, door onrechtvaardigheid te schuwen, door genadevol te zijn voor allen, door allerlei bronnen te vinden, door het uitvinden en maken van allerlei machines enzovoort, door anderen gelijk Uzelf te achten in plezier of leed, door allen te beschermen, door zeer geleerd te zijn, door de boosdoeners te laten straffen en door de rechtvaardigen te beschermen.

Aldus is het ware citeren van de namen van God de juiste betekenis van die namen te begrijpen en volgens de eigenschappen en natuur van God zijn eigen gedrag te regelen.

Vraag:

गुरुर्ब्रह्मा गुरुर्विष्णुर्गुरुर्देवो महेश्वरः ।
गुरुरेव परं ब्रह्म तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥

Is het waar dat het dienen van de leermeester heilig maakt? Het water te drinken waarin de voeten van de

leermeester gewassen zijn, precies te doen wat de leermeester gebiedt, enzovoort? Indien de leermeester hebzuchtig is, moet hij beschouwd worden als de incarnatie van Vāmana (de zogenaamde god van de dwergen), indien hij heetgebakerd is, als de incarnatie van Narasiṁha (de man-leeuw), indien onfatsoenlijk als de incarnatie van Rāma, indien wellustig als de incarnatie van Kṛiṣṇa. Hoe
[244]
zondig ook de leermeester moge zijn, hij mag nooit onverschillig behandeld worden. Wanneer U Uw leermeester ziet, is elke stap die U in volle eerbied doet, gelijk aan het uitvoeren van Aśvamedha yajña (om de soevereiniteit van een koning te vestigen). Is dat correct?

Antwoord: Neen. Brahmā, Viṣṇu, Maheśvara en Parabrahma zijn de namen van God. Een leermeester kan nooit gelijk zijn aan God. Dit gurudom (aanbidden van de leermeester) is allemaal Papisme. De ware leermeesters zijn de moeder, de vader, de onderwijzer en heilige gasten. Het is de plicht van de leerling hen te dienen en onderwijs van hen te genieten. En het is de plicht van de leermeester hem onderwijs te geven. Indien de leermeester hebzuchtig, heetgebakerd, onfatsoenlijk of begerig is, moet hij vermeden, gewaarschuwd en gestraft worden, en indien bestraffing niet helpt, moet hij geslagen of zelfs uitgeschakeld worden. Het is geen zonde een slechte leermeester op deze manier te behandelen. Zij zijn geen leermeesters, maar herders, die opvoeding en goede gewoonten missen en die *kanṭhī*, *tilaka* of anti-vedische formules ter citering geven. Zoals herders melk enzovoort trachten te krijgen van hun schapen en geiten, trachten deze leermeesters hun zelfzuchtige belangen te dienen door zowel hun mannelijke als de vrouwelijke leerlingen geld af te persen. Er bestaat een Hindi gedicht

लोभी गुरु लालची चेला दोनों खलें दाव ।
भवसागर में डूबते, बैठ पत्थर की नाव ॥

De leermeester verwacht dat de leerling hem iets zal geven en de leerling denkt dat zijn zonden hem vergeven

zullen worden. Zij verdrinken in de oceaan van het wereldse alsof zij in een boot van steen zaten.

Moge stof vallen op het gezicht van zulke leerlingen en leermeesters. Niemand moet zich met hen bemoeien. Degene die hun gezelschap zoekt, zal zeker in de oceaan van ellende terecht komen. De streken van deze leermeesters zijn als die van de Paapse priesters en de Paurāṇika's. Dit zijn de handelingen van zelfzuchtige personen. Een filantroop zal liever zelf lijden dan zijn pogingen om de wereld goed te doen, op te geven. *Guru-māhātmya*, *Guru-gītā* enzovoort zijn boeken die door deze zelfzuchtigen zijn samengesteld.

Vraag:

अष्टादशपुराणानां कर्त्ता सत्यवतीसुतः ॥ 1 ॥

इतिहासपुराणाभ्यां वेदार्थमुपबृंहयेत् ॥ 2 ॥ *Mahābhārata*

पुराणानि खिलानि च ॥ 3 ॥ *Manu*

इतिहास पुराणः पञ्चमो वेदानां वेदः ॥ 4 ॥ *Chāndogya*

दशमेऽहनि किञ्चित्पुराणमाचक्षीत ॥ 5 ॥

पुराणविद्या वेदः ॥ 6 ॥ *Sūtra*

1. De schrijver van de achttien *Purāṇa's* is Vyāsa. Zijn gezegden zijn authentiek en moeten aangenomen worden.

2. De bedoelingen van de Veda's moeten met behulp van de geschiedenis, de *Mahābhārata* en de achttien *Purāṇa's* geleerd worden; omdat de geschiedenis en de *Purāṇa's* de leringen van de Veda's volgen.

3. Tijdens de ceremonies van de ouders moeten de *Purāṇa's* en de *Harivaṅsa* gelezen worden.

4. Geschiedenis (*itihās*) en *Purāṇa's* worden de vijfde Veda genoemd.

5. Op het eind van het Aśvamedha offer, op de tiende dag, moet er een klein gedeelte van de *Purāṇa's* voorgelezen worden.

6. De *Purāṇa's* leren hetgeen in de Veda's voorkomt. Daarom zijn zij de Veda's.

[245]

Deze aanhalingen bewijzen de authenticiteit van de *Purāṇa's* die op hun beurt het bestaan van beeldenverering en bedevaarten bewijzen, daar deze twee dingen in de *Purāṇa's* voorkomen.

Antwoord: Indien Vyāsa de schrijver van deze *Purāṇa's* was geweest, zouden zij niet zoveel absurditeiten inhouden. Zijn boeken, *Śārīrakasūtra's,* het commentaar op de *Yogasūtra's,* enzovoort bewijzen dat hij zeer geleerd, waarheidslievend, rechtvaardig en een yogī was. Hij kan zulke onzin nooit hebben geschreven. Dit wijst er op dat de sektariërs, die door onderlinge jaloezie de *Bhāgavata* en andere valse boeken hebben gemaakt, niet eens een greintje van Vyāsa's kwaliteiten in zich hadden. Deze anti-vedische valsheden kunnen niet door iemand van Vyāsa's kwaliteiten geschreven zijn, maar door de twistende, zelfzuchtige en onontwikkelde schurken.

Voor wat betreft de woorden *itihāsa* en *purāṇa* die in de bovengenoemde aanhalingen genoemd zijn, kan gezegd worden dat zij daar niet de *Śivapurāṇa* enzovoort betekenen, maar

ब्राह्मणानीतिहासान् पुराणानि कल्पान् गाथा नाराशंसीरिति ॥

een passage uit de *Brāhmāṇā*s en de *Sūtra's.*

De *Brāhmaṇa's* (*Aitareya, Śatapatha, Sāma* en *Gopatha*) worden bij vijf namen genoemd, namelijk *Itihāsa, Purāṇa, Kalpa, Gāthā* en *Nārāśansī. Itihāsa* is het deel dat de samenspraak tussen Yājñavalkya en Janaka inhoudt; *Purāṇa* is het deel dat handelt over de schepping van de wereld; *Kalpa* is het deel dat de betekenissen van de vedische woorden belicht; *Gāthā* is het deel dat verhalen en anekdoten bevat die een bepaald aspekt van het onderwerp belichten en *Nārāśaṅsī* is het deel dat handelt over edele en onedele daden van bepaalde personen. Deze boeken werpen enig licht op de bedoelingen van de Veda's.

Pitṛi-karma, of 'iets lofwaardigs horen over de geleerden' verwijst naar de boeken die op het eind van

de *Aśvamedha* gelezen moeten worden. Boeken door Vyāsa geschreven kunnen alleen na de tijd van Vyāsa gelezen worden, en niet voordien. Dit lezen van de vedische literatuur is in zeer oude tijden, lang vóór Vyāsa geboren was, in de smaak geweest. Het is daarom duidelijk dat de verwijzingen in de bovengestelde vraag slechts op de *Brāhmaṇa's* wijzen, en niet op de valse achttien *Purāṇa's* zoals de *Bhāgavata*, de *Śiva-Purāṇa* enzovoort. Vyāsa staat slechts als Veda-Vyāsa bekend omdat hij na de studie van de Veda's hun prediking heeft uitgebreid.

Het woord Vyāsa betekent eigenlijk een diameter, een lijn die loopt van eind tot eind. Hij werd bekend onder de naam Vyāsa omdat hij de Veda's helemaal, te beginnen bij de *Rigveda* tot de *Atharvaveda*, gelezen heeft en hen aan zijn leerlingen Śuka-deva, Jaimini enzovoort onderwezen heeft. Zijn oorspronkelijke naam was Kṛiṣṇa-dvaipāyana. Degenen die zeggen dat Vyāsa de Veda's heeft samengesteld zijn absoluut verkeerd daar Vyāsa's vader, grootvader, overgrootvader, namelijk Parāśara, Śakti, Vasiṣṭha en Brahmā enzovoort; allen uit de Veda's hadden geleerd. Dat kon niet mogelijk zijn als Vyāsa de samensteller van de Veda's was.

Vraag: Is alles in de *Purāṇa's* verkeerd, of is er toch iets dat juist is?

Antwoord: De meeste dingen zijn verkeerd en een paar zijn, per ongeluk[11] juist. Al wat er in juist is, behoort tot de Veda's en de vedische literatuur. Al wat er verkeerd is, komt uit het huis van de Papen. Waar de Śaiva's in de Śiva-*Purāṇa* Śiva voor god hebben gehouden en Viṣṇu, Brahmā, Indra, Ganeṣa en de zon enzovoort als Zijn dienaren, wordt in de *Viṣṇu-Purāṇa* Viṣṇu voor god gehouden en Śiva enzovoort als Zijn onderdanen. In de *Devī-Bhāgavata* is Devī de godin en zijn Viṣṇu, Śiva enzovoort haar slaven, en in de *Ganeṣa-khaṇḍa* wordt Ganeṣa voor god gehouden en alle

[11] Deze redenering is van toepassing als iets onverwacht of van zichzelf gebeurt, zoals de verandering van letters in een tekst als bijvoorbeeld houtwormen in hout of witte mieren in papier vernietiging hebben aangebracht.

anderen als Zijn dienaren. Wie kan anders verantwoordelijk zijn voor deze absurde vergelijkingen dan de Paapse sektariërs?

[246]

Als zelfs een gewone persoon zulke tegenstrijdigheden in zijn boeken niet toelaat, hoe kan dan zulk een geleerde man als Vyāsa dat doen in zijn boeken? Als U hier de ene verklaring aanneemt, moet U de tweede verwerpen en indien U de tweede aanneemt, moet U de derde verwerpen. Indien U de derde aanneemt moet U al de anderen verwerpen. De Śiva *Purāṇa* houdt Śiva als de schepper en beëindiger van de wereld, de Viṣṇu *Purāṇa* Viṣṇu, de *Devī Purāṇa* Devī, de *Ganeṣa-khaṇḍa* Ganeṣa, de *Sūrya Purāṇa* de zon, de *Vāyu Purāṇa* Vāyu (de lucht) en dan zijn deze scheppers beschreven als geschapen op de één of andere manier. Indien iemand hen zou vragen hoe het Opperwezen, die de schepper, de onderhouder en de beëindiger van het heelal is, zelf geschapen kan worden en hoe een geschapen wezen de schepper van het heelal kan zijn, zouden zij niets anders kunnen doen dan zwijgen. Als deze scheppers belichaamde wezens waren, moeten hun lichamen van dingen dezer wereld gemaakt zijn. Hoe kunnen deze beperkte wezens de scheppers van het heelal geweest zijn? Dan is weer het proces van de schepping als in deze *Purāṇa's* beschreven zo grappig dat het geheel ongelooflijk wordt. Hier geven wij enkele voorbeelden:

Laat ons beginnen met de *Śiva Purāṇa*. Śiva verlangde de wereld te scheppen en zo ontstond een meer, Nārāyaṇa genaamd, en daarin rustte Hij. Uit de navel van Nārāyaṇa sprong er een lotusbloem op en uit de lotus werd Brahmā geschapen. Brahmā zag dat alles om hem heen water was. Hij nam toen wat water in de palm van zijn hand, bekeek het en wierp het toen weer in het water. Dit nu werd een waterbel en uit deze waterbel werd een man geboren. Hij zei tot Brahmā: 'O mijn zoon, schep de wereld'. Brahmā antwoordde: 'Ik ben niet Uw zoon'. U zijt mijn zoon'. Dit leidde tot een twist en zij bleven op het water vechten gedurende duizend goddelijke jaren.

Mahādeva nu zag dat degene die Hij gezonden had om de wereld te scheppen, twistten. Toen rees tussen hen een lichtzuil (Lingam) op die tot de hemel raakte. Dit wonder verbaasde hen. Zij wensten het begin en het einde van deze Lingam te kennen en besloten onderling dat degene die eerst terug zou komen, na het einde gevonden te hebben, als de vader beschouwd zou worden en de andere als de zoon.

Viṣṇu nam de vorm van een schildpad aan en ging naar beneden. Brahmā nam de vorm van een gans aan en vloog naar boven. Beiden gingen met grote snelheid voort. Zij gingen steeds verder gedurende duizend jaren maar kwamen niet tot de grens. Nu dachten Viṣṇu beneden en Brahmā daar boven beiden er aan dat zij de zoon zouden worden als de ene eerder dan hem teruggekeerd was, na het einde achterhaald te hebben.

Terwijl Brahmā over dit probleem zat na te denken, zag hij een koe en een *ketakī* boom van boven afdalen. Brahmā vroeg hen waar zij vandaan kwamen. Zij antwoordden: 'Reeds duizend jaren komen wij met behulp van deze lingam naar beneden'. Brahmā vroeg hen toen: 'Is er een eind aan deze Lingam'? Zij antwoordden: 'Neen'.

Hierop zei Brahmā: 'Ik kan jullie naar jullie bestemming brengen als jullie met mij mee willen komen en verklaren dat jullie het eind van deze Lingam hebben gezien, en dat de koe melk uit haar hoofd stortte en de boom bloemen regende'. Zij zeiden toen aan Brahmā dat zij geen valse getuigenis konden afleggen. Dit maakte Brahmā woedend die dreigde hen te zullen verbranden voor hun ongehoorzaamheid. Toen stemden beiden toe met Brahmā mee te gaan en getuigenis af te leggen. Zij kwamen nu met zijn drieën naar beneden.

Viṣṇu was als eerste reeds teruggekeerd. Brahmā kwam ook aan en vroeg hem: 'Heb jij het eind gevonden'? Viṣṇu antwoordde: 'Neen. Ik heb het einde van de Lingam niet kunnen vinden'. Brahmā zei toen: 'Ik heb het gevonden'. Viṣṇu zei: 'Is er daarvoor enig

[247]

getuigenis'? Hierop getuigden de koe en de boom dat zij aan de top van de Lingam waren geweest. Nu kwam er een stem vanuit de Lingam en zei tot de *ketakī* boom: 'Daar U onwaarheid heeft gesproken, zullen Uw bloemen niet toegestaan zijn als offer aan mijn beeld of aan ieder ander afgodsbeeld. Als iemand dat wel doet, zal hij vernietigd worden. De stem vervloekte ook de koe: 'Daar U gelogen heeft, zult U voortaan met dezelfde mond waarmee U gelogen heeft, menselijke ontlasting eten. Niemand zal Uw mond aanbidden. Zij zullen Uw staart aanbidden'. De stem vervloekte Brahmā en zei: 'Daar U gelogen heeft zal niemand in de wereld U aanbidden'. De stem zegende Viṣṇu daar hij de waarheid had gesproken en zei dat hij over de gehele wereld aanbeden zou worden.

Nu begonnen beiden (Brahmā en Viṣṇu) de Lingam te aanbidden. Er kwam toen een wezen met gevlochten haar uit de Lingam en zei: 'Ik heb jullie gezonden om de wereld te scheppen en nu verdonderen jullie de tijd met domme twisten'. Brahmā en Viṣṇu zeiden toen: 'Hoe kunnen wij de wereld scheppen zonder enig materiaal'? Toen nam Mahādeva een assebol uit zijn haar en zei: 'Ga, en maak de wereld uit deze bol', enzovoort.

Nu is het zeer redelijk om de Paapse schrijvers van de *Purāṇa's* te vragen waar de lichamen van Brahmā, Viṣṇu, Mahādeva, het water, de lotusbloem, de zuil, de koe, de *ketakī* boom en de assebol vandaan kwamen als er geen materiële oorzaak of de vijf hoofdelementen bestonden.

Nu is, volgens de *Bhāgavata*, uit de navel van Viṣṇu een lotusbloem geboren en uit de lotusbloem Brahmā, en uit een teen van Brahmā's rechtervoet Svayambhūva, uit een teen van Brahmā's linkervoet koningin Śatarūpā; uit zijn voorhoofd Rudra en Marīci enzovoort, en de tien zonen, en uit hen de tien Prajāpati's. Hun dertien dochters trouwden met Kaśyapa; van dezen werd Daitya uit Diti geboren, Dānava uit Danu, Āditya uit Aditi, Vinatā baarde vogels, Kadrū baarde slangen, Saramā baarde honden, jakhalzen enzovoort, en andere vrouwen

baarden olifanten, paarden, kamelen, ezels, buffels, gras, stro en doornige bomen zoals babūl, enzovoort.

O schrijvers van de *Bhāgavata*, jullie spreken alleen onzin. Jullie schreven zulke uiterst valse dingen en schaamden jullie helemaal niet. Jullie werden totaal blind. Het zaad van mannen en vrouwen brengt mensen voort, maar geen dieren, vogels, slangen, enzovoort. Dit is tegen de natuurwet. Waar is de ruimte in de schoot van een vrouw om een olifant, kameel, leeuw, hond, ezel of boom te bevatten? Waarom verscheurden de leeuwen hun ouders niet, nadat zij geboren waren? Hoe is het mogelijk dat een menselijk lichaam dieren, vogels of bomen baart?

Schande over deze Papen en hun Paapse absurditeiten die tot heden toe de wereld tot grote domheid leidden. Wanneer deze Papen en hun blinde volgelingen onnozel genoeg zijn om in zulke onzin te geloven, vraagt men zich onwillekeurig af of deze mensen wel goed wijs zijn. Waarom stierven de schrijvers van de *Bhāgavata*, enzovoort niet in de schoot van hun moeder of even na hun geboorte? Indien zij zulk een lot gehad hadden zou de Āryāvarta vrij van alle ellende gebleven zijn.

Vraag: Er bestaan geen tegenstrijdigheden in deze dingen. Er bestaat een bekend spreekwoord dat wij alle lof aan degene die de bruidegom is, toezwaaien. Wanneer wij Viṣṇu vereren is Viṣṇu de opperheer en alle anderen slaven. Wanneer wij Śiva vereren dan is Śiva het opperwezen en de anderen zijn onderdanen. In de schepping van God is alles mogelijk. God kan het zo regelen dat mensen dieren baren en dieren mensen baren. Ziet U niet dat God zulk een grote wereld heeft gemaakt zonder enig materiaal uit zijn eigen *māyā* of verbeelding? Wat bestaat er dat onmogelijk is? Hij kan alles wat Hij wil doen.

Antwoord: O, onnozelen! Bij een huwelijk loven wij de bruidegom. Maar wij maken hem niet tot de Opperheer, noch de anderen tot zijn onderdanen,
[248]

noch hem tot de Vader van alle anderen. O Papen, heeft U de vleiers en huichelaars niet overtroffen met Uw verhalen? Indien U iemand looft, plaatst U hem boven alles; indien U iemand veroordeelt, plaatst U hem op het laagste peil. U hoeft niets uit te staan met waarheid en rechtvaardigheid. U denkt alleen maar aan Uw zelfzuchtige belangen. Māyā of verbeelding is bij menselijke werken mogelijk. Het zijn de mensen die zich dingen verbeelden of misleiden. Misleidende en frauduleuze personen worden Māyāvī genoemd. God is vrij van zulke gebreken en de benaming Māyāvī is niet toepasselijk in zijn geval. Indien bij het begin van de schepping dieren, vogels, slangen, bomen, enzovoort geboren werden aan Kaśyapa en zijn vrouwen, waarom komen deze geboorten nu dan niet voor? De juiste volgorde van de schepping is hetgeen wij eerder hebben beschreven. Wij stellen ons voor dat de Papen misleid zijn door de volgende passage:

तस्मात् काश्यप्य इमाः प्रजाः ॥

Er staat in de *Śatapatha* geschreven dat de hele schepping door Kaśyapa gemaakt is. कश्यपः कस्मात् पश्यको भवतीति ॥

God de schepper wordt Kaśyapa genoemd, omdat Hij Paśyaka is, 'पश्यतीति पश्यः, पश्य एव पश्यकः' of de feilloze ziener van het gehele beweegbare en onbeweegbare heelal, van de zielen, hun handelingen en van alle wetenschappen. Het woord *paśyaka* is Kaśyapa geworden volgens de grammaticale regel van de *Mahābhāṣya*, आद्यन्तविपर्ययश्च, d.w.z. er vindt een metathesis plaats waarbij de eerste en de laatste letters van hun respectievelijke plaatsen wisselen. Deze waarheid niet kennende hebben deze personen hun tijd verdonderd met het beschrijven van een onnatuurlijk iets, onder invloed van drugs.

In de *Durgāpāṭha* van de *Mārkaṇḍeya Purāṇa* staat geschreven dat er uit de lichamen van de goden een licht straalde dat een godin schiep, die Mahiṣāsura of de buffeldemoon doodde. Er bestond eens ook een *rakta-*

bīja en een druppel bloed van zijn lichaam vormde een andere *rakta-bīja* van hetzelfde soort. Zo werd de wereld gevuld met *rakta-bīja's* en deze begonnen in een bloedrivier te stromen. Zulke gekke verhalen staan hierin.

Als de hele wereld vol *rakta-bīja's* was, waar woonden dan de godin, haar leeuw en haar leger? Als U zegt dat de *rakta-bīja's* afgescheiden van de godin leefden, is het verkeerd te zeggen dat de hele wereld vol van hen was. Als de wereld vol van hen was geweest, waar zouden dan landschepsels zoals dieren, vogels, mensen en waterschepsels zoals krokodillen, vissen, schildpadden, enzovoort en de bomen hebben gewoond? Het schijnt dat zij dan allen gevlucht waren naar het huis van de schrijvers van de *Durgāpāṭha*. Wat een onzin hebben deze personen uitgedacht, die geen kop noch staart heeft.

Nu komen wij tot wat *Śrīmad Bhāgavata* wordt genoemd. Nārāyaṇa onderwees Brahmā in de uit vier teksten bestaande *Bhāgavata*.

ज्ञानं परमगुह्यं मे यद्विज्ञानसमन्वितम् ।
सरहस्यं तदंगञ्च गृहाण गदितं मया ॥ *Bhāg.* II, 9, 30

Betekenis: 'O Brahmā, neem van mij de meest verborgen (occulte) kennis over welke vol is van kennis en verborgenheden en een leidraad is tot rechtvaardigheid, welvaart, geluk en zaligheid'.

Als de *jñāna* vol van *vijñāna* is, waarom was dan het gebruik van het bijwoord *parama* nodig? Evenzo is het woord *guhya* synoniem met het woord *rahasya*. Als de basistekst nonsens is, waarom zal dan niet het hele boek dat zijn?

Nu schenkt Nārāyaṇa een gunst aan Brahmā,
भवान् कल्पविकल्पेषु न विमुह्यति कर्हिचित् ॥ *Bhāg.* II. 9, 36
[249]
of, U zal nooit het slachtoffer van onfatsoenlijkheid worden gedurende de schepping of gedurende de beëindiging.

Tegenovergesteld aan deze gunst wordt van Brahmā verteld dat hij onfatsoenlijk was en het stelen van

kalveren een eigenschap van hem was geworden. Van deze beide beweringen moet één verkeerd zijn of allebei. Als het paradijs vrij van gehechtheid, haat, kwaadheid, jaloezie en leed is, waarom waren dan de Sanaka enzovoort woedend bij de ingang van het paradijs? Als zij woedend waren betekent dit dat daar niet het paradijs was. Jaya en Vijaya waren toen de schildwachten. Zij hadden de gewoonte hun meester te gehoorzamen. Indien zij Sanaka enzovoort een halt toeriepen, hebben zij niets verkeerds gedaan en zou de vloek geen uitwerking kunnen hebben. De vloek was: 'Val naar de aarde'. Dit bewijst dat er geen aarde was in het paradijs. Dan moeten er slechts vier elementen geweest zijn: ether, lucht, vuur en water. Waarop rustten dan de ingang, de tempel en het water? Toen boden Jaya en Vijaya hun excuses aan Sanaka enzovoort aan, en vroegen: 'Wanneer zal het ons toegestaan zijn in het paradijs terug te keren?' Zij zeiden toen: 'Indien jullie gelovigen van Nārāyaṇa willen zijn over zeven levens en indien jullie zijn vijanden willen zijn over drie levens'.

Nu dient opgemerkt te worden dat Jaya en Vijaja dienaren van Nārāyaṇa waren. Het was zijn plicht zijn dienaren te beschermen. Indien de meester degenen die zijn dienaren mishandelen niet straft, zal men steeds voortgaan de dienaren te mishandelen. Het ware juist geweest indien Nārāyaṇa Jaya en Vijaya had beloond en Sanaka enzovoort had gestraft, omdat de laatsten redeloos er op aandrongen toegelaten te worden en met de schildwachten twistten. Het zou rechtvaardig van Nārāyaṇa geweest zijn indien hij Sanaka enzovoort naar de aarde had geworpen omdat zij zijn schildwachten hadden vervloekt. Als Nārāyaṇa zo onrechtvaardig is, moeten zijn gelovigen, de Vaiṣṇava's, dan in een ellendige toestand verkeren.

Neem nu een ander deel van het verhaal. Jaya en Vijaya werden geboren als Hiraṇyākṣa en Hiraṇyakaśipu. Hiraṇyākṣa werd door een beer gedood. Dit verhaal luidt als volgt: Hij rolde de aarde als een mat op en maakte een kussen hiervan, waarop hij zich te

ruste legde. Viṣṇu nam toen de vorm van een beer aan, nam de aarde van onder zijn hoofd weg en plaatste dit in zijn mond. Hiraṇyākṣa werd wakker. Er ontstond toen een gevecht waarbij de beer Hiraṇyākṣa doodde.

Vraag nu aan deze Papen als de aarde rond is of gelijk een mat. Zij zullen deze vraag niet kunnen beantwoorden daar zij niets van aardrijkskunde afweten. Indien Hiraṇyākṣa de aarde oprolde en een kussen van maakte, waarop sliep hij dan? Waarop plaatste de beer dan zijn poten? Indien de beer de aarde in zijn mond deed, waarop vond dan het gevecht plaatst? Er was geen andere plaatst om op te staan. Zij kunnen misschien op de borst van die Paap gevochten hebben die de *Bhāgavata* en andere *Purāṇa's* gemaakt heeft. Maar waarop zou die Paap dan gelegen hebben? Wanneer leugenaars andere leugenaars een bezoek brengen, komt er geen eind aan het liegen.

Nu bleef Hiraṇyakaśipu over. Zijn zoon Prahlāda werd een asceet. Toen zijn vader hem naar school zond, zei de jongen tot zijn onderwijzers: 'Schrijf de naam van Rāma op mijn kleed'. Toen zijn vader dit nieuws hoorde, zei hij tot zijn zoon: 'Waarom noemt U de naam van mijn vijand'? De jongen antwoordde niet. De vader pakte hem toen beet en smeet hem van een heuvel af in een put. Er overkwam de jongen echter niets. Toen nam de vader een gloeiend hete ijzeren staaf en zei: 'Indien Uw God de ware is, raak dan deze pilaar aan, en U zult geen brandwonden oplopen'. Prahlāda
[250]
maakte toen een poging om de staaf aan te raken. Hij was vol van spanning om te zien of hij branden zou of niet[12]. Nārāyaṇa liet toen een hele rij mieren over de staaf kruipen. De jongen vatte moed op, en hield de staaf vast. De pilaar barstte en er kwam een man-leeuw uit. Hij greep de vader en verscheurde hem. Toen begon hij Prahlāda liefdevol te likken en beloofde hem een gunst. Prahlāda vroeg hem zijn vader zaligheid te schenken. De

---

[12] In recente uitgaven van de *Bhāgavata* is deze passage weggelaten. In de Perzische vertaling van de *Bhāgavata* door Akbar georganiseerd wordt de passage van de mieren op de staaf wel gegeven.

man-leeuw zorgde toen dat eenentwintig generaties van Prahlāda bevrijd werden.

Zie nu eens. Deze leugen is net als alle andere leugens van hetzelfde geslacht. Indien iemand een lezer of hoorder van de *Bhāgavata* van een hoogte naar beneden werpt, moet de laatste verbrijzeld worden. Prahlāda's vader deed niets verkeerds met hem naar school te zenden. Het was dwaasheid van Prahlāda om de studie te verlaten en een kluizenaar te worden. Degene die gelooft dat mieren langs een gloeiend hete pilaar kunnen kruipen en dat Prahlāda niet brandde, moet aan een gloeiend hete staaf worden vastgebonden. Indien hij niet brandt, kan hij dan concluderen dat Prahlāda ook niet brandde. Waarom brandde de leeuw niet? Sanaka enzovoort hadden de gunst reeds geschonken dat Jaya en Vijaya over drie levens in het paradijs zouden komen indien zij Nārāyaṇa als vijanden dienden. Was Nārāyaṇa dit vergeten? Indien U de volgorde van de *Bhāgavata* volgt dan waren te beginnen met Brahmā en daarna Prajāpati en Kaśyapa, Hiraṇyākṣa en Hiraṇyakaśipu in de vierde generatie. Er bestonden geen eenentwintig generaties van Prahlāda. Hoe absurd is het te zeggen dat eenentwintig generaties van hem bevrijd werden? Verder incarneerden deze zelfde Hiraṇyākṣa en Hiraṇyakaśyapu als Rāvaṇa en Kumbhakarṇa en als Śiśupāla en Danta-vaktra. Wat werd er dan van de gunst van de leeuw? Alleen dwaze personen geloven zulke dingen.

Laat ons nu de geschiedenis van Akrūra en Pūtanā nemen:

रथेन वायुवेगेन जगाम गोकुलं प्रति ॥[13]

Akrūra, die door Kanśa gezonden was, vertrok in een wagen waarvan de paarden zo snel als de wind voortrenden. Hij vertrok bij zonsopgang en bereikte Gokula, die op een afstand van 6 kilometer verder gelegen is, bij zonsondergang. Hoe absurd! Het schijnt dat de paarden om de schrijver van de *Bhāgavata* heen

[13] De Swāmī heeft deze passage zelf geformuleerd op basis van *Purāṇa's*.

zijn blijven voortdraven en dat Akrūra in zijn huis is blijven slapen.

Van het lichaam van de vrouwelijke demoon Pūtanā wordt gezegd dat zij ongeveer 18 kilometer breed is, en zeer lang. Kṛiṣṇa doodde haar en zij lag tussen Mathurā en Gokula. Indien dit waar was geweest zouden Mathurā, Gokula en zelfs het huis van de Papen hierdoor vernietigd worden.

Er bestond eens een zekere Ajāmela. Op voorstel van Nārada noemde hij zijn zoon Nārāyaṇa. Toen hij op sterven lag, riep hij zijn zoon Nārāyaṇa. Maar toen kwam Nārāyaṇa bij hem. Kende de god de innerlijke gevoelens van de man niet? Wist hij niet dat de man niet hem riep maar zijn zoon, die dezelfde naam had? Indien er glorie ligt in deze naam, waarom komt Nārāyaṇa dan niet om degenen die deze naam citeren te beschermen? Indien dit waar is, waarom verzekeren de gevangenen zich dan niet van hun invrijheidsstelling door te roepen: Nārāyaṇa, Nārāyaṇa?

[251]

Verder is de omvang van de berg Sumeru zodanig dat zij niet strookt met de sterrenkunde. Dan zegt men dat oceanen werden gevormd uit de wielsporen van de wagen van koning Priyavrata. Ook wordt gezegd dat de aarde vierhonderd-negentig miljoen *yojana's* (of meer dan 5 miljard kilometer) groot is. De *Bhāgavata* is vol van zulke onzinnige en niet met de waarheid strokende verhalen.

Deze *Bhāgavata* werd geschreven door Bobadeva, de broer van Jayadeva, schrijver van de *Gīta-Govinda*. Hij beweert in zijn boek *Himādri* dat hij de schrijver van de *Bhāgavata* is. Ik had drie bladzijden van dit boek maar één van hen is verloren. Ik heb twee teksten gemaakt in dezelfde zin als die welke de teksten op die bladzijde bedoelden. Ik verwijs de lezer naar het boek *Himādri*.

हिमाद्रेः सचिवस्यार्थे सूचना क्रियतेऽधुना ।
स्कन्धाऽध्यायकथानां च यत्प्रमाणं समासतः ॥ 1 ॥
श्रीमद्भागवतं नाम पुराणं च मयेरितम् ।

विदुषा बोबदेवेन श्रीकृष्णस्य यशोन्वितम् ॥ 2 ॥

Dit waren de verzen in de verloren bladzijde. De minister van de koning, Himādri, zei tot Paṇḍita Bobadeva dat hij geen tijd had om de hele *Bhāgavata* te aanhoren. Hij zei dat Bobadeva beter de inhoud van dit boek in teksten zou kunnen omzetten, zodat hij kon weten wat het boek inhoudt. Bobadeva maakte toen een korte samenvatting in tekstvorm. De 9 eerste teksten zijn verloren. Hieronder geven wij de 10e tekst, enzovoort. Deze zijn allen door Bobadeva samengesteld.

बोधयन्तीति हि प्राहुः श्रीमद्भागवतं पुनः ।
पञ्च प्रश्नाः शौनकस्य सूतस्यात्रोत्तरं त्रिषु ॥ 10 ॥
प्रश्नावतारयोश्चैव व्यासस्य निर्वृतिः कृतात् ।
नारदस्यात्र हेतूक्तिः प्रतीत्यर्थं स्वजन्म च ॥ 11 ॥
सुप्तघ्नं द्रौण्यभिभवस्तदस्त्रात्पाण्डवा वनम् ।
भीष्मस्य स्वपदप्राप्तिः कृष्णस्य द्वारकागमः ॥ 12 ॥
श्रोतुः परिक्षितो जन्म धृतराष्ट्रस्य निर्गमः ।
कृष्णमर्त्यत्यागसूचा ततः पार्थमहापथः ॥ 13 ॥
भूधर्मयोः कलेर्भीतिस्ततस्त्राणं परिक्षिता ।
परिक्षितो ब्रह्मशापः प्रायेण शुकसंगमः ॥ 14 ॥
इत्यष्टादशभिः पादैरध्यायार्थः क्रमात् स्मृतः ।
स्वपरप्रतिबन्धोनं स्फीतं राज्यं जहौ नृपः ॥ 15 ॥
इति वै राज्ञो दार्ढ्योक्तौ प्रोक्ता द्रौणिजयादयः ॥ 16 ॥
इति प्रथमः स्कन्धः ॥ 1 ॥

Dit is een lijst van de inhoud van de twaalf boeken van de *Bhāgavata* die door Bobadeva is samengesteld, en aan de minister Himādri is aangeboden. Voor bijzonderheden verwijs ik de lezer naar het boek *Himādri*. Hetzelfde geldt ook voor andere *Purāṇa's*. Elke *Purāṇa* wedijvert met de anderen in bedrog.

De geschiedenis van Kṛiṣṇa, als in de *Mahābhārata* opgegeven, is glorievol. Zijn kwaliteiten, handelingen en aard zijn allen zoals het een groot man betaamt. Vanaf

zijn geboorte tot de dood is er niet één handeling van Kṛiṣṇa in de *Mahābhārata* toegeschreven die kan veroordelingswaardig genoemd worden. Maar de *Bhāgavata* heeft veel slechts aan hem toegeschreven. Het stelen van melk en boter, de seksuele relaties met de bediende Kubjā, de omgang met andermans vrouwen, seksuele hartstochten, enzovoort zijn alle valselijk aan Kṛiṣṇa ten laste gelegd. De volgelingen van andere religies (levensbeschouwingen; geloofsovertuigingen) lezen en horen deze dingen en krijgen dan de gelegenheid hem te veroordelen. Indien er geen *Bhāgavata* had bestaan, zou het karakter van zulke grote mannen als Kṛiṣṇa gespaard zijn gebleven van zulke afbrekende kritiek.

[252]

In de Śiva *Purāṇa* komen wij twaalf lingam's tegen die helemaal geen licht hebben, en welke men in duisternis slechts met behulp van een lamp kan zien. Dit zijn Paapse fantasieën.

Vraag: Toen de mensen ongeschikt werden voor de studie van de Veda's werden de *Smṛiti's* (codes) samengesteld; toen het intellect van de mensen zo afnam dat zelfs de *Smṛiti's* moeilijk voor hen werden, maakte men de *Śāstra's* (de zes filosofische stellingen); toen de *Śāstra's* ook te moeilijk bleken te zijn, volgden de *Purāṇa's*, vooral voor de vrouwen van de Śūdra's daar het dezen verboden is de heilige Veda's te lezen.

Antwoord: Dit is allemaal verkeerd. Geschiktheid onstaat door oefening. Verder is het elkeen toegestaan de Veda's te bestuderen. Gārgī en andere vrouwen in vroegere tijden lazen de Veda's. In de *Chāndogya Upaniṣad* zien wij dat een Śūdra, genaamd Jānaśruti, de Veda's bestudeert met Raikvamuni. De tweede tekst van hoofdstuk XXVI van de *Yajurveda* staat duidelijk aan alle mensen toe de Veda's te bestuderen en te horen. Zijn zij niet de meest zondigen, die valse geschriften verspreiden en de aandacht van de mensen afleiden van de studie van ware geschriften?

Zie eens het net dat door de astrologen is gespannen om de mensen te vangen. Zij hebben teksten uit de Veda's gehaald en hen valselijk aan die of die planeet toegeschreven. Bijvoorbeeld:

आ कृष्णेन रजसा ॥ 1 ॥ mantra van de zon

इमं देवा असपत्नँ सुवध्वम्० ॥ 2 ॥ de maan,Candra

अग्निर्मूर्द्धा दिवः ककुत्पतिः० ॥ 3 ॥ Mars, Maṅgal

उद्बुध्यस्वाग्ने० ॥ 4 ॥ Budha

बृहस्पते अति यदर्यो० ॥ 5 ॥ Bṛhaspati

शुक्रमन्धसः० ॥ 6 ॥ Śukra

शन्नो देवीरभिष्टय० ॥ 7 ॥ Śani

कया नश्चित्र आ भुव० ॥ 8 ॥ Rāhu

केतुं कृण्वन्नकेतवे० ॥ 9 ॥ Kaṇḍikā van Ketu

(1) Handelt over de aantrekkingskracht van de zon en de aarde.
(2) Handelt over de politiek.
(3) Over de hitte.
(4) Over de offeraar.
(5) Over geleerden.
(6) Over energie (of sperma, *vīrya*) en voedsel.
(7) Over het water, de lucht en God.
(8) Over een vriend.
(9) Over het opdoen van kennis. Deze woorden hebben niets met astrologische planeten uit te staan. Al deze verkeerde interpretaties zijn ontstaan door gebrek aan begrip voor de juiste betekenissen van deze teksten.

Vraag: Bestaat er enige invloed van deze planeten of niet?

Antwoord: Niet hetgeen de Papen aan hen toeschrijven. De sterren hebben hun invloed volgens hun ligging, de zon verstrekt hitte en de maan verstrekt koelte en deze hitte en koelte nu beïnvloeden de loop van de seizoenen en van vreugde en verdriet. Maar de Papen zeggen het heel anders: 'O Seṭhji. O offeraar: Vandaag is de achtste maan of de zon in een ongunstige

positie. Śanaiścara is voor twee en een half jaar opgekomen. Uw leven is in gevaar. U zult misschien genoodzaakt zijn Uw huis te verlaten en te gaan zwerven. Maar dit lijden kan U bespaard worden als U deze planeten goed stemt door liefdadigheid, reciteren, het luisteren naar heilige geschriften of aanbidding.' Aan deze mensen moet gevraagd worden wat hun relatie met de planeten is of wat planeten eigenlijk zijn.

[253]

De Papen zullen zeggen:

दैवाधीनं जगत्सर्वं मन्त्राधीनाश्च देवताः ।
ते मन्त्रा ब्राह्मणाधीनास्तस्माद् ब्राह्मणदैवतम् ॥

Dit is een passage die een erkenning van de planetaire invloed inhoudt. Het ganse heelal is in de macht van de *devatā's*. Deze *devatā's* staan onder invloed van de kracht van de *mantra's*. De *mantra's* staan onder de brahmanen. Daarom zijn brahmanen *devatā's*. Wij brahmanen kunnen elke *devatā* roepen door het citeren van vedische teksten en hen zodanig stemmen dat zij ons helpen bij de vervulling van onze wensen. Indien wij niet deze macht hadden, zouden jullie atheïsten ons niet toegestaan hebben in deze wereld te leven.

De waarheidspreker: hij bekritiseert deze verklaring als volgt: Zijn dieven, rovers en andere boosdoeners ook onder invloed van de *devatā's*? Indien dit zo is, dan werken deze *devatā's* mee aan deze wandaden. Indien dit waar is, bestaat er geen verschil tussen de *devatā's* en de demonen. Indien U werkelijk macht heeft over de *mantra's* en U werkelijk de *devatā's* kan laten doen wat U wil, waarom vraagt U dan niet aan de *devatā's* om de koninklijke schatten te halen en bij U thuis te brengen, zodat U een gemakkelijk leventje kan lijden? Waarom zwerft U dan op zaterdagen van huis tot huis in de verwachting enige giften van liefdadigheid zoals olie, enzovoort te zullen ontvangen? U noemt Kubera (of zogenaamd god van de rijkdom). Als Hij onder Uw invloed is, waarom vraagt U hem dan niet Uw huis met geld te vullen? Waarom valt U dan de armen lastig om

geld? Indien het waar is dat giften aan U geschonken de planeten goed stemt en het niet geven daarvan hun toorn opwekt, geeft U dan een sprekend bewijs hiervan. Neem twee mannen, één die de achtste zon of maan heeft en één die de derde heeft. Laat beiden op een brandend hete grond op blote voeten lopen in de zomermaand. De voeten van de man in wie de zon behagen schept, zullen dan niet moeten branden terwijl de voeten van de man in wie de zon geen behagen schept, zullen moeten branden. Neem evenzo de koudste maand van de winter en laat om middernacht twee mannen zich spiernaakt buiten begeven. Indien één man het koud zou hebben en de ander niet, dan zou het duidelijk zijn dat de sterren of vriendelijk of vijandelijk gestemd zijn. Zijn deze sterren verder in relatie met U? Heeft U post- of telegrafische verbinding met hen? Gaat U hen bezoeken of komen zij soms bij U? Indien Uw *mantra's* werkelijk enige macht bezitten, waarom wordt U dan geen koning en of rijk? Of waarom vernietigt U Uw vijanden niet?

De werkelijke atheïst is degene die anti-vedische bijgelovigheden propageert, tegen de goddelijke wetten in. Wat voor schade kan degene die onder invloed van de sterren staat en geen giften aan U geeft, maar ze zelf gebruikt, lijden? Indien U zegt dat de giften de *devatā's* alleen dan goed kunnen stemmen wanneer zij aan U, en niet aan anderen, gegeven worden, vragen wij: 'Is U dan de alleenvertegenwoordigende assistent van God'? Indien U de assistent van God is, roep de zon dan in Uw huis. Denkt er echter om dat zij U dan dood zal branden.

De waarheid is dat de sterren levenloze voorwerpen zijn. Zij zijn noch vriendelijk noch vijandelijk tegenover niemand. U hangt voor Uw leven van de planeten af, daarom zijn de ware planeten jullie zelf, ये गृह्णन्ति ते गृहाः. *Graha* betekent een planeet, maar betekent ook een vanger, zoals U de mensen vangt en niet meer wil loslaten.

Zolang U niet naar het huis van een koning, een magnaat, een rijke man of een arme man gaat, hebben zij helemaal geen idee over deze sterren. Maar wanneer jullie zelf *graha's* (planeten of vangers) worden en de

vorm van een zon of andere astrologische planeten aannemen, verlaten jullie de mensen niet eerder dan wanneer jullie hen afgeperst hebben. En wanneer iemand door de mazen van jullie netten slipt, beginnen jullie hem te beledigen en atheïst, enzovoort te noemen.

Paap: Zie eens het duidelijk bewijs van de invloed van de sterren. Wij kunnen de ontmoetingen van de hemellichamen, zon, maan, Rāhu en Ketu in de vorm van zons- of maansverduisteringen voorspellen. Zoals dit duidelijk is, is ook de invloed van de sterren duidelijk. Welvaart, roem, geboorte in het gezin van een prins of een boer, plezier en leed zijn allen door de sterren mogelijk.

[254]

De waarheidspreker: Het voorspellen van zons- of maansverduisteringen behoort tot de sterrenkunde en niet tot de astrologie. Sterrenkundige berekeningen zijn allen zuiver. Ook de invloed van de sterren, voor wat betreft de natuurlijke eigenschappen zoals hitte, koude, enzovoort is waar. Al het andere is vals. De omwentelingen en rotaties van de aarde en de maan voorspellen ons duidelijk de tijd, plaats en duur van de verduisteringen (zowel van de zon als van de maan).

छादयत्यर्कमिन्दुर्विधुं भूमिभाः ॥

Siddhāntaśiromaṇi, Sūryasiddhānta enzovoort

Wanneer de maan tussen de zon en de aarde komt te staan, vindt er een zonsverduistering plaats en wanneer de aarde tussen de zon en de maan komt te staan, vindt er een maansverduistering plaats. De schaduw van de maan valt op de aarde en de schaduw van de aarde op de maan. De zon is zelfverlichtend. Daarom valt de schaduw van geen enkel hemellichaam op haar. Zoals onze lichamen hun schaduw werpen wanneer wij voor de zon of een lamp staan is dat het geval met verduisteringen.

Welvaart, roem, koning of volk (hoge of lage familie), plezier en leed hangen van onze handelingen af en niet van de planeten. Vele astrologen huwen hun zonen en dochters volgens astrologische berekeningen uit en toch worden deze huwelijken mislukkingen òf op

grond van echtelijke ruzies òf door overlijden van één van de echtgenoten. Indien astrologische berekeningen zuiver waren zou zo iets niet voorkomen.

Daarom is de invloed van sterren op plezier of leed van de mens slechts een fabel. De sterren zijn op grote afstanden verspreid in het luchtruim en de aarde is ook aanzienlijk ver van hen af. Er bestaat geen direkt contact tussen hen en de mensen. Wie de handelingen doet en de gevolgen van de handelingen draagt, is de ziel en God is de schenker van deze vruchten.

Indien U in de sterren gelooft, antwoordt U dan op deze vraag: Worden er op het moment dat een mens geboren wordt, op welke basis U Uw *dhruvā* en *truṭi* vestigt en horoscopische berekeningen maakt, andere schepselen geboren of niet? Indien U neen zegt, is dit een leugen. Indien U ja zegt, waarom is er dan niemand gelijk aan een wereldse keizer? Indien U zegt dat dit alles een streek is om Uw kost te verdienen, zal elkeen U geloven.

Vraag: Is de *Garuḍa Purāṇa* ook vals?
Antwoord: Ja.

Vraag: Waar gaat dan de ziel die sterft naar toe?
Antwoord: Zij ontmoet de vrucht van haar handelingen.

Vraag: Er wordt verteld dat Yama de rechter van de dood is; Chitragupta is zijn minister en zijn manschappen zien er zeer verschrikkelijk uit en zijn zo groot als een berg. Zij pakken de ziel en plaatsen haar in de hemel of de hel geheel naar hetgeen zij verdiend heeft. Teneinde haar gang door de rivier Vaitaraṇī te vergemakkelijken worden er allerlei liefdadigheden, ceremonies tot hulp van de stervende ziel en schenkingen van koeien, enzovoort gedaan. Hoe kan dit alles onwaarheid zijn?

Antwoord: Dit is allemaal Paapse fantasie. Indien de zielen van andere plaatsen naar de woonplaats van Yama komen en hun zaken door deze rechter en zijn

minister Chitragupta beslist worden, wie beslist dan over de zaken van de boosdoeners van de hel zelf? Men moest zich dan een andere Yama-loka of 'woonplaats van Yama' voorstellen en er zouden dan andere gezaghebbers daar moeten zijn om hun zaken te berechten. Indien de manschappen lichamen als bergen hebben, waarom zijn zij dan niet zichtbaar? De deur van de kamer waarin de stervende ziel ligt is zo klein dat niet eens een vinger van deze reusachtige manschappen er door kan. Waarom zijn er dan geen opstoppingen op straat of op de weg?

Indien U zegt dat deze manschappen de macht bezitten om kleine lichamen aan te nemen, waar zullen dan de grote beenderen van de bergachtige lichamen
[255]
opgeborgen moeten worden? Zeker in het huis van deze liegende Papen. Als er een bosbrand is, komen er miljarden mieren en andere schepselen te sterven. Als er dan een ontelbaar aantal van de manschappen zich daar naar toe zouden haasten om deze zielen te vangen, zou er grote duisternis heersen. En indien er een worsteling zou ontstaan bij de pogingen om zoveel zielen te vangen, bestaat er gevaar voor een grote aardbeving. Indien zulke grote reuzen slipten en vielen, zou er een verschrikkelijke ravage aangericht worden, en zouden zij eventueel in de tuinen van deze Papen, die de *Garuḍa Purāṇa* lezen of naar luisteren, vallen. Het resultaat zou dan zijn dat deze Papen vermorzeld zouden worden onder zulk een last of zouden hun deuren en wegen zodanig gebarricadeerd zijn dat het onmogelijk voor hen zou zijn weg te rennen.

De schenkingen van koeien, enzovoort die voor de voorvaderen bestemd zijn, bereiken de dode zielen niet, maar alleen het huis, de buik of de handen van hun vertegenwoordigers, de Papen. De koe die gegeven wordt bij de dood om de rivier Vaitaraṇī te kunnen oversteken, bereikt die plaats niet, maar zij gaat òf naar het huis van de Papen òf naar het abattoir. Er is bij de rivier geen enkele koe wiens staart de stervende ziel zou kunnen vasthouden. Verder blijft de hand hier achter en

wordt zij òf begraven òf verbrand. Hoe kan de stervende ziel dan de staart van de koe vasthouden?

Hieronder geven wij ter illustratie van dit punt een passende anekdote: Er was eens een Jāṭa (iemand uit de klasse (kaste) van landbouwers). Hij had een zeer goede koe die dagelijks ongeveer 20 liter melk leverde. Haar melk was zeer smakelijk en dikwijls kreeg de priester ook een deel hiervan. De priester dacht er aan dat indien de oude vader van de Jāṭa zou sterven, hij er voor zou zorgen dat deze koe hem als een geschenk, ten behoeve van de dode, gegeven zou worden. Na een paar dagen sloegen de laatste uren van de oude vader, hij verloor zijn spraak, werd van zijn rustbed gehaald en zijn laatste levensuur brak aan. De familieleden en vrienden van de oude Jāṭa verzamelden zich om zijn bed om hem een laatste groet te brengen. Toen riep de priester: 'O offeraar, nu is het de tijd om de koe te geven ten behoeve van de stervende ziel'. De zoon stelde de priester toen tien roepies ter hand en zei: 'Neem dit en lees de verklaring van de giften voor'. De priester zei: 'Een vader sterft maar eens. In dit geval bestaat er behoefte aan een koe die goed is en een grote hoeveelheid melk geeft. Een niet te oude, maar een gezonde. Zulk een koe moet U als gift geven'.

De Jāṭa antwoordde: 'Ik heb maar één koe. Mijn kinderen zullen gebrek lijden als ik haar weggeef. Neem twintig roepies en lees de verklarende formule voor. Koop dan een melkgevende koe voor dit geld'.

Priester:- Hoe grappig? Hecht U meer waarde aan de koe dan aan Uw vader? Wenst U Uw vader leed aan te doen door hem in de rivier Vaitaraṇī te laten verdrinken? Wat een plichtsgetrouwe zoon is U? Toen de priester een beroep deed op het gemoed van de zoon kozen de andere familieleden ook de partij van de priester, daar hij reeds eerder met hen had afgesproken, en hij hen nu wenkte hem te steunen. Als één man forceerden zij allen de zoon de koe te geven, en de zoon stond stilzwijgend de koe af. Op dat moment zei de Jāṭa niks. De vader stierf en de priester nam de koe, het kalf en de melkpot mee naar zijn huis, liet hen daar achter en kwam toen

terug om de ceremonie voor de dode uit te voeren. Men bracht het lichaam van de oude Jāṭa naar de crematieplaats en legde het daar neer. Ook daar werden enkele Paapse rituelen uitgevoerd. Nadien werden de ceremonies *daśa-gātra* en *sapiṇḍī* ceremonies uitgevoerd. Ook daar maakte men de overlevenden wat geld afhandig. De Mahābrahmanen en de bedelaars namen ook hun deel in ontvangst. Nadat alle ceremonies uitgevoerd waren, ging de Jāṭa zich wederom aan zijn gezin wijden en hij voedde zijn kinderen met geleende melk. Op de veertiende dag ging hij in de vroege ochtend naar het huis van de priester. De priester was net klaargekomen met het melken van de koe, en stond op het punt de melk naar huis te brengen. De priester zag de Jāṭa en zei: 'Kom mijnheer, neemt U plaats'.

Jāṭa: Wel mijnheer de priester, komt U ook hier.

Priester: Goed. Ik zet eerst de melk binnen.

Jāṭa: Neen, neen, breng de pot met melk ook hier. De priester kwam en plaatste de pot met melk voor de Jāṭa.

Jāṭa: U is een grote leugenaar.

[256]

Priester: Wat voor leugens heb ik verteld?

Jāṭa: Waarvoor nam U de koe als gift aan?

Priester: Om Uw vader te helpen de rivier Vaitaraṇī over te steken.

Jāṭa: Wel dan, waarom zond U de koe dan niet naar de oever van de rivier Vaitaraṇī? Wij rekenden op U en U nam de koe en bond ze bij U thuis. Ik weet nu niet hoeveel maal mijn vader in de rivier zal zijn verdronken.

Priester: Neen, neen, door de kracht van deze gift is er daar een andere koe gemaakt die Uw vader geholpen zal hebben bij het oversteken van de Vaitaraṇī.

Jāṭa: Hoe ver is de Vaitaraṇī van hier en in welke richting?

Priester: Bijna één miljard kilometer ver, want de aarde is meer dan anderhalf miljard kilometer groot. De Vaitaraṇī is in zuid-oostelijke richting.

Jāṭa: Heeft U een brief of telegram gezonden naar die plaats? Heeft U antwoord gehad dat een andere koe gemaakt is door de kracht van die gift en dat de vader

van zo en zo iemand over de rivier geholpen is? Indien dat zo is, laat mij het antwoord zien.

Priester:- Wij hebben geen ander bewijs dan dat van de *Garuḍa Purāṇa*.

Jāṭa:- Hoe kan ik de *Garuḍa Purāṇa* geloven?

Priester: Zoals alle andere dat doen.

Jāṭa: Dit boek is door Uw voorouders geschreven teneinde U Uw dagelijks brood te garanderen, daar niets de ouders zo dierbaar is als hun kinderen. Wanneer mijn vader mij een brief of een telegram zend, zal ik de koe naar de Vaitaraṇī meenemen en na mijn vader over de rivier geholpen te hebben, zal ik de koe weer naar huis meenemen. Mijn kinderen zullen van haar melk genieten.

De Jāṭa nam de koe, het kalf en de emmer melk en liep met hen naar huis.

Priester: U neemt Uw gift dus terug. U zult geruïneerd worden.

Jāṭa:- Houdt Uw gemak, anders zal ik U een afranseling geven voor al hetgeen mijn gezin, door Uw fraude geleden heeft gedurende deze dertien dagen. Nu bleef de priester stil en nam de Jāṭa de koe en het kalf weer mee naar zijn huis.

Eerst als alle anderen evenals de Jāṭa handelen, kan er een eind gemaakt worden aan de fraude van de Papen.

Indien de koeken die in de *daśa-gātra* ceremonies geofferd worden eerst een lichaam, zo groot als een duim, gaan vormen voor de stervende ziel om met dit lichaam naar de woonplaats van Yama te kunnen gaan, dan is het niet nodig dat de manschappen van Yama bij het sterven van de ziel komen om haar te halen. Zij zouden dan na de dertiende dag, wanneer alle ceremonies afgelopen zijn, moeten komen. Verder is er nog een ander punt. Indien er werkelijk zulk een lichaam gevormd wordt, waarom komt de stervende ziel dan niet, uit liefde voor zijn echtgenote, kinderen en vrienden, terug?

Vraag: Men krijgt niets in het paradijs behalve hetgeen iemand hier als liefdegift schenkt. Daarom

moeten allerlei dingen gegeven worden door de nabestaanden.

Antwoord: Dan is deze wereld beter dan het paradijs. Hier bestaan er *dharmaśālā's*, liefdadigheden, feestelijkheden tussen vrienden en familieleden, kleding, enzovoort. Maar U zegt dat men in het paradijs niets krijgt. Laat dan de Papen naar zulk een onvriendelijk en ellendig oord gaan. Wat hebben goede mensen met zulke plaatsen uit te staan?

Vraag: Wanneer, zoals U beweert, er niet zo iets als Yama of de woonplaats van Yama bestaat, waar gaat dan de ziel naar toe na de dood en door wie wordt zij
[257]
dan berecht?

Antwoord: Hetgeen Uw *Garuḍa Purāṇa* zegt, is allemaal absurd. Maar uit vedische zinnen zoals:

यमेन, वायुना, सत्यराजन् ।

Rigveda X, 14,8; *Atharva.* XX, 141, 2; *Yaju.* XX, 4

blijkt dat *yama* lucht betekent. De zielen leven met de lucht in het luchtruim na de lichamen verlaten te hebben. En de berechter van deze zielen is de almachtige God, de schenker van waarheid en recht. Hij is Dharma-rāja of de koning (heer) van de rechtvaardigheid.

Vraag: Dus U wil dan zeggen dat het geven van een koe of een ander voorwerp, als liefdegift, niet juist is?

Antwoord: Uw praten is zinloos. Het is altijd nodig goud, zilver, diamanten, parels, edelstenen, voedsel, water, huisvesting, kleding, enzovoort te geven aan goede en welwillende personen. Maar er moet niets gegeven worden aan personen die dat niet verdienen.

Vraag: Wie zijn degenen die iets verdienen en wie degenen die niets verdienen?

Antwoord: Dit zijn de karaktertrekken van personen die niets verdienen. De bedriegers, huichelaars, zelfzuchtigen, egoïsten, hartstochtelijke, heetgebakerde, hebzuchtige, onfatsoenlijke, kwaadwillige, valse,

domme, zich in slecht gezelschap bewegenden, en de luierikken. Degenen die aanhoudend om aalmoezen vragen en het huis van de gever niet willen verlaten, ook al weigert hij te geven. De ontevredenen die degenen die weigeren hen te geven beledigen, uitschelden en vervloeken. Degenen die iemand die hen vele malen gediend heeft, en dit eens niet kan, vijandig behandelen. Degenen die de vorm van een *sādhu* of heilige aannemen teneinde anderen te bestelen en zeggen dat zij niets bezitten terwijl zij genoeg geld hebben om anderen om te kopen teneinde hun zelfzuchtige belangen gediend te krijgen. Degenen die altijd geneigd zijn te bedelen. Degenen die, als zij ergens uitgenodigd zijn, eerst drugs gebruiken teneinde in staat te zijn veel te gebruiken en die, na overmatig gegeten te hebben, gek gaan doen en lui worden. Degenen die tegen goede gedragsregels zijn en slechte gedragsregels propageren teneinde hun eigen belangen te kunnen dienen. Degenen die hun leerlingen voorhouden dat zij niemand anders dan hen moeten dienen, hoe goed de anderen ook mogen zijn. Degenen die de studie van ware kennis tegenwerken en haat aankweken voor zaken van deze wereld. Die de mensen tegen hun echtgenote, echtgenoot, moeder, vader, kinderen, koning (staatshoofd), ondergeschikten, vrienden, familieleden, enzovoort opstoken, en hen voorhouden dat alle wereldse verwantschap onecht is en de wereld ook onecht is, enzovoort. Dit zijn de kenmerken van personen die niets verdienen.

De karaktertrekken van de personen die iets van U verdienen zijn als volgt: *brahmacārī*, zelfbeheersing, studie van de Veda's en andere spirituele geschriften, goedgeaardheid, waarheidslievendheid, welwillendheid, hardwerkenden, degenen die een brede opvatting hebben, constant pogen kennis en deugd te vermeerderen, rechtvaardigheid, kalmte, niet gehechtheid zijn aan lof of vernedering, onbevreesdheid, moed, yoga. Gehoorzamen aan de natuurwetten en de opdrachten van de Veda's, het karakter vormen naar de eigenschappen, handelingen en aard van God. Het prediken van ware beginselen zonder enig vooroordeel

of partijdigheid, de geleerden van de vedische literatuur grondig bestuderen, niemand vleien, in staat zijn tot tevredenheid iemands twijfel op te heffen. Alle anderen gelijk aan zichzelf te beschouwen, de juiste waarde aan het geluk, de ellende, verlies of winst van anderen te hechten, vrij zijn van de vijf soorten leed zoals domheid enzovoort, niet trots of opstandig zijn, tevreden zijn, lof als gif en laster als nectar te beschouwen. Tevreden zijn met hetgeen iemand geeft, niemand enig schade berokkenen ook wanneer hij weigert U iets te geven of beledigend is, bij hem terug kunnen komen zonder enig gevoel van vijandigheid, niemand beledigen of vloeken. Vriend zijn van de gelukkigen, vriendelijk tegenover de ellendigen, verheugd zijn bij het zien van de deugdvollen, geen haat koesteren tegen de zondigen, aan de waarheid denken, de waarheid spreken en
[258]
waarachtige daden stellen, openhartig, eerlijk en niet hatelijk zijn, ernstig zijn, goed zijn, geen kwaad doen. De rijkdom gebruiken voor het bevorderen van kennis en welwillendheid, bereid zijn het leven op te offeren in het belang van anderen. Dit zijn de kenmerken van personen die iets van U verdienen. Maar bij hongersnood of andere moeilijke tijden is elkeen gerechtigd voor zichzelf te streven naar voedsel, water, kleding, medicijnen, schuilplaats enzovoort.

Vraag:
Hoeveel soorten gevers bestaan er?

Antwoord: Drie soorten, de besten, de middelmatigen en de slechtsten. De beste gever is degene die geeft met inachtneming van de tijd, de plaats en de toestand van de persoon aan wie gegeven wordt, en degene die zijn geld geeft voor opvoeding en het bevorderen van kennis of andere goede doeleinden. De middelmatige gever is degene die geeft om naam of uit enig zelfzuchtig oogpunt. De slechtste gever is degene die niets geeft om zijn eigen best of het welzijn van anderen. Die zijn geld aan prostituées of landlopers geeft; die zich misdraagt of hooghartig is tegenover degene die hij geeft; die geen

onderscheid maakt tussen degenen die het werkelijk verdienen en degenen die het niet verdienen, en allen gelijk behandelt; die aan anderen geeft teneinde plezier te hebben en anderen ongelukkig te maken. Resumerend is het dus zo dat de beste gever degene is die eerst onderzoekt wie goed is en wie niet, en die de rechtvaardigen eerbiedigt en hen dient. De middelmatige gever is degene die geen onderscheid maakt, maar slechts geeft om zijn naam groter te maken. De slechtste gever is degene die blindelings geeft zonder enig idee iemand iets goeds te doen.

Vraag: Wordt het loon voor liefdadigheid in dit leven of in het volgend leven verkregen?

Antwoord: Overal.

Vraag: Komt de beloning van zelf of is er een schenker van de beloning?

Antwoord: God is de schenker. Zoals een dief of rover niet automatisch in de gevangenis gaat, maar de staat hem naar de gevangenis zendt; zoals de staat de rechtvaardigen beschermt en gelukkig maakt door roof, enzovoort tegen te gaan, schenkt God evenzo recht en geluk aan de deugdvollen en bestraft hij de ondeugdelijken.

Vraag: Zijn de *Garuḍa Purāṇa* en andere boeken van dit type ondersteuners van vedische standpunten of niet?

Antwoord: Neen. Zij zijn juist het tegenovergestelde en zijn tegen de Veda's. Ook de *Tantra's* zijn zo. Iemand die in *Purāṇa's* en *Tantra's* gelooft is als iemand die een vriend is voor één persoon, maar een vijand voor de gehele wereld. Deze boeken zaaien onrust tussen de mensen. Geen enkel verstandig mens zal die boeken volgen, het is een dwaasheid die te volgen.

De volgende dagen zijn de dagen die door de *Purāṇa's* als dagen voor het vasten worden voorgeschreven: Volgens de *Śiva Purāṇa* de dertiende dag van elke maand en elke maandag; volgens de *Āditya Purāṇa* elke zondag; volgens de *Candrakhaṇḍa* elke

dinsdag, woensdag, donderdag, vrijdag en zaterdag; de elfde dag van de maand is de heilige dag voor Viṣṇu; de twaalfde dag voor Vāmana; de veertiende dag voor Nṛisiṁha of Ananta; de dag van de volle maan voor de maan; de dertiende dag voor Dikpāla's; de negende dag voor de godin Durgā; de achtste dag voor de Vasu's; de zevende dag voor Muni's (zieners); de zesde dag voor Kārttika swāmī; de vijfde dag voor Nāga (de zogenaamde slangengod); de vierde dag voor Ganeṣa (de zogenaamde olifantengod); de derde dag voor de godin Gaurī; de tweede dag voor de Asvinī-kumara's (de zogenaamde tweelinggod); de eerste dag voor de godin Ādyā en de vijftiende dag (donkere dag) voor de overleden voorouders. Nu zegt elk van deze boeken dat indien iemand op deze dagen enig voedsel of water gebruikt, hij naar de hel zal gaan. De Papen en hun leerlingen zullen dus op al deze dagen van de maand zich van voedsel of water moeten onthouden, daar zij anders naar de hel zullen gaan.

In *Nirṇaya-sindhu*, *Vratārka*, en dergelijke boeken die door domme bedriegers zijn samengesteld, komen er heel wat wrijvingen voor over de vastendagen. Daar de Śaiva's bijvoorbeeld de elfde dag (de heilige dag voor Viṣṇu zijnde) veroordelen, vasten sommigen bij de overgang van de tiende op de elfde dag en sommigen op de twaalfde dag. Hoe verschrikkelijk zijn deze Paapse gebruiken toch dat de mensen zelfs twisten over zulke zaken als verhongering.

Degene die het vasten op de elfde dag instelde
[259]
was hoogst zelfzuchtig en genadeloos. Zijn motto is: एकादश्यामन्ने पापानि वसन्ति ॥ 'Op de elfde dag van de maand leven alle zonden in voedsel'.

Nu moeten wij de Paapse schrijvers vragen wiens zonden hier bedoeld zijn, van hem of van zijn voorouders. Indien alle zonden op de elfde dag zich een woonplaats kiezen, zou dan niemand op die dag ongelukkig zijn. Natuurlijk lijden de mensen meer van honger, enzovoort en lijden is het gevolg van zondigheid. Zich verhongeren is daarom zonde. Er is

echter veel in het voordeel van deze vastendagen geschreven en dat misleidt het onnozele volk. Hier volgt een verhaal van dat type:-

Er was eens een prostituée in Brahmāloka (de zogenaamde woonplaats van 'god'). Zij beging een misstap en werd gestraft met deportering naar de aarde. Zij vroeg toen aan God: 'Hoe zal het mij toegestaan kunnen worden weer naar de hemel te komen'? God antwoordde: 'Zodra iemand zijn loon voor het vasten op de elfde dag van de maand aan U overmaakt, zult gij weer in de hemel kunnen komen'. Zij viel toen in een stad neer met haar 'vliegtuig'. De koning van die plaats vroeg haar: 'Wie zijt gij'? Zij vertelde hem toen het hele verhaal en zei dat zij weer naar de hemel zou kunnen gaan indien iemand het loon voor het vasten op de elfde dag aan haar overmaakte. De koning liet toen de hele stad doorzoeken maar niet één persoon had gevast op de elfde dag. Het gebeurde toen dat in een Śūdra-gezin er een twist ontstond tussen de echtgenoten, en de vrouw voor de hele dag en nacht in hongerstaking ging. Deze dag bleek de elfde dag van de maand te zijn geweest. Zij vertelde de dienaren van de koning dat, alhoewel zij niets had gegeten op die dag, dit niet als opzettelijk vasten bedoeld was. De dienaren leidden haar voor de koning. De koning vroeg haar het 'vliegtuig' van de prostituée aan te raken. Zij deed dit en zie, het 'vliegtuig' steeg meteen op. Dit was het resultaat van een onbewust gehouden vasten. Indien het vasten dan bewust gehouden wordt, hoe groot zal dan het loon niet zijn?

Hoe verblind zijn deze mensen toch. Indien dit waar is, willen wij een blad naar de hemel zenden daar er geen bladeren in de hemel groeien. Laat al degenen die op de elfde dag vasten, komen en hun loon voor dit doel overmaken. Indien dit blad naar de hemel gaat, zullen wij miljoenen bladeren er naar toe zenden, en ook beginnen te vasten. En indien zulks niet gebeurt, zullen wij U de ellende van dit soort verhongering besparen.

Deze mensen nu hebben verschillende namen gegeven aan de 24 elfde dagen van het jaar. Eén wordt

Dhanadā (rijkdomgever) genoemd, een andere Kāmadā (voldoener van verlangens), een andere Putradā (zoongever), een andere Nirjalā (de waterloze). Vele arme, behoeftige en kinderloze mensen hebben hun leven lang op de elfde dag gevast, zijn oud geworden en zijn gestorven zonder ooit geld, zonen of de door hun verlangde dingen gekregen te hebben. Nirjalā (de waterloze) is de naam die gegeven is aan de elfde dag die valt in de heldere helft van de maand Jyeṣṭha (de warmste van de zomermaanden). Dit is een seizoen waarin het moeilijk is een uur zonder water te blijven. Degenen die dit waterloos vasten houden, maken een verschrikkelijke tijd mee. Vooral de weduwen van Bengal zijn er hierdoor erg aan toe op die dag. Het zou beter geweest zijn als deze elfde dag in de zomer Sajalā (de waterachtige) genoemd was en die van de wintermaand de waterloze. Maar deze Papen hebben geen greintje medelijden in zich. De anderen mogen leven of sterven als de magen van deze Papen maar gevuld zijn. Zwangere en pasgetrouwde vrouwen of jongens en jeugdige personen mogen nooit vasten. Indien hun magen niet in orde zijn, kunnen zij leven van stroop of melk. Degenen die niet eten wanneer zij honger hebben en eten wanneer zij geen honger hebben, lopen ziekten op. Niemand volge deze bedriegers.

Nu zullen wij het hebben over de hedendaagse leermeesters, hun leerlingen, hun mantra's en hun geloof.

[260]

Vraag: De propageerders van beeldenverering vragen of de Veda's eindeloos zijn. De Rigveda heeft 21 delen, de Yajurveda 101, de Sāmaveda 1000 en de Atharva veda 9. Enkele hiervan zijn beschikbaar, andere niet. De toestemming voor beeldenverering en bedevaart kon misschien in deze ontbrekende delen voorgekomen zijn. Indien dit niet zo was geweest, zouden de *Purāṇa's* deze dingen niet hebben voorgeschreven. Wanneer wij een gevolg zien, stellen wij ons een oorzaak voor. Het

simpel bestaan van de *Purāṇa's* wettigt de beeldenverering.

Antwoord: Een tak van een boom is altijd gelijk de boom, nooit anders. Al zijn de takken klein of groot, zij moeten met mekaar overeenkomen. Als de delen van de Veda's die tot dusverre te krijgen zijn geen beeldenverering of aanbidding van een zeker stuk land of water voorschrijven, is er geen enkele reden waarom de vermiste delen dat wel zouden voorschrijven. Verder zijn de Veda's volledig verkrijgbaar. Hun delen kunnen niet tegen hen zijn en alles dat tegen hen gaat, kan geen deel van hen zijn. Deze boeken zijn door sektarische personen samengesteld en zijn in strijd met mekaar.

Als U de Veda's als een openbaring van God beschouwt, hoe kunt U dan de boeken van zieners en heiligen zoals Āśvalāyana enzovoort onder de Veda's rekenen? Zoals wij door het zien van de takken, bladeren, enzovoort van een boom kunnen weten of het een bananenplant of een mangoboom is, kunnen wij de stellingen van de Veda's kennen bij het zien van geschriften van de zieners zoals de vier *Brāhmaṇa's, Aṅga's* en *Upāṅga's.* Hetgeen tegen de Veda's is, kan niet authentiek zijn en hetgeen in overeenstemming met de Veda's is, kan niet non-authentiek zijn.

Indien U zich het voorschrift van beeldenverering voorstelt in de ontbrekende delen is dit een tweesnijdend mes, en kan iedereen zich voorstellen dat de ontbrekende boeken een sociale orde bevatten die tegen de vedische Varṇāśrama orde is, bijvoorbeeld de achtergestelde (laagste) klasse is de brahmaan en de hoogste klasse de Śūdra, of wettige huwelijken zijn onwettig of omgekeerd, of valsheid is deugd en waarheid ondeugd, enzovoort. Wat zal U dan zeggen? U zal zeker hetzelfde antwoord als wij gegeven hebben, namelijk de ontbrekende boeken moeten ook dezelfde sociale orde hebben ingehouden (de brahmaan is de brahmaan en de Śūdra is de Śūdra, en niets anders). Anders zou alles ondersteboven zijn.

Bestonden al deze delen tot en met de tijd van Jaimini, Vyāsa en Patañjali of niet? Indien zij toen

bestonden, kunt U het bovenaangehaalde bezwaar niet maken. Indien zij toen niet bestonden, kunt U niet bewijzen dat zij dan ooit bestaan hebben.

Alle Karma Kāṇḍa die wordt opgegeven in de *Mīmāṅsā* van Jaimini en alle Upāsanākāṇḍa in de Yoga Śāstra van Patañjali zijn in overeenstemming met de Veda's; alle Jñānakāṇḍa van Vyāsa die in de *Śārīraka sūtra's* is opgegeven, is ook in overeenstemming met de Veda's.

In deze boeken komt er nergens iets voor over beeldenverering of bedevaartplaatsen zoals Prayāga, enzovoort. Indien deze dingen in de Veda's waren aangehaald, zouden deze zieners hen ook in hun boeken hebben aangehaald. Dit bewijst dat zelfs de ontbrekende delen niets van dien aard inhouden.

Deze delen zijn niet de Veda's. De Veda's zijn openbaringen van God en de zieners hebben kleine *pratīka's*[14] uit hen gehaald en verklaard. Hierbij hebben zij van de levens van wereldse personen gebruik gemaakt ter illustratie. Daarom kunnen zij geen Veda's genoemd worden. De Veda's geven algemene lessen die nodig zijn voor het hele mensdom. Zij noemen geen enkel individuele persoon. Het is om deze redenen reeds duidelijk dat zij geen beeldenverering kunnen toestaan.

Er dient nota van te worden genomen dat beeldenverering Śrī Rāma, Śrī Kṛiṣṇa, Nārāyaṇa, Śiva, enzovoort in feite kleineert. Elkeen weet dat zij grote koningen waren en hun echtgenoten Sītā, Rukmiṇī, Lakṣmī, Pārvatī, enzovoort grote koninginnen. Maar de priesters zetten beelden van hen in de tempels op en bedelen geld in hun naam. Met andere woorden,
[261]
zij laten hen als bedelaars spelen. Zij zeggen dan: 'O koningen, O heren, O bankiers, O rijke mensen kijk even naar de beelden, zit, gebruik gewijd water van hun voeten en schenk ons Uw giften. De majesteiten Sītā en Rāma, Kṛiṣṇa en Rukmiṇī of Rādhā en Kṛiṣṇa, Lakṣmī

[14] *Pratīka* is het beginwoord van een tekst die nog uitgebreid moet worden. Bijvoorbeeld *agnimīle* enzovoort betekent de tekst die met deze woorden begint. (Vertaler)

en Nārāyaṇa, Mahādeva en Pārvatī hebben de laatste drie dagen geen voedsel of water gehad. Vandaag hebben zij niets te eten. O koningin, o grote vrouw, zend Sītā een neusring, zend wat voedsel opdat wij Rāma te eten kunnen geven, de kleren van Kṛiṣṇa zijn allen gescheurd. De tempel is in verwaarloosde staat. Het dak lekt. Slechte dieven hebben al hun bezittingen gestolen. De ratten hebben vele dingen weggevoerd. Op zekere dag pleegden de ratten zulk een wandaad als het wegvoeren van een oog van één van de beelden. Wij konden geen zilver oog in de plaats doen en hebben het oog voorlopig door een schelp vervangen.'

Rāmalīlā en Rāsamaṇḍala worden ook opgevoerd. Zie eens. Rāma en Sītā, Kṛiṣṇa en Rādhā dansen. Hun volgelingen, koningen en monniken vermaken zich. In de tempels blijven Rāma, Kṛiṣṇa, enzovoort staan terwijl de priesters en monniken op mooie sierkussens en kussens op hun rug zitten. Zelfs in het hete seizoen blijven de beelden binnen opgesloten terwijl de priesters in openlucht op grote sofas liggen en slapen. Vele priesters sluiten hun Nārāyaṇa in een klein doosje op, wikkelen dit in een stuk goed en hangen het om hun hals zoals de aap haar jongen bij zich draagt.

Als iemand het beeld breekt wenen zij en, op hun borst slaande, roepen zij: 'Deze slechten hebben het beeld van Sītā-Rāma, Rādhā-Kṛiṣṇa of Śiva-Pārvatī gebroken. Nu moeten wij dan een goed marmeren beeld laten maken door een beeldhouwer, en het aanbidden'. Nārāyaṇa eet niet zonder gezuiverde boter. Zend als 't U belieft tenminste een beetje, enzovoort.' Wanneer de vertoningen van Rāmalīlā of Rāsamaṇḍala voorbij zijn, worden Rāma, Sītā, Rādhā of Kṛiṣṇa tot vragers van aalmoezen gemaakt. Op feesten wordt aan kleine jongens de vorm van Kṛiṣṇa gegeven, door kronen op hun hoofd te plaatsen, en worden zij uitgezonden om te bedelen. Over deze dingen dient men goed na te denken.

Is dit niet heel jammer? Waren Sītā, Rāma, enzovoort zo arm en verwaarloosd? Moet dit niet als een vernedering van hen beschouwd worden? Als iemand deze grote persoonlijkheden, toen zij nog leefden,

gevraagd had langs de weg of in een tempel te staan zodat de gelovigen hen konden zien en hen giften schenken, zouden zij nooit aan dit verzoek gehoor hebben gegeven. En indien enig persoon hen op deze manier vernederde, zouden zij die persoon nooit ongestraft hebben gelaten.

Terwijl de beelden deze priesters niet straften, kregen zij het hun toekomend loon voor deze wandaden van de vijanden van beeldenverering. Zij krijgen het nu nog en zullen het ook in de toekomst krijgen zolang zij deze kwade daden niet achterwege laten. Er bestaat niet de minste twijfel er over dat het langzaam verval van de Āryāvarta en de ondergang van deze beeldendienaars aan deze zonden zijn te wijten. Ons leed is het resultaat van onze wandaden. Het blind vertrouwen in de stenen beelden heeft veel schade aan ons berokkend.

Van de beeldendienaars zijn de Vāmamārgī's de grootste zondaars. Wanneer zij iemand als hun leerling inwijden en deze man een eenvoudig mens is, leren zij hem de volgende aphorismen:

दं दुर्गायै नमः । भं भैरवाय नमः । ऐं ह्रीं क्लीं
चामुण्डायै विच्चै ॥

[262]

In Bengal zijn de enkele lettergrepen in de smaak zoals ह्रीं, श्रीं, क्लीं ॥ enzovoort.

Indien de leerling een grote of rijke man is ondergaat hij de complete inwijdingsceremonie. De formules van de tien grote wetenschappen zijn de volgende: ह्रां ह्रीं ह्रूं बगलामुख्यै फट् स्वाहा, of ergens ह्रूँ फट् स्वाहा ॥

Zij nemen ook hun toevlucht tot inwijdingsrituelen zoals *māraṇa* (het doden van een vijand), *mohana* (een geliefde verliefd laten raken), *uccāṭana* (de aandacht van een vrouw afwenden van een rivaal in de liefde), *vidveṣaṇa* (tweedracht zaaien tussen twee geliefden), *vaśīkaraṇa* (iemand door het slijk halen). Hun inwijdingen zijn van weinig nut. Wat zij bereiken komt

door gewone daden. Wanneer zij het voornemen hebben iemand te doden (door hun rituelen), persen zij de persoon die hen vraagt deze rituelen te verrichten eerst geld af. Dan maken zij een pop naar het beeld van het slachtoffer uit gekneed meel of modder, doorsteken haar borst, navel of keel met een mes, slaan spijkers in haar ogen, handen en voeten, plaatsen over haar borst een beeld van de zogenaamde god Bhairava of de godin Durgā met een drietand in de hand. Zij maken dan een altaar om de *homa* te verrichten en offeren daarbij vlees. Terwijl deze ceremonie op één plaats wordt uitgevoerd, smeden zij in feite een complot om die persoon door vergif of een ander middel te doden.

Indien intussen het complot succesvol verloopt, zeggen zij dat die persoon door de tussenkomst van de Bhairava of de godin Devī is overleden en citeren zij *bhairavo bhūtanāthaśca* (de zogenaamde god Bhairava is de God van alle schepselen, enzovoort).

Hun formules zijn als volgt: *māraya māraya* (doodt, doodt); uccāṭaya uccāṭaya (schep onverschilligheid voor een andere minnaar in de gedachten van de geliefde); *vidveṣaya vidveṣaya* (zaai tweedracht); *chindhi chindhi* (doorboor, doorboor); *bhindhi bhindhi* (scheur, scheur); *vaśīkuru vaśīkuru* (verneder, verneder); *khādaya khādaya* (verscheur, verscheur); *bhakṣaya bhakṣaya* (slik, slik); *troṭaya, troṭaya* (breek, breek); *nāśaya nāśaya* (vernietig, vernietig); *mama śatrūn vaśīkuru vaśīkuru* (dat mijn vijanden vernederd mogen worden); *hrūṃ phaṭ svāhā.*

Zij herhalen deze formules, eten vlees, drinken volop wijn, trekken met vermiljoen een rode streep op het voorhoofd tussen de wenkbrauwen en gaan soms zelfs zover dat zij een mens offeren aan de godin Kālī en het vlees eten. Als iemand tot hun Bhairavī kring toetreedt en zich van vlees en drank onthoudt, wordt hij geofferd. Degenen die Aghorī zijn eten ook het vlees van een dode. De Ajarī's en Bajarī's eten menselijke ontlasting en drinken ook urine.

Onder de Vāmamārgī's bestaan er twee sekten, de Colīmārgī's (bloezensekte) en de Bīja-mārgī's

(spermasekte). De Colīmārgī's kiezen een geheime of een ondergrondse plek uit. Daar verzamelen zich mannen en vrouwen, zonen, dochters, zusters, moeders, schoondochters, enzovoort. Eerst houden zij eerst een vergadering waarbij er vlees wordt gegeten en wijn wordt gedronken. Dan kleden alle mannen een vrouw naakt en aanbidden zij haar geslachtsorgaan. Evenzo kleden alle vrouwen een man naakt en aanbidden zij zijn geslachtsorgaan. Wanneer zij goed onder de invloed van de drank zijn, nemen zij de bloezen (*colī*) van alle vrouwen en mengen ze door elkaar in een aarden pot. Nu kiest elke aanwezige man zich een bloes uit. De vrouw die de bloes heeft door een man uitgekozen, wordt op dat moment als zijn vrouw beschouwd, ongeacht of het zijn moeder, zuster, dochter of schoondochter is. Wanneer deze slechte dingen worden gedaan, onder invloed van alcohol, ontstaan er twisten en gevechten. Even vóór zonsopgang keren zij allen naar hun respectievelijke woningen terug. Daar wordt elke vrouw weer gewoon behandeld, dit wil zeggen de moeder als moeder, de zuster als zuster, de dochter als dochter, de schoondochter als schoondochter, enzovoort. De Bīja-mārgī's mengen sperma in water na de geslachtsdaad, en drinken dit. Deze snoodaards beschouwen deze slechtheden als middelen tot zaligheid. Hen ontbreekt elke opvoeding, bedachtzaamheid en fatsoen.

Vraag: De Śaiva's zijn dan ongetwijfeld beter. Is dat niet zo?

Antwoord: Hoe zo? Zoals de God van de geesten is, zo is de God van de spoken. Zoals de Vāmamārgī's geld van hun volgelingen afpersen om hen de formules te leren, hebben de Śaiva's ook hun vijflettergrepige aforismen (*aum namaḥ śivāya*). Zij dragen *rudrākṣa*
[263]
rozekranzen, besmeren zich met as, aanbidden Lingam's van steen of klei en uiten geluiden zoals *hara hara* en *bam bam*. Zij proberen hierbij de stem van een geit na te bootsen. Zij verklaren dit als volgt: Het klappen in de

handen en het roepen van *bam bam* behaagt Pārvatī en mishaagt Śiva. Toen Śiva vluchtte voor de demoon Bhāsma (de asdemoon), klapten de mensen in hun handen en riepen zij *bam bam* teneinde hem te vernederen. De stem van een geit nabootsen behaagt Mahādeva en mishaagt de godin Pārvatī daar het hoofd van haar vader, Dakṣa Prajāpati, werd afgesneden voor een offer en het hoofd van een geit op zijn lichaam werd geplaatst. Het nabootsen van het blaten van een geit is een soort vernedering aan de vader van Pārvatī.

De Śaiva's zijn daarom even misleidend als de Vāmamārgī's. De Śaiva's hebben vele sub-sekten zoals Kana-phaṭa (de doorboorde oren), Nātha's (meesters), Girī's (heuvels), Purī's (stad), Vana (bos), Āraṇya (oerwoud), Parvata (berg), Sāgara (oceaan); er zijn ook huisvaders. De Śaiva's berijden meestal twee paarden tegelijk, dit wil zeggen zij zijn tegelijkertijd Śaiva's en Vāmamārgī's. Sommigen zijn ook Vaiṣṇava's, tegelijk met de twee bovengenoemde affiliaties. In feite zijn ze als volgt:

अन्तः शाक्ता बहिश्शैवाः सभामध्ये च वैष्णवाः ।

नानारूपधराः कौला विचरन्तीह महीतले ॥

Zij zijn Vāmamārgī's of Śākta's voor zover het hun huiselijke kring betreft, en buiten de huiselijke kring zijn zij Śaiva's, die rozekranzen (*rudrākṣa*) dragen en hun lichaam met as besmeren. Op vergaderingen worden zij Vaiṣṇava's.

Vraag: De Vaiṣṇava's zijn ongetwijfeld beter. Is dat niet zo?

Antwoord: Neen. Zij zijn allen gelijk. Bezie eens de daden van deze Vaiṣṇava's. Zij noemen zichzelf gewijden aan Viṣṇu. De Cakrāṅkita's (de sub-sekte die zich met een wiel brandmerkt) noemen zichzelf de hoogste orde. In feite zijn zij echter niets.

Vraag: Waarom noemt U hen niets? Zij zijn alles. Op hun voorhoofd is er een merk (*tilaka*) dat lijkt op de lotusvoet van Nārāyaṇa. In het midden is er een gele lijn welke Śrī (de godin van rijkdom, echtgenote van Nārāyaṇa) symboliseert. Daarom noemen wij onszelf

Śrī-Vaiṣṇava's. Wij aanbidden niemand anders dan Nārāyaṇa. Wij letten niet eens op de Lingam van Mahādeva daar de godin Śrī, die op ons voorhoofd gemerkt is, zich anders beledigd voelt. Wij citeren teksten uit de *ālamandāra* (Tamil literatuur), enzovoort. Wij aanbidden Nārāyaṇa met het citeren van de voorgeschreven mantra's. Wij eten geen vlees en drinken geen wijn. Zijn wij dan niet goed?

Antwoord: Het is absurd Uw merk op het voorhoofd een teken van Viṣṇu's voet te noemen, of de gele lijn als de godin Śrī te beschouwen. U kleurt Uw voorhoofd enkel zoals men het voorhoofd van de olifanten schildert. Hoe komt het dat Uw voorhoofd het merk van Viṣṇu's voet kwam te bezitten? Is ooit iemand naar het paradijs gegaan om het merk van Viṣṇu op zijn voorhoofd te doen plaatsen?

Criticus: Is Śrī bewust of onbewust?
Vaiṣṇava: Bewust.

Criticus: Dan kan de lijn die onbewust is, geen Śrī zijn. Is Śrī kunstmatig of natuurlijk? Indien zij natuurlijk is, dan is het geen Śrī daar U het dagelijks met Uw eigen hand maakt. Indien Śrī op Uw voorhoofden zou zijn, zouden de gezichten van zoveel Vaiṣṇava's niet zo lelijk en misvormd zijn. Indien Śrī op Uw voorhoofd is, waarom loopt U dan dagelijks voedsel te bedelen? Is het
[264]
niet afschuwelijk dat U Śrī op Uw voorhoofd heeft en gaat bedelen?

Er was eens een Vaiṣṇava volgeling, Parikāla geheten. Hij schiep er groot behagen in de Vaiṣṇava's geld te geven dat hij van anderen had afgeperst door stelen, roven en andere slechte middelen. Eens gebeurde het dat Parikāla niets had kunnen stelen en hij voelde zich zeer ellendig. Nārāyaṇa merkte toen dat één van zijn volgelingen in zulke moeilijkheden verkeerde. Hij nam de vorm van een rijke bankier aan die een gouden ring en andere sieraden droeg, en verscheen in een wagen voor de volgeling-rover. Parikāla kwam naar de

wagen toe en eiste dat de bankier hem al zijn sieraden zou afstaan ofwel zou sterven. Terwijl de andere sieraden gemakkelijk konden worden afgenomen, leverde de ring wat moeilijkheden op. Parikāla wilde geen tijd verliezen. Hij sneed de vinger van de bankier af en nam de ring er van af. Nārāyaṇa was hiermee zeer voldaan en verscheen toen aan de gelovige in zijn ware vierhandige vorm en zei: 'U zijt mijn zeer geliefde volgeling. U dient de Vaiṣṇava's met al het geld dat U kunt krijgen door diefstal of roverij. Gezegend zij U'. Parikāla bracht toen al de sieraden met zich mee en gaf ze aan de Vaiṣṇava's.

Eens nam een bankier de rover Parikāla in dienst en vertrok per boot op reis naar een vreemd land. Daar vulde hij zijn schip met noten. Parikāla nam een noot, brak haar in twee delen, gaf één helft aan de bankier en zei hij: 'Plaatst U deze halve noot in Uw schip op mijn naam'. De bankier zei: 'Kom broeder, wij kunnen U duizend noten geven als U dat wilt'. Parikāla zei: 'Ik ben geen oneerlijk mens. Ik wil niet meer hebben dan mij toekomt. Ik wil slechts een halve noot'. De koopman was een onnozel man. Hij stemde toe. Toen het schip de thuishaven bereikte en men begon met het ontladen vroeg Parikāla om zijn halve noot. De handelaar gaf hem toen de halve noot. Parikāla begon toen ruzie te maken. Hij zei dat de helft van al de noten aan hem toebehoorde en dat hij geen noot minder zou accepteren. De zaak werd voor het gerecht gebracht. Parikāla toonde het register van de handelaar waarin geschreven stond dat de helft van de noten aan hem toebehoorde. De koopman pleitte veel maar niemand luisterde naar hem. Parikāla kreeg de helft van de scheepslading en schonk dit aan de Vaiṣṇava's. De Vaiṣṇava's waren hiermee zeer verheugd. Tot nu toe houden zij het beeld van de dief en rover Parikāla in hun tempel.

Dit verhaal staat in de *Bhaktamāla* geschreven. Laat de wijzen eens zien hoe de Vaiṣṇava's, hun bedienden en Nārāyaṇa zelf samenzweerders zijn. Alhoewel enkele personen in deze sekten enigszins goed zijn, kan geen van hen in alle opzichten goed blijven.

Deze Vaiṣṇava's nu hebben ook vele bijgelovigheden. Zij dragen verschillende soort *tilaka's* en verschillende soort *kaṇṭhī's*. De Rāmānandi's bijvoorbeeld gebruiken twee sandelpasta lijnen met een rode lijn in het midden als een merk op het voorhoofd; de Nīmāvata's gebruiken twee dunne lijnen met een zwarte stip in het midden; de Mādhava's gebruiken een zwarte lijn; de Bengali Kaṭarī's een lijn in de vorm van een zwaard; de Rāmaprasādī's gebruiken twee bogen met een witte stip in het midden. De Rāmānandī's zeggen dat de rode lijn Lakṣmī in het hart van Nārāyaṇa vertegenwoordigt; de Gosāina's zeggen dat het Rādhā in het hart van Śrī Kṛiṣṇa is.

De *Bhaktamāla* bevat ook een ander verhaal. Eens sliep een man onder een boom. Hij stierf terwijl hij sliep. Een kraai zat op de boom. De uitwerpselen van de kraai vielen op het voorhoofd van de man en vormden een figuur van de *tilaka* (heilig teken op het voorhoofd). De dienaren van de zogenaamde god van de dood (Yama) kwamen hem halen. De boodschappers van Viṣṇu waren ook daar aanwezig en er ontstond een discussie. De dienaren van Yama zeiden: 'Wij zullen hem meenemen naar de hel. Dat zegt onze meester'. De boodschappers van Viṣṇu zeiden: 'Neen, neen. Wij moeten hem in opdracht van onze meester naar het paradijs meenemen. Ziet U het Vaiṣṇava teken op zijn voorhoofd niet?' De dienaren van Yama werden toen stil en verdwenen. De boodschappers van Viṣṇu namen hem mee naar het paradijs en Viṣṇu gaf hem daar een onderkomen.
[265]

Wanneer een toevallig teken zo efficiënt werkt, bestaat er niet de minste twijfel dat degenen die dit teken speciaal en met toewijding dragen naar de hemel moeten gaan.

Nu stellen wij een vraag. Wanneer een klein teken op het voorhoofd een paspoort naar de hemel is, moet een man die zijn lichaam of zijn gezicht besmeert of zijn gezicht zwart maakt veel verder dan het paradijs gaan. Dit is allemaal absurd.

Onder hen zijn er vele Khākhī's (askluizenaars) die een stuk hout gebruiken in plaats van een lendendoek, voor het vuur zitten, het haar lang laten groeien en wonen in de buurt van wonderdokters. Zij mediteren gelijk een haas, roken hennep, wiet en opium, maken hun ogen rood, bedelen meel, koren, voedsel, schelpen en specerijen en, zodra zij daartoe de kans hebben, verleiden zij jongens uit gewone gezinnen en maken hen tot hun leerlingen. De meesten onder hen komen uit de achtergestelde arbeidersklasse. Zij staan niemand toe te studeren. Hun motto is:

पठितव्यं तदपि मर्त्तव्यं दन्तकटाकटेति किं कर्त्तव्यम् ।

Als zelfs geleerde personen niet aan de dood kunnen ontsnappen, waarom zich dan zorgen maken over opvoeding? Voor de kluizenaars is het voldoende dat zij op bedevaart trekken naar alle vier windstreken, de heiligen dienen en de naam van Rāma citeren.

Indien U domheid in levende lijve wil zien, moet U eens een Khākhī (askluizenaar) gaan bezoeken. Zodra iemand naar hen toekomt, spreken zij hem of haar aan met 'mijn zoon' of 'mijn dochter', ongeacht of die persoon de leeftijd van hun vader of moeder heeft. Er bestaan ook nog andere broederschappen zoals de Khākhī's, namelijk de Rūṃkhaḍa's-Sūṃkhaḍa's, de Godaḍīya's, de Jamātwāle Sutharesāīñ's, de Akālī's, de Kānaphaṭe's, de Jogī's , de Aughaḍa's, enzovoort. Allemaal van hetzelfde soort.

Eens ging een leerling van een Khākhī naar een put om water te halen. Hij mompelde de heilige formule 'Śrīgaṇeśāyanamaḥ' verkeerd. Bij de put zat er een geleerde man (paṇḍita). Hij hoorde de onjuiste uitspraak van de jongen en corrigeerde hem. Je moet geen 'Srīganesājanameṁ' zeggen maar 'Śrī Ganeśāya namaḥ'. De jongen ging met zijn pot water naar zijn leermeester en vertelde hem dat een zekere Bamman zijn uitspraak verkeerd had genoemd. De Khākhī werd daarop woedend, ging naar de put en begon een debat met de paṇḍita zeggende: "U misleidt mijn leerling. Wat weet U? U kent slechts één manier van lezen, maar ik

ken drie manieren: 'Srīganesājannameṁ', 'Srīganesāyannameṁ', 'Srīganesāyanameṁ', enzovoort.

Paṇḍita: Luister heer Khākhī, het is zeer moeilijk kennis op te doen. Niemand kan haar verkrijgen zonder te lezen.

Khākhī: Trap het af. Wij hebben alle paṇḍita's in de schaduw gesteld. We hebben ze allemaal verslagen. Heiligen zijn wonderbaarlijke wezens. Wat weet gij, dwaas?

Paṇḍita: Indien U een goede opvoeding had genoten zou U geen scheldwoorden uiten. U zou dan veel kennis bezitten.

Khākhī: Gij dwaas, gij beweert dus onze leermeester te zijn. Wij luisteren niet naar Uw preek.

Paṇḍita: Hoe kunt U luisteren? U bezit daartoe de capaciteit niet. Het vereist kennis om een preek te kunnen begrijpen.

Khākhī: Indien iemand alle geschriften heeft gelezen, maar geen geloof heeft in de heiligen is hij hetzelfde als een ongeschoold wezen.

Paṇḍita: Wij dienen heiligen, maar geen bruten als U. Heilige is een naam die gegeven wordt aan geleerde, godvruchtige en welwillende personen.

Khākhī: Zie eens. Wij leven geheel naakt overdag 's nachts, wij zitten voor het vuur, roken hennep en opium honderden keren per dag, gebruiken weet (lees: wiet) en allerhande drugs in grote hoeveelheid, verdovende kruiden gebruiken wij als groenten, wij slikken arsenicum en opium, leiden dag en nacht een zorgeloos leven, geven niets om de wereld, bedelen meel, maken daarvan koeken en eten hen op, wij hebben zulke hevige
[266]
hoestbuien in de nacht dat niemand in onze omgeving rustig kan slapen. Dit zijn de occulte machten die wij bezitten. Hierin ligt onze heiligheid. Waarom veracht U ons? Gaat heen o dwaas, want indien U ons verveelt, zullen wij U doen sterven.

Paṇḍita: Dit zijn de karaktertrekken van schurken en slechtgeaarden, niet van heiligen. साध्नोति पराणि धर्मकार्याणि स साधुः of, 'de ware heilige (*sādhu*) is degene

die goede daden verricht, zich met liefdadigheid bezig houdt, niets verkeerds doet en door zijn woord en daad de gehele wereld goed doet'.

Khākhī: Loop heen, gij kent de kenmerken van een heilige niet. Heiligen zijn wonderbaarlijke wezens. Twist niet met een heilige anders zal hij U zwepen met zijn tong en Uw schedel breken.

Paṇḍita: Wel, wel heer Khākhī. Ga naar Uw plaats terug en wees niet boos. U weet toch welke regering wij hebben. Indien U iemand zou slaan, zult U gearresteerd worden, naar de gevangenis gezonden worden en worden gegeseld. Of iemand zou U ook kunnen slaan. Dit zijn niet de kenmerken van een heilige.

Khākhī: Laat ons maar weggaan, wat een demoon hebben wij vandaag ontmoet.

Paṇḍita: U is nooit in het gezelschap van heiligen geweest, anders zou U niet zo dwaas zijn gebleven.

Khākhī: Wij zijn zelf heiligen. Wij hebben geen andere heilige nodig.

Paṇḍita: Wie een slecht lot is beschoren heeft Uw intellect en is zo dwaas als U.

De Khākhī ging toen naar zijn huis terug en de paṇḍita ook. Toen het avond werd verzamelden al de Khākhī's zich om de oude Khākhī en betuigden zij hem hun eerbied. De oude Khākhī zei tot een van hen: 'Rāmadāsia, wat heeft U gestudeerd?' Rāmadāsia antwoordde: 'Ik heb *besnusahasaranāma* gelezen.'

Khākhī (tot een ander): Govindadāsia, wat heeft U gelezen?

Govindadāsa: Ik heb *rāmasatavarāja* en dergelijke gelezen, bij een Khākhī.

Rāmadāsa: Wel heer, wat heeft U gelezen?

Khākhī: Wij hebben de *Gītā* gelezen.

Rāmadāsa: Bij wie, heer?

Khākhī: Loop heen, manneke. Wij maken niemand tot onze leermeester. Wij woonden in Parāgarāja (Prayāga, Allahabad). Wij kenden toen niet eens één letter. Wanneer ik een paṇḍita tegenkwam, die een lange lendendoek aan had, vroeg ik hem: 'Wat is de naam van het woord *kalaṅgī* in de *Gītā*?' Op deze manier nam ik al

de 18 hoofdstukken van de *Gītā* door en maakte ik niemand tot mijn leermeester.

Waar kan domheid anders gaan als zij niet zulke vijanden van kennis tot haar permanente woonplaats maakt?

Deze mensen doen niet één goede daad en slijten hun hele leven in dronkenschap, ledigheid, gevecht, eten, slapen, slaan van cymbalen, luiden van bellen, blazen op schelpen, voor het vuur zitten, baden, wassen en nodeloos rondwandelen. Het is gemakkelijker een steen te smelten dan hen tot rede te brengen. De meesten van hen zijn arbeiders, boeren of waterdragers uit achtergestelde klassen (kasten) die hun huishoudelijke plichten ontvluchten, hun lichamen met as besmeren en wonderdokters worden. Zij kunnen de waarde van geleerdheid en goed gezelschap niet leren kennen.

De verschillende sub-sekten hebben verschillende mantra's of formules, bijvoorbeeld de Nātha's hebben 'Namaḥ Śivāya', de Khākhī's 'Nṛisiṁhāya namaḥ', de Rāmāvata's 'Śrī Rāmacandrāya namaḥ' of
[267]
'Sītā Rāmābhyāṁ namaḥ', de aanbidders van Kṛiṣṇa 'Śrī Rādhākṛiṣṇābhyāṁ namaḥ' of 'Namo bhagavate vāsudevāya namaḥ', de Bengali's 'Govindāya namaḥ'. Zij trekken leerlingen aan door eenvoudigweg hun die mantra's in het oor te fluisteren. Zij leren hun leerlingen de kleipot-mantra aan:

जल पवितर सथल पवितर और पवितर कुआ ।
शिव कहे सुन पार्वती तूंबा पवितर हुआ ॥

'Heilig is het water, heilig is het land, heilig is de put. Śiva zegt aan Pārvatī dat de kleipot schoon geworden is.'

Kunnen zulke personen ooit geschikt worden om heilig, geleerd of welwillend te zijn? Deze Khākhī's branden dag en nacht hout en verbruiken in één maand vele roepies aan brandstof. Als zij voor het geld dat zij aan brandstof in één maand uitgeven een deken kochten, zouden zij komfortabeler kunnen leven met slechts het honderdste deel van wat zij nu uitgeven. Maar wie kan hen dit verstand bijbrengen? Zij verbeelden zich dat hun

heiligheid alleen bestaat uit het branden van dit vuur. Indien dit een teken van heiligheid zou zijn, dan zijn de mensen die in het bos leven de beste heiligen. Indien gevlochten haar, asbesmering of tekens op het voorhoofd een man tot een heilige kan maken, dan kan elkeen een heilige worden. Deze mensen zijn uiterlijk teruggetrokken maar inwendig zeer hebzuchtig.

Vraag: Zijn de volgelingen van Kabīr goed?

Antwoord: Neen.

Vraag: Waarom niet? Zij veroordelen het aanbidden van beelden en stenen. Kabīr werd uit een bloem geboren en werd uiteindelijk zelf een bloem. Hij bestond lang vóór Brahmā, Viṣṇu en Mahādeva geboren waren. Hij was een wonderbaarlijke persoonlijkheid. Hij bezat zelf die kennis die onbekend is aan de Veda's en de Purāṇa's. De juiste weg is alleen door Kabīr aangewezen. Hun mantra is *satyanāma kabīra*.

Antwoord: Zij hoeven geen beelden te dienen. Maar wat is dit dan? Zij aanbidden het bed, de kussens, de sandalen, de lamp, enzovoort, wat niet minder dan beeldenverering is. Was Kabīr een insect? Of een knop? Hoe werd hij uit een bloem geboren en hoe werd hij uiteindelijk een bloem?

In dit verband hebben wij een verhaal gehoord dat overtuigend schijnt te zijn. Er was een wever in Banaras. Hij was kinderloos. Op een donkere avond ging hij door een laan toen zijn blik viel op een mand vol bloemen en een pasgeboren baby. Hij nam de baby mee en gaf hem aan zijn echtgenote. Zij bracht hem op. Toen hij groot geworden was, ging hij ook weven. Hij wilde Saṅskṛita leren. Toen hij naar de paṇḍita ging, behandelden zij hem slecht en weigerden zij een wever te onderwijzen. Hij zocht verschillende paṇḍita's op, maar allen wezen ze hem af. Toen begon hij zelf teksten te maken in de streektaal en te prediken onder wevers en personen van achtergestelde kkassen (kasten). Hij maakte liederen en zong met een tambourine. Zijn hoofdthema was het veroordelen van de paṇḍita's, de Śāstra's en de Veda's. Enkele onontwikkelde personen werden zijn volgelingen. Na zijn dood bleven zijn aanhangers hem

vereren. Zij gingen voort met het lezen van hetgeen hij in zijn leven had samengesteld. Zij sluiten hun oren en de geluiden die zij dan nog horen noemen zij 'anahada'. De neigingen van de gedachten noemen zij 'surati'. Zij zeggen dat deze 'surati' moet geconcentreerd worden op de 'anahada'. Dit noemen zij de toewijding aan God of een heilige. In deze staat zouden zij buiten de greep van de dood vallen. Hun teken op het voorhoofd is een speervormige lijn en zij dragen een halssnoer die uit sandelhoutkralen bestaat. Denkt U nu eens na. Hoe kunnen deze dingen bevorderlijk zijn voor geestelijke (=spirituele) vooruitgang of vermeerdering van kennis. Dit alles is slechts kinderachtig bedrog.

Vraag: In de Panjāb werd er een religie gesticht door Nānak. Hij veroordeelde de beeldenverering. Hij weerhield de mensen er van de islam aan te hangen. Hij werd geen sādhu. Hij bleef zijn hele leven voor zijn gezin zorgen. Hij heeft de volgende formule onderwezen
[268]
welke wijst op zijn nobele doelstellingen:-

ओं सत्तनाम कर्त्तापुरुष निर्भौं निर्वैर अकालमूरत अजोनि सहभं गुरुप्रसाद जपु ।

आदि सच जुगादि सच, है भी सच, नानक होसी भी सच ॥ *Japajī Pauḍī* 1

'Hij, wiens werkelijke naam Aum is, is de schepper, vrij van vrees of vijandigheid, die boven alle tijd of geboorte staat, die geheel licht is. Citeer zijn naam door de genade van de leermeester. Deze God was waarachtig bij het begin, waarachtig in het midden, waarachtig in het heden en zal waarachtig zijn in de toekomst.

Antwoord: Nānak had nobele doelstellingen, maar was niet geleerd. Hij kende de taal van de dorpen van zijn land. Hij had geen kennis van vedische geschriften of Saṅskṛita. Indien hij Saṅskṛita had gekend, zou hij niet het woord 'Nirbhau' hebben gebruikt in plaats van 'Nirbhaya'. Dit is ook duidelijk te zien in de stotra of het gebed welke hij in het Saṅskṛita samenstelde. Zijn verlangen was een poging te maken in het Saṅskṛita. Maar Saṅskṛita kan je niet leren zonder regelmatige

studie. Hij kan een Saṅskṛitist geweest zijn in de ogen van degenen die nooit iets wisten of gehoord hadden van het Saṅskṛita. Hij zou dat niet gedaan hebben als hij geen verlangen had naar roem of respect. Hij zou in zijn eigen taal hebben geschreven en duidelijk hebben gesteld dat hij geen Saṅskṛita kende. Hij had ongetwijfeld verlangen naar erkenning. Daarom komen wij in zijn geschriften veroordeling van de Veda's tegen op één plaats en lof op een andere plaats. Indien hij niet zo gedaan had, zou hij voor verrassingen komen te staan indien de een of andere persoon hem vragen over de Veda's zou stellen. Daarom sprak hij voor zijn leerlingen soms tegen de Veda's en soms met lof. Indien hij niets lofwaardigs over hen gezegd had, zouden de mensen hem misschien als een atheïst beschouwd kunnen hebben. Hij schrijft:

वेद पढ़त ब्रह्मा मरे । चारों वेद कहानी ।
सन्त कि महिमा वेद न जाने ।

Sukhamanī Pauḍī VII. 8

(नानक) ब्रह्मज्ञानी आप परमेश्वर । VII. 6

'Brahmā stierf terwijl hij de Veda's las. De vier Veda's zijn slechts verhalen. De Veda's kennen de occulte macht van de heiligen niet 'of' O, Nānak degene die God kent is zelf God.

[269]

Zijn diegenen die de Veda's lezen gestorven, en kunnen Nānak en de anderen zichzelf onsterfelijk noemen? Zijn zij dan niet gestorven? De Veda's zijn de schatkamer van alle geleerdheid. Degene die hen slechts verhalen noemt, vertelt zelf niets anders dan verhalen.

De dwazen die zichzelf heiligen noemen, kunnen nooit de grootheid van de Veda's waarderen. Indien Nānak de Veda's eerbiedigde, zou hij nooit een aparte sekte hebben gesticht en zou hij nooit een leermeester zijn geworden daar hij geen Saṅskṛita geleerd had en het dus ook aan niemand kon leren. Eén ding is ongetwijfeld waar. Toen Nānak geboren werd, was men in de Panjab helemaal onbekend met het Saṅskṛita en werd men door de moslims overheerst. In die tijd redde hij enkele mensen. Gedurende zijn leven was het aantal leerlingen

of volgelingen van hem niet groot. Het is de gewoonte bij domme mensen een man na zijn dood te eerbiedigen.

Nānak was niet rijk en kwam niet uit een groot gezin. Maar zijn volgelingen hebben in de boeken *Nānak-candrodaya* en *Janma sākhī* vele wonderbaarlijke dingen aan hem toegeschreven, bijvoorbeeld dat Nānak Brahmā ontmoette en een lang onderhoud met hem had. Zij eerbiedigden hem allemaal. Toen het huwelijk van Nānak plaats vond, waren er vele paarden, wagens en olifanten die met goud, zilver, parels en diamanten versierd waren en er waren een onbeperkt aantal edelstenen, enzovoort. Is dit alles niet absurd? Maar dit is de fout van de volgelingen van Nānak, en niet van Nānak zelf.

Na Nānak werd zijn sekte in verschillende delen gesplitst. Zijn zoon stichtte de Udāsī-sekte en de Nirmalā's ontstonden door Rāmadāsa, enzovoort. Verschillende Guru's leverden hun bijdragen, op dezelfde wijze als in de *Purāṇa's*, met allerhande valse verhalen en domme commentaren die in een boek werden verzameld.

Het gezegde 'Degene die God kent, is zelf God' heeft veel kwaad gedaan onder deze mensen. Zij verwaarloosden het gewijde gedeelte van hun sekte, zoals door Nānak voorgeschreven. Het ware beter geweest indien zij de traditie van Nānak hadden in stand gehouden. Nu zeggen de Udāsī's dat zij de hoogsten in rang zijn terwijl de Nirmalā's dezelfde positie voor zichzelf opeisen. De Akālī's en de Suthareśāha's zeggen dat zij het beste van allen zijn.

Onder hen was de tiende Guru, Govinda Siṅhaji buitengewoon moedig. Zijn voorouders hadden veel van de moslims geleden. Hij wilde zich wreken. Maar hij had geen materiaal om dat te doen. Het moslim koninkrijk was toen in haar glorieperiode. Hij liet de *Puraś-caraṇa* ceremonie uitvoeren en vertelde dat de godin hem een zwaard had gegeven met de verzekering dat hij zou overwinnen als hij tegen de moslims streed. Dit bracht hem vele volgelingen. Zoals de Vāmamārgī's vijf *makāra's* hadden en de Cakrāṅkita's vijf *saṅskāra's*,

introduceerde Guru Govinda Siṅhaji vijf *kakāra's,* die nuttig waren in de militaire strijd:

1. Keśa (lang haar) welke een bescherming kan vormen voor het hoofd tegen een stok of zwaard.

2. Kaḍā (polsring) om het hoofd en de hand te beschermen.

3. Kācha (onderbroek) die boven de knie wordt gedragen en zeer nuttig is bij het rennen en springen. De Kācha wordt over het algemeen door worstelaars en akrobaten gedragen daar het de gevoeligste lichaamsdelen beschermt en hen in staat stelt zich vrij te bewegen.

4. Kanghā (kam) om het haar op orde te houden.

5. Kācū (lang mes), dat nuttig kan zijn in gevechten tegen de vijand. Govinda Siṅhaji had deze dingen wijselijk uitgekozen voor die tijd. Nu zijn zij van geen enkel nut. Maar alles dat nodig was voor militaire
[270]
doeleinden, werd tot een onderdeel van de *dharma* gemaakt. Zij aanbidden geen beelden, maar zij aanbidden de *Grantha Sāheb*, maar is dat niet hetzelfde als beeldenverering? Het hoofd buigen voor een levensloos voorwerp en het aanbidden is allemaal beeldenverering. Zoals beeldendienaars hun winkels hebben opgezet om hun brood te verdienen, hebben deze mensen gehandeld. Zoals de priesters van de tempels hun gelovigen vragen om de godin te komen zien en haar geschenken te geven, aanbidden de Sikhs het boek en schenken zij haar giften. Zij respecteren de Veda's niet zo zeer als de beeldendienaars.

Eén ding mag gezegd worden: zij zagen of hoorden nooit iets over de Veda's. Indien zij die gekend hadden, zouden zij hen zeker respecteren. Men heeft kunnen zien dat die openhartige en onbevooroordeelde mensen die de Veda's gelezen of gehoord hebben, volgelingen van de vedische leer gaan worden, ongeacht hun afkomst. Maar het is toch iets goeds dat deze personen de voedselbeperkingen hebben opgeheven. Indien zij ook op die manier hun dwaasheid opgeven, en de vedische leer gaan propageren, zal dit goed zijn.

Vraag: Is dan de sekte van de Dādūpanthī's in orde?

Antwoord: De juiste weg is de vedische. Neem haar aan indien U dat kan, anders zult U altijd misleid worden. Dādūji werd in Gujarāt geboren. Daarna woonde hij in Amera dichtbij Jaipur. Hij was van beroep een kapokklopper. Ook Dādū werd een voorwerp van verering terwijl men de schepping van God een mysterie vond. Men heeft nu de vedische geschriften opzij gelegd, en de mensen denken dat zij bevrijding zullen verkrijgen door slechts het woord *dādūrām-dādūrām* te herhalen. Wanneer er gebrek aan waarachtige onderwijzers bestaat, krijgt dergelijk bedrog de bovenhand.

Kortgeleden is er de Rāmasanehī sekte ontstaan in Śāhapurā. Zij hebben alle vedische leringen opgegeven. Zij citeren slechts het woord *rāma-rāma* en denken dat het voldoende is om kennis, toewijding en zaligheid te bekomen. Maar wanneer zij honger hebben, stilt de naam *rām* hun honger niet. Voedsel enzovoort moet hen dan door de mensen geschonken worden. Zij veroordelen ook de beeldenverering, maar fungeren zelfs als afgodsbeelden en laten zichzelf aanbidden. Zij leven meestal in gezelschap van de andere sekse daar Rāma geen geluk smaakt zonder Rāmakī.

Nu zullen wij iets schrijven over de Rāmasanehī sekte. Er was eens een kluizenaar, Rāmacaraṇa genaamd. Zijn sekte ontstond in Śāhapurā, bij Udaipur in Rajasthān. Hun hoofdmantra is *rāma-rāma*. Dit is hun theoretische-principe. Zij hebben hun eigen boek, dat bestaat uit de gezegden van Santadāsa, enzovoort.

Eén van de teksten luidt als volgt:

भरम रोग तब ही मिट्या, रट्या निरञ्जन राइ ।
तब जम का कागज फट्या, कट्या कर्म तब जाइ ॥साखी ६ ॥

'De ziekte van onwetendheid wordt door het herhalen van de naam Rāma genezen. Het scheurt het zegel van de zogenaamde god Yama af en hakt de knoop van karma door'.

Sumaraṇa ko aṅga 17, *sākhī* 6

Nu ligt het aan de verstandigen om te beslissen of onwetendheid afgescheurd kan worden door slechts *rāma* te herhalen en of de straf voor wandaden daardoor kan worden afgewend. Dit alles is om de mensheid te verleiden tot slechte wegen en mensenlevens te vernietigen.

Nu zullen wij enkele gezegden van hun hoofd-leraar, Rāmacaraṇa, bekijken:

महमा नांव प्रताप की, सुणौ सरवण चित लाइ ।
रामचरण रसना रटौ, क्रम सकल झड़ जाइ ॥ 1 ॥

'Luistert aandachtig naar de herhaling van de naam *rāma*.
Citeer dan ook Rāmacaraṇa. Dit zal alle daden van het verleden uitwissen'.

[271]

जिन जिन सुमऱ्या नांव कूं, सो सब उतऱ्या पार ।
रामचरण जो वीसऱ्या, सो ही जम के द्वार ॥ 2 ॥
राम बिना सब झूठ बतायो ॥
राम भजत छूट्या सब क्रम्मा । चंद अरु सूर देइ परकम्मा ॥
राम कहे तिन कूं भै नाहीं । तीन लोक में कीरति गाहीं ॥
राम रटत जम जोर न लागै ॥
राम नाम लिख पथर तराई । भगति हेति औतार ही धरही ॥
ऊंच नीच कुल भेद विचारै । सो तो जनम आपणो हारै ॥
सन्तां कै कुल दीसै नांहीं । राम नाम कह राम सम्हांहीं ॥
ऐसो कुण जो कीरति गावै । हरि हरि जन कौ पार न पावै ॥
राम संतां का अन्त न आवै । आप आपकी बुद्धि सम गावै ॥

-*Nāmapratāpa*

'Elkeen die de naam herhaalde, stak de oceaan van het leven over.
Elkeen die Rāmacaraṇa vergat, ging naar Yama.
Alles is vals, behalve Rāma.
Alle daden worden vernietigd door zich Rāma te bezingen, en daardoor ook roteren de maan en de zon.

Degene die zegt *rāma* kent geen vrees. De drie werelden bezingen zijn roem.
Indien U *rāma* citeert, kan niets in de wereld U deren.
Een steen kan op water drijven als de naam *rāma* er op geschreven staat. Rāma daalt neer ten behoeve van zijn volgelingen.
Degene die verschil maakt tussen hoog en laag of tussen één familie en een andere, verliest zijn gehele leven.
Voor heiligen is familie niet belangrijk. Zij zeggen *rāma-rāma* en smelten samen met Rāma.
Niemand kan de glorie van deze naam ten volle bezingen. Niemand bereikt de grens van Hari.
Rāma zegt: Er bestaat geen einde aan de macht van de heiligen. Elkeen zingt volgens zijn eigen capaciteit'.

Weerlegging: Uit de boeken van Rāmacaraṇa enzovoort is het duidelijk dat hij een onnozele man zonder enige ontwikkeling was, anders zou hij niet zulke absurde dingen hebben geschreven.

Zij zijn verkeerd om te denken dat de herhaling van het woord *rāma* iemand van de vruchten van zijn daden vrijwaart. Zij vernietigen hun leven en dat van anderen.

Waarom over zulk een groot ding als vrees voor Yama gesproken? Het redt iemand niet eens van gewone vrees voor regerings-ambtenaren, dieven, rovers, leeuwen, slangen, schorpioenen of zelfs muggen. Blijf de hele dag slechts *rāma* citeren en U zult geen enkel resultaat hebben. Zoals het citeren van het woord 'suiker' het verhemelte niet zoet maakt, zal de herhaling van het woord *rāma* zonder waarachtige daden, enzovoort van geen enkel nut zijn. Als Rāma slechts één roep van hen niet hoort, zal hij hen nooit horen, ook al zouden zij hun leven lang zijn naam herhalen. En indien hij het hoort, waarom het dan twee keren herhalen?

Zij hebben al dit bedrog opgezet om zichzelf te voeden en het leven van anderen te vernietigen. Wij horen en zien dat zij zichzelf Rāma-sanehī's noemen en handelen als Rāṅḍa-sanehī's (minnaars van weduwen). Waar U ook gaat, zult U altijd zien dat weduwen de

huizen van deze heiligen vullen. De Āryāvarta zou niet zo achteruit gegaan zijn als er geen sekten van dit soort hadden bestaan. Deze heiligen geven hun leerlingen hun etensresten te eten. Vrouwen vallen naakt voor hen neer. Zij leggen ook privé-bezoekjes bij deze vrouwen af.

Hun tweede afdeling begon in het dorp Kheḍāpā, bij Jaipur in Rajasthān. Haar geschiedenis is als volgt:

Er was een man die Rāmadāsa heette, en van kaste een 'ḍheḍha' (achtergestelde klasse (kaste) was. Hij was zeer knap. Hij had twee vrouwen. Gedurende lange tijd behoorde hij tot de Aughaḍha-sekte en at hij met de honden samen. Toen werd hij een Vāmī Kūṇḍāpanthī. Daarna werd hij de Kāmaḍiā[15] van Rāmadeva. Hij zwierf al zingende met zijn twee vrouwen rond. In de loop van de tijden kwam hij naar Sīthala[16] en ontmoette daar Hararāmadāsa, de leider van de ḍheḍha's. Deze Rāmadāsa wijdde hem in de sekte van Rāmadeva in. En Rāmadeva maakte Kheḍāpā tot zijn standplaats. Ten aanzien van de sekte van Rāmacaraṇa van Śāhapura is haar geschiedenis als volgt: Hij was een baniā
[272]
(handelaar) in Jaipur. Hij werd de leerling van een sādhu in het dorp Dāntaḍā en nam van hem de gele pij (*sannyāsī* kledij) over. Hij maakte Śāhapura tot zijn standplaats. Zulke sekten worden makkelijk populair onder het onnozele volk. Deze sekte schoot ook goed wortel hier.

Deze mensen maken leerlingen uit alle klassen – kasten- (Brahmanen tot antyaja), hoog en laag, zonder enig onderscheid zoals dat toegestaan is door de eerder aangehaalde gezegden van Rāmacaraṇa. Zij zijn net als de Kūṇḍāpanthī's en eten uit aarden *kūṇḍa* of potten. De volgelingen eten de etensresten van de heiligen. Zij verleiden jongeren om hun leerling te worden en leiden hen af van hun verplichtingen tegenover hun gezin of ouders. Rāma is hun hoofd-formule bij de aanbidding. Zij noemen dat de kracht van de Veda's. Het herhalen

---

[15] Kāmaḍiā's zijn de Camār's (schoenlappers) van Rājputāna die gele kleren dragen en de liederen van Rāmadeva zingen voor de schoenlappers en andere mensen van achtergestelde klassen (kasten) (Swāmī Dayānanda).

[16] Sīthala is een groot dorp in de staat Jodhpur (Swāmī Dayānanda).

van *rāma* vrijwaart iemand van de zonden van vele levens. Zonder dit kan niemand bevrijding verkrijgen.

Zij noemen de man die hen ertoe leidt om Rāma bij elke ademtocht te uiten de hoogste leermeester. Deze hoogste leermeester wordt boven God geacht en zij concentreren zich op zijn beeld. Zij drinken het water waarin de voeten van de heiligen zijn gewassen. Als een leerling op een verre reis vertrekt, brengt hij met zich een nagel of een haar van de leermeester mee en drinkt dagelijks het water waarin deze nagel of het haar is gewassen. Zij verkiezen de boeken van Rāmadāsa en Hararāmadāsa boven de Veda's. Zij lopen er om heen en kleden zich acht keren uit er voor. Als de leermeester in de buurt is kleden zij zich voor hem naakt uit. Er bestaan dezelfde mantra's voor mannen zowel als voor vrouwen.

De herhaling van de naam is alles voor hen. Zij verwerpen studeren. Hun gezegden zijn van dit soort:-

पंडताइ पाने पड़ी, ओ पूरबलो पाप ।
राम-राम सुमरयां विनां, रइग्यौ रीतो आप ॥ १ ॥
वेद पुराण पढ़े पढ़ गीता, रामभजन बिन रइ गये रीता ॥

'Leren is vuil eten. Zonden van het verleden dragen dan hun vruchten. Iemand is geheel leeg indien hij de naam *rāma* niet heeft geciteerd. U leest de Veda's, U leest de Purāṇa's, U leest de Gītā. Maar U is geheel leeg daar U het woord *rāma* niet geciteerd heeft.'

Zo zijn hun boeken (*sākhī*). Zij zeggen dat het zondig is voor een vrouw haar echtgenoot te dienen, maar dat het zeer deugdelijk is als zij de heiligen dient. Zij hebben geen geloof in de sociale classificatie die Varṇa en Āśrama genoemd wordt. Indien een brahmaan geen Rāmasanehī is, wordt hij als laag beschouwd, en indien een laag persoon een Rāmasanehī is, wordt hij als verheven beschouwd. Zij zeggen dat zij niet geloven in de incarnatie van God, maar we lezen in de teksten van Rāmacaraṇa:

भगति हेति औतार ही धरही ॥

Zij beweren dat God incarneert ten behoeve van zijn volgelingen en de heiligen. Al deze dwaasheden die zij

hebben opgezet zijn vernietigend voor de Āryāvarta. Laat de verstandigen dit voor zichzelf beoordelen.

Vraag: Het geloof van de Gosaīn's van Gokula is zeer goed. Zij hebben allerlei grootheden. Kan deze grootheid ontstaan zonder mystieke kracht?

Antwoord: Is deze grootheid aan hen te wijten of aan de leerlingen?

Vraag: Wel, dit alles is het resultaat van de occulte macht van de Gosaīn's. Waarom bezitten anderen dit niet?

Antwoord: Anderen kunnen het ook bezitten als zij hun toevlucht willen nemen tot zulke frauduleuze handelingen. Indien zij frauduleuzer zijn, kunnen zij zelfs meer grootheid genieten.

Vraag: Wat voor fraude? Dit is allemaal een spel van Goloka (het paradijs).

Antwoord: Niet van Goloka maar van de Gosaīn's zelf. Indien het een spel van Goloka is dan blijkt het dat Goloka ook van hetzelfde type is.

[273]

Deze sekte ontstond in het land Tailanga (Telegu). Daar was er een Tailanga brahmaan, die Laksmaṇa Bhaṭṭa heette. Na zijn huwelijk verliet hij om de een of andere reden zijn echtgenote en ouders, kwam naar Banaras (Kāśī) en nam hier de *sannyāsa*-staat aan onder het voorwendsel dat hij vrijgezel was. Toen zijn ouders en zijn echtgenote vernamen dat hij een *sannyāsī* was geworden in Banaras kwamen zij naar Banaras en zeiden tot de man die hem *sannyāsa* gegeven had: 'Waarom stond U hem toe een *sannyāsī* te worden? Hij heeft deze jonge echtgenote.' De echtgenote zei: Indien U mijn echtgenoot niet met mij kan laten meegaan, maak mij dan ook tot een *sannyāsī*. De man zei toen tot de echtgenoot: 'U bent een leugenaar. Geef nu de *sannyāsa*-staat op en ga weer voor Uw gezin zorgen. U heeft de *sannyāsa*-staat aangenomen door een leugen te vertellen'. Hij deed dit, gaf de *sannyāsa*-staat op en ging met haar naar huis.

Zie eens. De oorsprong van deze sekte is reeds vervuld met leugens en valsheid. Toen zij weer thuis aankwamen, ontvingen de mensen van zijn klasse (kaste) hem niet meer. Zij begonnen toen van plaats tot plaats te zwerven. Zij gingen naar een bos dat Campāraṇya heet in de buurt van Caraṇāgaḍha (Cunar) dichtbij Banaras. Daar zagen zij een baby op de grond met vuur rondom hem brandend. Iemand moest dit gedaan hebben teneinde de baby van wilde dieren te beschermen. Laksmaṇa Bhaṭṭa en zijn echtgenote namen de baby, adopteerden hem en kwamen naar Banaras. Toen de jongen opgroeide stierven zijn ouders. Als kind en als knaap kreeg hij enige opvoeding. Na de dood van zijn ouders kwam hij in een tempel van een Viṣṇusvāmī en werd daar een leerling. Toen er een dispuut ontstond verliet hij de plaats, ging naar Banaras en werd een *sannyāsī*. Toen hij in Banaras woonde, leefde er daar een verstoten brahmaan met een jonge dochter. De brahmaan adviseerde hem de *sannyāsa*-staat op te geven en met zijn dochter te trouwen. Hij deed dat. Zoals de vader was, zo werd de zoon. Hij bracht zijn echtgenote naar de zelfde plaats waar hij leerling was geweest in de tempel van Viṣṇusvāmī. Daar hij gehuwd was, werd hij daar verstoten. Nu kwam hij in het land Vraja (Mathurā en omgeving), een plaats die berucht is om haar domheid. Hier begon hij zijn netten op allerlei manieren uit te gooien. Hij verspreidde hier een vals gerucht dat Śrī Kṛiṣṇa hem ontmoet had en hem had gezegd dat hij al de zielen van Goloka die naar deze sterfelijke wereld waren afgedaald, terug moest zenden door hen te reinigen middels een verbond tussen hen en God.

Zulke verleidelijke verhalen trokken de mensen aan en hij kreeg vierentachtig Vaiṣṇava leerlingen. Hij maakte de volgende *mantra* en introduceerde ook daar een verschil:

श्रीकृष्णः शरणं मम ॥ 1 ॥

क्लीं कृष्णाय गोपीजनवल्लभाय स्वाहा ॥ 2 ॥

1. Śrī Kṛiṣṇa is mijn schuilplaats.

2. Heil Śrī Kṛiṣṇa, de minnaar van de Gopī's.

Deze twee zijn eenvoudige formules maar de volgende formule is bedoeld voor het hoogste contact en voor overgave.

श्रीकृष्णःशरणं मम सहस्रपरिवत्सरमितकालजातकृष्णवियोगजनितताप क्लेशानन्ततिरोभावोऽहंभगवतेकृष्णाय देहेन्द्रियप्रणान्तःकरणतद्धर्मांश्च दारागारपुत्राप्तवित्तेहपराण्यत्मना सह समर्प्पयामि दासोऽहं कृष्ण तवास्मि ॥

"Śrī Kṛiṣṇa is mijn schuilplaats. Ik, die van onbeperkt kommer (*tāpa*) en moeilijkheden (*kleśa*) lijd door mijn scheiding van Śrī Kṛiṣṇa voor duizend jaren, geef nu mijn lichaam, zintuigen, vitale lucht, interne organen en hun funkties, echtgenote, woning, zoon, rijkdom, ziel en alles aan Śrī Kṛiṣṇa. O Kṛiṣṇa, ik ben Uw slaaf".

Bij het herhalen van deze formule geven zowel mannelijke als vrouwelijke leerlingen zich over aan de leermeester. De uitdrukking क्लीं कृष्णायेति behoort tot de Tantra's. Dit bewijst dat de Vallabha-sekte ook een afdeling van de Vāmamārgī's is. Daarom houden de Gosaīn's zich meestentijds in gezelschap van vrouwen op. De uitdrukking गोपीजनवल्लभेति of 'Gopi-vallabha' (minnaar van Gopī's, koeherderinnen) bewijst dat Kṛiṣṇa slechts door Gopi's bemind werd. Alleen degene die losbandig is, wordt door deze vrouwen bemind. Was Śrī Kṛiṣṇa zulke een type? Wat betekent De uitdrukking सहस्रपरिवत्सरेति of 'duizend jaren'? Vallabha en zijn leerlingen zijn niet alwetend. Is de scheiding van Kṛiṣṇa slechts duizend jaren oud? Waarom zond Kṛiṣṇa
[274]
niemand voor de bevrijding van de zielen van Goloka vóór Vallabha geboren werd? De mantra zit ook vol taalfouten. De woorden *tāpa* (kommer) en *kleśa* (moeilijkheden) zijn synoniemen en is daarom één van hen overbodig. Het woord *ananta* (onbeperkt) is ook misplaatst. Men gebruikt òf onbeperkt òf duizend, maar niet beide. Verder zou het bestaan van Vallabha van

geen enkel nut zijn voor de zaligheid indien het woord 'onbeperkt' wordt gebruikt voor 'scheiding', daar een onbeperkt ding geen grens heeft, en er nooit een eind hieraan kan komen. Wat is verder de bedoeling van aan Śrī Kṛiṣṇa Uw lichaam, zintuigen, vitale lucht, interne organen en haar funkties, echtgenote, woning, zoon en verkregen rijkdommen af te geven? Śrī Kṛiṣṇa is zelf volwaardig en heeft niemands lichaam, enzovoort nodig. Het geven van het leven is verder absurd. Het lichaam houdt alles in van kop tot teen en bevat goede en slechte dingen. Bedoelt U dan ook het afval van het lichaam zoals ontlasting en urine aan hem te geven? Het geven van al Uw handelingen, met inbegrip van deugden en ondeugden, zou betekenen dat Śrī Kṛiṣṇa ook de vruchten van deze ondeugden zou moeten plukken. In feite worden de deugden aan Gosāinajī afgegeven en slechts in naam aan de Śrī Kṛiṣṇa. Waarom wordt het vuil van het lichaam (ontlasting, urine enzovoort) niet aan Gosāinaji afgegeven? Waarom alleen de goede dingen? Slik het zoet en spuw het bitter uit. Verder bestaat er een regel dat deze overgave aan Gosāinajī alleen moet geschieden, en niet aan de volgelingen van een ander geloof. Al dit bedrog betekent bevrediging van zelfzuchtige verlangens, anderen geld afpersen en vernietiging van de vedische leer.
Zie eens de dwaasheid van Vallabha:

श्रावणस्यामले पक्षे एकादश्यां महानिशि ।
साक्षाद् भगवता प्रोक्तं तदक्षरश उच्यते ॥ 1 ॥
ब्रह्मसम्बन्धकरणात्सर्वेषां देहजीवयोः ।
सर्वदोषनिवृत्तिर्हि दोषाः पञ्चविधाः स्मृताः ॥ 2 ॥
सहजा देशकालोत्था लोकवेदनिरूपिताः ।
संयोगजाः स्पर्शजाश्च न मन्तव्याः कदाचन ॥ 3 ॥
अन्यथा सर्वदोषाणां न निवृत्तिः कथञ्चन ।
असमर्पितवस्तूनां तस्माद्वर्ज्जनमाचरेत् ॥ 4 ॥
निवेदिभिः समर्प्यैव सर्वं कुर्यादिति स्थितिः ।

न मतं देवदेवस्य स्वामिभुक्तिसमर्पणम् ॥ 5 ॥
तस्मादादौ सर्वकार्ये सर्ववस्तुसमर्प्पणम् ।
दत्तापहारवचनं तथा च सकलं हरेः ॥ 6 ॥
न ग्राह्यमिति वाक्यं हि भिन्नमार्गपरं मतम् ।
सेवकानां यथा लोके व्यवहारः प्रसिध्यति ॥ 7 ॥
तथा कार्य्यं समर्प्यैव सर्वेषां ब्रह्मता ततः ।
गंगात्वे गुणदोषाणां गुणदोषादिवर्णनम् ॥ 8 ॥

1. Deze teksten komen in de *Siddhāntarahasya* en andere boeken van deze Gosaīn's voor. Dit is de kracht van hun geloof. Śrī Kṛiṣṇa stierf iets minder dan vijfduizend jaren geleden. Hoe kon hij dan Vallabha te middernacht van de maand Śrāvana ontmoeten?

2. Het bedrog van Vallabha om de dwazen tot zijn geloof te verleiden, ligt in de leer dat elkeen die leerling van de uitdrukking गोपीजनवल्लभेति wordt, en alles aan hem overgeeft, bevrijd wordt van alle tekortkomingen. De vijf tekortkomingen zijn:

(1) De natuurlijke, zoals hartstochten, kwaadheid, enzovoort.

(2) De tekortkomingen die voortspruiten uit misdaden die op een bepaalde tijd of plaats bedreven zijn.

(3) Hetgeen de wereld slecht noemt, zoals het eten van verboden voedsel. Of wat de Veda's slecht noemen, zoals liegen.

(4) De tekortkomingen die voortspruiten uit slecht gezelschap, zoals diefstal, inbraak, een ongeoorloofde verhouding met moeder, zuster, dochter, de echtgenote van de zoon of echtgenote van de leermeester.

(5) Het aanraken van de onaanraakbaren.

3. Op deze tekortkomingen moet geen acht worden geslagen door volgelingen van de Gosāin. Dus, je doet maar wat je wil.
[275]

4. Het verwijderen van alle tekortkomingen is onmogelijk, alleen het geloof in de Gosāinajī kan dit.

Geen enkele leerling mag van iets genieten alvorens hij het aan de Gosāinajī heeft opgegeven. Daarom geven de leerlingen hun vrouwen, dochters, schoondochters, rijkdommen en andere dingen aan de Gosāinajī af. Er bestaat een wet dat geen enkele echtgenoot zijn echtgenote mag aanraken alvorens hij haar aan de Gosāinaji heeft gegeven.

5. De wet is dat men eerst mag genieten van iets na het te hebben gegeven. Overgave is niet toegestaan nadat de eigenaar er van genoten heeft.

6. Daarom moet elke handeling beginnen met overgave. Eerst aan de Gosāinajī je vrouw enzovoort toevertrouwen, daarna pas zelf genieten. Op deze manier moeten alle dingen aan God overgegeven worden. Daarna zelf genieten

7. Men moet niet eens luisteren naar enig gezegde van een ander geloof dan dat van de Gosāinajī. Dit is de welbekende code van de leerlingen.

8. Wanneer alle dingen zijn overgegeven moet er een gevoel van heiligheid (*brahmabuddhi*) in hen zijn. Zoals elk water dat in de Ganges treedt de Ganges wordt, wordt alles dat maar iets is in andere religies, een deugd in de religie van de Gosāinajī. Laat dit Uw maatstaf zijn voor het beschrijven van deugden van Uw eigen religie en ondeugden van andere religies.

Zie eens. De Gosāin sekte is de meest zelfzuchtige van alle sekten. Laat ons even aan de Gosāin's vragen dat als zij absoluut niets van God afweten, hoe zij dan een verbond zullen vestigen tussen hun leerlingen en God. Indien zij antwoorden dat zij zelf God zijn, en dat daarom een verbond met hen een verbond met God betekent, zeggen wij dat er niet enig kenmerk van God in hen gevonden kan worden. Zij hebben zich God genoemd om een losbandig leven te kunnen lijden. Uw mannelijke en vrouwelijke leerlingen worden gereinigd door zich aan U over te geven.

Hoe is het dan met Uw echtgenote, dochter of schoondochter gesteld? U blijft zonder zich over te geven. Is U dan onrein? Als U zegt dat alle niet

overgegeven dingen onrein zijn, waarom dan niet U die uit overgegeven wezens is geboren?

Het zou overeenkomstig Uw geloof zijn als U Uw echtgenote, dochter en schoondochter overgaf aan volgelingen van andere sekten. Indien U neen zegt, moet U dan ook een eind maken aan dit overgeven van U.

Wat gebeurd is, is gebeurd. Geef nu al deze valse dingen op en volg de schone door God aangewezen vedische weg. Dit is de enige manier om het beste van een mensenleven te maken en de vier gunsten te verkrijgen: juist gedrag (*dharma*), welvaart (*artha*), genoegen (*kāma*) en bevrijding (*mokṣa*).

Deze Gosāin's noemen hun religie Puṣṭimārga, of 'het pad van de vervulling' omdat zij hierdoor al hun verlangens naar voedsel, drank en vrouwen vervuld krijgen. Hoe verschrikkelijk is echter hun toestand wanneer zij geslachtsziekten oplopen en een ellendige dood sterven.

In feite is het niet een Puṣṭimārga, maar een Kuṣṭhimārga (pad van lepra). Zoals al de delen van een lepralijder verrotten en leiden tot een zeer pijnlijke dood, zien wij dat gebeuren in het geval van deze Gosāin's. Wij kunnen het ook Narakamārga of 'pad van de hel' noemen daar de hel 'ellende' betekent, en de 'hemel' zegen.

[276]

Zij hebben een groot net van valsheid uitgeworpen en, zichzelf Kṛiṣṇa noemende, zijn zij meesters van de wereld geworden. Zij zeggen dat zij als verheven mensen op deze wereld zijn gekomen teneinde de zielen van het paradijs (*goloka*) die in de sterfelijke wereld zijn gevallen te bevrijden, en dat deze zielen niet naar de hemel kunnen terugkeren alvorens zij hun preken hebben aanhoord. Er is daar (in *goloka*) één Kṛiṣṇa en al de anderen zijn Gopī's (koeherderinnen).

Wat een mooie leugens hebben jullie Gosāin's. Zullen al Uw mannelijke leerlingen veranderen in vrouwelijke Gopī's? In deze wereld komt één man die twee vrouwen heeft voor veel moeilijkheden te staan.

Wat zal dan de toestand zijn van hem die alleen is en door miljoenen vrouwen omringd wordt?

Zij kunnen antwoorden dat Kṛiṣṇa grote macht heeft en daarom allen kan bevredigen. Nu vragen wij: Heeft Kṛiṣṇa's wederhelft, die Swāminī (meesteres) genoemd wordt, ook geen grote macht? De andere helft van Kṛiṣṇa zijnde moet zij ook deze macht bezitten. Mannen en vrouwen hebben dezelfde hartstochten, en de vrouwen hebben meer in deze wereld. Waarom niet hetzelfde geval in Goloka?

Indien dat zo is moet de Svāminī jaloers zijn geworden op de andere bijwijven en hun twisten moeten dan Goloka tot een ware hel hebben gemaakt, in plaats van de hemel. Zoals een losbandig man verschrikkelijke venerische ziekten oploopt, moet hetzelfde het geval zijn geweest in Goloka. Goloka is dan veel erger dan deze sterfelijke wereld. Deze Gosāin's noemen zich Kṛiṣṇa en toch lijden zij aan allerlei ziekten zoals gonorhoea, enzovoort. Als de vertegenwoordigers van Kṛiṣṇa zulke ziektes hebben, waarom dan ook niet Kṛiṣṇa zelf? En als Kṛiṣṇa deze ziektes niet heeft, hoe kunnen de Gosāin's die dan hebben?

Vraag: Ziekten zijn te wijten aan het drama dat zich op het lichamelijk vlak afspeelt in deze sterfelijke wereld. *Goloka* is vrij van zulke gebreken.

Antwoord: भोगे रोगभयम् (Bhartṛhari, *Vairāgyaśatakam* 33), dit wil zeggen dat er bij alle genot vrees voor ziekten bestaat. Als Kṛiṣṇa miljoenen vrouwen heeft, krijgt hij dan kinderen? Indien dat zo is, zijn allen zonen of dochters of beiden? Indien allen dochters zijn, met wie trouwen zij dan? Er is geen andere man behalve Kṛiṣṇa in Goloka. Indien U zegt dat er een andere man daar is, spreekt U zichzelf tegen. Indien allen zonen zijn, dan geldt dezelfde vraag ook. Huwen zij dan in hun eigen familie? Of krijgen zij mannelijke en vrouwelijke paren van ergens anders? Indien dat het geval is, spreekt U zichzelf weer tegen in Uw eigen bewering dat er geen andere man behalve Kṛiṣṇa in Goloka is. Indien U zegt dat er geen kinderen worden geboren, dan beschuldigt U

Kṛiṣṇa van impotentie en de vrouwen van onvruchtbaarheid. Wat een grappige Goloka? Is het niet gelijk een leger van de vrouwen van de keizer van Delhi?

Het is ook zeer onredelijk van de Gosāin's om hun mannelijke en vrouwelijke leerlingen te vragen hun lichamen, gedachten en rijkdommen aan hen over te geven. Bij het huwelijk geven de echtgenoot en de echtgenote reeds hun lichamen aan mekaar over. De gedachten kunt U niet zonder het lichaam overgeven. Indien zij dat doen, zijn zij schuldig aan mentaal overspel.

Hetzelfde geldt in het geval van de bezittingen. Er is niets mogelijk zonder de gedachten.

[277]

De Gosāin's bedoelen dat hun leerlingen moeten werken en zij slechts moeten genieten.

De Gosāin's van Vallabha's sekte kenden ook verstotenen onder de Tailangī's. Elkeen die met hen huwelijken sluit, wordt ook verstoten, daar zij uit hun klasse (kaste) zijn verdreven en een leven van losbandigheid en domheid lijden.

Wanneer een Gosāinajī uitgenodigd wordt als een geestelijke gast, zit hij stil als een houten hondje, en spreekt hij geen woord. Hij zou gesproken kunnen hebben indien hij niet dom was. मूर्खाणां बलं मौनम्, of 'Zwijgen is de macht van de dwazen'. Indien hij zou spreken zou men zijn ontwikkeling kunnen peilen. Maar hij staart constant naar de vrouwen. De vrouw die de aandacht van de Gosāinajī trekt, wordt als zeer gelukkig beschouwd, en haar echtgenoot, broer, familieleden en ouders zijn dan zeer verheugd. Wanneer de vrouwen komen om zijn voet aan te raken, perst hij met zijn voet op de vinger van de vrouw waarvan hij het meest houdt. Die vrouw en haar echtgenoot achten zichzelf zeer gelukkig en de echtgenoot en de anderen vragen haar om voor de Gosāinajī te gaan zorgen. Indien de familie van de echtgenoot dat niet wil toestaan, neemt de Gosāinajī zijn toevlucht tot andere jeugdige personen, waarvan er vele in de tempels en rondom hem zijn.

Zie eens hoe zij geld van hun leerlingen trekken. Zij zeggen 'Breng geschenken voor de Gosāinajī, voor zijn echtgenote, voor zijn zoon, voor zijn dochter, voor zijn hoofdknecht, voor zijn lijfwacht, voor de zanger en voor het beeld van God.' Deze zijn, om het zo te zeggen, de zeven winkels waarin zij de mensen beroven. Wanneer een leerling van de Gosāinajī op sterven ligt, raakt hij de borst van de leerling met zijn voet aan, en ontvangt daarvoor geld. Is dit gedrag niet gelijk aan dat van de Mahā-brahmanen of van de uitvoerders van begrafenisceremonies?

Sommige leerlingen nodigen de Gosāinajī uit om de leiding te nemen bij de huwelijken van hun zonen en dochters.

Sommige leerlingen nodigen hem uit voor de safraanbad-ceremonie die als volgt geschiedt. Een soort pasta, die safraan bevat, wordt op het lichaam van de Gosāinajī gesmeerd door vrouwen. Zij plaatsen dan in een grote kuip een plank waarop de Gosāinajī gaat zitten. Dan geven mannen en vrouwen, vooral de vrouwen, hem een bad.

De Gosāinajī draagt dan een gele pij en loopt op houten sandalen terwijl hij zijn vorige lendendoek in de kuip laat. Dan drinken de leerlingen het water in de kuip. Daarna wordt een heerlijk geurend betelblad en een sigaret aan de Gosāinajī aangeboden. Hij kauwt dit en slikt een deel van het door hem gekauwde in, terwijl hij de rest in een zilveren beker spuwt, die door een leerling bij zijn mond wordt gehouden. Dit staat bekend als de bijzonder-prasādī en wordt onder de leerlingen verdeeld. Wat voor vreemde mensen zijn zij. Hier is het toppunt van domheid en wangedrag. Vele Gosāin's gebruiken ongekookt voedsel [17] en velen streven volledige overgave na.

---

[17] Er bestaan bindende regels onder de Hindoes over de onaanraakbaarheid van voedsel. Een brahmaan zal slechts spijzen die door een brahmaan zijn klaargemaakt eten. Anderen gebruiken spijzen die door personen uit alle hoge kasten zijn klaargemaakt, maar niet hetgeen dat door personen uit achtergestelde kasten is klaargemaakt. Brahmanen van zeer hoge kasten zullen slechts ongekookt voedsel accepteren zoals melk, boter, suiker enzovoort en hun voedsel zelf klaarmaken.

Sommigen eten enkel voedsel dat door de Vaiṣṇava's is klaargemaakt, en niet door anderen. Sommigen eten helemaal geen voedsel dat door anderen bereid is, ook niet door Vaiṣṇava's. Zij koken hun eigen voedsel en wassen zelfs het brandhout alvorens het te
[278]
gebruiken. Maar meel, suiker, gezuiverde boter (*ghī*), enzovoort verliezen hun kwaliteit indien zij gewassen worden. In dit geval weten zij geen raad. Indien zij deze dingen zouden wassen zouden zij elke korrel moeten wegwassen.

Zij maken bekend dat zij het grootste deel van het geld aan versiering (*raṅga*), muzikale omlijsting (*rāga*) en voedseloffers (*bhoga*) voor het beeld besteden. Om de waarheid te zeggen, worden de meest ongure handelingen verricht, bijvoorbeeld tijdens het Holī-feest vullen zij grote buizen met gekleurd water en spuiten dit op de verborgen plekken van vrouwen en slaan er op. Gosāin's verkopen ook melk, enzovoort alhoewel het verkopen van melk, enzovoort aan de brahmanen verboden is.

Vraag: De Gosāin's verkopen geen brood, grutterswaren, kerrie, rijst, groenten, snoep, enzovoort openlijk in winkels. Zij geven dat op borden die van bladeren zijn gemaakt aan hun bedienden en deze bedienden verkopen dat aan anderen. De Gosāinajī zelf verkoopt niet.

Antwoord: Als de Gosāinajī deze bedienden maandelijks in cash zou betalen, zouden zij de borden niet accepteren. De Gosāinajī geeft deze borden (rijst, grutterswaren*, enzovoort) in ruil voor de diensten die hem bewezen zijn door de bedienden, en de bedienden verkopen dat op de markt. Indien de Gosāinajī zelf deze dingen zou verkopen, zou hij alleen schuldig geweest zijn aan het verkopen van melk, enzovoort en zouden de bedienden, die ook brahmanen zijn, bespaard zijn gebleven van deze fout. Eerst doen zij iets verkeerd en dan betrekken zij anderen ook hierin. Op sommige

---

*Meel dat door iemand anders is gekneed wordt door hen als onrein beschouwd. (vertaler)

plaatsen, zoals in Nāthadvārā, verkopen de Gosāin's zelf het voedsel. Het verkopen van melk, enzovoort is voor lage personen, niet voor de hoge klasse. Dit soort mensen zijn de oorzaak geweest van de teleurgang van de Āryāvarta.

Vraag: Wat zegt U van de religie van Swāmī Nārāyaṇa?

Antwoord: यादृशी शीतला देवी तादृशो वाहनः खरः ॥, of 'zoals de godin Sītāla is, zo is haar rij-ezel' (of beiden zijn slecht). In het afpersen van geld zijn Gosāin's en Swāmī Nārāyaṇa gelijk. Hun geschiedenis is als volgt. Er werd een zekere Sahajānanda geboren in een dorp dichtbij Ayodhyā. Hij zwierf door Gujarāt, Kāṭhiyāvāḍa, Kaccha, Bhuja enzovoort, onder het mom van een celibataire asceet te zijn. Hij trof eenvoudige lui aan die op allerlei manieren bedrogen konden worden. Hij verzamelde een paar leerlingen en door hen liet hij bekendmaken dat Sahajānanda een incarnatie van zeer hoge klasse was van Nārāyaṇa en dat hij zichzelf in zijn werkelijke vierarmige gedaante aan de gelovigen kon vertonen.

Er was toen een landheer in een klein dorp in Kāṭhiyāvāḍa, die Dādākhācara heette. De leerlingen van Sahajānanda vertelden hem dat, indien hij de werkelijke vierarmige gedaante van God wilde zien, hij Sahajānanda moest naderen. Een onnozele man zijnde, stemde hij toe.

Sahajānanda zat in een kamer, droeg een kroon op zijn hoofd, nam een schelp en een discus in zijn beide handen, en hield hen vast. Een andere man zat heimelijk achter hem en stak onder de oksels van Sahajānanda zijn twee handen uit, met in de ene een wapen en in de andere een lotus. De vier-armige gedaante was dus compleet.

De leerlingen hadden Dādākhācara gezegd dat hij slechts één blik op de God moest werpen, zijn ogen sluiten en direkt weer terug komen, daar de God anders boos kon worden. De leerlingen waren bang dat hun streek zou worden doorzien. Zij brachten hem naar de

kamer. Sahajānanda droeg toen glinsterende kleren van zijde en borduurwerk. Hij stond in de donkere kamer. De leerlingen brachten een lantaarn en verlichtten de kamer. Dādākhācara zag toen de vier-armige figuur. Zij zetten toen de lamp opzij, vielen op hun knieën en
[279]
gingen heen, Dādākhācara feliciterende met zijn geluk en hem dwingende een leerling te worden. Toen zij buiten kwamen vonden zij Sahajānanda op zijn zetel. Hij was vlug buiten gekomen en had zich verkleed. De leerlingen zeiden: 'Zie daar, hij zit hier in een andere vorm'. Dādākhācara liep in de val. Hun sekte werd gevestigd op deze plaats daar Dādākhācara een groot landheer was. Sahajānanda zwierf van plaats tot plaats, predikte en maakte de mensen zijn leerlingen.

Soms drukte hij op een zenuwpees in de hals van een kluizenaar en bracht hem zo buiten bewustzijn. Hij verklaarde dan dat hij hem in een Yoga trance had gebracht. Dergelijke streken verwierven hem vele volgelingen in Kāṭhiyāvāḍa. Toen hij stierf voegden zijn leerlingen meerdere streken bij zijn fraude. De volgende anekdote belicht dit punt ten volle.

Een man werd eens op diefstal betrapt. Het gerechtshof eiste dat zijn neus en oren afgehakt moesten worden. Toen de neus afgesneden was begon de booswicht te dansen, te zingen en te lachen. De mensen vroegen toen: 'Waarom lacht U?' Hij zei' 'Iets schoons dat onbeschrijfelijk is'. 'Wat is dat'? vroegen zij. 'Zeer schoon. Nooit van te voren gezien of gehoord'. 'Zeg tenminste wat' vroeg men weer. Wel, zei hij: 'Ik zie de vierarmige Nārāyaṇa voor mij staan. Ik ben verrukt en feliciteer mijzelf met het geluk zoiets te mogen aanschouwen'. De mensen vroegen toen: 'Waarom zien wij de god niet?' Hij zei: 'Uw neus staat U in de weg. Snijdt haar af en U zult zeker de god zien.' Er was ook een dwaas onder hen. Hij vond het geen slechte ruil om de god te zien ten koste van de neus. Hij vroeg de dief om zijn neus af te snijden en hem de god te wijzen. Toen de neus eenmaal afgesneden was, fluisterde de dief hem toe: 'Wel nu moet je mij volgen. Anders zullen de

mensen jou en mij uitlachen.' De man dacht in zichzelf: 'Nu is het onmogelijk de neus terug te krijgen; laat mij daarom ook maar hetzelfde doen.' Hij begon ook te dansen en te zingen en verklaarde dat hij de god zag.

Zo nam hun aantal toe tot duizend en zij veroorzaakten een ware opschudding onder de mensen. Zij noemden hun sekte de 'Nārāyaṇa darśī' (zij die Nārāyaṇa zien). Een dwaze koning hoorde hun naam en nodigde hen uit in zijn paleis. Toen de koning naar hen toe ging, begonnen zij te dansen, te springen en te lachen. De koning vroeg hen: 'Wat is er aan de hand?' Zij antwoordden: 'Wij zien werkelijk de god'.

Koning: Waarom is hij niet zichtbaar voor mij?

Nārāyaṇadarśī: Zo lang U een neus heeft, kunt U hem niet zien. Snijdt Uw neus af en de god zal zichtbaar voor U zijn. De koning geloofde hen.

Hij vroeg aan de astroloog voor hem het juiste moment te bepalen om de neus af te snijden.

Astroloog: Majesteit, op de tiende dag van de maand om 8 uur 's morgens is het de juiste tijd om de neus af te snijden, en de god te zien.

Zie daar! Astroloog, Uw boek geeft ook de juiste tijd aan om de neus af te snijden. Toen de koning zijn toestemming gegeven had, begon hij deze duizend mensen, op kosten van de staat, te vergasten. Dit maakte hen zeer verheugd. Zij begonnen te dansen en te zingen. Maar de wijze ministers van de koning stond dit niet aan. De koning had een oude minister, die 90 jaar oud was. Hij had de staat vier generaties lang gediend. De zoon van zijn kleinzoon, die nu minister was, vertelde hem de geschiedenis. De oude man zei: 'Deze mensen zijn allemaal schurken; breng mij naar de koning'.

[280]

Toen hij bij de koning aankwam en plaats nam vertelde de koning hem verheugd de geschiedenis van de neussnijders. De minister zei; 'Sire luister, haast U niet. Iemand die iets doet zonder het te onderzoeken, ondervindt leed'.

Koning: Dus die duizend mensen liegen?

Minister: Wij kunnen niet zeggen dat zij liegen alvorens het onderzocht te hebben.

Koning: Hoe moeten wij dit onderzoeken?

Minister: Door onze kennis, door natuurwetten, door de acht soorten bewijzen zoals gewaarwording, enzovoort.

Koning: Hoe moet degene die niet ontwikkeld is dit onderzoeken?

Minister: Hij moet zijn kennis vermeerderen door het gezelschap van geleerde mannen.

Koning: En indien er geen geleerde te vinden is?

Minister: Niets is onmogelijk voor een harde werker.

Koning: Zeg mij dan wat wij zullen moeten doen.

Minister: Ik ben zo oud en heb niets te doen. Ik zit zonder werk thuis. Ik zal niet lang meer leven. Laat mij dit geval zelf onderzoeken. Daarna kunt U doen wat U belieft.

Koning: Zeer goed. Heer Astroloog, bepaal de juiste tijd voor de minister.

Astroloog: Wel Majesteit, dit is op de vijfde dag van de heldere helft van de maand om 10 uur in de morgen.

Toen de vijfde dag aanbrak stelde de minister om 8 uur aan de koning voor dat hij in het gezelschap van één of tweeduizend soldaten er naar toe zou gaan.

Koning: Wat zullen soldaten daar moeten doen?

Minister: Gij kent de kunst van besturen nog niet. Doe U zoals ik zeg.

Koning: Goed dan. Houdt het leger gereed.

Om half tien ging de koning in processie er naar toe. Toen zij hem zagen, begonnen zij te dansen en te zingen. Zij riepen de dief van wie de neus het eerst was afgesneden en zeiden: 'Toon Nārāyaṇa vandaag aan onze minister'. Hij stemde toe. Toen het net tien uur zou slaan, brachten zij een bord en hielden die onder zijn neus. Hij nam een scherp mes, sneed de neus af en liet haar in het bord vallen. Er stroomde veel bloed van de minister en hij werd bleek. Nu fluisterde de booswicht in het oor van de minister: 'U moet ook zeggen dat U de god ziet. U kunt in elk geval Uw neus niet terug krijgen.

Als U niet zo doet, zullen de mensen U uitlachen. Er zal dan een groot kabaal ontstaan'.

Toen de man zich afwendde, nam de minister een zakdoek en hield dat voor de gekwetste plek.

Toen de koning de minister vroeg of hij de god zag, fluisterde de minister in het oor van de koning dat hij niets zag, en dat de booswicht de levens van deze duizend mensen bedorven had. De koning vroeg wat er nu te doen stond. De minister antwoordde: 'Geef hen een vreselijke straf. Zij moeten levenslang opgesloten worden. En de schurk die de levens van deze mensen bedorven heeft, moet op een ezel rondgereden worden,
[281]
en genadeloos gedood worden'.

Terwijl de minister en de koning spraken, probeerden de booswichten te vluchten maar het lukte hen niet, omdat zij door de militairen omsingeld waren. De koning beval dat er boeien om de voeten van al deze mensen geslagen werden. Het gezicht van de hoofdman moest zwart gemaakt worden, hij moest op een ezel rondgereden worden door alle straten en er moest een halssnoer van schoenen om zijn hals hangen. De kinderen moesten hem met modder bekogelen en hij moest door honden verscheurd worden. Hij zei dat als men deze mensen niet zulke vreselijke straffen oplegde, anderen ook dergelijke streken zouden uithalen.

Zo kwam er dus een einde aan de sekte van de neussnijders. Deze anti-vedische sekten zijn zeer bedreven in het afpersen van geld van anderen. Alle sektariërs zijn daarin kampioen.

De volgelingen van Swāmī Nārāyaṇa houden zich met allerlei huichelachtigheden bezig. Velen onder hen verklaren, teneinde de onnozelen te verleiden, dat Sahajānanda bij hun sterfbed is gekomen op een wit paard om hen naar het paradijs te leiden, en dat hij gewoonlijk de tempel een keer per dag bezoekt.

Wanneer er een feest gehouden wordt, leven de priesters in de tempel. Er zijn daar winkels en er is een klein gat dat de tempel met de winkels verbindt. Zodra een kokosnoot aan het afgodsbeeld geschonken is door

een aanbidder, gaat zij direkt weer door het gat, naar de winkel terug. Eén kokosnoot wordt dus duizend keren per dag verkocht. Andere artikelen worden ook op de zelfde manier verkocht.

Een leerling-kluizenaar oefent het beroep uit dat zijn kaste voorschrijft, bijvoorbeeld een barbier doet barbierswerk; een pottenbakker pottenbakkerswerk; een beeldhouwer beeldhouwerswerk; een handelaar handelaarswerk; een Śūdra Śūdra's werk.

Zij hebben ook een belasting ingesteld voor hun volgelingen en hebben zodoende miljoenen roepies opgehaald. De troonopvolger is gehuwd en leidt een normaal gezinsleven. Hij draagt ook sieraden. Net als de Gosāin's van Gokula wordt hij als een geestelijke gast uitgenodigd en krijgt hij geschenken. Zij noemen zichzelf 'goed gezelschap' (*satsaṅgī*) en anderen 'slecht gezelschap' (*kusaṅgī*)). Hoe geleerd en deugdvol een man ook moge zijn, eerbiedigen of dienen zij hem niet als hij niet tot hun sekte behoort. Zij beschouwen het als een zonde om de volgelingen van andere sektes te eerbiedigen. Van hen wordt gezegd dat zij in het openbaar niet op een vrouw letten. Wat zij verborgen doen is niet bekend. Er bestaan hieromtrent zeer weinig gegevens. Op sommige plaatsen zijn enkele seksuele uitspattingen aan het licht gekomen. Wanneer een invloedrijke persoon onder hen komt te sterven, gooien zij het lijk in een put en zeggen: "Meneer die en die is naar het paradijs gegaan met zijn lichaam; Sahajānanda is gekomen en heeft hem meegenomen. Wij hebben veel gebeden dat hij voor ons gespaard zou blijven daar zijn tegenwoordigheid nodig is in deze wereld. Maar Sahajānanda zei dat hij meer nodig was in het paradijs. Wij hebben met onze eigen ogen Sahajānanda en zijn vliegtuig gezien. Zij hebben hem in het vliegtuig laten plaats nemen en hebben hem, onder een regen van bloemen, naar boven meegenomen". Wanneer een asceet ziek wordt en geen hoop heeft dat hij de ziekte zal overleven, zegt hij: "Ik zal morgen in de nacht naar het paradijs gaan". Er wordt verteld dat indien hij bewusteloos is maar niet op die nacht sterft, men hem

levend in de put werpt, zodat niemand hen vals kan noemen. Op dezelfde manier zeggen de leerlingen van een Gosāinajī van Gokula wanneer hij sterft: "Gosāinaji heeft zijn geest uitgespreid".

De mantra van de Gosāin's en van Swāmī Nārāyaṇa is dezelfde: '*Śrī Kṛiṣṇa śaraṇaṁ mama* of Zij 'Śrī Kṛiṣṇa is mijn toevlucht', dit wil zeggen: 'ik ben van Kṛiṣṇa afhankelijk voor mijn welzijn'. Maar de formule
[282]
kan ook betekenen: 'Śrī Kṛiṣṇa hangt van mij af' of 'ik ben de toevlucht van Kṛiṣṇa'.

Deze sektariërs zijn onontwikkeld en stellen onzinnige formules samen, daar zij de regels van samenstellen niet kennen.

Vraag: Is de overtuiging van Madhva goed?

Antwoord: Madhva is ook als de andere overtuigingen. Zij zijn ook Cakrāṅkita's of 'met de discus gebrandmerkten'. Het enige verschil is dat terwijl de volgelingen van Rāmānuja het brandmerk eens in hun leven krijgen, de volgelingen van Madhva zich jaarlijks opnieuw brandmerken. De Cakrāṅkita's trekken een gele lijn op het voorhoofd en de Madhva's een zwarte. Eens had een geleerde een redenering met een Madhva paṇḍita.

Geleerde: Waarom heeft U deze zwarte lijn en het brandmerk gemaakt?

Leraar: Dit zal ons naar het paradijs brengen. Kṛiṣṇa was zwart daarom gebruiken wij zwart.

Geleerde: Indien de zwarte lijn en het brandmerk U naar het paradijs voeren, waar zult U dan gaan als Uw gehele gezicht zwart gemaakt wordt? Zult gij dan verder dan het paradijs gaan? Zoals het gehele lichaam van Kṛiṣṇa zwart was, moest U Uw gehele lichaam zwart gemaakt hebben. Alleen dan zult U gelijk aan Kṛiṣṇa zijn. Zij zijn allemaal aan mekaar gelijk.

Wat voor religie is Liṅgāṅkita?

Antwoord: Zoals dat van de Cakrāṅkita's. Precies zoals de Cakrāṅkita's hun lichamen met een discus

brandmerken en niemand anders dan Nārāyaṇa aanbidden, brandmerken de Liṅgāṅkita's zich met een pilaarachtige vorm en aanbidden zij niemand anders dan Mahādeva. Zij hebben één bijzonderheid. Zij nemen een kleine stenen Lingam, vatten haar in zilver of goud, en dragen dit om de hals. Zodra zij iets gaan gebruiken, zelfs water, laten zij eerst het kleine stenen Lingam dat zien. Hun mantra lijkt ook op die van de Śaiva's.

Voordelen en nadelen van de Brāhma-samāja en de Prārthanā-samāja.

Vraag: Zijn de Brāhma-samāja en de Prārthanā-samāja goed?

Antwoord: Zij zijn gedeeltelijk goed. Maar zij hebben ook vele nadelen.

Vraag: De Brāhma-samāja en de Prārthanā-samāja zijn de beste. Hun beginselen zijn zeer goed.

Antwoord:

Zij zijn niet in alle opzichten goed. Hoe kunnen de beginselen van degenen die onbekend zijn met de vedische leer helemaal goed zijn? Zij hebben vele mensen uit de greep van het christendom gehouden, zij hebben de beeldenverering tot op zekere hoogte verwijderd en zij hebben de mensen gered uit de greep van bepaalde valse geschriften. Dit zijn allemaal goede punten.

1. Maar zij missen patriottisch gevoel. Zij hebben veel uit het christendom overgenomen in hun levenswijze. Zij hebben ook de regels van het huwelijk, enzovoort veranderd.

2. In plaats van hun land te prijzen en hun voorouders te verheerlijken, spreken zij slecht over hen. In hun lezingen prijzen zij de christenen en de Engelsen. Zij noemen niet eens de namen van de oude zieners,
[283]
Brahmā enzovoort. Maar zij zeggen dat er nooit geleerder mensen dan de Engelsen hebben bestaan vanaf de schepping van de wereld, dat de mensen van India

altijd dom zijn gebleven en dat zij nooit enige vordering hebben gemaakt.

3. Zij eerbiedigen de Veda's, enzovoort niet en zien er niet tegen op hen te veroordelen. De boeken van de Brāhma-samāja noemen onder de heiligen Christus, Mozes, Mohammed, Nānak en Caitanya. Zij noemen niet eens de namen van de zieners van het antieke India. Dit bewijst dat hun religie haar stellingen ontleent aan de personen wier namen in hun boeken zijn genoemd.

Daar zij in de Āryāvarta geboren zijn, gegeten hebben en water hebben gedronken en dit nog doen, betaamt het hun niet het pad van hun voorouders te verlaten en zich aan vreemde religies te hechten.

De Brāhma-samājī's en de Prārthanā-samājī's noemen zichzelf ontwikkeld, terwijl zij de literatuur van hun eigen land, het Saṅskṛita, niet kennen. Er kan geen hechte soort hervorming verwacht worden van degenen die, in hun trots voor Engelse opvoeding, een nieuwe religie willen introduceren.

4. Zij kennen geen beperkingen van samen eten met Engelsen, moslims en andere achtergestelde personen. Zij denken misschien dat zij vooruitgang zullen maken door de beperkingen van voedsel en kaste op te heffen.

5. Vraag: Is de kastenindeling door de mensen of door God ingesteld?

Antwoord: Zij is zowel door God als door de mensen ingesteld.

Vraag: Welke is door God en welke door de mensen ingesteld?

Antwoord: De kaste mens, dieren, vogels, bomen, waterdieren, enzovoort zijn door God ingesteld. Dan zijn weer de onderverdelingen van dieren in koeien, paarden, olifanten, enzovoort; van bomen in pipal, banyan, mango, enzovoort; van vogels in ganzen, kraaien, enzovoort; van waterdieren in vis, krokodillen, enzovoort ook door God ingesteld. Evenzo is de onderverdeling van de mensen in brahmanen, Kṣatriya's, Vaiśya's, Śūdra's en anderen ook door God

ingesteld. Maar de onderverdeling van de mensen in brahmanen, enzovoort is niet algemeen maar specifiek.

Het onderscheid van de klassen moet op basis van kwaliteiten, handelingen en geaardheid geschieden zoals reeds eerder beschreven onder het hoofd Varṇāśrama. Het is de taak van de staat of van een raad van geleerden, na onderzoek, te beslissen wie een brahmaan is, wie een Kṣatriya, wie een Vaiśya, wie een Śūdra, enzovoort. Hetzelfde is van toepassing bij het onderscheid van voedsel. Dit is ook zowel door God als door de mensen ingesteld. Een leeuw is een vleeseter en een buffel is een graseter. Dit is een door God ingesteld verschil. Maar het onderscheid van voedsel op basis van tijd, plaats of verkrijgbaarheid is door de mensen ingesteld.

Vraag: Wij zien dat de Europeanen zoveel vorderingen hebben gemaakt omdat zij schoenen met ronde punten, jassen, broeken, enzovoort dragen en in de hotels voedsel eten dat door wie dan ook gekookt is.

Antwoord: U is verkeerd. Moslims en mensen van achtergestelde kasten eten voedsel dat door wie dan ook gekookt is en toch hebben zij geen vorderingen gemaakt. De vooruitgang van de Europeanen is aan de volgende punten te wijten: geen vroege huwelijken, goede opvoeding van jongens én meisjes; huwelijk volgens de keuze van het bruidspaar; geen prediking door ongewenste personen; zij ontwikkelen zichzelf en vallen niet in de netten van niemand; wat zij ook doen wordt in wederzijds overleg gedaan; zij wijden hun lichaam, ziel en rijkdom aan het welzijn van hun land; zij zijn niet lui en werken hard; zij staan in hun burelen en rechsthoven
[284]
alleen Engelse schoenen toe en geen Indiase schoenen. Dit ene punt is voldoende om aan te tonen hoe patriottisch zij zijn. Zij eerbiedigen de schoenen van hun land meer dan de mensen van andere landen.

Deze Europeanen zijn langer dan honderd jaren geleden in dit land gekomen en toch dragen zij nog de kleding die zij in hun eigen land dragen. Zij hebben de

cultuur van hun land niet opgegeven. Velen onder U hebben hun cultuur overgenomen. Dit bewijst dat zij wijs zijn en U dwaas. Overnemen is geen teken van wijsheid. Deze Europeanen zijn zeer plichtsgetrouw en gedisciplineerd. Zij bevorderen altijd de handel van hun land. Deze kwaliteiten en daden hebben bijgedragen tot hun vooruitgang en niet de schoenen met ronde punten, jassen, broeken, het eten in hotels of andere slechtheden. En zie, zij hebben ook klassen-onderscheid. Wanneer een Europeaan met een vreemd meisje trouwt of een Europees meisje met een vreemde man trouwt, worden zij, hoe groot en respectabel zij ook mogen zijn, niet meer door andere Europeanen uitgenodigd voor diners. Wat is dit als het geen klassen-onderscheid is? Zij maken slechts gebruik van Uw onnozelheid wanneer zij zeggen dat zij geen klassen-onderscheid kennen, en U gelooft hen ook op grond van Uw onnozelheid. Daarom moet alles wat gedaan wordt eerst goed overwogen worden, opdat men dit niet zou betreuren later.

Doktors en medicijnen zijn voor zieke mensen nodig, en niet voor gezonde. Een ontwikkeld mens is gezond en een onontwikkeld mens lijdt aan de ziekte domheid: goed onderwijs en goede prediking zijn medicijnen er voor. Door Uw domheid denkt U dat de *dharma* van iemand afhangt van eten of drinken. Wanneer iemand geen beperkingen op voedsel in acht neemt, meent U dat hij zijn *dharma* heeft verloren. U luistert dan niet naar hem, bezoekt hem niet en staat hem niet toe U te bezoeken.

Zegt U mij eens of Uw geleerdheid voor Uw zelfzuchtige belangen bestaat of voor het welzijn van anderen. Uw welwillendheid zou van U eisen dat U hen met Uw leringen goed deed. Indien U zegt dat deze personen geen gebruik maken van Uw leringen, ligt de fout aan U. Indien U Uw karakter intakt had gehouden, zouden zij van U hebben gehouden en U dankbaar geweest zijn. Het is Uw grote fout dat U slechts op Uw belangen lette en niet op het belang van Uw gemeenschap. Anderen goed doen is deugd en anderen schade berokkenen is ondeugd. Daarom moeten

geleerden een soort boot zijn voor de domme mensen, waarmee zij de oceaan van domheid kunnen oversteken. Zij moeten zich niet als onontwikkelden gedragen. Zij moeten slechts die handelingen plegen die geleidelijk aan tot hun vooruitgang en die van anderen leiden.

Vraag: Wij geloven niet in één door God gezonden of volledig feilloos boek. Het intellect van de mensen is niet feilloos. Daarom hebben alle boeken fouten. Wij nemen daarom waarheid aan en verwerpen onwaarheid, ongeacht of zij uit de Veda's, de Quran of de Bijbel komt. Alleen de waarheid is voor ons acceptabel, en geen onwaarheid.

Antwoord: Hetzelfde argument dat U naar voren brengt om Uw waarheidszin te bewijzen, bewijst dat U onwaarheid spreekt. Als geen mens feilloos is, heeft U ook fouten, daar U mens is. Als foutieve gezegden niet authentiek zijn, zijn Uw gezegden ook niet authentiek daar zij feilbaar zijn en daarom waard zijn als vergiftigd voedsel te worden verworpen.
[285]

Niemand zal ook in Uw boeken moeten geloven. Uw argument heeft U geschaad in plaats van U goed te doen. Zoals anderen niet alwetend zijn, is U ook niet alwetend. Het is best mogelijk dat U soms de waarheid verwerpt en onwaarheid aanneemt. Het is daarom nodig dat wij allen de hulp van God's woorden nemen zoals in het onderwerp 'Veda' gezegd, इतो भ्रष्टस्ततो भ्रष्टः, of 'anders kunnen wij ons op de één of andere plaats vergissen'.

Daar de Veda's de waarheid en niets anders dan de waarheid inhouden, betekent twijfelen in hen schade aan U zelf en anderen berokkenen. Daarom beschouwen de mensen van de Āryāvarta U niet als hun eigen volk en daarom is U niet in staat geweest dit land goed te doen. U denkt dat deze houding U en Uw land goed zal doen. Maar dit is niet zo.

Als een moeder en een vader de taak op zich nemen alle kinderen van de wereld op te brengen, zullen zij alleen hun eigen kinderen verwaarlozen maar niet in staat zijn alle kinderen op te brengen. Dit is ook het

geval met U. Zonder de Veda's en andere ware geschriften geweten te hebben kunt U niet zeker zijn van wat waarheid is en wat onwaarheid, en kunt U niets goeds doen voor Āryāvarta.

U heeft geen geneesmiddel voor dit lijdende land. De Europeanen geven niets om U, en het volk van de Āryāvarta beschouwt U als vreemdelingen. Indien U zelfs nu in de Veda's gaat geloven (te weten komen) en Uw land begint te regenereren, is het niet te laat. Als U stelt dat alle waarheid van God komt, waarom neemt U dan de Veda's niet aan die door God in de gedachten van de zieners werden geopenbaard? De reden is dat U de Veda's niet heeft gelezen en U hen ook niet wil lezen. Zonder hen te lezen kunt U hen niet begrijpen.

6. U gelooft dat de wereld zonder een materiële oorzaak geschapen is; U gelooft ook dat zielen geschapen wezens zijn. Wij verwijzen U voor dit punt naar onze lezing over de schepping van het heelal en de zielen. Er kan nooit een gevolg bestaan zonder oorzaak. En hetgeen geschapen is kan nooit onsterfelijk zijn.

7. Eén van Uw fouten is verder dat U gelooft dat zonden weggemaakt kunnen worden door berouw en gebed. Dit heeft tot een grote toename van zondigheid in de wereld geleid. De Paurāṇika's geloven dat zonde weggemaakt kan worden door bedevaarten, enzovoort; de jains door het citeren van *navakāra mantra's*, bedevaarten, enzovoort; de christenen door geloof in Jezus; de moslims door *tobā* of berouw. Zulke overtuigingen maken de mensen onbevreesd voor zonden, en hun neiging tot het zondigen neemt daardoor toe.

In dit opzicht zijn Brāhma-samāji's en de Prārthanā-samājī's niet beter dan de Paurāṇika's, enzovoort. Indien zij de Veda's gevolgd hadden, zouden zij bang zijn geweest voor zonden en naar de deugd gestreefd hebben, daar volgens vedische leer er geen bevrijding van zonden bestaat zonder straf. Te geloven dat zonden zonder straf weggemaakt kunnen worden, staat gelijk aan God als onrechtvaardig te beschouwen.

8. U gelooft in een onbeperkte vooruitgang van de ziel, hetgeen verkeerd is. De beperkte ziel heeft beperkte beloningen voor haar kwaliteiten, handelingen en geaardheid.

Vraag: God is genadig. Hij zal onbeperkte beloning geven voor de beperkte handelingen.

Antwoord: Dit zou afbreuk doen aan de rechtvaardigheid van God en niemand zou zich zorgen maken om deugdvolle handelingen te plegen daar hij onbeperkte beloning zal verwachten voor een kleine deugd, en het afwassen van de zonden door berouw of
[286]
gebeden. Zulke geloven schaden de rechtvaardigheid en moedigen de zondigheid aan.

Vraag: Wij geven de voorkeur aan natuurlijke ingevingen boven de Veda's of opgedane kennis. Indien er geen door God gegeven verstand in ons was geweest, zouden wij de Veda's niet kunnen bestuderen of begrijpen. Daarom is onze geloofsovertuiging zeer goed.

Antwoord: Uw gepraat is zinloos. Hetgeen door enig wezen gegeven is, is niet natuurlijk. Natuurlijk verstand wordt met ons geboren en kan niet toe- en afnemen. Niemand kan daardoor vooruitgaan. Alle wilde volkeren (woud bewoners) hebben natuurlijk verstand. Maar zij konden niet vooruit komen. Alleen opgedane kennis is het middel tot vooruitgang. Bedenk eens. Wanneer wij kind zijn weten wij niets van onze plichten of verboden; van wat goed is en wat niet goed voor ons is (*dharma-adharma*). Pas wanneer wij met geleerden gestudeerd hebben leren wij onze plichten kennen, alsook wat juist en wat verkeerd is. Het is daarom verkeerd natuurlijk verstand als het meest verhevene te beschouwen.

9. Uw ongeloof in de wedergeboorte van de ziel schijnt U van de christenen en moslims overgenomen te hebben. Wij verwijzen U naar onze uiteenzetting over het beginsel van de wedergeboorte. Eén ding moet U goed onthouden. De ziel is eeuwig en haar handelingen zijn ook eeuwig in de cyclus. De handeling en de

bedrijver zijn onafscheidelijk verbonden. Zat de ziel ooit ergens werkeloos? Of zal zij werkeloos blijven? Uw geloof schrijft God ook werkeloosheid toe.

Ongeloof in de vorige en volgende geboorten beschuldigt God van het niet belonen van gepleegde handelingen en het belonen van de handelingen die niet gepleegd zijn, van onvriendelijkheid en geen waardering. Indien er geen volgende geboorte is, zal er geen beloning of straf kunnen bestaan voor gepleegde goede of slechte daden. Als iemand plezier of leed, winst of verlies aan een ander geeft, kan hij het loon daarvoor niet ontvangen zonder wedergeboorte.

Hoe kan iemand verder plezier of leed in dit leven krijgen als het niet is voor de goede en slechte handelingen van het vorig leven? In het ander geval zou God onrechtvaardig zijn en zouden de daden onbeloond blijven. Dit is daarom ook een gebrek in U.

10. Het is verkeerd van U om onder de term *deva* alleen God (*Īśvara*))te verstaan, en niet voorwerpen van hoge kwaliteit of geleerden.

God wordt Mahādeva of de Deva van de *deva's* genoemd. Indien er geen andere *deva's* waren geweest zou God niet Mahādeva genoemd worden.

11. Het is verkeerd goede daden als *yajña* (*agnihotra*, enzovoort) niet als plicht te benoemen.

12. Het is niet juist van U het goede dat door zieners gedaan is te negeren en achter Christus, enzovoort aan te rennen.

13. Het is niet mogelijk kennis op te doen zonder de wortel van kennis , d.i. de Veda's.

14. Het is absurd de tekens van geleerdheid zoals de heilige koord (*yajñopavīta*) of de haarlok (*śikhā*) op het achterhoofd op te geven en christelijke of islamitische vormen aan te nemen. Als U een broek kan dragen of medailles wenst te dragen, is de heilige koord dan een ondraaglijke last voor U?

15. Er zijn vanaf de tijd van Brahmā tot nu toe vele geleerden in India geweest. Hen niet waarderen en Europeanen prijzen is niets anders dan vooroordeel en vleierij.

16. Het is een tegenstrijdigheid in Uw geloof aan te nemen dat de ziel geboren is uit een combinatie van bewuste en onbewuste elementen gelijk een spruit uit een zaad, of dat hetgeen geboren is onsterfelijk kan zijn. Indien er geen bewuste en onbewuste elementen vooraf bestonden, waar zou de ziel dan vandaan komen en hoe zou de combinatie dan kunnen plaats vinden? Indien U het bestaan van bewuste en onbewuste wezens erkent, is
[287]
dit in orde. Maar het is verkeerd te stellen dat er niets dan God bestond vóór het begin van de schepping.

Om deze redenen zult U tot de Ārya Samāj moeten toetreden, en haar beginselen volgen, indien U het land tot heropstanding wil brengen. Anders zult U niets bereiken. Het is voor ons allen noodzakelijk verenigde pogingen aan te wenden om het land, waarin wij geboren zijn en dat in ons onderhoud voorziet, te doen heropstaan. Geen enkele vereniging is zo nuttig voor de heropstanding van Āryāvarta als de Ārya Samāj. Het zou zeer goed zijn dat U Uw volle steun aan de Ārya Samāj verleent daar deze vereniging niet de zaak van één man is, maar van de gehele gemeenschap.

Vraag: U heeft alle religies door en door veroordeeld. Elke religie is goed vanuit haar eigen standpunt. Wij moeten daarom geen kwaad spreken van geen enkele. Wat voor bijzonderheid geeft U aan? En indien U iets bijzonders aangeeft, waren er dan geen mensen gelijk U of boven U? Of zal er in de toekomst niemand boven U zijn? Het betaamt U niet trots te zijn. In dit heelal is de ene man soms groter dan de ander, enzovoort. Het is niet correct om met zichzelf ingenomen te zijn.

Antwoord: Hebben alle mensen dezelfde *dharma* of verschillende? Indien verschillend, zijn zij dan gelijk of ongelijk? Indien zij ongelijk zijn moet er toch slechts één juiste *dharma* zijn. Indien zij gelijk zijn, bestaat er geen verschil. Er is daarom slechts sprake van één gerechtigheid (*dharma*) en één ongerechtigheid (*adharma*). Wij hebben steeds de nadruk gelegd op dit punt. Indien een koninklijk heerser opdracht zou geven

de leringen van alle religies te verzamelen, zullen er op zijn minst duizend zijn. Maar als U op de hoofdlijnen let zijn het hoofdzakelijk vier religies, met name de Paurāṇika's, de christenen, de jains en de moslims. Deze vier omvatten alle sekten.

Roep hen nu allen bijeen en laat een zoeker beginnen met de Vāmamārgī's. 'Mijnheer, tot vandaag ben ik geen leerling van een of andere guru geweest en ik heb ook geen enkele religie gevolgd. Zegt U mij nu welke de beste religie is opdat ik haar moge volgen.

Vāmamārgī: Onze religie is de beste.

Zoeker: En de andere negenhonderd negen-en-negentig dan?

Vāmamārgī: Zij zijn allen vals en brengen U naar de hel. Er is gezegd: कौलात्परतरं नहि of 'er bestaat niets beters dan Kaulisme'.

Zoeker: Waaruit bestaat Uw religie?

Vāmamārgī: Geloof in de godin Bhagavatī, genieten van de vijf *ma-kāra's* (vlees, wijn, vrouwen, enzovoort.) en de vier-en-zestig voorschriften (*tantra's*) zoals *rudrayāmalā*, enzovoort. Indien U bevrijding zoekt, wordt dan een leerling van ons.

Zoeker: Laat mij ook ergens anders informeren. Ik zal uiteindelijk het beste aannemen.

Vāmamārgī: Waarom blijft U langer in verwarring? Zij zullen U in hun netten vangen. Zie eens. Gaat U bij geen enkele. Wordt volgeling van ons, anders gaat U spijt hebben. In onze religie hebben we beide: zowel genot als bevrijding.

Zoeker: Laat mij eens zelf gaan zien. Hij gaat dan naar de Śaiva's en krijgt het zelfde antwoord en zij voegen er nog aan toe dat bevrijding niet
[288]
mogelijk is zonder de zegen van Śiva, het dragen van de *rudrākṣa*, asbesmering en aanbidding van de Lingam. Hij verlaat hen en gaat naar de neo-Vedantisten.

Zoeker: Wel mijnheer, waaruit bestaat Uw dharma?

Neo-Vedantist: Wij maken ons geen zorgen over dharma of niet. Wij zijn door de deugd zelf God (Brahma). Religie of geen religie raakt ons niet. Dit gans heelal is onecht. Indien U rein van intellect en bewust wil zijn, verwerp dan de zieltheorie, denk dat U zelf God is en wees vrij.

Zoeker: Indien U de altijd vrije God is, waarom bezit U dan niet de kwaliteiten van God? En waarom dan deze fysieke ballingschap?

Neo-Vedantist: De fysieke ballingschap is slechts verschijn. U ziet het. Maar wij zien niets anders dan God.

Zoeker: Wie zijn jullie zieners en wat zien jullie?

Neo-Vedantist: De ziener is God. God ziet God.

Zoeker: Bestaan er twee Brahma?

Neo-Vedantist: Neen. God ziet zichzelf.

Zoeker: Niemand kan op zijn eigen schouders zitten. U praat onzin.

Vervolgens komt hij bij de jains. Zij zeggen ook hetzelfde met natuurlijk de toevoeging dat zonder *jiṇadharma* (het jainisme) alle religies nonsens zijn. Er bestaat niet zo iets als God de schepper; de wereld heeft op dezelfde manier haar gang gehad in eeuwigheid. Wordt een volgeling van onze religie; wij zijn in alle opzichten goed; wij geloven in goede dingen; al het andere is vals, behalve het jainisme.

Nu komt hij bij de christenen en hier vindt dezelfde conversatie plaats als met de Vāmamārgī's. Zij voegen er dit aan toe: Alle mensen zijn zondaars. Onze eigen pogingen kunnen niet leiden tot onze bevrijding. Niemand kan bevrijd worden zonder zichzelf te reinigen door zijn geloof in Christus. Jezus Christus schonk ons genade door zichzelf voor ons op te offeren. Wees onze leerling.

Daarna kwam de zoeker bij de moslimpriester (*maulvī*) en stelde hem dezelfde vraag. Deze gaf dezelfde antwoorden met de toevoeging dat er geen bevrijding mogelijk is zonder de éne God (die geen tweede heeft), Zijn Profeet en Zijn woord, de Quran.

Degene die de Islam niet aanneemt, is tot de hel gedoemd en verdient grote straf.

Na dit alles gehoord te hebben komt de zoeker bij de Vaiṣṇava's en houdt dezelfde conversatie met hen. De Vaiṣṇava's voegden er dit aan toe: 'De (god) Yama is bang voor onze merken op het voorhoofd en ons brandmerk'. Hierop dacht de zoeker in zichzelf dat als muskieten, vliegen, de politie, dieven, rovers, enzovoort daar niet bang voor waren, hoe dan de assistenten van Yama hen zouden vrezen.

Toen hij verder ging ontmoette hij alle sektariërs, die elk hun eigen sekte superieur noemden. Eén sekte stelde Kabīr voorop, anderen Nānak, Dādū, Vallabha, Sahajānanda, Mādhava enzovoort. Elk van hen zei dat hun hoofd de incarnatie van God was. Toen hij al de duizend afgelopen had, kwam hij tot de conclusie dat geen van allen de ware gids was. Elkeen
[289]
had negenhonderd negen-en-negentig tegen te spreken. Zij handelden allen als een valse winkelier, een prostituée of een landloper, die de anderen neerhaalt. Dit moet U onthouden:

तद्विज्ञानार्थंसगुरुमेवाभिगच्छेत् समित्पाणिः श्रोत्रियं ब्रह्मनिष्ठम् ॥ 1 ॥
तस्मै स विद्वानुपसन्नाय सम्यक्प्रशान्तचित्ताय शमन्विताय ।
येनाक्षरं पुरुषं वेद सत्यं प्रोवाच तां तत्त्वतो ब्रह्मविद्याम् ॥ 2 ॥

Muṇḍaka I. 2. 12-13

1. Om de waarheid te achterhalen moet de zoeker, met gevouwen handen naar een leermeester gaan die welbekend is met de Veda's en God heeft gerealiseerd. Hij moet vermijden in de strikken van die valserikken gevangen te worden.

2. Wanneer zulk een zoeker kalm, stil en zelfbeheerst een leermeester nadert, moet deze heilige kennis aan hem prediken, hem daarbij de eigenschappen, de handelingen en aard van God uitleggen. Hij moet de leerling de methoden leren ter verkrijging van juist gedrag (*dharma*), welvaart (*artha*), genoegen (*kāma*) en bevrijding (*mokṣa*).

De zoeker nu naderde zulk een leermeester en zei: 'Wel mijnheer, ik heb genoeg van de sektariërs. Indien ik de leerling van één van hen word, zal ik vijandig moeten staan tegenover de resterende negenhonderd negen-en-negentig. Wie één vriend heeft en negenhonderd en negen-en-negentig vijanden, hij kan geen gelukkig leven leiden. Zegt U mij daarom wat ik zal moeten doen'.

De volwaardige leraar: Al deze sekten zijn het resultaat van domheid en een afkeer voor leren. Zij leiden dwaze, achtergestelde en onopgevoede mensen in hun netten, teneinde hun eigen belang te dienen. Deze hulpeloze mensen zijn verstoken van de schoonheden van het menselijk leven, en bederven dit leven. Het punt waarover al deze duizend sekten eens zijn, is de ware en acceptabele vedische levensbeschouwing. Hetgeen waarover er verschil bestaat, is denkbeeldig, vals, ondeugdelijk en niet acceptabel.

Zoeker: Hoe kan ik dit testen?

De volwaardige leraar: Ga naar hen. Zij zullen allen op één algemeen punt komen.

Toen riep de zoeker alle duizend sektariërs bijeen, ging in hun midden en sprak hen als volgt aan: 'Is waarheid een deugd of valsheid?' Allen zeiden als één man: 'Waarheid is een deugd en valsheid ondeugd.'

Zo sprak hij één voor één over opvoeding, *brahmacarya* (zelfbeheersing), huwelijk in volwassen staat, goed gezelschap, hard werken, zuivere handelingen; enzovoort en allen verklaarden dat dit deugden waren.

Toen sprak de zoeker hen allen aan en vroeg: 'Waarom bevordert U dan niet gezamenlijk de waarheid en de verwerping van onwaarheid?' Zij antwoordden allen: 'Indien wij dat zouden doen, zou niemand zich bij ons aansluiten. Onze leerlingen zouden ons dan niet gehoorzamen. Wij zouden dan afstand moeten doen van het genot dat wij nu hebben. Daarom gaan wij, hoewel wij al deze dingen weten, door met het verkondigen van onze stellingen. Er bestaat een Hindi spreekwoord dat zegt: 'Bedrieg de wereld, en eet gesuikerd brood' (रोटी

खाइए शक्कर से और ठगिये मक्कर से). In deze wereld let niemand op een waarheidlievend mens. Alleen degene die fraude en slechtheden pleegt krijgt alles.

Zoeker: Waarom straft de koning (het staatshoofd) U niet terwijl U huichelt en de wereld bedriegt?
[290]
Sektariërs: De koning (het staatshoofd) is onze leerling. Wij hebben een hechte band gesmeed. Deze band kan niet losraken.

Zoeker: Zoals U andere religieuze mensen bedriegt en hen schade berokkent, hoe zult U dan voor God kunnen verantwoorden? U zult regelrecht in de hel vallen. Waarom houdt U niet op met deze ernstige zonde? Dit is een grote zonde voor een kort leven.

Sektariërs: Wij zullen zien wanneer het zover is. De hel en God zijn dingen van de toekomst. Wij genieten nu. Deze mensen schenken ons vrijwillig giften. Wij verplichten en dwingen niemand. Waarom zou de koning (het staatshoofd) ons dan straffen?

Zoeker: Zoals een man die kleine kinderen geld afperst, zult U ook gedoemd zijn, want

अज्ञो भवति वै बालः पिता भवति मन्त्रदः ॥ *Manu* II. 153

of, een domme man is gelijk een kind en degene die kennis verspreidt is gelijk een vader en ouder.

Degenen die verstandig zijn vallen niet in Uw strikken maar de dommen, die gelijk kinderen zijn, komen in Uw val. Daarom verdient U straf vanwege de koning (het staatshoofd).

Sektariërs: Als de koning (het staatshoofd) en de onderdanen beiden in onze sekte zijn, wie kan ons dan straffen? Als er een nieuwe verhouding ontstaat zullen wij andere middelen toepassen.

Zoeker: U zit nutteloos en geniet. Indien U iets leert en dit aan jongens en meisjes uit het volk leert, zullen zowel U als het volk iets verkregen hebben.

Sektariërs: Zullen wij alle genot vanaf de geboorte tot de dood opgeven? Zullen wij een hard studentenleven gaan lijden in onze jeugd? Zullen wij de moeilijkheden van het predikerswerk op ons gaan nemen, voor de rest

van ons leven? Waarom zouden wij ons over dit alles zorgen maken? Wij krijgen zonder enig moeite duizenden roepies en wij lijden een gelukkig leven. Waarom zouden wij dit alles opgeven?

Zoeker: Het gevolg van dit alles is slecht. Zie eens welke gevaarlijke ziekten U oploopt. U sterft vroeg. In het gezelschap van de wijzen wordt op U neergekeken. Waarom ontwaakt U niet?

Sektarïers: Wel vriend.

टका धर्मष्टका कर्म टका हि परमं पदम् ।
यस्य गृहे टका नास्ति हा ! टकां टकटकायते ॥ 1 ॥
आना अंशकलाः प्रोक्ता रूप्योऽसौ भगवान् स्वयम् ।
अतस्तं सर्व इच्छन्ति रूप्यं हि गुणवत्तमम् ॥ 2 ॥

1. U is slechts een knaap. U begrijpt de wereld niet. Zonder geld kan niets gedaan worden: geen dharma, geen goede daden, geen goede positie. Degene die geen geld heeft, staart verlangend naar mooie dingen en zegt zuchtend: 'Ik wenste dat ik geld had en van al deze dingen kon genieten'.

2. Wij horen allen over de zestien kwaliteiten van de onzichtbare God en dat niemand Hem ziet. Maar de ware God is de roepie, waarin er zestien annā's zitten, en al hetgeen daarmee samenhangt. Wij zoeken allen naar die roepie, zonder welke niets bereikt kan worden.

Zoeker: Nu is het goed. Hetgeen in U verkropt lag, is nu uitgekomen. Al het bedrog dat U heeft opgezet,
[291]
deed U voor Uw eigen voordeel. Maar dit alles leidt tot vernietiging van de wereld en het prediken van onwaarheid, doet haar ook schade. Als geld Uw streven is kunt U dit verkrijgen door te werken of een zaak te beginnen.

Sektariërs: Dit vereist hard werken. En er is ook een risico van verlies. Maar onze fraude is voor honderd procent winstgevend. Er bestaat nooit enig verlies. Wanneer wij het heilig water drinken met een paar bladeren van de tulasī-plant en een halssnoer (*kaṇṭhī*) voor de hals geven, wordt de leerling als een

gehoorzaam beest voor zijn gehele leven. Wij kunnen hem in elke richting dan ook drijven die wij wensen.

Zoeker: Waarom geven deze mensen U zo veel rijkdom?

Sektariërs: Voor rechtvaardigheid (*dharma*), het paradijs (*svarga*) en bevrijding (*mukti*).

Zoeker: Als U zelf niet bevrijd is noch weet wat zaligheid betekent, wat zullen zij dan verkrijgen door U te dienen?

Sektariërs: Komt de beloning in deze wereld? Neen. Het komt in de volgende wereld, na de dood. Van alles wat zij ons geven en alle diensten die zij ons bewijzen, zullen zij hun loon in de volgende wereld ontvangen.

Zoeker: Zij zullen misschien krijgen of misschien niet. Maar wat zult U krijgen? De hel of wat?

Sektariërs: Wij zeggen onze gebeden op. Wij zullen zeker een beloning voor dit alles krijgen.

Zoeker: Uw gebeden zijn allemaal voor geld. Al dit geld zal hier achterblijven. Het lichaam dat U vetmest met geld zal in vuur verbrand worden. Indien U op God had gebouwd, zou Uw ziel gereinigd kunnen worden.

Sektariërs: Zijn wij dan onrein?

Zoeker: Van binnen is U zeer onrein.

Sektariërs: Hoe komt U dat te weten?

Zoeker: Door Uw gedrag, karakter en handelingen.

Sektariërs: Grote mannen handelen als een olifant. Hij heeft een dubbel stel tanden, één om te tonen en de ander om te eten. Wij zijn inwendig heilig. Maar onze handelingen zijn allen slechts een uiterlijk vertoon.

Zoeker: Indien U van binnen rein was, zou Uw uiterlijk ook rein zijn. Dit bewijst dat Uw innerlijk zelf onrein is.

Sektariërs: Wat wij ook mogen zijn, onze leerlingen zijn allen goed.

Zoeker: Uw leerlingen moeten zijn zoals U.

Sektariërs: Er kan nooit eensgezindheid onder allen bestaan. De mensen zijn van verschillende aard.

Zoeker: Indien in de eerste tijden reeds een uniforme opvoeding wordt gegeven en indien de mensen de

waarheid aannemen en onwaarheid verwerpen, zal één geloofsovertuiging zeker prevaleren. Er zullen ongetwijfeld twee klassen overblijven: de deugdelijken en de ondeugdelijken. Wanneer er een meerderheid van de deugdelijken en een minderheid van de ondeugdelijken bestaat, zal het geluk toenemen. Wanneer de ondeugdelijken de overhand krijgen, maakt dit de wereld ongelukkig. Indien alle geleerden gelijkluidend zouden prediken, zouden zij er zeker in slagen spirituele eenheid tot stand te brengen.
[292]

Sektariërs: Het is nu de periode van Kali-yuga (de periode van verval en U kan geen dingen van de Satya-yuga (het gouden tijdperk) verwachten.

Zoeker: Kali-yuga is de naam van een tijdperk, dat een eenheid van tijd is. Dit kan niet helpen om een goede daad of een slechte daad te vernietigen. Uzelf is de belichaming van Kali-yuga. Indien de mensen zelf Satya-yuga (oprecht) en Kali-yuga (niet-oprecht) zouden zijn, dit wil zeggen als het alleen aan tijd gelegen was, zou niemand ooit deugdvol zijn geweest. Deugd en ondeugd zijn de gevolgen van goed of slecht gezelschap en zijn niet natuurlijk.

Na deze redenering te hebben beëindigd kwam de zoeker bij de volwaardige leraar terug en zei: 'Mijnheer, U heeft mij gered, anders zou ik verloren zijn door in één van hun vallen te geraken. Nu zal ik deze huichelaars ook veroordelen en ware beginselen prediken'.

De volwaardige leraar: Het is de plicht van iedereen, vooral de geleerden en de *sannyāsī's*, de waarheid te bevorderen en onwaarheid tegen te gaan en de toestand van de wereld te verbeteren.

Vraag: Er zijn *brahmacārī's* en *sannyāsī's*. Zijn zij goed?

Antwoord: Deze groepen zijn goed. Maar nu bestaat er een grote verwarring over hen. Vele personen zijn

slechts in naam *brahmacārī's*. Zij laten hun haar lang groeien en noemen zichzelf ervaren. Zij zijn verstrikt in recitaties en rituelen. Zij blijven ver af van de studie, wat in feite de hoofdbezigheid van de *brahmacārī's* is. Zij wijden geen tijd aan de studie van Brahma, dit is de Veda's. Deze *brahmacārī's* zijn even nutteloos als de uier onder hals van een geit[18]. Hetzelfde geldt ook voor de *sannyāsī's*. Zonder opvoeding nemen zij een stok en een kom en lopen zij rond om eten te bedelen. Hun bijdrage tot de bevordering van de vedische leer is totaal niets. Zij nemen de *sannyāsa* op jeugdige leeftijd aan, geven dan de studie op en gaan zwerven. Deze zogenaamde *brahmacārī's* en *sannyāsī's* trekken van de ene plaats naar de andere, bezoeken en aanbidden rivieren, het land of stenen beelden. Zij bewaren, ook al zijn ze geleerd, het stilzwijgen. Zij eten en drinken volop en hebben een lui leventje in een afgelegen plaats. Hun leven gaat voorbij in jaloersheid, haat en wederzijds afkeuren van mekaar. De gele kleren en de kluizenaarsstaf betekenen alles in hun leven. Zij beschouwen zichzelf als de meest verheven mensen die niet verplicht zijn goede daden te stellen. Zulke *sannyāsī's* zijn van geen enkel nut in de wereld. Maar de *sannyāsī's* die zich wijden aan het welzijn van de wereld, die zijn goed.

Vraag: Ik hoop dat de verschillende Gosāin's zoals Girī's, Purī's en Bhāratī's goed zijn. Zij gaan in groepen rond en zijn een bron van geluk voor honderden heiligen. Overal waar zij komen, propageren zij de religie van het non-dualisme. Zij studeren ook. Kunnen wij daarom zeggen dat zij goed zijn?

Antwoord: Deze tien namen zijn in de latere eeuwen ontstaan. Zij hebben geen enkele duurzame betekenis. Hun groepen hebben geen ander doel dan het verzamelen van voedsel. De meeste van de monniken leven in groepen, omdat zij op deze manier makkelijk aan hun brood kunnen komen. Zij zijn ook huichelaars.

[18]Geiten hebben dikwijls een vergroeiing onder hun hals in de vorm van een uier. Het is nutteloos. Indien iemand nutteloos wordt, wordt hij vergeleken met de uier van een geitenhals (vertaler).

In de avond gaat één van hen, die de hoofdmonnik wordt genoemd, op een troon zitten terwijl alle brahmanen en monniken met bloemen in de hand staan en de volgende tekst citeren:

नारायणं पद्मभवं वसिष्ठं शक्तिं च तत्पुत्रपराशरं च ।
व्यासं शुकं गौडपदं महान्तम्० ॥

Zij roepen dan *'hara, hara'*, laten de bloemen op hem regenen en gaan voor hem liggen. Niemand mag daar blijven als hij dat niet doet. Al deze huichelachtigheid wordt gedaan teneinde zich een positie te verwerven in de wereld en geld van anderen te kunnen afpersen.

De meeste oversten van de kloosters hebben een gezin en zijn toch trots op hun *sannyāsa*-schap. De werkelijke plichten van *sannyāsī's*, die wij in het vijfde hoofdstuk hebben aangehaald, worden totaal genegeerd en zij besteden hun tijd nutteloos. Als iemand hen goede raad geeft, beginnen zij tegen hem te werken.
[293]
Velen onder hen dragen *rudrākṣa* en besmeren zich met as en zijn trots op hun Śaiva-sekte. In de debatten die nu en dan plaats vinden, handhaven zij stellingen van Śaṅkarācārya en verwerpen zij die van de Cakrāṅkita's. Zij bevorderen de vedische leer niet en protesteren niet tegen huichelarij. Deze *sannyāsī's* hebben de indruk dat zij grote mannen (*mahātmā*) zijn en dat het beneden hun waardigheid is deze of gene stelling te handhaven. Zulke mensen zijn een last voor de wereld.

Om deze redenen nemen de anti-vedische sekten zoals de Vāmamārgī's, christendom, islam en het jainisme toe, terwijl de vedische volgelingen afnemen. Maar zij openen hen de ogen niet. In feite hebben zij geen verlangen om hun plicht te doen en goed te doen voor de wereld. Hun gedachten gaan niet verder dan denken aan hun positie en voedsel. Zij vrezen impopulariteit ten zeerste.

Een *sannyāsī* moet vrij zijn van verlangen naar populariteit, rijkdom en afstammelingen. Als zij deze verlangens niet hebben opgegeven, waar ligt dan de zin om de *sannyāsa*-staat aan te nemen? De hoofdtaak van de *sannyāsī* bestaat erin dag en nacht bezig te zijn voor

het welzijn van de wereld door onpartijdig onderricht van de vedische leerstellingen. Zonder de plichten van de *sannyāsī's* te doen is het nutteloos die titel te dragen. Alle *āśrama's* kunnen welvarend worden als slechts de *sannyāsī's* zich meer zouden wijden aan de bevordering van het algemeen welzijn.

Ziet U niet dat vóór Uw ogen de frauduleuze sekten toenemen en velen het christendom en de islam aannemen? U kan Uw huizen niet beschermen en de mensen verhinderen zich naar een andere religie te bekeren. U kunt ongetwijfeld beschermen maar alleen wanneer U daartoe het verlangen heeft.

Zolang deze *sannyāsī's* hun huidige en toekomstige leefwijze niet veranderen, is het onmogelijk de Āryāvarta en andere landen te regenereren.

De welvaart van een land hangt af van de uitvoering van regels zoals de studie van de Veda's en de vedische literatuur, de regels van de vier *āśrama's* in acht nemen, *brahmacarya* en prediking van de waarheid.

Let op! Vele fraudes ziet U niet met Uw eigen ogen. Wanneer een monnik bekend maakt dat hij occulte macht bezit om kinderen te schenken, scharen vele vrouwen zich om hem heen en smeken om kinderen. De monnik zegent hen dan alleen. Als één van hun een zoon krijgt, denkt zij dat dit door de monnik komt.

Indien U haar vraagt welke monnik kinderen schenkt aan een varken, een ezel of een hen, zal zij geen antwoord hierop kunnen geven. Als een man zegt in staat te zijn de kinderen van anderen in leven te houden, zou hem gevraagd moeten worden waarom hij dan zelf dood gaat.

Sommige schurken smeden zulke complotten dat zelfs zeer verstandige mensen niet in staat zijn hen te doorzien, bijvoorbeeld de streken van de Dhansārī's. Zij vormen een groep van vijf of zeven en gaan naar een afgelegen streek. Degene die er kloek uitziet, wordt hun leider. Deze leider wordt in een bos dichtbij een stad of dorp waar rijke personen wonen, ondergebracht. Zijn assistenten gaan dan de stad in en vragen op verschillende manieren: 'Heeft U zo en zo een heilige

[294]
man gezien'? Dit wekt nieuwsgierigheid van de mensen op en zij vragen: 'Wat voor heilige man is hij'?

Assistent: 'O, hij is een grote, volmaakte leider. Hij kan gedachten lezen. Wat hij zegt, moet ook gebeuren. Hij is een grote yogi. Wij zijn juist op zoek naar hem. Iemand heeft gezegd dat de heilige man naar deze streek is opgekomen'.

Huisvader: 'Indien U erin slaagt deze heilige man te ontmoeten, laat ons dit weten. Wij zullen hem dan ook bezoeken en hem vragen wat in onze gedachten is'. Op deze manier zwerven zij de hele dag in de stad rond en als de nacht aanbreekt, komen ze bij mekaar, eten en gaan slapen.

De volgende dag gaan zij weer op stap en doen dit zo voor twee of drie dagen. Daarna gaan zij op een goede dag samen naar een rijke bankier en zeggen: 'Mijnheer wij hebben de heilige man ontmoet. Indien U hem wil zien, kunt U met ons meegaan'. Wanneer de rijke man gereed is, vraagt de assistent hem: 'Wat wilt U de heilige man vragen? Zeg het ons'. De mensen nu willen verschillende dingen, de ene een zoon, de andere rijkdom, een andere gezonheid en weer een andere een overwinning op zijn vijand.

De assistenten brengen hen dan naar de adept en laten hen op een bepaalde wijze plaats nemen, die van tevoren door hen is afgesproken. Bijvoorbeeld: een man die rijkdom wenst, wordt aan de rechterzijde geplaatst, een man die een zoon wenst voorop, een man die gezondheid wenst links en een man die een overwinning op zijn vijand wenst, wordt van achteren gehaald en vóór de eerste man geplaatst.

Wanneer de bezoekers het hoofd buigen ten groet, neemt de bedrieger volmaakte-leider direkt de gelegenheid waar om zijn occulte macht te demonstreren en roept hij uit: 'Hebben wij misschien een voorraad kinderen bij ons, daar U komt om een kind te vragen?' Of tegen degene die rijkdom wenst: 'Hebben wij misschien zakken geld bij ons, daar U rijkdom komt zoeken? Monniken kennen geen rijkdom'. Of tegen een

zieke: 'Zijn wij misschien doktors, daar U bij ons komt voor genezing? Wij zijn geen doktors dat wij U van de ziekte zouden kunnen bevrijden. Ga liever naar een dokter'.

De assistenten hebben afgesproken tekens om de leider bijzonderheden over de verlangens van de bezoekers te laten weten. Bijvoorbeeld, als de vader van iemand ziek is, zal de assistent zijn duim bewegen; als het de moeder, zijn wijsvinger; als het de broer is, de middelvinger; als het de echtgenote is, de ringvinger; als het de dochter is, de pink. De leider ziet deze tekens en zegt direkt: 'Uw vader is ziek en Uw moeder, Uw broer, Uw echtgenote en Uw dochter'. De bezoekers zijn dan betoverd door deze antwoorden en de assistenten zeggen: 'Is hij niet precies zoals wij U gezegd hebben'?

Huisvaders: Jawel, jawel, dit is wonderbaar. Wij zijn U zeer veel dank verschuldigd. Wij zijn zeer gelukkig om zo een heilige man te mogen zien. Nu is het doel van ons leven bereikt.

Assistent: Luistert U vrienden. Deze heilige man wordt door zijn eigen wil geleid. Hij zal hier niet lang verblijven. Indien U zijn zegening wilt hebben, dient U hem dan met Uw lichaam, Uw gedachten en Uw bijdrage. Het spreekwoord zegt:'सेवा से मेवा मिलती है' 'Hij die dient, zal de vruchten plukken'. Wie weet wat voor een groot geluk de heilige man misschien aan U zal schenken. 'सन्तों की गति अपार है' 'De wegen van heiligen zijn mysterieus'.

De huisvaders die dit horen, worden met verbazing geslagen en gaan naar huis, de leider prijzend onderweg. De assistent gaat ook met hen mee, zodat de fraude niet ontdekt kan worden. Als zij een vriend onderweg ontmoeten, wordt hem verteld van de uitzonderlijke kwaliteiten van de volmaakte leider.

Zo verspreidt het gerucht zich over de hele stad. Overal wordt verteld dat zo en zo een heilige man is
[295]
gekomen. Elkeen verlangt hem te zien. De mensen komen uit alle hoeken en straten. Dit gaat geregeld door

en de mensen vragen 'O heilige man, leest U als 't U belieft mijn gedachten'.

Als de opzet mislukt, bewaart de bedrieger volmaakte leider het stilzwijgen en laat weten dat hij niet lastig wil worden gevallen. De assistenten begrijpen dan de wenk en roepen: 'Als U hem te veel lastig valt, zal hij weggaan'.

Als er een rijke man in de menigte is, roept hij de assistent terzijde en vraagt hem: 'Laat hem mijn gedachten lezen. Eerst dan zal ik het geloven'. De assistent vraagt dan: 'Wat wilt U vragen?' De man geeft een wens. De assistent geeft dit dan met tekens door aan de leider. Wanneer de bezoeker, zoals reeds eerder afgesproken, dichtbij de leider wordt geplaatst, leest de leider de gedachten luidop. De menigte hoort dat en zegt: 'O wat een grote heilige'.

Zij brengen dan specerijen, geld, gouden munten en lekkernijen als geschenken. Zolang de betovering bestaat, wordt er behoorlijk afgetroggeld. Aan een zeer rijke man geeft de leider ook de belofte van een zoon. Hij neemt dan een hoop as en geeft dit aan hem en zegt: 'Indien Uw toewijding ernstig is, zal U een zoon geboren worden'.

Er bestaan veel van die bedriegers en alleen een zeer wijs man kan hen herkennen. Daarom is de studie van de vedische literatuur nodig zodat men vrij van de bedriegers kan zijn, en anderen tegen hen kan beschermen. Wetenschap is het innerlijk oog van de mens. Men kan niets te weten komen zonder wetenschap. Alleen degenen die vanaf het begin studeren, zijn ware mensen en zij worden geleerd. Degenen die er slecht gezelschap op na houden en slechte gewoonten aannemen, blijven dom, doen zonde en lijden. Daarom moet aan kennis de eerste plaats worden gegeven in het leven van een mens. Iemand gelooft alleen dat wat hij weet.

न वेत्ति यो यस्य गुणप्रकर्षं स तस्य निन्दां सततं करोति ।
यथा किराती करिकुम्भजाता मुक्ताः परित्यज्य बिभर्ति गुञ्जाः ॥

Een dichter

'Degene die de deugden van een mens niet kent, houdt zich steeds bezig met hem te kleineren, evenals een tribale vrouw van het bos een krans van bessen draagt en een krans van parels die in het hoofd van een olifant worden gevonden, laat liggen. Wie geleerd, belezen en deugdvol is, zich in goed gezelschap beweegt, yogi is, actief en zelfbeheerst is, hij vindt juist gedrag (*dharma*), welvaart (*artha*), genoegen (*kāma*) en bevrijding (*mokṣa*). Hij gaat in vrede door dit leven en ervaart zaligheid nu en ook na de dood.

Dit is een korte beschrijving van de sekten die in India bestaan. Wij hebben verder een korte opsomming van de Ārya koningen verzameld. Dit voegen wij bij dit hoofdstuk toe teneinde het publiek in te lichten.

Wij geven nu een lijst van de Ārya koningen van Āryāvarta die al de regeerders inhoudt vanaf Yudhiṣṭhira tot de koning Yaśapāla. De geschiedenis van de Ārya koningen van India vanaf Svāyambhuva tot Yudhiṣṭhira wordt in boeken als de *Mahābhārata* gegeven. De lezer zal een idee krijgen van de geschiedenis van de Ārya regeerders van Yudhiṣṭhira af.

Dit is een vertaling van hetgeen verscheen in het tweewekelijks blad *Hariścandracandrikā* en in *Mohanacandrikā* uitgegeven in Śrī Nāthadvārā, een bekende stad in de Udaipur staat in Rājputānā. Het zal inderdaad van groot voordeel voor het land zijn indien de Ārya's blijven zoeken naar boeken over de oude geschiedenis (van India) en andere takken van wetenschap, en die publiceren.

[296]

De redacteur van het bovengenoemd tweewekelijks blad kreeg het manuscript van een boek, dat in 1782 Vikram (1725 A.D.) was geschreven, van een vriend en publiceerde een kort overzicht van de Ārya koningen in twee uitgaven van zijn blad, No's 19 en 20, in het jaar 1939 Vikrama of 1882 A.D. Dit overzicht wordt hieronder gegeven:

Ārya koningen van Āryāvarta

De Ārya's regeerden in Indraprastha (thans Delhi) vanaf de tijd van koning Yudhiṣṭhira tot koning

Yaśapāla. Het totaal aantal van de regeerders is 124, hun gezamenlijke regeringsperiode is 4.157 jaren, 9 maanden en 14 dagen. Dit is ongeveer dertig koningen, die allen behoorden tot de stam van Yudhiṣṭhira en regeerden in Indraprastha voor tezamen 1.770 jaren, 11 maanden en 10 dagen.

Ārya koning	Jaren	Maanden	Dagen
1. Yudhiṣṭhira	36	8	25
2. Parīkṣītā	60	0	0
3. Janamejaya	84	7	23
4. Aśvamedha	82	8	22
5. Rāma II	88	2	8
6. Chatramala	81	11	27
7. Citraratha	75	3	18
8. Duṣṭaśailya	78	10	24
9. Ugrasena	78	7	21
10. Śūrasena	78	7	21
11. Bhuvanapati	69	5	5
12. Raṇajīta	65	10	4
13. Rikṣaka	64	7	4
14.Sukhdeva	62	0	24
15. Naraharideva	51	10	2
16. Suciratha	42	11	2
17. Śūrasena II	58	10	8
18. Parvatasena	55	8	10
19. Medhāvi	52	10	10
20. Sonacīra	50	8	21
21. Bhīmadeva	47	9	20
22. Nṛharideva	45	11	23
23. Pūrṇamala	44	8	7
24. Karadavī	44	10	8
25. Alaṁmika	50	11	8
26. Udayapāla	38	9	0
27. Duvanamala	40	10	26
28. Damāta	32	0	0
29. Bhīmapāla	58	5	8
30. Kṣemaka	48	11	21

De Eerste Minister Viśravā doodde zijn koning Kṣemaka en begon zelf in zijn plaats te regeren. Tot zijn stam behoorden er 14 koningen die tezamen in Indraprastha regeerden voor 500 jaren, 3 maanden en 17 dagen.

Ārya koning	Jaren	Maanden	Dagen
1. Viśravā	17	3	29
2. Puraseni	42	8	21
3. Vīraseni	52	10	7
4. Anaṅgaśāyī	47	8	23
5. Harijit	35	9	17
6. Paramasenī	44	2	23
[297]			
7. Sukhapātāla	30	2	21
8. Kadruta	42	9	24
9. Sañja	32	2	14
10. Amaracūḍa	27	3	16
11. Amīpāla	22	11	25
12. Daśaratha	25	4	12
13. Vīrasāla	31	8	11
14. Vīrasālasena	47	0	11

De Eerste Minister Viramahā doodde zijn koning Virasālasena en begon in zijn plaats te regeren. Zestien koningen uit zijn stam regeerden in Indraprastha tezamen voor 445 jaren, 5 maanden en 3 dagen.

Ārya koning	Jaren	Maanden	Dagen
1. Viramahā	35	10	8
2. Ajita Siṅha	27	7	19
3. Sarvadatta	28	3	10
4. Bhuvanapati	15	4	10
5. Vīrasena I	21	2	13
6. Mahipāla	40	8	7
7. Śatruśāla	25	4	3
8. Saṅgharāja	17	2	10
9. Tejapāla	28	11	10
10. Maṇikacanda	37	7	21
11. Kāmasenī	42	5	10

12. Śatrumardana	8	11	13
13. Jīvanaloka	28	9	17
14. Harirāva	26	10	29
15. Vīrasena II	35	2	20
16. Ādityaketu	23	11	13

Koning Dhandara van Prayāga (Allahabad) doodde koning Ādityaketu van Magadha en begon in zijn plaats te regeren. Negen koningen uit zijn stam regeerden voor 374 jaren, 11 maanden en 26 dagen.

Ārya koning	Jaren	Maanden	Dagen
1. Dandhara	42	7	24
2. Maharṣi	41	2	29
3. Sanaraccī	50	10	19
4. Mahāyuddha	30	3	8
5. Duranātha	28	5	25
6. Jīvanarāja	45	2	5
7. Rudrasena	47	4	28
8. Ārīlaka	52	10	8
9. Rājapāla	36	0	0

Sāmanta Mahānpāla doodde koning Rājapāla en regeerde gedurende 14 jaren. Vikramāditya van Avantikā (Ujjain) drong zijn grondgebied binnen en doodde koning Mahānpāla. Hij regeerde gedurende 39 jaren. Hij werd door een minister van koning Śālivāhana, genaamd Samudrapāla Yogi van Paiṭhana, gedood en deze begon te regeren ten tijde van koning Vikramāditya. Zestien koningen van zijn stam regeerden tezamen gedurende 372 jaren, 4 maanden en 27 dagen.

Ārya koning	Jaren	Maanden	Dagen
1. Samudrapāla	54	2	20
2. Candrapāla	36	5	4
3. Sāhāyapāla	11	4	11
4. Devapāla	27	1	28
[298]			
5. Narasiṅhapāla	18	0	20
6. Sāmapāla	27	1	17

7. Raghupāla	22	3	25
8. Govindapāla	27	1	17
9. Amṛtapāla	36	10	13
10. Balīpāla	12	5	27
11. Mahīpāla	13	8	4
12. Haripāla	14	8	4
13. Sīsapāla[19]	11	10	13
14. Madanapāla	17	10	19
15. Karmapāla	16	2	2
16. Vikramapāla	24	11	13

Vikramapāla leidde een expeditie tegen Malukhacanda Boharā, koning van West-India en leverde strijd tegen hem op een open veld. Hij werd door Malukhacanda gedood en die begon in Indraprastha (Delhi) te regeren. Tien koningen uit zijn eigen stam regeerden tezamen gedurende 191 jaren, 1 maand en 16 dagen.

Ārya koning	Jaren	Maanden	Dagen
1. Malukhacanda	54	2	10
2. Vikramacanda	12	7	12
3. Amīnacanda[20]	10	0	5
4. Rāmacanda	13	11	8
5. Harīcanda	14	9	24
6. Kalyāṇacanda	10	5	4
7. Bhīmacanda	16	2	9
8. Lovacanda	26	3	22
9. Govindacanda	31	7	12
10. Koningin Padmāvātī[21]	1	0	0

Koningin Padmāvātī stierf kinderloos. Al de ministers plaatsten verenigd Hari Prema Vairāgī op de onbezette troon en begonnen in zijn naam te regeren.

[19] Volgens sommigen Bhīmapāla.
[20] Soms ook vermeld als Mānakacanda.
[21] Padmāvatī was de koningin van Govindacanda.

Vier koningen uit deze stam regeerden tezamen gedurende 50 jaren en 21 dagen.

Ārya koning	Jaren	Maanden	Dagen
1. Hari Prema	7	5	16
2. Govinda Prema	20	2	8
3. Gopāla Prema	15	7	28
4. Mahābāhu	6	8	29

Koning Mahābāhu verliet zijn troon en ging in een bos wonen, om zich aan ascese over te geven. Nadat Ādhīsena, koning van Bengal, dit hoorde kwam hij naar Indraprastha, nam de stad in bezit en begon ook daar te regeren. Twaalf koningen uit zijn stam regeerden in Indraprastha gedurende 151 jaren, 11 maanden en 2 dagen.

Ārya koning	Jaren	Maanden	Dagen
1. Ādhīsena	18	5	21
2. Vilāvala Sena	12	4	2
3. Keśava Sena	15	7	12
4. Mādhava Sena	12	4	2
5. Mayūra Sena	20	11	27
6. Bhīma Sena	5	10	9
7. Kalyāṇa Sena	4	8	21
8. Hari Sena	12	0	25
9. Kṣema Sena	8	11	15
10. Nārāyaṇa Sena	2	2	29
11. Lakṣmī Sena	26	10	0
12. Dāmodara Sena	11	5	19

[299]

Dāmodara Sena onderdrukte de edelen onder hem verschrikkelijk. Eén onder hen, genaamd Dīpa Siṅha, stond tegen hem op en kreeg het leger aan zijn zijde. Hij doodde de koning in een gevecht en begon zelf te regeren. Er ontstonden zes koningen uit zijn stam, die tezamen gedurende 107 jaren, 6 maanden en 22 dagen regeerden.

Ārya koning	Jaren	Maand en	Dagen
1. Dīpa Siṅha	17	1	26
2. Rāja Siṅha	14	5	0
3. Raṇa Siṅha	9	8	11
4. Nara Siṅha	45	0	15
5. Hari Siṅha	13	2	29
6. Jīvana Siṅha	8	0	1

Om de één of andere reden zond koning Jīvana Siṅha zijn hele leger naar het Noorden. Pṛithvī Cauhāna, koning van Vairāṭa, hoorde dit en trok tegen hem op in de strijd. Hij begon toen in Indraprastha te regeren. Er waren vijf koningen uit zijn stam die tezamen gedurende 86 jaren en 20 dagen regeerden.

Ārya koning	Jaren	Maanden	Dagen
1. Pṛthvi Rāja	12	2	19
2. Abhayapāla	14	5	17
3. Durjanapāla	11	4	14
4. Udayapāla	11	7	3
5. Yaśapāla	36	4	27

Sultan Śahāb-ud-dīn Gauri van Gazanī drong het koninkrijk van koning Yaśapāla binnen, versloeg hem en zette hem in 1249 Vikram (1306 A.D.) gevangen in het fort van Prayāga (Allahabad). Toen begon hij zelf in Indraprastha te regeren [22]. De opsomming van de regering van de 53 koningen die gedurende de resterende 754 jaren, 1 maand en 17 dagen hebben geregeerd, wordt ten volle opgegeven in vele historische boeken en daarom is dat hier weggelaten.

[22] Er staat in andere historische werken geschreven dat Sultān Śahāb-ud-dīn Gaurī vele keren tegen Pṛithīvirāja was opgetrokken en verslagen naar huis moest terugkeren. Uiteindelijk versloeg Sultān Śahāb-ud-dīn Pṛithīvirāja in het jaar 1249 Vikrama door onderlinge twisten onder de volgelingen van Pṛithīvirāja. Sultān Śahāb-ud-dīn maakte hem blind en nam hem met zich mee naar huis. Daarna nam hij de regering over Indraprastha in eigen handen. De Mohamedaanse regering duurde 613 jaren, gedurende welke tijd er tezamen 45 Mohamedaanse regeerders waren.

In het volgend hoofdstuk zullen wij het boeddhisme en het jainisme bespreken.

Hier eindigt het elfde hoofdstuk van de
Satyārthaprakāśa van Swāmī Dayānanda Saraswatī
over het onderwerp Religieuze sekten van India.

[300]

Sub-voorwoord (2)

Toen de mensen van Āryāvarta de studie van de vedische literatuur opgaven, hetgeen hen juist in staat kon stellen onderscheid te maken tussen waarheid en onwaarheid, vierde domheid hoogtij en kwamen er allerlei sekten tot stand. Dit leidde tot het begin van anti-vedische religies en geloofsovertuigen zoals het jainisme.

Er komt nergens in de eerste boeken, Vālmīki's *Rāmāyaṇa* en Vyāsa's *Mahābhārata*, iets voor over het jainisme. Maar in de jainistische literatuur komen gedetailleerde beschrijvingen van Rāma, Kṛiṣṇa en andere grote persoonlijkheden voor, zogezegd geciteerd uit Vālmīki's *Rāmāyaṇa* en de *Mahābhārata*. Dit bewijst dat het jainisme na die periode floreerde.

De jains zeggen dat hun geloof zeer oud is. Maar dit is niet juist, want indien dat zo was zou het jainisme in de *Rāmāyaṇa* en de *Mahābhārata* genoemd zijn. Indien iemand zou willen beweren dat de *Rāmāyaṇa* en de *Mahābhārata* werden samengesteld uit de jainistische literatuur, vragen wij hoe het dan komt dat het jainisme helemaal niet genoemd wordt in deze boeken, terwijl de namen van deze boeken wel voorkomen in de jainistische literatuur. Kan een zoon de geboorte van zijn vader meemaken? Nooit. Het is daarom bewezen dat het jainisme na het Śaivisme, Śāktisme enzovoort kwam.

Alles wat wij in dit twaalfde hoofdstuk over het jainisme hebben geschreven is uit hun boeken genomen. De jains moeten dit niet verkeerd opvatten. Ons streven met onze commentaar op hun geloof is enkel en alleen om de waarheid en onwaarheid vast te stellen en niet om iemand ook te kwetsen.

Wanneer de jains, de boeddhisten en anderen dit boek zullen lezen, zullen zij de gelegenheid hebben de waarheid te onderzoeken en in hun verdediging te schrijven. Hun kennis zal hierdoor ook toenemen. Er is

geen onderzoek van de waarheid mogelijk zonder twee partijen, die elk hun zienswijze hierover hebben en dan met volle toewijding en ernst tot een conclusie komen.

Wanneer geleerden er niet in slagen de waarheid en onwaarheid vast te stellen, vallen de dommen in diepe duisternis en lijden zij veel leed. Het is daarom de plicht van de mensheid om liefdevol gesproken en geschreven debatten te houden, teneinde tot de overwinning voor de waarheid en een nederlaag voor onwaarheid te komen. Indien men deze weg niet volgt, is vooruitgang van de mensheid onmogelijk.

Dit relaas over de jains en de boeddhisten zal niet alleen hen ten voordele zijn, maar ook de volgelingen van andere religies, daar deze mensen hun boeken niet aan anderen geven ter studie of om kritiek te leveren.

Met grote moeite heb ik, dank zij de inspanningen van de secretaris van de Bombay Ārya Samāj (Seṭha Sevakalāla Kṛiṣṇadāsa), enkele boeken van hen kunnen vinden. De publikaties van de jaina Prabhākar drukkerij van Banaras en het boek *Prakaraṇa Ratnākara* in Bombay gepubliceerd hebben het voor het publiek gemakkelijk gemaakt om over het jainisme iets te weten te komen.

Wat voor wijsheid is het de boeken voor zichzelf te houden en hun niet aan anderen te tonen? Dit wijst er op dat de schrijvers van deze boeken er van bewust waren dat er absurditeiten in deze boeken voorkwamen, die anderen zouden zien en bekritiseren. Hun medegelovigen zouden de boeken van andere religies lezen en het vertrouwen in hun eigen religie verliezen.

Wat het ook moge zijn, er zijn mensen die hun eigen fouten niet inzien en zeer bedreven zijn in het vinden van fouten bij anderen. Dit is niet juist. Men moet eerst eigen fouten kunnen inzien alvorens op die van anderen te letten. Nu leg ik het onderwerp boeddhisme en jainisme aan alle verstandigen voor. Laat hen voor zichzelf de waarheid vinden.

Het is niet nodig meer te schrijven voor verstandigen.

[301]

Hoofdstuk XII

Atheïstische sekten van India
Cārvāka' s, boeddhisten, jains

Nu zullen wij de voordelen en de nadelen van de religies van de Cārvāka's, de boeddhisten en de jains opsommen daar zij komen onder de hoofding atheïsme.

Er was eens een zekere *Bṛihaspati* die geen geloof had in de Veda's, in God en in deugdvolle daden, zoals *yajña' s*. Zijn geloof was als volgt:

यावज्जीवं सुखं जीवेन्नास्ति मृत्योरगोचरः ।
भस्मीभूतस्य देहस्य पुनरागमनं कुतः ॥

Geen enkel mens of ander schepsel staat buiten de greep van de dood, d.w.z. iedereen moet sterven. Daarom moeten wij gelukkig leven zolang de ziel nog in het lichaam huist. Indien iemand zegt dat het een zeer moeilijke taak is het pad van de deugd te volgen en dat indien een man de deugd opgeeft, hij in het volgende leven veel zal lijden, antwoordt de Cārvāka:

O mijn onnozele broeder! Het lichaam wordt tot as verbrand na de dood. Degene die gegeten en gedronken heeft, zal niet meer ter wereld komen. Daarom, leef in elk geval een gelukkig leven. Leef tactvol in de wereld. Vergroot Uw macht en geniet daarvan ten volle. Het tegenwoordige leven is het enige leven. Er bestaat geen ander leven hierna. Dit lichaam is het resultaat van een chemische samenstelling van de vier elementen: aarde, water, vuur en lucht. Hun mengsel geeft leven aan een bewust wezen. Zoals het gebruik van alcohol bevattende middelen je dronken maakt, zo wordt de ziel met de

geboorte van het lichaam en sterft er mee. De ziel wordt met de geboorte van het lichaam geboren en sterft er mee. Wie zal de beloning ontvangen voor een deugd of ondeugd?

तच्चैतन्यविशिष्टदेह एव आत्मा, देहातिरिक्त आत्मनि प्रमाणाभावात् ॥

Het mengsel van de vier elementen laat de ziel geboren worden in het lichaam en hun beëindiging beëindigd haar ook. Wij merken geen ziel op na de dood. Wij geloven alleen in het bestaan dat wij opmerken. Zonder opmerking zijn voorstellingen enzovoort onmogelijk. Daarom zijn voorstellingen enzovoort secundair aan opmerkingen en geloven niet in hen. Plezier beleven door de omhelzing van een schone vrouw is het hoogste doel van het menselijke streven.

Commentaar: De elementen aarde, enzovoort zijn onbewust. Zij kunnen nooit een bewust wezen voortbrengen. Zoals nu het lichaam geboren wordt uit het contact van vader en moeder, konden bij het begin van de schepping de lichamen van mensen, enzovoort niet geboren worden zonder God, de schepper. De geboorte en dood van een bewust wezen kan niet vergeleken worden met beïnvloeding. Beïnvloeding heeft op een bewust wezen effect maar niet op een onbewust wezen.

De vernietiging van een voorwerp betekent slechts de beëindiging van het zichtbare en geen nihilisering. Daarom is het onzichtbaar zijn van de ziel geen grond voor haar nihilisatie. Alleen wanneer de ziel in het lichaam is, is zij zichtbaar.
[302]

Wanneer zij het lichaam verlaat kan het lichaam dat gestorven is niet op dezelfde manier handelen als toen de ziel in haar was. Ditzelfde is ook belicht in de *Bṛihadāraṇyaka Upaniṣad.*

नाहं मोहं ब्रवीमि अनुच्छित्तिधर्मायमात्मेति ॥

Yājñavalkya zegt: 'Maitreyi. Ik zeg niets onwaar over beëindiging. De ziel (*ātmā*) is onsterfelijk. Het lichaam werkt door het contact met haar'.

Wanneer de ziel het lichaam verlaat, is er geen bewustzijn meer in het lichaam. Indien de ziel niet los van het lichaam bestond, wiens contact zou dan bewustzijn en wiens scheiding onbewustzijn doen ontstaan? De ziel moet daarom een apart iets zijn.

Zoals het oog andere dingen kan zien maar niet zichzelf, kan de opmerker geen gedachteobservatie van zichzelf maken. Een mens ziet potten, kleren en andere objecten met zijn ogen en zijn ogen zien niet met de ogen, maar met het intellect. De ziener is altijd de ziener en nooit de geziene. Zoals er geen inhoud kan zijn zonder de inhoudsmaat, geen gevolg zonder oorzaak, geen doel zonder het geheel, geen handeling zonder de handelende, kan er evenzo geen opmerking bestaan zonder de opmerker.

De omhelzing van schone vrouwen kan niet het doel van iemands streven zijn, daar het plezier daarvan te tijdelijk is en soms ook leed veroorzaakt. Is dit leed ook het einde van iemands leven? Als dit zo is bestaat er dan niet zoiets als zaligheid of hemel en is leed dan onvermijdelijk. Uw advies dat wij moeten proberen om van leed bevrijd te zijn en plezier te vermeerderen, negeert het geluk van de zaligheid. Daarom kan materiaal genot niet het summum van dit leven betekenen.

Cārvāka: Degenen die plezier en leed als vermengd zien, zijn dwazen. Zoals de zoeker naar rijst de rijst neemt en het kaf wegsmijt, zo moet een verstandig mens het plezier aannemen en het leed verwerpen. Het zijn dwazen die het reeds aanwezige plezier in deze wereld opgeven in de ijdele verwachting van het plezier in een niet bestaand paradijs en zichzelf wijden aan het

uitvoeren van de drievoudige verplichte handelingen: *agnihotra* (vuuroffer), *prārthanā* (gebed) en *jñāna* (kennis) zoals de Veda's voorschrijven die door bedriegers zijn samengesteld.

Wanneer een volgend leven niet bestaat, is het zuivere dwaasheid de hoop er op te vestigen. Want:

अग्निहोत्रं त्रयो वेदास्त्रिदण्डं भस्मगुण्ठनम् ।
बुद्धिपौरुषहीनानां जीविकेति बृहस्पतिः ॥

Bṛihaspati, de propagator van de Cārvāka religie, zegt dat de *agnihotra*, de drie Veda's, de drie staven en as-besmering de middelen van dwaze en luie personen zijn om hun brood te verdienen. De hel is niets anders dan de pijn veroorzaakt door doornen. God is niets anders dan de wereldse koning en bevrijding is niets anders dan de nihilisatie van het lichaam.

Commentaar: Het is dwaasheid om het zinnelijke genot als het doel van het leven te beschouwen en slechts het verwerpen van het leed dat met dit genot vermengd is als zaligheid te beschouwen. *Agnihotra* en de andere *yajña's* zuiveren de lucht, de regen en het water en zijn bevorderlijk voor de gezondheid. Hierdoor kan men juist gedrag (*dharma*), welvaart (*artha*), genoegen (*kāma*) en bevrijding (*mokṣa*) bekomen. Dit alles niet erkennen en de Veda's, God en de vedische stellingen veroordelen, is zuiver bedrog. Het verwerpen van de drie staven en as-besmering is juist.

Maar als de hel niet meer is dan doornenprikken, wat is dan de pijn die door ernstige ziekten ontstaat? Het is in orde een machtige en capabele koning te eerbiedigen, maar niets is dwazer dan een zondige en
[303]
onrechtvaardige heerser ook als God te beschouwen. Indien slechts de vernietiging van het lichaam zaligheid is, wat voor verschil bestaat er dan tussen U en ezels, honden enzovoort, behalve de vorm?

Cāravāka:

अग्निरुष्णो जलं शीतं समस्पर्शस्तथाऽनिलः ।
केनेदं चित्रितं तस्मात् स्वभावात्तद्व्यवस्थितिः ॥ 1 ॥
न स्वर्गो नाऽपवर्गो वा नैवात्मा पारलौकिकः ।
नैव वर्णाश्रमादीनां क्रियाश्च फलदायिकाः ॥ 2 ॥
पशुश्चेन्निहतः स्वर्गं ज्योतिष्टोमे गमिष्यति ।
स्वपिता यजमानेन तत्र कस्मान्न हिंस्यते ॥ 3 ॥
मृतानामपि जन्तूनां श्राद्धं चेत्तृप्तिकारणम् ।
गच्छतामिह जन्तूनां व्यर्थं पाथेयकल्पनम् ॥ 4 ॥
स्वर्गस्थिता यदा तृप्तिं गच्छेयुस्तत्र दानतः ।
प्रासादस्योपरिस्थानामत्र कस्मान्न दीयते ॥ 5 ॥
यावज्जीवेत्सुखं जीवेदृणं कृत्वा घृतं पिबेत् ।
भस्मीभूतस्य देहस्य पुनरागमनं कुतः ॥ 6 ॥
यदि गच्छेत् परं लोकं देहादेष विनिर्गतः ।
कस्माद्भूयो न चायाति बन्धुस्नेहसमाकुलः ॥ 7 ॥
ततश्च जीवनोपयोगी ब्राह्मणैर्विहितस्त्विह ।
मृतानां प्रेतकार्याणि न त्वन्यद्विद्यते क्वचित् ॥ 8 ॥
त्रयो वेदस्य कर्त्तारो भण्डधूर्तनिशाचराः ।
जर्फरीतुर्फरीत्यादि पण्डितानां वचः स्मृतम् ॥ 9 ॥
अश्वस्यात्र हि शिश्नन्तु पत्नीग्राह्यं प्रकीर्त्तितम् ।
भण्डैस्तद्वत्परं चैव ग्राह्यजातं प्रकीर्त्तितम् ॥ 10 ॥
मांसानां खादनं तद्वन्निशाचरसमीरितम् ॥ 11 ॥

De Cārvāka's, Ābhāṇaka's, boeddhisten en jains geloven in de natuurlijke schepping van de wereld.

1. De elementen worden door de natuur gecombineerd en zij vormen de voorwerpen in de wereld. Het vuur is heet, water is koud, lucht is eveneens

koud en aanraakbaar. Door wie is het gemaakt? Het is daarom duidelijk dat dit alles het werk van de natuur is. Er bestaat geen wezen als de schepper van de wereld.

2. Er bestaat geen paradijs noch zaligheid, en de ziel wordt ook niet wedergeboren. De plichten van Varṇa's en Āśrama's zijn van geen enkel nut. Dit is de zienswijze van de Cārvāka's. De boeddhisten en jains geloven wel in het bestaan van de ziel en een hiernamaals. De Cārvāka's geloven dit niet. Over vele andere punten zijn deze drie het meestal eens.

3. Indien een dier dat in een Yajña geofferd wordt naar het paradijs gaat, waarom offert de offeraar dan niet zijn eigen vader, enzovoort in de *homa*, teneinde hem naar het paradijs te zenden?

4. Indien de offers die in *śrāddha* en *tarpaṇa* worden uitgevoerd ten behoeve van de dode zielen hun verlangens kunnen bevredigen, waar is dan de noodzaak voor levende reizigers om voedsel, kleren en geld met zich mee te nemen op reis? Zoals offers die in naam van de dode zielen worden uitgevoerd hen naar het paradijs voeren, hoeft een man die op reis gaat eveneens niets met zich mee te nemen. Zijn familieleden zullen dan thuis voedsel in zijn naam offeren, en dit voedsel zal hem onderweg ontmoeten. Indien dit niet kan, hoe kunnen dan de andere offers het paradijs bereiken?

5. Indien de liefdegiften die hier worden gegeven de bewoners van het paradijs bevredigen, waarom bevredigt dan het voedsel dat in de benedenverdieping van het huis wordt gegeven de man die op de bovenverdieping zit niet?

6. Leef daarom, zo lang U leeft, met plezier. Indien U geen genotsmiddelen thuis heeft, leen dan. Leningen hoeven niet terugbetaald te worden, omdat noch de ziel die geniet noch het lichaam waarin het genot heeft plaatsgevonden ooit terug zullen keren. Wie zal dan van anderen terug kunnen eisen?

7. Het is verkeerd te zeggen dat de ziel ergens anders gaat na het lichaam te hebben verlaten bij de dood. Indien dit zo was, zou zij naar haar huis
[304]
terugkeren, hiertoe door de liefde voor haar gezin gedwongen.

8. Het is daarom duidelijk dat de ceremonies zoals *daśagātra*, enzovoort die bij de dood ten behoeve van de vertrokken ziel worden gedaan, door de brahmanen zijn geïntroduceerd om geld te verdienen.

9. De schrijvers van de Veda's waren dronkaards, booswichten en demonen. Deze Veda's zijn samenstellingen van de paṇḍita's zoals Jarfari, Turfari (*Rigveda* X.106. 6) enzovoort.

10. Ziet eens wat deze schoften schrijven. Een vrouw moet in haar vagina het mannelijke lid van een paard ontvangen en de priester moet ongepaste grappen uithalen met de dochter van de offeraar. Wat kan een grotere losbandigheid zijn dan dit?

11. Het gedeelte van de Veda's waarin vlees eten wordt voorgeschreven, is door een demoon gemaakt.

Commentaar:

1. Levenloze voorwerpen, die door hun eigen natuur naar elkaar toe zijn gekomen, kunnen niet met die regelmaat gecombineerd zijn die de schepping van de wereld zou kunnen veroorzaken, als er niet een intelligente God bestaat om hun productie teweeg te brengen. Indien dit slechts door de natuur geschiedde, hoe komt het dan dat er niet automatisch een tweede zon, een tweede maan en een tweede aarde, enzovoort kunnen ontstaan?

2. De hemel betekent het genot van geluk en de hel betekent het ondergaan van leed. Indien er geen ziel bestond, wie zou dan genieten van plezier of ondergaan van leed? Zoals in dit leven de genieter en de lijder de ziel is, zo zal het ook in het andere leven zijn. Worden waarachtigheid, welwillendheid en andere goede

handelingen door de volgelingen van de Varṇa's en Āśrama's ook nodeloos betracht? Nooit.

3-5. Het dierenoffer is nergens in de Veda's en andere heilige geschriften voorgeschreven. *Śrāddha* en *tarpaṇa* voor de vertrokken ziel zijn valsheden en anti-vedisch. Zij zijn de ceremonies van de *Purāṇa's*, bijvoorbeeld de *Bhāgavata*. Het nalaten van deze dingen is niet afkeurenswaardig.

6. Hetgeen bestaat kan nooit niet-bestaand zijn. De ziel bestaat. Zij kan niet niet-bestaand zijn. Het lichaam vergaat, maar niet de ziel. De ziel gaat in een ander lichaam over. Daarom zullen degenen die met dit lichaam genieten en gemaakte schulden niet betalen, een hels leven lijden in het volgend leven. Er bestaat hierover niet de minste twijfel.

7. De ziel gaat bij het verlaten van het lichaam ergens anders en gaat in een ander lichaam over. Zij draagt geen kennis van het vorig leven of gezin. Daarom komt zij niet in een bepaald gezin terug.

8. Wij geven toe dat offers voor de doden door de brahmanen zijn geïntroduceerd teneinde hun geld te verdienen. Zij zijn anti-vedisch en daarom veroordelingswaardig.

9. Indien Cārvāka's en anderen als hen de Veda's bestudeerd hadden, zouden zij hen nooit veroordeeld hebben of hun samenstelling aan dronkaards, schoften of demonen hebben toegeschreven. Eén ding is juist. De schofterigheid waarop in de kritiek is gewezen, komt van commentatoren zoals Mahīdhara enzovoort, die als dronkaards, schoften en demonen handelden, en niet van de Veda's.

Het is jammer dat de Cārvāka's, Ābhāṇaka's, boeddhisten en jains nooit de originele teksten van de Veda's hebben gelezen, gehoord of bestudeerd. Misleid begonnen zij die zonder reden te veroordelen. Zij zagen de valse en niet-autoritaire commentaren van de slechte Vāmamārgī's, en daar zij de Veda's niet kenden, vielen zij in de oceaan van de domheid.

10. De omgang van een vrouw met een paard en ongepaste grappen met de dochter van de offeraar kunnen door niemand anders dan de slechte Vāmamārgī's zijn voorgeschreven. Wie kan anders zulke smerige, zulke onjuiste en zulke anti-vedische verklaringen van de vedische teksten hebben gegeven
[305]
dan deze zondige Vāmamārgī's?

Het is zeer jammer dat de Cārvāka's, enzovoort de Veda's bekritiseerden zonder na te denken. Wat konden deze hulpelozen anders doen? Zij bezaten geen kennis en capaciteit om de waarheid te ondersteunen en onwaarheid te verwerpen.

11. Het vleeseten is ook een creatie van de Vāmamārgī commentatoren. Zij werden daarom terecht demonen genoemd. Vleeseten is nergens in de Veda's toegestaan. De zonde van al deze valsheden zal ongetwijfeld op deze slechte commentators vallen, alsook op degenen die de Veda's veroordeelden zonder hen te begrijpen.

De waarheid is dat degenen die tegen de Veda's geweest zijn, nu tegen hen zijn en tegen hen zullen zijn in de toekomst zeker in de oceaan van de ellende zullen verdrinken. Het is daarom noodzakelijk dat alle mensen de Veda's volgen.

Toen de Vāmamārgī's door hun eigen lust voor vlees, wijn en vrouwen deze slechte praktijken valselijk aan de Veda's toeschreven en hun naam in diskrediet brachten, begonnen de Cārvāka's, boeddhisten en jains allen hun eigen anti-vedische en atheïstische religies.

Indien de Cārvāka's enzovoort hadden nagedacht over de originele betekenissen van de Veda's zouden zij zichzelf niet van de ware vedische leer hebben afgezonderd. Maar nu kunnen zij niet meer geholpen worden. विनाशकाले विपरीतबुद्धिः, of 'de wijsheid faalt wanneer de tijd van de vernietiging daar is'.

Nu komen wij bij de verschillende kenmerken van de Cārvāka's, enzovoort. Op vele punten bestaat er overeenkomst onder hen. Maar de Cārvāka' geloven dat de ziel geboren is met het lichaam, en met haar sterft. Zij geloven niet in de transmigratie van de ziel of in enig volgend leven. Zij hechten verder geen waarde aan voor de hand liggende argumenten, enzovoort. De letterlijke betekenis van het woord *cārvāka* is 'iemand die veel babbelt'.

De boeddhisten en jains geloven in alle vier de stellingen: opmerking enzovoort, de eeuwigheid van de ziel en haar transmigratie, een volgend leven en bevrijding. Op deze punten verschillen de Cārvāka's met de boeddhisten en jains. Maar zij zijn één in atheïsme, veroordeling van de Veda's en God, haat voor het standpunt van anderen, de zes handelingen (waarover wij het later zullen hebben) en de theorie van het niet geschapen zijn van het heelal door een Schepper. Zo hebben wij in het kort de sekte van de Cārvāka's beschreven.

Nu zullen wij een korte beschouwing geven over het boeddhisme.

कार्यकारणभावाद्वा स्वभावाद्वा नियामकात् ।
अविनाभावनियमो दर्शनान्तरदर्शनात् ॥

In aansluiting op de verstandelijke opmerking van de Cārvāka's geloven de boeddhisten ook in de waarde van voorstelling, d.w.z. door het zien van de oorzaak kunnen wij ons het gevolg voorstellen en door het zien van het gevolg kunnen wij ons de oorzaak voorstellen. Zonder voorstelling zou het werk van de wereld tot stilstand komen. Voorstelling is daarom noodzakelijk.

De boeddhisten kunnen in vier klassen verdeeld worden: 1. Mādhyamika's, 2. Yogācāra's, 3. Sautrāntika's, 4. Vaibhāṣika's.

बुद्ध्या निर्वर्त्तते स बौद्धः, de boeddhisten worden zo genoemd, omdat zij rekenen op hun *buddhi* of intellect voor het vaststellen van hun beginselen. Zij geloven in niets dat boven hun intellect staat.
[306]

1. Volgens de Mādhyamika's is सर्वशून्य, of 'alles niets'. De voorwerpen van deze wereld bestonden niet vóór hun geboorte en zullen niet blijven bestaan na hun vernietiging; hun bestaan tussen het begin en het einde is slechts een verschijning, en dat ook slechts voor één ogenblik. Nadien vergaat alles, bijvoorbeeld de kruik bestond niet vóór zij gemaakt werd en zal niet bestaan nadat zij gebroken is; zij zal slechts zo lang als wij haar kennen bestaan; zodra onze gedachten naar iets anders uitgaan, verdwijnt zij. Daarom is niets werkelijkheid.

2. De Yogācāra's geloven in het बाह्यशून्य, of 'uiterlijk niets-zijn', d.w.z. de dingen verschijnen innerlijk aan ons en niet uiterlijk, bijvoorbeeld het kennen van de kruik is in onze gedachten. Alleen dan zegt iemand: 'Er bestaat een kruik'. Als de kruik niet in onze gedachten is, kunnen wij niet zeggen: het is een kruik.

3. De Sautrāntika's stellen zich बाहर अर्थ का अनुमान, of 'het uiterlijk bestaan van de voorwerpen voor'. Wij kunnen geen enkel voorwerp geheel zien. Wat wij zien is slechts een deel ervan. De rest moeten wij ons voorstellen.

4. De Vaibhāṣika's zeggen dat बाहर पदार्थ प्रत्यक्ष होता है, भीतर नहीं, of 'de voorwerpen worden uiterlijk opgemerkt en niet innerlijk'. Wanneer wij zeggen अयं नीलो घटः, of 'het is een blauwe kruik', betekent dit dat wij het slechts uiterlijk zien en niet innerlijk.

De stichter van dit alles is één persoon, dat is de Boeddha. Maar zijn leerlingen worden in vier klassen verdeeld volgens hun respectievelijke opvattingen. Zoals

losbandige personen op een donkere nacht hun zinnelijke lusten botvieren en goede mensen goede daden stellen, is de tijd één maar de handelingen zijn verschillend, zo is dat het geval met hen.

Volgens de Mādhyamika's is alles tijdelijk. Ons intellect verandert elk moment. Wat iets was op één moment blijft het niet op een volgend moment. Daarom is alles tijdelijk.

De Yogācāra's zeggen dat verlangens alleen pijnlijk zijn; niemand is tevreden met het door hem verkregene. Zodra U iets heeft gehad, begint U naar iets anders te verlangen.

De Sautrāntika's zeggen dat elk ding wordt gekarakteriseerd door haar karaktertrekken, bijvoorbeeld de koe door de karaktertrekken van een koe en een paard door die van een paard. Zo verblijft de *lakṣaṇa* altijd in de *lakṣya*.

De Vaibhāṣika's nemen aan dat niets-zijn de enige werkelijkheid is.

Zo hebben de boeddhisten verschillende punten waarop zij verschillen. Zij hebben vier soorten bhāvanā (of vier verschillende theorieën over de opmerking van voorwerpen).

Commentaar: Hoe kan alles niets zijn. Tenminste de kenner van niets kan niet niets zijn. Indien alles niets is, hoe kan dan niets het niets kennen? Dit bewijst tenminste twee dingen, de kenner van het niets en het niets dat gekend is.

Volgens de stelling van het uiterlijk niets-zijn van de Yogācāra's zou de berg in ons moeten zijn. Indien U toegeeft dat de berg in werkelijkheid in ons is, dan zou er in ons een ruimte moeten zijn die groot genoeg is om de berg te bevatten, maar die ruimte bestaat niet. Daarom is het duidelijk dat de berg buiten ons is en de kennis van de berg in ons.

De Sautrāntika's zeggen dat wij geen direkte opmerking van voorwerpen kunnen bezitten. Alles is

voorgesteld. Indien dit juist is, dan zijn zij zelf en hun bewering voorstellingen, en geen direkte gewaarwording. In dat geval zal het nodeloos zijn te zeggen: 'Dit is een kruik'. Wij zouden dan eerder kunnen zeggen: 'Dit is een deel van een kruik'. Maar dan rijst er een andere moeilijkheid: Stopfles is niet de naam van een deel, maar van het geheel. 'Dit is een kruik' is de onmiddellijke gewaarwording en geen voorstelling. Er bestaat één geheel die alle delen inhoudt. De gewaarwording van het geheel wordt vergezeld door een hele kruik en haar delen.

De Vaibhāṣika's beweren dat de gewaarwording van dingen uiterlijk is. Dit is onhoudbaar. Gewaarwording vindt alleen plaats waar de kenner en de kennis zijn.
[307]
Hoewel het voorwerp van de gewaarwording uiterlijk is, is de kennis die daarmee gepaard gaat innerlijk. Verder kunnen het voorwerp en haar gewaarwording niet tijdelijk zijn. Hoe verklaart U anders hergewaarwording.

Het zou dan onmogelijk zijn ons te herinneren dat wij zo en zo iets gedaan hebben. Het is een feit dat wij ons dingen die wij gezien en gehoord hebben, herinneren. De theorie van tijdelijkheid is daarom onhoudbaar.

Het is ook verkeerd te zeggen dat alles leed is en er niet zo iets als plezier bestaat, daar leed het tegenovergestelde van plezier is, zoals de dag het tegenovergestelde van de nacht is en de nacht het tegenovergestelde van de dag. Het is daarom niet juist te zeggen dat alles leed is.

Laat ons nu de *lakṣaṇa* in beschouwing nemen in verhouding tot het zelf. In dit geval wordt het oog de *lakṣaṇa* van de vorm en is de vorm *lakṣya*. In het geval van de kruik en haar vorm is de vorm *lakṣaṇa* en verschillend van haar *lakṣaṇa*, het oog. Maar in een ander geval is reuk de *lakṣaṇa* van de *lakṣya*, aarde en reuk zijn de twee onafscheidelijk. Daarom kunnen *lakṣaṇa* en *lakṣya* of scheidelijk of onafscheidelijk zijn.

Wij hebben hier reeds over het niets-zijn geschreven.
De kenner van niets moet iets anders zijn dan niets.

सर्वस्य संसारस्य दुःखात्मकत्वं सर्वतीर्थं करसंमतम् ॥

Wat de boeddhistische Tīrthaṅkara's geloven, geloven ook de jains. Daarom zijn deze twee één. Zij hebben ook vier *bhāvanā's.* Waarbij de algehele verdrijving van de verlangens leidt naar *nirvāṇa* of bevrijding.

Zij onderrichten hun volgelingen over yoga en *ācāra.* Datgene dat niet verkregen kan worden is yoga. En het woord van de guru als bewijs zien is *ācāra.* Omdat zich in het intellect oneindige verlangens bevinden, toont het intellect verschillende vormen. Daarin zijn er vijf *skandha's* (waargenomen objecten):

रूपविज्ञानवेदनासंज्ञासंस्कारसंज्ञकः ॥

Eerste: De vorm, enzovoort die door middel van de zintuigen waargenomen wordt, wordt *rūpaskandha* genoemd. Tweede: De kennis over *ālayavijñāna* en *pravṛtti vijñāna* wordt *vijñānaskandha* genoemd. Derde: Datgene wat uit *rūpaskandha* en *vijñānaskandha* voortvloeit, is leed en plezier; deze ervaring wordt *vedanāskandha* genoemd. Vierde: De relatie van de zelfstandige naamwoorden zoals koe, enzovoort aan te nemen wordt *sañjñāskandha* genoemd. Vijfde: datgene wat uit *vedanāskandha* voortvloeit, zoals *rāgadveṣa,* enzovoort, kleṣa en *kṣudhā-tṛiṣā,* enzovoort verder *upakleṣa, mada, pramāda, abhimāna, dharma* en *adharma-rūpa* wordt *saṅskāra-skandha* genoemd[1].

---

[1] Daar het geloof van de boeddhistische Tīrthāṅkara's en jainistische Tīrthāṅkara's hetzelfde is, moeten deze twee als één beschouwd worden. Hun theorie is dat de vier *bhāvanā*'s (opwekkingen) alle verlangens vernietigen en wanneer er niets overblijft, dit bevrijding of zaligheid is. Zij adviseren hun leerlingen aan *yogācāra* (uitoefening van yoga) te doen. Zij beschouwen de gezegden van de leermeester als onfeilbaar. Zij zeggen dat de verlangens die in het beginloze (ongeschapen) intellect voorkomen het intellect zichzelf laat presenteren in de vorm van verschillende voorwerpen. Deze vormen die het intellect aanneemt, kunnen in vijf groepen verdeeld worden (*skandha*'s of samenstelling van de wezens): *rūpa, vijñāna, vedanā, sañjñā, sinskāra,*

Alle Tīrthaṅkara's nemen aan, ten eerste dat de wereld zelf leed is; ten tweede dat zij de verblijfplaats van leed is; ten derde dat zij een middel tot leed is; ten vierde dat wij moeten trachten de wereld te vergeten. De Cārvāka's geloven verder in nog drie dingen: ten eerste dat er niet zoiets als zaligheid bestaat; ten tweede dat voorstelling van generlei waarde is en ten derde dat de ziel - *ātmā*- niet bestaat.

देशना लोकनाथानां सत्त्वाशयवशानुगाः ।
भिद्यन्ते बहुधा लोके उपायैर्बहुभिः किल ॥ 1 ॥
गम्भीरोत्तानभेदेन क्वचिच्चोभयलक्षणा ।
भिन्ना हि देशनाऽभिन्ना शून्यताऽद्वयलक्षणा ॥ 2 ॥

De bovenstaande teksten schrijven de boeddhisten voor als volgt te geloven:

अर्थानुपार्ज्य बहुशो द्वादशायतनानि वै ।
परितः पूजनीयानि किमन्यैरिह पूजितैः ॥ 3 ॥
ज्ञानेन्द्रियाणि पञ्चैव तथा कर्मेन्द्रियाणि च ।
मनो बुद्धिरिति प्रोक्तं द्वादशायतनं बुधैः ॥ 4 ॥

1. Geloof te hebben in de beschrijving van verschillende voorwerpen zoals door de geleerde, teruggetrokkenen en in dit leven verlosten opgegeven zijn; geloof in de wereldmeesters zoals de Boeddha en andere Tīrthaṅkara's; in de leringen die ons bekend

saṅjñā kah.
De eerste groep wordt *rūpaskandha* of verstandelijke groep genoemd, bestaande uit alle verstandelijke opmerkingen die wij middels de zintuigen bekomen. De tweede wordt *vijñānaskandha* of intellectuele groep genoemd, bestaande uit de kennis van hoe de gedachten werken. De derde is de *vedanā-skandha* of gevoelsgroep bestaande uit het gevoel van plezier en leed dat uit de eerste twee groepen komt. De vierde is *sañjnā-skandha* of naamgroep welke een verband legt tussen een naam zoals koe en het voorwerp dat deze naam draagt. De vijfde is *saṅskāra -skandha* of neigingsgroep bestaande uit het leed welke ontstaat uit de gevoelsgroep (*vedanāskandha*) zoals voor of tegen iets zijn of kleine gebreken zoals honger, dorst, trots, luiheid of slechtheid, rechtvaardigheid en onrechtvaardigheid.

[308]
maken met de aard van verschillende voorwerpen en die onder verschillende klassen en op verschillende manieren zijn uitgelegd.

2. Geloof te hebben in de leringen van de verschillende leermeesters betreffende het niets-zijn die gekarakteriseerd zijn voor hun diepe en duidelijke betekenis en die op sommige plaatsen uitgebreid en op sommige plaatsen toegepast zijn.

3. De twaalfvoudige aanbidding is de schenker van bevrijding. Voor deze aanbidding moet men veel rijkdom en andere benodigdheden verzamelen. Er moeten twaalf soorten aanbiddingsplaatsen worden gemaakt en de aanbidding moet in alle details uitgevoerd worden. Wat is het nut van andere soort aanbiddingen?

4. De twaalfvoudige aanbidding is het volgende: de vijf zintuigen, oren, gevoel, het oog, smaak en de neus; de vijf actie-organen: tong, handen, voeten, uitwerpselorganen en geslachtsorganen; gedachten en het intellect. Deze twaalf dingen moeten aanbeden worden, d.w.z. als gelukkig beschouwd worden, enzovoort. Dit is het boeddhisme.

Commentaar: Indien de wereld vol leed zou zijn, zou geen enkele ziel er van gehouden hebben. Maar wij zien duidelijk dat elkeen graag in de wereld blijft. Daarom is de wereld niet uitsluitend vol leed. Indien de boeddhisten werkelijk geloven dat het leven voor 100% uit leed bestaat, waarom houden zij zich dan bezig met het beschermen van hun lichamen door juiste voeding en medische behandeling?

Indien U zegt dat, alhoewel U zich op deze manier bezighoudt, U toch alles als leed beschouwt, is dit verkeerd. Alle deugden, alle goede handelingen, alle kennis en elk goed gezelschap in deze wereld zijn schenkers van geluk. Niemand (behalve de boeddhisten) beschouwt hen als leed.

Hun vijf *skandha's* (waargenomen objecten) zijn ook zeer vaag, daar zulke classificaties tot elke lengte

kunnen reiken en ontelbare klassen kunnen doen ontstaan. Zij beschouwen de Tīrthaṅkara's als grote leraren en heren van de schepping, maar erkennen de eeuwige God niet, die de Almachtige van de Almachtigen is. Wie was de leraar van deze Tīrthaṅkara's? Indien U zegt dat zij zichzelf onderwezen, is dit verkeerd daar er geen gevolg zonder een oorzaak kan bestaan. Indien deze theorie juist was, zouden ook nu de mensen zich kunnen ontwikkelen zonder onderwijs of het gezelschap van geleerden. Daar het niet zo is, is dit gezegde precies als het gek gepraat van een onverstandig mens.

De boeddhistische stelling van non-dualiteit van het niets (ongekwalificeerd nihilisme) is ook verkeerd daar hetgeen bestaat, nooit niets kan zijn; het kan slechts haar vaste vorm veranderen in een onzichtbare stoffelijke vorm.

Als de Tīrthaṅkara's de genoemde twaalfvoudige aanbidding van het verzamelen van benodigheden van dit leven als middelen tot zaligheid beschouwen, waarom doen zij dan niet aan de aanbidding van tien vitale luchten en als elfde de ziel? Indien de aanbidding van de interne organen en de zintuigen zaligheid is, wat zal dan het verschil zijn tussen de boeddhisten en zinnelijken? Als de boeddhisten zichzelf niet van zulke dingen kunnen weerhouden, hoe kunnen zij dan zaligheid verkregen hebben? Inderdaad. Waar zulke dingen bestaan, is er geen plaats voor zaligheid. Wat een toppunt van domheid is dit, waarvan de gelijke nergens anders gevonden kan worden.

Dit is ongetwijfeld de vrucht van het niet erkennen van God en de Veda's. Eerst beschouwden zij de wereld als vol leed. Dan brachten zij (geheel in tegenspraak hiermee) de twaalfvoudige aanbidding te berde. Behelst deze twaalfvoudige aanbidding voorwerpen
[309]
buiten deze wereld? Hoe kan zij dan zaligheidsschenker zijn? Kan enig persoon edelstenen zoeken met gesloten

ogen? Zij waren verplicht hiertoe te komen, omdat zij God en de Veda's niet erkenden. Als zij ook nu nog een succesvol leven wensen, moeten zij de hulp van God en de Veda's inroepen.

In het boek *Viveka-vilāsa* wordt de volgende uiteenzetting van de boeddhistische religie gegeven:

बौद्धानां सुगतो देवो विश्वं च क्षणभंगुरम् ।
आर्यसत्त्वाख्यया तत्त्वचतुष्टयमिदं क्रमात् ॥ 1॥
दुःखमायतनं चैव ततः समुदयो मतः ।
मार्गश्चेत्यस्य च व्याख्या क्रमेण श्रूयतामतः ॥ 2॥
दुःखसंसारिणः स्कन्धास्ते च पञ्च प्रकीर्तिताः ।
विज्ञानं वेदना संज्ञा संस्कारो रुपमेव च ॥ 3॥
पञ्चेन्द्रियाणि शब्दाद्या विषयाः पंच मानसम् ।
धर्मायतनमेतानि द्वादशायतनानि तु ॥ 4॥
रागादीनां गणोऽयं स्यात् समुदेति नृणां हृदि ।
आत्मात्मीयस्वभावाख्यः स स्यात् समुदयः पुनः ॥ 5॥
क्षणिकाः सर्वसंस्कारा इति या वासना स्थिरा ।
स मार्ग इति विज्ञेयः स च मोक्षोऽभिधीयते ॥ 6॥
प्रत्यक्षमनुमानं च प्रमाणं द्वितीयं तथा ।
चतुःप्रस्थानिका बौद्धाः ख्याता वैभाषिकादयः ॥ 7॥
अर्थो ज्ञानान्वितो वैभाषिकेण बहु मन्यते ।
सौत्रान्तिकेन प्रत्यक्षग्रह्योऽर्थो न बहिर्मतः ॥ 8॥
आकारसहिता बुद्धिर्योगाचारस्य संमता ।
केवलां संविदं स्वस्थां मन्यन्ते मध्यमाः पुनः ॥ 9॥
रागादिज्ञानसन्तानवासनाच्छेदसम्भवा ।
चतुर्णामपि बौद्धानां मुक्तिरेषा प्रकीर्तिता ॥ 10॥
कृत्तिः कमण्डलुर्मौण्ड्यं चीरं पूर्वाह्णभोजनम् ।
संघो रक्ताम्बरत्वं च शिश्रिये बौद्धभिक्षुभिः ॥ 11॥

1. De vier artikelen van het geloof van de boeddhisten zijn als volgt: De Sugata deva of Boeddha is het voorwerp van aanbidding; de wereld is vergankelijk; alle mensen moeten goed zijn, mannen zowel als vrouwen; de studie van de elementen, bijvoorbeeld het welbekende *sañjña*.

2. Vooruitgang is slechts mogelijk wanneer iemand gelooft dat de wereld de verblijfplaats van alle leed is. En het lichaam is het huis van leed. De middelen (ter vooruitgang) en de beschrijving (van het beginsel) worden hieronder gegeven.

3. De wereld is vol leed. De vijf waargenomen objecten (*skandha's*) *vijñāna*, *vedanā*, *sañjñā*, *saṅskāra* en *rūpa* zijn reeds eerder genoemd.

4. De volgende twaalf zijn het verblijf van rechtvaardigheid: de vijf zintuigen, hun functies (geluid enzovoort), de gedachten en het intellect (intern orgaan).

5. Het opkomen van driften in de harten van de mensen wordt *samudaya* genoemd. De ziel heeft haar speciale aard. Dit is bekend als *ākhyā*. Hieruit ontstaat weer *samudaya*.

6. Alle indrukken (*saṅskāra's*) zijn tijdelijk. De stilte is de opwekker van verlangens op onze weg; de vermindering tot niets is zaligheid.

7. De boeddhisten erkennen slechts twee bewijzen: opmerking en voorstelling. De boeddhisten worden in vier klassen verdeeld: de Vaibhāṣika's, de Sautrāntika's, de Yogācāra's en de Mādhyamika's.

8. De Vaibhāṣika's geloven in het bestaan van een voorwerp dat men kan zien. Een ziener kan het bestaan van iets dat niet zichtbaar is niet aannemen. De Sautrāntika's geloven in innerlijke opmerking en niet in uiterlijke.

9. De Yogācāra's geloven dat het intellect bezield wordt door de vormen van kennis. De Mādhyamika's geloven dat wij slechts één voorstelling hebben van de voorwerpen en niet van de voorwerpen zelf.

[310]

10. Alle vier zijn het eens dat de zaligheid het resultaat is van het ophouden van ideeën zoals verlangen, bewustheid, enzovoort.

11. De kenmerken van de boeddhistische heiligen zijn als volgt: een hertenvel, een aarden kom (voor water enzovoort), kaalgeschoren hoofd, kleding van berkenbast, vroege ochtendmaaltijden, d.w.z. vóór 9 uur 's morgens, niet alleen rondlopen, dragen van rode kleren.

Commentaar: Als Sugata Boeddha de God van de boeddhisten is, wie was dan zijn leraar? Als alle dingen tijdelijk zijn, zou er dan geen herkenning moeten bestaan van iets dat lang geleden gezien is en zou het gezegde 'het is hetzelfde voorwerp' niet mogen bestaan. Indien dat voorwerp tijdelijk was geweest, zou het niet bestaan hebben. Wiens herkenning zou dan mogelijk zijn? Indien tijdelijkheid de stelling van het boeddhisme is, dan zal hun zaligheid ook tijdelijk zijn.

Indien de *artha* het voorwerp van erkenning is, dan moet ook elk onzichtbaar voorwerp kennis hebben. Hoe kan wat uiterlijk opgemerkt wordt, onecht zijn. Indien het intellect vorm had, zou het zichtbaar zijn. Indien gewaarwording slechts een functie van de gedachten is en uiterlijke voorwerpen slechts in onze gewaarwording moeten bestaan, dan is gewaarwording niet mogelijk zonder het voorwerp van de gewaarwording. Indien het ophouden van verlangens zaligheid is, dan is sluimering ook zaligheid. Zulk geloof is het tegenovergesteld van geleerdheid en daarom onaannemelijk.

Hier hebben wij in het kort enkel boeddhistische overtuigingen behandeld. De verstandigen zullen hierdoor weten wat voor geleerdheid zij bezitten en welke religie zij verkondigen. Dit zijn ook de overtuigingen van de jains.

16. Nu zullen wij verder het boeddhisme en het jainisme behandelen. De volgende punten zijn in de *Prakaraṇa-ratnākara*, deel I, vermeld:

De boeddhisten geloven in vier stoffen die van tijd tot tijd een nieuwe (of veranderlijke) vorm aannemen: 1. Ākāśa (of ether); 2. Kāla (of tijd); 3. Jīva (of ziel); 4. Pudgala (materiële stoom).

De jains geloven in zes stoffen: 1. Dharmāstikāya; 2. Adharmāstikāya; 3. Ākāśāstikāya; 4. Pudgalāstikāya; 5. Jivāstikāya; 6. Kāla.

Van dezen is Kāla (tijd) geen Astikāya of positief bestaande stof. Het is slechts een relatief bestaande stof en niet absoluut. De Dharmāstikāya is de beweging van Jīva en Pudgala die van aard aan veranderingen onderhevig zijn. Het is voortdurend en verlengbaar en dringt door de hele wereld.

De tweede, Adharmāstikāya is de staat of middel van rust van Jīva en Pudgala die verandering hebben ondergaan.

De derde, Ākāśāstikāya (ruimte) is hetgeen waarin alle stoffen bestaan, die het middel van de handelingen van de Jīva's en Pudgala's is zoals doordringing, binnenkomen, uitgaan enzovoort. Het is aldoordringend.

De vierde is de Pudgalāstikāya die de oorzakelijke en materiële stof is, die eeuwig en homogeen is, in staat kwaliteiten zoals kleur, reuk, contact, veranderlijkheid en deelbaarheid te bezitten.

De vijfde is de Jivāstikāya die bewustzijn, kennis en opmerkingsgeest bezit, een onbeperkt aantal veranderingen kan ondergaan en de schepper en genieter is.

[311]

De zesde is Kāla (tijd) die voorkeur en achterlijkheid, het nieuw of oud zijn onder de vijf bovengenoemde Astikāya's regelt en de welbekende continuïteit van de veranderingen regelt.

Commentaar: De stelling van de boeddhisten die vier stoffen kent die op elk opvolgend moment nieuw zijn is onhoudbaar. Ākāśa (ruimte), Kāla (tijd), Jīva (zielen), Paramāṇu (atomen) kunnen nooit nieuw of oud zijn. Zij zijn in hun causale vorm beginloos en onvergankelijk. Hoe kan nieuwheid of oudheid aan hen worden toegeschreven? De jainistische stelling is ook verkeerd. *Dharma* en *adharma* zijn geen stoffen, maar kwaliteiten en vallen onder de categorie *jīvāstikāya*. Zij zouden juister geweest zijn indien zij in vier stoffen *ākāśa*, atoom, jīva (ziel) en kāla (tijd) geloofd hadden. De Vaiśeṣika stelling van negen stoffen is correct. De vijf elementen, bijvoorbeeld aarde, enzovoort en *kāla* (tijd), ruimte, *ātmā* (ziel), *mana* (gedachten) zijn negen duidelijke 'stoffen'. Te geloven in een bewuste ziel, maar niet in God is één van de dwaasheden van de jains en boeddhisten.

De stellingen van de *saptabhaṅgī* (de zeven manieren van beoordeling) en *syād-vāda* (d.w.z. alle kennis is slechts waarschijnlijk) van de jains en boeddhisten zijn als volgt:

1. De eerste manier van beoordeling is : *san ghaṭaḥ* of 'Hier is de kruik'. Hier zeggen wij dat de kruik aanwezig is. Het ontkent het niet-bestaan van de kruik.

2. De tweede *bhaṅga* of manier van beoordeling is: *asan ghaṭaḥ* of 'dit is de kruik niet'. Hier is het niet-bestaan van de kruik (van een ander soort, op een andere plaats of tijd, of van een andere vorm).

3. De derde *bhaṅga* of manier van beoordeling is: *sannasan ghaṭaḥ* of 'de kruik is er en is er niet'. Dat betekent :het is een kruik waarover gesproken wordt en geen goed.

4. De vierde *bhaṅga* is *ghaṭo'ghaṭaḥ* of 'de kruik is geen kruik'. Een kruik is geen kruik in vergelijking met een andere kruik. Dus wij kunnen tegelijkertijd zeggen dat het een kruik en geen kruik is.

5. De vijfde *bhaṅga* is 'een kruik kan geen kledingstuk genoemd worden'.

6. De zesde *bhaṅga* is 'alles dat geen kruik is, kan niet als een kruik beschreven worden en wat een kruik is kan als een kruik beschreven worden'.

7. De zevende *bhaṅga* is 'alles dat beschreven kan worden bestaat niet en de kruik kan niet beschreven worden'. En verder:

स्यादस्ति जीवोऽयं प्रथमो भङ्गः ॥ 1 ॥
स्यान्नास्ति जीवो द्वितीयो भङ्गः ॥ 2 ॥
स्यादस्ति नास्तिरूपो जीवस्तृतीयो भङ्गः ॥ 3 ॥
स्यादवक्तव्यो जीवश्चतुर्थो भङ्गः ॥ 4 ॥
स्यादस्ति च अवक्तव्यो जीवः पञ्चमो भङ्गः ॥ 5 ॥
स्यान्नास्ति च अवक्तव्यो जीवः षष्ठो भङ्गः ॥ 6 ॥
स्यादस्ति नास्ति च अवक्तव्यो जीव इति सप्तमो भङ्गः ॥ 7 ॥

[312]

Dat is:

1. Als wij zeggen 'de ziel is er' dan wordt het niet-bestaan van de ziel in de onzichtbare voorwerpen die geen zielen zijn, aangeduid. Dit is de eerste *bhaṅga*.

2. De tweede *bhaṅga* is 'de ziel is niet in zichtbare voorwerpen'.

3. Wanneer de ziel in een lichaam huist, is zij waarneembaar; wanneer zij van het lichaam gescheiden is, is zij niet waarneembaar. Dit is de derde *bhaṅga*.

4. De ziel kan niet beschreven worden. Dit is de vierde *bhaṅga*.

5. De ziel is er, maar kan niet beschreven worden. Dit is de vijfde *bhaṅga*.

6. De ziel is geen voorwerp dat wij met het oog kunnen zien. Dit is de zesde *bhaṅga*.

7. De zevende *bhaṅga* is dat hoewel de ziel ineens binnentreedt, maar daar zij onzichtbaar is wij kunnen zeggen dat zij er niet is. Het blijft niet constant en is

altijd in de vlucht. Wat er is kan niet 'niet-zijn'. Wat er niet is, kan niet 'zijn' zijn.

Er bestaan dus eeuwige *sapta-bhaṅga's* en oneeuwige *sapta-bhaṅga's*. Deze *sapta-bhaṅga* theorie kan op elk voorwerp worden toegepast door haar algemene karaktertrekken, eigenschappen en veranderingen. Daar stoffen, eigenschappen, krachten en veranderingen geen grenzen hebben, hebben de *sapta-bhaṅga's* ook geen grenzen. Dit is de boeddhistische en jainistische stelling over *sapta-bhaṅga* nyāya en syāt-vāda.

Commentaar: Het hele geval kan vereenvoudigd worden tot gelijkheid en ongelijkheid. Deze eenvoudige methode langs een omweg uitleggen is slechts om domme mensen te vangen. Een ziel is altijd niet aanwezig in geen ziel en geen ziel in de ziel. De ziel en geen ziel zijn gelijk op het punt van bestaan (d.w.z. zij bestaan beiden) en ongelijk op het punt van dat de ene bewust en de andere onbewust is. Dit betekent dat de ziel niet onbewust is en onbewuste dingen niet bewust zijn of met andere woorden de ziel is bewust en geen-ziel is onbewust. Dit is een zeer eenvoudige wijze om de bovenstaande waarheid uit te drukken. Wat is het nut zulk een gevaarlijke uitleg te geven van zulk een eenvoudig iets? Op dit punt zijn de boeddhisten en jains het eens. Kleine verschillen laten hen natuurlijk verschillend zijn.

Nu zullen wij het uitsluitend over het jainisme hebben:

चिदचिद् द्वे परे तत्त्वे विवेकस्तद्विवेचनम् ।
उपादेयमुपादेयं हेयं हेयं च कुर्वतः ॥ 1 ॥
हेयं हि कर्तृरागादि तत् कार्यमविवेकिनः ।
उपादेयं परं ज्योतिरुपयोगैकलक्षणम् ॥ 2 ॥

1. De jains geloven in slechts twee hoofdelementen '*cit*' of bewust en '*acit*' of onbewust. Het onderscheid tussen die beiden wordt *viveka* genoemd of degene die kan onderscheiden wordt *vivekī* (onderscheider of kenner) genoemd.

2. Het is goed het vals geloof te verwerpen dat er een schepper van het heelal bestaat en dat wij aan hem gewijd moeten zijn. Wij moeten geloven in het bestaan van de ziel die het meest verlichte wezen is en door Yoga gerealiseerd kan worden.

Zij geloven in geen enkel bewust wezen als God, behalve de ziel. Dit betekent dat er niet zo iets bestaat als God.

Rājā Śivaprasāda schrijft in zijn boek *Itihāsa-timira-nāśaka* dat jains en boeddhisten synoniemen zijn. Maar de jains zijn tegen de Vāmamārgistische boeddhisten
[313]
die vlees eten en wijn drinken. Mahāvīra en Gautama, die de stichters zijn, worden de Boeddha (de verlichten) genoemd door de boeddhisten en de jains noemen hen Jina (de wijzen).

In het derde deel van de *Itihāsa-timira-nāśaka* wordt vermeld dat ten tijde van Swāmī Śaṅkarācārya, die ongeveer duizend jaren geleden leefde, geheel India één religie had, namelijk boeddhisme of jainisme.

Noot: Met boeddhisme bedoelen wij die anti-vedische leer die over geheel India verspreid was vanaf de tijd van Mahāvīra's volgeling Gautama Swāmī tot de tijd van Śaṅkara Swāmī. Dit was het geloof van de keizers Aśoka en Samprati. De jains kunnen zich op geen enkele manier afzonderen van deze religie. Het woord 'Jina', waarvan het woord jaina is afgeleid en het woord 'Boeddha', waarvan het woord Bauddha is afgeleid, zijn synoniemen. In het woordenboek wordt dezelfde betekenis voor beide woorden gegeven. Zij hebben beiden geloof in Gautama. De *Dīpa-Vaṅśa* en andere oude boeken van de boeddhisten noemen Śākya

Muni Gautama Boeddha meestal bij de naam Mahāvīra. Dit bewijst dat er in die tijd slechts één religie moet zijn geweest. Wij kennen de volgelingen van Gautama als boeddhisten en niet als jains, omdat de buitenlandse schrijvers hen boeddhisten genoemd hebben.

Hetzelfde staat geschreven in Amarakośa (I, I, 8-10)

सर्वज्ञः सुगतो बुद्धो धर्मराजस्तथागतः ।
समन्तभद्रो भगवान् मारजिल्लोकजिज्जिनः ॥ 1 ॥
षडभिज्ञो दशबलोऽद्वयवादी विनायकः ।
मुनीन्द्रः श्रीधनः शास्ता मुनिः शाक्यमुनिस्तु सः ॥ 2 ॥
स शाक्यसिंहः सवार्थः सिद्धः शौद्धोदनिश्च सः ।
गौतमश्चार्कबन्धुश्च मायादेवीसुतश्च सः ॥ 3 ॥

Let nu op. '*buddha*' en '*jina*' en '*bauddha*' en '*jaina*' zijn synoniemen. Zijn zij dat niet? Is Amarsiṅha ook verkeerd door '*buddha*' en '*jaina*' als synoniemen te beschouwen?

De domme jains kennen noch hun eigen dingen noch die van anderen. Zij brabbelen slechts enkele dingen uit dwaasheid. Maar degene onder de jains die geleerd zijn, zijn zich ten volle bewust dat '*buddha*' en '*jina*' synoniemen zijn, alsook '*buddha*' en '*jaina*'. Er bestaat hierover geen twijfel.

De jaina gelooft dat de ziel God wordt. Zij zeggen dat hun Tīrthankara's perfecte en bevrijde zielen waren, en dat zij daarom *devatā's* waren. Zij geloven niet in een eeuwig opperwezen. De *devatā's* van de atheïsten zijn onder zes namen bekend: Sarvajña (alwetende), Vitarāga (vrij van gehechtheid zijnde), Arhan, Kevalī (de volmaakten), Tīrthaṅkṛit (doorwader), Jina (verlichte).

Candrasūri heeft in zijn boek *Āptaniścaya-alaṅkāra* de karaktertrekken van de Ādi-deva opgegeven:

सर्वज्ञो वीतरागादिदोषस्त्रैलोक्यपूजितः ।

यथास्थितार्थवादी च देवोऽर्हन् परमेश्वरः ॥ 1 ॥

Op dezelfde manier schrijft Tutātita (een andere naam voor Kumārila Bhaṭṭa):

सर्वज्ञो दृश्यते तावन्नेदानीमस्मदादिभिः ।

दृष्टो न चैकदेशोऽस्ति लिंग वा योऽनुमापयेत् ॥ 2 ॥

न चागमविधिः कश्चिन्नित्यसर्वज्ञबोधकः ।

न च तत्रार्थवादानां तात्पर्यमपि कल्प्यते ॥ 3 ॥

न चान्यार्थप्रधानैस्तैस्तदस्तित्वं विधीयते ।

न चानुवदितुं शक्यः पूर्वमन्यैरबोधितः ॥ 4 ॥

[314]

1. De Arhan Deva, is vrij van gehechtheid enzovoort, is het voorwerp van aanbidding in de drie werelden, is de ware spreker van werkelijkheid, is alwetend. Deze Arhan is het Opperwezen.

2. Daar wij geen enkele God zien, is het bestaan van een alwetende, beginloze God niet bewezen. Als er geen opmerking mogelijk is in geval van God, kan voorstelling ook niet voldoen. Er kan geen voorstelling bestaan alvorens een deel van iets niet opgemerkt kan worden.

3. Bij de afwezigheid van opmerking en voorstelling kunnen geschriften ook niet het bestaan van een eeuwig, beginloos en alwetend Opperwezen bewijzen. Wanneer deze drie bewijzen falen, hoeft er geen sprake te zijn van andere bewijsmiddelen zoals *arthavāda* (lof, minachting of een ander deel van het menselijk karakter) of geschiedenis.

4. Het bewijs van het bestaan van de onzichtbare God kan niet gelijk zijn aan de combinatie *bahuvrīhi*, waarbij een derde iets, dat niet te zien is, wordt voorgesteld. Dat wil zeggen het bestaan van God kan niet door voorstelling bewezen worden.

Kritiek:

1. Indien er geen beginloze God zou zijn, wie zou dan de vorm van de lichamen van de ouders van Arhan

Deva hebben gemaakt? Zonder een ontwerper is het onmogelijk een lichaam te maken dat compleet alle delen heeft en zuiver kan functioneren. De elementen waarvan het lichaam is gemaakt, zijn onbewust en zij kunnen alleen niet zulk een welgevormd lichaam maken. Zij hebben geen vermogen zichzelf te organiseren in zulk een uitstekend functionerend lichaam.

De eenheid die eerst onderhevig was aan gebreken zoals verlangen, enzovoort en dan vrij van hen werd, kan geen God zijn; daar de oorzaken die tot zaligheid leiden, oneeuwig zijnde, kunnen ophouden te bestaan en een nieuwe verbanning teweeg kunnen brengen. Een beperkt en feilbaar wezen kan niet onbeperkt en onfeilbaar wezen zijn.

1. Daar de eigenschappen, neigingen en temperament van de ziel beperkt zijn, kan zij niet, in de ware zin van het woord, de ware spreker van werkelijkheden zijn. Daarom kunnen Uw Tīrthankara's geen God zijn.

2. Gelooft U in het bestaan van alleen die voorwerpen die door de zintuigen waargenomen kunnen worden? Gelooft U niet in het bestaan van die dingen die niet opgemerkt kunnen worden? Zoals het oor de vorm niet kan zien, noch een oog het geluid kan opmerken, kunnen wij de waarlijk beginloze God slechts met ons innerlijk verstand opmerken dat rein is gemaakt door kennis en het uitoefenen van Yoga.

Zoals wij de eigenschappen van de aarde opmerken en daarbij tot de conclusie komen dat de aarde bestaat, wordt God ook opgemerkt door het opmerken van zijn bijzonderheid. Wanneer iemand zich verder voorneemt enig kwaad te doen, voelt hij in zichzelf vrees, twijfel en schaamte. Dit gevoel wordt door God teweeggebracht. Het gevoel van vrees, spanning enzovoort is, om het zo te zeggen, de innerlijke stem van God. Dit is een ander bewijs van God's bestaan. Wanneer het bestaan van God bewezen wordt door het bewijs van opmerking, bestaat

er geen enkele reden om het toepassen van voorstelling en andere bewijzen tegen te gaan.

3. Wanneer men het over de waarde van opmerking en voorstelling eens is, kan het schriftelijk bewijs ook naar voren gebracht worden om het bestaan van eeuwige, ongeschapen en alwetende God te bewijzen. Daarom valt schriftelijk bewijs ook te gebruiken bij het bewijzen van Gods bestaan. Als de ziel zich God kan realiseren door de drie bewijzen (opmerking, voorstelling en autoriteit) dan is *arthavāda* niet onhoudbaar, dat wil zeggen dan kunnen wij de eigenschappen van God loven. De eeuwige dingen hebben eeuwige kwaliteiten, eeuwige handelingen en een eeuwige aard en er bestaat niets dat ons weerhoudt hun lof te zingen.

4. Zoals in menselijke zaken geen enkel werk verricht kan worden zonder een bedrijver, moet er voor dit grote werk (het scheppen van het heelal) een schepper bestaan. Als dit zo is, kan zelfs een dwaas, zonder enig twijfel, geloven in het bestaan van de
[315]
Schepper. Wanneer wij van onze leraren over God zullen horen, zullen wij dit makkelijk kunnen herhalen.

Het is daarom verkeerd van de jains om het bestaan van God te verwerpen op grond van bewijzen zoals opmerking, voorstelling, enzovoort.

Vraag:

अनादेरागमस्यार्थो न च सर्वज्ञ आदिमान् ।
कृत्रिमेण त्वसत्येन स कथं प्रतिपाद्यते ॥ 1 ॥
अथ तद्वचनेनैव सर्वज्ञोऽन्यैः प्रतीयते ।
प्रकल्प्येत कथं सिद्धिरन्योऽन्याश्रययोस्तयोः ॥ 2 ॥
सर्वज्ञोक्ततया वाक्यं सत्यं तेन तदस्तिता ।
कथं तदुभयं सिध्येत् सिद्धमूलान्तरादृतेः ॥ 3 ॥

1. De alwetende, die een begin heeft gehad, kan niet het onderwerp van een beginloos geschrift zijn. Hoe kan hij verder door een vals en kunstmatig iets bewezen worden?

2. Indien het bewijs van Gods bestaan Gods eigen woord is, dan wordt het eeuwige geschrift door de eeuwige God bewezen en de eeuwige God door het eeuwige geschrift. Dit is een valsheid van petitio principii (*anya-anyāśraya*).

3. De Veda's zijn waar, omdat zij het woord van de alwetende God zijn. En dezelfde Veda's bewijzen het bestaan van de alwetende God. Wat een grappig bewijs. Er moet een derde iets zijn om de geldigheid van de Veda's en het bestaan van God te bewijzen, anders zal de regressus infinitum (*anāvasthā*) bestaan.

Commentaar: 1-3. Wij geloven dat God en zijn eigenschappen, handelingen en aard eeuwig zijn. De kwestie van petitio principii komt niet te berde in het geval van beginloze en eeuwige stoffen. Wij kennen de oorzaak van het gevolg en het gevolg van de oorzaak. De aard van de oorzaak blijft eeuwig in het gevolg bestaan en de aard van het gevolg blijft eeuwig in de oorzaak bestaan. Evenzo komt de kwestie van regressus infinitum niet te berde in het geval van Gods woord, dat wil zeggen de Veda's, daar Gods eigenschappen zoals kennis enzovoort eeuwig zijn.

En U gelooft dat de Tīrthaṅkara's God zijn. Dit is onhoudbaar. Hun lichamen kunnen niet tot bestaan komen zonder de ouders. Hoe kunnen zij dan de kennis van heiligheden, straf en zaligheid verkrijgen zonder enig andere bron? Alle combinaties hebben een begin. Er is geen combinatie mogelijk zonder een voorafgaand gescheiden zijn. Het is daarom noodzakelijk dat men in een beginloze schepper gelooft, God.

Bedenk dat hoe volmaakt ook een man ook is, hij kan nooit ten volle bekend zijn met de samenstelling van ons lichaam. Wanneer een perfecte ziel in diepe slaap valt, bezit hij hoegenaamd geen bewustzijn. Wanneer

een ziel pijn lijdt, neemt haar kennis ook af. Niemand anders dan de dwaze jains kunnen zulke beperkte en gelokaliseerde wezens als God beschouwen.

Als U zegt dat de Tīrthaṅkara's uit hun ouders geboren zijn, vragen wij wie de ouders van die ouders geweest zijn. Als wij verder blijven vragen, ontstaat er een geval van regressus infinitum.

Dialoog tussen theïsme en atheïsme.

Hieronder geven wij het tweede deel van de *Prakaraṇaratnākara*, een samenspraak tussen theïsme en atheïsme, door welbekende jainistische geleerden aangenomen en gepubliceerd in Bombay.

Atheïst: Gods wil kan niets doen. Alles wat gebeurt, wordt door een handeling veroorzaakt.

Theïst: Indien alles door een handeling wordt veroorzaakt, hoe wordt dan een handeling veroorzaakt? Indien U zegt dat een handeling door de ziel wordt veroorzaakt, hoe worden dan de oren en dergelijke instrumenten, waarmee de ziel handelingen pleegt, veroorzaakt? Als U zegt dat zij uit de eeuwigheid komen en door de natuur zijn geschapen, zal er geen bevrijding
[315]
in Uw religie kunnen bestaan, daar eeuwigheid iets is waar men onmogelijk van af kan. Indien U stelt dat het beginloos maar veranderlijk is als voorbeschikking dan zal er bevrijding van de handelingen van alle wezens bestaan, zonder enige moeite.

Indien er geen God zou bestaan om de vruchten van de handelingen te schenken, zou de ziel zich nooit vrijwillig onderwerpen aan het leed dat door zonden verdiend is. Dieven, enzovoort onderwerpen zich nooit vrijwillig aan de straf voor diefstal of andere misdaden. Zij moeten door de rechtbank gestraft worden. Evenzo ontvangen de zielen de vruchten van hun goede of

slechte daden van God daar er anders verwarring zou zijn en iemand misschien zou gaan lijden voor de daden van een ander.

Atheïst: God is non-actief. Indien Hij handelingen zou plegen, zou Hij ook de vruchten van Zijn daden plukken. Daarom geloven wij dat de zielen, die perfectie hebben bereikt en bevrijd zijn, non-actief zijn. U moest eigenlijk ook hetzelfde standpunt aannemen.

Theïst: God is niet non-actief. Hij is actief. Als Hij bewust is, waarom dan niet actief? Als Hij actief is, kan Hij niet van activiteit gescheiden zijn. U gelooft in een kunstmatige God, de ziel die de positie van de Tīrthaṅkara bereikt heeft. Geen enkel verstandig mens kan in zulk een godsdienst geloven. Indien godheid een verkregen iets was, zou God dan oneeuwig zijn en afhankelijk zijn, daar Hij eerst een gewone ziel zou geweest zijn alvorens godheid te bereiken. Hij zou dan godheid door bepaalde middelen verkregen hebben. Hij zou dan weer tot de positie van de ziel teruggebracht worden. Als het ziel-zijn Zijn aard is, hoe kan Hij dan daarvan af zijn? Hij is een ziel geweest in eeuwigheid en zal dat in eeuwigheid blijven. Het is daarom juist te geloven in een eeuwige en zelf-bestaande God.

Zie eens. De ziel pleegt een goede of slechte daad en ontvangt haar vruchten, plezier of leed. God kan dit echter nooit. Indien God non-actief was geweest hoe zou Hij dan de wereld hebben geschapen? U beschouwt de handelingen als beginloos en veranderlijk als voorbeschikking (*prāga-bhāvavat*). Deze theorie zal U leiden tot de volgende filosofische moeilijkheid. Er zal geen inherent verband bestaan tussen de handelingen. Dit zal betekenen dat de bedrijver en de handeling het verband van samenvoeging tussen hen zullen hebben. Dit verband is altijd oneeuwig.

U gelooft niet in enige activiteit in de zaligheid. Zijn de bevrijde zielen bewuste of onbewuste wezens? Indien zij bewust zijn, dan zijn zij bewust van de

veranderlijkheid van de handelingen, daar U reeds heeft gesteld dat de handelingen veranderlijk zijn. Wanneer er geen activiteit in bevrijding bestaat, worden zij dan onbewust als een steen en blijven zij op één plaats liggen zonder enige beweging. Zulk een zaligheid zou in een duisternis en gebondenheid vallen betekenen.

Atheïst: God is niet aldoordringend. Indien Hij aldoordringend zou zijn, waarom zijn dan niet alle dingen bewust? En waarom dan de verschillende standen van hoogste, middelmatige en laagste van brahmanen, Kṣatriya's, Vaiśya's, Śūdra's en anderen. Als God in allen is, moet er geen verschil van grootheid en klein-zijn bestaan.

Theïst: De doordringer en de doordrongene kunnen nooit gelijk zijn. De doordrongene is gelokaliseerd en de doordringer is overal aanwezig, bijvoorbeeld ether is overal terwijl de dingen, waardoor ether dringt, zoals aarde, kruik, kleren enzovoort gelokaliseerd zijn. Evenzo is God de doordringer bewust, terwijl andere voorwerpen dat niet zijn.

De geleerden en ongeleerden, de deugdvollen en ondeugdelijken kunnen niet allen gelijk zijn. Kwaliteiten zoals kennis, handelingen zoals waarheidszin, en temperament zoals ongemanierdheid maken verschil. Dit is de oorzaak van verschil tussen de brahmanen, Kṣatriya's, Vaiśya's en Śūdra's. Voor het systeem van *varṇa's*, zie hoofdstuk IV.

Atheïst: Indien God de oorzaak is van het heelal, waar is dan de oorzaak van een moeder of een vader?

Theïst: God is de maker van de natuur en niet van kunst. God doet niet wat zielen moeten doen. Dit moet
[317]
door zielen gedaan worden. God heeft bijvoorbeeld de bomen, vruchten, grassen, koren enzovoort geschapen. Indien de mensen niet zelf het materiaal nemen, koren malen of brood bakken of eten, zal God dit nooit voor hen doen. Indien de zielen deze dingen niet doen,

kunnen zij niet blijven leven. Daarom heeft God bij het begin van de schepping de lichamen als vormen gemaakt. Daarna wordt het voortbrengen van kinderen de plicht van de mensen.

Atheïst: Als God eeuwig, beginloos, perfect in bewustheid, zegen en kennis is, waarom nam Hij dan de moeite op zich om de wereld te scheppen en leed te doorstaan? Zelfs een gewone mens zou niet graag de gezegende staat opgeven om zich in leed te storten. Waarom deed God zoiets?

Theïst: God kent geen moeite of leed. Hij verlaat de gezegende staat ook niet. Slechts een gelokaliseerd wezen kan moeite of leed kennen. Een aldoordringend wezen kent deze dingen niet. Indien de eeuwige, gelukkige en alwetende God de wereld niet had gemaakt, wie zou dan anders dit werk gedaan hebben? Zielen bezitten de capaciteit niet om de wereld te maken. De levensloze stof heeft niet het vermogen zichzelf te vormen.

Dit bewijst dat God alleen de wereld maakt en dat Hij altijd gelukkig blijft. Zoals God de wereld uit de materiële oorzaak geschapen heeft, is Hij het die de wet heeft gemaakt dat de moeder en de vader het instrument zullen zijn voor de voortzetting van de generaties.

Atheïst: Waarom gaf God het geluk van zaligheid op en nam Hij de last op zichzelf het heelal te scheppen, te onderhouden en te beëindigen?

Theïst: God is van aard eeuwig bevrijd. Hij is niet als Uw Tīrthaṅkara's bij wie bevrijd door middelen gekomen is als een verkregen voorwerp, die gelokaliseerd zijn en wiens zaligheid beperkt is. Hij onderwerpt zich niet aan geen enkele verbanning, zelfs niet wanneer Hij dit groot heelal schept, onderhoudt en beëindigt. Bevrijding en verbanning zijn relatief. Er bestaat geen bevrijding zonder verbanning en geen verbanning zonder bevrijding.

God was nooit in verbanning. Daarom kan van Hem niet gezegd worden, dat Hij bevrijding verkreeg. Alleen

gelokaliseerde zielen kunnen soms in verbanning zijn en soms bevrijd zijn. De onbeperkte, universele, aldoordringende God valt niet in de cyclus van verbanning of verkregen bevrijding als Uw Tīrthaṅkara's. God is altijd vrij.

Atheïst: De zielen kunnen zelf van de vruchten van hun handeligen genieten zoals de vrolijkheid, die ontstaat door het gebruik van *bhāṅga*. Gods bemoeienis is niet nodig.

Theïst: Zoals, zonder de koning, rovers, dieven en andere misdadigers niet uit zichzelf de straf van executie, opsluiting, enzovoort ondergaan, maar de rechtbank hen met de sterke arm verplicht de straf te ondergaan, is het God die volgens Zijn wetten de zielen verplicht het leed voor hun slechte daden te lijden. Geen enkele ziel lijdt graag voor haar eigen slechte daden. Daarom is de bemoeienis van de rechtvaardige God onontbeerlijk.

Atheïst: Er bestaat niet slechts één God in het heelal. Alle bevrijde zielen zijn *īśvara's*.

Theïst: Deze verklaring is absurd. Degene die eerst in verbanning was en nu bevrijd is, moet teruggaan tot de staat van verbanning daar zijn bevrijding niet
[318]
natuurlijk of eeuwig is. Uw vier-en-twintig Tīrthaṅkara's waren eerst in verbanning en toen werden zij bevrijd. Zij moeten dus weer terugvallen in de staat van verbanning. Indien de *īśvara's* veel zijn, zullen zij onderling twisten, zoals de vele zielen doen.

Atheïst: O gij dwaas, er bestaat geen schepper van de wereld. De wereld is zelf-bestaand.

Theïst: Hoe verkeerd zijn jullie jains toch? Kan er een activiteit bestaan zonder een acteur en een daad zonder activiteit? Dit is precies als te zeggen dat graan vanzelf op het veld groeit en zelf meel wordt, het meel

zelf brood wordt en het brood zelf in de buiken van de jains verdwijnt of dat katoen, garen, jassen, dekens, lendedoeken, tulbanden, enzovoort door niemand gemaakt zijn. Indien dit niet zo is, hoe kan dan de wereld met haar zovele figuren en allerlei stoffen tot bestaan komen zonder God de schepper?

Indien U in de zelf gemaakte wereld blijft geloven, moet U ons de kleding tonen die zichzelf vervaardigd heeft. Als U dit niet kan, hoe zullen dan verstandige mensen Uw waardeloze redenering moeten aannemen?

Atheïst: Is God vrij van gehechtheid of bezit Hij gehechtheid? Indien Hij niet gehecht is, waarom nam Hij dan de moeite op zich de wereld te scheppen? Indien Hij gehechtheid bezit kan Hij niet het vermogen bezitten de wereld te scheppen.

Theïst: Niet gehecht zijn en gehechtheid zijn niet van toepassing op God. Hij die aldoordringend is kan noch iets laten noch naar iets grijpen. Er bestaat niets dat beter is dan God. God mist niets. Daarom kan God voor niets gehechtheid voelen. De vraag van niet gehecht zijn en gehechtheid kan alleen in geval van zielen rijzen, niet in geval van God.

Atheïst: Indien U God als de schepper van de wereld en schenker van het resultaat van handelingen beschouwt, zal Hij ongelukkig zijn vanwege de moeilijkheden in deze wereld.

Theïst: Als een deugdvolle gerechtsdienaar, die allerlei werk moet doen en de vruchten van de handelingen aan verschillende wezens schenkt, niet lijdt, hoe zal dan God, die onbeperkte macht heeft, lijden en ongelukkig zijn? U beschouwt God door Uw domheid gelijk Uzelf of Uw Tīrthaṅkara's. Hierin ligt Uw dwaasheid.

Indien U Uwzelf van de gebreken van domheid wenst te vrijwaren, komt U dan tot de Veda's en andere

ware geschriften. Waarom verliest U nog tijd in bijgeloof en vergissingen?

Nu zullen wij de jainistische opvatting van de wereld beschouwen, zoals in hun *sūtra*'s is opgegeven. Wij zullen eerst een korte uitleg geven van de teksten en dan commentaar leveren.

सामि अणाइ अणन्ते, चउगई संसारघोरकान्तारे ।
मोहाइ कम्मगुरुठिइ, विवागवसउ भमइ जीवो ॥

Prakaraṇaratnākara, II, deel 2
Saṅyaktva-svarūpastava, *sūtra* 2

Dit is een samenspraak tussen Gautama en Mahāvīra welke is gehaald uit het hoofdstuk over *Saṅyaktva prakāśa* (synthese) in het boek *Ratnasāra* (De kracht van de juwelen). Het grootste deel van deze samenspraak is de mening dat het heelal beginloos en eindloos is. Het was nooit geschapen en zal nooit beeïndigd worden. Dat wil zeggen dat er geen schepper van de wereld bestaat. In de voorgaande samenspraak over theïsme hebben wij reeds de woorden 'O gij dwaas, er bestaat geen schepper van de wereld. De wereld werd nooit geboren en zal nooit vergaan' aangehaald.
[319]
Commentaar: Al wat uit combinatie (of samenstelling) voortkomt kan noch beginloos noch eindloos zijn. Een handeling moet beginnen en moet eindigen. Alle voorwerpen die wij in de wereld zien, werden uit combinatie gemaakt en wij zien hen vergaan. Waarom is de wereld dan niet een geschapen en vergankelijk voorwerp? Dit bewijst dat Uw Tīrthaṅkara's geen idee van de waarheid hadden, daar zij anders niet zulke onzin zouden hebben geschreven.

Precies zoals Uw leraren zijn zo zijn Uw leerlingen. Degene die naar U luistert kan nooit een wetenschappelijk inzicht hebben. Het begin en eind van

de voorwerpen is duidelijk voor onze ogen te zien en toch geeft U zulks niet toe. De leraren van het jainisme kenden geen aardrijkskunde noch sterrenkunde en de jains van dezer dagen kennen hen ook niet. Anders zouden zij niet in zulke absurditeiten geloven als die wij hieronder laten volgen.

Zij geloven dat de aarde het lichaam van een ziel is, en het water ook. Niemand kan zulke onzin geloven. De Tīrthaṅkara's, die de jains als zeer geleerd en goddelijk beschouwen, zeggen zulke onzinnige dingen als de volgende:

Op bladzijde 145 van de *Ratna-sāra bhāg* a, deel I (op 28 april 1879 in de jaina Prabhākara drukkerij te Benares gepubliceerd door Nānakacanda Jatī) wordt *kāla* (tijd) als volgt geclassificeerd: *samaya* is de kleinste tijdseenheid; ontelbare *samaya's* vormen één *āvalī*, 16.770.216 *āvalī's* zijn gelijk aan één *muhūrtta*; 30 *muhūrtta's* zijn gelijk aan één dag; 15 dagen vormen een halve maand; 2 halve maanden vormen één maand; 12 maanden vormen één jaar; ontelbare *pūrva's* vormen één *palyopama kāla*.

Nu rest ons het woord 'ontelbaar' (*asaṅkhyāta*) uit te leggen. Graaf een put die vier *kośa* (4 x ca. 3 kilometer) in het vierkant lang en breed moet zijn en even diep. Vul de put met het haar van een *yugulī* mens. Het haar van een *yugulī* mens is het 4096ste deel van een gewoon mens. Neem nu een *aṅgula* (vingerkootje) van dit haar en deel het zeven keer in acht stukken. Dit zal U 2097.152 stukken opleveren. Vul de bovenstaande put met zulke kleine stukjes haar. Neem nu na elke honderd jaren één stuk er uit. Gaat U met dit proces zo door. Wanneer de hele put leeg is, dan is het *saṅkhyāta* tijd (een gemeten eenheid).

Deel nu elk van de stukken in *asaṅkhyāta* delen en vul dezelfde put met deze stukken, zodanig gepakt dat het leger van een keizer over de put zal kunnen gaan zonder te zinken. Neem nu elke eeuw één stuk uit de put. Wanneer de put helemaal is geledigd is de tijd die

verstreken is *asaṅkhyāta*. *Asaṅkhyāta pūrva*'s vormen een *palyopama*. Teneinde een *palyopama* te berekenen moet U de tijd berekenen die verstreken is bij het ledigen van de put.

Wanneer er tien crores (100 miljoen) *palyopama's* voorbij zijn, vormt dat één *sāgaropama*; 100 miljoen *sagaropama's* vormen één *utsarpaṇī*, en wanneer evenveel tijd voorbijgaat, is dat gelijk aan één *avasarpaṇī*, één *utsarpaṇī* plus één *avasarpaṇī* vormen één *kālacakra*. Wanneer *ananta kālacakra*'s verstreken zijn, spreekt men van een *pudgalaparāvṛtta*.

Wat is *anantakāla*? In de commentaren wordt met negen voorbeelden de tijd in getallen weergegeven; zo [320]
spreekt men van *anantakāla*. De immense tijd waarin de ziel aan het rondzwerven is, dat is *ananta pudgalparāvṛtta*.

Commentaar: Hoor eens! O rekenbroeders, zult U in staat zijn de tijd te berekenen zoals in de jainistische geschriften beschreven? Dit is het rekenen dat de Tīrthaṅkara's hadden voorgeschreven. Zo zijn de leraren en hun leerlingen. Hun domheid kent geen grenzen. Vanaf Riṣabha-deva tot Mahāvīra hebben er vier en twintig Tīrthaṅkara's bestaan. Zij hebben boeken geschreven over jainistische stellingen.

Het boek *Ratnasāra* geeft citaten uit deze boeken vanaf deel I, bladzijde 134 en verder. Op bladzijde 148 van deel I staat geschreven dat de aarde het lichaam is van een ziel. Het wordt als een goed, steen enzovoort beschouwd. De lichamen van de zielen die daarin wonen zijn één *aṅgula* (vingerkootje). Zij zijn zeer klein. Hun leven gaat tot 22 duizend jaren (zie deel I, bladzijde 149 van de *Ratnasāra*).

Het lichaam van een groentesoort bezit een onbeperkt aantal zielen. Deze zijn gewone groenten. Wortelen en dergelijke (*kanda*) moet als een gewone

groentesoort beschouwd worden. Hun leven is één *ananta-muhūrtta*. De *muhūrtta* is reeds eerder genoemd.

Pratyekavanaspati (of geïndividueerde groente) is de groentesoort die een lichaam met slechts één zintuig heeft, dit is gevoel. Hun lichaam bestaat uit duizend *yojana's*. Let wel dat de *Paurāṇika yojana* 4 *kośa's* (4 x ca. 3 kilometer) is, terwijl de jainistische *yojana* tienduizend *kośa's* is. Dit betekent dat hun lichaam uit 400 *kośa's* bestaat. Hun levensduur gaat tot tienduizend jaren.

Neem nu twee zintuiglijke schepsels (één die gevoel en één die smaak bezit), bijvoorbeeld schelpen en luizen. Hun lichamen zijn 48 *kośa's* lang. Hun levensduur gaat tot twaalf jaren.

Commentaar: De berekenaar heeft hier een grote fout gemaakt. Zulk een groot lichaam zou een langere levensduur moeten hebben. Luizen die acht-en-veertig *kośa's* lang zijn, kunnen alleen in de lichamen van de jains gevonden worden of kunnen door hen alleen in de lichamen van de jains gevonden worden of kunnen door hen alleen gezien zijn. Wie anders is zo gelukkig om zulke grote luizen te hebben?

En verder (zie *Ratnasāra* deel I, bladzijde 150). Hun schorpioenen, vlooien en vliegen hebben lichamen die een *yojana* lang zijn, en hun leven duurt tot zes maanden.

Commentaar: Luister eens mijnheer, niemand zal ooit een schorpioen gezien hebben die vier *kośa's* lang is. Twaalf kilometer lange schorpioenen en vliegen leven slechts in de huizen van de jains, en alleen zij hebben hen gezien. Indien zij eens een jaina beten, hoe zou zijn toestand dan zijn?

Waterdieren zoals vissen, enzovoort zijn duizend *yojana's* lang. Indien hier en jainistische *yojana* bedoeld is, wordt dit tien miljoen *kośa's*. Hun leven duurt tien miljoen *pūrva* jaren.

[321]

Commentaar: Zulk een groot waterdier is door niemand anders dan de jains gezien. De viervoetige olifanten enzovoort hebben lichamen van 2 tot 9 *kośa's* lengte, en leven 84.000 jaren. Zulke grote dieren zijn alleen door de jains gezien. Zij alleen kunnen zulke dingen geloven, en geen verstandig mens.

In *Ratnasāra* deel I, blz. 151 lezen we dat de waterlichaampjes lange lichamen hebben van duizend *yojana's* of tien miljoen *kośa's* en een leven van tien miljoen *pūrva* jaren.

Commentaar: Zulke reusachtige schepsels met zulke reusachtige lengtes zijn zeker in de droom gezien door de leraren van het jainisme. Wat voor grote leugens zijn dat. Zij kunnen nooit mogelijk zijn.

Nu komen wij tot de grootte van de aarde.

In *Ratnasāra* deel I, blz. 152 lezen we dat de wereld *asaṅkhyāta* landen en *asaṅkhyāta* oceanen bevat. Hier betekent *asaṅkhyāta* de tijd die gelijk is aan 2,5 *sāgaropama kāla*.

Op deze aarde is Jambūdvīpa het centrum van alle landen. Haar lengte is honderdduizend *yojana's* of 100 miljoen *kośa's*. Het wordt geheel omgeven door de zout oceaan die twee-honderd duizend *yojana's* of twee honderd miljoen *kośa's* lang is. Dit Jambūdvīpa wordt omgeven door het eiland Dhātakīkhaṇḍa dat vier-honderd duizend *yojana's* of vier honderd miljoen *kośa's* lang is. Dit eiland wordt omgeven door de Kālodadhi oceaan, die dan weer dubbel zo groot is. Nadien volgt 'Puṣkarāvartta', die nog eens dubbel zo groot is.

Het binnenland van dit land is ruw. De helft ervan wordt door mensen bewoond. Na deze landen bestaan er ontelbare landen en zeeën waarin insecten, enzovoort leven.

In *Ratnasāra* deel I, blz. 153 lezen we dat Jambūdvīpa in zes zones wordt verdeeld; Himavanta (laaglandzone), Airaṇyavanta (kastorzone), Harivarṣa

(apenzone), Ramyaka (mooie zone), Devakuru (God's zone), Uttarakuru (noordelijke zone).

Commentaar: Hoor eens, geografen. Is Uw berekening van de afmeting van de aarde fout of die van de jaina? Indien de jains fout zijn, legt U het hen uit. Indien U fout was, corrigeer dan Uzelf. Een beetje overweging zal U er van overtuigen dat de jainistische leraren geen aardrijkskunde, geen sterrenkunde en geen rekenkunde kenden. Indien zij slechts een geringe kennis van deze wetenschappen bezaten, zouden zij niet zulke onmogelijke dingen hebben geschreven.

Het valt niet te verwonderen daar deze domme mensen het heelal als ongeschapen beschouwen, en geen geloof hebben in God. Het is om deze redenen dat de jains hun boeken niet afstaan aan geleerden van andere religies. De boeken van deze personen die door de jains als Tīrthaṅkara's worden beschouwd zijn vol van zulke absurditeiten. Indien iemand hen zou zien zou die persoon de dwaasheid in hen uitmaken. Daarom staan zij hun boeken niet aan anderen af. Iemand die een greintje verstand heeft zal niet in zulke onzin geloven.

De jains hebben deze boeken geschreven teneinde het beginloze van het heelal te bewijzen. Maar dit is allemaal bedrog. Eén ding geven wij toe. De materiële oorzaak is beginloos (eeuwig) omdat het bestaat uit stomen, die elementen zijn zonder een oorzaak. Maar zij
[322]
bezitten geen macht zichzelf op georganiseerde wijze te combineren of op te lossen. Er bestaat een stof die stoom heet. Deze stomen zijn van aard losstaand en onbewust. Zij kunnen zichzelf niet georganiseerd combineren. Er moet een bewust wezen zijn om hen te combineren, en dat wezen is de intelligente God. Let wel! Het is het werk van de onbeperkte, beginloze en intelligente God om al die planeten zoals de aarde, de zon, enzovoort in orde te houden. De wereld, die een speciale soort georganiseerde orde vertoont, kan nooit beginloos zijn.

Indien U de wereld als eeuwig beschouwt, zal er geen oorzaak er van bestaan. Het gevolg zal zelf de oorzaak zijn. Als het gevolg en de oorzaak hetzelfde zijn zal er de valsheid van zelfafhankelijkheid bestaan. Niemand kan op zijn eigen schouders zitten noch kan iemand zijn eigen vader of zoon zijn. Daarom moet er geloof in de schepper van het heelal bestaan.

Vraag: Als God de schepper van het heelal is, wie is dan de schepper van God?

Antwoord: Er bestaat geen schepper van de schepper of de oorzaak van de oorzaak. Elk gevolg heeft haar maker, en haar oorzaak voordien. Degene die geen combinatie of oplossing toelaat, en die de oorzaak is van de eerste combinatie en oplossing kan geen maker of oorzaak hebben. Over dit onderwerp is speciaal gesproken in het achtste hoofdstuk.

Wanneer de jains geen kennis hebben van deze natuurlijke dingen, hoe kunnen zij dan de beginselen van de cosmogonie begrijpen. De jainistische theorie dat het heelal eeuwig is, de verandering in de stoffen eeuwig is, de veranderingen in elke kwaliteit en elke plaats onbeperkt zijn en dat elk voorwerp aan een onbeperkt aantal veranderingen onderhevig is (zoals opgegeven in het eerste deel van *Prakaraṇa Ratnākara*) is onhoudbaar, omdat van elk ding dat een einde of grens heeft de onderdelen beperkt moeten zijn, en niet onbeperkt. Indien het gebruik van de term 'onbeperkt' in de zin van ontelbaar bedoeld is, kan dit alleen toegegeven worden ten aanzien van zielen, en niet ten aanzien van God. Het is pure domheid om beperkte macht te gebruiken om onbeperkte veranderingen in een voorwerp teweeg te brengen, welke slechts één grens heeft, hoe kan zij dan grenzeloze veranderingen ondergaan?

Het is evenzo kinderachtig aan te nemen dat een stof onbeperkte kwaliteiten bezit en een hoeveelheid aan een onbeperkt aantal veranderingen onderhevig is. Onbeperkte dingen kunnen niet in een beperkte lokaliteit

wonen. Zulke bombastische onwaarheden zijn in deze jainistische boeken verkondigd.

De jainistische stelling over bewuste en onbewuste voorwerpen is als volgt:

चेतनालक्षणो जीवः स्यादजीवस्तदन्यकः ।

सत्कर्मपुद्गलाः पुण्यं पापं तस्य विपर्ययः ॥

Dit is een gezegde van Jinadatta Sūri.

Het wordt ook in het eerste deel van de *Prakaraṇa Ratnākara* opgegeven in het hoofdstuk over *Nayacakrasāra*. Het betekent dat de ziel datgene is dat bewustheid bezit en alles dat geen bewustheid bezit onbewust is. De atomen van goede handelingen leiden tot deugd en die van de slechte handelingen tot ondeugd.

Commentaar: De defnties van bewuste en onbewuste voorwerpen zijn goed. Maar de onbewuste atomen kunnen geen deugd of ondeugd zijn. Deugd en ondeugd zijn de karaktertrekken van een bewust wezen. Alle onbewuste voorwerpen zijn vrij van deugd of ondeugd. Het beginloos zijn van de zielen is goed, maar het is fout te beweren dat de beperkte en feilbare zielen onbeperkt en onfeilbaar worden bij zaligheid. Een beperkt en feilbaar wezen zal altijd beperkt blijven en zal altijd beperkte kennis bezitten.

[323]

De jainistische Tīrthaṅkara's zijn verkeerd met te beweren dat de wereld, de zielen, de handelingen van de zielen en verbanning beginloos zijn. De oorzaken kunnen bepaalde gevolgen beginloos zijn, noch de handelingen van de ziel of haar verbanning. Indien U gelooft dat de handelingen en de verbanning beginloos zijn, waarom gelooft U dan dat er bevrijding van de handelingen en verbanning kan bestaan?

Hetgeen beginloos is, kan nooit ophouden te bestaan. Indien U beweert dat beginloze dingen ook tot een eind kunnen komen, dan rijst de vraag waarom dan ook niet al Uw beginloze dingen zullen vergaan. U

gelooft in eeuwige en beginloze dingen. Dan zullen ook de handelingen en de verbanning eeuwig zijn. Indien U gelooft dat zaligheid het resultaat is van bevrijding van handelingen dan is 'bevrijding van handelingen' de weg tot zaligheid. Zulk een zaligheid is niet permanent, omdat zij het resultaat van iets is, en niet eeuwig zal bestaan.

Wie handelingen stelt is onafscheidelijk verbonden met zijn handeling. Het is dan verkeerd te geloven dat er bevrijding van de handelingen kan bestaan. Dus houdt Uw theorie, dat Uw zaligheid en de zaligheid van Uw Tīrthaṅkara's permanent is, geen stand.

Vraag: Zoals een van het kaf gecheiden of gebakken rijstkorrel niet kan spruiten, komt de ziel die zaligheid verkregen heeft niet terug in de wereld van geboorten en dood.

Antwoord: Het verband tussen de ziel en de handeling is niet hetzelfde als dat tussen de rijstkorrel en haar huis. De zielen, hun handelingen en hun capaciteit om handelingen te plegen, zijn in eeuwigheid onafscheidelijk aan mekaar verbonden. Indien U gelooft dat de ziel geen inherent vermogen heeft om te handelen, zal de ziel dan onbewust als een steen zijn en niet het vermogen hebben om van zaligheid te genieten.

Indien de ziel zaligheid kan verkrijgen door de eeuwige onafscheidelijke verbanning te doen eindigen, dan kan Uw eeuwige zaligheid ook verbroken worden en gevolg worden door verbanning. Zoals U gelooft dat een ziel zaligheid kan verkrijgen door bevrijd te zijn van handelingen, hetwelk de weg tot zaligheid is, kan de ziel eveneens bevrijd worden van de permanente zaligheid en wederom in verbanning vallen. Hetgeen door enig middel verkregen is, kan nooit eeuwig zijn. Maar indien U gelooft dat zaligheid zonder enige handeling verkregen kan worden, kan ook verbanning zonder enig handeling verkregen worden. Zoals het contact met vuil de kleren vuil maakt, en het vuil verwijderd wordt door

hen in water te wassen, en een ander contact met ander vuil dezelfde kleren weer vuil kan maken, zullen de zielen aan gehechtheid, haat, valsheid en dergelijke euvels onderhevig zijnde, de vruchten van hun handelingen smaken en kan ware kennis en bedachtzaam leven hen rein maken.

Indien U toegeeft dat de onreinheid van de ziel aan haar contact met vuil te wijten is, kunt U niet aan de conclusie ontkomen dat de wereldse ziel bevrijding kan verkrijgen en de bevrijde ziel weer in de wereld kan komen, en werelds worden. Indien sommige oorzaken vuil kunnen verwijderen, kunnen sommige oorzaken het ook aantrekken. Daarom moet U de verbanning en zaligheid van de ziel als een eeuwige cyclus beschouwen en niet als zonder begin of einde.

Vraag: De ziel was nooit rein. Zij is altijd onrein.

Antwoord: Indien zij nooit rein was, kan zij nooit rein worden. Zoals een rein goed vuil wordt door in contact met vuil te komen en het vuil verwijderd wordt door het te wassen terwijl haar natuurlijk wit-zijn niet verwijderd kan worden (ook niet door wassen), en het vuil zich weder eraan kan kleven, kunnen slechtheden zich ook aan de bevrijde kleven.

Vraag: De ziel kan zelf in een lichaam gaan huizen door de eerder gepleegde handelingen. De bemoeienis van God is hierbij van geen betekenis.

Antwoord: Indien de handeling de enige factor is voor het huizen in een lichaam en God daarbij niet te pas komt, zal de ziel dan nooit een laag leven vol leed aannemen. Zij zou dan alleen verheven levens willen hebben. Indien U zegt dat de handeling de ziel zal verplichten dit te doen, is het verkeerd. De dief gaat niet zelf naar de gevangenis en de moordenaar executeert zichzelf niet. Dit alles wordt door de rechtbank gedaan. Evenzo zult U moeten toegeven dat God de ziel in een

lichaam plaatst en haar laat lijden voor haar vorige handelingen.

[324]

Vraag: De vruchten van de handeling komen automatisch evenals de verdoving door wijn, enzovoort. Er bestaat geen behoefte aan iemand die dat regelt.

Antwoord: Indien Uw redenering juist is dan zal, evenals een jonge drinker erger verdoofd raakt door wijn dan een ervaren drinker, een mens die een kleine ondeugd of een kleine deugd pleegt geheel naar verhouding de vruchten ontvangen. De bedrijvers van kleine wandaden zullen dan grotere gevolgen moeten dragen.

Vraag: Zoals de aard van de mensen is, zo is zijn gevolg voor de handeling.

Antwoord: Als dit aan de aard te wijten was, zouden verkrijging en bevrijding beiden onmogelijk zijn. Zoals bepaalde oorzaken een schoon goed vuil maken, kunt U aannemen dat bepaalde oorzaken de ziel onrein maken.

Vraag: De handeling kan geen vruchten afwerpen zonder samenvoeging. Zoals yoghurt verkregen wordt door de samenvoeging van melk en zuur, vormt de samenvoeging van de ziel en de handeling de vrucht van de handeling.

Antwoord: Zoals er een derde bestaat die melk en zuur samenvoegt, moet er een derde, dat is God, bestaan om de ziel in contact te brengen met de vrucht van haar handeling. De onbewuste voorwerpen kunnen zichzelf niet georganiseerd aan mekaar voegen. Verder kan de ziel, die beperkte kennis bezit, niet zelf de vrucht van haar handelingen ontvangen. Dit bewijst dat als er geen God bestaat om de natuurwetten te besturen, de vrucht van haar handelingen niet geregeld kan worden.

Vraag: Elkeen die vrij is van handelingen is God.

Antwoord: Daar de handelingen in eeuwigheid aan de ziel verbonden zijn, kan de ziel nooit vrij van handelingen wezen.

Vraag: Heeft de verbanning tot handelen een begin?

Antwoord: Zij heeft een begin. Het contact van de handeling kan niet beginloos zijn en de ziel moet non-actief zijn vóór het contact. Indien deze non-actieve ziel contact kan maken met het contact van de handelingen, dan zou de bevrijde ziel ook dit contact kunnen aantrekken. Feit is dat de bevrijder en de handeling inherent aan mekaar verbonden zijn en dat men nooit van dit verband af kan. Dit hebben wij in het negende hoofdstuk uitgelegd.

Hoe groot ook de kennis en de capaciteit van de ziel moge worden, zij zullen altijd beperkt blijven en de ziel zal nooit gelijk aan God worden. Dit vermogen kan tot grote hoogten opgevoerd worden door het beoefenen van Yoga.

De jainistische Ārhata's beschouwen de afmeting van de ziel als gelijk aan de afmeting van het lichaam. Hen dient gevraagd te worden hoe het dan mogelijk kon zijn voor de ziel van een olifant om in het lichaam van een mier over te gaan en de ziel van een mier in het lichaam van een olifant. Dit is ook zuivere domheid. De ziel is een onzichtbaar iets en kan zelfs in een atoom leven. Slechts de kracht van de ziel lost zich op in het hele lichaam door vitale elektriciteit, zenuwen, enzovoort. Door hen weet de ziel alles van het lichaam af. Goed gezelschap maakt haar goed en slecht gezelschap maakt haar slecht.

Dit is nu de jainistische opvatting van *dharma*:

रे जीव भव दुहाइं इक्कं चिय हरिइ जिणमयं धम्मम् ।
इयराणं परमंतो सुहकय्ये मूढ मुसिओसि ॥

Prakaraṇa Ratnākara II. 60, 3

O ziel, alleen de *dharma* die door de aan gehechtheid zijnde jainistische leraren is voorgeschreven, kan het leed van wereldse geboorte, ouderdom en dood verwijderen. Evenzo zijn goede

[325]
geleerden en goede leermeesters alleen degenen die tot het jainisme behoren. De jainistische *deva's* zijn de vrij van gehechtheid zijnde Riṣabha-deva en Mahāvīra. Anderen dan dezen b.v. Harihar Brahmā enzovoort zijn slechte deva's. Degenen die deze slechte deva's aanbidden, worden misleid.

De opzet is dat degene die tot het jainisme behoren goede deva's en goede leermeesters zijn en hun geloof is de goede. Het is niet goed om slechte deva's, slechte leermeesters en slechte religies te volgen.

Commentaar: Laat nu de verstandigen eens zien hoe vol van beledigingen hun heilige boeken zijn.

अरिहं देवो सुगुरु सुद्धं धम्मं च पंच नवकारो ।
धन्नाणं कयच्छाणं निरन्तरं वसइ हिययम्मि ॥

Prakaraṇaratnākara II. 60, 1

De enige *dharma* die de schepselen die in ellende leven, kan redden, is die van de God van de *deva's*, de glorievolle Arihandeva, prediker van de geschriften (die kennis en juiste handelingen leren); hij is de heilige, vrij van alle onreinheid, de wortel van kennis, karakter, genade; behalve hem is niemand waard aanbeden te worden door de Arhata's, dat is Śrī Jinadeva.

Andere religies zoals die van Harihara, enzovoort zijn niet bevorderlijk voor het verrijzen boven dit wereldse. Ere aan de vijf Arihana's en degenen die aan hen verwant zijn. De vijf deugden zijn: genade, vergiffenis, juiste kennis, bezoeken aan God en goed gedrag. Dit vormt de *dharma* van de jains.

Commentaar: Die genade is geen genade die niet aan de mensen over het algemeen wordt bewezen. Hetzelfde kan van vergiffenis gezegd worden. Hetgeen domheid is, noemen zij kennis. Hetgeen duisternis is,

noemen zij *darśana* of 'het zien van God'. Verhongering is hun goed gedrag. Zijn dat goede dingen?

Alhoewel genade en vergiffenis mooie dingen zijn, maakt bijgeloof genade tot ongenade en vergiffenis tot geen vergiffenis. Wij willen hiermee zeggen dat het niet mogelijk is te vermijden anderen soms pijn te doen. De slechten straffen valt ook onder de categorie genade. Indien U zich weerhoudt één slecht persoon te straffen, doet U leed aan duizenden. Daarom is zulk een genade geen genade en zulk een vergiffenis geen vergiffenis.

Wij geven toe dat genade bestaat uit het trachten het leed van alle schepselen te verzachten en hun geluk te verzekeren. Genade bestaat niet slechts uit gefilterd water drinken of het beschermen van kleine insecten. Zulke genade van de jains is slechts uiterlijk vertoon. Zij doen dit niet daadwerkelijk. Vraagt genade niet van ons dat wij iedereen moeten helpen aan voedsel en water, ongeacht van welke religie zij zijn, en dat wij de geleerden van andere religies ook moeten eerbiedigen en dienen?

Voor het juiste beeld van hun genade lezen wij het volgende op bladzijde 221 van hun *Vivekasāra*. Wat staat daar geschreven? De jains moeten nooit de volgende zes dingen doen: 1. De mensen van een andere religie loven. 2. Hen groeten. 3. Met hen spreken. 4. Geregeld met hen spreken. 5. Hen uit liefdadigheid voedsel en kleding geven. 6. Wierook of bloemen geven om aan de beelden van andere religies te worden geschonken.

Commentaar: Laat nu de verstandigen beoordelen hoe onvriendelijk, vijandig en kwaadgezind de jains zijn tegenover de volgelingen van andere religies. Wanneer zij zo ongenadig zijn tegenover de mensen van andere
[326]
religies is het juist de jains ongenadig te noemen, daar het geen deugd is slechts vriendelijk te zijn voor de leden van Uw eigen familie. De mensen van hun eigen

godsdienst zijn gelijk aan de leden van hun eigen familie. Welk verstandig mens zal hen genadig noemen als zij slechts genade bewijzen aan hun eigen mensen, en niet aan anderen?

Op bladzijde 108 van de *Vivekasāra* staat geschreven dat de jains de minister Namucī van de koning van Mathurā vermoordden, omdat zij hem als hun tegenstander beschouwden, en dat zij door reiningsrituelen uit te voeren van deze zonde bevrijd werden.

Commentaar: Is zulk een handeling niet de vernietiger van genade en vergiffenis? Wanneer zij zo vijandig zijn tegenover de volgelingen van andere religies dat zij hen zelfs kunnen doden, is het slechts juist hen gewelddadig te noemen in plaats van genadig.

Nu wordt de beschrijving van waar inzicht gegeven in de verzameling van de *Arhatapravacansaṅgraha*, die *Paramāgamasāra* genoemd wordt. Dit zijn de vier hoofdmiddelen om zaligheid, waar geloof, zuivere intuïtie, kennis en gedrag te verkrijgen. Yogadeva heeft een verklaring van de deugden geschreven. Waar geloof en zuivere intuïtie bestaan uit het aannemen van hetzelfde standpunt van de zielen en andere stoffen, zoals in de jainistische geschriften is voorgesteld, zonder enig verschil, en sterk geloof in de jainistische religie.

रुचिर्जिनोक्ततत्त्वेषु सम्यक् श्रद्धानमुच्यते ।

Heb vol vertrouwen in de elementen die door 'Jina' zijn genoemd, en niet in anderen.

यथावस्थिततत्त्वानां संक्षेपाद् विस्तरेण वा ।
योऽवबोधस्तमत्राहुः सम्यग्ज्ञानं मनीषिणः ॥

De wijzen noemen ware kennis de korte behandeling van de verschillende elementen, inclusief de zielen.

सर्वथाऽवद्ययोगानां त्यागश्चारित्रमुच्यते ।
कीर्त्तितं तदहिंसादिव्रतभेदेन पञ्चधा ।
अहिंसासूनृतास्तेयब्रह्मचर्यापरिग्रहाः ॥

Zuiver gedrag bestaat uit het verbreken van alle connecties met andere religies, hetwelk in elk opzicht veroordelingswaardig is. De standpunten zijn er vijf:

1. Ahiṅsā of 'het niet doden van ook maar één levend wezen'. 2. Sūnṛitā, of 'in aangename stijl spreken'. 3. Asteya, of 'niet stelen'. 4. Brahmacarya, of 'seksuele beheersing'. 5.Aparigraha of 'afstand doen van alle dingen'.

Commentaar: Vele van deze dingen zijn goed, bijvoorbeeld het vermijden van geweld, diefstal en andere slechte dingen. Maar ook de goede dingen zijn bezoedeld door de verguising van andere religies, enzovoort. Bijvoorbeeld in één van de bovengenoemde teksten staat geschreven dat de religie van Harihara enzovoort de mens niet helpt in haar verheffing in deze wereld. Het is onjuist die boeken die de geleerdheid en godsvrucht van hun schrijvers duidelijk bewijzen slecht te noemen en de Tīrthaṅkara's, die de voorgenoemde onmogelijkheden hebben geschreven, te loven.

Nu bespreken wij de lof van de *dharma* van het jainistische geloof.

जइ न कुणसि तव चरणं न पढसि न गुणेसि देसि नो दाणम् ।
ता इत्तियं न सक्किसि जं देवो इक्क अरिहन्तो ॥

Prakaraṇaratnākara, II, *ṣaṣṭī* 60, *sūtra* 2

[327]

Korte uitleg: O mens, indien gij geen goed gedrag kunt volgen, of de geschriften niet kunt lezen, of de voornaamste punten niet begrijpt, of geen aalmoezen geeft aan degenen die het verdienen, is het ook dan in orde wanneer gij de enige God Arihanta aanbidt, die waardig is aanbeden te worden, en gij geloof hebt in de

jainistische religie. Dit is de juiste weg voor Uw verheffing.

Commentaar: Dat is allemaal bedrog. Zal een persoon die geen karakter bezit, die niet kan lezen of die niet aan liefdadigheid kan doen, goed kunnen worden door slechts te zeggen dat de jainistische religie de juiste is? Zullen de goede mensen van andere religies slecht worden? Welke andere namen dan 'misleid' en 'kinderachtig' kunnen wij geven aan een persoon die zo redeneert?

Dit bewijst dat hun leraren zelfzuchtig waren, en niet geleerd. Indien zij niet alles veroordeelden, zou niemand door hun valsheden gevangen kunnen worden, en zou hun doel niet bereikt kunnen worden. Zouden de jains er niet kwaad over worden als iemand zegt dat jainisme de mensen in de oceaan van ellende zal doen verdrinken en de vedische leer hen zal verheffen of dat Harihara, enzovoort goede *deva's* zijn en Riṣabhadeva, enzovoort slechte?

Let verder op de fouten van de leraren en volgelingen van het jainistische geloof.

जिणवर आणा भंगं उमग्ग उस्सुत्त लेस देसणउ ।
आणा भंगे पावं, ता जिणमय दुक्करं धम्मम् ॥

Prakaraṇaratnākara, II, *ṣaṣṭi* 60, *sūtra* 11

De overbrenging van de orders van de vrij van gehechtheid zijnde Tīrthaṅkara's of zelfs een klein gedeelte van *unmārga utsūtra*, door hen aan anderen te tonen, is een grote zonde die veel leed veroorzaakt. Het is zeer moeilijk de deugden die door *Īśvara* Jina zijn voorgeschreven te volgen, bijvoorbeeld waar geloof enzovoort. Daarom moet men zich zo gedragen dat de orders van 'Jina' niet overtreden kunnen worden.

Commentaar: Het is dwaasheid Uw eigen religie zelf te prijzen en andere religies te veroordelen. De ware lof is de lof die door anderen aan U wordt toegezwaaid.

Zelfs dieven prijzen zichzelf. Maar worden zij daardoor lofwaardig? Dit zijn de leringen:

बहुगुणविज्झा निलओ, उस्सुत्तभासी तहा विमुत्तव्वो ।
जह वरमणिजुत्तो विहु विग्घकरो विसहरो लोए ॥

Prakaraṇaratnākara, II, *ṣaṣṭī* 60, *sūtra* 18

Zoals een juweel in het hoofd van een giftige slang te verwerpen valt, zo is een niet-jaina voor de jains, hoe geleerd of godvruchtig hij ook moge zijn.

Commentaar: Hoe verkeerd is deze houding! Indien de jainistische leraren en hun leerlingen goede opvoeding genoten hadden, zouden zij achting hebben voor de welopgevoeden. Als zij allen dom zijn, de Tīrthaṅkara's meegerekend, hoe zullen zij dan de welopgevoeden eerbiedigen? Is goud te verwerpen, omdat het in vuil of stof ligt? Dit bewijst dat niemand zo onopgevoed en bijgelovig is als de jains.

अइसय पाविय पावा धम्मिअ पब्बेसु तोवि पावरया ।
न चलन्ति सुद्ध धम्मा धन्ना किविपाव पव्वेसु ॥

Prakaraṇaratnākara, II, *ṣaṣṭī* 60, *sūtra* 29

De volgelingen van andere filosofieën zijn slecht, dat wil zeggen zij zijn vijanden van het jainisme. Daarom moeten de jains hen niet eens zien.

Commentaar: Laat de verstandigen eens nadenken hoe absurd dit is. Feit is dat degene die een ware religie
[328]
heeft niet bang voor iemand hoeft te zijn. Hun leraren wisten dat hun religie hol was en dat indien zij haar aan anderen onderwezen, zij veroordeeld zou worden. Daarom achtten zij het nodig alle anderen te veroordelen en de dwazen te vangen.

नामंपि तस्स असुहं जेण निदिठाइ मिच्छ पव्वाइ ।
जेसिं अणुसंगाउ धम्मीणवि होई पाव मई ॥

Prakaraṇaratnākara, II, *ṣaṣṭī* 60, *sūtra* 27

Alle religies, die tegen het jainisme zijn, maken de mensen zondig. Daarom is geen enkele religie geschikt om aangenomen te worden, behalve het jainisme.

Commentaar: Dit bewijst dat het jainisme de schepper van vijandschap, oppositie, samenzweerderij, haat, enzovoort is en daarom de mensen in de oceaan van slechte handelingen zal doen verdrinken. Niemand is een grotere kwaadspreker van andere religies dan de jains. Is het niet de manier van dwazen om enerzijds alle religies te veroordelen en hun eigen religie te prijzen? Degene die bedachtzaam zijn, noemen een goed mens een goed mens en een slecht mens een slecht mens, tot welke religie hij ook moge behoren.

हा हा गुरुअ अकज्झं सामी न हु अत्थि कस्स पुक्करिमो ।
कह जिण वयणं कह सुगुरु सावया कह इय अकज्झम् ॥

Prakaraṇaratnākara, II, *ṣaṣṭī* 60, *sūtra* 35

Wat voor vergelijking bestaat er tussen de woorden van de alwetende Jina, goede Jina leermeesters en het jainisme enerzijds en anti-jainistische slecht leermeesters anderzijds. Dat is: onze leermeesters zijn goed, wij hebben goede geleerden en een goede religie. De anderen zijn slechte leermeesters, hebben slechte geleerden en slechte religies.

Commentaar: Dit is precies als de vrouw die pruimen verkoopt. Zoals zij haar zure pruimen zoet noemt en de zoete pruimen van anderen zuur, zo doen de Jains. Zij beschouwen het als zeer zondig om de geleerden van andere religies te dienen.

Zoals eerder aangehaald is dat het juweel in het hoofd van een giftige slang te verwerpen is, evenzo moeten goede mensen van andere religies verafschuwd worden. Nu gaan zij verder met het veroordelen van mensen van andere religies.

सप्पो इक्कं मरणं कुगुरु अणंताइ देइ मरणाइ ।
तो वरिसप्पं गहियुं मा कुगुरुसेवणं भद्दम् ॥

Prakaraṇaratnākara, II, *ṣaṣṭī* 60, *sūtra* 37

Degenen die niet tot het jainisme behoren, zijn slechte leermeesters, slechter dan slangen. Niemand moet naar hen omkijken of zich met hen verenigen. Het contact met de slang veroorzaakt één dood, maar het contact met de slechte leermeesters van vreemde religies veroorzaakt vele keren de dood. Daarom vrienden, moet gij niet eens dichtbij de slechte leermeesters van andere religies staan. Indien gij de volgelingen van andere religies dient, zult gij in ellende vallen.

Commentaar: Zie eens. Niemand kan zo hard, zo misleid, zo vijandig en zo afbrekend zijn als de jains. Zij denken dat niemand hen zou dienen of eerbiedigen zonder dat zij anderen veroordelen en zichzelf prijzen. Ongelukkigerwijs zullen zij, zo lang zij zich niet verenigen met geleerde personen, nooit ware kennis en de ware religie bereiken.

De jains moeten daarom hun onwetenschappelijk en absurd geloof verwerpen en de vedische leer aannemen. Dan pas zullen zij gelukkig wezen.

[329]

किं भणिमो किं करिमो ताण हयासाण धिट्ठ दुट्ठाणम् ।
जे दंसिऊण लिंगं खिवंति न रयम्मि मुद्धजणम् ॥

Prakaraṇaratnākara, II, *ṣaṣṭi* 60, *sūtra* 40

Wat hebben wij uit te staan met degenen wier hoop op zaligheid vernietigd is, die koppig zijn, die zeer actief zijn in slechte handelingen of die een slechte geaardheid hebben? Omdat U hen goed doet, zullen zij U wederkerig kwaad doen. Indien een man vriendelijk de ogen van een blinde leeuw wil gaan behandelen, zal de leeuw hem toch verscheuren. Evenzo staat goed doen aan de slechte leermeesters van andere religies gelijk aan zichzelf ten onder brengen, dat wil zeggen: blijft altijd ver van hen af.

Commentaar: Indien anderen ook hetzelfde zouden denken als de jains, zouden de jains in grote moeilijkheden verkeren. Indien niemand hen zou helpen, zouden al hun dingen verkeerd gaan, en zouden zij er

zeer ellendig aan toe zijn. Waarom denken de jains niet op dezelfde manier over anderen?

जह जह तुट्टइ धम्मो जह जह दुट्ठाण होइ अइ उदउम् ।

समद्दिट्ठि जियाणं तह तह उल्लसइ समत्तम् ॥

Prakaraṇaratnākara, II, *ṣaṣṭī* 60, *sūtra* 42

Hoe groter de kracht, de invloed, de eerbied en het aanbidden van non-jainistische filosofische ordes, zoals Nihnava, Pāsacchā, Usannā, Kusīliyā enzovoort, van de driestavige kluizenaars of slechte brahmanen wordt, des te meer de juiste kennis van zuiver ziende zielen overal schijnt. Wat een groot wonder is dat?

Commentaar: Zie eens. Bestaat er een persoon die de jains in haat en vijandigheid kan overtreffen? Wij geven toe dat de volgelingen van andere religies ook kwaadwillig of hatelijk zijn, maar niet zo erg als de jains. En kwaadwilligheid is de basis van de zonde. Waarom zouden de jains daarom niet zondig zijn?

संगो वि जाण अहिउ तेसिं धम्माइजे पकुव्वन्ति ।

मुत्तूण चोरसंगं करन्ति ते चोरियं पावा ॥

Prakaraṇaratnākara, II, *ṣaṣṭī* 60, *sūtra* 75

De kern is dat, zoals dwazen door zich in gezelschap van dieven op te houden niet bang zijn voor straf, zoals het afsnijden van de neus enzovoort, de volgelingen van andere religies dan het jainisme niet bang zijn voor hun slecht lot.

Commentaar: Meestal beoordeelt iemand de anderen naar zichzelf. Is het mogelijk dat andere religies schurkachtig kunnen zijn en alleen het jainisme eerlijk is? Zo lang het intellect van iemand door grote domheid en slecht gezelschap afgestompt blijft, houdt hij niet op hatelijk en kwaadwillig voor anderen te zijn. Geen enkele religie is zo tegen andere religies als het jainisme.

जच्छ पसुमहिसलरका पव्वं होमन्ति पाव नवमीए ।

पूअन्ति तंपि सढ्ढा हा हीला वीयरायस्स ॥

Prakaraṇaratnākara, II, *ṣaṣṭī* 60, *sūtra* 76

Zoals eerder gezegd zijn degenen die anders zijn dan de jains een verkeerd inzicht hebben en zijn de jains mensen met een goed inzicht. De niet-jains zijn allen zondig. De jains zijn allen deugdvol.
[330]

Commentaar: Zoals het vasten van Pāpanavamī en Durgānavamī de mindere zijn van andere vasten zoals Cāmuṇḍā, Kālikā, Jvālāpramukha enzovoort, waarom is dan niet eveneens Uw vasten zoals Paccakhāna slecht? Zij zijn zeer moeilijk. Het verwerpen van Vāmamārga is goed, maar het geloof in Śāsanadevī en Marutadevī dient ook veroordeeld te worden.

Indien U zegt dat Uw godin niet gewelddadig is (dat wil zeggen er worden geen dieren aan haar altaar geslacht), is dat verkeerd omdat er gezegd is dat Śāsanadevī de ogen van een man en van een geit uitgestoken had. Is zij dan niet een werkelijke demone en een ware zuster van godin Durgā-Kālikā? Het is dwaasheid dat zij hun eigen Paccakhāna, enzovoort verheven noemen en Navamī, enzovoort slecht. Het is domheid het vasten van anderen slecht te noemen en hun eigen vasten goed te noemen.

Ja, de waarachtigheid, enzovoort zijn goed voor alle mensen. Het bijzondere vasten van de jains, enzovoort is niet waarachtig.

वेसाण बंदियाणय माहण डुंबाण जरकसिरकाणम् ।
भत्ता भरकट्ठाणं वियाणं जन्ति दूरेणम् ॥

Prakaraṇaratnākara, II, *ṣaṣṭī* 60, *sūtra* 82

De som van dit alles is dat degenen die in prostituées, oplichters, brahmanen, Yakṣa's, Ganeṣa en andere valse *deva's* geloven en op hen rekenen, voor hun welzijn zichzelf en anderen misleiden, daar zij zich afhouden van de vrij van gehechtheid zijnde zieners.

Commentaar: Het is bedrog om de *deva's* van anderen slecht te noemen en de eigen deva'*s* goed te noemen. De jains verwerpen de *deva's* van de

Vāmamārgī's, maar er staat op bladzijde 46 van het boek *Śrāddha-dina-kṛitya* geschreven:

Śāsanadevī heeft een man die 's avonds gegeten had, afgeranseld, zijn oog uitgestoken en hem het oog van een geit in de plaats gegeven. Noemt U deze godin niet wreed? Er staat in het eerste deel van de *Ratnasāra*, deel I, bladzijde 67 geschreven, dat de Marutadevī de reizigers hielp door zich in een stenen beeld te veranderen. Waarom behandelt U deze godin ook niet op dezelfde manier?

किं सोपि जणणि जाओ जाणो जणणीइ किं गओ विद्धिम् ।
जइ मिच्छरओ जाओ गुणेसु तह मच्छरं वहइ ॥

Prakaraṇaratnākara, II, *ṣaṣṭī* 60, *sūtra* 81

Waarom werd degene, die een volgeling van een andere religie en tegenstander van het jainisme is, geboren? Indien hij geboren is, waarom groeit hij dan? Het ware beter geweest indien hij direct vergaan was.

Commentaar: Zie eens naar de genade en het medelijden van deze van gehechtheid vrijzijnde zieners. Zij tolereren niet eens het leven van de volgelingen van andere religies. Hun genade en medelijden bestaat
[331]
slechts in naam. Alle genade die zij tonen, is slechts voor kleine schepsels en dieren, maar niet voor de mensen van andere religies.

सुद्धे मग्गे जाया सुहेण गच्छत्ति सुद्ध मग्गंमि ।
जे पुण अमग्गजाया मग्गे गच्छन्ति ते चुय्यम् ॥

Prakaraṇaratnākara, II, *ṣaṣṭī* 60, *sūtra* 83

Het is geen wonder als iemand, die in een jainistische familie geboren is, zaligheid verkrijgt. Maar als iemand, die in een niet-jainistische familie geboren is en een valse religie volgt, zaligheid verkrijgt, is dat vreemd. Om het dus met andere woorden te zeggen: alleen de jains verkrijgen zaligheid, en geen enkel andere. Degenen die het jainisme niet volgen, gaan naar de hel.

Commentaar: Is niemand onder de jains slecht en gaat geen van hen naar de hel? Verkrijgen alle jains zaligheid? En nooit iemand anders? Is dit geen gekheid? Wie anders dan onnozelen kunnen zulke dingen geloven?

तिच्छयराणं पूआ संमत्त गुणाणकारिणी भणिया ।
साविय मिच्छत्तयरी जिण समये देसिया पूआ ॥

Prakaraṇaratnākara, II, *ṣaṣṭī* 60, *sūtra* 90

Alleen de aanbidding van jainistische beelden is van enig nut en niet die van beelden die tot andere religies behoren. Degene die het pad van de jains volgt, is geleerd. Degene die dit niet doet, is ongeleerd.

Commentaar: Hoe grappig? Zijn Uw beelden niet onbewust en uit steen gemaakt evenals die van de Vaiṣṇava's, enzovoort. Zoals Uw beeldenverering verkeerd is, is die van de Vaiṣṇava's, enzovoort ook verkeerd. U noemt Uzelf geleerd en anderen ongeleerd; dit verraadt de ongeleerdheid in U.

जिण आणाए धम्मो आणारहि आण फुडं अहमुत्ति ।
इय मुणिऊणय तत्तं जिण आणाए कुणहु धम्मम् ॥

Prakaraṇaratnākara, II, *ṣaṣṭī* 60, *sūtra* 92

Dharma is het gedrag van 'Jinadeva' zoals genade, vergiffenis, enzovoort. De leringen van anderen bevatten geen medelijden.

Commentaar: Hoe onrechtvaardig? Is er niemand die eerlijk en godvruchtig is buiten de jains? Moet niemand zulk een persoon aanschouwen? Indien de mond en de tong van de jains niet van leer waren en die van anderen van leer waren, zou dit gezegde van hen misschien gerechtvaardigd kunnen worden. Zij prijzen hun eigen boeken, leringen en zieners, zodat wij kunnen zeggen dat de jains de grote broers van bluffers zijn.

वन्नेमि नारयाउवि जेसिं दुरकाइ सम्भरं ताणम् ।
भव्वाण जणइ हरिहर रिद्धि समिद्धी वि उद्घोसम् ॥

Prakaraṇaratnākara, II, *ṣaṣṭī* 60, *sūtra* 95

De kern is dat de invloed van Deva-Harihara, enzovoort iemand naar de hel leidt. De jains schrikken zeer wanneer zij hieraan denken. Zoals de overtreding van de wetten de oorzaak van lijden en zelfs van dood kan zijn, moet een persoon die de leringen van Jinendra overtreedt het leed ondergaan van geboorte en dood. [332]

Commentaar: Zie eens de geestelijke houding van de leraren van het jainisme. Hoe huichelachtig en frauduleus is dat? Nu is hun innerlijke aard duidelijk ten toon gesteld. Zij kunnen de glorie van Harihara enzovoort en hun volgelingen niet tolereren. Zij zijn met schrik geslagen, omdat zij anderen zien vooruitkomen. Het schijnt hun verlangen te zijn, dat alle voorspoed van anderen de hunne moet zijn en dat de anderen tot armoede moeten geraken. Zij hebben het voorbeeld van de wet aangehaald, omdat zij zelf heel lafhartig en oneerlijk zijn. Zouden wij onjuiste bevelen van het staatshoofd moeten opvolgen? Niemand overtreft de jains in haat en kwaadgezindheid.

जो देइ सुद्ध धम्मं सो परमप्पा जयम्मि न हु अन्नो ।
किं कप्पद्दुम्म सरिसो इयरतरू होइ कइया वि ॥

Prakaraṇaratnākara, II, *ṣaṣṭī* 60, *sūtra* 101

Het zijn dwazen die tegen het jainisme zijn. Degenen die predikers, heiligen, gezinshoofden of schrijvers zijn onder de jains zijn gelijk aan de Tīrthaṅkara's. Niemand is hun gelijke.

Commentaar: Hoe grappig. Indien de jains niet kinderachtig waren, waarom zouden ze dan in zulke dingen geloven? Dit klinkt ook als een prostituée die niemand dan zichzelf prijst.

मूलं जिणिदं देवो तव्वयणं गुरुजणं महासुयणम् ।
सेसं पावट्ठाणं परमप्पाणं च वज्जेमि ॥

Prakaraṇaratnākara, II, *ṣaṣṭī* 60, *sūtra* 103

Het is niet goed voor de jains de *Īśvara* Jina en zijn leringen en de predikers van de jainistische religie te verwaarlozen.

Commentaar: Wat is dit anders dan bedrog en domheid van de jains? Met uitzondering van enkele dingen zijn al de leerstellingen van het jainisme niet acceptabel. Zelfs een man van gewone ontwikkeling zal zeker het jainisme verwerpen, indien hij aandachtig de jainistische beginselen bestudeert of wanneer hij de *deva's* en predikers van het jainisme ziet, en over hun gedrag nadenkt.

वयणे वि सुगुरु जिणवल्लहस्स केसिं न उल्लासइ सम्मम् ।
अह कह दिणमणि तेयं उलुआणं हरइ अंधत्तम् ॥

Prakaraṇaratnākara, II, *ṣaṣṭi* 60, *sūtra* 108

Degenen die volgens de leringen van Jina handelen, zijn eerbaar. Degenen die tegen deze leringen handelen, zijn niet eerbaar. Dit betekent dat alleen de jainistische leraren gevolgd moeten worden, en niet die van andere religies.

Commentaar: Indien de jains hun domme leerlingen niet als dieren getemd hadden, zouden dezen zich kunnen bevrijden uit hun val, en door hun eigen weg tot zaligheid uit te denken, zouden zij zichzelf gelukkig gemaakt hebben. Hoe zult U het zich niet aantrekken indien iemand U een misleide, slechte leermeester, valse of slechte leraar zou noemen? U doet evenzo anderen leed aan. Uw geloof is vol van absurditeiten.

जे रज्जधण्णाईणं कारणभूया हवंति वावारा ।
ते विहु अइपावजुया धन्ना छड्डन्ति भवभिया ॥

Prakaraṇaratnākara, II, *ṣaṣṭi* 60, *sūtra* 119

De jains zouden beter kunnen sterven dan landbouw te beoefenen, handel te drijven enzovoort, daar deze beroepen de mens naar de hel leiden.

Commentaar: Nu willen wij de jains vragen waarom zij dan in de handel zijn. Waarom verlaten zij haar niet? Indien U deze beroepen opgeeft, zult U niet in staat zijn Uw lichaam te onderhouden. En indien de mensen hen, op Uw voorstel, verlaten, wat zult U dan eten? Het is zuivere onzin zulke absurditeiten te prediken. Wat zouden zij anders moeten doen? Zij genoten geen opvoeding en hadden geen goed gezelschap. Zij zeggen precies wat zij willen.

तइया हमाण अहमा, कारणरहिया अनाणगव्वेण ।
जे जपन्ति उस्सुत्तं तेसिं द्विद्धिच्छ पंडिच्चम् ॥

Prakaraṇaratnākara, II, *ṣaṣṭi* 60, *sūtra* 121

Degenen die de geschriften die tegen de jainistische religie zijn, volgen, zijn de laagsten onder de lagen. Niemand moet ooit tegen het jainisme spreken of er iets van geloven, ook al zou het hen op een bepaald punt kunnen helpen. Men moet andere religies vermijden, ook al zouden zij van enige hulp zijn.

Commentaar: Vanaf de tijd van jullie eerste voorouders hebben jullie niets anders gedaan dan anderen beledigen. Wij verwachten ook niet dat U zich zult herstellen. Wanneer de jains enig voordeel er in zien, worden zij zelfs leerlingen van leerlingen. Wat is het nut van zo te bluffen.

जं वीरजिणस्स जिओ मिरई उस्सुत्त लेसदेसणओ ।
सागर कोडाकोडिं, हिंडइ अइभीमभवरण्णे ॥

Prakaraṇaratnākara, II, *ṣaṣṭi* 60, *sūtra* 122

Indien iemand beweert dat medelijden onder de jainistische heiligen en tegelijkertijd ook onder anderen bestaat, zal hij in de hel leven voor miljoenen jaren en zelfs nadien zal hij als iets laags geboren worden.

Commentaar: Foei. O, vijanden van geleerdheid! U heeft zulk een verschrikkelijke gezegde alleen geschreven als voorzorgsmaatregel voor het geval iemand Uw valse stellingen zou bekritiseren. Dit is allemaal absurd. In hoeverre kan men U tot inkeer laten komen? U is op valsheid, verguizing en vijandigheid tegenover andere religies ingesteld en denkt dat dit de juiste manier is om het doel van Uw verlangens te bereiken.

दूरे करणं दूरम्मि साहणं तह पभावणा दूरे ।
जिणधम्म सद्दहाणं पि तिरकदुरकाइ निट्ठवइ ॥

Prakaraṇaratnākara, II, *ṣaṣṭī* 60, *sūtra* 127

Indien iemand niet in staat is de plichten van de jainistische religie na te leven, kruist hij toch de oceaan van de ellende door slechts te geloven dat geen enkele religie waar is, behalve het jainisme.

Commentaar: Geweldige onnozelen ! Kan er een snuggerder manier bestaan om de domme mensen in de strikken van een religie te doen geraken? Niets doen en zaligheid bereiken. Welke andere religie is zo zot?

[334]

कइया होही दिवसो जइया सुगुरूण पायमूलम्मि ।
उस्सुत्त लेस विसलव रहिओ निसुणेसु जिणधम्मम् ॥

Prakaraṇaratnākara, II, *ṣaṣṭī* 60, *sūtra* 128

Indien ik een man ben, zal ik alleen naar jainistische geschriften luisteren. Ik zal nooit luisteren naar de boeken van andere religies. Indien een man dit verlangt, zal slechts dit verlangen hem veilig over de oceaan van de ellende voeren.

Commentaar: Dit is allemaal om de onnozelen te vangen. Dit verlangen kan niemand helpen het leed van deze wereld te overbruggen. Verder kan niemand bevrijd worden van de vruchten van de handelingen en onregelmatigheden die in een vorig leven gepleegd zijn. De mensen zouden na de vedische literatuur gelezen te

hebben niet in hun val lopen, en zij zouden hun dwaze geschriften opgegeven hebben. Maar zij hebben zulk een sterke greep op de domme massa toegepast dat het voor hen zeer moeilijk is zich uit deze greep vrij te maken. Een persoon met gewone ontwikkeling zou zich, door de invloed van goed gezelschap, van zijn vrijheid kunnen verzekeren.

जम्हा जेणहिं भणियं सुय ववहारं विसोहियं तस्स ।

जायइ विसुद्ध बोही जिणआणा राहगत्ताओ ॥

Prakaraṇaratnākara, II, *ṣaṣṭī* 60, *sūtra* 138

Alleen degenen die in de boeken die door jainistische geleerden, zoals *Nirukti, Vṛtti, Bhāṣya, Cūrṇī* enzovoort zijn samengesteld geloven, kunnen een oprecht karakter hebben door het volgen van de goede en strenge gedragsregels en kunnen geluk bekomen; en niet degenen die de boeken van andere religies lezen.

Commentaar: Is volgens U een oprecht karakter een pijnlijke hongerdood te sterven? Indien dat zo is, er sterven zoveel mensen van honger tijdens een hongersnood, waarom zijn zij dan niet rein en waarom verkrijgen zij geen geluk? Noch hen noch jullie zijn rein, maar zij worden ziek door de onregelmatigheid in voeding en worden, in plaats van gelukkig, ellendig. Het werkelijk oprecht karakter bestaat uit rechtvaardige handelingen, seksuele reinheid, waarheidszin enzovoort. Valsheid, onrecht enzovoort zijn zonden. Anderen met liefde bejegenen met de bedoeling hen goed te doen, is edel leven, maar niet het zich onthouden van spijs en drank zoals door de jainistische geschriften voorgeschreven. Degenen die geloof hebben in de *sūtra's* of andere boeken verkrijgen slechts een gedeeltelijke waarheid en een grote hoeveelheid onwaarheid, en verdrinken in de oceaan van de ellende.

जि मन्न वि जिणंदं पुणो वि पणमंति इयरदेवाणम् ।

मिच्छर्तासंनिवायगथत्थानं ताण को विज्जो ॥

Prakaraṇaratnākara, II, *ṣaṣṭī* 60, *sūtra* 149

Ook degenen wier uitstekende daden in het vorig leven goede vruchten hebben afgeworpen, nemen het jainisme aan. Dat wil zeggen degenen die het jainisme niet aannemen, zijn zeer ongelukkig.

Commentaar: Is dit niet een zeer verkeerd standpunt? Bestaat er geen enkel gelukkig mens in de andere religies? Zijn alle jains zeer gelukkig? Te zeggen dat de jains zich liefdevol moeten gedragen tegenover de personen van hun eigen religie verraadt dat de jains het niet als een zonde beschouwen te twisten met de mensen van andere religies. Dit is zeer onwellevend. Heren moeten zich als heren gedragen tegenover alle heren en moeten proberen de slechten op te voeden door hen goede opvoeding te geven.

Zij zeggen dat de brahmanen, de driestavige *sannyāsī's*, de teruggetrokkenen en de kluizenaars allen vijanden van het jainisme zijn. Bedenkt U eens van welk
[335]
nut hun genade en vergiffenis kan zijn wanneer zij op allen met een oog van kwaadwilligheid en verguizing neerzien. Kwaadwillig zijn tegenover een ander is zuivere ontkenning van genade en vergiffenis; geen enkele gewelddaad is groter dan deze. De jains zijn de incarnatie van haat en weinig anderen kunnen in dit opzicht hun gelijke zijn. Hoe zullen de jains het opnemen indien enig persoon al de 24 jainistische Tīrthaṅkara's en Riṣabhadeva tot Mahāvīra werelds, kwaadwillig en vals noemt en hun geloof als hels en gelijk vergif beschouwt? Daarom zeggen wij dat de jains verdronken zijn in de hel van af te keuren religieus bedrog en dat zij aan vele gebreken lijden. Het zou beter geweest zijn indien zij deze religie opgaven.

एगो आ गुरु एगो वि सावगहो चेद अ णि विवहाणि ।
तच्छ य जं जिणदव्वं परुप्परं तं न विच्चन्ति ॥

Prakaraṇaratnākara, II, *ṣaṣṭī* 60, *sūtra* 150

Alle (Jainistische heiligen) hebben dezelfde God, dezelfde leermeester en dezelfde religie, dat is het beeld van *Īśvara* Jina, de tempel van het beeld, de bescherming van de Jina-beginselen en de aanbidding van het beeld.

Commentaar: Zie nu eens, dat alle beeldenverering en bijgeloof uit het jainisme zijn voortgekomen.

In verband met de beeldenverering staat in het boek *Śrāddha-dina kṛitya* op bladzijde 1 geschreven:

नवकारेण विवोहो ।1। अणुसरणं सावउ ।2। वयाइं इमे ।3।
जोगो ।4। चिय वन्दणगो ।5। यच्चरखाण्नं तु विहि
पुब्बम् ।6।

1. De *śrāvaka* moet in de eerste plaats de *navakāra* citeren. 2. Na de *navakāra* geciteerd te hebben, moet hij er aan denken dat hij een *śrāvaka* is. 3. Hij moet zich herinneren welke eed hij steeds moet onthouden. 4. Dat zaligheid het voornaamste van de vier klassen is. Kennis enzovoort zijn bedoeld voor de realisatie van de zaligheid. Met dit doel wordt Yoga beoefend. De zes methoden van geestelijk vuil verwijderen is ook Yoga. Hierover zal later gesproken worden. 5. Zich voor een beeld buigen, is de uiterlijke vorm van aanbidding. 6. Later zullen al de methoden van de aanbidding (*navakāra*) worden verklaard. Enzovoort.

Aldus geeft het boek verder een gedetailleerde opgave van rituelen. Bijvoorbeeld tegen de tijd van het avondeten moet men het beeld van Jina en de andere Tīrthaṅkara's aanbidden en de deur-aanbidding uitvoeren. De deur-aanbidding zit vol complicaties. Dan worden de regels voor het maken van tempels opgegeven. Het repareren en weder opbouwen van oude tempels leidt tot zaligheid. Er bestaan regels over het zitten en neerbuigen in de tempel en over de toewijding bij het aanbidden, hoe het beeld te wassen met de formule 'Gegroet zij Jinendra enzovoort' en hoe water,

sandalhout, bloemen, wierook en licht aan het beeld te offeren.

Op bladzijde 12 van de *Ratnasāra Bhāga* staat geschreven dat beeldenverering de priester zo veel occulte macht geeft dat noch de koning noch één van zijn onderdanen tegen hem kunnen zijn.

Commentaar: Al deze dingen zijn slechts fantasie. Men ziet de koningen en anderen gewoon tegen de priesters opstaan.

Op bladzijde 12 van de *Ratnasāra Bhāga* staat geschreven dat beeldenverering de mensen van ziekten, leed en grote zonden bevrijdt. Er wordt verteld dat iemand een bloem die vijf schelpen (een oude munteenheid) waard was aan het beeld offerde. Hij kreeg daarvoor in de plaats een koninkrijk van 18 landen. Hij werd beroemd onder de naam Kumara-pāla. Enzovoort.

[336]

Verdere commentaar: Al deze zaken zijn bedoeld om de domme massa te verleiden. Vele jains blijven jaren ziek alhoewel zij dagelijks de beelden aanbidden en geen van hen krijgt zelfs de macht over een are grond door beeldenverering. Indien een bloem, die vijf schelpen waard is, U een koninkrijk kan bezorgen, kunt U de hele wereld bemachtigen door zulke offers, van elk vijf schelpen, te geven. Waarom draagt U de straf die door gerecht opgelegd wordt? Indien beeldenverering U in staat kan stellen de oceaan van deze wereld over te steken, wat voor nut heeft dan Uw kennis, zuivere intuïtie en Uw karakter?

Op bladzijde 13 van de *Ratnasāra Bhāga* 1 staat geschreven dat de duim van Gautama nektar inhield en dat overgave aan hem alle verlangens in vervulling doet gaan.

Commentaar: Indien dit zo was, zouden alle jains onsterfelijk gemaakt moeten worden. Dit is echter niet het geval. Het is daarom duidelijk dat zij slechts de

mensen verleiden. Er bestaat geen werkelijkheid in deze beweringen.

Op bladzijde 52 van de *Ratnasāra Bhāga* 1 wordt de volgende tekst gegeven over het onderwerp aanbidding:-

जलचन्दनपुष्पधूपनैरथ दीपाक्षतकैर्नैवेद्यवस्त्रैः ॥
उपचारवरैर्वयं जिनेन्द्रान् रुचिरैरद्य मुदा यजामहे ॥

Laat ons de heiligen, dat zijn de Tīrthaṅkara's, aanbidden met water, sandelhout, rijst, bloemen, wierook, licht, levensmiddelen, kleren en de meest verheven methoden.

Commentaar: Daarom zeggen wij dat beeldenverering met het jainisme begon.

Op bladzijde 21 van de *Vivekasāra* staat geschreven dat een mens in de jainistische tempel vrij van gehechtheid wordt en dat dit behulpzaam is bij het oversteken van de wereldzee.

Op bladzijde 51-52 van de *Vivekasāra* staat geschreven dat beeldenverering tot zaligheid leidt, het gaan naar de jainistische tempel goede kwaliteiten teweegbrengt en de aanbidding van de Tīrthaṅkara's met sandelhout enzovoort de mens van de hel vrijwaart en hem naar de hemel leidt.

Op bladzijde 55 van de *Vivekasāra* staat geschreven dat het aanbidden van de beelden van Riṣabhadeva enzovoort in een jainistische tempel bevordelijk is voor de vier gunsten: juist gedrag(*dharma*), welvaart (*artha*), genoegen (*kāma*) en bevrijding (*mokṣa*).

Op bladzijde 61 van de *Vivekasāra* wordt gezegd dat indien een persoon de beelden van de jainistische heiligen aanbidt, hij van alle ziekten gevrijwaard zal zijn.

Commentaar: Kijk eens naar hun dom gepraat. Waarom worden de jains niet gelukkig en geven zij niet de occulte macht om alle voorwerpen te bezitten als zulke dingen een man kunnen bevrijden van zondigheid en gehechtheid, hem veilig aan de overzijde van de wereldzee kunnen brengen, hem met goede kwaliteiten

kunnen uitrusten, hem uit de hel kunnen halen en hem naar de hemel kunnen zenden, hem de vier gunsten rechtvaardigheid, welvaart, geluk en zaligheid kunnen verzekeren en al zijn leed kunnen verwijderen.

Op bladzijde 63 van de *Vivekasāra* staat geschreven dat degenen die de beelden van *Īśvara* Jina hebben opgezet, zichzelf en hun gezinnen van leven hebben verzekerd.

Er staat dan ook op bladzijde 225 geschreven dat de aanbidding van de beelden van Śiva, Viṣṇu enzovoort zeer slecht is en een oorzaak voor het gaan naar de hel.

Commentaar: Als de beelden van Śiva enzovoort de oorzaak van gaan naar de hel zijn, waarom zijn de jainistische beelden dan ook niet hetzelfde? Indien U zegt dat Uw beelden teruggetrokken, kalm en van verheven kwaliteit zijn, terwijl die van Śiva enzovoort niet zo zijn, en daarom slecht, vragen wij: Hoe zijn Uw beelden teruggetrokken als zij in zeer grote tempels, die miljoenen waard zijn, leven en safraan, sandelhout enzovoort aan hen geofferd wordt? Waarom zijn de beelden van Śiva enzovoort niet teruggetrokken, terwijl zij tentoongesteld, en zelfs niet afgedekt leven? Indien U zegt dat zij kalm zijn, is dit van geen betekenis daar alle onbewuste voorwerpen kalm en stil zijn. De beelden van alle religies zijn nutteloos.

[337]

Vraag: Onze beelden zijn goed want zij dragen geen kleren of sieraden.

Antwoord: Het is beestachtig van de beelden om spiernaakt te blijven of om naakte beelden op te zetten.

Vraag: Zoals de aanblik van een foto van een vrouw of een vrouwenbeeld wellustige hartstochten opwekt, geven de beelden van heiligen en yogī's goede kwaliteiten.

Antwoord: Indien U gelooft dat de aanblik van stenen beelden goede kwaliteiten geeft, volgt hieruit dat U de kwaliteiten van onbewustzijn enzovoort ook van

hen zal krijgen. Als U onbewust wordt, zal dit Uw totale vernietiging betekenen. Verder zal Uw domheid toenemen, daar U geen kans zult hebben voordeel uit goed gezelschap te trekken. De slechtheden van beeldenverering, die wij in het elfde hoofdstuk hebben genoemd, zullen allen aan U blijven kleven. Zoals de jains een grote ophef hebben gemaakt over beeldenverering, bevatten hun mantra's ook allerlei absurditeiten. Hier is hun mantra van bladzijde 1 *Ratnasāra Bhāga* 1:

नमो अरिहन्ताणं नमो सिद्धाणं नमो आयरियाणं नमो उबज्झायाणं नमो लोए सब्बसाहूणम् । एसो पंच नमुक्कारो सव्व पावप्पणासणो मंगलाचरणं व सब्वेसिं पढमं हवइ मंगलम् ॥ 1 ॥

Grote glorie is aan deze mantra toegeschreven. Dit is de hoofd-mantra van al de jains. Door deze mantra zo te vereren, hebben de jains zelfs de *Purāṇa*'s en verhalen van vogels in de schaduw gesteld.

Op bladzijde 3 van *Śrāddha-dina kṛitya* staat geschreven:

नमुक्कारं तउ पढे ॥ 9 ॥

जउ कब्बं मंताणमंतो परमो इमुत्ति धेयाणधेयं परमं इमुत्ति ।

तत्ताणतत्तं परमं पवित्तं संसार सत्ताण दुहाहयाणम् ॥ 10 ॥

ताणं अन्नं तु नो अत्थि जीवाणं भवसायरे ।

बुड्डुं ताणं इमं मुत्तुं नमुक्कारं सुपोययम् ॥ 11 ॥

कब्बं अणेगजम्मंतरसं चिआणं दुहाणं सारीरिअमाणुसाणुसाणम् ।

कत्तोय भव्वाणभिवज्जनासो न जावपत्तो नवकारमन्तो ॥ 12 ॥

9-10. Deze mantra is een heilige mantra. Dit is de meest geschikte voor overgave. De Grote Werkelijkheid van de werkelijkheden. *Navakāra-mantra* is voor de mensen van de wereld, die pijn lijden, gelijk een boot om daarin de wereldzee over te steken. 11. Deze *navakāra-mantra* is gelijk een boot. Degenen die haar negeren, verdrinken in de oceaan van het wereldse. Degenen die haar aannemen, steken de oceaan van de

ellende over. Er bestaat geen andere *mantra* dan deze die het leed van de mensen kan afhouden, de zonden kan vernietigen en bevorderlijk is voor de zaligheid. 12. Alleen deze *mantra* is de zielen die in deze wereld komen, behulpzaam bij het oversteken van de oceaan van het wereldse. Zonder de *navakāra-mantra* aan te nemen, kan een ziel de wereldzee niet oversteken.

Er staat in de *Artha-sūtra* geschreven dat geen enkele *mantra* zo effectief werkt tegen de acht grote oorzaken van vrees zoals vuur, enzovoort.

De *navakāra-mantra* is als het bezit van het grote juweel dat *vaiḍūrya-maṇi* genoemd wordt of als een onfeilbaar wapen tegen een vijand, en de sleutel tot alles. De *navakāra-mantra* is het geheim van de hele *dvādaśāṅgī* of 'twaalfvoudige aanbidding'.

De betekenissen van de mantra zijn: (*namo arihantāṇam*) groeten aan al de Tīrthaṅkara's, (*namo siddhāṇam*) groeten aan al de jainistische adepten (die
[338]
occulte macht bezitten), (*namo āyariyāṇam*) groeten aan al de jainistische leraren, (*namo uvajjhāyāṇam*) groeten aan de jainistische leermeesters, (*namo loe sabba sāhūṇam*) groeten aan al de jainistische heiligen die in deze wereld leven.

Alhoewel het woord jaina niet in de mantra voorkomt, zijn, omdat het in de jainistische geschriften voorkomt, de betekenissen die hierboven gegeven zijn juist.

Op bladzijde 169 van de *Tattva-viveka* staat geschreven, dat de persoon die een stuk hout of een steen aanbidt, met het gevoel dat hij God aanbidt, goede vruchten verkrijgt.

Commentaar: Indien dat zo is, waarom verkrijgen dan niet alle mensen geluk door het beeld te bezoeken?

Op bladzijde 10 van de *Ratnasāra Bhāga* 1 staat geschreven dat de aanblik van het beeld van Pārśvanātha de zonden verwijdert.

Op bladzijde 51 van de *Kalpa-sūtra-bhāṣya* staat geschreven dat 125.000 tempels gerepareerd werden.

Commentaar: Daar wordt heel wat over de beeldenverering gezegd en daarom concluderen wij dat de jainistische religie de oorsprong van beeldenverering is.

Bezie eens het leven van de jainistische kluizenaars.

Een jainistische kluizenaar had seksuele omgang met de prostituée die Kośā genoemd wordt. Hierna trok hij zich terug en ging hij naar de hemel (*Vivekasāra*, bladzijde 228).

De heilige Arṇaka Muni ging van het pad van goed gedrag weg en verbleef gedurende vele jaren in het huis van een rijke man, genaamd Datta. Daarna ging hij naar de woonplaats van de Deva's (*Vivekasāra*, bladz. 101; 106-107). Syāliyā ontvoerde Dhaṇḍhaṇa Muni, de zoon van Śrī Kṛiṣṇa. Nadien werd hij een verhevene (*devatā*).

De *śrāvaka's* moeten een jainistische heilige eerbiedigen, zelfs al heeft hij slechts de tekens van een heilige te zijn (pijn enzovoort), ongeacht of hij van goed gedrag is of niet (*Ibid.*, bladzijde 156).

Een jainistische heilige is beter dan een niet-jaina, al heeft hij zelf geen goed gedrag (*Ibid.*, bladzijde 168).

De *śrāvaka's* moeten de jainistische kluizenaars dienen. Ook al vinden zij dat zij karakterloos zijn (*Ibid.*, blz 171).

Een dief werd een man van goed karakter door vijf bosjes haar uit zijn hoofd te trekken. Hij deed veel boetedoeningen en, na de werkelijke kennis te hebben verkregen, werd hij binnen zes maanden een adept (*Ibid.*, blz. 216).

Commentaar: Kijk eens naar de daden van deze jainistische heilige. Hun slechtgeaarde kluizenaars verkregen zaligheid, maar op bladzijde 106 van de *Vivekasāra* staat geschreven dat Sri Kṛiṣṇa naar de derde hel ging.

Op bladzijde 145 van de *Vivekasāra* staat geschreven dat de geneesheer Dhanvantari naar de hel ging.

Op bladzijde 48 wordt gezegd dat de Jogi's, Jaṅgama's, Kāji's en Mullā's naar de hel gaan, indien zij uit domheid het leed van de boetedoening dragen.

Op bladzijden 170-171 van de *Ratnābhāra Bhāga* 1staat geschreven dat negen Vāsudeva's, met name Tripriṣṭha Vāsudeva, Dviprṣṭha Vāsudeva, Svayambhū Vāsudeva, Puruṣapuṇḍarīka Vāsudeva, Siṁhapuruṣa Vāsudeva, Puruṣottama Vāsudeva, Datta Vāsudeva, Lakṣmaṇa Vāsudeva en Kriṣṇa Vāsudeva naar de hel gingen ten tijde van de elfde, de twaalfde, de veertiende, de vijftiende, de achttiende, de twintigste en de tweeëntwintigste Tīrthaṅkara's.

[339]

En de negen Prati-Vāsudeva's, (tegenstanders van Viṣṇu en door hem vernietigd) namelijk Aśvagrīva, Tāraka, Moraka, Madhu, Niśumbha, Balī, Prahlāda, Rāvaṇa en Jarāsandha Prativāsudeva gingen allen naar de hel.

Er staat in de *Kalpasūtrabhāṣya* (*Mokṣakalpānaka*, bladzijden 55-56) geschreven dat al de vier-en-twintig Tīrthaṅkara's vanaf Riṣabhadeva tot Mahāvīra gelukzaligheid verkregen.

Commentaar: O ja. Laat de verstandigen nu eens opletten dat alle jainistische heiligen, gezinshoofden en Tīrthaṅkara's, natuurlijk met inbegrip van de velen die zich aan prostitutie, overspel, diefstal en andere slechtheden leenden, zaligheid verkregen of naar de hemel gingen en zeer deugdvolle personen, zoals Śrī Kriṣṇa naar de hel gingen. Hoe slecht is zulk een bewering. Indien wij deze vraag eens nader bestuderen, komen wij tot de conclusie dat het slecht is zich met de jains te verenigen, of hen zelfs te zien. Degene die zich met hen verenigt, zal ook dezelfde slechtheden in zijn hart krijgen. Niemand zal ooit uit vereniging met zulke obstinate personen iets anders verkrijgen dan slechtheid.

Nu is er wel geen gevaar in de omgang met die personen onder de jains die goed zijn.

Er staat op bladzijde 55 van de *Vivekasāra* geschreven dat niets geestelijks bereikt wordt door naar de Ganges of andere pelgrimsoorden te gaan of Banaras en andere heilige plaatsen te bezoeken, terwijl Girnara, Palitana, Abu enzovoort de bedevaartsplaatsen zijn die het goede bevorderen, met inbegrip van zaligheid.

Commentaar: Laat ons hier onder ogen houden dat bedevaarten en heilige plaatsen van de Śaiva's en Vaiṣṇava's enzovoort even levenloos zijn als die van de jains. Het is dwaasheid één onder hen te loven en de andere te vernederen.

Beschrijving van de zaligheid (*mukti*) van de jains

Ratnasāra bhāga I, bladzijden 23-24:

De Tīrthaṅkara Mahāvīra zegt tot Gautama: "In de bovenste regionen is er een plaats die Siddha-śīla genoemd wordt. Het is boven de hemel gelegen, is 4,5 miljoen yojana's (ca. 13 miljoen kilometer) lang en breed is en ca. 25 kilometer dik. Het is even wit als parels of koeiemelk. Het is glanzend als goud en doorschijnender dan kristal. Dit gebied is op de top van de veertiende regio gelegen. Boven de Siddha-śīla en Śivapura leven de bevrijde zielen zonder enige grond om op te staan. Daar bestaan er geen slechtheden als geboorte of dood. Daar leeft men gelukkig en is men niet onderhevig aan geboorte of dood. Daar is men vrij van alle handelingen. Dit is de jainistische opvatting van zaligheid."

Commentaar: Nu zien wij dat zoals de Paurāṇika's hun Vaikuṇṭha, Kailāśa, Goloka, Śrīpura enzovoort hebben, de christenen de vierde hemel en de moslims zevende de hemel, hebben de jains hun Siddha-śīla en Śivapura als bijzondere lokaliteiten. Hetgeen de jains de bovenste regio noemen, is voor degenen die aan de

andere zijde van de aardbol leven de laagste regio. In absolute zin bestaat er niet zoiets als bovenste en laagste. Hetgeen de jains de bovenste noemen, is voor de Amerikanen het laagste en hetgeen het laagste is voor de Indiërs is voor de Amerikanen de bovenste. Zelfs als dit gebied zo groot en lang zou zijn, blijft het een beperkte plaats en daarom is die bevrijding niets beter dan de gevangenis, want hun bevrijding komt ook tot een einde zodra zij buiten de grenzen van Siddha-śīla of Śivapura zijn. Verder zouden zij een speciale liefde voor die plaats kunnen voelen en de wereld er buiten kunnen verachten. [340]
Hoe kan hetgeen waarvan men kan houden of het verachten zaligheid genoemd worden? De ware zaligheid is hetgeen in hoofdstuk IX van dit boek beschreven is. De bevrijding van de jains is niets beter dan gebondenheid. De jains verkeren in een grote verwarring over zaligheid. Feit is dat niemand een juiste opvatting over de zaligheid kan hebben, alvorens hij de Veda's leest, en hun ware betekenis begrijpt.

Hoort U nu eens nog enkele onpraktische absurditeiten van deze jains.

Mahāvīra werd bij zijn geboorte met 160 miljoen kruiken water gebaad (*Vivekasāra*, bladzijde 78).

Koning Dashārṇa ging Mahāvīra bezoeken. Hij toonde daarbij enige trots. Er verschenen toen 16.777. 216.000 figuren van Indra en 13.370.572.800.000.000 figuren van Indrāṇī (de vrouw van Indra) om hem te wijzen op zijn juiste plaats. De koning was met verbazing geslagen bij dit vertoon (*Vivekasāra*, bladzijde 136).

Commentaar: Berekent U nu maar even hoeveel werelden er nodig zijn om zoveel Indra's en Indrāṇī's te herbergen.

Er staat in de *Śrāddha-dina-kṛitya* en *Ātmanindā-bhāvanā* (bladzijde 31) geschreven dat er geen onderaardse *bāvali*'s, putten en reservoirs moeten worden aangelegd.

Commentaar: Als alle mensen het jainisme aannemen, zal niemand een put of reservoir aanleggen. Waar zullen dan zoveel mensen water vandaan halen?

Vraag: Er vallen allerlei schepsels in de putten en zij sterven daar, terwijl de zonde op het hoofd van de bouwers valt. Daarom doen wij jains nooit zulke dingen.

Antwoord: Heeft U misschien Uw verstand verloren? U neemt de zonde van de dood van kleine schepsels in overweging. Waarom denkt U niet aan het goede dat U doet aan de koeien of ander vee of aan de mensen?

Op bladzijden 196-198 van de *Tattva-viveka* wordt gezegd dat er eens een rijke man was, Nandamaṇi-kāra genaamd. Hij legde een ondergrondse put aan. Daardoor viel hij uit zijn religie en kreeg hij 16 smerige ziekten. Na zijn dood werd hij een kikvors en kwam hij in dezelfde put terecht. Toen hij Mahāvīra zag, herinnerde hij zich zijn oude gemeenschap. Mahāvīra zegt dat hij hoorde van zijn zaligheid en hij tot hem kwam om hem eer te bewijzen als zijn oud-leraar. Op weg naar hem werd hij door het paard van Śreṇika doodgetrapt. Toen hij stierf, wijdde hij zich geheel aan de deva's. Als een resultaat hiervan werd hij een deva met zeer hoge occulte macht, Dardurāṅka genaamd. Door zijn occulte macht zag hij dat Mahāvīra daar gekomen was. Hij bewees toen aan Mahāvīra de nodige eer, toonde hem wat van zijn wonderbaarlijke macht, en ging heen.

Commentaar: Het is een grote fout zulke mensen als Mahāvīra, die zulke absurde en onmogelijke dingen zegt, groot te noemen.

Op bladzijde 36 (lijn 7) van de *Śrāddha-dina-kṛtya* staat geschreven dat de kleren van een lijk door een kluizenaar genomen mogen worden.

Commentaar: Zie eens hoe de jainistische sādhu's gelijk de Mahābrāhmaṇa's zijn. Indien de kleren door de kluizenaar genomen worden, wie zal dan de sieraden nemen? Als U de sieraden meeneemt, wie bent U dan?

Op bladzijde 105 van de *Ratnasāra*, deel I, staat geschreven dat het zondig is om graan te bakken, te stampen, te vermalen of te koken.

Commentaar: Zie hun domheid eens. Hoe kunnen de mensen en andere schepsels leven als zulke dingen niet gedaan worden? Ook de jains zullen dan van
[341]
honger sterven.

Op bladzijde 104 van de *Ratnasāra* staat geschreven dat een tuinman die een tuin aanlegt schuldig is aan honderdduizend zonden.

Commentaar: Als de tuinman schuldig is aan honderdduizend zonden, ontvangt hij ook miljoenen zegeningen daar talrijke schepsels voordeel trekken uit bladeren, bloemen, vruchten en de schaduw. Wat een grote dwaasheid is het dit punt niet in overweging te nemen.

Op bladzijden 201-202 van de *Tattvaviveka* staat geschreven dat een heilige, Nandiṣeṇa genaamd, eens bij vergissing het huis van een prostituée bezocht om een aalmoes te vragen en haar toen sprak over medelijden. De prostituée zei: 'Ik wil geen medelijden hebben, ik wil geld'. Daarop liet Labdhi (of 'volmaakte') het gouden munten regenen in haar huis tot een bedrag van anderhalf miljoen.

Commentaar: Wie, behalve een man die zijn verstand verloren heeft, zal zulke dingen geloven.

Op bladzijde 67 van de *Ratnasāra Bhāga* I staat geschreven dat een stenen beeld op een paard rijdt en elkeen, die in gedachten haar hulp inroept, helpt.

Commentaar: Wel jaina-broeders! Dezer dagen wordt U door dieven, rovers en andere vijandige wezens bezocht. Waarom beschermt U zichzelf niet door aan het beeld te denken? Waarom loopt U hier en daar om de hulp van de politie en andere overheids-ambtenaren in te roepen?

Zie nu de kenmerken van hun heiligen.

सरजोहरणा भैक्षभुजो लुञ्चितमूर्द्धजाः ।
श्वेताम्बराः क्षमाशीला निःसंगा जैनसाधवः ॥ 1 ॥
लुञ्चिताः पिच्छिकाहस्ताः पाणिपात्रा दिगम्बराः ।
ऊर्ध्वाशिनो गृहे दातुर्द्वितीयाः स्युर्जिनर्षयः ॥ 2 ॥
भुङ्क्ते न केवली न स्त्री मोक्षमेति दिगम्बरः ।
प्राहुरेषामयं भेदो महान् श्वेताम्बरैः सह ॥ 3 ॥

Deze teksten zijn van Jinadattasūrī en geven de karaktertrekken van de jainistische heiligen als volgt op:

1. het houden van een *camarī* of borstel (van yak haar), het bedelen van brood, het uittrekken van het hoofdhaar, het dragen van een witte pij, vergevensgezind zijn en zich met niemand ophouden. Zulke heiligen worden Śvetāmbara Yatī's of 'witte kledij' heiligen genoemd.

2. De andere klasse is Digambara (de naakten). Hun karaktertrekken zijn: geen kleren dragen, het hoofdhaar uitrukken, een bezem uit katoendraden gemaakt onder de arm dragen, aalmoezen in de blote hand aannemen en direct opeten. Wanneer het gezinshoofd zijn maaltijden gebruikt heeft, dan gaan zij eten. Dit is een derde klasse, die 'Jinarṣi' genoemd worden. Het verschil tussen de Digambara's en de Śvetāmbara's is dat de eersten de vrouwen niet waardig achten om zaligheid te verkrijgen, terwijl de laatsten hen wel waardig daartoe achten. De bovengenoemde kenmerken zijn de middelen ter verkrijging van zaligheid. Deze zijn de onderscheidende hoedanigheid van de jainistische heiligen.

Het meest bekende ding over hen is het uittrekken van het hoofdhaar. Het is voorgeschreven dat er vijf bosjes haar uitgetrokken moeten worden.

Op bladzijde 216 van de *Vivekasāra* komt er iets voor over het uittrekken van de vijf bosjes haar, dat wil zeggen daar staat dat zo of zo iemand een goed karakter

aannam (of als heilige werd ingewijd) door het uittrekken van vijf bosjes haar.

[342]

Op bladzijde 108 van de *Kalpa-sūtra Bhāṣya* wordt voorgeschreven dat men het haar moet uittrekken en de rest precies als dat van een koe moet dragen.

Commentaar: Nu jains, waar is jullie mededogen? Is dit geen gewelddadigheid? Wanneer dit uittrekken van het haar door de persoon zelf of de leermeester of iemand anders gedaan wordt, kan zij slechts pijn veroorzaken. Een schepsel pijn doen, is gewelddadigheid.

In de *Vivekasāra*, bladzijden 7-8 staat geschreven dat de Dhūṇḍhiyā's in 1633 uit de Śvetāmbaras voortkwamen en uit de Dhūṇḍhiyā's kwamen de Teraha panthī's (letterlijk dertien-padigen) voort. De Dhūṇḍhiyā's geloven niet in het stenen beeld en houden, behalve bij het eten of baden, de mond steeds met een verband gesloten. De Yatī's houden dit verband alleen bij het lezen voor de mond.

Vraag: Wij moeten steeds een verband voor de mond houden, daar de hete adem die uit onze mond komt de zielen in de lucht doodt en deze zonde valt op de mens die geen verband voor de mond houdt. Daarom beschouwen wij het als een deugd om een verband voor de mond te plaatsen.

Antwoord: Dit is volgens alle wetten van de wetenschap onaannemelijk. De zielen, die onsterfelijk en onverganklijk zijn, kunnen niet door adem uit de mond sterven. U gelooft zelf ook dat de zielen noch sterven noch oud worden.

Vraag: De zielen sterven niet, maar de hete adem doet hen pijn. De mens die deze pijn veroorzaakt, is een zondaar. Het is daarom goed een verband voor de mond te houden.

Antwoord: Dit argument is ook onhoudbaar. Geen enkel schepsel kan iets doen zonder enig ander schepsel pijn te doen. Indien slechts de adem door U wordt

beschouwd als pijn aan de schepsels te geven, zullen het gaan, lopen, zitten, opheffen van de hand of bewegen van de ogen ook pijn moeten veroorzaken. Daarom kunt U ook niet voorkomen anderen pijn te doen.

Vraag: Ja, wij moeten de schepsels, voor zover het in ons vermogen ligt, beschermen. Wij kunnen er iets aan doen waar wij hulpeloos zijn. De gehele atmosfeer zit vol bacteriën. Indien wij geen verband voor de mond houden, zullen vele van deze schepsels gedood worden. Dit verband redt dus vele schepsels.

Antwoord: Dit is ook verkeerd. Dit verband geeft veel meer pijn aan de schepsels. Wanneer iemand een verband voor de mond heeft, wordt zijn adem belemmerd en vindt zij òf van anderen òf opzij een uitlaat of, wanneer de persoon stil is, gaat zij door de neus. Dit maakt de stroom krachtig en heter. Zo wordt dus, volgens Uw eigen standpunt, meer pijn aan de schepsels gegeven.

Zie eens. Wanneer de deuren van een huis gesloten worden of men gordijnen voor hen plaatst, wordt de lucht heter dan wanneer de deuren openstaan. Evenzo wordt door het houden van een verband voor de mond de adem heter gemaakt dan wanneer de mond open gelaten wordt. Het is daarom duidelijk dat U meer pijn aan de schepsels veroorzaakt. Verder moet de adem sterker door de neus komen wanneer de mond gesloten wordt gehouden en moet zij de schepsels meer pijn doen.

Neem eens een ander voorbeeld. Wanneer een man vuur aanwakkert met de mond of middels een blaasbalg is in het eerste geval de adem zwakker en verspreid, terwijl in het laatste geval de adem gecondenseerd is en daardoor krachtiger. Evenzo wordt de adem krachtiger als zij, door het houden van een verband voor de mond, uit de neusgaten komt en daardoor geeft zij meer pijn aan de schepsels. Dit bewijst dat degenen die geen verband voor de mond houden meer medelijden bezitten dan degenen die dit wel doen. Verder maakt dit verband

[343]
een duidelijke en juiste uitspraak van de woorden onmogelijk. U is dus schuldig aan de niet-neusklanken tot neusklanken maken. Het verband voor de mond vermeerdert onaangename lucht daar het lichaam vol onreinheden is. De lucht die uit het lichaam komt, bevat onreinheden en is dus klaarblijkelijk onrein. Wanneer zij belemmerd wordt, intensiveert U haar onreinheid. Zoals een gesloten closet erger stinkt dan een geopende, produceren een verband voor de mond, het niet borstelen van de tanden, niet wassen van het gezicht of niet baden meer onreinheden. U is daarom schuldig aan een grotere zonde door al deze onreinheden in de lucht te doen ontstaan, die allerlei ziekten veroorzaken.

Nachtelijk vuil of menselijke uitwerpselen leiden tot cholera en andere ziekten als zij onreiner gemaakt worden en wanneer zij minder onrein zijn, veroorzaken zij deze ziekten niet. Hierdoor lijden de schepsels minder pijn. Evenzo geeft U meer pijn aan de levende wezens, door een verband voor Uw mond te houden, dan degenen die zulke verbanden niet hebben, hun tanden borstelen, hun mond wassen, baden en hun huizen en kleren schoonhouden. Zoals degenen die niet in contact komen met onreine personen goed zijn daar zij zich afhouden van hun onreine atmosfeer en het intellect van degenen die in die atmosfeer leven afgestompt worden, wordt het intellect van degenen die in contact met U komen, afgestompt.

De gezondheid en het afgestompte intellect zijn een hinderpaal voor medelijden. U en Uw metgezellen zal het zeker zo vergaan op grond van de onreine lucht (die U zo bevordert).

Vraag: Wanneer een laaggeplaatste tot zijn superieuren spreekt of in hun oor fluistert, plaatst hij een stuk goed, of tenminste zijn hand, voor zijn mond teneinde de onreinheden die uit zijn mond komen niet in het gezicht van zijn superieuren te doen vallen. Dit is

een andere reden waarom er steeds een monddoekje voor onze mond gehouden dient te worden.

Antwoord: Dit bewijst dat het gebruik van het verband niet voor de bescherming van de bacteriën gebruikt wordt. Het plaatsen van een stuk goed of de hand voor de mond terwijl men praat, wordt over het algemeen gedaan om afluisteren door anderen te voorkomen. Niemand doet dit in een openbaar gesprek. Dit bewijst dat dit middel slechts dient om het privé-karakter te bewaren. Daar U geen tandenborstel enzovoort gebruikt, heeft Uw mond een onaangename reuk. Wanneer U in gezelschap van iemand is of deze persoon in gezelschap van U is, moet hij lijden van deze reuk. Het motief voor het plaatsen van een doekje of de hand vóór de mond terwijl men spreekt, kan meer dan één zijn. Het kan zijn dat het privé-karakter de reden is omdat het geluid vanzelf gedempt wordt als U de adem belemmert. Wanneer de mensen confidentieel met mekaar praten, gebruiken zij zulke middelen niet. Indien het beperken van onreine stoffen de bedoeling is, moet dit wederzijds zijn.

Indien een persoon van lagere rang niet wenst dat de onreine stof op de superieuren valt, bedoelt U dan dat het de superieuren niet zou kunnen schelen hun onreine stoffen op de minderen te laten vallen? U kunt verder de onreine stoffen niet geheel stoppen naar anderen over te waaien. Wanneer wij zelfs met mensen spreken die van ons verwijderd zijn en zij in de windrichting staan, bereiken enkele druppels van de onreine stof uit onze mond hen door de lucht in een onzichtbare vorm. Het is dwaasheid om op zulke dingen te letten. Indien de bacteriën in de lucht doodgaan of geschaad worden door de hitte van onze adem, zou dan geen enkele bacterie in leven blijven door de hitte van de zomerse zon. In feite gaan deze schepsels zelfs niet dood door zulk een hitte. Daarom is Uw theorie helemaal niet ter zake dienende. Indien Uw Tīrthaṅkara's geleerd waren, zouden zij niet zulke gekke bezwaren geopperd hebben.

Vraag: Zoals de hete lucht, door brand in gesloten huizen veroorzaakt, de mensen die buiten zijn geen
[344]
kwaad kan doen, sluiten wij onze mond door verband af en kan de onreine lucht die daar opgesloten is geen pijn aan de schepsels, die buiten leven, veroorzaken. Het verband voor de mond staat de adem niet toe dat de bacteriën van de buitenlucht pijn doen. Als een vuur voor U brandt, kunt U het afweren door Uw hand voor Uw gezicht te plaatsen. Hetzelfde kan van het verband voor de mond gezegd worden. Daar de bacteriën van de lucht lichamen bezitten, moeten zij lijden.

Antwoord: Uw argument is kinderachtig. In de eerste plaats kan er geen brand bestaan als er geen verband bestaat tussen de lucht binnen en de buitenlucht door één of ander gat. U kunt dit nagaan door een brandende lamp aan alle kanten af te sluiten. Zij zal dan zeker uitgaan. Zoals de schepsels van deze aarde de mensen, enzovoort niet kunnen leven zonder de buitenlucht, kan het vuur ook niet zonder buitenlucht branden. Indien het vuur aan één zijde afgesloten wordt, zal zij aan de andere zijde met grotere kracht uitkomen. U zegt dat het vuur afgeweerd kan worden door Uw hand voor het gezicht te houden. Dit is verkeerd, omdat dan de hand de hitte gaat gevoelen. Als die zielen aan de hitte op het gezicht zouden sterven of er pijn van zouden ondervinden, dan moeten zij in de hete zomermaanden ook ten onder gaan, zonder uitzondering: dus moet gesteld worden dat door die hitte de zielen niet kunnen sterven, aangezien ze boven ouderdom en dood staan. Let wel dat slechts zulke schepsels pijn kunnen gevoelen wier mentale neigingen opgewekt kunnen worden door de samenstelling van hun lichamen. In de *Sāṅkhya-sūtra's* (V. 27) is gezegd:

पञ्चावयवयोगात्सुखसंवित्तिः ॥

Eerst wanneer de vijf zintuigen in contact komen met de vijf zinnelijke voorwerpen, kan plezier of leed gevoeld worden. Een dove man voelt zich niet beledigd als iemand hem beledigt, een blinde man toont geen enkel teken van vrees wanneer een verschrikkelijk iets zich voor hem afspeelt of als een slang of een ander vreesaanjagend dier voor hem langs gaat; lamme ledematen voelen geen aanraking; een man die aan zijn reukorgaan lijdt, heeft geen idee van reuk en een persoon die zijn smaak verloren heeft, kan niets proeven. De bacteriën verkeren ook in dezelfde positie.

Kijk! Een persoon die in diepe slaap is, voelt geen leed of plezier van uiterlijke voorwerpen daar, alhoewel de ziel in zijn lichaam is, haar contact met de buitenwereld tijdelijk is afgesloten. Dokters of chirurgen geven een verdoving aan de patiënt wanneer zij chirurgisch gaan ingrijpen en de patiënt voelt dan helemaal geen pijn. Evenzo voelen de bacteriën van de lucht of andere schepsels die onbeweeglijke lichamen bezitten geen leed of plezier door uiterlijke invloeden. Zoals een persoon, wiens zinnen verward zijn geen plezier of leed kent, voelen de bacteriën van de lucht door hun hoog onbewustzijn geen plezier of leed. Als er geen bewustzijn van pijn bestaat, is gewelddadigheid helemaal uitgesloten. Wanneer wij geen leed of plezier in hun geval kunnen merken, bestaat er geen kwestie van voorstelling of andere soort bewijzen.

Vraag: Als zij zielen zijn, moeten zij gevoelig zijn voor leed of plezier ?

Antwoord: Hoor eens, gij onnozele broeders! Waarom is U niet aan leed of plezier onderhevig wanneer U in diepe slaap is? De voornaamste reden voor plezier of leed is het welbekende contact. Wij hebben daarnet een voorbeeld aangehaald van de verdoving waarmee operaties verricht worden. Zoals de patiënten onder verdoving geen leed of plezier voelen, zijn evenzo heel kleine en meest onbewuste schepsels zich niet bewust van leed of plezier. De reden hiervoor is dat het

contact, dat dergelijke gevoelens moest opwekken, hier ontbreekt.

Vraag: Zie eens. Wij eten geen bladgroenten, grassoorten, wortelen, enzovoort daar groenten talrijke en wortelen een onbeperkte aantal zielen bezitten. Indien wij dat zouden eten, zullen wij pijn aan deze zielen veroorzaken en schuldig zijn aan de grote zonde van gewelddadigheid.

[345]

Antwoord: Dit verraadt Uw domheid. Hoe kunt U geloven dat het eten van groenten het doden van of pijn geven aan zoveel zielen inhoudt? U merkt geen enkel teken van pijn, noch kunt U ons zoiets tonen. U zult ook nooit in staat zijn zulks te doen. Afwezigheid van opmerking laat geen enkele voorstelling, vergelijking of iets dergelijks toe. Wij hebben reeds eerder uitgelegd dat de zielen in diepe slaap of de meest onbewuste staat geen leed of plezier kunnen voelen en Uw Tīrthaṅkara's hebben de fout begaan U onder deze indruk te brengen. U spreekt van onbeperkte zielen. Zie hier. Wanneer de lichamen beperkt zijn, waarom dan ook niet de bewoners van dit lichaam? Wij zien dat wortelen beperkt zijn en daarom moeten de zielen, die in hen wonen, beperkt zijn. Uw argumenten zijn daarom onhoudbaar. Overal aan alle zielen mededogen betonen kan ook een oorzaak van lijden zijn: in Uw opinie kunnen zij allen ook mens worden; als U aan vier misdadigers geen enkele straf geeft, is dat een grote zonde. Daarom moeten misdadigers worden gestraft en buitengewone mensen moeten worden beloond; het omgekeerde gaat in tegen de juiste houding i.v.m. mededogen en medelijden.

Vraag: U drinkt ongekookt water. Dit is een grote zonde. Wij drinken gekookt water en dit moest U eigenlijk ook drinken.

Antwoord: Dit is ook een misleidend standpunt van U. Wanneer U het water kookt en (volgens Uw theorie) de bacteriën dood gaan, begaat U een zeer grote zonde door zoveel bacteriën te doden en U drinkt dan, om het

zo te zeggen, een extract van deze bacteriën evenals sommige mensen het extract van anijszaad gebruiken. Degenen die ongekookt water dirnken, begaan geen zonde omdat het water door in de maag te gaan wat warm zal worden en de bacteriën van binnenin hulp zullen vinden om buiten te komen. De waterbacteriën zullen geen pijn voelen. Dit hebben wij hierboven uitgelegd. Er bestaat geen kwestie van zonde hierin.

Vraag: Zoals de hitte van de maag de bacteriën er uit helpt, zo zal ook de hitte van het gekookt water de waterbacteriën er uit zetten.

Antwoord: Dit zal moeten. Maar U beweert dat de hitte van de adem de bacteriën van de lucht doodt. Dit bewijst dat wanneer U water kookt de bacteriën van het water gedood zullen worden door de hitte of zeer veel zullen lijden, en dat hun lichamen samen met het water gekookt zullen worden. Zullen jullie dan geen zondaars zijn?

Vraag: Wij koken het water niet zelf en wij vragen geen enkel gezinshoofd dit te doen. Daarom rust deze zonde niet op ons.

Antwoord: Indien U geen gekookt water dronk of aannam, zou geen enkel gezinshoofd dit werk voor U doen. Daarom is de eigenlijke zondaar U zelf. U is een grote zondaar. Had U maar één gezinshoofd gevraagd water voor U te koken dan zou het water maar in één huis gekookt zijn. Maar de gezinshoofden weten niet welk huis de heilige zal bezoeken en daarom houden alle gezinshoofden gekookt water voor U gereed en is U schuldig aan deze zonde. Verder komt alles wat door de gezinshoofden gedaan wordt om voor U te zorgen op Uw hoofd neer, en is U bestemd om naar de hel te gaan daar U zelf beweert dat koken, landbouw en handel de zonde van de gewelddadigheid inhouden. U is de hoofdoorzaak van het koken van water. En wanneer U anderen vraagt gekookt water te drinken, gaat hun zonde ook op U over en op degenen op wiens verzoek het water is gekookt.

Zie eens hoe dom U is. U toont genade aan nietige schepsels, maar verguist of schaadt de mensen van andere religies. Is dit een kleine zonde? Indien Uw
[346]
theorie juist is, waarom schiep God dan zoveel rivieren, zoveel regen en zoveel water. God zou ook de zon niet moeten scheppen, daar volgens Uw theorie, miljoenen schepsels hierdoor gedood worden. Als Uw Tīrthaṅkara's daar wonen en U hen als god beschouwt, waarom stopten zij niet uit genade de regens of de hitte van de zon?

De reden waarom de bacteriën, die in groenten enzovoort leven niet aan pijn onderhevig zijn, is hierboven gegeven. Verder is er nog een punt. De genade aan de schepsels bewezen, is ook de oorzaak van het leed. Als allen Uw standpunt deelden en er niemand overbleef om de dieven en rovers te straffen, wat voor een grote zondigheid zou er dan niet ontstaan? Daarom bestaat de waarachtige genade uit het straffen van de boosdoeners en het beschermen van de rechtvaardigen. En degene die anders handelt, vernietigt genade en welwillendheid, en begaat een zonde.

Vele jains hebben winkels, vertellen bij het handelen leugens, bedriegen anderen om geld te verdienen of doen veel ander kwaad. Waarom adviseert U hen niet zulke bezwaarlijke praktijken op te geven? Waar is U in zulke absurditeiten als het binden van de mond gewikkeld? Als U mannen en vrouwen tot Uw leerlingen maakt, Uw haar of het haar van Uw leerlingen uittrekt, vasten houdt en Uw eigen lichaam of de lichamen van anderen pijn doet, is U dan niet schuldig aan dit geweld aan U zelf en anderen aangedaan?

Waarom beschouwen de jains het berijden van olifanten, paarden, ossen, kamelen enzovoort of het aanwerven van arbeiders niet als geweld of zonde? Als Uw leerlingen niet in staat zijn aan deze absurditeiten te gehoorzamen, zullen Uw Tīrthaṅkara's het ook niet gekund hebben.

Wanneer U Uw geschriften aan een gehoor voorleest, zullen vele bacteriën, volgens Uw berekening, sterven. Is U dan niet de hoofdoorzaak van deze zonde?

Deze korte uitleg is voldoende om te bewijzen dat de onbeweeglijke of zeer kleine onzichtbare bacteriën van het water, het land of de lucht niet aan plezier of leed onderhevig kunnen zijn door uiterlijke invloeden.

Nu laten wij nog enkele van de absurde beweringen van de jainistische geschriften volgen. Zij zijn ook het horen waard. Let wel dat een *dhanuṣa* een lengtemaat is die gelijk is aan drie en een-half armlengten. De tijdseenheden zijn dezelfde als reeds eerder beschreven

Zie *Ratnāsāra*, *bhāga* I, bladzijde 166-167.

1. Het lichaam van *Riṣabhadeva* was 500 *dhanuṣa* lang en zijn leeftijd was 8.400.000 *Pūrva* jaren.

2. Dat van Ajitanātha was 450 *dhanuṣa* lang en zijn leeftijd was 7.200.000 *Pūrva* jaren.

3. Dat van Sambhavanātha was 400 *dhanuṣa* lang en zijn leeftijd was 6.000.000 *Pūrva* jaren.

4. Dat van Abhinandana was 350 *dhanuṣa* lang en zijn leeftijd was 5.000.000 *Pūrva* jaren.

5. Dat van Sumatinātha was 300 *dhanuṣa* lang en zijn leeftijd was 4.000.000 *Pūrva* jaren.

[347]

6. Dat van Padmaprabha was 140 *dhanuṣa* lang en zijn leeftijd was 3.000.000 *Pūrva* jaren.

7. Dat van Supārśvanātha was 200 *dhanuṣa* lang en zijn leeftijd was 2.000.000 *Pūrva* jaren.

8. Dat van Candraprabha was 150 *dhanuṣa* lang en zijn leeftijd was 1.000.000 *Pūrva* jaren.

9. Dat van Suvidhinātha was 100 *dhanuṣa* lang en zijn leeftijd was 200.000 *Pūrva* jaren.

10 Dat van Sītalanātha was 90 *dhanuṣa* lang en zijn leeftijd was 100.000 *Pūrva* jaren.

11. Dat van Śreyāṅsanātha was 80 *dhanuṣa* lang en zijn leeftijd was 8.400.000 *Pūrva* jaren.

12. Dat van Vāsupūjya Swāmī was 70 *dhanuṣa* lang en zijn leeftijd was 7.200.000 *Pūrva* jaren.

13. Dat van Vimalanātha was 60 *dhanuṣa* lang en zijn leeftijd was 6.000.000 *Pūrva* jaren.

14. Dat van Anantanātha was 50 *dhanuṣa* lang en zijn leeftijd was 3.000.000 *Pūrva* jaren.

15. Dat van Dharmanātha was 45 *dhanuṣa* lang en zijn leeftijd was 1.000.000 *Pūrva* jaren.

16. Dat van Śāntinātha was 40 *dhanuṣa* lang en zijn leeftijd was 100.000 *Pūrva* jaren.

17. Dat van Kunthunātha was 35 *dhanuṣa* lang en zijn leeftijd was 95.000 *Pūrva* jaren.

18. Dat van Amaranātha was 30 *dhanuṣa* lang en zijn leeftijd was 84.000 *Pūrva* jaren.

19. Dat van Mallīnātha was 25 *dhanuṣa* lang en zijn leeftijd was 55.000 *Pūrva* jaren.

20. Dat van Munisuvrata was 20 *dhanuṣa* lang en zijn leeftijd was 30.000 *Pūrva* jaren.

21. Dat van Naminātha was 14 *dhanuṣa* lang en zijn leeftijd was 10.000 *Pūrva* jaren.

22. Dat van Neminātha was 10 *dhanuṣa* lang en zijn leeftijd was 1.000 *Pūrva* jaren.

23. Dat van Pārśvanātha was 9 kubiek lang en zijn leeftijd was 100 *Pūrva* jaren.

24. Dat van Mahāvīra Swāmī was ca. 2.1 meter lang en zijn leeftijd was 72 *Pūrva* jaren.

Commentaar: Deze vier-en-twintig personen zijn de Tīrthaṅkara's of Grote Leraren van de jains. De jains noemen hen Parameśvara (God). Zij hebben allen de zaligheid bereikt. Het eerste dat wij nu in overweging moeten nemen, is als het ooit mogelijk is zulke reusachtige mensenlichamen en zo een lang leven te hebben. In navolging op deze jainistische fabels, hebben de Paurāṇika's ook leeftijden tot 1000 of 110.000 jaren genoemd. Dit is ook onmogelijk. Nog meer onmogelijk zijn de jainistische cijfers.

Laat ons nu de nog meer onmogelijke beweringen onder de loupe nemen.

Op bladzijde 4 van de *Kalpasūtrabhāṣya* staat: Nāgaketa tilde een rots, gelijk een dorp zo groot, met zijn vinger op.

Op bladzijde 37 van de *Kalpasūtrabhāṣya* staat: Mahāvīra drukte met zijn duim op de aarde met het resultaat dat de slang van de Aarde begon te beven.

Op bladzijde 46 van de *Kalpasūtrabhāṣya* staat: Een slang beet Mahāvīra en er kwam geen bloed uit zijn lichaam, maar melk. De slang ging naar de achtste hemel.

[348]

Op bladzijde 47 van de *Kalpasūtrabhāṣya* staat: Er werden melk en rijstebrij op de voet van Mahāvīra gekookt en de voet brandde niet.

Op bladzijde 16 van de *Kalpasūtrabhāṣya* staat: Een kameel werd in een kleine pot opgesloten.

Op bladzijde 14 van de *Ratnāsāra*, *bhāga* I, staat: Men moet het vuil van het lichaam niet verwijderen, noch aan het lichaam krabben.

In deel I op bladzijde 15 van de *Vivekasāra* staat geschreven: In een kwade bui citeerde de jainistische heilige Damasāra de *Udvegajanaka sūtra*, en het hele dorp ging in vlammen op. Deze heilige werd zeer bemind door de Tīrthaṅkara Mahāvīra.

Op bladzijde 127 van het eerste deel van de *Vivekasāra* staat geschreven: De bevelen van de koning moeten onder alle omstandigheden opgevolgd worden.

Op bladzijde 227 van het eerste deel van de *Vivekasāra* staat: De danseres Kośā plaatste een hoop mosterdzaden op een bord en plaatste in deze hoop een naald die met bloemen versierd was. De danseres danste toen op zulk een wijze op de punt van de naald dat noch de naald haar prikte noch de hoop mosterdzaden verspreid raakte.

Op bladzijde 228 van de *Tattva-viveka* staat: Een zekere Sthūlamuni had gedurende 12 jaren seksuele verhoudingen met deze danseres. Daarom werd hij in het

jainisme ingewijd en werd hij bevrijd. Kośā volgde ook de wetten van het jainisme en verkreeg zaligheid.

Op bladzijde 185 van de *Vivekasāra* staat: De halsdoek van een heilige gaf gedurende lange tijd dagelijks 500 goudstukken aan een prostituée.

Op bladzijde 228 van het eerste deel van de *Vivekasāra* staat: Niemand verliest zijn religie door een religieuze plicht onder de volgende omstandigheden niet na te leven: Door het bevel van een sterke man, door het bevel van een geleerde, wanneer hij onder moeilijke omstandigheden in een dichtbegroeid bos woont, door aandrang van de volgende zes personen: de leermeester, de moeder, de vader, het religieus hoofd van een gezin, de edelen en de prediker van een religie.

Commentaar: Zie nu eens hun valsheid. 1) Kan een man ooit een rots die zo groot als een dorp is met zijn vinger optillen? 2) Kan de aarde door de druk van een duim samengeperst worden? 3) Als niet zulk een wezen bestaat als de slang van de Aarde, hoe kan zij dan leven? Niemand heeft ooit melk uit een wonde zien komen. Wat anders kan het zijn dan een oplichtersstreek? Hoe klinkt het dat de slang die Mahāvīra gebeten had naar de hemel ging en dat Mahātmā Śrī Kṛiṣṇa, die zulk een goed mens was, naar de derde hel ging? 4) Waarom brandde de voet van Mahāvīra niet terwijl er melk en rijst er op gekookt werd? 5) Kan een kameel ooit in een pot worden opgesloten? 6) Degenen die het lichaam niet reinigen of krabben, moeten een hels leven doorstaan door de onreine lucht. 7) Wat werd er van de genade en vergiffenis van de heilige die het gehele dorp liet afbranden? Als Mahāvīra's gezelschap deze man, zelfs toen Mahāvīra leefde, niet geestelijk rein kon maken, hoe kunnen de jains dan zo lang na zijn dood op hem rekenen voor hun reinheid? 8) De bevelen van de koning moeten altijd opgevolgd worden, maar dit werd uit vrees door de jains aangehaald. 9) Hoe licht het lichaam van Kośā ook geweest moge zijn, is het onmogelijk dat zij zodanig op een naald heeft kunnen dansen dat noch de

naald haar prikte, noch de hoop mosterdzaden verspreid raakten. Wat is dit anders dan een grove leugen. 10) Onder geen enkele omstandigheid moet men de rechtvaardigheid laten varen. 11) De halsdoek is uit goed gemaakt en het is niet mogelijk dat zij dagelijks 500 goudstukken geeft.

Indien al de absurditeiten van de jains in details genoemd moeten worden, zullen er zoveel boekwerken benodigd zijn als de onbeduidende hoop jainistische geschriften. Daarom gaan wij maar niet verder. Met uitzondering van enkele goede punten is de jainistische literatuur een netwerk van absurde en valse dingen.

Zie eens:

[349]

दो ससि दो रवि पढमे । दुगुणा लवणंमि धायई संडे ।

बारस ससि बारस रवि । तप्पमि इं निदिठ ससि रविणो ॥

तिगुणा पुब्बिल्लजया । अणंतराणंतरं मिखित्तमि ।

कालो ए बयाला । बिसत्तरी पुरस्कर द्वंमि ।

Prakaraṇa. Bhāga IV, *Saṅgrahaṇī sūtra* 77-78

77. De eerste wereld is Jambūdvīpa, die honderdduizend *yojana* of vier vierhonderd duizend *kośa* (gelijk aan ongeveer 1.3 miljoen kilometer) lang is. Zij heeft twee manen en twee zonnen. De Lavaṇa Samudra (zout-zee) heeft tweemaal dit aantal, dat wil zeggen vier zonnen en vier manen. De Dhātakīkhaṇḍa heeft twaalf manen en twaalf zonnen. 78. Als U dit verdrievoudigt krijgt U zes-en-dertig. Voeg hieraan toe twee van de Jambūdvīpa en vier van de Lavaṇa Samudra. Dit wordt dus twee en veertig zonnen en tweeënveertig manen in de Kālodadhi samudra. Evenzo hebben elke Dvīpa en elke Zee verderop tweemaal zoveel, dat wil zeggen 126. Voeg hieraan toe twaalf van de Dhātakīkhaṇḍa, vier van de Lavaṇa Samudra en twee van de Jambū Dvīpa. Dit wordt dus 144 zonnen en 144 manen van de Puṣkara Dvīpa. Dit is het getal van de helft waarin mensen wonen. De andere helft waarin

niemand woont, heeft vele zonnen en manen. De zonnen en de manen in de laatste helft, de Puṣkara Dvīpa, zijn allen onbeweeglijk. Verdrievoudig nu het getal 144, dit geeft dan het getal 432. Voeg aan dit aantal twee manen en twee zonnen van de Jambū Dvīpa, van elk vier van de Lavaṇa Samudra, van elk twaalf van de Dhātakīkhaṇḍa en tweeënveertig van Kālodadhi. Dit wordt samen 492 manen en 492 zonnen in de Puṣkara Samudra. Deze details zijn door Śrī Jina-bhadra Gaṇī Kṣamāśramaṇa in de *Saṅghayaṇī* opgegeven, alsook in de boeken *Yotīsakaraṇḍaka Payannā*, *Candrapannati*, *Sūrapannati* enzovoort, die de gezaghebbende werken van de jains zijn.

Commentaar: Luister nu eens. O, aardrijkskundigen en sterrekundigen! De jains geloven enerzijds dat deze wereld 492 manen en zonnen heeft en anderzijds dat zij ontelbare manen en zonnen heeft. U is zeer gelukkig om door de studie van de vedische boeken, zoals de *Sūryasiddhānta* enzovoort het juiste inzicht te hebben over aardrijkskunde en sterrenkunde. Indien U de jainistische boeken bestudeerd had, zou U voor eeuwen in het duister blijven tasten, zoals de jains. Deze domme mensen moeten gedacht hebben dat één zon en één maan niet genoeg kunnen zijn voor de Jambūdvīpa en hoe het mogelijk kan zijn dat de maan en de zon zulk een grote aarde binnen twaalf uren kunnen bereiken. Het is een grote fout van hen dat zij de aarde als groter dan de zon en andere sterren beschouwen.

दो ससि दो रवि पंती एगंतरिया छसठि संखाया ।
मेरुं पयाहिणंता । माणुसखित्ते परिअडंति ॥

Prakaraṇākara bhāga IV,79

99. Nu geven wij het aantal manen en zonnen in de regio van de mensen op. Er bestaan rijen van twee manen en twee zonnen. Zij roteren op een afstand van honderdduizend *yojana* of vierhonderd duizend *kośa's* (gelijk aan ongeveer 1.3 miljoen kilometer) los van mekaar. De zonnenrij heeft een manenrij met zich en de

manenrij heeft een zonnenrij met zich. Er bestaan dus vier rijen. Een manenrij bevat 66 manen en een zonnenrij 66 zonnen. Deze vier rijen omringen de berg Meru en roteren rond de hoofdregio. Bijvoorbeeld wanneer één zon zich naar het zuiden van de berg Meru beweegt, beweegt een andere zon zich naar het noorden. [350]

De Lavaṇa Samudra heeft eveneens twee zonnen en twee manen in elke richting, de Dhātakīkhaṇḍa heeft zes in elke richting, de Kālodadhi 21 in elke richting, de Puṣkarārddha 36 in elke richting. Aldus roteren 66 zonnen in het noorden en 66 in het zuiden. De zonnen van beide richtingen bedragen dus 132. Evenzo worden 66 manen in het noorden en 66 manen in het zuiden samen 132 manen die in de regio van de berg Meru roteren. Er bestaan eveneens ontelbare rijen planeten, die zich samen met de manen bewegen.

Commentaar: Broeders en zusters, zie eens. De 132 zonnen en 132 manen schijnen zeker op de huizen van de jains. Hoe kunnen zij hun hitte overdag overleefd hebben? En is 's nachts de koelte van zoveel manen niet voldoende om hen te doen verkleumen? Alleen de mensen die geen kennis van aardrijkskunde of sterrekunde bezitten, kunnen zulke absurditeiten geloven. Als één zon verschillende werelden kan verlichten, is onze arme aarde niets er bij vergeleken. Als de zon om de aarde moest draaien in plaats van de aarde om de zon, zouden onze dagen en nachten gelijk zijn aan enkele jaren. De berg Meru is niets anders dan de Himālaya. Als deze berg met de zon vergeleken wordt, is zij veel minder dan een mosterdzaad in vergelijking met een groot vat. De jains kunnen zich deze waarheden niet realiseren zolang zij in het jainisme geloven; zij zijn gedoemd altijd in het duister te tasten.

सम्मत्तचरण सहिया सव्वं लोगं फुसे निरवसेसम् ।

सत्तय चउदसभाए पंचय सुयदेसविरईए ॥

Prakaraṇākara Bhāga IV, *Saṅgrahaṇī sūtra* 135

De rechtvaardige zielen, die zaligheid verkregen hebben, wandelen door hun geestelijke lokaliteit (*ātmapradeśa*) door de veertien koninkrijken.

Commentaar: De jains geloven in veertien koninkrijken. Een beetje boven de top van het veertiende koninkrijk boven de vlag van het 'alle wensen vervullende vliegtuig' zijn de Siddhaśilā (de rots van de bevrijding) en de heilige hemel die Śivapura genoemd wordt. Daar gaan alleen degenen die hun zaligheid verkregen hebben, dat wil zeggen de kennis van de absolute waarheid, alwetendheid en complete reinheid. Zij verkrijgen hun alwetendheid in hun geestelijke lokaliteit. Datgene welk een lokaliteit heeft, kan niet overal aanwezig zijn en datgene welke niet overal aanwezig is, kan geen kenner van de absolute waarheid wezen. Datgene welk een gelokaliseerde ziel heeft, komt binnen en gaat naar buiten, is òf in verbanning òf vrij, òf wijs òf dom. De aldoordringende en alwetende God kan niet zo zijn. De jainistische Tīrthaṅkara's, die zielen van beperkte kennis en beperkt bestaan waren, kunnen nooit aldoordringend en alwetend zijn. De jains geloven niet in God die ongeschapen, onbeperkt, aldoordringend, alwetend, heilig en alle kennis is. De hoedanigheden alwetend, enzovoort zijn slechts op zulk een God van toepassing.

गब्भनर तिपलियाऊ । तिगाउ उक्कीस ते जहन्नेणम् ।
मुच्छिम दुहावि अन्तमुहु । अंगुल असंख भागतणू ॥

Prakaraṇa. Bhāga IV, *Saṅgrahaṇī sūtra* 241

Er bestaan twee soorten mensen, één die uit de schoot van de moeder geboren wordt en één die anders geboren wordt. De mensen die uit de schoot van de moeder geboren zijn, hebben leeftijden gelijk aan een tiende van drie *utkṛiṣṭa palyopama*. Hun lichamen hebben een lengte van drie *kośa's* (ongeveer 9 kilometer).

Commentaar: Er kunnen heel weinig mensen die de leeftijd van drie *palyopama* bereiken en lichamen van drie *kośa's* lengte hebben op deze wereld, als door ons beschreven, leven. De mensen die zulke leeftijden en lengtes bereiken, zullen ook kinderen moeten hebben van dezelfde leeftijden en lengten. Mumbai (Bombay) kan twee van zulke personen bevatten en Calcutta drie of vier. Maar de jains hebben geschreven dat een stad vele honderduizenden mensen bevat. Hun stad zou dan ook honderden duizend kilometers lang moeten zijn. De hele wereld kan niet eens één stad van deze afmetingen bevatten.

[351]

पणयाल लरकणोयण विरकंभा सिद्धिसिल फलिह विमला ।
सदुवरि गजोयणंते लोगंतो तच्छ सिद्धठिई ॥

Prakaraṇa. Bhāga IV, *Saṅgrahaṇī sūtra* 258

Deze rots van de bevrijden staat twaalf *yojana's* (ongeveer 160 kilometer) boven de vlag van het 'alle wensen vervullende vliegtuig', en is 4,5 miljoen *yojana's* lang, breed en dik. Het is rein, glanzend en vrij van elk vuil, gelijke een gouden kristal. Dit is het bevrijde deel van de rots van de bevrijding. Het wordt *īṣat* of *prāgbharā* genoemd. Vanuit het vliegtuig is zij ook twaalf *yojana's* (ongeveer 160 kilometer) onzichtbaar. Dit geheim is alleen aan de perfecte ziel bekend. Aan de voorzijde is deze rots acht *yojana's* dik. Van hieruit ontstaan er de vier richtingen en vier subrichtingen en worden zij regelmatig kleiner gelijk een open paraplu tot zij zo dik zijn als de vleugels van een vlieg. Dit is de beschrijving van de rots van de bevrijding. Een *yojana* (ongeveer 13 kilometer) boven deze rots is de laatste regio, waar de perfecte zielen leven.

Commentaar: Zie eens. De plaats van de jainistische zaligheid is 4,5 miljoen *yojana's* boven de vlag van het 'alle wensen vervullende vliegtuig'. Hoe rein ook de rots van de bevrijding moge zijn, leven de bevrijde zielen die

daar zijn in zekere zin in verbanning. Zodra zij uit de regio zouden treden, zouden zij het geluk van de zaligheid verliezen. Indien zij daarbinnen zouden blijven, zouden zij geen lucht hebben. Dit is een netwerk van beschrijvingen die gemaakt zijn teneinde de domme mensen te vangen.

जोयणसहस्स महियं । एगिंदियदेह मुक्कोसम् ॥
वि ति चउरिंदिस सरीयम् । बारस जोयणं तिकोस चउक्कोसम् ।
जोयण सहसपणिं दिय । उहे वृच्छंत विसेसं तु ॥

Prakaraṇa, bhāga IV, *Saṅgrahaṇī sūtra* 266, 267

Normaal zijn de lichamen van één-zintuiglijke wezens 1000 *Utkṛṣṭa yojana's* lang, die van twee-zintuiglijke schelpen, enzovoort twaalf *yojana's*, de drie-zintuigelijke insecten, enzovoort zijn drie *kośa's* lang, de vier-zintuiglijke hommels, enzovoort vier *kośa's* lang, en de vijf-zintuiglijke hebben een lichaam van 1.000 *yojana's* of 4.000 *kośa's*.

Commentaar: Indien de mensen zulke reusachtige lichamen van 4000 *kośa's* lengte zouden hebben, zou de aarde slechts met een paar honderd mensen gevuld zijn, en zou er geen ruimte over zijn om zich te bewegen. Indien zij de jains zouden vragen waar zij moeten leven en langs welke weg zij hun plaatsen moeten bereiken, zijn wij er zeker van dat de jains hen in hun eigen huizen zullen herbergen. Een man die 4.000 *kośa's* lang is, moet minstens een huis van 32.000 *kośa's* lengte hebben. Om zulk een huis te bouwen, zouden de jains heel hun vermogen moeten investeren en zelfs dan kan zulk een huis niet gebouwd worden. Waar zullen zij balken vinden om een dak van 8.000 *kośa's* lengte te maken? En als er pilaren in het midden geplaatst worden, zullen de mensen niet in staat zijn het huis te betreden. Zulke dingen zijn onmogelijk.

ते थूला पल्ले विहु संखिज्जाचे वहुंति सव्वेवि ।
ते इक्किक्क असंखे सुहुमे खण्डे पकप्पेह ॥

Prakaraṇa, bhāga IV, *Laghukṣetrasamāsaprakaraṇa sūtra* 4

Stelt U zich voor dat er een put bestaat van 13 kilometer lengte, 13 kilometer breedte en 13 kilometer diepte. Vult U deze put dan met kleine stukjes haar van één vingerlengte. Eén vingerlengte haar bevat 2.750.152 van zulke stukken. De hele put zal dan op zijn minst 3.307.621.042.465.225.421.996.017.536.000.000.000
[352]
stukken haar bevatten. Dit geeft ons de afmeting van één *palyopama yojana*. Dit wordt *saṅkhāyatakāla* genoemd. Indien het bovengenoemde haar in verbeelding in een onbeperkt aantal stukken wordt verdeeld, zullen er *asaṅkhyāta* (ontelbare) stukken van dit onzichtbaar haar bestaan.

Commentaar: Bezie eens hun manier van tellen. Zij delen een haar van een vingerlengte in zoveel delen. Wie kan ze tellen? Verder wordt er gezegd dat het verleden van een haar in ontelbare stukken in verbeelding gedaan wordt om *asaṅkhyāta* te kunnen vaststellen. Dit bewijst dat de verdeling om *asaṅkhyāta* te bereiken met de hand werd gedaan. Toen het onmogelijk bleek verder met de hand te delen, werd mentale verdeling noodzakelijk. Hoe is het mogelijk een haartje van één vingerlengte in een onbeperkt aantal stukken te verdelen?

जंबूद्वीपपमाणं गुलजोयणलरक वट्टविरकंभी ।
लवणाई यासेसा । बलयाभा दुगुण दुगणाय ॥

Prakaraṇa, bhāga IV, *Laghukṣetrasamā sūtra* 12

De Jambūdvīpa is honderdduizend *yojana's* lang en hol. De zeven andere zeeën en zeven werelddelen zijn elk tweemaal zo groot als de vorige. Eén aarde heeft zeven delen als Jambūdvīpa en zeven zeeën.

Commentaar: Volgens Uw berekening is de tweede tweehonderd duizend *yojana's*, de derde vierhonderd duizend, de vierde achthonderd duizend, de vijfde 1.6 miljoen, de zesde 3.2 miljoen en de zevende 6.4 miljoen *yojana's* groot. Dan zijn de zeeën of van dezelfde afmeting òf groter. Hoe kan een aardbol van 15 duizend eenheden in de middellijn zoveel delen en zeeën

bevatten? Daarom zijn deze cijfers duidelijk een netwerk van leugens.

कुरु नइ चुलसी सहसा । छच्चेवन्तरनईउ पइ विजयम् ।

दो दो महा नईउ । चउदस सहसाउ पत्तेयम् ॥

Prakaraṇa, bhāga IV, *Laghukṣetrasamā sūtra* 63

Kurukṣetra heeft 84.000 rivieren. Zes rivieren zijn binnen-rivieren. In Prativijaya zijn er twee voornaamste rivieren bij Ganga-Sindhu. Elke familie van de rivieren telt 14.000 rivieren.

Commentaar: Kurukṣetra is een kleine plaats. Zonder haar gezien te hebben, hebben zij deze leugens verspreid en schamen zich helemaal niet.

जामुत्तराउ ताउ । इगेग सिंहासणाउ अइपुब्बम् ।

चउसुवि तासु नियासण, दिसि भवजिण मज्जणं होई ॥

Prakaraṇa, bhāga IV, *Laghukṣetrasamā sūtra* 119

Er staan ten zuiden en ten noorden van deze rots elk een troon. De zuidelijke wordt Ati-pāṇḍu Kambalā genoemd en de noordelijke wordt Ati-rikta Kambalā genoemd. Op deze tronen zitten de Tīrthaṅkara's.

Commentaar: Bezie eens deze rots waarop de verjaardagen van de Tīrthaṅkara's worden gevierd. Hun hemelse rots is ook van hetzelfde type. Hetzelfde geldt ook in het geval van de andere jainistische beschrijvingen. Het is moeilijk allen op te noemen. Er bestaan drie goede punten in het jainisme, namelijk het drinken van gefilterd water, het genadig zijn over alle schepsels en het niet gebruiken van maaltijden 's avonds. De andere punten zijn allemaal absurditeiten. Dit is voldoende voor de verstandigen.

[353]

Hier hebben wij slechts een zeer korte beschrijving van hun geloof gegeven. Indien wij al de absurditeiten zouden noemen, zouden zij boekdelen beslaan waarvoor één mensenleven niet voldoende is om te lezen. Zoals een korrel rijst uit een grote pot voldoende is om te bewijzen dat de rijst goed gekookt is of niet, zullen de

verstandigen uit deze korte beschrijvingen kunnen vaststellen wat de waarheid is. Ellenlange beschrijvingen zijn nutteloos voor de verstandigen. Een kleine wenk is voldoende.

In het volgende hoofdstuk zullen wij het christendom behandelen.

Hier eindigt het twaalfde hoofdstuk van de
Satyārthaprakāśa van Swāmī Dayānanda Saraswatī
over het onderwerp
Atheïstische sekten van India.

[354]

Sub-voorwoord (3)

De religie van de bijbel wordt niet alleen door de christenen, maar ook door de joden en anderen gevolgd. In het dertiende hoofdstuk bespreken wij hoofdzakelijk het christendom, omdat dit de meest prominente is, daar het judaïsme op de achtergrond is geschoven. Maar daar de kritiek op het essentiële ook kritiek op het non-essentiële inhoudt, behelst onze kritiek ook het judaïsme. Onze kritiek is uitsluitend op de bijbel gebaseerd, daar het door de christenen alsook door de joden, enzovoort als het basis boek wordt aangenomen.

De bijbel is in verschillende talen vertaald door christelijke geleerden van wereldnaam. Ik heb haar Saṅskṛita en Hindī vertalingen gelezen en er is veel twijfel in mijn gedachten opgekomen. Enkele gedachten heb ik in het dertiende hoofdstuk besproken, ten behoeve van het publiek. Mijn doel is enkel de waarheid te bevorderen en onwaarheid te onderdrukken. Het ligt niet in mijn bedoeling de gevoelens van wie dan ook te krenken of mij te lenen aan het hartstochtelijk zoeken van fouten bij anderen. Uit mijn schrijven zullen de mensen kunnen uitmaken wat voor soort boek de bijbel is en in wat voor stellingen het christendom gelooft. Het zal ook de studie van de bijbel door het publiek vergemakkelijken. Daar de pro's en de contra's vrijelijk besproken zijn, zullen de leringen van het christendom voor allen begrijpelijk worden. Verder zal bovenal de religieuze kennis van het publiek toenemen en, na de waarheid van onwaarheid gezift te hebben, zal het voor allen gemakkelijker zijn de waarheid aan te nemen en onwaarheid te verwerpen.

Het is ieders plicht alle religies te bestuderen en zwart op wit neer te schrijven wat hun standpunt is over het onderwerp. Indien zij dat niet kunnen, zullen zij tenminste over alles een beetje moeten horen. Zoals het

lezen iemand geleerd maakt, verbreedt het horen zijn visie. De luisteraars zullen misschien niet in staat zijn indruk op anderen te maken, maar zij kunnen wel voor zichzelf oordelen. Degene die de dingen met vooroordeel beziet, kan noch zijn eigen fouten inzien, noch die van anderen. De ziel van een mens heeft het vermogen over een bepaald onderwerp te oordelen met behulp van hetgeen zij gelezen of gehoord heeft. Wanneer de propageerders van twee religies elkaars religie kennen, maar het publiek niet ingelicht is, kunnen publieke debatten niet op de juiste manier plaatsvinden en worden domme mensen meestal misleid.

In dit boek hebben wij alle religies in het kort onder de loupe genomen, zodat de mensen kunnen weten wat de waarheid is en wat onwaarheid. In feite hebben alle religies hetgeen basis-waarheid is gemeen. Het dispuut gaat over de non-essentiële dingen. Er ontstaat ook een gelegenheid tot twist wanneer de ene partij waarheid kent en de andere partij onwaarheid. Wanneer de debatterenden het vaststellen van de waarheid als enig debatpunt voor ogen hebben, kunnen zij zeker snel tot een conclusie komen.

In dit dertiende hoofdstuk wil ik in het kort over het christendom schrijven, zodat ieder voor zichzelf kan oordelen.

Zo is voldoende geschreven voor hen die goed kunnen oordelen.

[355]

Hoofdstuk XIII

Het christendom

Nu zullen wij de religie van de christenen behandelen opdat een ieder moge weten of hun religie onfeilbaar is en of hun boek, de bijbel, door God geopenbaard is. Allereerst wordt het onderwerp over de openbaring (*taureta*) beschreven en besproken:

1. "In het begin schiep God de hemel en de aarde. De aarde was woest en ledig en duisternis was op de afgrond en de Geest van God zweefde over de wateren" (Genesis I , 1-2).

Commentaar: Wat bedoelt U met 'in den beginne'?

Christen: De eerste schepping van het heelal.

Commentaar: Is deze schepping de eerste? Was er geen schepping voor haar?

Christen: Wij weten niet of er reeds één was of niet. God zal het weten.

Commentaar: Indien U het niet weet, waarom vertrouwt U dan op een boek dat de twijfel niet kan opheffen, en waarom predikt U dan aan de mensen een religie die zo vol twijfel is? Waarom neemt U niet de vedische leer aan die alle twijfel opheft? Als U niets van God's schepping weet, hoe weet U dan iets over God? Wat wordt met hemelen (*ākāśa*) bedoeld?

Christen: Het ledige en al hetgeen boven is.

Commentaar: Hoe werd het ledige geschapen? Dit is aldoor dringend, onzichtbaar en hier beneden of daar boven gelijk. Als de hemel niet geschapen werd, bestond er dan ledigheid en ruimte? Of niet? Indien niet, waar woonden dan God, het fundament van het heelal (materia-radica) en de zielen? Zonder ruimte kan er geen

enkele stof bestaan. Daarom is hetgeen in Uw bijbel gezegd wordt, onaannemelijk. Is God vormloos? Zijn God's handelingen en kennis vormloos? Of hebben zij enig structuur?

Christen: Zij hebben een structuur.

Commentaar: Waarom is er dan gezegd dat de aarde vormloos was?

Christen: Vormloos betekent hier dat zij niet gelijk was. Er bestonden hoog- en laagvlakten.

Commentaar: Wie maakte haar dan gelijk? Bestaan er ook nu geen hoog- en laagvlakten? Hij is alwetend. Zijn handelingen zijn onfeilbaar. De bijbel kan niet door God geopenbaard zijn daar zij zegt dat zijn schepping vormloos was. Wat wordt bedoeld met de Geest van God?

Christen: Een bewust wezen.

[356]

Commentaar: Is hij belichaamd of onbelichaamd, aldoordringend of gelokaliseerd?

Christen: Hij is onbelichaamd, intelligent en aldoordringend. Hij verblijft echter meer op de berg Sinai of in de vierde hemel, enzovoort.

Commentaar: Wie heeft hem ooit gezien, als hij onbelichaamd is? Indien hij aldoordringend is, hoe kan hij dan op de wateren zweven? Waar was God toen de Geest van God op de wateren zweefde? Dit bewijst dat het lichaam van God dan ergens anders moest zijn of dat een deel van de Geest van God op de wateren zweefde. Indien dat zo is, kan Hij niet aldoordringend en alwetend zijn. Indien Hij niet aldoordringend is kan Hij noch de wereld scheppen noch haar onderhouden of beëindigen. Hij kan dan ook niet de vruchten van de handelingen van de zielen regelen. Een gelokaliseerd iets moet gelokaliseerde eigenschappen bezitten, gelokaliseerde handelingen en een gelokaliseerde aard. Zulk een wezen kan geen God zijn. God is aldoordringend, onbeperkt in eigenschappen, handelingen en aard, zelfbestaand, zelfintelligent en zegenrijk, eeuwig, rein, bewust, vrij van aard, beginloos en eindloos. Dit is de opvatting van

God, als in de Veda's beschreven. Heb hierin geloof. Alleen dan zult U gelukkig wezen. Anders niet.

2. "En God sprak: Daar zij licht! En daar werd licht. En God zag dat het licht goed was; en God maakte scheiding tussen het licht en tussen de duisternis" (Genesis I, 3- 4).

Commentaar: Hoorde het onbewuste licht het spreken van God? Indien dat zo is waarom horen de zon, de lamp of het vuur ons spreken niet? Licht is onbewust. Zij kan het spreken van niemand horen. Wist God slechts nadat Hij het licht zag, dat het goed was? En niet voordien? Indien Hij dat van tevoren geweten had zou hij niet, na het te hebben gezien, gezegd hebben "Het is goed". Indien Hij het niet van te voren wist, kan zulk een wezen geen God zijn. Daarom is Uw bijbel niet door God geopenbaard noch de God die daarin genoemd wordt 'alwetend'.

3. "En God sprak: Daar zij een uitspansel in het midden van de wateren; en dat make scheiding tussen wateren en wateren. En God maakte dat uitspansel en maakte scheiding tussen de wateren, die onder het uitspansel zijn, en tussen de wateren die boven het uitspansel zijn. En het was alzo. En God noemde het uitspansel hemel. Toen werd het avond en het werd morgen, de tweede dag" (Genesis I , 6-8).

Commentaar: Hoorden het uitspansel en de wateren God ook spreken? Als er geen uitspansel was tussen de wateren, waar zou het water dan bestaan? In, I staat geschreven dat het uitspansel geschapen werd. Waarom werd het dan weer geschapen? Indien het uitspansel de hemel is, dan is overal de hemel daar het doordringbaar is. Het is absurd te zeggen dat de hemel boven is. Waar kwamen de dag en de nacht vandaan als de zon nog niet geschapen was? De bijbelse teksten zijn vol van zulke absurditeiten.

4. "En God sprak: Laat ons mensen maken, naar ons beeld, naar onze gelijkenis; en dat zij heerschappij hebben over de vissen van de zee, en over het gevogelte van de hemel, en over het vee, en over de gehele aarde, en over al het kruipend gedierte, dat op de aarde kruipt. En God schiep de mens naar Zijn beeld, naar het beeld van God schiep Hij hem, man en vrouw schiep Hij ze. En God zegende hen, enzovoort" (Genesis I, 26-28).

Commentaar: Indien God Adam naar Zijn gelijkenis schiep, waarom is hij dan niet gelijk Hem in zaligheid, kennis, zegenrijkheid, enzovoort? Indien Adam dat niet is, dan is het duidelijk dat hij niet naar God's gelijkenis is; dan is God zelf ook geschapen. Indien dat zo is, dan is Hij oneeuwig. Waaruit schiep God Adam weer?

Christen: Uit stof.

[357]

Commentaar: Waaruit werd stof geschapen?

Christen: Uit Zijn macht.

Commentaar: Is God's macht beginloos of nieuw?

Christen: Beginloos.

Commentaar: Indien zij beginloos is, dan is het materiaal van het heelal beginloos. Hoe kunt U zeggen dat het bestaan uit niets is voortgekomen?

Christen: Vóór de schepping van de wereld bestond er niets anders dan God.

Commentaar: Als er niets bestond, hoe werd dan deze schepping gemaakt? Is de gunst van God een stof of een eigenschap? Indien Hij een stof is, dan bestond er nog iets naast God. Indien zij een eigenschap is, kan geen enkele stof uit een eigenschap geschapen worden, bijvoorbeeld vorm of kleur kunnen geen vuur scheppen noch kan smaak water scheppen. Indien God de materiële oorzaak was van het heelal, zou het gelijk God in eigenschappen, functies en aard moeten zijn. Daar dit niet het geval is, is het duidelijk dat God niet de materiële oorzaak van de wereld is. De materiële oorzaak van de wereld is die stof die atoom, enzovoort genoemd wordt. U zou hetzelfde proces van de schepping van de wereld moeten aannemen zoals het in

de Veda's en andere vedische literatuur is beschreven. Wanneer Adam van binnen een ziel is en van buiten een menselijke vorm heeft en U zegt dat hij naar God's gelijkenis geschapen werd, volgt hieruit dat God gelijk Adam is.

5. "En God had de mens gevormd uit het stof van de aarde, en in zijn neusgaten geblazen en adem van het leven; alzo werd de mens een levende ziel. Ook had God een tuin geplant in Eden, tegen het oosten, en hij plaatste daar de mens die Hij gevormd had. En God had alle geboomte uit het aardrijk doen spruiten, begeerlijk voor het gezicht, en goed tot spijze; en de boom van het leven in het midden van de tuin, en de boom van de kennis van goed en van kwaad" (Genesis II, 7-9).

Commentaar: Wist God niet toen Hij de tuin van Eden gemaakt had en Adam er in plaatste, dat Hij verplicht zou zijn hem er weer uit te zetten? Indien God Adam uit stof gemaakt heeft, maakte Hij hem niet naar Zijn gelijkenis. Indien U nochtans beweert dat hij naar God's gelijkenis gemaakt werd, dan was God ook uit stof gemaakt. Was de adem van het leven die God in zijn neusgaten blies, gelijk aan die van God of verschillend? Indien zij verschillend was werd Adam niet naar God's gelijkenis gemaakt. Indien zij gelijk was aan die van God, dan is God ook vatbaar voor al de gebreken die Adam bezit, zoals geboorte, dood, groei, vernietiging, honger, dorst, enzovoort. Zulk een wezen kan geen God zijn. Daarom schijnt deze redenering van het Oude Testament niet juist te zijn noch de bewering dat de bijbel door God geopenbaard is.

6. "Toen deed een diepe slaap op Adam vallen, en hij sliep; en Hij nam een van zijn ribben en sloot die plaats toe met vlees. En God bouwde de rib, die hij van Adam genomen had, tot een vrouw en Hij bracht haar bij Adam" (Genesis II, 21-22).

Commentaar: Als God Adam uit stof had gemaakt waarom maakte Hij zijn vrouw ook niet uit stof? Indien Hij de vrouw uit een rib gemaakt heeft, waarom maakte Hij dan Adam ook niet uit een rib? Indien de vrouw zo genoemd wordt omdat zij uit een man gemaakt is, waarom is niet de man naar een vrouw genoemd? Zij zouden mekaar ook liefhebben. De vrouw zou van de man houden en de man van de vrouw. O geleerden, zie eens wat een filosofie deze God heeft. Indien Hij de vrouw met een rib uit het lichaam van een man gemaakt heeft, moet er één van een mannenlichaam ontbreken. [358]
Verder zou de vrouw maar één rib moeten hebben, daar zij uit één rib is gemaakt. Was het niet mogelijk de vrouw te maken uit het materiaal waarmee het ganse heelal is geschapen? Deze beschrijving van de schepping van de wereld komt niet overeen met het wetenschappelijk proces.

7. "De slang nu was listiger dan al het gedierte van het veld door God geschapen; en zij zei tot de vrouw: Is het niet zo dat God gezegd heeft dat jullie niet kunt eten van alle bomen van deze tuin? De vrouw zei tot de slang: Van de vrucht van de bomen van deze tuin zullen wij eten. Maar van de vrucht van de boom die in het midden van de tuin is, heeft God gezegd: Gij zult van die niet eten, noch die aanroeren, opdat gij niet sterft. Toen zei de slang tot de vrouw: Jullie zult de dood niet sterven. Maar God weet, dat, als jullie daarvan eten, Uw ogen zullen geopend worden en Gij zult als God wezen, kennende het goed en het kwaad. En de vrouw zag dat die boom goed was om te eten en dat hij een lust was voor de ogen, ja, een boom die begeerlijk was om verstandig te maken; en zij nam van zijn vrucht en at; en zij gaf ook haar man, en hij at met haar. Toen werden hun beider ogen geopend, en zij werden gewaar, dat zij naakt waren; en zij hechtten vijgeboombladeren samen, en maakten zich schorten. Toen zei God tot die slang: Omdat gij dit gedaan hebt, zijt gij vervloekt boven al het vee, en boven al het gedierte van het veld. Op Uw buik

zult gij gaan, en stof zult gij eten, al de dagen van Uw leven. En ik zal vijandschap zetten tussen U en deze vrouw, en tussen Uw kroost en het hare, dat zal U de kop vermorzelen, en gij zijn hiel. Tot de vrouw zei God: Ik zal vermenigvuldigen Uw pijn, namelijk van Uw zwangerschap, met smart zult gij kinderen baren; en tot Uw man zal Uw begeerte zijn, en hij zal over U heerschappij hebben. En tot Adam zei God: Omdat gij geluisterd hebt naar de stem van Uw vrouw, en van die boom gegeten, waarvan ik U gebood zeggende: Gij zult daarvan niet eten; zo zij het aardrijk om Uwentwil vervloekt; en met smart zult gij daarvan eten al de dagen van Uw leven. Ook zal het U doornen en distels voortbrengen, en gij zult het kruid van het veld eten" (Genesis III, 1-7; 14-18).

Commentaar: Indien de God van de christenen alwetend was, waarom maakte Hij dan de slechte slang, welke is Satan? Daar God hem gemaakt heeft, moest ook Hij voor deze fout boeten? Indien Hij hem niet slecht gemaakt had, zou hij dit kwaad niet bedreven hebben. Als de christenen niet in een vorig leven vóór de geboorte geloven, is de vraag: Waarom maakte God de Satan slecht?

Om eerlijk te zijn, was hij geen slang maar een mens. Indien hij geen mens geweest was, zou hij de taal van de mensen niet kunnen spreken. Elkeen die vals is en anderen misleidt, moet Satan genoemd worden. Maar in dit geval is de Satan waarheid sprekend. Hij misleidde de vrouw niet, maar vertelde haar de waarheid. Het was God die een leugen aan Adam en Eva vertelde dat zij zouden sterven als zij van de vrucht aten. Als de boom de gever van kennis en onsterfelijkheid makend was, waarom verbood Hij dan het eten van de vrucht? Daar God zo handelde, is bewezen dat God daar een leugenaar en bedrieger was; de vrucht van de boom bleek de gever van kennis en geluk aan de mens te zijn en niet de gever van domheid of dood.

Als God de bedoeling had het eten van de vrucht te verbieden, voor wie maakte Hij dan de boom? Indien

Hij hem voor zichzelf gemaakt had, was God dan dom en sterfelijk? Indien de boom voor anderen gemaakt werd, was het helemaal geen zonde zijn vrucht te eten. Dezer dagen vinden wij geen enkele boom die kennis geeft of de dood afweert. Heeft God zelfs het zaad van deze boom vernietigd? Als zulke dingen iemand
[359]
bedrieglijk en frauduleus laten zijn, waarom was God dan niet hetzelfde? Is de persoon die fraude pleegt tegenover anderen niet bedriegelijk en frauduleus? De vloek die over deze drie is uitgesproken, was niet voor hun fouten. Dit maakt God onrechtvaardig. Deze vloek zou op God zelf moeten vallen daar het God was die onwaarheid sprak en hun bedroog. Kijk eens naar de filosofie. Zouden de dracht en het baren van een kind mogelijk kunnen zijn zonder pijn en moeite? Kan enig persoon zijn brood verdienen zonder arbeid? Bestonden er van te voren geen bomen met doornen en distelen? Als God het goed gevonden had dat de mensen de gewassen van het veld zouden eten, waarom werd dan het eten van vlees verder in de bijbel toegestaan? Welke is juist en welke verkeerd? Beiden kunnen niet juist zijn. Als de schuld van Adam niet bewezen is, waarom houden dan de christenen alle mensen voor schuldig omdat zij de zonen van Adam zijn? Kan zulk een boek en zulk een God ooit de aandacht van de verstandigen trekken?

8. "Toen zei God: Ziet de mens is geworden als Ons, een kenner van het goed en het kwaad. Nu dan, dat hij zijn hand niet uitsteke, en neme ook van de boom van het leven, en ete, en leve in eeuwigheid. En hij dreef de mens uit, en plaatste engelen aan het oosten van de tuin van Eden, en een vlammend zwaard, dat zich omkeerde, om te bewaren de weg van de boom van het leven" (Genesis III, 22-24).

Commentaar: Waarom werd God jaloers omdat Adam Zijn gelijke in kennis werd? Was dit iets slechts? Wat bewees deze onjuistheid wanneer het een feit is dat

niemand ooit gelijk aan God kan zijn? Dit bewijst dat dit geen God was, maar een bepaalde persoon. Waar men ook over God in de bijbel spreekt, wordt van Hem gesproken als ware Hij een gewone persoon. Hoe jaloers werd God toen Hij merkte dat de kennis van Adam toenam? Wat voor slechtheid toonde hij toen hij de vrucht van de boom van het leven at? Kon God niet vooraf zien dat Hij Adam uit de tuin zou moeten zetten toen Hij hem erin plaatste? Dit bewijst dat de God van de christenen niet alwetend is. Het is een menselijke handelwijze en geen goddelijke om een vlammend zwaard te plaatsen op de boom van het leven.

9. "En het geschiedde na enkele dagen, dat Kaïn van de vrucht van het land aan de Heer een offer bracht. En Abel bracht ook van de eerstgeborenen van zijn schapen, en van hun vet. En de Heer zag Abel en zijn offer aan. Maar Kaïn en zijn offer aanvaardde Hij niet. Toen ontstak Kaïn in woede en zijn aangezicht verviel. En de Heer zei tot Kaïn: Waarom zijt gij woedend en waarom is Uw aangezicht vervallen?" (Genesis IV, 3-6).

Commentaar: Als God geen vleeseter was, zou Hij niet het schapenoffer van Abel hebben aanvaard en het uit vruchten bestaande offer van Kaïn hebben verworpen. God is dus schuldig aan deze tweedracht en het teweeg brengen van Abels dood. De God van de christenen gedraagt zich precies als de mensen: komt in de tuin, gaat uit de tuin, plant er in, enzovoort. Dit bewijst dat de bijbel een samenstelling van de mensen is, en niet een openbaring van God.

10. "En de Heer zei tot Kaïn: Waar is Abel, Uw broeder? En hij zei: Ik weet het niet, ben ik mijn broeders hoeder? En Hij zei: Wat hebt gij gedaan? Daar is de stem van het bloed van Uw broeder, dat tot mij van
[360]
de aardbodem roept. En nu zijt gij vervloekt van de aardbodem, die zijn mond heeft opengedaan, om Uw broeders bloed aan Uw hand te ontvangen"
(Genesis IV, 9-11).

Commentaar: Wist God niet wat met Abel gebeurd was zonder Kaïn te ondervragen? Kan de stem van iemands bloed vanuit de aardbodem roepen? Al deze dingen zijn de handelingen van domme mensen. Dit boek kan nooit door God geopenbaard zijn of zelfs de samenstelling van een geleerde zijn.

11. "En Enoch wandelde met God, nadat hij Metuselach gewonnen had, driehonderd jaren; en hij had zonen en dochters" (Genesis V, 22).

Commentaar: Indien de God van de christenen niet als een mens geweest was, hoe zou Enoch met hem kunnen wandelen? De christenen zouden er zeer goed aan toe zijn indien zij geloofden in de onbelichaamde God, zoals in de Veda's beschreven.

12. "En het geschiedde dat de mensen op de aardbodem begonnen te vermenigvuldigen, en hun dochters geboren werden. Dat God's zonen de dochters van de mensen aanzagen dat zij schoon waren, en zij namen zich vrouwen uit allen, die zij verkozen hadden. In die dagen waren er reuzen op de aarde, en ook daarna, als God's zonen tot de dochters van de mensen ingegaan waren, en zich kinderen gewonnen hadden; deze zijn de sterken, die van ouds geweest zijn, mensen van name.

En de Heer zag dat de boosheid van de mensen menigvuldig was op de aarde, en al het gedichtsel van de gedachten van zijn hart altijd alleen boos was. Toen berouwde het de Heer dat Hij de mens op de aarde gemaakt had, en het bedroefde Zijn hart. En de Heer zei: Ik zal de mens, die ik geschapen heb, verdelgen van de aardbodem, van de mens tot het vee, tot het kruipend gedierte en tot het gevogelte van de hemel toe; want het berouwt mij dat ik hen gemaakt heb"
(Genesis VI, 1, 2, 4-7).

Commentaar: Aan de christenen dient nu de vraag gesteld te worden wie God's zonen, God's echtgenote, schoonmoeder, schoonvader, zwager en overige

familieleden zijn. Daar de dochters van Adam met Zijn zonen en kleinzonen huwden, is Hij een geboren, werden Zijn zonen en kleinzonen. Kunnen zulke dingen van God of God's boek verwacht worden? Dit boek schijnt door onontwikkelde personen te zijn samengesteld. Het zijn de mensen die niet alwetend zijn en niets van de toekomst weten, en niet God. Wist Hij, toen Hij de wereld schiep, niet dat de mensen in de latere eeuwen slecht zouden worden? Berouw hebben van begane fouten of verdriet tonen over hen is alleen in het geval van de God van de christenen mogelijk. De God van de christenen is niet eens gelijk aan een zeer geleerde yogi. Anders zou Hij Zijn verdriet afgeschud kunnen hebben door mentaal evenwicht en een filosofische houding. Waren de dieren en het gevogelte ook slecht? Indien deze God alwetend geweest was zou Hij niet zo door verdriet terneergeslagen zijn. Hun God is dus geen God, noch is hun boek door God geopenbaard. De vedische opvatting van God is van een wezen dat absoluut vrij van zonde, pijn, verdriet en leed is, dat zelfbestaand, volkomen intelligent en volkomen gezegend is. Indien de christenen dezelfde opvatting van God hadden (of indien zij dit nu nog aannemen) zouden zij het doel van het leven kunnen bereiken.

13. "En aldus is het, dat gij haar maken zult; driehonderd ellen zij de lengte van de ark, vijftig ellen haar breedte en dertig ellen haar hoogte. Maar met U zal ik mijn verbond oprichten; en gij zult in de ark gaan, gij, en Uw zonen, en Uw huisvrouw, en de vrouwen van Uw zonen met U. En gij zult van al wat leeft, van alle vlees, twee van elk, doen in de ark komen, om met U in het leven te behouden; mannetje en wijfje zullen zij zijn. Van het gevogelte naar zijn aard, en van het vee naar zijn aard, van al het kruipend gedierte van de aardbodem naar zijn aard, twee van elk zullen tot U komen, om die in het leven te behouden. En gij, neem voor U elk voedsel, dat gegeten wordt en verzamel ze tot U, opdat zij U en hun tot spijze zijn. En Noach deed het; naar al

wat God hem geboden had, zo deed hij"
(Genesis VI, 15, 18- 22).

Commentaar: Kan enig geleerd mens degene die zulke onredelijke en onmogelijke dingen zegt, als God aannemen? Kan een boot van deze afmetingen een olifant, een kameel, een vrouwelijke kameel en miljoenen andere schepsels met hun familie en provisie bevatten? Dit bewijst dat het boek een samenstelling van de een of andere mens is, en dan nog een onontwikkelde mens.

14. "En Noach bouwde de Heer een altaar; en hij nam van al het reine vee en van al het reine gevogelte, en offerde brandofferen op dat altaar. En de Heer rook die liefelijken reuk en de Heer zei in Zijn hart; ik zal voortaan de aardbodem niet meer vervloeken terwille van de mensen; want het gedichtsel van 's mensens hart is boos van zijn jeugd aan; en ik zal voortaan niet meer al het levende slaan, gelijk als ik gedaan heb" (Genesis VIII, 20-21).

Commentaar: Uit het maken van een altaar en de brandoffers blijkt dat dit van de Veda's is overgenomen. Heeft God een neus om mee te ruiken? Is deze God van de christenen niet even feilbaar als een mens? Hij vloekt soms en heeft soms spijt. Soms zegt Hij: "Ik zal niet meer vervloeken". Eerst vernietigt hij allen, dan zegt Hij: "Ik zal niet meer venietigen". Dit alles is fabelachtig en niet goddelijk noch zelfs geleerd, want een geleerde doet zijn woord gestand en houdt zich aan zijn belofte.

15. "n God zegende Noach en zijn zonen, en Hij zei tot hen: Elk levend wezen zal U tot voedsel dienen, al die groenten heb ik voor U beschikbaar gesteld. Alleen het vlees en het bloed van de dieren zult gij niet eten en drinken"(Genesis IX, 1, 3-4).

Commentaar: Is de God van de christenen niet genadeloos daar Hij ten koste van het leven van anderen

de een genot schenkt? De ouders die hun kinderen met het vlees van anderen voeden zijn grote zondaars. Allen zijn in de ogen van God Zijn zonen. Indien hun God zich niet zo gedraagt is Hij gelijk een slager. Hij is het die de mensen gewelddadig heeft gemaakt. Is de God van de christenen dan geen zondaar daar hij geen genade kent?

16. "En op de ganse aarde was er maar één taal, één reeks woorden. En de mensen zeiden: "Kom aan, laat ons voor ons een stad bouwen, en een toren, waarvan de top in de hemel is, en laat ons een naam voor ons maken. Opdat wij niet misschien over de ganse aarde verstrooid worden! Toen kwam de Heer neder, om te bezien de stad en de toren, die de kinderen van de mensen bouwden. En de Heer zei: Ziet, zij zijn één volk, en hebben allen één spraak; en dit is het dat zij beginnen te maken; maar nu zou hun niet afgenomen worden al wat zij bedacht hebben te maken? Kom, laat ons nedervaren en laat ons hun spraak aldaar verwarren, opdat ieder de spraak van zijn naasten niet hore. Alzo verstrooide hen de Heer van daar over de ganse aarde; en zij hielden op de stad te bouwen"(Genesis XI, 1, 4- 8).

Commentaar: Toen er één taal in de hele wereld bestond moeten alle mensen zeer gelukkig geweest zijn.
[362]
Maar wat een ongeluk! De jaloerse God van de christenen vernietigde dit geluk door hun spraak te verwarren. Dit was inderdaad een grote zonde. Is dit niet een slechtere daad dan een daad van Satan? Dit alles bewijst dat de God van de christenen in zulke plaatsen als de berg Sinai woonde. Hij tolereerde de vooruitgang van de mensen niet. Dit kan geen daad van God geweest zijn noch van een geleerde noch kan dit boek door God geopenbaard zijn.

17. "En het geschiedde, als hij naderde, om in Egypte te komen, dat hij zei tot Sarah zijn vrouw: Zie toch, ik weet, dat gij een vrouw zijt, schoon van aangezicht. Als de Egyptenaren U zien, zullen zij zeggen: Dat is zijn

vrouw, en zij zullen mij doden en U laten leven. U moet dan maar zeggen dat U mijn zuster bent, en zo zullen ze mij laten leven en mij geen kwaad doen"(Genesis XII, 11-13).

Commentaar: Zie eens. Abraham staat als een grote Profeet van de christenen en de moslims bekend. En toch zijn zijn handelingen, liegen enzovoort, zo slecht. Als de profeten zo zijn, hoe kunnen dan de volgelingen kennis of het pad van geluk verkrijgen?

18. "Verder zei God tot Abraham: Gij nu zult Mijn verbond houden, gij en Uw zaad na U en hun nageslacht. Dit is mijn verbond, dat jullie zult houden tussen mij en tussen U, en tussen Uw zaad na U, dat al wat mannelijk is U besneden worde. En gij zult het vlees van Uw voorhuid besnijden; en dat zal tot een teken zijn van het verbond tussen mij en tussen U. Een zoontje dan van acht dagen zal besneden worden, al wat mannelijk is in Uw nageslacht: al wie in Uw huis werd geboren en de gekochte met geld van alle vreemde welke niet is van Uw zaad. Al wie in Uw huis werd geboren en de gekochte met Uw geld zal ongetwijfeld besneden worden; en Mijn verbond zal zijn in Uw vlees, tot een eeuwig verbond. Al wat mannelijk is en wiens voorhuid niet besneden wordt, zal uitgeroeid worden; hij heeft Mijn verbond gebroken" (Genesis XVII, 9-14).

Commentaar: Bezie eens de absurde opdracht van God. Als besnijdenis door God verlangd werd zou Hij niet in den beginne de voorhuid gemaakt hebben. Daar zij is gemaakt, is zij voor bescherming gemaakt. Zoals er een vel over de ogen is dat ooglid genoemd wordt, is er de voorhuid om het geslachtsorgaan te beschermen, daar dit zeer teer is. Indien er geen voorhuid bestond zou zelfs de beet van een mier of een kleine wonde zeer tot last kunnen zijn. Verder houdt zij urinedruppels tegen zodat de kleren er niet door nat worden. Het is zeer slecht haar af te snijden. Waarom doen de christenen dit tegenwoordig niet? Deze opdracht is toch voor altijd

bedoeld? Het niet meer naleven van deze opdracht weerspreekt de getuigenis van Jezus Christus dat niet een deel van de wet vals is. Maar de christenen denken nooit ernstig over deze punten na.

19. "En Hij eindigde met hem te spreken; en God verliet Abraham" (Genesis XVII, 22).

Commentaar: Dit bewijst dat God gelijk een mens of een vogel was die op en neer ging. Dit klinkt ook heel gek.

20. "Daarna verscheen hem de Heer aan de eikenbossen van Mamre, toen hij in de deur van de tent [363] zat, toen de dag heet werd. En hij hief zijn ogen op en zag; en ziet, daar stonden drie mannen tegenover hem; als hij hen zag, liep hij hun tegemoet van de deur van de tent, en boog zich ter aarde. En hij zei: Heer! Heb ik nu genade gevonden in Uw ogen, zo gaat toch niet van Uw knecht voorbij. Dat toch een weinig water gebracht worde, en wast Uw voeten, en rust onder deze boom. En ik zal een wat brood brengen dat gij Uw hart sterkt, daarna zult Gij voortgaan, daarom omdat gij bij Uw knecht op bezoek gekomen zijt. En zij zeiden: Doe zoals gij gesproken hebt. En Abraham haastte zich naar de tent tot Sarah, en hij zei: Haast U, kneed drie maten meelbloem en maak koeken. En Abraham liep tot de runderen, en hij nam een kalf, mals en goed, en hij gaf het aan de knecht, die haastte om dat klaar te maken. En hij nam boter en melk en het kalf, dat hij klaargemaakt had, en hij zette het hun voor; hij stond bij hen onder die boom en zij aten"(Genesis XVIII, 1- 8).

Commentaar: Zie eens heren! Hoe kunnen wij, de aanbidders van die God, het vlees van koeien, kalveren en andere dieren laten als Hij zelf het vlees van een kalf eet? Hij die geen genade kent en altijd vlees wenst te eten, kan geen God wezen. Hij kan slechts een wreedaard zijn. Wie weet welke twee personen met God

waren? Dit bewijst dat er een groep wilden bestond, van welke de hoofdman God genoemd werd door de bijbel. Om deze redenen kunnen de verstandigen nooit dit boek als door God geopenbaard, noch zulk een wezen als God beschouwen.

21. En de Heer zei tot Abraham: Waarom heeft Sarah gelachen, zeggende: "ou ik ook waarlijk baren, nu ik oud geworden ben? Zou iets voor de Heer te wonderlijk zijn? Op het gepaste moment zal Ik tot U terugkomen, omtrent deze tijd van het leven, en Sarah zal een zoon hebben"(Genesis XVIII, 13-14).

Commentaar: Zie eens het grappige van de God van de christenen. Hij brabbelt en praat zoals de kinderen en vrouwen doen.

22. "Toen deed de Heer zwavel en vuur over Sodom en over Gomorra regenen, van de Heer, uit de hemel. En Hij keerde deze steden om, en die ganse vlakte, en alle inwoners van die steden, ook het gewas van het land" (Genesis XIX, 24-25).

Commentaar: Zie eens naar een andere handeling van de God van de bijbel. Hij had geen genade voor kinderen, enzovoort. Waren zij allen zondaars dat zij gedood moesten worden door het land om te keren? Dit is tegen rechtvaardigheid, genade en juist inzicht. Als God zulke dingen doet, waarom zouden Zijn aanbidders dat niet doen?

23. "Kom, laat ons aan onze vader wijn te drinken geven en bij hem liggen, opdat wij van onze vader zaad in het leven behouden. En zij gaven die nacht aan hun vader wijn te drinken; en de eerstgeborene kwam, en lag bij haar vader, en hij werd het niet gewaar in haar neerliggen, noch in haar opstaan. En de twee dochters van Lot werden bevrucht door hun vader" (Genesis XIX, 32).

Commentaar: Zie eens hoe de christenen enzovoort wijn drinken en onder invloed van de wijn, de
[364]
vader en de dochters zich niet konden redden van zonde. Waartoe zijn zij dan niet in staat? Daarom moeten goede mensen nooit wijn drinken en er ook zelfs niet aan denken wijn te drinken.

24. "En de Heer bezocht Sarah, zoals Hij gezegd had; en de Heer deed aan Sarah, zoals Hij gesproken had. En Sarah werd bevrucht" (Genesis XXI, 1-2).

Commentaar: Denk eens na. Hij bezocht Sarah, en zij werd bevrucht. Hoe gebeurde dit? Was er een derde behalve God en Sarah daar aanwezig die de bevruchting veroorzaakte? Betekent dit niet dat Sarah door God bevrucht werd?

25. "Toen stond Abraham vroeg in de morgen op, nam brood en een fles water, en gaf ze aan Hagar, die alles op haar schouder laadde; ook gaf hij haar het kind, en zond haar weg. En zij ging voort en dwaalde in de woestijn Ber-séba" (Genesis XXI, 14).

"Als nu het water van de fles uit was, zo wierp zij het kind onder een struiken" (Genesis XXI, 15).

"En zij ging en zette zich tegenover, afgaande zo verre, als die met de boog schieten, want zij zei: Dat ik het kind niet zie sterven; en zij zat tegenover, en hief haar stem op, en weende" (Genesis XXI, 16)

"En God hoorde de stem van de jongen; en de Engel van God riep Hagar toe uit de hemel, en zei tot haar: Wat is U, Hagar? Vrees niet; want God heeft de stem van de jongen gehoord, ter plaatse waar hij is" (Genesis XXI, 17).

Commentaar: Zie eens naar de daden van de God van de christenen! Eerst bewees hij partijdigheid voor Sarah en liet Hagar wegzenden. Dan weent Hagar en hoort God het schreien van het kind (niet dat van Hagar). Hoe grappig, toch? Of misschien verbeeldde God zich dat

een kind weende. Kan dit een gezegde van God of het boek God's zijn? Het kan dat van een gewoon mens zijn. Met uitzondering van een klein gedeelte is dit boek vol onmogelijkheden.

26. "En het geschiedde na deze dingen, dat God Abraham wilde beproeven, en Hij zei tot hem: Abraham! En hij zei: Zie, hier ben ik. En Hij zei: Neem nu Uw zoon, Uw enige, die gij liefhebt, Izaak, en ga heen naar het land Moria, en offer hem aldaar tot een brandoffer op een van de bergen, die ik U zeggen zal. En zij kwamen op de plaats, die God hem gezegd had; en Abraham bouwde aldaar een altaar, en hij schikte het hout, bond zijn zoon Izaak en leidde hem op het altaar boven op het hout.En Abraham strekte zijn hand uit en nam het mes om zijn zoon te slachten. Toen zei God: Strek Uw hand niet uit naar de jongen en doe hem niets! Want nu weet ik, dat gij God vrezende zijt en Uw zoon, Uw enige aan hem niet hebt onthouden" (Genesis XXII, 1, 2, 9-12).

Commentaar: Het is nu duidelijk dat de God van de bijbel feilbaar en niet alwetend is. Abraham was ook een onnozele man, anders zou hij dit niet gedaan hebben. Indien de God van de bijbel alwetend geweest was, zou Hij door zijn alwetendheid van Abraham's vertrouwen op de hoogte zijn geweest. Dit bewijst dat de God van de christenen niet alwetend is.

27. "Hoor ons, mijn Heer! Gij zijt een vorst van God in het midden van ons; begraaf Uw dode in een graf van Uw keuze onzer graven; niemand van ons zal U verhinderen, dat gij Uw dode niet zoudt begraven" (Genesis XXIII, 6).

Commentaar: Het begraven van de doden is zeer schadelijk voor de wereld, daar lijken rotten, de lucht bederven en ziekten veroorzaken.

Vraag: Kijk eens. Het is niet goed iemand waarvan wij houden te cremeren. Begraven is slechts gelijk aan iemand ter ruste leggen. Het begraven is daarom goed.

Antwoord: Als U van het lijk houdt, waarom houdt U het dan niet in Uw huis? De ziel waarvan U hield is heengegaan. Van het stoffelijk lichaam houden is zinloos. Indien U er van houdt, waarom begraaft U het dan? Zal iemand het aangenaam vinden, indien U hem zegt dat U hem zal begraven? Is het een teken van liefde
[365]
wanneer U op zijn mond, ogen en lichaam stof, stenen, pluimsteen enzovoort werpt en een steen op zijn borst plaatst? Het lijk in een kist plaatsen en het begraven veroorzaakt een slechte lucht, die de lucht onrein maakt en verschillende ziekten doet ontstaan. Ten tweede vereist het begraven van een lijk minstens anderhalve meter grond in de lengte en een meter in de breedte. Berekent U nu eens wat een grote verspilling van land het is om honderdduizend keer honderdduizend of tien miljoen lijken te begraven. U kunt dit land niet meer als een boerderij, een tuin of een woonplaats gebruiken. Daarom is het begraven de slechtste manier om de lijken op te ruimen. Een enigszins minder bezwaarlijke manier is om het in het water te gooien daar de waterdieren het direkt zullen opeten. Maar alle been of andere stoffen die overblijven, zullen dan zeker de wereld schaden. De volgende manier is het in het bos te leggen, daar vleesetende dieren en vogels direkt er op zullen vallen en het eten. Maar de beenderen enzovoort blijven over. Zij gaan rotten, bederven de lucht en zijn schadelijk voor de openbare gezondheid. Cremeren is het beste daar het vuur het lichaam tot zeer kleine deeltjes reduceert en in de atmosfeer verspreid.

Vraag: Ook cremeren verspreidt onaangename lucht.

Antwoord: Dit is zo, wanneer de crematie niet op de juiste manier geschiedt, maar toch veel minder dan bij het begraven. Er zal helemaal geen onaangename lucht zijn als het lichaam volgens vedische rituelen wordt gecremeerd. U maakt bijvoorbeeld eerst een altaar in de

grond van een meter diep, anderhalve meter breed en twee meter lang, de bodem moet een halve meter in het vierkant zijn en het gat moet langzaam aan naar boven wijder worden. Dan neemt U een hoeveelheid gezuiverde boter die in gewicht gelijk is aan het lijk en mengt dit in de verhouding van een kilo met één *rattī* (dit is het gewicht van acht korreltjes graan) saffraan en een twintig kilo sandelhout of meer (niet minder). Verder nog een beetje kamfer, enzovoort. Nu moet U over het altaar palen plaatsen en het lijk daarop plaatsen. Plaatst U dan weer hout op het lichaam, een halve meter lengte er om heen. Offert U nu gezuiverde boter en brandt het lijk langzaam aan. Op deze manier zal er helemaal geen onaangename lucht wezen. De namen hiervoor zijn *antyeṣṭi*, *naramedha* en *puruṣamedhayajña*.

Zelfs het lichaam van een arme man moet met minstens een kilo gezuiverde boter worden gecremeerd. Dit moet òf door de gemeenschap òf door de staat gegeven worden. Crematie moet op de zuivere manier geschieden. Indien boter enzovoort niet verkrijgbaar zijn, kan branden van hout volstaan, daar ook dit beter zal zijn dan begraven. Op deze manier zijn enkele vierkante meters of zelfs één altaar voldoende voor het branden van miljoenen lijken. Er wordt hierdoor niet veel land vermorst. Verder bieden graven een verschrikkelijk beeld aan. Daarom is het begraven van lijken een bezwaarlijke methode.

28. "En Hij zei: Geloofd zij de Heer, de God van Abraham, die Zijn weldadigheid en waarheid niet nagelaten heeft van mijn heer; aangaande mij, de Heer heeft mij op deze weg geleid, ten huize van de broeders van mijn heer" (Genesis XXIV, 27).

Commentaar: Was Hij uitsluitend de God van Abraham? God handelde op dezelfde manier als bedienden of gidsen die de weg aan hun meester wijzen. Waarom wijst God nu de weg niet? En waarom spreekt Hij niet tot de mensen? Deze dingen kunnen geen

dingen van God zijn of van God's boek, maar slechts van onontwikkelde mensen.

29. "En dit zijn de namen van de zonen van Ismaël, met hun namen volgens hun geboorten. De eerstgeborene van Ismaël, Nabajoth; daarna Kedar, en Abdeël en Mibsam. En Misma, en Duma en Massa. Hadar en Thema, Jetur, Nafis en Kedma" (Genesis XXV, 13-15).
[366]
Commentaar: Deze Ismaël werd door Abraham bij zijn dienstmaagd Hagar verwekt.

30. "Ga nu heen tot de kudde en haal mij van daar twee goede geitenbokjes; en ik zal die voor Uw vader maken tot smakelijke spijzen, zoals hij gaarne heeft. En gij zult ze tot Uw vader brengen en hij zal eten, opdat hij U zegene vóór zijn dood. Daarna nam Rebekka de kostelijke klederen van Ezau, haar oudste zoon, die zij bij zich in huis had, en zij trok ze Jakob, haar kleinste zoon aan. En de vellen van de geitenbokjes trok zij over zijn handen, en over de gladdigheid van zijn hals. En Jakob zei tot zijn vader: Ik ben Ezau, Uw eerstgeborene; ik heb gedaan, zoals gij tot mij gesproken had, sta toch op, zit, en eet van mijn wildbraad, opdat Uw ziel mij zegene" (Genesis XXVII, 9, 10, 15, 16, 19).

Commentaar: Zie eens welke streken deze mensen toepassen om zegen te bekomen en zich dan als heiligen en profeten voor te doen. Is dit niet vreemd? Als deze lui de stichters van het christendom waren, hoe kan het dan aan verwarring ontsnappen.

31. "Toen stond Jakobs 's morgens vroeg op en hij nam de steen, die hij als hoofdkussen gelegd had, en zette hem tot een opgericht teken, en goot daar olie bovenop. En hij noemde de naam van die plaats Beth-El; de naam van die stad was eerder Luz. En de steen, die ik tot een opgericht teken gezet heb, zal een huis van God

wezen, en van alles wat Gij mij geven zult, zal ik U de tienden geven!" (Genesis XXVIII, 18, 19, 22).

Commentaar: Bezie eens de daden van deze wilden. Zij aanbaden stenen en lieten anderen hetzelfde doen. Dit noemen de moslims "Het heilige huis". Is alleen deze steen de woonplaats van God? Woont Hij er in? Wat grappig. O, christenen, wat voor grote beeldendienaars zijn jullie toch.

32. "God dacht ook aan Rachel; en God verhoorde haar, en opende haar baarmoeder. En zij werd bevrucht en baarde een zoon; en zij zei: God heeft mijn smaad weggenomen" (Genesis XXX, 22-23).

Commentaar: Wel, wel! O, God van de christenen, wat een grote chirurg is U toch! Welke instrumenten of medicijnen gebruikte U bij het openen van de baarmoeders van de vrouwen? Dit is allemaal onzin.

33. "Doch God kwam tot Laban, de Syriër, in enen droom 's nachts en Hij zei tot hem: Wacht U, dat gij met Jakob spreekt, noch goed, noch kwaad. En nu, gij hebt immers willen vertrekken, omdat gij zo begerig waart naar Uw vaders huis; waarom hebt gij mijn deva's gestolen?" (Genesis XXXI, 24, 30).

Commentaar: Dit is slechts één voorbeeld. God bezocht duizenden in de droom, kwam tot hen en sprak zelfs in wakende toestand tot hen, at, dronk enzovoort volgens de bijbel. Het is niet bekend als Hij nu nog bestaat daar Hij nu niemand in de droom of in wakende toestand bezoekt. Het is duidelijk dat deze wilden stenen beelden als hun god aanbaden. Niet alleen dat, maar zelfs hun God geloofde dat stenen, goden waren. Wat zou anders "het stelen van goden" moeten betekenen?

34. "Jakob ging ook op zijn weg en de engelen van God ontmoetten hem. En Jakob zei, toen hij hen zag: Dit

is een heilige van God! En hij noemde die plaats Mahanaïm" (Genesis XXXII, 1-2).
[367]

Commentaar: Er bestaat nu geen twijfel dat de God van de christenen een mens is, daar Hij er een leger op na houdt. Indien Hij een leger heeft, moet er ook bewapening zijn. Hij moet zeker ook aanvallen ondernemen. Waarvoor zou er anders een leger moeten zijn?

35. "Doch Jakob bleef alleen over; en een man worstelde met hem, totdat de dageraad opging. En toen Hij zag dat Hij hem niet overmocht, roerde Hij het gewricht van zijn heup aan, zodat het gewricht van Jakob's heup verwrongen werd als Hij met hem worstelde. En Hij zei: Laat Mij gaan, want de dageraad is opgegaan. Maar hij zei: Ik zal U niet laten gaan, tenzij dat Gij mij zegent. En Hij zei tot hem: Hoe is Uw naam? En hij zei: Jakob. Toen zei Hij: Uw naam zal voortaan niet Jakob heten, maar Israël; want gij hebt U vorstelijk gedragen met God en met de mensen, en hebt gewonnen. En Jakob zei: Geef toch Uw naam te kennen. En Hij zei: Waarom is het, dat gij naar Mijn naam vraagt? En Hij zegende hem aldaar. En Jakob noemde de naam van die plaats Peniël: want zei hij, ik heb God gezien van aangezicht tot aangezicht, en mijn ziel is gered geweest. En de zon rees hem op, als hij door Peniël gegaan was; en hij was hinkende aan zijn heup. Daarom eten de kinderen Israëls de verrukte zenuw niet, die op het gewricht van de heup is, tot op dezen dag, omdat Hij het gewricht van Jakobs heup aangeroerd had aan de verrukte zenuw" (Genesis XXXII, 24-32).

Commentaar: De God van de christenen is een worstelaar. Daarom gaf Hij Sarah en Rachel zonen. Kan zulk een wezen God zijn? Zie eens nog iets grappigs. De één vraagt de ander naar zijn naam en de andere zegt het niet. God ontwrichtte de zenuw van Jakob's dij en verdween. Indien Hij een dokter ware geweest, zou Hij het weer op zijn plaats gesteld hebben. Als de vrucht van

toewijding aan God Jakob's lamheid was, manken dan de andere toegewijden ook? Hoe kan iemand God zien en met Hem worstelen alvorens hij niet belichaamd is? Dit is allemaal onzin. Dit is kinderspel.

36. "En men zag het gezicht van God" (Genesis XXXIII, 10).

Commentaar: Als God een gezicht heeft, dan zal Hij ook alle andere zintuigen hebben. Dan is Hij ook onderworpen aan de geboorte en dood?

37. "Maar Heer, de eerstgeborene van Juda, was kwaad in de ogen van de Heer; daarom doodde hem de Heer. Toen zei Juda tot Onan: ga naar Uw broeder's vrouw, en trouw haar in Uw broeder's naam, en verwek Uw broeder's zaad. Doch Onan, wetende dat dit zaad voor hem niet zou zijn als hij tot zijn broeder's vrouw inging, als het verderf tegen de aarde, onthield zich om zijn broeder zaad te geven. En het was kwaad in de ogen van de Heer wat hij deed; daarom doodde Hij hem ook" (Genesis XXXVIII, 7-10).

Commentaar: Zie eens. Zijn deze de daden van God? Of van een mens? Waarom werd hij gedood terwijl hij *niyoga*[2] met haar uitoefende? Waarom maakte God zijn gedachten niet in orde? Dit bewijst ook dat de vedische *niyoga* daar in de smaak was. Het uitoefenen van *niyoga* werd in alle landen gedaan. Dit is ongetwijfeld bewezen.

Het boek Exodus

38. "En het geschiedde in die dagen toen Mozes groot geworden was, dat hij uitging tot zijn broeders, en bezag hun lasten; en hij zag, dat een Egyptisch man een
[368]
Hebreeër sloeg. En hij keek overal rond en toen hij zag dat er niemand was, doodde hij de Egyptenaar, en verborg hem in het zand. De volgende morgen ging hij

[2] Zie verder 'Over Geloof en Ongeloof', nummer 47.

opnieuw uit, en ziet, twee Hebreeuwse mannen twistten; en hij zei tot de ongerechte: Waarom slaat gij Uw naaste? Hij zei dan: Wie heeft U tot een overste en rechter over ons gezet? Zegt gij dit om mij te doden, gelijk gij den Egyptenaar gedood hebt? Toen vreesde Mozes, en zei : Voorwaar, deze zaak is bekend geworden! Als nu Faraö deze zaak hoorde, zocht hij Mozes te doden, doch Mozes vluchtte voor Faraö's aangezicht, en ging wonen in het land Midian, en hij zat bij een waterput" (Exodus II, 11-15).

Commentaar: Zie eens naar Mozes die de meest bekende bijbelse Profeet is en de stichter van de religie. Zijn karakter is vol slechte hartstochten zoals kwaadheid enzovoort. Hij begaat een moord en vlucht als een dief voor de straf van het Faraö. Toen hij zijn misdaad verborg, loog hij ook. Zo iemand heeft God gezien, werd zijn Profeet en stichtte het judaïsme. Dit bewijst dat God ook als Mozes moet zijn geweest. De aartsvaders van het christendom waren allen even onbeschaafd als Mozes. Zij hadden geen ontwikkeling. Enzovoort.

39. "Toen God zag dat hij Mozes zich daarheen wendde, om te bezien, zo riep God tot hem uit het midden van het braambos, en zei: Mozes! En hij zei: Hier ben ik ! Toen zei God : Nader hier niet toe; trek Uw schoenen uit van Uw voeten; want de plaats waarop gij staat, is heilig land" (Exodus III, 4-5).

Commentaar: Kijk, dit is een voorbeeld van een persoon die iemand doodde en het lichaam onder het zand begroef; zo'n persoon werd een vriend van God en werd beschouwd als een Profeet. En kijk ! Toen Uw God tot Mozes zei: Op een reine plaats moet U niet met schoenen daarop zijn. Waarom overtreden jullie christenen dit gebod van God?

Vraag: In plaats van schoenen uit te trekken nemen wij ons hoofddeksel af.

Antwoord: Hiermee hebben jullie een tweede misdaad begaan. God heeft niet gezegd om het hoofddeksel af te nemen. Dat staat ook niet geschreven in jullie boek. Datgene wat afgenomen dient te worden, nemen jullie niet af. Wat niet moet afgenomen worden, nemen jullie wel af. Deze beide zijn in strijd met jullie boek.

Vraag: In ons land Europa is erg koud, daarom trekken wij onze schoenen niet uit.

Antwoord:Wordt het hoofd niet koud? Als het zo is wanneer U naar Europa gaat, dan doe het zoals U hebt gedaan. Maar als U naar mijn huis komt of naar bed gaat, trekt U Uw schoenen uit en als U Uw schoenen niet uittrekt, dan bent U lijnrecht in strijd met de bijbel. U dient niet zo te handelen.

40. "Toen zei God tot hem: Wat is er in Uw hand? En hij zei: Een staf. En hij zei: Werp hem ter aarde. En hij wierp hem ter aarde. Toen werd hij een slang. En Mozes weg. Toen zei God tot Mozes: Strek Uw hand uit en grijp haar bij de staart. Toen strekte hij zijn hand en vatte haar, en zij werd tot een staf in zijn hand. En toen zei God tot hem verder: Steek Uw hand in Uw boezem. En hij stak zijn hand in zijn boezem; daarna trok hij ze uit, en ziet, zijn hand was melaats, wit als sneeuw. En Hij zei: Steek Uw hand wederom in Uw boezem. En hij stak zijn hand wederom in zijn boezem; daarna trok hij ze uit zijn boezem, en ziet, zij waren zoals zijn lichaam was. Neemt U het water uit de blauwe rivier en giet het
[369]
op de aarde. Het water wat U uit de blauwe zee haalt, wordt op de droge aarde bloed" (Exodus IV, 2-4, 6, 7, 9).

Commentaar: Zie eens nu ! Dit lijkt meer op de goochelarij van een tovenaar. De tovenaar is God. Zijn dienaar is Mozes. Hoe zit het met het geloof aan zulke zaken? Zijn de tovenaars van tegenwoordig minder voorzien van goocheltrucs? Wie is die God, die lijkt meer op een goochelaar. Waarom zouden de geleerden

daarin moeten geloven? En iedere keer opnieuw zal de God zeggen: Ik ben God, Ik ben de Heer. De God van Abraham, de God van Izaak en de God van Jakob. Enzovoort. Via een ieder placht Hij zichzelf te laten ophemelen. Dit kan nooit het woord van een verheven persoon zijn. Maar wel van een dom iemand.

41. "Mozes dan riep al de oudsten van Israël en zei tot hen: Kiest uit en neemt U lammeren voor Uw huisgezinnen en slacht het pascha. Neemt dan een bundel hysop en doopt het in het bloed, dat in een bekken is opgevangen; en strijkt dat bloed uit het bekken aan de bovendorpel en aan de beide zijposten; doch U aangaande, niemand zal uitgaan uit de deur van zijn huis, tot aan den morgen. Want de Heer zal doorgaan om de Egyptenaren te slaan; doch wanneer Hij het bloed zien zal aan de bovendorpel en aan de twee zijposten, zo zal de Heer de deur voorbijgaan en den verderver niet toelaten in Uw huizen te komen om te slaan" (Exodus XII, 21-23).

Commentaar: Dit alles klinkt als een oproeping. Kan zulk een God alwetend wezen die de huizen van de Israëlieten slechts door het zien van de bloedvlekken kon herkennen, en niet anders? Dit lijkt de daad van een persoon van weinig intellect te zijn. Dit zijn de gezegden van een onontwikkeld mens.

42. "En het geschiedde te middernacht, dat de Heer al de eerstgeborene in Egypte doodde, van de eerstgeborene van Faraö af, die op zijn troon zitten zou, tot op den eerstgeborene van de gevangene, die in het gevang was, en alle eerstgeborenen van de beesten. En Faraö stond op bij nacht, hij en al zijn knechten, en al de Egyptenaars; en er was een groot geschrei in Egypte; want er was geen huis, waarin niet één dode was" (Exodus XII, 29-30).

Commentaar: Verschrikkelijk. Deze God van de christenen gaat te middernacht als een rover uit en doodt

genadeloos kinderen, ouden van dagen en zelfs het vee; en kent geen vriendelijkheid. Er is een groot geschrei over heel Egypte, maar zijn wreedheid kent geen grenzen. Zulke dingen kunnen zelfs niet van een gewoon mens verwacht worden, laat staan van God. Maar dit is niets vreemds. मांसाहारिणः कुतो दया , of 'vleeseters kennen geen genade'. De God van de christenen is een vleeseter. Hoe kan Hij dan genadig wezen?

43. "De Heer zal voor U strijden, en gij zult stil zijn. Toen zei de Heer tot Mozes: Wat roept gij tot Mij? Zeg de kinderen Israëls dat zij voorttrekken. En gij, hef Uw staf op en strek Uw hand uit over de zee, en klief hem, zodat de kinderen Israëls door het midden van de zee gaan op het droge. De zee werd in tweeën gedeeld waardoor er een strook droge grond ontstond en de kinderen van Israël via het droog gedeelte naar de andere oever liepen" (Exodus XIV, 14-16).

Commentaar: In de oude tijden volgde God de Israëlieten gelijk een schaapherder zijn schapen volgt. Waar houdt Hij zich nu schuil? Anders kon Hij spoorwegen hebben aangelegd rondom de oceaan. Dit zou van groot nut voor de wereld geweest zijn. De mensen zou dan de moeite om schepen enzovoort te bouwen bespaard zijn. Maar er is nu niets aan te doen. Niemand weet waar de God van de christenen zich is gaan verbergen. Er wordt beweerd dat de bijbelse God zulke zinloze absurditeiten met Mozes heeft uitgehaald. Het is echter duidelijk dat zoals de God van de christenen is, zo ook zijn profeten zijn en zo ook zijn
[370]
boek. Hoe verder zulk een boek en zulk een God van ons kunnen afblijven, hoe beter.

44. "Ik ben jullie God, de Almachtige God die een ieder haat. Gij zult U voor die niet buigen, noch hen dienen; want Ik, de Heer Uw God ben een ijverig God, die de misdaad van de vaderen bezoek aan de kinderen,

aan het derde en aan het vierde geslacht van hen, die Mij haten" (Exodus XX, 5).

Commentaar: Wat voor rechtvaardigheid is het om tot de vierde generatie te straffen voor de zonde van hun vader? Krijgt niet soms een goed mens slechte kinderen en een slecht mens goede kinderen? Wat voor zin heeft het dan de straf uit te breiden tot de vierde generatie? En zal Hij de vijfde of een verdere generatie niet straffen als zij slecht is? Het is onrechtvaardig iemand die zonder schuld is te straffen.

45. "Gedenkt de Sabbatdag dat gij dien heiligt. Zes dagen zult gij arbeiden en al Uw werk doen. Maar de zevende dag is de sabbat van de Heer Uw God, dan zult gij geen werk doen, gij, noch Uw zoon, noch Uw dochter, noch Uw dienstknecht, noch Uw dienstmaagd, noch Uw vee, noch Uw vreemdeling, die in Uw poorten is. Want in zes dagen heeft de Heer de hemel gemaakt, de zee en al wat daarin is, en Hij rustte de zevende dag; daarom zegende de Heer de sabbatdag en heiligde die dag" (Exodus XX, 7-11).

Commentaar: Is zondag de enige heilige dag? Zijn de andere zes dagen onheilig? Werkte God zeer hard gedurende de zes dagen dat hij vermoeid was, en sliep Hij op de zevende dag? Indien Hij de zondag zegende, wat deed Hij dan met de overige zes dagen? Vervloekte Hij hen? Niet eens de verstandigen zullen zoiets doen, laat staan God. Wat voor bijzonderheid is er aan de zondag die andere dagen niet hebben, zodat Hij de zondag heilig en gezegend maakte en de andere dagen van de week onheilig liet?

46. "Gij zult geen valse getuigenis spreken tegen Uw naaste. Gij zult niet begeren het huis van Uw buren; gij zult niet begeren de vrouw van Uw buurman, noch zijn dienstknecht, noch zijn dienstmaagd, noch zijn os, noch zijn ezel, noch iets, dat van Uw naaste is" (Exodus XX, 16-17).

Commentaar: Bravo! Daarom vallen de christenen op de bezittingen van vreemdelingen als een dorstige persoon op water of een hongerige op voedsel. Zoals hun gedrag vol vooroordeel en zelfzucht is, zo moet hun God ook wezen. Indien U beweert dat U alle mensen als Uw naaste beschouwt, wie zult U dan verder behalve de mannen die alle vrouwen, dienstknechten en dienstmaagden hebben, als Uw naaste beschouwen? Dit zijn allemaal de gezegden van zelfzuchtige personen en niet van God. Als U over Uw naaste geen valse getuigenis geeft, kunt U dat wel over anderen? Onwaarheid spreken is in alle omstandigheden slecht.

47. "Wie iemand zo slaat dat hij sterft moet ter dood gebracht worden. Maar deed hij het niet met opzet en was het God die zijn hand leidde, dan zal Ik U een plaats aanwijzen waarheen hij vluchten kan" (Exodus XXI, 12-13).

Commentaar: Indien God werkelijk rechtvaardig is, waarom strafte Hij Mozes dan niet toen deze een man vermoordde, zijn lichaam verborg en vluchtte. Indien U zegt dat God Mozes deze daad deed plegen, dan is God onrechtvaardig. Waarom stond hij dan de koning niet toe Mozes te veroordelen?

[371]

48. "Toen gaf Hij jonge Israëlieten de opdracht, stieren op te dragen als brand- en slachtoffers voor Jahwe. En Hij zond de jongelingen van de kinderen Israëls, die voor de Heer brandoffers en dankoffers van jonge ossen opdroegen. En Mozes nam de helft van het bloed, en zette het in bekkens; en de andere helft van het bloed sprenkelde hij op het altaar. Toen nam Mozes dat bloed, en sprenkelde dat over het volk; en hij zei: Ziet, dit is het bloed van het verbond, dat de Heer met U gesloten heeft over al die woorden. Toen zei de Heer tot Mozes: Kom tot Mij op den berg, en wees aldaar; en Ik zal U stenen tafelen geven, en de wet, en de geboden, die ik geschreven heb, om hen te onderwijzen" (Exodus XXIV,5, 6, 8, 12).

Commentaar: Zie nu eens. Zijn dit niet de dingen van onontwikkelde personen? Hoe wild en barbaars is het van God om het offer van ossen en het sprenkelen van bloed op het altaar aan te nemen? Als de God van de christenen het ossenoffer aanneemt, waarom zouden dan de christenen hun buiken niet vullen met het vlees van de runderen, en schade aan de wereld berokkenen? De bijbel is vol van zulke slechtheden. Zij willen deze slechtheden ook aan de Veda's toeschrijven. Maar zoiets is niet eens bij name genoemd in de Veda's. Dit bewijst ook dat de God van de christenen een bergbewoner was. Hij wist geen papier, inkt of pen te maken. Hij schreef op stenen tafels en poseerde als God voor de onontwikkelden.

49. "Hij zei verder: Gij zoudt Mijn aangezicht niet kunnen zien; want Mij zal geen mens zien, en leven. De Heer zei verder: Zie is er een plaats bij Mij; daar zult gij U op de steenrots stellen. En het zal geschieden, wanneer Mijn heerlijkheid voorbij zal gaan, zo zal Ik U in een kloof van de steenrots zetten; en Ik zal U met Mijn hand overdekken, totdat Ik zal voorbijgegaan zijn. En wanneer Ik Mijn hand zal weggenomen hebben, zo zult gij Mij van achteren zien, maar Mijn aangezicht zal niet gezien worden!" (Exodus XXXIII, 20-23).

Commentaar: Zie nu eens. Deze God van de christenen is evenals de mensen belichaamd. Hij paste een list op Mozes toe en poseerde als God. Als hij het God van achteren kon zien en niet het aangezicht, kon hij niet met de hand overdekt worden. Kon Mozes de hand van God niet zien toen deze hem overdekte?

Het boek Leviticus

50. "En de Heer riep Mozes en sprak tot hem uit de tent van de samenkomst, zeggende: Spreek tot de kinderen Israëls, en zeg tot hen: Als een mens uit U de Heer een offerande zal offeren, zult gij Uw offeranden

offeren van het vee, van runderen en van schapen" (Leviticus I, 1-2).

Commentaar: Denkt U eens na. Deze God van de christenen neemt offers van koeien, ossen enzovoort aan. Als Hij voor zichzelf brandoffers eist, is Hij dan niet dorstend naar het bloed en hongerend naar het vlees van dieren zoals ossen en koeien? Hij kan daarom niet onder de categorie van een genadevol wezen of God gerekend worden. Hij is gelijk een brave vleeseter.

51. "Daarna zal hij het jonge rund slachten voor het aangezicht van de Heer, en de zonen van Aäron, de priesters zullen het bloed offeren, en het bloed sprenkelen rondom dat altaar, dat vóór de deur van de tent van de samenkomst is. Dan zal hij het brandoffer de huid aftrekken, en het in stukken delen. En de zonen van Aäron, de priesters, zullen vuur maken op het altaar, en
[372]
zullen het hout op het vuur schikken. Op dat hout leggen zij de stukken vlees, evenals de kop en het vet. Doch zijn ingewanden en de poten zal men met water wassen; en de priester zal dat alles aansteken op het altaar; het is een brandoffer, een vuuroffer, tot een liefelijken reuk voor de Heer" (Leviticus I, 5- 9).

Commentaar: Kijk eens. De volgelingen van God slachten een os in Zijn tegenwoordigheid en Hij staat het toe. Zij sprenkelen het bloed overal in het rond en branden het vlees in vuur als een offer, en God ruikt dit. Is dit niet precies als een slagerij? Wij zeggen daarom dat de bijbel niet één door God geopenbaard boek is. Noch kan degene die zich als een wilde gedraagt, God zijn.

52. "Verder sprak de Heer tot Mozes zeggende: Indien de priester, die gezalfd is, zal gezondigd hebben, tot schuld van het volk, zo zal hij voor zijn zonde, die hij gezondigd heeft, offeren een vaars, een volkomen jong rund, voor de Heer als zoenoffer. En Hij zal die vaars

brengen tot de deur van de tent van de samenkomst, vóór het aangezicht van de Heer; en hij zal zijn hand op het hoofd van die vaars leggen, en hij zal die vaars slachten vóór het aangezicht van de Heer" (Leviticus IV, 1-4).

Commentaar: Kijk eens naar het loon van de zonde. Eerst begaat hij zonde, dan slacht hij welwillende dieren zoals koeien, enzovoort. En God staat dit toe. Wat voor soort mensen zijn deze christenen dat zij geloven dat hij die zulke dingen doet God is, en zaligheid van Hem verwachten?

53. "Als een overste zal gezondigd hebben, en tegen een van de geboden van de Heer zijn God, door afdwaling, gedaan zal hebben wat niet mocht gedaan worden, zodat hij schuldig is. Of men zijn zonde, die hij daartegen gezondigd heeft, aan hem zal bekend gemaakt hebben; zo zal hij een geitenbok als offer brengen, een volkomen mannetje. En hij zal zijn hand op het hoofd van de bok leggen en zal hem slachten in de plaats, waar men het brandoffer slacht, vóór het aangezicht van de Heer; het is een zondeoffer" (Leviticus IV, 22-24).

Commentaar: Hallo! Indien dat zo is, zullen dan de overheden, rechters en generaals bevreesd zijn zonden te begaan? Zij begaan zoveel zonden als zij maar willen en offeren koeien, kalveren, geiten enzovoort bij wijze van boetedoening. Het is om deze redenen dat de christenen er helemaal geen erg in zien de levens van dieren of vogels te beëindigen. Luister eens O christenen, het is hoog tijd dat U deze wilde religie verlaat en het vedisch geloof aanneemt, opdat U gelukkig moge wezen.

54. "Kan hij een stuk kleinvee niet betalen, dan kan hij Jahwe ter genoegdoening voor zijn zonde twee tortels of duiven brengen, een als zondeoffer en een als brandoffer. En hij zal die tot de priester brengen, die eerst die zal offeren, die tot het zondeoffer is; hij knijpt het vlak bij de nek af, zonder die er af te trekken. En de

andere zal hij als brandoffer opdragen, op de voorgeschreven wijze, zo zal de priester voor hem, vanwege zijn zonde, verzoening doen, en het zal hem vergeven worden. Maar indien zijn hand niet reiken kan aan twee tortelduiven of twee jonge duiven, zo zal hij, die gezondigd heeft, als offerande brengen het tiende deel van een efa meelbloem[3] als zondeoffer; hij zal geen olie daarover doen, noch wierook daarop leggen, want het is een zondeoffer. En Hij zal dat bij de priester brengen, en de priester zal daarvan zijn hand vol, ter gedachtenis deszelven, grijpen en dat aansteken op het altaar, op de vuurofferen van de Heer: het is een zondeoffer. Zo zal de priester voor hem verzoening doen over zijn zonde, die hij gezondigd heeft in enige van die stukken, en het zal hem vergeven worden; en het zal des priesters zijn, gelijk het spijsoffer. Hij zal vergeven worden" (Leviticus V, 7, 8, 10-11, 13).

Commentaar: Luistert U nu eens. Onder de christenen schijnen noch een rijke noch een arme man bang te zijn voor het begaan van zonden, daar hun God hen een zeer makkelijke methode van boetedoening heeft voorgesteld. Een zeer vreemd ding in deze bijbel
[373]
van de christenen is dat iemand een zonde kan begaan en dan een dier slachten en haar vlees gebruiken. Dan wordt hij bevrijd van zijn zonden. De duif moet zich een hele poos van pijn verwrongen hebben toen haar hals werd omgedraaid, maar ook dan kennen de christenen geen medelijden. Waarom zouden zij medelijden

[3] Hoe grappig is deze God, die offers van kalveren, schapen, duiven en zelfs meel aanneemt. Het merkwaardige is dat Hij de hals van de duif eerst laat omdraaien zodat er niets voor Hem te doen blijft. Het schijnt dat hij één of ander knap mens was onder de wilde en onontwikkelde mensen. Hij ging op de berg wonen en beweerde dat hij God was. De wilden waren onontwikkeld en zij namen hem makkelijk als hun God aan. Door zijn sluwe streken kreeg hij de mensen er toe op dezelfde berg dieren, vogels, voedsel enzovoort voor hem te brengen. Daar bracht hij een plezierig leven door. Hij had ook zijn boodschappers dewelke hij engelen noemde. Laat de ontwikkelden eens de God van de bijbel, die kalveren, schapen, duiven en smakelijk voedsel aanneemt, met de God der Veda's vergelijken, die aldoordringend, alwetend, ongeboren, onbelichaamd, almachtig, rechtvaardig, welwillend enzovoort is. (Swāmi Dayānanda)

gevoelen wanneer hun God zelf geweldadigheid voorschrijft? Waarom zouden de christenen de mensen voordat zij van hun zonden bevrijd zullen worden door geloof te hebben in Christus, als zulke boetedoeningen voor de zonden zijn voorgeschreven?

55. "Ook de priester, die iemands brandoffer offert, die priester zal de huid van het brandoffer hebben, dat hij geofferd heeft. Daarom zal al het spijsoffer, dat in de oven gebakken wordt, met al wat in de ketel en in de pan bereid wordt, zal van de priester zijn, die dat offert" (Leviticus VII, 8- 9).

Commentaar: Wij waren onder de indruk dat de priesters en aanbidders van de godin in de hindoetempel zeer frauduleus waren. Maar de daden van de God van de christenen en hun priesters zijn duizendmaal erger. Zij verkopen de huid en eten het vlees. Hoe plezierig moet hun leven toen en zelfs nu geweest zijn? Is het mogelijk dat een man een kind doodt en zijn vlees aan een ander kind geeft om te eten? Evenzo zijn alle mensen, dieren, vogels enzovoort de kinderen God's. Hij kan nooit zulke dingen doen. Dit bewijst dat de bijbel niet door God geopenbaard is en haar God niet goed is noch haar volgelingen religieus. Leviticus en andere boeken van de bijbel zijn vol van absurditeiten. Teveel om op te noemen.

Het boek Numeri

56. "De ezelin nu zag de Engel van de Heer staande in de weg, met Zijn uitgetrokken zwaard in zijn hand, daarom week de ezelin uit de weg, en ging in het veld. Toen sloeg Balaam de ezelin, om die naar den weg te doen wenden. De Heer nu opende de mond van de ezelin, die tot Balaam zei: Wat heb ik U gedaan, dat gij mij nu driemaal geslagen hebt?" (Numeri XXII, 23, 27-28).

Commentaar: Vroeger konden zelfs ezels de boodschappers van God zien. Nu zijn God en Zijn boodschappers zelfs onzichtbaar voor verheven personen zoals (christelijke) bisschoppen en andere personen. Bestaan God en Zijn boodschapers tegenwoordig nog? Of niet? Indien zij nog bestaan, zijn zij dan in diepe slaap? Of zijn zij ongesteld? Of zijn zij naar een andere wereld gerepatrieerd? Of zijn zij met iets anders bezig? Of zijn zij boos op de christenen? Of zijn zij dood? Het is niet bekend wat van hen geworden is. De gevolgtrekking is dat als zij tegenwoordig niet bestaan of onzichtbaar zijn, zij ook niet bestonden en onzichtbaar waren in vroegere tijden. Al deze verhalen zijn door fantasten gemaakt.

57. "Dood daarom alle jongens en ook alle vrouwen die met een man gemeenschap hebben gehad. Maar de meisjes die nog geen gemeenschap hebben gehad, kunt U terwille van uzelf in leven laten" (Numeri XXXI, 17-18)

Commentaar: Hallo! Dit is Uw Profeet Mozes en dit is Uw God. Hij onthoudt zich niet van het moorden van kinderen, baby's, oude mannen en dieren. Dit bewijst dat Mozes een sensualist was anders had hij de maagdelijke vrouwen niet naar zichzelf laten brengen [374]
noch had hij dan zo'n bevel aan zijn mannen gegeven.

Het tweede boek Samuel

58. "Maar het gebeurde in dezelfden nacht, dat het woord van de Heer tot Nathan geschiedde, zeggende: Ga en zeg tot Mijn knecht, tot David: Zo zegt de Heer: Zoudt gij mij een huis bouwen tot Mijn woning. Want Ik heb in geen huis gewoond, van die dag af, dat Ik de kinderen Israëls uit Egypte voerde, tot op deze dag, maar Ik heb gewandeld in een tent en in een tabernakel" (2 Samuel, VII, 4-6).

Commentaar: Nu bestaat er niet de minste twijfel dat de God van de christenen belichaamd is gelijk de mensen. Hij klaagde dat hij veel werk verricht had, hier en daar gedwaald had. Als David voor hem een huis bouwde, zou hij daarin willen wonen. Schamen de christenen zich niet zulk een God en zulk een heilig boek te accepteren? Wat kunnen zij echter er aan doen? Zij zijn eens verward geraakt en het vereist veel arbeid om uit deze verwarring te geraken.

Het tweede boek Koningen

59. "Daarna in de vijfde maand, op de zevende van de maand (dit was het negentiende jaar van Nebukadnezar de koning van Babel) kwam Nebuzaradan, de overste van de lijfwacht en adjudant van de koning van Babel, Jeruzalem binnen. En hij verbrandde het huis van de Heer, en het huis van de koning, en alle huizen van Jeruzalem; alle grote gebouwen liet hij in de vlammen opgaan. En het ganse leger van de Chaldeeën dat onder bevel stond van de commandant van de lijfwacht, sloopte de muren van Jeruzalem" (2 Koningen XXV, 8-10).

Commentaar: Wat kunnen wij er aan doen? De God van de christenen had zich een huis laten bouwen door David enzovoort, en woonde prettig daar. Maar Nebuzaradan vernietigde dit huis van God en God en zijn boodschappers konden niets daartegen doen. Vroeger leverde Hij grote gevechten en overwon Hij, nu liet hij toe dat Zijn eigen huis afgebrand en vernietigd werd. Het is niet bekend waarom Hij er stil bij zat of waar Zijn boodschappers naar toe vluchtten. Op dat ogenblik kon niemand hem ter hulp komen. Zelfs zijn goddelijke macht liet hem toen in de steek. In feite zijn al de verhalen die hier voorafgaand over de overwinningen van God verteld zijn tot nul gereduceerd. Was zijn moed slechts beperkt tot het afslachten van arme Egyptische jongens en meisjes? Nu zit Hij stil voor anderen die moediger dan hem zijn. De God van de

christenen heeft hierdoor zichzelf in ongedane doen vallen, en heeft veel aan respect verloren. Dit boek is vol van zulke absurde verhalen.

Het eerste boek Kronieken

60. De Heer liet de pest komen over Israël; en er vielen zeventigduizend slachtoffers" (1 Kronieken; XXI, 14).

Commentaar: Zie eens de daden van deze God van de Israëlieten. Eerst schonk Hij de stam Israëls zoveel gunsten en was Hij steeds bereid hen te beschermen. Dan zond Hij in een kwade bui de pest over deze stam, en doodde hij zeventigduizend mensen. Een dichter zei terecht:
[375]

क्षणे रुष्टः क्षणे तुष्टो रुष्टस्तुष्टः क्षणे क्षणे ।
अव्यवस्थितचित्तस्य । प्रसादोऽपि । भयंकरः ॥

'Een ogenblik ontevreden en een ander ogenblik tevreden, dan weer tevreden en op een ander moment ontevreden. Zelfs de tevredenheid van een wispelturig mens is gevaarlijk.' Dit is letterlijk waar van de God van de christenen.

Het boek Job

61. "Op de dag dat de hemelingen gewoonlijk bij Jahwe hun opwachting maken, kwam Satan weer met hen mee om ook zijn opwachting te maken. Toen zei God tot Satan: Van waar komt gij? En de Satan antwoordde: Ik heb rondgezworven over de aarde. En de Heer zei tot Satan: Hebt gij ook acht geslagen op Mijn dienaar Job? Want niemand is op de aarde gelijk hij, een man oprecht en vroom, Godvrezende en wijkend van het kwaad; en hij houdt nog vast aan zijn oprechtheid, hoewel gij Mij tegen hem opgehitst hebt, om hem te verslinden zonder oorzaak. Toen antwoordde de Satan de Heer, en zei: Dat is hem zijn huid wel waard, en al wat iemand heeft, zal hij geven voor zijn leven. Maar

pak hem eens aan en tref hem in zijn gezondheid: wedden dat hij U vloekt in Uw gezicht. En de Heer zei tot de Satan: Goed, hij is in jouw hand, maar je moet hem in leven laten. Toen ging de Satan uit van het aangezicht van de Heer en sloeg Job met kwaardige zweren van voetzool tot kruin" (Job II, 1-7).

Commentaar: Zie eens de macht van de God van de christenen. Satan doodt zijn volgelingen, maar Hij kan noch Satan straffen noch zijn volgelingen beschermen. Noch kan één van zijn boodschappers de Satan weerstaan. Eén Satan heeft het verstand van allen op hol gebracht. Verder is deze God van de christenen niet alwetend. Waarom zou Hij anders Job middels Satan beproeven?

Het boek Prediker

62. "Ik zei bij mezelf: ik heb nu meer wijsheid verworven dan al mijn voorgangers in Jeruzalem. Overvloed van wijsheid en kennis heb ik opgedaan. Ik nam mij voor het verschil te leren kennen tussen wijsheid en dwaasheid, tussen kennis en onverstand. Maar ik kwam tot het inzicht: ook dat is grijpen naar wind. Want veel wijsheid brengt veel verdriet; hoe groter de kennis, hoe groter de smart" (Prediker I, 16-18).

Commentaar: Zie daar. Wijsheid en kennis zijn synoniemen. Deze mensen zien echter verschil tussen hen. Wie anders dan de onontwikkelden kunnen beweren dat de toename van wijsheid pijn en verdriet veroorzaakt? Daarom is de bijbel niet door God gemaakt. Zelfs niet eens door een geleerde.

Wij hebben tot zover een korte beschrijving gegeven van het Oude Testament. Nu zullen wij het hebben over de evangelieën van Matteüs enzovoort. De christenen hebben hoge achting voor deze boeken en noemen hen evangelieën. Nu zullen wij in het kort gaan onderzoeken wat voor soort boeken zij zijn.

Het Evangelie volgens Matteüs

63. "De geboorte van Jezus Christus was aldus: Want als Maria, Zijn moeder, met Jozef ondertrouwd was, eer zij samengekomen waren, werd zij zwanger bevonden uit de Heiligen Geest. Terwijl Jozef dit overwoog, verscheen hem de engel van de Heer in een droom, zeggende: Jozef, gij zoon van David! Wees niet bevreesd Maria, Uw vrouw, tot U te nemen; want hetgeen in haar ontvangen is, is uit de Heiligen Geest"

(Matteüs I, 18-20).

[376]

Commentaar: Geen enkel ontwikkeld mens kan zulke dingen geloven. Het zijn alleen dommen en wilden die kunnen toegeven dat de dingen die tegen elke logica en de natuurwetten zijn, waar zijn. Kan enig persoon de wetten van God overtreden? Zelfs als God zelf Zijn wetten zou breken, zou niemand het daarmee eens zijn daar God alwetend en onfeilbaar is. Indien wij zulke dingen beginnen te geloven, zou elke maagd die bevrucht wordt, kunnen beweren dat zij door God bevrucht is, en dat de boodschapper van God haar dat in de droom heeft medegedeeld. Zoals dit onmogelijk is, evenzo is Kuntī's bevruchting door de zon, zoals in de Purāṇa's opgegeven, onmogelijk. Slechts degenen die intellectueel blind zijn, kunnen in zulk een val geraken. Het schijnt dat Maria door de één of andere man bevrucht werd, en òf hij òf iemand anders opgaf, dat de bevruchting door God plaats vond.

64. "Toen werd Jezus door de Geest weggeleid in de woestijn, om door de duivel op de proef gesteld te worden. Nadat hij veertig dagen en veertig nachten gevast had, hongerde hem toen kreeg hij honger. Nu trad de verleider op hem toe en zei: Indien gij God's zoon zijt, zeg dat deze stenen broden worden"

(Matteüs IV, 1-3).

Commentaar: Dit is een duidelijk bewijs dat de God van de christenen niet alwetend is, anders zou het niet

nodig geweest zijn Jezus door de Satan te beproeven. Hij was competent genoeg om de waarheid te kennen. Zal een christen indien hij heden ten dage gedurende veertig dagen en veertig nachten zonder eten gelaten wordt, dit kunnen overleven? Dit bewijst dat Jezus noch de zoon van God was noch enige wonderkracht bezat. Indien hij enige wonderkracht had bezeten, zou hij broden uit de stenen gebakken hebben, en zijn honger hebben gestild. Vast staat dat de stenen die door God gemaakt zijn door niemand in brood veranderd kunnen worden. Zelfs God kan zijn eerder vastgelegde wetten niet wijzigen, daar Hij alwetend en onfeilbaar is.

65. "En Hij zei tot hen: Volgt Mij na, en Ik zal U vissers van mensen maken. Zij dan terstond de netten verlatende, zijn Hem nagevolgd" (Matteüs IV, 19-20).

Commentaar: Het is duidelijk dat Jezus geen lang leven beschoren kon zijn, daar hij de zonde beging zijn ouders niet te dienen en anderen aanzette zulks niet te doen, want er staat in het Oude Testament geschreven: "Eert Uw Vader en Uw Moeder, opdat Uw dagen verlengd worden". Het is ook duidelijk dat Jezus een nieuwe religie stichtte teneinde de mensen te vangen om zijn zelfzuchtige belangen te behartigen, daar vissers vis vangen. Als Jezus Christus zelf zo was, is het geen wonder dat christen missionarissen mensen in de val lokken om hun religie aan te nemen. Zoals de visser die het grootste aantal vissen vangt het meest gerespecteerd wordt, wordt degene die de meeste mensen bekeert de ontvanger van respect en veel voedsel. Daarom vangen de missionarissen degenen die de Veda's en andere ware geschriften niet gelezen hebben in hun val, en vervreemden zij hen van hun ouders. Het is daarom de plicht van alle geleerde Ārya's niet in de netten te geraken, en anderen ook uit hen te redden.

[377]

66. "Jezus trok door geheel Galilea, terwijl hij als leraar optrad in hun synagogen en predikte het Evangelie van het koninkrijk, en alle ziekten en alle kwalen van de

mensen genas. Zijn faam ging uit over geheel Syrië; en zij brachten tot Hem allen, die er erg aan toe waren, met verscheidene ziekten en pijnen bevangen of van de duivel bezeten, lijders aan vallende ziekten en lammen, en Hij genas hen" (Matteüs IV, 23-24).

Commentaar: Indien het dezer dagen mogelijk was dat geesten uitgedreven konden worden en ziekten beëindigd door zegeningen en oproepingen, met een amulet of door het geven van een hoopje as, zouden wij de bijbelse verhalen ook als waarheid hebben aangenomen. Al deze dingen zijn bedoeld om de mensen in hun netten te verstrikken. Als de christenen in zulke dingen over Jezus geloven, waarom geloven zij dan niet in dezelfde dingen over de priesters van de godinnen (*devī*), daar beiden van hetzelfde type zijn?

67. "Zalig zijn de armen van geest; want van hen is het Rijk der hemelen. Want voorwaar zeg ik U; totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, zal er niet één jota noch één titel van de Wet voorbijgaan, totdat het alles zal zijn geschied. Zo wie dan een van deze minste geboden opheft en zo de mensen leert, die zal de minste geacht worden in het Rijk der hemelen; maar wie ze onderhoudt en leert al gedaan en geleerd hebben, die zal groot geacht worden in het Rijk der hemelen"

(Matteüs V, 3, 18-19).

Commentaar: Als er één paradijs bestaat zou er ook slechts één koning moeten zijn. Als al de armen naar het paradijs zullen gaan, wie zal dan hun koning wezen? Zij zullen dan onderling vechten en wanorde stichten. Als U onder 'arm van geest' een bedelaar verstaat, is dit niet juist. Indien U het woord als 'vrij van trots' opvat, is dit ook verkeerd, daar 'arm van geest' en 'vrij van trots' niet hetzelfde zijn. Degene die arm van geest is, is nooit tevreden. Daarom is dit niet juist. Als de hemel en de aarde zullen voorbijgaan, zal de wet van God ook voorbijgaan. Zulke veranderlijke wetten zijn van de mensen en niet van God. Het is slechts een bedreiging

dat degene die deze wetten niet naleeft, een lage positie zal hebben in het paradijs.

68. "Geef ons heden ons dagelijks brood. Vergaart U geen schatten op de aarde, waar ze de mot en de roest verderft, en waar de dieven doorgraven en stelen" (Matteüs VI, 11, 19).

Commentaar: Dit bewijst dat ten tijde van Jezus de mensen wild en arm waren, en dat Jezus ook zo was. Daarom bidt hij voor het dagelijks brood en vraagt hij anderen voor hetzelfde te bidden. Indien dit zo is, waarom vergaren de christenen dan rijkdommen? Zij zouden niet tegen de leringen van Jezus Christus moeten handelen. Zij zouden al hun bezittingen moeten weggeven en in armoede leven.

69. "Niet eenieder die tot Mij zegt: 'Heer Heer', zal ingaan in het Rijk der hemelen, maar die doet de wil van Mijn Vader, die in de hemelen is" (Matteüs VII, 21).

Commentaar: Zie eens. Indien de christelijke bisschoppen en missionarissen geloofden in de waarheid van dit gezegde van Jezus, zouden zij Jezus nooit 'God' genoemd hebben. Indien zij niet handelen volgens dit advies, zullen zij zichzelf niet van zonden kunnen bevrijden.

70. "Velen zullen op die dag tot Mij zeggen: Heer, Heer, hebben wij niet in Uw Naam geprofeteerd, en in Uw Naam duivelen uitgedreven, en in Uw Naam vele wonderen gedaan? En dan zal ik hun openlijk zeggen: Ik heb U nooit gekend; gaat weg van mij, gij die de ongerechtigheid doet" (Matteüs VII, 22-23).

Commentaar: Zie eens. Jezus wilde een rechter zijn in het paradijs teneinde geloof te scheppen in de gedachten van de wilden. Dit is allemaal om onnozele mensen te vangen.
[378]

71. "En zie, een melaatse kwam en smeekte Hem op zijn knieën: Heer indien Gij wilt, Gij kunt mij reinigen. Jezus stak zijn hand uit, raakte hem aan en zei: Ik wil, word rein. En terstond werd hij van zijn melaatsheid gereinigd" (Matteüs VIII, 2-3).

Commentaar: Al deze dingen zijn bedoeld om de onnozelen te vangen. Wanneer de christenen de dingen die tegen alle redelijkheid en de natuurwetten zijn als waar aannemen, waarom geloven zij dan niet in soortgelijke dingen als geschreven in de Purāṇa's en de Mahābhārata over Śukrācārya, Dhanwantari, Kaśyapa enzovoort? Bijvoorbeeld het dode leger van vele Daitya's werd weer tot leven gebracht; Kaca, de zoon van Bṛihaspati werd in stukken gehakt en zijn vlees werd door dieren en vissen opgegeten, maar zelfs toen bracht Śukrācārya hem weer tot leven. Dan werd Kaca weer gedood en werd zijn vlees nu door Śukrācārya hem gegeten. Śukrācārya bracht hem eerst weer tot leven in zijn maag en spuwde hem toen uit. Śukrācārya stierf gedurende dit proces maar toen bracht Kaca hem weer tot leven; Kaśyapa schonk leven aan een mens en een boom nadat Takṣaka (de slang) hen had doodgebeten; Dhanvantari bracht miljoenen doden weer tot leven, genas miljoenen leprozen en zieke personen, maakte miljoenen blinden ziende en miljoenen doven horende.

Is degenen die de gezegden van anderen niet gelooft, en zijn eigen valse gezegden waar noemt, niet obstinaat? De gezegden van de christenen zijn daarom aan obstinatie en kinderachtigheid te wijten.

72. "En als Hij over aan de andere zijde was gekomen in het land van de Gergesénen, liepen Hem twee bezetenen, tegemoet; ze kwamen uit de graven te voorschijn en waren zeer gevaarlijk die zeer wreed waren, zodat niemand door dien weg kon voorbijgaan. Zij riepen: Jezus, Zoon van God, wat hebben wij met U te doen? Zijt gij hier gekomen om ons te pijnigen? En de duivels smeekten Hem: Indien Gij ons uitdrijft, laat ons toe dat wij in die kudde zwijnen varen. En Hij zei tot

hen: Gaat heen. Zij stortten zich in de kudde zwijnen; en zie, de gehele kudde zwijnen stortte van de steilte af in de zee en zij stierven in het water" (Matteüs VIII, 28-29, 31-32).

Commentaar: Een weinig nadenken zal U overtuigen dat dit alles vals is. Een dode kan nooit uit het kerkhof komen of naar een andere gaan en spreken. Dit zijn de gezegden van domme mensen. Slechts de meeste dommen kunnen in zulke dingen geloven. Christus is schuldig aan de slachting van de zwijnen en het financieel verlies van de eigenaar van de zwijnen. De christenen zien Christus aan als de vergever van zonden en reiniger van onreinheden. Waarom herstelde hij het verlies van de eigenaren van de zwijnen niet? Geloven de ontwikkelde christenen, ook de buitenlanders, in zulke verhalen? Indien zij dat doen, zijn zij zeer verward.

73. "En Jezus hun geloof ziende, zei tot de lamme: Zoon! Wees welgemoed; Uw zonden zijn U vergeven. Doch gaat heen en leert, wat het betekent: Ik wil barmhartigheid en niet offerande; want ik ben niet gekomen om rechtvaardigen te roepen, maar zondaars" (Matteüs IX, 2, 13).

Commentaar: Deze zaak is even onmogelijk als de eerder genoemde. De vergeving van zonden is slechts een misleidende list voor onnozele mensen. Zoals de gebruiker van wijn, *bhāṅga* of opium zelf verdoofd raakt en niet iemand anders, gaat evenzo de zonde die iemand begaan heeft niet over op een ander persoon. Hij lijdt zelf, en niet iemand anders. Dit is de wet van God. Indien de zonde of deugd van iemand naar een andere kon overgaan of de rechter het op zich moest nemen of indien de bedrijvers van zonden niet moesten lijden in verhouding tot hun zonde, zou God onrechtvaardig wezen. Het is de rechtvaardigheid zelve die behulpzaam
[379]

is, en niet Christus of iemand anders. De rechtvaardigen hebben geen bemiddelaar, zoals Jezus Christus, nodig. De zondaars hebben hem ook niet nodig daar niemand van zijn zonden bevrijd kan worden, zonder voor hen geboet te hebben.

74. "En Zijn twaalf leerlingen tot zich geroepen hebbende, heeft hij hun macht gegeven over de onreine geesten, om die uit te drijven, en om alle ziekten en alle kwalen te genezen. Want gij zijt het niet, die spreekt, maar het is de Geest van Uw Vader, die in U spreekt. Meent niet dat ik gekomen ben om vrede te brengen op de aarde; Ik ben niet gekomen om vrede te brengen, maar het zwaard. Want ik ben gekomen om de mens tweedrachtig te maken tegen zijn Vader, en de dochter tegen haar moeder, en de schoondochter tegen haar schoonmoeder. En zij zullen vijanden van de mensen worden, die hun huisgenoten zijn"

(Matteüs XVII, 1, 20, 34-36).

Commentaar: Dit zijn dezelfde leerlingen waarvan één Jezus voor 30 zilverlingen zal verraden en de anderen zullen veranderen en vluchten. Deze dingen gaan in tegen elke wetenschap. Het komen van geesten of het uitdrijven van hen of het verwijderen van ziekte zonder enig medicijn of behandeling, is tegen alle natuurwetten, en zulke dingen kunnen alleen door onontwikkelden geloofd worden. Indien de ziel niet spreekt, maar de geest van God, die binnen de mens is, wat doet dan de ziel? En indien de geest van God de echte spreker is, dan zouden de vruchten van ware of onware taal (dat is plezier of leed) aan God te beurt vallen, en niet aan de ziel. Dit is allemaal onzin. Christus kwam om tweedracht te zaaien, hetgeen wij overal in de wereld zien plaatsvinden. Hoe slecht was dit! Wedijver is altijd de oorzaak van ongeluk van de mensen en dit schijnt het hoofddoel van alle christelijke handelingen te zijn. Als Christus het goed gevonden had de mensen tegen elkaar op te hitsen, waarom dan ook niet zijn volgelingen? Een huisgenoot tegen een andere

huisgenoot ophitsen betaamt slechts Jezus Christus, en geen enkel goed mens.

75. "En Jezus zei tot hem: Hoeveel broden hebt gij? Zij zeiden: zeven, en enkele visjes. En Hij gebood de scharen neer te zitten op de grond. En Hij nam de zeven broden en de vissen, en als Hij gedankt had, brak Hij ze, en gaf ze aan zijn leerlingen; en de leerlingen gaven ze aan de schare. En zij aten allen en werden verzadigd, en zij namen het overschot van de brokken op: zeven volle manden. En die daar gegeten hadden, waren vier duizend mannen, zonder de vrouwen en kinderen" (Matteüs XV, 34-38).

Commentaar: Zie eens. Is dit geen fraude zoals dat van de moderne heiligen? Waar kwamen er andere broden vandaan om bij de bestaanden te worden gevoegd? Als Christus zulke wonderen kon verrichten, waarom liep hij dan hongerig rond op zoek naar de vruchten van een vijgeboom? Waarom maakte hij geen lekkernijen voor zichzelf uit de aarde, water of stenen? Dit zijn allemaal kinderachtige streken om de onnozelen te bedriegen, zoals veel heiligen en asceten mensen bedriegen. Dezen zijn ook van hetzelfde type.

76. "Want de Mensenzoon zal komen in de heerlijkheid van Zijn Vader, met Zijn engelen, en zal Hij iedereen vergelden naar zijn daden" (Matteüs XVI, 27).

Commentaar: De christelijke stelling van het vergeven van zonden is van geen enkele betekenis als de vruchten in overeenstemming met de daden gegeven zullen worden. Indien het laatste juist is, dan moet het eerste verkeerd zijn. Indien iemand zou zeggen dat slechts de zonden vergiffenis verdienen, is dit ook verkeerd, daar het recht en de volle genade wil dat alle daden op de juiste wijze beloond worden.

77. "En Jezus zei: O ongelovig en verkeerd geslacht! Hoe lang zal Ik nog met U zijn? Hoe lang zal ik U nog

verdragen? Brengt hem Mij hier. En Jezus zei tot hen: Omwille van Uw ongeloof; want voorwaar zeg ik U: Zo gij een geloof had als een mosterdzaad, gij
[380]
zoudt tot deze berg zeggen: Ga heen van hier, en hij zal heengaan; en niets zal U onmogelijk zijn"
(Matteüs XVII, 17, 20).

Commentaar: Als de christenen rondgaan en zeggen: "Komt tot ons geloof opdat Uw zonden U vergeven worden en U zaligheid bekome", is dat allemaal absurd. Indien Christus de macht bezat om zonden te vergeven, vertrouwen te scheppen en de onreinen te reinigen, waarom maakte hij dan de zielen van zijn leerlingen niet zondeloos, trouw en gelukkig? Als Hij degenen die met hem wandelden niet zondeloos, trouw en gelukkig kon maken, hoe kon hij dan enig mens rein maken, als niemand weet waar hij na zijn dood ging? Ook op dit moment kan Hij niemand rein maken. Als de leerlingen van Jezus Christus niet eens een greintje vertrouwen hadden en zij dit boek hebben samengesteld, waarin ligt dan de waarde van dit boek? Geloof hechten aan de geschriften van de ongelovige, onreine en niet-religieuze personen is niet juist voor degenen die het geluk zoeken. Dit bewijst ook dat, indien hetgeen Jezus Christus zegt juist is, geen enkele christen geloof gelijk aan zelfs een mosterdzaad heeft. Indien iemand beweert het volle of gedeeltelijk geloof te hebben, vraag hem dan de berg te verplaatsen. Als de berg door hem verplaatst wordt, heeft hij dan nog geen vol geloof, maar slechts geloof gelijk aan een mosterdzaad. En indien de berg niet verplaatst wordt, is de conclusie dat hij geen drup geloof, toewijding of religie in zich heeft. Indien iemand beweert dat in deze zin de berg slechts hartstochten, zoals haat betekent, is het niet juist. Omdat, indien het zo was, dan moet ook het genezen van de blinden, leprozen, door de duivel bezetenen in figuurlijke zin worden opgevat. Indien iemand beweert dat in deze zin de berg slechts hartstochten, zoals haat, betekent is het niet juist. Omdat, indien het zo was (dat de figuurlijke zin

genomen moest worden), dan moet ook het genezen van de blinden, leprozen, door de duivel bezetenen in figuurlijke zin worden opgevat als het tot bewust zijn brengen[4] van de luien, de dommen, de losbandigen en de misleiden. Als wij het in deze zin opvatten, is dit ook onhoudbaar daar hij dit niet met zijn discipelen heeft kunnen doen. Het zeggen van onpraktische dingen verraadt de domheid van Jezus Christus. Indien Jezus slechts een beetje ontwikkeling had, zou hij niet zulke onzin hebben verkondigd. Een kastorplantje wordt in een gebied waar er geen bomen zijn ongetwijfeld als een grote en goede boom beschouwd. De tegenwoordigheid van Jezus Christus was in het land der onontwikkelde wilden een groot iets. Maar wat voor gezag heeft Jezus Christus tegenwoordig?

78. "Voorwaar ik zeg U: als gij niet opnieuw wordt als de kleine kinderen, zult gij het Rijk der hemelen zeker niet binnengaan" (Matteüs XVIII, 3).

Commentaar: Indien slechts bekering het middel is om naar de hemel te gaan en het tegenovergestelde de hel veroorzaakt, dan is het duidelijk dat niemand de zonden of deugden van een ander op zich kan nemen. Van mensen te vragen dat zij als kleine kinderen moeten worden, bewijst dat de gezegden van Christus onwetenschappelijk en tegen de natuurwetten zijn. Het moet zijn bedoeling geweest zijn dat de mensen zijn gezegden blindelings, als kinderen, zouden aannemen zonder hen te onderzoeken. Vele christenen gedragen zich als kinderen of hoe zouden zij anders in zulke onredelijke dingen hebben geloofd? Het is ook een aanwijzing dat Jezus Christus zelf als een kind was, anders zou hij anderen niet geadviseerd hebben als een kind te zijn. Iedereen wil dat de andere gelijk wordt aan hemzelf.

[4] Indien het genezen van de blinden of het opnieuw doen opstaan van doden in figuurlijke zin wordt opgevat, stort de hele theorie dat Christus God's zoon is en wonderen verricht in mekaar en blijft er niets over van het christelijk geloof (Vertaler).

79. "En Jezus zei tot zijn leerlingen: Voorwaar, Ik zeg U dat een rijke bezwaarlijk in het Rijk der hemelen zal ingaan. En wederom zeg ik U: Het is gemakkelijker dat een kameel gaat door het oog van de naald, dan dat een rijke ingaat in het koninkrijk van God"

(Matteüs XIX, 23-24).

Commentaar: Dit bewijst dat Jezus een arme man was. De rijken moeten hem zeker niet gerespecteerd [381]
hebben. Daarom schreef hij dit. Maar het principe is niet juist. De rijken en de armen hebben beide goede en slechte mensen onder hen. Wie een goede daad verricht, krijgt goede vrucht en wie een slechte daad verricht slechte vrucht. Dit bewijst ook dat Jezus geloofde dat het koninkrijk God's gelokaliseerd was, en niet universeel. Indien dat zo is, dan is hij geen God. Het koninkrijk God's is overal en de vraag van binnentreden of niet binnentreden in het koninkrijk rijst helemaal niet. Dit is allemaal onzin. Hieruit volgt ook dat rijke christenen naar de hel zullen gaan en alle armen naar de hemel. Jezus had één punt in overweging moeten nemen. De rijken hebben veel meer bronnen dan de armen. Indien zij hun geld bedachtzaam voor een rechtvaardig doel besteden, kunnen zij geestelijk verhevener zijn dan de armen.

80. "En Jezus zei tot hen: Voorwaar ik zeg U, dat gij die Mij gevolgd zijt, bij de wedergeboorte wanneer de Mensenzoon zal gezeten zijn op den troon van Zijn heerlijkheid, dat gij ook zult zitten op twaalf tronen, oordelend de twaalf geslachten van Israël. En wie zal verlaten hebben huizen, of broeders, of zusters, of vader, of moeder, of vrouw, of kinderen, of akkers verlaat om Mijn Naam, die zal honderdvoud ontvangen, en het eeuwige leven erven" (Matteüs XIX, 28-29).

Commentaar: Kijk eens naar de geheime dingen van Jezus Christus. Hij wilde dat de mensen, zelfs na zijn dood, niet uit zijn netten zouden geraken. Zelfs die slechte persoon die zijn meester voor 30 zilverlingen

verried, zal met hem op de troon zitten en het geslacht Israëls zal niet alleen partijdig beoordeeld worden, maar al hun zonden zullen vergeven worden en zij zullen oordelen over andere geslachten. Het schijnt hierom te zijn dat de christenen zeer partijdig zijn tegenover de christenen zelf; als een blanke een kleurling vermoordt, wordt hij meestal niet schuldig bevonden en vrijgesproken. Hetzelfde recht moet in het paradijs van Jezus toegepast worden. Het geheel is open voor allerlei bezwaren. Stelt U zich voor dat iemand bij het begin van de schepping stierf en een andere een nacht vóór de dag van de opstanding. De eerste wachtte dan zo lang vanaf het begin tot het eind op zijn berechting, terwijl de andere direkt berecht werd. Wat een groot onrecht. Degene die naar de hel gaat, zal onbepaalde tijd onder de verdoeming lijden en degene die naar de hemel gaat, zal de eeuwige hemelse zegen genieten. Dit is ook een groot onrecht. Beperkte middelen en beperkte handelingen moeten beperkte beloningen hebben.

Verder kunnen niet twee zielen precies dezelfde hoeveelheid deugd of ondeugd hebben. Daarom zouden er verhoudingsgewijs vele hemelen en vele hellen moeten zijn om hen het hun toekomende leed of plezier te schenken. Zulk een voorziening is echter nergens in de christelijke geschriften getroffen. Daarom is noch de bijbel een door God geopenbaard boek, noch Jezus de zoon van God. Niemand kan honderd moeders of honderd vaders hebben. Elkeen heeft maar één moeder en één vader. Het is daarom zeer onzinnig te zeggen dat elkeen die huizen of moeder enzovoort heeft opgegeven, dezen honderdvoudig terug zal krijgen. Het schijnt dat hetgeen de moslims hebben geschreven in hun geschriften (dat één man twee-en-zeventig vrouwen in het paradijs zal krijgen) van deze bewering in de bijbel is afgeleid.

81. "En 's morgens vroeg, toen Hij weerkeerde naar de stad, kreeg hij honger. Hij zag een vijgeboom langs de weg staan en Hij ging er naar toe, maar vond er niets dan bladeren aan, en Hij zei: In eeuwigheid zult gij geen

vrucht meer dragen! En de vijgeboom verdorde terstond" (Matteüs XXI, 18-19).

Commentaar: Alle christen missionarissen beweren dat Jezus Christus zeer kalm, vredelievend, vrij van kwaadheid enzovoort was. Maar dit verhaal wijst er op dat hij zeer heetgebakerd was en geen kennis van de seizoenen droeg. Hij gedroeg zich als een wilde. De boom is een onbewust ding. Wat voor fout kon zij begaan om de vloek te verdienen? Er wordt verteld dat zij verdorde. Dit kan echter niet vanwege de vloek zijn. Indien U zegt dat het gedaan is door één of ander giftig middel, kunnen wij het nog geloven.

[382]

82. "Na de verdrukking van die dagen zal de zon verduisterd worden, en de maan zal haar schijnsel niet geven, en de sterren zullen van de hemel vallen en de krachten van de hemelen zullen bewogen worden" (Matteüs XXIV, 29).

Commentaar: Hallo, Jezus! Welke wetenschap leerde U dat de sterren zullen vallen? Welke krachten van de hemel zullen bewogen worden? Indien Jezus een beetje ontwikkeling had gehad, zou hij geweten hebben dat de sterren werelden op zichzelf zijn en niet kunnen vallen. Dit bewijst dat Jezus in een timmerman's geslacht geboren werd. De hem bekende onderwerpen waren het zagen van hout, het schaven, het snijden en de stukken aan mekaar timmeren. Plotseling kwam het in hem op ook als een Profeet in dat onbeschaafd land op te treden. Hij begon toen zo te spreken. Hij zei vele goede dingen, maar veel meer slechte. De wilden van dat land geloofden hem. Indien Europa toentertijd even verlicht ware geweest als zij nu is, zouden zijn bovenmenselijke beweringen helemaal geen effekt hebben gehad. Nu zijn zij zeer hoog ontwikkeld, maar politieke overwegingen en koppigheid laten hen niet toe deze holle religie te laten en het vedisch geloof aan te nemen. Dit is een groot gebrek in hen.

83. "De hemel en de aarde zullen voorbijgaan, maar Mijn woorden zullen geenszins voorbijgaan"
(Matteüs XXIV, 35).

Commentaar: Dit verraadt ook domheid en gebrek aan ontwikkeling. Waar kan het uitspansel naar toe gaan? Als het uitspansel geen vast lichaam is, wie kan haar dan zien weggaan? Zelfverheerlijking betaamt de goede mensen niet.

84. "Dan zal Hij zeggen ook tot degenen, die aan de linkerhand zijn: Gaat weg van Mij, gij vervloekten! In het eeuwige vuur, dat door de duivel en zijn engelen bereid is" (Matteüs XXV, 41).

Commentaar: Hoe hoogst onrechtvaardig is het zijn eigen leerlingen naar de hemel en de anderen naar het eeuwig vuur te zenden. Als er geen uitspansel zal zijn, waar zullen er dan eeuwig vuur, hel of hemel zijn? Indien God de Satan en zijn engelen niet had gemaakt, zou Hem de moeite bespaard zijn gebleven zulk een hel en haar toebehoren te maken. Als Satan niet bevreesd was voor God, wat voor God is Hij dan? Satan was God's eigen engel. Hij kwam in opstand en God kon hem niet arresteren en gevangen zetten noch hem doden. Waarin ligt de goddelijkheid van Jezus Christus als hij zelf door deze Satan veertig dagen lang uitgehongerd werd? Daar ook Jezus niets tegen hem kon beginnen, was het nodeloos dat hij God's zoon genoemd werd. Daarom is noch Jezus Christus God's zoon noch de God van de bijbel de ware God.

85. "Toen ging één van de twaalf, genaamd Judas Iskariot, tot de hogepriesters, en zei: Wat wilt gij mij geven, en ik zal Hem U overleveren? En zij hebben hem dertig zilveren penningen gegeven"
(Matteüs XXVI, 14-15).

Commentaar: Zie eens. Hier liggen alle wonderen en goddelijkheid van Jezus Christus voor U neer. Zelf degene die zijn hoofdleerling was, kon niet rechtgeaard

gemaakt worden door zijn vereniging met hem. Hoe kan hij dan anderen rein van ziel maken na zijn dood? In wat een grote verwarring verkeren de volgelingen die vertrouwen in hem hebben en op hem rekenen voor hun zaligwording? Hij die niets goeds kon maken van de leerling die in direkt contact met hem was, kan klaarblijkelijk niets doen voor anderen, na zijn dood.
[383]

83. "En als zij aten, nam Jezus het brood, en gezegend hebbende, brak Hij het en gaf het aan de leerlingen met de woorden: Neemt en eet, dit is mijn lichaam. En Hij nam de beker, en gedankt hebbende, reikte Hij hun die toe met de woorden: Drinkt allen hieruit. Want dit is Mijn bloed, het bloed des van het Verbond dat voor velen vergoten zal worden tot vergeving van de zonden" (Matteüs XXVI, 26-28).

Commentaar: Geen enkel beschaafd mens zal zulke dingen doen behalve de onontwikkelde wilde om aan zijn leerlingen te zeggen dat hun brood zijn lichaam is en hun drank zijn bloed. En dit ding noemen de hedendaagse christenen "Het heilig avondmaal", dat wil zeggen alles wat zij bij die gelegenheid eten en drinken, beschouwen zij als het vlees en bloed van Jezus Christus. Hoe griezelig? Hoe kunnen deze mensen anderen met rust laten als zij niet eens het vlees en bloed van hun eigen leermeester kunnen sparen, en dit als voedsel en drank gebruiken?

87. "Petrus en de twee zonen van Zebedeüs nam Hij met zich mee. Hij begon bedroefd en beangst te worden. Toen zei Hij tot hen: Mijn ziel is geheel bedroefd tot de dood toe; blijft hier en waakt met Mij. Nadat Hij een weinig verder was gegaan, viel Hij op Zijn aangezicht, bad en zei: Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat deze beker van Mij voorbijgaan! Maar niet gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt" (Matteüs XXVI, 37-39).

Commentaar: Kijk eens. Indien Jezus Christus God's zoon ware geweest of de ziener van de drie tijden, dat

wil zeggen als hij alwetend en ontwikkeld ware geweest en niet een gewone man, zou hij niet zulke onjuistheden hebben uitgehaald. Het is duidelijk dat het verhaal dat Jezus de Zoon van God, kenner van het verleden en de toekomst en de vergever van zonden was, valselijk door Jezus of zijn leerlingen is verteld. Dit bewijst dat Jezus een zeer gewone domme man was, en geen geleerde noch een yogi noch een adept.

88. "En terwijl Hij nog sprak, kwam Judas, één van de twaalf, en met hem een grote schare, met zwaarden en stokken, gezonden van de hogepriesters en, de oudsten van het volk. En die Hem verried, had hun een teken gegeven, zeggende: Dien ik zal kussen, Die is het, grijpt hem. En terstond kwam hij tot Jezus en zei: Wees gegroet, Rabbi, en hij kuste Hem. Maar Jezus zei tot hem: Vriend! waartoe zijt gij hier? Toen kwamen zij toe en sloegen de handen aan Jezus en grepen hem. Doch dit alles is geschied, opdat de Schriften van de Profeten zouden vervuld worden. Toen vluchtten al de leerlingen en lieten Hem achter. Maar ten laatste kwamen twee valse getuigen, en zeiden: Deze heeft gezegd: Ik kan den tempel van God afbreken en in drie dagen weer opbouwen. En de hogepriester stond op en zei tot Hem: Antwoord gij niets? Waar getuigen dezen tegen U? Doch Jezus zweeg. En de hogepriester zei tot Hem: Ik bezweer U bij de levenden God, dat Gij ons zegt, of Gij zijt de Christus, de zoon van God?

Jezus zei tot hem: Gij hebt het gezegd. Doch ik zeg U: van nu aan zult gij zien de Mensenzoon zittende ter rechterhand van de kracht van God, en komende op de wolken van de hemel. Toen verscheurde de hogepriester (in droefheid) zijn kleren en zei: Hij heeft God gelasterd, wat hebben wij nog getuigen nodig? Ziet, nu heb gij Zijn godslastering gehoord. Wat denkt U? En zij zeiden: Hij is de dood schuldig. Toen spuwden zij in Zijn aangezicht en sloegen Hem met de vuisten. En anderen gaven Hem met een stok en zeiden: Profeteer ons, Christus! Wie is het, die U geslagen heeft! En Petrus zat buiten in de zaal; en een dienstmaagd kwam tot hem, en zei: Gij

waart ook met Jezus, de Galileër. Maar hij loochende het voor allen: Ik weet niet wat gij zegt. Hierna ging hij naar het poortgebouw, maar een ander dienstmeisje merkte hem op, en zei: Deze was ook met Jezus den Nazarener. En hij loochende het wederom met een eed: Ik ken die mens niet. Even daarna kwamen de omstanders dichterbij en zeiden tot Petrus: Waarlijk gij zijt ook van die, het is duidelijk aan je spraak te horen. Toen begon hij zich te vervloeken en te zweren: Ik ken de mens niet" (Matteüs XXVI, 47-50, 56, 61-72, 74).

[384]

Commentaar: Zie eens. Jezus Christus bezat niet eens het vermogen of de occulte macht om sterk geloof in zijn leerlingen te planten. Zij zouden hun leraar, desnoods ten koste van hun leven, niet mogen hebben verraden, leugens verteld of hem verloochend hebben. Jezus bezat ook geen wonderkracht. Er staat in het oude Testament geschreven dat het huis van Lot door vele mannen werd aangevallen, teneinde de gasten te doden. Er waren daar toen twee boodschappers van God (engelen) die de aanvallers verblind maakten. Alhoewel dit verhaal vals is, had Jezus Christus niet eens zulk een macht. En toch vertellen de christenen heden ten dage over de macht van Jezus Christus. Elk ander middel zou beter geweest zijn dan zulk een vernederende dood, dat wil zeggen hij zou tot de dood toe kunnen strijden, of het lichaam door Yoga samādhi verlaten, of op een andere manier een eind aan zijn leven kunnen gemaakt hebben. Maar hoe zou hij aan zulke dingen kunnen denken als hij helemaal geen kennis bezat? Zie nu eens wat Jezus zegt:

89. "Of meent gij dat Ik mijn Vader nu niet kan bidden, en Hij zal mij meer dan twaalf legioenen engelen sturen?" (Matteüs XXVI, 53).

Commentaar: Hij bedreigt en schept op over de grootheid van zijn vader en kan toch niets doen. Hoe vreemd is dat? Toen de hogepriester zei: "Antwoordt gij niets? Wat getuigen dezen tegen U?" bleef Jezus stil. Dat was niet goed. Hij zou daar alles verteld moeten

hebben wat waarheid was. Het was niet juist om op te scheppen. Eén ding staat echter vast. Ook de personen die een valse aanklacht tegen hem inbrachten en hem doodden waren verkeerd. Jezus Christus had niet zulk een misdaad gepleegd dat hij zulk een behandeling verdiende. Maar die mensen waren ook wilden. Zij hadden geen zin voor recht. Het zou beter voor beiden geweest zijn als Jezus niet had opgeschept dat hij God's zoon was, en als zij hem niet zo wreed hadden behandeld. Maar waar moesten zij zulke kennis en zulke rechtvaardigheid vandaan halen?

90. "En Jezus stond voor de landvoogd en deze stelde Hem de vraag: Zijt Gij de Koning van de joden? En Jezus zei tot hem: Gij zegt het. Maar Hij antwoordde hem verder niet, zodat de landvoogd zich zeer verwonderde. Pilatus zei tot hen: Wat zal ik dan doen met Jezus, die genaamd wordt Christus? Zij zeiden allen tot hem: Laat Hem gekruisigd worden! Toen liet hij hun Barabbas los, maar Jezus gegeseld hebbende, gaf Hij Hem over om gekruisigd te worden. Toen namen de krijgsknechten van de landvoogd Jezus met zich in het rechthuis, en vergaderde over Hem de ganse bende. En toen zij Hem bespot hadden, deden zij Hem de mantel af, en deden Hem Zijn klederen aan, en leidden Hem heen om te kruisigen. En gekomen bij de plaats genaamd Golgotha, of schedelplaats, gaven zij Hem
[385]
edik met gal gemengd te drinken; en als Hij dat gesmaakt had, wilde Hij niet drinken. En zij stelden boven Zijn hoofd Zijn beschuldiging geschreven: Deze is Jezus, De Koning van de joden. En terstond één van hen toelopende, nam een spons, drenkte die in zure wijn, stak ze op een rietstok en gaf Hem te drinken. En Jezus, wederom met een grote stem roepende, gaf den geest" (Matteüs XXVII, 11, 14, 22, 26-37, 48, 50).

Commentaar: Het was inderdaad heel slecht wat deze boosaardigen met Jezus Christus uithaalden. Maar hij is ook verkeerd. God heeft geen zoon noch is Hij de vader

van enig mens. Indien Hij de vader van een man is, zal hij ook de schoonvader of zwager of familielid van een andere man moeten zijn. Toen hij door de hogepriester ondervraagd werd, moest hij de naakte waarheid verteld hebben. Het is in zoverre juist dat indien de wonderen, die allen tot dan toe aan hem waren toegeschreven, waar waren, hij ook van het kruis moest zijn afgekomen en al de aanwezigen tot zijn leerlingen hebben gemaakt. Indien hij God's zoon ware geweest, zou God hem gered hebben. Indien hij de ziener van de drie tijden was geweest, zou hij de azijn met gal gemengd niet eerst na het geproefd te hebben, gelaten hebben. Hij zou door zijn alwetendheid haar smaak gekend moeten hebben. Indien hij wonderkracht bezat, zou hij niet gestorven zijn. Dit bewijst dat hoe slim een mens ook moge zijn, uiteindelijk de waarheid als waarheid uitkomt, en onwaarheid als onwaarheid. Dit bewijst ook dat Jezus Christus enigszins beter was dan die wilden alhoewel hij noch een wonderdoener, noch God's zoon, noch geleerd was. Indien hij dat was geweest, zou hij niet zoveel hebben geleden.

91. "En zie, er geschiedde een grote aardbeving, want een engel van de Heer, nederdalend uit de hemel, kwam en wentelde de steen af van de deur, en zat erop. Hij is hier niet; want Hij is opgestaan, gelijk Hij gezegd heeft. Komt herwaarts, ziet de plaats waar de Heer gelegen heeft. En toen zij heengingen om Zijn leerlingen te boodschappen, zie, Jezus is haar tegemoet gekomen, zeggende: Weest gegroet! En zij, tot Hem komende, grepen Zijn voeten en aanbaden hem. Toen zei Jezus tot haar: Vreest niet; gaat en boodschapt aan Mijn broeders, dat zij heengaan naar Galilea en aldaar zullen zij Mij zien. En de elf leerlingen zijn heengegaan naar Galilea naar de berg, waar Jezus hen aangewezen had. En Jezus, bij hen komende, sprak tot hen: Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde. En ziet, Ik ben met U al de dagen tot de voleinding van de wereld. Amen"

(Matteüs XXVIII, 2, 6, 9-10, 16-18, 20).

Commentaar: Dit is ook niet aannemelijk daar het tegen de natuurwetten en alle wetenschap is. Door te geloven dat God een schare boodschappers had die Hij hier en daar zond en dat Hij op de aarde kwam, hebben zij God tot het peil van een provincie-ontvanger (*tahsildār*) neergehaald. Ging Christus met hetzelfde lichaam naar de hemel? En kwam hij met hetzelfde lichaam weer tot leven? Was het hetzelfde lichaam toen de vrouwen zijn voeten aanraakten en hem begroetten? Waarom rotte het lichaam niet in drie dagen? Het is de reinste verwaandheid om met eigen mond te verklaren: "Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde". Het is onmogelijk dat Jezus Christus zijn leerlingen ontmoette, en met hen sprak. Indien het waar was, waarom worden
[386]
de doden nu niet weer levend gemaakt en waarom gaan zij nu niet met hetzelfde lichaam naar de hemel?

Tot zover over het Evangelie van Matteüs. Nu zullen wij het Evangelie volgens Marcus behandelen.

Het Evangelie volgens Marcus

92. "Is deze niet de timmerman?" (Marcus VI, 3).

Commentaar: Jozef was een timmerman. Daarom was Jezus ook een timmerman, daar hij enige tijd aan dit vak deed. Maar nadien had hij aspiraties om een Profeet te worden en slaagde hij erin zich als God's zoon uit te geven. De wilden geloofden hem en zo verspreidde hij zijn streken. Onenigheid en tweedracht zijn zijn voornaamste werken.

Het Evangelie volgens Lukas

93. "En Jezus zei tot hem: Wat noemt gij Mij goed? Niemand is goed, dan één, namelijk God"

(Lucas XVIII, 19).

Commentaar: Als Jezus zelf in één God, één zonder tweede, gelooft, hoe zijn dan de missionarissen er toe

gekomen om in de drie-eenheid van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest te geloven?

94. "Zodra hij vernam dat Hij uit het gerechtsgebied van Herodes kwam, stuurde hij Hem naar Herodes, die in die dagen eveneens in Jerusalem verbleef. Herodes toonde zich zeer verheugd toen hij Jezus te zien kreeg. De verhalen over Hem hadden hem sinds geruime tijd daarnaar doen verlangen en hij hoopte Hem nu een of ander wonder te zien verrichten. Hij stelde Hem allerlei vragen maar Jezus gaf hem geen antwoord"

(Lucas XXIII, 7-9).

Commentaar: Dit is niet in het Evangelie van Matteüs aangehaald, daarom is dit ook niet bewezen daar de getuigenissen allen overeen moeten komen. Indien Jezus knap en wonderdoend was geweest, zou hij Herodes geantwoord moeten hebben en hem ook enige wonderen getoond moeten hebben. Dit bewijst dat Jezus noch kennis noch wonderkracht bezat.

Het Evangelie volgens Johannes

95. "In den beginne was het Woord en het Woord was bij God, en het Woord was God. Dit was in den beginne bij God. Alle dingen zijn door Hem geworden, en zonder Hem is geen ding geworden, dat geworden is.
In Hem was leven en het leven was het licht van de mensen" (Johannes I, 1-4).

Commentaar: Zonder een spreker kan er in den beginne geen woord bestaan. Indien het woord met God was, is het zeggen dat 'in den beginne het woord er was' van geen betekenis. Het woord kan nooit God wezen. Als het woord zowel God was als met God was, dan kan noch de eerste verklaring dat er in den beginne het woord was noch de tweede verklaring dat het woord God was, opgaan. Een woord kan nooit het heelal scheppen alvorens er materiële oorzaak bestaat. De schepper kan de wereld stilzwijgend scheppen zonder

enig woord te uiten. Wat was het leven en waar was het? De passage 'in Hem was leven' bewijst dat de zielen eeuwig zijn. Indien dit juist is dan zou het blazen van leven in de neusgaten van Adam door God verkeerd zijn. Is het leven slechts het licht van de mensen en niet dat van dieren?[5]

96. "Het avondmaal was begonnen. De duivel had reeds aan Judas Iskariot, de zoon van Simon ingegeven om Hem over te leveren" (Johannes XIII, 2).

Commentaar: Dit is niet juist. Nu vragen wij aan de christenen: Als de Satan allen verleidt, wie verleidt
[387]
dan de Satan? Als de Satan zelf verleid kan worden, kunnen de mensen ook door zichzelf verleid worden. Er bestaat dan geen reden om het bestaan van Satan aan te nemen. Indien God de maker en de verleider van Satan is, dan is dezelfde Satan de God van de christenen. Het is God die allen middels Satan verleidt. Kan God zulke dingen doen? Het is mogelijk dat de schrijver van de christelijke geschriften of de uitvinders van de theorie dat Jezus God's zoon was Satans kunnen geweest zijn. Maar noch het boek is door God geopenbaard, noch is de God daarin genoemd de ware God, noch is Jezus Christus de zoon van God.

97. "Uw hart worde niet ontroerd; jullie gelooft in God, gelooft ook in Mij. In het huis van Mijn Vader zijn vele woningen; anderszins zou ik het U gezegd hebben: Ik ga heen om U een plaats te bereiden. En zo wanneer Ik heen zal gegaan zijn, en U een plaats zal bereid hebben, kom ik weder en zal U tot Mij nemen, opdat gij ook zijn moogt, waar Ik ben. Indien jullie Mij gekend had, zoudt gij ook Mijn Vader gekend hebben; en van nu kent gij Hem, en hebt Hem gezien"

(Johannes XIV, 1-3, 6- 7).

---

[5] Swāmī Dayānanda heeft deze vraag bijgevoegd, daar de Christenen niet geloven dat dieren zielen hebben. (Vertaler)

Commentaar: Let eens op de woorden van Jezus. Zijn zij iets anders dan bedrog? Indien hij niet zo sluw ware geweest, wie zou in zijn religie gevangen kunnen worden? Had Christus het monopolie van zijn Vader? Indien Hij op Christus rekent, is Hij geen God, maar een ondergeschikte. God kan niet luisteren naar iemands bemiddeling. Had niemand zich ooit God gerealiseerd vóór Christus? Indien dat zo is, waarom maakte Christus zoveel opgang voor de plaats? Het is niets anders dan verwaandheid om zichzelf "de weg, de waarheid en het leven" te noemen. Er bestaat geen enkel bewijs dat dit waar is.

98. "Voorwaar, voorwaar zeg ik U: die in Mij gelooft, de werken die ik doe, zal hij ook doen, en zal meer doen dan deze, want Ik ga heen tot Mijn Vader " (Johannes XIV, 12).

Commentaar: Zie eens. Indien de christenen geloof in Jezus Christus zouden hebben, waarom maken zij dan de doden niet weer levend? Indien dit geloof hen niet in staat stelt wonderen te verrichen, volgt hieruit dat ook Jezus Christus geen wonderen verrichtte. Hij zegt zelf dat de mensen grotere werken zullen uitvoeren. Maar de christenen kunnen niets doen. Wie is intellectueel zo blind dat hij gelooft in de wonderen van Jezus zoals de doden weer levend maken, enzovoort?

99. "En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige waarachtige God en Jezus Christus, dien Gij gezonden hebt" (Johannes XVII, 3).

Commentaar: Als God één is zonder een tweede dan is de christelijke drie-eenheid (Vader, Zoon en Heilige Geest) van geen enkele betekenis.

Zo staat het Evangelie op vele plaatsen vol van zulke tegenstrijdigheden.

De Openbaring van Johannes

Dit zijn de woorden van Johannes:

100. "Vierentwintig tronen omringden de troon; en op de tronen zag ik de vierentwintig ouderlingen zitten, bekleed met witte klederen, en zij hadden gouden kronen op hun hoofden. En van den troon gingen uit bliksemen en donderslagen en stemmen; en zeven vurige lampen waren brandende voor den troon, en die zijn de zeven geesten van God. En voor de troon was als een glazen zee, kristal gelijk; en in het midden van de troon, vier dieren, bezaaid met ogen van voren en van achteren" (Openbaring IV, 4-6).

Commentaar: Zie eens. Het christelijk paradijs is gelijk een stad, en hun God is vuur gelijk een lamp. Het
[388]
is absurd dat God een gouden kroon enzovoort draagt of dat de dieren ogen van voren en van achteren hebben. Wie zal zulke dingen geloven? En dan worden er vier dieren genoemd, de leeuw enzovoort.

101. "En ik zag in de rechterhand van Hem die op den troon zat, een boek, geschreven van binnen en van buiten, verzegeld met zeven zegelen. En ik zag een sterke engel uitroepende met een grote stem: wie is waardig het boek te openen, en zijn zegelen open te breken? En niemand in de hemel, noch op de aarde, noch onder de aarde, kon het boek openen, noch het inzien. En ik weende zeer, omdat niemand waardig gevonden was, om het boek te openen, en te lezen, noch het in te zien" (Openbaring V, 1-4).

Commentaar: Zie nu eens de grootheid van de tronen en de mensen in het christelijk paradijs! En dan het boek met de vele zegels die niemand in de hemel of op de aarde kan openen of ontvouwen. Johannes huilt en een ouderling zegt dat het Christus is die het zal openen. De

bedoeling is 'Alle lofzang voor de bruidegom, wie hij ook moge wezen'. Alle grootheid wordt aan Jezus toebedacht. Dit is allemaal grootpraat, zonder enige grond.

102. "En ik zag en zie! In het midden van de troon en van de vier dieren en in het midden van de ouderlingen, een Lam, staande als geslacht, met zeven hoornen en zeven ogen; dit zijn de zeven geesten van God, die uitgezonden zijn in alle landen" (Openbaring V, 6).

Commentaar: Kijk eens naar de mentale struktuur van Johannes' dromen. Die hemel heeft alleen christenen, vier dieren en Christus. Niemand anders. Wat een verwonderlijk iets is dat Jezus op aarde slechts twee ogen en twee horens had, maar toen hij naar de hemel ging hij zeven ogen en zeven horens kreeg. En de zeven geesten van God werden de horens en ogen van Christus. Hoe geloofden de christenen dit alles? Hebben zij hierbij logisch gedacht?

103. "En toen Hij dat boek genomen had, vielen de vier dieren en de vierentwintig ouderlingen voor het Lam neder, elk met een citer in de hand en gouden schalen vol reukwerk, en dat zijn de gebeden van de heiligen" (Openbaring V, 8).

Commentaar: Toen Jezus Christus niet in de hemel was, wie aanbaden deze arme schepsels dan met wierook, lampen en andere offers? Enerzijds verwerpen de Protestantse christenen beeldenverering en anderzijds is hun hemel de citadel van beeldenverering.

104. "En ik zag, toen het Lam één van de zegelen geopend had, en ik hoorde één uit de vier dieren zeggen, als een stem van een donderslag: Kom en zie!

(Openbaring VI, 1)

En een ander paard ging uit, dat vuurrood was; en dien, die daarop zat werd macht gegeven den vrede te nemen van de aarde, en dat zij elkander zouden doden;

en hem werd een groot zwaard gegeven. (Openbaring VI, 4).

En toen Hij het derde zegel geopend had, hoorde ik het derde dier zeggen: Kom en zie! En ik zag, en zie, een zwart paard, en die daarop zat, had een weegschaal in zijn hand. En toen Hij het vierde zegel geopend had, hoorde ik een stem van het vierde dier, dat zei: Kom en zie! En ik zag, en zie een vaal-groen paard, en die daarop zat, zijn naam was de dood; en de hel volgde hem na. En hun werd macht gegeven om te doden tot het vierde deel van de aarde, met zwaard en met honger, en met de dood, en door de wilde beesten van de aarde" (Openbaring VI, 1-5, 7-8).

Commentaar: Zie eens. Is dit niet een grotere onzin dan dat van de Purāṇa's? Hoe konden er ruiters
[389]
onder de zegels van het boek zijn? En zij hebben zelfs deze droomtaal geloofd. Welke domheid men hen ook zal toeschrijven, is te weinig.

105. "En zij riepen met luide stem: Hoe lang, o heilige en waarachtige Heerser, zult Gij ons oordeel uitstellen en ons bloed niet wreken op de bewoners der aarde? En aan ieder van hen werden lange witte klederen gegeven; en hun werd gezegd, dat zij nog een kleine tijd rusten zouden, totdat het getal volledig zou zijn van hun broeders die evenals zij in dienst van God gedood zouden worden" (Openbaring VI, 10-11)

Commentaar: De christenen kunnen als arrestanten beschouwd worden die huilen en smeken om berechting van hun zaken. Degene die de vedische leer aanneemt, zal geen tijd verliezen in het verkrijgen van berechting. Aan de christenen kan gevraagd worden: Is de rechtszaal van God dezer dagen gesloten? Wordt er nu geen recht gesproken? Zitten de rechters zonder werk? Zij zullen niet in staat zijn op deze vragen te antwoorden. En hun God is ook aan driften onderhevig. Hij begint met zich op de vijanden te wreken ter hunner behoeve. Zij zijn

van een zeer bloeddorstige aard daar zij zichzelf na de dood op hun vijanden wreken. Zij kennen helemaal geen vrede. Waar er geen vrede bestaat, is er geen eind aan lijden.

106. "En de sterren van de hemel vielen op de aarde, gelijk een vijgeboom zijn onrijpe vijgen afwerpt, als hij van een grote wind geschud wordt. En de hemel is weggeweken, als een boek dat toegerold wordt; en alle bergen en eilanden zijn bewogen uit hun plaatsen" (Openbaring VI, 13-14).

Commentaar: Bezie eens de profetie van Johannes. Hij was een domme man en vertelde daarom zulke verhalen. De sterren zijn allen werelden op zichzelf. Hoe kunnen zij op deze aarde vallen? En de zwaartekracht van de zon, enzovoort zal hen niet hier en daar doen gaan. Denkt hij dat het uitspansel een mat is? Dit uitspansel is geen vast lichaam zodat iemand haar zou kunnen oprollen of haar verzamelen. Johannes enzovoort waren allen wilden. Wat wisten zij van deze dingen af?

107. "En ik hoorde het getal getekenden: honderdvierenveertig duizend waren getekend uit alle geslachten van de kinderen Israëls. Uit het geslacht van Juda waren twaalfduizend getekend; uit het geslacht van Ruben waren twaalfduizend getekend; uit het geslacht van God waren twaalfduizend getekend"

(Openbaring VII, 4-5).

Commentaar: Is de God die staat afgebeeld in de bijbel enkel de God van de Israëliërs of van de hele wereld? Anders had Hij namelijk niet alleen de onbeschaafde personen geholpen. Aangezien Hij slechts hen hielp en niet aan anderen dacht, is Hij helemaal geen God. De bezegeling van de mannen in de Israëlische stammen is slechts toe te schrijven aan onwetendheid en illusies voortkomend uit het brein van Johannes.

108. "Daarom zijn zij voor de troon van God, en dienen Hem dag en nacht in Zijn tempel; en Die op den troon zit, zal hen overschaduwen" (Openbaring VII, 15).

Commentaar: Is het niet slechts een grote beeldenverering? Of is hun God niet een lichamelijk wezen dat een plaats kreeg toegewezen als persoon? Slaapt de God van de christenen niet 's nachts? Zijn slaap zal dan namelijk vaak worden verstoord als Hij overdag en 's nachts wordt gewekt. Het is waarschijnlijk dat Hij dan in de war en ongezond is.

109. "En er kwam een andere engel en stond aan het altaar met een gouden wierookvat; en hem werd veel reukwerk gegeven, opdat hij het met de gebeden van alle heiligen zou leggen op het gouden altaar; dat voor de troon is. En de rook van het reukwerk met de gebeden van de heiligen, ging op van de hand van de engel vóór God. En de engel nam het wierookvat en vulde dat met het vuur van het altaar en wierp het op de aarde; en er
[390]
kwamen stemmen en donderslagen en bliksems en een aardbeving" (Openbaring VIII, 3-5).

Commentaar: Kijk nu. Zelfs in het paradijs is er een altaar, wierook, aanbidding, en het geluid van trompetten. Is het christelijke paradijs minder dan de tempels van de vairāgī's? Nee, er is juist veel meer pracht, praal en show!

110. "En de eerste engel stak de trompet en er kwam hagel en vuur, gemengd met bloed, en zij zijn op de aarde geworpen; en het derde deel van de aarde is verbrand, en al het groene gras is verbrand"
(Openbaring VIII, 7).

Commentaar: Hoe grappig zijn deze christen profeten toch? God, de boodschappers van God, trompetgeschal en de opstanding! Dit alles klinkt als het plezier maken

van kinderen. Is zo iets mogelijk bij de beëindiging van de wereld?

111. "En de vijfde engel stak de trompet en ik zag een ster vallen uit de hemel op de aarde en haar werd gegeven de sleutel van de put van de afgrond. En zij heeft de put van de afgrond geopend; en er is rook opgegaan uit de put, als rook uit een grote oven; en de zon en de lucht zijn verduisterd geworden van de rook van de put. En uit de rook kwamen sprinkhanen op de aarde, en hun werd macht gegeven, gelijk de schorpioenen van de aarde macht hebben. En hun werd gezegd dat zij het gras van de aarde niet zouden beschadigen, noch enige groente, noch enige boom, dan de mensen alleen, die het zegel van God op hun voorhoofden niet hebben, zij zouden gepijnigd worden, vijf maanden" (Openbaring IX, 1-4).

Commentaar: Vielen de sterren op dezelfde engelen en in dezelfde hemel bij het horen van het trompetgeschal? Op de aarde vielen zij niet. Bewaarde God de put en de sprinkhanen speciaal voor de dag van de berechting? Konden zij de zegels lezen en weten dat zij de gezegelde mensen niet moesten bijten? Dit is slechts een fraude van de christen missionarissen om de mensen te beïnvloeden dat, indien zij geen christenen worden, sprinkhanen hen zullen bijten. Zulke dingen kunnen alleen in onbeschaafde landen verspreid worden, en niet in Āryāvarta (India).

112. "En het getal van de ruiterscharen was twintigduizendmaal tienduizend; en ik hoorde hun aantal" (Openbaring IX, 16).

Commentaar: Waar zouden er zoveel paarden in de hemel moeten blijven? Waar zouden zij grazen? Waar zouden zij wonen? Waar zouden zij hun gevoeg moeten doen? Hoe verschrikkelijk zou de lucht van hun uitwerpselen moeten zijn. Alle Ārya's hebben hun handen gewassen van zulk een hemel, zulk een God en

zulk een religie. Het zou zeer goed zijn als de christenen ook, door de genade van de Almachtige God, van zulke absurditeiten bevrijd konden worden.

113. "En ik zag een andere sterke engel, afkomende van den hemel, die bekleed was met een wolk, en een regenboog was boven zijn hoofd; en zijn aangezicht was als de zon, en zijn voeten waren als pilaren van vuur. En hij had in zijn hand een boek, dat geopend was; en hij zette zijn rechtervoet op de zee, en de linker op de aarde" (Openbaring X, 1-2).

Commentaar: Bezie eens de verhalen over deze engelen. Zij overtreffen de verhalen van de Purāṇa's.

114. "Daarna werd mij als meetstok een rietstengel gegeven, met de woorden: sta op en meet de tempel van God en het altaar, en degenen die daarin aanbidden" (Openbaring XI, 1).

Commentaar: Niet alleen op aarde, maar ook in het paradijs van de christenen worden er tempels gebouwd en gemeten. Precies zoals hun paradijs is, zo zijn hun gezegden. Daarom eten en drinken de christenen bij "het heilig avondmaal" met het gevoel dat dit het vlees en het bloed van Hun Heer Jezus Christus is. Hun kerken zijn vol met het kruisbeeld, hetgeen zuivere beeldenverering is.

115. "En de tempel van God in den hemel is geopend geworden, en de ark van Zijn verbond is gezien in Zijn tempel" (Openbaring XI, 19).

[391]

Commentaar: De tempel van het paradijs moet constant gesloten zijn. Het wordt misschien op bepaalde tijden geopend. Kan er ook een tempel van God bestaan? De Grote God, zoals in de Veda's beschreven, is aldoordringend en kan geen tempel hebben. Dan is de God van de christenen belichaamd. Hij kan een tempel op aarde zowel als in de hemel hebben. Zoals er hier in India een lawaai van bellen en trompetten bestaat in de

tempels, moet dat ook het geval zijn in de hemel. Kunnen alleen de christenen de ark van het testament zien? Wat voor nut heeft dat? Feit is dat al deze dingen gebruikt worden om de mensen te verleiden.

116. "En er werd een groot teken gezien in de hemel, namelijk een vrouw, bekleed met de zon, en de maan was onder haar voeten, en op haar hoofd een kroon van twaalf sterren. En zij was zwanger, en kreet in haar barensnood en weeën. En er werd een ander teken gezien in den hemel; en zie, er was een grote rode draak, zeven koppen, en tien hoornen, en op zijn hoofden zeven koninklijke hoeden. En zijn staart trok het derde deel van de sterren van de hemel, en wierp die op de aarde. En de draak stond vóór de vrouw, die baren zou, opdat hij haar kind zou verslinden, wanneer zij het zou gebaard hebben" (Openbaring XII, 1-4).

Commentaar: Kijk eens naar deze reuze fantasieën. Zelfs in het paradijs verkeert een vrouw in barensnood. Niemand luistert naar haar klagen noch verzacht haar lijden. En hoe lang was de staart van de draak? Wie trok één derde van de sterren omlaag en wierp ze op de aarde? De aarde is een klein ding. En de sterren zijn grote werelden. Niet eens één ster kan door de aarde gedragen worden. Laat ons voorstellen dat dit één derde deel van de sterren op het huis van de schrijver van dit verhaal is gevallen. En ook in datzelfde huis moet de draak geleefd hebben die met zijn reusachtige staart één derde van de sterren omlaag kon trekken.

117. "En er ontstond een oorlog in de hemel: Michaël en zijn engelen streden tegen de draak; ook de draak streed en zijn engelen" (Openbaring XII, 7).

Commentaar: Degene die naar het paradijs van de christenen gaat, zal zeker lijden onder het oorlogsgeweld. Geeft U het idee over zulk een hemel op, zeg haar vaarwel en blijf maar rustig zitten. Het past

alleen bij de christenen om een hemel te hebben waar er eeuwig oorlog en verstoring van de vrede heerst.

118. "En de grote draak is neergeworpen, namelijk de oude slang, welke genaamd wordt duivel en Satan, die de gehele wereld verleidt; hij is, zeg ik, neergeworpen op de aarde; en zijn engelen zijn met hem neergeworpen" (Openbaring XII, 9).

Commentaar: Verleidde Satan, toen hij in het paradijs was, de mensen niet? Waarom werd hij niet levenslang opgesloten of ter dood veroordeeld? Waarom werd hij op de aarde geworpen? Wie verleidt de Satan als hij de hele wereld verleidt? Indien Satan zelf verleid kan zijn, waarom kunnen dan de mensen niet zelf verleid zijn, gelijk Satan? Indien de verleider van de Satan God is, is Hij geen ware God. Het schijnt dat de God van de christenen bang is voor de Satan. Indien hij machtiger is dan de Satan, waarom strafte Hij hem niet direkt nadat hij de zonde begaan had? De God van de christenen heerst op aarde niet eens over een duizendste deel van het koninkrijk dat onder de heerschappij van Satan staat, en kan hem niet onttronen. Dit bewijst dat de God van de christenen niet eens gelijk staat aan de christen-gouverneurs, die de dieven en andere misdadigers prompt straffen. Wie zal onder deze omstandigheden zo onverstandig wezen om zijn vedische leer op te geven,
[392]
en de dwaalleer van het christendom aan te nemen?

119. "Hierom bedrijft vreugde, gij hemelen, en gij, die daarin woont! Wee degenen, die de aarde en de zee bewonen! Want de duivel is tot U gekomen en heeft groten toorn, wetende dat hij een korte tijd heeft" (Openbaring XII, 12).

Commentaar: Is God de Heer en beschermer van slechts die plaatsen? Is Hij niet de Heer en beschermer van de aarde, de mensen en andere wezens? Indien Hij ook de Heer van de aarde is, waarom kon Hij de Satan

dan niet vernietigen? God ziet toe hoe de Satan bedriegt en Hij verbiedt hem niet. Het blijkt dat naast de ene rechtgeaarde God een andere slechte, almachtige de tweede God is geworden.

120. "En hem werd een mond vol grootspraak en godslastering gegeven en hem werd vergund macht uit te oefenen, tweeënveertig maanden lang. Toen opende hij zijn mond om God te lasteren en zijn woontent en hen die in de hemel wonen. En hem werd gegeven oorlog te voeren tegen de heiligen en hen te overwinnen. Hem werd heerschappij gegeven over elke stam en natie en taal en volk" (Openbaring XIII, 5-7).

Commentaar: De Satan, dieren enzovoort werden op aarde gezonden om de mensen te verleiden en tegen de heiligen te strijden. Lijkt dit niet op de handelingen van een roverhoofdman? Zoiets kan niet door aan God gewijden gedaan worden.

121. " Weer keek ik, en zie, het Lam stond op de berg Zion, en met Hem honderdvierenveertigduizend mensen. Die droegen Zijn naam en de naam van zijn Vader op hun voorhoofd geschreven" (Openbaring XIV, 1).

Commentaar: Let op. Op dezelfde berg Zion waar de Vader van Jezus Christus woonde, leefde de Zoon met Zijn Vader. Hoe werden de 144.000 mensen geteld? Zijn slechts 144.000 mensen de inwoners van het paradijs? Bleven de resterende miljoenen christenen ongezegeld? Gingen zij allen naar de hel? Laat de christenen naar de berg Zion gaan en zien of de Vader van Christus en Zijn leger daar zijn. Indien zij daar zijn, is deze verklaring juist. Indien niet dan is zij vals. Waar kwam Hij vandaan als Hij van een andere plaats daar naar toe kwam? Indien U zegt dat Hij uit de hemel komt, is hij dan een gevleugelde die op en neer vliegt? Als Hij op en neer gaat, is Hij gelijk de rechter-commissaris van een district of provincie. In dat geval zou één of twee of desnoods drie niet voldoende zijn. Elke wereld zou tenminste één

God moeten hebben, daar één, twee of drie God zou zijn, zou dat hoogst onvoldoende zijn om al de werelden tegelijkertijd te bezoeken en daar te regeren.

122. "En ik hoorde een stem uit de hemel, die tot Mij zei: Schrijf: Zalig zijn de doden, die voor de Heer sterven, van nu af aan. Ja, zegt de Geest, opdat zij rusten mogen van hun arbeid; en hun werken volgen hen" (Openbaring XIV, 13).

Commentaar: Let op. De God van de christenen zegt dat hun werken met hen zullen blijven, d.w.z. zij zullen loon naar werken ontvangen. Maar deze mensen zeggen dat Jezus Christus alle zonden op zich zal nemen en dat zij vergeven zullen worden. Laat de verstandigen dit eens in overweging nemen. Is het woord van God waar of dat van de christenen? Beiden kunnen niet waar zijn. Eén van hen moet vals zijn. Voor ons doet het echter niets terzake of de God van de christenen of zij zelf vals zijn.

123. "En de engel zond zijn sikkel op de aarde en sneed de druiven af van den wijngaard van de aarde, en wierp ze in den groten perskuip van de toorn van
[393]
God". En de perskuip werd buiten de stad getreden, en er is bloed uit de perskuip gekomen, tot aan de tomen van de paarden, over een afstand van zestienhonderd stadiën" (Openbaring XIV, 19-20).

Commentaar: Zie eens. Zijn hun sprookjes niet groter dan die van de Purāṇa's? De God van de christenen moet zich zeer beroerd voelen wanneer Hij in toorn ontsteekt. Zijn wijnpersen zijn vol toorn. Is deze toorn water of een andere vloeistof? Het is onmogelijk dat bloed tweeduizend kilometer ver stroomt. Het stolt als het met lucht in aanraking komt en kan niet vloeien; zijn al deze dingen onwaar?

124. "Daarna zag ik hoe de tempel, de tent der getuigenis, in de hemel werd geopend"
(Openbaring XV, 5).

Commentaar: Indien de God van de christenen alwetend was, zou er geen sprake hoeven te zijn van getuigen. Hij zou dan alles door Zijn alwetendheid kunnen weten. Dit bewijst dat hun God niet alwetend is. Hij is gelijk de mens beperkt in kennis. Hoe kan Hij dan als God functioneren? Nooit en nimmer. In dezelfde context zijn er vele absurde verhalen geschreven over de engelen. Niemand kan hen voor waar aannemen. Dit hoofdstuk in de bijbel zit vol van zulke absurde dingen. Zij zijn te veel om op te noemen.

125. "Want haar zonden zijn de een op de andere gevolgd tot de hemel toe, en God is haar ongerechtigheden gedachtig geworden. Vergeldt haar, gelijk als zij U vergolden heeft, en verdubbelt haar dubbel, naar haar werken; in de drinkbeker waarin zij geschonken heeft, schenkt haar dubbel"
(Openbaring XVIII, 5-6).

Commentaar: Zie eens. De God van de christenen is klaarblijkelijk onrechtvaardig. Rechtvaardigheid betekent dat de vrucht van de handeling precies met de handeling moet overeenkomen, in hoeveelheid als in kwaliteit. Zodra zij slechts één jota meer of minder is, wordt zij onrechtvaardigheid genoemd. Zijn degenen die een onrechtvaardig wezen aanbidden niet onrechtvaardig?

126. "Laat ons blij zijn en juichen en Hem de eer geven: de tijd is gekomen voor de bruiloft van het Lam en zijn bruid heeft zich al klaargemaakt"
(Openbaring XIX, 7).

Commentaar: Hoor eens. Er worden ook huwelijken gesloten in het paradijs van de christenen. Daar vierde God de bruiloft van Jezus Christus. Laat ons eens vragen

wie zijn schoonvader, schoonmoeder, zwager enzovoort waren. Hoeveel kinderen had hij? Zijn lijden moet geleid hebben tot afname van zijn kracht, intellect leven enzovoort en tegen die tijd moest Jezus zijn lichaam reeds hebben opgegeven. Elke samenstelling moet door ontbinding eindigen. De christenen leven zo lang in verwarring en wie weet hoe lang zij nog zo zullen blijven.

127. "En hij greep de draak, de oude slang, die is de duivel en Satan, en bond hem duizend jaren. En wierp hem in de afgrond, en sloot hem daarin, en verzegelde die boven hem; opdat hij de volken niet meer verleiden zou, totdat de duizend jaren zouden geëindigd zijn. En daarna moet hij een korte tijd ontbonden worden"

(Openbaring XX, 2-3).

Commentaar: Het was met heel veel moeite dat de Satan gevangen werd, en voor duizend jaren opgesloten werd. Zal hij na zijn vrijlating niet weer verleiden? Zulk een schoft zou levenslang opgesloten moeten worden of zelfs ter dood veroordeeld worden. Maar het bestaan van Satan is slechts een inbeelding van de christenen. In werkelijkheid is het niets anders dan een methode om de mensen te beïnvloeden en te vangen. Dit is evenals de man die tegen enkele onnozelen zei: "Kom met mij mee en ik zal U God (eigenlijk de Paurāṇika Viṣṇudevatā) tonen". Hij bracht hen naar een afgelegen plaats. Daar had hij achter een haag een man, met vier armen uitgerust, verborgen. En als hij hen daar had gebracht, zei hij "Sluit Uw ogen".

[394]

Open ze wanneer ik het zeg en sluit ze wederom wanneer ik dat zal zeggen. Degene die niet naar mijn instructies handelt, zal blind worden.

Toen de man uit de haag te voorschijn kwam, zei hij "Zie eens" en direkt daarop zei hij "Sluit de ogen". Toen de man zichzelf wederom in de haag had verscholen, zei hij: "Opent nu Uw ogen. Heeft U de God Nārāyaṇa gezien?" Allen hadden de God gezien.

Hetzelfde geldt voor de missionarissen van deze religie. Zij zeggen: "Ieder die onze religie niet aanneemt, is door de Satan verleid". Dit is het net dat door de sektariërs is uitgespreid. Niemand late zich door hen vangen.

128. "En ik zag een grote witten troon, en Hem die daarop gezeten is. De aarde en de hemel vluchtten weg van Zijn aanschijn en hun plaats werd niet meer gevonden. En ik zag de doden, klein en groot, staande voor God, en de boeken werden geopend; en een ander boek werd geopend, dat van het leven is; en de doden werden geoordeeld uit hetgeen in de boeken geschreven was, naar hun werken" (Openbaring XX, 11-12).

Commentaar: Kijk eens wat een kinderachtigheid? Hoe kunnen de aarde en de hemel wegvluchten? En waarop zouden zij dan staan? Waar stonden zij? Van wiens aangezicht vluchtten de hemel en de aarde weg? Waar stonden Hij en zijn troon? Stond of zat God toen de doden voor Hem stonden? Werkt God evenals een aards gerechtshof of winkel, waar alles volgens een register gedaan wordt? Werden al de zielen door God zelf of door Zijn klerken geregistreerd? Door zulke dingen te zeggen, hebben de christenen een God tot niet-God gemaakt, en een niet-God tot God.

129. "En tot mij kwam één van de zeven engelen met de zeven schalen die gevuld waren met de zeven laatste plagen, naar mij toe en zei: Kom, Ik zal U tonen de bruid, de vrouw van het Lam" (Openbaring XXI, 9).

Commentaar: Wat een goede bruid kreeg Christus in de hemel! Krijgen de christenen ook vrouwen daar? Indien dit zo is, moeten zij zeker ook ziek worden en sterven. Laat ons ver van zo een hemel blijven.

130. "En de stad lag vierkant, en haar lengte was zo groot als haar breedte; en hij mat de stad met de rietstok op twaalfduizend stadiën: de lengte en de breedte en de

hoogte waren gelijk. En hij mat haar muur op honderdvierenveertig el, gemeten naar onze maat, die de engel ook gebruikte. De muur was gebouwd van jaspis; en de stad was zuiver goud, dat fonkelde als kristal. En de fundamenten van de muur van de stad waren met allerlei kostelijk gesteente versierd. Het eerste fundament was jaspis, het tweede saffier, het derde chalcedon, het vierde smaragd. Het vijfde onix, het zesde karneool het zevende chrysoliet, het achtste beryl, het negende topaas, het tiende chrysopraas, het elfde hyacint, het twaalfde ametist. En de twaalf poorten waren twaalf parels, iedere poort was elk uit één enkele parel, en de straat van de stad was zuiver goud, doorzichtig als glas" (Openbaring XXI, 16-21).

Commentaar: Hoor eens de beschrijving van de hemel van de christenen! Hoe zal een stad van de genoemde afmetingen allen kunnen herbergen als er zo veel christenen sterven en geboren worden? Er zal dan slechts immigratie bestaan en geen emigratie. Alleen om de mensen hun geloof te doen aannemen, is de stad als van edelstenen en zuiver goud gemaakt beschreven. De lengte en de breedte van de stad, zoals opgegeven, is mogelijk maar hoe is het mogelijk dat hij 19.000
[395]
kilometer hoog kan zijn? Dit is allemaal slechts verbeelding. Waar zouden er zulke grote parels vandaan gekomen zijn? Misschien uit het huis van de schrijver van dit verhaal. Dit verhaal is de vader van de verhalen van de Purāṇa's.

131. "Niets onreins zal er binnenkomen, en niemand die plichtig is aan de onnoembare leugen, maar alleen zij wier namen geschreven staan in het boek des levens van het Lam" (Openbaring XXI, 27).

Commentaar: Indien dit zo is, waarom zeggen de christenen dan dat zelfs zondaars naar de hemel kunnen gaan als zij het christendom aannemen? Dit is niet juist. Indien dit zo ware geweest, zou Johannes niet naar de

hemel kunnen gaan daar hij zulk een valse droom fantaseerde. Als één zondaar niet naar de hemel kan gaan, hoe kan dan degene die de zonden van alle zondaars op zich heeft genomen (d.w.z. Jezus Christus) dat wel?

132. "En er zal geen geen banvloek meer zijn; en de troon van God en van het Lam zal daarin zijn, en Zijn dienstknechten zullen Hem dienen. En zullen Zijn aangezicht zien, en Zijn naam zal op hun voorhoofden zijn. En daar zal geen nacht zijn, en zij zullen geen kaars noch licht van de zon nodig hebben; want de Heer God verlicht hen; en zij zullen als koningen heersen in alle eeuwigheid" (Openbaring XXII, 3-5).

Commentaar: Kijk eens naar het leven van de christenen in de hemel. Zullen God en Christus eeuwig op de troon blijven zitten? En zullen hun dienaren constant naar hun gezichten staan kijken? Zegt U ons eens wat voor gezicht Uw God heeft. Is Hij blank gelijk een Europeaan? Of zwart gelijk de negers van Afrika? Of is hij gelijk de mensen van andere landen? Uw hemel is ook een verbanning, daar er onderscheid bestaat tussen kleinen en groten. Als U allen verplicht is in dezelfde stad te leven, zult U veel lijden. Degene die een gezicht heeft, kan geen God, de alwetende en de Heer van allen, zijn.

133. "En ziet, Ik kom spoedig, en Mijn loon breng ik mee, om ieder te vergelden naar zijn werk"

(Openbaring XXII, 12)

Commentaar: Als de vruchten in overeenstemming met de handelingen gegeven worden, volgt hieruit dat de zonden nooit vergeven worden. En indien zij vergeven worden dan is de bovenstaande passage van de bijbel onjuist. Indien enig mens zegt dat de vergeving van zonden ook in de bijbel is aangehaald, dan staat dit gelijk aan zichzelf tegenspreken. Geeft Uw geloof er in op.

Hoeveel zullen wij nog kunnen schrijven? De bijbel bevat vele dingen die veroordelingswaardig zijn. Dit is slechts een voorbeeld van de bijbel van de christenen. Dit is voldoende voor de verstandigen. Met uitzondering van enkele dingen is al het overige onwaar. Daar het contact met valsheden de waarheid ook onzuiver maakt, is de bijbel niet aannemelijk. De zuivere waarheid kan uit de Veda's geput worden.

Hier heb ik een en ander geschreven over het christendom. Hierna zal ik schrijven over de islam.

Hier eindigt het dertiende hoofdstuk van de *Satyārthaprakāśa* van Swāmī Dayānanda Saraswatī over het onderwerp christendom.

[396]

Sub-voorwoord (4)

Dit veertiende hoofdstuk waarin commentaar wordt gegeven op de religie van de moslims, is enkel gebaseerd op de koran en niet op enig ander boek, aangezien de moslims voor hun geloof alleen afhankelijk zijn van koran. Hoewel een meervoud van sectes enige onenigheid veroorzaakt op het punt van de interpretatie van sommige woorden of sommige dingen, heerst er een perfecte unanimiteit over de koran. De koran is van oorsprong Arabisch en Maulavi's hebben hem vertaald in het Urdu. We hebben de teksten vertaald naar het Devanagari schrift en de Hindi taal en hebben het laten herzien door vermaarde Arabische geleerden. Als iemand zegt dat de betekenis niet correct is, dan zouden ze eerst de vertaling van die Maulavi's moeten veroordelen en vervolgens iets over onze kritiek zeggen. Het enige doel dat we hebben bij het schrijven van deze commentaren is het welzijn van de mensheid en het vaststellen van de waarheid, zodat mensen iets weten over alle religies en ze in de gelegenheid zijn de zaak nauwkeurig te bekijken, het goede te accepteren en het slechte te verwerpen. Het is niet ons doel deze of welke andere religie dan ook vals te beschuldigen. We wensen dat alle mensen wat daadwerkelijk goed is als goed beschouwen en wat werkelijk slecht is als slecht zien. Niemand mag een ander vals beschuldigen, noch het verkondigen van de waarheid tegenhouden. Ondanks de verduidelijking van wat waar en onwaar is, heeft iedereen de keuze het te geloven of niet te geloven; er is geen verplichting.

Fouten van anderen en eigen fouten erkennen, verdiensten als verdiensten, de fouten verwerpen en de verdiensten aanvaarden en het fanatisme van fanatiekelingen verminderen: dat is de wijze waarop alle goede mensen iets aanpakken. Wat voor kwaads is er immers niet begaan in het verleden of ook nu nog door

religieus fanatisme. De waarheid is dat het uitermate onmenselijk is om zowel jezelf als een ander te beroven van het oprechte goede, door anderen onrecht aan te doen in dit onzekere en vergankelijke leven.

Als er hier iets is geschreven wat daar tegen in gaat, laat goede mensen daar dan op wijzen. Daarna zullen we de juiste dingen aanvaarden. Dit hoofdstuk is geschreven om fanatisme, onverdraagzaamheid, kwaadwilligheid, ruzie en tegenstand te verminderen en niet te doen toenemen. Het is ons hoofddoel om wederzijdse boosdoenerij te verminderen. Nu leg ik in dit veertiende hoofdstuk aan alle goede personen die kritiek hebben op het geloof van de moslims voor. Denk er over na en accepteer wat wenselijk is en verwerp wat niet wensbaar is.

Eén woord is genoeg voor een wijs persoon.
Hier houdt het sub-voorwoord op.

[397]

Hoofdstuk XIV

De islam

Wij zullen het in dit hoofdstuk hebben over de islam.

1. "In de naam van God, de Erbarmer, de Barmhartige" (Soerat 1, 1).

Commentaar: De moslims zeggen dat de koran God's woord is. Maar deze zin toont aan dat haar schrijver iemand anders is. Indien God de schrijver van het boek was geweest, zou Hij niet gezegd hebben "Beginnende in naam van God". Hij zou eerder gezegd hebben "Beginnende voor leiding van de mensheid". Indien Hij de mensen voorschrijft dit zo te zeggen, is dit ook niet juist daar zondige handelingen ook in naam van God zouden beginnen, en Zijn naam daardoor bedoezeld zou worden. Indien Hij de vergevende of genadevolle is, waarom stemt Hij dan voor het genot van de mensen in Zijn schepping toe dat men vlees eet door het wreedaardig slachten of laten slachten van dieren? Zijn die schepsels niet onschuldig en door God geschapen? Hij zou definitief gezegd moeten hebben "het beginnen van goede dingen in naam van God, en niet van de slechte dingen". In deze uitspraak is er iets verkeerd. Zouden diefstal, inbraak, liegen en dergelijke slechte dingen ook in naam van God moeten beginnen? Daarom citeren de slagers en andere moslims de tekst "*bismillāh*" (of, 'in de naam van God') bij het slachten van koeien en andere dieren. Indien dit de interpretatie is, dan worden slechte daden door de moslims met "in de naam van God" ingeleid. Verder zullen de moslims niet genadevol zijn daar zij geen genade zullen hebben voor de dieren. Indien de moslims haar betekenis niet

kennen, is haar openbaring van geen enkel nut. Indien de moslims dit anders interpreteren, wat is dan haar juiste betekenis? Enzovoort.

2. "Alle lof komt de grote God toe die de onderhouder van het ganse heelal, de vergevende en de genadevolle is" (Soerat 1, 1-2).

Commentaar: Indien de God van de koran de onderhouder van de hele wereld was of vergiffenis en genade aan allen schonk, zou Hij de moslims geen opdracht hebben gegeven de mensen van andere religies, dieren enzovoort, te doden. Indien Hij de vergever is, zal Hij dan ook de zondaars vergeven? Indien Hij dat zal doen, waarom gaf Hij dan de opdracht de ongelovigen te doden? Hierover zullen wij het later hebben. Onder ongelovigen wordt verstaan degenen die niet in de koran of de Profeet geloven. Daarom schijnt de koran niet het werk van God te zijn.

3. "De Heer van de dag van het oordeel! U bieden wij onze toewijding, Op U rekenen wij als onze toevlucht. Wijst U ons de juiste weg" (Soerat 1, 3-4, 5).

Commentaar: Spreekt God niet ten alle tijden recht? Of slechts op een bepaalde dag? Dit is een
[398]
duidelijke verwarring. Het is in orde om aan Hem gewijd te zijn en om Zijn hulp te vragen. Maar moet men ook bij het verrichten van kwade dingen zijn hulp inroepen? Is de juiste weg slechts voor de moslims of ook voor anderen? Waarom nemen de moslims de juiste weg niet aan? Of zoeken ze de juiste weg tot het kwaad? Indien het welzijn van allen gelijk is, dan is er niets bijzonders aan de moslims. Indien zij zich niet bezorgd maken over het welzijn van anderen, zijn zij partijdig.

4. "Wijs aan ons aan wie U genade schenkt de weg en niet aan degenen die Uw toorn opwekken, wijs ons ook niet de weg van de misleiden" (Soerat 1, 6-7).

Commentaar: Als de moslims niet geloven in een vorig leven of de goede en slechte daden in dat leven gedaan, zal God door het schenken van genade aan enkelen en het anderen te onthouden, van partijdigheid beschuldigd kunnen worden; het is de reinste onrechtvaardigheid aldus plezier en voorspoed te schenken, behalve voor zonden of goede daden. Het valt ook buiten het natuurlijke om, zonder enige oorzaak, genade aan een persoon te schenken en boos te zijn op een ander. Als er geen voorafgaande zonden of deugden bestaan, dan kan er geen sprake zijn van genade aan de een en toorn over de ander. In het commentaar op deze tekst is gezegd: "God maakte dat deze tekst door de mond van mensen geciteerd wordt zodat zij altijd hieraan gelijk zullen spreken." Indien dat zo is, dan zouden de letters van het alfabet ook door God zelf onderwezen moeten worden. En indien U beweert dat de tekst geleerd werd zonder kennis van het alfabet, hoe zou men dan de tekst kunnen lezen? Indien dit het geval is dan zou de hele koran op die manier onderwezen moeten zijn. Dit bewijst dat het boek dat zulke partijdigheden inhoudt niet Gods boek genoemd kan worden. Daar het boek in het Arabisch geopenbaard werd, was het gemakkelijker voor Arabisch kennende personen dit te lezen en zeer moeilijk voor degenen die andere talen spreken. Aldus wordt eigenlijk partijdigheid aan God toegeschreven. Hij zou vrij van deze beschuldiging geweest zijn, indien Hij gehandeld had zoals werkelijk gehandeld is, namelijk God heeft rechtvaardig gehandeld tegenover de mensen van alle landen in deze wereld door de veda's in het Saṅskṛita te openbaren, een taal die van alle talen verschilt en door allen met gelijke inspanning geleerd kan worden.

5. "Dit boek wijst de godvruchtigen ongetwijfeld de weg. Degenen die geloof hebben in het ongeziene, die hun gebed (*namāza*) opzeggen en gebruik maken van de dingen die wij hebben gegeven. En zij die geloof hebben in het boek of de boeken die aan U gezonden zijn, die geloof hebben in de dag der opstanding. Deze personen

zijn gehoorzaam aan zijn meester en zij alleen zullen de zaligheid ontvangen. Uw bedreigingen zijn de gelovigen onverschillig, zij zullen geen geloof in U hebben. Allah heeft hun harten en oren verzegeld en hun wacht een verschrikkelijke vloek" (Soerat 2, 2-7).

Commentaar: Is het geen verwaandheid van God om Zijn boek met eigen mond te loven? Degenen die godvruchtig zijn, zijn vanzelf op de juiste weg. Als de koran degenen die langs haar pad gaan de weg niet kan wijzen, van welke waarde is zij dan? God geeft zomaar schatten zonder enige moeite vanwege de mens? En in geval Hij dat doet, dan waarom niet aan allen gegeven? Waarom vergaan de moslims dan? Waarom hebben de moslims niet zulk een geloof in de Injil enzovoort, als in de koran, indien het juist is geloof te hebben in de bijbel, de Injil enzovoort? Indien U beweert dat er in de koran dingen zijn bijgevoegd, vergat God hen dan in de vorige boeken te schrijven? Indien Hij niets vergat, dan was het maken van de koran nutteloos. Verder vinden wij dat de bijbel en de koran, met enkele uitzonderingen, op bijna
[399]
op alle punten overeenkomen. Waarom maakte hij niet maar een gelijk? De veda's. Moeten wij allen in de opstanding geloven en in niets anders? Zijn de christenen en de moslims alleen op het juiste pad? Is er geen zondaar onder hen? Zullen de zondige christenen en de moslims ook zaligheid verkrijgen en de anderen, die rechtvaardig zijn, niet? Is dit niet onrechtvaardig? Is het niet een eenzijdige uitspraak om alleen degenen die geen moslim zijn ongelovig te noemen? Indien God zelf hun harten en oren verzegelt, en zij daarom zonden begaan, zijn zij niet schuldig? Het is dan de schuld van God zelf en dan moeten zij niet aan plezier, leed, zonde of rechtvaardigheid onderhevig zijn. Waarom straft Hij hen dan als zij niet uit eigen wil een kwade of goede daad stellen?

6. "Zij hebben een ziekte in hun hart en Allah heeft deze ziekte vermeerderd" (Soerat 2, 10).

Commentaar: God vermeerderde hun ziekte zonder enig schuld hunnerzijds. Hij toonde geen genade. Zij moeten erg geleden hebben. Is dit niet meer satanisch dan de daden van Satan zelf? Het kan niet het werk van God zijn om iemands hart te verzegelen of iemands ziekte vermeerderen. Ziek zijn is het resultaat van iemands zonden.

7. "Die de aarde tot hun bed en de lucht tot hun dak maakte" (Soerat 2, 22).

Commentaar: Kan de lucht het dak zijn van een mens? Dit is domheid. Het is fantastisch de lucht als een dak te beschouwen. Indien een soort aarde de lucht genoemd wordt is dit weer iets anders.

8. "Indien U twijfelt over hetgeen wij op de Profeet hebben neergezonden, toont U ons dan een tekst gelijk deze en roept Uw getuigen anders dan God op, om U te steunen, indien U waarachtig is. U zult zeker nooit in staat zijn dit te doen. Vreest U dan het vuur waarvan mensen en stenen de brandstof zijn, het is voor de ongelovigen klaargemaakt" (Soerat 2, 23-24).

Commentaar: Is het iets groots dat geen enkele tekst als deze kon worden samengesteld? Maakte niet Faizi, onder de regering van keizer Akbar, een koran zonder punten? Wat is dat vuur van de hel? Zou dit vuur niet gevreesd moeten worden? Zelfs in geval van dit vuur is alles wat daarin valt brandstof ervoor. Zoals de koran zegt dat de hel voor de ongelovigen gemaakt is, zeggen de Purāṇa's dat er een verschrikkelijke hel is gemaakt voor de niet-Ārya's. Zegt U ons nu eens welke van jullie beiden gelijk heeft. Allen verdienen de hemel volgens de geschriften van hun eigen religie en de hel volgens de geschriften van andere religies. Daarom is al dit gewroet nonsens. Feit is dat zondaars pijn zullen lijden en de godvruchtigen plezier zullen beleven, ongeacht tot welke religie zij behoren.

9. "En brengt de gelukkige boodschap over aan degenen die gelovigen werden en goede daden stelden; dat voor hen de paradijzen, waaronder rivieren stromen, zijn. Wanneer hen hieruit vruchten zullen geschonken worden, zullen zij zeggen dat het datgene is dat hun reeds van tevoren geschonken was. En voor hen zijn er heilige vrouwen, die daar eeuwig wonen" (Soerat 2, 25). [400]

Commentaar: Wel! In welk opzicht is het paradijs van de koran superieur aan de wereld? Want dezelfde voorwerpen die er in de wereld zijn, bestaan in het paradijs van de moslims. De enige bijzonderheid is dat de mensen in de wereld geboren worden en sterven, komen en gaan, terwijl dat niet het geval is met het paradijs. Hier blijven de vrouwen niet eeuwig. Hoe zullen dan deze arme vrouwen hun dagen doorbrengen tot de dag der opstanding? Indien God hun genadig wil zijn en zij hun tijd door Zijn hulp kunnen doorbrengen, is het in orde. Dat paradijs van de moslims schijnt precies als de Goloka tempel van de Gosāin's van Gokula te zijn. Zoals daar meer aandacht wordt besteed aan de vrouwen dan aan de mannen, wordt er in deze woonplaats van God meer aandacht besteed aan de vrouwen en genieten zij de toegenegenheid van God. God maakte deze vrouwen tot eeuwige burgers van het paradijs, en de mannen niet. Hoe zouden zij zonder Gods wens daartoe in het paradijs kunnen blijven? Indien dit alles zo was, zou God dan alleen in vrouwen geïnteresseerd zijn en verstrikt geraken?

10. "Hij leerde Adam alle namen en Hij toonde toen alle dingen aan de engelen zeggende: "Zeg mij al hun namen indien U rechtvaardig is". God zei verder: "O Adam, vertel hen al de namen". Toen vertelde hij al de namen. Toen zei God tot de engelen: "Zei ik U niet dat ik zeker alle dingen die in de aarde en in de lucht verborgen zijn en alle verborgen en openbare daden ken?" (Soerat 2, 31, 33).

Commentaar: Kan dit een daad van God zijn dat Hij deed aan eigen lof door de engelen te bedriegen? Dit is zuivere verwaandheid en geen enkele geleerde zal dit aannemen of er om bluffen. Wenst God Zijn heerschappij door zulke middelen te vestigen? Men kan zulke onzin onder de ongeciviliseerden vertellen, maar niet onder de geciviliseerden.

11. "Toen wij de engelen vroegen om Adam te groeten, gaven zij allen hieraan gevolg, maar de Satan gehoorzaamde niet en toonde trots, daar hij ook een ongelovige was" (Soerat 2, 34).

Commentaar: Dit bewijst dat deze God niet alwetend is. Dit wil zeggen: Hij kent niet al de dingen van het verleden, het heden en de toekomst. Indien Hij dat wist, waarom schiep Hij dan de Satan? Verder heeft deze God geen gezag daar Satan de opdracht van God niet uitvoerde, en God hem niet kon straffen. Denkt U eens na. Als de ene ongelovige Satan God op die manier kon negeren, wat zullen dan de moslims en hun God kunnen doen tegen de zo vele ongelovigen als zij beweren te bestaan? God vermeerdert ook de ziekten of misleidt sommigen. God moet dan deze dingen van Satan hebben geleerd en de Satan van God, daar de Satan geen andere leermeester dan God kan hebben gehad.

12. "En wij zeiden: Adam, jij en je echtgenote mogen de tuin bewonen en jullie mogen ervan in overvloed eten waar jullie maar willen, maar jullie mogen deze boom niet benaderen, want dan behoren jullie tot onrechtplegers. Toen liet de Satan hen daaruit afdwalen. Zo bracht hij hen uit de plaats waarin zij waren naar buiten en Wij zeiden: Daalt af, elkaar tot vijand; en tijdelijk is er voor jullie op de aarde een verblijfplaats en vruchtgebruik" (Soerat 2, 35-36).
[401]

Commentaar: Zie eens de beperktheid van God's kennis. Eerst schonk Hij hem de genade om in het paradijs te leven en kort daarna joeg hij hem eruit.

Indien Hij de toekomst gekend had, zou Hij hem deze gift niet geschonken hebben. Hij schijnt ook niet in staat te zijn de verrader Satan te straffen. Voor wie was de boom geschapen? Voor zichzelf of voor een ander? Indien hij voor een ander was geschapen, waarom verbood Hij hem dan? Zulke dingen kunnen daarom niet van God of van God's boek komen. Hoeveel dingen leerde Adam weer van God. Hoe kwam hij toen hij op de aarde kwam? Ligt dat paradijs op een berg of in de lucht? Hoe ging hij vandaar naar beneden? Zoals een vogel of als een steen die van boven valt? Het schijnt dat er ook stof in het paradijs moest zijn als Adam uit stof is gemaakt. En verder moeten allen, die in het paradijs zijn, zoals de engelen uit stof gemaakt zijn daar zinnelijk genot onmogelijk is zonder een stoffelijk lichaam. Als het lichaam stoffelijk is, is de dood onvermijdelijk. Waar gaan zij na de dood, indien zij sterven? Indien zij niet sterven, kunnen zij niet geboren zijn. De dood is een onvermijdelijk gevolg van geboorte. De verklaring van de koran dat de vrouwen eeuwige bewoners van het paradijs zijn, wordt dan onaannemelijk, daar hun dood een noodzaak wordt. Indien dit aangenomen wordt, dan zijn degenen die naar het paradijs gaan, niet van de dood gevrijwaard.

13. "Vrees de dag waarop geen enkele ziel de hulp van een andere ziel zal hoeven te verwachten en geen berouw of boetedoening zal worden aangenomen, en zij geen steun zullen krijgen." (Soerat 2, 48).

Commentaar: Moeten wij heden niet vrezen? Wij moeten ten allen tijde het kwaad vrezen. Indien er geen enkel berouw zal worden aangenomen, hoe kan dan de verklaring dat God door bemiddeling van de Profeet het paradijs zal schenken, waar zijn? Helpt God alleen de inwoners van de hemel en die van de hel niet? Indien dat zo is dan is God partijdig.

14. "Wij schonken Mozes het boek en de wonderen" (Soerat 2, 53).

Commentaar: Indien het boek reeds aan Mozes was geschonken, wordt de koran nutteloos. En de verklaring van de bijbel en de koran dat Hij Mozes wonderkracht schonk is niet aannemelijk. Indien dit waar was, zou dat ook nu moeten voorkomen. Indien het nu niet kan, waarom toen wel? Zoals zelfzuchtige personen zich tegenwoordig als geleerden voordoen aan de onontwikkelden, moet er ook toendertijd zulk een fraude gepleegd zijn. Waarom schenkt God heden ten dage geen wonderkracht aan Zijn dienaren? Als er reeds een boek aan Mozes was geschonken bestaat de noodzaak van de koran niet, daar de voorschriften van doen en niet-doen altijd hetzelfde blijven. De openbaring van de verschillende boeken op verschillende tijdstippen kan als tautologie beschouwd worden. Vergat God iets in de boeken te schrijven dat Hij aan Mozes en anderen had geschonken? Indien de verandering in veroordeelde apen slechts een bedreiging was, dan was dit een leugen of fraude. Degene die zulke dingen zegt, kan geen God zijn noch kan zijn boek God's boek zijn.

15. "En zegt: 'Wij zoeken vergiffenis'. Wij zullen Uw zonden, en degenen die meer goed doen, vergeven" (Soerat 2, 58).

Commentaar: Maakt deze lering van God niet allen zondig? Want wanneer de vergeving van zonden aan de mensen wordt voorgehouden, is niemand bang zonden te begaan. Daarom kan de leraar van zulke
[402]
dingen geen God zijn, noch kan dit God's boek zijn. God is rechtvaardig. Hij begaat nooit onrecht. Vergeving van zonden is onrecht.

16. "Toen Mozes water zocht voor zijn volk zeiden wij: 'sla op de rots met Uw staf'. Er vloeiden toen twaalf stromen uit de rots" (Soerat 2, 60).

Commentaar: Zie eens. Wie zou anders zulke onwaarschijnlijkheden zeggen? Het vloeien van twaalf stromen uit een rots door het slaan met een staf is geheel onmogelijk. Eén ding is slechts mogelijk. De rots kan vooraf uitgehold zijn en met water gevuld en dan twaalf gaten erin gemaakt. Anders kan dat niet.

17. "Tot hen zei Ik: 'wordt verwerpelijke apen'. Dit is angstaanjagend bedoeld voor de mensen van toen en van nu; verder werd onderricht gegeven voor het betrachten van eerlijkheid" (Soerat 2, 65-66).

Commentaar: Als de God van de koran gezegd heeft 'wordt verwerpelijke apen' alleen om angst aan te jagen, dan is Zijn woord vals of bedrog. Hij die zulke woorden spreekt en waarin zulke woorden voorkomen, kan nooit God zijn en dat boek kan ook niet van God zijn.

18. "Alzo brengt God de doden weer tot leven. En Hij toont U tekenen opdat U het kunt begrijpen" (Soerat 2, 73).

Commentaar: Indien God de doden weer tot leven bracht, waarom doet Hij dat nu ook niet? Zullen zij in de graven blijven liggen tot de nacht van de opstanding? Zijn zij nu opgesloten? Zijn de tekenen van God zo talrijk? Zijn de verschillende soorten schepsels zoals de aarde, de zon, de maan, enzovoort in de wereld geen voldoende tekens?

19. "Maar zij die geloven en de deugdelijke daden doen, zij zijn het die in de tuin thuishoren; zij zullen daarin altijd blijven" (Soerat 2, 82).

Commentaar: Geen enkele ziel is in staat onbeperkte zonden te begaan, daarom kunnen zij niet ten eeuwige dage in de hel of de hemel verblijven. Indien God zo zou handelen, zou Hij onrechtvaardigheid en domheid verraden. Indien de rechtvaardigheid in de nacht van de opstanding

bedreven zal worden, zal zij evenredig aan de zonden of goede daden moeten zijn. Er kan geen onbeperkte waardering bestaan voor beperkte handelingen. Er wordt opgegeven dat het heelal slechts zeven of achtduizend jaren bestaat. Zat God voordien inactief? En zal Hij na de opstanding weer inactief zitten? Dit is allemaal onzin. De handelingen van God zijn zeer minitieus. God schenkt het loon aan de zielen evenredig aan hun handelingen. Daarom is de koran in dit opzicht verkeerd.

20. "Toen wij een eed afnamen om het bloed van Uw eigen mensen niet te doen vloeien, noch Uw eigen mensen uit hun woningen te verdrijven, legde U die eed af. U is daarvan zelf de getuige. Nu is U het zelf die mekaar doodt en uit mekaars woningen verdrijft" (Soerat 2, 84-85).

Commentaar: De handelingen van eed afnemen en eed afleggen zijn alleen mogelijk in geval van degenen wier kennis beperkt is, en niet in geval van God (*paramātmā*). Als God alwetend is, wat zal Hij zich dan zo gelijk de mensen van deze wereld gedragen? Wat voor bijzonderheid ligt er in het niet doen vloeien van het bloed van de volgelingen van dezelfde religie of hen niet uit hun woningen verdrijven? Volgt hieruit niet dat men het bloed van de volgelingen van een ander geloof mag doen vloeien en dat zij uit hun huizen verdreven
[403]
mogen worden? Dit is slechts domheid en bedrog. Droeg God geen voorkennis dat zij tegen de eed zouden handelen? Dit bewijst dat de God van de moslims net als de God van de christenen is en dat de koran geen onafhankelijk boek is daar zij, op enkele dingen na, hetzelfde als de bijbel inhoudt.

21. "Daar zijn de mensen die het leven van deze wereld kochten in ruil voor de volgende wereld. Hun

zonden zullen nooit verzacht worden noch zal hen steun verleend worden" (Soerat 2, 86).

Commentaar: kunnen zulke dingen van kwade wil ooit van God gezegd worden? Wiens zonden zullen verzacht worden en aan wie zal steun verleend worden? Indien zij zondaars zijn en hun zonden verzacht zullen worden zonder dat zij daarvoor gestraft worden, zal dit onrechtvaardig zijn. En indien de verzachting na de straf volgt kan hetzelfde ook met de anderen, zoals in de tekst bedoeld, gedaan worden. En indien er zelfs na de straf geen verzachting plaats vindt, zal ook onrechtvaardigheid zijn. Indien de verzachting van de zonden voor de rechtvaardigen is bedoeld, dan zijn hun zonden reeds verzacht. Wat zal God dan doen? Dit bewijst dat deze bewering niet van geleerde personen komt. In werkelijkheid zullen de rechtvaardigen altijd geluk moeten ontvangen en de zondigen leed, in overeenstemming met hun handelingen.

22. "Waarlijk gaf Hij het boek aan Mozes, na hem zonden wij de Profeet en gaven wij de zoon van Maria wonderlijke en mysterieuze krachten samen met dat ding, van welke U niet hield, toonde U trots. U verloochent één geloof en doodt het andere"

(Soerat 2, 87).

Commentaar: Als de koran getuigt dat het boek aan Mozes gegeven was, dan moeten de moslims ook geloof in dat boek hebben en dan vallen natuurlijk alle fouten, die in dat boek gevonden worden, ook op de religie van de moslims. En wonderen zijn allemaal nonsens om de onnozelen te misleiden. Alles dat tegen de wetten van de natuur en wetenschap is, is onzin. Als er toen wonderen plaatsvonden, waarom dan niet nu? Als zij nu niet plaats vinden, bestonden zij er zeker toen ook niet.

23. "En hiervoor zochten zij overwinning op de ongelovigen. Maar toen datgene kwam, hetgeen zij

herkenden, werden zij direct ongelovigen. De vloek van Allah rust op de ongelovigen" (Soerat 2, 89).

Commentaar: Noemen, zoals U de volgelingen van andere religies ongelovigen (*kāfir*) noemt, zij U ook niet zo? En roepen zij de vloek van hun God ook niet op dezelfde manier over U uit? Zegt U ons dan welke waar en welke vals is. Als wij een grondig onderzoek instellen, komen wij tot de conclusie dat alle religies onwaarheid in zich hebben en dat, hetgeen werkelijk de waarheid is, hetzelfde in allen is. Al deze wrijvingen zijn aan domheid te wijten.

24. "De boodschap van geluk is voor de gelovigen. Voor degene die een vijand van God, de engelen Gabriel en Michael is, is God ook een vijand" (Soerat 2, 97-98).

Commentaar: Als de moslims beweren dat God geen gelijke heeft, waarom wordt dan deze schare kameraden? Beschouwt God degene die een vijand
[404]
voor anderen is, als zijn vijand? Indien dat zo is, is het onaannemelijk daar God de vijand van niemand kan zijn.

25. "En God zondert elkeen waarvan Hij houdt door Zijn genade af" (Soerat 2, 105).

Commentaar: Maakt God ook degene die niet deugt voor zulk een speciale behandeling en vriendelijkheid superieur? Indien dat zo is, dan is God een grote smokkelaar. Wie zal dan goede handelingen plegen en wie zal dan slechte handelingen vermijden? Zij zullen dan afhangen van God's zin en niet van hun handelingen. Dit zal onzekerheid en verbreking van de wet van oorzaak en gevolg betekenen.

26. "Moge het niet zo zijn dat de ongelovigen U van het geloof afhouden, daar er onder hen velen bevriend zijn met de gelovigen" (Soerat 2, 109).

Commentaar: Zie eens. God zelf stelt voor dat de ongelovigen Uw geloof niet mogen doen wankelen. Is Hij niet alwetend? Zulke gezegden kunnen niet van God zijn.

27. "Het gewicht van God is er in welke richting U ook Uw gezicht zou wenden" (Soerat 2, 115).

Commentaar: Indien dit waar is, waarom wenden de moslims dan hun gezicht naar de Qibla (Mekka)? Indien U zegt dat U een opdracht heeft naar de Qibla te kijken, dan bestaat er ook een opdracht om te kijken naar waar U ook wilt. Zal het één ding waar zijn en het andere vals? En indien God een gezicht heeft, kan dat niet naar alle richtingen gericht zijn. Een gezicht kan slechts naar één richting gewend zijn, en niet overal tegelijk. Daarom is dit alles onaannemelijk.

28. "Wanneer Hij, die de schepper van de hemelen en aarde is, iets wenst te doen hoeft Hij geen handeling te plegen. Hij zegt maar 'Het zij zo' en dan wordt zo" (Soerat 2, 117).

Commentaar: Wie hoorde het toen God zei "Het zij zo"? Tot wie was het gericht? En wie ontstond? Uit welk materiaal werd het gevormd? Als men schrijft dat vóór de schepping van het heelal er niets anders dan God bestond, waar kwam dan dit heelal vandaan? Er bestaat geen gevolg zonder een oorzaak. Hoe kon zulk een groot heelal tot bestaan komen zonder een oorzaak? Dit is allemaal onzin. Het is slechts kinderachtig.

Vraag: Neen, neen. Deze zaak is niet onwaar. De wereld is door de wil van God ontstaan.

Antwoord: Kunt U door Uw wil zelfs de poot van een vlieg maken? Hoe kan deze wereld door de wil van God gemaakt zijn?

Vraag: God is almachtig. Daarom kan hij doen wat Hij verkiest.

Antwoord: Wat betekent het woord 'almachtig'?

Vraag: Het betekent dat Hij kan doen wat Hij verkiest.

Antwoord: Kan God ook een andere God maken? Kan Hij uit zichzelf sterven? Kan Hij dwaas, ziek of dom zijn?

[405]

Vraag: Dit kan Hij nooit zijn.

Antwoord: Waarom kan God niet iets doen dat tegen de kwaliteiten, handelingen of aard van God zelf of anderen is. In deze wereld vereist het maken van elk voorwerp enkele elementen: ten eerste de pottenbakker, ten tweede de klei waaruit de pot gebakken moet worden en ten derde het gereedschap waarmee de pot gebakken wordt. Zoals de pot door de pottenbakker, klei en het gereedschap gemaakt wordt en deze drie dingen vóór de productie van de pot moeten bestaan, bestaat er vóór de schepping van de wereld *prakṛiti* (de stof) en zijn haar kwaliteiten, handelingen en aard beginloos. Daarom is dit gezegde van de koran geheel onmogelijk.

29. "Daar wij de Kaba tot een heilige en zegenrijke plaats hebben gemaakt zult U de plaats van Abraham voor Uw gebeden (*namāẓa*) moeten gebruiken" (Soerat 2, 125).

Commentaar: Had God geen heilige plaats gemaakt vóór de Kaba? Indien Hij een gemaakt had, wat was dan het nut van de Kaba te maken? Indien niet, liet Hij dan degenen die vooraf bestonden zonder een heilige plaats? Kwam het niet in God op eerder een te maken?

30. "Wie zijn degenen die van het geloof van Abraham afwijken anders dan dwazen? Waarvoor kiezen wij hem alleen in de wereld en waarvoor is Hij alleen de nobele in de volgende wereld?"

(Soerat 2, 130).

Commentaar: Hoe kan het zo zijn dat allen, die het geloof van Abraham niet volgen, dwaas zijn? Wat is de reden dat God Abraham alleen uitkoos? Indien Hij

dit deed om zijn rechtvaardig karakter, kunnen anderen dan ook rechtvaardig zijn? Indien Hij hem ongeacht zijn rechtvaardigheid koos is dit onrechtvaardig. Eén ding is wel waar: Alleen de rechtvaardigen zijn God dierbaar, en niet de onrechtvaardigen.

31. "Waarvoor zien wij Uw gezicht in de lucht bewegen? Wij zullen U zeker naar de Qibla wenden, opdat U haar uitkiest. Wendt Uw gezicht nu naar de heilige moskee (=Kaba). Wat U ook zij, wendt Uw gezicht daar naar toe" (Soerat 2, 144).

Commentaar: Is dit minder dan beeldenverering? Is dit niet groter?

Vraag: Wij moslims zijn geen beeldendienaars. Wij zijn beeldenbrekers. Wij beschouwen de Qibla ook niet als God.

Antwoord: Ook degenen die U beeldendienaars noemt, houden er geen beelden van God op na. Zij aanbidden slechts hun God in tegenwoordigheid van de beelden. Indien gij geen beeldenbrekers zijt, waarom brak U dan dat grote beeld niet?

Vraag: Het is de opdracht van de koran dat wij ons gezicht naar de Qibla moeten wenden. Dit is niet zo in de Veda's. Waarom zijn wij dan beeldendienaars? Wij moeten de opdrachten van God uitvoeren.

Antwoord: Zoals de opdracht in de koran voor U is, is de opdracht van de *Purāṇa's* voor hen. Zoals U gelooft dat de koran het woord van God is, beschouwen de Purāṇika's de *Purāṇa's* als het woord van Vyāsa, de incarnatie van God. Er bestaat ten opzichte van de beeldenverering geen verschil tussen U en hen. U is eerder een grotere beeldendienaar dan zij. Zoals iemand bij het pogen om een kat uit zijn huis te verdrijven, een
[406]
kameel in de plaats toelaat, heeft Mohammed terwijl hij de kleinere beelden verwierp een groot beeld, in de op een berg lijkende Mekka moskee, toegelaten in het

geloof van de moslims. Dit is gewone beeldenverering. Ja, indien jullie de volgelingen van het vedisch geloof worden, zoals wij, is het mogelijk voor jullie van het kwaad, zoals beeldenverering, gevrijwaard te worden? U kunt op geen andere manier deze grote beeldenverering uit Uw midden verwijderen. U moet zich onthouden van het veroordelen van andere beeldendienaars. U zou U zelf ook rein kunnen maken door U af te houden van beeldenverering.

32. "Zeg niet dat degenen die op het pad van God sterven, dood zijn. Zij zijn levend" (Soerat 2, 154).

Commentaar: Waarin ligt de noodzaak van sterven of doden op het pad van God? Waarom geeft U niet toe dat dit alles is ter voldoening aan Uw eigen belang? Wanneer U zulke aantrekkelijkheden voorhoudt zullen zij goed strijden en zult U overwinnen. Zij zullen de dood niet vrezen en dit zal leiden tot macht en zinnelijk genot. Deze verkeerde dingen worden slechts gedaan om de zelfzuchtige belangen te dienen.

33. "En Allah is de gever van pijn. Volgt Satan niet. Waarvoor is Hij Uw vijand. Hij zal niets anders doen dan U opdragen kwade en schandelijke daden te verrichten, en dergelijke dingen over God te zeggen die U niet weet" (Soerat 2, 165, 168 en 169).

Commentaar: Schenkt God leed aan de zondaars en genade aan de rechtvaardigen? Of is Hij genadig tegenover de moslims en onvriendelijk tegenover anderen? Dit kan geen God zijn. Indien God onpartijdig is, zal Hij vriendelijk zijn tegenover degene die kwade daden verrichten. Dan is het niet nodig geloof te hebben in de bemiddeling van Mohammed en de koran. Indien Satan de misleider en vijand van de mensheid is, waarom schiep Hij dan Satan? Kende Hij de toekomst niet? Indien U zegt dat Hij het niet wist, maar Hem bij wijze van proef schiep, is dit ook onbegrijpelijk daar een proef slechts genomen wordt door degenen die

beperkte kennis bezitten. De alwetende kent altijd accuraat de goede en slechte daden van de ziel. Indien de Satan allen misleidt, wie misleidde hem dan? Indien U beweert dat Satan door zichzelf misleid wordt, kunnen anderen ook door zichzelf op de verkeerde weg geraken. Waarom zou Satan dan nodig zijn? Indien het God is die de Satan misleidde, dan is God de Satan van de Satans. Zulke dingen kunnen niet van God gezegd worden. Elkeen die misleidt, doet dit door slecht gezelschap en gebrek aan kennis.

34. "Het is U verboden het vlees of bloed van dode dieren te gebruiken alsook het vlees van de zwijnen, en vlees welk bij het slachten ervan de naam van God niet werd ingeroepen" (Soerat 2, 173).

Commentaar: U lette erop dat de dode lichamen hetzelfde zijn, ongeacht of het dier geslacht werd of doodging. Deze dieren kunnen in zeker opzicht verschillen, maar in zoverre het dood zijn betreft bestaat er geen verschil. Als slechts varkensvlees verboden is, volgt dan hieruit dat zelfs mensenvlees gegeten mag worden? Is het in orde dat vijanden of andersdenkenden gemarteld en gedood mogen worden in naam van God? Dit brengt de naam van God in diskrediet. Waarom liet God zulk verschrikkelijk leed door de moslims aan anderen aandoen, zonder enige zonden van het vorig leven? Is Hij onvriendelijk tegenover hen? Behandelt Hij hen niet als Zijn zonen? Het slachten van koeien enzovoort, die zo nuttig zijn, niet verbieden staat gelijk aan de wereld schade berokkenen, en dit wordt aan God
[407]
toegeschreven. Zulke dingen kunnen niet van God of God's boek zijn.

35. "Tijdens het vasten (*rozā*) is het U toegestaan te genieten van Uw vrouwen. Zij zijn U een scherm en U is hen een scherm. Allah heeft bevonden dat U diefstal, inbraak enzovoort pleegt. Nu vergaf God U die zonden. Ontmoet hen en zoek hetgeen God voor U

betekend heeft, namelijk het voortbrengen van kinderen. Eet en drink tot er voor U de witte draad uit de zwarte draad verschijnt of de dag uit de nacht" (Soerat 2, 187).

Commentaar: Hier schijnt dat toen de religie van de moslims gesticht werd of zelfs voordien, iemand bij een of andere Paurāṇika moet hebben geïnformeerd hoe de Cāndrāyaṇa of maanvasten wordt gehouden, welke een volle maand duurt.De methode die in de geschriften wordt aangegeven is dat de voeding 's avonds vermeerderd of verminderd moet worden al naargelang van het wassen of ondergaan van de maan en dat alle maaltijden slechts in de avond gebruikt moeten worden. De mensen hebben toen slechts uit domheid gezegd dat alle maaltijden na het zien van de maan moeten gebruikt worden. En de moslims schijnen deze aan hun vasten te hebben gegeven. Maar seksuele omgang is in de Cāndrāyaṇa verboden. God is een stap verder gegaan. Hij heeft ook seksuele omgang toegestaan en zoveel maaltijden als men maar wil 's nachts. Is dit vasten? Dit is in plaats van overdag in de nacht eten. Het is onnatuurlijk om 's nachts te eten en overdag niet.

36. "Strijd op het pad van God tegen degenen die tegen U strijden. Doodt hen waar U hen krijgt. Verveling is verschrikkelijker dan slachting. Strijdt tot er geen verveling meer bestaat en de religie van Allah prevaleert. In welke mate zij tegen U zijn geweest, in die mate zij U tegen hen" (Soerat 2, 190-191, 193-194).

Commentaar: Indien er niet zulke dingen in de koran hadden gestaan, zouden de moslims nooit zo slecht zijn geweest tegenover volgelingen van andere religies als zij tot nu toe zijn geweest. Aan hen wordt de grote zonde van het doden van onschuldige personen ten laste gelegd. Het niet aannemen van hun religie noemen zij ongeloof en vinden doden beter dan ongeloof, d.w.z. zij zeggen dat zij hen, die de islam niet aannemen, zullen doden. Dit hebben zij aldoor gedaan en terwijl zij voor de religie streden, verloren zij hun

koninkrijk enzovoort. Hun religie is zeer moeilijk voor de volgelingen van andere religies. Is diefstal een vergelding voor diefstal? Zullen wij tegen dieven en dergelijke personen in dezelfde mate moeten zondigen als zij dat tegen ons doen? Deze dingen zijn zeer onrechtvaardig. Zullen wij een domme man die ons heeft beledigd ook moeten beledigen? Dit kan noch van God, noch van een geleerde gewijde aan God of God's boek zijn. Dit is slechts een gezegde van zelfzuchtige en domme mensen.

37. "God houdt niet van wanorde. O gij mensen die geloven, komt tot de islam." (Soerat 2, 205, 208).

Commentaar: Waarom spoort God de moslims tot twist aan als Hij geen liefhebber van twist is? En waarom is Hij vriendelijk tegenover de twistende moslims? Indien slechts het aannemen van de islam God tevreden stemt, dan is Hij partijdig en niet vriendelijk tegenover de hele wereld. Dit bewijst dat de koran niet God's boek is noch dat de God die in de koran is beschreven, de ware God is.

38. "God schenkt levensonderhoud aan degene die Hij liefheeft" (Soerat 2, 212).
[408]
Commentaar: Schenkt God levensonderhoud zonder inachtneming van zonde of rechtvaardigheid? Dan zouden rechtvaardige en onrechtvaardige handelingen allen gelijk zijn. Daar volgens hun leed en geluk allen van de wil van God afhangen, keren de moslims hun gezicht tegen rechtvaardigheid en doen zij wat zij willen. Er zijn natuurlijk enkelen onder hen die geen geloof hechten aan dit gezegde van de koran, en rechtvaardig handelen.

39. "Men vraagt U over menstruerende vrouwen. Zeg zij zijn onrein. Blijf van hen af. Ga niet naar hen alvorens zij gereinigd zijn. Wanneer zij gebaad zijn, ga dan naar hen op de manier zoals God voorgeschreven

heeft. Uw vrouwen zijn een boerderij voor U. Ga in Uw boerderij op welke manier U wilt. God houdt U niet gebonden aan basisloze eden" (Soerat 2, 222-223, 225).

Commentaar: Het verbieden van contact met menstruerende vrouwen is in orde. Maar het gezegde dat vrouwen gelijk boerderijen zijn, en dat men op welke manier men wil in hen gaan, maakt de mannen zinnelijk. Indien God niemand aansprakelijk houdt voor de afgelegde eden zullen de mensen valse eden afleggen en hen vrijelijk verbreken. God zal aldus het liegen aanmoedigen.

40. "Wie is degene die Allah een lening geeft? God zal voor hem het bedrag verdubbelen" (Soerat 2, 245).

Commentaar: Wel, waarom heeft God een lening nodig? Zal die God die de hele wereld heeft geschapen een lening bij de mensen zoeken? Nooit. Dit is slechts een gek gepraat. Raakte zijn schatkist leeg? Zoekt Hij een lening omdat Hij in de handel speculeert zodat Hij het dubbele van het geleende aanbiedt? Is dit de manier van de bankiers? Zulke dingen worden alleen door mensen gedaan die veel uitgeven en weinig verdienen. God kan niet zo handelen.

41. "Sommigen onder hen namen het geloof aan en sommigen werden ongelovigen. Indien Allah dat gewild had zouden zij niet vechten. Allah doet wat Hij wil" (Soerat 2, 253).

Commentaar: Gebeuren alle gevechten door de wil van God? Kan Hij onrechtvaardig handelen wanneer Hij dat wenst? Indien dat zo is, is Hij geen God. De vrede verstoren en twist veroorzaken is niet de handelwijze van de rechtvaardigen. Dit bewijst dat de koran noch van God noch van enig rechtvaardig en geleerd mens is.

42. "Al hetgeen in de hemelen en op de aarde is, is van Hem. Vanaf zijn troon, zijn de hemel en aarde gemaakt" (Soerat 2, 255).

Commentaar: Al de voorwerpen die God in de hemelen of op de aarde heeft geschapen zijn voor de zielen gemaakt, en niet voor God zelf. Hij heeft niets
[409]
nodig. Indien Hij een troon bezit is Hij beperkt. Zulk een wezen is geen God. God is aldoordringend.

43. "God brengt de zon uit het oosten en U, ongelovige, brengt haar uit het westen. Dit gehoord hebbende werden de ongelovigen er verbijsterd van. God wijst de zondigen de weg niet" (Soerat 2, 258).

Commentaar: Dit is allemaal nonsens. Het is een zaak van onwetendheid ! De zon gaat noch van het oosten naar het westen, noch van het westen naar het oosten. Zij draait slechts om haar as. Het is duidelijk dat de schrijver van de koran geen kennis van astronomie of aardrijkskunde bezat. Indien God de zondigen de weg niet wijst, dan hoeft de God van de moslims de rechtvaardigen ook niet de weg te wijzen, daar de rechtvaardigen automatisch op de rechte weg blijven. Leiding is slechts nodig voor degenen die verdwaald zijn. Het is een grote fout van de God van de koran dat Hij zijn plicht niet doet.

44. "God zei: Kiest vier dieren uit. Let op hun vormen. Hak ze in stukken. Zet dan op elke heuvel een deel daarvan. Roept hen dan. Zij zullen dan naar U toe rennen" (Soerat 2, 260).

Commentaar: Zie eens hoe de God van de moslims zich als een goochelaar gedraagt. Ligt God's godheid hierin? De verstandigen zullen zulk een God verlaten en ver van Hem blijven. Alleen de dwazen zullen hierin geloven. Dit zal leiden tot God's veroordeling en niet tot zijn bewondering.

45. "Hij schenkt wijsheid aan wie Hij wil" (Soerat 2, 269).

Commentaar: Als Hij wijsheid schenkt aan wie Hij wil, dan volgt hieruit dat Hij onwijsheid kan schenken aan wie Hij wil. Dit is geen goed teken van godheid. Alleen dat wezen dat onpartijdig is en allen wijsheid schenkt, kan God of goddelijk zijn en niemand anders.

46. "Zij die van rente leven, zullen van hun graf niet kunnen opstaan" (Soerat 2, 275).

Commentaar: Zullen zij in de graven blijven liggen? En indien ze blijven liggen, voor hoe lang? Zulk een onmogelijke zaak kan in het boek van God niet voorkomen. Het kan wel opkomen in een kinderlijk verstand.

47. "Hij zal wie Hij wil vergeven en wie Hij wil straffen, daar Hij over alle dingen heerst" (Soerat 2, 284).

Commentaar: Is het niet vergeven van degene die het verdient en het vergeven van degene die het niet verdient, niet de handeling van een slechte koning? Indien God wie Hij wil zondig of rechtvaardig maakt, waarom houdt Hij dan de zielen verantwoordelijk voor hun zonde of rechtvaardigheid? Als God zelf de ziel zo maakte zou de ziel noch leed noch plezier mogen hebben. Zoals een soldaat elkeen doodt of beschermt naar de bevelen van zijn commandant en daarvoor niet verantwoordelijk kan worden gesteld, geldt hetzelfde in dit geval.

48. "Zeg: Welke betere boodschap zal men aan degenen die God vrezen kunnen brengen dan dat er paradijzen door God gemaakt zijn waarin er rivieren vloeien en dat er in het paradijs reine vrouwen door de genade van God wonen. Allah heerst samen met de aan Hem gewijden over hen" (Soerat 3, 14).

Commentaar: Is dit een paradijs of een oord van prostituées? Zullen wij Hem God of een vrouwenjager noemen? Kan enig verstandig mens zulk een boek God's boek noemen? Waarom is Hij zo partijdig? Zijn de
[410]
vrouwen die in het paradijs wonen in de wereld geboren en daar naar toe gegaan of werden zij in het paradijs geboren en daar naar toe gingen, waarom werden zij dan voor de nacht van de opstanding daar naar toe geroepen en waarom werden dan hun echtgenoten niet ook uitgenodigd? En waarom is de wet dat er recht gesproken zal worden tijdens de nacht van de opstanding in dit geval overschreden? Indien zij in het paradijs zijn geboren, hoe zullen zij het dan maken tot de tijd van de opstanding? Indien er ook mannen in het paradijs zijn, hoe zal God dan de mannen die van hier naar het paradijs gaan, van vrouwen voorzien? Als God vrouwen gemaakt heeft die altijd in het paradijs wonen, waarom maakte Hij dan ook geen mannen die altijd zouden kunnen leven? Daarom is de God van de moslims onrechtvaardig en onverstandig.

49. "De religie van de islam is voorwaar van Allah" (Soerat 3. 18).

Commentaar: Is Allah alleen voor de moslims, en niet van anderen? Bestond er dertien eeuwen geleden reeds enige religie van God of niet? Daarom is de koran niet door God gemaakt, maar door een of andere bedrieger.

50. "Aan elke ziel zal tenvolle gegeven worden wat zij verdient heeft, en hen zal geen onrecht aangedaan worden. Zeg o Allah, Gij Zijt de Heer van de wereld. Gij geeft aan wie U wilt en neemt van wie U wilt. Gij geeft eer aan wie Gij wilt en verachting aan wie Gij wilt. Alle dingen zijn in Uw handen. U Zijt de Heer over allen. Gij verandert de dag in nacht en de

nacht in dag, verandert de levenden tot doden en de doden tot levenden. Hij schenkt onbeperkt voedsel aan wie Hij wil. Het is voor de moslims goed, geen vriendschap te sluiten met ongelovigen, maar als iemand dat met moslims doet, is dat niet namens God. Zeg: Kies de zijde van God als Gij wilt. Mijn Allah zal U en Uw zonden vergeven, indien Hij wil. Hij is inderdaad de genadevolle" (Soerat 3. 24-27).

Commentaar: Wanneer aan een ziel het toppunt van haar handelingen wordt geschonken, is Hij niet vergevend en indien zij vergiffenis krijgt, wordt haar niet het volle loon voor haar daden gegeven, en dit is onrecht. Indien God koninkrijken schenkt zonder goede daden, wordt Hij onrechtvaardig. Kan een dode levend worden en een levende dood? God's regeling is onbreekbaar en onveranderlijk, het kan niet gewijzigd worden. Kijk eens naar het bedrog. Degenen die niet tot de islam behoren, worden als ongelovigen beschouwd en zelfs de goeden onder hen worden geen vriendschap waard geacht terwijl zelfs boosdoeners onder de moslims tot vrienden gemaakt kunnen worden. Zulke leringen maken God ongoddelijk. Dit bewijst dat de koran, de God van de koran en de moslims vol bedrog en domheid zijn. De moslims tasten daarom in het duister. Kijk eens naar de partijdigheid van Mohammed. "Indien U zich bij mij aansluit zal God zich bij U aansluiten, en indien U een zonde uit partijdigheid begaat, zal God U dat vergeven". Dit bewijst dat het hart van Mohammed niet rein was en dat Hij de koran schreef, of liet schrijven, om zijn belangen te dienen.

51. "Toen spraken de engelen: "O Mariam, God heeft U gekozen en boven alle vrouwen van de wereld geplaatst" (Soerat 3. 41).

Commentaar: Als de engelen van God en God zelf met niemand komen praten, hoe is het dan dat zulks
[411]
in die tijden wel deden? Indien U zegt dat de mensen degelijk waren en nu niet, is dat verkeerd. De mensen

waren eerder grotendeels wild en onontwikkeld toen de islam en het christendom hun werk in deze landen begonnen. Daarom konden er zulke bijgelovige religies daar onderwezen worden. Nu zijn de ontwikkelden in de meerderheid en kunnen daarom zulke religies niet bloeien en die welke reeds bestaan, zijn achteruitgaand en niet vooruitgaand.

52. "Indien God enig werk wenst te verrichten dan zegt Hij : "Het zij zo" wordt het zo. De ongelovigen bedrogen, God bedroog; God is een groot bedrieger" (Soerat 3, 46 en 53).

Commentaar: Als de moslims in niets anders dan God geloven, tot wie sprak God dan toen? En wie kwam door zijn wil tot bestaan? De moslims kunnen dit bezwaar zelfs niet in hun zeven levens tegenspreken daar er zonder een materiële oorzaak geen gevolg kan zijn. Te zeggen dat er een gevolg kan bestaan zonder materiële oorzaak, is even goed als te zeggen: mijn lichaam is zonder mijn moeder en mijn vader ontstaan. Iemand die zichzelf laat bedriegen of anderen bedriegt, kan nooit God zijn. Neen, zelfs een goed mens zal niet zulke daden stellen.

53."Is het niet voldoende voor U dat God U met drieduizend engelen zal helpen?" (Soerat 3, 123).

Commentaar: Als Hij de moslims met drieduizend engelen helpt, waarom helpt Hij hen dan nu niet, waar de moslim koninkrijken nu verdwijnen of afnemen? Het is daarom duidelijk dat dit slechts een list is om de onnozelen te strikken en dat dit geheel in tegenstelling is tot de ongelovigen. Het is een grote onrechtvaardigheid.

54. "Help ons de ongelovigen te steunen en overwinning op hen te behalen. Allah is Uw meest verheven steun en richtsnoer. Indien U sterft of gedood

wordt op het pad van Allah, is zijn genade zeer goed" (Soerat 3, 146, 149, 156).

Commentaar: Let eens op de fout van moslims. Zij bidden tot God om degenen die niet tot hun religie behoren te doden. Is God zo onnozel dat Hij dit verzoek van de moslims zou inwilligen? Als de God de richtsnoer van de moslims is, waarom worden dan hun activiteiten van nul en generlei waarde? En het schijnt dat God ook door de moslims is bedrogen. Indien God zulk een bedrieger is, kan Hij geen voorwerp van aanbidding voor deugdelijke personen zijn.

55. "En Allah geeft de kennis van het ongeziene niet aan U, maar aan zijn profeten. Hij kan nu nog kiezen wie Hij wil, heb daarom vertrouwen in God en Zijn Profeet" (Soerat 3, 179).

Commentaar: Wanneer de moslims in niemand anders dan God geloven en wanneer zij niemand als zijn deelgenoot beschouwen, waarom rekenen zij dan de Profeet mede met God in hun geloof? Als Allah opdracht gaf dat er ook in de Profeet geloofd moet worden, wordt de Profeet de deelgenoot van God. Dan is het niet juist God Niet-deelgenoot (*lāśarīka*) te noemen. Als het bedoeld is te betekenen dat men vertrouwen in de profetie van Mohammed zal moeten hebben, is de vraag: Waarom is Mohammed nodig? Indien God niet zonder hem tot Zijn Profeet te maken Zijn doel kan bereiken, is God dan klaarblijkelijk machteloos.
[412]

56. "O moslims, weest tevreden; houdt U zich onderling aan mekaar en volhardt in de strijd. Vreest God opdat U de zaligheid verkrijge" (Soerat 3, 200).

Commentaar: De God van de koran en de Profeet waren beiden twistziek. Elkeen die strijd voorschrijft is een verstoorder van de vrede. Is slechts vrees voor God bevorderlijk voor de zaligheid? Of is vrees voor

onrechtvaardige oorlogen, enzovoort dat? In geval van het eerste blijft het, ongeacht of men vreest of niet, het zelfde. In geval van het laatste is het in orde.

57. "Deze zijn de grenzen van Allah. Elkeen die Allah en Zijn Profeet zal gehoorzamen, zal naar het paradijs gaan, waar er rivieren vloeien. Dit is het grote doel. Degenen die gehoorzaam aan God en Zijn Profeet zijn en de grenzen van Allah overschrijden, zullen in het eeuwige vuur worden verbrand, en hen wacht de meest ellendige vrees" (Soerat 4, 13-14).

Commentaar: God zelf heeft de Profeet tot Zijn deelgenoot gemaakt en heeft dit zelf in de koran geschreven. God is zo met de Profeet ingenomen dat Hij hem zelfs in het paradijs tot Zijn bondgenoot heeft gemaakt. Als de God van de moslims niet in alles onafhankelijk is, is het van geen betekenis God Niet-deelgenoot (*lāśarīka*) te noemen. Zulke dingen kunnen niet van een boek van God zijn.

58. "En God doet niet eens een jota onrecht en God verdubbelt alles voor degene die enig goed doet" (Soerat 4, 40).

Commentaar: Als God niet eens een jota onrecht doet, waarom verdubbelt Hij dan een goede daad? En waarom is Hij dan partijdig tegenover de moslims? Indien God het dubbele of minder dan het verdiende loon geeft, zal Hij onrechtvaardig zijn.

59. "Wanneer zij onder Uw invloed vandaan gaan handelen, zijn zij tegen Uw raad. God tekent hun handelingen op. God stelde hen achteruit op grond van het door hun verdiende loon. Wenst U degene die God misleid heeft nooit op de juiste weg te brengen? Degene die God misleid heeft, kan nooit de juiste weg vinden" (Soerat 4, 81 en 88).

Commentaar: Indien God de dingen in registers optekent, is Hij niet alwetend. Als Hij alwetend is, waarom is het dan nodig de dingen op te tekenen? De moslims zeggen dat Satan slecht werd omdat Hij allen bedroog. Als God de mensen ook misleidt, waar is dan het verschil tussen Satan en God? Ja, een verschil is duidelijk, God is de grotere Satan en Satan de kleinere. De moslims zeggen dat elkeen die bedriegt, Satan is. Deze definitie maakt God ook tot Satan.

60. "Indien zij hun handen niet thuis houden, vangt hen dan en doodt hen waar U hen ook kan krijgen. Het is niet goed voor moslims om moslims te doden. Als hij per ongeluk een moslim doodt, moet Hij een moslim vrijmaken. Er moet geld aan de familie van de gedode betaald worden tot zij het in aalmoezen verandert. Indien de gedode tot een vijandig volk behoort, dient hem aalmoezen gegeven te worden. En indien iemand bewust een moslim doodt, zal hij eeuwig in de hel verblijven. De toorn en de vloek van Allah is over hem" (Soerat 4, 91-93).

Commentaar: Zie eens wat een groot fanatisme. Doodt elkeen die geen moslim is waar U hem krijgt,
[413]
maar doodt geen enkele moslim. Voor het per ongeluk doden van een moslim moet men storten, terwijl het doden van anderen naar het paradijs leidt. Zulke leringen moeten in de put gesmeten worden. Zulke boeken, zulke Profeten, zulk een God en zulke religies veroorzaken slechts schade en niets goeds. Het is beter hen niet te hebben. De verstandigen moeten zich van zulke religies afhouden en de vedische waarheid aannemen, die geen greintje onwaarheid bevat. Zoals de moslims zeggen dat het doden van een moslim naar de hel leidt, zeggen de volgelingen van andere religies dat het doden van moslims naar het paradijs zal leiden. Welke van deze beiden moet nu aangenomen worden en welke verworpen. Het is goed voor alle mensen zulke dwaze religies te verwerpen en het vedisch geloof aan te

nemen, daar het voorschrijft dat het altijd het beste is het pad van de Ārya's of goede mensen te volgen en het pad van de Dāsyu's of boosdoeners te verafschuwen.

61. "En na de openbaring van de leringen zullen wij elkeen, die de Profeet zal tegenspreken of de zijde die tegenover de moslims gesteld is zal kiezen, ongetwijfeld naar de hel zenden" (Soerat 4, 115).

Commentaar: Kijk eens naar de partijdigheid van God en de Profeet. Mohammed en de anderen dachten dat als zij niet zulke dingen in naam van God zouden schrijven, hun religie niet zou bloeien, zij geen aardse schatten zouden krijgen en er geen kans tot genot zou bestaan. Dit bewijst dat zij grootmeesters waren in het dienen van hun zelfzuchtige belangen en het schaden van andermans belangen. Zij waren daarom feilbaren en kunnen hun leringen nooit tegenover de leringen van de onfeilbaren stand houden.

62. "Elkeen die tegen God, de engelen, de geschriften, de Profeet en de opstanding is, is ongetwijfeld misleid. Waarvoor zal God nooit diegenen vergeven of hen de juiste weg wijzen die eerst geloof hadden, het dan de rug toekeerden en dan weer het geloof aannamen om weer een opstandeling en gevorderde in ongeloof te worden?"
(Soerat 4, 136-137).

Commentaar: Kan God nu ook voor Niet-deelgenoot (*lāśarīka*) worden gehouden? Ligt er geen tegenspraak in om God enerzijds Niet-deelgenoot (*lāśarīka*) te noemen en tegelijkertijd zijn deelgenoten te erkennen? Vergeeft God niet na drie keren? Wijst Hij nog de juiste weg na drie dwalingen of wijst Hij haar niet meer na de vierde dwaling? Indien de mensen vier keren dwaalden zou het dwalen onrustbarend toenemen.

63. "God zal voorwaar de boosdoeners en verdwaalden in de hel verzamelen. Waarvoor bedriegen de boosdoeners God en bedriegt God hen. O gelovigen,

sluit geen vriendschap met de ongelovigen, maar met de moslims" (Soerat 4, 140, 142 en 144).

Commentaar: Wat is het bewijs dat de moslims naar het paradijs gaan en anderen naar de hel? Hoe grappig is dit? Moge zulk een God, die door anderen bedrogen kan worden of anderen bedriegt, verre van ons blijven. Moge Hij zich met Hem verenigen.

यादृशी शीतला देवी तादृशो वाहनः खरः ॥

Zoals Śītalā devī is, zo is de ezel waarop zij rijdt. Soort zoekt soort. Als God een bedrieger is, kunnen Zijn aanbidders niets anders zijn. Is het juist voor een mens vriendschap met een slechte moslim te sluiten, en goede niet-moslims te verafschuwen?

[414]

64. "O mensen, de Profeet is ongetwijfeld van God tot U gekomen met de waarheid. Hebt geloof in Hem. Slechts God is aanbiddingswaardig" (Soerat 4, 170 en 171).

Commentaar: Als geloof in de Profeet wordt voorgeschreven, is dan niet de Profeet de deelgenoot van God inzake het geloof? Als er Profeten van God komen, is Hij niet overal aanwezig maar aan een plaats gebonden. Zulk een wezen kan geen God zijn. Op een plaats staat geschreven dat Hij overal aanwezig is en op een ander plaats is Hij aan een plaats gebonden. Dit bewijst dat de koran niet door een persoon werd samengesteld maar door verschillende mensen is geschreven.

65. "Aan U is verboden het vlees van de zwijnen of iets dat in een andere naam dan die van Allah is geslacht, of iets dat doodgevroren is of met een stok doodgeslagen, of van boven gevallen, of een met de hoorn gedode of hetgeen door pijn doodgegaan is" (Soerat, 5, 3).

Commentaar: Zijn enkel deze dingen verboden? Zijn de vele andere dieren, insecten en lagere schepsels aan de moslims toegestaan? Dit is allemaal uit het menselijke brein voortgekomen en niet van God. Het is daarom onbetrouwbaar.

66. "En schenkt een goede lening aan Allah. Waarvoor zal ik Uw kwaad verwijderen en U naar het paradijs zenden" (Soerat 5, 12).

Commentaar: Hoe grappig; Het schijnt dat het huis van de God van de moslims helemaal zonder geld is, anders zou Hij geen lening gezocht hebben, en hebben aangeboden om het kwaad te verwijderen en de leninggever naar de hemel te zenden. Dit bewijst dat Mohammed God's naam geëxploiteerd heeft om zijn belang te dienen.

67. "Hij vergeeft elkeen van wie Hij houdt. Hij schenkt leed aan degene van wie Hij houdt. Hij gaf U hetgeen Hij aan niemand anders gaf"
(Soerat 5, 18 en 20).
Commentaar: Zoals Satan een zondaar maakt van wie Hij lief heeft, doet de God van de moslims het werk van de Satan. Indien dit zo is, zal God dan naar de hemel van de hel moeten gaan daar Hij zelf de steller van rechtvaardige en onrechtvaardige daden is. De ziel is afhankelijk. Zoals de soldaten sommigen beschermen en anderen doden en de verantwoordelijkheid geheel op de generaal rust en niet op de soldaten, is dit hier ook het geval.

68. "Gehoorzaamt God en gehoorzaamt de Profeet" (Soerat 5, 92).

Commentaar: Ook dit wijst op een deelgenoot van de godheid en spreekt de verklaring, dat God Niet-deelgenoot (*lāśarīka*) is, tegen.

69. "Allah vergaf hetgeen reeds gedaan werd. Indien enig persoon hetzelfde doet zal God zich op hem wreken" (Soerat 5, 95).

Commentaar: De begane zonden vergeven is in zekere zin toestemming verlenen voor het begaan van zonden door hen aan te moedigen. Dit boek dat handelt over de vergeving van zonden is noch door God noch door enige geleerde geschreven. Het is eerder de propageerder van zonden. Er kan echter een gebed bestaan om van zonden die nog begaan zullen worden bevrijd te worden, mits er een ware drang in iemand bestaat die zonde niet te begaan en er moeite gedaan wordt deze drang te verwezenlijken. Er kan niets goeds van komen indien iemand slechts doorgaat met zijn spijt over een zonde uit te drukken, maar haar niet laat.

70. "Wie is een grotere zondaar dan Hij die God valselijk beschuldigt en zegt dat de openbaring tot hem is neergedaald terwijl het in werkelijkheid niet zo is; en die beweert dat hij ook de openbaring aan anderen zal
[415]
brengen, evenals God" (Soerat 6, 94).

Commentaar: Dit bewijst dat Mohammed beweerde dat er teksten op hem neerkwamen van God en dat dan ook een andere man dezelfde streek kon uithalen om te zeggen dat er teksten op hem neerkwamen van God. Hij zou dan ook als een Profeet aangenomen moeten worden. Mohammed heeft misschien zijn toevlucht hiertoe genomen om zijn reputatie te bevorderen.

71. "Wij hebben U inderdaad geschapen en Uw vormen gemaakt. Toen zeiden wij tot de engelen: 'Buig voor Adam'. En zij bogen zich. Maar de Satan was niet onder hen die bogen. Ik zei 'Wie was het die U weerhield te buigen toen ik daartoe opdracht gaf?' Hij antwoordde: 'Ik ben beter dan Hem. U heeft mij uit het vuur geschapen en hij is uit stof gemaakt.' God zei:

'Daalt af van hier. Deze plaats is niet voor U bestemd dat U erover opschept'. Satan zei: 'Maakt rust tot de dag dat zij uit de graven zullen opstaan'. God zei: 'Wel U is een van degenen aan wie rust is toegestaan'. Hij zei: "Wel ik zweer dat, omdat gij mij misleid hebt, ik langs Uw weg op hen zal zitten wachten en gij zult zeker niet allen als dankbetuigden vinden'. God zei: 'Ga van deze plaats weg in domheid. Ik zal de hel vullen met al degenen die aan Uw zijde zullen zijn" (Soerat 7, 11-18).

Commentaar: Luister eens aandachtig naar het dispuut tussen God en de Satan. Er bestond een engel die niet door God bedwongen kon worden noch kon zijn hart door God gereinigd worden. God liet toen zo een rebel vrij dat hij in opstand kwam door de mensen tot zondaars te maken. Dit is een grote fout van God. De Satan is de bedrieger van allen en God is de bedrieger van de Satan. Zo is God dus de Satan van de Satans. De Satan zegt openlijk: 'Gij hebt mij misleid'. Dat bewijst dat God reinheid mist en dat Hij de basisoorzaak van alle zondigheid is. Zulk een God kan alleen de God van de moslims zijn en niet van andere goede en geleerde personen. Daar Hij als mens tot de engelen spreekt heeft God van de moslims een lichaam, beperkte kennis, en is Hij onrechtvaardig. Daarom houden geleerden niet van de islam.

72. "Waarvoor is Allah Uw Heer die de hemelen en de aarde in zes dagen geschapen heeft en dan op de troon uitrustte. Roept Uw Heer in ootmoedigheid aan" (Soerat 7, 54-55).

Commentaar: Kan de God die de wereld in zes dagen schept en dan op de troon gaat rusten, almachtig en aldoordringend zijn? Daar dit zo is, kan Hij geen God genoemd worden. Is Uw God doof dat Hij slechts hoort wanneer er luidop geroepen wordt? Al deze dingen zijn ongoddelijk en de koran kan niet van God zijn. Hij was zeker vermoeid toen Hij op de zevende dag ging rusten op de troon na het heelal in zes dagen

geschapen te hebben. Slaapt Hij nu nog of is Hij wakker? Indien Hij wakker is, doet Hij dan enig werk of zit Hij inactief te genieten?

73. "Wandel op deze aarde rond zonder twist" (Soerat 7, 74).

[416]

Commentaar: Dit is ongetwijfeld goed. Maar op een andere plaats is er een opdracht voor *jihāda* en het doden van ongelovigen, wat geheel in tegenstelling is tot het bovenstaande. Is dit niet een tegenstrijdigheid? Dit bewijst dat toen Mohammed zwak werd, Hij zijn toevlucht tot deze methode nam en toen hij sterk was, Hij steeds meer strijd propageerde. Daar deze dingen tegenstrijdig zijn, is geen van beiden te rechtvaardigen.

74. "Nu wierp Hij zijn staf neer en zie, het werd werkelijk een slang" (Soerat 7, 107).

Commentaar: Deze passage toont duidelijk aan dat God en Mohammed aan zulke bijgeloof belang hechtten. Indien dit zo is, was geen van beiden geleerd. Hetgeen met het oog gezien wordt en met het oor gehoord wordt, kan door niemand ontkend worden. Zo kan een staf nooit een slang worden. Dit is allemaal goochelarij.

75. "Nu brachten wij storm, sprinkhanen, luizen, kikvorsen en bloed over hen. Wij wreekten ons op hen en lieten hen in de rivier verdrinken. En wij lieten de Israëlieten de rivier kruisen. De religie waarin zij zijn, is voorwaar vals en hun handelingen zijn ook vals" (Soerat 7, 133, 136, 138-139).

Commentaar: Dit is allemaal gelijk aan een bedrieger die een andere intimideert met een bedreiging dat hij slangen zal zenden om hen te doden. Is zulk een bedrieglijk wezen niet een onrechtvaardige God die een volk doet verdrinken en een ander volk verheft? Welke religie kan valser zijn dan die de anderen, met

duizenden en miljoenen volgelingen, vals noemt en zichzelf waar? In geen enkele religie kunnen alle mensen goed of alle mensen slecht zijn. Deze eenzijdige beoordeling is de wijze van de meest dwaze personen. Was de religie van de Tora en Zubur, waartoe zij behoorden, vals? Of hadden zij een andere religie die vals genoemd is? Indien het een andere religie was, zeg ons dan vanuit de koran wat haar naam was.

76. "Alleen in dat geval zult U in staat zijn te zien. Toen de Heer tegen de berg aanscheen, werd zij stof. Mozes viel toen bewusteloos neer" (Soerat 7, 143).

Commentaar: Hij die zichtbaar is kan niet aldoordringend zijn. Als God toen zulke wonderen verrichtte, waarom doet Hij dat nu niet? Het is tegen alle redelijkheid en kan dus niet aannemelijk zijn.

77. "En gedenk de Heer, in ootmoedigheid en vrees, met zachte stem 's morgens en 's avonds" (Soerat 7, 205).

Commentaar: Op sommige plaatsten zegt de koran "roep de Heer luid aan" en op andere plaatsen "gedenk God met zachte stem". Welke van deze beiden is waar en welke onwaar? Als iets in strijd is met iets anders, is het precies als de liederen van een gek mens. Ja indien er per ongeluk een fout is gemaakt en dit erkend wordt, is dit niet zo erg.

78. "Zij vragen U over de buit. Zeg hen dat de buit voor Allah en de Profeet is. En vreest Allah" (Soerat 8, 1).

[417]

Commentaar: Het is zeer verwonderlijk dat zij plunderen en zichzelf nochtans God, de Profeet en religieus noemen. Enerzijds beroepen zij zich op Godvrezendheid en anderzijds roven zij en plegen zij wandaden. Zij schamen zich niet hun religie de beste te

noemen. Niets is zo slecht als hun bedrog niet opgeven, en de vedische religie niet aan te nemen.

79. "En God kan de niet-moslims ontwortelen. Ik zal U helpen met duizend engelen die een na de ander zullen komen. Ik zal voorwaar vrees in de harten van de ongelovigen plaatsen. En dan zal ik hun halzen en hun vingerkootjes afhakken" (Soerat 8, 7, 9 en 12).

Commentaar: Hoe grappig: Wat een God! En wat een genadeloze Profeet, die de wortelen van de ongelovigen, d.w.z. degenen die geen volgelingen van het geloof van de moslims zijn, doorhakt. Een God die een opdracht geeft de halzen af te hakken en de gewrichten van de handen en voeten uit mekaar te trekken. Is zulk een God iets minder dan de koning van Laṅkā, Rāvaṇa? Dit alles is de uitvinding van de samensteller van de koran, en niet van God. Indien het van God is, laat dan zulk een God ver van ons blijven en wij van Hem.

80. "Allah is met de moslims. Degenen die het geloof hebben aangenomen, hebben op de roep van Allah en de Profeet geantwoord. O gij die het geloof hebt aangenomen, steelt niet van Allah en zijn Profeet, steelt niet van hetgeen U is toevertrouwd. Allah heeft tegen hen samengezworen. Allah is de beste samenzweerder" (Soerat 8, 19, 24, 27 en 30).

Commentaar: Is God partijdig tegenover de moslims? Indien dat zo is, pleegt Hij een slechte daad. Neen. God is de Heer van het ganse heelal. Hoort God niet zonder dat men roept? Is Hij doof? Is het niet slecht de Profeet tot de metgezel van God te maken? Wat voor schatten heeft God welke de mensen niet mogen stelen? Wordt het hen slechts verboden van de Profeet en het hun toevertrouwde te stelen? Betekent dit dat zij van anderen mogen stelen? Zulke leringen kunnen slechts komen van mensen zonder ontwikkeling en zonder religie. Is God die samenzweringen smeedt of zich met samenzweer-

ders verenigt, niet bedrieglijk, frauduleus en onrechtvaardig? Dit bewijst dat de koran niet door God is gemaakt. Het kan door een of ander bedrieglijke en frauduleuze persoon geschreven zijn?

81. "En strijdt tegen hen tot er geen tegenstand van de ongelovigen meer bestaat, en het gehele geloof op Allah gericht is. En weet dat wat U ook buit moge maken een vijfde deel daarvan van Allah en de Profeet moet zijn" (Soerat 8, 39 en 41).

Commentaar: Wie anders dan de God van de moslims kan zulk een rustverstoorder en onrechtvaardige strijder zijn? Kijk eens naar de religie. Is het niet het werk van rovers om de beroving van de wereld ten gunste van God en Zijn Profeet op te dragen? Het delen in de buit maakt God tot een rover. Indien God zich met zulke rovers verenigt, doet Hij afbreuk aan Zijn god-zijn. Het is zeer verwonderlijk dat zulk een God en zulk een Profeet zouden opkomen om het de mensheid moeilijk te maken door strijd te propageren en de wereldvrede te verstoren. Wanneer zulke religies niet bestonden in de wereld, zou iedereen gelukkig zijn.

82. "En moogt gij zien hoe de engelen de ongelovigen vastgrijpen en hen in het gezicht en op de rug slaan zeggende: 'Smaakt de straf der verbranding'. Wij vernietigden hen in hun zonden en lieten het volk van Pharao verdrinken. Houdt de strijdmacht zoals U kunt tegen hen gereed" (Soerat 8, 50, 54, 60).

Commentaar: Wel mijnheer, waar sliepen de engelen toen Rusland Turkije binnendrong en Engeland Egypte veroverde? Indien het waar was dat God de vijanden van Zijn dienaren liet verdrinken en hen vernietigde, zou Hij dit ook nu gedaan moeten hebben. Daar Hij zulks niet doet kan deze verklaring niet aannemelijk zijn. Overweegt U eens hoe slecht deze opdracht is; 'Doe alles wat U kan om degenen die een ander geloof belijden leed aan te doen'. Zulk een opdracht kan niet

van een geleerd, rechtvaardig en genadevol wezen komen. Dit bewijst dat de nobele kwaliteiten rechtvaardigheid, genade enzovoort ver van de God van de moslims blijven.

83. "O Profeet, Allah is voor U voldoende en voor degenen onder de moslims die U volgen. O Profeet, dringt er op aan dat de moslims strijden. Indien er twintig onder U zijn die vertrouwen hebben, zullen zij tweehonderd anderen verslaan. Eet van hetgeen U buit gemaakt heeft in alle reinheid. En vreest God. Hij is vergevend en genadevol" (Soerat 8, 64-65, 69).

Commentaar: Wat voor rechtvaardigheid, wat voor geleerdheid en wat voor deugdelijkheid is het dat iemand zich met hem, die onrechtvaardig is, moet verenigen en hem goed doen? Moeten wij hem, die strijd tussen de mensen doet ontbranden en de geroofde buit als rein verklaart, vergevend en genadevol noemen? Zulk een gezegde kan niet eens van een goed mens komen, om dan nog niet van God te spreken. Zulke dingen bewijzen dat de koran niet God's woord kan zijn.

84. "Zij zullen er altijd in blijven. God is dichtbij. Dat is iets goeds. Jullie die in islam geloven, weest niet bevriend met Uw vaders of broers die ongeloof boven geloof verkiezen. Allah bracht toen zijn verzekering op Zijn Profeet neer en op de moslims. Hij bracht hen legers. U zag ze niet. Hij folterde hen. Dit is de juiste straf voor de ongelovigen. Allah zal zich wenden tot wie hij verkiest. En Hij zal tegen de ongelovigen strijden"
(Soerat 9, Vers 22-23, 26-27, 29).

Commentaar: Hoe kan God aldoordringend zijn als Hij dichtbij degenen is die in het paradijs wonen? Als Hij niet aldoordringend is, kan Hij niet de schepper of rechtvaardig zijn. Het is niet juist iemand op te hitsen tegen zijn vader, moeder, broer of vriend. Het is natuurlijk juist hun slechte raad niet op te volgen, maar zij verdienen altijd de volle aandacht. Indien het waar is

dat God in vroegere tijden tevreden was over de moslims en hen legers ter hulp zond, waarom doet Hij dat nu niet? Als Hij vroeger de ongelovigen strafte en zich tot hen wende, waar is Hij nu? Is het niet mogelijk voor God geloof bij te brengen zonder strijd? Wij zullen ons altijd van zulk een God afhouden. Hij is geen God, maar een twijfelachtige.

85. "En wij verwachten van U dat U overwinning of martelaarschap bereikt. Dat Allah U zelf straft of door onze handen" (Soerat 9, 52).

Commentaar: Zijn alleen de moslims de assistenten van God dat Hij de volgelingen van andere
[419]
religies met eigen hand arresteert of middels de moslims? Zijn de miljoenen andere mensen Hem niet dierbaar? Zijn zelfs zondaars onder de moslims Hem dierbaar? Indien dat zo is, is het precies als het spreekwoordelijke duistere koninkrijk met haar slechte heerser. Het is zeer vreemd dat zelfs verstandige moslims deze basisloze en onlogische religie volgen.

86. "Allah heeft zowel aan de mannelijke als vrouwelijke gelovigen paradijzen beloofd, waaronder de rivieren vloeien. Zij zullen eeuwig daar verblijven. En er zijn reine huizen in de paradijzen van Eden. De tevredenheid van God is een grote zegen; het is iets groots om de vervulling van alle wensen te verkrijgen. Nu schelden zij op God. God schold op hen"
(Soerat 9, 72 en 79).

Commentaar: Dit is een soort aantrekkelijkheid die aan de mannen en vrouwen in naam van God wordt geboden uit zelfzuchtige motieven. Indien zulke aantrekkelijkheden niet waren aangeboden zou niemand in de strikken van Mohammed geraakt zijn. Hetzelfde wordt ook door andere religiestichters gedaan. Het is de gewoonte onder de mensen om op mekaar te schelden. Wat is de koran anders dan een grote fantasie?

87. "Maar de Profeet en allen die met hem geloofden namen deel aan religieuze oorlogen met hun geld en met hun levens. Voor hen zijn de zegeningen. En Allah verzegelde hun hart. Zo weten zij niets"
(Soerat 9, 88 en 93).

Commentaar: Kijk eens naar deze zelfzuchtigheid. Alleen degenen die samen met Mohammed geloofden zijn goede mensen en zij die niet geloofden zijn slecht. Is dit niet iets dat vol is van bedrog en domheid? Als het God is die een zegel op hun hart heeft geplaatst, dan waren zij niet verantwoordelijk voor hun zonden. Het is de fout van God dat Hij hen stopte om goed te doen, door een zegel op hun harten te plaatsen. Wat een groot onrecht is dat.

88. "Neemt U uit hun bezittingen een liefdegift weg zodat U hen hierdoor uiterlijk en innerlijk kan reinigen. Allah heeft voorwaar de levens en de goederen van de moslims van hen gekocht in ruil voor het paradijs. Wij zullen strijden op het pad van God, zullen doden en zullen gedood worden" (Soerat 9, 103 en 111).

Commentaar: Bravo mijnheer Mohammed, bravo. U heeft U zelf gelijk aan de Gosāin's van Gokula gemaakt. Zij nemen ook de goederen van hun toegewijden en reinigen hen. Wel God! Wat voor een handel drijft U dat U het goed heeft gevonden arme mensen te laten doden door de moslims? De God van de moslims heeft Zijn handen gewassen van genade en rechtvaardigheid door genadeloos mensen het paradijs aan te bieden voor het doden van arme wezen, en heeft zo Zijn Godheid geschaad. Hij heeft haat geschapen in de harten van de verstandigen en rechtvaardigen.

89. "O mensen die geloven, strijdt tegen de ongelovigen die dichtbij U zijn. Het is nodig dat zij kracht in U merken. Ziet U niet dat zij eens of twee keer

per jaar moeilijkheden hebben. Maar zij tonen geen berouw noch leren zij hierdoor een les"

(Soerat 9, 123 en 126).

Commentaar: Zie eens. Dit is ook een les in verraad van het vertrouwen die God aan de moslims leert. Al is iemand hun buurman of dienaar, toch moeten zij hem verraden of tegen hem strijden zodra zij daartoe de kans schoon zien. Zulke dingen zijn vaak door moslims gedaan. Het zou beter zijn indien de moslims over deze passage van de koran nadachten en de slechtheden die de koran onderwijst, opgeven.

[420]

90. "Voorwaar is Allah Uw beschermer die de hemelen en de aarde in zes dagen schiep en zich dan neerzette op de troon. Hij denkt een goed plan uit"

(Soerat 10, 3).

Commentaar: In de eerste plaats is de lucht of het luchtruim ongeschapen en eeuwig. Het geschapen noemen bewijst dat de schrijver van de koran geen wetenschappen kende. Heeft God zes dagen nodig om de wereld te scheppen? Indien dat zo is, is dat tegen de verklaring van de koran waarin wordt gezegd: 'Het zij zo, en het kwam er'. Dit bewijst dat de schepping een fabel is. Als God aldoordringend is, wat voor zin heeft het dan zichzelf in de lucht te vestigen? Als God plannen maakt, is Hij precies als een gewone man. Waarvoor is plannen maken nodig bij een alwetend wezen? Het is duidelijk dat dit boek door onontwikkelden, die God niet kenden, is samengesteld.

91. "Lering en genade voor de moslims"

(Soerat 10, 57).

Commentaar: Is deze God alleen van de moslims en niet van anderen? Hij is dan partijdig door alleen aan de moslims genade te schenken en niet aan anderen. Indien moslims 'gelovigen' betekent, hebben zij geen leringen

nodig. Indien Hij niet-moslims niet onderwijst, is Zijn kennis nutteloos.

92. "Dat Hij U moge beproeven en zien welke van U in werken overtreft. Wat jullie dan zeggen is: U zult ongetwijfeld weder opstaan na de dood"
(Soerat 11, 7).

Commentaar: Indien Hij de daden beproeft, is Hij niet alwetend. Indien Hij hun na de dood weer doet opstaan houdt Hij hen onder proeftijd en spreekt Hij zijn eigen stelling dat niemand wedergeboren zal worden, tegen. Dit is een vernedering voor God.

93. "En er werd gezegd: 'O aarde, slikt Uw wateren op en gij, O hemel, houdt Uw regen in'. En het water verdween onmiddellijk. O volk van mij! Deze kamelin van God is een teken aan U, laat haar daarom vrij rondlopen opdat zij zich zou voeden op de aarde van God" (Soerat 11, 44 en 64).

Commentaar: Wat een kinderachtige zaak? Kunnen de hemel en de aarde horen? Indien God een kamelin heeft, moet Hij ook een kameel hebben. En ook olifanten, paarden, ezels, enzovoort. Is het juist dat God de velden laat afgrazen door de kamelin? Rijdt Hij op de kamelin? Indien dit zo is, dan is God gelijk een Nawāb.

94. "Slechts zij die gelukkig zullen zijn, zullen in het paradijs toegelaten worden. Zij zullen daarin verblijven zolang als de hemel en de aarde zullen bestaan"
(Soerat 11, 108-109 [of 106-107]).

Commentaar: Als allen na de opstanding of naar de hel of naar de hemel zullen gaan, waarvoor zullen dan de hemel en de aarde bestaan? Indien hun verblijf in de hel en in de hemel slechts duurt zolang de hemel en de aarde zullen bestaan, is het verkeerd te zeggen dat zij voor eeuwig in de hemel of de hel zullen blijven. Zulke

verklaringen kunnen slechts van onontwikkelden komen. Zij komen noch van God noch van enig ontwikkeld mens.

[421]

95. "Toen Jozef tegen zijn vader zei: "Vader, voorwaar zag ik in mijn droom..." (Soerat 12, 4-101).

Commentaar: Dit deel bevat een verhaal in de vorm van een samenspraak tussen de vader en de zoon. Dit bewijst dat de koran niet door God is samengesteld, maar door de een of andere persoon die de geschiedenis van de mensen vertelt.

96. "Het is Allah die de hemelen zonder pilaren heeft gemaakt en toen van Zijn troon afkwam en de zon en de maan verplichtte hun dienst te doen. Hij is het die de aarde heeft uitgespreid. Hij liet water uit de hemelen neerkomen en liet de beken volgens hun eigen afmetingen vloeien. God geeft overvloed aan wie Hij wil en houdt alles af van wie Hij wil"

(Soerat 13, 2-3, 17, 26).

Commentaar: De God van de moslims bezat geen kennis van de fysica, anders zou Hij de kwestie van pilaren in verband met de hemel niet aangeroerd hebben, daar de hemel geen gewicht heeft. Indien God op een bepaalde plaats, die 'troon' genoemd wordt, woont kan Hij niet overal aanwezig en alwetend zijn. Indien God kennis bezat over de wolken, waarom schreef Hij dan niet, terwijl Hij schreef dat het water uit de hemel neerkwam, dat het water eerst uit de aarde opsprong? Het is aldus bewezen dat de schrijver van de koran niets van de wolken afwist. Indien Hij leed en plezier schenkt zonder vorige handelingen, is Hij onrechtvaardig, partijdig en dom.

97. "Voorwaar zal God wie Hij wil in verwarring brengen en de weg naar zichzelf wijzen aan degene die zich tot Hem wendt" (Soerat 13, 27).

Commentaar: Wat is het verschil tussen Hem en Satan als Allah iemand in verwarring brengt? Indien Satan veroordeeld wordt voor het misleiden van anderen, is God dan niet een slechtere Satan als Hij op dezelfde manier handelt? Waarom verdient Hij niet de hel voor de zonde van misleiding?

98. "Op deze manier hebben wij de koran als een beoordelingscode in de Arabische taal neergezonden. En voorwaar, indien U hun wensen volgt met de kennis die aan U gegeven is, dan heb je tegen God geen helper en geen beschermer" (Soerat 13, 37 en 40).

Commentaar: Op welke manier kwam de koran neer? Woont God boven? Indien dat zo is, is Hij, door gelokaliseerd te zijn, geen God meer daar God tegelijkertijd overal aanwezig is. Een boodschap wordt door een boodschapper gebracht en alleen hij die gelijk een mens beperkt is, heeft een boodschapper nodig. Aanneming is ook de taak van een mens en niet van God daar Hij alwetend is. Het is duidelijk dat de koran door iemand met beperkte kennis is gemaakt.

99. "Hij maakte de zon en de maan altijd draaiende. De mens is ongetwijfeld onrechtvaardig, ondankbaar en zal zondigen" (Soerat 14, 33-34).

Commentaar: Bewegen de zon en de maan zich ooit? En beweegt de aarde niet? Indien de aarde en de maan geen omwentelingen maakten, zouden een dag en een nacht gelijk zijn aan honderden jaren. Indien de mens ongetwijfeld onrechtvaardig en ondankbaar is, dan is Hem de koran onderwijzen nutteloos. Indien de mensen
[422]
van aard zondaars zijn, zouden er geen deugdvolle personen onder hen voorkomen. Daar wij altijd slechte en goede personen blijven zien, moeten wij concluderen dat de bovenstaande verklaring niet uit God's boeken kan zijn.

100. "Daarom moet U, wanneer ik Hem compleet gevormd zal hebben en mijn geest in Hem geblazen zal hebben, nedervallen en hem aanbidden. De duivel antwoordde: O Heer, omdat U mij verleid heeft zal ik de mensen op aarde zeker tot ongehoorzaamheid aanzetten en hen allen verleiden" (Soerat 15, 29 en 39).

Commentaar: Als God zijn eigen geest in Adam blies, dan werd Adam God. En indien Adam geen God was, waarom werd hem dan een deel gegeven om een voorwerp van aanbidding te zijn? Als God de verleider van Satan is, is Hij dan niet een grotere Satan, zijn oudere broer of zijn leermeester? Als U een verleider Satan noemt dan verleidde God de Satan. Waarom werd de Satan niet gestraft, opgesloten of zelfs gedood toen hij openlijk verklaarde: 'Ik zal hen verleiden'?

101. "En zeker hebben wij tot nu toe onder elk volk een apostel uitverkoren. Wanneer wij tot iets willen spreken zal het alleen maar zijn om te zeggen: Het zij zo, en het zal er zijn" (Soerat 16, 36 en 40).

Commentaar: Als er apostelen aan alle volkeren werden gezonden, zijn deze volkeren dan ongelovig omdat zij de opdrachten van deze apostelen opvolgden? Moeten de andere apostelen niet geëerbiedigd worden? Moet slechts Uw apostel geëerbiedigd worden? Dit is allemaal bedrog. Als er apostelen aan alle volkeren werden gezonden, wie werd dan naar de Āryāvarta gezonden? Dit is het geloven niet waard. Daar de aarde onbewust is, kan zij niet horen wanneer God zegt: 'Het zij zo'. Hoe zal God's opdracht dan uitgevoerd worden. Als U in niets anders dan God gelooft, welk ding hoorde dan de opdracht en wat ontstond? Dit is allemaal onzin en alleen domme mensen kunnen er vertrouwen in hebben.

102. "Zij schrijven dochters aan God toe. Het zij ver van, maar op hun zelf hetgeen zij wensen. Wij hebben sedert toen boodschappers gezonden"

(Soerat 16, 57 en 63).

Commentaar: Wat zal God met dochters doen? Dochters zijn nodig voor de mensen. Waarom zijn geen zonen aan Hem toegeschreven? Waarom worden er dochters aan hem toegeschreven? Wat is de reden? Zeg het ons als 't U blieft. Zweren is het werk van leugenaars, en niet van God. In de wereld wordt gewoonlijk gezien dat slechts leugenaars zweren. Waarom zou een waarheidsprekend mens zweren?

103. "Dit zijn degenen wiens harten, gehoor en gezicht door God verzegeld zijn, en dit zijn de verwaarloosden. En elke ziel zal het loon ontvangen van wat zij gedaan heeft, en zij zullen niet onrechtvaardig behandeld worden" (Soerat 16, 108 en 111).

Commentaar: Als God hen zelf verzegeld heeft, zijn deze armen vernietigd om fouten die niet van hen zelf kwamen. Zij waren onmachtig gemaakt. Wat een groot onrecht! En dan wordt gezegd dat aan elke ziel slechts datgene gegeven zal worden wat zij gedaan heeft, niet meer en niet minder. Zij deden alles wat zij deden door God en het was dus niet hun fout. Zij zouden niet de straf daarvoor moeten ontvangen, maar God. Als hen het volle loon wordt gegeven, wat voor betekenis heeft dan vergiffenis? En indien zij vergeven worden, bestaat er geen recht. Zulke nonsens is niet mogelijk in geval van God. Alleen domme jongens handelen zo.

[423]

104. "Wij hebben de hel tot de gevangenis van de ongelovigen gemaakt. b) Wij hebben het lot van elkeen om zijn hals gebonden en op de dag van de opstanding zullen wij hen een open boek tonen. c) Hoeveel generaties na Noach hebben wij niet beleefd"

(Soerat 17, 8, 13 en 17).

Commentaar: Indien ongelovigen slechts degenen zijn die niet in de koran, de zevende hemel, de Profeet, de God van de koran, gebeden enzovoort geloven en de hel voor hen bestemd is, is dit een groot onrecht, daar

het niet zo kan zijn dat allen die in de koran geloven goed zijn en allen die er niet in geloven slecht zijn. Het klinkt kinderachtig om te zeggen dat elkeen een boek van het lot om zijn hals gebonden krijgt. Wij zien zo iets niet. Indien dit slechts de beloning voor handelingen betekent, waarom dan al deze nonsens van het verzegelen van harten, ogen enzovoort? Of van vergeving van de zonden? Als God het boek op de dag van de opstanding zal tonen, waar is het boek nu dan? Schrijft Hij dit als klapper van een bankier? Hier is het punt van overweging dat als er geen vorig leven bestaat, wat dan het optekenen van gepleegde daden betekent. Als er iets geschreven werd zonder dat er handelingen bestonden, zou dit een groot onrecht wezen. Waarom kregen zij leed of plezier zonder voorafgaande handelingen? Indien U zegt dat God doet wat Hij wil, is dit zuiver onrecht. Onrecht betekent het schenken van leed of plezier zonder enig voorafgaande goede of slechte daad of weinig of meer geven. Nog een punt. Zal God het boek zelf lezen of zal een bediende Hem dat voorlezen? Indien God deze generaties zonder enig fout liet doden, was dit onrecht. Degene die onrechtvaardig is, kan geen God zijn.

105. "Wij maakten de kamelin zichtbaar voor Samud. En verleidt zoveel van hen als U kunt. Op een dag zullen wij alle mensen met hun leiders oproepen en zullen hun boeken hen in de rechterhand gegeven worden" (Soerat 17, 59, 64 en 71).

Commentaar: Hoe grappig. Terwijl er zoveel mooie dingen bestaan om het bestaan van God te bewijzen, kiest Hij een kamelin als bewijs en als een middel van Zijn erkenning. Als God de Satan opdroeg te verleiden, is God dan de baas van de Satan en zodoende een bevorderaar van zondigheid. Alleen domme mensen kunnen zulk een wezen God noemen. Als God de profeten en hun volgelingen pas op de dag van de opstanding ter verantwoording zal roepen, zullen zij dan zo lang in voorarrest blijven? Lange voorarresten zijn

voor allen zeer pijnlijk. Het is daarom de plicht van de rechter snel over de zaken te beslissen. Het recht in de koran kunnen we Popānbāī recht noemen (zo de regeerder zo ook de onderdanen). Als iemand bijvoorbeeld zou zeggen dat alle misdadigers en zij die goede daden stellen na vijftig jaar verzameld zullen worden en dan beslissingen zullen volgen over hun beloningen en straffen, zal dit zeer vreemd zijn. Een man blijft vijftig jaren in voorarrest en een andere wordt op dezelfde dag waarop de misdaad gepleegd is, berecht. Is dit recht? Het ware recht is in de Veda's en de Manusmṛiti beschreven waar er geschreven staat dat er elk moment recht gesproken wordt en elk mens het loon voor zijn goede of slechte daden zonder enig oponthoud ontvangt. Indien de profeten aanwezig moeten zijn voor het bevestigen van de daden is dit een blaam op de alwetendheid van God. Kan zulk een boek ooit God's boek wezen en kan de leraar van zulke dingen ooit God zijn? Nooit.

106. "Voor hen zullen er eeuwige tuinen bestaan die door de rivieren besproeid zullen worden; zij zullen daarin met gouden braceletten gesierd worden en zullen met groene kledingstukken van zijde en brokaat gekleed
[424]
worden en zij zullen op de tronen uitrusten. O wat een gelukkig loon en wat een gemakkelijke rustplaats" (Soerat 18, 31).

Commentaar: Bravo, bravo ! Wat een groots iets is dit paradijs van de koran dat tuinen, sieraden, kleding, kussens en beddegoed heeft voor het genot. Denk eens na. Wat is er meer, behalve onrecht, in het paradijs dat er hier ook niet is. Hun handelingen zijn beperkt en hun loon onbeperkt. Als U verder dagelijks suikerwerken blijft gebruiken maakt de eentonigheid haar gelijk vergif. Als zij voortdurend zullen genieten zal hetzelfde genot pijnlijk gaan worden. Daarom is de enige geldige stelling dat de duur van de gelukzaligheid een grote

cyclus (*mahākalpa*) is, en er dan wedergeboorte plaats vindt.

107. "En wij vernietigden die steden toen zij onrechtvaardig handelden en wij stelden een tijd vast voor hun vernietiging" (Soerat 18, 59).

Commentaar: Kunnen hele steden uit zondaars bestaan? Als Hij de tijd van hun vernietiging na hun zonden vaststelde, was God niet alwetend. Hij stelde de tijd eerst nadat Hij het te weten kwam vast, en niet eerder. Dit bewijst ook zijn genadeloosheid.

108. "De ouders van de jongeman waren ware gelovigen en wij vreesden dat Hij in opstand en ongeloof zou betrekken. Tot Hij kwam op de plaats waar de zon ondergaat. En zij zeiden: O, Julkarnain, voorwaar zijn Yājūj en Mājūj de rustverstoorders in het land" (Soerat 18, 80, 86 en 94).

Commentaar: Hoe onzinnig is God toch? Hij hield de gedachte op nadat de ouders van de jongeman van zijn pad afgeleid kon worden en tegen Hem aangezet. Kan God zulke dingen doen? Kijk eens naar een andere domheid. De samensteller van dit boek denkt dat de zon in een meer ondergaat en in de morgen weer opkomt. Hoe kan de zon die zoveel malen groter dan de aarde is in een rivier, meer of zelfs een zee ondergaan? Dit toont aan dat de samensteller van de koran geen kennis bezit van aardrijkskunde of astronomie. Indien Hij zulke kennis bezat zou Hij zulke dingen niet hebben geschreven en de gelovers van dit boek bezitten ook geen kennis van deze wetenschappen, anders zouden zij niet in het boek geloofd hebben dat zulke onzinnigheden bevat. Kijk eens naar het rechtvaardig bestuur van God. Hij is zelf de schepper van de wereld, de koning en de rechter. En dan staat Hij Yājūj en Mājūj toe moeilijkheden in de wereld te scheppen. Dit is tegen de kwaliteiten van God. Alleen de onontwikkelden geloven in zulke boeken en niet de verstandige mensen.

109. "En denk aan het boek van Maria toen zij zich van haar familie terugtrok naar een plaats in het oosten. En wij namen hen een sluier voor de ogen weg en zonden onze geest tot haar; en Hij verscheen als een volmaakt man aan haar. Zij zei: Ik vlucht van U weg tot de genadevolle. Hij antwoordde: Ik ben voorwaar de boodschapper van Uw Heer die U een heilige zoon moet schenken. Zij zei: Hoe zal ik een zoon krijgen, terwijl geen man mij aangeraakt heeft en ik geen hoer ben? Daarna werd zij bevrucht en zij trok zich met hem terug op een afgelegen plaats" (Soerat 19, 16-20 en 22). [425]

Commentaar: Nu is het punt ter overweging dat indien de assistenten de geest van God zijn, zij niet van Hem gescheiden kunnen zijn. Vervolgens dit onrecht dat de maagd Maria een kind moet baren. Zij wilde zich met niemand begeven. Maar de engel liet haar in opdracht van God bevrucht worden. In dit verband zijn er vele onwaarschijnlijkheden geschreven waarop wij niet willen ingaan.

110. "Ziet U niet dat wij de duivels aan de ongelovigen zenden om hen te verleiden"

(Soerat 19, 83).

Commentaar: Als God de duivel zendt om hen te verleiden, zijn zij niet schuldig en verdienen zij geen straf. De duivels moeten ook niet gestraft worden daar zij door God aangespoord worden. De straf moet dan aan God opgelegd worden. Indien Hij rechtvaardig is, zal Hij het leed van de hel moeten doorstaan. Indien Hij onrechtvaardig is, is Hij zondig, daar onrecht zondigheid is.

111. "Ik ben genadig tegenover degene die berouw toonde en geloofde, en deed hetgeen juist was"

(Soerat 20, 82).

Commentaar: Het principe van vergeving van de zonden door berouw zoals in de koran gegeven, maakt

de mensen tot zondaars. Het vooruitzicht van vergiffenis moedigt de mensen aan zonden te begaan. Dit boek kan daarom niet God's boek zijn noch kan de God, die in dit boek voorkomt, de ware God zijn.

112. "En wij plaatsen vaste bergen op de aarde zodat zij met hen kan bewegen" (Soerat 21, 31).

Commentaar: Indien de schrijver van de koran geweten had dat de aarde draait, zou hij niet gezegd hebben dat de aarde vanwege de bergen niet schudt. Indien U aanneemt dat de aarde zou schudden als er geen bergen waren, vragen wij: Waarom schudt de aarde wanneer er aardbevingen voorkomen?

113. "En wij onderwezen die vrouw en zij spaarde haar geslachtsorgaan en in haar bliezen wij onze geest" (Soerat 21. 91).

Commentaar: Zulke obscure dingen in God's boek! Neen, deze komen niet eens in de boeken van beschaafde volkeren voor. Als de mensen het niet juist vinden zulke dingen te schrijven, waarom zou God het? Zulke dingen geven de koran een slechte naam. Indien er goede dingen in stonden, zou het evenals de Veda's gerespecteerd worden.

114. "Merkt gij niet dat allen zowel in de hemel als op aarde God lief hebben, en ook de zon, de maan, de sterren, de bergen, de bomen en de dieren Hem lief hebben. Zij zullen daar met gouden braceletten en parels gesierd worden en hun kledingstukken zullen van zijde zijn. En maakt mijn huis schoon voor degenen die oprecht zijn. Laat hen daarna het vuil opruimen en laat hen een eed afleggen en in het oude huis treden. Zij mogen de naam van God gedenken"

(Soerat 22, 18, 23, 26, 29 en 34).

Commentaar: Hoe kunnen de levenloze voorwerpen die geen kennis van God hebben, Hem lief

[426]
hebben? Daarom kan dit boek niet van God zijn. Het schijnt door iemand gemaakt te zijn die geen begrip had. Wat een mooi paradijs is dat waarin er gouden braceletten, parels en zijden kleren zijn. Het lijkt niet superieur aan koninklijke paleizen. Als God een huis heeft, moet Hij er toch in wonen. Is dit geen beeldenverering? Waarom hebt U dan kritiek op de beeldenverering van anderen? Als God een eed aanneemt, de mensen opdracht geeft zijn huis binnen te treden en het slachten van dieren als voedsel toestaat, is Hij gelijk de afgodsbeelden in de Paurāṇika (orthodoxe hindoe) tempels zoals Bhairava, Durgā, enzovoort en is Hij een leraar van beeldenverering. De moskee is een groter afgodsbeeld dan de kleine afgodsbeelden. Dit toont dat de moslims grotere beeldendienaars zijn en de Paurāṇika hindoes en jains kleinere beeldendienaars.

115. "En later zult U tot leven gebracht worden op de dag van de opstanding" (Soerat 23, 16).

Commentaar: Zullen de doden tot de opstanding in de graven blijven of elders? Indien zij in de graven zullen blijven betekent het dat zelfs de deugdvollen in die rotte stinkende lichamen zullen moeten blijven. Dit recht wordt onrecht. Deze stank zal ziekten veroorzaken en dan zullen de moslims en hun God voor deze zonde verantwoordelijk gesteld worden.

116. "(Vergeet die dag niet wanneer) Eens zullen hun eigen tongen, hun handen en hun voeten waarmee zij de daden gepleegd hebben tegen hen getuigen. Allah is het licht van de hemel en de aarde; de vergelijking van Zijn licht is gelijk een nis in de muur waarin een lamp is geplaatst in glas en het glas op een blinkende ster lijkt. Zij wordt met de olie van een olijfboom die noch in het oosten noch in het westen staat, aangestoken. Het behoeft niets anders dan dat de olie daarvan licht schenkt terwijl het niet met vuur in aanraking is gebracht; licht

voor licht. God zal Zijn licht doen schijnen over wie Hij wil" (Soerat 24, 24 en 35).

Commentaar: De handen en voeten zijn onbewust en kunnen geen getuigenis afleggen. Dit is tegen de natuur en daarom vals. Is God vuur of elektriciteit? De beschrijving past niet bij God. Zij kan natuurlijk passen bij een voorwerp.

117. "En God had alle dieren uit water geschapen; en sommige van hen kruipen op hun buik voort. Zeg, zij die God gehoorzamen zal de apostel hen gehoorzamen. Zeg, volgt het bevel van God en gehoorzaamt de apostel opdat U genade verkrijge"
(Soerat 24, 45, 52, 70-71).

Commentaar: Wat voor een filosofie is het te zeggen dat de dieren alleen uit water geboren zijn, terwijl alle elementen in hun lichamen voorkomen. Dit zijn slechts zaken van onwetendheid. Is de apostel niet een deelgenoot van God wanneer zijn naam voortdurend samen met de naam van Allah genoemd wordt? Indien dit zo is, waarom staat er dan in de koran geschreven dat God geen deelgenoot heeft en waarom zegt U dat ook?

118. "Op die dag zal de hemel van de wolken afgescheiden worden en zullen de engelen neergezonden worden. Daarom gehoorzaamt de ongelovigen niet, maar biedt hen sterke weerstand. God zal hun kwade daden in goede daden veranderen. En wie ook berouw toont en doet wat juist is, wende zich voorwaar in een gesprek tot God"
(Soerat 25, 25, 52, 70-71).

Commentaar: Het kan nooit waar zijn dat de lucht van de wolken gescheiden zal worden. Indien de
[427]
lucht een vast lichaam ware geweest, zou zij gesplitst kunnen worden. Deze koran van de moslims veroorzaakt opstand en verstoort de vrede. Daarom

geloven verstandige mensen er niet in. Is het rechtvaardig dat de kwade daden tot goede daden veranderd kunnen worden? Zij zijn niet gelijk aan oliezaden en peulvruchten. Indien de zonden door berouw verwijderd worden en God daarbij gerealiseerd wordt, zal niemand bang zijn zonden te begaan. Deze dingen zijn daarom tegen elke wetenschap.

119. "En wij spraken bij de openbaring tot Mozes. Trekt ook 's nachts met mijn dienaren voort daar zij achtervolgd zullen worden. En Pharao liet door alle steden de mensen zich verzamelen. Die mij geschapen en de weg gewezen heeft. En die mij te eten en te drinken geeft. En van wie ik hoop dat hij mij mijn zonden zal vergeven op de dag van het oordeel"
(Soerat 26, 52, 53, 78, 79, 82).

Commentaar: Als God reeds openbaringen aan Mozes gezonden had, waarom zond Hij dan nog boeken aan David, Christus en Mohammed? God's woord is altijd onveranderlijk en onfeilbaar. De serie openbaringen in de koran tonen dat de vorige openbaringen onvolmaakt en feilbaar waren. Indien de vorige drie boeken waar zijn, moet de koran vals zijn. De tegenstrijdigheden in de vier boeken kunnen niet waar zijn. Als God de zielen gemaakt heeft zullen zij eens sterven, dit wil zeggen zij zullen tot niets gereduceerd worden. Indien het alleen God is die de mensen en andere schepsels voedt, zouden geen onder hen ooit ziek worden en zouden zij een gelijke hoeveelheid voedsel krijgen. Er zou dan geen partijdigheid bestaan zodat een koning beter voedsel krijgt en een bedelaar veel slechter. Als het God alleen is die van ziekten bevrijdt en geneest, dan zouden de lichamen van de moslims van ziekten gevrijwaard moeten zijn. Indien zij ziek blijven is dit een bewijs dat God geen goede heelmeester is. Indien het God is die schept en vernietigt, dan is Hij verantwoordelijk voor deugd en ondeugd. Maar indien Hij regelt naar de handelingen van vorige levens, is Hij zonder fouten.

Indien Hij op de dag van het oordeel de zonden vergeeft, vermeerdert God de zonden en is Hij daarom een zondaar. Indien Hij zonden niet vergeeft, logenstraft dit de beweringen van de koran.

120. "Gij zijt niets anders dan een man voor ons; geef ons een teken indien U de waarheid spreekt. Zei: Dit is een kamelin. Zij moet wat water enzovoort hebben" (Soerat 26, 154-155).

Commentaar: Wie kan geloven dat een kamelin uit een steen voortkwam? Degenen die dit geloofden moesten onbeschaafd zijn. Een kamelin te gebruiken als een teken is de manier van onbeschaafde mensen, en niet van God. Indien de koran door God gemaakt was, zou het niet zulke onzinnigheden bevatten.

121. "O, Mozes, ik ben voorwaar God, de machtige. Werp Uw staf neer. En toen hij zag dat zij bewoog, was het een slang. O Mozes, vreest niet; want mijn boodschappers worden niet in mijn bijzijn door vrees gestoord. Er is geen andere God dan Allah; de Heer van de wonderbaarlijke troon. Staat niet tegen mij op, maar kom en geeft U over als moslims" (Soerat 27, 9-10, 26, 31).
[428]

Commentaar: Zie eens hoe God zichzelf met Zijn eigen mond looft. Zelfverheerlijking wordt zelfs door goede mensen vermeden, om niet van God te spreken. Hij werd God onder de onbeschaafde mensen door hun goocheltrucjes te tonen. Zulke dingen kunnen niet in God's boek gevonden worden. Indien Hij de Heer van de grote troon en de zevende hemel is, is Hij gelokaliseerd en kan Hij niet overal aanwezig zijn. Als zelfverheffing slecht is, waarom prezen Allah en Mohammed zichzelf dan in het hele boek? Mohammed doodde velen. Werd het zelfverheffing of niet? Deze koran zit vol herhalingen en tegenstrijdigheden.

122. "En U zult de bergen zien en denken dat zij stevig vast zitten, maar zij zullen vergaan zoals de wolken vergaan. Het is het werk van God die alle dingen zuiver heeft gesteld en welbekend is met al hetgeen U doet" (Soerat 27, 88).

Commentaar: Juist ja! Het zich als de wolken bewegen van de bergen kan een wonder geweest zijn in het land van hen die de koran samenstelden en nergens anders. God's onvermogen blijkt duidelijk uit het feit dat de rebel Satan noch gearresteerd noch ter verantwoording geroepen kon worden. Wat zou erger zijn dan dat niet eens één rebel overweldigd en gestraft kan worden?

123. "En Mozes sloeg hem met de vuist en maakte zo een eind aan zijn leven. En Hij zei: O Heer, ik heb voorwaar mijn eigen ziel verwond; vergeeft U mij dit. En God vergaf hem dit omdat Hij vergevend en genadevol is. De Heer schept wat Hij wil en kiest vrijelijk" (Soerat 28, 15-16, 68).

Commentaar: Kijk eens naar een ander spel van de profeten en de God van de moslims en christenen. De Profeet Mozes pleegt een moord en God vergeeft Hem. Zijn zij niet beiden onrechtvaardig? Schept God wat Hij wil? Is het slechts Zijn plezier dat Hij één als een koning schept en een ander als een bedelaar, één als een geleerde en een ander als een domme? Indien dit zo is, dan is noch de koran waarachtig noch de God daarin.

124. "Wij hebben de mensen opgedragen vriendelijk te zijn tegenover hun ouders. Maar als zij met U worstelen om U te weerhouden van hetgeen U niet weet aan mij voor te leggen, gehoorzaamt hen dan niet. Wij zonden toen Noach tot zijn volk en hij bleef, op vijftig jaren na, duizend jaren tussen hen"

(Soerat 29, 8, 14).

Commentaar: Het is altijd goed vriendelijk tegenover de ouders te zijn. Het is juist dat men niet verder hoeft te gehoorzamen als zij de aanbidding van iets anders dan God voorschrijft. Maar moeten zij gehoorzaamd worden als zij aanzetten tot het vertellen van leugens? De bovenstaande lering is daarom gedeeltelijk goed en gedeeltelijk slecht. Zend God alleen profeten zoals Noach? Wie zendt dan de andere schepsels? Als God hen zendt, dan zouden allen profeten moeten zijn of niet soms? Indien de mensen in vroegere tijden duizend jaren oud werden, waarom dan niet de mensen van deze tijd? Dit is daarom onredelijk.

[429]

125. "God schept de schepsels en zal hen daarna doen keren; dan zult U tot Hem wederkeren. Op de dag wanneer het uur zal aanbreken, zullen de slechten stom geslagen worden van angst. En degenen die geloofd zullen hebben en rechtvaardigheid gewrocht hebben, zullen in een prachtige weide plezier beleven. En als wij dan een bries zullen zenden, zullen zij hun koren geel zien worden. Alzo heeft God de harten van de onwetenden verzegeld" (Soerat 30, 11-12, 15, 51, 59).

Commentaar: Indien God slechts twee en niet drie keren schept, dan is Hij vóór de eerste schepping en na de tweede non-actief; en zou Zijn capaciteit van geen enkele betekenis of nut zijn na de eerste of tweede schepping. Het is in orde als de zondaars in angst leven op de dag van het oordeel. Maar betekent dit niet dat al degenen die geen moslims zijn, tot zondaars verklaard zullen worden en zo in angst geworpen zullen worden? Wij hebben deze vraag gesteld omdat op verschillende plaatsen in de koran het woord 'zondaar' synoniem is van 'niet-moslim'. Als het wonen in een tuin en versiering het islamitische paradijs vormen, dan is het even goed als deze wereld. En zijn er daar ook tuinlieden en goudsmeden? Of verricht God al deze werkzaamheden? En indien enig persoon minder krijgt, zouden zij diefstal kunnen plegen en zouden de dieven naar de hel overgeplaatst kunnen worden. Indien zoiets

voorkomt, logenstraft dit de verklaring dat zij eeuwig in het paradijs zullen verblijven. Indien God een oogje in het zeil houdt op de landbouw, komt dit slechts uit ervaring. En indien U zegt dat God door Zijn alwetendheid alles weet, dan is een bedreiging uiten een teken van verwaandheid. Indien Allah hun harten verzegelde en zij daarom zonden begingen, dan is Hij zelf verantwoordelijk hiervoor, en zij niet. Deze zonden vallen alleen op hem zoals alle veldslagen op de generaal rusten.

126. "Dit zijn de tekens of teksten van het boek van de verstandige God. Hij heeft de hemelen zonder pilaren gemaakt zoals U ziet en heeft bergen op de aarde neergegooid opdat zij niet bewegen in de nacht. Ziet Gij niet dat de schepen op de zee varen door de genade van God, opdat Hij U zijn tekens moge tonen"

(Soerat 31, 2, 10, 29, 31).

Commentaar: Bravo ! Inderdaad een verstandig boek: de schepping van de lucht, dan de kwestie van pilaren tot haar steun en bergen om de aarde vast te houden. Zelfs gedeeltelijk ontwikkelde personen zouden niet zo schrijven noch in zulke dingen geloven. Kijk eens naar een andere wijsheid. Wanneer het dag is, is het geen nacht en wanneer het nacht is, is het geen dag. Hoe kan de een in de ander gegooid worden? Dit zijn gezegden van domme mensen en de koran kan niet een boek van kennis zijn. Varen de schepen door God's genade of door de kunst van de mensen? Is dit niet onwetenschappelijk? Als er een schip van ijzer of steen op zee gelaten wordt, zullen de tekens van God zeker verdwijnen. Daarom is dit boek noch van God noch van een geleerde.

127. "Hij bestuurt de dingen van de hemel tot zelfs op de aarde, hierna zullen zij tot Hem weerkeren op de dag die duizend jaren zal duren. Dit is Hij die de toekomst en het heden kent, de machtige, de

genadevolle. En toen vormde Hij hem en blies Zijn
[430]
geest in hem. Zeg, de Engel des doods die boven U geplaatst is, zal U doen sterven. Indien het ons behaagd had, zouden wij ongetwijfeld elke ziel de weg gewezen hebben, maar mijn woord moet noodzakelijk vervuld worden. Ik zal voorwaar de wereld met spoken en mensen tegelijk vullen" (Soerat 32, 5-6, 9, 11, 13).

Commentaar: Nu is het duidelijk bewezen dat de God van de moslims evenals de mensen gelokaliseerd is. Indien Hij aldoordringend ware geweest, zou de kwestie van besturen vanuit een bepaalde plaats of opstijgen en afdalen niet gerezen zijn. Indien God een engel zendt, is Hij ook gelokaliseerd. Hij zit in de hemel vast en zendt zijn engelen uit. Hoe kan God weten of de engelen steekpenningen aannemen en de dingen verkeerd beheren of een stervende ziel ongearresteerd laten? Indien Hij aldoordringend ware geweest, zou Hij het geweten hebben. Maar Hij weet het niet, anders zou er geen behoefte bestaan om de engelen te zenden of verschillende proeven te nemen. De beperking van duizend jaren alsook het heen en weer gaan voor bestuursaangelegenheden logenstraft ook Zijn almacht. Indien er een engel des doods bestaat, welke dood beëindigt dan het leven van die engel? Indien deze engel onsterfelijk is, zal hij een deelgenoot van God zijn voor wat betreft onsterfelijkheid. Een engel kan niet tegelijkertijd alle zielen vragen de hel te vullen. Indien Hij van het tafereel van het vullen van de hel geniet, ongeacht de voorafgaande daden, is Hij zondig, onrechtvaardig en genadeloos. Het boek dat zulke dingen bevat kan niet van God zijn of zelfs van een geleerde schrijver. En degene die geen vriendelijkheid en rechtvaardigheid bezit, kan geen God zijn.

128. "De vlucht zal U niet baten als U vlucht van de dood of slachting. O vrouwen van de Profeet, wie van U met een manifestatie van schaamteloosheid voor

de dag zal komen, zal dubbel hiervoor gestraft worden en dit is zeer gemakkelijk voor God"

(Soerat 33, 16, 30).

Commentaar: Mohammed heeft dit geschreven of laten schrijven opdat niemand in de strijd zou vluchten noch de dood zou vrezen en de Profeet zodoende zou winnen, zijn rijkdom vermeerderen en zijn geloof propageren. Zal de Profeet met schaamteloosheid komen indien de vrouw niet daarmee komt? De vrouwen zullen gestraft worden en niet de Profeet. Wat voor rechtvaardigheid is dat?

129. "En zit stil in Uw huizen. En gehoorzaamt God en zijn apostelen. Er is geen andere weg. Maar toen Zaid klaar was met haar, verbonden wij haar in de echt met U opdat er kracht zou zijn van de gelovigen in de vrouwen van hun aangenomen zonen, nadat zij klaar met hen zijn en de opdracht van God moet uitgevoerd worden. Er rust daarvoor geen enkele moeilijkheid op de Profeet. Mohammed is niet de vader van iemand onder jullie. En wij hebben U elke gelovige vrouw toegestaan, indien zij zich geeft aan de Profeet, zonder enig vergoeding te vragen. U mag het naar bed roepen van welke vrouw U wil uitstellen en naar bed roepen welke vrouw U wil. U heeft geen zonden. O ware gelovigen, treedt de huizen van de Profeet niet binnen"

(Soerat 33, 33, 37-38, 40, 50, 51, 53).

Commentaar: Het is een groot onrecht dat de vrouwen als gevangenen in het huis worden gehouden terwijl de mannen vrij uit mogen gaan. Verlangen de vrouwen niet naar frisse lucht, in de buitenlucht te wandelen en de schoonheden van de natuur te zien?
[431]
Deze fout is verantwoordelijk voor het rondslenteren en zinnelijk zijn van jeugdige moslims. Zijn de opdrachten van Allah en de Profeet hetzelfde of tegenover mekaar gesteld? Indien zij het zelfde zijn, waarom zegt U dan 'Gehoorzaamt beiden'? Indien zij tegenovergesteld zijn,

moet één waar zijn en de andere onwaar. Eén er van zal God zijn en de andere Satan, de deelgenoot van God. Kijk eens naar God, de Profeet en de koran. Zij organiseren zulke handelingen dat de belangen van anderen opgeofferd worden en de hunne behartigd. Dit bewijst dat Mohammed zeer zelfzuchtig en zinnelijk was. Indien dat niet zo was, zou Hij niet de vrouw van zijn aangenomen zoon, dit wil zeggen Zijn zoon, tot Zijn vrouw gemaakt hebben. En de God van degene die zulke dingen deed, bleek partijdig te zijn en verklaarde als rechtvaardig hetgeen onrechtvaardig is. Zelfs onder onbeschaafde mensen is de vrouw van de zoon niet aan de vader toegestaan. Verder is het zeer onbillijk dat er geen halt aan de zinnelijkheid van de Profeet kon worden toegeroepen. Indien de Profeet niemands vader was, wiens zoon was dan hij? Dit betekent dat als de Profeet zich er niet van kon weerhouden de vrouw van zijn zoon tot zijn vrouw te maken, hij anderen ook niet vermeden kon hebben. Is het toegestaan als een andermans vrouw van de Profeet houdt en met hem wil trouwen? Het is zeer irreligieus dat de Profeet elke vrouw die hij wil, mag verlaten. Zoals het niemand toegestaan is de huizen van de Profeet met kwade bedoelingen binnen te treden, zouden dezelfde beperkingen ook voor de Profeet moeten gelden. Is het de Profeet toegestaan in elk huis binnen te treden en nochtans eerbied te verlenen? Wie is zo blind van hart dat hij zal geloven dat de koran door God gemaakt is en dat Mohammed, de Profeet, en het wezen beschreven, God is? Het is zeer vreemd dat het oude volk van Arabië een religie, die vol van onwaarschijnlijkheden is, heeft aangenomen.

130. "Het is ook niet juist dat U de Profeet ongemak bezorgt of ooit met één van zijn vrouwen huwt, daar dit een grote zonde zou zijn in de ogen van God. God heeft degenen die tegen God zijn vervloekt. En zij die die ware gelovige mannen en de gelovige vrouwen lastig vallen voor iets dat zij niet begaan hebben, beladen zich met laster en een duidelijke zonde.

Vervloekt zijn zij; waar men hen ook aantreft worden zij gegrepen en onverbiddelijk gedood. O Heer, geef hen het dubbel hen met een zware vloek"

(Soerat 33, 53, 57-58, 61, 68).

Commentaar: Geweldig ! Hoe rechtvaardig het is in de orde van de mensen dat God Zijn goddelijkheid met de *dharma* ten toon stelt! Zoals het rechtvaardig is te verbieden dat de Profeet leed wordt bezorgd, zo is het ook rechtvaardig dat de Profeet halt toe roept door anderen leed te bezorgen of is het niet zo, waarom heeft hij dat niet tegengehouden? Wordt God ook door anderen bezorgd? Of houdt verbieden van ongemak in dat zij anderen ongemak toestaan en anderen ongemak te bezorgen? Zoals het slecht is om de moslims moeilijkheden te bezorgen. Indien U de laatsten laat, zal dit zuiver partijdigheid zijn. Wat een wetteloze God en zijn Profeet? Er zullen zeer weinigen in deze wereld genadelozer dan hen kunnen zijn. Indien zoals er geschreven staat dat de niet-moslims waar zij ook gevonden worden gedood moeten worden, dit over de moslims geschreven werd, zouden zij dit niet voelen? Hoe wreed zijn de Profeet en de anderen dat zij
[432]
God bidden om het dubbele van hun straf aan anderen te geven. Dit is de uiterste zelfzucht en onrecht. Daarom zijn sommige fanatieke moslims niet bang om deze bedreiging in de praktijk om te zetten. Het is zeer waar dat een persoon zonder ontwikkeling gelijk een beest is.

131. "En het is Allah die winden zendt en een wolk doet ontstaan en wij drijven deze dingen naar een dood land en beroeren de aarde nadat zij dood gegaan is. Zo zal de opstanding zijn. Die ons rust heeft verschaft in een woonplaats van eeuwige stabiliteit waarin geen enkele arbeid voor ons zal bestaan noch enig vermoeidheid over ons zal komen"

(Soerat 35, 9 en 35).

Commentaar: Ziezo! Wat is deze filosofie van God dat Hij winden zendt en wolken maakt en daarbij de doden tot leven brengt? Dit kan niet van God gezegd worden daar de handelingen van God steeds gelijk zijn. Er kan geen woonplaats bestaan zonder bouwen. En hetgeen gebouwd is, kan niet eeuwig zijn. Zij die lichamen hebben moeten ziekten oplopen. Een man die met een vrouw lichamelijk contact heeft, ontkomt toch niet aan ziekte. Wat zou de toestand moeten zijn van degene die van vele vrouwen geniet? Daarom kan het verblijf van de moslims in het paradijs hen geen eeuwig geluk schenken.

132. "Ik zweer, bij de wijze koran dat gij één van de boodschappers van God op het rechte pad zijt, een openbaring van de machtigste, de genadevolle God" (Soerat 36, 2-5).

Commentaar: Zie eens. Indien de koran door God gemaakt was, zou Hij niet erbij gezworen hebben. Indien de Profeet door God gezonden was zou hij niet verliefd geraakt zijn op de vrouw van de aangenomen zoon. Het is slechts bluf dat de gelovers in de koran op de juiste weg zijn. De juiste weg is hetgeen bestaat uit waar geloof, ware woorden en ware daden en onpartijdig en rechtvaardig gedrag, alsook vermijding van alles dat daar tegenover staat. Maar dit is noch in de koran noch onder de moslims noch is het de aard van hun God. Indien Mohammed de meerdere onder de mensen was, zou hij de meest geleerde en meest ontwikkelde moeten zijn. Geen enkele vruchtenverkoopster noemt haar bessen zuur. Hetzelfde is hier van toepassing.

133. "En de trompet zal schallen en zij zullen uit de graven komen en zich haasten naar hun Heer. En hun voeten zullen getuigenis afleggen van wat zij misdreven hebben. (c) Zijn opdracht is wanneer Hij iets wil, is slechts dat Hij zegt: 'Het zij zo', en daar is het" (Soerat 36, 53, 65, 82).

Commentaar: Kijk eens naar deze onzinnigheden. Kunnen de voeten getuigenis afleggen? Wie was daar behalve God aan wie de opdracht werd gegeven? Wie hoorde het? En wat kwam er? Indien er niets anders bestond, is deze bewering onjuist. En indien er iets anders was naast God aan wie de opdracht gegeven is, dan is het verkeerd te zeggen dat er niets anders dan God bestond.

134. "Voor het genot van degenen die drinken zal er een beker met wijn uit een fontein worden rondgedragen. En dichtbij hen zullen de maagden van het paradijs liggen, die grote zwarte ogen hebben. Zullen wij een andere dood dan onze eerste dood sterven? Lot was ook één van degenen die door ons gezonden was. Wij redden daarom hem en zijn
[433]
hele familie, behalve een oude vrouw. Daarna vernietigden wij de anderen"

(Soerat 37, 45-46, 48-49, 58, 133-136).

Commentaar: Grappig toch! De moslims veroordelen de drank in deze wereld maar in hun paradijs vloeien er rivieren vol wijn. Het is iets goeds dat drankgebruik hier gestopt is. Maar dit wordt in het paradijs weer ingehaald. Hun paradijs is zeer slecht. Het gezelschap van vrouwen zal hun gedachten voortdurend afleiden en er moeten daar ook ziekten voorkomen. Indien zij lichamen hebben moeten zij eens sterven. Maar indien zij geen lichamen hebben, hoe zullen zij dan genieten? Hun naar het paradijs gaan is nutteloos. Indien U gelooft dat Lot een Profeet is, gelooft U dan ook het verhaal van de bijbel dat hij twee zonen met zijn eigen dochters verwekte? Indien U hierin gelooft, is het gek hem een Profeet te noemen. Indien God zulke mensen en hun metgezellen bevrijdt, moet God ook van hetzelfde type geweest zijn. Hij die het verhaal van een oude vrouw vertelt en anderen uit kwaadwilligheid vermoordt, kan geen God genoemd worden. Zulk een

God kan slechts in de huizen van de moslims wonen en nergens anders.

135. "De poorten van de eeuwigdurende paradijzen worden voor hen geopend. Terwijl zij daar neerliggen, zullen zij veel vruchten en dranken vragen en bij hen zullen maagden liggen. En al de engelen aanbaden Hem behalve Satan, die door trots opgeblazen was en een ongelovige werd. O Satan, wat belet U hetgeen ik met mijn handen geschapen heb te aanbidden? Is U door verwaande trots bezield of zijt gij één met overdreven deugd? Hij antwoorde: 'Ik ben verhevener dan Hem. U heeft mij uit het vuur geschapen en hij is uit klei geschapen'. Gaat daarom weg van mij daar gij uitgedreven zult worden en mijn vloek op U zal rusten tot de dag van het oordeel. Hij antwoordde: 'O Heer, laat mij daarom vrij tot de dag van de opstanding'. God zei: 'Voorwaar zult gij één van degenen zijn die vrijgelaten zullen zijn tot de dag van het vastgestelde uur'. Satan zei: Door Uw macht zal ik ongetwijfeld allen verleiden" (Soerat 38, 50-52, 73-82).

Commentaar: Indien het paradijs, zoals in de koran beschreven, tuinen, wijngaarden, rivieren, huizen enzovoort heeft, waren zij niet eeuwig noch zullen zij dat nu zijn. Wat gebouwd is bestond niet vóór het gebouwd werd en het zal niet voortbestaan nadat het vergaat. Als het paradijs zelf niet eeuwig is, hoe kunnen haar inwoners dat dan zijn? Daar er geschreven staat dat zij daar beddegoed, kussens, vruchten, dranken enzovoort zullen krijgen, bewijst dit dat toen de islam in Arabië ontstond, dit land niet welvarend was. Mohammed won de arme mensen door hen verhalen te vertellen over kussens enzovoort in het paradijs. Waar er vrouwen zijn kan er geen voortdurend geluk bestaan. Waar zijn deze dames vandaan gekomen? Of behoren zij tot het paradijs? Indien zij van ergens anders zijn gekomen, moeten zij eens teruggaan. Indien zij daar eeuwig wonen, wat deden zij dan vóór de opstanding? Brachten zij hun levens in niets doen door. Kijk eens

naar de glorie van God. Zijn opdracht werd door alle engelen, behalve Satan, opgevolgd. Terwijl Hij hiervoor een verklaring vraagt, refereert God er naar dat Hij Adam met zijn eigen handen heeft gemaakt en wijst Hij op de trots van Satan. Dit bewijst dat de God van de koran twee handen heeft en nooit aldoordringend noch almachtig is. Satan had gelijk toen Hij zei: 'Ik ben verhevener dan Adam'. Waarom werd God dan boos? Is
[434]
het huis van God slechts in de hemel, en niet op aarde? Waarom staat er dan geschreven dat de Kaäba het huis van God is? Hoe kan God iemand van zichzelf wegjagen of uit het heelal. Dit bewijst dat God de landheer van het paradijs is. God vervloekte hem en zette hem gevangen. En de Satan zei: 'O Heer laat mij vrij tot de dag van het oordel'. God die zich gevleid voelde liet hem toen tot de dag van de opstanding vrij. Toen de Satan éénmaal vrijgelaten was, zei hij: 'Nu zal ik hen verleiden en muiterij maken'. Toen zei God: 'Ik zal allen die U verleidt en U ook in de hel werpen.' Denkt U nu eens na, goede mensen. Is God de verleider van de Satan? Of werd hij uit zichzelf verleid? Indien God de verleider is, is Hij de Satan van de Satans. Indien de Satan niet uit zichzelf verleid werd kunnen de andere zielen ook uit zichzelf verleid worden, en dan is de Satan niet nodig. Door de Satan vrij te laten maakte God zich tot een medeplichtige in de zonde van Satan. Indien God straft na diefstal te hebben bevorderd, is er geen grens aan zijn onrechtvaardigheid.

136. "God vergeeft alle zonden daar Hij genadig is. De hele aarde zal een handvol groot zijn op de dag van de opstanding en de hemelen zullen in zijn rechterhand opgerold zijn. En de aarde zal door het licht van haar Heer schijnen en het boek zal opengedaan worden en de profeten en martelaren zullen voorgebracht worden, en er zal recht worden gesproken" (Soerat 39, 53, 67, 69).

Commentaar: Indien God alle zonden vergeeft dan maakt Hij, om het zo te zeggen, de hele wereld zondig. En dan is Hij ook onvriendelijk. Indien Hij enig slecht mens vriendelijkheid toont, zal deze slechter worden en vele goede mensen leed aandoen. Indien de minste zonde vergeven wordt, zal de wereld vol zonden zijn. Schijnt God gelijk vuur? Waar wordt het boek bewaard? Wie schrijft het? Indien God de zaken op gezag van de profeten en martelaren berecht, is Hij noch alwetend noch almachtig. Indien Hij slechts recht spreekt en geen onrecht begaat, moet Hij dat in overeenstemming met de vorige daden doen. Deze daden kunnen uit opeenvolgende levens zijn. Dan zullen vergiffenis, verzegelen van harten, geen onderwijs geven, verleiding door de Satan en in arrest houden allemaal onrecht zijn.

137. "De openbaring van dit boek is van de machtige en verstandige God, de vergever van zonden en aannemer van berouw" (Soerat 40, 2-3).

Commentaar: Dit alles is gezegd opdat de onnozele mensen dit boek in naam van Allah zullen aannemen. Het boek, dat onwaarheid bevat, met uitzondering van wat waarheid. En die waarheid moet ook geleden hebben van haar verbonden zijn aan onwaarheid. Daarom zijn de God van de koran en degenen die er in geloven bevorderaars van zondigheid en het begaan van zonden. Zonden vergeven is hoogst onrechtvaardig. Het is om deze redenen dat de moslims niet vrezen misdaden te plegen of de vrede te verstoren.

138. "En Hij vormde hen binnen twee dagen tot zeven hemelen en openbaarde aan elke hemel haar taak. Wanneer zij zullen aankomen zullen hun oren, hun ogen en hun huid getuigenis tegen hen afleggen van hetgeen zij gedaan hebben. En zij zullen tegen hun huid zeggen: 'Waarom getuigt U tegen ons'? Dezen zullen antwoorden: 'God, die spraak aan alle dingen geeft, heeft ons doen spreken'. Hij zal ongetwijfeld de doden doen bewegen" (Soerat 41, 12, 20-21, 39).

[435]

Commentaar: O moslims, kijk eens naar Uw God. U noemt Hem almachtig en Hij nam twee dagen om zeven hemelen te maken. Als God de oren, ogen en de huid levenloos heeft gemaakt, hoe zullen zij dan kunnen getuigen? Indien Hij hen als getuigen wilde, waarom maakte Hij hen dan levenloos? En waarom gooide Hij zijn hele regeling in de war? Maar er bestaat nog grotere valsheid. Toen de huid getuigenis tegen hun zielen had afgelegd, vroegen die zielen aan de huid: 'Waarom getuigde U tegen ons'? De huid zou dan gezegd hebben: 'God deed ons dit doen, wat kunnen wij er aan doen'? Is zoiets mogelijk? Zoals: 'Ik zag de zoon van een steriele vrouw'. Indien zij een zoon heeft is zij niet steriel. En indien zij steriel is, kan zij geen zoon hebben. Dit is een fabel. Indien Hij de doden doet bewegen, waarom doodde hij hen dan? Kan Hij zelf dood zijn? Indien niet, waarom vreest Hij dan de dood? In het huis van welke moslim zal de dode ziel leven tot de dag van het oordeel ? Waarom hield God hen zonder dat zij fouten begaan hadden onder arrest? Waarom besliste Hij niet direct? Deze dingen bezoedelen de goddelijkheid.

139. "De sleutel van de hemel en de aarde is van Hem, Hij schenkt overvloed aan wie Hij wil en houdt alles af van wie Hij wil. Hij schept hetgeen Hij verkiest. Hij schenkt dochters aan wie Hij wil en zonen aan wie Hij wil of Hij schenkt dochters en zonen samen en maakt wie Hij wil onvruchtbaar. Niemand heeft zulk een macht dat God anders dan voor openbaring, van achter een sluier[6] of door zijn boodschapper te zenden tot hem kan spreken" (Soerat 42, 12, 49, 50-51).

---

[6] Als commentaar op deze tekst schrijft Tafsir-e-Hussain dat Mohammed achter twee sluiers was. Hij hoorde de stem van God. Eén van de sluiers was van borduursel en de andere van parels en tussen hen lag een afstand van een zeventigjarige reis. Laat de verstandigen eens nadenken. Is Hij God of de sluier van een vrouw? Deze mensen hebben God veelzijdig gemaakt. Aan de ene zijde is Hij de God van de Veda's en Upaniṣads en aan de andere zijde is Hij de God van de koran die achter een sluier spreekt. Feit is dat de Arabieren onontwikkeld waren. Zij konden niets beters aannemen. (Swāmī Dayānanda).

Commentaar: God moet een magazijn vol sleutels hebben daar Hij vele deuren moet openen. Dit is allemaal kinderachtig. Schenkt Hij overvloed aan elkeen die Hij wil, ongeacht zijn goede daden? En houdt Hij van enig persoon alles af, ongeacht zijn slechte daden? Dan is Hij zeer onrechtvaardig. Kijk eens naar de knapheid van de schrijver van de koran. Hij wil de vrouwen vangen. Indien Hij wat Hij wil schept, kan Hij dan een andere God scheppen? Indien Hij dat niet kan, komt hier Zijn almacht tot stilstand? Laat ons aannemen dat Hij dochters en zonen schenkt aan wie Hij wil. Maar wie geeft aan de hennen, vissen en zwijnen hun talrijke mannelijke en vrouwelijke spruiten? Waarom schenkt Hij geen kinderen zonder de seksuele gemeenschap van man en vrouw? Waarom bemoeilijkt Hij sommige vrouwen door hen steriel te maken? Hoe glorievol is de God toch dat niemand in zijn tegenwoordigheid kan spreken. Maar er is gezegd dat Hij achter een sluier kan spreken, of middels engelen of middels profeten. Dan zullen deze engelen en profeten gemakkelijk hun eigen belang gediend kunnen hebben. Indien God alwetend en aldoordringend is, is het gek om van achter sluiers te spreken of postverbindingen te gebruiken. Indien Hij zo handelt is Hij geen God maar de één of andere slimme man. Daarom kan de koran niet God's boek zijn.

140. "En toen kwam Jezus met duidelijke bewijzen" (Soerat 43, 63).
[436]

Commentaar: Als Jezus ook door God gezonden was, waarom maakte God dan de koran tegen hem? En de bijbel verschilt van de koran. Deze boeken zijn daarom niet van God.

141. "Neemt hen en sleept hen naar het midden van de hel. Wij zullen hen aan blanke dames uithuwen, die grote zwarte ogen hebben" (Soerat 44, 47, 54).

Commentaar: Wat een rechtvaardige God om de schepsels zo voort te slepen. Indien de God van de

moslims zo is, is het geen wonder dat zijn toegewijden wezen en hulpeloze personen grijpen en voortslepen. En Hij regelt evenals de wereldse mensen huwelijken, als ware Hij de priester van de moslims.

142. "Wanneer gij de ongelovigen ontmoet, treft dan hun nek zodanig dat ze dood zijn. En zij wanneer gearresteerd worden, bindt hen dan vast. En hoeveel steden die sterker waren dan de stad die U heeft uitgedreven, hebben wij hen vernietigd en zij hadden daar geen helper! Complimenten aan het adres van het paradijs, het beeld dat aan de godvruchtigen is beloofd: daar in het midden is er stromend water dat niet bederft; en stromende melk waarvan de smaak niet verandert en stromende wijn, smakelijk voor degene die drinken en rivieren van zuivere honing. En zij zullen allerlei vruchten hebben en diverse soorten schenkingen aan hen namens hun eigenaars" (Soerat 47, 4, 13, 15).

Commentaar: Daarom zeggen wij dat de koran, haar God en de moslims de wetten breken, allen lastig vallen en hun belangen genadeloos dienen. Indien de behandeling die hierboven is voorgeschreven door de volgelingen van andere geloven op de moslims wordt toegepast, zullen zij dan niet hetzelfde leed lijden als welke zij anderen aandoen? God is zeer partijdig dat Hij degenen die Mohammed hadden uitgeworpen vernietigde. Kan het paradijs dat water, melk, wijn en honing heeft superieur zijn? Kan er ooit een rivier van melk bestaan? Zij zal binnen kortste tijd bederven. Dit is de reden waarom verstandige mensen de religie van de koran niet aannemen.

143. "Wanneer de aarde hevig zal worden geschokt en de bergen verbrijzeld, zullen deze als stof worden verstrooid. En gij zult in drie soorten worden verdeeld. Hoe gelukkig zijn de mensen aan de rechterkant en hoe ongelukkig zijn de mensen aan de linkerkant. En weinigen uit latere tijd. Op sofa's doorvlochten met goud en edelgesteenten. Daarop

neerliggende, naar elkander toegewend: Daar zullen jonge mannen onder hen rondgaan die niet zullen verouderen. Met bekers, kannen en kopjes gevuld uit een zilveren bron. Zij zullen daarvan geen hoofdpijn krijgen noch zullen zij dronken worden. En met fruit dat zij het liefst hebben. En met vlees van vogels dat zij begeren. En er zullen schone vrouwen zijn met grote, mooie ogen. Noch afgesneden noch verboden. En welke vrouwen. Voorwaar wij hebben dezen tot een wonderlijke schepping gemaakt. Wij maakten hen maagden. Gij zult zeker van de boom van Zaqqoem (cactus of symbool van verderf) eten. En ik roep de sterren tot getuige"

(Soerat 56, 4-9, 15-23, 34-37, 52, 75).

Commentaar: Kijk eens naar het spel van de schrijver van de koran. De aarde beweegt altijd, en beeft nu ook. Het zal dan ook beven. Deze opmerking toont dat de schrijver van de koran de aarde voor bewegingloos aannam. Zullen de bergen als vogels vliegen? Indien zij tot kleine motten gemaakt zullen worden zullen zij schepsels met lichamen worden. Is dit
[437]
geen andere geboorte? Indien God geen lichaam had, hoe zouden zij aan Zijn rechter- en linkerkant kunnen staan? Als de bedden daar van gouden draden zijn gemaakt, moeten er daar ook smeden en timmerlieden zijn. En indien er luizen in hen waren, zouden zij
's nachts niet rustig kunnen slapen. Zitten zij in luiheid op kussens in het paradijs? Of werken zij? Indien zij lui zitten, zal hun voedsel niet goed kunnen verteren en zouden zij ziek worden, en eventueel sterven. Indien U zegt dat zij daar werken is Uw paradijs gelijk deze wereld, dus niet iets bijzonders. Hier werkt men en ontvangt men loon. Zo doen zij daar ook. Is het paradijs dan beter dan deze wereld? Geen drup. Indien jongelui daar eeuwig wonen moeten hun ouders, familieleden, schoonmoeders en schoonvaders ook daar wonen. Het moet dan een grote kolonie zijn en de vermeerdering van vuil en onreinheid moet dan epidemieën

veroorzaken. Als zij onbeperkt vruchten eten, water drinken, wijn drinken zonder dat zij daarvan hoofdpijn krijgen en het vlees van vogels en dieren eten, moeten er ook ruzies ontstaan. Voor vlees moeten er vogels zijn en moeten die geslacht worden en hun beenderen rondgestrooid worden. Er zullen daar dan ook slagerijen moeten zijn. Wat een grootse beschrijving van hun paradijs. Het schijnt zelfs superieur aan Arabië te zijn. Als zij vlees eten en wijn drinken en dronken worden, zullen er natuurlijk ook vrouwen en jongelui moeten zijn. Anders zou dit hen naar het hoofd vliegen. De bedden moeten natuurlijk ruim zijn daar er zoveel mannen en vrouwen daar zijn. Als God maagden in het paradijs schept, schept Hij zeker ook jongelui. God schrijft dat de maagden aan degenen die van deze wereld komen, uitgehuwd zullen worden. Wat gebeurt er dan met de eeuwig daar wonende jongelui? Zullen zij ook met een maagd huwen? Of zullen zij ook aan de kandidaten uit de wereld worden gegeven, gelijk de maagden? Er staat nergens iets geschreven over een dergelijke maatregel. Waarom beging God deze vergissing? Indien de dames van het paradijs met echtgenoten van gelijke leeftijd leven, is dit niet juist, daar de leeftijd van de echtgenoot de helft meer of zelfs het dubbele van de leeftijd van de echtgenote moet zijn. Dit is de beschrijving van het paradijs van de moslims. In de hel zullen de mensen hun buik met doornige vruchten vullen en kokend water drinken. Er moeten dan doornige bomen in de hel zijn. Zweren is over het algemeen het gebruik van leugenaars en niet van waarheid sprekende personen. Indien God zweert, kan Hij niet van onwaarheid gevrijwaard blijven.

144. "Ongetwijfeld, Allah heeft diegenen lief die terwille van Hem strijden in geordende gelederen, alsof zij een hechte muur vormen" (Soerat 61, 4).

Commentaar: O ja, het waren dit soort leringen die de mensen van Arabië tegen mekaar aanzetten, burgeroorlogen lieten ontstaan en groot leed

veroorzaakten. Geen enkel verstandig mens zal degene die tweedracht zaait in de naam van een religie God noemen. Hij die vijandigheden onder een volk propageert is de grootste leedbezorger.

145. "O Profeet, waarom verbiedt gij hetgeen Allah voor U wettig heeft gemaakt? Zoekt gij het behagen van Uw vrouwen? En Allah is vergevensgezind, genadevol. Indien Hij van U geschiedt, is het mogelijk dat zijn Heer hem betere vrouwen dan U zal geven, die moslim zijn en onderdanig, gelovig, gehoorzaam, berouwvol, vroom, gewoon te vasten, weduwen of maagden"

(Soerat 66, 91, 5).

Commentaar: Let U precies op dit alles. Is dit God of de kamerling van Mohammed's interne en uitwendige huishouding? Er bestaan twee verhalen in verband met deze tekst. Mohammed hield veel van honing. Hij had vele vrouwen. Terwijl hij van honing genoot in het huis van één onder hen, werd hij te lang opgehouden. Dit keurden de andere vrouwen af. Mohammed zwoer toen dat hij niet meer van deze luxe zou genieten. Het ander verhaal is dat één van zijn vele

[438]

vrouwen op een zekere nacht aan de beurt was. Mohammed ging bij haar aan huis maar zij was niet daar. Zij was naar haar vaders huis gegaan. Mohammed riep toen één van zijn vrouwelijke bedienden en sliep bij haar. Toen de vrouw van het voorval op de hoogte kwam, was zij boos. Mohammed zwoer dat hij zoiets niet meer zou doen. Hij vroeg de vrouw dit geheim te houden en het aan niemand te vertellen. Zij stemde toe. Maar zij vertelde dit aan een andere vrouw. Hierop kwam deze tekst van God neer: 'Profeet, waarom verbiedt gij hetgeen Allah voor U wettig heeft gemaakt?' Laat de verstandigen eens nadenken als dit het werk van God is om voor een mens zijn huishoudelijke zaken te regelen. Het gedrag van Mohammed is duidelijk. Hoe kan hij een gewijde aan of

een Profeet van God zijn als hij er vele vrouwen op na houdt? Hij die één niet respecteert en een ander eert, is schuldig aan partijdigheid en is daarom ook tegen de religie. Hij die niet tevreden is met zoveel vrouwen en zelf zijn toevlucht neemt tot bedienden, kan geen schaamte, vrees of religie kennen. Iemand heeft zeer terecht gezegd:

कामातुराणां न भयं न लज्जा ॥

of, 'zinnelijkheid laat geen schaamte of vrees toe'. God is als het ware een scheidsrechter in persoonlijke zaken tussen Mohammed en zijn vrouwen. Nu kunnen de verstandigen zelf beslissen of de koran door God is gemaakt, of door een geleerde of door een zelfzuchtig en onopgevoed mens. Uit de tweede tekst blijkt dat één van de vrouwen niet meer om Mohammed gaf. Hierop zou God deze tekst hebben neergezonden als een soort bedreiging dat, indien zij iets onaangenaams zou doen, de Profeet van haar zou scheiden en God hem betere vrouwen zou geven, die nog geen man gekend hebben. Iemand die zelfs een greintje gezond verstand heeft, kan zien dat deze handelingen niet van God zijn, maar van iemand die er zelf belang bij had. Mohammed zei deze dingen als door God gezegd om zijn doel te bereiken. Tot degenen die deze teksten aan God toeschrijven zullen niet alleen wij maar alle geleerden zeggen: 'Is Hij God of de barbier om vrouwen voor Mohammed te gaan halen'?

146. "O Profeet, strijd tegen de ongelovigen en de huichelaars en wees streng voor hen" (Soerat 66, 9).

Commentaar: Kijk naar de handelingen van de God van de moslims. Hij geeft de Profeet en de moslims de opdracht om tegen de niet-moslims te strijden. Daarom zijn de moslims geneigd de vrede te verstoren. Moge God zo vriendelijk zijn tegenover de moslims dat zij de gewoonte van vredeverstoring laten en vrienden van andersdenkenden worden.

147. "Op die dag zal de grote gebeurtenis plaats vinden. En de hemelen zullen uiteensplijten, zodat deze op die dag zwak zullen zijn. En de engelen zullen op de zijde ervan staan. En op die dag zullen acht engelen de troon van Uw Heer boven zich houden. Dan zult gij worden blootgelegd en geen van Uw geheimen zal verborgen blijven. En Hij, aan wie zijn boek in de rechterhand wordt gegeven, zal zeggen: 'hierover, lees mijn boek'. Maar hij, wiens boek in de linkerhand wordt gegeven, zal zeggen: 'was mijn boek mij maar niet gegeven!' (Soerat 69, 16-19, 25).

Commentaar: Wat een goede filosofie en wat een recht? Zijn de hemelen kleren dat zij uiteen kunnen splijten? Indien U zegt dat werelden daarboven de hemelen zijn, is dat ook onwetenschappelijk. Nu bestaat er geen twijfel dat de God van de koran belichaamd is, want Hij zit op de troon die door acht dragers wordt gedragen. Deze zijn allemaal de karaktertrekken van een belichaamd voorwerp. Voor- en achterwaarts gaan is ook alleen mogelijk in verband met een belichaamd
[439]
wezen. Een belichaamd gelokaliseerd voorwerp kan niet alwetend, aldoordringend en almachtig zijn noch kan hij al de handelingen van de zielen kennen. Het klinkt allemaal zo vreemd om het boek in de rechterhand van de deugdzamen te plaatsen, het te lezen en hen naar het paradijs te zenden en het boek in de linkerhand van de zondaars te plaatsen en naar de hel te zenden. Zijn deze dingen aannemelijk in geval van een alwetend wezen? Nooit. Dit zijn allemaal kinderachtigheden.

148. "De engelen en de geest gaan tot Hem op, in een dag waarvan de maat vijftigduizend jaren is. De dag waarop zij zich uit hun graven zullen haasten alsof zij zich naar een bepaald doel spoeden" (Soerat 70, 4, 43).

Commentaar: Indien de dag gelijk is aan vijftigduizend jaren waarom dan ook niet de nacht?

Indien de nacht niet zo lang is zal de dag dat ook niet zijn. Zullen God, de engelen en de bezitters van de boeken blijven staan, zitten of waken gedurende deze vijftigduizend jaren? Indien dit zo is, zullen zij van vermoeidheid ziek worden en sterven. Zullen zij zich naar het gerechtshof van God haasten wanneer zij uit de graven komen? Hoe zullen zij in de graven gedagvaard worden? Waar werden al de goeden en slechten zolang in voorarrest gehouden? Is het gerechtshof van God nu gesloten en zitten de engelen zonder werk? Of wat voor werk doen zij nu? Of zitten zij op hun zetels, hier en daar rondslenterend, slapend en kijkend naar danspartijen of andere vermakelijkheden of rusten zij? Geen enkele overheid is zo chaotisch. Wie anders dan de onontwikkelden kunnen zulke dingen aannemen?

149. "En Hij heeft U door verschillende stadia heen geschapen. Hebt gij niet gezien hoe Allah de zeven opeenvolgende hemelen schiep? En hoe Hij de maan daarin als licht heeft geplaatst en de zon als een stralende lamp?" (Soerat 71, 14-16).

Commentaar: Indien de zielen door God geschapen zijn kunnen zij niet onsterfelijk zijn. Hoe zullen zij dan eeuwig in het paradijs wonen? Hetgeen geschapen is moet vergaan. Hoe kunnen de hemelen op mekaar gemaakt worden. Het luchtruim is vormloos en aldoordringend. Indien Uw hemelen iets anders zijn, waarom noemt U hen dan *ākāśa*? Indien de hemelen de één op de ander gemaakt zijn, kunnen de zon en de maan niet in het midden zijn. Indien zij in het midden geplaatst worden, kunnen zij slechts één boven en één beneden verlichten. De rest zal dan donker blijven. Maar wij zien nergens zo iets. Daarom is dit gepraat geheel onjuist.

150. "En zeg: alle moskeeën behoren aan Allah; roept daarom niemand naast Allah aan" (Soerat 72, 18).

Commentaar: Indien dit zo is, waarom roepen dan de moslims in hun gebed *lāilāha illilāh Mohammād rasūlallāh* de naam van Mohammed samen met de naam van God? Dit is tegen de leer van de koran. En indien dit niet tegen de leer is, dan wordt deze tekst tegengesproken. Indien de moskeeën de woonplaatsen van God zijn, zijn de moslims grote beeldendienaars. Als de Paurāṇika's en jains beeldendienaars genoemd worden omdat zij kleine beelden als de woonplaatsen van God beschouwen, dan waarom niet deze moslims?

151. "En de zon en de maan zullen samen gebracht worden" (Soerat 75, 9).

Commentaar: Kunnen de zon en de maan ooit samengebracht worden? Wat een onzin? Waarom zouden alleen de zon en de maan samengebracht worden en niet al die andere werelden? Wat is daarvoor de reden? Kunnen zulke onpraktische gezegden ooit van
[440]
God zijn? Niet eens van een geleerd man. Slechts van onontwikkelde personen.

152. "En jonge mensen die niet verouderen, zullen om hen rondgaan. Wanneer gij hen ziet, denkt gij dat zij rondgestrooide parels zijn. Zij zullen klederen van fijne groene zijde en zwaar brocaat dragen en zilveren armbanden. En hun Heer zal hun een zuivere drank geven" (Soerat 76, 19, 21).

Commentaar: Wel. Waarom werden er jongelui gelijk parels daar gehouden? Kunnen volwassen mannen of vrouwen hen niet bevredigen? Het kan zijn dat pedofielen zich op deze tekst van de koran baseren. Indien ook in het paradijs de verhouding meester en dienstknecht bestaat, dan is de meester gelukkig en de dienstknecht lijdend. Waarom is dit verschil? Als God hen wijn te drinken geeft, is Hij ook hun bediener. Hoe bevestigt dit de superioriteit van God? Hebben de mannen en vrouwen seksuele gemeenschap in het

paradijs? Indien dat zo is, krijgen zij kinderen? Indien niet dan is hun omgang van geen enkel nut. Indien zij wel kinderen krijgen, waar komen dan de zielen vandaan? En waarom komen zij in het paradijs zonder eerst God gediend te hebben? Indien zij in het paradijs geboren worden, waarom krijgen zij het dan gratis zonder eerst geloofd te hebben en aan God gewijd te zijn? Wat kan onrechtvaardiger zijn dan dat sommige personen het paradijs slechts gegeven wordt indien zij geloven en sommigen in het genot er van gesteld worden zonder goede daden te hebben verricht?

153. "Een passende vergelding voor hun daden. En een gevulde beker met drank. De dag waarop de Geest en de engelen in gelederen opgesteld staan, zullen zij niet tegenspreken, met uitzondering van hem van wie de Barmhartige het toestaat en die alleen zal spreken wat recht is" (Soerat 78, 26, 34, 38).

Commentaar: Indien er een vergelding volgens de daden gegeven wordt, voor welke goede daden is het paradijs dan aan de eeuwig daar verblijvende maagden en parelkleurige jonge mannen gegeven? Zullen zij in hun dronkenschap niet vechten als zij bekers vol wijn drinken? Hier betekent de geest een engel die aan het hoofd van alle engelen staat. Zal God een regiment vormen door de geest en de engelen te laten aantreden? Is dit regiment bedoeld om de zielen te straffen? Zal God dan blijven staan of gaan zitten? Indien God zijn legers verzamelt en de Satan arresteert tot en met de tijd van de opstanding, zal Zijn koninkrijk zonder gevaar zijn. Is dit goddelijkheid?

154."Wanneer de zon wordt omhuld, en wanneer de sterren dof worden. En wanneer de bergen verdwijnen, en wanneer de hemel wordt opengelegd" (Soerat 81, 1-3 en 11).

Commentaar: Wat een onzin om de zon die bol is te kunnen omhullen. En de sterren dof te kunnen maken.

En de bergen te doen verdwijnen. Is de hemel een beest dat zij opengelegd kan worden? Dit is allemaal onzin.

155. "Wanneer de hemel wordt gespleten en wanneer de sterren verstrooid worden. Wanneer de rivieren worden geledigd en wanneer de graven levend worden geopend" (Soerat 82. 1-4).

Commentaar: Hoe filosofisch is de schrijver van de koran? Hoe zou hij de hemel kunnen splijten? Hoe zou hij de sterren kunnen verstrooien? Zijn de rivieren een put dat zij geledigd kunnen worden? Is een rivier hout dat je gaat splijten? Zijn de graven de doden dat zij levend geopend zullen worden? Dit is allemaal kinderachtig.

156. "Bij een getuige en wat getuigd wordt. Maar God omvat hen van achteren. Ja zeker, het is een glorierijke koran, op een goed bewaard paneel"

(Soerat 85, 1, 21-22).

[441]

Commentaar: De schrijver van de koran bezat geen kennis van aardrijkskunde of astronomie anders zou hij zich de hemel niet als een fort met huizen uitgerust voorgesteld hebben. Indien 'huis' hier betekent de tekens van de Zodiac zoals Aries, waarom zijn dan de andere sterren geen huizen? In feite zijn deze sterren geen huizen maar werelden. Is deze koran in God's bezit? Indien deze koran ook door dezelfde God gemaakt is, zou het ook vol grote absurditeiten zijn. Dag en nacht blijft God in naam van de koran beloftes doen. Zweren is niet bestemd voor goede mensen.

157. "Voorwaar zij smeden een plan. En ook ik smeed een machtiger plan" (Soerat 86, 15-16).

Commentaar: 'Een plan smeden' betekent bedriegen. Is God een bedrieger? Is diefstal het antwoord op diefstal en leugen het antwoord op leugen? Indien een dief diefstal pleegt in het huis van een heer, moet deze

heer dan ook diefstal gaan plegen in het huis van de dief? Schrijver van de koran! Bravo!

158. "En Uw Heer komt en de engelen zijn in rijen gerangschikt. Op die dag zal de hel Hem worden getoond; op die dag zal de mens de vermaning willen volgen, maar hoe zal de vermaning hem kunnen baten?"
(Soerat 89, 21, 23).

Commentaar: Hun God is precies als de commandant van een fort die rang voor rang met zijn legers patrouilleert. Hebben zij zich de hel als een kruik voorgesteld die zomaar hier en daar gebracht kan worden waar men wil? Indien de hel zo klein is hoe zal zij dan een onbeperkt aantal gevangenen kunnen bevatten?

159. "Zei de boodschapper van Allah: 'Laat de kamelin van Allah vrij in haar drinken'. Maar zij verloochenden hem en verlamden haar, daarom vernietigde hun Heer hen volkomen om hun zonden en maakte het land met de grond gelijk" (Soerat 91, 13-14).

Commentaar: Rijdt God ook op een kamelin rond? Waarom houdt Hij haar anders? Waarom zond Hij vernietiging over hen vóór de dag van het oordeel? Indien Hij dat deed, was het een straf en straf moet alleen op de dag van het oordeel gegeven worden. Spreekt dit de bovenstaande regel niet tegen? Dit verhaal van de kamelin toont aan dat in Arabië alleen kamelen in aanzien zijn. Andere dieren zijn vreemd daar. De koran schijnt door een Arabier te zijn gemaakt.

160. "Nee, wanneer hij niet ophoudt, zullen wij hem zeker bij de haren van zijn voorhoofd grijpen. Van dat leugenachtige en schuldige voorhoofd. Wij zullen ook de engelen; onze wachters, bij elkaar roepen"
(Soerat 98, 15-16, 18).

Commentaar: God deinsde er niet voor terug ook te grijpen, hetgeen alleen door lage en kwaadaardige

personen gedaan wordt. Kan het voorhoofd ook zondig of vals zijn? Alleen de ziel kan zondig of vals zijn. Is Hij die het hoofd van zijn gevangenis gelijk een wereldse koning roept, God?

161. "Waarlijk, wij hebben U de koran gezonden in waardige nacht. Wat weet gij van de waardige nacht is? Daarin dalen engelen en de Geest door God's gebod neer" (Soerat 97, 1-2 en 4).

Commentaar: Indien de koran op één nacht werd gezonden, spreekt dit de verklaring tegen dat deze tekst op die nacht werd neergezonden en de andere later volgden. Er kan geen twijfel erover bestaan dat de nacht donker is. En er bestaat niet zo iets als heen en weer gaan. Er staat hier geschreven dat de engelen en de geest
[442]
(Gabriël) in opdracht van God neerkwamen om de zaken van de wereld te beheren. Dit bewijst dat God gelijk een mens gelokaliseerd is. Tot nu toe bestonden er slechts God, de engelen en de Profeet. Nu is er één bij gekomen, namelijk de Heilige Geest. Wat is deze Heilige Geest? De christenen geloven slechts in een drie-eenheid van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Hier is echter ook een vierde. Indien U zegt dat U hen niet als God beschouwt, laat U dit dan maar. Indien de Heilige Geest een apart ding is, is het dan juist om God, de engelen en de Profeet heilige geesten te noemen? Zij zijn ook heilige geesten en waarom noemt U maar één de Heilige Geest? God zweert bij paarden en andere dieren, bij dag en bij nacht, bij de koran en bij andere dingen. Zweren is geen daad van goede mensen.

Nu leggen wij de kritiek van de koran aan de geleerde lezers voor om te beslissen wat voor boek dat is. Indien U het mij vraagt, zeg ik dat dit boek noch God's openbaring, noch het werk van een geleerde, noch een boek van kennis is. Ik heb slechts op enkele gebreken gewezen zodat de mensen niet misleid kunnen

worden en zij hun levens niet voor niets ten onder brengen. De weinige waarheid die zij bevat, in overeenstemming met de Veda's en andere ware geschriften, is voor mij aanvaardbaar en moet ook aanvaardbaar zijn voor de onbevooroordeelde, geleerde en verstandige volgelingen van andere religies. Met uitzondering hiervan is al hetgeen in dit boek voorkomt domheid en dwaalleer die leidt tot het ongeluk van de mensheid, door beestachtigheid, vredeverstoring, agitatie en vijandigheid. De koran is verder een magazijn van herhaling. Moge God zo genadig wezen tegenover alle mensen dat zij mekaar met liefde en genegenheid mogen behandelen en zichzelf bezighouden met de bevordering van het welzijn van alle wezens. Als, evenals ik zonder enig vooroordeel of bedrog, op de gebreken van mijn eigen religie en anderen heb gewezen, hetzelfde door alle geleerden gedaan wordt, is het helemaal niet moeilijk de wederzijdse vijandigheden van ons af te schudden en een eenheid van de religies te bewerkstelligen, zodat er uiteindelijk een waar gelukkig leven moge bestaan.

Wij hebben hier een beetje over de koran geschreven. Mogen de verstandigen die in religie geïnteresseerd zijn, hierdoor gebaat zijn. Indien er iets verkeerds geschreven is, laten zij dit corrigeren.

Nu rest er nog één ding. De meeste moslims zeggen, schrijven of publiceren dat hun religie in de Atharvaveda is aangehaald. Ik zeg dat er niet de minste aanhaling over de islam in de Atharvaveda voorkomt, niet eens in naam.

Vraag: Heeft U de hele Atharvaveda gezien? Indien U dat gezien heeft, leest U dan de Allopaniṣad. Daar staat het duidelijk geschreven. Hoe durft U dan te zeggen dat er geen aanhaling over de islam in de Veda's voorkomt?

Commentaar in de Allopaniṣad

अस्माल्लां इल्ले मित्रावरुणा दिव्यानि धत्ते ।

इल्लल्ले वरुणो राजा पुनर्दुः ।

हया मित्रो इल्लां इल्लल्ले इल्लां वरुणो मित्रस्तेजस्काम: ॥ 1 ॥
होतारमिन्द्रो होतारमिन्द्र महासुरिन्द्राः ।
अल्लो ज्येष्ठं परमं पूर्णं ब्राह्मणं अल्लाम् ॥ 2 ॥
अल्लोरसूल महामदरकबरस्य अल्लो अल्लाम् ॥ 3 ॥
आदल्लाबूकमेककम् । अल्लाबूकनिखातकम् ॥ 4 ॥
अल्लो यज्ञेन हुतहुत्वा । अल्ला सूर्यचन्द्रसर्वनक्षत्राः ॥ 5 ॥
अल्ला ऋषीणां सर्वदिव्यां इन्द्राय पूर्वं मायापरममन्तरिक्षाः ॥ 6 ॥
अल्लः पृथिव्या अन्तरिक्षं विश्वरूपम् ॥ 7 ॥
इल्लाँ कबर इल्लाँ कबर इल्लाँ इल्लल्लेति इल्लल्लाः ॥ 8 ॥
[443]
ओम् अल्लाइल्लल्ला अनादिस्वरूपाय अथर्वणाश्यामा हुं ह्रीं जनानपशूनसिद्धान् जलचरान् अदृष्टं कुरु कुरु फट् ॥ 9 ॥
असुरसंहारिणी हुं ह्रीं अल्लोरसूलमहमदरकबरस्य अल्लो अल्लाम् इल्ललेति इल्लल्लाः ॥ 10 ॥

इत्यल्लोपनिषत् समाप्ता ॥

Tot zover de Allopaniṣad

Hier is een duidelijk citaat van de Profeet Mohammed. Dit bewijst dat de religie van de moslims haar oorsprong in de Veda's vindt.

Antwoord: Indien U de Atharvaveda niet heeft gezien komt U dan bij ons en zie haar van het begin tot het einde. Of ga naar elke Atharva-vedische paṇḍita die de volle Atharvaveda Mantra Saṅhitā heeft, die uit twintig delen bestaat. U zult dan zien dat niet eens de naam van Uw Profeet of Uw religie is genoemd. De Allopaniṣad is noch in de Atharvaveda noch in haar Gopathabrāhmaṇa noch in enig Śākhā (branche). Het schijnt door iemand te zijn samengesteld in de tijd van keizer Akbar. De schrijver van dit boek zal wel enige kennis van Saṅskṛita en enige kennis van Arabisch hebben gehad, daar de woorden hierin een mengsel van Saṅskṛita en Arabisch zijn. Kijk eens naar lijn 1: *asmallam* en *ille* zijn Arabisch, terwijl *mitra, varuṇa*

divyāni dhatte Saṅskṛita zijn. Dit wordt overal in dit boek aangetroffen. Daarom is de conclusie dat degene die haar schreef zowel Saṅskṛita als Arabisch kende. Maar als U op de zin ervan let, is het onsamenhangend, niet vedisch en niet grammaticaal. Er zijn vele Upaniṣad's als deze gemaakt door mensen van verschillende religies b.v. Svaropaniṣad, Nṛisinghatāpanī, Rāmatāpanī, Gopālatāpanī Upaniṣad, enzovoort.

Vraag: Niemand vóór U zei dit en nu zegt U het. Hoe moeten wij U geloven?

Antwoord: Uw geloof of ongeloof kan mijn standpunt niet weerleggen. Indien U ons dit in één of ander oud boek zoals de Atharvaveda, Gopatha of een branche toont, zullen wij Uw verklaring aannemen.

Vraag: Zie eens hoe goed onze religie is. Alle soorten plezier en op het einde zaligheid.

Antwoord: Dit zeggen de volgelingen van alle religies. En dat er nergens anders zaligheid kan worden verkregen dan in hun religie. Moeten wij U of hen geloven? Wij geloven slechts dat waarheidszin, geweldloosheid, genade en dergelijke goede kwaliteiten goed zijn in elke religie en vechten, haat, kwade wil, valsheid, enzovoort slecht zijn in alle religies. Indien U de ware religie wenst te volgen volgt U dan de vedische. Dit was een kort overzicht van de islam. Verder zullen wij een lijst geven van wat wij geloven en niet geloven.

Hier eindigt het veertiende hoofdstuk van de *Satyārthaprakāśa* van Swāmī Dayānanda Saraswatī over het onderwerp islam.

[444]

AUM

Over geloof en ongeloof

De Sanātana Dharma of eeuwige leer is de reeks universele stellingen die aan alle landen en alle mensen behoren, die in het verleden aangenomen werden, heden aangenomen worden en in de toekomst aangenomen zullen worden en waartegen geen enkel mens kan gekant zijn. Verstandige mensen sluiten zich nooit aan bij iets dat door dommen of hen die door een bepaald geloof misleid zijn, gepropageerd wordt. Alle mensen moeten die beginselen als hun geloofsovertuiging aannemen die door bijzonder geleerde mensen zijn samengesteld, d.w.z. door personen die in waarheid denken, waarheid spreken en in waarheid daden stellen, menslievend en onpartijdig zijn. Evenzo zal hun ongeloof moeten bestaan uit die punten welke zulke personen als onwaar verwerpen. Ik verklaar voor alle weldenkenden dat ik geloof in al die punten (God, ziel en materie) die door de Veda's en andere ware geschriften worden aangenomen en die de *dharma*, waarden en normen van alle mensen zijn geweest vanaf Brahmā tot de wijze Jaimini.

Mijn overtuiging (mening, gedachte, standpunt of geloof) is slechts datgene dat eensgezind voor allen door alle eeuwen (het verleden, het heden en de toekomst) aanvaardbaar is. Ik heb hoegenaamd niet het voornemen iets nieuws te introduceren of een nieuwe religie te stichten. Mijn wens is hetgeen waarheid is aan te nemen en anderen te vragen dit ook te doen en hetgeen onwaarheid is te verwerpen en anderen te vragen dit ook te doen. Indien ik een vooringenomen opinie zou hebben gehad, zou ik mij aan één van de religies die in India voorkomen hebben vastgeklampt. Maar ik neem noch de gebreken van de verschillende religies aan noch verwerp

ik het hetgeen in hen goed is, of zij nu van India zijn of niet. In feite betaamt het niemand vooringenomen te zijn.

Alleen hij die het geluk, ongeluk, verlies of winst van een andere als het zijne beschouwt, niet bang is voor een sterke persoon indien hij onrechtvaardig is en een zwakke persoon, die rechtvaardig is vreest, kan een ware mens genoemd worden. Niet alleen dit. Hij moet altijd trachten de zaak van de rechtvaardigen te steunen, zelfs als hij hulpeloos, zwak en niet begaafd is en de onrechtvaardige te onderdrukken en zelfs te elimineren, ook al zou deze de machtigste koning of de knapste man van de hele wereld wezen. Dat wil zeggen dat hij zich geen moeite zal moeten sparen om de slechtgeaarden zwak en de deugdzamen sterk te maken. Om dit doel te bereiken zal hij alle leed moeten dragen en zelfs zijn leven moeten opofferen, maar zijn plicht moet hij nooit verzaken. Hier citeer ik, ter ondersteuning van mijn verklaring, enkele teksten uit Bhartṛihari en uit andere boeken:

निन्दन्तु नीतिनिपुणा यदि वा स्तुवन्तु
लक्ष्मीः समाविशतु गच्छतु वा यथेष्टम् ।
अद्यैव वा मरणमस्तु युगान्तरे वा
न्याय्यात्पथः प्रविचलन्ति पदं न धीराः ॥ 1 ॥

Bhartṛhari, *Nītiśataka, śloka* 85

Laat rechtgeaarden veroordelen of loven, laat welvaart komen of gaan, laat de dood nu komen of na eeuwen, maar de dapperen zullen niet van het pad van de gerechtigheid afwijken.

न जातु कामान्न भयान्न लोभाद् धर्मं त्यजेज्जीवितस्यापि हेतोः ।
धर्मो नित्यः सुखदुःखे त्वनित्ये जीवो नित्यो हेतुरस्य त्वनित्यः ॥ 2 ॥

Mahābhārata udyogaparva, 40, *śloka* 11-12

Rechtvaardigheid mag nooit verzaakt worden door wellust of vrees of hebzucht, zelfs als er een kans bestaat om het leven te redden door haar te verzaken. Rechtvaardigheid is blijvend, leed en plezier gaan voorbij. De ziel -*ātmā*- is onsterfelijk terwijl de middelen om te leven veranderlijk zijn.

[445]

एक एव सुहृद्धर्मो निधनेऽप्यनुयाति यः ।

शरीरेण समं नाशं सर्वमन्यद्धि गच्छति ॥ 3 ॥

Manu VIII, *śloka* 17

De deugd (*dharma*) is de enige vriend daar het de mens zelfs na de dood vergezelt. Al het andere wordt met het lichaam vernietigd.

सत्यमेव जयति नानृतं सत्येन पन्था विततो देवयानः ।

येनाऽऽक्रमन्त्यृषयो ह्याप्तकामा यत्र तत्सत्यस्य परमं निधानम् ॥ 4 ॥

Muṇḍakopaniṣad III, 1, *mantra* 6

De waarheid zegeviert en niet de valsheid. Geleerden volgen altijd het pad van de waarheid. De weg van de waarheid, die de zieners hebben bewandeld, laat geen enkele wens onvervuld.

नहि सत्यात्परो धर्मो नानृतात्पातकं परम् ।

नहि सत्यात्परं ज्ञानं तस्मात्सत्यं समाचरेत् ॥ 5 ॥

Upaniṣad

Er bestaat geen grotere *dharma* dan de waarheid. Er bestaat geen kennis die beter is dan de waarheid. Daarom moet een mens de waarheid volgen.

Alle mensen moeten de gezegden van deze grote mannen navolgen. Nu beschrijf ik in het kort waarin ik geloof en waarin niet; in de respectievelijke hoofdstukken in dit boek heb ik hierover meer in detail geschreven.

1. God. Zijn namen zijn Brahma, Paramātmā, enzovoort; bestaan, bewustzijn en gelukzaligheid zijn Zijn eigenschappen. Zijn eigenschappen, handelingen en aard zijn zuiver. Hij is alwetend, onbelichaamd, aldoordringend, ongeschapen, onbeperkt, almachtig, genadevol, rechtvaardig, de schepper, onderhouder en beëindiger van het ganse heelal, de gever van resultaten van de handelingen van alle zielen in volledige rechtvaardigheid. Dit is mijn opvatting over God. Aan deze God hecht ik mijn geloof.

2. De vier Veda's. (Vol kennis en deugd, door God geopenbaard. In de Saṅhitā's alleen het gedeelte van de mantra's). Ik beschouw hen als onfeilbaar en van het hoogste gezag. Zij zijn uit zichzelf gezaghebbend en hangen niet van andere boeken af voor hun gezag. Zoals de zon of een lamp zelfverlichtend is en de lichtgever aan de aarde, enzovoort is, zo zijn de Veda's. De Brāhmaṇa's van de vier Veda's, de zes aṅga's (secties), de zes Upāṅga's (subsecties), de vier Upaveda's (aanvullende Veda's) en 1127 vedische branches zijn de lezingen of opstellen van de zieners, zoals Brahmā, op de basis van de leringen van de Veda's. Ik beschouw hen als secundaire autoriteit. Dat wil zeggen zij zijn betrouwbaar waar zij met de Veda's overeenstemmen. Ik neem het gezag van geen enkele passage in hen aan die tegen de Veda's is.

3. Rechtgeaardheid (*dharma*) is de naam van de onbevooroordeelde en rechtvaardige leefwijze (bijvoorbeeld waarheidszin), die niet tegen de orde van God en de Veda's mag zijn. Evenzo is slechtgeaardheid (*adharma*) een bevooroordeelde en onrechtvaardige leefwijze (bijvoorbeeld valsheid), ongehoorzaamheid aan God en handelen tegen de Veda's.

4. De ziel (*jīva*) is een beperkt en eeuwig iets (ongeschapen en onsterfelijk) wiens eigenschappen verlangen, haat plezier kennis (bewustzijn), enzovoort zijn.

5. De ziel en God verschillen van aard en karaktertrekken. Maar zij zijn één door het verband van doordringing en gelijkheid. Zoals een belichaamde stof nooit afscheidelijk was, noch afscheidelijk is, noch ooit afscheidelijk van ether zal zijn en toch nooit gelijk aan haar was, is God de doordringer en de ziel de doordrongene, God de aanbiddingswaardige en de ziel de aanbidder, God de Vader en de ziel het kind (de zoon/dochter) enzovoort, enzovoort.

[446]

6. Er bestaan drie beginloze eeuwigheden: God, de zielen en de materiële oorzaak (of de grondoorzaak van het heelal). Zij zijn de drie eeuwigheden, zijn ook eeuwig. Daarom zijn ook hun eigenschappen, handelingen en geaardheden eeuwig.

7. Cyclische eeuwigheid. De stof, kwaliteit of handeling die door samenvoeging is gevormd, houdt op te bestaan na oplossing. Maar de kracht van de voorwerpen die deze samenvoeging tot stand brachten, is eeuwig in hen. Dat wil zeggen dat zij opnieuw samengevoegd en opgelost zullen worden. Ik geloof in deze cyclische eeuwigheid.

8. Schepping betekent de georganiseerde samenvoeging van verschillende stoffen in verscheidene vormen.

9. Het doel van de schepping is de realisatie van God's scheppingseigenschappen, handelingen en aard. Stelt U zich voor dat iemand vraagt: 'Waarvoor bestaat het oog?' Het antwoord is dan 'Om te zien'. Evenzo vindt de scheppingskracht van God haar vervulling in de schepping van het heelal. Haar doel is ook het ondergaan van de vruchten van de handelingen van de ziel.

10. Het heelal heeft een schepper. De schepper is de bovenbeschreven God. Het is zeer duidelijk uit de vorm van de schepping op te maken. De onbewuste stoffen hebben geen macht om samen te komen en een bepaalde gewenste stof te vormen zoals zaden, enzovoort. Dit toont aan dat er een schepper van het heelal moet zijn.

11. Gebondenheid (*bandha*) moet een oorzaak hebben. Dat wil zeggen domheid heeft een oorzaak. Zondige daden, aanbidding van andere voorwerpen dan God, domheid enzovoort zijn dingen die leed veroorzaken. Zij worden gebondenheid genoemd, omdat wij tegen onze wil in moeten lijden.

12. Bevrijding (*mukti*) is de bevrijding van allerlei leed en het zich onbeperkt bewegen in de aldoordringende God en Zijn heelal. Het genot van de zegen van de zaligheid is beperkt tot een vastgestelde periode. Bij het beëindigen van deze periode moet de ziel opnieuw in het heelal komen.

13. De middelen tot zaligheid zijn verbintenis met God, dit wil zeggen beoefening van yoga, rechtvaardig leven, opdoen van kennis in seksuele reinheid, associatie met geleerde personen, ware kennis, oprecht denken en arbeid.

14. Welvaart (*artha*) is datgene dat door rechtvaardigheid wordt verkregen. Datgene dat door slechtheden verkregen wordt is anarth (het ongewenste).

15. Genoegen (*kāma*) is het resultaat van rechtvaardigheid en welvaart.

16. Ik geloof in de *varṇa's* en *āśrama's* (vier klassen van de maatschappij en de vier stadia van iemands leven) op basis van het vermogen om bepaalde graden te bereiken en bepaalde handelingen te stellen.

17. De Rājā of de koning of het staatshoofd is degene die uitblinkt door zijn nobele kwaliteiten, nobele handelingen en nobele aard; die zonder enig vooroordeel recht spreekt, die als een vader de bevolking behandelt, en steeds poogt de toestand te verbeteren en het geluk van de mensen te vermeerderen, zoals een vader dat voor zijn kinderen doet.

18. Het volk (*prajā*) houdt zich bezig met nobele kwaliteiten, nobele handelingen en nobele geaardheid en volgt de juiste levensregels zonder enig vooroordeel; dat streeft naar het welzijn van het staatshoofd en het land,

bezit geen opstandige neigingen en kijkt op naar het staatshoofd als een kind naar zijn vader.

19. De rechter is hij die nadenkt, de waarheid aanneemt, onwaarheid verafschuwt, de onrechtvaardigen verdrijft, de rechtvaardigen verheft en streeft naar het welzijn van allen als ware het zijn eigen welzijn. Dit is mijn opvatting van een rechter of gerechtsdienaar.

20. Ik versta onder het woord *'deva'* de geleerden, onder *'asura'* de onontwikkelden, onder *'rākṣasa'* de zondaars en onder *'piśāca'* de onrechtvaardigen.

21. *'Devapūjā'* is volgens mij de achting die aan de geleerden, de moeder, de vader, de leermeester, de gast, de rechtvaardige koning (het staatshoofd) , de deugdvollen, een trouwe echtgenote of trouwe echtgenoot wordt geschonken. Deze levende beelden dienen aanbeden te worden.

[447]

Alles dat hier tegenover staat is de aanbidding niet waard, zoals stenen en andere onbewuste beelden.

22. Onderwijs is datgene dat geleerdheid, rechtgeaardheid en controle van de sensualiteit bevordert en dat de mensen van de blaam van domheid, enzovoort bevrijdt.

23. De Purāṇa's. De boeken die Brāhmaṇa's worden genoemd zoals Aitareya, enzovoort en die door Brahmā, enzovoort zijn samengesteld, noem ik Purāṇa's, Itihāsa, Kalpa, Gāthā, Nārāśaṅsī. Ik beschouw de Bhāgavata, enzovoort niet als ware Purāṇa's.

24. Tīrtha (letterlijk een doorwaadbare plaats) is datgene dat helpt bij het oversteken van de oceaan van de ellende. Het bestaat uit alle goede handelingen zoals waarheidszin, geleerdheid, goed gezelschap. De beoefening van acht stadia van Yoga zoals Yama, trouw, bevordering van kennis, enzovoort. Bedevaartplaatsen worden niet als *tīrtha* beschouwd.

25. Inspanningen staan boven voorbeschikking, pogen staat boven voorbeschikking (of lot) omdat het

pogen het lot bepaalt. Een goed gemaakte poging leidt tot succes van voorbeschikking.

26. De mens: Ik beschouw die persoon als verheven die alle mensen, volgens hun rang en stand, gelijk zichzelf behandelt in geluk, verdriet, verlies of winst. Alles dat hier tegenover staat is slecht.

27. *Saṅskāra* (letterlijk reiniging maar technisch reinigingsceremonieën) is datgene dat de toestand van het lichaam, de gedachten en de ziel verbetert. Er bestaan zestien *saṅskāra's* beginnende met *niṣeka* (bevruchting) en eindigend bij de crematie van het dode lichaam. Het is de plicht van elkeen deze *saṅskāra's* uit te voeren. Maar er moet niets voor de doden gedaan worden na de crematie.

28. Yajña is een woord dat al de handelingen behelst die uitgevoerd worden om de geleerden te eren, alle wetenschappelijke uitvindingen en hun toepassingen, alle chemische processen, alle opvoedende activiteiten en liefdadigheden, alle uitvoeringen van Agnihotra, *homa of yajña of havan (vuurofferszuiveringsceremonie)*, enzovoort, waardoor de lucht, de regen, water en geneeskundige planten worden gezuiverd en aan alle levens het goede toekomt, dat beschouw ik als goed of juist.

29. 'Ārya' betekent een goed mens. Een 'Dasyu' is een slecht mens. Ik vat deze woorden alleen in deze zin op.

30. 'Āryāvarta' is de naam van India, omdat de Ārya's hier gewoond hebben vanaf de schepping van het heelal. Het wordt ten noorden door de Himālaya's begrensd, ten zuiden door de Vindhyā, ten westen door de rivier Aṭaka en ten oosten door de rivier Brahmaputra. Het land dat tussen deze grenzen ligt wordt Āryāvarta genoemd en haar vaste inwoners staan bekend als Ārya's.

31. De leermeester (*ācārya*) is hij die de vedische leer met al haar aanvullingen onderwijst, die helpt een

rechtgeaard leven te leiden en de slechte weg te vermijden.

32. Een leerling (śiṣya/*śiṣyā*) is hij / zij die in staat is om ware opvoeding en kennis te ontvangen, die rechtgeaard is, die liefde heeft voor het verwerven van kennis en die zich tot tevredenheid van de leermeester gedraagt.

33. Het woord '*guru*' is van toepassing op de moeder en de vader. Degene die helpt de waarheid aan te nemen en onwaarheid te verwerpen wordt ook guru genoemd.

34. De priester (*purohita*) is hij die de offeraar (*yajamāna*) geluk wenst en een prediker van de waarheid is.

35. Upādhyāya is hij die elk deel van de Veda's onderwijst.

36. Śiṣṭācāra (opgevoed zijn) bestaat uit het aannemen van de waarheid en vermijden van onwaarheid na oprecht het celibaat te hebben beoefend en gestudeerd te hebben.

37. Pratyakṣa, enzovoort zijn de acht bewijzen die ik aanneem.

[448]

38. Een betrouwbare (*āpta*) is degene die de juiste dingen zegt, rechtgeaard is en streeft naar het welzijn van allen.

39. Onderzoek (*parikṣā*) bestaat uit vijf soorten. Ten eerste vergelijking van de eigenschappen, werken en aard van God met de vedische wetenschap; ten tweede overeenkomst met één of al de acht bewijzen; ten derde overeenstemming met de natuurwetten; ten vierde het gedrag van de betrouwbaren; ten vijfde de reinheid van Uzelf. Dit zijn de vijf manieren waarop wij kunnen onderzoeken wat de waarheid is en wat onwaarheid, teneinde de waarheid te kunnen aannemen en onwaarheid te verwerpen.

40. Menslievendheid (*paropakāra*) is datgene waardoor wangedrag en ellende van de mensen

verwijderd kan worden en goed gedrag en geluk bevorderd kan worden.

41. De ziel is vrij in haar handelingen maar afhankelijk van de wet van God (*svatantra-partantra*) bij het genieten van hun vruchten. God is eveneens vrij in het stellen van rechtvaardige daden.

42. De hemel (*svarga*) is het genot van een speciaal soort geluk en het verkrijgen van alles dat dit een geluk bevorderd.

43. De hel (*naraka*) is het speciaal soort leed of de aanwezigheid van alles dat leed veroorzaakt.

44. geboorte (*janma*) is het komen van de ziel in een lichaam. Er bestaan drie soorten: de vorige geboorte, de tegenwoordige geboorte en de volgende geboorte.

45. Geboorte is de samenvoeging van de ziel met het lichaam en de dood (*mṛityu*) is hun scheiding.

46. Huwelijk (*vivāha*) is het wettig verklaarde en vrijwillig aannemen van de hand (van de vrouw door de man en van de man door de vrouw).

47. De Niyoga (of 'niet-gebonden')-relatie is het voortbrengen van kinderen buiten het huwelijk, onder speciale omstandigheden toegestaan, bijvoorbeeld als één van de echtgenoten sterft of door impotentie of een ongeneeslijke ziekte geen kinderen kan voortbrengen. Het is een man of vrouw toegestaan een Niyoga-relatie te hebben met iemand uit zijn of haar eigen of een hogere klasse.

48. Lof (*stuti*) bestaat uit het beschrijven, horen of intuïtief aanvoelen van de kwaliteiten. Haar doel is opdoen van kennis, enzovoort.

49. Gebed (*prārthanā*) betekent God iets vragen (welke een ziel kan verkrijgen door haar verband met God), nadat iemand zijn best gedaan heeft. Haar doel is vrij zijn van trots, enzovoort.

50. Devotie (*upāsanā*) betekent: de kwaliteiten, werken en geaardheden zuiveren, door de werken, eigenschappen en aard van God als een model voor ogen te houden, en door middel van Yoga zich te realiseren

dat God aldoordringend is. Hij is met ons en wij zijn met Hem. Haar doel is de vooruitgang van spiritueel-geestelijke kennis.

51. *Saguṇa-nirguṇa stuti* betekent dat bepaalde eigenschappen in God bestaan en andere eigenschappen niet. Op dezelfde manier betekent *saguṇa-nirguṇa prārthanā* tot God bidden voor het bezit van bepaalde kwaliteiten en voor de bevrijding van bepaalde gebreken. *Saguṇa-nirguṇa upāsanā* betekent naar God opzien als door alle goede kwaliteiten bezeten en vrij van alle blaam en zich geheel aan God en Zijn wil over te geven.

Dit is een korte samenvatting van mijn persoonlijke overtuiging. Een uitgebreidere behandeling hiervan is in dit boek gegeven in de respectievelijke hoofdstukken, alsook in mijn commentaar op de Rigveda en andere boeken. Wat voor iedereen aannemelijk is, is ook voor mij aannemelijk, zoals iedereen akkoord gaat dat bijvoorbeeld waarheidszin iets goeds is. Ik geef dat ook toe. Maar ik ben het niet eens
[449]
met de verschillen die zijn ontstaan tussen de verschillende religies. Het zijn de verschillende sekten die, door de verschillen scherp te stellen, de mens tot de vijand van de mens hebben gemaakt. Ik wens en ik probeer deze verschillen te verwijderen zodat er een eenheid verkregen kan worden, haat verafschuwd kan worden en de onderlinge liefde hersteld kan worden. Moge de genade van de almachtige God en de samenwerking van de geleerden en godvruchtigen deze beginselen over de hele wereld verspreiden, zodat alle mensen de viervoudige gunst van juist gedrag (*dharma*), welvaart (*artha*), genoegen (*kāma*) en bevrijding (*mokṣa*) mogen verkrijgen en zij een leven in geluk en vooruitgang mogen leiden. Dit is mijn voornaamste uitgangspunt en streven.

Hierover verder uitbreiden is onnodig voor verstandigen.

ओ३म । शन्नो मित्रः शं वरुणः शन्नो भवत्वर्य्यमा । शन्न इन्द्रो बृहस्पतिः शन्नो विष्णुरुरुक्रमः । नमो ब्रह्मणे । नमस्ते वायो । त्वमेव पत्यक्षं बह्मासि। । त्वामेव पत्यक्षं बह्मावादिषम् । ऋतमवादिषम् । सत्यमवादिषम् । तन्मामावीत् । तद्वक्तारमावीत् । आवीन्माम् । आवीद्वक्तारम् । ओ३म् शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

Moge God die bekend staat onder de namen Mitraḥ (vriend), Varuṇa (de aannemelijke), Āryamā (de rechtvaardige), Indra (de machtige), Bṛihaspati (de Grote Heer), Viṣṇu (de aldoordringende) en Urukramaḥ (steller van grote daden) vrede aan ons brengen.

Gegroet zij de Almachtige, de voortbeweger van de wereld. U is de klaarblijkelijke God. U heb ik de duidelijk bewezen God genoemd. De wet heb ik gesproken. De waarheid heb ik gesproken. God heeft mij beschermd. God heeft de spreker van de waarheid beschermd, mij, de spreker, beschermd.

OM! Vrede! Vrede! Vrede!

Hier eindigt de *Satyārthaprakāśa* van Swāmī Dayānanda Saraswatī, leerling van Param Haṅsa, de grote *sannyāsī* en de meest geleerde Śrī Virajānanda Saraswatī Swāmī.

Satyārtha Prakāśa

Swami Dayananda Saraswati

Uitgave:
Arya Samaj in Suriname
Vereniging "Arya Dewaker"
Dr. S. Kafiluddistraat 1
Paramaribo-Suriname

Federatie Arya Samaj Nederland (FAS-NED)
Regentesselaan 233
2562 CZ Den Haag
Nederland

ISBN 90-810812-2-5